

2018

100lat GUS

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej

Statistical Yearbook of the Republic of Poland

**Rocznik
Statystyczny**
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Statistical
Yearbook
OF THE REPUBLIC OF POLAND

2018

**Ministerstwo Edukacji Narodowej
zakwalifikowało niniejszą publikację do bibliotek
szkół ogólnokształcących i zawodowych**

This publication was approved by
the Ministry of National Education
for school libraries

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing Statistics Poland data please indicate source

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available on the website
www.stat.gov.pl

ISSN 1506-0632

2018

100lat GUS

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej

Statistical Yearbook of the Republic of Poland

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2018

Komitet Redakcyjny Głównego Urzędu Statystycznego
Editorial Board of Statistics Poland

Przewodniczący, Redaktor Główny
President, Editor-in-Chief

Dominik Rozkrut

Członkowie
Members

Ewa Adach-Stankiewicz, Renata Bielak, Monika Bieniek, Mirosław Błazej, Maria Jeznach,
Ewa Kamińska-Gawryluk, Liliana Kursa, Magdalena Mojsiewicz, Dominika Rogalińska,
Joanna Stańczak, Wojciech Szuchta, Grażyna Szydłowska, Katarzyna Walkowska,
Małgorzata Węglowska (sekretarz secretary), Halina Woźniak, Agnieszka Zgierska, Małgorzata Żyra

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE
CONTENT-RELATED WORKS

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

Zespół autorski
Editorial team

Dominika Borek, Krystyna Głowacka-Smolis, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Elżbieta Lipowska,
Marcin Marikin, Teresa Nowak, Krystyna Piłaszek, Eliza Rybak-Nguyen, Marcin Safader, Grażyna Szydłowska,
Urszula Wilczyńska, Agata Wojtko, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

pod kierunkiem
supervised by

Renaty Bielak

PRACE WYDAWNICZE
EDITORIAL WORKS

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Opracowanie redakcyjne i korekta
Editorial works and proof-reading

pod kierunkiem
supervised by

Bożeny Gorczycy

Skład
Typesetting

pod kierunkiem
supervised by

Jolanty Mossakowskiej

Zdjęcie zamieszczone na okładce
Photograph on the cover

Zamek na Wawelu — Kraków (fot. Monika Wałaszek)

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208
Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 370/2018. Nakład 2400

PRZEDMOWA

W roku jubileuszu 100-lecia działalności Głównego Urzędu Statystycznego mam przyjemność przekazać Państwu siedemdziesiątą ósmą edycję Rocznika Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej. Wydawana od 1921 r. publikacja prezentuje informacje statystyczne dotyczące poziomu życia społeczeństwa, sytuacji gospodarczej kraju oraz stanu środowiska naturalnego, z uwzględnieniem ważniejszych różnicowań regionalnych. Rocznik zawiera również obszerny zestaw danych z zakresu porównań międzynarodowych, pozwalających określić pozycję Polski w Europie i na świecie.

Bieżąca edycja Rocznika została wzbogacona m.in. o informacje na temat:

- podmiotów prowadzących działalność badawczą i rozwojową w dziedzinie biotechnologii,
- wydatków budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale „Rodzina”, w którym ujęto realizację takich zadań, jak wypłaty świadczeń wychowawczych „Rodzina 500+” oraz świadczeń rodzinnych,
- stacjonarnych placówek pomocy społecznej, w których mogą przebywać uzależnieni od alkoholu.

Równocześnie wprowadzono zmiany w stosunku do poprzedniej edycji w zakresie:

- danych dotyczących powierzchni kraju według stanu w dniu 1 I 2018 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 I 2017 r. w sprawie szczegółowego przebiegu linii podstawowej, zewnętrznej granicy morza terytorialnego oraz zewnętrznej granicy strefy przyległej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 183),
- informacji na temat edukacji, w związku z wprowadzeniem od roku szkolnego 2017/18 nowego systemu edukacji w Polsce,
- źródeł danych dla Polski w dziale „Przegląd międzynarodowy”, które obecnie stanowią międzynarodowe publikacje i bazy danych, co pozwala na zapewnienie porównywalności danych dla Polski z informacjami dla innych krajów.

Oddając do rąk Państwa Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2018, pragnę podziękować respondentom oraz gestorom źródeł administracyjnych za przekazywanie danych, które stanowią podstawę opracowania informacji statystycznych. Serdeczne podziękowania kieruję również do wszystkich osób i instytucji zgłaszających uwagi i wnioski, które przyczyniają się do kształtowania treści Rocznika.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

PREFACE

In the year of the centenary of Statistics Poland, I am presenting you with the seventy-eight edition of the Statistical Yearbook of the Republic of Poland. The publication, issued since 1921, contains statistical information on the living standards of the society, economic situation of the country and natural environment, including major regional differences. It comprises also a wide data set concerning international comparisons, enabling to define Poland's position in Europe and in the world.

The current edition of the Yearbook was enriched, among others, with information on:

- entities performing biotechnology research and development activity,
- expenditure of state budget and local government units in the division "Family", which includes tasks such as child-raising benefit "Family 500+" and family benefits payments,
- stationary social welfare facilities, in which alcohol addicted can stay.

Simultaneously, some changes were introduced in relation to the previous edition, concerning:

- data on the country's area as of 1 I 2018 based on the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 2017, on the detailed course of the primary line, the external border of territorial sea and the contiguous zone of the Republic of Poland (Journal of Laws item 183),
- education, as the new education system was introduced since the school year 2017/18,
- data sources for Poland in the chapter "International review", which currently constitute international publications and databases. It helps to ensure data comparability for Poland with information on other countries.

With the Statistical Yearbook of the Republic of Poland 2018, I would like to express my gratitude to the respondents and keepers of administrative sources for the provision of data, which constitute the basis for compiling statistical information. I would also like to thank all the persons and institutions for their suggestions and recommendations advancing the content of the Yearbook.

President
Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph.D.

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic
Objaśnienia znaków umownych
Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
II. Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w przeliczeniu na mieszkańca
III. Ważniejsze dane o województwach w 2017 r.

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Organizacja państwa
IV. Wymiar sprawiedliwości
V. Organizacje społeczne i polityczne. Kościoły i inne związki wyznaniowe
VI. Ludność
VII. Rynek pracy
VIII. Wynagrodzenia
IX. Świadczenia społeczne
X. Budżety gospodarstw domowych
XI. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
XII. Edukacja i wychowanie
XIII. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
XIV. Kultura. Turystyka. Sport
XV. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XVI. Ceny
XVII. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo. Rybołówstwo
XVIII. Przemysł i budownictwo
XIX. Transport. Poczta i telekomunikacja
XX. Handel i gastronomia
XXI. Handel zagraniczny
XXII. Finanse przedsiębiorstw
XXIII. Pieniądz i banki. Rynek giełdowy. Zakłady ubezpieczeń. Otwarte fundusze emerytalne
XXIV. Finanse publiczne
XXV. Inwestycje. Środki trwałe
XXVI. Rachunki narodowe
XXVII. Podmioty gospodarki narodowej
XXVIII. Przegląd międzynarodowy

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

CONTENTS

	Str. Page
Preface	5, 6
List of tables	8—29
Symbols	29
Abbreviations	30, 31
General notes	32—39

REVIEW TABLES

Major data regarding the socio-economic situation of the country	40—59
Major data regarding the socio-economic situation of the country calculated per capita	60—69
Major data by voivodship in 2017	70—81

CHAPTERS

Geography	82— 90
Environmental protection	91—117
Organisation of the State	118—143
Justice	144—187
Social and political organisations. Churches and other religious associations	188—200
Population	201—228
Labour market	229—269
Wages and salaries	270—280
Social benefits	281—294
Household budgets	295—321
Municipal infrastructure. Dwellings	322—337
Education	338—371
Health care and social welfare	372—395
Culture. Tourism. Sport	396—419
Science and technology. Information society	420—444
Prices	445—464
Agriculture, hunting and forestry. Fishing	465—502
Industry and construction	503—531
Transport. Post and telecommunications	532—553
Trade and catering	554—560
Foreign trade	561—582
Finances of enterprises	583—602
Money and banks. The stock market. Insurance companies. Open pension funds	603—641
Public finance	642—663
Investments. Fixed assets	664—682
National accounts	683—733
Entities of the national economy	734—738
International review	739—891

INDEX	892—913
--------------------	---------

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA		
Położenie geograficzne Polski	Geographic location of Poland	1 82
Terytorium i granice	Territory and borders	2 82
Układ pionowy powierzchni	Elevations	3 83
Wyższe szczyty górskie	Higher mountain peaks	4 84
Powierzchnie zlewkisk i dorzeczy	Drainage areas and drainage basins	5 85
Większe rzeki	Principal rivers	6 85
Większe i głębsze jeziora	Larger and deeper lakes	7 86
Ważniejsze kanały	Major canals	8 87
Większe sztuczne zbiorniki wodne	Major artificial reservoirs	9 88
Temperatury powietrza	Air temperatures	10 89
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie	Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness	11 90
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA		
CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	General notes	x 91
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni kraju	Geodesic status and directions of land use	1 (12) 100
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne	Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes	2 (13) 101
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land	3 (14) 101
Zasoby ważniejszych kopalin w 2017 r.	Major mineral resources in 2017	4 (15) 102
Zasoby wodne i pobór wody	Water resources and withdrawal	5 (16) 103
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych	Exploitable underground water resources	6 (17) 103
Wyniki monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej	Results of monitoring of underground waters quality in domestic network	7 (18) 104
Stan jednolitych części wód powierzchniowych objętych monitoringiem	Status of uniform bodies of surface water subject to monitoring	8 (19) 104
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2017 r.	Quality of water from waterworks supplied to the population for consumption in 2017	9 (20) 105
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground	10 (21) 105
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	Wastewater discharged by sewage network	11 (22) 105
Oczyszczalnie ścieków	Wastewater treatment plants	12 (23) 106
Osady ściekowe z przemysłowych i komunalnych oczyszczalni ścieków	Sewage sludge from industrial and municipal wastewater treatment plants	13 (24) 106
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza	Total emission of main air pollutants	14 (25) 107
Całkowita emisja dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów według źródeł zanieczyszczeń	Total emission of sulphur dioxide, nitrogen oxides and particulates by sources of pollution	15 (26) 107
Całkowita emisja gazów cieplarnianych	Total emission of greenhouse gases	16 (27) 107
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza	Emission and reduction of air pollutants	17 (28) 108
Średnie miesięczne całkowitej zawartości ozonu w atmosferze	Monthly average total ozone content in the atmosphere	18 (29) 109
Lasy ochronne	Protective forests	19 (30) 109
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	Area of special nature value under legal protection	20 (31) 110
Parki narodowe	National parks	21 (32) 110
Rezerваты przyrody	Nature reserves	22 (33) 111
Parki krajobrazowe	Landscape parks	23 (34) 112
Obszary Natura 2000	Natura 2000 areas	24 (35) 112
Pomniki przyrody	Monuments of nature	25 (36) 113
Ważniejsze zwierzęta chronione	Important protected animals	26 (37) 113
Średnie roczne stężenie ceszu-137 w niektórych artykułach spożywczych	Average annual caesium-137 concentration in some food products	27 (38) 113
Odpady według rodzajów	Waste by type	28 (39) 114
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	Outlays on fixed assets for environmental protection and water management (current prices)	29 (40) 115

	Tabl. Table	Str. Page
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Tangible effects of completed investments in environmental protection and water management	30 (41) 116
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2017 r.	Environmental protection and water management funds in 2017	31 (42) 117
DZIAŁ III. ORGANIZACJA PAŃSTWA		
CHAPTER III. ORGANISATION OF THE STATE		
Organy przedstawicielskie		
Representative organs		
Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 r.	Election of the President of the Republic of Poland in 2015	1 (43) 118
Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	Elections to the Sejm and Senate of the Republic of Poland	2 (44) 119
Wyniki wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 25 X 2015 r. według komitetów wyborczych	Results of the election to the Sejm of the Republic of Poland on 25 X 2015 by election committees	3 (45) 119
Wyniki wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 25 X 2015 r. według komitetów wyborczych	Results of the election to the Senate of the Republic of Poland on 25 X 2015 by election committees	4 (46) 120
Wybory do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej	Elections to the European Parliament in the Republic of Poland	5 (47) 120
Posłowie i senatorowie	Deputies and senators	6 (48) 121
Kluby i koła poselskie VIII kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 r.	Deputy clubs and groups of the VIII term of the Sejm of the Republic of Poland in 2017	7 (49) 121
Kluby senackie IX kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 r.	Senate clubs of the IX term of the Senate of the Republic of Poland in 2017	8 (50) 122
Wybrane dane o działalności VII oraz VIII kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej	Selected data regarding the activity of the VII and VIII term of the Sejm of the Republic of Poland	9 (51) 122
Działalność stałych komisji sejmowych VII oraz VIII kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej ...	Activities of standing committees of the Sejm of the Republic of Poland during the VII and VIII term	10 (52) 123
Wybrane dane o działalności VIII oraz IX kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	Selected data regarding the activity of the VIII and IX term of the Senate of the Republic of Poland	11 (53) 124
Działalność stałych komisji senackich VIII oraz IX kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	Activities of standing committees of the Senate of the Republic of Poland during the VIII and IX term	12 (54) 124
Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.	Elections to organs of local government units in 2014	13 (55) 125
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego	Councillors of organs of local government units	14 (56) 127
Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast w 2017 r.	Village mayors, mayors and presidents of cities in 2017	15 (57) 129
Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego	Verdicts and decisions of the Constitutional Tribunal	16 (58) 129
Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich	Activity of the Human Rights Defender (Ombudsman)	17 (59) 130
Wybrane dane o działalności Najwyższej Izby Kontroli	Selected data regarding the activity of the Supreme Audit Office	18 (60) 132
Wybrane dane o działalności regionalnych izb obrachunkowych	Selected data regarding the activity of the regional chambers of audit	19 (61) 133
Administracja publiczna		
Public administration		
Uwagi ogólne	General notes	x 134
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	Paid employment and wages and salaries in the public administration	20 (62) 135
Struktura terytorialna		
Territorial structure		
Gminy w 2017 r.	Gminas in 2017	21 (63) 136
Miasta na prawach powiatu w 2017 r.	Cities with powiat status in 2017	22 (64) 137
Powiaty w 2017 r.	Powiats in 2017	23 (65) 137
Obrona narodowa i bezpieczeństwo publiczne		
National defence and public safety		
Uwagi ogólne	General notes	x 138
Stan osobowy Wojska Polskiego	Polish Military personnel	24 (66) 138
Zatrudnieni w Wojsku Polskim	Paid employees in the Polish Military	25 (67) 139
Zatrudnienie i wynagrodzenia w Wojsku Polskim	Paid employment and wages and salaries in the Polish Military	26 (68) 140

	Tabl. Table	Str. Page
Udział Wojska Polskiego w misjach i operacjach pokojowych według krajów	Participation of the Polish Military in peacekeeping missions and operations by country	27 (69) 140
Pełnozatrudnieni w bezpieczeństwie publicznym	Full-time paid employees in public safety services	28 (70) 141
Zatrudnienie i wynagrodzenia w bezpieczeństwie publicznym	Paid employment and wages and salaries in public safety services	29 (71) 142
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej	Registered activity of the State Fire Service	30 (72) 143
DZIAŁ IV. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI		
CHAPTER IV. JUSTICE		
Uwagi ogólne	General notes	x 144
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	Ascertained crimes by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings	1 (73) 149
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych oraz wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję	Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police	2 (74) 152
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według wyniku postępowania	Ascertained crimes by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings by result of the proceedings	3 (75) 155
Postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa prowadzone przez jednostki inne niż Policja i prokuratura w 2017 r.	Preparatory proceedings regarding offences investigated by other entities than the Police and prosecutor's office in 2017	4 (76) 155
Postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe prowadzone przez Krajową Administrację Skarbową	Proceedings regarding fiscal offences and fiscal petty offences investigated by National Revenue Administration	5 (77) 156
Postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa prowadzone przez Straż Graniczną	Preparatory proceedings regarding offences investigated by the Polish Border Guard	6 (78) 156
Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury w 2017 r.	Common organisational units of the prosecutor's office in 2017	7 (79) 157
Zatrudnieni i wynagrodzenia w prokuraturze	Paid employees and wages and salaries in the prosecutor's office	8 (80) 158
Działalność prokuratury w 2017 r.	Activities of the prosecutor's office in 2017	9 (81) 158
Zakończone postępowania przygotowawcze w prokuraturze	Resolved preparatory proceedings in the prosecutor's office	10 (82) 159
Powołanie sędziów	Nomination of judges	11 (83) 159
Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny oraz wojewódzkie sądy administracyjne w 2017 r.	The Supreme Court, the Supreme Administrative Court and administrative courts of first instance in 2017	12 (84) 160
Działalność Sądu Najwyższego w 2017 r.	Activities of the Supreme Court in 2017	13 (85) 160
Działalność Naczelnego Sądu Administracyjnego w 2017 r.	Activities of the Supreme Administrative Court in 2017	14 (86) 161
Działalność wojewódzkich sądów administracyjnych w 2017 r.	Activities of the administrative courts of first instance in 2017	15 (87) 161
Jednostki sądownictwa powszechnego w 2017 r.	Units of the common courts in 2017	16 (88) 162
Zatrudnieni i wynagrodzenia w sądownictwie powszechnym	Paid employees and wages and salaries in the common courts	17 (89) 163
Działalność sądów powszechnych w 2017 r.	Activities of the common courts in 2017	18 (90) 164
Sprawy nieletnich, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego	Cases concerning juveniles in which occur suspicion of demoralisation or committing of punishable act	19 (91) 168
Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze w sądach powszechnych w związku z demoralizacją według wieku	Juveniles with respect to whom educational measures were validly adjudicated by the common courts for demoralisation by age	20 (92) 168
Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub kary w sądach powszechnych w związku z czynami karalnymi	Juveniles with respect to whom educational or correctional measures or penalties were validly adjudicated by the common courts with respect to punishable acts	21 (93) 169
Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub kary w sądach powszechnych według rodzajów środków	Juveniles with respect to whom educational or correctional measures or penalties were validly adjudicated by the common courts by type of measure	22 (94) 171
Nieletni według wykonywanych środków wychowawczych lub poprawczych	Juveniles by adjudicated educational or correctional measures	23 (95) 171
Zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i schroniska dla nieletnich	Correctional centres, youth education centres, youth social therapy centres and detention centres	24 (96) 172
Szkoły w zakładach poprawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i schroniskach dla nieletnich	Schools in correctional centres, youth education centres and detention centres	25 (97) 172

	Tabl. Table	Str. Page
Małotetni pod nadzorem sądów	Juveniles under court supervision	26 (98) 173
Adopcje małoletnich orzeczone przez sądy rodzinne	Adoptions of juveniles adjudicated by family courts	27 (99) 173
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów	Consultative staff of judicial specialists	28 (100) 174
Orzeczenia sądów powszechnych pierwszej instancji w sprawach karnych dorosłych	Adjudications of common courts of first instance in criminal cases involving adults	29 (101) 174
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzajów przestępstw	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by type of crime	30 (102) 175
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według płci i wieku	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by sex and age	31 (103) 177
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według wymiaru kary	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by type of punishment	32 (104) 178
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według wymiaru kary pozbawienia wolności w 2017 r.	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by type of imprisonment punishment in 2017	33 (105) 179
Orzeczenia sądów rejonowych pierwszej instancji w sprawach o wykroczenia	Adjudications of district courts of first instance in petty offences	34 (106) 181
Osoby prawomocnie osądzone przez sądy wojskowe	Persons validly judged by military courts	35 (107) 181
Tymczasowo aresztowani i odbywający kary	Pretrial detainees and convicts serving punishment	36 (108) 182
Orzeczenia wykonywane wobec osób przebywających w zakładach karnych i aresztach śledczych według wymiaru kary	Executing of adjudications with respect to the persons staying in prisons and remand prisons by type of punishment	37 (109) 183
Warunkowe przedterminowe zwolnienia skazanych odbywających karę pozbawienia wolności	Conditional releases from serving the full sentence	38 (110) 183
Zakłady karne i areszty śledcze	Prisons and remand prisons	39 (111) 184
Pełnozatrudnieni w służbie więziennej	Full-time paid employees of penitentiary staff	40 (112) 184
Zatrudnienie i wynagrodzenia służby więziennej ...	Paid employment and wages and salaries of penitentiary staff	41 (113) 184
Ochrona zdrowia w zakładach karnych	Health care in prisons	42 (114) 185
Biblioteki w zakładach karnych	Libraries in prisons	43 (115) 185
Szkoły w zakładach karnych	Schools in prisons	44 (116) 185
Sprawy załatwione przez komorników	Cases resolved by court receivers	45 (117) 186
Działalność notariuszy	Activities of notaries	46 (118) 186
Adwokatura	The bar	47 (119) 187
Ławnicy w sądach powszechnych	Lay judges in the common courts	48 (120) 187
DZIAŁ V. ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE. KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE	CHAPTER V. SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS. CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	x 188
Organizacje społeczne i polityczne	Social and political organisations	
Organizacje społeczne i polityczne	Social and political organisations	1 (121) 192
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje oraz społeczne podmioty wyznaniowe według głównej dziedziny działalności	Associations and similar organisations, foundations and faith-based charities by main field of activity	2 (122) 193
Stowarzyszenia mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców w Polsce	Associations of national and ethnic minorities and associations of foreigners in Poland	3 (123) 194
Jednostki świadczące usługi reintegracji społeczno-zawodowej prowadzone przez organizacje społeczne i inne podmioty	Social and professional reintegration services providers run by social organisations and other entities	4 (124) 194
Kościoły i inne związki wyznaniowe	Churches and other religious associations	
Niektóre kościoły i inne związki wyznaniowe w Polsce	Selected churches and other religious associations in Poland	5 (125) 196
Organizacja Kościoła Rzymskokatolickiego w Polsce	Structure of the Roman Catholic Church in Poland	6 (126) 198
Organizacja Kościoła Greckokatolickiego w Polsce	Structure of the Greek Catholic Church in Poland	7 (127) 199
Organizacja kościołów stowarzyszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej w 2017 r.	Structure of churches associated in the Polish Ecumenical Council in 2017	8 (128) 200

DZIAŁ VI. LUDNOŚĆ

CHAPTER VI. POPULATION

Uwagi ogólne	General notes	x	201
Ludność na podstawie spisów	Population based on census data	1 (129)	206
Bilans ludności	Population balance	2 (130)	206
Ludność na podstawie bilansów	Population based on balances	3 (131)	207
Ludność według płci i wieku	Population by sex and age	4 (132)	208
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age population	5 (133)	209
Bilans ludności w wieku produkcyjnym	Balance of working age population	6 (134)	210
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia	Population aged 13 and more by educational level	7 (135)	210
Ludność według głównego źródła utrzymania	Population by main source of maintenance	8 (136)	211
Gospodarstwa domowe według wielkości	Households by size	9 (137)	212
Gospodarstwa domowe według składu rodzinnego i występowania niepełnosprawności	Households by family composition and occurrence of disability	10 (138)	212
Rodziny i dzieci w rodzinach	Families and children in families	11 (139)	213
Osoby niepełnosprawne według grup wieku i kategorii niepełnosprawności	Disabled persons by age groups and category of disability	12 (140)	213
Miasta i ludność w miastach	Towns and urban population	13 (141)	214
Powierzchnia i ludność miast liczących w 2017 r. 20 tys. i więcej mieszkańców	Area and population of towns with 20 thous. and over inhabitants in 2017	14 (142)	214
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską	Gminas and rural population	15 (143)	217
Ruch naturalny ludności	Vital statistics of population	16 (144)	217
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	Marriages contracted and dissolved	17 (145)	218
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	Divorces by the number of underage children in the marriage	18 (146)	218
Podność kobiet	Female fertility	19 (147)	219
Współczynniki reprodukcji ludności	Reproduction rates of population	20 (148)	219
Zgony według płci i wieku zmarłych	Deaths by sex and age of deceased	21 (149)	220
Zgony według przyczyn	Deaths by causes	22 (150)	221
Zgony niemowląt według przyczyn	Infant deaths by causes	23 (151)	222
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję	Suicides registered by Police	24 (152)	222
Przeciętne dalsze trwanie życia	Life expectancy	25 (153)	223
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały	Internal migration of population for permanent residence	26 (154)	223
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy	Internal migration of population for temporary stay	27 (155)	224
Migracje zagraniczne ludności na okres 12 miesięcy i więcej (długookresowe) według płci i wieku migrantów	International migration of population for period of 12 months and more (long-term migration) by sex and age of migrants	28 (156)	224
Migracje zagraniczne ludności na okres 12 miesięcy i więcej (długookresowe) według kontynentów i krajów	International migration of population for period of 12 months and more (long-term migration) by continents and countries	29 (157)	225
Prognoza ludności	Population projection	30 (158)	227
Prognoza gospodarstw domowych	Households projection	31 (159)	227
Rezydenci	Resident population	32 (160)	228
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age resident population	33 (161)	228

DZIAŁ VII. RYNEK PRACY

CHAPTER VII. LABOUR MARKET

Uwagi ogólne	General notes	x	229
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of population		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej — na podstawie BAEL	Economic activity of population aged 15 and more — on the LFS basis	1 (162)	237
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w IV kwartale 2017 r. — na podstawie BAEL	Economic activity of population aged 15 and more by age in IV quarter 2017 — on the LFS basis	2 (163)	239
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2017 r. — na podstawie BAEL	Economic activity of population aged 15 and more by educational level in IV quarter 2017 — on the LFS basis	3 (164)	240
Pracujący	Employment		
Pracujący	Employed persons	4 (165)	241
Pracujący według sektorów własności	Employed persons by ownership sectors	5 (166)	242
Pracujący według sekcji i działów	Employed persons by sections and divisions	6 (167)	242

	Tabl. Table	Str. Page
Pracujący według statusu zatrudnienia	Employed persons by employment status	7 (168) 244
Pracujący według sekcji i statusu zatrudnienia	Employed persons by sections and employment status	8 (169) 244
Przeciętne zatrudnienie	Average paid employment	9 (170) 246
Pracujący w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy	Employed persons on a full- and part-time basis ...	10 (171) 248
Pracujący według czasu pracy — na podstawie BAEL	Employed persons by work time — on the LFS basis	11 (172) 249
Przyjęcia do pracy	Hires	12 (173) 250
Zwolnienia z pracy	Terminations	13 (174) 251
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane	Vacancies, newly created and liquidated jobs	14 (175) 252
Strajki	Strikes	15 (176) 253
Koszty pracy	Labour costs	16 (177) 254
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers	17 (178) 255
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls	18 (179) 256
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority	19 (180) 256
Przeciętna w roku stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia bezrobotnych — na podstawie BAEL	Annual average unemployment rate by age and educational level of unemployed persons — on the LFS basis	20 (181) 258
Bezrobotni według miejsca zamieszkania i czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2017 r. — na podstawie BAEL	Unemployed persons by place of residence and duration of job search in IV quarter 2017 — on the LFS basis	21 (182) 259
Bezrobotni w IV kwartale 2017 r. poprzednio pracujący według wykonywanego zawodu w ostatnim miejscu pracy — na podstawie BAEL	Unemployed persons in IV quarter 2017 previously employed by occupation performed in last job — on the LFS basis	22 (183) 259
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy	Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers	23 (184) 260
Warunki pracy	Working conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) ...	Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)	24 (185) 261
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture)	25 (186) 263
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture	26 (187) 265
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	Persons working in hazardous conditions	27 (188) 265
Choroby zawodowe	Occupational diseases	28 (189) 267
Działalność Państwowej Inspekcji Pracy	Activities of the National Labour Inspectorate	29 (190) 268
DZIAŁ VIII. WYNAGRODZENIA	CHAPTER VIII. WAGES AND SALARIES	
Uwagi ogólne	General notes	x 270
Wynagrodzenia brutto	Gross wages and salaries	1 (191) 271
Wynagrodzenia brutto według sekcji	Gross wages and salaries by sections	2 (192) 271
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	Average monthly gross wages and salaries	3 (193) 272
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji	Average monthly gross wages and salaries by sections	4 (194) 273
Wskaźniki wynagrodzeń nominalnych, cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz wynagrodzeń realnych	Indices of nominal wages and salaries, prices of consumer goods and services and real wages and salaries	5 (195) 274
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według wybranych sekcji i działów	Average monthly gross wages and salaries by selected sections and divisions	6 (196) 275
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2016 r.	Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2016	7 (197) 276
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2016 r.	Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2016	8 (198) 280

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IX. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE		
CHAPTER IX. SOCIAL BENEFITS		
Uwagi ogólne	General notes	x 281
Emeryci i renciści	Retirees and pensioners	1 (199) 285
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	Gross retirement and other pension benefits	2 (200) 285
Wskaźniki emerytur i rent nominalnych, cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz emerytur i rent realnych	Indices of nominal retirement and other pensions, prices of consumer goods and services and real retirement and other pensions	3 (201) 287
Osoby pobierające emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych według wysokości świadczeń w marcu 2017 r.	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution by benefit amount in March 2017	4 (202) 288
Zmiany liczby emerytów i rencistów	Changes in the number of retirees and pensioners	5 (203) 288
Osoby pobierające emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych według płci i wieku w 2017 r.	Persons receiving retirement and disability pensions paid by the Social Insurance Institution by sex and age in 2017	6 (204) 289
Zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego	Allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations from social security	7 (205) 290
Świadczenia rodzinne	Family benefits	8 (206) 292
Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”	Child-raising benefit "Family 500+"	9 (207) 293
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Alimony fund benefit	10 (208) 294
Renta socjalna brutto	Gross social pension	11 (209) 294
Zasiłki dla bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne brutto	Gross unemployment benefits as well as pre-retirement allowances and benefits	12 (210) 294
DZIAŁ X. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH		
CHAPTER X. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	General notes	x 295
Gospodarstwa domowe	Households	1 (211) 301
Przeciętna liczba osób i jednostek konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych objętych badaniem	Average number of persons and consumption units in households included in the survey	2 (212) 304
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny w gospodarstwach domowych	Average monthly available income in households	3 (213) 306
Przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwach domowych	Average monthly expenditures in households	4 (214) 307
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average monthly consumption of selected foodstuffs per capita in households	5 (215) 310
Przeciętne dzienne spożycie żywności w przeliczeniu na wartość energetyczną i składniki odżywcze na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average daily food consumption calculated into energy and nutrients per capita in households	6 (216) 312
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych	Price indices of consumer goods and services by household groups	7 (217) 312
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag według grup gospodarstw domowych	Price indices of consumer goods and services as well as weight system by household groups	8 (218) 313
Wskaźniki zasięgu ubóstwa w gospodarstwach domowych	Poverty rates in households	9 (219) 320
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania	Households equipped with selected durable goods	10 (220) 321
DZIAŁ XI. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA		
CHAPTER XI. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x 322
Infrastruktura komunalna		
Municipal infrastructure		
Miasta ogółem oraz obsługiwane przez urzędnia komunalne	Total number of towns as well as urban areas served by municipal installations	1 (221) 327
Ludność w miastach obsługiwanych przez sieć wodociągową, kanalizacyjną i gazową	Population in urban areas served by water supply, sewage and gas supply systems	2 (222) 328

	Tabl. Table	Str. Page	
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta	Wastewater treatment plants servicing urban areas	3 (223)	328
Wodociągi i kanalizacja	Water supply and sewage systems	4 (224)	329
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	Consumers and consumption of electricity in households	5 (225)	330
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	Gas supply network as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households	6 (226)	330
Odpady komunalne	Municipal waste	7 (227)	331
Nieczystości ciekłe	Liquid waste	8 (228)	331
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej	Generally accessible green areas and green areas of housing estates	9 (229)	332
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów	Dwelling stocks based on census data	10 (230)	332
Zasoby mieszkaniowe	Dwelling stocks	11 (231)	333
Mieszkania według form własności	Dwellings by type of ownership	12 (232)	334
Mieszkania wyposażone w instalacje	Dwellings fitted with installations	13 (233)	335
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia, których budowę rozpoczęto oraz w budowie	Dwellings for which permits have been granted, in which construction has begun and under construction	14 (234)	335
Mieszkania oddane do użytkowania	Dwellings completed	15 (235)	336
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb	Dwellings completed by number of rooms	16 (236)	337
DZIAŁ XII. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER XII. EDUCATION		
Uwagi ogólne	General notes	x	338
Dane zbiorcze	Aggregated data		
Edukacja według szczebli kształcenia	Education by level	1 (237)	343
Szkoły według organów prowadzących	Schools by school governing authority	2 (238)	345
Uczniowie i studenci według grup wieku	Pupils and students by age groups	3 (239)	347
Współczynnik skolaryzacji	Enrolment rate	4 (240)	347
Nauczanie języka mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego w szkołach dla dzieci i młodzieży	Teaching national and ethnic minorities' language and regional language in schools for children and youth	5 (241)	348
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools	6 (242)	349
Uczący się nowożytnych języków obcych w szkołach wyższych	Students studying modern foreign languages in higher education institutions	7 (243)	350
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Education of people with special educational needs	8 (244)	350
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	Special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres	9 (245)	351
Wychowanie pozaszkolne	Extracurricular education	10 (246)	351
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools)	11 (247)	352
Domy i stołówki studenckie	Student dormitories and canteens	12 (248)	352
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	Students of higher education institutions receiving scholarships	13 (249)	353
Uczestnicy studiów doktoranckich otrzymujący stypendia	Students of doctoral studies receiving scholarships	14 (250)	354
Szkoły dla dzieci i młodzieży	Schools for children and youth		
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	Primary schools for children and youth	15 (251)	355
Gimnazja dla dzieci i młodzieży	Lower secondary schools for children and youth ...	16 (252)	355
Branżowe szkoły I stopnia dla młodzieży	Stage I sectoral vocational schools for youth	17 (253)	356
Uczniowie i absolwenci branżowych szkół I stopnia dla młodzieży według kierunków kształcenia	Students and graduates of stage I sectoral vocational schools for youth by fields of education	18 (254)	356

	Tabl. Table	Str. Page
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	General secondary schools for youth	19 (255) 357
Technika dla młodzieży	Technical secondary schools for youth	20 (256) 357
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży według kierunków kształcenia	Students and graduates of technical secondary schools for youth by fields of education	21 (257) 358
Ogólnokształcące szkoły artystyczne dla młodzieży	General art schools for youth	22 (258) 358
Szkoły policealne		
Szkoły policealne według form kształcenia i typów szkół	Post-secondary schools by form of education and type of school	23 (259) 359
Uczniowie i absolwenci w szkołach policealnych według kierunków kształcenia	Students and graduates of post-secondary schools by fields of education	24 (260) 359
Szkoły wyższe		
Studenci szkół wyższych według kierunków kształcenia	Students of higher education institutions by fields of education	25 (261) 360
Absolwenci szkół wyższych według kierunków kształcenia	Graduates of higher education institutions by fields of education	26 (262) 363
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych	Academic teachers in higher education institutions	27 (263) 365
Cudzoziemcy w szkołach wyższych	Foreigners in higher education institutions	28 (264) 365
Studia podyplomowe	Postgraduate studies	29 (265) 367
Studia doktoranckie	Doctoral studies	30 (266) 368
Szkoły dla dorosłych		
Szkoły podstawowe dla dorosłych	Primary schools for adults	31 (267) 369
Gimnazja dla dorosłych	Lower secondary schools for adults	32 (268) 369
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	General secondary schools for adults	33 (269) 370
Wychowanie przedszkolne		
Wychowanie przedszkolne	Pre-primary education	34 (270) 370
DZIAŁ XIII. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA		
CHAPTER XIII. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne	General notes	x 372
Posiadający prawo wykonywania zawodu medycznego	Entitled to practise medical profession	1 (271) 378
Pracownicy medyczni	Medical personnel	2 (272) 378
Lekarze specjaliści	Doctors specialists	3 (273) 379
Lekarze dentyści ze specjalizacją	Dental specialists	4 (274) 379
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	Out-patient health care	5 (275) 380
Służba medycyny pracy	Occupational medicine service	6 (276) 381
Stacjonarna opieka zdrowotna	In-patient health care	7 (277) 381
Szpitala ogólne	General hospitals	8 (278) 383
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	Emergency medical services and first aid	9 (279) 384
	Generally available pharmacies and pharmaceutical outlets	10 (280) 384
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne		
Krwiodawstwo	Blood donation	11 (281) 385
Szczepienia ochronne	Vaccinations	12 (282) 385
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	Incidence of selected infectious diseases and poisonings	13 (283) 386
Osoby zarejestrowane w poradniach gruźlicy i chorób płuc oraz nowe zachorowania	Persons registered in tuberculosis and lung diseases out-patient clinics and new cases	14 (284) 387
Zachorowania na gruźlicę płuc	Incidence of pulmonary tuberculosis	15 (285) 387
Zachorowania na choroby weneryczne	Incidence of venereal diseases	16 (286) 388
Zachorowania na nowotwory złośliwe	Incidence of malignant neoplasms	17 (287) 389
Osoby zarejestrowane w poradniach zdrowia psychicznego, odwykowych oraz profilaktyki i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych	Persons registered in out-patient psychiatric clinics, for alcohol dependent patients and clinics for drug addicted patients	18 (288) 390
Opieka nad dziećmi do 3 lat	Childcare for children up to the age of 3	19 (289) 391

	Tabl. Table	Str. Page
Wspieranie rodziny	Family support	20 (290) 391
Placówki wsparcia dziennego	Day-support centres	21 (291) 392
Rodzinna piecza zastępcza	Family foster care	22 (292) 392
Instytucjonalna piecza zastępcza	Institutional foster care	23 (293) 393
Dzieci przekazane do adopcji z pieczy zastępczej	Children who were adopted from foster care	24 (294) 393
Placówki pomocy społecznej	Social welfare facilities	25 (295) 394
Świadczenia pomocy społecznej	Social assistance benefits	26 (296) 395

DZIAŁ XIV. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

CHAPTER XIV. CULTURE. TOURISM. SPORT

Uwagi ogólne	General notes	x 396
--------------------	---------------------	---------

Kultura**Culture**

Książki i broszury wydane	Books and pamphlets published	1 (297) 400
Książki i broszury wydane według działów klasyfikacji UNESCO w 2017 r.	Published books and pamphlets by UNESCO classification divisions in 2017	2 (298) 400
Gazety i czasopisma wydane	Newspapers and magazines published	3 (299) 401
Czasopisma wydane według działów klasyfikacji UNESCO w 2017 r.	Published magazines by UNESCO classification divisions in 2017	4 (300) 402
Biblioteki publiczne (z filiami)	Public libraries (with branches)	5 (301) 403
Muzea	Museums	6 (302) 403
Galerie sztuki	Art galleries	7 (303) 403
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe	Theatres, music institutions, entertainment enterprises	8 (304) 404
Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres	9 (305) 405
Kina	Cinemas	10 (306) 406
Produkcja filmów	Film production	11 (307) 407
Koncesje udzielone przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych	Licences granted by the National Broadcasting Council for broadcasting radio and television programmes	12 (308) 407
Abonenci radiowi i telewizyjni	Radio and television subscribers	13 (309) 407

Turystyka**Tourism**

Przyjazdy do Polski i wyjazdy z Polski na granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen	Arrivals in and departures from Poland at the Polish border with countries outside the Schengen area	14 (310) 408
Uczestnictwo mieszkańców Polski w wieku 15 lat i więcej w wyjazdach turystycznych	Participation of Polish residents aged 15 and more in tourist trips	15 (311) 408
Baza noclegowa turystyki	Tourist accommodation establishments	16 (312) 409
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki	Occupancy of tourist accommodation establishments	17 (313) 411
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki	Catering establishments in tourist accommodation establishments	18 (314) 411
Turyści korzystający z noclegów w bazie noclegowej turystyki	Tourists accommodated in tourist accommodation establishments	19 (315) 412
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w bazie noclegowej turystyki	Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments	20 (316) 413
Szlaki turystyczne	Tourist trails	21 (317) 413
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	The Polish Tourist and Sightseeing Society	22 (318) 414
Górskie i Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowia Ratunkowe	The Volunteer Mountain and Tatra Mountains Rescue Services	23 (319) 414

Sport**Sport**

Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe	Physical education organisations and sports clubs	24 (320) 415
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2016 r.	Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2016	25 (321) 415
Udział Polski w igrzyskach olimpijskich	Participation of Poland in the Olympic Games	26 (322) 417
Udział Polski w igrzyskach paraolimpijskich	Participation of Poland in the Paralympic Games	27 (323) 417
Zdobyte medale przez zawodników polskich w 2017 r.	Medals won by Polish competitors in 2017	28 (324) 418

**DZIAŁ XV. NAUKA I TECHNIKA.
SPOŁECZEŃSTWO
INFORMACYJNE**
**CHAPTER XV. SCIENCE AND TECHNOLOGY.
INFORMATION SOCIETY**
Nauka i technika
Science and technology

Uwagi ogólne	
Podmioty oraz pracujący (personel wewnętrzny) w działalności badawczej i rozwojowej	
Pracujący (personel wewnętrzny) w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	
Pracujący (personel wewnętrzny) i nakłady w działalności badawczej i rozwojowej według dziedzin B+R	
Podmioty, pracujący (personel wewnętrzny) i nakłady w działalności badawczej i rozwojowej w zakresie biotechnologii	
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według sektorów instytucjonalnych (ceny bieżące)	
Projekty badawcze finansowane przez ministra właściwego do spraw nauki	
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące)	
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej	
Podstawowe wskaźniki działalności badawczej i rozwojowej	
Nadane tytuły naukowe profesora	
Nadane stopnie naukowe	
Członkowie Polskiej Akademii Nauk	
Archiwa państwowe	
Biblioteki naukowe	
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle	
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe	
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe według podmiotów zgłaszających	
Wynalazki zagraniczne zgłoszone w Polsce i udzielone patenty	
Wynalazki zgłoszone i udzielone patenty według działów techniki	
Patenty europejskie uprawnione w Polsce ...	
Realizacja licencji w przemyśle	

General notes	x	420
Entities and internal personnel in research and development	1 (325)	426
Internal personnel in research and development by educational level	2 (326)	427
Gross domestic expenditures on research and development (current prices)	3 (327)	428
Internal personnel and gross domestic expenditures in research and development by field of R&D	4 (328)	428
Entities, internal personnel and gross domestic expenditures in research and development on biotechnology	5 (329)	429
Gross domestic expenditures on research and development by institutional sectors (current prices)	6 (330)	429
Research projects financed by the Minister responsible for science	7 (331)	430
Current expenditures on research and development by type of activity (current prices)	8 (332)	431
Degree of consumption of research equipment in research and development	9 (333)	431
Main research and development indicators	10 (334)	432
Number of titles of professor granted	11 (335)	432
Number of scientific degrees awarded	12 (336)	433
Members of the Polish Academy of Sciences	13 (337)	433
State archives	14 (338)	434
Scientific libraries	15 (339)	434
Expenditures on innovation activities in industry (current prices)	16 (340)	435
Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry	17 (341)	436
Resident patent applications and utility model applications	18 (342)	437
Resident patent applications and utility model applications by filing entities	19 (343)	437
Non-resident patent applications in Poland and patents granted	20 (344)	437
Patent applications and patents granted by field of technology	21 (345)	438
European patents validated in Poland	22 (346)	439
Realisation of licences in industry	23 (347)	439

Spółczeństwo informacyjne
Information society

Gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu	
Osoby w wieku 16—74 lata korzystające z Internetu	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-komunikacyjne	
Przedsiębiorstwa prowadzące handel elektroniczny	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną	

Households having access to the Internet	24 (348)	440
Persons aged 16—74 using the Internet	25 (349)	440
Enterprises using selected information and communication technologies	26 (350)	442
Enterprises conducting e-commerce	27 (351)	443
Enterprises using the Internet to contact public administration	28 (352)	444

DZIAŁ XVI. CENY
CHAPTER XVI. PRICES

Uwagi ogólne	
Wskaźniki cen produktu krajowego brutto, popytu krajowego i nakładów inwestycyjnych	

General notes	x	445
Price indices of gross domestic product, domestic demand and investment outlays	1 (353)	449

	Tabl. Table	Str. Page
Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym	Transaction price indices of foreign trade	2 (354) 449
Wskaźniki cen produkcji rolniczej	Price indices of agricultural output	3 (355) 449
Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie	Price indices of sold agricultural products and goods and services purchased by private farms in agriculture	4 (356) 450
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	Average procurement prices of major agricultural products	5 (357) 450
Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu niektórych produktów rolnych	Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products	6 (358) 451
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	Average marketplace prices received by farmers	7 (359) 453
Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym	Average prices of arable land in private turnover	8 (360) 453
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu	Price indices of sold production of industry	9 (361) 454
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej	Price indices of construction and assembly production	10 (362) 455
Wskaźniki cen lokali mieszkalnych	Price indices of residential premises	11 (363) 455
Wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji	Price indices of transport, storage and telecommunications	12 (364) 456
Wskaźniki cen towarów i usług	Price indices of goods and services	13 (365) 456
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	Price indices of consumer goods and services	14 (366) 457
Wskaźniki cen towarów i usług niekonsumpcyjnych	Price indices of non-consumer goods and services	15 (367) 459
Ceny detaliczne ważniejszych towarów i usług konsumpcyjnych	Retail prices of major consumer goods and services	16 (368) 459
Ceny detaliczne ważniejszych towarów i usług niekonsumpcyjnych	Retail prices of major non-consumer goods and services	17 (369) 464

DZIAŁ XVII. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO. RYBOLÓWSTWO

CHAPTER XVII. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY. FISHING

Uwagi ogólne	General notes	x 465
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie	Trends and major economic and production results in agriculture	1 (370) 472
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	Agricultural land area by land type	2 (371) 473
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych	Farms by area groups	3 (372) 474
Produkcja globalna, zużycie pośrednie i wartość dodana brutto produkcji rolniczej	Gross agricultural output, intermediate consumption and gross value added	4 (373) 474
Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza (ceny bieżące)	Gross, final and market agricultural output (current prices)	5 (374) 475
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices)	6 (375) 475
Globalna i towarowa produkcja rolnicza (ceny bieżące)	Gross and market agricultural output (current prices)	7 (376) 476
Powierzchnia zasiewów	Sown area	8 (377) 478
Zbiory i plony ziemniaków	Crop production and yields	9 (378) 479
Zbiory i plony warzyw	Vegetable production and yields	10 (379) 481
Zbiory owoców	Fruit production	11 (380) 481
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie	Cattle, pigs, sheep and horses	12 (381) 482
Drób	Poultry	13 (382) 482
Produkcja żywca rzeźnego	Production of animals for slaughter	14 (383) 483
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów	Production, imports, exports and consumption of meat, fats and pluck	15 (384) 483
Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych i wełny niepranej owczej	Production of cows' milk, hen eggs and sheep's greasy wool	16 (385) 485
Bilans zbóż	Cereals balance sheet	17 (386) 485
Bilans ziemniaków	Potatoes balance sheet	18 (387) 486
Bilans mleka krowiego świeżego	Fresh cows' milk balance sheet	19 (388) 486
Bilans jaj	Eggs balance sheet	20 (389) 486
Ciągniki rolnicze	Agricultural tractors	21 (390) 487

	Tabl. Table	Str. Page
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient	22 (391) 487
Sprzedaż środków ochrony roślin	Sales of plant protection products	23 (392) 488
Bydło, owce i konie wpisane do ksiąg inwentarza zarodowego	Cattle, sheep and horses in breeding registers	24 (393) 488
Inseminacja krów	Artificial insemination of cows	25 (394) 488
Skup produktów rolnych	Procurement of agricultural products	26 (395) 489
	Indices of agricultural products procurement (constant prices)	27 (396) 490
Dynamika skupu produktów rolnych (ceny stałe)	Procurement of major agricultural products	28 (397) 491
Skup ważniejszych produktów rolnych	Procurement of cereals and potatoes by farming year	29 (398) 492
Łowiectwo	Hunting	
Niektóre zwierzęta łowne	Selected game species	30 (399) 492
Odstzał, odłów i zasiedlenie niektórych zwierząt łownych	Selected species of game shot, trapped and stocked	31 (400) 493
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych	Forest land	32 (401) 493
Powierzchnia lasów	Forest area	33 (402) 494
Zasoby drzewne na pniu	Growing stock of standing wood	34 (403) 495
Zasobność i przeciętny wiek drzewostanów w lasach	Resources and average age of tree stands in forests	35 (404) 496
Leśne zasoby genetyczne w 2016 r.	Genetic forest resources in 2016	36 (405) 497
Pozyskanie drewna	Removals	37 (406) 497
Pozyskanie drewna według sortymentów	Removals by assortments	38 (407) 498
	Renewals, afforestations and other forest breeding work	39 (408) 498
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	Forest protection	40 (409) 499
Ochrona lasów	Forest fires	41 (410) 499
Pożary w lasach	Trees and shrubs outside the forest and removals	42 (411) 499
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	Forest condition	43 (412) 500
Stan zdrowotny lasów	Timber sales from forests managed by State Forests	44 (413) 501
Sprzedaż drewna z lasów w zarządzie Lasów Państwowych	Forest management in national parks	45 (414) 502
Gospodarka leśna w parkach narodowych		
Rybołówstwo	Fishing	
Połowy ryb morskich i słodkowodnych	Sea and freshwater fish catches	46 (415) 502
DZIAŁ XVIII. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVIII. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	General notes	x 503
Przemysł	Industry	
Produkcja sprzedana przemysłu	Sold production of industry	1 (416) 507
Produkcja sprzedana przemysłu według sektorów własności (ceny bieżące)	Sold production of industry by ownership sectors (current prices)	2 (417) 507
Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji i działów (ceny bieżące)	Sold production of industry by sections and divisions (current prices)	3 (418) 508
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	Indices of sold production of industry (constant prices)	4 (419) 510
Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych	Sold production of industry by main industrial groupings	5 (420) 511
Podstawowe dane o podmiotach gospodarczych w przemyśle według liczby zatrudnionych w 2017 r.	Basic data regarding economic entities in industry by number of paid employees in 2017	6 (421) 511
Produkcja ważniejszych wyrobów	Production of major products	7 (422) 512
Bilans węgla kamiennego	Balance of hard coal	8 (423) 519
Bilans węgla brunatnego	Balance of lignite	9 (424) 519
Bilans ropy naftowej	Balance of crude oil	10 (425) 520
Bilans gazu ziemnego wysokometanowego	Balance of high-methane natural gas	11 (426) 520

	Tabl. Table	Str. Page
Bilans gazu ziemnego zaazotowanego	Balance of nitrified natural gas	12 (427) 520
Bilans benzyny silnikowej	Balance of motor gasoline	13 (428) 521
Bilans olejów napędowych	Balance of diesel oils	14 (429) 521
Bilans energii elektrycznej	Balance of electricity	15 (430) 522
Syntetyczny bilans energii	Synthetic balance of energy	16 (431) 522
Bilanse niektórych materiałów	Balances of selected materials	17 (432) 523
Moc zainstalowana brutto w elektrowniach	Gross installed capacity in power plants	18 (433) 525
Budownictwo	Construction	
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące)	Sold production of construction (current prices)	19 (434) 525
Produkcja budowlano-montażowa	Construction and assembly production	20 (435) 526
Produkcja budowlano-montażowa według działów (ceny bieżące)	Construction and assembly production by divisions (current prices)	21 (436) 526
Dynamika produkcji budowlano-montażowej według działów (ceny stałe)	Indices of construction and assembly production by divisions (constant prices)	22 (437) 527
Podstawowe dane o podmiotach budowlanych realizujących produkcję budowlano-montażową według liczby pracujących w 2017 r.	Basic data regarding construction entities realising construction and assembly production by number of persons employed in 2017	23 (438) 527
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	Construction and assembly production by type of constructions (current prices)	24 (439) 527
Budynki oddane do użytkowania	Buildings completed	25 (440) 529
Nowo wybudowane budynki mieszkalne oddane do użytkowania według liczby mieszkań i liczby izb	Newly built residential buildings completed by number of dwellings and number of rooms	26 (441) 531
DZIAŁ XIX. TRANSPORT. POCZTA I TELEKOMUNIKACJA	CHAPTER XIX. TRANSPORT. POST AND TELECOMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	x 532
Transport	Transport	
Sieć komunikacyjna	Transport infrastructure	1 (442) 538
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług transportu i gospodarki magazynowej (ceny bieżące)	Revenues from sale of products and services of transportation and storage (current prices)	2 (443) 538
Przewozy ładunków	Transport of goods	3 (444) 539
Przewozy ładunków według grup ładunków	Transport of goods by groups of goods	4 (445) 540
Przewozy pasażerów	Transport of passengers	5 (446) 542
Tabor kolejowy normalnotorowy	Standard gauge rolling stock	6 (447) 542
Przewozy ładunków transportem kolejowym normalnotorowym według kierunków komunikacji	Standard gauge railway transport of goods by destination	7 (448) 543
Przewozy pasażerów transportem kolejowym normalnotorowym	Transport of passengers by standard gauge railway transport	8 (449) 543
Przewozy pasażerów transportem samochodowym	Transport of passengers by road transport	9 (450) 543
Tabor komunikacji miejskiej	Urban transport fleet	10 (451) 544
Przewozy pasażerów komunikacją miejską	Transport of passengers by urban transport	11 (452) 544
Morska flota transportowa	Maritime transport fleet	12 (453) 545
Morska flota transportowa według wieku statków	Maritime transport fleet by age of ships	13 (454) 545
Przewozy ładunków transportem morskim według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania	Maritime transport of goods by type of cargo and range of navigation	14 (455) 546
Przewozy ładunków transportem morskim według relacji przewozów	Maritime transport of goods by cargo relations	15 (456) 546
Przewozy ładunków transportem morskim według kategorii ładunkowych	Maritime transport of goods by type of cargo	16 (457) 547
Ładunki załadowane i wylądowane w portach morskich	Goods loaded and unloaded in seaports	17 (458) 547
Statki wchodzące do portów morskich	Ships arrivals at seaports	18 (459) 548
Ruch pasażerów w portach morskich	Passenger traffic at seaports	19 (460) 548
Tabor śródlądowego transportu wodnego	Inland waterway transport fleet	20 (461) 548
Przewozy ładunków śródlądowym transportem wodnym w komunikacji międzynarodowej	Inland waterway transport of goods in international traffic	21 (462) 549
Wybrane dane o transporcie lotniczym rozkładowym	Selected data on scheduled air transport	22 (463) 549
Ruch pasażerów w portach lotniczych	Passenger traffic at airports	23 (464) 550
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	Registered road vehicles and tractors	24 (465) 551
Wypadki drogowe	Road accidents	25 (466) 551

	Tabl. Table	Str. Page
Poczta i telekomunikacja		
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług działalności pocztowej i kurierskiej oraz telekomunikacji (ceny bieżące)	26 (467)	552
Placówki pocztowe i listonosze	27 (468)	552
Usługi pocztowe	28 (469)	552
Abonenci telefoniczni, aparaty telefoniczne oraz połączenia telefoniczne	29 (470)	553
Stacje nadawcze w zakresie radiofonii i telewizji	30 (471)	553
DZIAŁ XX. HANDEL I GASTRONOMIA		
Uwagi ogólne	x	554
Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące)	1 (472)	556
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny stałe)	2 (473)	556
Sprzedaż detaliczna w podmiotach gospodarczych według liczby pracujących (ceny bieżące)	3 (474)	556
Struktura sprzedaży detalicznej w sklepach i na stacjach paliw według grup towarów (ceny bieżące)	4 (475)	557
Sklepy i stacje paliw	5 (476)	557
Podmioty gospodarcze według liczby sklepów	6 (477)	558
Gastronomia	7 (478)	558
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące)	8 (479)	559
Magazyny handlowe	9 (480)	559
Dostawy wybranych towarów konsumpcyjnych	10 (481)	560
DZIAŁ XXI. HANDEL ZAGRANICZNY		
Uwagi ogólne	x	561
Obroty handlu zagranicznego według głównych partnerów (ceny bieżące)	1 (482)	564
Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące)	2 (483)	565
Dynamika importu i eksportu (ceny stałe)	3 (484)	565
Obroty handlu zagranicznego według grup krajów (ceny bieżące)	4 (485)	565
Obroty handlu zagranicznego z krajami OECD według sekcji SITC (ceny bieżące)	5 (486)	566
Obroty handlu zagranicznego według wybranych krajów (ceny bieżące)	6 (487)	567
Import i eksport według sekcji Nomenklatury Scalonej CN (ceny bieżące)	7 (488)	571
Dynamika importu i eksportu według sekcji Nomenklatury Scalonej CN (ceny stałe)	8 (489)	573
Import i eksport ważniejszych towarów według Nomenklatury Scalonej CN	9 (490)	575
Import i eksport według sekcji SITC (ceny bieżące)	10 (491)	579
Dynamika importu i eksportu według sekcji SITC (ceny stałe)	11 (492)	580
Rozdystrybucja importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych (ceny bieżące)	12 (493)	581
DZIAŁ XXII. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW		
Uwagi ogólne	x	583
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw	1 (494)	586
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	2 (495)	595
Post and telecommunications		
Revenues from sale of products and services of postal and courier activities as well as telecommunications (current prices)	26 (467)	552
Postal offices and postmen	27 (468)	552
Postal services	28 (469)	552
Telephone subscribers, telephone sets and telephone calls	29 (470)	553
Radio and television broadcasting	30 (471)	553
CHAPTER XX. TRADE AND CATERING		
General notes	x	554
Retail sales (current prices)	1 (472)	556
Indices of retail sales (constant prices)	2 (473)	556
Retail sales in economic entities by number of persons employed (current prices)	3 (474)	556
Structure of retail sales in shops and petrol stations by groups of goods (current prices)	4 (475)	557
Shops and petrol stations	5 (476)	557
Economic entities by number of shops	6 (477)	558
Catering	7 (478)	558
Wholesale of commodities in trade enterprises (current prices)	8 (479)	559
Trade warehouses	9 (480)	559
Deliveries of selected consumer goods	10 (481)	560
CHAPTER XXI. FOREIGN TRADE		
General notes	x	561
Foreign trade turnover by main trading partners (current prices)	1 (482)	564
Foreign trade turnover (current prices)	2 (483)	565
Indices of imports and exports (constant prices)	3 (484)	565
Foreign trade turnover by groups of countries (current prices)	4 (485)	565
Foreign trade turnover with OECD countries by SITC sections (current prices)	5 (486)	566
Foreign trade turnover by selected countries (current prices)	6 (487)	567
Imports and exports by sections of Combined Nomenclature — CN (current prices)	7 (488)	571
Indices of imports and exports by sections of Combined Nomenclature — CN (constant prices)	8 (489)	573
Imports and exports of major commodities by Combined Nomenclature — CN	9 (490)	575
Imports and exports by SITC sections (current prices)	10 (491)	579
Indices of imports and exports by SITC sections (constant prices)	11 (492)	580
Distribution of imports and exports by broad economic categories (current prices)	12 (493)	581
CHAPTER XXII. FINANCES OF ENTERPRISES		
General notes	x	583
Revenues, costs and financial result of enterprises	1 (494)	586
Economic relations in enterprises	2 (495)	595

	Tabl. Table	Str. Page
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	Current assets of enterprises	3 (496) 596
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	Share equity (funds) of enterprises	4 (497) 598
Kapitał zagraniczny przedsiębiorstw według krajów pochodzenia	Foreign capital of enterprises by countries of origin	5 (498) 600
Zobowiązania przedsiębiorstw	Liabilities of enterprises	6 (499) 601
DZIAŁ XXIII. PIENIĄDZ I BANKI. RYNEK GIEŁDOWY. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ. OTWARTE FUNDUSZE EMERYTALNE	CHAPTER XXIII. MONEY AND BANKS. THE STOCK MARKET. INSURANCE COMPANIES. OPEN PENSION FUNDS	
Uwagi ogólne	General notes	x 603
Pieniądz i banki	Money and banks	
Bilans skonsolidowany monetarnych instytucji finansowych	Consolidated balance sheet of monetary financial institutions	1 (500) 614
Bilans Narodowego Banku Polskiego	Balance sheet of the National Bank of Poland	2 (501) 615
Bilans banków komercyjnych	Balance of commercial banks	3 (502) 616
Bilans banków spółdzielczych	Balance of cooperative banks	4 (503) 616
Bilans spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych	Balance of cooperative savings and credit unions	5 (504) 617
Podaż pieniądza M3 i czynniki jego kreacji	M3 money supply and counterparts	6 (505) 618
Podaż pieniądza M3	M3 money supply	7 (506) 618
Bilans płatniczy Polski	Poland's balance of payments	8 (507) 619
Zadłużenie zagraniczne i oficjalne aktywa rezerwowe Polski	Foreign debt and official reserve assets of Poland	9 (508) 621
Napływ kapitału z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca	Foreign direct investment inflows in Poland by origin country of shareholder	10 (509) 621
Zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca	Foreign direct investment positions in Poland by origin country of shareholder	11 (510) 622
Średnie kursy niektórych walut w Narodowym Banku Polskim	Average exchange rates of some currency in the National Bank of Poland	12 (511) 623
Stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego	Interest rates of the National Bank of Poland	13 (512) 623
Przychody, koszty i wynik finansowy banków komercyjnych	Revenues, costs and financial results of commercial banks	14 (513) 624
Przychody, koszty i wynik finansowy banków spółdzielczych	Revenues, costs and financial results of cooperative banks	15 (514) 625
Przychody, koszty i wynik finansowy spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych	Revenues, costs and financial results of cooperative savings and credit unions	16 (515) 626
Kapitał (fundusz) podstawowy banków	Issued capital of banks	17 (516) 626
Rynek giełdowy	The stock market	
Obroty na Głównym Rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Turnover value on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange	18 (517) 627
Akcje i prawa do akcji na Głównym Rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Shares and rights to shares on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange	19 (518) 627
Kontrakty terminowe na Głównym Rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Futures contracts on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange	20 (519) 628
Obroty na rynku NewConnect Giełdy Papierów Wartościowych	Turnover value on the NewConnect Market of the Warsaw Stock Exchange	21 (520) 629
Rynek skarbowych papierów wartościowych (Treasury BondSpot Poland)	Treasury securities market (Treasury BondSpot Poland)	22 (521) 629
Rynek instrumentów dłużnych Catalyst	Debt securities on the Catalyst market	23 (522) 630
Zakłady ubezpieczeń	Insurance companies	
Bilans zakładów ubezpieczeń	Balance sheet of insurance companies	24 (523) 631
Techniczny rachunek ubezpieczeń	Technical insurance account	25 (524) 632
Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń	General profit and loss account of insurance companies	26 (525) 634
Ubezpieczenia według rodzaju ryzyka	Insurance by type of risk	27 (526) 635
Kapitał zagraniczny zakładów ubezpieczeń według krajów pochodzenia	Foreign capital of insurance companies by countries of origin	28 (527) 639

	Tabl. Table	Str. Page
Otwarte fundusze emerytalne		
Przychody, koszty i wynik finansowy powszechnych towarzystw emerytalnych	29 (528)	639
Przychody, koszty i wynik finansowy otwartych funduszy emerytalnych	30 (529)	640
Aktywa otwartych funduszy emerytalnych	31 (530)	640
Składki i odsetki przekazane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do otwartych funduszy emerytalnych	32 (531)	641
Portfel inwestycyjny otwartych funduszy emerytalnych	33 (532)	641
Sropy zwrotu otwartych funduszy emerytalnych	34 (533)	641
DZIAŁ XXIV. FINANSE PUBLICZNE		
Uwagi ogólne	x	642
Budżet państwa	1 (534)	647
Budżet środków europejskich	2 (535)	649
Państwowy dług publiczny	3 (536)	651
Dług Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji	4 (537)	651
Dług Skarbu Państwa według kryterium rezydenta	5 (538)	652
Wynik budżetu państwa, wynik budżetu środków europejskich i państwowy dług publiczny w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	6 (539)	652
Wydatki budżetu państwa według działów	7 (540)	653
Dotacje podmiotowe i przedmiotowe z budżetu państwa	8 (541)	654
Przychody, koszty i wynik finansowy państwowych osób prawnych, instytucji gospodarki budżetowej i agencji wykonawczych budżetu państwa	9 (542)	654
Przychody i wydatki państwowych funduszy celowych	10 (543)	655
Przychody i wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytalno-Rentowego	11 (544)	656
Budżety jednostek samorządu terytorialnego	12 (545)	657
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów	13 (546)	660
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych	14 (547)	661
Odliczenia od dochodu i podatku dochodowego od osób fizycznych	15 (548)	661
Odliczenia od dochodu, podstawy opodatkowania i podatku dochodowego od osób prawnych	16 (549)	663
DZIAŁ XXV. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE		
Uwagi ogólne	x	664
Inwestycje		
Nakłady inwestycyjne	1 (550)	667
Nakłady inwestycyjne według sektorów własności (ceny bieżące)	2 (551)	668
Dynamika nakładów inwestycyjnych według sekcji i działów (ceny stałe)	3 (552)	668
Nakłady inwestycyjne według sekcji i działów (ceny bieżące)	4 (553)	670
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe w 2017 r. (ceny bieżące)	5 (554)	672
Open pension funds		
Revenues, costs and financial results of general pension societies	29 (528)	639
Revenues, costs and financial results of open pension funds	30 (529)	640
Assets of open pension funds	31 (530)	640
Contributions and interest transferred from the Social Insurance Institution to open pension funds	32 (531)	641
Open pension funds investment portfolio	33 (532)	641
Open pension funds rates of return	34 (533)	641
CHAPTER XXIV. PUBLIC FINANCE		
General notes	x	642
The state budget	1 (534)	647
The European funds budget	2 (535)	649
Public debt	3 (536)	651
State Treasury debt according to the place of issue criterion	4 (537)	651
State Treasury debt according to residency criterion	5 (538)	652
Result of the state budget, result of the European funds budget and public debt in relation to gross domestic product (current prices)	6 (539)	652
State budget expenditure by division	7 (540)	653
State budget entity-defined grants and product grants	8 (541)	654
Revenue, costs and financial result of state legal persons, budgetary management institutions and executive agencies of state budget	9 (542)	654
Revenue and expenditure of appropriated state funds	10 (543)	655
Revenue and expenditure of Social Insurance Fund and Pension Fund	11 (544)	656
Local government units budgets	12 (545)	657
Local government units budgets expenditure by division	13 (546)	660
Revenue and costs of local government budgetary establishments	14 (547)	661
Deductions from income and from personal income tax	15 (548)	661
Deductions from income, tax base and from corporate income tax	16 (549)	663
CHAPTER XXV. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
General notes	x	664
Investments		
Investment outlays	1 (550)	667
Investment outlays by ownership sectors (current prices)	2 (551)	668
Indices of investment outlays by sections and divisions (constant prices)	3 (552)	668
Investment outlays by sections and divisions (current prices)	4 (553)	670
Investment outlays on fixed assets in 2017 (current prices)	5 (554)	672

	Tabl. Table	Str. Page
Środki trwałe		
Wartość brutto środków trwałych	6 (555)	674
Wartość brutto środków trwałych według sektorów własności (bieżące ceny ewidencyjne)	7 (556)	675
Dynamika wartości brutto środków trwałych (ceny stałe)	8 (557)	675
Wartość brutto, netto i stopień zużycia środków trwałych	9 (558)	676
Wartość brutto i stopień zużycia środków trwałych według grup w 2017 r.	10 (559)	678
Wartość brutto środków trwałych uzyskanych z działalności inwestycyjnej (bieżące ceny ewidencyjne)	11 (560)	681
Wartość brutto środków trwałych zlikwidowanych (bieżące ceny ewidencyjne)	12 (561)	682
DZIAŁ XXVI. RACHUNKI NARODOWE		
Uwagi ogólne	x	683
Dochód narodowy (ceny bieżące)	1 (562)	696
Rachunek produktów (wyrobów i usług; ceny bieżące)	2 (563)	696
Rachunek produktów (wyrobów i usług) — dynamika (ceny stałe)	3 (564)	697
Dynamika (wartości, wolumenu i cen) produkcji globalnej, zużycia pośredniego i produktu krajowego brutto	4 (565)	697
Produkcja globalna (ceny bieżące)	5 (566)	698
Dynamika produkcji globalnej (ceny stałe)	6 (567)	699
Zużycie pośrednie (ceny bieżące)	7 (568)	700
Dynamika zużycia pośredniego (ceny stałe)	8 (569)	701
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	9 (570)	702
Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe)	10 (571)	704
Produkcja globalna, zużycie pośrednie i wartość dodana brutto według sektorów instytucjonalnych (ceny bieżące)	11 (572)	706
Produkcja globalna, zużycie pośrednie oraz wartość dodana brutto według wybranych sekcji i działów (ceny bieżące)	12 (573)	712
Niektóre czynniki tworzenia produktu krajowego brutto	13 (574)	714
Rachunek tworzenia dochodów (ceny bieżące)	14 (575)	716
Popyt krajowy (ceny bieżące)	15 (576)	720
Relacja popytu krajowego do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	16 (577)	721
Dynamika (wartości, wolumenu i cen) popytu krajowego	17 (578)	721
Dochody, wydatki i nadwyżka (+)/deficyt (–) sektora instytucji rządowych i samorządowych	18 (579)	723
Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji	19 (580)	726
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	20 (581)	727
Relacja nadwyżki (+)/deficytu (–) oraz długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	21 (582)	727
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych	22 (583)	728
Dynamika nominalnych i realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych	23 (584)	730
Nominalne dochody do dyspozycji netto w sektorze gospodarstw domowych	24 (585)	731
Fixed assets		
Gross value of fixed assets	6 (555)	674
Gross value of fixed assets by ownership sectors (current book-keeping prices)	7 (556)	675
Indices of gross value of fixed assets (constant prices)	8 (557)	675
Gross and net value and degree of consumption of fixed assets	9 (558)	676
Gross value and degree of consumption of fixed assets by groups in 2017	10 (559)	678
Gross value of fixed assets obtained from investment activity (current book-keeping prices)	11 (560)	681
Gross value of liquidated fixed assets (current book-keeping prices)	12 (561)	682
CHAPTER XXVI. NATIONAL ACCOUNTS		
General notes	x	683
National income (current prices)	1 (562)	696
Goods and services account (current prices)	2 (563)	696
Goods and services account — indices (constant prices)	3 (564)	697
Indices (value, volume and price) of output, intermediate consumption and gross domestic product	4 (565)	697
Output (current prices)	5 (566)	698
Indices of output (constant prices)	6 (567)	699
Intermediate consumption (current prices)	7 (568)	700
Indices of intermediate consumption (constant prices)	8 (569)	701
Gross domestic product (current prices)	9 (570)	702
Indices of gross domestic product (constant prices)	10 (571)	704
Output, intermediate consumption and gross value added by institutional sectors (current prices)	11 (572)	706
Output, intermediate consumption and gross value added by selected sections and divisions (current prices)	12 (573)	712
Selected factors in the generation of gross domestic product	13 (574)	714
Generation of income account (current prices)	14 (575)	716
Domestic demand (current prices)	15 (576)	720
Relation of domestic demand to gross domestic product (current prices)	16 (577)	721
Indices (value, volume and price) of domestic demand	17 (578)	721
Revenue, expenditure and surplus (+)/deficit (–) of the general government sector	18 (579)	723
Expenditure of the general government sector by function	19 (580)	726
Debt of the general government sector	20 (581)	727
Relation of surplus (+)/deficit (–) and debt of the general government sector to gross domestic product (current prices)	21 (582)	727
Nominal income of the households sector	22 (583)	728
Indices of gross disposable income (nominal and real) of the households sector	23 (584)	730
Net nominal disposable income of the households sector	24 (585)	731

	Tabl. Table	Str. Page
Rachunek wykorzystania nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych	Use of nominal income account of the households sector	25 (586) 731
Spżycie indywidualne skorygowane (ceny bieżące)	Actual individual consumption (current prices)	26 (587) 732
Spżycie w sektorze gospodarstw domowych (ceny bieżące)	Households' final consumption expenditure (current prices)	27 (588) 732
Dynamika spżycia w sektorze gospodarstw domowych (ceny stałe)	Indices of households' final consumption expenditure (constant prices)	28 (589) 733
DZIAŁ XXVII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXVII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	General notes	x 734
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	Entities of the national economy recorded in the REGON register	1 (590) 735
Spółki zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych	Companies recorded in the REGON register by legal status	2 (591) 737
DZIAŁ XXVIII. PRZEGLĄD MIĘDZYNARODOWY	CHAPTER XXVIII. INTERNATIONAL REVIEW	
Uwagi ogólne	General notes	x 739
Niektóre wskaźniki społeczno-gospodarcze świata	Selected indices of socio-economic world development	1 (592) 752
Zbiory i produkcja światowa wybranych artykułów rolnych	World production of selected agricultural products	2 (593) 757
Produkcja światowa ważniejszych wyrobów przemysłowych	World production of principal industrial products ...	3 (594) 758
Udział i miejsce Polski w świecie	Poland in the world	4 (595) 759
Udział i miejsce Polski w Europie	Poland in Europe	5 (596) 760
Polska w Unii Europejskiej w 2017 r.	Poland in the European Union in 2017	6 (597) 761
Powierzchnia. Ludność	Total area. Population	
Powierzchnia i ludność świata	Total area and population of the world	7 (598) 765
Powierzchnia, ludność i stolice krajów świata	Total area, population and capital cities of the countries of the world	8 (599) 765
Powierzchnia, ludność i stolice terytoriów niesamodzielnych	Total area, population and capital cities of the dependent territories	9 (600) 771
Wielkie miasta świata	Large cities of the world	10 (601) 774
Ludność według wieku	Population by age	11 (602) 779
Ruch naturalny ludności	Vital statistics of population	12 (603) 780
Migracje zagraniczne	International migration	13 (604) 782
Małżeństwa zawarte i rozwody	Marriages contracted and divorces	14 (605) 784
Przeciętne dalsze trwanie życia w 2016 r.	Life expectancy in 2016	15 (606) 785
Wierni i duchowieństwo Kościoła katolickiego na świecie	Catholics and clergy of the Catholic Church in the world	16 (607) 786
Ochrona środowiska naturalnego	Environmental protection	
Całkowity pobór wody	Total water withdrawal	17 (608) 788
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	Population connected to wastewater treatment plants	18 (609) 789
Emisja zanieczyszczeń powietrza	Emission of air pollutants	19 (610) 790
Odpady komunalne wytworzone	Municipal waste generated	20 (611) 792
Ocena stanu zdrowotnego lasów metodą bioindykacyjną w 2017 r.	Evaluation of forest condition with bioindication method in 2017	21 (612) 793
Rynek pracy	Labour market	
Ludność aktywna zawodowo	Economically active population	22 (613) 794
Pracujący według rodzajów działalności — na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4	Employment by kinds of activity — according to ISIC Rev. 4 classification	23 (614) 795
Bezrobocie	Unemployment	24 (615) 796

	Tabl. Table	Str. Page
Bezrobocie osób młodych	Youth unemployment	25 (616) 797
Poszkodowani w wypadkach przy pracy — rodzaje działalności na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4	Persons injured in accidents at work — kinds of activity according to ISIC Rev. 4 classification ...	26 (617) 798
Wynagrodzenia. Warunki życia		
Dynamika przeciętnych wynagrodzeń nominalnych brutto	Indices of average gross nominal wages and salaries	27 (618) 800
Dynamika przeciętnych wynagrodzeń realnych brutto	Indices of average gross real wages and salaries	28 (619) 801
Miesięczne wynagrodzenia minimalne brutto	Gross monthly minimum wages and salaries	29 (620) 802
Granica ubóstwa — na podstawie badania EU-SILC	At-risk-of-poverty threshold — based on the EU-SILC survey	30 (621) 803
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem (zasięg ubóstwa) — na podstawie badania EU-SILC	At-risk-of-poverty rate — based on the EU-SILC survey	31 (622) 804
Edukacja. Zdrowie. Kultura. Turystyka. Działalność badawczo-rozwojowa		
Dzieci objęte wczesną edukacją i opieką	Children in early childhood education and care	32 (623) 805
Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych	Students of primary, secondary and post-secondary schools	33 (624) 806
Studenci szkół wyższych	Students of higher education institutions	34 (625) 808
Pracownicy medyczni	Medical personnel	35 (626) 809
Szpitala	Hospitals	36 (627) 811
Turystyka zagraniczna	International tourism	37 (628) 812
Nakłady i zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej w 2016 r.	Gross domestic expenditures and employment in research and development activity in 2016	38 (629) 813
Sprzedaż detaliczna. Ceny		
Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny stałe)	Indices of retail sales (constant prices)	39 (630) 814
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	Price indices of consumer goods and services	40 (631) 815
Rolnictwo. Leśnictwo. Rybactwo		
Dynamika produkcji rolniczej (ceny stałe)	Indices of agricultural output (constant prices)	41 (632) 816
Pracujący w rolnictwie	Employment in agriculture	42 (633) 817
Powierzchnia użytków rolnych	Agricultural land area	43 (634) 818
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony zbóż	Sown area, production and yields of cereals	44 (635) 820
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony pszenicy ...	Sown area, production and yields of wheat	45 (636) 821
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony żyta	Sown area, production and yields of rye	46 (637) 822
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony jęczmienia	Sown area, production and yields of barley	47 (638) 823
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony owsa	Sown area, production and yields of oats	48 (639) 824
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony kukurydzy	Sown area, production and yields of maize	49 (640) 825
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony ryżu	Sown area, production and yields of rice	50 (641) 826
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony ziemniaków	Sown area, production and yields of potatoes	51 (642) 827
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony buraków cukrowych	Sown area, production and yields of sugar beets	52 (643) 828
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony trzciny cukrowej	Sown area, production and yields of sugar cane ...	53 (644) 829
Powierzchnia zasiewów, zbiory herbaty i kawy	Sown area, production of tea and coffee	54 (645) 830
Zbiory bawełny	Production of cotton	55 (646) 831
Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony tytoniu	Sown area, production and yields of tobacco	56 (647) 832
Bydło i trzoda chlewna	Cattle and pigs	57 (648) 833
Produkcja mięsa z uboju	Production of meat from slaughtered animals	58 (649) 835
Produkcja mleka krowiego	Production of cows' milk	59 (650) 836
Produkcja jaj kurzych	Hen eggs production	60 (651) 837
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych na 1 ha użytków rolnych (w przeliczeniu na czysty składnik)	Consumption of mineral or chemical fertilizers per 1 ha of agricultural area (in terms of pure ingredient)	61 (652) 838
Pozyskanie drewna	Roundwood production	62 (653) 839
Połowy morskie i słodkowodne	Sea and freshwater fish catches	63 (654) 841

	Tabl. Table	Str. Page
Przemysł		
Dynamika produkcji przemysłowej według rodzajów działalności (ceny stałe) — na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4	64 (655)	842
Pozyskanie energii pierwotnej	65 (656)	845
Wydobycie węgla kamiennego	66 (657)	846
Wydobycie ropy naftowej	67 (658)	847
Wydobycie gazu ziemnego	68 (659)	848
Produkcja masła	69 (660)	849
Produkcja cukru surowego	70 (661)	850
Produkcja tarcicy	71 (662)	851
Produkcja papieru i tektury	72 (663)	852
Produkcja nawozów mineralnych lub chemicznych (w przeliczeniu na czysty składnik)	73 (664)	853
Produkcja cementu	74 (665)	855
Produkcja stali surowej	75 (666)	856
Produkcja miedzi rafinowanej	76 (667)	857
Produkcja aluminium pierwotnego	77 (668)	858
Produkcja cynku	78 (669)	859
Moc zainstalowana netto w elektrowniach oraz zużycie energii elektrycznej	79 (670)	860
Produkcja brutto energii elektrycznej	80 (671)	861
Transport. Telekomunikacja		
Transport kolejowy	81 (672)	862
Transport samochodowy	82 (673)	863
Samochody w użytkowaniu	83 (674)	864
Wypadki drogowe	84 (675)	865
Przeładunek w portach morskich	85 (676)	866
Transport lotniczy	86 (677)	867
Abonenci telefonii stacjonarnej	87 (678)	868
Abonenci telefonii ruchomej	88 (679)	869
Użytkownicy Internetu oraz abonenci stałego szerokopasmowego łącza internetowego	89 (680)	870
Handel zagraniczny		
Import i eksport (ceny bieżące)	90 (681)	871
Dynamika importu i eksportu (ceny stałe)	91 (682)	873
Struktura importu i eksportu według grup towarów (ceny bieżące) — na podstawie klasyfikacji SITC	92 (683)	875
Finanse		
Bilans płatniczy	93 (684)	877
Kursy walut (urzędowe)	94 (685)	879
Operacje sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2016 r.	95 (686)	880
Relacja nadwyżki (+)/deficytu (–) oraz długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	96 (687)	881
Produkt krajowy brutto		
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	97 (688)	882
Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca (ceny bieżące)	98 (689)	883
Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe)	99 (690)	884
Relacja spożycia i akumulacji brutto do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	100 (691)	885
Industry		
Indices of industrial production by kinds of activity (constant prices) — according to the ISIC Rev. 4 classification	64 (655)	842
Production of primary energy	65 (656)	845
Production of hard coal	66 (657)	846
Production of crude petroleum	67 (658)	847
Production of natural gas	68 (659)	848
Production of butter	69 (660)	849
Production of raw sugar	70 (661)	850
Production of sawnwood	71 (662)	851
Production of paper and paperboard	72 (663)	852
Production of mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient)	73 (664)	853
Production of cement	74 (665)	855
Production of crude steel	75 (666)	856
Production of refined copper	76 (667)	857
Production of primary aluminium	77 (668)	858
Production of zinc	78 (669)	859
Net installed capacity of power plants and consumption of electricity	79 (670)	860
Gross production of electricity	80 (671)	861
Transport. Telecommunications		
Railway transport	81 (672)	862
Road transport	82 (673)	863
Motor vehicles in use	83 (674)	864
Road traffic accidents	84 (675)	865
Goods loaded and unloaded in seaports	85 (676)	866
Air transport	86 (677)	867
Fixed line telephone subscribers	87 (678)	868
Mobile telephone subscribers	88 (679)	869
Internet users and fixed broadband Internet subscribers	89 (680)	870
Foreign trade		
Imports and exports (current prices)	90 (681)	871
Indices of imports and exports (constant prices) ...	91 (682)	873
Commodity structure of imports and exports (current prices) — according to the SITC classification	92 (683)	875
Finance		
Balance of payments	93 (684)	877
Currency exchange rates (official)	94 (685)	879
General government sector operations in 2016	95 (686)	880
Relation of surplus (+)/deficit (–) and debt of the general government sector to gross domestic product (current prices)	96 (687)	881
Gross domestic product		
Gross domestic product (current prices)	97 (688)	882
Gross domestic product at purchasing power parity per capita (current prices)	98 (689)	883
Indices of gross domestic product (constant prices)	99 (690)	884
Relation of final consumption expenditure and gross capital formation to gross domestic product (current prices)	100 (691)	885

	Tabl. Table	Str. Page
Dynamika spożycia i akumulacji brutto (ceny stałe)		
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) — na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4	101 (692)	887
Indeksy wydatków na konsumpcję końcową i formacji brutto (ceny stałe)		
Udział kosztów związanych z zatrudnieniem w produkcie krajowym brutto (ceny bieżące)	102 (693)	889
Relacja eksportu towarów i usług do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	103 (694)	890
Indeksy wydatków na konsumpcję końcową i formacji brutto (ceny bieżące)	104 (695)	891

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—) — zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.

Zero: (0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;

(0,0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.

Kropka (.) — zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.

Znak x — wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.

Znak ♦ — występujący w „Przeglądzie międzynarodowym” oznacza, że dane dla Polski mogą się różnić zakresem od danych w części krajowej Rocznika.
in the chapter "International review" it indicates that data for Poland may differ in scope from data in the domestic part of the Yearbook.

Znak Δ — oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 16 na str. 35.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 16 on page 35.

Znak # — oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data should not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.

„W tym” — oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

”Of which” — indicates that not all elements of the sum are given.

Comma (,) — used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	kJ	= kilodżul
thous.	= thousand		kilojoule
mln	= milion	kcal	= kilokaloria
	million		kilocalorie
mld	= miliard	GJ	= gigadżul
bn	= billion		gigajoule
		TJ	= teradżul
zł	= złoty		terajoule
zł	= złoty	PJ	= petadżul
USD	= dolar amerykański		petajoule
	United States dollar		
		°C	= stopień Celsjusza
kpl.	= komplet		centigrade
szt.	= sztuka	mmHg	= milimetr słupa rtęci
pcs	= pieces		millimetre of mercury
wol.	= wolumin		
vol.	= volume	s	= sekunda
			second
g	= gram	min	= minuta
	gram		minute
kg	= kilogram	h	= godzina
	kilogram		hour
dt	= decytona	d	= doba
	deciton	r.	= rok
t	= tona		
	tonne	t-km	= tonokilometr
		tkm	= tonne-kilometre
µm	= mikrometr		
	micrometre	pas	= pasażer
mm	= milimetr		passenger
	millimetre	pass	= pasażerokilometr
cm	= centymetr		pass·km
	centimetre		pass·km
m	= metr		= passenger-kilometre
	metre		
km	= kilometr	DWT	= tona nośności całkowitej ładunku i zapasów
	kilometre		statku
cm ²	= centymetr kwadratowy		dead weight tonne
	square centimetre	GT	= pojemność brutto statku
m ²	= metr kwadratowy		gross tonnage
	square metre	NT	= pojemność netto statku
ha	= hektar		net tonnage
	hectare	p u	= powierzchnia użytkowa
km ²	= kilometr kwadratowy		
	square kilometre	ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych
ml	= mililitr		brick
	millilitre		= standard brick unit expressing the quantity
l	= litr		of wall building materials
	litre	t/r	= ton rocznie
hl	= hektolitr		t/y
	hectolitre		= tonnes per year
cm ³	= centymetr sześcienny	art.	= artykuł
	cubic centimetre	Art.	= article
dm ³	= decymetr sześcienny		
	cubic decimetre	cd.	= ciąg dalszy
m ³	= metr sześcienny		cont.
	cubic metre		= continued
dam ³	= dekametr sześcienny	dł.	= długość
	cubic decametre		
hm ³	= hektometr sześcienny	dok.	= dokończenie
	cubic hectometre		cont.
km ³	= kilometr sześcienny		= continued
	cubic kilometre		
W	= wat	k.	= koło (w pobliżu)
	watt	kat.	= kategoria
kW	= kilowat	kk	= Kodeks karny
	kilowatt	kks	= Kodeks karny skarbowy
MW	= megawat	kpk	= Kodeks postępowania karnego
	megawatt	kw	= Kodeks wykroczeń
kWh	= kilowatogodzina	kl.	= klasa
	kilowatt-hour		
GWh	= gigawatogodzina	M.	= morze
	gigawatt-hour	m.	= miasto
TWh	= terawatogodzina	m.st.	= miasto stołeczne
	terawatt-hour		
Bq	= bekerel	nr (Nr)	= numer
	becquerel	No.	= number

ok.	= około	ISIC	= Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Rodzajów Działalności International Standard Industrial Classification of All Economic Activities					
pkt	= punkt	SITC	= Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu Standard International Trade Classification					
poj.	= pojemność	EFTA	= Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu European Free Trade Association					
poz.	= pozycja	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza = Economic Commission for Europe					
tabl.	= tablica table	Eurostat	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union					
ust.	= ustęp	FAO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa Food and Agriculture Organization of the United Nations					
woj.	= województwo	MFW IMF	= Międzynarodowy Fundusz Walutowy = International Monetary Fund					
0°1'1"	<table border="0"> <tr> <td rowspan="4" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">{</td> <td>E = wschód East</td> </tr> <tr> <td>N = północ North</td> </tr> <tr> <td>S = południe South</td> </tr> <tr> <td>W = zachód West</td> </tr> </table>	{	E = wschód East	N = północ North	S = południe South	W = zachód West	MOP ILO	= Międzynarodowa Organizacja Pracy = International Labour Organization
{	E = wschód East							
	N = północ North							
	S = południe South							
	W = zachód West							
Pd.	= Południowa	OECD	= Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organisation for Economic Cooperation and Development					
Rep.	= Republika	ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczonych = United Nations					
Dz. U.	= Dziennik Ustaw	UE EU	= Unia Europejska = European Union					
MP	= Monitor Polski	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization					
PKP	= Polskie Koleje Państwowe	WE EC	= Wspólnoty Europejskie = European Communities					
SAC	= Stowarzyszenie Apostolstwa Katolickiego Societas Apostolatus Catholici	WHO	= Światowa Organizacja Zdrowia World Health Organization					
ESA	= Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union							
PKB GDP	= produkt krajowy brutto = gross domestic product							
SNA	= System Rachunków Narodowych System of National Accounts							
CN	= Nomenklatura Scalona Combined Nomenclature							

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”;

2) według **sektorów instytucjonalnych**;

3) według **sektorów własności**:

— sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007, według sektorów instytucjonalnych oraz w podziale administracyjnym opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

1. Data presented in the Yearbook — unless otherwise indicated — concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities — PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.

The item „**Industry**” was introduced as an additional grouping, including sections „Mining and quarrying”, „Manufacturing”, „Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as „Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”;

2) according to **institutional sectors**;

3) according to **ownership sectors**:

— public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as „mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as „mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

„Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and — unless otherwise indicated — include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data — unless otherwise indicated — are compiled in accordance with **the respective organisational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions, by institutional sectors as well as according to administrative division, are compiled — unless otherwise indicated — using the enterprise method.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

W przypadku gdy dane statystyczne grupowane metodą przedsiębiorstw ujmują również informacje dotyczące części składowych podmiotów gospodarki narodowej utworzonych w celu prowadzenia działalności innej niż prowadzona w jednostce macierzystej, każdorazowo poinformowano o tym fakcie w poszczególnych działach Rocznika.

6. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcijną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZIS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 I 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 VIII 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 227) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług — PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 IX 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 XII 2015 r.;
- 3) **Nomenklaturę Scaloną CN oraz Międzynarodową Standardową Klasyfikację Handlu (SITC)**, na podstawie których dokonuje się grupowania towarów w handlu zagranicznym;
- 4) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 5) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

When statistical data grouped by the enterprise method include information concerning component parts of entities of the national economy, established in order to conduct activity other than that which is conducted by the parent entity, this fact is indicated in the individual chapters of the Yearbook.

6. The term entities of the national economy is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification (KZIS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08) was introduced on 1 I 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 7 VIII 2014 (uniform text Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31 XII 2014;
- 2) the **Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 IX 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 XII 2015;
- 3) the **Combined Nomenclature CN and the Standard International Trade Classification (SITC)**, on the basis of which goods in foreign trade are grouped;
- 4) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) of the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 5) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;

6) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 I 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 X 2016 r. (Dz. U. 2016 poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 2016 r.

8. Informacje w podziale według **województw, powiatów i gmin** oraz w podziale na **miasta i wieś** — jeśli nie zaznaczono inaczej — podano w każdorazowym podziale administracyjnym (terytorialnym). Przez **miasta** rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez **wieś** — gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej przyjęto od 1995 r. kategorię **ceny bazowej**, zastępując nią cenę producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **ceny stałe** w latach 1995—2017 przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej, sprzedaży detalicznej, importu i eksportu, nakładów inwestycyjnych — od 1996 r., środków trwałych, produkcji globalnej, zużycia pośredniego i produktu krajowego brutto — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu i produkcji budowlano-montażowej:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011—2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

11. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz

6) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 I 2017 by the decree of the Council of Ministers, dated 3 X 2016 (Journal of Laws 2016 item 1864), replacing the classification valid until 2016.

8. Information by **voivodship, powiat and gmina** as well as by **urban and rural area** — unless otherwise indicated — is presented according to administrative (territorial) division in a given period. The term **urban area** is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while a **rural area** is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and value added the **basic price** category has been adopted since 1995, replacing the producer's category.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

10. **Constant prices** in 1995—2017 were adopted as follows:

- 1) agricultural output, retail sales, imports and exports, investment outlays — since 1996, fixed assets as well as output, intermediate consumption and gross domestic product — current prices from the year preceding the surveyed year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry, construction and assembly production:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011—2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

11. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant

zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Do przeliczeń danych według liczby ludności — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 VI.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:

- dla lat 1989—2009 (w przypadku wskaźników dynamiki — lata 1990—2010) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 1999 (stan w dniu 31 XII), 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.;
- od 2010 r. (w przypadku wskaźników dynamiki — od 2011 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

13. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

15. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

16. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. For the purpose of calculating data by population number — unless otherwise indicated — the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing data per capita (1000 population, etc.) as at the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon during a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.

The population number adopted for calculations was compiled:

- for the years 1989—2009 (in case of indices — for the years 1990—2010) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, but for 1999 (as of 31 XII), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2002;
- since 2010 (in case of indices — since 2011) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, and for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

13. Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of Statistics Poland.

14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

15. Statistical information originating from sources other than Statistics Poland is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information for the last presented year given as the source.

16. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)

INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD-10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz wybrane choroby przebiegające z udziałem mechanizmów immunologicznych
Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone
Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych niesklasyfikowane gdzie indziej
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Handel; naprawa pojazdów samochodowych

Trade; repair of motor vehicles

Zakwaterowanie i gastronomia

Accommodation and catering

Obsługa rynku nieruchomości

Administrowanie i działalność wspierająca

Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby

Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

Accommodation and food service activities

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use

działy
divisions

Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo

Crop and animal production, hunting

Produkcja skór i wyrobów skórzanych

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny

Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker

Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej

Produkcja wyrobów farmaceutycznych

Manufacture of pharmaceutical products

Produkcja wyrobów z metali

Manufacture of metal products

Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową

Crop and animal production, hunting and related service activities

Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych

Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania

Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials

Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej

Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych

Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations

Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy Wholesale trade	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles
Handel detaliczny Retail trade	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
Transport lądowy i rurociągowy Land and pipeline transport	Transport lądowy oraz transport rurociągowy Land transport and transport via pipelines

NOMENKLATURA SCALONA CN
COMBINED NOMENCLATURE — CN

sekcje
sections

Tłuszcze i oleje Fats and oils	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego Animal or vegetable fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	Gotowe artykuły spożywcze; napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet; tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu Prepared foodstuffs; beverages, spirits and vinegar; tobacco and manufactured tobacco substitutes
Produkty przemysłu chemicznego Products of the chemical industry	Produkty przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych Products of the chemical or allied industries
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich Plastics and rubber and articles thereof	Tworzywa sztuczne i artykuły z nich; kauczuk i artykuły z kauczuku Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof
Skóry i artykuły z nich Raw hides and skins, articles thereof	Skóry i skórki surowe, skóry wyprawione, skóry futerkowe i artykuły z nich; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki; artykuły z jelit zwierzęcych (innych niż z jelit jedwabników) Raw hides and skins, leather, furskins and articles thereof; saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

NOMENKLATURA SCALONA CN (cd.)
COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

sekcje (cd.)
sections (cont.)

Drewno i artykuły z drewna
Wood and articles of wood

Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny; korek i artykuły z korka; wyroby ze słomy, z esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie i wyroby z wikliny
Wood and articles of wood; wood charcoal; cork and articles of cork; manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basketware and wickerwork

Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich
Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof

Ścier z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego; papier lub tektura, z odzysku (makatura i odpady); papier i tektura oraz artykuły z nich
Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard; paper and paperboard and articles thereof

Obuwie, nakrycia głowy itp.
Footwear, headgear, etc.

Obuwie, nakrycia głowy, parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stołki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części; pióra preparowane i artykuły z nich; kwiaty sztuczne; artykuły z włosów ludzkich
Footwear, headgear, umbrellas, sun umbrellas, walking sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof; prepared feathers and articles made therewith; artificial flowers; articles of human hair

Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło
Articles of stone, ceramic products, glass

Artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów; wyroby ceramiczne; szkło i wyroby ze szkła
Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials; ceramic products; glass and glassware

Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich
Pearls, precious stones, metals and articles thereof

Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich; sztuczna biżuteria; monety
Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coin

Metale nieszlachetne i artykuły z nich
Base metals and articles thereof

Metale nieszlachetne i artykuły z metali nieszlachetnych
Base metals and articles of base metal

Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny
Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment

Maszyny i urządzenia mechaniczne; sprzęt elektryczny; ich części; urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów
Machinery and mechanical appliances; electrical equipment; parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles

Sprzęt transportowy
Transport equipment

Pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające oraz współdziałające urządzenia transportowe
Vehicles, aircraft, vessels and associated transport equipment

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

NOMENKLATURA SCALONA CN (dok.)
COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

sekcje (dok.)
sections (cont.)

Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp.
Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc.

Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne; zegary i zegarki; instrumenty muzyczne; ich części i akcesoria

Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; clocks and watches; musical instruments; parts and accessories thereof

Broń i amunicja
Arms and ammunition

Broń i amunicja; ich części i akcesoria
Arms and ammunition; parts and accessories thereof

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series "Statistical Research Methodology".

Uwaga do tablic I—III. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące zakresu prezentowanych danych zamieszczono w uwagach
 Note to tables I—III. Detailed information concerning the scope of the presented data is found in the general notes to individual

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL								
1	Użytki rolne wyłączone na cele nierolnicze ^b (w ciągu roku) w ha	8976	10549	5936	1501
2	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	91,7	109	93,7	71,5
3	Grunty zrekultywowane (w ciągu roku) w tys. ha	4,5	4,4	2,7	2,2
4	Grunty zagospodarowane (w ciągu roku) w tys. ha	3,5	4,3	2,3	1,2
5	Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³	12713	14184	14248	11049
6	Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (do 1990 r. — do wód powierzchniowych) w hm ³	10534	12011	11368	9161
7	w tym wymagające oczyszczania	4278	4681	4115	2502
8	w tym nieoczyszczane	2017	1978	1343	301
9	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c	53,6
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza ^{de} w tys. t:								
10	dwutlenek siarki	2648	1404
11	tlenki azotu (wyrażone w NO ₂)	1053	846
12	dwutlenek węgla	376040	316828
13	tlenek węgla	3593	3252
14	niemetanowe lotne związki organiczne	1128	886
15	amoniak	441	319
16	pyły	441
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:								
17	pyłowych	89,0	91,7	95,2	99,0
18	gazowych (bez dwutlenku węgla)	11,4	15,7	43,7
19	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej kraju (stan w dniu 31 XII)	0,6	3,5	19,4	32,5
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w mln t:								
20	wytworzone w ciągu roku	126
21	dotychczas składowane (nagromadzone) na terenach własnych zakładów (stan w końcu roku)	684	914	1638	2011
22	Odpady komunalne ^d zebrane (w ciągu roku) w mln t	10,1	11,1	12,2
23	w tym przeznaczone do recyklingu	0,0

a W rubryce dla 1970 r. dane dotyczą 1975 r. b W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych kowe. e Dane za lata 2000—2015 zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a In the column for 1970, data concern 1975. b According to the existing legal regulations on the protection of agricultural e Data for 2000—2015 have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the

ogólnych do poszczególnych działów oraz w notkach i uwagach do odpowiednich tablic.
 chapters as well as in the footnotes and notes of the respective tables.

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
ŚRODOWISKA ^a PROTECTION ^a								
2782	1831	1454	1628	2308	2967	3004	Agricultural land designated for non-agricultural purposes ^b (during the year) in ha	1
65,0	61,2	62,0	62,8	63,4	64,7	62,0	Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31 XII) in thous. ha	2
1,9	1,2	1,9	2,2	1,8	1,4	1,3	Reclaimed land (during the year) in thous. ha	3
1,1	0,6	0,7	0,7	0,9	0,6	0,5	Managed land (during the year) in thous. ha	4
10940	10866	10577	10690	10503	10581	10081	Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm ³	5
8982	9217	8945	9020	8828	8895	8455	Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground (until 1990 — into surface waters) in hm ³	6
2115	2309	2168	2124	2122	2166	2198	of which wastewater requiring treatment	7
186	176	129	113	107	105	107	of which untreated	8
60,2	64,7	70,3	71,5	72,7	73,5	73,6	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c	9
Total emission of main air pollutants ^{de} in thous. t:								
1164	866	759	715	702	582	.	sulphur dioxide	10
859	858	769	720	705	726	.	nitrogen oxides (expressed in NO ₂)	11
321099	331710	319922	307602	310526	321182	.	carbon dioxide	12
3059	3069	2650	2407	2370	2506	.	carbon oxide	13
901	920	818	799	872	890	.	volatile non-methane organic compounds	14
300	285	273	269	267	267	.	ammonia	15
462	424	344	324	342	352	.	particulates	16
Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:								
99,4	99,7	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	particulates	17
49,5	57,4	59,1	59,6	58,6	62,8	63,9	gases (excluding carbon dioxide)	18
32,5	32,4	32,5	32,5	32,5	32,5	32,5	Area of special nature value under legal protection in % of total area of the country (as of 31 XII)	19
Waste (excluding municipal waste) in mln t:								
125	113	131	131	131	128	114	generated during the year	20
1753	1724	1672	1683	1681	1711	1737	landfilled up to now (accumulated) on own plant grounds (as of the end of the year)	21
9,4	10,0	9,5	10,3	10,9	11,7	12,0	Municipal waste ^d collected (during the year) in mln t	22
0,4	1,8	1,5	2,2	2,9	3,2	3,2	of which designated for recycling	23

i leśnych. c Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów. d Dane szacun-

and forest land. c Population connected to — estimated data, total population — based on balances. d Estimated data. Yearbook.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
LUDN POPUL								
1	Ludność ^a (stan w dniu 31 XII) w mln	23,6	25,0	29,8	32,7	35,7	38,1	38,3
2	miasta	8,0	9,2	14,4	17,1	21,0	23,6	23,7
3	wieś	15,6	15,8	15,4	15,6	14,7	14,5	14,6
4	w tym kobiety	12,6	13,1	15,4	16,8	18,3	19,5	19,7
5	Kobiety na 100 mężczyzn ^a (stan w dniu 31 XII)	114	110	107	106	105	105	106
6	Ludność ^a na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	76	80	95	104	114	122	122
7	Ludność ^a (stan w dniu 30 VI) w mln	23,8 ^b	24,8 ^b	29,6	32,5	35,6	38,0 ^b	38,3
8	miasta	7,8	9,1	14,2	16,9	20,8	23,5	23,7
9	wieś	16,0	15,7	15,4	15,6	14,8	14,5	14,6
10	Ludność w wieku produkcyjnym ^a (stan w dniu 31 XII) w mln	14,5	16,3	18,3	21,2	22,1	23,3
11	Ludność w wieku nieprodukcyjnym ^a na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	72,9	83,1	78,2	68,6	71,9	64,5
12	Małżeństwa w tys.	282	267	244	280	307	255	211
13	Rozwoły w tys.	8,0	11,0	14,8	34,6	39,8	42,4	42,8
14	Urodzenia żywe w tys.	623	763	669	548	696	548	378
15	Zgony w tys.	242	289	224	269	353	390	368
16	w tym niemowląt: w tysiącach	72,5	82,4	37,5	20,0	17,7	10,6	3,1
17	na 1000 urodzeń żywych	120	111	54,8	36,7	25,5	19,3	8,1
18	Przyrost naturalny w tys.	381	474	445	279	343	157	10,3
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały w tys.:								
19	imigracja	1181	8,1	5,7	1,9	1,5	2,6	7,3
20	emigracja	1836	60,9	28,0	14,1	22,7	18,4	27,0
RYNEK LABOUR								
21	Pracujący ^c w tys.:							
22	stan w dniu 31 XII	16406	17769	16485	15489
23	przeciętne ^d w roku	10186	12401	15175	17334	16280	15018
24	w tym w %: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry-
25	bactwo
26	przemysł
27	budownictwo
28	Zatrudnieni ^{c,e} na podstawie stosunku pracy:							
29	stan w dniu 31 XII w tys.	4803	7193	9869	12205	11137	9834
30	w tym kobiety w %	30,6	33,1	39,4	43,5	45,5	47,7
31	przeciętne ^e w roku w tys.	4753	7055	9817	12000	11375	9354
32	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1126	2703
33	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	6,5	15,1
34	Strajki: liczba	250	44
35	strajkujący w tys.	116	7,9
WYNAGRO WAGES AND								
36	Wskaźnik przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto — 1995=100:							
37	nominalnych	223,0
38	realnych (do 1990 r. — netto) ^e	67,2	79,9	133,3	99,0	122,1

a Na podstawie bilansów, z wyjątkiem danych za 1990 r. — na podstawie szacunków. b Przeciętna liczba ludności publicznej, z tym że dane od 1990 r. dotyczące pracujących i zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII podano łącznie niepełnozatrudnionych w niektórych działach według Klasyfikacji Gospodarki Narodowej (KGN). c Do 1980 r., a w przy-
jętych, politycznych i związków zawodowych.

a Based on balances, except data for 1990 — based on estimates. b Average population during the year. c Excluding
employed persons and employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII are presented including
paid employees in selected sections of the Classification of the National Economy (KGN). e Until 1980, and in case of
organisations and trade unions.

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
OŚC								
ATION								
38,2	38,5	38,5	38,5	38,4	38,4	38,4	Population ^a (as of 31 XII) in mln	1
23,4	23,4	23,3	23,2	23,2	23,1	23,1	urban areas	2
14,7	15,1	15,2	15,3	15,3	15,3	15,3	rural areas	3
19,7	19,9	19,9	19,9	19,8	19,8	19,8	of which females	4
107	107	107	107	107	107	107	Females per 100 males ^a (as of 31 XII)	5
122	123	123	123	123	123	123	Population ^a per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
38,2	38,5	38,5	38,5	38,5	38,4	38,4	Population ^a (as of 30 VI) in mln	7
23,5	23,4	23,3	23,2	23,2	23,1	23,1	urban areas	8
14,7	15,1	15,2	15,2	15,3	15,3	15,3	rural areas	9
24,4	24,8	24,4	24,2	24,0	23,8	23,5	Working age population ^a (as of 31 XII) in mln	10
56,3	55,2	57,6	58,8	60,1	61,7	63,4	Non-working age population ^a per 100 persons of working age (as of 31 XII)	11
207	228	180	188	189	194	193	Marriages in thous.	12
67,6	61,3	66,1	65,8	67,3	63,5	65,3	Divorces in thous.	13
364	413	370	375	369	382	402	Live births in thous.	14
368	378	387	376	395	388	403	Deaths in thous.	15
2,3	2,1	1,7	1,6	1,5	1,5	1,6	of which infants: in thousand	16
6,4	5,0	4,6	4,2	4,0	4,0	4,0	per 1000 live births	17
-3,9	34,8	-17,7	-1,3	-25,6	-5,8	-0,9	Natural increase in thous.	18
9,3	15,2	12,2	12,3	.	13,5	13,3	International migration of population for permanent residence in thous.:	19
22,2	17,4	32,1	28,1	.	12,0	11,9	immigration	19
							emigration	20
PRACY								
MARKET								
12891	14107	14244	14563	14830	15293	15711	Employed persons ^c in thous.:	21
12728	13834	13735	13876	14056	14438	14803	as of 31 XII	21
.	15,6	15,6	15,5	15,3	14,9	14,5	annual averages ^d	22
.	21,1	20,7	20,8	20,8	20,8	20,8	of which in %: agriculture, forestry and fishing	23
.	6,7	6,2	6,0	6,0	6,1	6,1	industry	24
							construction	25
9543	10410	10405	10666	10855	11250	11581	Employees ^{ce} hired on the basis of an employment contract:	26
47,2	47,4	48,6	48,6	48,7	48,7	48,4	as of 31 XII in thous.	27
8787	9746	9566	9701	9823	10122	10411	of which women in %	28
							annual averages ^d in thous.	28
2773	1955	2158	1825	1563	1335	1082	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	29
17,6	12,4	13,4	11,4	9,7	8,2	6,6	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %	30
8	79	93	3	14	5	1556	Strikes: number	31
1,6	13,9	29,3	0,8	19,1	0,7	29,7	employees on strike in thous.	32
DZENIA^c								
SALARIES^c								
278,0	379,3	430,7	444,5	460,1	477,1	504,3	Index of average monthly gross wages and salaries — 1995=100:	33
133,4	160,2	167,2	172,6	180,4	188,2	195,2	nominal	33
							real (until 1990 — net) ^e	34

w roku. c Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa z tymi jednostkami; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. d Do 1980 r. bez padku wynagrodzeń — do 1990 r., dane dotyczą jednostek państwowych, spółdzielni oraz jednostek organizacji spo-

budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety, while data since 1990 concern these units; for persons employed on private farms in agriculture — estimated data. d Until 1980 excluding part-time wages and salaries — until 1990, data concern state entities, cooperatives as well as entities of social and political

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
ŚWIADCZENIA Z UBEZ SOCIAL SECU								
1	Przeciętna liczba emerytów i rencistów pobierających emerytury i renty w tys.:							
2	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	529	987	1369	2321	4094	5598	7525
3	rolników indywidualnych	25	423	1506	1887
4	Wskaźnik przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto — 1995=100:							
5	nominalnych:							
6	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	199,5
7	rolników indywidualnych	202,0
8	realnych (do 1990 r. — netto):							
9	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	55,0	99,9	88,0	110,8
10	rolników indywidualnych	49,2	114,3	102,5	112,2
11	Ubezpieczeni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII, do 1990 r. — przeciętne w roku) w tys.:							
12	w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych ^a	2509	5155	7524	11069	14029	14124	13060
13	w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ^b	1452

**INFRASTRUKTURA KOMU
MUNICIPAL INFRASTRUC**

14	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w tys. km:							
15	wodociągowej	16,6	26,1	53,1	93,2	212
16	kanalizacyjnej (łącznie z kolektorami)	10,3	13,9	20,5	26,5	51,1
17	gazowej (od 2005 r. łącznie z siecią przesyłową)	11,8	22,4	45,8	96,4
18	Zużycie w gospodarstwach domowych:							
19	wody z wodociągów w hm ³	403	746	1504	1923	1360
20	w tym wieś	11,1	38,1	157	307	320
21	energii elektrycznej ^c w GWh	596	2004	4165	10701	20558	21037
22	w tym wieś	112	335	722	2146	5273	5211
23	gazu z sieci ^d w GWh	909	1845	5054	9406	3751
24	w tym wieś	40,3	87,6	267	1103	608
25	Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i niezamieszkałe ^e (do 2000 r. — zamieszkałe; stan w dniu 31 XII):							
26	mieszkania w tys.	5851	7026	8081	9794	11022	11845
27	izby w tys.	13672	17265	23213	31260	37582	41175
28	przeciętna liczba osób na 1 izbę	1,75	1,66	1,37	1,11	1,00	0,92
29	powierzchnia użytkowa mieszkań w km ²	410	534	657	728
30	Mieszkania oddane do użytkowania:							
31	mieszkania w tys.	59,5	142	194	217	134	87,8
32	izby: w tysiącach	157	415	630	829	567	351
33	na 1000 osób przyrostu naturalnego	330	931	2256	2420	3605	34020
34	powierzchnia użytkowa mieszkań w km ²	3,0	8,1	10,6	13,9	10,4	7,9

a Pracujący (łącznie z żołnierzami zawodowymi i funkcjonariuszami bezpieczeństwa publicznego oraz służby więziennej, czenia emerytalne, rentowe i chorobowe), uczniowie, osoby pobierające: zasiłek dla bezrobotnych (od 1990 r.), stypendia ubezpieczenie; ubezpieczonych z tytułu zatrudnienia wykazuje się tyle razy, ile zakładów pracy opłaca za nich składki głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. d Do 2014 r. 16747 kJ). e Na podstawie bilansów; dla lat 1950, 1960 i 1970 dane spisów powszechnych.

a Employed persons (including professional soldiers and public safety functionaries as well as penitentiary staff function sory social security — retirement, pension and illness), apprentices, persons receiving: unemployment benefits (since persons continuing to be insured; persons insured through employment are shown according to the number of workpla main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. d Until 2014 (denominator) in hm³, in 1950, 1960 and 1970 data from national censuses.

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	------	---------------	-----

PIECZEŃ SPOŁECZNYCH
RITY BENEFITS

7524	7869	7706	7659	7676	7715	7760	Average number of retirees and pensioners receiving retirement and other pensions in thous.:	1
1645	1375	1246	1212	1203	1194	1175	from non-agricultural social security system	2
							farmers	
							Index of average monthly gross retirement and other pensions — 1995=100:	
							nominal:	
266,5	373,7	436,8	452,5	465,6	474,0	485,9	from non-agricultural social security system	3
254,7	320,9	376,7	384,6	396,1	397,3	403,3	farmers	4
							real (until 1990 — net):	
127,3	152,1	161,4	167,2	173,1	176,9	177,3	from non-agricultural social security system	5
121,7	130,5	139,0	141,9	147,0	148,0	146,8	farmers	6
							Registered insured persons (as of 31 XII, until 1990 — annual average) in thous.:	
13131	14657	14520	14525	14821	15110	15544	in the Social Insurance Institution ^a	7
1582	1535	1468	1433	1375	1335	1271	in the Agricultural Social Insurance Fund ^b	8

NALNA. MIESZKANIA
TURE. DWELLINGS

246	273	288	292	298	301	304	Distribution network (as of 31 XII) in thous. km:	
80,1	108	133	143	150	154	157	water supply	9
							sewage (including collectors)	10
							gas supply (since 2005 including transmission network)	11
122	133	140	142	146	149	152	Consumption in households:	
1219	1198	1191	1196	1236	1238	1224	water from water supply system in hm ³	12
348	378	400	409	442	446	436	of which rural areas	13
26565	29774	29153	28445	28315	28864	29292	electricity ^c in GWh	14
9800	11368	11418	11359	11432	11794	12101	of which rural areas	15
3855	4237	4069	<u>40281</u> <u>3720</u>	40774	45036	47029	gas from gas supply system ^d in GWh	16
656	818	851	<u>8552</u> <u>793</u>	8995	9990	10850	of which rural areas	17
							Dwelling stocks inhabited and uninhabited ^e (until 2000 — inhabited; as of 31 XII):	
12776	13470	13853	13983	14119	14272	14440	dwellings in thous.	18
47122	51279	52875	53406	53961	54558	55206	rooms in thous.	19
0,81	0,75	0,73	0,72	0,71	0,70	0,70	average number of persons per room	20
885	974	1013	1026	1039	1053	1069	useful floor area of dwellings in km ²	21
							Dwellings completed:	
114	136	145	143	148	163	178	dwellings in thous.	22
498	584	619	595	611	647	697	rooms: in thousand	23
x	16780	x	x	x	x	x	per 1000 population of natural increase	24
12,0	14,4	15,2	14,4	14,7	15,4	16,5	useful floor area of dwellings in km ²	25

którzy podjęli służbę od 1 I 1999 r. i których wynagrodzenia do 30 IX 2003 r. zawierały składki na obowiązkowe ubezpieczenia finansowane z Funduszu Pracy (od 1996 r.) i dodatki szkoleniowe (w latach 1997—2009) oraz osoby kontynuujące ubezpieczenia. b Rolnicy indywidualni i członkowie ich rodzin. c Do 2000 r. bez gospodarstw domowych, których (mianownik) w hm³, w latach 1960—1990 w przeliczeniu na jednostki umowne (1 m³ gazu o ciepłe spalania

aries, who began service from 1 I 1999 and whose wages and salaries until 30 IX 2003 included contributions to compulsory (1990), scholarships financed from the Labour Fund (since 1996) and training allowances (in 1997—2009) as well as ces that pay their insurance. b Farmers and members of their families. c Until 2000 excluding households in which the 1960—1990 calculated in conventional units (1 m³ of gas with a calorific value of 16747 kJ). e Based on balances; for

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
EDUKACJA I WY EDUCA								
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:							
1	podstawowych ^{cd}	3291	3303	4875	5342	4265	5287	3221
2	gimnazjach	x	x	x	x	x	x	1190
3	branżowych I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 — zasadniczych zawodowych) ^e	218	318	303	838	732	815	542
4	liceach ogólnokształcących ^f	228	195	261	402	346	445	924
5	technikach ^{gh}	44,9	223	224	475	601	637	964
6	artystycznych ogólnokształcących ⁱ	12,6
7	policealnych	x	x	37,7	67,1	135	108	200
	Absolwenci szkół ^b w tys.:							
8	podstawowych ^c	79,7	270	392	660	508	592	1214 ^k
9	gimnazjów	x	x	x	x	x	x	x
10	branżowych I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 — zasadniczych zawodowych) ^e	64,3	35,6	164	252	231	192
11	liceów ogólnokształcących ^f	9,7	23,7	30,2	6,4 ^l	92,4	87,0	178
12	techników ^{gh}	6,0	24,2	19,5	94,9	121	106	189
13	artystycznych ogólnokształcących ⁱ	2,0
14	policealnych	x	x	9,5	39,5	59,8	39,5	86,4
15	Studenci szkół wyższych ^m (stan w dniu 30 XI, do 1990 r. — 31 XII) w tys.	86,5	125	166	331	454	$\frac{404}{394}$	1585
16	Absolwenci szkół wyższych ^{mn} w tys.	3,9	14,6	20,5	47,1	84,0	$\frac{56,1}{52,3}$	261
17	w tym studiów pierwszego stopnia (zawodowych) i magisterskich jednolitych	3,9	14,6	17,9	44,8	77,8	53,8	208
18	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	73,9	168	282	455	416	225	342
19	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	27,4	53,6	101	155	71,4	98,0
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):							
20	miejsca w przedszkolach w tys.	335,5	342	452	706	897	715
21	dzieci w tys.	202	319	422	607	1223	1232	885
22	w tym: w przedszkolach	202	319	396	492	872	857	689
23	w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych ^o	5,7	5,8	128	375	197

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 na str. 338. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół wcześniej program szkoły podstawowej; brak absolwentów z roku szkolnego 2016/17 wynika z reformy szkolnej wprowadzającej wychowania przedszkolnego. e Od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. g — technikami uzupełniającymi (absolwenci — 2009/10—2013/14). h Do roku szkolnego 1990/91 łącznie ze szkołami arty i Dające uprawnienia zawodowe. k Zwiększenie liczby absolwentów wynika z reformy szkolnej przeprowadzonej w 1999 r. absolwentów wynika z reformy szkolnej przeprowadzonej w 1965 r. (przejście z 7- na 8-klasową szkołę podstawową). demickiego, a w latach 1946—2000 — z roku kalendarzowego. o Do 1980 r. bez ognisk przedszkolnych (przekształconych

a See general notes to the chapter "Education", item 1 on page 338. b Excluding schools for adults, except post-secondary programme; lack of graduates of 2016/17 school year results from the school reform conducted in 2017 (change from 6- to 2005/06 school year including special job-training schools. f, g In 2005/06—2013/14 school years including: f — supplementary —2013/14). h Until 1990/91 school year including art schools leading to professional certification (general as well as providing reform conducted in 1999 (the change from an 8-grade primary school to a 6-grade primary school); graduates of: 8th grade conducted in 1965 (the change from a 7-grade primary school to an 8-grade primary school). m Until 1990 (denominator year, and in 1946—2000 — from the calendar year. o Until 1980 excluding entities with pre-school division (which since

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
CHOWANIE ^a								
TION ^a								
							Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thous.:	
2602	2192	2153	2306	2481	2297	2657	primary ^{cd}	1
1597	1261	1124	1093	1074	1061	704	lower secondary	2
237	235	195	201	190	177	166	stage I sectoral vocational (until the 2016/17 school year basic vocational) ^e	3
941	669	553	524	501	485	475	general secondary ^f	4
528	549	516	510	506	506	503	technical secondary ^{gh}	5
13,2	12,8	12,6	12,6	12,6	12,9	13,0	general art ⁱ	6
313	299	279	265	255	248	236	post-secondary	7
Graduates in schools ^b in thous.:								
499	395	361	352	348	348	—	primary ^c	8
534	438	383	367	354	350	340	lower secondary	9
75,7	78,8	69,3	45,2	58,9	58,1	52,1	stage I sectoral vocational (until the 2016/17 school year basic vocational) ^e	10
319	238	206	189	174	164	159	general secondary ^f	11
155	118	119	114	112	113	115	technical secondary ^{gh}	12
2,6	2,4	2,2	2,2	2,1	2,0	2,2	general art ⁱ	13
98,0	81,5	93,2	83,9	78,2	76,4	70,4	post-secondary	14
1954	1841	1550	1469	1405	1349	1292	Students of higher education institutions ^m (as of 30 XI, until 1990 — 31 XII) in thous.	15
391	479	455	425	395	365	388	Graduates of higher education institutions ^{mn} in thous.	16
288	355	282	257	238	219	223	of which of first-cycle programmes (vocational) and unified Master's studies (long-cycle programmes)	17
308	289	240	208	180	165	152	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	18
95,5	64,5	70,0	57,1	62,2	49,3	46,4	Graduates of schools for adults in thous.	19
Pre-primary education (as of beginning of the school year):								
687	830	986	1016	1023	1101	1168	places in nursery schools in thous.	20
840	1059	1297	1236	1141	1299	1361	children in thous.	21
654	817	953	943	907	1025	1081	of which: in nursery schools	22
186	220	305	256	201	238	244	in pre-primary sections of primary schools ^o	23

policealnych. c Do 1970 r. bez szkół przysposabiających do pracy oraz szkół artystycznych I stopnia realizujących jednolitej w 2017 r. (przejście z 6- na 8-klasową szkołę podstawową). d Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach f, g W latach szkolnych 2005/06—2013/14 łącznie z: f — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, stycznymi dającymi uprawnienia zawodowe (ogólnokształcącymi oraz realizującymi wyłącznie kształcenie artystyczne). (przejście z 8- na 6-klasową szkołę podstawową); absolwenci klas VIII — 638 tys. i VI — 576 tys. l Zmniejszenie liczby m Do 1990 r. (mianownik) bez szkół resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych. n Z poprzedniego roku akad od 1982 r. w oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych).

schools. c Until 1970 excluding job-training schools and 1st level art schools, simultaneously conducting a primary school 8-grade primary school). d Excluding children at the age of 6 attending pre-primary education establishments. e Since general secondary schools and specialised secondary schools, g — technical secondary schools (graduates — 2009/10— art education only). i Leading to professional certification. k The incline in the number of graduates results from the school — 638 thous. and 6th grade — 576 thous. l The decline in the number of graduates results from the school reform excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior. n From the previous academic 1982 were transformed in pre-primary sections of primary schools).

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
OCHRONA HEALTH								
	Pracownicy medyczni ^b (stan w dniu 31 XII) w tys.:							
1	lekarze	7,7	9,2	28,7	46,5	63,6	81,6	85,0
2	lekarze dentyści	1,6	2,4	9,3	13,0	16,8	18,2	11,8
3	farmaceuci	2,4	3,8	7,9	11,8	15,4	15,1 ^c	22,2
4	pielęgniarki	6,1	18,4	61,9	98,6	157	208	190
5	położne	6,3	6,9	9,2	11,6	16,1	24,0	22,0
6	Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII) w tys.	80,6	87,2	135	169	201	219	191
7	Leczeni w szpitalach ogólnych ^d (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) w tys.	1200	1614	2565	3263	4356	4597	6007
8	Apteki ogólnodostępne ^f (stan w dniu 31 XII)	1722	1962	1936	2567	3245	3957	8318
KUL CUL								
9	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	934 ^g	4193	7033	8621	9315	10269	8915
10	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) w mln wol.	2,6 ^g	10,4	31,1	56,1	94,5	137	136
11	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych ^h (stan w dniu 31 XII) w tys.	46,1	55,5	59,8	63,5	58,7	66,7
12	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^h w tys.	11483	17663	18569	17803	12873	10533
13	Kina (stan w dniu 31 XII)	567	1376	3418	3285	2228	1435	687
14	w tym na wsi (stałe)	79	558	1627	1290	518	231	36
15	Widzowie w kinach w mln	68,0	123	202	138	97,5	32,8	20,9
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) w tys.:							
16	radiowi	475	1464	5268	5658	8666	10944	9319
17	telewizyjni	—	—	426	4215	7954	9919	9069

a Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz do 2005 r. (mianownik) resortu obrony narodowej i resortu z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka zawodowa (lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek lub położniczynek); do 2005 r. bez łóżek i inkubatorów dla noworodków. e Bez 2 szpitali w woj. wielkopolskim. f W latach 1946—1990 g 1947 r. h Dane dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną

a Data do not include health care in prisons and until 2005 (denominator) of the Ministry of National Defence and the whom the primary workplace is a professional practice (doctors, dentists, nurses or midwives — new organisational form since 1947 and incubators for newborns. e Excluding 2 hospitals in wielkopolskie voivodship. f In 1946—1990 excluding pharmacies professional artistic and entertainment entities conducting regular performances; until 1990 — state and municipal entities

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
ZDROWIA ^a								
CARE ^a								
							Medical personnel ^b (as of 31 XII) in thous.:	
$\frac{81,6}{76,0}$	83,2	85,2	87,7	88,4	91,7	90,3	doctors	1
$\frac{12,2}{11,9}$	12,5	12,3	13,1	12,6	13,3	13,3	dentists	2
22,1	25,2	27,4	27,7	28,1	29,3	29,3	pharmacists	3
$\frac{194}{179}$	201	201	199	197	196	194	nurses	4
$\frac{21,0}{20,8}$	22,6	22,8	22,4	22,5	22,9	22,7	midwives	5
$\frac{187}{179}$	190	188 ^e	188	187	187	185	Beds in general hospitals ^d (as of 31 XII) in thous.	6
$\frac{7116}{6739}$	7759	7868 ^e	7897	7795	7829	7773	In-patients in general hospitals ^d (excluding inter-ward patient transfer) in thous.	7
10012	11297	12221	12438	12740	13104	13338	Generally available pharmacies ^f (as of 31 XII)	8
TURA								
TURE								
8591	8342	8112	8094	8050	7984	7953	Public libraries (with branches; as of 31 XII)	9
135	133	131	131	130	129	128	Public library collections (with branches; as of 31 XII) in mln vol.	10
68,8	72,8	81,9	84,8	88,6	94,1	94,7	Seats in theatres and music institutions ^h (as of 31 XII) in thous.	11
9609	11522	11456	12262	12031	14587	13264	Audience in theatres and music institutions ^h in thous.	12
544	443	474	468	450	489	496	Cinemas (as of 31 XII)	13
24	12	6	9	7	14	15	of which in rural areas (fixed)	14
24,9	37,7	37,0	41,2	45,8	52,0	56,9	Audience in cinemas in mln	15
8976	6939	6983	6969	6941	6918	6921	Radio subscribers (as of 31 XII) in thous.	16
8681	6707	6718	6697	6665	6640	6639	Television subscribers (as of 31 XII) in thous.	17

spraw wewnętrznych. b Do 1960 r. zarejestrowani, od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2010 r. łącznie nych — nowa forma organizacyjna od 1996 r.). c Bez części farmaceutów pracujących w aptekach prywatnych. d Bez opieki bez aptek podległych Polskim Kolejom Państwowym (przekształconych w latach późniejszych w apteki ogólnodostępne). niczną; do 1990 r. — jednostek państwowych i komunalnych posiadających status instytucji artystycznych.

Ministry of the Interior. b Until 1960 registered, since 2005 working directly with a patient; since 2010 including persons for 1996). c Excluding some pharmacists employed in private pharmacies. d Excluding day-care; until 2005 excluding beds subordinate to the Polskie Koleje Państwowe (converted later into generally available pharmacies). g 1947. h Data concern possessing the status of art institutions.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								CE PRI
1	Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ^a — 1995=100	0,03	0,05	0,05	0,08	18,0	182,0
	w tym:							
2	żywność i napoje bezalkoholowe	159,0
3	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	213,3
4	Wskaźnik relacji cen ^b („nożyce cen”) produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie — 1995=100	160,3	223,6	107,1	79,3
								ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND
5	Końcowa produkcja rolnicza (ceny stałe) ^{cde} — 1995=100	98,6
6	Towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe) ^{cde} — 1995=100	109,0
7	Nakłady inwestycyjne w rolnictwie (ceny stałe) ^{df} — 2005=100
8	Wartość brutto środków trwałych w rolnictwie (stan w dniu 31 XII; ceny stałe) ^{df} — 2005=100
9	Użytki rolne ^g (stan w czerwcu) w mln ha	20,4	20,4	20,4	19,5	18,8	18,5	17,8
10	Powierzchnia zasiewów ^{chi} (stan w czerwcu) w mln ha	10,0	15,0	15,3	15,0	14,5	14,2	12,4
11	w tym w %: zboża	60,1 ^k	63,6	60,2	55,8	54,1	59,9	71,0
12	w tym: pszenica	7,0	9,9	8,9	13,3	11,1	16,0	21,2
13	żyto	30,8	33,8	33,4	22,8	20,9	16,3	17,2
14	ziemniaki	16,6	17,4	18,8	18,3	16,1	12,9	10,1
15	przemysłowe	2,8 ^l	4,1	4,7	6,2	6,6	7,2	6,5
16	w tym buraki cukrowe	1,7	1,9	2,6	2,7	3,2	3,1	2,7
	Zbiory ^c w mln t:							
17	ziarno zbóż podstawowych ^m (bez mieszanek zbożowych)	5,1	11,6	14,3	15,4	16,4	24,1	18,3
18	w tym: pszenica	0,6	1,9	2,3	4,6	4,2	9,0	8,5
19	żyto	2,8	6,5	7,9	5,4	6,6	6,1	4,0
20	ziemniaki	18,7	36,1	37,9	50,3	26,4	36,3	24,2
21	buraki cukrowe	3,0	6,4	10,3	12,7	10,1	16,7	13,1
	Plony ^c z 1 ha w dt:							
22	ziarno zbóż podstawowych ^m (bez mieszanek zbożowych)	9,0	12,7	16,1	19,6	23,5	33,2	25,6
23	w tym: pszenica	8,8	12,8	16,9	23,2	26,0	39,6	32,3
24	żyto	9,0	12,8	15,4	15,9	21,6	26,1	18,8
25	ziemniaki	112	138	132	184	113	198	194
26	buraki cukrowe	176	222	256	312	221	380	394

a, b Wskaźniki cen obliczono przyjmując system wag: a — do 1960 r. — z roku badanego, w 1970 r. — z 1965 r., od 2000 r. — z roku poprzedzającego rok badany. c Od 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności ogólnej do Rocznika, ust. 10 na str. 34. e Grupowanie metodą rodzaju działalności; za 2017 r. dane nieostateczne. f Doty 1970 r. łącznie z gruntami niestanowiącymi gospodarstw rolnych. h W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. i Od kukurydzy na ziarno. l 1947 r. m Do 1980 r. bez pszenżyta.

a, b Price indices were calculated using the weight system: a — until 1960 — from the surveyed year, in 1970 — from — from 1985, since 2000 — from the year preceding the surveyed year. c Since 2010 excluding owners of agricultural land on a small scale. d See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34. e Grouped using the kind-of-activity method; activities”. g Until 1970 including non-farm land. h In 2010 data of the Agricultural Census. i Since 2010 excluding permanent 1980 excluding triticale.

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
NY								
CES								
208,4	238,9	260,7	260,7	258,4	256,8	261,9	Price indices of consumer goods and services ^a — 1995=100	1
178,1	213,3	239,2	237,0	233,0	234,9	244,8	of which:	2
234,6	302,2	337,6	350,1	354,3	356,8	360,4	food and non-alcoholic beverages	3
							alcoholic beverages, tobacco	3
67,4	71,1	75,2	71,3	70,4	69,7	76,7	Index of price relations ^b ("price gap") of sold agricultural products to goods and services purchased by private farms in agriculture — 1995=100	4
TWO. RYBOLÓWSTWO								
FORESTRY. FISHING								
113,5	124,4	135,3	140,3	136,1	146,9	152,0	Final agricultural output (constant prices) ^{cde} — 1995=100	5
121,3	138,1	151,8	155,0	153,9	162,7	167,4	Market agricultural output (constant prices) ^{cde} — 1995=100	6
100,0	138,1	177,4	191,6	195,0	185,8	193,8	Investment outlays in agriculture (constant prices) ^{df} — 2005=100	7
100,0	100,1	101,0	101,6	102,1	102,8	103,5	Gross value of fixed assets in agriculture (as of 31 XII; constant prices) ^{df} — 2005=100	8
15,9	14,9	14,6	14,6	14,5	14,5	14,6	Agricultural land ^g (as of June) in mln ha	9
11,2	10,4	10,3	10,4	10,8	10,6	10,8	Sown area ^{ghi} (as of June) in mln ha	10
74,4	73,3	72,5	71,8	69,9	69,6	70,7	of which in %: cereals	11
19,8	20,5	20,7	22,4	22,3	22,2	22,2	of which: wheat	12
12,6	10,2	11,4	8,5	6,7	7,3	8,1	rye	13
5,3	3,6	3,3	2,6	2,7	2,8	3,0	potatoes	14
7,9	11,7	11,2	11,5	11,1	10,2	11,1	industrial	15
2,6	2,0	1,9	1,9	1,7	1,9	2,1	of which sugar beets	16
Crop production ^c in mln t:								
21,0	21,7	21,2	24,4	22,5	22,9	24,9	basic cereal grains ^m (excluding cereal mixed)	17
8,8	9,4	9,5	11,6	11,0	10,8	11,7	of which: wheat	18
3,4	2,9	3,4	2,8	2,0	2,2	2,7	rye	19
10,4	8,2	7,1	7,4	6,2	8,6	9,0	potatoes	20
11,9	10,0	11,2	13,5	9,4	13,5	15,7	sugar beets	21
Yields ^c per 1 ha in dt:								
32,4	35,9	37,0	41,9	37,9	38,9	41,1	basic cereal grains ^m (excluding cereal mixed)	22
39,5	44,3	44,4	49,7	45,7	45,8	48,8	of which: wheat	23
24,1	26,9	28,6	31,5	27,8	28,4	30,6	rye	24
176	219	211	278	210	287	279	potatoes	25
416	484	580	683	520	665	679	sugar beets	26

1980 r. — z roku poprzedzającego rok badany, b — w 1970 r. — z 1965 r., w 1980 r. — z 1975 r., w 1990 r. — z 1985 r., od rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. d Patrz uwagi czy, według PKD 2007, działu „Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową”. g Do 2010 r. bez powierzchni: upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). k Bez

1965, since 1980 — from the year preceding the surveyed year, b — in 1970 — from 1965, in 1980 — from 1975, in 1990 who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities preliminary data for 2017. f Concerns the division of NACE Rev. 2 "Crop and animal production, hunting and related service crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizer). k Excluding maize for grain. l 1947. m Until

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND								
Zwierzęta gospodarskie ^{ab} (stan w czerwcu):								
w milionach sztuk:								
1	bydło	3,9	7,2	8,7	10,8	12,6	10,0	6,1
2	w tym krowy	2,7	4,9	5,9	6,1	6,0	4,9	3,1
3	trzoda chlewna (w latach 2000—2005 oraz 2011—2013 — stan w końcu lipca)	2,7	9,4	12,6	13,4	21,3	19,5	17,1
4	w tym lochy	0,6	1,4	1,6	1,5	2,4	1,8	1,6
na 100 ha użytków rolnych ^{bc} w szt.:								
5	bydło	19,1	35,2	42,6	55,5	67,1	54,2	34,1
6	trzoda chlewna (w latach 2000—2005 oraz 2011—2013 — stan w końcu lipca)	13,1	45,7	61,8	68,8	113	105	96,1
Produkcja niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego ^b :								
7	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^{de} w tys. t	337	1323	1756	2187	3148	3325	3119
8	mięso, tłuszcze i podroby z uboju ^{df} w tys. t	1139	1665	2081	3032	3099	2995
9	w tym mięso	1699	2563	2552	2539
10	w tym: wołowe	412	626	652	291
11	wieprzowe	1034	1418	1498	1602
12	drobiowe	33,0	61,0	115	419	311	579
13	mleko krowie w mld l	3,3	7,8	12,1	14,5	16,0	15,4	11,5
14	jaja kurze w mld szt.	1,1	3,4	5,6	6,9	8,9	7,6	7,6
15	Ciągniki rolnicze ^{abg} (stan w czerwcu; do 2000 r. — stan w dniu 31 XII) w tys. szt.	28,4	62,8	225	619	1185	1307
16	Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych ^{abch} w kg	4,3	17,8	36,5	124	193	164	85,8
17	Skup produktów rolnych (ceny stałe ⁱ) — 1995=100	132,4
18	Skup ziarna zbóż podstawowych ^k w tys. t	2398	2213	3843	3527	6063	6462
19	Skup żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^{ei} w tys. t	814	1063	1437	2538	1778	1916
20	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w mln ha	6,5	6,9	7,7	8,4	8,6	8,7	8,9
21	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	20,8	22,2	24,6	27,0	27,6	27,8	28,4
22	Pozyskanie drewna (grubizny) w hm ³	11,3	13,7	15,9	18,5	20,8	17,6	26,0
23	Odnowienia i zalesienia w tys. ha	42,0	193	172	115	95,3	66,8	68,9
24	w tym zalesienia użytków rolnych ^m i nieużytków	17,9 ⁿ	13,6	6,8	23,4
25	Ryby morskie (połów) ^o w tys. t	23,3	66,2	168	451	791	430	200
26	Ryby słodkowodne (połów) ^p w tys. t	14,2 ^r	18,7	21,6	26,7	48,9	38,7
27	Pracujący (przeciętne w roku) ^s w tys.

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Patrz notka c na str. 50 i 51. c Patrz notka g na str. 50 i 51. f W wadze schłodzonej. g Do 1990 r. bez ciągników ogrodniczych. h Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi; pod siewnego; łącznie z mieszankami zbożowymi oraz w 1980 r. łącznie ze zbożami dostarczonymi do mieszalni pasz baranie, końskie i drobiowe. m Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. n 1975 r. według PKD 2007, sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”; dla gospodarstw indywidualnych — dane szacun

a In 2010 data of the Agricultural Census. b See footnote c on pages 50 and 51. c See footnote g on pages 50 and 51. g Until 1990 excluding horticultural tractors. h Including mixed fertilizers; in crop production during a given year. i See including cereal mixed and in 1980 including cereals delivered to mixing plants of state farms owned by the Ministry development plan. n 1975. o Including sea creatures. p Since 2000 excluding production of fish-stocking in ponds. r 1949.

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
TWO. RYBOLÓWSTWO (dok.)								
FORESTRY. FISHING (cont.)								
							Livestock ^{ab} (as of June):	
							in million heads:	
5,5	5,7	5,9	5,9	6,0	5,9	6,1	cattle	1
2,8	2,6	2,5	2,5	2,4	2,3	2,4	of which cows	2
18,1	15,2	11,2	11,7	11,6	10,9	11,4	pigs (in 2000—2005 and 2011—2013 — as of end of July)	3
1,8	1,4	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	of which sows	4
							per 100 ha of agricultural land ^{bc} in heads:	
34,5	38,6	40,1	40,7	41,0	40,8	42,0	cattle	5
114	103	76,4	80,5	80,0	74,7	77,7	pigs (in 2000—2005 and 2011—2013 — as of end of July)	6
							Production of selected animal products ^b :	
3565	3909	3906	4378	4601	4939	5097	animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^{de} in thous. t	7
3443	3881	4087	4464	4763	5085	5273	meat, fats and pluck from slaughter ^{df} in thous. t	8
2927	3327	3484	3830	4088	4388	4543	of which meat	9
275	373	340	397	441	470	525	of which: beef	10
1596	1516	1415	1492	1581	1607	1627	pork	11
1013	1386	1677	1894	2021	2267	2348	poultry	12
11,6	11,9	12,3	12,6	12,9	12,9	13,3	cows' milk in bn l	13
9,6	11,1	10,0	10,3	10,5	10,6	11,0	hen eggs in bn units	14
1437	1418	1436	.	.	1492	.	Agricultural tractors ^{abg} (as of June; until 2000 — as of 31 XII) in thous. units	15
102	119	133	133	123	130	140	Consumption of mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agricultural land ^{abch} in kg	16
173,0	206,4	233,2	253,0	252,2	259,3	259,0	Procurement of agricultural products (constant prices ^h) — 1995=100	17
6841	8221	8006	9767	9788	10239	10412	Procurement of basic cereal grains ^k in thous. t	18
2713	3162	3484	3842	4083	4308	4457	Procurement of animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^{ei} in thous. t	19
9,0	9,1	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2	Forest areas (as of 31 XII) in mln ha	20
28,8	29,2	29,4	29,4	29,5	29,5	29,6	Forest cover (as of 31 XII) in %	21
29,7	33,6	35,8	37,7	38,3	39,1	42,7	Removals (timber) in hm ³	22
62,0	51,9	55,5	56,7	58,7	58,1	55,4	Renewals and afforestations in thous. ha	23
12,9	5,9	4,1	3,8	2,3	2,0	1,6	of which afforestation of agricultural land ^m and wasteland	24
136	171	195	171	187	199	208	Sea fish (catch) ^o in thous. t	25
54,1	45,1	49,8	54,8	49,4	52,3	53,3	Freshwater fish (catch) ^p in thous. t	26
.	2151	2147	2150	2148	2150	2150	Employed persons (annual averages) ^s in thous.	27

d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. e W wadze poubojowej ciepłej. zbioru danego roku. i Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34. k Do 1980 r. bez pszenżyta; bez ziarna państwowych gospodarstw rolnych Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. l Wołowe, cielęce, wieprzowe, o Łącznie z organizmami morskimi. p Od 2000 r. bez produkcji materiału zarybieniowego w stawach. r 1949 r. s Dotyczy, kowe.

d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. e In post-slaughter warm weight. f In cooled weight. general notes to the Yearbook, item 10 on page 34. k Until 1980 excluding triticale; excluding cereals designated for sowing; of Agriculture and Food Economy. l Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry. m Designated for afforestation in land s Concerns section of NACE Rev. 2 "Agriculture, forestry and fishing"; for private farms in agriculture — estimated data.

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
MYSL								
STRY								
100,0	133,1	146,4	152,4	161,5	167,3	177,7	Sold production (constant prices ^a) — 2005=100	1
100,0	133,8	152,2	175,8	199,4	174,5	179,4	Investment outlays (constant prices ^a) — 2005=100	2
100,0	122,0	141,8	149,2	157,0	162,8	169,5	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices ^a) — 2005=100	3
97,9	76,7	77,1	73,3	72,7	70,8	66,0	Production of selected products ^b :	
802	517	526	605	627	620	663	hard coal ^c in mln t	4
2032	1579	1952	2070	1670	2170	2215	native sulphur ^d (in terms of 100%) in thous. t	5
							sugar (in terms of white sugar) in thous. t	6
14,9	11,8	11,9	14,9	12,4	14,2	14,8	footwear with leather uppers in mln pairs	7
3360	4220	4321	4725	4835	4911	4990	sawnwood in dam ³	8
8,5	9,7	9,4	9,6	9,8	9,7	9,3	coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat, retort carbon in mln t	9
2029	1900	1680	1771	1917	1862	1943	sulphuric acid ^e (in terms of 100%) in thous. t	10
							mineral or chemical fertilizers ^f (in terms of pure ingredient) in thous. t:	
1735	1637	1834	1949	2010	1967	2058	nitrogenous	11
596	486	372	413	475	475	469	phosphatic	12
2088	2547	2991	3045	3316	3249	3448	plastics (in primary forms) in thous. t	13
37,7	29,0	33,4	40,4	43,9	46,5	63,6	pesticides in thous. t	14
103	48,4	47,3	46,1	44,2	47,0	49,0	synthetic chemical fibres in thous. t	15
616	480	397	442	506	596	620	bricks in mln bricks	16
12,6	15,8	14,4	15,6	15,3	15,8	17,3	cement ^g in mln t	17
8,3	8,0	8,2	8,8	9,3	9,2	10,5	crude steel in mln t	18
6,2	6,7	7,7	8,0	8,3	8,8	9,8	hot rolled products (excluding semi-finished products) in mln t	19
114	97,9	134	123	115	107	100	unwrought non-alloy zinc, technically pure, in thous. t	20
15,3	5,5	913	1597	2744	2338	2285	radio receivers (including sets) in thous. units	21
6733	26349	18693	19635	20124	20066	21303	television receivers ^h in thous. units	22
7,2	3,8	4,8	5,2	5,1	5,4	5,6	machine tools for metals in thous. units	23
540	785	475	473	535	555	515	vehicles in thous. units:	
							passenger cars ^k	24
67,7	79,9	111	116	121	122	170	lorries and road tractors for semi-trailers	25
722	26,8	9,0	46,4	5,1	6,4	27,9	maritime ships (until 1990 — from 100 DWT) in thous. GT (until 1990 — in thous. DWT)	26
157	158	165	159	165	167	170	electricity in TWh	27
18191	22839	24203	24132	26108	25777	25144	Domestic consumption of crude oil ^l in thous. t	28
68,2	69,3	75,7	75,4	78,0	79,8	83,6	Consumption of electricity ^m in TWh	29
.	2914	2843	2892	2927	3006	3084	Employed persons (annual averages) in thous.	30
NICTWO								
UCTION								
100,0	160,7	156,1	165,6	172,1	168,3	185,5	Construction and assembly production (constant prices ^a) — 2005=100	31
100,0	216,0	205,7	235,3	243,5	227,9	214,5	Investment outlays (constant prices ^a) — 2005=100	32
100,0	154,3	198,8	207,7	222,4	236,2	248,2	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices ^a) — 2005=100	33
120	140	155	169	180	186	200	Cubic volume of buildings completed in hm ³	34
57,1	64,7	72,2	69,4	70,4	75,3	80,8	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ⁿ	35
.	924	855	835	847	885	905	Employed persons (annual averages) in thous.	36

jących przekracza 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. c Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych. d Z wydobycia. g Portlandzki, glinowy, żuźlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. h 1947 r. i Łącznie z monitorami golfa i podobnych. l Przerób ropy w rafineriach, łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. m Bez strat powstałych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania; do 1990 r. łącznie z budynkami plebanii, kurii biskupich oraz rezydencji

sons, until 1990 — more than 5 persons. c Excluding coal briquettes and similar solid fuels. d From mining. e Including oleum; hydraulic cement. h 1947. i Including monitors, excluding monitors used for computers. k Excluding motor caravans, differences. m Excluding electricity losses in power grid. n Excluding summer houses and holiday cottages as well as of presidents and bishops. o Including collective housing.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
TRANSPORT. POCZTA TRANSPORT. POST AND								
1	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^{ab} (stan w dniu 31 XII):							
2	w tysiącach kilometrów	20,8 ^c	22,5	23,2	23,3	24,4	24,0	21,6
3	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,7	7,2	7,4	7,4	7,8	7,7	6,9
4	w tym zelektryfikowane: w tys. km	0,1	0,2	1,0	3,9	6,9	11,4	11,9
5	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	0,0	0,1	0,3	1,2	2,2	3,6	3,8
6	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamieszkane; stan w dniu 31 XII) ^d :							
7	w tysiącach kilometrów	95,8 ^e	113	124	154	180	218	250
8	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	30,7 ^e	36,0	39,7	49,3	57,6	69,9	79,9
9	Samochody zarejestrowane (stan w dniu 31 XII) w tys. szt.:							
10	osobowe	23,0	40,1	117	479	2383	5261	9991
11	ciężarowe ^f i ciągniki siodłowe	36,9	43,6	130	274	618	1045	1879
12	Morska flota transportowa ^g (stan w dniu 31 XII) w tys. DWT	114	236	824	1926	4524	4059	2551
13	Pojemność statków wchodzących do portów morskich ^h w tys. NT (do 2000 r. — NRT)	4960	7524	10967	15645	30604	28024	40479
14	Przewozy ładunków transportem:							
15	kolejowym normalnotorowym ^{ai} : w mln t	67,0	150	274	371	473	278	187
16	w mld t·km	19,4	35,0	66,3	99,0	135	83,5	54,4
17	samochodowym ^k : w mln t	0,4	110	408	863	2168	<u>1292</u> 946	1007
18	w mld t·km	0,04	1,4	5,7	15,8	44,5	<u>40,3</u> 30,0	75,0
19	morskim ^l : w mln t	0,5	2,5	6,0	17,6	39,6	28,5	22,8
20	w mld t·km	1,5	9,1	34,8	107	257	207	134
21	Ładunki załadowane i wyładowane w portach morskich ^m w mln t	7,8	15,7	21,9	36,3	61,5	47,0	47,9
22	Przewozy pasażerów transportem:							
23	kolejowym normalnotorowym ⁱⁿ : w mln pas	245	581	789	1036	1093	788	360
24	w mld pas·km	15,6	26,6	30,5	36,6	46,2	50,3	24,1
25	samochodowym ^o : w mln pas	6,9	74,2	334	1374	2379	2085	955
26	w mln pas·km	333	1724	7594	29140	49223	46599	31735
27	komunikacją miejską nazimną ^p w mln pas	1457 ^r	3634	4730	7370	7264	4954
28	morskim ^q : w tys. pas	3,0	15,5	14,6	104	303	569	625
29	w mln pas·km	4,4	99,1	98,4	150	272	193	168
30	Placówki pocztowe ^s (stan w dniu 31 XII)	3919	4940	6953	7574	8147	8041	8549
31	Telefoniczne łącza główne ^t (stan w dniu 31 XII) w tys.	118	194	535	1070	1943	3293	10947
32	Abonenci telefonii ruchomej ^u (stan w dniu 31 XII) w tys.	—	—	—	—	—	—	6748
33	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe) ^{wz} — 2005=100
34	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe) ^{wz} — 2005=100
35	Pracujący ^w (przeciętne w roku) w tys.

a Łącznie z szerokotorowymi. b Dane dotyczą sieci PKP oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami bez samochodów ciężarowo-osobowych. g Do 2000 r. bez transportu przybrzeżnego. h Do 2005 r. (mianownik) łącznie ze otrzymanymi licencjami na transport kolejowy; w 2005 r. w przypadku przewozów ładunków — łącznie z przewozami manewrowymi dane dotyczą przeładunku ładunków obrotu morskiego i wewnątrz krajowego, od 2005 r. (licznik) — międzynarodowego kowych i bunkru. n Do 1990 r. bez pasażerów korzystających z bezpłatnych przejazdów. o Bez przewozów taborem komu kowe. r 1949 r. s Do 1990 r. placówki pocztowo-telekomunikacyjne; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług teleko łącznie z pozostałymi (alternatywnymi) operatorami pocztowymi. t Do 1990 r. standardowe łącza główne (abonenci telefonii taj). w Dotyczy, według PKD 2007, sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”. z Patrz uwagi ogólne do Roczника, ust. 10 na

a Including broad gauge. b Data concern PKP network and since 2005 other entities managing railway infrastructure. 2000 excluding coastal transport. h Until 2005 (denominator) including ships of gross tonnage (GT) less than 100. i Data of goods — including shunting. k Until 1990 (denominator) excluding private transport. l By owned or leased ships. 2005 (numerator) — international maritime traffic and cabotage, excluding ships of gross tonnage (GT) less than 100 as ing transports by urban transport fleet and by entities employing up to 9 persons, until 1990 — 5 persons. p Estimated service offices; until 2014 (denominator) data concern designated postal operator and since 2014 (numerator) including operators of the public telecommunication network. u Including users (pre-paid services). w Concerns section of NACE

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
I TELEKOMUNIKACJA								
TELECOMMUNICATIONS								
19,8	20,1	19,3	19,2	19,2	19,1	19,2	Railway lines operated (standard gauge ^{ab} ; as of 31 XII):	1
6,3	6,4	6,2	6,2	6,2	6,1	6,1	in thousand of kilometres	2
11,9	11,9	11,9	11,8	11,9	11,9	11,9	per 100 km ² of total area in km	3
3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	of which electrified: in thous. km	4
254	274	284	288	291	294	300	per 100 km ² of total area in km	5
81,2	87,6	90,7	92,0	93,0	94,1	95,8	Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII) ^d :	6
12339	17240	19389	20004	20723	21675	22504	in thousand of kilometres	7
2305	2982	3242	3341	3428	3541	3639	per 100 km ² of total area in km	8
2611	2943	3044	2723	2517	2398	2435	Registered cars (as of 31 XII) in thous. units:	9
51580	69857	76076	84316	83909	89062	93377	passenger cars	10
52004							lorries ^f and road tractors	11
233	234	233	228	224	223	240	Maritime transport fleet ^g (as of 31 XII) in thous. DWT	12
50,0	48,8	50,9	50,1	50,6	50,6	54,8	Capacity of ships docking at seaports ^{gh} in thous. NT	13
1080	1491	1553	1548	1506	1547	1747	(until 2000 — NRT)	14
120	214	260	263	273	304	349	Transport of goods:	15
9,4	8,4	7,0	6,8	7,0	7,2	8,3	railway transport (standard gauge) ^{ai} : in mln t	16
31,7	19,8	16,3	13,6	12,7	8,2	9,4	in bn tkm	17
54,8	59,5	59,5	64,3	68,7	69,5	72,9	road transport ^k : in mln t	18
258	261	270	268	277	292	303	in bn tkm	19
18,2	17,9	16,8	16,0	17,4	19,2	20,3	maritime transport ^l : in mln t	20
782	570	460	432	417	390	379	in bn tkm	21
29314	21600	20039	21449	21570	19168	18931	Goods loaded and unloaded in seaports ^m in mln t	22
3994	3905	3621	3711	3672	3766	3739	Transport of passengers:	23
1142	1189	1139	1152	1262	1378	1459	railway transport (standard gauge) ⁱⁿ : in mln pass	24
193	178	156	154	147	151	151	in bn pass-km	25
8350	8365	7884	29948	24295	16112	21892	road transport ^o : in mln pass	26
11764	8245	5830	7540	7540	7540	7540	in mln pass-km	27
29166	47477	56511	57595	56254	54781	52179	urban ground transport ^p in mln pass	28
100,0	240,6	232,1	241,2	272,6	230,9	238,5	maritime transport ^q : in thous. pass	29
100,0	119,7	136,9	143,7	151,3	158,6	163,4	in mln pass-km	30
.	730	737	744	763	803	847	Post offices ^s (as of 31 XII)	
							Telephone main lines ^t (as of 31 XII) in thous.	
							Mobile telephone subscribers ^u (as of 31 XII) in thous.	
							Investment outlays (constant prices) ^{wz} — 2005=100	
							Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices) ^{wz} — 2005=100	
							Employed persons ^w (annual averages) in thous.	

camy infrastruktury kolejowej. c Przeciętne w roku. d Do 1990 r. bez dróg zakładowych. e Bez dróg miejskich. f Do 1980 r. statkami o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100. i Dane dotyczą PKP oraz od 2005 r. również innych podmiotów, które wymi. k Do 1990 r. (mianownik) bez transportu prywatnego. l Statkami własnymi i dzierżawionymi. m Do 2005 r. (mianowobrotu morskiego i kabotażu, bez statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100 oraz wagi własnej jednostek ładunkowej miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. p Dane szacunkowe; do 2014 r. (mianownik) dane dotyczą placówek operatora pocztowego wyznaczonego, od 2014 r. (licznik stacjonarnej); dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. u Łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłastr. 34.

c Annual averages. d Until 1990 excluding factory roads. e Excluding urban roads. f Until 1980 excluding vans. g Until concern PKP and since 2005 also other entities which obtained licences for railway transport; in 2005 in case of transport m Until 2005 (denominator) data concern goods loaded and unloaded in international and national maritime traffic, since well as the tare weight of ro-ro units and bunker. n Until 1990 excluding passengers transported free of charge. o Exclud-data. r 1949. s Until 1990 data concern post and telecommunication offices; in 2000 post offices and telecommunication other (alternative) postal operators. t Until 1990 standard main lines (fixed line telephone subscribers); data concern Rev. 2 "Transportation and storage". z See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (dok.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
HAN TRA								
1	Sprzedaż detaliczna (ceny stałe ^a) — 1995=100	7,5 ^b	12,5	27,1	48,3	93,1	79,3	120,3
2	Sklepy ^c (stan w dniu 31 XII; od 2000 r. łącznie z aptekami ogólnodostępnymi) w tys.	124 ^b	90,1	118	124	130	237	432
3	Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII) w tys. Obroty handlu zagranicznego ^d : ceny bieżące — mln USD:	13,7 ^b	6,6	10,2	14,3	25,0	33,2	84,3
4	import — cif (do 1990 r. — fob)	668	1495	3608	19089	9528	48940
5	eksport	634	1326	3548	16997	14322	31651
6	saldo	-34	-170	-60	-2093	+4794	-17289
7	ceny stałe ^a — 1995=100: import — cif	1,6	3,5	8,0	20,1	26,7	39,4	207,0
8	eksport	2,5	5,4	9,6	25,8	52,3	77,0	174,4
9	Pracujący ^e (przeciętne w roku) w tys.
BUDŻET THE STA								
10	Dochody w mln zł	135664
11	Wydatki w mln zł	151055
12	Wynik budżetu w mln zł	-15391
INWESTYCJE. INVESTMENTS.								
13	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe ^a) — 1995=100	3,7	8,8	22,8	46,6	89,8	80,2	180,4
14	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:							
15	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
16	przemysłu
17	budownictwa
17	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe ^a) — 1995=100	18,8	20,4	26,3	39,1	70,6	91,5	122,0
18	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:							
18	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
19	przemysłu
20	budownictwa
RACHUNKI NATIONAL								
21	Produkcja globalna (ceny stałe ^a) — 1995=100	135,3
22	Produkt krajowy brutto (ceny stałe ^a) — 1995=100	129,3
23	w tym wartość dodana brutto	126,8
24	Udział w wartości dodanej brutto (ceny bieżące) w %:							
24	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	3,5
25	przemysłu	24,4
26	budownictwa	8,2
27	Popyt krajowy (ceny stałe ^a) — 1995=100	137,1
28	spożycie	129,5
29	w tym w sektorze gospodarstw domowych	133,4
30	akumulacja brutto	167,2
31	w tym nakłady brutto na środki trwałe	182,5

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34. b 1947 r. c Od 2005 r. według zmienionej metody badania obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych. e Dotyczy, według PKD 2007, sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; w poprzedniej edycji Rocznika; za 2017 r. dane nieostateczne.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34. b 1947. c Since 2005 according to the changed method of data expressed in zlotys. e Concerns section of NACE Rev. 2 "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles Yearbook; preliminary data for 2017.

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
DEL								
DE								
127,3	155,2	163,1	169,5	178,7	189,8	200,2	Retail sales (constant prices ^a) — 1995=100	1
386	346	354	355	361	367	355	Shops ^c (as of 31 XII; since 2000 including generally available pharmacies) in thous.	2
92,1	70,5	67,0	66,3	68,3	69,4	70,1	Catering establishments (as of 31 XII) in thous.	3
Foreign trade turnover ^d :								
current prices — in mln USD:								
101539	178063	208780	225898	197682	200672	231035	imports — cif (until 1990 — fob)	4
89378	159758	206138	222339	200343	205048	231591	exports	5
-12161	-18305	-2642	-3559	+2661	+4375	+556	balance	6
306,0	435,0	468,3	517,0	544,4	579,2	640,0	constant prices ^a — 1995=100: imports — cif	7
327,7	463,0	551,1	588,0	633,3	675,7	731,1	exports	8
.	2218	2127	2146	2176	2215	2261	Employed persons ^e (annual averages) in thous.	9
PAŃSTWA								
TE BUDGET								
179772	250303	279151	283543	289137	314684	350415	Revenue in mln zł	10
208133	294894	321345	312520	331743	360843	375768	Expenditure in mln zł	11
-28361	-44591	-42194	-28977	-42607	-46160	-25354	Budget result in mln zł	12
ŚRODKI TRWAŁE								
FIXED ASSETS								
169,6	262,4	278,7	305,2	326,9	290,3	309,2	Investment outlays (constant prices ^a) — 1995=100	13
Share in investment outlays (current prices) in %:								
2,3	2,0	2,6	2,5	2,3	2,3	2,3	agriculture, forestry and fishing	14
36,6	31,7	34,4	36,3	38,7	38,4	36,9	industry	15
2,4	3,4	3,0	3,1	3,0	3,2	2,8	construction	16
136,6	161,7	183,1	191,0	199,8	206,8	214,0	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices ^a) — 1995=100	17
Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices) in %:								
6,5	5,2	4,7	4,6	4,4	4,2	4,1	agriculture, forestry and fishing	18
31,9	32,3	32,2	32,4	32,4	32,5	32,6	industry	19
2,1	2,1	1,9	1,8	1,9	1,9	1,8	construction	20
NARODOWE^f								
ACCOUNTS^f								
160,2	204,6	217,6	222,8	234,8	244,0	256,0	Output (constant prices ^a) — 1995=100	21
150,5	189,8	205,3	212,1	220,2	227,0	237,9	Gross domestic product (constant prices ^a) — 1995=100	22
147,9	187,1	202,8	209,5	217,3	223,8	234,3	of which gross value added	23
Share in gross value added (current prices) in %:								
3,3	2,9	3,2	3,0	2,5	2,7	3,2	agriculture, forestry and fishing	24
25,2	24,7	24,8	25,3	26,1	26,5	25,9	industry	25
7,6	8,5	7,4	7,9	8,0	7,0	7,0	construction	26
153,2	196,5	202,6	212,3	219,3	224,3	235,3	Domestic demand (constant prices ^a) — 1995=100	27
148,7	185,3	191,4	196,8	202,3	209,4	218,8	final consumption expenditure	28
152,3	190,8	199,3	204,5	210,6	218,8	229,5	of which households sector	29
169,5	242,5	247,6	279,3	293,0	287,1	304,9	gross capital formation	30
179,1	260,4	275,1	302,6	321,1	294,8	306,3	of which gross fixed capital formation	31

sklepów. d Obroty w dolarach amerykańskich do 1980 r. przeliczono ze złotych dewizowych; wskaźniki dynamiki naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle". f Dane od 2014 r. zmieniono w stosunku do opublikowanych

of shop survey. d Turnover in USD until 1980 calculated from hard currency zlotys; indices were calculated on the basis and motorcycles". f Data since 2014 have been changed in relation to the data published in the previous edition of the

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER CAPITA

U w a g a. Tablica — jeśli nie zaznaczono inaczej — zawiera informacje w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

N o t e. Calculated per capita unless otherwise noted.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
POWIERZCHNIA TOTAL AREA.								
1	Powierzchnia ogólna kraju (stan w czerwcu) w ha	1,316	1,260	1,053	0,961	0,879	0,822	0,817
2	w tym użytki rolne ^a	0,860	0,823	0,687	0,601	0,527	0,487	0,466
3	Małżeństwa na 1000 ludności	11,9	10,8	8,2	8,5	8,6	6,7	5,5
4	miasta	13,8	12,6	8,8	8,7	9,0	6,0	5,4
5	wieś	10,9	9,7	7,7	8,4	8,1	7,9	5,7
6	Rozwydy na 1000 ludności	0,3	0,4	0,5	1,1	1,1	1,1	1,1
7	miasta	0,8	0,9	0,9	1,7	1,6	1,5	1,5
8	wieś	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5
9	Urodzenia żywe na 1000 ludności	26,2	30,7	22,6	16,8	19,5	14,3	9,9
10	miasta	25,2	30,0	19,9	14,7	18,5	12,4	8,9
11	wieś	26,7	31,2	24,9	19,2	21,1	17,5	11,6
12	Zgony na 1000 ludności	10,2	11,6	7,6	8,3	9,9	10,2	9,6
13	miasta	9,9	10,9	7,0	7,7	9,3	9,5	9,3
14	wieś	10,3	12,1	8,0	8,8	10,8	11,4	10,2
15	Przyrost naturalny na 1000 ludności	16,0	19,1	15,0	8,5	9,6	4,1	0,3
16	miasta	15,3	19,1	12,9	7,0	9,2	2,9	-0,4
17	wieś	16,4	19,1	16,9	10,4	10,3	6,1	1,4
PRACU EMPLOY								
18	Pracujący ^b na 1000 ludności: stan w dniu 31 XII	499	497	433	405
19	przeciętne ^c w roku	410	420	467	487	428	393
INFRASTRUKTURA KOM MUNICIPAL INFRASTR								
20	Zużycie w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca miast: wody z wodociągów w m ³	27,7	41,8	64,8	68,9	43,9
21	energii elektrycznej ^d w kWh	53,3	118	203	412	651	668
22	gazu z sieci ^e w kWh	61,3	104	230	354	133
Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i niezamieszka-								
ne ^f (do 2000 r. — zamieszkałe; stan w dniu								
31 XII) na 1000 ludności:								
23	mieszkania	234	236	248	274	289	310
24	izby	547	580	711	875	987	1076
25	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	12,6	14,9	17,2	19,0
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności:								
26	mieszkania	2,4	4,8	6,0	6,1	3,5	2,3
27	izby	6,3	14,0	19,4	23,3	14,9	9,2
28	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	121	273	324	391	273	206

a Do 1970 r. łącznie z gruntami niestanowiącymi gospodarstw rolnych; od 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych o małej skali; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność łącznie z tymi jednostkami; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. d Do 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa umowne (1 m³ gazu o cieple spalania 16747 kJ). f Na podstawie bilansów; dla lat 1950, 1960 i 1970 dane spisów powszechnych

a Until 1970 including non-farm land; since 2010 excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural of the Agricultural Census. b Excluding budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public agriculture — estimated data. c Until 1980 excluding part-time paid employees in selected sections of the Classification of from a private farm in agriculture. e Until 2014 (denominator) in m³, in 1960—1990 calculated in conventional units (1 m³ of gas

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	------	---------------	-----

IA. LUDNOŚĆ
POPULATION

0,819	0,812	0,812	0,812	0,813	0,814	0,814	Total area of the country (as of June) in ha	1
0,417	0,386	0,379	0,378	0,378	0,374	0,381	of which agricultural land ^a	2
5,4	5,9	4,7	4,9	4,9	5,0	5,0	Marriages per 1000 population	3
5,4	5,9	4,5	4,7	4,8	5,0	4,9	urban areas	4
5,5	6,0	4,9	5,1	5,1	5,2	5,1	rural areas	5
1,8	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	Divorces per 1000 population	6
2,3	2,0	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	urban areas	7
0,9	0,9	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	rural areas	8
9,6	10,7	9,6	9,7	9,6	9,9	10,5	Live births per 1000 population	9
9,0	10,3	9,2	9,4	9,4	9,8	10,2	urban areas	10
10,4	11,4	10,2	10,3	10,0	10,2	10,8	rural areas	11
9,7	9,8	10,1	9,8	10,3	10,1	10,5	Deaths per 1000 population	12
9,4	9,7	10,1	9,9	10,4	10,2	10,7	urban areas	13
10,1	10,0	10,0	9,6	10,0	9,9	10,2	rural areas	14
-0,1	0,9	-0,5	-0,0	-0,7	-0,2	-0,0	Natural increase per 1000 population	15
-0,4	0,6	-0,9	-0,5	-1,1	-0,5	-0,5	urban areas	16
0,3	1,4	0,2	0,7	-0,1	0,3	0,7	rural areas	17

JĄCY
MENT

338	366	370	378	386	398	409	Employed persons ^b per 1000 population:	18
334	359	357	361	366	376	385	as of 31 XII	19
							annual averages ^c	

UNALNA. MIESZKANIA
UCTURE. DWELLINGS

37,2	35,0	34,0	33,9	34,3	34,2	34,1	Consumption in urban area households per capita in urban areas:	20
715	785	761	735	728	737	743	water from water supply system in m ³	21
136	146	138	$\frac{1365}{126}$	1370	1514	1564	electricity ^d in kWh	22
							gas from gas supply system ^e in kWh	
335	350	360	363	367	371	376	Dwelling stocks inhabited and uninhabited ^f (until 2000 — inhabited; as of 31 XII) per 1000 population:	23
1235	1331	1374	1388	1404	1420	1436	dwelling	24
23,2	25,3	26,3	26,7	27,0	27,4	27,8	rooms	25
							useful floor area of dwellings in thous. m ²	
3,0	3,5	3,8	3,7	3,8	4,3	4,6	Dwellings completed per 1000 population:	26
13,0	15,2	16,1	15,5	15,9	16,8	18,1	dwelling	27
315	374	394	375	383	401	430	rooms	28
							useful floor area of dwellings in m ²	

nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, z tym że dane od 1990 r. według stanu w dniu 31 XII podano c Do 1980 r. bez niepełnozatrudnionych w niektórych działach według Klasyfikacji Gospodarki Narodowej (KGN). twa indywidualnego w rolnictwie. e Do 2014 r. (mianownik) w m³, w latach 1960—1990 w przeliczeniu na jednostki nych.

activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale; in 2010 data safety, while data since 1990 as of 31 XII are presented including these units; for persons employed on private farms in the National Economy (KGN). d Until 2000 excluding households in which the main source of maintenance was income with a calorific value of 16747 kJ. f Based on balances; for 1950, 1960 and 1970 data from national censuses.

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER CAPITA

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
EDUK EDUC								
1	Uczniowie szkół branżowych I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 zasadniczych zawodowych), liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^a (bez szkół dla dorosłych; stan na początku roku szkolnego) na 10 tys. ludności	208	294	265	525	470	503	641
2	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI, do 1990 r. — 31 XII) na 10 tys. ludności	36,5	50,0	55,6	101	127	$\frac{105}{102}$	413
3	Absolwenci na 10 tys. ludności: szkół branżowych I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 zasadniczych zawodowych), liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^a (bez szkół dla dorosłych)	6,6	46,0	29,2	81,6	131	114	145
4	szkół wyższych ^{bc}	1,6	5,8	6,9	14,4	23,5	$\frac{14,6}{13,6}$	68,0
OCHRONA HEALTH								
5	Pracownicy medyczni ^e (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności: lekarze	3,2	3,7	9,6	14,2	17,8	21,4	22,2
6	lekarze dentyści	0,7	0,9	3,1	4,0	4,7	4,8	3,1
7	farmaceuci	1,0	1,5	2,7	3,6	4,3	4,0 ^f	5,8
8	pielęgniarki	2,5	7,3	20,8	30,2	43,9	54,6	49,6
9	położne	2,6	2,8	3,1	3,5	4,5	6,3	5,8
10	Łóżka w szpitalach ogólnych ^g (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	34,1	34,8	45,3	51,7	56,2	57,4	49,9
11	Leczeni w szpitalach ogólnych ^g (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	505	650	868	1003	1224	1209	1570
12	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	4,5	6,2	8,0	7,1	6,1
KUL CUL								
13	Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	108 ⁱ	414	1042	1720	2646	3589	3549
14	Czytelnicy bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności	69,0	121	204	208	195	193
15	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności w wol.	1167	2250	3904	4139	4076	3849
16	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych ^k (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	1,9	1,8	1,8	1,6	1,7
17	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	463	595	566	500	338	275
18	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	9,2	13,6	22,1	19,2	14,0	9,8	5,9
19	Widzowie w kinach na 1000 ludności	2859	4962	6820	4231	2742	862	546
20	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: radiowi	20,1	58,5	176	173	243	287	244
21	telewizyjni	—	—	14,2	129	223	261	237

a Do roku szkolnego 1990/91 łącznie ze szkołami artystycznymi realizującymi wyłącznie kształcenie artystyczne; od roku łącznie z liceami profilowanymi oraz uzupełniającymi: liceami ogólnokształcącymi, technikami (absolwenci techników i resortu spraw wewnętrznych. c Z poprzedniego roku akademickiego, a w latach 1946—2000 — z roku kalendarzowego. spraw wewnętrznych. e Do 1960 r. zarejestrowani, od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2010 r. łącznie położnych — nowa forma organizacyjna od 1996 r.). f Bez części farmaceutów pracujących w aptekach prywatnych. g Bez dotyczących profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną; do 1990 r.

a Until 1990/91 school year including art schools providing art education only; since 2005/06 school year including special schools: general secondary and technical secondary (graduates of supplementary technical secondary schools — 2009/10 Ministry of the Interior. c From the previous academic year, and in 1946—2000 — from the calendar year. d Data do not Interior. e Until 1960 registered, since 2005 working directly with a patient; since 2010 including persons for whom the f Excluding some pharmacists employed in private pharmacies. g Excluding day-care; until 2005 excluding beds and incub entertainment entities conducting regular performances; until 1990 — state and municipal entities possessing the status

(cd.)

(cont.)

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
ACJATION								
453	380	332	324	315	307	301	Students in: stage I sectoral vocational (until the 2016/17 school year basic vocational), general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^a (excluding schools for adults; as of beginning of the school year) per 10 thous. population	1
509	472	393	370	351	334	317	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI, until 1990 — 31 XII) per 10 thous. population	2
145	113	103	90,9	90,3	87,7	85,3	Graduates per 10 thous. population: stage I sectoral vocational (until the 2016/17 school year basic vocational), general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^a (excluding schools for adults)	3
102	124	117	109	101	92,6	97,6	of higher education institutions ^{bc}	4
ZDROWIA ^d								
CARE ^d								
<u>21.4</u> 19,9	21,6	22,2	22,8	23,0	23,9	23,5	Medical personnel ^e (as of 31 XII) per 10 thous. population:	
							doctors	5
<u>3.2</u> 3,1	3,3	3,2	3,4	3,3	3,5	3,5	dentists	6
5,8	6,5	7,1	7,2	7,3	7,6	7,6	pharmacists	7
<u>50.9</u> 46,9	52,1	52,1	51,8	51,4	51,0	50,4	nurses	8
5,5	5,9	5,9	5,8	5,8	5,9	5,9	midwives	9
<u>49.1</u> 47,0	49,4	48,8 ^h	48,9	48,6	48,6	48,2	Beds in general hospitals ^g (as of 31 XII) per 10 thous. population	10
<u>1865</u> 1766	2014	2043 ^h	2052	2027	2037	2023	In-patients in general hospitals ^g (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thous. population	11
<u>7.0</u> 6,8	7,5	8,0	8,1	8,3	8,4	8,5	Consultations provided within the scope of out-patient health care	12
TURA								
TURE								
3541	3458	3402	3398	3380	3356	3340	Public library collections (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.	13
192	169	167	164	162	159	157	Public library borrowers (with branches) per 1000 population	14
3701	3113	3088	2998	2924	2869	2743	Public library loans (with branches) per 1000 population in vol.	15
1,8	1,9	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	Seats in theatres and music institutions ^k (as of 31 XII) per 1000 population	16
252	299	298	319	313	380	345	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population	17
6,2	6,4	7,1	6,9	7,1	7,4	7,5	Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	18
652	978	960	1071	1191	1352	1480	Audience in cinemas per 1000 population	19
235	180	181	181	181	180	180	Radio subscribers (as of 31 XII) per 1000 population	20
227	174	175	174	173	173	173	Television subscribers (as of 31 XII) per 1000 population	21

szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy; w latach szkolnych 2005/06—2013/14 uzupełniających — 2009/10—2013/14). b Bez cudzoziemców; do 1990 r. (mianownik) bez szkół resortu obrony narodowej d Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz do 2005 r. (mianownik) resortu obrony narodowej i resortu z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka zawodowa (lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarów lub opiekę dzienną; do 2005 r. bez łóżek i inkubatorów dla noworodków. h Bez 2 szpitali w woj. wielkopolskim. i 1947 r. k Dane — jednostek państwowych i komunalnych posiadających status instytucji artystycznych.

cial job-training schools; in 2005/06—2013/14 school years including specialized secondary schools and supplementary —2013/14). b Excluding foreigners; until 1990 (denominator) excluding academies of the Ministry of National Defence and the include health care in prisons and until 2005 (denominator) of the Ministry of National Defence and the Ministry of the primary workplace is a professional practice (doctors, dentists, nurses or midwives — new organisational form since 1996). ators for newborns. h Excluding 2 hospitals in wielkopolskie voivodship. i 1947. k Data concern professional, artistic and of art institutions.

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER CAPITA

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
BAZA NOCLEG TOURIST ACCOMMOD								
1	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	178	170
2	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	266	381
ROLNICTWO I LEŚNICTWO. AGRICULTURE AND FORE								
3	Towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe) ^{bcd} — 1995=100	109,0
Zbiory ^d w kg:								
4	ziarno zbóż podstawowych ^e (bez mieszanek zbożowych)	213	467	480	473	461	634	477
5	w tym: pszenica	26,0	76,1	77,5	142	117	237	222
6	żyto	116	261	265	167	185	159	105
7	jęczmień	28,3	43,5	44,1	66,1	96,1	111	72,8
8	owies	42,8	85,7	93,4	98,6	63,1	55,7	28,0
9	ziemniaki	787	1456	1275	1547	742	955	633
10	buraki cukrowe	126	257	346	392	285	440	343
Produkcja niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego ^d :								
11	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^{fg} w kg	14,2	53,3	59,1	67,2	88,5	87,4	81,5
12	mięso, tłuszcze i podroby z uboju ^{fh} w kg	45,9	56,3	64,0	85,2	81,5	78,3
13	mleko krowie w l	138	313	408	446	450	404	302
14	jaja kurze w szt.	46,3	137	188	213	250	200	199
15	wetna nieprana owcza w kg	0,04	0,18	0,30	0,27	0,36	0,39	0,03
16	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w ha	0,274	0,276	0,258	0,263	0,241	0,229	0,232
17	Pozyskanie drewna (grubizny) w m ³	0,48	0,55	0,54	0,57	0,58	0,46	0,68
18	Ryby morskie (połów) ⁱ w kg	1,0	2,7	5,7	13,9	22,2	11,3	5,2
19	Ryby słodkowodne (połów) ^k w kg	0,6 ^l	0,6	0,7	0,8	1,3	1,0
PRZE INDU								
20	Produkcja sprzedana (ceny stałe ^b) — 2005=100
Produkcja niektórych wyrobów ^m :								
21	węgiel kamienny ⁿ w kg	1974	3142	3516	4307	5428	3879	2701
22	siarka rodzima ^o (w przeliczeniu na 100%) w kg	—	0,4	0,9	82,5	145	123	35,8
23	masło i pozostałe tłuszcze do smarowania w kg	0,2	1,3	3,2	3,9	7,1	7,1	3,6
24	cukier (w przeliczeniu na cukier biały) w kg	16,2	38,5	46,0	42,7	30,0	51,8	52,5
25	obuwie (łącznie z gumowym) w parach	0,2	1,2	2,8	4,4	4,6	2,7	1,3
26	kwas siarkowy ^p (w przeliczeniu na 100%) w kg	5,2	11,5	23,1	58,5	84,9	45,2	51,6
27	nawozy mineralne lub chemiczne ^f (w przeliczeniu na czysty składnik) w kg	2,6	6,5	16,1	50,1	62,9	48,8	63,4
28	tworzywa sztuczne (w formach podstawowych) w kg	1,9	6,9	15,4	16,5	47,7
29	włókna chemiczne syntetyczne w kg	0,4	1,0	2,6	4,2	7,2	3,9	2,9
30	cement ^s w kg	58,4	101	222	374	518	329	393
31	stal surowa w kg	50,9	101	225	363	548	358	274

a Do 2010 r. dane nie obejmują pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w 1990 r. bez obiektów resortu obrony od 2016 r. dane z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Patrz uwagi ogólne do posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. n Z wyłączeniem brykietów r łącznie z wieloskładnikowymi. s Portlandzki, glinowy, żuźlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego.

a Until 2010 data do not include rooms for rent and agrotourism lodgings; in 1990 excluding facilities of the Ministry of places; since 2016 data including the imputation for units which refused to participate in the survey. b See general notes to excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. g In post-slaughter warm weight. h In cooled weight. i Including sea creatures. more than 9 persons, until 1990 — more than 5 persons. n Excluding coal briquettes and similar solid fuels. o From mining. slag and similar hydraulic cement.

(cd.)

(cont.)

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	------	---------------	-----

OWA TURYSTYKI^aATION ESTABLISHMENTS^a

149	158	176	180	185	195	201	Bed places (as of 31 VII) per 10 thous. population	1
435	531	608	652	701	784	833	Tourists accommodated per 1000 population	2

RYBOLÓWSTWO

STRY. FISHING

121,4	136,8	150,6	158,4	157,4	176,2	184,2	Market agricultural output (constant prices) ^{bcd} — 1995=100	3
							Crop production ^d in kg:	
550	565	552	634	585	597	648	basic cereal grains ^e (excluding cereal mixed)	4
230	244	246	302	285	282	304	of which: wheat	5
89,2	74,0	87,3	72,6	52,4	57,2	69,6	rye	6
93,8	88,2	76,2	85,1	77,0	89,6	98,7	barley	7
34,7	39,4	30,9	37,9	31,7	35,3	38,1	oats	8
272	213	185	193	160	224	233	potatoes	9
312	259	292	351	244	352	410	sugar beets	10
							Production of selected animal products ^d :	
93,4	102	102	114	120	129	133	animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^g in kg	11
90,1	101	106	116	124	132	137	meat, fats and pluck from slaughter ^{fh} in kg	12
303	310	321	328	334	335	346	cows' milk in l	13
253	289	261	266	272	276	286	hen eggs in units	14
0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	sheep's greasy wool in kg	15
0,236	0,237	0,238	0,239	0,240	0,240	0,241	Forest areas (as of 31 XII) in ha	16
0,78	0,87	0,93	0,98	1,00	1,02	1,11	Removals (timber) in m ³	17
3,6	4,4	5,1	4,4	4,9	5,2	5,4	Sea fish (catch) ^j in kg	18
1,4	1,2	1,3	1,4	1,3	1,4	1,4	Freshwater fish (catch) ^k in kg	19

MYSL

STRY

100,0	133,3	146,6	152,6	161,9	167,9	178,3	Sold production (constant prices ^b) — 2005=100	20
							Production of selected products ^{ml} :	
2566	1992	2001	1904	1890	1842	1717	hard coal ⁿ in kg	21
21,0	13,4	13,7	15,7	16,3	16,1	17,2	native sulphur ^o (in terms of 100%) in kg	22
4,7	4,5	4,4	4,7	5,0	5,3	5,5	butter and other dairy spreads in kg	23
53,3	41,0	50,7	53,8	43,4	56,5	57,7	sugar (in terms of white sugar) in kg	24
1,2	0,9	1,1	1,2	1,1	1,2	1,2	footwear (including rubber) in pairs	25
53,2	49,3	43,6	46,0	49,8	48,5	50,6	sulphuric acid ^p (in terms of 100%) in kg	26
							mineral or chemical fertilizers ^r (in terms of pure ingredient) in kg	27
69,3	63,6	65,2	69,2	74,6	73,9	77,0	plastics (in primary forms) in kg	28
54,7	66,1	77,7	79,1	86,4	84,6	89,7	synthetic chemical fibres in kg	29
2,7	1,3	1,2	1,2	1,1	1,2	1,3	cement ^s in kg	30
331	411	374	405	397	411	449	crude steel in kg	31
218	208	213	229	243	238	274		

narodowej i resortu spraw wewnętrznych; od 2012 r. dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; Rocznika, ust. 10 na str. 34. c Grupowanie metodą rodzaju działalności; za 2017 r. dane nieostateczne. d Od 2010 r. bez dzących działalność rolniczą o małej skali. e Do 1980 r. bez pszenżyta. f Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, morskimi. k Od 2000 r. bez produkcji materiału zarybieniowego w stawach. l 1949 r. m Dane dotyczą podmiotów i podobnych paliw stałych. o Z wydobycia. p Łącznie z oleum; do 1990 r. kwas siarkowy kontaktowy łącznie z oleum.

National Defence and the Ministry of the Interior; since 2012 data concern establishments possessing 10 and more bed the Yearbook, item 10 on page 34. c Grouped using the kind-of-activity method; preliminary data for 2017. d Since 2010 land who conduct agricultural activities on a small scale. e Until 1980 excluding triticale. f Beef, veal, pork, mutton, k Since 2000 excluding production of fish-stocking materials in ponds. l 1949. m Data concern economic entities employing p Including oleum; until 1990 contact sulphuric acid including oleum. r Including mixed fertilizers. s Portland, aluminous,

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER CAPITA

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
PRZE INDU								
	Produkcja niektórych wyrobów ^a (dok.):							
	odbiorniki na 1000 ludności w szt.:							
1	radiowe (łącznie z zestawami)	0,3 ^b	4,7	21,1	30,4	75,8	37,7	2,8
2	telewizyjne ^c	—	—	5,8	18,9	25,3	19,7	164
3	chłodziarki i zamrażarki typu domowego (łącznie z chłodziarko-zamrażarkami) na 1000 ludności w szt.	—	—	1,3	13,6	19,5	15,9	18,1
4	pralki typu domowego (łącznie z pralko-suszarkami) na 1000 ludności w szt.	—	—	17,9	13,0	22,7	12,7	14,7
5	samochody osobowe ^d na 10 tys. ludności w szt.	—	—	4,1	19,7	98,7	70,1	139
6	energia elektryczna w kWh	244	380	987	1984	3426	3585	3795
BUDOW CONST								
7	Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe ^e) — 2005=100
8	Kubatura budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkalniowych oddanych do użytkowania ^f w m ³	1,3	1,6	2,1	1,5	1,0
TRANSPORT. POCZTA I TRANSPORT. POST AND								
9	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^{gh} (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności w km	8,8 ⁱ	9,0	7,8	7,1	6,8	6,3	5,6
10	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31 XII) ^k na 10 tys. ludności w km	40,5 ^l	45,0	41,6	47,2	50,4	57,4	65,3
11	Samochody osobowe zarejestrowane (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w szt.	1,0	1,6	3,9	14,7	66,7	138	261
	Przewozy ładunków w t·km — transportem:							
12	kolejowym normalnotorowym ^{gm}	819	1416	2251	3052	3787	2195	1423
13	samochodowym ⁿ	1,7	8,5	193	485	1252	<u>1059</u> 789	1961
	Przewozy pasażerów w pas·km — transportem:							
14	kolejowym normalnotorowym ^{mo}	670	1093	1047	1134	1302	1322	630
15	samochodowym ^p	14,0	69,4	257	896	1384	1225	830
16	Placówki pocztowe ^{rs} (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	1,7	2,0	2,3	2,3	2,3	2,1	2,2
17	Listonosze operatora wyznaczonego (przeciętne w grudniu) na 10 tys. ludności	7,3	7,9	7,8	7,2	6,9	6,7
18	Przesyłki listowe st nadane w obrocie krajowym na 100 ludności w tys.	3,0	4,6	3,7	1,9	6,1
19	Telefoniczne łącza główne ^u (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,0	7,7	17,9	32,8	54,4	86,5	286
20	Abonenci telefonii ruchomej ^w (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	—	—	—	—	—	—	176

a Patrz notka m na str. 64 i 65. b 1947 r. c łącznie z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów. ust. 10 na str. 34. f Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego z szerokokotowymi. h Dane dotyczą sieci PKP oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury 2005 r. również innych podmiotów, które otrzymały licencje na transport kolejowy; w 2005 r. w przypadku przewozów pasażerów korzystających z bezpłatnych przejazdów. p Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. s Do 2014 r. (mianownik) dane dotyczą operatora t Dane szacunkowe. u Do 1990 r. standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej); dane dotyczą operatorów teleko

a See footnote m on pages 64 and 65. b 1947. c Including monitors, excluding monitors used for computers. d Excluding f Excluding summer houses and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence; until concern PKP network and since 2005 other entities managing railway infrastructure. i Annual averages. k Until 1990 ex licences for the railway transport; in 2005 in case of transport of goods — including shunting. n Until 1990 (denominator) transport fleet and by entities employing up to 9 persons, until 1990 — 5 persons. r Until 1990 data concern post and concern designated postal operator and since 2014 (numerator) including other (alternative) postal operators. t Estimated cation network. w Including users (pre-paid services).

(cd.)

(cont.)

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
MYSL (dok.)								
STRY (cont.)								
							Production of selected products ^a (cont.):	
0,4	0,1	23,7	41,5	71,4	60,9	59,5	radio receivers (including sets) per 1000 population in units	1
176	684	485	510	523	522	554	television receivers ^b per 1000 population in units	2
							household refrigerators and freezers (including combined refrigerators-freezers) per 1000 population in units	3
43,9	48,5	74,9	82,7	87,1	82,2	83,9	household washing machines (including machines which both wash and dry) per 1000 population in units	4
38,8	105	146	166	169	169	175	passenger cars ^d per 10 thous. population in units	5
142	204	123	123	139	144	134	electricity in kWh	6
4112	4093	4274	4133	4289	4336	4437		
NICTWO								
RUCTION								
100,0	160,5	156,1	165,6	172,3	168,6	185,9	Construction and assembly production (constant prices ^e) — 2005=100	7
1,5	1,7	1,9	1,8	1,8	2,0	2,1	Cubic volume of one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings completed ^f in m ³	8
TELEKOMUNIKACJA								
TELECOMMUNICATIONS								
5,2	5,2	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	Railway lines operated (standard gauge ^{g,h} ; as of 31 XII) per 10 thous. population in km	9
66,5	71,1	73,8	74,8	75,7	76,6	78,0	Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII) ^k per 10 thous. population in km	10
323	447	504	520	539	564	586	Registered passenger cars (as of 31 XII) per 1000 population in units	11
1309	1267	1321	1301	1316	1318	1426	Transport of goods in tkm: railway transport (standard gauge) ^{g,m}	12
3138	5561	6745	6830	7102	7900	9072	road transport ⁿ	13
476	465	436	416	452	499	529	Transport of passengers in pass · km: railway transport (standard gauge) ^{m,o}	14
768	561	520	557	561	499	493	road transport ^p	15
2,2	2,2	2,0	$\frac{7,8}{2,0}$	6,3	4,2	5,7	Post offices ^{f,s} (as of 31 XII) per 10 thous. population	16
6,6	7,0	6,5	6,3	5,9	6,1	6,5	Postmen of designated operator (average in December) per 10 thous. population	17
4,6	4,0	3,4	$\frac{3,6}{3,0}$	3,6	3,4	3,2	Letters mailed st in domestic turnover per 100 population in thous.	18
308	214	151	140	129	124	106	Telephone main lines ^u (as of 31 XII) per 1000 population	19
764	1232	1468	1497	1464	1425	1358	Mobile telephone subscribers ^w (as of 31 XII) per 1000 population	20

d Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. e Patrz uwagi ogólne do Rocznika, zamieszkania; do 1990 r. łącznie z budynkami plebanii, kurii biskupich oraz rezydencji prezydenckich i biskupich. g łącznie ry kolejowej. i Przeciętne w roku. k Do 1990 r. bez dróg zakładowych. l Bez dróg miejskich. m Dane dotyczą PKP oraz od ładunków — łącznie z przewozami manewrowymi. n Do 1990 r. (mianownik) bez transportu prywatnego. o Do 1990 r. bez przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. r Do 1990 r. placówki pocztowo-telekomunikacyjne; pocztowego wyznaczonego, od 2014 r. (licznik) łącznie z pozostałymi (alternatywnymi) operatorami pocztowymi. munikacyjnych sieci publicznej. w łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłatą).

motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. e See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34. 1990 including presbyteries, episcopal curiae and residences of presidents and bishops. g Including broad gauge. h Data cluding factory roads. l Excluding urban roads. m Data concern PKP and since 2005 also other entities which obtained excluding private transport. o Until 1990 excluding passengers transported free of charge. p Excluding transports by urban telecommunication offices; in 2000 post offices and telecommunication service offices. s Until 2014 (denominator) data data. u Until 1990 standard main line (fixed line telephone subscribers); data concern operators of the public telecommuni-

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER CAPITA

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								HAN TRA
1	Sprzedaż detaliczna (ceny stałe ^a) — 1995=100	12,1 ^b	19,4	34,9	56,7	99,8	79,7	120,2
	Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) w USD ^c :							
2	import — cif (do 1990 r. — fob)	26,9	50,5	111	537	251	1279
3	eksport	25,6	44,8	109	478	377	827
								INWESTYCJE. INVESTMENTS.
4	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe ^a) — 1995=100	5,9	13,5	29,4	54,6	96,4	80,8	180,3
5	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe ^a) — 1995=100	30,5	31,3	34,0	45,7	75,8	92,0	121,9
								RACHUNKI NATIONAL
6	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) ^{ad} — 1995=100	129,4
7	Popyt krajowy (ceny stałe) ^{ad} — 1995=100	137,1
8	spożycie	129,5
9	w tym w sektorze gospodarstw domowych	133,3
10	akumulacja brutto	167,2
11	w tym nakłady brutto na środki trwałe	182,7
	Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych ^e :							
12	ziarno 4 zbóż ^f w przeliczeniu na przetwory w kg	148	166	145	131	127	115	120
13	ziemniaki ^f w kg	310	270	223	190	158	144	134
14	warzywa w kg	111	101	119	121
15	owoce w kg	32,8	37,7	29,0	51,6
16	mięso i podroby ^g w kg	15,8	36,5	42,5	53,0	74,0	68,8	66,1
17	w tym mięso	48,7	69,1	63,7	62,0
18	tłuszcz jadalne zwierzęce w kg	6,2	7,4	8,2	8,1	8,2	6,7
19	masło w kg	3,3	4,7	6,0	8,9	7,8	4,2
20	mleko krowie ^h w l	118	206	227	262	262	242	193
21	jaja kurze w szt.	50	116	143	186	223	190	188
22	cukier w kg	12,8	21,0	27,9	39,2	41,4	44,2	41,6
23	wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	2,3	2,4	3,3	6,0	3,8 ⁱ	2,0
24	wina i miody pitne w l	0,9	4,5	5,7	10,1	7,4	12,0
25	piwo otrzymywane ze słodu ^k w l	13,9	22,8	31,6	30,4	30,5	66,9
26	papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego zamiastkami w szt.	1000	1063	1539	2078	2679	2654	1954

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34. b 1947 r. c Do 1980 r. przeliczono ze złotych dewizowych. d Dane od metodą: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów dotyczą lat gospodarczych, tzn. obejmują okres od 1 VII roku poprzedniego do 30 VI danego roku. g Łącznie z mięsem masło. i Z produkcji krajowej. k Od 2000 r. o objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34. b 1947. c Until 1980 calculated from hard currency zlotys. data for 2017. e Compiled using the method: production increased by imports, decreased by exports as well as by wastes (wholesale and retail) and producers. f Data concern farming years, i.e., periods from 1 VII of a previous year to 30 VI of the products; excluding milk used in the production of butter. i Domestic production. k Since 2000 of an alcoholic strength of more

(dok.)

(cont.)

2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION	No.
DEL								
DE								
127,4	155,4	163,5	170,0	179,4	190,5	201,0	Retail sales (constant prices ^a) — 1995=100	1
Foreign trade turnover (current prices) in USD ^c :								
2661	4623	5423	5870	5141	5222	6013	imports — cif (until 1990 — fob)	2
2342	4148	5354	5777	5210	5336	6028	exports	3
ŚRODKI TRWAŁE								
FIXED ASSETS								
169,7	262,4	279,0	305,5	327,5	290,8	309,7	Investment outlays (constant prices ^a) — 1995=100	4
136,7	161,8	183,4	191,3	200,3	207,3	214,6	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices ^a) — 1995=100	5
NARODOWE								
ACCOUNTS								
151,2	190,5	206,2	213,2	221,5	228,4	239,4	Gross domestic product (constant prices) ^{ad} — 1995=100	6
153,6	195,4	201,6	211,3	218,5	223,7	234,7	Domestic demand (constant prices) ^{ad} — 1995=100	7
149,4	186,1	192,2	197,8	203,5	210,6	220,1	final consumption expenditure	8
152,6	191,0	199,5	204,7	211,0	219,2	229,9	of which households sector	9
169,8	242,9	248,0	280,0	294,0	288,1	306,0	gross capital formation	10
179,6	260,9	276,0	303,9	322,7	296,6	308,2	of which gross fixed capital formation	11
Consumption of selected consumer goods ^e :								
119	108	108	106	103	103	102	grain of 4 cereals ^f in terms of processed products in kg	12
126	110	102	101	100	97,0	96,0	potatoes ^f in kg	13
110	106	102	104	105	106	105	vegetables in kg	14
54,1	44,0	46,0	47,0	53,0	54,0	53,0	fruit in kg	15
71,2	73,7	67,5	73,6	75,0	77,6	74,6	meat and edible offal ^g in kg	16
66,8	69,9	63,8	69,5	70,9	73,4	70,1	of which meat	17
6,6	6,3	5,1	5,5	5,8	6,1	6,5	edible animal fats in kg	18
4,2	4,3	4,1	4,2	4,5	4,7	4,5	butter in kg	19
173	189	206	205	213	222	218	cows' milk ^h in l	20
215	202	148	155	144	145	139	hen eggs in units	21
40,1	39,9	41,9	44,3	40,5	42,3	44,5	sugar in kg	22
2,5	3,2	3,6	3,2	3,2	3,2	3,3	vodkas, liquors, other alcoholic beverages in terms of 100% in l	23
8,6	6,9	5,8	6,3	6,3	5,9	6,1	wine and mead in l	24
80,7	90,2	97,7	98,9	99,1	99,5	98,5	beer from malt ^k in l	25
1974	1805	1553	1315	1466	1893	1345	cigarettes containing tobacco or mixtures of tobacco and tobacco substitutes in units	26

2014 r. zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; za 2017 r. dane nieostateczne. e Opracowano i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów w magazynach handlowych (hurtu i detalu) i u producentów. f Dane i podrobami przeznaczonymi na przetwory. h Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na

d Data since 2014 have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook; preliminary and losses of agricultural products of producers and in turnover, and including changes in inventories in trade warehouses given year. g Including meat and edible offal designated for processed products. h Including milk designated for processed than 0,5%.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2017 R.

MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2017

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	WOJEWÓDZTWA				
		Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie
1	Powierzchnia ogólna (stan w dniu 31 XII) w km ²	312679	19947	17972	25122	13988
	Jednostki podziału terytorialnego (stan w dniu 31 XII):					
2	gminy	2478 ^a	169	144	213	82
3	powiaty	314	26	19	20	12
4	miasta na prawach powiatu	66	4	4	4	2
5	Miasta (stan w dniu 31 XII)	923	91	52	47	42
6	Miejscowości wiejskie (stan w dniu 31 XII)	52512	2530	3580	4042	1293
	Stan i ochrona środowiska					
7	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w % powierzchni ogólnej	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:					
8	produkcyjne ^b (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	69,8	15,5	37,4	34,1	13,0
9	nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	10,1	43,1	21,0	37,8	33,0
10	eksploatacji sieci wodociągowej ^c	20,1	41,3	41,6	28,1	54,0
	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ^d :					
11	ogółem	73,6	80,9	72,7	57,0	76,7
12	miast	94,5	96,2	95,8	93,9	94,9
13	wsí	42,0	47,4	39,0	25,0	43,1
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
14	pyłowych	99,8	99,9	99,5	98,1	99,2
15	gazowych (bez dwutlenku węgla)	63,9	92,9	36,7	89,9	68,9
16	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w % powierzchni ogólnej	32,5	18,6	31,7	22,7	38,6
17	Odpady unieszkodliwione poprzez składowanie ^e (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w % odpadów wytworzonych	14,9	1,2	0,9	47,4	1,7
18	Odpady komunalne przeznaczone (w ciągu roku) do recyklingu ^f w % odpadów komunalnych zebranych	26,7	33,3	22,5	18,1	21,4
	Ludność^g					
19	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38433,6	2902,5	2082,9	2126,3	1016,8
20	Kobiety: w % ludności ogółem	51,6	51,9	51,5	51,5	51,3
21	na 100 mężczyzn	107	108	106	106	105
22	Ludność w miastach (stan w dniu 31 XII) w % ludności ogółem ...	60,1	68,8	59,3	46,5	64,9
23	Ludność (stan w dniu 31 XII) na 1 km ² powierzchni ogólnej	123	146	116	84,6	72,7
24	Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,5	9,8	10,0	9,8	10,1
25	Zgony ^h na 1000 ludności	10,5	11,0	10,2	11,0	10,1
26	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	4,0	4,3	5,1	4,6	4,7
27	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,0	-1,3	-0,2	-1,2	0,0
28	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,0	1,0	-0,6	-2,2	-0,9
	Przeciętne trwanie życia:					
29	mężczyźni	74,0	73,5	74,0	73,6	73,4
30	kobiety	81,8	81,1	81,0	82,2	81,2
	Rynek pracy. Wynagrodzenia					
31	Pracujący ⁱ (stan w dniu 31 XII): w tysiącach	15380,7	1135,5	738,5	842,6	351,7
32	na 1000 ludności	400	391	355	396	346
33	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1081,7	68,8	81,5	81,2	24,6
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
34	kobiety	55,1	54,2	59,9	51,0	58,9
35	bezrobotni w wieku 24 lata i mniej	12,4	9,9	12,4	14,6	11,6
36	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	40,5	37,5	45,2	44,0	31,7
37	posiadający prawo do zasiłku	14,8	15,9	15,8	9,3	17,9
38	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	16,2	8,5	26,0	42,8	9,5
39	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	6,6	5,7	9,9	8,8	6,5
40	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^k w zł	4283,73	4400,05	3717,21	3824,28	3754,54

a W tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu wykazanych w poz. 4. b Z ujęć własnych. c Pobór miast i wsi — na podstawie bilansu. e We własnym zakresie przez wytwórcę; na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania na podstawie bilansu. h Łącznie ze zgonami niemowląt. i Według faktycznego miejsca pracy; bez pracujących w jednostkach w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. k Bez wynagrodzeń pracowników w jednostkach bu

a Of which 66 gminas that are also cities with powiat status which are given in item 4. b From own intakes. c Water with well as population of urban and rural areas — based on balance. e By waste producer on its own; on landfills and in based on balance. h Including infant deaths. i By actual workplace; excluding budgetary units conducting activity within k Excluding wages and salaries of employees in budgetary units conducting activity within the scope of national defence

Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS	
					SPECIFICATION
18219	15183	35558	9412	Total area (as of 31 XII) in km ²	1
				Units of territorial division (as of 31 XII):	
177	182	314	71	gminas	2
21	19	37	11	powiats	3
3	3	5	1	cities with powiat status	4
44	61	86	35	Towns (as of 31 XII)	5
5004	1951	8527	1160	Rural localities (as of 31 XII)	6
				Environmental protection	
				Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31 XII) in % of total area	7
0,3	0,1	0,1	0,3	Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
				production ^b (excluding agriculture, forestry and fishing)	8
35,4	58,8	85,4	29,3	irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds	9
17,8	10,3	3,3	36,1	exploitation of water supply network ^c	10
46,9	31,0	11,3	34,6	Population connected to wastewater treatment plants in % of population ^d :	
				total	11
69,3	66,1	72,3	75,6	urban areas	12
94,9	94,8	95,2	94,9	rural areas	13
26,0	39,3	31,1	54,1	Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
				particulates	14
100,0	99,7	99,8	99,9	gases (excluding carbon dioxide)	15
86,2	54,6	71,8	73,7	Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII) in % of total area	16
19,7	53,0	29,7	27,6	Waste disposed by landfilling ^e (during the year; excluding municipal waste) in % of waste generated	17
77,9	3,2	1,1	0,4	Municipal waste designated (during the year) for recycling ^f in % of municipal waste collected	18
28,8	25,3	23,1	26,2	Population^g	
2476,3	3391,4	5384,6	990,1	Population (as of 31 XII) in thous.	19
52,4	51,5	52,2	51,6	Females: in % of total population	20
110	106	109	107	per 100 males	21
				Population in urban areas (as of 31 XII) in % of total population	22
62,7	48,3	64,3	52,8	Population (as of 31 XII) per 1 km ² of total area	23
136	223	151	105	Live births per 1000 population	24
9,6	11,3	11,5	9,2	Deaths ^h per 1000 population	25
12,6	9,4	10,7	11,0	Infant deaths per 1000 live births	26
4,6	3,7	3,4	3,4	Natural increase per 1000 population	27
-3,0	1,9	0,9	-1,8	Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population	28
-0,7	1,2	2,5	-1,2	Life expectancy:	
				males	29
71,9	75,4	74,0	74,1	females	30
80,8	82,6	82,1	81,6	Labour market. Wages and salaries	
1005,0	1414,1	2617,7	332,4	Employed persons ⁱ (as of 31 XII): in thousand	31
406	417	486	336	per 1000 population	32
72,7	79,4	154,1	26,1	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	33
				In % of registered unemployed (as of 31 XII):	
51,8	56,3	51,2	57,6	women	34
10,0	13,9	11,7	12,0	unemployed persons at the age of 24 and less	35
41,9	39,5	44,3	38,9	out of work for longer than 1 year	36
14,1	13,9	15,1	13,0	possessing benefit rights	37
13,5	15,9	19,3	7,7	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer	38
6,7	5,3	5,6	7,3	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %	39
3925,97	4097,35	5219,09	3923,58	Average monthly gross wages and salaries ^k in zł	40

wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. d Ludność korzystająca — dane szacunkowe, ludność ogółem oraz ludność dliwiania odpadów wydobywczych (w tym haldach, stawach osadowych) własnych i innych. f Dane szacunkowe. g Ludność kach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; dla pracujących dżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

drawal by intakes before entering the water system. d Population connected to — estimated data, the total population as facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own and others. f Estimated data. g Population the scope of national defence and public safety; for employed persons on private farms in agriculture — estimated data. and public safety.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2017 R. (cd.)

MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2017 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	Pod-	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
		karpackie			
1	Powierzchnia ogólna (stan w dniu 31 XII) w km ²	17846	20187	18310	12333
	Jednostki podziału terytorialnego (stan w dniu 31 XII):				
2	gminy	160	118	123	167
3	powiaty	21	14	16	17
4	miasta na prawach powiatu	4	3	4	19
5	Miasta (stan w dniu 31 XII)	51	40	42	71
6	Miejscowości wiejskie (stan w dniu 31 XII)	1666	3759	2876	1294
	Stan i ochrona środowiska				
7	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w % powierzchni ogólnej	0,1	0,1	0,1	0,4
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:				
8	produkcyjne ^b (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	51,7	12,8	40,3	23,5
9	nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	15,1	24,1	4,0	15,6
10	eksploatacji sieci wodociągowej ^c	33,2	63,2	55,8	60,9
	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ^d :				
11	ogółem	73,9	67,8	82,7	80,8
12	miast	96,5	96,6	94,5	91,1
13	wsí	58,0	23,4	62,0	46,6
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:				
14	pyłowych	99,3	99,2	99,5	99,7
15	gazowych (bez dwutlenku węgla)	30,2	16,5	85,4	28,1
16	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w % powierzchni ogólnej	44,9	31,6	32,6	22,0
17	Odpady nieszkodliwe poprzez składowanie ^e (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w % odpadów wytworzonych	0,0	—	2,4	8,4
18	Odpady komunalne przeznaczone (w ciągu roku) do recyklingu ^f w % odpadów komunalnych zebranych	19,4	19,8	20,4	42,6
	Ludność^g				
19	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	2129,1	1184,5	2324,3	4548,2
20	Kobiety: w % ludności ogółem	51,0	51,3	51,3	51,8
21	na 100 mężczyzn	104	105	105	107
22	Ludność w miastach (stan w dniu 31 XII) w % ludności ogółem	41,2	60,7	63,9	76,9
23	Ludność (stan w dniu 31 XII) na 1 km ² powierzchni ogólnej	119	58,7	127	369
24	Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,3	10,2	11,8	9,9
25	Zgony ^h na 1000 ludności	9,1	10,6	9,3	11,3
26	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	3,3	4,7	3,8	4,0
27	Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,2	-0,4	2,5	-1,4
28	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,8	-1,4	1,5	-0,9
	Przeciętne trwanie życia:				
29	mężczyźni	75,6	74,2	74,8	73,4
30	kobiety	83,1	82,9	81,7	80,8
	Rynek pracy. Wynagrodzenia				
31	Pracujący ⁱ (stan w dniu 31 XII): w tysiącach	852,4	432,1	874,5	1744,9
32	na 1000 ludności	400	365	376	384
33	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	91,0	40,0	49,7	94,7
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):				
34	kobiety	53,4	47,2	62,3	57,6
35	bezrobotni w wieku 24 lata i mniej	14,0	13,5	13,9	10,4
36	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	46,1	45,4	32,6	36,9
37	posiadający prawo do zasiłku	13,5	12,3	18,2	13,6
38	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	49,9	31,7	11,8	8,2
39	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	9,6	8,5	5,4	5,1
40	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^k w zł	3684,71	3815,23	4211,69	4247,44

b Z ujęć własnych. c Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. d Ludność korzystająca — dane szacunkowe, skach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych wynagrodzeń pracowników w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpie

b From own intakes. c Water withdrawal by intakes before entering the water system. d Population connected to — ducer on its own; on landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own and budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety; for employed persons on private within the scope of national defence and public safety.

Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	VOIVODSHIPS		No.
					SPECIFICATION	
11711	24173	29826	22892	Total area (as of 31 XII) in km ²		1
				Units of territorial division (as of 31 XII):		
102	116	226	114	gminas		2
13	19	31	18	powiats		3
1	2	4	3	cities with powiat status		4
33	49	113	66	Towns (as of 31 XII)		5
2486	3875	5456	3013	Rural localities (as of 31 XII)		6
				Environmental protection		
				Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31 XII) in % of total area		7
0,3	0,2	0,3	0,1	Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:		
				production ^b (excluding agriculture, forestry and fishing)		8
91,5	23,5	77,5	90,9	irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds		9
4,4	22,9	8,3	2,3	exploitation of water supply network ^c		10
4,0	53,6	14,2	6,8	Population connected to wastewater treatment plants in % of population ^d :		
				total		11
64,0	76,6	73,1	81,4	urban areas		12
96,1	96,9	94,0	92,5	rural areas		13
38,2	47,4	48,1	57,1	Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:		
				particulates		14
99,9	98,2	99,7	99,7	gases (excluding carbon dioxide)		15
49,8	0,7	64,7	47,6	Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII) in % of total area		16
65,0	46,7	31,6	21,8	Waste disposed by landfilling ^e (during the year; excluding municipal waste) in % of waste generated		17
42,1	—	20,7	45,7	Municipal waste designated (during the year) for recycling ^f in % of municipal waste collected		18
24,6	19,4	22,2	29,6	Population^g		
1247,7	1433,9	3489,2	1705,5	Population (as of 31 XII) in thous.		19
51,2	51,1	51,3	51,4	Females: in % of total population		20
105	104	106	106	per 100 males		21
				Population in urban areas (as of 31 XII) in % of total population		22
44,6	59,0	54,6	68,6	Population (as of 31 XII) per 1 km ² of total area		23
107	59,3	117	74,5	Live births per 1000 population		24
8,7	10,1	11,6	9,5	Deaths ^h per 1000 population		25
11,5	10,1	9,5	10,4	Infant deaths per 1000 live births		26
2,8	4,2	3,9	4,5	Natural increase per 1000 population		27
-2,7	0,1	2,1	-0,9	Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population		28
-1,8	-1,9	0,3	-0,6	Life expectancy:		
				males		29
73,8	73,0	74,1	73,7	females		30
82,2	81,4	81,6	81,2	Labour market. Wages and salaries		
481,2	452,8	1541,7	563,5	Employed persons ⁱ (as of 31 XII): in thousand		31
386	316	442	330	per 1000 population		32
46,6	60,0	58,9	52,6	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.		33
				In % of registered unemployed (as of 31 XII):		
				women		34
52,0	56,4	60,8	58,1	unemployed persons at the age of 24 and less		35
14,1	12,7	14,1	11,2	out of work for longer than 1 year		36
35,5	39,7	34,6	38,1	possessing benefit rights		37
16,1	17,7	17,1	16,4	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer		38
37,9	33,1	13,9	15,5	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %		39
8,8	11,7	3,7	8,5	Average monthly gross wages and salaries ^k in zł		40
3705,65	3641,32	3937,81	3890,86			

ludność ogółem oraz ludność miast i wsi — na podstawie bilansu. e We własnym zakresie przez wytwórcę; na składow i innych. f Dane szacunkowe. g Ludność na podstawie bilansu. h Łącznie ze zgonami niemowląt. i Według faktycznego i bezpieczeństwa publicznego; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. k Bez czeństwa publicznego.

estimated data, the total population as well as population of urban and rural areas — based on balance. e By waste pro others. f Estimated data. g Population based on balance. h Including infant deaths. i By actual workplace; excluding farms in agriculture — estimated data. k Excluding wages and salaries of employees in budgetary units conducting activity

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2017 R. (cd.)

MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2017 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	WOJEWÓDZTWA				
		Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie
	Infrastruktura komunalna. Mieszkania					
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
1	wody z wodociągów w hm ³	1223,6	94,0	68,0	59,1	29,1
2	energii elektrycznej w GWh	29292,3	2279,8	1507,3	1435,8	744,6
3	gazu z sieci w GWh	47029,4	4522,6	1549,4	1885,7	1372,6
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):					
4	mieszkania: w tysiącach	14439,8	1168,9	745,8	774,4	372,9
5	na 1000 ludności	376	403	358	364	367
6	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	74,0	72,5	70,1	77,2	73,6
	Oddane do użytkowania:					
7	mieszkania: w tysiącach	178,3	17,1	7,7	7,4	4,0
8	na 1000 ludności	4,6	5,9	3,7	3,5	3,9
9	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	92,7	81,8	92,7	96,9	89,6
	Edukacja i wychowanie					
	Uczniowie ^b w szkołach (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
10	podstawowych	2657,0	188,4	143,8	142,3	71,1
11	gimnazjach	703,9	46,7	38,6	40,0	17,6
12	branżowych I stopnia (łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych) ^c	166,4	10,9	11,3	8,1	5,0
13	liceach ogólnokształcących	474,5	31,1	22,4	31,2	10,3
14	technikach ^d	516,2	33,6	30,2	31,5	14,0
15	policealnych	235,6	16,5	13,8	15,9	4,9
	Absolwenci ^{b,e} szkół w tys.:					
16	gimnazjów	340,4	23,0	18,6	20,1	8,6
17	zasadniczych zawodowych ^c	52,1	3,3	3,6	2,4	1,8
18	liceów ogólnokształcących	158,6	10,0	7,8	10,8	3,5
19	techników ^d	117,1	7,9	6,7	7,3	3,5
20	policealnych	70,4	5,1	4,8	4,9	1,2
21	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	864	862	797	845	843
	Ochrona zdrowia^f i pomoc społeczna					
22	łóżka w szpitalach ogólnych ^g (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	48,2	50,4	47,0	52,6	43,3
23	Leczeni w szpitalach ogólnych (w trybie stacjonarnym; bez międzyoddziałowego ruchu chorych) ^g na 10 tys. ludności	2023	2005	1861	1933	2004
24	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	8,5	8,5	8,4	8,7	7,5
	Placówki stacjonarne pomocy społecznej ^h (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności:					
25	miejsca	30,2	28,6	25,6	24,7	29,0
26	mieszkańcy	28,4	26,8	24,2	23,6	27,5
27	Dzieci w żłobkach ⁱ i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	86,4	139	65,4	61,0	101
	Kultura i turystyka					
28	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika w wol.	17,5	17,5	19,4	18,2	16,9
29	Widzowie w kinach na 1000 ludności	1480	1760	1366	948	1252
	Baza noclegowa turystyki ^k w tys.:					
30	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	774,0	67,9	32,3	26,0	18,2
31	korzystający z noclegów	31989,3	3322,4	1294,0	1026,9	661,6
	Nauka					
32	Nakłady ^l na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w % w 2016 r.	0,97	0,69	0,35	0,88	0,20
33	Pracownicy naukowo-badawczy pracujący w działalności badawczej i rozwojowej na 1000 osób aktywnych zawodowo ^m	5,6	6,3	3,1	3,7	2,2

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansu. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół poli dających uprawnienia zawodowe. e Z roku szkolnego 2016/17; brak absolwentów szkół podstawowych wynika z reformy w zakładach karnych. g Bez opieki dziennej. h Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. i Łącznie z dziećmi I Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; bez amortyzacji środków trwałych. m Pracownicy naukowo-Ekonomicznej Ludności (BAEL) — przeciętne w roku.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balance. b Excluding schools for adults, except post-secondary the 2016/17 school year; lack of graduates of primary schools results from the school reform conducted in 2017 (change self-help homes. i Including children in nursery wards and in workplace nurseries. k Concern establishments possessing m Researchers — in full-time equivalent (FTE); economically active persons — on the basis of the Labour Force Survey

Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS	No.
				SPECIFICATION	
				Municipal infrastructure. Dwellings	
				Consumption in households:	
88,2	91,6	202,4	29,5	water from water supply systems in hm ³	1
1984,6	2758,5	4682,3	810,2	electricity in GWh	2
1773,5	5046,5	9716,6	786,9	gas from gas supply system in GWh	3
				Dwelling stocks ^a (as of 31 XII):	
1016,3	1181,9	2263,5	355,2	dwellings: in thousand	4
410	349	420	359	per 1000 population	5
69,2	78,4	72,2	80,9	average useful floor area per dwelling in m ²	6
				Completed:	
7,5	20,0	37,3	2,0	dwellings: in thousand	7
3,0	5,9	6,9	2,0	per 1000 population	8
113,3	93,4	84,7	115,2	average useful floor area per dwelling in m ²	9
				Education	
				Pupils and students ^b in schools (as of beginning of the school year) in thous.:	
162,4	241,7	403,2	58,7	primary	10
43,5	65,3	104,3	15,8	lower secondary	11
8,0	18,1	15,7	5,0	stage I sectoral vocational schools (including basic vocational school sections) ^c	12
31,0	43,8	81,2	9,0	general secondary	13
31,2	52,0	61,7	13,7	technical secondary ^d	14
16,7	18,9	30,6	5,3	post-secondary	15
				Graduates ^{b,e} in schools in thous.:	
20,8	32,2	48,1	7,8	lower secondary	16
2,5	5,8	4,9	1,5	basic vocational ^c	17
10,4	14,1	26,2	3,1	general secondary	18
7,1	11,8	13,0	3,2	technical secondary ^d	19
4,2	6,5	8,5	1,4	post-secondary	20
865	879	921	900	Children attending pre-primary education establishments (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6	21
				Health care^f and social welfare	
51,6	44,2	48,4	46,1	Beds in general hospitals ^g (as of 31 XII) per 10 thous. population	22
2253	1855	2167	1652	In-patients in general hospitals (in inpatient care; excluding inter-ward patient transfers) ^g per 10 thous. population	23
8,9	8,6	9,1	7,3	Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita	24
				Stationary facilities of social welfare facilities ^h (including branches; as of 31 XII) per 10 thous. population:	
33,0	31,1	31,5	42,2	places	25
31,6	29,7	29,2	40,1	residents	26
82,9	89,1	94,8	125	Children in nurseries ⁱ and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to the age of 3	27
				Culture and tourism	
20,0	15,0	15,5	17,4	Public library loans per borrower in vol.	28
1340	1519	2029	855	Audience in cinemas per 1000 population	29
				Tourist accommodation establishments ^k in thous.:	
22,2	99,4	56,7	10,0	bed places (as of 31 VII)	30
1307,7	4901,4	5092,0	421,9	tourists accommodated	31
				Science	
0,62	2,16	1,66	0,36	Gross domestic expenditures ^l on research and development activity in ratio to gross domestic product (current prices) in % in 2016	32
4,0	9,5	11,8	2,7	Researchers employed in research and development activity per 1000 economically active persons ^m	33

cealnych. c, d Łącznie ze szkołami: c — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, d — artystycznymi ogólnokształcącymi szkolnej wprowadzonej w 2017 r. (przejście z 6- na 8-klasową szkołę podstawową). f Dane nie obejmują ochrony zdrowia w oddziałach żłobkowych i żłobkach przykładowych. k Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. badawczy w tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC); aktywni zawodowo — na podstawie Badania Aktywności

schools. c, d Including: c — special job-training schools, d — general art schools leading to professional certification. e For from 6- to 8-grade primary school). f Data do not include health care in prisons. g Excluding day-care. h Including community 10 and more bed places. l The grouping by local kind-of-activity unit method; excluding depreciation of fixed assets. (LFS) — annual averages.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2017 R. (cd.)

MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2017 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	Pod-	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
		karpackie			
	Infrastruktura komunalna. Mieszkania				
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
1	wody z wodociągów w hm ³	48,7	39,4	77,9	134,7
2	energii elektrycznej w GWh	1232,6	906,7	1711,6	3608,5
3	gazu z sieci w GWh	2742,4	602,0	2465,1	5288,5
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):				
4	mieszkania: w tysiącach	663,1	450,0	863,5	1761,8
5	na 1000 ludności	311	380	372	387
6	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	81,7	76,6	72,1	71,0
	Oddane do użytkowania:				
7	mieszkania: w tysiącach	8,1	5,0	15,8	12,2
8	na 1000 ludności	3,8	4,2	6,8	2,7
9	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	106,5	102,8	82,5	112,6
	Edukacja i wychowanie				
	Uczniowie ^b w szkołach (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
10	podstawowych	144,1	77,1	173,8	298,3
11	gimnazjach	40,9	21,3	46,1	75,9
12	branżowych I stopnia (łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych) ^c	9,5	3,7	12,5	17,4
13	liceach ogólnokształcących	28,6	16,3	28,4	49,2
14	technikach ^d	35,4	16,1	30,8	60,3
15	policealnych	11,8	8,2	14,3	32,5
	Absolwenci ^{be} szkół w tys.:				
16	gimnazjów	20,8	10,9	21,7	36,4
17	zasadniczych zawodowych ^c	3,1	1,2	3,9	5,1
18	liceów ogólnokształcących	10,0	5,8	9,1	16,1
19	techników ^d	8,3	3,8	6,5	14,1
20	policealnych	4,1	2,7	4,4	8,3
21	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	845	855	828	876
	Ochrona zdrowia^f i pomoc społeczna				
22	łóżka w szpitalach ogólnych ^g (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	48,0	50,3	39,8	55,2
23	Leczeni w szpitalach ogólnych (w trybie stacjonarnym; bez międzydziałowego ruchu chorych) ^g na 10 tys. ludności	2014	2221	1667	2050
24	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	7,7	8,6	8,2	8,8
	Placówki stacjonarne pomocy społecznej ^h (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności:				
25	miejsca	26,4	27,8	31,0	30,0
26	mieszkańcy	24,6	25,5	29,3	28,2
27	Dzieci w żłobkach ⁱ i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	76,4	82,2	70,3	80,9
	Kultura i turystyka				
28	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika w wol.	19,4	19,5	13,7	18,5
29	Widzowie w kinach na 1000 ludności	945	1093	1819	1556
	Baza noclegowa turystyki ^k w tys.:				
30	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	33,0	14,0	114,4	47,2
31	korzystający z noclegów	1226,0	666,8	2863,1	2596,6
	Nauka				
32	Nakłady ^l na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w % w 2016 r.	1,05	0,44	1,14	0,53
33	Pracownicy naukowo-badawczy pracujący w działalności badawczej i rozwojowej na 1000 osób aktywnych zawodowo ^m	4,5	3,0	6,2	4,1

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansu. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół poli dającymi uprawnienia zawodowe. e Z roku szkolnego 2016/17; brak absolwentów szkół podstawowych wynika z reformy w zakładach karnych. g Bez opieki dziennej. h Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. i Łącznie z dziećmi I Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; bez amortyzacji środków trwałych. m Pracownicy naukowo-Ekonomicznej Ludności (BAEL) — przeciętne w roku.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balance. b Excluding schools for adults, except post-secondary the 2016/17 school year; lack of graduates of primary schools results from the school reform conducted in 2017 (change self-help homes. i Including children in nursery wards and in workplace nurseries. k Concern establishments possessing m Researchers — in full-time equivalent (FTE); economically active persons — on the basis of the Labour Force Survey

Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	VOIVODSHIPS		No.
					SPECIFICATION	
					Municipal infrastructure. Dwellings	
					Consumption in households:	
33,0	44,5	128,3	55,3		water from water supply systems in hm ³	1
775,3	995,7	2681,4	1177,3		electricity in GWh	2
910,2	1017,2	4891,9	2458,1		gas from gas supply system in GWh	3
					Dwelling stocks ^a (as of 31 XII):	
444,3	514,2	1211,5	652,5		dwellings: in thousand	4
356	359	347	383		per 1000 population	5
74,6	68,5	81,3	70,7		average useful floor area per dwelling in m ²	6
					Completed:	
3,2	4,8	18,9	7,5		dwellings: in thousand	7
2,5	3,3	5,4	4,4		per 1000 population	8
120,6	89,0	93,5	83,3		average useful floor area per dwelling in m ²	9
					Education	
					Pupils and students ^b in schools (as of beginning of the school year) in thous.:	
78,6	98,3	263,2	111,7		primary	10
22,8	27,0	68,8	29,3		lower secondary	11
4,9	7,8	21,7	7,0		stage I sectoral vocational schools (including basic vocational school sections) ^c	12
15,9	16,7	40,5	19,0		general secondary	13
18,7	18,9	48,1	20,1		technical secondary ^d	14
9,6	8,2	18,9	9,4		post-secondary	15
					Graduates ^{b,e} in schools in thous.:	
11,4	12,9	33,0	14,1		lower secondary	16
1,8	2,2	6,8	2,1		basic vocational ^c	17
5,7	5,6	13,8	6,4		general secondary	18
4,6	4,3	10,6	4,6		technical secondary ^d	19
3,2	2,3	6,2	2,7		post-secondary	20
827	770	888	828		Children attending pre-primary education establishments (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6	21
					Health care^f and social welfare	
49,1	46,8	44,7	46,3		Beds in general hospitals ^g (as of 31 XII) per 10 thous. population	22
2274	2051	2065	2131		In-patients in general hospitals (in inpatient care; excluding inter-ward patient transfers) ^g per 10 thous. population	23
7,6	7,6	8,1	8,4		Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita	24
					Stationary facilities of social welfare facilities ^h (including branches; as of 31 XII) per 10 thous. population:	
35,8	37,1	26,3	32,9		places	25
34,5	35,4	24,4	30,8		residents	26
58,0	56,8	84,1	99,6		Children in nurseries ⁱ and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to the age of 3	27
					Culture and tourism	
19,7	19,0	20,1	16,9		Public library loans per borrower in vol.	28
942	1150	1631	1347		Audience in cinemas per 1000 population	29
					Tourist accommodation establishments ^k in thous.:	
16,6	40,8	42,8	132,6		bed places (as of 31 VII)	30
580,3	1262,6	2006,2	2759,7		tourists accommodated	31
					Science	
0,31	0,33	0,59	0,27		Gross domestic expenditures ^l on research and development activity in ratio to gross domestic product (current prices) in % in 2016	32
1,4	2,4	3,5	2,8		Researchers employed in research and development activity per 1000 economically active persons ^m	33

cealnych. c, d Łącznie ze szkołami: c — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, d — artystycznymi ogólnokształcącymi szkolnej wprowadzonej w 2017 r. (przejście z 6- na 8-klasową szkołę podstawową). f Dane nie obejmują ochrony zdrowia w oddziałach żłobkowych i żłobkach przyzakładowych. k Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. badawczy w tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC); aktywni zawodowo — na podstawie Badania Aktywności

schools. c, d Including: c — special job-training schools, d — general art schools leading to professional certification. e For from 6- to 8-grade primary school). f Data do not include health care in prisons. g Excluding day-care. h Including community 10 and more bed places. l The grouping by local kind-of-activity unit method; excluding depreciation of fixed assets. (LFS) — annual averages.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2017 R. (cd.)

MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2017 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomor- skie	Lubelskie	Lubuskie
	Rolnictwo^a i leśnictwo					
1	Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	14620,3	916,7	1065,6	1455,9	390,7
2	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	99,1	99,4	99,4	99,3	99,3
	Zbiory w tys. t:					
3	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	24909,0	2135,1	2156,9	3143,5	699,3
4	ziemniaki	8956,0	561,0	689,1	615,8	91,7
5	buraki cukrowe	15733,0	1481,8	3179,2	2407,2	112,5
	Plony z 1 ha w dt:					
6	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	41,1	49,7	44,0	44,5	42,4
7	ziemniaki	279	350	290	289	317
8	buraki cukrowe	679	714	710	588	750
	Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:					
9	bydło	42,0	11,8	47,9	25,7	21,2
10	trzoda chlewna	77,7	20,3	115	42,3	41,9
	Produkcja:					
	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej ciepłej ^b :					
11	w tysiącach ton	5097,4	93,6	345,6	273,9	109,5
12	na 1 ha użytków rolnych w kg	349	102	324	188	280
	mleka krowiego:					
13	w milionach litrów	13304,6	180,9	935,0	810,1	98,4
14	na 1 ha użytków rolnych w l	910	197	877	556	252
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^c w kg:					
15	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	140	174	201	166	103
16	wapniowych	53,0	87,2	127	50,0	32,3
17	Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha w 2016 r.	9,7	16,0	11,0	7,8	19,7
18	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9447,0	610,9	431,8	594,6	710,0
19	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	29,6	29,8	23,5	23,3	49,3
20	Odnowienia i zalesienia w ha	55381,9	4417,6	2769,0	2697,5	5095,2
21	Pozyskanie drewna (grubizny) w dam ³	42699,0	3319,5	2533,6	1929,3	3474,0
	Przemysł i budownictwo					
22	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	1417247	122846	60021	37837	35095
23	Produkcja budowlano-montażowa ^d (ceny bieżące) w mln zł	186798	16941	7932	6648	4059
	Transport, poczta i telekomunikacja					
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^e (stan w dniu 31 XII):					
24	w kilometrach	19209	1736	1200	1047	887
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,1	8,7	6,7	4,2	6,3
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31 XII):					
26	w kilometrach	299645	19652	18343	22290	8851
27	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	95,8	98,5	102	88,7	63,3
28	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 placówkę pocztową ^f	1756	1621	1734	1838	1604
29	Telefoniczne łącza główne ^g (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	106	113	81,2	84,3	101
	Handel. Ceny					
30	Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące) w mln zł	810234	52510	27009	25585	13960
31	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	108	111	109	109	105
32	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych — 2016=100	102,0	101,9	102,0	102,2	102,2
	Inwestycje. Środki trwałe					
33	Nakłady inwestycyjne ^h (ceny bieżące) w mln zł	257881	24257	9866	8827	5517
34	Wartość brutto środków trwałych ⁱ (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł	3831950	304510	170451	164786	107550
	Rachunki regionalne¹ w 2016 r.					
35	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	1861112	155816	82345	71270	41348
36	w tym wartość dodana brutto	1643981	137639	72737	62952	36522
37	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) — 2015=100	103,1	102,1	102,2	102,9	102,6
38	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	48432	53659	39503	33371	40639
39	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w zł	29182	30500	26175	25327	26123
40	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych — 2015=100	106,0	105,8	107,3	108,3	105,5

a Dane nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha we, kozie, królicze i dziczyzna. c W roku gospodarczym 2016/17. d Zrealizowana przez podmioty budowlane (system miotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej. f, g Dane dotyczą: f — operatora pocztowego wyznaczonego lokalizacji inwestycji. i Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

a Data excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of rabbit and game. c In the 2016/17 farming year. d Realised by construction entities (contract system); by work-site-location. concern: f — the postal appointed operator and other (alternative) postal operators, g — operators of the public telecom

Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS		No.
				SPECIFICATION		
				Agriculture^a and forestry		
1017,7	564,6	1939,6	503,0	Agricultural land (as of June) in thous. ha		1
99,7	98,7	99,4	99,7	of which area in good agricultural condition in %		2
				Crop production in thous. t:		
1803,5	640,5	2134,0	1533,0	basic cereal grains (excluding cereal mixed)		3
1121,1	511,3	1116,0	207,4	potatoes		4
401,9	95,1	1157,2	1134,2	sugar beets		5
				Yields per 1 ha in dt:		
35,6	37,6	31,1	56,7	basic cereal grains (excluding cereal mixed)		6
272	220	280	359	potatoes		7
719	685	641	696	sugar beets		8
				Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:		
45,8	30,0	57,9	24,4	cattle		9
106	33,5	51,5	79,0	pigs		10
				Production:		
				of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight ^b :		
415,0	123,5	1042,7	113,9	in thousand tonnes		11
408	219	537	226	per 1 ha of agricultural land in kg		12
				of cows' milk:		
1032,1	299,8	2826,2	277,2	in million litres		13
1014	531	1457	551	per 1 ha of agricultural land in l		14
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^c in kg:		
139	93,7	117	190	mineral or chemical (including mixed fertilizers)		15
44,9	23,1	32,7	96,4	lime		16
7,3	5,0	8,5	13,8	Agricultural land area per tractor in ha in 2016		17
398,5	440,6	841,7	257,7	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha		18
21,5	28,7	23,3	26,7	Forest cover (as of 31 XII) in %		19
2141,5	1439,4	3959,3	2318,7	Renewals and afforestations in ha		20
1313,8	1347,3	2387,6	1407,5	Removals (timber) in dam ³		21
				Industry and construction		
81805	97933	271308	28162	Sold production of industry (current prices) in mln zł		22
7862	18769	38580	3827	Construction and assembly production ^d (current prices) in mln zł		23
				Transport, post and telecommunications		
				Railway lines operated, standard gauge ^e (as of 31 XII):		
1080	1077	1713	773	in kilometres		24
5,9	7,1	4,8	8,2	per 100 km ² of total area in km		25
				Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII):		
20711	25895	37978	8495	in kilometres		26
114	171	107	90,3	per 100 km ² of total area in km		27
1750	2006	1753	1976	Population (as of 31 XII) per 1 post office ^f		28
86,5	111	145	133	Telephone main line ^g (as of 31 XII) per 1000 population		29
				Trade. Prices		
39496	75228	232561	9931	Retail sales (current prices) in mln zł		30
107	105	96,8	126	Population (as of 31 XII) per 1 shop		31
102,1	102,1	101,9	102,2	Price index of consumer goods and services — 2016=100		32
				Investments. Fixed assets		
14365	19195	58037	6749	Investment outlays ^h (current prices) in mln zł		33
238275	289149	814766	88998	Gross value of fixed assets ⁱ (as of 31 XII; current book-keeping prices) in mln zł		34
				Regional accountsⁱ in 2016		
112473	148103	414401	38339	Gross domestic product (current prices) in mln zł		35
99354	130823	366062	33863	of which gross value added		36
101,8	103,2	104,2	100,8	Gross domestic product (constant prices) — 2015=100		37
45199	43865	77359	38551	Gross domestic product (current prices) per capita in zł		38
29806	27583	35243	26346	Gross nominal disposable income in the households sector per capita in zł		39
106,0	105,6	105,5	106,1	Gross real disposable income in the households sector — 2015=100		40

użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiogzeleniowy; według miejsca wykonywania robót. e Łącznie z szerokotorowymi; dane dotyczą sieci PKP oraz innych podi pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych. g — operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. h Według

agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, e Including broad gauge; data concern PKP network as well as other entities managing railway infrastructure. f, g Data munication network. h By localization of investments. i Grouping by local kind-of-activity unit method.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2017 R. (dok.)

MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2017 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
	WYSZCZEGÓLNIENIE				
	Rolnictwo^a i leśnictwo				
1	Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	568,4	1064,1	748,2	371,4
2	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	97,7	99,5	98,4	98,3
	Zbiory w tys. t:				
3	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	625,1	743,7	1529,7	728,7
4	ziemniaki	693,9	434,1	528,2	182,2
5	buraki cukrowe	305,9	0,2	696,4	129,2
	Plony z 1 ha w dt:				
6	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	35,4	30,4	44,3	41,6
7	ziemniaki	265	260	291	221
8	buraki cukrowe	677	393	688	721
	Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:				
9	bydło	15,7	95,7	28,7	34,0
10	trzoda chlewna	30,1	28,5	97,0	63,4
	Produkcja:				
	żywno rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej cieplej ^b :				
11	w tysiącach ton	71,4	273,8	328,0	179,3
12	na 1 ha użytków rolnych w kg	126	257	438	483
	mleka krowiego:				
13	w milionach litrów	205,8	2732,1	362,3	259,1
14	na 1 ha użytków rolnych w l	362	2567	484	698
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^c w kg:				
15	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	82,2	110	136	124
16	wapniowych	30,8	35,6	46,4	42,3
17	Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha w 2016 r.	6,0	9,9	15,0	8,0
18	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	692,5	632,2	684,8	404,8
19	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	38,3	30,8	36,4	32,0
20	Odnowienia i zalesienia w ha	3155,5	2662,4	4063,8	2533,4
21	Pozyskanie drewna (grubizny) w dam ³	2602,3	2186,9	4844,3	1862,6
	Przemysł i budownictwo				
22	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	47784	27641	92761	236436
23	Produkcja budowlano-montażowa ^d (ceny bieżące) w mln zł	7842	4916	14104	18737
	Transport, poczta i telekomunikacja				
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^e (stan w dniu 31 XII):				
24	w kilometrach	895	734	1275	1943
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,0	3,6	7,0	15,8
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31 XII):				
26	w kilometrach	16808	13356	13904	21807
27	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	94,2	66,2	75,9	177
28	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 placówkę pocztową ^f	2164	1837	1600	1605
29	Telefoniczne łącza główne ^g (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	72,0	80,4	147	107
	Handel. Ceny				
30	Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące) w mln zł	23793	14982	41345	57878
31	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	127	120	108	111
32	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych — 2016=100	102,1	102,1	102,1	101,9
	Inwestycje. Środki trwałe				
33	Nakłady inwestycyjne ^h (ceny bieżące) w mln zł	10928	6377	17164	30111
34	Wartość brutto środków trwałych ⁱ (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł	169194	98497	215285	438245
	Rachunki regionalneⁱ w 2016 r.				
35	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	72567	40733	108438	229060
36	w tym wartość dodana brutto	64098	35979	95794	202337
37	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) — 2015=100	102,7	101,5	104,2	103,2
38	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	34120	34299	46913	50184
39	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w zł	23189	24516	28176	32542
40	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych — 2015=100	107,2	109,2	106,0	104,1

a Dane nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha we, kozie, królicze i dziczyzna. c W roku gospodarczym 2016/17. d Zrealizowana przez podmioty budowlane (system miotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej; f, g Dane dotyczą: f — operatora pocztowego wyznaczonego lokalizacji inwestycji. i Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

a Data excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of rabbit and game. c In the 2016/17 farming year. d Realised by construction entities (contract system); by work-site-location. concern: f — the postal appointed operator and other (alternative) postal operators, g — operators of the public telecom

Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	VOIVODSHIPS		No.
					SPECIFICATION	
				Agriculture^a and forestry		
486,2	943,2	1772,0	812,9	Agricultural land (as of June) in thous. ha		1
98,9	97,6	99,5	98,7	of which area in good agricultural condition in %		2
				Crop production in thous. t:		
696,7	1268,8	3385,4	1685,2	basic cereal grains (excluding cereal mixed)		3
389,6	180,8	1318,0	315,9	potatoes		4
260,4	174,7	3362,5	834,4	sugar beets		5
				Yields per 1 ha in dt:		
32,7	40,3	42,8	44,8	basic cereal grains (excluding cereal mixed)		6
223	247	308	301	potatoes		7
617	563	741	629	sugar beets		8
				Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:		
33,8	49,3	56,8	12,4	cattle		9
45,9	51,7	230	35,0	pigs		10
				Production:		
				of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight ^b :		
150,5	342,0	1066,1	168,6	in thousand tonnes		11
310	363	602	207	per 1 ha of agricultural land in kg		12
				of cows' milk:		
236,5	1075,2	1838,4	135,5	in million litres		13
486	1140	1037	167	per 1 ha of agricultural land in l		14
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^c in kg:		
115	117	164	135	mineral or chemical (including mixed fertilizers)		15
28,3	48,9	42,7	76,7	lime		16
5,8	18,6	10,7	25,9	Agricultural land area per tractor in ha in 2016		17
338,7	780,0	788,8	839,4	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha		18
28,4	31,4	25,8	35,6	Forest cover (as of 31 XII) in %		19
1742,8	4858,1	5545,9	5981,8	Renewals and afforestations in ha		20
1341,8	3759,4	3781,9	4607,2	Removals (timber) in dam ³		21
				Industry and construction		
28213	34089	174074	41242	Sold production of industry (current prices) in mln zł		22
4371	4695	18922	8592	Construction and assembly production ^d (current prices) in mln zł		23
				Transport, post and telecommunications		
				Railway lines operated, standard gauge ^e (as of 31 XII):		
721	1084	1878	1166	in kilometres		24
6,2	4,5	6,3	5,1	per 100 km ² of total area in km		25
				Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII):		
14452	13623	29466	14014	in kilometres		26
123	56,4	98,8	61,2	per 100 km ² of total area in km		27
2080	1909	1726	1492	Population (as of 31 XII) per 1 post office ^f		28
76,7	68,5	106	93,9	Telephone main line ^g (as of 31 XII) per 1000 population		29
				Trade. Prices		
13836	14212	144068	23839	Retail sales (current prices) in mln zł		30
120	116	103	105	Population (as of 31 XII) per 1 shop		31
102,2	101,6	102,3	101,4	Price index of consumer goods and services — 2016=100		32
				Investments. Fixed assets		
4852	7281	24257	10098	Investment outlays ^h (current prices) in mln zł		33
95626	113992	357119	165507	Gross value of fixed assets ⁱ (as of 31 XII; current book-keeping prices) in mln zł		34
				Regional accountsⁱ in 2016		
43448	49625	183778	69368	Gross domestic product (current prices) in mln zł		35
38376	43832	162337	61276	of which gross value added		36
101,2	102,1	103,5	102,3	Gross domestic product (constant prices) — 2015=100		37
34633	34514	52844	40592	Gross domestic product (current prices) per capita in zł		38
25575	25329	30599	28242	Gross nominal disposable income in the households sector per capita in zł		39
106,2	107,7	106,7	106,4	Gross real disposable income in the households sector — 2015=100		40

użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiogzeleniowy; według miejsca wykonywania robót. e Łącznie z szerokotorowymi; dane dotyczą sieci PKP oraz innych podi pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych. g — operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. h Według

agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, e Including broad gauge; data concern PKP network as well as other entities managing railway infrastructure. f, g Data munication network. h By localization of investments. i Grouping by local kind-of-activity unit method.

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI
GEOGRAPHIC LOCATION OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach i minutach In degrees and minutes	W km In km	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy państwowej:			Extreme points of the national border:
na północ (szerokość geograficzna północna) — przylądek Rozewie	54°50'	x	in the north (northern geographic latitude) — cape Rozewie
na południe (szerokość geograficzna północna) — szczyt Opolonek (Bieszczady)	49°00'	x	in the south (northern geographic latitude) — Opolonek Peak (Bieszczady)
na zachód (długość geograficzna wschodnia) — na zachód od Cedyni	14°07'	x	in the west (eastern geographic longitude) — west of Cedynia
na wschód (długość geograficzna wschodnia) — kolano Bugu na wschód od Strzyżowa ...	24°09'	x	in the east (eastern geographic longitude) — Bug river bend, east of Strzyżów
Rozciągłość: z południa na północ	5°50'	649	Extent: from south to north
z zachodu na wschód	10°02'	689	from west to east

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. TERYTORIUM I GRANICE
TERRITORY AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
Terytorium w km ²	322719	100,0	Territory in km ²
obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi)	311895	96,6	land area (including inland waters)
morskie wody wewnętrzne	2041	0,6	internal waters
morze terytorialne	8783	2,7	territorial sea
Powierzchnia wyłącznej strefy ekonomicznej w km ²	22595	x	Area of exclusive economic zone in km ²
Długość granicy państwowej w km	3511	100,0	Length of the national border in km
lądowej	3071	87,5	land border
w tym na wodach granicznych	1295	36,9	of which boundary of territorial waters
z Rosją	210	6,0	with Russia
z Litwą	104	3,0	with Lithuania
z Białorusią	418	11,9	with Belarus
z Ukrainą	535	15,2	with Ukraine

TABL. 2. **TERYTORIUM I GRANICE (dok.)**
TERRITORY AND BORDERS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
Długość granicy państwowej w km (dok.) lądowej (dok.)			Length of the national border in km (cont.) land border (cont.)
ze Słowacją	541	15,4	with Slovakia
z Czechami	796	22,7	with Czech Republic
z Niemcami	467	13,3	with Germany
morskiej	440	12,5	sea border
na morzu ^a	395	11,3	at sea ^a
odcinki rozgraniczające obszar morza terytorialnego:			sections demarcating the area of territorial sea:
z Rosją	22	0,6	with Russia
z Niemcami	22	0,6	with Germany
Długość linii brzegowej w km	770 ^b	x	Length of coast in km
Na 1 km granicy przypada terytorium w km ²	92	x	Territory in km ² per 1 km of border

a Przebiega wzdłuż linii, której każdy punkt jest oddalony o 12 mil morskich od morskiej linii brzegowej, a w Zatoce Gdańskiej — od linii podstawowej morza terytorialnego. b W tym Mierzeja Helska — 74 km; łącznie z Zalewem Szczecińskim i Zalewem Wiślanym.

U w a g a. Według stanu w dniu 1 I 2018 r. powierzchnia ogólna kraju przyjęta według podziału administracyjnego wynosi 312722 km² i obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) — 311895 km² oraz część morskich wód wewnętrznych — 827 km², tj.: część Zalewu Wiślanego wraz z wodami portów, część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamińskim wraz z wodami portów. Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin oraz wody portów Zatoki Gdańskiej i portów graniczących z wodami morza terytorialnego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

a Running along a line 12 nautical miles from the coast line, and 12 nautical miles from the primary line of territorial sea in the Gulf of Gdańsk. b Of which the Hel Peninsula — 74 km; including Szczecin Bay and Wisła Bay.

U w a g a. As of 1 I 2018, the total area of the country according to the administrative division amounts to 312722 km² and includes a land area (including inland waters) of 311895 km² as well as a part of internal waters — 827 km², i.e.: a part of the Wisła Bay including waters of ports, a part of Lake Nowowarpieńskie and a part of Szczecin Bay including Świna and Dziwna as well as Kamiński Bay including waters of ports, Odra between the Szczecin Bay and waters of Szczecin port as well as waters of the Gulf of Gdańsk and ports bordering on territorial sea waters.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography, Ministry of Maritime Economy and Inland Navigation as well as the Polish Border Guard Headquarters.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA ELEVATION ABOVE THE SEA LEVEL	W % powierzchni ogólnej kraju ^a In % of total area of the country ^a	NAJWYŻEJ ORAZ NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY I MIEJSCOWOŚCI THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS AND LOCALITIES	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m
P O L S K A P O L A N D	100,0	Najwyżej położony punkt — Rysy	2499
Poniżej 0 m	0,2	Highest point — Rysy	
Below		Najwyżej położona miejscowość — Zako-	1125
0— 100	25,2	pane	
100— 200	49,7	Highest locality — Zakopane	
200— 300	16,2	Najniżej położony punkt — na terenie	-1,8
300— 500	5,6	wsi Raczki Elbląskie	
500—1000	2,9	Lowest point — in the village of Raczki	
Powyżej 1000 m	0,2	Elbląskie	
Above		Najniżej położona miejscowość — Żół-	-1,3
Średnie	173 ^b	winiec	
Average		Lowest locality — Żółwiniec	

a Patrz uwaga do tabl. 2. b W metrach.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See note to table 2. b In meters.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE
 HIGHER MOUNTAIN PEAKS

PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m	PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m
KARPATY CARPATHIAN MOUNTAINS		KARPATY (dok.) CARPATHIAN MOUNTAINS (cont.)	
Tatry		Beskid Niski	
Rysy	2499	Lackowa	997
Mięguszowiecki Szczyt	2438	Cergowa	716
Świnica	2301	Beskid Mały	
Wołowiec	2064	Czupiel	930
Kasprowy Wierch	1987	Łamana Skala	929
Giewont	1894	Leskowiec	918
Beskid Żywiecki		SUDETY SUDETEN MOUNTAINS	
Babia Góra	1723	Karkonosze	
Romanka	1366	Śnieżka	1603
Bieszczady		Wielki Szyszak	1509
Tarnica	1346	Masyw Śnieżnika	
Halicz	1333	Śnieżnik	1425
Gorce		Góry Izerskie	
Turbacz	1314	Wysoka Kopa	1126
Beskid Sądecki		Kamienica	973
Radziejowa	1267	Góry Sowie	
Jaworzyna Krynicka	1114	Wielka Sowa	1015
Beskid Śląski		Góry Stołowe	
Skrzyczne	1257	Szczeliniec Wielki	919
Barania Góra	1215	GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE ŚWIĘTOKRZYSKIE MOUNTAINS	
Beskid Wyspowy		Łysogóry	
Mogielnica (Mogielica)	1170	Łysica	612
Beskid Makowski		Łysa Góra	594
Mędralowa (Beskidek)	1169	Pasmo Jeleniowskie	
Lubomir	904	Szczytniak	554
Pieniny			
Wysokie Skalki	1050		
Trzy Korony	982		

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 5. POWIERZCHNIE ZLEWISK I DORZECZY
DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS

ZLEWISKA I DORZECZA	Ogółem Total	W tym w Polsce Of which in Poland			DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS
	w tys. km ² in thous. km ²	w % powierzchni ogólnej in % of total area		Polski ^a of Poland ^a	
		zlewiska lub dorzecza of drainage area or drainage basin			
Zlewisko Morza Bałtyckiego	1380,9	311,9	22,6	99,7	Baltic Sea drainage area
Dorzecze Odry	119,1	106,0	89,0	33,9	Odra drainage basin
Zlewisko Zalewu Szczecińskiego ^b ...	12,1	2,5	20,7	0,8	Szczecin Bay drainage area ^b
Bezpośrednie zlewisko Bałtyku ^c	x	17,3	x	5,5	Direct drainage area of Baltic Sea ^c
Dorzecze Wisły ^d	194,0	168,9	87,1	54,0	Wisła drainage basin ^d
Zlewisko Zalewu Wiślanego ^e	24,2	14,8	61,2	4,7	Wisła Bay drainage area ^e
Dorzecze Niemna	98,1	2,5	2,5	0,8	Niemen drainage basin
Zlewisko Morza Północnego	519,9	0,2	0,04	0,1	North Sea drainage area
Dorzecze Łaby	146,5	0,2	0,1	0,1	Łaba drainage basin
Zlewisko Morza Czarnego	1838,5	0,6	0,03	0,2	Black Sea drainage area
Dorzecze Dunaju	817,0	0,4	0,05	0,1	Dunaj drainage basin
Dorzecze Dniestru	72,0	0,2	0,3	0,1	Dniestr drainage basin

a Patrz uwaga do tabl. 2 na str. 83. b Bez Odry. c Łącznie z Martwą Wisłą. d Bez delty. e Łącznie z prawostronną częścią delty.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a See note to table 2 on page 83. b Excluding the Odra. c Including the Martwa Wisła. d Excluding the delta. e Including the right side of the delta.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 6. WIĘKSZE RZEKI
PRINCIPAL RIVERS

R Z E K I ^a R I V E R S ^a	Recypient ^b Recipient ^b	Powierzchnia dorzecza w km ² Drainage basin area in km ²		Długość w km Length in km		Przepływ średni ^c w m ³ /s Mean flow ^c in m ³ /s
		ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	
Nysa Kłodzka	} Odra	4570	3742	189	189	37,7
Barycz		5547	5547	136	136	18,8
Bóbr		5874	5830	279	276	44,8
Nysa Łużycka		4403	2201	246	197 ^e	31,0
Warta		54520	54520	795	795	216,0
Prosna	} Warta	4917	4917	227	227	17,4
Wielna		2635	2635	118	118	9,2
Obra ^f		2760	2760	171	171	9,9
Noteć		17302	17302	391	391	76,6
Gwda	} Noteć	4947	4947	140	140	27,9
Drawa		3291	3291	192	192	21,3
Rega	} Morze Bałtyckie Baltic Sea	2767	2767	188	188	21,1
Paręta		3084	3084	143	143	29,1

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. b Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. c Z lat 1951—2000; w profilu ujścia rzeki. d W tym odcinek graniczny — 187 km. e Odcinek graniczny. f Za początek Obrzy przyjęto początek Obrzańkiego Kanału Północnego.

a Listed according to hydrographic order. b River or reservoir into which the water flows. c From 1951 to 2000; at river estuary. d Of which the border section — 187 km. e Border section. f The beginning of the Northern Canal of the Obrza was adopted as the beginning of the Obrza.

TABL. 6. **WIĘKSZE RZEKI (dok.)**
PRINCIPAL RIVERS (cont.)

R Z E K I ^a R I V E R S ^a	Recypient ^b Recipient ^b	Powierzchnia dorzecza w km ² Drainage basin area in km ²		Długość w km Length in km		Przepływ średni ^c Mean flow ^c in m ³ /s
		ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	
Wisła	Morze Bałtyckie Baltic Sea	193960 ^g	168868 ^g	1022	1022	1080,0
Dunajec	} Wisła	6796	4838	249 ^h	249 ⁱ	85,5
Nida		3844	3844	154	154	21,1
Wisłoka	} San	4100	4100	173	173	35,5
San		16877	14426	458	457 ^k	129,0
Wisłok	} Wisła	3538	3538	220	220	24,5
Wieprz		10497	10497	349	349	36,4
Pilica	} Narew	9258	9258	333	333	47,4
Narew		74527	53846	499	443 ^l	313,0
Biebrza	} Bug	7092	7067	164	164	35,3
Pisa		4510	4510	82 ^m	82	26,8
Bug	} Narew	38712 ⁿ	19239 ⁿ	774	590 ^o	155,0
Krzna		3273	3273	107	107	11,4
Liwiec	} Wisła	2763	2763	142	142	12,1
Wkra		5348	5348	255	255	22,3
Bzura	} Pregola	7764	7764	173	173	28,6
Drwęca		5697	5697	231	231	30,0
Brda	} Wisła	4665	4665	245	245	28,0
Lyna i jej dopływy		7126	5298 ^p	264	207	34,7 ^p

a—c Notki patrz na str. 85. g Bez delty. h Łącznie z Czarnym Dunajcem. i—l, o W tym odcinek graniczny: i — 17 km, k — 55 km, l — 1 km, o — 363 km. m Liczona od jeziora Roś. n Po ujście do Jeziora Zegrzyńskiego. p W profilu granicznym zamykającym zlewnię.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a—c See footnotes on page 85. g Excluding the delta. h Including the Czarny Dunajec. i—l, o Of which the border section: i — 17 km, k — 55 km, l — 1 km, o — 363 km. m Calculated from Lake Roś. n Up to Lake Zegrzyńskie. p At the border enclosing the drainage area.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 7. **WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA**
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Dorzecze Drainage basin	Województwo Voivodship	Powierzchnia ^a w km ² Area ^a in km ²	Głębokość maksymalna w m Maximum depth in m
------------------	----------------------------	---------------------------	--	---

WEDŁUG POWIERZCHNI
BY AREA

Śniardwy	Pisa	warmińsko-mazurskie	113,4	23,4
Mamry ^b	Węgorapa	warmińsko-mazurskie	102,8	43,8
Łebsko	Łeba	pomorskie	71,4	6,3
Dąbie	u ujścia Odry	zachodniopomorskie	56,0	4,2
Miedwie	Płońia	zachodniopomorskie	35,3	43,8
Jeziorak	Drwęca	warmińsko-mazurskie	32,2	12,0
Niegocin	Pisa	warmińsko-mazurskie	26,0	39,7
Gardno	Łupawa	pomorskie	24,7	2,6
Jamno	Morze Bałtyckie	zachodniopomorskie	22,4	3,9
Gopło	Noteć	kujawsko-pomorskie	21,5	16,6
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0
Roś	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,9	31,8
Tały (z Jeziorom Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,3	50,8
Nidzkie	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,2	23,7
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7
Bukowo	Grabowa	zachodniopomorskie	17,5	2,8
Wielimie	Gwda	zachodniopomorskie	17,5	5,5

a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. b System wodny jeziora Mamry: Mamry, Świącjayty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

a Water and island lake level. b Water system of Lake Mamry: Mamry, Świącjayty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

TABL. 7. WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA (dok.)

LARGER AND DEEPER LAKES (cont.)

JEZIORA LAKES	Dorzecze Drainage basin	Województwo Voivodship	Powierzchnia ^a w km ² Area ^a in km ²	Głębokość maksymalna w m Maximum depth in m
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI BY DEPTH				
Hańcza	Czarna Hańcza	podlaskie	3,1	108,5
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7
Wielki Staw ^c	Dunajec	małopolskie	0,3	79,3
Czarny Staw ^d	Dunajec	małopolskie	0,2	76,4
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0
Wdzydze ^e	Wda	pomorskie	14,6	68,7
Wuśniki	Pasłęka	warmińsko-mazurskie	1,2	68,0
Babięty Wlk.	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,5	65,0
Morzycko	Stubia	zachodniopomorskie	3,4	60,0
Ciecz (Trześniowskie)	Pliszka	lubuskie	1,9	58,8
Piłakno	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,6	56,6
Elckie	Elk	warmińsko-mazurskie	3,8	55,8
Tały (z Jeziorą Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,3	50,8
Ożewo (Użewo)	Rospuda	podlaskie	0,6	49,6

^a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. ^c W Dolinie Pięciu Stawów Polskich w Tatrach. ^d Nad Morskim Okiem w Tatrach. ^e System wodny jeziora Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

^a Water and island lake level. ^c In the Valley of the Pięć Stawów Polskich in the Tatra Mountains. ^d Above Lake Morskie Oko in the Tatra Mountains. ^e Water system of Lake Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 8. WAŻNIEJSZE KANAŁY

MAJOR CANALS

KANAŁY ^a CANALS ^a	Połączenia Linking	Rok uruchomienia Year opened	Długość w km Length in km
Wieprz—Krzna	Wieprz—Krzna Południowa	1961	139,9
Augustowski	Czarna Hańcza—Biebrza	1840	83,0 ^b
Elbląski	Jezioro Drwęckie—jezioro Drużno (Družno)	1850	62,5
Gliwicki	Kłodnica—Odra ^c	1941	41,2
Ślesiński	Warta—jezioro Gopło	1950	32,0
Notecki	Noteć—Kanał Bydgoski	1892	25,0
Bydgoski	Brda—Noteć	1914	24,5
Żerański	Wisła—Narew	1963	17,2
Łączański	Wisła—Wisła	1961	17,2

^a Uszeregowane malejąco według długości. ^b Długość kanału w granicach Polski wraz z jeziorami i odcinkami cieków naturalnych, leżącymi na trasie kanału. ^c Łącznie z portem Gliwice.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

^a Listed according to decreasing length. ^b Canal's length within the borders of Poland together with lakes and sections of water along the canal's course. ^c Including the Port of Gliwice.

S o u r c e: data of the Ministry of Maritime Economy and Inland Navigation.

TABL. 9. WIEKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE ^a RESERVOIRS ^a	Rzeka River	Rok uruchomienia Year opened	Pojemność całkowita (przy maksymalnym piętrzeniu) w hm ³ Total capacity (at maximum accumulation) in hm ³	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² Area at maximum accumulation in km ²	Wysokość piętrzenia w m Height of accumulation in m
Solina	San	1968	472,4	22,0	60,0
Włocławek ^b	Wisła	1970	453,6	75,0	12,7
Czorsztyń-Niedzica	Dunajec	1997	231,9	12,3	54,5
Jeziorско	Warta	1986	202,0	42,3	11,2
Goczałkowice	Mała Wisła	1956	161,3	32,0	14,0
Rożnów	Dunajec	1942	159,3	16,0	31,5
Dobczyce	Raba	1986	141,7	10,7	27,9
Otmuchów	Nysa Kłodzka	1933	129,5	20,2	15,1
Nysa	Nysa Kłodzka	1971	122,5	20,8	12,1
Turawa	Mała Panew	1948	95,5	19,9	13,6
Tresna	Soła	1967	96,1	9,6	23,8
Dębe ^b	Narew	1963	96,0	33,0	7,0
Dzierżno Duże ^c	Kłodnica	1964	84,3	6,0	9,0
Sulejów	Pilica	1973	84,3	23,8	11,3
Koronowo	Brda	1960	81,0	16,0	20,0
Siemianówka	Narew	1995	79,5	32,5	9,2
Mietków	Bystrzyca	1986	77,0	8,1	15,3
Dzieńkowice ^c	woda z Soły	1976	52,5	7,1	8,5
Pilchowice	Bóbr	1912	50,0	2,4	46,7
Kuźnica Wareżyńska ^c	Przemsza	2005	46,3	5,6	3,5
Pakość	Noteć Zachodnia	1974	42,6	13,0	4,8
Klimkówka	Ropa	1994	42,5	3,1	35,0
Słup	Nysa Szalona	1978	38,1	4,9	19,2
Wióry	Świślina	2007	34,7	4,1	24,5
Plawniowice ^c	Potok Toszecki	1975	29,2	2,4	2,8
Nielisz	Wieprz	2008 ^d	28,5	9,9	8,6
Porąbka	Soła	1936	27,2	3,3	21,2
Topola	Nysa Kłodzka	2003	21,7	3,4	7,9
Chańcza	Czarna Staszowska	1985	24,2	4,7	12,8
Rybnik	Ruda	1972	23,5	4,6	11,8
Poraj	Warta	1978	20,8	4,8	12,0
Przeclzycze	Przemsza	1963	20,4	3,8	12,5
Kozłowa Góra	Brynica	1938	17,6	6,3	7,0
Bukówka	Bóbr	1987	16,8	2,0	22,0
Leśna	Kwisa	1907	16,8	1,4	35,8
Kozielno	Nysa Kłodzka	2003	16,3	3,5	6,7
Żarnowiec ^e	Piaśnica	1983	13,8	0,9	16,0
Myłof	Brda	1972 ^d	16,2	26,0	10,4
Żur	Wda	1929	16,0	4,0	14,0

a Uszeregowane malejąco według pojemności całkowitej (przy maksymalnym piętrzeniu). b Stopień wodny. c Zbiornik w wyrobisku. d Rok uruchomienia zbiornika po przebudowie. e Zbiornik górny elektrowni.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

a Listed according to decreasing total capacity (at maximum accumulation). b Fall. c Excavation reservoir. d Opened after reconstruction. e Upper reservoir of a power plant.

Source: data of the Ministry of the Environment as well as the Ministry of Maritime Economy and Inland Navigation.

Uwaga do tablic 10 i 11

Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. liczba stacji meteorologicznych (synoptycznych i klimatologicznych) dokonujących pomiarów temperatury i opadów wynosiła 268 oraz stacji opadowych dokonujących wyłącznie pomiarów opadów — 626.

Note to tables 10 and 11

As of 31 XII 2017, the number of meteorological (synoptic and climatological) stations taking temperature and precipitation measurements totalled 268 and precipitation stations taking exclusively precipitation measurements — 626.

TABL. 10. TEMPERATURY POWIETRZA

AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme tempera- tures
		1971— —2000	1991— —2000	2001— —2010	2017	maksimum maximum	minimum minimum	
						1971—2017		
Hel	1	8,1	8,4	8,7	9,0	33,7	-18,2	51,9
Łeba	2	7,7	8,0	8,3	8,8	37,2	-25,0	62,2
Koszalin	33	8,0	8,4	8,7	9,1	37,1	-25,4	62,5
Suwałki	184	6,3	6,8	7,1	7,5	35,2	-30,6	65,8
Olsztyn	133	7,3	7,6	7,9	8,3	36,2	-30,2	66,4
Chojnice	164	7,3	7,6	7,9	8,2	36,3	-25,7	62,0
Szczecin	1	8,8	9,1	9,4	9,7	37,8	-30,0	67,8
Białystok	148	6,9	7,2	7,5	7,9	35,5	-35,4	70,9
Toruń	69	8,1	8,5	8,7	9,2	37,9	-32,0	69,9
Mława	147	7,3	7,7	8,0	8,4	36,6	-31,2	67,8
Gorzów Wielkopolski	72	8,6	9,0	9,3	9,6	37,4	-24,6	62,0
Poznań	87	8,5	8,8	9,2	9,7	37,1	-28,5	65,6
Warszawa	106	8,1	8,3	8,8	9,4	37,0	-30,7	67,7
Terespol	133	7,5	7,9	8,2	8,7	36,2	-34,3	70,5
Zielona Góra	192	8,5	8,8	9,2	9,5	36,8	-22,2	59,0
Kalisz	138	8,4	8,8	9,1	9,5	38,0	-28,5	66,5
Łódź	187	8,0	8,3	8,6	8,8	37,6	-30,3	67,9
Włodawa	177	7,5	7,8	8,2	8,7	36,0	-34,2	70,2
Lublin	238	7,4	7,7	8,1	8,4	35,3	-33,7	69,0
Wrocław	120	8,7	9,1	9,4	10,4	37,9	-30,0	67,9
Jelenia Góra	342	7,4	7,7	7,8	8,3	35,8	-31,8	67,6
Kielce	260	7,4	7,7	8,1	8,4	36,4	-33,9	70,3
Częstochowa	293	8,0	8,2	8,7	9,0	36,9	-26,6	63,5
Śnieżka	1603	0,6	1,0	1,3	1,4	24,6	-32,1	56,7
Opole	165	8,8	9,1	9,3	9,8	37,9	-27,1	65,0
Kłodzko	356	7,4	7,6	7,9	8,4	35,1	-29,7	64,8
Katowice	284	8,2	8,6	8,8	9,2	37,2	-27,4	64,6
Rzeszów	212	7,9	8,2	8,7	9,3	36,1	-30,9	67,0
Kraków	237	8,1	8,5	8,7	9,1	37,3	-29,9	67,2
Bielsko-Biała	398	8,1	8,4	8,8	9,2	36,4	-27,4	63,8
Nowy Sącz	292	8,2	8,5	8,9	9,2	36,8	-29,2	66,0
Zakopane	855	5,4	5,8	6,0	6,5	32,8	-27,1	59,9

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods concern annual averages from these periods.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 11. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm			Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a	
		1971— —2000	1991— —2000	2001— —2010				2017
		średnie ^b average ^b						
Hel	1	578	590	623	826	4,5	1903	5,5
Łeba	2	632	638	703	833	5,5	1904	5,7
Koszalin	33	717	740	778	888	3,5	1751	5,9
Suwałki	184	591	575	619	856	3,4	1398	5,8
Olsztyn ^{cd}	133	625	623	646	973	3,0	.	.
Chojnice	164	547	574	670	819	3,7	1658	5,8
Szczecin	1	530	572	588	840	3,5	1596	5,4
Białystok	148	577	573	613	935	2,4	1557	5,9
Toruń	69	528	526	583	751	2,3	1588	5,7
Mława	147	543	573	556	860	3,3	1363	5,9
Gorzów Wielkopolski	72	531	541	572	872	2,7	1578	5,7
Poznań	87	507	555	535	668	4,0	1739	5,7
Warszawa	106	519	532	571	705	3,5	1351	5,6
Terespol	133	512	527	549	617	2,7	1738	5,7
Zielona Góra	192	572	598	591	807	3,0	1805	5,7
Kalisz ^e	138	507	505	511	585	.	1578	5,9
Łódź	187	571	565	601	832	3,4	1684	5,8
Włodawa	177	515	518	566	618	4,0	1745	5,6
Lublin	238	572	590	614	612	3,0	1783	5,6
Wrocław	120	569	522	560	586	3,2	1886	5,7
Jelenia Góra	342	678	686	743	802	2,6	1936	5,8
Kielce	260	600	626	659	712	2,7	1720	5,6
Częstochowa ^f	293	617	660	673	670	2,4	1746	.
Śnieżka	1603	1150	1101	1141	1258	11,9	1456	6,3
Opole ^g	165	622	599	606	665	2,6	.	5,7
Kłodzko	356	576	596	629	571	3,0	1747	5,8
Katowice	284	729	728	770	717	2,6	1713	5,7
Rzeszów ^c	212	629	666	725	478	4,2	.	5,3
Kraków ^c	237	662	669	719	702	2,6	.	5,3
Bielsko-Biała ^g	398	942	879	1039	1115	3,1	.	5,5
Nowy Sącz ^{ef}	292	696	703	806	673	.	1832	.
Zakopane	855	1107	992	1229	1224	1,6	1714	5,5

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. c, f Stacja nie prowadzi pomiarów: c — usłonecznienia, f — zachmurzenia. d, e, g Brak pełnego ciągu pomiarowego: d — zachmurzenia, e — prędkości wiatru, g — usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods concern annual averages from these periods. c, f Station does not record measurements of: c — insolation, f — cloudiness. d, e, g Lack of a full measurement sequence of: d — cloudiness, e — wind velocity, g — insolation.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

Uwagi ogólne

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni kraju** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034, z późniejszymi zmianami).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1161). Wyłączenie użytków rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych I—III, a także klas bonitacyjnych IV—VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego oraz gruntów leśnych wymaga decyzji zezwalających na takie wyłączenie. Do 2008 r. rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów IV klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. do 4 IX 2014 r. przepisy ustawy nie miały zastosowania do użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne — RZ; pastwiska — PsZ.

2. Dane o **gruntach zdezastrowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdezastrowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdezastrowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

3. Dane o **zasobach ważniejszych kopalin** dotyczą złóż i zasobów bilansowych udokumentowanych geologicznie, z uwzględnieniem ich zagospodarowania, eksploatacji oraz przyrostów uzyskanych w wyniku nowych badań geologicznych.

Zasoby bilansowe jest to część zasobów geologicznych spełniających kryterium bilansowości, wymogi jakościowe i nadających się, przy obecnym stanie techniki, do gospodarczego wykorzystania. Kryteria bilansowości to zespół warunków (granicznych wielkości) ekonomicznych, górniczych i przyrodniczych, jakie muszą być spełnione, aby zasoby mogły być uznane za bilansowe, tj. zapewniające opłacalną eksploatację.

General notes

1. Information regarding the **geodesic status and directions of land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the decree of the Minister of Regional Development and Construction, dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034, with later amendments).

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1161). Designation of agricultural land included in quality classes I—III as well as quality classes IV—VI comprised of organic origin soils and designation of forest land for above mentioned purposes requires a decision to allow such designation. Until 2008 a gmina council might also resolve to protect IV quality class land of mineral origin, located within the gmina. From 2009 to 4 IX 2014 the provisions of the Law did not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ — for arable land and PsZ — for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Data regarding **major mineral resources** concern deposits and balance resources, which have been geologically documented, including their use, extraction, and increases obtained through new geological explorations.

Balance resources refer to those geological resources, that satisfy balance criteria, quality requirements, and that can be economically utilized at the present level of technology. Balance criteria are a set of economic, mining and natural conditions (border values) that must be fulfilled in order for the resources to be acknowledged as balance resources, i.e., ensuring economic viability in extraction.

4. Dane dotyczące **opadów** ustalono na podstawie pomiarów dobowych sum opadów, natomiast **odpływy wód** — na podstawie codziennych stanów wody w rzekach i pomiarów hydrometrycznych.

5. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych (włączając fermy przemysłowego chowu zwierząt oraz zakłady zajmujące się produkcją roślinną) wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

6. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Ocena jakości wód podziemnych jest oparta na wynikach badań prowadzonych w ramach monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej. Monitorowaniem objęto jednolite części wód (o zwierciadle swobodnym lub napiętym). **Jednolita część wód podziemnych** oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Zwierciadło wód podziemnych to granica stref aeracji (napowietżenia) i saturacji (nasycenia).

Zwierciadło swobodne to takie, które pozostaje pod ciśnieniem atmosferycznym, co oznacza, że nad zwierciadłem wody w tej samej warstwie przepuszczalnej występuje przestrzeń bez wody, umożliwiająca jego podnoszenie się. Natomiast **zwierciadło napięte** pozostaje pod ciśnieniem wyższym od atmosferycznego. Jego położenie jest wymuszone przez wyżej leżące utwory nieprzepuszczalne, które uniemożliwiają wzrost poziomu zwierciadła wody. Występuje na granicy warstwy wodonośnej i warstwy nieprzepuszczalnej.

Klasy jakości wód podziemnych określono w rozporządzeniach Ministra Środowiska w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (ostatnie z dnia 21 XII 2015 r., Dz. U. 2016 poz. 85). Wyróżnia się 5 klas jakości oznaczających dobry lub słaby stan tych wód.

Dobrym stanem wód podziemnych (klasy jakości I—III) jest taki stan chemiczny wód, w którym:

- stężenia substancji zanieczyszczających nie wykazują efektów dopływu wód słonych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem oraz nie przekraczają norm jakości ustalonych w przepisach odrębnych,

4. Data regarding **precipitation** were collected based on measurements of diurnal precipitation totals. **Water outflow** data were collected based on daily water levels in rivers as well as hydrometric measurements.

5. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)" — organisational entities (including industrial livestock farming and crop production plants) making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;
- 2) in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" — agricultural, forest and fishing organisational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item "exploitation of water supply network" — all entities supervising the work of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, workplaces etc.).

6. Exploitable underground water resources are those resources that, in observing principles of conservation and their technical condition, may be withdrawn from a given aquifer horizon without disturbing the hydrogeological balance.

Assessment of underground water quality is based on research conducted within the underground water quality monitoring in domestic network. The monitoring included uniform water bodies (with unconfined and confined water table). The **uniform body of underground water** means a distinct volume of underground waters within an aquifer or aquifers.

Underground water table is a border between aeration and saturation zones.

Unconfined water table is under atmospheric pressure, which means that there is a space without water in the same permeable layer above the water table, which allows its elevation. **Confined water table**, in turn, is under higher than atmospheric pressure. Its location is forced by impermeable formations lying above, which prevents the water table from elevating. It is located at the border of the aquifer and the impermeable layer.

Classes of underground water quality were stated in decrees of the Minister of the Environment on the criteria and method of evaluation of the status of underground waters uniform bodies (last dated 21 XII 2015, Journal of Laws 2016 item 85). There are 5 quality classes distinguished, indicating good or poor status of these waters.

The **good status of underground waters** (quality classes I—III) is a water chemical status, in which:

- pollutant concentrations do not result in the inflow of salt waters and any other waters of pollution threatening quality and do not exceed quality standards specified by separate regulations,

— zmiany w przewodności elektrolitycznej nie wskazują na dopływ wód stonnych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem wód podziemnych.

Słabym stanem wód podziemnych (klasy jakości IV i V) jest taki stan chemiczny wód, w którym nie jest spełniony co najmniej jeden z warunków określonych dla dobrego stanu wód podziemnych.

7. Informacje o **stanie jednolitych części wód rzek i jezior** pozyskiwane są w ramach monitoringu jakości wód powierzchniowych realizowanego w oparciu o wyznaczone jednolite części wód, stanowiące podstawowe jednostki gospodarowania wodami.

Jednolita część wód powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Ocena jednolitych części wód powierzchniowych wykonywana jest na podstawie rozporządzeń Ministra Środowiska w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (ostatnie z dnia 21 VII 2016 r., Dz. U. 2016 poz. 1187). Ocena ta została opracowana według zaleceń Unii Europejskiej (dyrektywa 2000/60/WE zwana Ramową Dyrektywą Wodną), zgodnie z którymi o ocenie końcowej wód decyduje najgorszy wskaźnik.

Stan jednolitych części wód rzek i jezior ocenia się jako dobry lub zły analizując wyniki klasyfikacji ich stanu lub potencjału ekologicznego (na podstawie wyników badań wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych) oraz, jeżeli takie badania były planowane i zrealizowane, wyniki klasyfikacji stanu chemicznego (na podstawie wartości granicznych chemicznych wskaźników jakości wód). Sklasyfikowanie jednolitej części wód do stanu lub potencjału ekologicznego poniżej dobrego, bądź też do złego stanu chemicznego, wskazuje na zły stan wód.

8. Monitoring jakości wód podziemnych i powierzchniowych jest podsystemem Państwowego Monitoringu Środowiska. Prowadzi się go zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (ostatnie z dnia 19 VII 2016 r., Dz. U. poz. 1178).

Celem **monitoringu diagnostycznego** jest m.in. ustalenie stanu jednolitych części wód, ocena wpływu działań antropogenicznych oraz dokonywanie ocen długoterminowych zmian tego stanu. Celem **monitoringu operacyjnego** jest m.in. ustalenie stanu jednolitych części wód uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych. Pełne definicje monitoringu diagnostycznego i operacyjnego zawarte są w ww. rozporządzeniu.

9. Informacje o **ocenie jakości wody dostarczanej przez wodociągi** opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 XI 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do picia.

— changes in electrolytic conductivity do not indicate the inflow of salt waters and any other waters of quality threatening underground waters with pollution.

The **poor status of underground waters** (IV and V quality classes) is a water chemical status, in which at least one condition specified for the good status of underground waters has not been met.

7. Information on the **status of uniform bodies of river and lake waters** are obtained under the monitoring of surface water quality based on designated uniform water bodies, which are basic units for water management.

The **uniform body of surface water** means a discrete and significant element of surface waters, such as: a lake, a reservoir, a stream, river or canal, part of stream, river or canal, a transitional water or a stretch of coastal water.

Assessment of uniform surface water bodies is performed on the basis of decrees of the Minister of the Environment on the method of classifying the status of uniform bodies of surface water and environmental standards for priority substances (last dated 21 VII 2016, Journal of Laws 2016 item 1187). This assessment was prepared according to the recommendations of the European Union (Directive 2000/60/EC called Water Framework Directive), where a final assessment is determined by the worst ratio.

The **status of rivers and lakes water bodies** is evaluated as good or bad by analyzing results of the classification of ecological status or potential (on the basis of research results concerning quality indices of waters constituting physicochemical, biological and hydromorphological elements) and results of the classification of chemical status (on the basis of environmental standards of chemical quality indices). When a water body ecological status or potential is below good or if its chemical status is bad, such a water body is classified as being in bad status.

8. Monitoring of underground and surface water quality is a subsystem of the State Environmental Monitoring. It is conducted in accordance with decrees of the Minister of the Environment on the form and method of monitoring of uniform bodies of surface and underground water (last dated 19 VII 2016, Journal of Laws item 1178).

The purpose of **surveillance monitoring** is i.a. to determine the status of water bodies, evaluate the impact of anthropogenic activities and assessments of long-term changes in this status. The purpose of **operational monitoring** is i.a. to determine the status of water bodies to be at risk of failing to comply with environmental objectives. Full definitions of surveillance and operational monitoring are included in the above mentioned decree.

9. Information concerning the **quality of water drawn from waterworks** is compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 13 XI 2015 on the quality of drinking water intended for

czonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 1989), na podstawie wyników badań przeprowadzanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań, zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Kontrola wodociągów przeprowadzana jest w reprezentatywnych punktach charakterystycznych dla danego wodociągu, uzgodnionych między terenowym właściwym państwowym inspektorem sanitarnym a przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym. Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej.

Wodę dostarczaną ludności do spożycia uznaje się za odpowiadającą lub nieodpowiadającą wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu na podstawie wyników badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych oraz organoleptycznych.

10. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 5, pkt 1) i 3) na str. 92.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to wody używane w procesach produkcyjnych, głównie w elektrowniach ciepłych, do celów chłodzenia. Są one zwykle podgrzane i powodują tzw. zanieczyszczenie termiczne wód.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

consumption (Journal of Laws item 1989), on the basis of results of laboratory tests conducted by the State Sanitary Inspection laboratories or other laboratories with a documented quality system of water analyses recognised by the State Sanitary Inspection.

Monitoring of waterworks is conducted in representative points characteristic for particular waterworks, agreed between the territorially competent state sanitary inspector and the water and sewage company. The waterworks are divided into groups, according to their 24-hour capacity.

Water supplied to the population for consumption is qualified as meeting or not meeting requirements specified in the above mentioned decree on the basis of results of physicochemical, bacteriological and organoleptic tests.

10. Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 5, points 1) and 3) on page 92.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters or into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants, for cooling purposes. This is usually hot water which causes so-called thermal pollution of water.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- it is discharged into waters by a separate sewage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their tributaries does not exceed 26°C and into other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie odprowadzanych ścieków, np. biologiczne z podwyższonym usuwaniem biogenów lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne, zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania (z podwyższonym usuwaniem biogenów, biologicznego lub chemicznego).

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków.

11. Informacje o całkowitej emisji głównych zanieczyszczeń powietrza, tj. o emisji ze wszystkich źródeł są danymi szacunkowymi wyliczonymi na podstawie zużycia paliw i wskaźników technologicznych, opracowanymi zgodnie z metodologią Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC).

Dane o **emisji gazów cieplarnianych** zostały oszacowane zgodnie z metodologią zalecaną do stosowania od 2015 r. przez Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Według uaktualnionej klasyfikacji źródeł emisji opracowanej przez IPCC jest 5 głównych kategorii źródeł emisji: energia; procesy przemysłowe i stosowanie produktów; rolnictwo; użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo; odpady.

Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększona jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została na drodze pomiarów lub na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment of discharged wastewater, e.g. biological with increased biogene removal or mechanical, chemical and biological, was classified as the highest degree of the treatment process (with increased biogene removal, biological or chemical).

Sewage sludge from wastewater treatment plants are understood as sludge from sludge digesters and other installations, used for purifying wastewater.

11. Information regarding total emission of main air pollutants, i.e., concerning emission from all sources, is estimated on the basis of fuel consumption and technological indicators, compiled in accordance with the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) methodology.

Data regarding **emission of greenhouse gases** were estimated in accordance with the methodology recommended by the United Nations Framework Convention on Climate Change since 2015. According to the updated IPCC categorisation the sources of emissions are classified into 5 main categories: energy; industrial processes and product use; agriculture; land use, land use change and forestry; waste.

Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality concerns organisational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which i.a. assures comparability of data, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high threshold of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

12. Informacje o całkowitej zawartości ozonu w atmosferze są wynikiem systematycznych obserwacji ozonu atmosferycznego za pomocą spektrofotometru Dobsona, a od 1992 r. również spektrofotometru Brewera. Jednostką całkowitej zawartości ozonu w atmosferze jest dobson (D), zwany również miliatmocentymetrem (m atm-cm). Całkowita zawartość ozonu w atmosferze wynosi 1 D, jeśli grubość warstwy ozonu zawartego w pionowym słupie powietrza o podstawie 1 cm² i sprawdzonego do warunków normalnych (ciśnienie 760 mmHg i temperatura 0°C) wynosi 0,001 cm.

13. Lasy ochronne są to obszary leśne, których głównym zadaniem jest zachowanie na danym terenie i w jego otoczeniu niezmienionych stosunków glebowych, klimatycznych, wodnych, a także estetyczno-krajobrazowych.

14. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 142); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerwaty przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

12. Information regarding the total ozone content in the atmosphere is the result of systematic observations of atmospheric ozone using the Dobson spectrophotometer, and since 1992 also Brewer spectrophotometer. The dobson (D), also called the miliatmocentimetre (m atm-cm) is the unit of total ozone content in the atmosphere. The total atmospheric ozone content equals 1 D when the thickness of the ozone layer contained in an upright pillar of air with a 1 cm² base and reduced to normal conditions (pressure at 760 mmHg and temperature at 0°C) equals 0,001 cm.

13. Protective forests are forest areas, the main purpose of which is maintaining the soil, climatic, water as well as aesthetic and landscape values in a given area and its surroundings.

14. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, Natura 2000 areas, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 142); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or the Minister of the Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, wychodnie skalne, skarpy itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Sieć **Natura 2000** obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, określająca kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

15. Prezentowane w tabl. 27 dane dotyczą stężenia cezu-137 w artykułach spożywczych, będącego skutkiem promieniowania jonizującego pochodzenia sztucznego.

Promieniowanie jonizujące pochodzenia:

- **naturalnego** to promieniowanie kosmiczne i promieniowanie radionuklidów naturalnych obecnych w środowisku,
- **sztucznego** to promieniowanie spowodowane stosowaniem źródeł promieniotwórczych, urządzeń techniki radiacyjnej oraz próbnymi wybuchami jądrowymi i awariami obiektów techniki jądrowej.

Nuklid — atom określony liczbą masową i atomową.

Radionuklid — nuklid o własnościach promieniotwórczych.

Stężenie radionuklidu — aktywność radionuklidu w jednostce objętości.

Aktywność radionuklidu (radioaktywność) — liczba samoistnych przemian jądrowych zachodzących w jednostce czasu, w określonej masie danego nuklidu promieniotwórczego. Jednostką aktywności jest bekerel (Bq). 1 Bq oznacza jedną przemianę w ciągu sekundy.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, rock outcrops, scarps etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

Natura 2000 network includes Special Protection Areas (SPAs) and Special Areas of Conservation (SACs) that until the creation by way of legal act are Sites of Community Importance (SCIs). The legal basis for its functioning are: Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds, that specifies the criteria to designate and manage special protection areas for endangered bird species as well as the Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.

15. Presented in the table 27 data concern caesium-137 concentration in food products resulting from man-made ionizing radiation.

Ionizing radiation of:

- **natural origin** consists of cosmic radiation and natural radionuclides present in the environment,
- **man-made** is caused by using of radioactive sources, radiation technique installations, nuclear test explosions and accidents in nuclear facilities.

Nuclide — species of atom characterized by its mass number and atomic number.

Radionuclide — nuclide that emits ionizing radiation.

Radionuclide concentration — radionuclide activity in the unit of volume.

Radionuclide activity (radioactivity) refers to the number of spontaneous nuclear changes occurring within a time unit in a given mass of a given radioactive nuclide. The unit of radioactivity is the becquerel (Bq). 1 Bq equals one change per second.

16. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1987, z późniejszymi zmianami).

Prezentowane rodzaje odpadów są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 XII 2014 r. (Dz. U. poz. 1923).

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych i innych.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

17. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą — prowadzących księgi przychodów i rozchodów), jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

16. Waste means any substance or object which the holder discards or intends, or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1987, with later amendments).

Types of waste presented are consistent with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment, dated 9 XII 2014 (Journal of Laws item 1923).

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law on Waste, dated 14 XII 2012.

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even when the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Landfilled waste is understood as waste transferred to own and other landfills and facilities servicing the extractive industries (including heaps and settling ponds).

Waste storage means a temporary waste accumulation, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

17. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and civil law partnerships conducting economic activity — keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section "Public administration and defence; compulsory social security" as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

18. Fundusze ekologiczne — fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzkie) to fundusze tworzone m.in. z opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza oraz umieszczanie odpadów na składowisku), innych opłat środowiskowych, kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się w ujęciu memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska — w ujęciu kasowym).

Od 2010 r. do zadań powiatów i gmin należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych, stanowiących dochody budżetów powiatów i gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazaną do funduszy wojewódzkich.

18. Ecological funds — environmental protection and water management funds (National and voivodship) are funds created from income originating i.a. from environmental use fees (i.e. fees collected i.a. for: emission of air pollutants as well as placement of waste on landfills), other environmental fees, fines for violating environmental protection requirements, repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements — on cash basis).

Since 2010 the objective of powiat and gmina is to finance environmental protection and water management in the amount at least equal to the amount of income from environmental fees and fines, consisting powiat and gmina budgets incomes and reduced by surplus of these incomes that is transferred to voivodship funds.

TABL. 1 (12). STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI KRAJU

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS AND DIRECTIONS OF LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018		2010	2018	SPECIFICATION
	w tys. ha in thous. ha			przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. ha w stosunku do 2017 r. increase (+) or decrease (-) in thous. ha in relation to 2017	na 1 miesz- kańca ^a w ha per capita ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b	31268	31268	31270	+2	0,82	0,81	Total area^b
w tym:							of which:
Użytki rolne	18931	18683	18776 ^c	-34 ^c	0,50	0,49	Agricultural land
w tym:							of which:
grunty orne, sady, łąki i pa- stwiska trwałe	18193	17873	17778	-34	0,48	0,46	arable land, orchards, per- manent meadows and pas- tures
grunty rolne zabudowane	530	598	550	+3	0,01	0,01	agricultural built-up areas
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9531	9674	9534	+21	0,24	0,25	Forest land as well as woody and bushy land
Grunty pod wodami	640	645	652	+1	0,02	0,02	Lands under waters
w tym powierzchniowymi	561	566	571	-0,3	0,01	0,01	of which surface waters
płynącymi	495	509	516	+2	0,01	0,01	flowing
stojącymi	66	57	56	-2	0,00	0,00	standing
Grunty zabudowane i zurbani- zowane	1550	1652	1715	+15	0,04	0,04	Built-up and urbanised areas
w tym: tereny mieszkaniowe	278	323	349	+8	0,01	0,01	of which: residential areas
tereny przemysłowe	112	117	123	-1	0,00	0,00	industrial areas
tereny rekreacji i wy- poczynku	65	65	67	+1	0,00	0,00	recreational areas
tereny komunikacyjne	891	917	939	+6	0,02	0,02	transport areas
użytki kopalne	29	28	29	+1	0,00	0,00	mining grounds
Użytki ekologiczne	34	37	43	+0,2	0,00	0,00	Ecological areas
Nieużytki	482	472	465	-1	0,01	0,01	Wasteland

a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2009 i 2017. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych; patrz dział „Geografia”, uwaga do tabl. 2 na str. 83; zwiększenie powierzchni w 2018 r. wynika ze zmian w przebiegu linii podstawowej morza terytorialnego, patrz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 I 2017 r. w sprawie szczegółowego przebiegu linii podstawowej, zewnętrznej granicy morza terytorialnego oraz zewnętrznej granicy strefy przyległej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 183). c Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 XII, respectively for 2009 and 2017. b Land area (including inland waters) as well as a part of internal waters; see the chapter “Geography”, note to the table 2 on page 83; increase of the area in 2018 results from changes in the course of the primary line of territorial sea, see the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 2017, on the detailed course of the primary line, external border of territorial sea and external border of contiguous zone of the Republic of Poland (Journal of Laws item 183). c Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the item “forest land as well as woody and bushy land”.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (13). GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a

AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES
AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
OGÓŁEM	3486	3851	4425	5102	GRAND TOTAL

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW
BY TYPE OF LAND

Użytki rolne	1831	2308	2967	3004	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
I—III ^b	922	1401	1893	1807	I—III ^b
IV ^c	798	788	953	1073	IV ^c
V i VI oraz VI RZ i PsZ ^d	111	119	121	124	V and VI as well as VI RZ and PsZ ^d
Inne grunty rolne	1104	805	1011	1005	Other agricultural land
Grunty leśne	551	738	447	1093	Forest land

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA
BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	1637	1697	2159	2227	Residential areas
Na tereny przemysłowe	328	667	842	1512	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	120	85	118	140	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	824	742	474	437	Mining grounds
Na inne cele	578	659	832	786	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b—d Pochodzenia: b — mineralnego, c — mineralnego i organicznego, d — organicznego.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land. b—d Of origin: b — mineral, c — mineral and organic, d — organic.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of the Environment.

TABL. 3 (14). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE

DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

GRUNTY	2010	2015	2016	2017	LAND
	w ha		in ha		
Zdewastowane i zdegradowane (stan w dniu 31 XII)	61161	63374	64651	62038	Devastated and degraded (as of 31 XII)
Zrekultywowane (w ciągu roku)	1222	1807	1449	1313	Reclaimed (during the year)
Zagospodarowane (w ciągu roku) ...	581	852	587	519	Managed (during the year)

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (15). ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2017 R.

Stan w dniu 31 XII

MAJOR MINERAL RESOURCES IN 2017

As of 31 XII

KOPALINY	Liczba złóż udokumentowanych geologicznie Number of geologically documented deposits		Zasoby bilansowe złóż udokumentowane geologicznie w mln t Geologically documented balance deposit resources in mln t			MINERALS
	ogółem total	w tym zago- spoda- rowane of which exploited	ogółem total	w tym zago- spoda- rowane of which exploited	przyrost (+) lub ubytek (-) w stosunku do 2016 r. ^a increase (+) or decrease (-) in relation to 2016 ^a	
Surowce energetyczne						Fuels
Ropa naftowa	86	64	24	23	+1,6	Crude petroleum
Gaz ziemny	295	207	117 ^b	94 ^b	-2,8 ^b	Natural gas
Metan pokładów węgla	62	30	97 ^b	42 ^b	+1,0 ^b	Coal bed methane
Węgiel kamienny	158	50	60496	22497	+1917	Hard coal
Węgiel brunatny	91	8	23385	1276	-66,1	Lignite
Surowce metaliczne						Metallic raw materials
Rudy cynku i ołowiu	20	3	84	15	-0,6	Zinc and lead ores
Rudy miedzi i srebra	12	6	1932	1689	-16,6	Copper and silver ores
Surowce chemiczne						Chemical raw materials
Siarka	19	5	504	18	-0,8	Sulphur
Sól kamienna	19	6	85277	15011	-70,1	Rock-salt
Surowce skalne						Mineral resources
Dolomity	12	5	527	233	-1,9	Dolomites
Gliny ceramiczne	23	4	137	10	+2,7	Ceramic clay
Gliny ogniotrwałe	16	1	54	1	-0,1	Fire-resistant clay
Kamienie łamane i bloczne ...	736	327	11164	5852	+244	Crushed and block stones
Piaski formierskie	73	4	303	49	-1,2	Moulding sand
Piaski i żwiry	10117	4004	19254	5980	+237	Sand and gravel
Piaski kwarcowe do produkcji cegły i betonów	165	36	727	130	-13,3	Quartz sand for the produc- tion of bricks and concrete
Piaski podsadzkowe	33	9	4280	875	-211	Filling sand
Surowce ilaste ceramiki bu- dowlanej	1157	179	4062	498	-3,6	Argillaceous raw materials for construction ceramics
Surowce szklarskie	37	8	650	168	+26,4	Glass materials
Wapienie i margle dla prze- mysłu cementowego i wa- pienniczego	181	33	18240	6045	-92,6	Limestone and marls for the cement and lime industry

a Na podstawie danych ostatecznych za 2016 r. b W mld m³.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego.

a On the basis of final data for 2016. b In bn m³.

S o u r c e: data of the Polish Geological Institute — National Research Institute.

TABL. 5 (16). **ZASOBY WODNE I POBÓR WODY**
WATER RESOURCES AND WITHDRAWAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Opady^a w: mm	802,9	501,2	701,2	789,2	Precipitation^a in: mm
km³	251,1	156,7	219,3	246,8	km³
Odpiływ^b w km³	86,9	40,8	41,4	61,0	Outflow^b in km³
na 1 km ^{2c} w dam ³	277,9	130,5	132,4	195,1	per 1 km ^{2c} in dam ³
na 1 mieszkańca w dam ³	2,3	1,1	1,1	1,6	per capita in dam ³
W tym z obszaru kraju w km ³	73,6	36,0	36,4	54,3	Of which from the area of the country in km ³
na 1 km ² w dam ³	235,4	115,2	116,4	173,5	per 1 km ² in dam ³
na 1 mieszkańca w dam ³	1,9	0,9	0,9	1,4	per capita in dam ³
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm³	10866,4	10502,6	10581,4	10080,6	Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm³
ze źródeł:					from sources:
wód powierzchniowych	9172,6	8770,2	8840,8	8356,8	surface waters
wód podziemnych	1625,2	1677,3	1687,9	1673,4	underground waters
wód z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użytych do produkcji)	68,6	55,2	52,8	50,4	drainage water from mines and building constructions (used for production)
na cele:					for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych	7650,7	7463,3	7492,8	7035,0	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) — from own intakes
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	1153,3	991,8	1042,7	1017,5	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^d	2062,4	2047,4	2045,9	2028,1	Exploitation of water supply network ^d

a Łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju; dane obliczono metodą regionów. b Łącznie z dopływami z zagranicy. c Powierzchni ogólnej kraju. d Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

Źródło: w zakresie opadów i odpiływów — dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Including catchment basins outside the borders of the country; data were compiled using the regional method. b Including foreign tributaries. c Total area of the country. d Water withdrawal by intakes before entering the network.

S o u r c e: in regard to precipitation and outflow — data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 6 (17). **ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH**
Stan w dniu 31 XII
EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
O G Ó Ł E M	17176,6	17697,1	17884,8	18021,1	T O T A L
z utworów geologicznych:					from geological formations of the:
Czwartorzędowych	11379,7	11677,5	11789,7	11864,3	Quaternary period
Trzeciorzędowych	1784,9	1857,0	1885,8	1909,6	Tertiary period
Kredowych	2342,7	2438,1	2466,3	2494,1	Cretaceous period
Starszych	1669,2	1724,5	1742,9	1753,2	Older

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego.

S o u r c e: data of the Polish Geological Institute — National Research Institute.

TABL. 7 (18). WYNIKI MONITORINGU JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH W SIECI KRAJOWEJ

RESULTS OF MONITORING OF UNDERGROUND WATERS QUALITY IN DOMESTIC NETWORK

LATA YEARS JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH UNIFORM BODIES OF UNDERGROUND WATERS	Punkty pomiarowe Measurement points	Wody — w % punktów pomiarowych — o klasie jakości Waters — in % of measurement points — by quality class					
		dobrej good			słabej poor		
		I	II	III	IV	V	
OGÓŁEM	2010 ^a	884	0,4	15,7	55,8	17,2	10,9
TOTAL	2015 ^b	356	0,6	28,1	36,5	25,0	9,8
	2016 ^a	1286	3,0	41,5	33,7	15,2	6,6
	2017^b	322	2,8	28,6	34,1	23,0	11,5
O zwierciadle: swobodnym	152	3,9	23,7	36,2	25,0	11,2	
With water table: unconfined							
napiętym	170	1,8	32,9	32,3	21,2	11,8	
confined							

a, b Dane dotyczą monitoringu: a — diagnostycznego, b — operacyjnego.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a, b Data concern: a — surveillance monitoring, b — operational monitoring.

Source: data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 8 (19). STAN JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM

STATUS OF UNIFORM BODIES OF SURFACE WATER SUBJECT TO MONITORING

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednolitych części wód poddanych ocenie Number of uniform water bodies subjected to the assessment				
	ogólnej ^a general ^a		stanu ekologicznego ^b of the ecological status ^b	potencjału ekologicznego ^c of the ecological potential ^c	stanu chemicznego ^{bc} of the chemical status ^{bc}
	ogółem total	o stanie of the status			
		dobrym good	złym bad		

RZĘKI^d MONITOROWANE W 2017 R.RIVERS^d MONITORED IN 2017

OGÓŁEM	1159	4	1155	508	331	896
TOTAL						
Dorzecze: Wisły	604	3	601	318	157	463
Drainage basin: Odry	512	1	511	155	174	401
Dniestru	1	—	1	1	—	1
Dunaju	3	—	3	3	—	2
Jarft	2	—	2	—	—	2
Łaby	2	—	2	1	—	2
Niemna	14	—	14	12	—	12
Pregoly	20	—	20	17	—	12
Świeżej	1	—	1	1	—	1

JEZIORA MONITOROWANE W LATACH 2012—2017

LAKES MONITORED IN 2012—2017

OGÓŁEM	860	126	734	913	122	434
TOTAL						
Dorzecze: Wisły	391	65	326	462	20	199
Drainage basin: Odry	367	40	327	316	101	187
Niemna	22	9	13	35	—	13
Pregoly	79	12	67	99	1	35
Świeżej	1	—	1	1	—	—

a Wynika z porównania oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, uzupełnionego o wyniki ekstrapolacji lub oceny eksperckiej i jest wypadkową tych ocen. b, c Dotyczy jednolitych części wód: b — naturalnych, c — sztucznych i silnie zmienionych. d Łącznie ze zbiornikami zaporowymi.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a Results from a comparison of the ecological status/potential and chemical status assessment, supplemented by results of extrapolation or expert assessment and is the resultant of those assessments. b, c Concerns uniform water bodies: b — natural, c — artificial and heavily modified. d Including dam reservoirs.

Source: data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 9 (20). JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2017 R.

QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wodociągi ^a o wydajności w m ³ /d Waterworks ^a with a capacity of m ³ /24 h					SPECIFICATION
	poniżej below 100	100— —1000	1001— —10000	10001— —100000	powyżej over 100000	
Urządzenia w ewidencji (stan w dniu 31 XII)	3484	4242	650	58	3	Facilities registered (as of 31 XII) of which controlled
w tym skontrolowane	3423	4194	647	58	3	
W % skontrolowanych — urządzenia dostarczające wodę: odpowiadającą wymaganiom ^b nieodpowiadającą wymaganiom ^b	98,2 1,8	99,2 0,9	99,5 0,5	100,0 —	100,0 —	In % of controlled — facilities supplying water: meeting requirements ^b not meeting requirements ^b
Ludność zaopatrywana w wodę odpowiadającą wymaganiom w % ludności korzystającej z urządzeń ^c	98,9	99,3	99,7	100,0	100,0	Population supplied with water meeting requirements in % of population using facilities ^c

a Prowadzące zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę. b Określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 XI 2015 r. c Na podstawie szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Providing collective water supply of the population. b Specified in the decree of the Minister of Health dated 13 XI 2015. c Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 10 (21). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				
OGÓŁEM	9216,8	8827,8	8895,2	8455,1	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	7919,0	7569,5	7605,4	7138,5	discharged directly by plants
w tym wody chłodnicze	6907,4	6705,7	6729,3	6257,4	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1297,8	1258,4	1289,8	1316,6	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	2309,4	2122,1	2166,0	2197,7	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczone	2133,7	2015,1	2061,3	2091,1	treated
w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	1242,4	1254,2	1288,7	1315,6	of which discharged by sewage network
mechanicznie	615,7	510,4	514,0	497,4	mechanically
chemicznie ^a	121,8	87,0	87,4	94,8	chemically ^a
biologicznie	361,8	328,2	342,4	360,8	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	1034,4	1089,4	1117,4	1138,0	with increased biogene removal
nieoczyszczone	175,7	107,0	104,7	106,6	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	120,3	102,9	103,5	105,6	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	55,4	4,1	1,2	1,0	discharged by sewage network

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Concerns only industrial wastewater.

TABL. 11 (22). ŚCIEKI ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ

WASTEWATER DISCHARGED BY SEWAGE NETWORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				
OGÓŁEM	1297,8	1258,4	1289,8	1316,6	TOTAL
Oczyszczone	1242,4	1254,2	1288,7	1315,6	Treated
mechanicznie	1,4	0,4	0,4	0,4	mechanically
biologicznie	228,2	189,9	197,2	207,6	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	1012,9	1063,9	1091,0	1107,5	with increased biogene removal
Nieoczyszczone	55,4	4,1	1,2	1,0	Untreated

TABL. 12 (23). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

WASTEWATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych					Industrial wastewater treatment plants
Liczba	1155	929	922	926	Number
mechaniczne	389	237	233	221	mechanical
chemiczne	114	98	99	103	chemical
biologiczne	602	548	545	557	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	50	46	45	45	with increased biogene removal
Przepustowość w dam ³ /d	6973,2	5440,4	5572,1	5457,8	Capacity in dam ³ /24 h
mechaniczne	4790,5	3673,9	3679,1	3542,0	mechanical
chemiczne	1079,8	811,5	933,0	945,7	chemical
biologiczne	991,7	821,7	822,2	825,0	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	111,2	133,3	137,8	145,1	with increased biogene removal
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a					Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba	3136	3268	3253	3258	Number
mechaniczne	59	20	19	11	mechanical
biologiczne	2263	2423	2408	2439	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	825	826	808	with increased biogene removal
Przepustowość w dam ³ /d	8947,2	8883,3	8812,7	8751,9	Capacity in dam ³ /24 h
mechaniczne	8,0	0,9	1,0	0,4	mechanical
biologiczne	1730,0	1419,5	1351,7	1359,1	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	7209,2	7462,9	7460,0	7392,4	with increased biogene removal
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem^b	64,7	72,7	73,5	73,6	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population^b
Mechanicznych	0,1	0,0	0,0	0,0	Mechanical
Biologicznych	14,9	13,7	13,7	14,0	Biological
Z podwyższonym usuwaniem biogenów ...	49,6	58,9	59,7	59,5	With increased biogene removal

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz dział „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, tabl. 1 i 3 na str. 327 i 328.
b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów.

a On sewage network; see the chapter "Municipal infrastructure. Dwellings", tables 1 and 3 on pages 327 and 328.
b Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances.

TABL. 13 (24). OSADY ŚCIEKOWE Z PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. t suchej masy		in thous. t of dry solid		
Osady wytworzone ogółem (w ciągu roku)	895,1	951,5	947,2	1035,2	Total sewage sludge generated (during the year)
z oczyszczalni: przemysłowych ...	368,4	383,5	378,9	450,7	from treatment plants: industrial
komunalnych	526,7	568,0	568,3	584,5	municipal
w tym:					of which:
Stosowane w rolnictwie ^a	136,9	126,6	133,9	126,1	Applied in agriculture ^a
Stosowane do rekultywacji terenów (w tym gruntów na cele rolnicze)	150,4	31,3	31,7	32,1	Applied in land reclamation (including land for agricultural purposes)
Stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu	31,3	48,2	32,8	26,9	Applied in cultivation of plants intended for compost production
Przekształcone termicznie	66,4	165,4	194,7	232,3	Incinerated
Składowane	165,9	131,5	97,6	101,8	Landfilled
Osady nagromadzone na składowiskach na terenie oczyszczalni ścieków (stan w końcu roku)	6450,5	6483,9	6287,0	6316,4	Sewage sludge accumulated on landfills on the wastewater treatment plants (end of the year)
Z oczyszczalni: przemysłowych	6118,1	6237,0	6065,8	6097,1	From treatment plants: industrial
komunalnych	332,4	246,9	221,2	219,3	municipal

a Do uprawy wszystkich plodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz.

a To cultivation of all crops marketed, including crops designed to produce fodder.

TABL. 14 (25). CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA^aTOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w tys. t	in thous. t		
Dwutlenek siarki	866	702	582	Sulphur dioxide
Tlenki azotu ^b	858	705	726	Nitrogen oxides ^b
Dwutlenek węgla	331710	310526	321182	Carbon dioxide
Tlenek węgla	3069	2370	2506	Carbon oxide
Niemetanowe lotne związki organiczne	920	872	890	Volatile non-methane organic compounds
źródła antropogeniczne	636	591	609	anthropogenic sources
przyroda	284	282	282	nature
Amoniak	285	267	267	Ammonia
Pyły	424	342	352	Particulates

^a Dane szacunkowe; dane za lata 2010 i 2015 zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Wyrażone w dwutlenku azotu.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

^a Estimated data; data for 2010 and 2015 have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b Expressed in nitrogen dioxide.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 15 (26). CAŁKOWITA EMISJA DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU I PYŁÓW^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ ZANIECZYSZCZEŃTOTAL EMISSION OF SULPHUR DIOXIDE, NITROGEN OXIDES AND PARTICULATES^a BY SOURCES OF POLLUTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek siarki Sulphur dioxide			Tlenki azotu ^b Nitrogen oxides ^b			Pyły Particulates			SPECIFICATION
	2010	2015	2016	2010	2015	2016	2010	2015	2016	
	w tys. t			in thous. t						
O G Ó Ł E M	866	702	582	858	705	726	424	342	352	TOTAL
Źródła stacjonarne:										Stationary sources:
energetyka zawodowa	365	278	164	233	173	151	20	13	11	heat and power generating plants
energetyka przemysłowa	167	162	142	81	78	75	31	29	28	industrial power plants
technologie przemysłowe	16	15	15	24	25	25	32	31	31	industrial technologies
gospodarstwa domowe ...	154	128	134	78	66	71	162	117	124	households
inne źródła ^c	163	119	126	107	91	98	154	130	135	other sources ^c
Źródła mobilne	0,3	0,3	0,3	335	272	307	25	22	24	Mobile sources

^a, ^b Patrz notki do tabl. 14. ^c Kociołownie lokalne, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo i inne.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

^a, ^b See footnotes to the table 14. ^c Local boiler plants, trade workshops, agriculture and others.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 16 (27). CAŁKOWITA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH^aTOTAL EMISSION OF GREENHOUSE GASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES				
Dwutlenek węgla	331710	310526	321182	Carbon dioxide
Metan	1900	1866	1844	Methane
Podtlenek azotu	66	64	65	Nitrous oxide

^a Patrz notka a do tabl. 14.

^a See footnote a to the table 14.

TABL. 16 (27). CAŁKOWITA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH^a (dok.)TOTAL EMISSION OF GREENHOUSE GASES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
W EKWIWALENCIE DWUTLENKU WĘGLA w tys. t AS CARBON DIOXIDE EQUIVALENT in thous. t				
OGÓŁEM	405973	385170	395824	TOTAL
Dwutlenek węgla	331710	310526	321182	Carbon dioxide
Metan	47496	46659	46109	Methane
Podtlenek azotu	19708	18925	19484	Nitrous oxide
Gazy fluorowane:				Fluorinated gases:
wodorofluorowęglowodory (HFC _s)	7006	8970	8957	hydrofluorocarbons (HFC _s)
perfluorowęglowodory (PFC _s)	17	13	13	perfluorocarbons (PFC _s)
sześciofluorek siarki (SF ₆)	35	77	78	sulphur hexafluoride (SF ₆)

a Patrz notka a do tabl. 14.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

a See footnote a to the table 14.

Source: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 17 (28). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	1796	1816	1859	1879	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	1209	1204	1187	1180	particulates
gazowych	260	246	252	261	gases
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thous. t:
pyłowych	63	44	39	36	particulates
w tym:					of which:
pyły ze spalania paliw	45	28	22	21	particulates from the combustion of fuels
pyły cementowo-wapieniczne i materiałów ogniotrwałych	2	2	2	2	cement and lime particulates as well as fire-resistant materials
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1704	1605	1429	1379	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	519	392	260	244	of which: sulphur dioxide
tlenek węgla	344	351	336	345	carbon oxide
tlenki azotu	341	269	240	230	nitrogen oxides
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	19192	19396	19405	19309	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	2299	2275	2415	2438	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,7	99,8	99,8	99,8	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	57,4	58,6	62,8	63,9	gases (excluding carbon dioxide)
Zwiększenie (+) lub zmniejszenie (-) zanieczyszczeń ^b w tys. t:					Increase (+) or decrease (-) in pollutants ^b in thous. t:
pyłowych	+0,3	-3	-4	-2	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	+37	+27	-163	-59	gases (excluding carbon dioxide)
w tym dwutlenek siarki	+7	-11	-108	-16	of which sulphur dioxide

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy. b W warunkach porównywalnych w stosunku do roku poprzedniego, tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases. b In comparable conditions in relation to the previous year, i.e., for the same plants and pollutant types, and calculated according to the same methods.

TABL. 18 (29). ŚREDNIE MIESIĘCZNE CAŁKOWITEJ ZAWARTOŚCI OZONU W ATMOSFERZE^a
MONTHLY AVERAGE TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE^a

LATA YEARS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w dobsonach in dobsons											
O G Ó Ł E M TOTAL												
2010	343	377	395	396	367	346	333	316	316	300	300	338
2015	373	373	381	370	370	354	334	304	294	292	290	271
2016	363	337	360	385	374	340	328	308	286	290	273	301
2017	335	330	360	364	353	334	337	307	305	287	292	297
ZWIĘKSZENIE (+) LUB ZMNIJSZENIE (-) W STOSUNKU DO ŚREDNICH WIELOLETNIICH INCREASE (+) OR DECREASE (-) IN RELATION TO LONG-TERM AVERAGES												
2010 do 1963—2009 to	+5	+5	+14	+12	-1	-9	-5	-4	+16	+13	+13	+29
2015 do 1963—2014 to	+37	+4	+2	-10	+3	—	-3	-15	-6	+5	+3	-36
2016 do 1963—2015 to	+27	-34	-20	+2	+7	-13	-9	-11	-14	+3	-13	-6
2017 do 1963—2016 to	-3	-41	-20	-19	-14	-19	—	-12	+6	—	+6	-10

a Pomiary wykonane w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym Polskiej Akademii Nauk w Belsku k. Grójca.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

a Measurements were made by the Central Geophysical Observatory of the Polish Academy of Sciences in Belsk, near Grójec.

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection and the Institute of Geophysics, Polish Academy of Sciences obtained from the State Environmental Monitoring system.

TABL. 19 (30). LASY OCHRONNE^a

Stan w dniu 1 I

PROTECTIVE FORESTS^a

As of 1 I

KATEGORIE LASÓW	2010	2015	2016	2017	FOREST CATEGORY
	w tys. ha in thous. ha				
O G Ó Ł E M	3356	3709	3776	3811	TOTAL
Glebochronne	325	321	323	322	Soil-protecting
Wodochronne	1486	1541	1542	1544	Water-protecting
Uzdrowiskowe	56	55	55	53	Health-resort
Uszkodzone przez przemysł	468	466	463	463	Damaged by industry
Nasienne	13	12	12	12	Seedling
Podmiejskie	641	628	633	617	Suburban
Obronne	132	125	119	119	Defensive forests
Ostoje zwierząt	74	68	66	64	Animal sanctuaries
Cenne pod względem przyrodniczym	114	445	517	572	Environmentally valuable
Pozostałe	47	47	46	45	Others

a W lasach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a In forests managed by the State Forests National Forest Holding.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 20 (31). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**

Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION	
	w tys. ha		in thous. ha	w % powierzchni ogólnej kraju in % of total area of the country	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM	10140,7	10176,0	10167,0	10175,6	32,5	2648	TOTAL
Parki narodowe	314,5	314,7	315,1	315,1	1,0	82	National parks
Rezerваты przyrody	164,2	166,9	168,3	169,2	0,5	44	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^a	2529,0	2522,8	2518,3	2518,3 ^b	8,1	655	Landscape parks ^a
Obszary chronionego krajobrazu ^a	6987,7	7005,9	6997,5	7000,0 ^c	22,4	1821	Protected landscape areas ^a
Stanowiska dokumentacyjne	0,9	0,9	1,0	1,0	0,0	0	Documentation sites
Użytki ekologiczne	51,0	52,3	53,0	53,4	0,2	14	Ecological areas
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	93,5	112,4	113,8	118,7	0,4	31	Landscape-nature complexes

a Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie (ok. 1% powierzchni obszarów prawnie chronionych). b, c Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody oraz innych form ochrony przyrody powierzchnia wynosi: b — 2604,7 tys. ha, c — 7089,0 tys. ha.

a Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas (approximately 1% of areas under legal protection). b, c Including nature reserves and other forms of nature protection area is: b — 2604,7 thous. ha, c — 7089,0 thous. ha.

TABL. 21 (32). **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 XII

NATIONAL PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a (nazwa i lokalizacja) NATIONAL PARKS ^a (name and location)	Powierzchnia w ha Area in ha				otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective) zone	
	parków narodowych national parks		z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^b of grand total number — strictly protected ^b			
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	razem total	w tym lasów of which forests		
OGÓŁEM	2010	314475	194735	68001	54059	447839
TOTAL	2015	314700	195186	73352	60008	447980
	2016	315075	194822	74697	61286	449808
	2017	315087	194832	75815	62355	449474
Biebrzański (woj. podlaskie)		59223	15730	7494	6707	66824
Kampinoski (woj. mazowieckie, łódzkie)		38544	27572	4636	4130	37756
Bieszczadzki (woj. podkarpackie)		29202	24434	20336	18614	55783
Słowiński ^c (woj. pomorskie)		21573	6183	5392	2713	30220
Tatrzański (woj. małopolskie)		21197	16382	12609	7917	181
Magurski (woj. podkarpackie, małopolskie)		19437	18571	2408	2408	22969
Wigierski (woj. podlaskie)		15090	9415	1823	1696	11284
Drawieński (woj. zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie)		11342	9548	569	443	40890
Białowiecki (woj. podlaskie)		10517	9974	6059	5820	3224
Poleski (woj. lubelskie)		9760	4865	117	114	13703

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Bez wód przybrzeżnych M. Bałtyckiego.

a Listed according to decreasing grand total area. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 21 (32). **PARKI NARODOWE (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

NATIONAL PARKS (cont.)

As of 31 XII

PARKI NARODOWE ^a (nazwa i lokalizacja) NATIONAL PARKS ^a (name and location)	Powierzchnia w ha Area in ha				otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective) zone
	parków narodowych national parks		z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^b of grand total number — strictly protected ^b		
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	razem total	w tym lasów of which forests	
Roztoczański (woj. lubelskie)	8483	8111	1029	1029	38096
Woliński ^c (woj. zachodniopomorskie)	8199	4648	500	419	3369
Ujście Warty (woj. lubuskie)	8074	82	682	—	10454
Świętokrzyski (woj. świętokrzyskie)	7626	7222	2911	2894	20786
Wielkopolski (woj. wielkopolskie)	7597	4795	259	115	7406
Narwiański (woj. podlaskie)	7350	93	—	—	15408
Gorczański (woj. małopolskie)	7039	6613	3617	3602	16647
Gór Stołowych (woj. dolnośląskie)	6352	5823	771	771	10505
Karkonoski (woj. dolnośląskie)	5951	4397	2158	713	13093
Bory Tucholskie (woj. pomorskie)	4613	3936	324	278	12981
Babiogórski (woj. małopolskie, śląskie)	3399	3201	1126	1025	8437
Pieniński (woj. małopolskie)	2372	1710	744	694	2682
Ojcowski (woj. małopolskie)	2146	1529	251	251	6777

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Bez wód przybrzeżnych M. Bałtyckiego.

a Listed according to decreasing grand total area. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 22 (33). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

L A T A REZERWATY	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		Y E A R S RESERVES
		ogółem total	w tym pod ochroną ścisłą ^a of which strictly protected ^a	
OGÓŁEM	2010	1463	164202	TOTAL
	2015	1490	166919	
	2016	1493	168336	
	2017	1498	169194	
Faunistyczne	134	45025	1175	Fauna
Krajobrazowe	106	24802	4392	Landscape
Leśne	740	67818	9965	Forest
Torfowiskowe	188	18417	1531	Peat-bog
Florystyczne	162	4849	602	Flora
Wodne	56	6075	75	Water
Przyrody nieożywionej	75	1660	392	Inanimate nature
Stepowe	34	517	6	Steppe
Słonoroślowe	3	30	—	Halophyte

a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 23 (34). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

L A T A Y E A R S ZESPOŁY ^a I PARKI KRAJOBRAZOWE (nazwa i lokalizacja) SETS ^a AND LANDSCAPE PARKS (name and location)	Powierzchnia ^b w ha Area ^b in ha				
	ogółem total	w tym of which			
		lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water	
OGÓŁEM	2010	2607478	1307753 ^c	814859 ^c	102490 ^c
TOTAL	2015	2606092	1316960 ^c	816368 ^c	99850 ^c
.....	2016	2604679	1319076 ^c	813988 ^c	99218 ^c
.....	2017	2604726	1323225^c	811172^c	99736^c
Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych (woj. lubelskie)	240325	116139	103232	4599	
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	229669	128632	55559	893	
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego (woj. małopolskie, podkarpackie)	180749	966 ^c	1340 ^c	4 ^c	
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego	180158	64004	89091	9751	
Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych (woj. pomorskie)	153892	95873	37334	11395	
Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu (woj. podkarpackie)	141136	90762	42101	1632	
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie (woj. podkarpackie)	130721	98797	25496	927	
Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych (woj. mazowieckie)	126047	68994	46339	2961	
Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych (woj. świętokrzyskie)	117188	64504	46541	1150	
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego	103877	48323	34715	8022	
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego	98268	46477	42262	3717	
Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych (woj. dolnośląskie)	94753	42009	34565	7511	
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w Gorzowie Wielkopolskim	75870	39583	25467	4466	
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych (woj. opolskie)	62591	45745	14784	896	
Zespół Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego (woj. kujawsko-pomorskie)	55643	9371	38371	3099	
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza ławskiego i Wzgórz Dylewskich (woj. warmińsko-mazurskie)	29556	17331	6309	4620	
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów	584285	345718	167668	34093	
Landscape parks not included in sets					

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. b Łącznie z rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c Z braku aktualnych pomiarów geodezyjnych dane podaje się bez powierzchni w parkach krajobrazowych woj. małopolskiego.

a Listed according to decreasing total area. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Because of lack of current geodesic measurements data are presented excluding area in landscape parks of małopolskie voivodship.

TABL. 24 (35). **OBSZARY NATURA 2000^a**

Stan w dniu 31 XII

NATURA 2000 AREAS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Obszary specjalnej ochrony ptaków:					Special Protection Areas: number area in thous. ha of which on the Baltic Sea
liczba	144	145	145	145	
powierzchnia w tys. ha	5570,9	5575,2	5575,2	5559,9	
w tym na M. Bałtyckim	648,5	649,0	649,0	648,5	
Specjalne obszary ochrony siedlisk ^b :					Special Areas of Conservation ^b : number area in thous. ha of which on the Baltic Sea
liczba	823	849	849	849	
powierzchnia w tys. ha	3791,7	3851,0	3851,0	3851,0	
w tym na M. Bałtyckim	359,9	359,9	359,9	359,7	

a Powierzchnie obszarów specjalnej ochrony ptaków i specjalnych obszarów ochrony siedlisk mogą się częściowo lub w całości pokrywać ze sobą oraz z innymi formami ochrony przyrody. b Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a Special Protection Areas and Special Areas of Conservation can overlap with each other and with other forms of nature protection, either in part or in whole. b Sites of Community Importance.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 25 (36). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	36293	36510	36560	36232	T O T A L
Pojedyncze drzewa	30059	29982	30063	29347	Individual trees
Grupy drzew	3658	3780	3734	4026	Tree clusters
Glazy narzutowe	1034	1091	1096	1130	Erratic boulders
Skalki i jaskinie	303	303	305	328	Stones and caves
Aleje	699	762	770	795	Alleys
Pozostałe	540	592	592	606 ^a	Others

a W tym 162 źródła, wodospady i wywierzyska, 126 krzewów i 7 jarów.

a Of which 162 sources, waterfalls and exsurgents, 126 bushes and 7 ravines.

TABL. 26 (37). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA CHRONIONE^a**
Stan w dniu 31 XII
IMPORTANT PROTECTED ANIMALS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Żubry	1224	1553	1712	1873	European bisons
Kozice	172	275	384	310	Northern chamois
Niedźwiedzie brunatne	147	224	262	304	Brown bears
Bobry europejskie	68993	101336	121624	124622	Eurasian beavers
Rysie	285	390	434	432	Eurasian lynxes
Wilki	770	1484	2139	2390	Grey wolves
Gluszcze	509	447	442	441	Western capercaillie
Cietrzewie	770	340	382	315	Black grouses

a Dane szacunkowe; z wyjątkiem żubrów, podawanych na podstawie „Księgi Rodowodowej Żubrów”, prowadzonej od 1947 r.

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a Estimated data; except European bisons, presented on the basis of the "European Bison Pedigree Book", conducted since 1947.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 27 (38). **ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU-137 W NIEKTÓRYCH ARTYKUŁACH SPOŻYWCZYCH^a**
AVERAGE ANNUAL CAESIUM-137 CONCENTRATION IN SOME FOOD PRODUCTS^a

L A T A Y E A R S	Mleko Milk	Mięso Meat	Drób Poultry	Ryby Fish	Jaja Eggs	Zboża Cereals	Ziemniaki Potatoes	Warzywa Vege- tables	Owoce Fruit
	w Bq/kg in Bq/kg								
2010	0,5	0,8	0,6	1,0	0,4	0,4	0,6	0,5	0,4
2015	0,5	0,8	0,6	0,8	0,4	0,5	0,5	0,4	0,3
2016	0,4	0,6	0,5	0,8	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
2017	0,5	0,9	0,5	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4

a Według uproszczonej metody pomiarowej.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki.

a According to simplified measurement method.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency.

TABL. 28 (39). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotych- czas składo- wane (na- groma- dzone ^b ; stan w końcu roku) Waste land- filled up to now (accu- mulated ^b ; end of the year)	SPECIFICATION
	ogółem grand total	pod- dane odzys- kowi ^a recove- red ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		prze- ka- zane innym odbiór- com trans- ferred to other recipi- ents	maga- zyno- wane czasowo tem- porarily stored		
			razem total	w tym składo- wane ^d of which land- filled ^d				
w mln t in mln t								
OGÓŁEM 2015	131,0	28,6	26,5	22,0	74,1	1,8	1681,4	TOTAL
2016	128,3	25,3	26,3	22,1	74,4	2,3	1710,6	
2017	113,8	21,6	21,1	16,9	70,0	1,2	1736,5	
w tym:								of which:
Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud me- tali nieżelaznych	31,5	1,8	0,0	0,0	29,7	—	646,2	Waste from floatation dressing of non-fer- rous metal ores
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin	28,2	10,0	5,7	5,7	12,2	0,2	443,5	Waste from washing and cleaning of minerals
Mieszanki popiołowo-żu- łowe z mokrego od- prowadzania odpadów paleniskowych	8,2	0,0	6,5	6,5	1,6	0,1	309,6	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Żużle z procesów wyta- piania (wielkopiecowe, stalownicze)	3,7	2,0	—	—	1,6	0,1	2,3	Melting slag (blast-fur- nace, steelmaking)
Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali	3,6	0,9	2,3	2,0	0,3	0,0	86,3	Waste from mineral non- metalliferous excava- tion
Popioły lotne z węgla	3,4	0,0	0,1	0,0	3,2	0,1	25,3	Coal fly ash
Mieszanki popiołów lot- nych i odpadów sta- łych z wapienowych me- tod odsiarczania ga- zów odlotowych	2,6	—	—	—	2,6	0,0	0,0	Mixtures of fly ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; dane o odpadach komunalnych patrz dział „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, tabl. 7 na str. 331. b, d Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach i stawach osadowych); b — własnych, d — własnych i innych. c We własnym zakresie przez wytwórcę.

a Excluding municipal waste; data on municipal waste see the chapter "Municipal infrastructure. Dwellings", table 7 on page 331. b, d On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps and settling ponds); b — own, d — own and other. c By waste producer on its own.

TABL. 29 (40). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a
(ceny bieżące)OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
Ochrona środowiska	10926,2	15160,0	6517,0	6825,4	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2219,4	4259,5	2520,7	2315,5	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw ^b	727,1	745,9	647,4	431,5	of which outlays on modern fuel combustion technologies ^b
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	7206,1	6644,7	2277,3	2715,2	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	1626,4	1445,4	272,9	379,1	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	5241,0	4832,2	1747,1	2060,4	sewage network discharging wastewater and precipitation water
systemy obiegowego zasilania wodą	21,2	7,3	56,1	5,8	circulation systems of water supply
Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	989,4	3138,1	964,4	915,0	Waste management, protection of soils, underground and surface waters
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	27,4	48,7	109,1	136,9	Protection of biodiversity and landscape
w tym ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	16,1	45,8	105,4	132,3	of which the protection and reconstruction of species and habitats
Zmniejszanie hałasu i wibracji	141,6	350,1	186,8	67,5	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	3565,4	3294,6	1690,3	2065,7	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	1798,4	1230,2	811,0	948,5	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	709,4	521,8	196,9	233,0	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	441,4	631,3	417,8	531,6	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków górskich	223,2	469,0	46,5	96,5	Regulation and management of rivers and mountain streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	392,8	442,3	218,1	256,1	Flood embankments and pump stations

UDZIAŁ W NAKŁADACH INWESTYCYJNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ w %
SHARE IN INVESTMENT OUTLAYS IN THE NATIONAL ECONOMY in %

Ochrona środowiska	5,0	5,6	2,7	2,6	Environmental protection
Gospodarka wodna	1,6	1,2	0,7	0,8	Water management

W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO w %
IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT in %

Ochrona środowiska	0,76	0,84	0,35	0,34	Environmental protection
Gospodarka wodna	0,25	0,18	0,09	0,10	Water management

^a Nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
^b Obejmujące m.in. modernizację kotłowni i ciepłowni.

^a These outlays are also included in the appropriate sections of the national economy. ^b Including i.a. modernisation of boiler and thermal energy plants.

TABL. 30 (41). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Ochrona środowiska					Environmental protection
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	80	49	17	21	facilities
w tym oczyszczalnie:					of which:
biologiczne	49	45	15	19	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	4	2	1	2	with increased biogene removal
przepustowość oczyszczalni w dam ³ /d	121,6	212,7	71,2	67,6	capacity of treatment plants in dam ³ /24 h
mechanicznych	42,1	115,3	1,2	54,1	mechanical
chemicznych	9,2	0,1	50,7	0,0	chemical
biologicznych	62,2	68,8	13,3	10,4	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	8,2	28,6	6,0	3,1	with increased biogene removal
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	8462	7961	2642	2058	wastewater
wody opadowe	837	866	457	506	precipitation water
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń — w tys. t/r — w zakresie:					Ability of completed systems, in thous. t/y, to:
redukcji zanieczyszczeń: pyłowych	4,2	58,6	48,2	104,1	reduce: particulate pollutants
gazowych	16,7	86,2	123,3	10,1	gas pollutants
unieszkodliwiania odpadów	1345	1632	2535	225	waste treatment
w tym składowania	1031	449	1091	153	of which landfilling
gospodarczego wykorzystania odpadów	3495	2335	1839	367	economic use of waste
Rekultywacja terenów składowania odpadów w ha	76	443	64	49	Reclamation of areas used for landfilling of waste in ha
Gospodarka wodna					Water management
Wydajność ujęć wodnych ^a w dam ³ /d	106,3	81,5	83,4	49,6	Capacity of water intakes ^a in dam ³ /24 h
Uzdatnianie wody w dam ³ /d	127,8	74,8	37,2	36,4	Water treatment in dam ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	6271	4599	2888	2662	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w hm ³	0,2	1,5	0,0	—	Capacity of water reservoirs in hm ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich w km	299	232	89	14	Regulation and management of rivers and mountain streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe ^b w km ...	110	240	27	24	Flood embankments ^b in km

a Bez ujęć w energetyce zawodowej. b Budowa i modernizacja.

U w a g a. Ponadto oddano do użytku indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków: w 2010 r. — 10159, w 2015 r. — 10596, w 2016 r. — 2224 i w 2017 r. — 3209, o łącznej przepustowości w dam³/d: w 2010 r. — 19,3, w 2015 r. — 20,1, w 2016 r. — 6,4 i w 2017 r. — 5,7.

a Excluding water intakes in power generating plants. b Construction and modernisation.

N o t e. Moreover, independent wastewater treatment facilities were completed: 10159 in 2010, 10596 in 2015, 2224 in 2016 and 3209 in 2017 with a total capacity in dam³/24 h of: 19,3 in 2010, 20,1 in 2015, 6,4 in 2016 and 5,7 in 2017.

TABL. 31 (42). **FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W 2017 R.**
ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Narodowy	Woje-	SPECIFICATION
	Total	National	wódzkie	
	w mln zł		in mln zł	
ŚRODKI FUNDS				
Stan funduszy na początek roku	19734,8	11886,0	7848,8	Funds at the beginning of the year
Zwiększenia stanu funduszy	2791,5	1862,7	928,8	Increases of funds
Oplaty środowiskowe	2083,8	1530,1	553,7	Environmental fees
w tym:				of which:
gospodarka ściekowa i ochrona wód	340,5	117,7	222,8	wastewater management and protection of water
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	367,3	128,6	238,7	protection of air and climate
gospodarka odpadami	138,4	48,4	90,0	waste management
opłaty eksploatacyjne i koncesyjne wynikające z prawa geologicznego i górniczego	272,7	272,7	x	exploitation and concession fees resulting from the geological and mining law
kwoty pomniejszych wynikające z art. 402 ustawy Prawo Ochrony Środowiska	20,6	20,6	x	the deduction amounts resulting from Art. 402 of the Environmental Protection Law
opłaty zastępcze wynikające z ustawy o efektywności energetycznej	416,4	416,4	x	substitute fees resulting from the energy efficiency act
opłaty zastępcze wynikające z ustawy Prawo Energetyczne	518,2	518,2	x	substitute fees resulting from the Energy Law
Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska	7,5	5,3	2,2	Fines for violating environmental protection requirements
Dotacje z budżetu państwa	78,1	70,5	7,6	Subsidies from the state budget
Otrzymane nadwyżki	119,8	—	119,8	Received surpluses
Przychody finansowe	460,0	240,2	219,8	Financial revenues
Pozostałe zwiększenia funduszy	42,1	16,5	25,6	Other increases of funds
Zmniejszenia stanu funduszy	1544,8	833,6	711,2	Decreases of funds
Dotacje	1169,9	641,5	528,4	Grants
Koszty działalności operacyjnej	258,5	93,0	165,5	Costs of operating activity
Koszty finansowe	114,8	99,0	15,8	Financial costs
Inne koszty i pozostałe zmniejszenia funduszy	1,7	0,1	1,6	Other costs and decreases of funds
Stan funduszy na koniec roku	20981,4	12915,0	8066,4	Funds at the end of the year
DZIEDZINY FINANSOWANIA DOMAIN OF FINANCING				
O G Ó Ł E M	2918,5	1163,0	1755,5	T O T A L
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	764,6	153,2	611,4	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1043,4	348,5	694,9	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	315,5	139,7	175,8	Waste management
Pozostałe dziedziny	795,1	521,6	273,5	Others

U w a g a. Ponadto urzędy marszałkowskie oraz Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przekazały do budżetów powiatów 146,4 mln zł (w tym 141,1 mln zł z tytułu opłat środowiskowych) oraz do budżetów gmin — 457,7 mln zł (w tym 430,0 mln zł z tytułu opłat środowiskowych, z czego 49,0 mln zł z tytułu opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów).

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Note. Moreover, marshals' offices and the Chief Inspectorate for Environmental Protection transferred to powiats budgets 146,4 mln zł (of which 141,1 mln zł from environmental fees) and to gminas budgets — 457,7 mln zł (of which 430,0 mln zł from environmental fees, whereof 49,0 mln zł from fees and fines for removal of trees and bushes).

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Organy przedstawicielskie

Representative organs

Kadencje Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 IV 1997 r., art. 98:
Sejm: VII kadencji — od 8 XI 2011 r. do 11 XI 2015 r.,
VIII kadencji — od 12 XI 2015 r.
Senat: VIII kadencji — od 8 XI 2011 r. do 11 XI 2015 r.,
IX kadencji — od 12 XI 2015 r.

Terms of office of the Sejm and Senate of the Republic of Poland in accordance with the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 IV 1997, Art. 98:
Sejm: VII term — from 8 XI 2011 to 11 XI 2015,
VIII term — since 12 XI 2015.
Senate: VIII term — from 8 XI 2011 to 11 XI 2015,
IX term — since 12 XI 2015.

Kadencja Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wybranego w wyborach powszechnych trwa 5 lat.

The term of office of the President of the Republic of Poland, elected in a general election, lasts 5 years.

Lech Wałęsa — od 23 XII 1990 r. do 23 XII 1995 r.

Lech Wałęsa — from 23 XII 1990 to 23 XII 1995.

Aleksander Kwaśniewski — od 23 XII 1995 r. do 23 XII 2000 r.,
od 23 XII 2000 r. do 23 XII 2005 r.

Aleksander Kwaśniewski — from 23 XII 1995 to 23 XII 2000,
from 23 XII 2000 to 23 XII 2005.

Lech Aleksander Kaczyński — od 23 XII 2005 r. do 10 IV 2010 r.^a.

Lech Aleksander Kaczyński — from 23 XII 2005 to 10 IV 2010^a.

Bronisław Maria Komorowski — od 6 VIII 2010 r. do 6 VIII 2015 r.

Bronisław Maria Komorowski — from 6 VIII 2010 to 6 VIII 2015.

Andrzej Sebastian Duda — od 6 VIII 2015 r.

Andrzej Sebastian Duda — since 6 VIII 2015.

a Kadencja przerwana na skutek tragicznej śmierci Prezydenta w katastrofie lotniczej w Smoleńsku; zgodnie z art. 131, ust. 2 Konstytucji, do czasu wyboru nowego Prezydenta, Marszałek Sejmu tymczasowo wykonywał obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

a The term of office interrupted due to the tragic death of the President in a plane crash in Smolensk; according to Art. 131, par. 2 of the Constitution, until the election of a new President, the Marshal of the Sejm temporarily discharged the duties of the President of the Republic of Poland.

Uwaga do tablic 1, 2, 5 i 13

Stosunek liczby oddanych głosów (ważnych kart do głosowania) do ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania (wyrażony w %) określa się jako frekwencję wyborczą.

Note to tables 1, 2, 5 and 13

The rate of the number of votes cast (valid voting cards) to the total number of persons entitled to vote (expressed in %) is defined as the voting turnout.

TABLE 1 (43). WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2015 R.

ELECTION OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE	I tura wyborów — 10 V I election round — 10 V		II tura wyborów — 24 V II election round — 24 V		SPECIFICATION
	w tys. in thous.	w % uprawnionych in % of entitled voters	w tys. in thous.	w % uprawnionych in % of entitled voters	
Uprawnieni do głosowania	30688,6	x	30709,3	x	Persons entitled to vote
Oddane głosy	15023,9	48,96	16993,2	55,34	Votes cast
w tym głosy ważne	14898,9	48,55	16742,9	54,52	of which valid votes

U w a g a. W I turze wyborów brało udział 11 kandydatów, spośród których do II tury przeszło 2 — Andrzej Sebastian Duda i Bronisław Maria Komorowski, którzy otrzymali odpowiednio: w I turze — 34,76% i 33,77% ogółu głosów ważnych, a w II turze — 51,55% i 48,45%.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e. 11 candidates participated in the I election round, among whom 2 candidates entered the II election round — Andrzej Sebastian Duda and Bronisław Maria Komorowski, who received respectively: in the I round — 34,76% and 33,77% of all valid votes, and in the II round — 51,55% and 48,45%.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 2 (44). WYBORY DO SEJMU I SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
 ELECTIONS TO THE SEJM AND SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sejm	Senat	Sejm	Senat	SPECIFICATION
	Sejm	Senate	Sejm	Senate	
	9 X 2011		25 X 2015		
Uprawnieni do głosowania w tys.	30762,9		30629,2		Persons entitled to vote in thous.
Oddane głosy: w tysiącach	15050,0	15048,3	15595,3	15593,0	Votes cast: in thousand
w % uprawnionych	48,92	48,92	50,92	50,91	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	14369,5	14531,5	15200,7	14988,1	in thousand
w % uprawnionych	46,71	47,24	49,63	48,93	in % of entitled voters

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
 Source: data of the National Electoral Commission.

TABL. 3 (45). WYNIKI WYBORÓW DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W DNIU 25 X 2015 R.
WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH
 RESULTS OF THE ELECTION TO THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 25 X 2015
 BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Zarejestrowani kandydaci Registered candidates	Oddane głosy ważne Valid votes cast		Uzyskane mandaty Mandates received	ELECTION COMMITTEES
		w tys. in thous.	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	7858	15200,7	100,00	460	TOTAL
Prawo i Sprawiedliwość	919	5711,7	37,58	235	Law and Justice
Platforma Obywatelska RP	916	3661,5	24,09	138	Civic Platform of the Republic of Poland
Wyborców „Kukiz'15”	838	1339,1	8,81	42	Of Electors "Kukiz'15"
Nowoczesna Ryszarda Petru	859	1155,4	7,60	28	Nowoczesna of Ryszard Petru
Polskie Stronnictwo Ludowe	916	779,9	5,13	16	Polish People's Party
Wyborców Mniejszość Niemiecka	24	27,5	0,18	1	Of Electors German Minority
Pozostałe ^a	3386	2525,6	16,62	—	Others ^a

a Dotyczy 11 komitetów wyborczych, których kandydaci nie uzyskali mandatów.

U w a g a. Posłów wybierano spośród kandydatów zarejestrowanych przez 17 komitetów wyborczych na 387 listach kandydatów w 41 okręgach wyborczych.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Concerns 11 election committees whose candidates did not receive mandates.

Note. Deputies were elected from among candidates registered by 17 election committees on 387 candidate lists in 41 constituencies.

Source: data of the National Electoral Commission.

TABL. 4 (46). WYNIKI WYBORÓW DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W DNIU 25 X 2015 R. WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH

RESULTS OF THE ELECTION TO THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 25 X 2015 BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Zarejestrowani kandydaci Registered candidates	Oddane głosy ważne Valid votes cast		Uzyskane mandaty Mandates received	ELECTION COMMITTEES
		w tys. in thous.	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	423	14988,1	100,00	100	TOTAL
Prawo i Sprawiedliwość	98	5993,4	39,99	61	Law and Justice
Platforma Obywatelska RP	83	4323,8	28,85	34	Civic Platform of the Republic of Poland
Polskie Stronnictwo Ludowe	58	1109,7	7,40	1	Polish People's Party
Wyborców Marka Borowskiego	1	124,1	0,83	1	Of Electors of Marek Borowski
Wyborców Obremski — niezależny Senator z Wrocławia	1	89,7	0,60	1	Of Electors Obremski — independent Senator from Wrocław
Wyborców Lidia Staroń — Zawsze po stronie ludzi	1	63,9	0,43	1	Of Electors Lidia Staroń — Always on People's Side
Wyborców Grzegorza Biereckiego	1	42,9	0,29	1	Of Electors of Grzegorz Bierecki
Pozostałe ^a	180	3240,7	21,62	—	Others ^a

a Dotyczy 84 komitetów wyborczych, których kandydaci nie uzyskali mandatów.

U w a g a. Senatorów wybierano spośród kandydatów zarejestrowanych przez 91 komitetów wyborczych w 100 jednomandatowych okręgach wyborczych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Concerns 84 election committees whose candidates did not receive mandates.

N o t e. Senators were elected from among candidates registered by 91 election committees in 100 single-member constituencies.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 5 (47). WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ELECTIONS TO THE EUROPEAN PARLIAMENT IN THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	7 VI 2009	25 V 2014	SPECIFICATION
Liczba mandatów	50	51	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów na posłów:			Number of registered candidates for Members of Parliament:
ogółem	1293	1277	total
na 1 mandat	25,9	25,0	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	30565,3	30636,5	Persons entitled to vote in thous.
Oddane głosy: w tysiącach	7497,3	7297,5	Votes cast: in thousand
w % uprawnionych	24,53	23,82	in % of entitled voters
w tym głosy ważne: w tysiącach	7364,8	7069,5	of which valid votes: in thousand
w % uprawnionych	24,10	23,08	in % of entitled voters

U w a g a. W wyniku wyborów wszystkie mandaty zostały obsadzone, w tym w dniu 7 VI 2009 r. wybrano 11 kobiet, a w dniu 25 V 2014 r. — 12 kobiet.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e. As a result of elections all mandates were filled, of which on 7 VI 2009, 11 women were elected and on 25 V 2014 — 12 women.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 6 (48). POSŁOWIE I SENATOROWIE
 Stan na początku kadencji
 DEPUTIES AND SENATORS
 As of the beginning of the term of office

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sejm Sejm				Senat Senate				SPECIFICATION
	Rzeczypospolitej Polskiej — kadencje of the Republic of Poland — terms								
	VII		VIII				IX		
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	460	110	460	126	100	13	100	13	TOTAL

WEDŁUG WIEKU
 BY AGE

21—29 lat	10	1	17	4	x	x	x	x	21—29
30—39	84	12	80	20	4	1	6	—	30—39
40—49	132	33	113	26	19	2	18	2	40—49
50—59	164	40	153	47	45	5	39	4	50—59
60 lat i więcej	70	24	97	29	32	5	37	7	60 and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
 BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	422	106	420	118	94	13	96	13	Tertiary
Policealne i średnie	37	4	38	8	6	—	3	—	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodo- we	1	—	2	—	—	—	1	—	Basic vocational

Źródło: dane Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.

Source: data of the Chancellery of the Sejm and the Chancellery of the Senate.

TABL. 7 (49). KLUBY I KOŁA POSELSKIE VIII KADENCJI SEJMU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ W 2017 R.
 Stan w dniu 31 XII
 DEPUTY CLUBS AND GROUPS OF THE VIII TERM OF THE SEJMU OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2017
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Członkowie Members	SPECIFICATION
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	237	Parliamentary Club Law and Justice
Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska	136	Parliamentary Club Civic Platform
Klub Poselski Kukiz'15	30	Deputies' Club Kukiz'15
Klub Poselski Nowoczesna	26	Deputies' Club Nowoczesna
Klub Parlamentarny Polskiego Stronnictwa Ludowego	15	Parliamentary Club of the Polish People's Party
Koło Poselskie Wolni i Solidarni	6	Deputies' Group Free and Solidary
Koło Poselskie Unii Europejskich Demokratów	4	Deputies' Group of the Union of European Democrats
Posłowie niezrzeszeni	6	Independent deputies

Źródło: dane Kancelarii Sejmu.

Source: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 8 (50). **KLUBY SENACKIE IX KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2017 R.**

Stan w dniu 31 XII

SENATE CLUBS OF THE IX TERM OF THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2017

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Członkowie Members	SPECIFICATION
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	66	Parliamentary Club Law and Justice
Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska	31	Parliamentary Club Civic Platform
Senatorowie niezrzeszeni	3	Independent senators

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

Source: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 9 (51). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI VII ORAZ VIII KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

SELECTED DATA REGARDING THE ACTIVITY OF THE VII AND VIII TERM OF THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kadencje Sejmu Sejm terms		SPECIFICATION
	VII	VIII ^a	
Posiedzenia	102	54	Sessions
Dni obrad	287	150	Days in session
Wpływ projektów ustaw ^b	1300	733	Inflow of draft bills ^b
z inicjatywy:			by initiative of:
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	22	18	the President of the Republic of Poland
Senatu	101	38	the Senate
Rady Ministrów	463	327	the Council of Ministers
posłów	644	308	deputies
komisji sejmowych	42	21	Sejm committees
obywateli	28	21	citizens
Ustawy uchwalone	752	459	Laws passed
w tym ustawy uchwalone w trybie pilnym	15	—	of which laws passed by the urgent procedure
w tym ustawy, do których Senat:			of which laws to which the Senate:
wniósł poprawki	286	119	submitted amendments
zgłosił wnioski o odrzucenie	3	—	submitted an application for rejection
Ustawy, do których Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zgłosił wniosek o ponowne rozpatrzenie	6	3	Laws to which the President of the Republic of Poland submitted an application for reconsideration
Podjęte uchwały w formie apeli, rezolucji, oświadczeń i deklaracji	286	247	Resolutions passed in the form of appeals, resolutions, statements and declarations
Interpelacje poselskie	34895	18294	Interpellations submitted by deputies
w tym zgłoszone indywidualnie	29430	14972	of which submitted individually
Zapytania poselskie	8627	6425	Inquiries submitted by deputies
w tym zgłoszone indywidualnie	7587	4986	of which submitted individually
Pytania w sprawach bieżących	975	529	Questions in current affairs
Informacje bieżące	88	49	Current information

a Dane dotyczą okresu od 12 XI 2015 r. do 31 XII 2017 r. b Dotyczy projektów, którym nadano numer druku, a tym samym rozpoczęto procedowanie ścieżki legislacyjnej.

Źródło: dane Kancelarii Sejmu.

a Data concern the period from 12 XI 2015 to 31 XII 2017. b Concerns draft bills with assigned form number which are considered in legislative procedure.

Source: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 10 (52). **DZIAŁALNOŚĆ STAŁYCH KOMISJI SEJMOWYCH VII ORAZ VIII KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

ACTIVITIES OF STANDING COMMITTEES OF THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND DURING THE VII AND VIII TERM

KOMISJE	Kadencje Sejmu Sejm terms						COMMITTEES
	VII		VIII ^a				
	członkowie ^b members ^b	posiedzenia komisji committee sessions	członkowie ^b members ^b	posiedzenia komisji committee sessions	uchwalone passed dezyderaty desiderata opinie opinions		
Administracji i Cyfryzacji ^c	26	134	x	x	x	x	Administration and Digitisation ^c
Administracji i Spraw Wewnętrznych ^d	39	210	38	136	1	9	Administration and Internal Affairs ^d
Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii ^e	19	174	19	79	1	9	Digitisation, Innovation and New Technologies ^e
Edukacji, Nauki i Młodzieży	36	231	40	119	2	21	Education, Science and Youth
Etyki Poselskiej	5	91	5	47	—	3	Deputies' Ethics
Finansów Publicznych	55	543	49	300	1	159	Public Finance
Gospodarki i Rozwoju ^f	43	174	39	95	—	13	Economy and Development ^f
Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	x	x	17	76	3	9	Maritime Economy and Inland Shipping
Infrastruktury	40	405	39	154	8	14	Infrastructure
Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki	42	184	27	94	3	8	Physical Education, Sport and Tourism
Kultury i Środków Przekazu	28	198	30	97	—	13	Culture and Media
Łączności z Polakami za Granicą ...	18	96	40	76	8	16	On Liaison with Poles Abroad
Mniejszości Narodowych i Etnicznych	16	107	18	59	4	2	National and Ethnic Minorities
Obrony Narodowej	31	141	37	80	—	12	National Defence
Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa	26	209	34	112	3	9	Environmental Protection, Natural Resources and Forestry
Odpowiedzialności Konstytucyjnej	18	83	16	12	—	2	Constitutional Accountability
Polityki Senioralnej ^g	27	30	17	51	5	2	Senior Citizen Policy ^g
Polityki Społecznej i Rodziny	39	261	41	104	—	8	Social Policy and Family
Regulaminowa i Spraw Poselskich	18	117	17	53	—	32	Rules and Deputies Affairs
Rolnictwa i Rozwoju Wsi	42	291	34	204	9	13	Agriculture and Rural Development
Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	28	395	30	181	1	25	Local Government and Regional Policy
Sprawiedliwości i Praw Człowieka	28	281	32	113	—	22	Justice and Human Rights
Do Spraw Energii i Skarbu Państwa ^h	27	154	32	90	—	9	Energy and Treasury ^h
Do Spraw Kontroli Państwowej	17	174	17	75	1	23	State Control
Do Spraw Petycji ⁱ	17	2	15	110	70	2	Petition ⁱ
Do Spraw Służb Specjalnych	9	144	6	57	3	87	Special Services
Do Spraw Unii Europejskiej	42	361	45	175	2	27	European Union Affairs
Spraw Zagranicznych	26	195	31	91	2	71	Foreign Affairs
Ustawodawcza	33	143	30	65	—	196	Legislative
Zdrowia	44	236	38	107	1	17	Health

a Dane dotyczą okresu od 12 XI 2015 r. do 31 XII 2017 r. b Stan w końcu okresu. c, g, i Powołane: c — 23 XI 2012 r., g — 9 V 2014 r., i — 8 VII 2015 r. d Do 8 XI 2012 r. Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, od 9 XI 2012 r. do 11 XI 2015 r. Komisja Spraw Wewnętrznych. e, f, h Do 11 XI 2015 r.: e — Komisja Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, f — Komisja Gospodarki, h — Komisja Skarbu Państwa.

U w a g a. W Sejmie działało również: w VII kadencji — 6 komisji nadzwyczajnych, w VIII kadencji — 2 komisje nadzwyczajne i 1 komisja śledcza.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Sejmu.

a Data concern the period from 12 XI 2015 to 31 XII 2017. b End of the period. c, g, i Established on: c — 23 XI 2012, g — 9 V 2014, i — 8 VII 2015. d Until 8 XI 2012 Administration and Internal Affairs Committee, from 9 XI 2012 to 11 XI 2015 Internal Affairs Committee. e, f, h Until 11 XI 2015: e — Innovation and New Technologies Committee, f — Economic Committee, h — State Treasury Committee.

N o t e. In the VII term of the Sejm there were also 6 special committees, in the VIII term — 2 special committees and 1 investigative committee.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 11 (53). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI VIII ORAZ IX KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
 SELECTED DATA REGARDING THE ACTIVITY OF THE VIII AND IX TERM OF THE SENATE
 OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kadencje Senatu Senate terms		SPECIFICATION
	VIII	IX ^a	
Posiedzenia	82	53	Sessions
Dni obrad	159	128	Days in session
Inicjatywy ustawodawcze	103	29	Legislative initiatives
Ustawy rozpatrzone	755	458	Laws considered
w tym ustawy, do których:			of which laws to which:
wniesiono poprawki	284	119	amendments were submitted
zgłoszono wniosek o odrzucenie	4	—	an application for rejection was submitted
Liczba zgłoszonych poprawek do rozpatrzonych ustaw	3365	1115	Number of amendments submitted to considered laws
w tym: przyjęte przez Sejm	2882	1027	of which: accepted by the Sejm
odrzucone przez Sejm	465	50	rejected by the Sejm
Podjęte uchwały	970	605	Resolutions passed
legislacyjne	859	458	legislative
okolicznościowe	48	59	circumstantial
pozostałe	63	88	others

a Dane dotyczą okresu od 12 XI 2015 r. do 31 XII 2017 r.

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

a Data concern the period from 12 XI 2015 to 31 XII 2017.

Source: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 12 (54). **DZIAŁALNOŚĆ STAŁYCH KOMISJI SENACKICH VIII ORAZ IX KADENCJI SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
 ACTIVITIES OF STANDING COMMITTEES OF THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND
 DURING THE VIII AND IX TERM

KOMISJE	Kadencje Senatu Senate terms				COMMITTEES
	VIII		IX ^a		
	człon- kowie ^b mem- bers ^b	posie- dzenia komisji com- mittee sessions	człon- kowie ^b mem- bers ^b	posie- dzenia komisji com- mittee sessions	
Budżetu i Finansów Publicznych	9	263	8	116	Budget and Public Finance
Gospodarki Narodowej i Innowacyjności ^c	13	290	12	106	National Economy and Innovativeness ^c
Infrastruktury	x	x	10	120	Infrastructure
Kultury i Środków Przekazu	13	97	14	84	Culture and Media
Nauki, Edukacji i Sportu	11	95	12	61	Science, Education and Sport
Obrony Narodowej	14	112	13	50	National Defence
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Regulaminowa, Etyki i Spraw Senator- skich	9	302	10	194	Human Rights, the Rule of Law and Petitions
Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecz- nej ^d	7	65	11	54	Rules, Ethics and Senatorial Affairs
Rolnictwa i Rozwoju Wsi	12	196	10	112	Family, Senior and Social Policy ^d
Roślinnictwa i Rozwoju Wsi	12	167	9	88	Agriculture and Rural Development
Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej	11	303	16	133	Local Government and State Administra- tion
Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą	14	82	12	60	Emigration Affairs and Contacts with Poles Abroad
Spraw Unii Europejskiej	14	140	x	x	European Union Affairs
Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej ^e Środowiska	10	184	15	154	Foreign and European Union Affairs ^e
Ustawodawcza	11	146	9	90	Environment
Zdrowia	10	418	19	211	Legislative
	14	108	11	69	Health

a Dane dotyczą okresu od 12 XI 2015 r. do 31 XII 2017 r. b Stan w końcu okresu. c, e Do 11 XI 2015 r.: c — Komisja Gospodarki Narodowej, e — Komisja Spraw Zagranicznych. d Do 7 VIII 2014 r. Komisja Rodziny i Polityki Społecznej.

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

a Data concern the period from 12 XI 2015 to 31 XII 2017. b End of the period. c, e Until 11 XI 2015: c — National Economy Committee, e — Foreign Affairs Committee. d Until 7 VIII 2014 Family and Social Policy Committee.

Source: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 13 (55). WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R.
 ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014
A. WYBORY RADNYCH W DNIU 16 XI
 ELECTIONS OF COUNCILLORS ON 16 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rady gmin ^a Gmina councils ^a	Rady miast na prawach powiatu City with powiat status councils	Rady powiatów Powiat councils	Sejmiki województw Voivodship regional councils	Rady dzielnic m.st. Warszawy ^b District councils of the Capital City Warszawa ^b	SPECIFICATION
Liczba mandatów	37842	1694	6276	555	423	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów na radnych:						Number of registered candidates for councillors:
w tysiącach	131,8	22,8	64,9	8,9	4,7	in thousand
na 1 mandat	3,5	13,5	10,3	16,0	11,2	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	20047,6	9837,2	20628,5	30613,7	1335,7	Persons entitled to vote in thous.
Oddane głosy:						Votes cast:
w tysiącach	10117,7	4056,0	10358,1	14453,9	632,6	in thousand
w % uprawnionych	50,5	41,2	50,2	47,2	47,4	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:						of which valid votes:
w tysiącach	9680,4	3751,9	8631,8	11928,7	599,5	in thousand
w % uprawnionych	48,3	38,1	41,8	39,0	44,9	in % of entitled voters

B. WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST
 DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Wójtowie Village mayors	Burmistrzowie Mayors	Prezydenci miast Presidents of cities	SPECIFICATION
------------------	-----------------	----------------------------	-------------------------	--	---------------

I TURA WYBORÓW — GŁOSOWANIE W DNIU 16 XI
 I ELECTION ROUND — VOTING ON 16 XI

Liczba mandatów	2477	1565	806	106	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów:					Number of registered candidates:
ogółem	8029	4450	2960	619	total
na 1 mandat	3,2	2,8	3,7	5,8	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	30439,3	8713,3	10059,5	11666,5	Persons entitled to vote in thous.

a Bez rad miast na prawach powiatu; dane dotyczące uprawnionych do głosowania i oddanych głosów nie obejmują tych okręgów wyborczych, w których nie przeprowadzono głosowania z uwagi na fakt, że liczba kandydatów była równa liczbie mandatów. b Zgodnie z ustawą z dnia 15 III 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1438) Warszawa jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu, w skład której wchodzi 18 dzielnic.

a Excluding city with powiat status councils; data concerning persons entitled to vote and votes cast do not include those constituencies where voting was not conducted because the number of candidates was equal to the number of mandates. b In compliance with the Law on the System of the Capital City Warszawa, dated 15 III 2002 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1438) Warszawa is a gmina which is also a city with powiat status, encompassing 18 city districts.

TABL. 13 (55). WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R. (dok.)

ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014 (cont.)

B. WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST (dok.)

DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Wój- towie Village mayors	Burmi- strzowie Mayors	Prezy- denci miast Presi- dents of cities	SPECIFICATION
------------------	-----------------	------------------------------------	------------------------------	--	---------------

I TURA WYBORÓW — GŁOSOWANIE W DNIU 16 XI (dok.)

I ELECTION ROUND — VOTING ON 16 XI (cont.)

Oddane głosy: w tysiącach	14410,4	4666,2	4911,9	4832,2	Votes cast: in thousand
w % uprawnionych	47,3	53,6	48,8	41,4	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	14105,1	4560,2	4795,4	4749,5	in thousand
w % uprawnionych	46,3	52,3	47,7	40,7	in % of entitled voters
Liczba obsadzonych mandatów	1586	1119	431	36	Number of filled mandates

II TURA WYBORÓW — GŁOSOWANIE W DNIU 30 XI

II ELECTION ROUND — VOTING ON 30 XI

Liczba mandatów	890	445	375	70	Number of mandates
Liczba kandydatów	1773	884	749	140	Number of candidates
Uprawnieni do głosowania w tys.	16060,6	2573,7	5231,1	8255,8	Persons entitled to vote in thous.
Oddane głosy: w tysiącach	6419,0	1255,4	2160,4	3003,2	Votes cast: in thousand
w % uprawnionych	40,0	48,8	41,3	36,4	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	6339,5	1241,7	2136,5	2961,2	in thousand
w % uprawnionych	39,5	48,2	40,8	35,9	in % of entitled voters
Liczba obsadzonych mandatów	889	444	375	70	Number of filled mandates

U w a g a.

1. W liczbie obsadzonych mandatów nie uwzględniono wyboru 2 wójtów, którzy jako jedyni kandydaci nie otrzymali więcej niż połowy ważnie oddanych głosów (wyboru wójtów dokonały rady gmin w grudniu 2014 r.).
2. Dane nie obejmują gminy wiejskiej Zielona Góra oraz miasta na prawach powiatu Zielona Góra, ponieważ wybory do tych jednostek nie odbyły się z uwagi na ich połączenie z dniem 1 I 2015 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 VII 2014 r. — Dz. U. poz. 1023 (wybory odbyły się w marcu 2015 r.).

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e.

1. In the number of filled mandates data do not include election of 2 village mayors who, as the only candidates, did not receive more than a half of valid votes cast (elections of village mayors were made by gmina councils in December 2014).
2. Data do not include rural gmina Zielona Góra and the city with powiat status Zielona Góra, because elections to these units were not held due to their combination since 1 I 2015, according to the decree of the Council of Ministers, dated 29 VII 2014 — Journal of Laws item 1023 (elections took place in March 2015).

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 14 (56). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
 COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Radni Councillors of							
	rad gmin ^a gmina councils ^a		rad miast na pra- wach powiatu ^b city with powiat status councils ^b		rad powiatów powiat councils		sejmików województw voivodship regional councils	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

 STAN W DNIU WYBORÓW — 16 XI 2014 R.^c
 AS OF ELECTION DAY — 16 XI 2014^c

OGÓŁEM TOTAL	37842	10357	2117	585	6276	1204	555	128
w wieku: aged:								
18—29 lat	2057	403	176	44	134	21	11	4
30—39	7147	2115	513	114	874	154	78	22
40—49	9939	3102	449	122	1370	259	123	33
50—59	11994	3171	535	161	2516	529	221	43
60 lat i więcej and more	6705	1566	444	144	1382	241	122	26

 STAN W DNIU 31 XII 2017 R.
 AS OF 31 XII 2017

OGÓŁEM TOTAL	37732	10435	2150	642	6270	1357	555	142
-------------------------------------	--------------	--------------	-------------	------------	-------------	-------------	------------	------------

 Według wieku
 By age

18—29 lat	928	165	89	22	62	14	5	2
30—39	5563	1518	434	95	572	112	48	14
40—49	9345	3036	487	132	1226	258	118	33
50—59	11737	3241	482	170	2221	506	197	47
60 lat i więcej and more	10159	2475	658	223	2189	467	187	46

 Według poziomu wykształcenia
 By educational level

Wyższe	13662	4457	1769	536	4786	1113	510	133
Tertiary								
Policealne i średnie	15028	4618	326	99	1273	228	42	9
Post-secondary and secondary								
Zasadnicze zawodowe	7958	1180	46	4	194	13	3	—
Basic vocational								
Gimnazjalne i podstawowe	1084	180	9	3	17	3	—	—
Lower secondary and primary								

a Bez radnych rad miast na prawach powiatu. b Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy. c Patrz uwaga 2 do tabl. 13 na str. 126.

a Excluding councillors of city with powiat status councils. b Including councillors of the Capital City Warszawa district councils. c See note 2 to the table 13 on page 126.

TABL. 14 (56). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Radni Councillors of							
	rad gmin ^a gmina councils ^a		rad miast na prawach powiatu ^b city with powiat status councils ^b		rad powiatów powiat councils		sejmików województw voivodship regional councils	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

STAN W DNIU 31 XII 2017 R. (dok.)

AS OF 31 XII 2017 (cont.)

Według grup zawodów^dBy occupational groups^d

Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2411	589	463	116	2651	551	337	79
Managers								
Specjaliści	8001	2934	1110	370	1868	526	167	48
Professionals								
Technicy i inny średni personel	4864	1204	181	44	363	48	20	11
Technicians and associate professionals								
Pracownicy biurowi	2907	1445	167	61	417	119	5	1
Clerical support workers								
Pracownicy usług i sprzedawcy	4395	1317	108	22	269	42	6	1
Service and sales workers								
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9085	1923	15	4	480	43	18	1
Skilled agricultural, forestry and fishery workers								
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2333	177	30	2	63	2	—	—
Craft and related trades workers								
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1591	47	15	—	38	—	—	—
Plant and machine operators, and assemblers								
Pracownicy wykonujący prace proste	732	214	3	1	18	3	—	—
Elementary occupations								
Siły zbrojne	340	5	12	—	23	—	—	—
Armed forces occupations								

a Bez radnych rad miast na prawach powiatu. b Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy. d W podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

Ź r ó d ł o: w zakresie radnych w dniu wyborów — dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Excluding councillors of city with powiat status councils. b Including councillors of the Capital City Warszawa district councils. d In the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by occupation performed before taking retirement or other pension.

S o u r c e: in regard to councillors on election day — data of the National Electoral Commission.

TABL. 15 (57). **WÓJTOWIE, BURMISTRZOWIE I PREZYDENCI MIAST W 2017 R.**

Stan w dniu 31 XII

VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES IN 2017

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Wójtowie Village mayors		Burmistrzowie i prezydenci miast ^a Mayors and presidents of cities ^a		Prezydenci miast na prawach powiatu Presidents of cities with powiat status	
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL	2493	272	1553	172	874	93	66	7
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
25—29 lat	8	—	3	—	5	—	—	—
30—39	232	23	158	18	68	5	6	—
40—49	594	66	353	40	224	24	17	2
50—59	942	115	572	73	347	40	23	2
60 lat i więcej and more	717	68	467	41	230	24	20	3
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	2262	262	1379	163	817	92	66	7
Tertiary								
Policealne i średnie	220	10	165	9	55	1	—	—
Post-secondary and secondary								
Zasadnicze zawodowe	10	—	8	—	2	—	—	—
Basic vocational								
Gimnazjalne i podstawowe	1	—	1	—	—	—	—	—
Lower secondary and primary								

^a Łącznie z 18 burmistrzami (w tym 3 kobiety) dzielnic m.st. Warszawy; bez prezydentów miast na prawach powiatu.

^a Including 18 mayors (of which 3 women) of the Capital City Warszawa districts; excluding presidents of cities with powiat status.

 TABL. 16 (58). **WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO**

VERDICTS AND DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zgodność ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodność ustaw z umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie	35	44	36	30 ^a	Conformity of laws or ratified international agreements to the Constitution of the Republic of Poland and conformity of laws to international agreements, the ratification of which required prior consent granted by a law

^a Łącznie z 2 wyrokami dotyczącymi zgodności z Konstytucją zarówno ustaw, jak i przepisów prawa wydawanych przez centralne organy państwowe.

^a Including 2 verdicts regarding the conformity to the Constitution of both laws and law regulations issued by central state organs.

TABL. 16 (58). **WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO (dok.)**

VERDICTS AND DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zgodność przepisów prawa (wydawanych przez centralne organy państwowe) z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami	3	6	7	6	Conformity of law regulations (issued by central state organs) to the Constitution of the Republic of Poland, ratified international agreements and laws
Pytania prawne	46	78	23	25	Questions of law
Skargi konstytucyjne	30	45	30	27	Constitutional complaints

U w a g a. Trybunał Konstytucyjny działa na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 IV 1997 r. oraz ustaw z dnia 30 XI 2016 r.: o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072), o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2073) z późniejszymi zmianami i przepisów wprowadzających ww. ustawy (Dz. U. 2016 poz. 2074). W latach 2010—2016 obowiązywały ustawy o Trybunale Konstytucyjnym: z dnia 1 VIII 1997 r. (Dz. U. Nr 102, poz. 643) z późniejszymi zmianami, z dnia 25 VI 2015 r. (Dz. U. poz. 1064) z późniejszymi zmianami i z dnia 22 VII 2016 r. (Dz. U. poz. 1157). Zgodnie z Konstytucją Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów wybieranych indywidualnie przez Sejm na 9 lat.

Ź r ó d ł o: dane Trybunału Konstytucyjnego.

Note. The legal base of the activity of the Constitutional Tribunal is the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 IV 1997 as well as the Laws dated 30 XI 2016: on the Organisation and Procedure before the Constitutional Tribunal (Journal of Laws item 2072), on the Status of Judges of the Constitutional Tribunal (Journal of Laws item 2073) with later amendments and regulations introducing those laws (Journal of Laws 2016 item 2074). In 2010—2016 the following laws on the Constitutional Tribunal had legal force: dated 1 VIII 1997 (Journal of Laws No. 102, item 643) with later amendments, dated 25 VI 2015 (Journal of Laws item 1064) with later amendments and dated 22 VII 2016 (Journal of Laws item 1157). According to the Constitution the Constitutional Tribunal is composed of 15 judges chosen individually by the Sejm for 9 years.

S o u r c e: data of the Constitutional Tribunal.

TABL. 17 (59). **DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

ACTIVITY OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (Ombudsman)

A. W PŁYW SPRAW I WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

CASES RECEIVED AND PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (Ombudsman)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W PŁYW SPRAW^a
CASES RECEIVED^a

OGÓŁEM	56641	57627	52551	52836	TOTAL
W tym nowych spraw	26575	27376	24360	22800	Of which new cases

WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (Ombudsman)

OGÓŁEM	404	435	650	466	TOTAL
Wystąpienia o charakterze ogólnym	293	286	441	273	Pronouncements of a general character
w tym wnioski o podjęcie inicjatywy prawodawczej	95	144	196	115	of which motions for undertaking a legislative initiative
Wnioski do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności przepisów z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej ...	10	21	24	6	Motions to the Constitutional Tribunal for ascertaining the incompatibility of regulations with the Constitution of the Republic of Poland
Przystąpienie do skargi konstytucyjnej	10	12	12	10	Joining a constitutional complaint
Przystąpienie do postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie wniosków i w sprawie pytań prawnych	x	9	19	10	Joining proceedings before the Constitutional Tribunal in case of the motions and on juridical questions

a Przez wpływ spraw rozumie się zarejestrowane w danym roku wszystkie pisma, tj.: listy od obywateli i innych wnioskodawców, notatki z przyjęć interesantów oraz z kontroli terenowych, dotyczące zarówno spraw będących w toku, jak i spraw, którymi Rzecznik się jeszcze nie zajmował; przez nową sprawę rozumie się pierwsze pismo zarejestrowane w danej sprawie.

a Cases received are understood as all documents registered in a given year, i.e.: letters from citizens and other petitioners, notes from meetings with petitioners as well as from local inspections, concerning both on-going cases and cases the Defender has not yet initiated; a new case means the first letter registered in a given case.

TABL. 17 (59). **DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)**

ACTIVITY OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (cont.)

A. WPŁYW SPRAW I WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)

CASES RECEIVED AND PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)					
PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (cont.)					
Pytania prawne do Sądu Najwyższego	6	4	1	3	Questions of law to the Supreme Court
Kasacje	61	60	66	55	Cassations
Skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego w sprawach pracy i cywilnych	3	2	6	6	Cassational complaints to the Supreme Court on labour and civil issues
Skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego	1	6	17	10	Cassational complaints to the Supreme Administrative Court
Wnioski do Naczelnego Sądu Administracyjnego o wykładnię przepisów	3	1	3	1	Motions to the Supreme Administrative Court for interpretation of legal acts
Skargi do wojewódzkich sądów administracyjnych	9	12	18	24	Complaints to administrative courts of first instance
Przystąpienie do postępowania sądowego i administracyjnego	7	22	42	45	Joining court proceedings and administrative proceedings
Pozostałe	1	—	1	23	Others

B. NOWE SPRAWY ROZPATRZONE PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

NEW CASES CONSIDERED BY THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (Ombudsman)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^b Total ^b	Podjęto do prowadzenia Accepted for consideration	Przekazano według właściwości Directed to competent body	Udzielono wyjaśnień i informacji Clarification and information granted	Nie podjęto Not accepted for consideration	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2010	34248	12360	545	20360	983	TOTAL
	2015	29923	10052	672	17357	1842	
	2016	25642	9847	671	13740	1384	
	2017	25711	9458	803	14070	1380	
Prawo konstytucyjne, międzynarodowe i europejskie	1448	826	26	526	70	Constitutional, international and European law	
Prawo karne	5784	2764	38	2758	224	Criminal law	
Prawo pracy i zabezpieczenie społeczne	2898	1046	280	1426	146	Labour law and social security	
Prawo cywilne	4795	1622	38	2809	326	Civil law	
Prawo administracyjne i gospodarcze	3813	1218	76	2153	366	Administrative and economic law	
Prawo karne wykonawcze	4527	1441	332	2704	50	Executive criminal law	
Krajowy Mechanizm Prewencji	85	76	1	8	—	National Preventive Mechanism	
Równe traktowanie	662	377	5	211	69	Equal treatment	
Prawa żołnierzy i funkcjonariuszy służb publicznych	1468	69	1	1306	92	Rights of soldiers and functionaries of public services	
Inne	231	19	6	169	37	Others	

^b Łącznie z pozostałymi z lat poprzednich.

U w a g a. Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich utworzono na mocy ustawy z dnia 15 VII 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 958). Rzecznik Praw Obywatelskich powoływany jest przez Sejm, za zgodą Senatu, na wniosek Marszałka Sejmu albo grupy 35 posłów. Jego kadencja trwa 5 lat.

Ź r ó d ł o: dane Rzecznika Praw Obywatelskich.

^b Including cases remaining from previous years.

N o t e. Institution of the Human Rights Defender (Ombudsman) was established under the Law on the Human Rights Defender, dated 15 VII 1987 (uniform text Journal of Laws 2017 item 958). The Ombudsman is appointed by the Sejm, with the consent of the Senate, on a motion of the Marshal of the Sejm or a group of 35 deputies. The term runs for 5 years.

S o u r c e: data of the Human Rights Defender (Ombudsman).

TABLE 18 (60). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**
 SELECTED DATA REGARDING THE ACTIVITY OF THE SUPREME AUDIT OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
KONTROLE JEDNOSTKOWE INDIVIDUAL ENTITY AUDITS					
OGÓŁEM	2778	2503	2258	2201	TOTAL
Ministerstwa i urzędy centralne	192	174	165	196	Ministries and central offices
Urzędy wojewódzkie	97	55	80	32	Voivodship offices
Inne urzędy, instytucje i jednostki państwowe	499	555	479	407	Other state offices, institutions and entities
Urzędy gmin	789	538	456	490	Gmina offices
Starostwa powiatowe	198	145	73	74	Powiat starost offices
Urzędy marszałkowskie	94	89	78	74	Marshals' offices
Samorządowe kolegia odwoławcze	39	10	7	7	Local government appeal councils
Inne urzędy i jednostki samorządowe	318	311	238	201	Other local government offices and entities
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	8	3	13	17	Financial institutions and insurance companies
Spółki ^a	176	123	153	168	Companies ^a
Szkoły podstawowe, gimnazjalne, średnie i wyższe oraz przedszkola ^b	219	132	271	184	Primary, lower secondary and secondary schools, higher education institutions and nursery schools ^b
Zakłady opieki zdrowotnej	64	197	133	265	Health care facilities
Oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia	16	21	6	17	Voivodship branches of the National Health Fund
Pozostałe jednostki	69	150	106	69	Other entities
WYSTĄPIENIA POKONTROLNE POST-AUDIT STATEMENTS					
OGÓŁEM	2995	2501	2263	2196	TOTAL
przekazane:					transferred to:
Ministrom i kierownikom urzędów centralnych	156	173	175	193	Ministers and directors of central offices
Wojewodom	131	54	76	30	Voivods
Kierownikom innych urzędów, instytucji i jednostek państwowych	651	552	474	412	Directors of other state offices, institutions and entities
Wójtom, burmistrzom i prezydentom miast	821	537	458	492	Village mayors, mayors and presidents of cities
Starostom	194	142	73	75	Starosts
Marszałkom województw	119	84	81	72	Marshals of voivodships
Prezesom samorządowych kolegiów odwoławczych	40	10	7	7	Directors of local government appeal councils
Kierownikom innych urzędów i jednostek samorządowych	329	323	237	198	Directors of other local government offices and entities
Kierownikom instytucji finansowych i ubezpieczeniowych	8	3	13	17	Directors of financial institutions and insurance companies
Osobom zarządzającym spółkami ^a	160	121	152	169	Persons managing companies ^a
Kierownikom szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i wyższych oraz przedszkoli ^b	245	136	272	183	Directors of primary, lower secondary and secondary schools, higher education institutions and nursery schools ^b
Kierownikom zakładów opieki zdrowotnej	59	195	132	265	Directors of health care facilities
Kierownikom oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia	19	23	6	16	Directors of the voivodship branches of the National Health Fund
Kierownikom pozostałych jednostek	63	148	107	67	Directors of other entities

a Bez spółek instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. b Łącznie z kuratoriami oświaty.

U w a g a. Najwyższa Izba Kontroli działa na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 IV 1997 r. oraz ustawy z dnia 23 XII 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 524). W wyniku przeprowadzonych kontroli Najwyższa Izba Kontroli skierowała zawiadomienia do organów powołanych do ścigania przestępstw, wykroczeń i innych czynów: w 2010 r. — 208, w 2015 r. — 125, w 2016 r. — 102 i w 2017 r. — 79, w tym do prokuratury odpowiednio: 104, 52, 43 i 36.

Ź r ó d ł o: dane Najwyższej Izby Kontroli.

a Excluding companies of financial institutions and insurance companies. b Including school superintendent's offices.

N o t e. The legal base of the activity of the Supreme Audit Office is the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 IV 1997 and the Law on the Supreme Audit Office, dated 23 XII 1994 (uniform text Journal of Laws 2017 item 524). As a result of conducted audits, the Supreme Audit Office sent notifications to offices responsible for the prosecution of crimes, offences and other acts: 208 in 2010, 125 in 2015, 102 in 2016 and 79 in 2017, including 104, 52, 43 and 36 respectively to the prosecutor's office.

S o u r c e: data of the Supreme Audit Office.

TABL. 19 (61). WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI REGIONALNYCH IZB OBRACHUNKOWYCH
 SELECTED DATA REGARDING THE ACTIVITY OF THE REGIONAL CHAMBERS OF AUDIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zbadane uchwały i zarządzenia	150905	178351	172815	172227	Resolutions and directives investigated
w tym w sprawach:					of which in matters of:
budżetu i jego zmian	98761	106014	104103	104219	budget and budget changes
wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian	10	23479	24941	27011	long-term financial forecast and its changes
zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego oraz udzielania pożyczek	8706	4487	3015	4608	contracting liabilities affecting the amount of public debt and granting loans
podatków i opłat lokalnych	7632	20573	15863	9675	local taxes and charges
absolutorium	2882	2928	2918	2896	vote of approval
Wydane opinie	23097	23884	23718	25882	Opinions given
w tym w sprawach dotyczących:					of which in matters of:
projektów budżetów	2793	2987	2971	2978	draft budgets
projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	2682	2983	2970	2968	draft resolutions on multi-year financial projections
możliwości sfinansowania deficytu oraz prawidłowości planowanej kwoty długu	2891	4592	4656	5209	possibility of financing the deficit and correctness of planned amount of debt
programów postępowania naprawczych	x	23	18	6	rehabilitation programmes
możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych	5775	2925	2186	3452	possibility of paying back the credit, loan or redemption of securities
sprawozdań z wykonania budżetu	2982	2970	2967	2963	budget execution reports
wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium	2969	2966	2965	2960	conclusions of the review committees concerning the vote of approval
Przeprowadzone kontrole gospodarki finansowej	1303	1281	1299	1285	Financial management audits
kompleksowe	787	724	735	724	comprehensive
problemowe	329	376	432	425	problem-focused
doraźne	148	157	92	122	unscheduled
sprawdzające	39	24	40	14	check-up
gmin	719	776	801	651	of: gminas
miast na prawach powiatu	22	29	22	24	cities with powiat status
powiatów	106	56	70	150	powiats
województw	12	5	—	26	voivodships
pozostałych podmiotów ^a	444	415	406	434	other entities ^a
Skontrolowane sprawozdania z wykonania budżetów	123926	119626	122101	117279	Audited budget execution reports
Wnioski pokontrolne ^b	663	631	672	681	Post-audit proposals ^b
przekazane:					transferred to:
ministrom i kierownikom urzędów centralnych	69	98	82	90	ministers and the directors of central offices
województw	7	12	22	44	voivods
organom ścigania — prokuraturze i Policji	32	31	31	33	prosecutor's offices and the Police
kierownikom innych jednostek	48	35	24	30	directors of other entities
komisjom orzekającym i rzecznikom dyscypliny finansów publicznych	507	455	513	484	adjudicating committees and public finance discipline violation ombudsmen
Raporty o stanie gospodarki finansowej	2	3	7	5	Reports on financial management state
Przeprowadzone szkolenia	347	242	195	169	Organised trainings

a Związki jednostek samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne, samorządowe jednostki niemające osobowości prawnej (jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych i fundusze celowe). b Bez wystąpień pokontrolnych przekazanych kierownikom skontrolowanych jednostek.

U w a g a. Regionalne izby obrachunkowe są państwowymi organami nadzoru i kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego; działają na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 IV 1997 r. oraz ustawy z dnia 7 X 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 561).

Ź r ó d ł o: dane Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.

a Unions of local government units, local government legal persons, local government entities without legal personality (budgetary units and establishments as well as until 2010 auxiliary units of budgetary units and appropriated funds). b Excluding post-audit reports transferred to directors of the audited entities.

Note. Regional chambers of audit are state bodies of supervision and control of the financial management of local government units; they operate on the basis of the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 IV 1997 and the Law on the Regional Chambers of Audit, dated 7 X 1992 (uniform text Journal of Laws 2016 item 561).

S o u r c e: data of the National Council of the Regional Chambers of Audit.

Administracja publiczna

Uwagi ogólne

Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

1. Do administracji państwowej zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - a) instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - b) terenowe organy administracji rządowej niezespólonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespólonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

2. Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

3. Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Public administration

General notes

Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1. State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - a) principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - b) territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

2. Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - a) gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - b) offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship local government organisational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

3. Local government appeal councils are bodies competent for examining, i.a. appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of local government units.

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.

Struktura terytorialna

Po II wojnie światowej obowiązywał w Polsce trójstopniowy podział administracyjny kraju, istniejący również w okresie międzywojennym. W 1950 r. terytorium Polski podzielone było na: 17 województw i 2 miasta wydzielone (Warszawa, Łódź) oraz 330 powiatów, a na szczeblu podstawowym — 704 miasta i 2993 gminy.

Z dniem 1 I 1955 r. zniesione zostały gminy, a na ich miejsce utworzono 8790 gromad.

W latach 1956—1972 stopniowo zmniejszano liczbę gromad, a jednocześnie tworzone nowe powiaty. W rezultacie w końcu 1972 r. było w Polsce 390 powiatów (w tym 75 miast mających status prawny powiatów) i 4315 gromad.

1 I 1973 r. w miejsce zniesionych gromad utworzono 2365 gmin.

Z dniem 1 VI 1975 r. zniesiono powiaty, a w miejsce 17 województw i 5 miast wydzielonych (Warszawa, Kraków, Łódź, Poznań, Wrocław) utworzono 49 województw. Na szczeblu podstawowym jednostkami podziału administracyjnego były gminy i miasta oraz dzielnice w większych miastach.

Od 27 V 1990 r. termin „gmina” stosuje się do każdej jednostki stopnia podstawowego obejmującej zarówno miasto (gmina miejska) lub teren wiejski (gmina wiejska), jak i miasto wraz z otaczającym je obszarem wiejskim (gmina miejsko-wiejska).

Z dniem 1 I 1999 r. wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są gminy, powiaty i województwa. Utworzono 308 powiatów i 65 miast na prawach powiatu oraz 16 województw. Bez zmian pozostał podział na gminy, których było 2489.

W dniu 31 XII 2017 r. było: 16 województw, 314 powiatów, 66 miast na prawach powiatu oraz 2478 gmin: 302 miejskie (w tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu), 1555 wiejskich i 621 miejsko-wiejskich.

Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa. Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. było 40725 sołectw.

Territorial structure

After the Second World War, Poland was divided according to the three-tier administrative structure effective also during the interwar period. In 1950, the territory of Poland was divided into: 17 voivodships and 2 separated cities (Warszawa, Łódź) as well as 330 powiats, and at primary level — 704 towns and 2993 gminas.

On 1 I 1955, the gminas were dissolved and replaced by 8790 gromads.

During 1956—1972 the number of gromads was being reduced gradually with a trend of creating new powiats. As a result, at the end of 1972, there were 390 powiats (of which 75 were cities with powiat status) and 4315 gromads in Poland.

On 1 I 1973, 2365 gminas were created, replacing the liquidated gromads.

On 1 VI 1975, powiats were eliminated, and the existing 17 voivodships and 5 separated cities (Warszawa, Kraków, Łódź, Poznań, Wrocław) were replaced by 49 voivodships. At primary level the gminas, the towns and the districts in bigger cities were the units of administrative division.

Since 27 V 1990 the notion "gmina" has been related to every unit of primary level of territorial division, i.e.: town (urban gmina) or rural area (rural gmina) as well as town with surrounding it rural area (urban-rural gmina).

On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country was introduced, the entities of which are gminas, powiats and voivodships. A total of 308 powiats and 65 cities with powiat status as well as 16 voivodships were created. This change did not affect gminas, of which there were 2489.

On 31 XII 2017 there were: 16 voivodships, 314 powiats, 66 cities with powiat status and 2478 gminas: 302 urban (of which 66 gminas that are also cities with powiat status), 1555 rural and 621 urban-rural.

Among others, village administrator's offices comprise auxiliary entities in gminas. As of 31 XII 2017, there were 40725 such offices.

TABL. 21 (63). GMINY W 2017 R.

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2017

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area								300,0 km ² i więcej and more
		poniżej below 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
OGÓŁEM	2478^a	6	101	226	676	770	352	167	84	96
TOTAL										
Poniżej 2500	44	1	1	6	16	9	7	2	1	1
Below										
2500— 4999	587	3	11	38	225	217	57	24	4	8
5000— 7499	597	1	9	29	164	219	97	42	18	18
7500— 9999	365	—	6	20	86	132	64	27	17	13
10000—14999	364	1	17	28	95	98	59	28	18	20
15000—19999	179	—	22	18	24	39	29	21	10	16
20000—39999	215	—	30	45	28	37	30	19	9	17

a W tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu, które podano w tabl. 22 na str. 137.

a Of which 66 gminas that are also cities with powiat status which are given in the table 22 on page 137.

TABL. 21 (63). **GMINY W 2017 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2017 (cont.)
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area								300,0 km ² i więcej and more
		poniżej below 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
40000— 99999	88	—	5	41	23	8	5	4	2	—
100000—199999	23	—	—	1	14	6	1	—	1	—
200000—999999	15	—	—	—	1	5	3	—	4	2
1000000 i więcej and more	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 22 (64). **MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2017 R.**
Stan w dniu 31 XII
CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2017
As of 31 XII

GRUPY MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area					500,0 km ² i więcej and more
		poniżej below 25,0 km ²	25,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	
OGÓŁEM	66	2	14	24	23	2	1
TOTAL							
Poniżej 50000	5	1	2	1	1	—	—
Below							
50000— 74999	15	1	9	5	—	—	—
75000— 99999	7	—	2	3	2	—	—
100000—149999	16	—	1	11	4	—	—
150000—199999	7	—	—	3	4	—	—
200000—499999	11	—	—	1	9	1	—
500000—999999	4	—	—	—	3	1	—
1000000 i więcej and more	1	—	—	—	—	—	1

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 23 (65). **POWIATY W 2017 R.**
Stan w dniu 31 XII
POWIATS IN 2017
As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area					2000,0 km ² i więcej and more
		100,0— —299,9 km ²	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	
OGÓŁEM	314	5	28	153	93	27	8
TOTAL							
Poniżej 50000	70	—	5	50	14	1	—
Below							
50000— 74999	95	1	10	49	27	7	1
75000— 99999	69	2	4	27	27	6	3
100000—149999	55	—	7	21	16	8	3
150000—199999	18	2	2	5	6	3	—
200000 i więcej and more	7	—	—	1	3	2	1

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

Obrona narodowa i bezpieczeństwo publiczne

Uwagi ogólne

1. Działalność w zakresie **obrony narodowej** regulowana jest ustawą z dnia 21 XI 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1430, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 11 IX 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 173, z późniejszymi zmianami) i prowadzona jest przez budżetowe jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, określone w obwieszczeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 VIII 2016 r. (MP poz. 903).

2. Zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 5 VIII 2008 r. „Programem profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2008—2010” w strukturze zasobów osobowych Wojska Polskiego nastąpiły zmiany polegające m.in. na zwolnieniu i przeniesieniu do rezerwy z dniem 30 VIII 2009 r. żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową oraz na uzupełnieniu korpusu szeregowych żołnierzy zawodowych (m.in. spośród byłych żołnierzy zasadniczej i nadterminowej zasadniczej służby wojskowej), a także na utworzeniu w 2010 r. Narodowych Sił Rezerwowych.

W 2016 r. rozpoczęto tworzenie Wojsk Obrony Terytorialnej, stanowiących uzupełnienie potencjału obronnego Polski. Pierwsi żołnierze rozpoczęli pełnienie terytorialnej służby wojskowej w 2017 r.

3. Działalność w zakresie **bezpieczeństwa publicznego** prowadzą jednostki budżetowe podległe lub nadzorowane przez:

- Prezesa Rady Ministrów, tj. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu, utworzone na mocy ustawy z dnia 24 V 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1920, z późniejszymi zmianami), w miejsce zlikwidowanego 29 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne utworzone na mocy ustawy z dnia 9 VI 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1993, z późniejszymi zmianami),
- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, tj. głównie: Policja, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu, Państwowa Straż Pożarna (w tym obrona cywilna kraju).

National defence and public safety

General notes

1. Activity within the scope of **national defence** is regulated by the Law on the General Obligation to Defend the Republic of Poland, dated 21 XI 1967 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1430, with later amendments) and the Law on Military Service of Professional Soldiers, dated 11 IX 2003 (uniform text Journal of Laws 2018 item 173, with later amendments) and is conducted by organisational budgetary units subordinated to the Minister of National Defence or supervised by him, which are defined in the announcement of the Minister of National Defence, dated 24 VIII 2016 (Monitor Polski item 903).

2. According to "The Programme of Professionalisation of Polish Armed Forces for the years 2008—2010" adopted on 5 VIII 2008 by the Council of Ministers, changes occurred in the human resources structure of the Polish Military. They involved, i.a., discharging and transferring soldiers doing their mandatory military service to the reserve on 30 VIII 2009 and supplementing the corps of professional private soldiers (i.a., with former soldiers of mandatory and extended mandatory military service), as well as creating the National Reserve Forces in 2010.

In 2016, the creation of the Territorial Defence Forces began, that are a complement to the defence potential of Poland. The first soldiers began performing territorial military service in 2017.

3. Activity within the scope of **public safety** is conducted by budgetary units subordinated or supervised by:

- the Prime Minister, i.e., the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency, created on the basis of the Law on the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency, dated 24 V 2002 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1920, with later amendments), instead of the Office of State Protection, liquidated on 29 VI 2002, and the Central Anti-Corruption Bureau, created on the basis of the Law on the Central Anti-Corruption Bureau, dated 9 VI 2006 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1993, with later amendments),
- the Minister of the Interior and Administration, i.e., primarily: the Police, the Polish Border Guard, the Government Protection Bureau, the State Fire Service (including civil defence).

TABL. 24 (66). **STAN OSOBOWY WOJSKA POLSKIEGO**

Stan w dniu 31 XII

POLISH MILITARY PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Żołnierze zawodowi	95439 ^a	96222	98586	101578	Professional soldiers
generalowie	120	87	80	66	generals
oficerowie starsi	10294	9926	9822	10087	senior officers

a Ponadto 133 żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej.

a Moreover, 133 soldiers of extended mandatory military service.

TABL. 24 (66). **STAN OSOBOWY WOJSKA POLSKIEGO (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

POLISH MILITARY PERSONNEL (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Żołnierze zawodowi (dok.)					Professional soldiers (cont.)
oficerowie młodszy	11172	9789	9598	9395	junior officers
chorążowie i podoficerowie	39288	36944	36796	37290	warrant officers/ensigns and non-commissioned officers
szeregowi	34565	39476	42290	44740	privates

U w a g a. Ponadto według stanu w dniu 31 XII:

- 1) służba kandydacka liczyła: w 2010 r. — 2342 kandydatów na żołnierzy zawodowych, w 2015 r. — 2635, w 2016 r. — 3084 i w 2017 r. — 3803;
- 2) Narodowe Siły Rezerwowe liczyły: w 2010 r. — 2816 żołnierzy rezerwy, w 2015 r. — 12455, w 2016 r. — 12924 i w 2017 r. — 9488;
- 3) Wojska Obrony Terytorialnej liczyły w 2017 r. 6216 żołnierzy terytorialnej służby wojskowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

N o t e. Moreover, as of 31 XII:

- 1) candidate service consisted of: 2342 candidates for professional soldiers in 2010, 2635 in 2015, 3084 in 2016 and 3803 in 2017;
- 2) National Reserve Forces consisted of: 2816 reserve soldiers in 2010, 12455 in 2015, 12924 in 2016 and 9488 in 2017;
- 3) Territorial Defence Forces consisted of 6216 soldiers of territorial military service in 2017.

S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

 TABL. 25 (67). **ZATRUDNIENI W WOJSKU POLSKIM**

Stan w dniu 31 XII

PAID EMPLOYEES IN THE POLISH MILITARY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total		Żołnierze zawodowi Profes- sional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	SPECIFICATION	
	ogółem total	w tym kobiety of which women				
OGÓŁEM	2010	143671 ^a	22676	95439	48099	TOTAL
	2015	141705	24222	96222	45483	
	2016	143921	25072	98586	45336	
	2017	147200	26351	101578^b	45622^c	
z wykształceniem:						by education:
Wyższym		53359	13851	36364	16995	Tertiary
Policealnym i średnim		79715	11117	58698	21017	Post-secondary and secondary
Zasadniczym zawodowym		9898	909	3544	6354	Basic vocational
Gimnazjalnym i podstawowym		4228	474	2972	1256	Lower secondary and primary

a Łącznie z żołnierzami nadterminowej zasadniczej służby wojskowej nieuwzględnionymi w dalszym podziale. b, c W tym kobiety: b — 5829, c — 20522.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

a Including soldiers of extended mandatory military service not included in further division. b, c Of which women: b — 5829, c — 20522.

S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

Uwaga do tablic 26 i 29

Wynagrodzenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe (ustawa z dnia 23 VII 2003 r., Dz. U. Nr 166, poz. 1609, z późniejszymi zmianami); wynagrodzenia pracowników cywilnych podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Note to tables 26 and 29

Wages and salaries of professional soldiers and functionaries do not include contributions to compulsory social security — retirement, pension and illness (law dated 23 VII 2003, Journal of Laws No. 166, item 1609, with later amendments); wages and salaries of civilian employees are given including contributions to compulsory social security paid by the insured employee.

TABL. 26 (68). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W WOJSKU POLSKIM

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE POLISH MILITARY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	143410^a	138363	138542	141914	TOTAL
Żołnierze zawodowi	94721	95280	95429	98453	Professional soldiers
Pracownicy cywilni wojska	48018	43083	43113	43461	Civilian employees of the military
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in zł					
Żołnierze zawodowi	4048,99	4334,54	4547,75	4962,29	Professional soldiers
generałowie	13473,43	14609,04	15163,42	15871,27	generals
oficerowie starsi	7183,50	7748,47	8080,65	8765,55	senior officers
oficerowie młodszy	5130,02	5507,31	5797,57	6356,39	junior officers
chorążowie i podoficerowie	3947,91	4422,99	4715,23	5210,86	warrant officers/ensigns and non-commissioned officers
szeregowi	2821,55	3181,09	3313,97	3647,83	privates
Pracownicy cywilni wojska	2913,28	3422,35	3745,00	4090,00	Civilian employees of the military

a Łącznie z 671 żołnierzami nadterminowej zasadniczej służby wojskowej nieuwzględnionymi w dalszym podziale.

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

a Including 671 soldiers of extended mandatory military service not included in further division.

Source: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 27 (69). UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W MISJACH I OPERACJACH POKOJOWYCH WEDŁUG KRAJÓW

PARTICIPATION OF THE POLISH MILITARY IN PEACEKEEPING MISSIONS AND OPERATIONS BY COUNTRY

LATA KRAJE	Ogółem Total	Żołnierze zawodowi Professional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	YEARS COUNTRIES
OGÓŁEM				TOTAL
2010	5944	5832	112	
2015	1510	1450	60	
2016	1244	1200	44	
2017^a	3144	3058	86	
Afganistan	680	649	31	Afghanistan
Bośnia i Hercegowina	140	131	9	Bosnia and Herzegovina

a Polska uczestniczyła w 17 (kontynuowanych i nowych) misjach i operacjach pokojowych.

a Poland participated in 17 (continuing and new) peacekeeping missions and operations.

TABL. 27 (69). **UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W MISJACH I OPERACJACH POKOJOWYCH WEDŁUG KRAJÓW (dok.)**
 PARTICIPATION OF THE POLISH MILITARY IN PEACEKEEPING MISSIONS
 AND OPERATIONS BY COUNTRY (cont.)

KRAJE	Ogółem Total	Żołnierze zawodowi Professional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	COUNTRIES
Irak	245	237	8	Iraq
Kosowo	804	774	30	Kosovo
Kuwejt	472	464	8	Kuwait
Litwa	132	132	—	Lithuania
Łotwa	339	339	—	Latvia
Rumunia	232	232	—	Romania
Pozostałe kraje	100 ^b	100	—	Other countries

b W tym 78 osób załogi ORP „Kontradmiral X. Czernicki” na M. Śródziemnym i Czarnym.

U w a g a. Polska uczestniczy w misjach i operacjach pokojowych od 1953 r. W latach 1953—2017 Polska wzięła udział w 95 misjach i operacjach pokojowych, w tym w 34 zorganizowanych pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych. Uczestniczyło w nich (łącznie z udziałem w Międzynarodowych Siłach Stabilizacyjnych w Iraku w latach 2003—2008) 121776 osób (żołnierzy i pracowników cywilnych wojska).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

b Of which 78 persons of ORP "Kontradmiral X. Czernicki" crew in the Mediterranean and Black Sea.

Note. Poland has participated in peacekeeping missions and operations since 1953. In 1953—2017, Poland participated in 95 peacekeeping missions and operations, of which 34 were organised under the auspices of the United Nations. A total of 121776 persons (soldiers and civilian employees of the military) took part in these missions and operations (including participation in the International Stabilization Force in Iraq in 2003—2008).

S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 28 (70). **PEŁNOZATRUDNIENI W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM**
 Stan w dniu 31 XII
 FULL-TIME PAID EMPLOYEES IN PUBLIC SAFETY SERVICES
 As of 31 XII
 A. OGÓŁEM
 TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total		Funkcjonariusze Functionaries		Pracownicy cywilni ^a Civilian employees ^a		SPECIFICATION	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym w Policji of which in the Police	razem total	w tym w Policji of which in the Police		
OGÓŁEM	2010	185023	41220	151837	97535	33186	25412	TOTAL
	2015	183818	44702	151745	98892	32073	24744	
	2016	185009	44465	152740	99987	32269	24970	
	2017	182933	45219	151240^b	98771^c	31693^d	24639^e	
z wykształceniem:								by education:
Wyższym		97756	29694	83569	52536	14187	10613	Tertiary
Policealnym i średnim		80429	13308	67592	46213	12837	10429	Post-secondary and secondary
Zasadniczym zawodowym		3831	1578	79	22	3752	2901	Basic vocational
Gimnazjalnym i podstawowym		917	639	—	—	917	696	Lower secondary and primary

a Łącznie z niepełnozatrudnionymi w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. b—e W tym kobiety: b — 23141, c — 15843, d — 22078, e — 17666.

a Including part-time employees, in terms of full-time employees. b—e Of which women: b — 23141, c — 15843, d — 22078, e — 17666.

TABL. 28 (70). PEŁNOZATRUDNIENI W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM (dok.)

Stan w dniu 31 XII

FULL-TIME PAID EMPLOYEES IN PUBLIC SAFETY SERVICES (cont.)

As of 31 XII

B. PEŁNOZATRUDNIENI FUNKCJONARIUSZE W POLICJI

FULL-TIME PAID EMPLOYED FUNCTIONARIES IN THE POLICE

KORPUSY OSOBOWE	2010	2015	2016	2017	PERSONAL CORPS
OGÓŁEM	97535	98892	99987	98771	TOTAL
Generalowie	14	20	8	10	Generals
Oficerowie starsi	5196	5155	4809	4375	Senior officers
Oficerowie młodszy	7990	8362	8879	8931	Junior officers
Aspiranci	44659	41720	42021	42049	Aspirants
Podoficerowie	32088	33814	34039	32774	Non-commissioned officers
Szeregowi	7588	9821	10231	10632	Privates

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency, the Foreign Intelligence Agency and the Central Anti-Corruption Bureau.

TABL. 29 (71). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN PUBLIC SAFETY SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	182611	180166	181146	179817	TOTAL
Funkcjonariusze	151281	150062	150590	149824	Functionaries
w tym w Policji	97016	97761	98407	97904	of which in the Police
Pracownicy cywilni	31330	30104	30556	29993	Civilian employees
w tym w Policji	23071	23373	23952	23276	of which in the Police

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in zł

Funkcjonariusze	4202,21	4577,14	4789,47	5100,77	Functionaries
w tym w Policji	4198,82	4564,02	4748,32	5077,35	of which in the Police
Pracownicy cywilni	2738,31	3076,28	3282,57	3589,82	Civilian employees
w tym w Policji	2667,31	2961,16	3129,36	3436,94	of which in the Police

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency, the Foreign Intelligence Agency and the Central Anti-Corruption Bureau.

TABL. 30 (72). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ^a

 REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń (akcji ratowniczych) w tys.	509,0	489,8	446,8	519,9	Number of events (rescue operations) in thous.
Pożary	135,5	184,8	126,2	125,9	Fires
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	2,5	2,4	2,6	2,4	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	28,3	29,5	31,1	32,4	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	3,3	3,5	3,2	3,3	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie ^b	26,4	55,4	26,3	26,8	in agriculture ^b
lasów	4,2	11,3	4,8	3,3	forests
Miejsce zagrożenia	355,5	276,2	288,4	354,7	Local threats
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	176,9	74,2	73,2	132,8	natural disasters
awarie techniczne ^c	9,4	19,9	17,1	27,1	technical failures ^c
środki transportu ^d	58,5	52,2	62,0	68,3	transport equipment ^d
Wyjazdy do fałszywych alarmów	18,0	28,8	32,2	39,3	False alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych w tys.					Rescue personnel participating in rescue operations in thous.
Pożary	1052,7	1704,5	1162,2	1196,2	Fires
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	560,5	775,1	605,3	608,6	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	486,9	923,1	552,7	584,1	volunteer fire services
Miejsce zagrożenia	2096,9	1771,3	1917,2	2395,6	Local threats
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	960,1	992,7	1083,2	1240,0	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	1127,3	773,0	828,2	1149,1	volunteer fire services
Wypadki z ludźmi	58267	58160	66758	72910	Casualties
ofiary śmiertelne	4816	3875	4041	4582	fatalities
w tym ratownicy	3	2	1	4	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	53451	54285	62717	68328	injured and burn victims
w tym ratownicy	507	692	672	662	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	4776	5496	5061	4803	Of which during fires
ofiary śmiertelne	525	512	488	475	fatalities
w tym ratownicy	—	1	—	4	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	4251	4984	4573	4328	injured and burn victims
w tym ratownicy	286	425	368	324	of which rescue personnel

^a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in. ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). ^b, ^c Dotyczy głównie: ^b — budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, ^c — chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. ^d Wypadki w komunikacji drogowej, kolejowej i lotniczej.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. działało 16042 jednostek i 15503 strażnic (remiz) ochotniczych straży pożarnych, w których zarejestrowanych było 488,0 tys. członków czynnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

^a Including activity of other fire protection entities (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services). ^b, ^c Primarily involve: ^b — livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, ^c — chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. ^d Transportation accidents: road, rail and air.

^{N o t e.} As of 31 XII 2017, there were 16042 units and 15503 watch-towers (fire-stations) of volunteer fire services operating with 488,0 thous. registered active members.

^{S o u r c e:} data of the Ministry of the Interior and Administration.

Uwagi ogólne

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych, skazanych przez sądy zarówno pierwszej instancji, jak i prawomocnie oraz o orzeczeniach kar, środków wychowawczych lub poprawczych wobec nieletnich podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1600), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1958) lub innych ustaw szczególnych.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo — zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym — jest to przestępstwo skarbowe.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to **przestępstwo wykryte**.

Dane o przestępstwach stwierdzonych przez prokuraturę dotyczą śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych pobrano z Krajowego Systemu Informacji Policji oraz z systemów informacyjnych prokuratury.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. **warunkowe umorzenie postępowania** stosuje wyłącznie sąd. Od 1 IX 1998 r. prokuratura składa do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania.

5. Organizację i działalność **prokuratury** reguluje ustawa z dnia 28 I 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177).

6. Organizacja **sądów powszechnych** określona jest w ustawie z dnia 27 VII 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 23).

7. **Sprawy nieprocesowe rejestrowe** od 1 I 2004 r. są rejestrowane w sądach rejestrowych — gospodarczych, prowadzących Krajowy Rejestr Sądowy.

General notes

1. Data concerning ascertained crimes, adults convicted in the first instance and validly sentenced as well as juveniles with regard to whom educational and correctional measures have been adjudicated are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, uniform text Journal of Laws 2018 item 1600), the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2018 item 1958) or other specific laws.

2. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code — is a fiscal offence.

Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Data regarding ascertained crimes by the prosecutor's office concern investigations and proceedings of the prosecutor and entrusted by the prosecutor to other than the Police authorized organs.

Information regarding ascertained crimes came from the National Police Information System and prosecutor's office information systems.

3. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. According to the Criminal Code of 1997 **conditional discontinuance of proceedings** is at the exclusive discretion of the court. Since 1 IX 1998, the prosecutor's office submits a motion for conditional discontinuance of a proceeding to the court.

5. The organisation and activities of **prosecutor's office** is governed by the Law on Prosecutor's Office, dated 28 I 2016 (Journal of Laws item 177).

6. The organisation of **common courts** is defined in the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (uniform text Journal of Laws 2018 item 23).

7. **Non-litigious registry cases** since 1 I 2004 are registered in registration — commercial courts, conducting the National Court Register.

8. Izba Karna Sądu Najwyższego rozpoznaje kasację, która jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym przysługującym od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie.

Minister Sprawiedliwości — Prokurator Generalny, a także Rzecznik Praw Obywatelskich może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie.

Rzecznik Praw Dziecka może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie, jeżeli przez wydanie orzeczenia doszło do naruszenia praw dziecka (Kodeks postępowania karnego, tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1904, z późniejszymi zmianami, art. 521 § 1 i 2).

Izba Cywilna Sądu Najwyższego rozstrzyga przede wszystkim skargi kasacyjne, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, skargi na przewlekłość postępowania, zażalenia, apelacje oraz podejmuje uchwały wyjaśniające przepisy prawne.

Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego rozstrzyga m.in. skargi kasacyjne, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, skargi na przewlekłość postępowania, zażalenia, kwestie prawne, a ponadto rozpoznaje protesty wyborcze.

Izba Wojskowa Sądu Najwyższego rozpoznaje środki odwoławcze — apelacje i zażalenia — od orzeczeń i zarządzeń wydanych w pierwszej instancji w wojskowym sądzie okręgowym. Ponadto rozpoznaje kasacje, sprawy przewidziane w Kodeksie postępowania karnego dla sądu wyższego rzędu nad wojskowym sądem okręgowym i inne sprawy przekazane przez ustawę Sądowi Najwyższemu (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1904, z późniejszymi zmianami, art. 655 § 1 pkt. 1—4).

Postępowania w prawie dyscyplinarnym dotyczące odpowiedzialności sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych i notariuszy są dwuinstancyjne. Dla każdej z tych grup zawodów prawniczych tryb postępowania dyscyplinarnego określają odrębne ustawy, np.:

- zgodnie z ustawą Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. patrz ust. 6 na str. 144, art. 110 § 1) sądami dyscyplinarnymi dla sędziów sądów powszechnych są w pierwszej instancji sądy apelacyjne, a w drugiej instancji — Sąd Najwyższy,
- zgodnie z ustawą o Sądzie Najwyższym z dnia 23 XI 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1254, z późniejszymi zmianami, art. 53 § 1) sądami dyscyplinarnymi w sprawach dyscyplinarnych sędziów Sądu Najwyższego są w pierwszej instancji Sąd Najwyższy orzekający w składzie trzech sędziów, w drugiej instancji — Sąd Najwyższy orzekający w składzie siedmiu sędziów. Od orzeczeń dyscyplinarnych nie przysługuje kasacja.

9. W sądownictwie administracyjnym skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez wojewódzki sąd administracyjny wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień kończących postępowanie, od których przysługuje zażalenie na mocy art. 194 § 1 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 30 VIII 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst

8. The Criminal Chamber of the Supreme Court examines the cassation case, which is an extraordinary measure of appeal against a final and binding verdict of the appeal court ending the proceedings.

The Minister of Justice — The Prosecutor General and the Human Rights Defender (Ombudsman) may file a cassation against final and binding verdict of the court ending the proceedings.

Ombudsman for Children may file a cassation against final and binding verdict of the court ending the proceedings if the verdict was a violation of children's rights (Code of Criminal Procedure, uniform text Journal of Laws 2017 item 1904, with later amendments, Art. 521 § 1 and 2).

The Civil Chamber of the Supreme Court examines mostly cassational complaints, complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law, the complaints on the protraction of court proceedings, complaints, appeals and adopts resolutions explaining legal regulations.

The Chamber of Labour, Social Security and Public Affairs of the Supreme Court decides among others the cassational complaints, complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law, the complaints on the protraction of court proceedings, complaints, legal issues and examines election's protests.

The Military Chamber of the Supreme Court examines appeal measures — appeals and complaints — against verdicts and rulings issued in the first instance in the military regional court. Moreover, it examines the cassations, cases expected in the Code of Criminal Procedure for the higher court than the military regional court and other cases assigned by law to the Supreme Court (uniform text Journal of Laws 2017 item 1904, with later amendments, Art. 655 § 1 points 1—4).

Proceedings in disciplinary law referring responsibility of judges, prosecutors, attorneys, solicitors and notaries have two instances. For each of these legal professions, disciplinary proceedings are specified in separate laws, for example:

- according to the Law on Common Courts (Journal of Laws see item 6 on page 144, Art. 110 § 1) disciplinary courts for judges of common courts are: in the first instance — appeal courts, in the second instance — the Supreme Court,
- according to the Law on the Supreme Court, dated 23 XI 2002 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1254, with later amendments, Art. 53 § 1) disciplinary court for judges of the Supreme Court is: in the first instance — the Supreme Court adjudicating with three judges, in the second instance — the Supreme Court adjudicating with seven judges.

The cassation has not been designated to disciplinary adjudications.

9. In administrative courts, the cassational complaint may be filed against a sentence or adjudication ending the proceedings, as issued by the administrative court of first instance, exclusive of adjudications ending the proceedings which may be against complaint pursuant to Art. 194 § 1 points 1a and 1b of the Law on proceedings before administrative courts, dated 30 VIII 2002 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1369, with later amend-

jednolity Dz. U. 2017 poz. 1369, z późniejszymi zmianami). Skargę kasacyjną może wnieść strona, prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka po doręczeniu im odpisu orzeczenia z uzasadnieniem (art. 173 § 1 i 2).

10. W procesie cywilnym skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania, kończących postępowanie w sprawie. Strona, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka mogą wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (Kodeks postępowania cywilnego, tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1360, art. 398¹ § 1).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 kpc).

Skarga kasacyjna i skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zostały wprowadzone ustawą z dnia 22 XII 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

W sądach powszechnych i sądach administracyjnych skarga na przewlekłość postępowania została wprowadzona ustawą z dnia 17 VI 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 75).

11. Sprawy załatwioną jest:

- 1) w sądownictwie administracyjnym — sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie kończące postępowanie, połączono ją z inną sprawą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, przekazano do innego sądu administracyjnego lub też zakreślono zgodnie z zasadami biurowości. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną z chwilą wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, które dotyczy ostatniej z osób;
- 2) w sądownictwie powszechnym — sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia (w Sądzie Najwyższym — do rozstrzygnięcia) jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

12. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;

ments). A cassational complaint may be filed by the party, prosecutor, the Human Rights Defender (Ombudsman) or the Ombudsman for Children after receiving a copy of the ruling with substantiation (Art. 173 § 1 and 2).

10. The cassational complaint in civil lawsuit may be filed against a binding sentence or decision issued by the courts of II instance with regard to rejecting a petition or discontinuing legal proceedings ending the proceedings in the case. Party, Prosecutor General, Human Rights Defender (Ombudsman) or Ombudsman for Children may file the cassational complaint to the Supreme Court, unless a special regulation constitutes differently (the Code of Civil Procedure, uniform text Journal of Laws 2018 item 1360, Art. 398¹ § 1).

Complaint for considering a valid court ruling as inconsistent with law may be filed against a valid sentence by the court of II instance ending the proceedings in a case, when the party in the proceedings was harmed in result of the decision, and change or cassation of the sentence has not been attainable by means of appeal available to the party (Art. 424¹ § 1 of the Code of Civil Procedure).

The cassational complaint and the complaint for considering a valid court ruling as inconsistent with law were introduced by the Law changing the Code of Civil Procedure and the Law on Common Courts, dated 22 XII 2004.

In common and administrative courts the complaint on the protraction of proceedings was introduced by way of the law dated 17 VI 2004 on the complaint concerning violation of a party's right to have a case examined in preparatory proceedings conducted or supervised by a public prosecutor or in judicial proceedings without undue delay (uniform text Journal of Laws 2018 item 75).

11. A resolved case is:

- 1) in administrative courts — a case in regard to which a sentence or an order closing the proceedings has been issued, or combined with another case for joint examination and resolution, or which has been transferred to a different kind of administrative court or marked as resolved according to office administration rules. A case that involves a number of persons is considered resolved when an order closing the proceedings concerning the last of the persons in question is passed;
- 2) in common courts — a case in regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases (in the Supreme Court — cases waiting for decision) is the sum of all unresolved cases from previous years and cases that were brought in the given year.

The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

12. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;

- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 969).

Zgodnie ze zmianami w ustawie obowiązującymi od 2014 r. sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Sąd może orzec środki wychowawcze, poprawcze lub załatwić sprawę w inny sposób. Środki, jakie sąd rodzinny może zastosować wobec nieletniego, to m.in.: ustanowienie nadzoru (rodziców, opiekuna, kuratora, organizacji udzielającej poręczenia za nieletniego), udzielenie upomnienia, zobowiązanie do określonego postępowania, umieszczenie w instytucji lub organizacji powołanej do przygotowania zawodowego lub w innych instytucjach, orzeczenie umieszczenia: w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, ośrodku szkolno-wychowawczym, w podmiocie leczniczym, w domu pomocy społecznej, w zakładzie poprawczym lub skierowania do ośrodka kuratorskiego.

Sprawy rodzinne rozpoznawane są przez sądy rodzinne, które działają jako wydziały rodzinne i nieletnich w sądach rejonowych, z wyjątkiem niektórych spraw, np. o rozwód i separację rozpoznawanych przez wydziały cywilne sądów okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. patrz ust. 6 na str. 144).

13. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

14. Kara ograniczenia wolności polega na:

- 1) obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazanej przez sąd w odpowiednim zakładzie pracy, placówce służby zdrowia, opieki społecznej, organizacji lub instytucji niosącej pomoc charytatywną na rzecz społeczności lokalnej, w wymiarze od 20 do 40 godzin w miesiącu;
- 2) w stosunku do osoby zatrudnionej sąd, zamiast obowiązku określonego w pkt. 1), może orzec potrącenie wynagrodzenia za pracę od 10 do 25% miesięcznie na rzecz Skarbu Państwa albo na cel społeczny wskazany przez sąd.

Do 2014 r. wyżej wymienione kary mogły być orzekane tylko rozdzielnie.

Ustawą z dnia 20 II 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 poz. 396) wprowadzono dodatkowe formy ograniczenia wolności (np. obowiązek poddania się tera-

- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction the demoralisation of persons up to the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13—16,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969).

According to the valid (since 2014) single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralisation or committing of punishable act by a juvenile.

The court may adjudicate educational or correctional measures or resolve the case in another manner. The measures which the family court may apply to the juvenile include instituting supervision (by parents, guardian, a probation officer or an organisation which provides warranty for the juvenile), issuing a reprimand, obligating the juvenile to behave in a specific manner or placing the juvenile in an institution of vocational training and other institution, in youth education centre, youth social therapy centre, educational centre, in health care entities, in social welfare homes, in correctional centre or directing to probation officer's centres.

Family cases are heard by family courts which act as family and juvenile departments in district courts, with the exception of some cases (e.g., divorce and separation), which have been transferred to civilian regional courts on the basis of the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (Journal of Laws see item 6 on page 144).

13. Adults convicts are persons who at the time of committing crime were at least 17 years old.

14. The penalty of restriction of freedom consists:

- 1) in compulsory performance of supervised, unpaid social work as indicated by the court in an appropriate workplace, health service or social welfare facility, organisation or institution engaged in charitable assistance or for the benefit of the local community, amounting from 20 to 40 hours a month;
- 2) in relation to an employed person, rather than the obligation defined in point 1), the court may order 10 to 25% of monthly wages and salaries be transferred to the State Treasury or designated for social goals as indicated by the court.

Until 2014 these penalties could be imposed only separately.

Law on the amendment the law of Criminal Code and some other laws, dated 20 II 2015 (Journal of Laws 2015 item 396) introduced additional forms of restriction of freedom (e.g., obligation to undergo drug treatment, refrain from being in certain envi-

pii uzależnień, powstrzymanie się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach) oraz możliwość orzekania kilku form kar jednocześnie.

Wykonanie orzeczonej kary ograniczenia wolności może zostać warunkowo zawieszona, a w tym czasie sąd może zobowiązać do określonych zachowań. Wymiar kary ograniczenia wolności określony jest od miesiąca do 2 lat.

Ponadto z karą tą związane są pewne ograniczenia orzekane przez sąd, jak np. zakaz zmiany stałego miejsca pobytu — od 2015 r. z zastosowaniem dozoru elektronicznego.

15. Karę dożywotniego pozbawienia wolności, jak i karę 25 lat pozbawienia wolności określa się jako karę orzeczaną wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie Kodeks karny z 1997 r. (Dz. U. patrz ust. 1 na str. 144).

16. Dane o działalności **notariuszy** dotyczą spraw załatwionych przez prywatne kancelarie notarialne, działające na mocy ustawy z dnia 14 II 1991 r. Prawo o notariacie (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 2291).

Wykaz zarejestrowanych kancelarii notarialnych publikowany jest corocznie w Monitorze Polskim.

ronment and places) and the opportunity to adjudicate several forms of punishment at the same time.

Execution of adjudicated penalty of restriction of freedom may be conditionally suspended, during which the court may impose restrictions or duties on the convicted person. The penalty period considering restriction of freedom may range from one month up to 2 years.

In addition, some restrictions decided by the court are connected with this penalty, e.g., a ban of changing the place of permanent residence — since 2015 with the use of electronic surveillance.

15. Life imprisonment as well as **25 years imprisonment penalty** is defined as a penalty decided exclusively in cases foreseen in Criminal Code of 1997 (Journal of Laws see item 1 on page 144).

16. Data concerning the activities **of notaries** relate matters expedited by private notary offices acting on the basis of the Law on Notarial Services, dated 14 II 1991 (uniform text Journal of Laws 2017 item 2291).

The list of registered notary offices is published annually in Monitor Polski.

Uwaga do tabl. 1—3

Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2015—2017 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 144.

Note to tables 1—3

Data about ascertained crimes in 2015—2017 do not include punishable acts committed by juveniles; see general notes, item 2 on page 144.

**TABL. 1 (73). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2016	2017		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w mias- tach of which urban areas	
OGÓŁEM	1138523	809929^a	757374^b	764530^c	592434	TOTAL
w tym:						of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	30911	18593	19219	20660	15307	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	680	528	490	551	410	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	15695	10430	11161	11599	8244	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	11883	4766	4804	4418	3337	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu po- wszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163— —180 kk	157632	83634	85558	78779	44508	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nie- trzeźwym lub pod wpływem środ- ka odurzającego — art. 178a kk ...	142144	64487	60549	55273	29831	Of which operating a motor vehicle while under the influence of al- cohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	36574	24346	25846	25912	18536	Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code
W tym handel ludźmi — art. 189a kk ^d	x	115	15	98	80	Of which human trafficking — Art. 189a Criminal Code ^d
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	4890	3824	5655	5575	4407	Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Crim- inal Code
w tym:						of which:
Zgwałcenie — art. 197 kk	1567	1226	1449	1326	940	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	1532	1067	1049	1072	688	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	28	22	28	28	27	Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kup- lerstwo — art. 204 § 1—3 kk	486	342	362	253	248	Procurement and pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code
w tym wobec osób małoletnich ...	28	6	5	2	2	of which to juveniles

a—c Ponadto Policja przekazała akta w sprawach nieletnich do sądów rodzinnych: a — 12368 spraw, b — 12360 spraw, c — 11469 spraw. d W 2010 r. przestępstwa z art. 253 § 1 ujęte w rozdziale „Przeciwko porządkowi publicznemu” (36 przestępstw).

a—c Moreover, the Police provided records in juvenile cases to the family courts: a — 12368 cases, b — 12360 cases, c — 11469 cases. d In 2010 crimes of Art. 253 § 1 included in the section “Against public order” (36 crimes).

TABL. 1 (73). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (cd.)ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2016	2017		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w miastach of which urban areas	
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	38540	28062	24260	33063	20161	Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
w tym:						of which:
Znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	18759	14380	14646	15968	8891	Cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Nielegalna adopcja — art. 211a kk ^a	x	1	4	2	2	Illegal adoption — Art. 211a Criminal Code ^a
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	9838	2605	2875	3422	2588	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk^b	35965	30219	30185	28825	24101	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code^b
w tym:						of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	5205	5207	5134	4817	3826	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk ...	4944	3319	3029	2888	2145	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	13774	9729	9303	8709	6941	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	12487	10847	11796	11807	10663	Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	31816	23196	19215	18859	12867	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk^c	5920	10168	6998	5916	4072	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code^c
w tym:						of which:
Publiczne propagowanie faszyzmu, nawoływanie do nienawiści — art. 256 kk	54	417	386	290	272	Public promotion of fascism, incitement to hatred — Art. 256 Criminal Code
Publiczne znieważanie lub naruszanie nietykalności z powodów narodowościowych — art. 257 kk	135	298	264	258	251	Public insult or violation of bodily integrity on the grounds of nationality — Art. 257 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	52002	45766	49310	60409	52251	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code

a W 2010 r. przestępstwa z art. 253 § 2 ujęte w rozdziale „Przeciwko porządkowi publicznemu” (1 przestępstwo).

b Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a (korupcja na stanowisku kierowniczym) i 296b (korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. c Ponadto stwierdzono przestępstwa z art. 119 kk (przemoc i groźba bezprawna): w 2010 r. — 8, w 2015 r. — 69, w 2016 r. — 115, a w 2017 r. — 170 przestępstw.

a In 2010 crimes of Art. 253 § 1 included in the section "Against public order" (1 crime). b Including Art. 250a (corruption concerning elections) in the section "Against election and referendum" and Art. 296a (corruption on the managing post) and 296b (corruption in sport) in the section "Against economic activity" of the Criminal Code. c Moreover ascertained crimes of Art. 119 of the Criminal Code (violence and unlawful threat): in 2010 — 8, in 2015 — 69, in 2016 — 115 and in 2017 — 170 crimes.

TABLE 1 (73). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2016	2017		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w mias- tach of which urban areas	
Przeciwko mieniu — art. 278— —295 kk	607464	441117	392552	373327	306390	Against property — Art. 278— —295 Criminal Code
w tym:						of which:
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279 ^a kk	220455	145666	127866	108325	88371	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279 ^a Criminal Code
w tym kradzież samochodu	16539	12040	11450	10047	8454	of which automobile theft
Kradzież z włamaniem — art. 279 ^b kk	140085	91418	77215	65546	49746	Burglary — Art. 279 ^b Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	18145	6082	5723	4530	3975	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	1214	1146	1159	1008	931	Theft with assault — Art. 281 Crim- inal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	7859	670	661	614	455	Criminal coercion — Art. 282 Crim- inal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	86608	117763	101802	122498	105016	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	4720	2657	2652	2151	1503	Wilful short-term theft of automo- bile — Art. 289 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodar- czemu — art. 296^c—309 kk	14026	9196	7269	6706	5953	Against economic activity — Art. 296^c—309 Criminal Code
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk	7697	8430	7670	6467	6101	Against money and securities trading — Art. 310—315 Crim- inal Code
Przestępstwa z ustaw szczegó- lnych:						Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i prze- ciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 2137) ...	1288	1338	743	372	297	On Sobriety and Alcohol Education (uniform text Journal of Laws 2018 item 2137)
O prawie autorskim i prawach po- krewnych (tekst jednolity Dz. U. 2018 Nr 90, poz. 1191)	9627	6443	5766	14031	13542	On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2018 No. 90, item 1191)
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) i z dnia 29 VII 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1030)	72375	46819	51602	55969	42473	On Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uni- form text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1030)
Przestępstwa skarbowe — kks	2048	2118	2543	2976	2121	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
W tym akcyza	1071	1021	1388	1528	903	Of which excise

a Wylączenie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. b, c Z wylączeniem: b — kradzieży samochodu po-
przez włamanie, c — przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji i Prokuratury Krajowej.

a Exclusively in regard to automobile theft by burglary. b, c Excluding: b — automobile theft by burglary, c — corruption
under Art. 296a and 296b of the Criminal Code.

Source: data of the National Police Headquarters and the National Prosecutor's Office.

TABL. 2 (74). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2015	2016	2017	2015	2016	2017	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
O G Ó Ł E M	799779	748459	753963	64,7	66,5	71,7	TOTAL
w tym:							of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	17266	18008	18705	81,7	82,6	83,6	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:							of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	495	456	513	94,6	96,3	97,1	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	9949	11034	11402	85,0	86,0	87,5	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	4708	4776	4385	75,5	77,8	79,8	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163—180 kk	83207	85164	78381	98,2	98,3	98,2	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	64336	60443	55170	99,8	99,8	99,8	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or intoxicant — Art.178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	24121	25681	25765	87,1	87,6	88,7	Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code
W tym handel ludźmi — art. 189a kk	105	9	85	100,0	77,8	96,5	Of which human trafficking — Art. 189a Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	3540	5463	5379	84,9	87,3	88,0	Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Criminal Code
w tym:							of which:
Zgwałcenie — art. 197 kk	1144	1383	1262	77,6	80,5	82,7	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk ...	954	984	994	90,5	90,5	93,3	Sexual relations with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 200 §1 Criminal Code
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	22	25	28	100,0	80,0	96,4	Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo — art. 204 § 1—3 kk	337	357	247	97,0	94,4	98,4	Procurement, pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code
w tym wobec osób małoletnich	6	5	2	100,0	100,0	100,0	of which to juveniles
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	27751	24098	32892	99,1	99,2	99,5	Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
w tym:							of which:
Znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	14191	14513	15824	99,0	99,3	99,4	Cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Nielegalna adopcja — art. 211a kk	—	2	—	—	0,0	0,0	Illegal adoption — Art. 211a Criminal Code

TABL. 2 (74). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ (cd.)

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2015	2016	2017	2015	2016	2017	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	2451	2715	3294	73,7	78,0	78,1	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk^a	27035	26979	25257	96,4	97,3	98,3	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code^a
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	5139	5089	4774	99,2	99,1	99,1	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	3283	2997	2859	99,1	99,2	99,1	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	9610	9254	8674	99,1	99,1	99,1	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	7891	8745	8347	99,3	99,2	99,6	Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	22434	18639	18003	99,2	99,1	99,2	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk^b	9905	6743	5655	40,1	47,0	53,5	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code^b
w tym:							of which:
Publiczne propagowanie faszyzmu, nawoływanie do nienawiści — art. 256 kk	413	374	279	29,5	29,3	25,8	Public promotion of fascism, incitement to hatred — Art. 256 Criminal Code
Publiczne znieważanie lub naruszenie nietykalności z powodów narodowościowych — art. 257 kk	291	251	248	44,0	51,8	58,9	Public insult or violation of bodily integrity on the grounds of nationality — Art. 257 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	45313	49025	60060	81,3	83,9	88,1	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code

a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a (korupcja na stanowisku kierowniczym) i 296b (korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. b Ponadto stwierdzono przestępstwa z art. 119 kk (przemoc i groźba bezprawna): w 2015 r. — 64, w 2016 r. — 108, w 2017 r. — 168 przestępstw.

a Including crimes of Art. 250a (corruption concerning elections) in the section "Against election and referendum" and Art. 296a (corruption on the managing post) and 296b (corruption in sport) in the section "Against economic activity" of the Criminal Code. b Moreover ascertained crimes of Art. 119 of the Criminal Code (violence and unlawful threat): in 2015 — 64, in 2016 — 108, in 2017 — 166 crimes.

TABL. 2 (74). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH RZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ (dok.)**

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2015	2016	2017	2015	2016	2017	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	439871	391861	372594	45,7	46,0	52,0	Against property — Art. 278—295 Criminal Code
w tym:							of which:
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279 ^o kk	145464	127801	108248	28,1	29,6	32,0	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279 ^o Criminal Code
w tym kradzież samochodu	12036	11448	10047	21,9	18,3	21,9	of which automobile theft
Kradzież z włamaniem — art. 279 ^d kk	91328	77190	65514	31,6	34,5	36,5	Burglary — Art. 279 ^d Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	5995	5647	4452	58,0	63,2	68,7	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	1130	1145	996	82,3	85,5	84,3	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	662	652	605	85,6	92,4	92,9	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	117162	101453	122162	75,3	72,3	79,5	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	2649	2649	2143	34,4	34,0	39,1	Wilful short-term theft of an automobile — Art. 289 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296°—309 kk	8906	7042	6455	91,2	90,5	90,6	Against economic activity — Art. 296°—309 Criminal Code
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk	8108	7369	6108	6,8	5,4	5,3	Against money and securities trading — Art. 310—315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:							Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2012 poz. 1356, z późniejszymi zmianami)	1338	742	370	98,1	97,4	90,8	On Sobriety and Alcohol Education (uniform text Journal of Laws 2012 item 1356, with later amendments)
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. 2006 Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami)	6412	5747	14022	82,9	74,6	95,2	On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631, with later amendments)
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) i z dnia 29 VII 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 224) ...	46431	51323	55638	96,0	96,1	96,7	On Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 224)
Przestępstwa skarbowe — kks	1822	2008	2446	96,8	98,1	97,1	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
W tym akcyza	907	1259	1391	96,6	98,6	96,8	Of which excise

c Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. d, e Z wyłączeniem: d — kradzieży samochodu poprzez włamanie, e — przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

c Exclusively in regard to automobile theft by burglary. d, e Excluding: d — automobile theft by burglary, e — corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABLE 3 (75). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG WYNIKU POSTĘPOWANIA**

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY RESULT OF THE PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1138523	809929	757374	764530	T O T A L
w tym przestępstwa, co do których postępowanie zakończono wnioskiem o:					of which crimes for which the proceedings have been completed with a motion for:
Sporządzenie aktu oskarżenia	652714	479722	453623	500550	Preparing of bill of indictment
Umorzenie wobec niewykrycia sprawcy	382135	289064	259107	219538	Discontinuance due to undetected offender
Umorzenie wobec okoliczności, w których podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, a nie wykryto sprawcy przestępstwa	1540	3003	2422	2553	Discontinuance due to circumstances in which suspect did not commit the alleged offence and delinquent was not detected
Umorzenie warunkowe	10084	18866	19120	16999	Conditional discontinuance

Źródło: dane Komendy Głównej Policji i Prokuratury Krajowej.

Source: data of the National Police Headquarters and the National Prosecutor's Office.

TABLE 4 (76). **POSTĘPOWNIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ JEDNOSTKI INNE NIŻ POLICJA I PROKURATURA W 2017 R.**

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY OTHER ENTITIES THAN THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania Proceedings				SPECIFICATION	
	wszczęte initiated	zakończone completed		umorzaniem by discontinuance		
		ogółem total	w tym of which			
			wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia lub aktem oskarżenia by motion for preparing of bill of indictment or by bill of indictment			
Krajowa Administracja Skarbowa ^a	27378	20343	8070	3013	National Revenue Administration ^a	
Straż Graniczna	7741	7411	3487	1203	Polish Border Guard	
Organy Inspekcji Handlowej	16	13	7	6	Trade Inspection organs	
Straż Leśna Lasów Państwowych	578	509	102	322	Forest Guard of State Forests	
Państwowa Straż Łowiecka	213	210	20	190	State Hunting Guard	

^a Skonsolidowaną Krajową Administrację Skarbową tworzą izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe i urzędy celno-skarbowe wraz z delegaturami i oddziałami celnymi.

Źródło: dane: Ministerstwa Finansów, Komendy Głównej Straży Granicznej, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministerstwa Środowiska, Państwowej Straży Łowieckiej, urzędów wojewódzkich.

^a Revenue administrative chambers, revenue offices and customs offices with delegacies and customs branches form consolidated National Revenue Administration.

Source: data of the Ministry of Finance, Polish Border Guard Headquarters, Office of Competition and Consumer Protection, Ministry of the Environment, State Hunting Guard, voivodship offices.

TABL. 5 (77). POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE PROWADZONE PRZEZ KRAJOWĄ ADMINISTRACJĘ SKARBOWĄ

PROCEEDINGS REGARDING FISCAL OFFENCES AND FISCAL PETTY OFFENCES INVESTIGATED BY NATIONAL REVENUE ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania Proceedings				Wartość zajętych towarów i środków płatniczych w tys. zł Value of the goods seized and of the means of payment in thous. zł	SPECIFICATION	
	wszczęte initiated	zakończone completed		w tym of which			
		ogółem total	dobrowolnym podaniem się odpowiedzialności przez sprawcę with the perpetrator's voluntary subjecting himself/herself to liability				
			aktem oskarżenia by bill of indictment				
OGÓŁEM	2010	41810	42853	10170	13308	57731,0	TOTAL
	2015	104318	113353	7538	66074	208706,0	
	2016	95945	114299	7270	69290	178140,5	
	2017	98183	102911	8090	57569	121768,8	
Przeciwko obowiązkowi podatkowemu		55951	42811	6217	20905	61928,4	Against tax duties
przestępstwa		20088	10207	3204	4365	54054,7	fiscal offences
wykroczenia		35863	32604	3013	16540	7873,7	fiscal petty offences
Przeciwko obowiązkowi celnym przestępstwa		35570	50996	1731	33332	22907,4	Against customs duties
wykroczenia		949	1206	243	403	7461,3	fiscal offences
Przeciwko obrotowi dewizowemu		34621	49790	1488	32929	15446,1	fiscal petty offences
przestępstwa		474	100	22	8	18,0	Against regulations on the trade in foreign currencies
wykroczenia		197	22	10	3	—	fiscal offences
Przeciwko organizacji gier hazardowych		277	78	12	5	18,0	fiscal petty offences
przestępstwa		6188	9004	120	3324	36915,0	Against gambling regulations
wykroczenia		6144	8908	110	3299	36823,7	fiscal offences
		44	96	10	25	91,3	fiscal petty offences

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 6 (78). POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ STRAŻ GRANICZNĄ

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY THE POLISH BORDER GUARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania ^a Proceedings ^a				SPECIFICATION	
	wszczęte initiated	zakończone completed		w tym of which		
		ogółem total	wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia by motion for preparing of bill of indictment			
			umorzaniem by discontinuance			
OGÓŁEM	2010	8431	8359	2266	903	TOTAL
	2015	8419	7889	3999	1291	
	2016	8485	8490	4437	1604	
	2017	7741	7411	3487	1203	
w tym: Przestępczość zorganizowana — art. 258 kk		60	45	33	6	of which: Organised crime — Art. 258 Criminal Code

a Notka patrz na str. 157.

a See footnote on page 157.

TABLE 6 (78). **POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ STRAŻ GRANICZNĄ (dok.)**

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY THE POLISH BORDER GUARD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania ^a Proceedings ^a				SPECIFICATION
	wszczęte initiated	zakończone completed			
		ogółem total	w tym of which		
			wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia by motion for prepar- ing of bill of indictment	umoz- rzeniem by dis- continu- ance	
Przemysł broni, amunicji i materiałów wybuchowych — art. 263 kk, ustawa o broni i amunicji oraz ustawa o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego ^b ...	186	187	18	113	Smuggling of arms, ammunition and explosives — Art. 263 Criminal Code, Law on Arms and Ammunition and Law on Explosives for Civil Use ^a
Nielegalna migracja — art. 264 i 264a kk	1158	1122	913	144	Illegal migration — Art. 264 and 264a Criminal Code
Wiarygodność dokumentów — art. 270—276 kk	3693	3467	1922	691	Reliability of documents — Art. 270—276 Criminal Code
Przemysł towarów akcyzowych, uszczuplanie cła — art. 54—96 kks	2124	2096	1021	82	Smuggling of excise goods, depletion of duty — Art. 54—96 Penal Fiscal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
o przeciwdziałaniu narkomanii ^c	218	232	113	51	on counteracting drug addiction ^c
o własności przemysłowej ^d	28	39	18	8	on industrial property ^d

a W dalszym podziale jedno postępowanie może występować w więcej niż jednym obszarze w przypadku zbiegu kwalifikacji prawnych przestępstw. b—d Dotyczy ustaw: b — z dnia 21 V 1999 r. (tekst jednolity Dz. U. 2012 poz. 576) oraz z dnia 21 VI 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1100), c — z dnia 29 VII 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 224), d — z dnia 30 VI 2000 r. (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 1410, z późniejszymi zmianami).

Ź r ó ł o: dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

a In the further division one proceeding may be more than once area in the case of the concurrence of legal qualifications of offences. b—d Concerns the laws: b — dated 21 V 1999 (uniform text Journal of Laws 2012 item 576) and dated 21 VI 2002 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1100), c — dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 224), d — dated 30 VI 2000 (uniform text Journal of Laws 2013 item 1410, with later amendments).

S o u r c e: data of the Polish Border Guard Headquarters.

TABLE 7 (79). **POWSZECHNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE PROKURATURY W 2017 R.**

Stan w dniu 31 XII

COMMON ORGANISATIONAL UNITS OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2017

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Prokuratura Krajowa	1	National Prosecutor's Office
Prokuratury:		Prosecutor's offices:
regionalne	11	supra-regional
okręgowe	45	regional
rejonowe	358	district

Ź r ó ł o: dane Prokuratury Krajowej.

S o u r c e: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 8 (80). ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W PROKURATURZE^aPAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN THE PROSECUTOR'S OFFICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	zatrudnieni (stan w dniu 31 XII) paid employees (as of 31 XII)			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł average monthly gross wages and salaries ^b in zł			
Prokuratorzy	5840	5834	5789	12416,65	13129,62	13703,17	Prosecutors
w tym kobiety	3104	3066	3031	12483,41	12821,52	13422,83	of which women
Asesorzy	286	258	330	8061,83	8378,93	8842,57	Assessors
w tym kobiety	159	149	192	8137,32	8325,97	9170,33	of which women
Urzędnicy	5993	5677	6026	4079,85	4529,74	4590,70	Officials
w tym kobiety	5245	4945	5182	3949,33	4375,97	4490,30	of which women
Inni pracownicy	1742	1584	1616	2820,64	3220,19	3350,43	Other employees
w tym kobiety	1055	987	1002	2644,47	2921,39	2984,60	of which women

a W 2015 r. bez działających odrębnie wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury. b Wynagrodzenia prokuratorów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

Źródło: dane Prokuratury Krajowej.

a In 2015 excluding operated separate military organisational units of the prosecutor's office. b Wages and salaries of prosecutors do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

Source: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 9 (81). DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY W 2017 R.^aACTIVITIES OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2017^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2017 r. of which incoming cases in 2017		
OGÓŁEM	1245226	1129226	1095195	TOTAL
Prokuratura Krajowa — sprawy karne	1005	657	582	National Prosecutor's Office — criminal cases
Prokuratury rejonowe	1188200	1087951	1057028	District prosecutor's offices
sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze)	1063296	978507	952926	cases: criminal (investigation)
cywilne	77438	65753	61937	civil
administracyjne	47466	43691	42165	administrative
Prokuratury okręgowe	50642	37130	34980	Regional prosecutor's offices
sprawy: karne (nadzorowane)	4428	2953	2395	cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze)	17217	12077	11614	criminal (investigation)
cywilne	25561	19226	18549	civil
administracyjne	3436	2874	2422	administrative
Prokuratury regionalne	5379	3488	2605	Supra-regional prosecutor's offices
sprawy: karne (nadzorowane)	810	400	232	cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze)	1894	955	967	criminal (investigation)
cywilne	1137	865	712	civil
administracyjne	1538	1268	694	administrative

a Ponadto prokuratury rejonowe i okręgowe załatwiają sprawy cywilne dotyczące nieletnich (w 2017 r. zarejestrowano wpływ 10834 takich spraw w prokuraturach rejonowych i 208 w okręgowych).

Źródło: dane Prokuratury Krajowej.

a Moreover, district and regional prosecutor's offices resolve civil cases concerning juveniles (in 2017, 10834 and 208 incoming cases were registered in district and regional prosecutor's offices respectively).

Source: data of the National Prosecutor's Office.

TABLE 10 (82). **ZAKOŃCZONE POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W PROKURATURZE**
RESOLVED PREPARATORY PROCEEDINGS IN THE PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Prokuratura Krajowa			359	582	National Prosecutor's Office
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z wnioskiem o wyrok skazujący w trybie art. 335 § 1 kpk			36	36	Handed over to courts with motion for conviction in respect to Art. 335 § 1 Code of Criminal Procedure
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia			176	294	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie			3	6	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania			8	16	Proceedings declined
Umorzono			60	111	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców			26	31	of which due to undetected offenders
Prokuratury rejonowe i okręgowe	1169346	833432	876069	964540	District and regional prosecutor's offices
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z wnioskiem o wyrok skazujący w trybie art. 335 §1 kpk	x	x	92073	52536	Handed over to courts with motion for conviction in respect to Art. 335 § 1 Code of Criminal Procedure
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia ...	375431	179186	171142	200850	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie	11659	15425	17624	14946	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania	228792	141449	162436	218859	Proceedings declined
Umorzono	445639	270838	307878	359953	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców	181569	81051	93080	106055	of which due to undetected offenders
Prokuratury regionalne^a	722	855	1152	967	Supra-regional prosecutor's offices^a
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia ...	408	426	118	164	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie	8	19	2	11	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania	11	77	31	20	Proceedings declined
Umorzono	170	180	204	335	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców	56	51	22	20	of which due to undetected offenders

a W latach 2010 i 2015 — prokuratury apelacyjne.

U w a g a. W latach 2010 i 2015 działające odrębnie wojskowe prokuratury garnizonowe zakończyły odpowiednio 1418 i 1289 postępowań przygotowawczych, a wojskowe prokuratury okręgowe — odpowiednio 115 i 79 postępowań.

Ź r ó d ł o: dane Prokuratury Krajowej.

a In 2010 and 2015 — appeal prosecutor's offices.

N o t e. In 2010 and 2015 operated separate military garrison prosecutor's offices resolved preparatory proceedings 1418 and 1289 respectively, military regional prosecutor's offices — 115 and 79 proceedings respectively.

S o u r c e: data of the National Prosecutor's Office.

TABLE 11 (83). **POWOŁANIE SĘDZIÓW^a**
NOMINATION OF JUDGES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	398^b	371	454	174^c	TOTAL
w tym kobiety	247	295	303	111	of which women
Sąd Najwyższy	3	1	5	3	Supreme Court
Naczelny Sąd Administracyjny	5	5	9	6	Supreme Administrative Court
Wojewódzkie sądy administracyjne	27	11	21	19	Administrative courts of first instance
Sądy apelacyjne	20	25	32	29	Appeal courts
Sądy okręgowe	128	103	135	62	Regional courts
Sądy rejonowe	214	224	252	53	District courts
Sądy wojskowe	1	2	—	2	Military courts

a Powołania sędziów dokonuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. b, c Ponadto Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołał do pełnienia urzędu na stanowisku: b — sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym oraz na stanowisku sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym 12 sędziów (w tym 9 kobiet), c — asesora sądowego w wojewódzkich sądach administracyjnych 17 asesorów.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

a Judges are nominated by the President of the Republic of Poland. b, c Moreover, the President of the Republic of Poland has nominated as: b — a judge of appeal court in regional court and as a judge of regional court in district court 12 judges (of which 9 women), c — assessor in administrative courts of first instance 17 assessors.

S o u r c e: data of the Chancellery of the President of the Republic of Poland.

TABL. 12 (84). **SĄD NAJWYŻSZY, NACZELNY SĄD ADMINISTRACYJNY
ORAZ WOJEWÓDZKIE SĄDY ADMINISTRACYJNE W 2017 R.**

Stan w dniu 31 XII

THE SUPREME COURT, THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT
AND ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2017
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of units	Zatrudnieni sędziowie Judges employed				
		ogółem total	w tym kobiety of which women	z liczby ogółem — w wieku lat of total number — at the age of		
				40 i mniej and less	41—50	51 i więcej and more
Sąd Najwyższy Supreme Court	1	81	21	1	9	71
Naczelny Sąd Administracyjny Supreme Administrative Court	1	108	48	—	13	95
Wojewódzkie sądy administracyjne Administrative courts of first instance	16	503	300	7	180	316

Źródło: dane Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Source: data of the Supreme Court and of the Supreme Administrative Court.

TABL. 13 (85). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDU NAJWYŻSZEGO W 2017 R.**

ACTIVITIES OF THE SUPREME COURT IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do rozstrzygnięcia Cases waiting for decision		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2017 r. of which incoming cases in 2017	
OGÓŁEM	15998	10996	TOTAL
SPRAWY KARNE			CRIMINAL CASES
Kasacje	2678	2163	Cassations
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	25	16	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	243	215	Complaints
Wnioski	565	458	Motions
Inne	43	41	Others
SPRAWY CYWILNE			CIVIL CASES
Skargi kasacyjne	4969	3236	Cassational complaints
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	151	118	Resolutions clarifying provisions of law
Apelacje	—	—	Appeals
Zażalenia	656	525	Complaints
Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	389	273	Complaints for considering a validly court ruling as inconsistent with law
Inne	982	965	Others
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY I UBEZ- PIECZEN SPOŁECZNYCH ORAZ SPRAW PUBLICZNYCH			CASES RELATED TO LABOUR AND SOCIAL SECURITY LAW AND PUBLIC AFFAIRS
Skargi kasacyjne	4329	2164	Cassational complaints
Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	60	38	Complaints for considering a validly court ruling as inconsistent with law
Skargi na przewlekłość postępowania	68	63	Complaints on the protraction of proceedings
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	21	18	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	342	284	Complaints
Protesty wyborcze	5	3	Election's protests
Inne	102	93	Others
SPRAWY WOJSKOWE			MILITARY CASES
Kasacje	6	5	Cassations
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	1	—	Resolutions clarifying provisions of law
Apelacje	18	12	Appeals
Zażalenia	26	24	Complaints
Inne	25	24	Others
SPRAWY DYSCYPLINARNE	294	258	DISCIPLINARY CASES

Źródło: dane Sądu Najwyższego.

Source: data of the Supreme Court.

TABL. 14 (86). **DZIAŁALNOŚĆ NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W 2017 R.**
ACTIVITIES OF THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT IN 2017

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved		TYPE OF CASE	
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględ- nienie skargi kasacyjnej accepting the cassa- tional complaint		oddalenie skargi kasacyjnej dismissing the cassa- tional complaint
OGÓŁEM	17805	19267	3898	13007	TOTAL
w tym w zakresie:					of which in scope:
Gospodarki mieniem publicz- nym	343	490	124	353	Public property management
Budownictwa	1490	1365	298	1021	Construction
Kombatantów	16	6	2	4	Veterans
Zobowiązań podatkowych — spraw budżetowych	6765	7749	1578	5068	Tax liabilities — budget cases
Cel	217	345	18	321	Customs
Zatrudnienia i spraw socjalnych	808	1033	165	807	Employment and social issues
Wywłaszczenia nieruchomości i innych praw	537	669	146	480	Dispossession of real estate and other rights
Zagospodarowania przestrzen- nego	684	820	197	583	Development planning
Rolnictwa i leśnictwa	87	110	15	93	Agriculture and forestry
Ochrony środowiska i ochrony przyrody	399	427	91	329	Environmental protection and protection of nature
Dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi	780	716	190	510	Roads, railroads, aviation, sail- ing
Subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji ryn- ków branżowych	953	825	179	599	European Union subventions, structural funds and regula- tion of sectoral market

Źródło: dane Naczelnego Sądu Administracyjnego.
Source: data of the Supreme Administrative Court.

TABL. 15 (87). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH W 2017 R.**
ACTIVITIES OF THE ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2017

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved		TYPE OF CASE	
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględ- nienie skargi accepting the complaint		oddalenie skargi dismissing the complaint
OGÓŁEM	72426	77567	17585	39642	TOTAL
w tym w zakresie:					of which in scope:
Gospodarki mieniem publicznym	2383	2250	1068	658	Public property management
Budownictwa	6473	7068	1742	3534	Construction
Kombatantów	134	127	21	66	Veterans

TABL. 15 (87). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH W 2017 R. (dok.)**

ACTIVITIES OF THE ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2017 (cont.)

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved		TYPE OF CASE	
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględ- nienie skargi accepting the complaint		oddalenie skargi dismissing the complaint
w zakresie (dok.):				in scope (cont.):	
Zobowiązań podatkowych — spraw budżetowych	19078	21535	4609	11969	Tax liabilities — budget cases
Cel	1641	1834	533	505	Customs
Zatrudnienia i spraw socjalnych	8975	8875	1967	4832	Employment and social issues
Wywłaszczenia nieruchomości i innych praw	2111	1985	514	974	Dispossession of real estate and other rights
Zagospodarowania przestrzen- nego	3275	3300	959	1302	Development planning
Rolnictwa i leśnictwa	852	698	255	261	Agriculture and forestry
Ochrony środowiska i ochrony przyrody	1826	1783	487	780	Environmental protection and protection of nature
Dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi ...	3950	4431	854	2413	Roads, railroads, aviation, sailing
Subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji ryn- ków branżowych	3422	3649	773	2097	European Union subventions, structural funds and regula- tion of sectoral market

Źródło: dane Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Source: data of the Supreme Administrative Court.

TABL. 16 (88). **JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA POWSZECHNEGO W 2017 R.**

Stan w dniu 31 XII

UNITS OF THE COMMON COURTS IN 2017

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Sądy apelacyjne	11	Appeal courts
Wydziały: cywilne	15	Departments: civil
karne	11	criminal
pracy i ubezpieczeń społecznych	11	labour and social security
Sądy okręgowe	45	Regional courts
Wydziały: cywilne	112	Departments: civil
karne	90	criminal
penitencjarne i nadzoru nad wykonywa- niem orzeczeń karnych	37	penitentiary and supervision over exe- cution of penal decisions
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecz- nych (sądy ubezpieczeń społecznych)	52	labour (labour courts) and social secur- ity (social security courts)
gospodarcze (sądy gospodarcze)	30	commercial (commercial courts)
Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ^a	1	Competition and Consumer Protection Court ^a
Sąd Unijnych Znaków Towarowych i Wzórów Wspól- notowych ^a	1	Community Trademark and Designs Court ^a

a Odrębna jednostka organizacyjna.

a Separate organisational unit.

TABL. 16 (88). JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA POWSZECHNEGO W 2017 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

UNITS OF THE COMMON COURTS IN 2017 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Sądy rejonowe	318	District courts
Wydziały: cywilne	392	Departments: civil
karne	425	criminal
rodzinne i nieletnich (sądy rodzinne)	327	family and juvenile (family courts)
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecznych (sądy ubezpieczeń społecznych)	133	labour (labour courts) and social security (social security courts)
ksiąg wieczystych	347	real estate registers
gospodarcze (sądy gospodarcze) ^b	116	commercial (commercial courts) ^b
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów	67	Consultative staff of judicial specialists
Zakłady dla nieletnich	32	Juvenile institutions
Instytuty naukowo-badawcze	2	Research institutes

^b Tworzona w sądzie mającym siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu okręgowego lub w mieście na prawach powiatu.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. liczba rewirów komorniczych wyniosła 318.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^b Created in the court having a head office in the locality being the head office of the regional court or in a city with powiat status.

N o t e. As of 31 XII 2016 there were 318 court receivers' districts.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 17 (89). ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W SĄDOWNICTWIE POWSZECHNYM

PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	zatrudnieni ^a (stan w dniu 31 XII) paid employees ^a (as of 31 XII)			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł average monthly gross wages and salaries ^b in zł			
Sądy powszechne							Common courts
Sędziowie sądów: apelacyjnych	495	475	458	16778,11	17709,82	18494,40	Judges of courts: appeal
okręgowych	2783	2759	2654	14357,35	14974,06	15636,09	regional
rejonowych	6658	6633	6472	11409,38	11910,07	12505,11	district
Asesorzy	—	—	309	—	—	7642,07	Assessors
Urzędnicy	26755	27452	27431	3986,00	4367,76	4594,13	Officials
Kuratorzy zawodowi	5031	4996	5005	6386,36	6793,50	7032,98	Professional probation officers
Referendarze sądowi	1851	1943	1842	8856,62	9185,23	9805,95	Court division officials
Asystenci sędziów	3351	3615	3624	3832,00	4193,87	4483,34	Judges' assistants
Inni pracownicy	3352	3193	3009	2579,01	3029,49	3286,19	Other employees
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów^c — specjaliści	498 ^d	479	481	6025,33 ^d	6086,18	6274,87	Consultative staff of judicial specialists^c — specialists
Zakłady dla nieletnich							Juvenile institutions
Pedagodzy	997	942	893	6868,94	6873,70	7042,95	Pedagogues
Pozostali pracownicy	978	964	928	3395,74	3568,01	3709,04	Other employees
Instytuty naukowo-badawcze — pracownicy	157	157	157	6197,96	6647,63	6924,56	Research institutes — employees

^a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. ^b Wynagrodzenia sędziów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe). ^c W skład zespołów wchodzi specjalistów w zakresie m.in.: psychologii, pedagogiki i psychiatrii. ^d Dotyczy rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees. ^b Wages and salaries of judges do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness). ^c The team includes specialists: psychology, pedagogy, psychiatry, and among others. ^d Concern the family diagnostic and advisory centres.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 18 (90). DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2017 R.

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2017 r. of which incoming cases in 2017	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części ^a of which recognised completely or partially ^a	
OGÓŁEM	18800,8	15782,5	15836,0	8703,2	GRAND TOTAL
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
RAZEM	17484,3	14767,5	14823,8	8320,1	TOTAL
Sprawy karne i wykroczeniowe	2411,8	2054,5	2064,0	x	Criminal cases and petty offences cases
w tym:					of which:
Podlegające rozpoznaniu według przepisów o procesie ^b	497,6	356,0	355,8	x	Cases which are subject to consideration in compliance with the provisions on lawsuits ^b
w tym z oskarżenia:					of which cases from:
publicznego	395,1	282,8	280,8	x	public accusation
prywatnego	19,0	12,1	12,2	x	private accusation
Nadzór sądowy nad postępowaniem przygotowawczym	227,9	209,0	207,9	x	Court supervision over the preliminary proceedings
O wykroczenia	597,1	493,1	495,3	x	Petty offences cases
Sprawy cywilne (bez rodzinnych)	11173,7	9360,8	9473,9	6991,9	Civil cases (excluding family)
w tym:					of which:
Procesowe	1135,2	784,8	734,0	253,0	Lawsuit cases
w tym:					of which:
o odszkodowanie z tytułu wypadków komunikacyjnych	22,0	25,7	25,3	11,0	for damages resulting from transport accidents
opróżnienie lokalu mieszkalnego	33,4	19,6	20,2	14,1	vacation of a dwelling
uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym ^c	5,0	2,7	2,6	1,3	verification of entry in real estate registry with actual legal status ^c
Nieprocesowe	465,0	294,5	295,4	215,8	Non-lawsuit cases
w tym:					of which:
dział spadku	27,9	14,4	14,3	8,3	distribution of an estate
stwierdzenie nabycia spadku	206,8	139,2	137,0	109,5	confirmation of acquisition of inheritance
Nakazowe i upominawcze	4479,5	3755,8	4006,9	2816,7	Writ of payment and admonition cases
w tym elektroniczne postępowanie upominawcze	2824,4	2262,9	2557,5	1608,3	of which electronic proceedings by writ of payment
Księgi wieczyste	4066,9	3678,7	3596,4	3358,0	Real estate register

a W przypadku spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych — zmieniono zaskarżoną decyzję w całości lub w części; w przypadku spraw odwoławczych (w sądach okręgowych i apelacyjnych) — oddalono i zmieniono. b Dane dotyczą wyłącznie spraw zarejestrowanych w urzędzeniu ewidencyjnym dotyczącym spraw, w których akt oskarżenia wniesiono odpowiednio do sądu rejonowego lub okręgowego, spraw w przedmiocie wydania wyroku łącznego, wniosków prokuratorskich o umorzenie postępowania wobec stwierdzenia niepoczytalności u podejrzanego oraz wniosków o warunkowe umorzenie postępowania karnego. c Ustawa z dnia 6 VII 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 707, z późniejszymi zmianami).

a For the cases related to social security law — the decision appealed against, whether in whole or in part, was amended; for the appeal cases (in the regional and appeal courts) — it was both dismissed and amended. b Data concern only cases registered in the register appropriate for cases in which the bill of indictment was brought to district or regional court respectively, cases for issuing concurrent sentence, prosecutor's motions for discontinuance of proceedings on the grounds of established insanity of the suspect and motions for conditional discontinuance of proceedings. c Law, dated 6 VII 1982 on Real Estate Register and Mortgages (uniform text Journal of Laws 2013 item 707, with later amendments).

TABL. 18 (90). DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2017 R. (cd.)

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2017 r. of which incoming cases in 2017	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części ^a of which recognised completely or partially ^a	

SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji (dok.)

DISTRICT COURTS — courts of first instance (cont.)

Sprawy rodzinne	1541,7	1370,0	1348,9	386,4	Family cases
w tym:					of which:
Procesowe	181,9	132,8	124,2	52,8	Lawsuit cases
w tym o alimenty	82,2	62,1	56,6	19,1	of which alimony
Nieprocesowe	175,2	146,1	143,9	100,7	Non-lawsuit cases
Opiekuńcze	301,6	237,1	230,1	153,9	Guardianship
w tym:					of which:
przysposobienie	4,2	3,0	3,0	2,5	adoption
ustanowienie opieki	9,9	8,7	8,8	7,2	establishing of guardianship
pozbawienie, zawieszenie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej	54,5	39,3	37,9	22,4	suspension, restriction or withdrawal of parental rights
zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	44,4	31,0	30,3	21,0	application of obligation to undergo antiaddiction treatment
z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego ^b	43,7	38,5	37,8	19,3	related to the law on the protection of mental health ^b
Nieletnich	734,2	717,1	714,9	x	Cases concerning juveniles
Sprawy z zakresu prawa pracy	89,3	59,0	61,5	23,3	Labour law cases
w tym:					of which:
Ze stosunku pracy	70,9	43,2	44,8	12,8	With employment contract
w tym:					of which:
związane z wypowiedzeniem umowy o pracę	11,2	6,1	7,0	1,6	related to determination of employment contract
o wynagrodzenie	14,9	10,3	10,5	4,0	related to wages
Nakazowe i upominawcze	11,6	10,0	11,0	8,2	Writ of payment and admonition cases
Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	55,9	32,9	35,5	10,2	Cases related to social security law
Sprawy gospodarcze	2212,0	1890,4	1840,1	1294,7	Commercial cases
w tym:					of which:
Procesowe	259,5	158,2	142,4	63,1	Lawsuit cases
Nakazowe i upominawcze	706,0	610,2	618,9	468,0	Writ of payment and admonition cases
Z zakresu postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego	44,7	28,6	23,7	x	Cases in the scope of bankruptcy and restructuring proceedings
Rejestrowe	1162,3	1061,0	1023,0	747,8	Register's
Krajowy Rejestr Sądowy	1078,0	980,0	942,5	675,2	National Court Register
w tym Rejestr Dłużników Niewypłacalnych	148,4	134,0	133,3	125,4	of which Register of Insolvency of the Debtor
Rejestr Zastawów	84,3	81,0	80,5	72,6	Register of Pledges

a Notka patrz na str. 164. b Ustawa z dnia 19 VIII 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 882).

a See footnote on page 164. b Law dated 19 VIII 1994 (uniform text Journal of Laws 2017 item 882).

TABL. 18 (90). DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2017 R. (cd.)

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2017 r. of which incoming cases in 2017	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części ^a of which recognised completely or partially ^a	

SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze
REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal

RAZEM	1166,6	900,5	895,4	326,7	TOTAL
Sprawy karne i wykroczeniowe	406,5	368,8	366,7	x	Criminal and petty offences cases
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
podlegające rozpoznaniu według przepisów o procesie ^b	15,4	10,2	9,8	x	cases which are subject to consideration in compliance with the provisions on lawsuits ^b
penitencjarne	160,8	148,7	147,9	x	penitentiary cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	61,1	51,6	50,7	x	appeals
zażalenia	35,0	32,5	33,1	x	complaints
skargi ^c	2,0	1,8	1,8	x	claims ^c
nadzorcze	52,0	50,9	50,6	x	supervisory
Sprawy cywilne	486,8	350,2	339,5	246,7	Civil cases
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
procesowe (łącznie z rodzinnymi)	230,4	137,0	131,3	84,5	lawsuit cases (including family)
w tym:					of which:
o rozwód	135,7	88,4	86,4	68,5	divorce
o separację	5,5	3,3	3,3	2,0	separation
o odszkodowanie z tytułu wypadków komunikacyjnych	7,6	2,9	3,1	1,8	for damages resulting from transport accidents
nieprocesowe (bez rejestrowych)	24,2	17,3	16,7	10,7	non-lawsuit cases (excluding register's)
w tym o separację	0,6	0,5	0,5	0,4	of which separation
nieprocesowe rejestrowe ^d	11,7	11,1	10,9	10,1	non-litigious register cases ^d
nakazowe i upominawcze	27,9	25,4	24,8	17,8	writ of payment and admonition cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	82,1	60,9	59,1	52,5	appeals
zażalenia	81,3	72,6	70,9	59,0	complaints
skargi ^c	11,7	10,8	10,7	1,6	claims ^c
Sprawy z zakresu prawa pracy	15,7	12,0	12,1	8,8	Labour law cases

a, b Notki patrz na str. 164. c Skargi kasacyjne, skargi na postępowanie sądowe oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem. d Sprawy prowadzone w wydziałach cywilnych w zakresie rejestrów: dzienników i czasopism, partii, funduszy emerytalnych i funduszy inwestycyjnych.

a, b See footnotes on page 164. c Cassational complaints, complaints against court proceedings and complaints for considering as inconsistent with law. d Cases in civil departments concerning registers: of dailies and magazines, parties, pension funds and investment funds.

TABL. 18 (90). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2017 R. (dok.)**

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2017 r. of which incoming cases in 2017	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części ^a of which recognised completely or partially ^a	

SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze (dok.)

REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal (cont.)

Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	160,5	100,3	108,3	24,5	Cases related to social security law
W tym sprawy pierwszoinstancyjne — z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego (wraz z dodatkami):					Of which first instance cases — common retirement pay benefit (with appendages):
o emeryturę	16,8	10,8	12,5	6,5	retirement pension
o rentę: z tytułu niezdolności do pracy	26,1	12,9	15,8	4,1	disability pension
rodzinną	3,8	2,3	2,6	0,5	survivors pension
Sprawy gospodarcze	93,3	68,0	66,9	46,2	Commercial cases
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
w tym:					of which:
procesowe	31,8	15,3	15,3	6,2	lawsuit cases
nakazowe i upominawcze	22,6	20,7	20,3	15,9	writ of payment and admonition cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	20,7	15,8	14,7	12,8	appeals
zażalenia	12,8	11,4	11,7	8,8	complaints
skargi ^b	0,7	0,6	0,6	0,2	claims ^b
Sprawy w Sądzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów	3,5	0,9	1,7	0,4	Cases in Competition and Consumer Protection Court
Sprawy w Sądzie Unijnych Znaków Towarowych i Wzorów Wspólnotowych	0,3	0,2	0,2	0,1	Cases in Community Trademark and Designs Court

SĄDY APELACYJNE — sądy odwoławcze

APPEAL COURTS — courts of appeal

RAZEM	150,0	114,6	116,7	56,4^c	TOTAL
w tym:					of which:
Apelacje	71,3	42,5	44,9	31,1	Appeals
Zażalenia	41,9	38,0	38,1	24,3	Complaints
Skargi ^b	10,2	9,3	9,0	0,7	Claims ^b

a Notka patrz na str. 164. b Skargi kasacyjne, skargi na postępowanie sądowe oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem. c Bez spraw karnych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a See footnote on page 164. b Cassational complaints, complaints against court proceedings and complaints for considering as inconsistent with law. c Excluding criminal cases.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 19 (91). **SPRAWY NIELETNICH, W KTÓRYCH ZACHODZI PODEJRZENIE DEMORALIZACJI LUB POPEŁNIENIA CZYNU KARALNEGO^a**CASES CONCERNING JUVENILES IN WHICH OCCUR SUSPICION OF DEMORALISATION OR COMMITTING OF PUNISHABLE ACT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	88233	77007	75141	TOTAL
Nie wszczęto postępowania w związku z:				Proceedings not begun due to:
demoralizacją	8983	8752	9228	demoralisation
czynami karalnymi	8196	6785	6633	punishable acts
W zakończonym postępowaniu:				In completed proceedings:
orzeczono środki wychowawcze w związku z:				educational measures adjudicated due to:
demoralizacją	18093	16699	16352	demoralisation
czynami karalnymi	15517	13500	12971	punishable acts
orzeczono środki poprawcze w związku z:				correctional measures adjudicated due to:
demoralizacją	27	15	22	demoralisation
czynami karalnymi	372	290	245	punishable acts
orzeczono środki lecznicze w związku z:				medical measures adjudicated due to:
demoralizacją	179	160	140	demoralisation
czynami karalnymi	101	73	57	punishable acts
załatwiono w inny sposób ^b w związku z:				resolved in another manner ^b due to:
demoralizacją	17210	15035	14815	demoralisation
czynami karalnymi	19555	15698	14678	punishable acts

a Dane dotyczą osób. b Umożono, przekazano m.in.: szkołom, organizacjom społecznym, prokuraturom i innym sądom.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data concern persons. b Discontinued, handed over to schools, social organisations, prosecutor's offices and other courts, among others.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 20 (92). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z DEMORALIZACJĄ WEDŁUG WIEKU^a**JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL MEASURES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY THE COMMON COURTS FOR DEMORALISATION BY AGE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wieku lat At the age of						
		do 12 up to	13	14	15	16	17	
OGÓŁEM	2010	16118	3150	2022	2473	3604	3572	1297
TOTAL	2015	14599	2787	1450	2181	2976	3153	2052
	2016	15189	2851	1637	2365	3110	3149	2077
	2017	13371	2681	1584	2058	2589	2734	1725
W tym chłopcy	2010	11434	2665	1530	1610	2375	2399	855
Of which boys	2015	9767	2284	997	1291	1816	2047	1332
	2016	10177	2313	1130	1448	1912	2025	1349
	2017	8999	2114	1098	1273	1621	1765	1128

a W momencie popełnienia czynu.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a At the moment of adjudicating the educational measure.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 21 (93). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAМИ KARALNYMI**

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY THE COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
OGÓŁEM	22758	12237	11355	9657	7367	TOTAL
WEDŁUG WIEKU ^a BY AGE ^a						
13 lat	4130	2256	2079	1896	1379	13
14	5973	2891	2849	2427	1762	14
15	7149	3497	3187	2690	2084	15
16 lat	5495	3549	3196	2591	2100	16
W nieustalonym wieku	11	44	44	53	42	Not specified age
WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW PRZESTĘPSTW BY SELECTED TYPE OF CRIME						
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	5070	3075	2900	2533	2045	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	7	3	11	4	4	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	1534	831	831	797	681	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bóje lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	2345	845	795	637	462	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw o przeciw- działaniu narkomanii ^b	1086	1325	1194	984	810	Crimes from the laws on counter- acting drug addiction ^b
Przeciwko bezpieczeństwu po- wszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163— —180 kk	527	178	134	95	85	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności — art. 189—205 kk	1475	1008	1025	1097	800	Against freedom, freedom of con- science and religion, sexual freedom and morals — Art. 189—205 Criminal Code
w tym:						of which:
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 kk	1144	716	500	477	321	Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 kk	56	45	49	42	41	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	138	140	153	125	119	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	311	244	241	201	154	Against family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	293	232	232	193	148	Of which cruelty to family or to other dependent or helpless per- son — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	1179	433	411	391	279	Against good name and person- al integrity — Art. 212—217 Criminal Code

a W momencie popełnienia czynu karalnego. b Dotyczy ustaw z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) oraz z dnia 29 VII 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 224).

a At the time of committing of a punishable act. b Concerns the laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 224).

TABL. 21 (93). NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNNAMI KARALNYMI (dok.)

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY THE COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk	545	361	352	287	225	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code
w tym:						of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	80	85	82	70	55	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 kk	7	4	1	6	3	Exerting influence on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration — Art. 224 § 1 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego — art. 224 § 2 kk	26	13	14	5	3	Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	428	239	217	182	145	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	135	76	53	38	24	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
W tym fałszywe zeznania — art. 233 kk	81	39	30	21	14	Of which false testimony — Art. 233 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk	43	35	35	42	40	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	285	172	122	75	42	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code
W tym fałszowanie dokumentów — art. 270 kk	224	124	94	52	29	Of which falsifying documents — Art. 270 Criminal Code
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	12547	6272	3017	2264	1938	Against property — Art. 278—295 Criminal Code
w tym:						of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 kk	2792	1024	866	632	497	Property theft — Art. 278 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk	1776	744	610	444	406	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	1116	427	389	270	242	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	47	31	28	23	21	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	520	198	172	140	119	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296—309 kk^c	51	15	22	15	12	Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code^c
W tym przestępstwa skarbowe z kks	10	1	2	—	—	Of which fiscal offences from the Penal Fiscal Code

c łącznie z przestępstwami skarbowymi z kks.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

c Including fiscal offences from the Penal Fiscal Code.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 22 (94). NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH WEDŁUG RODZAJÓW ŚRODKÓW

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY COMMON COURTS BY TYPE OF MEASURE

RODZAJE ŚRODKÓW TYPE OF MEASURE	2010		2015		2016		2017	
	w związku z due to							
	demoralizacją demoralization	czynami karalnymi punishable acts	demoralizacją demoralization	czynami karalnymi punishable acts	demoralizacją demoralization	czynami karalnymi punishable acts	demoralizacją demoralization	czynami karalnymi punishable acts
O G Ō L E M TOTAL	16118	22758	14599	12237	15189	11355	13371	9657
Środki wychowawcze: Educational measures:								
nadzór: supervision by:								
kuratora probation officer	7326	7615	6377	3488	6680	3297	5714	2784
rodziców parents	1684	3323	1046	1136	1143	1024	936	836
opiekuna guardian	9	9	10	21	17	14	19	20
umieszczenie w: placement in:								
ośrodka szkolno-wychowawczym education centre	16	13	1	1	2	1	—	—
placówce opiekuńczo-wychowawczej care and education centre	32	11	—	—	—	—	—	—
młodzieżowym ośrodku wychowawczym youth education centre	465	762	692	645	699	615	514	456
młodzieżowym ośrodku socjoterapii ... youth social therapy centre	499	265	2	—	—	1	1	—
skierowanie do ośrodka kuratorskiego directed to probation officer's centre	300	210	417	166	376	188	341	136
zobowiązanie do określonego postępowania obligating to behave in a specific manner	4489	5721	3486	3574	3859	3294	3763	3015
upomnienie reprimand	4404	7338	4214	4268	4335	3886	4001	3351
inne others	409	689	1563	1100	1606	975	1264	834
Zakład poprawczy Correctional centre	—	882	—	360	—	302	—	212
w tym z warunkowym zawieszeniem of which with temporary suspension	—	517	—	185	—	129	—	92

U w a g a. W podziale według środków wychowawczych nieletni może być wykazany więcej niż jeden raz, ponieważ sąd może orzec kilka rodzajów środków.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

N o t e. In the division by adjudicated educational measures, juvenile may be indicated more than once, because the court may adjudicate several educational measures.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 23 (95). NIELETNI WEDŁUG WYKONYWANYCH ŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH LUB POPRAWCZYCH

JUVENILES BY ADJUDICATED EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES

RODZAJE ŚRODKÓW	2010	2015	2016	2017	TYPE OF MEASURE
Nadzór: kuratora rodziców	47020 12900	36966 6916	33347 5634	30903 4944	Supervision by: probation officer parents
Umieszczenie w: zakładzie poprawczym młodzieżowym ośrodku wychowawczym młodzieżowym ośrodku socjoterapii i ośrodka szkolno-wychowawczym	1520 5057 3326	985 5620 210	861 5056 121	766 4550 69	Placement in: correctional centre youth education centre youth social therapy centre and education centre
Skierowanie do ośrodka kuratorskiego	1423	1525	1407	1443	Directed to probation officer's centre

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 24 (96). **ZAKŁADY POPRAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I SCHRONISKA DLA NIELETNICH**

Stan w dniu 31 XII

CORRECTIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND DETENTION CENTRES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zakłady poprawcze					Correctional centres
Zakłady	27	27	27	27	Centres
Wychowankowie	1219	753	618	561	Residents
w tym chłopcy	1078	648	522	466	of which boys
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze^a					Youth education centres^a
Placówki	73	95	94	95	Centres
Wychowankowie	4433	4754	4492	4615	Residents
w tym chłopcy	3396	3301	3094	3130	of which boys
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii^a					Youth social therapy centres^a
Placówki	62	76	79	80	Centres
Wychowankowie	3419	4224	4509	4742	Residents
w tym chłopcy	2629	3024	3196	3413	of which boys
Schroniska dla nieletnich					Detention centres
Schroniska	18	15	15	15	Institutions
Zatrzymani	422	183	149	142	Detainees
w tym chłopcy	381	157	129	126	of which boys

a Stan w dniu 30 IX.

Ź r ó d ł o: w zakresie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich — dane Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakresie młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii — dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a As of 30 IX.

S o u r c e: with regard to correctional centres and detention centres — data of the Ministry of Justice, with regard to youth education centres and youth social therapy centres — data of the Ministry of National Education.

TABL. 25 (97). **SZKOŁY W ZAKŁADACH POPRAWCZYCH, MŁODZIEŻOWYCH OŚRODKACH WYCHOWAWCZYCH I SCHRONISKACH DLA NIELETNICH**

Stan na początku roku szkolnego

SCHOOLS IN CORRECTIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND DETENTION CENTRES

As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11		2015/16		2016/17		2017/18		SPECIFICATION
	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	
Zakłady poprawcze									Correctional centres
Szkoły podstawowe	14	59	15	17	27	18	27	41	Primary schools
Gimnazja	26	584	30	264	27	157	27	146	Lower secondary schools
Branżowe I stopnia ^a	22	362	28	258	27	225	27	170	Stage I sectoral vocational schools ^a
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze^b									Youth education centres^b
Szkoły podstawowe	45	1027	59	1201	58	1173	149	2587	Primary schools
Gimnazja	108	5255	151	6165	153	6091	43	1284	Lower secondary schools
Branżowe I stopnia ^a	26	726	52	1175	53	1192	60	806	Stage I sectoral vocational schools ^a
Licea ogólnokształcące	3	314	10	419	10	414	12	443	General secondary schools
Technika	—	—	3	44	2	42	3	41	Technical secondary
Schroniska dla nieletnich									Detention centres
Szkoły podstawowe	7	45	4	16	5	18	5	33	Primary schools
Gimnazja	9	262	6	115	5	92	5	73	Lower secondary schools
Branżowe I stopnia ^a	6	62	4	55	3	27	3	29	Stage I sectoral vocational schools ^a

a, b Notki patrz na str. 173.

a, b See footnotes on page 173.

TABLE 26 (98). **MAŁOLETNI POD NADZOREM SĄDÓW**
 Stan w dniu 31 XII
 JUVENILES UNDER COURT SUPERVISION
 As of 31 XII

MAŁOLETNI	2010	2015	2016	2017	JUVENILES
O G Ó Ł E M	210515	214521	200198	198451	T O T A L
w tym sieroty naturalne	4055	2818	2508	2333	of which natural orphans
W tym umieszczeni w:					Of which those placed in:
rodzinach zastępczych	46145	43154	39796	39780	foster families
placówkach opiekuńczo-wychowawczych	20441	18778	18423	16715	care and education centres

U w a g a. Nadzór sądu sprawowany jest wobec osób małoletnich (poniżej 18 lat), które są sierotami naturalnymi lub których rodziców sąd pozbawił władzy rodzicielskiej, ograniczył ją lub zawiesił.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

N o t e. Court's supervision is exercised with regard to juveniles (below the age of 18) who are natural orphans or whose parents have been deprived of parental rights, or whose rights have been restricted or suspended.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABLE 27 (99). **ADOPCJE MAŁOLETNICH ORZECZONE PRZEZ SĄDY RODZINNE**
 Stan w dniu 31 XII
 ADOPTIONS OF JUVENILES ADJUDICATED BY FAMILY COURTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3285	3361	3265	2866^a	T O T A L
małoletni w wieku ^b :					juveniles at the age of ^b :
0— 3 lata	1513	1422	1193	1007	0— 3
w tym do 1 roku	819	656	552	417	of which up to 1
3— 7	860	903	976	798	3— 7
7—13	776	696	768	731	7—13
13—15		110	94	106	13—15
15—17 lat	136	230	234	224	15—17

^a W tym 137 małoletnich przysposobionych przez osoby zamieszkałe za granicą. ^b Przedziały zostały domknięte prawnie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Of which 137 juveniles adopted by persons residing abroad. ^b Intervals were shifted upward.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

Notki do tabl. 25 na str. 172.

^a Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. ^b Łącznie z młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii; ponadto w roku szkolnym 2010/11 funkcjonowały licea profilowane (odpowiednio: 3 szkoły z 49 uczniami).

U w a g a. W przypadku szkół prowadzonych wspólnie przez zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich, szkoły wykazano w zakładach poprawczych, uczniów — odpowiednio w danych placówkach.

Ź r ó d ł o: w zakresie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich — dane Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakresie młodzieżowych ośrodków wychowawczych — dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Footnotes to the table 25 on page 172.

^a Until 2016/17 school year basic vocational schools. ^b Including youth social therapy centres; moreover, in the school years 2010/11 there were specialised secondary schools (3 schools with 49 pupils).

N o t e. In case of schools managed jointly by correctional centres and detention centres for juveniles, these schools are shown in correctional centres, while pupils are shown respectively in centre data.

S o u r c e: with regard to correctional centres and detention centres — data of the Ministry of Justice, with regard to youth education centres — data of the Ministry of National Education.

TABLE 28 (100). **OPINIOWAWE ZESPOŁY SĄDOWYCH SPECJALISTÓW^a**
CONSULTATIVE STAFF OF JUDICIAL SPECIALISTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zespoły	68	68	67	67	Staff
Wydane opinie w sprawach:					Opinions issued in cases concerning:
nieletnich	8585	8291	5675	5468	juveniles
opiekuńczych	10216	14604	10031	10619	guardianship
rozwodowych	5026	6018	3879	3974	divorce
o separację	194	154	87	96	separation
Osoby badane	72343	71749	60147	62705	Persons examined

^a W latach 2010 i 2015 rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a In 2010 and 2015 family diagnostic and advisory centres.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 29 (101). **ORZECZENIA SĄDÓW Powszechnych Pierwszej Instancji
W SPRAWACH KARNYCH DOROSŁYCH**

ADJUDICATIONS OF COMMON COURTS OF FIRST INSTANCE
IN CRIMINAL CASES INVOLVING ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Osoby osądzone Persons judged					
		ogółem total	skazane sentenced	uniewin- nione acquitted	odstapiono od wymie- rzenia kary punishment withheld	warunkowo umorzono postępo- wanie condi- tionally discon- tinued proceeding	umorzono postępo- wanie proceeding discon- tinued
OGÓŁEM TOTAL	2010	471558	420810	10940	643	24913	14252
	2015	330087	280028	8975	679	26959	13446
	2016	322204	270644	8486	517	29966	12591
	2017	315200	264374	8987	671	28970	12198
w sprawach: in cases:							
Z oskarżenia publicznego	2010	462541	419187	9669	416	24255	9014
	2015	320888	278402	7337	458	26153	8538
	2016	312650	268919	6693	307	29085	7646
	2017	306501	262676	7266	474	28106	7979
Z oskarżenia prywatnego	2010	8110	1485	1055	222	631	4717
	2015	7702	1409	1208	215	747	4123
	2016	7867	1497	1260	206	829	4075
	2017	7210	1485	1232	195	805	3493
W trybie art. 55 § 1 kpk w związku z art. 330 § 2 kpk ^a In respect to Art. 55 § 1 Code of Crimi- nal Procedure in connection with Art. 330 § 2 Code of Criminal Pro- cedure ^a	2010	907	138	216	5	27	521
	2015	1497	217	430	6	59	785
	2016	1687	228	533	4	52	870
	2017	1489	213	489	2	59	726

^a Dotyczy powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Concerning re-issued decisions of the prosecutor regarding refusals to institute or discontinue of proceedings.

Source: data of the Ministry of Justice.

Uwaga do tablic 30—33

Dane o dorosłych skazanych prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego podano łącznie z osobami skazanymi za przestępstwa popełnione za granicą i w miejscu nieustalonym (w 2017 r. — 1823 osoby).

Note to tables 30—33

The data on adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation are presented jointly with persons sentenced for crimes committed abroad and in unspecified place (in 2017 — 1823 persons).

TABL. 30 (102). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF CRIME

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2016	2017		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
O G Ó Ł E M	432891	260034	289512	241436	215038	TOTAL
w tym:						of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	40837	29847	33926	31018	29059	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	533	362	353	313	264	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	6766	6320	6854	6660	6227	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	11531	5879	6349	5539	5235	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw o przeciwdziałaniu narkomanii ^a	20601	16402	19446	17602	16706	Crimes from the laws on counter-acting drug addiction ^a
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163—180 kk	135052	61255	72862	57633	54229	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	125359	53783	56926	45034	42676	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności — art. 189—205 kk	11738	9688	11003	9869	9160	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals — Art. 189—205 Criminal Code
w tym:						of which:
Handel ludźmi — art. 189a kk ^b	x	24	20	18	16	Human trafficking — Art. 189a Criminal Code ^b
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 kk	8403	7003	6726	5736	5387	Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 kk	770	643	684	645	642	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	728	610	604	517	515	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	15	16	17	11	10	Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo — art. 204 § 1—3 kk	236	119	148	163	107	Procurement, pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code
w tym wobec osób małoletnich	25	12	7	—	—	of which to juveniles
Publiczne prezentowanie lub publikowanie treści pornograficznych — art. 202 kk	266	114	182	192	192	Public presenting or producing pornographic content — Art. 202 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	31626	21659	20718	17802	17095	Against family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
w tym:						of which:
Znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	13571	10840	10883	10031	9646	Cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Uchylenie się od obowiązku alimentacyjnego — art. 209 kk	17910	10746	9744	7711	7405	Avoidance of duty of alimony — Art. 209 Criminal Code

a Dotyczy ustaw z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) oraz z dnia 29 VII 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 224). b W 2010 r. przestępstwa z art. 253 § 1 ujęte w rozdziale „Przeciwko porządkowi publicznemu” (w 2010 r. — 6 osób skazanych).

a Concerns the laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 224). b In 2010 crimes of Art. 253 § 1 included in the section "Against public order" (in 2010 — 6 persons sentenced).

TABL. 30 (102). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (cd.)

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF CRIME (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2016	2017		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
Przeciwko czci i nieetykalności cielesnej — art. 212—217 kk	1064	112	148	127	115	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk	14042	11349	13146	10771	9592	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code
w tym:						of which:
Naruszenie nieetykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	2988	3148	3551	3088	2736	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 kk	757	320	392	340	311	Exerting influence on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration — Art. 224 § 1 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego — art. 224 § 2 kk	3189	2350	2536	2024	1817	Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	4062	3379	4388	3394	3073	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Sprzedajność — art. 228 kk	364	219	338	294	253	Venality — Art. 228 Criminal Code
Przekupstwo — art. 229 kk	2009	1213	1228	1015	899	Bribery — Art. 229 Criminal Code
Płatna protekcja — art. 230 kk	88	108	107	84	71	Paid patronage — Art. 230 Criminal Code
Nadużycie uprawnień przez funkcjonariusza publicznego — art. 231 kk	199	134	190	169	129	Abuse of rights by public official — Art. 231 Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	35644	15887	15647	12128	11235	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
W tym fałszywe zeznania — art. 233 kk	3111	1653	1889	1891	1354	Of which false testimony — Art. 233 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk	3327	2705	3049	2459	2170	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	14069	8218	9500	7573	5768	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code
W tym fałszowanie dokumentów — art. 270 kk	10378	5975	6914	5434	4056	Of which falsifying of documents — Art. 270 Criminal Code
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	126625	83397	91974	75568	63190	Against property — Art. 278—295 Criminal Code
w tym:						of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 kk	39356	24783	27538	21813	18278	Property theft — Art. 278 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk	16861	12771	13209	10348	9840	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	7371	4170	4478	3538	3346	Robbery — Art. 280 Criminal Code

TABL. 30 (102). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechne ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF CRIME (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2016	2017		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
Przeciwko mieniu (dok.)						Against property (cont.)
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	578	688	899	746	701	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	697	425	515	391	376	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarcze- mu — art. 296—309 kk^a	13180	13000	14456	13827	11265	Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code^a
W tym przestępstwa skarbowe z kks	6257	8481	9835	9319	7802	Of which fiscal offences from the Penal Fiscal Code

a Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk; łącznie z przestępstwami skarbowymi z kks.

U w a g a. W 2017 r. oprócz skazań za korupcję z art. 228—231 kk skazano: 15 osób (w tym 9 mężczyzn) z art. 250a kk — korupcja wyborcza, 19 osób (w tym 16 mężczyzn) z art. 296a kk — korupcja na stanowisku kierowniczym i 27 mężczyzn z art. 296b kk — korupcja sportowa.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Excluding corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code; including fiscal offences from the Penal Fiscal Code.

N o t e. Except sentenced under Art. 228—231 of the Criminal Code for corruption, in 2017 sentenced: 15 persons (of which 9 men) under Art. 250a of the Criminal Code — corruption concerning elections, 19 persons (of which 16 men) under Art. 296a of the Criminal Code — corruption on the managing post and 27 men under Art. 296b of the Criminal Code — corruption in sport.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 31 (103). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechne ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY SEX AND AGE

WIEK W CHWILI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA AGE AT THE MOMENT OF COMMITTING CRIME	2010	2015	2016	2017		2010	2015	2016	2017
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men				
OGÓŁEM TOTAL	432891	260034	289512	241436	215038	136,5	81,4	90,7	62,8
17—20 lat	62542	31311	32635	25628	23124	297,6	184,9	200,5	162,6
21—24	60696	35307	39583	31979	28714	258,5	175,0	205,3	173,8
25—29	65450	42175	47263	39202	35173	197,3	146,4	169,0	144,0
30—34	53608	37813	44483	37771	33741	171,1	116,3	137,7	118,9
35—39	44512	30741	35209	30273	26754	161,4	99,7	113,3	96,6
40—44	38412	23897	26741	23213	20386	157,8	89,0	96,1	80,9
45—49	36611	18653	19811	16650	14556	138,1	80,2	84,2	69,3
50—59	55304	28876	30607	24885	22069	94,1	54,2	59,2	49,7
60 lat i więcej and more	15640	10854	12792	11524	10259	22,5	12,5	14,3	12,6
Nieustalony Not specified	116	407	388	311	262	x	x	x	x

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 32 (104). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF PUNISHMENT

A. RODZAJE I WYMIAR KARY

TYPE OF PUNISHMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
OGÓŁEM	432891	260034	289512	241436	215038	TOTAL
w tym:						of which:
Grzywna	92329	61461	98776	84721	74846	Fine
W tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	1660	705	238	90	72	Of which with conditional suspension of punishment
Ograniczenie wolności^a	49692	31096	61720	53854	47307	Restriction of freedom^a
z orzeczeniem:						with adjudication of:
obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na określone cele	49249	31006	63939	56566	49865	the obligation to perform supervised unpaid work for specified goals
potrącenia z wynagrodzenia za pracę na określony cel	443	273	915	669	634	deductions from wages and salaries for work for a specified goal
Wymiar kary:						Type of punishment:
w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	1332	648	178	41	28	of which with conditional suspension of punishment
do 6 miesięcy	27076	17090	29820	23726	20039	up to 6 months
powyżej 6 miesięcy do 2 lat	22616	14006	31900	30128	27268	over 6 months to 2 years
Pozbawienie wolności	290669	167028	125368	99346	89569	Imprisonment
bezwzględne	39582	33952	43695	44527	42744	absolute
z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	251087	133076	81673	54819	46825	with conditional suspension of punishment
w tym z zastosowaniem dozoru	69108	38661	24732	17289	15546	of which supervision
Wymiar kary:						Type of punishment:
poniżej 3 miesięcy	4647	2449	2206	1658	1525	below 3 months
3 miesiące	19773	11382	8642	6670	5978	3 months
4 i 5 miesięcy	31552	18669	13856	10965	10042	4 and 5 months
6 miesięcy	63393	37320	26460	21246	18575	6 months
powyżej 6 miesięcy poniżej 1 roku	60287	35016	24872	20159	17951	over 6 months below 1 year
1 rok	57140	30602	25633	21065	19058	1 year
powyżej 1 roku do 2 lat	47175	26687	18426	12580	11615	over 1 year to 2 years
powyżej 2 poniżej 3 lat	2189	1659	1687	1625	1580	over 2 years below 3 years
3 lata	1819	1263	1348	1206	1164	3 years
powyżej 3 do 5 lat	1861	1402	1646	1581	1531	over 3 years to 5 years
powyżej 5 do 10 lat	612	452	455	462	433	over 5 years to 10 years
powyżej 10 do 15 lat	221	127	137	129	117	over 10 years to 15 years
Kara mieszana^b	x	370	3544	3424	3233	Mixed punishment^b
25 lat pozbawienia wolności	97	64	68	50	48	25 years imprisonment
Dożywotnie pozbawienie wolności	27	6	20	12	10	Life imprisonment
Grzywna orzeczona obok kary pozbawienia wolności	124593	60512	34343	23021	19875	Fine in addition to imprisonment

a W latach 2015–2017 w dalszym podziale skazany może być wykazany więcej niż jeden raz, ponieważ sąd może orzec kilka kar jednocześnie; patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 147. b Kara polegająca częściowo na pozbawieniu wolności, a częściowo na ograniczeniu wolności.

a In 2015–2017 in further division sentenced may be indicated more than once, because the court may adjudicate several forms of punishment at the same time; see general notes, item 14 on page 147. b Punishment consisting partially of imprisonment and partially restricting freedom.

TABLE 32 (104). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechne ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY (dok.)**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF PUNISHMENT (cont.)

B. GRZYWNY

FINES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Według wymiaru grzywny By size of fine							2001 zł i więcej 2001 zł and more
		100 zł i mniej 100 zł and less	101— —200	201— —300	301— —500	501— —800	801— —1000	1001— —2000	
Grzywna 2010	92329	204	868	2675	13249	23705	19077	23713	8838
Fine 2015	61461	75	345	883	5385	10743	12267	19433	12330
..... 2016	98776	84	454	1210	7437	15493	20727	33141	20230
..... 2017	84721	77	270	777	5190	10523	16496	29720	21668^c
Grzywna orzeczona obok kary po- zbawienia wolności 2010	124593	1339	6179	11502	33147	28253	21219	15282	7672
Fine in addition to imprisonment 2015	60512	344	1803	4093	14169	12348	11689	9762	6304
..... 2016	34343	123	611	1494	6210	5692	7043	6376	6794
..... 2017	23021	55	243	577	3167	3199	4703	5152	5925^d

c, d W tym powyżej 5000 zł: c — 5873, d — 2526.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

c, d Of which more than 5000 zł: c — 5873, d — 2526.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 33 (105). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechne ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W 2017 R.**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF IMPRISONMENT PUNISHMENT IN 2017

RODZAJE PRZESTĘPSTW TYPE OF CRIME	Ogółem Total	Wymiar kary pozbawienia wolności Type of imprisonment punishment						
		do 3 mie- sięcy up to 3 months	4 i 5 mie- sięcy 4 and 5 months	6 mie- sięcy 6 months	powyżej 6 mie- sięcy poniżej 1 roku over 6 months below 1 year	1 rok 1 year	powyżej 1 roku do 3 lat over 1 year to 3 years	powyżej 3 do 15 lat over 3 years to 15 years
OGÓŁEM TOTAL	99346	8328	10965	21246	20159	21065	15411	2172
w tym: of which:								
Zabójstwo — art. 148 kk Homicide — Art. 148 Criminal Code	251	—	—	—	—	1	14	236
Przestępstwa z ustaw o przeciwdziałaniu narko- manii ^a Crimes from the laws on counteracting drug addiction ^a	6630	556	498	706	611	2240	1706	313
Prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środ- ka odurzającego — art. 178a kk Operating a motor vehicle while under the influ- ence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code	13864	1729	2653	4127	3125	1573	652	5
Handel ludźmi — art. 189a kk Human trafficking — Art. 189a Criminal Code	15	—	—	—	—	1	7	7
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 kk Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code	1764	373	396	443	346	119	86	1
Zgwałcenie — art. 197 kk Rape — Art. 197 Criminal Code	590	—	—	15	40	76	269	190

a Patrz notka a do tabl. 30 na str. 175.

a See footnote a to the table 30 on page 175.

TABL. 33 (105). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W 2017 R. (dok.)**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF IMPRISONMENT PUNISHMENT IN 2017 (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW TYPE OF CRIME	Ogółem Total	Wymiar kary pozbawienia wolności Type of imprisonment punishment						
		do 3 mie- sięcy up to 3 months	4 i 5 mie- sięcy 4 and 5 months	6 mie- sięcy 6 months	powyżej 6 mie- sięcy poniżej 1 roku over 6 months below 1 year	1 rok 1 year	powyżej 1 roku do 3 lat over 1 year to 3 years	powyżej 3 do 15 lat over 3 years to 15 years
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	440	3	1	6	10	81	275	64
Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code								
Publiczne prezentowanie lub produkowanie treści pornograficznych — art. 202 kk	137	3	9	21	19	50	32	3
Public presenting or producing pornographic content — art. 202 Criminal Code								
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	11	—	—	—	—	1	8	2
Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code								
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo — art. 204 § 1—3 kk	150	4	7	14	40	29	54	2
Procurement, pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code								
Wywieranie wpływu na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 kk	116	22	23	29	32	7	3	—
Exerting influence on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration — Art. 224 § 1 Criminal Code								
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego — art. 224 § 2 kk	695	126	161	189	153	51	15	—
Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Criminal Code								
Sprzedajność — art. 228 kk	273	—	2	10	14	95	149	3
Venality — Art. 228 Criminal Code								
Przekupstwo — art. 229 kk	824	5	1	50	29	618	121	—
Bribery — Art. 229 Criminal Code								
Płatna protekcja — art. 230 kk	62	—	1	2	24	19	16	—
Paid patronage — Art. 230 Criminal Code								
Nadużycie uprawnień przez funkcjonariusza publicznego — art. 231 kk	157	1	3	11	15	81	46	—
Abuse of rights by public official — Art. 231 Criminal Code								
Falszywe zeznania — art. 233 kk	719	49	57	322	184	92	15	—
False testimony — Art. 233 Criminal Code								
Falszowanie dokumentów — art. 270 kk	1232	163	371	374	171	95	57	1
Falsifying of documents — Art. 270 Criminal Code								
Kradzież rzeczy — art. 278 kk	8430	889	1705	2130	2012	1087	592	15
Property theft — Art. 278 Criminal Code								
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk	8289	85	136	181	141	4263	3302	181
Burglary — Art. 279 Criminal Code								
Rozbój — art. 280 kk	2869	8	28	66	111	316	1754	586
Robbery — Art. 280 Criminal Code								
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	567	12	17	29	37	254	211	7
Theft with assault — Art. 281 Criminal Code								
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	337	6	6	9	11	129	159	17
Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code								
Przeciwno obrotowi gospodarczemu — art. 296—309 kk ^b	2288	234	209	503	456	453	418	15
Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code ^b								
w tym przestępstwa skarbowe z kks	767	107	55	164	141	157	142	1
of which fiscal offences from Penal Fiscal Code								

b Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk; łącznie z przestępstwami skarbowymi z kks.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

b Excluding corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code; including fiscal offences from the Penal Fiscal Code.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 34 (106). **ORZECZENIA SĄDÓW REJONOWYCH PIERWSZEJ INSTANCJI W SPRAWACH O WYKROCZENIA^a**
 ADJUDICATIONS OF DISTRICT COURTS OF FIRST INSTANCE IN PETTY OFFENCES^a

LATA YEARS ORZECZENIA ADJUDICATIONS	Ogółem Total	W tym za wykroczenia przeciwko Of which offences against				
		porządkowi i spokojowi publicz- nemu — rozdz. VIII kw public peace and order — Chapter VIII Petty Offences Code	bezpieczeń- stwu osób i mienia — rozdz. X kw safety of people and property — Chapter X Petty Offences Code	bezpieczeń- stwu i porząd- kowi w komu- nikacji — rozdz. XI kw traffic safety and order — Chapter XI Petty Offences Code	mieniu — rozdz. XIV kw property — Chapter XIV Petty Offences Code	
OGÓŁEM	2010	493982	32457	10239	278737	69873
TOTAL	2015	567262	28801	9026	340730	97598
	2016	479538	28137	8567	271236	85286
	2017	410227	25028^b	8278^c	226009	63212
w tym w postępowaniu zwykłym of which ordinary proceedings		96113	6548	2213	53342	14410
w tym: of which:						
Orzeczone kary zasadnicze		392233	23417	7909	217908 ^d	60062
Adjudicated principal punishments						
w tym grzywny		354732	19428	7315	211552	42236
of which fines						
Uniewinnienia		10405	970	248	5177	1543
Acquittals						
Umorzenia		5593	473	80	2200	1276
Discontinuations						

a W 2010 r. orzeczenia prawomocne. b, c W tym orzeczeń: b — z art. 51 i 58 kw — 21950, c — z art. 70 § 2 kw — 2525. d Ponadto obok kary zasadniczej orzeczono dodatkowo środek karny — zakaz prowadzenia pojazdów w 28901 przypadkach.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a In 2010 valid adjudications. b, c Of which adjudications: b — against Art. 51 and 58 Petty Offences Code — 21950, c — against Art. 70 § 2 Petty Offences Code — 2525. d Moreover, additionally by the principal punishment there has been adjudicated the punitive measure — 28901 cases of revoking the right to operate a vehicle.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 35 (107). **OSOBY PRAWOMOCNIE OSĄDZONE PRZEZ SĄDY WOJSKOWE**
 PERSONS VALIDLY JUDGED BY MILITARY COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
ZA PRZESTĘPSTWA FOR CRIMES					
OGÓŁEM	736	267	256	286^a	TOTAL
Skazano	473	171	156	159	Sentenced
Pozbawienie wolności	165	67	57	55	Imprisonment
w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	161	64	55	53	of which conditional suspension of pun- ishment
poniżej 6 miesięcy	48	7	10	7	below 6 months
6 miesięcy do 1 roku	77	39	40	31	6 months to 1 year
powyżej 1 roku do 2 lat	35	14	6	16	over 1 year to 2 years
powyżej 2 lat	5	7	1	1	over 2 years
Ograniczenie wolności	233	86	50	49	Restriction of freedom
w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	129	53	5	1	of which conditional suspension of pun- ishment
do 6 miesięcy	154	62	35	32	up to 6 months
powyżej 6 miesięcy do 2 lat	79	24	15	17	over 6 months to 2 years
Grzywna	34	18	47	55	Fine
Wyłączny środek karny	41	—	1	—	Punitive measure only
Kara mieszana ^b	x	—	1	—	Mixed punishment ^b

a Ponadto prawomocnie osądzono 26 osób cywilnych. b Patrz notka b do tabl. 32 na str. 178.

a Moreover, 26 civilian persons were validly judged. b See footnote b to table 32 on page 178.

TABL. 35 (107). OSOBY PRAWOMOCNIE OSĄDZONE PRZEZ SĄDY WOJSKOWE (dok.)

PERSONS VALIDLY JUDGED BY MILITARY COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
ZA PRZESTĘPSTWA (dok.) FOR CRIMES (cont.)					
Warunkowo umorzono postępowanie	197	63	56	100	Proceeding provisionally discontinued
Umorzono postępowanie	31	13	10	13	Discontinued proceeding
Uniewinniono	16	18	33	13	Acquitted
Odstąpiono od wymierzenia kary	19	2	1	1	Punishment withheld
ZA WYKROCZENIA FOR PETTY OFFENCES					
Ukarano ogółem	230	84	83	79	Punished of total
W tym grzywną	224	84	83	78	Of which fine

U w a g a. W 2017 r. działały 2 wojskowe sądy okręgowe i 7 garnizonowych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

N o t e. In 2017, 2 military regional courts and 7 garrison courts have operated.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 36 (108). TYMCZASOWO ARESZTOWANI I ODBYWAJĄCY KARY

Stan w dniu 31 XII

PRETRIAL DETAINEES AND CONVICTS SERVING PUNISHMENT

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	80728	70836	71528	73822	T O T A L
w tym zatrudnieni ^a	24218	24182	29974	36031	of which employed ^a
w tym odpłatnie	15956	9850	12472	15922	of which remunerated
Mężczyźni	78131	68457	68947	70949	Men
w tym młodociani ^b	3124	1495	1441	1421	of which young prisoners ^b
Kobiety	2597	2379	2581	2873	Women
w tym młodociane ^b	82	43	46	48	of which young prisoners ^b
Tymczasowo aresztowani	8389	4162	5396	7239	Pretrial
w tym zatrudnieni ^a	369	134	185	196	of which employed ^a
w tym odpłatnie	159	7	13	9	of which remunerated
W tym młodociani ^b	893	315	357	450	Of which young prisoners ^b
Skazani	71867	65664	65079	65769	Convicts
w tym zatrudnieni ^a	23849	24048	29789	35835	of which employed ^a
w tym odpłatnie	15797	9843	12459	15913	of which remunerated
w tym młodociani ^b	2270	1163	1069	994	of which young prisoners ^b
W tym wielokrotnie karani	35256	37247	37378	37597 ^c	Of which previously punished
Ukarani	472	1010	1053	814	Punished
W tym młodociani ^b	43	60	61	25	Of which young prisoners ^b

a W czasie odbywania kary lub trwania tymczasowego aresztowania. b W wieku 15—21 lat. c Z tego 21296 (57%) skazanych po raz drugi i 16301 (43%) — po raz trzeci i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a During serving punishment or temporary arrest. b Aged 15—21. c Convicted for the second time — 21296 (57%) and for the third time and more — 16301 (43%).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABLE 37 (109). **ORZECZENIA WYKONYWANE WOBEC OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDZCZYCH WEDŁUG WYMIARU KARY**
 Stan w dniu 31 XII
 EXECUTING OF ADJUDICATIONS WITH RESPECT TO THE PERSONS STAYING IN PRISONS AND REMAND PRISONS BY TYPE OF PUNISHMENT
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	67127	66630	67146	T O T A L
według wymiaru odbywanej kary:				by type of punishment applied:
Zasadniczej	63415	62316	62085	Principal
w tym orzeczenia nieprawomocne	780	809	1009	of which non-valid adjudications
Do 3 miesięcy	585	830	736	To 3 months
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4133	4391	4034	Over 3 to 6 months
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	12582	11385	10745	Over 6 months to 1 year
Powyżej 1 roku do 1 roku i 6 miesięcy	9067	8508	7808	Over 1 year to 1 year and 6 months
Powyżej 1 roku i 6 miesięcy do 2 lat	10504	9512	8573	Over 1 year and 6 months to 2 years
Powyżej 2 do 3 lat	8554	8763	9131	Over 2 to 3 years
Powyżej 3 do 5 lat	8190	8790	9960	Over 3 to 5 years
Powyżej 5 do 10 lat	5149	5459	6351	Over 5 to 10 years
Powyżej 10 do 15 lat	2543	2512	2517	Over 10 to 15 years
Powyżej 15 do 20 lat	1	10	38	Over 15 to 20 years
25 lat	1727	1760	1769	25 years
Dożywotnie pozbawienie wolności	380	396	423	Life imprisonment
Zastępczej	2702	3259	4246	Substitutive
Do 1 miesiąca	266	199	167	To 1 month
Powyżej 1 do 6 miesięcy	2302	2777	3243	Over 1 to 6 months
Powyżej 6 do 9 miesięcy	88	199	507	Over 6 to 9 months
Powyżej 9 miesięcy do 1 roku	46	84	329	Over 9 months to 1 year
Inne środki izolacyjne^a	1010	1055	815	Other means of isolation^a
Do 1 miesiąca	1001	1020	776	To 1 month
Powyżej 1 do 6 miesięcy	9	35	39	Over 1 to 6 months

^a Zastępcza kara pozbawienia wolności za grzywnę orzeczoną za wykroczenie skarbowe, kara aresztu, zastępcza kara aresztu za grzywnę lub za ograniczenie wolności, kara porządkowa, środek przymusu orzeczony w postępowaniu cywilnym.

U w a g a. Wobec jednej osoby może być wykonywanych wiele orzeczeń, dlatego ich liczba nie może być porównywana z liczbą osób odbywających karę (skazanych i ukaranych wykazanych w tabl. 36).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Substitutive imprisonment for a fine adjudicated regarding fiscal offences, arrest, substitutive arrest for a fine or restriction of freedom, ordinal penalty, means of constraint adjudicated in civil proceedings.

N o t e. With respect to one person may be executed many adjudications, therefore their number is not comparable with the number of persons serving a punishment (convicts and punished presented in the table 36).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABLE 38 (110). **WARUNKOWE PRZEDTERMINOWE ZWOLNIENIA SKAZANYCH ODBYWAJĄCYCH KARĘ POZBAWIENIA WOLNOŚCI**

CONDITIONAL RELEASES FROM SERVING THE FULL SENTENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Skazani ^a warunkowo przedterminowo zwolnieni z zakładów karnych	26238	14880	11434	9585	Convicts ^a offenders on conditional early released from penal institutions
na wniosek dyrektora zakładu karnego	15947	8673	6791	5700	based on a motion of the penal institution director
na wniosek własny, pełnomocnika lub obrońcy	10270	6193	4631	3881	based on a motion of the convict, representative or attorney
na wniosek prokuratora lub sądu	3	4	2	1	based on a motion of the prosecutor or court
na wniosek sądowego kuratora zawodowego	14	3	7	2	based on a motion of the professional court probation officer
przez sąd z urzędu	4	7	3	1	by court officially

^a Łącznie ze skazanymi, którym pozostało odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including convicts, who had to serve substitute punishment of imprisonment.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 39 (111). **ZAKŁADY KARNE I ARESZTY ŚLEDTCZE**

Stan w dniu 31 XII

PRISONS AND REMAND PRISONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	157	154	154	153	T O T A L
Zakłady karne	87	87	87	86	Prisons
Areszty śledcze	70	67	67	67	Remand prisons

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 40 (112). **PEŁNOZATRUDNIENI W SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ**

Stan w dniu 31 XII

FULL-TIME PAID EMPLOYEES OF PENITENTIARY STAFF

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	28844	28325	28613	28725^a	T O T A L
Funkcjonariusze	27562	27185	27433	27521	Prison staff
w tym z wyższym wykształceniem na stanowiskach:	12514	15797	16309	16610	of which with tertiary education holding posts:
Oficerskich	8078	8069	8011	8137	Officers
Chorążych	2189	3627	3880	3814	Warrant officers
Podoficerskich	17295	15489	15542	15570	Non-commissioned officers
Pracownicy cywilni	1282	1140	1180	1204	Civilian employees
W tym z wyższym wykształceniem	812	776	804	825	Of which with tertiary education

a W tym 5978 kobiet.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Of which 5978 women.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 41 (113). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA SŁUŻBY WIĘZIENNEJ**

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES OF PENITENTIARY STAFF

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Funkcjona- nariusze Prison staff	Pracownicy cywilni Civilian employees	
				razem total	w tym nauczyciele of which teachers
Przeciętne zatrudnienie	2010	29420	27469	1951	199
	2015	29062	27233	1829	220
	2016	29044	27222	1822	219
	2017	29157	27305	1852	214
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł	2010	x	4034,80	3702,92	4598,89
	2015	x	4429,53	4059,66	5295,60
	2016	x	4617,00	4335,60	5416,01
	2017	x	4851,44	4621,32	5522,53

a Wynagrodzenia funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Wages and salaries of prison staff do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 42 (114). **OCHRONA ZDROWIA W ZAKŁADACH KARNYCH**

Stan w dniu 31 XII

HEALTH CARE IN PRISONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Szpitala	13	11	11	10	Hospitals
Łóżka w szpitalach	1203	883	869	730	Beds in hospitals
Izby chorych	157	152	152	152	Infirmaries
Ambulatoria	157	154	154	153	Ambulatory departments
Gabinety stomatologiczne	153	153	152	151	Stomatological offices
Apteki	28	17	17	16	Pharmacies
Zatrudnieni:					Employees:
lekarze, lekarze dentyści i farmaceuci	663	609	599	568	doctors, dentists and pharmacists
w tym kobiety	545	522	503	482	of which women
personel średni	1047	1133	1130	1140	mid-level staff
w tym kobiety	979	1076	1069	1068	of which women

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 43 (115). **BIBLIOTEKI W ZAKŁADACH KARNYCH**

Stan w dniu 31 XII

LIBRARIES IN PRISONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Biblioteki (bez filii)	157	154	154	154 ^a	Libraries (without branches)
Księgozbiór w tys. wol.	1636	1589	1568	1521	Collection in thous. vol.

a Z filiami — 166.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including branches — 166.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 44 (116). **SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH^a**

Stan w końcu roku szkolnego

SCHOOLS IN PRISONS^a

As of the end of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	2	2	—	2	Primary
Gimnazja	9	8	6	4	Lower secondary
Licea ogólnokształcące	2	18	18	18	General secondary
Policealne	3	1	1	2	Post-secondary
Kursy zawodowe ^{bc} (w ciągu roku)	1177	637	603	1162	Vocational courses ^{bc} (during the year)
Kwalifikacyjne kursy zawodowe ^{bc}	x	95	112	121	Qualifying vocational courses ^{bc}

a Ponadto w roku szkolnym 2010/11 funkcjonowały: uzupełniające licea ogólnokształcące (7 szkół z 240 uczniami), zasadnicze szkoły zawodowe (20 szkół z 1936 uczniami) i technika uzupełniająca (8 szkół z 360 uczniami). b W latach kalendarzowych: 2010, 2015, 2016 i 2017. c Liczba kursów.

a Moreover, in the school years 2010/11 there were: supplementary general secondary schools (7 schools with 240 students), basic vocational schools (20 schools with 1936 students) and supplementary technical secondary schools (8 schools with 360 students). b In the calendar years: 2010, 2015 2016 and 2017. c Number of courses.

TABL. 44 (116). SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH^a (dok.)

Stan w końcu roku szkolnego
SCHOOLS IN PRISONS^a (cont.)
As of the end of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
UCZNIOWIE SZKÓŁ STUDENTS OF SCHOOLS					
Podstawowych	29	9	—	39	Primary
Gimnazjów	322	246	154	78	Lower secondary
Liceów ogólnokształcących	60	1407	1287	1000	General secondary
Policealnych	126	78	63	83	Post-secondary
Kursów zawodowych ^b (w ciągu roku)	13291	6597	6352	13304	Vocational courses ^b (during the year)
Kwalifikacyjnych kursów zawodowych ^b	x	2399	2809	2893	Qualifying vocational courses ^b

a, b Notki patrz na str. 185.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a, b See footnotes on page 185.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 45 (117). SPRAWY ZAŁATWIONE PRZEZ KOMORNIKÓW

CASES RESOLVED BY COURT RECEIVERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
O G Ó Ł E M	2841,5	6271,2	4667,7	4734,0^a	TOTAL
w tym:					of which:
Egzekucja należności sądowych	353,7	329,1	312,8	300,9	Debt enforcement in courts
Egzekucja świadczeń powtarzających się	60,9	48,4	48,7	46,1	Enforcement of repeated performances
w tym alimentacyjnych	60,8	48,2	48,6	46,0	of which alimonies
Egzekucja świadczeń pieniężnych	2384,7	5772,4	4207,1	4347,5	Enforcement of monetary performances
O zabezpieczenie roszczeń	20,7	11,7	9,8	9,9	To secure claims
O opróżnienie lokali mieszkalnych	7,0	8,7	8,7	8,4	To vacate dwellings
w tym bez zapewnienia lokalu socjalnego	2,4	2,9	2,9	2,8	of which without providing a temporary dwelling
Egzekucja innych świadczeń niepieniężnych	5,9	5,9	4,4	3,6	Enforcement of other non-monetary performances

a Ponadto (według stanu w dniu 31 XII) 5710,9 tys. spraw było w trakcie załatwiania.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Moreover (as of 31 XII), 5710,9 thous. cases were being resolved.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 46 (118). DZIAŁALNOŚĆ NOTARIUSZY

ACTIVITIES OF NOTARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
Akty notarialne	1655	2003	2139	2226	Notarial deeds
w tym dotyczące:					of which concerning:
umowy o sprzedaż nieruchomości	375	429	430	434	sale agreements for property
rolnych	83	93	70	57	agricultural property
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	15	14	4	4	of which by the State Treasury or organs of local government unit
pozostałych	292	336	360	376	others
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	57	43	41	39	of which by the State Treasury or organs of local government unit

TABL. 46 (118). **DZIAŁALNOŚĆ NOTARIUSZY (dok.)**

ACTIVITIES OF NOTARIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
Akty notarialne dotyczące (dok.)					Notarial deeds concerning (cont.)
darowizny nieruchomości	180	172	183	170	donations of property
w tym rolnych	54	54	61	52	of which agricultural
umowy zbycia nieruchomości w zamian za świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych	5	5	4	5	agreements for the sale of property by farmers in return for social security benefits
testamentu	107	140	129	131	wills
majątkowej umowy małżeńskiej	43	53	55	58	articles of marriage
umowy o sprzedaż spółdzielczej własności prawa do lokalu	55	44	45	47	contract of sale of cooperative ownership right to premises
umowy przeniesienia własności	74	71	88	104	agreement of transfer of ownership
umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu ^a	143	5	4	4	agreement establishing separate title to premises ^a
Inne czynności notarialne	5841	1271	1250	1273	Other notarial activities

^a W latach 2015—2017 dotyczy jednostronnych umów ustanowienia odrębnej własności lokalu (ustawa z dnia 24 VI 1994 r. o własności lokali, tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1892).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a In 2015—2017 concern unilateral agreements establishing separate title to premises (Law on Ownership of Premises, dated 24 VI 1994, uniform text Journal of Laws 2015 item 1892).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 47 (119). **ADWOKATURA**

Stan w dniu 31 XII

THE BAR

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Adwokaci	11261	17864	19170	20992	Attorneys
w tym kobiety	3012	7796	8379	9558	of which women
w tym członkowie zespołów	144	90	81	76	of which members of teams
Aplikanci	4883	6551	6191	4805	Applicants
Zespoły adwokackie	35	18	18	18	Teams of attorneys

Źródło: dane Naczelnej Rady Adwokackiej.

S o u r c e: data of the Polish Bar Council.

TABL. 48 (120). **ŁAWNICY^a W SĄDACH POWSZECHNYCH**

Stan na początku kadencji

LAY JUDGES^a IN THE COMMON COURTS

At the beginning of the term of office

OKRES KADENCJI TERM OF OFFICE	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number	
		kobiety women	emeryci i renciści retirees and pensioners
2008—2011	22076	15615	10771
2012—2015	13933	10406	7094
2016—2019	12977	9993	6247

^a Ławnik uczestniczy w rozprawach do 12 dni w ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a A lay judge participates in hearings for up to 12 days during the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE. KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE

Uwagi ogólne

Organizacje społeczne i polityczne

1. Prezentowane dane dotyczą organizacji społecznych i politycznych, z wyłączeniem organizacji, które nie mają osobowości prawnej (np. stowarzyszenia zwykłe, rady rodziców, samorządy studenckie).

Ponadto przedstawiono informacje o jednostkach świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej (określanych także jako podmioty nowej gospodarki społecznej) prowadzonych przez organizacje społeczne, jednostki samorządu terytorialnego oraz sporadycznie przez inne podmioty.

2. **Organizacje społeczne i polityczne** (określane także jako organizacje trzeciego sektora) spełniają kryteria definicji **jednostek sektora non-profit** opracowanej przez Biuro Statystyczne ONZ, opierającej się na 5 warunkach:

- 1) mają charakter formalny i trwałą strukturę organizacyjną,
- 2) istnieje instytucjonalna separacja od administracji publicznej,
- 3) działają na zasadzie non-profit, tzn. bez zysku finansowego dla członków,
- 4) są samorządne,
- 5) udział w organizacji jest dobrowolny.

Do organizacji społecznych i politycznych (tabl. 1—3) zostały zaliczone:

- 1) **stowarzyszenia**, działające na podstawie ustawy z dnia 7 IV 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 210, z późniejszymi zmianami), tj.: typowe stowarzyszenia (w tym stowarzyszenia mniejszości narodowych, etnicznych i cudzoziemców), związki stowarzyszeń, ochotnicze straże pożarne, uczniowskie kluby sportowe, inne stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe;
- 2) **organizacje społeczne podobne do stowarzyszeń** — jednostki, których funkcjonowanie regulują odrębne ustawy, ale w pewnych zakresach stosuje się do nich także przepisy ustawy Prawo o stowarzyszeniach (np.: Polski Czerwony Krzyż, Polski Związek Działkowców, Polski Związek Łowiecki i koła łowieckie);
- 3) **fundacje**, działające na podstawie ustawy z dnia 6 IV 1984 r. o fundacjach (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1491);
- 4) **społeczne podmioty wyznaniowe** — jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, których działalność ma charakter społeczny, funkcjonujące w oparciu o przepisy normujące stosunek państwa do danego kościoła lub innego związku wyznaniowego;

CHAPTER V SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS. CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS

General notes

Social and political organisations

1. The presented data concern social and political organisations, excluding organisations without legal personality (e.g. normal associations, parent councils, student governments).

Moreover, information is presented on entities providing social and professional reintegration services (also referred to as new social economy entities) run by social organisations, local government units and incidentally by other entities.

2. **Social and political organisations** (also referred to as third sector organisations) meet the criteria of the definition of the **non-profit sector entities** prepared by the UN Statistical Office, based on 5 conditions:

- 1) they have formal nature and sustainable organisational structure,
- 2) there is an institutional separation from public administration,
- 3) they operate on a non-profit basis, i.e. without financial profits for the members,
- 4) they are self-governing,
- 5) participation in the organisation is voluntary.

Social and political organisations (tables 1—3) include:

- 1) **associations**, operating on the basis of the Law on associations dated 7 IV 1989 (uniform text Journal of Laws 2017 item 210, with later amendments), i.e.: typical associations (e.g. associations of national minorities, ethnic minorities and foreigners), associations of unions, volunteer fire services, student sports clubs, other physical culture associations and sport associations;
- 2) **social organisations similar to associations** — entities whose functioning is regulated by separate laws, but which, to some extent, are subject to regulations of the Law on associations (e.g.: Polish Red Cross, Polish Allotment Owners Association, Polish Hunting Association and hunting clubs);
- 3) **foundations**, operating on the basis of the Law on foundations dated 6 IV 1984 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1491);
- 4) **faith-based charities** — organisational units of the Catholic Church, other churches and religious associations, whose activities have a social character, operating on the basis of regulations regulating relation of the state to a given church or other religious association;

- 5) **samorządy gospodarcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 V 1989 r. o izbach gospodarczych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1218, z późniejszymi zmianami) i ustawy z dnia 22 III 1989 r. o rzemiośle (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1267) oraz **samorządy zawodowe**, działające na mocy odrębnych ustaw;
- 6) **organizacje pracodawców**, działające na podstawie ustawy z dnia 23 V 1991 r. o organizacjach pracodawców (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 2029);
- 7) **partie polityczne**, działające na podstawie ustawy z dnia 27 VI 1997 r. o partiach politycznych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 580);
- 8) **związki zawodowe**, działające na podstawie ustawy z dnia 23 V 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1881).

3. Wśród organizacji społecznych (tabl. 1 i 2) wyróżniono podmioty posiadające status **organizacji pożytku publicznego (OPP)**. Zgodnie z ustawą z dnia 24 IV 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 450, z późniejszymi zmianami), status OPP może zostać nadany przez sąd organizacji pozarządowej lub jednostce z nią zrównanej. OPP powinny prowadzić działalność społecznie użyteczną i mogą korzystać ze zwolnień podatkowych oraz przywilejów na zasadach wskazanych w ustawie (np. otrzymywać odpis 1% z podatku dochodowego od osób fizycznych).

4. Dane o **liczbie członków** w organizacjach społecznych i politycznych dotyczą łącznej liczby osób fizycznych będących na listach członków we wszystkich organizacjach, a w przypadku fundacji i innych organizacji niezrzeszających osób fizycznych uwzględniają liczbę osób należących do organów kolegialnych (np. zarządu, rady).

5. Charakterystyczną cechą organizacji społecznych i politycznych jest korzystanie z **pracy społecznej** (określanej także jako wolontariat lub praca niezarobkowa), tj. pracy świadczonej nieodpłatnie, dobrowolnie i w czasie wolnym przez członków organizacji lub osoby niezwiązane z organizacją.

6. Podstawowym rodzajem działalności organizacji społecznych i politycznych jest działalność statutowa (realizacja misji organizacji), która może być prowadzona jako działalność nieodpłatna lub odpłatna. W ramach **nieodpłatnej działalności statutowej** można korzystać np. z dotacji publicznych (publiczne źródła nierynkowe). W ramach **odpłatnej działalności statutowej** możliwe jest pobieranie opłat za wytworzone przez organizację dobra i usługi, przy czym opłaty muszą być tak skalkulowane, by zapewniły jedynie zwrot kosztów ich wytworzenia. Obok działalności statutowej organizacje społeczne mogą prowadzić **działalność gospodarczą**, z której zysk przeznaczany jest na działalność statutową.

7. Wybór **głównej dziedziny działalności** dla organizacji społecznych (tabl. 2) został dokonany według dziedziny, na którą dana organizacja wydatkowała największą część środków przeznaczonych

- 5) **business associations**, operating on the basis of the Law on economic chambers dated 30 V 1989 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1218, with later amendments) and the Law on craft dated 22 III 1989 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1267), as well as **professional associations** operating on the basis of separate laws;
- 6) **employers' organisations**, operating on the basis of the Law on employer organisations dated 23 V 1991 (uniform text Journal of Laws 2015 item 2029);
- 7) **political parties**, operating on the basis of the Law on political parties dated 27 VI 1997 (uniform text Journal of Laws 2018 item 580);
- 8) **trade unions**, operating on the basis of the Law on trade unions dated 23 V 1991 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1881).

3. Among social organisations (tables 1 and 2) entities with a status of **public benefit organisations (PBO)** have been distinguished. According to the Law on public benefit activities and on voluntary service dated 24 IV 2003 (uniform text Journal of Laws 2018 item 450, with later amendments), the status of PBO can be assigned by the court to a non-governmental organisation or to the entity equivalent to it. PBOs should conduct socially beneficial activities and can benefit from tax exemptions and privileges on the terms specified in the Law (e.g. receive deduction of 1% on personal income tax).

4. Data regarding the **number of members** in social and political organisations concern the total number of natural persons on the lists of members in all organisations, and in the case of foundations and other organisations not associating natural persons, they take into account the number of people in collective bodies (e.g. in the board of directors, in the council).

5. A characteristic feature of social and political organisations is the use of **social work** (also referred to as voluntary service or non-earned work), i.e. work provided free of charge, voluntarily and in free time by members of the organisation or persons unrelated to the organisation.

6. The main kind of activity of social and political organisations are the statutory activities (implementation of the organisation's mission), which may be conducted as free or paid activities. **Free mission-related activity** can be financed, e.g. from public subsidies (public non-market sources). In the case of **paid mission-related activity** it is possible to collect charges for goods and services produced by the organisation, given that fees must be calculated to provide only refund of costs of their production. Apart from statutory activities, social organisations may conduct **economic activity**, the profit from which is spent on statutory activity.

7. Selection of the **main field of activity** for social organisations (table 2) has been made according to the field for which a given organisation disbursed the greatest part of funds allocated for

nych na działalność statutową. Zastosowana klasyfikacja jest spójna z rekomendowaną przez Biuro Statystyczne ONZ Międzynarodową Klasyfikacją Organizacji Non-profit.

8. Informacje dotyczące stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych, społeczności posługującej się językiem regionalnym oraz stowarzyszeń cudzoziemców mieszkających w Polsce (tabl. 3) nie obejmują stowarzyszeń, których głównym celem jest współpraca między narodami ani stowarzyszeń ukierunkowanych wyłącznie na sprawy dotyczące kraju pochodzenia danej grupy narodowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 I 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 823), **mniejszością narodową** lub **etniczną** jest grupa obywateli polskich, która jest mniej liczebna od pozostałej części ludności Polski; w sposób istotny odróżnia się od reszty obywateli językiem, kulturą lub tradycją i dąży do ich zachowania; ma świadomość własnej historycznej wspólnoty narodowej lub etnicznej; w przypadku mniejszości narodowej utożsamia się z narodem zorganizowanym we własnym państwie.

W Polsce za mniejszości narodowe uznawane są mniejszości: białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska oraz żydowska, za mniejszości etniczne — mniejszości: karaimska, łemkowska, romska oraz tatarska. Za język regionalny uznawany jest język kaszubski.

9. Do jednostek świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej (tabl. 4) zaliczono: centra integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej oraz zakłady aktywności zawodowej.

Centra integracji społecznej funkcjonują na podstawie ustawy z dnia 13 VI 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1828, z późniejszymi zmianami). Ich zadaniem jest świadczenie usług służących reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działają na podstawie ustawy z dnia 27 VIII 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 511). Uczestnictwo w warsztatach ma wspomagać proces rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Natomiast zakłady tworzą miejsca pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością, jednocześnie przyczyniając się do społecznej reintegracji tych osób.

10. Dane o organizacjach społecznych i politycznych opracowano na podstawie uogólnionych wyników ze sprawozdań statystycznych obejmujących poszczególne typy podmiotów sektora non-profit, a w przypadku danych o stowarzyszeniach mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców — na podstawie danych z dobrowolnego sprawozdania.

statutory activity. The applied classification is consistent with the International Classification of Non-profit Organisations recommended by the UN Statistical Office.

8. Information on associations of national and ethnic minorities, communities using regional languages and associations of foreigners living in Poland (table 3) does not include associations whose main aim is cooperation between nations, nor the associations focused only on issues concerning the country of origin of a given national group.

According to the Law on national and ethnic minorities and regional language dated 6 I 2005 (uniform text Journal of Laws 2017 item 823), a **national** or an **ethnic minority** is a group of Polish citizens, which is less numerous than the rest of the population of Poland; significantly differs from other citizens in terms of language, culture or tradition and aims at their preservation; is aware of its own historical national or ethnic community; in the case of a national minority, it identifies itself with a nation organised in its own country.

In Poland, the national minorities are deemed: Belarusian, Czech, Lithuanian, German, Armenian, Russian, Slovak, Ukrainian and Jewish minorities, and ethnic minorities are deemed: Karaites, Lemkos, Roma and Tartar minorities. The Kashubian language is deemed a regional language.

9. Entities providing social and professional reintegration services (table 4) include: social integration centres, occupational therapy workshops and vocational activity establishments.

Social integration centres operate on the basis of the Law on social employment dated 13 VI 2003 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1828, with later amendments). Their task is to provide services needed for social and professional reintegration of people endangered with social exclusion.

Occupational therapy workshops and **vocational activity establishments** operate on the basis of the Law on professional and social rehabilitation and employment of disabled persons dated 27 VIII 1997 (uniform text Journal of Laws 2018 item 511). Participation in workshops is to support the process of social and professional rehabilitation of the disabled persons. On the other hand, the establishments create jobs for persons with a certificate of disability and at the same time, contribute to social reintegration of these persons.

10. Data regarding social and political organisations have been prepared on the basis of generalised results from statistical reports covering particular types of the non-profit sector, and in the case of data on associations of national and ethnic minorities and foreigners — on the basis of data from a voluntary report.

Dane o jednostkach świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej pochodzą ze źródeł administracyjnych: od wojewodów, z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Kościoły i inne związki wyznaniowe

1. Informacje o Kościele katolickim opracowano na podstawie danych Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC (Societas Apostolatus Catholici) pozyskiwanych w ramach badania „Statystyka obrządków Kościoła katolickiego w Polsce”. Kościół katolicki posiada osobowość prawną uregulowaną następującymi dokumentami: Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską podpisany 28 VII 1993 r. i ratyfikowany 23 II 1998 r. (Dz. U. 1998 Nr 51, poz. 318) oraz ustawa z dnia 17 V 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 380). Uregulowania te dotyczą Kościoła katolickiego w Polsce w czterech obrządkach: łacińskim, bizantyjsko-ukraińskim, bizantyjsko-słowiańskim oraz ormiańskim.

2. Dane dla innych kościołów i związków wyznaniowych opracowano na podstawie wyników badania „Wyznania religijne w Polsce”. Badanie obejmuje kościoły i inne związki wyznaniowe w Polsce, działające na podstawie odrębnych przepisów (ustaw) regulujących stosunek państwa do poszczególnych kościołów oraz na podstawie wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych.

Data regarding entities providing social and professional reintegration services come from administrative sources: from voivodes, from the Ministry of Family, Labour and Social Policy, and from the State Fund for Rehabilitation of Disabled Persons.

Churches and other religious associations

1. Information regarding the Catholic Church has been developed on the basis of data obtained from the survey "Statistics on rites of Catholic Church in Poland", collected by the Institute of Catholic Church Statistics SAC (Societas Apostolatus Catholici). Catholic Church in Poland has a legal personality established by the following documents: Concordat between the Holy See and the Republic of Poland signed on 28 VII 1993 and ratified on 23 II 1998 (Journal of Laws No. 51, item 318) and the Law on relations between the State and the Catholic Church in the Republic of Poland dated 17 V 1989 (uniform text Journal of Laws 2018 item 380). These regulations apply to the four rites of the Catholic Church in Poland: Roman, Byzantine-Ukrainian, Byzantine-Slavic, and Armenian.

2. Data on other churches and religious associations have been obtained from the survey "Religious denominations in Poland". The survey covered the information on the churches and other religious associations in Poland functioning on a basis of the regulations (acts) concerning the relations between the State and the particular churches, as well as the entries to the Register of churches and other religious associations.

Organizacje społeczne i polityczne
Social and political organisations
TABL. 1 (121). ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE^a
SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total		Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne Associations and similar organisations	Fundacje Foundations	Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	Samorządy gospodarcze i zawodowe Business and professional associations	Organizacje pracodawców Employers' organisations	Partie polityczne Political parties	Związki zawodowe Trade unions	
	ogółem ^b total ^b	w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations								
Aktywne organizacje (stan w dniu 31 XII) w tys. Active organisations (as of 31 XII) in thous.	2010 2014 2016	80,4 100,7 91,9	7,3 8,6 9,1	67,9 72,0 73,4	7,1 10,7 13,6	1,8 1,8 1,9	3,3 2,9 2,9	0,3 0,3 .	. 0,1 0,1	. 12,9 .
Członkowie ^c (stan w dniu 31 XII) w tys. Members ^c (as of 31 XII) in thous.	2010 2014 2016	10391,1 11298,3 9343,1	1817,7 1683,0 1459,9	9183,7 7979,3 7657,3	42,9 56,4 70,8	60,9 69,2 70,3	1097,4 1291,7 1293,9	6,2 5,9 .	. 298,1 250,8	. 1597,7 .
w tym kobiety w % of which women in %		41,3	48,5	39,3	42,9	61,0	54,2	.	31,8	.
Pracujący społecznie ^c (w ciągu roku) w tys. Volunteers ^c (during the year) in thous.	2010 2014 2016	2317,7 3577,8 3286,1	959,3 742,9 771,2	1900,9 2772,8 2666,8	275,7 367,9 422,5	41,7 61,6 71,9	97,1 51,5 51,8	2,3 2,2 .	. 135,0 73,1	. 186,7 .
w tym kobiety w % of which women in %		36,8	59,6	32,2	58,2	67,4	54,7	.	37,4	.
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy ^d (stan w dniu 31 XII) w tys. Employees hired on the basis of employment contract ^d (as of 31 XII) in thous.	2010 2014 2016	111,8 130,9 139,8	32,7 45,2 48,2	53,1 64,5 70,9	17,1 21,4 25,1	33,2 33,7 36,0	7,9 8,0 7,6	0,5 0,4 .	. 0,2 0,2	. 2,7 .
w tym kobiety w % of which women in %		75,7	76,8	73,8	75,4	81,8	67,0	.	58,7	.
Zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych ^e (w ciągu roku) w tys. Employees hired on the basis of a civil law contracts ^e (during the year) in thous.	2010 2014 2016	389,9 404,4 410,3	82,0 100,1 102,1	284,5 257,9 271,4	71,5 93,7 106,9	7,8 10,1 10,1	25,0 34,4 21,6	1,1 1,2 .	. 0,2 0,3	. 6,9 .
w tym kobiety w % of which women in %		50,5	59,5	47,0	56,8	65,8	57,4	.	38,3	.
Przychody w mln zł Revenues in mln zł	2010 2014 2016	23223,6 26071,9 26813,8	5955,5 7426,9 7437,2	12500,2 13393,8 13701,4	5558,5 6535,6 7957,2	2765,9 2411,3 2657,0	2209,7 2533,8 2370,7	189,1 246,6 .	. 146,9 127,5	. 803,9 .
Koszty działalności w mln zł Costs of activity in mln zł	2010 2014 2016	21135,5 23740,9 24548,8	5221,0 6565,4 6881,1	11683,3 12023,7 12873,7	4629,5 5806,2 6821,0	2608,7 2429,0 2460,4	2052,8 2399,2 2299,4	161,2 232,2 .	. 106,1 94,3	. 744,5 .

a—d Notki patrz na str. 193.

a—d See footnotes on page 193.

TABLE 2 (122). **STOWARZYSZENIA I PODOBNE ORGANIZACJE SPOŁECZNE, FUNDACJE ORAZ SPOŁECZNE PODMIOTY WYZNANIOWE WEDŁUG GŁÓWNEJ DZIEDZINY DZIAŁALNOŚCI^a**
ASSOCIATIONS AND SIMILAR ORGANISATIONS, FOUNDATIONS AND FAITH-BASED CHARITIES BY MAIN FIELD OF ACTIVITY^a

DZIEDZINY DZIAŁALNOŚCI	2014	2016	2014	2016	2014	2016	2014	2016	FIELDS OF ACTIVITY
	aktywne organizacje (stan w dniu 31 XII) active organisations (as of 31 XII)				koszty działalności costs of activity				
	ogółem total		w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations		ogółem total		w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations		
	W TYSIĄCACH IN THOUSAND				W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
OGÓŁEM	84,5	88,9	8,6	9,1	20258,9	22155,0	6559,7	6876,9	TOTAL
	W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Sport, turystyka, rekreacja, hobby	30,4	30,1	20,6	20,2	16,7	18,2	9,6	8,8	Sports, tourism, recreation, hobbies
Ratownictwo	17,9	17,0	3,2	2,6	1,8	2,3	0,3	1,9	Rescue services
Kultura i sztuka	13,0	12,2	11,0	11,7	7,3	6,9	3,9	3,7	Culture and arts
Edukacja i wychowanie, bada- nia naukowe	10,8	10,3	13,8	12,6	24,0	24,0	22,0	19,8	Education and research
Pomoc społeczna i humani- tarna	8,0	7,7	25,7	26,2	17,1	16,4	34,0	36,0	Social services
Rozwój lokalny społeczny i ekonomiczny	3,5	4,4	1,6	1,7	4,4	2,6	0,9	0,4	Local development
Ochrona zdrowia	4,0	4,1	14,1	13,6	10,1	9,9	18,1	18,8	Health
Koła łowieckie	2,9	2,8	0,0	0,1	1,6	1,5	0,0	0,0	Hunting clubs Philanthropic intermediaries and voluntarism promo- tion ^b
Wsparcie trzeciego sektora ^b	1,5	1,9	2,1	2,3	5,4	5,5	3,4	3,5	
Ochrona środowiska	2,2	2,7	3,5	4,1	2,8	2,7	3,3	2,7	Environment
Prawo i jego ochrona, pra- wa człowieka	1,9	2,0	2,0	2,2	1,6	1,9	0,9	1,3	Law, advocacy, civil rights, politics
Sprawy zawodowe, prac- ownicze, branżowe	1,2	1,1	0,1	0,2	2,1	1,7	0,0	0,1	Business and professionals associations, unions
Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	1,3	1,4	1,2	1,1	3,0	2,5	1,9	1,6	Employment assistance
Pozostałe ^c	1,4	2,3	1,1	1,4	2,1	3,9	1,7	1,4	Others ^c

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 189. b Obejmuje finansowe i szkoleniowe wspieranie innych organizacji społecznych i inicjatyw obywatelskich, reprezentowanie interesów organizacji pozarządowych oraz promocję i wspieranie wolontariatu. c W tym działalność międzynarodowa i religijna.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

^a See general notes, item 7 on page 189. b Includes activities such as financial and training support for other social organisations and civic initiatives, representing the interests of non-governmental organisations as well as voluntarism promotion and support. c Of which international and religious activity.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

Notki do tabl. 1 na str. 192.

a Niektóre dane za 2016 r. zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b W 2010 r. bez partii politycznych i związków zawodowych; w 2016 r. bez organizacji pracodawców i związków zawodowych. c Jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz, jeśli jest odpowiednio: członkiem, pracującym społecznie lub zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych (umowy-zlecenia i umowy o dzieło) w więcej niż jednej organizacji. d W głównym miejscu pracy.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

Footnotes to the table 1 on page 192.

a Some data for 2016 have been changed in relation to the published in the previous edition of the Yearbook. b In 2010 excluding political parties and trade unions; in 2016 excluding employers' organisations and trade unions. c One person may be indicated more than once, if he/she is a member, a volunteer or a person employed on the basis of a civil law contract (order agreements or contract work) in more than one organisation. d In main workplace.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 3 (123). STOWARZYSZENIA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH ORAZ CUDZOZIEMCÓW W POLSCE

Stan w dniu 31 XII

ASSOCIATIONS OF NATIONAL AND ETHNIC MINORITIES AND ASSOCIATIONS OF FOREIGNERS IN POLAND

As of 31 XII

LATA STOWARZYSZENIA	Liczba organizacji Number of organisa- tions	Liczba członków ^a Number of members ^a	YEARS ASSOCIATIONS OF	
O G Ó Ł E M	2015 2017	178 164	100591 96582	TOTAL
Mniejszości narodowych i etnicznych	141	89130	National and ethnic minorities	
białoruskie	12	4517	Belarusian	
litewskie	5	3745	Lithuanian	
łemkowskie ^b	8	1335	Lemko ^b	
niemieckie	50	65976	German	
ormiańskie	3	260	Armenian	
romskie ^b	31	4526	Roma ^b	
rosyjskie	3	166	Russian	
tatarskie ^b	3	293	Tartar ^b	
ukraińskie	8	3561	Ukrainian	
żydowskie	15	2310	Jewish	
pozostałe ^c	3	2441	others ^c	
Spoleczności posługującej się językiem kaszubskim	11	6833	Kashubian language community	
Cudzoziemców mieszkających w Polsce	12	619	Foreigners living in Poland	

a Jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz, jeżeli jest członkiem więcej niż jednego stowarzyszenia.

b Mniejszość etniczna. c Obejmuje stowarzyszenia, których liczba w ramach danej mniejszości nie przekracza dwóch; dotyczy stowarzyszeń narodowych (czeskich i słowackich) oraz etnicznych (karaïmskich).

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

a One person may be indicated more than once, if he/she is a member of more than one association. b Ethnic minority. c Includes associations, which number within the minority does not exceed two; concerns national associations (Czech and Slovak) and ethnic (Karaite).

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 4 (124). JEDNOSTKI ŚWIADCZĄCE USŁUGI REINTEGRACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE SPOŁECZNE I INNE PODMIOTY

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL AND PROFESSIONAL REINTEGRATION SERVICES PROVIDERS RUN BY SOCIAL ORGANISATIONS AND OTHER ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
SOCIAL INTEGRATION CENTERS

Centra	140	159	166	Centers
prowadzone przez:				run by:
Organizacje społeczne	95	104	109	Social organisations
stowarzyszenia	60	69	75	associations
fundacje	26	27	25	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	9	8	9	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	40	47	50	Local government units
Spółdzielnie socjalne	5	8	7	Social cooperatives

TABL. 4 (124). JEDNOSTKI ŚWIADCZĄCE USŁUGI REINTEGRACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE SPOŁECZNE I INNE PODMIOTY (dok.)

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL AND PROFESSIONAL REINTEGRATION SERVICES PROVIDERS RUN BY SOCIAL ORGANISATIONS AND OTHER ENTITIES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (dok.) SOCIAL INTEGRATION CENTERS (cont.)				
Uczestnicy zajęć (w ciągu roku)	9072^a	10305	11479	Participants of the classes (during the year)
Długotrwale bezrobotni	6391	5780	5619	Long-term unemployed
Osoby niepełnosprawne	947	979	1342	Disabled persons
Uzależnieni od alkoholu lub środków psychoaktywnych	574	1188	1352	Alcohol and drug addicts
Bezdomni	345	506	597	Homeless
Z chorobami psychicznymi	105	154	165	With mental disorders
Pozostali ^b	1090	1698	2404	Others ^b
Osoby, które ukończyły zajęcia (w ciągu roku)	4974	4226	5075	Persons who completed workshops (during the year)
W tym usamodzielnione ekonomicznie	1757	1820	2180	Of which persons who became economically independent
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ OCCUPATIONAL THERAPY WORKSHOPS				
Warsztaty	699	708	715	Workshops
prowadzone przez:				run by:
Organizacje społeczne	539	547	554	Social organisations
stowarzyszenia	378	384	387	associations
fundacje	75	76	78	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	86	87	89	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	128	129	130	Local government units
Pozostałe podmioty ^c	32	32	31	Other entities ^c
Uczestnicy zajęć (w ciągu roku)	26013	26501	27097	Participants of the classes (during the year)
w tym kobiety w %	44,9	44,9	45,0	of which women in %
W tym osoby młode (w wieku poniżej 18 lat)	671	669	657	Of which young persons (aged below 18)
ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ VOCATIONAL ACTIVITY ESTABLISHMENTS				
Zakłady	97	103	109	Establishments
prowadzone przez:				run by:
Organizacje społeczne	64	67	70	Social organisations
stowarzyszenia	48	49	50	associations
fundacje	8	11	13	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	8	7	7	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	31	34	37	Local government units
Spółdzielnie socjalne	2	2	2	Social cooperatives
Zatrudnieni^d	5237	5673	6015	Employees^d
W tym osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności	3977	4284	4570	Of which persons with a certificate of disability

a W podziale według grup dotkniętych wykluczeniem społecznym uczestnik mógł być wykazany więcej niż jeden raz. b Dotyczy m.in. zwalnianych z zakładów karnych oraz uchodźców. c Spółdzielnie socjalne, zakłady pracy chronionej i inne. d Jedna osoba może być wykazana więcej niż raz, jeżeli jest zatrudniona w więcej niż jednym miejscu pracy.

a In the division by socially excluded groups, a participant may have been indicated more than once. b Concerns, i.e. released from penal institutions and refugees. c Social cooperatives, sheltered workshops and others. d One person may be indicated more than once, if he/she is employed in more than one workplace.

Kościoły i inne związki wyznaniowe

Churches and other religious associations

TABL. 5 (125). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a W POLSCE

Stan w końcu roku

SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a IN POLAND

End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful
Kościół katolicki Catholic Church									
Kościół Rzymskokatolicki (obrzędek łaciński)	10156	10248	10255	10263 ^c	30266	30925	30930	30807 ^d	32910865 ^{de}
Kościół Greckokatolicki (obrzędek bizantyjsko-ukraiński)	134	128	128	126	75	81	82	84	55000
Kościół Ormiański (obrzędek ormiański)	3	3	3	3	3	3	3	3	670
Kościół Neounicki (obrzędek bizantyjsko-słowiański)	1	1	1	1	2	2	2	1	124
Starokatolickie Old Catholic									
Kościół Starokatolicki Mariawitów w RP ^f	36	36	36	36	25	23	23	27	22849
Kościół Polskokatolicki w RP ^f	77	74	72	73	76	66	62	59	18058
Kościół Katolicki Mariawitów w RP	20	20	19	19	11	11	11	12 ^g	1838
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	4	7	8	9	4	7	9	15	1218
Kościół Starokatolicki	4	4	3	5	9	6	8	15	254
Prawosławne Orthodox									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^f	233	243	243	248	416	473	479	478	504400
Wschodni Kościół Staroobrzędowców w RP	4	.	.	3	5	.	.	3	1600
Staroprawosławna Cerkiew Staroobrzędowców	—	1	1	1	—	1	1	1	624
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition									
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^f	133	133	133	.	181	184	197	61169
Kościół Zielonoświątkowy w RP	218	240	239	244	348	362	376	368	23984
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	155	148	147	145	62	66	61	68	9660
Kościół Chrystusowy w RP	38	39	41	40	112	366	329	360	5869
Nowoapostolski Kościół w Polsce	52	52	52	52	59	88	86	86	5633
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^f	83	92	93	94	67	232	61	64	5243
Kościół Boży w Chrystusie	59	66	69	69	187	174	187	161	4933
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP ^f	42	42	42	46	29	29	29	30	4465
Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP ^f	11	10	10	10	7	8	8	9	3435
Kościół Wolnych Chrześcijan w RP	57	42	42	41	82	97	97	101	3098
Kościół Boży w Polsce	14	.	37	70	15	.	127	115	2365
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP	46	43	43	43	73	75	71	71	2108
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	41	48	50	52	40	44	47	66	1500
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	6	8	7	8	69	71	69	78	613
Ewangeliczny Związek Braterski w RP	25	23	21	17	19	17	15	13	550
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	24	21	21	21	40	44	44	44	517
Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan w RP	3	3	3	3	—	—	—	—	437

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c W tym 651 parafii zakonnych. d W tym odpowiednio: 64 księży i 300 tys. wiernych Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego. e Ochrzczeni. f Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. g W tym 7 kobiet.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Include, among others: parishes, congregations, religious communities, centers. c Of which 651 monastic parishes. d Including respectively: 64 priests and 300 thous. adherents of the Military Ordinariat of the Polish Army. e Baptised. f Church associated in the Polish Ecumenical Council. g Of which 7 women.

TABL. 5 (125). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a W POLSCE (dok.)

Stan w końcu roku

SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a IN POLAND (cont.)

End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) Protestant and Protestant-tradition (cont.)									
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	8	.	9	7	17	.	20	13	242
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Po- koju	3	3	3	3	15	15	9	13	188
Zbór Stanowczych Chrześcijan w RP	3	3	3	3	9	9	9	9	157
Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego	7	7	7	7	7	7	7	7	150
Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary”	4	5	4	4	8	7	6	7	140
Zbór w Wodzisławiu Śląskim	1	1	1	1	3	3	3	3	103
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	1	1	1	.	5	4	5	.	100 ^h
Misja „Centrum Służby Życia”	1	1	1	1	4	3	3	3	80
Adwentyści Dnia Siódmego — Ruch Reforma- cyjny w RP	8	5	1	1	5	5	6	6	30
Nurt badaczy Pisma Świętego Bible student movement									
Świadkowie Jehowy w Polsce	1820	1314	1299	1299	—	—	—	—	118774 ⁱ
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	63	58	58	58	241	238	201	208	1789
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	72	65	64	66	364	310	302	298	1372
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego w Pol- sce	15	15	15	15	39	37	35	39	198
Islamskie Muslim									
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt	1	.	1	1	1	.	1	1	6023 ^k
Muzułmański Związek Religijny w RP	8	7	.	6	20	18	.	10	399
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	1	3	3	3	3	3	3	3	51
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions									
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	24	28	24	.	311	330	333	2388
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamsang	10	11	11	12	23	19	17	7	2008
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	10	11	9	9	17	34	34	37	158
Związek Ajapa Yoga w Polsce	3	1	1	1	—	—	—	—	153
„Kanzeon” Związek Buddyjski	4	1	4	4	4	11	8	7	100
Inne Others									
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP	10	.	.	.	14	1860
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	13	.	13	14	181	.	67	64	1695
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	10	10	11	10	113	118	65	65	605
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	5	5	5	5	—	—	—	—	409
Karański Związek Religijny w RP	3	3	3	3	—	—	—	—	169
Światowy Uniwersytet Duchowy „Brahma Kumaris” w Polsce	4	7	6	6	8	14	14	12	96

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. h 2016 r. i Głosiciele. k Szacowana liczba szyitów w Polsce.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Include, among others: parishes, congregations, religious communities, centers. h 2016. i Proclaimers. k Estimated number of Shiites in Poland.

TABL. 6 (126). ORGANIZACJA KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO W POLSCE

Stan w końcu roku

STRUCTURE OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH IN POLAND

End of the year

LATA YEARS METROPOLIE I DIECEZJE METROPOLISES AND DIOCESES	Dekanaty Decanates	Parafie Parishes	Księża ^a Priests ^a	Alumni diecezjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Pro- fessed women religious	Wierni ^b Adherents ^b			
						ogółem w tys. total in thous.	w % ogółu ludności ^c in % of total popu- lation ^c	na 1 parafię per 1 parish	na 1 księdza per 1 priest
OGÓŁEM 2010	1153	10156	30266	3352	21830	33523,4	95,9	3303	1108
TOTAL 2015	1146	10248	30925	2545	20008	33214,8	94,3	3241	1074
..... 2016	1144	10255	30930	2324	19740	33022,9	93,8	3220	1068
..... 2017	1146	10263	30807	2146	19386	32910,9	93,7	3207	1068
Białostocka	48	396	1304	103	403	1033,8	87,3	2611	793
Białostocka	13	115	438	34	164	342,6	81,4	2979	782
Drohiczynska	11	98	288	24	116	182,0	72,8	1857	632
Łomżyńska	24	183	578	45	123	509,1	99,2	2782	881
Częstochowska	88	774	2180	126	1251	2194,1	94,6	2835	1006
Częstochowska	36	311	875	45	832	794,1	99,2	2553	908
Radomska	29	301	855	57	315	850,5	98,2	2826	995
Sosnowiecka	23	162	450	24	104	549,5	84,1	3392	1221
Gdańska	78	684	1914	154	871	2218,6	91,2	3244	1159
Gdańska	24	198	742	52	468	926,2	89,4	4678	1248
Pelplińska	30	290	663	66	163	721,0	92,7	2486	1087
Toruńska	24	196	509	36	240	571,4	92,5	2915	1123
Gnieźnieńska	82	652	1596	106	646	1973,1	96,7	3026	1236
Bydgoska	19	152	413	13	131	580,0	93,5	3816	1404
Gnieźnieńska	30	268	546	36	170	646,7	97,2	2413	1185
Włocławska	33	232	637	57	345	746,3	98,9	3217	1172
Katowicka	91	877	2554	186	1707	2790,9	93,6	3182	1093
Gliwicka	18	156	514	46	170	599,3	89,4	3842	1166
Katowicka	37	322	1184	79	880	1420,0	95,1	4410	1199
Opolska	36	399	856	61	657	771,6	94,4	1934	901
Krakowska	144	1414	5381	362	4031	4105,7	95,2	2904	763
Bielsko-żywiecka	23	210	720	58	442	664,2	86,9	3163	922
Kielecka	33	304	789	62	308	758,4	93,2	2495	961
Krakowska	45	448	2166	92	2361	1569,1	96,9	3502	724
Tarnowska	43	452	1706	150	920	1114,0	99,8	2465	653
Lubelska	77	760	2564	156	1199	2423,5	97,5	3189	945
Lubelska	28	271	1113	53	556	1038,6	95,2	3832	933
Sandomierska	24	242	691	50	344	681,8	99,7	2818	987
Siedlecka	25	247	760	53	299	703,0	98,8	2846	925
Łódzka	48	386	1145	76	802	1923,5	95,1	4983	1680
Łowicka	21	167	408	20	363	583,5	96,8	3494	1430
Łódzka	27	219	737	56	439	1340,0	94,4	6119	1818
Poznańska	76	696	1719	92	1319	2212,6	98,8	3179	1287
Kaliska	33	283	610	28	422	732,6	99,1	2589	1201
Poznańska	43	413	1109	64	897	1480,0	98,7	3584	1335

a Diecezjalni i zakonnicy. b Ochrzczeni. c Do obliczenia udziału jako liczbę ludności ogółem przyjęto sumę ludności diecezji na podstawie ankiety diecezjalnej (według GUS ludność kraju w końcu 2017 r. — 38434 tys.).

a Diocesan and monastic. b Baptised. c For calculating the share, the total population of dioceses based on the results of a dioceses questionnaire was adopted as the total population of the country (according to Statistics Poland, the population of the country at the end of 2017 was 38434 thous.).

TABL. 6 (126). ORGANIZACJA KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO W POLSCE (dok.)

Stan w końcu roku

STRUCTURE OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH IN POLAND (cont.)

End of the year

METROPOLIE I DIECEZJE METROPOLISES AND DIOCESES	Dekanaty Decanates	Parafie Parishes	Księża ^a Priests ^a	Alumni diecezjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Pro- fessed women religious	Wierni ^b Adherents ^b			
						ogółem w tys. total in thous.	w % ogółu ludności ^c in % of total popu- lation ^c	na 1 parafię per 1 parish	na 1 księdza per 1 priest
Przemyska	85	821	2456	185	1397	1753,7	93,4	2136	714
Przemyska	41	390	1146	91	928	701,9	86,8	1800	612
Rzeszowska	25	244	819	62	329	590,8	99,4	2421	721
Zamojsko-lubaczowska	19	187	491	32	140	461,0	97,1	2465	939
Szczecińsko-kamieńska	90	765	1948	109	587	2794,5	93,9	3653	1435
Koszalińsko-kołobrzeska	24	221	579	29	232	813,1	90,0	3679	1404
Szczecińsko-kamieńska	36	274	691	38	171	1000,0	97,6	3650	1447
Zielonogórsko-gorzowska	30	270	678	42	184	981,4	93,6	3635	1448
Warmińska (Olsztyńska)	74	569	1281	95	462	1516,4	95,3	2665	1184
Elbląska	20	157	348	30	93	450,0	95,7	2866	1293
Etcka	21	150	369	31	129	407,4	90,4	2716	1104
Warmińska (Olsztyńska)	33	262	564	34	240	659,0	98,4	2515	1168
Warszawska	72	660	2824	241	3455	3379,3	91,9	5120	1197
Płocka	26	249	676	31	201	824,1	99,1	3309	1219
Warszawska	25	213	1387	160	1901	1450,0	94,2	6808	1045
Warszawsko-praska	21	198	761	50	1353	1105,2	84,7	5582	1452
Wrocławska	86	728	1877	148	1251	2291,2	85,8	3147	1221
Legnicka	29	238	512	33	161	760,3	90,6	3194	1485
Świdnicka	24	191	454	41	377	530,0	84,8	2775	1167
Wrocławska	33	299	911	74	713	1000,9	83,0	3347	1099
Ordynariat Polowy Wojska Polskiego^d	7	81	64	7	5	300,0	96,8	3704	4688
Military Ordinariat of the Polish Army ^d									

a—c Notki patrz na str. 198. d Bez Dekanatu Duszpasterstwa Wojskowego Kościoła Greckokatolickiego będącego w strukturach Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego.

a—c See footnotes on page 198. d With the exception of the Decanate of Military of the Greek Catholic Church which is in the structure of the Military Ordinariat of the Polish Army.

TABL. 7 (127). ORGANIZACJA KOŚCIOŁA GRECKOKATOLICKIEGO W POLSCE

Stan w końcu roku

STRUCTURE OF THE GREEK CATHOLIC CHURCH IN POLAND

End of the year

LATA YEARS DIECEZJE DIOCESES	Dekanaty Decanates	Parafie Parishes	Księża ^a Priests ^a	Alumni diecezjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Professed women religious	Wierni Adherents	
OGÓŁEM	2010	10	134	75	9	92	55000
TOTAL	2015	10	128	81	9	86	55000
	2016	10	128	82	12	83	55000
	2017	10	126	84	17	83	55000
Przemysko-warszawska		6 ^b	68	52	11	73	30000
Wrocławsko-gdańska		4 ^c	58	32	6	10	25000

a Diecezjalni i zakonnicy. b, c Dekanaty: b — przemyski, krakowsko-krynicki, sanocki, elbląski, olsztyński i węgorzewski, c — wrocławski, zielonogórski, koszaliński i słupski.

a Diocesan and monastic. b, c Decanates: b — przemyski, krakowsko-krynicki, sanocki, elbląski, olsztyński and węgorzewski, c — wrocławski, zielonogórski, koszaliński and słupski.

TABL. 8 (128). ORGANIZACJA KOŚCIOŁÓW STOWARZYSZONYCH W POLSKIEJ RADZIE EKUMENICZNEJ W 2017 R.

Stan w końcu roku

STRUCTURE OF CHURCHES ASSOCIATED IN THE POLISH ECUMENICAL COUNCIL IN 2017

End of the year

DIECEZJE, OKRĘGI I PARAFIE ^a DIOCESES, CENTERS AND PARISHES ^a	Parafie, zbozy Parishes, protestant commu- nities	Kościół, kaplice, domy modlitwy Churches, chapels, prayer houses	Duchowni Clergy	Wierni Adherents
Diecezje Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego	248	436	478	504400
Białostocko-gdańska	58	76	114	220700
Lubelsko-chelmska	31	51	43	12500
Łódzko-poznańska	12	18	16	27500
Przemysko-gorlicka	23	33	25	20200
Warszawsko-bielska	73	207	202	182800
Wrocławsko-szczecińska	44	44	40	40700
Prawosławny Ordynariat Polowy Wojska Polskiego	7	7	38	x
Diecezje Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP	133	333	197^b	61169
Cieszyńska	22	59	48	35831
Katowicka	41	86	33	12939
Mazurska	15	57	17	3491
Pomorsko-wielkopolska	18	52	17	2415
Warszawska	21	38	22	3974
Wrocławska	16	41	17	2519
Diecezje Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w RP	36	44	27	22849
Lubelsko-podlaska	13	18	8	9553
Śląsko-łódzka	14	16	9	9160
Warszawsko-płocka	9	10	10	4136
Diecezje Kościoła Polskokatolickiego w RP	73	73	59	18058
Krakowsko-częstochowska	24	25	23	8070
Warszawska	32	31	21	5858
Wrocławska	17	17	15	4130
Okręgi Kościoła Chrześcijan Baptystów w RP	94	66	64	5243
Białostocki	8	7	7	566
Centralny	14	8	10	977
Dolnośląski	11	9	7	674
Gdański	12	9	9	715
Lubelski	4	3	2	247
Mazurski	9	7	8	444
Południowy	9	7	3	404
Pomorski	15	11	12	638
Śląski	12	5	6	578
Okręgi Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w RP	46	45	30	4465
Okręg mazurski	15	15	7	1900
Okręg południowy	12	12	10	960
Okręg zachodni	12	11	5	810
Okręg centralny	7	7	8	795
Parafie Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP	8^c	12	9	3435

^a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych. b W podziale na diecezje nie uwzględniono 43 księży emerytów. c Parafie: Belchatów, Kleszczów, Łódź, Pstrążna, Strzelin, Warszawa, Żelów i Żychlin.

^a Listed by decreasing number of adherents. b Data by dioceses exclude 43 retired priests. c Parishes: Belchatów, Kleszczów, Łódź, Pstrążna, Strzelin, Warszawa, Żelów and Żychlin.

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) wyników Powszechnego Sumarycznego Spisu Ludności z 14 II 1946 r., wyników spisów powszechnych oraz wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.;
- 2) szacunków stanu i struktury ludności na terenie gminy opracowanych **metodą bilansową**. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (z wyjątkiem danych dla lat 1989—2001 oraz 2010 r. — patrz ust. 3) przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy na pobyt stały oraz czasowy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych (więcej — patrz ust. 2);
- 3) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały oraz pobyt czasowy;
- 4) sprawozdawczości gmin — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy;
- 5) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 6) sprawozdawczości sądów — o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Bilans ludności jest opracowywany dla dwóch kategorii zamieszkania — według **krajowej** oraz **międzynarodowej definicji zamieszkania**. Różnica dotyczy kryteriów w zakresie migracji czasowych uwzględnianych w każdym z bilansów — w przypadku:

- 1) **krajowej definicji zamieszkania** — uwzględniane są migracje czasowe wewnętrzne, tj. różnica między liczbą osób, które czasowo wyjechały z gminy na ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące) do innego miejsca w kraju a liczbą osób przybyłych z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące); do ludności gminy nie są zatem zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast są zaliczani stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności);
- 2) **międzynarodowej definicji zamieszkania (rezydenci)** — uwzględniane są długookresowe migracje czasowe zarówno wewnętrzne, jak i zagraniczne, tj. różnica między liczbą osób, które wyjechały z gminy na co najmniej 12 miesięcy do innego miejsca w kraju lub za granicę a liczbą osób przybyłych do gminy z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez karty stałego pobytu) na co najmniej 12 miesięcy. Do rezydentów gminy zalicza się zatem wszystkie osoby mieszkające lub zamierzające mieszkać na jej terenie nie krócej niż 1 rok. Rezydenci (ludność rezydująca) to kategoria stanu ludności opracowana na potrzeby statystyki międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 XI 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii.

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the results of the Summary Population Census as of 14 II 1946, the results of national censuses as well as the results of the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;
- 2) the estimates of the size and structure of the population in a gmina prepared using **the balance method**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census (with the exception of data for 1989—2001 and 2010 — see item 3), taking into account changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division (more — see item 2);
- 3) the registers of the Ministry of Digital Affairs on internal and international migration of population for permanent residence;
- 4) documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay;
- 5) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 6) documentation of courts — regarding legally valid decisions in actions for divorces and separations.

2. The balance of the population is being developed for the two categories of residence — according to **national and international definition of residence**. The difference concerns the criteria for the migration for temporary stay taken into account in each of the balance sheets — in the case of:

- 1) **national definition of residence** — includes internal migration for temporary stay, i.e. the difference between the number of persons who temporarily left the gmina for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months) to another place in the country and the number of persons who arrived from somewhere else in the country for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months). For the population of the gmina therefore are not counted immigrants staying in Poland temporarily, but are counted Polish permanent residents temporarily staying abroad (regardless of the period of their temporary presence/absence);
- 2) **the international definition of residence (residents)** — includes long-term temporary migration both — internal and international, i.e. the difference between the number of persons who left the gmina for at least 12 months to another place in the country or abroad and the number of people who arrived to the community from elsewhere in the country or from abroad (immigrants without residence card) for at least 12 months. For residents of the gmina therefore are included all persons living or intending to live in the area of gmina not less than 1 year. Residents (resident population) is the category of the state population developed for international statistics in accordance with Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) No. 1260/2013 of 20 XI 2013 European statistics on demography.

Prezentowane w dziale dane o ludności i w zakresie współczynników demograficznych opracowano zgodnie z krajową definicją zamieszkania — z wyjątkiem tabl. 32 i 33, które dotyczą rezydentów.

3. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjmując jako bazę wyjściową:

— dla lat 1989—2009 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 1999 (stan w dniu 31 XII), 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.;

— dla lat 2010—2017 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

4. Przez ludność w **wiek**u produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet — 18—59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18—44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45—64 lata, kobiety — 45—59 lat. Przez ludność w **wiek**u nieprodukcyjnym rozumie się ludność w **wiek**u przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w **wiek**u poprodukcyjnym, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

5. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Podstawą szacunku ludności według poziomu wykształcenia są wyniki bieżących badań z zakresu ruchu naturalnego i migracji ludności oraz badań z zakresu szkolnictwa, a także spisów powszechnych. Szacunek opracowano dla ludności w wieku 13 lat i więcej.

6. Podziału ludności **według głównego źródła utrzymania** dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów uzyskiwanych w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. — 20 V, a dla 2011 r. — 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób w momencie spisów.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadającą własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobistie wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych,
- **utrzymywaną**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy-zlecenia, umowy o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

Presented in the chapter data on the population in terms of demographic rates are developed according to the national definition of residence — with the exception of tables 32 and 33, which relate to the residents.

3. Data on population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) were compiled — unless otherwise stated — on the basis:

— for 1989—2009 — of the results of the Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 XII), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2002;

— for 2010—2017 — of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

4. The **working age population** refers to males, aged 18—64, and females, aged 18—59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18—44) and **non-mobility** (i.e. 45—64 for males and 45—59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

5. Educational level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the educational system in force. The basis for recognizing education to be on the appropriate level was a certificate (diploma) obtained upon graduation from the appropriate school.

The base of estimation of the number of population by educational level are the results of current research in the field of vital statistics and migration of population and of education surveys and results of population censuses. Estimation was prepared for population aged 13 years and more.

6. Division of population according to **the main source of maintenance** was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes obtained within one year (12 months) before the moment of national census (i.e. for 2002 — 20 V and for 2011 — 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these persons in the moment of national censuses.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. persons earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and the other sources of income not elsewhere specified,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. persons, who remain maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contract, posting, appointment), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do **ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł** zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę (łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r.), rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodzinną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z własności** zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do **ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych** zaliczono osoby otrzymujące m.in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

7. Przez **gospodarstwo domowe** rozumie się zespół osób spokrewnionych i niespokrewnionych zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się. Osoby utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe.

Ze względu na liczbę osób oraz ich stosunek pokrewieństwa wyróżnia się następujące typy gospodarstw domowych:

- rodzinne (jednorodzinne, dwurodzinne, trzyrodzinne i większe),
- nierodzinne (jednoosobowe, wieloosobowe).

8. Przez **rodzinę** rozumie się zespół osób wyodrębnionych w ramach gospodarstwa domowego na podstawie kryteriów biologicznych, wychodząc od najmłodszego pokolenia.

Wyróżnia się następujące typy rodzin: małżeństwo bez dzieci, małżeństwo z dziećmi, partnerzy bez dzieci, partnerzy z dziećmi, samotna matka z dziećmi, samotny ojciec z dziećmi.

Jako **dziecko** określa się osobę w każdym wieku, która pozostaje w gospodarstwie domowym wraz z obojgiem lub jednym z rodziców. Do dzieci zalicza się również pasierbów oraz dzieci przysposobione.

Dziecko do lat 24 pozostające na utrzymaniu jest dzieckiem nieposiadające własnego źródła utrzymania i pozostające na utrzymaniu innej osoby.

9. **Osobą niepełnosprawną** jest osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony (**osoba niepełnosprawna prawnie/z orzeczeniem prawnym**) lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (**osoba niepełnosprawna tylko biologicznie**).

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private farms in agriculture as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including so rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance includes persons who receive: retirement pension (including structural pension for farmers in 2011), other pension (disability, survivors and social pension) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement allowances and benefits, social assistance benefits for people, who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population, which earns its living from incomes from property includes persons who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population, which earns its living from the other sources of income not elsewhere specified includes persons who receive, i.a. family benefits (including family allowance and supplements to the family allowance, nursing allowance), alimonies and scholarships.

7. **The household** is understood as a group of related or unrelated persons, living together and earning their living collectively. Persons who maintain themselves individually, constitute a one person households.

On the basis of the number of persons and their relationship the following types of households are distinguished:

- family (one-family, two-family, three-family and more),
- non-family (one person, multipersonal).

8. **The family** is understood as a group of persons in a household on the basis of biological criteria, starting with the youngest generation.

The following types of families are distinguished: marriages without children, marriages with children, cohabitants without children, cohabitants with children, a lone mother with children, a lone father with children.

A child is defined as a person at any age, who remains in the household together with one or both parents. Children include also step children and adopted children.

Dependent child at the age up to 24 years is a child not having own source of income and being maintained by other person.

9. **Disabled person** is such person, who has appropriate judgment issued by a body, authorized to this (**a person legally disabled/with legal confirmation**) or a person, who does not have such judgment, but feels constrained in the ability of performing basic activities for his/her age (**a person only biologically disabled**).

Kryterium do zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych z orzeczeniem prawnym było posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydane przez odpowiedni organ — w przypadku osób w wieku 16 lat i więcej lub orzeczenia o niepełnosprawności wydawanego osobom do 16 roku życia — bez orzekania o stopniu.

10. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa — według miejsca zamieszkania męża przed ślubem, rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo, urodzenia — według miejsca zamieszkania matki noworodka, zgony — według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie;
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzic z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności);
- **współczynnik reprodukcji netto** przedstawia liczbę córek reprodukujących na jedną kobietę — przy założeniach jak wyżej — z wyeliminowaniem córek, które — jak wynika z aktualnych tabel trwania życia — nie dożyją wieku swoich matek. Współczynnik ten wyraża stopień zastępowania pokoleń matek przez córki.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przyrost rzeczywisty ludności stanowi sumę przyrostu naturalnego i salda migracji.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

11. **Przeciętne dalsze trwanie życia** wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

12. **Migracje wewnętrzne ludności** są to zmiany miejsca zamieszkania w kraju; prezentowane dane pochodzą z rejestru PESEL i w przypadku migracji:

- na pobyt stały — zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały;
- na pobyt czasowy — zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy, z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

A criterion for qualifying a given person to the group of disabled persons with legal confirmation was to have a decision on the degree of disability issued by an appropriate adjudicating body — in case of persons at the age of 16 and more or certificate of disability issued to persons under 16 years of age — without deciding the degree.

10. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows: marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage, divorces — according to the plaintiff's place of residence, births — according to the mother's place of permanent residence, deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15—49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e., assuming that age specific fertility rates for this period are constant;
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates);
- **net reproduction rate** refers to the number of daughters per woman, with the assumptions, as above, excluding daughters who, as results from current life expectancy tables, will not live to reach their mother's age. This rate expresses the degree of the generations' replacement mothers with daughters.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Actual increase of the population means the sum of natural increase and net migration.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

11. **Life expectancy** is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

12. **Internal migration of the population** is understood as changes in the place of residence within the country; presented data come from the PESEL register and in case of migration:

- for permanent residence — was compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of persons for permanent residence;
- for temporary stay — was compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of persons for temporary stay above 3 months (for a period of more than 2 months until 2005).

This information does not include changes of address within the same gmina, with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

13. Migracje zagraniczne ludności to przymieszczenia ludności związane ze zmianą kraju zamieszkania. Obowiązujące w Unii Europejskiej rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 VII 2007 r. zawiera definicję migracji uwzględniającą zamierzony okres zamieszkiwania w innym kraju wynoszący co najmniej 12 miesięcy. W rozumieniu tej definicji:

- **imigracja** to przybycie do kraju osoby będącej uprzednio rezydentem innego kraju z zamiarem przebywania w nim przez co najmniej 12 miesięcy;
- **emigracja** to opuszczenie kraju przez jego rezydenta z zamiarem przebywania za granicą przez co najmniej 12 miesięcy.

Rezydentem kraju jest osoba, która przebywa lub zamierza przebywać w danym kraju przez co najmniej 12 miesięcy.

Tego typu migracje (związane ze zmianą kraju zamieszkania na okres 12 miesięcy i więcej, w tym na pobyt stały) określa się mianem **zagranicznych migracji długookresowych**.

Prezentowane w dziale dane o zarejestrowanych migracjach długookresowych pochodzą z rejestru PESEL i zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach/wymeldowaniach na pobyt stały (migracje zagraniczne na pobyt stały) oraz zameldowaniach/wymeldowaniach na pobyt czasowy z deklarowanym okresem przebywania/nieobecności wynoszącym co najmniej 12 miesięcy (migracje zagraniczne na pobyt czasowy).

14. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

13. International migration of the population is understood as moves of the persons related to the change of country of residence. Regulation (EC) 862/2007 of the European Parliament and the Council of 11 VII 2007 contains definition of migration taking into account international period of residence in another country for at least 12 months. According to this definition:

- **immigration** means arrival in the country of person who previously was an usual resident of another country with intention to stay for at least 12 months;
- **emigration** means departure from the country by its usual resident with intention to stay abroad for at least 12 months.

Usual resident of the country is a person who resides or intends to reside in a given country for at least 12 months.

This type of migration (related to the change of country of residence for period 12 months and more, of which for permanent residence) is defined as **long-term international migration**.

Presented in this chapter data on registered long-term migration come from the PESEL register and are compiled on the basis of gmina documentation regarding registrations/deregistrations for permanent residence (international migration for permanent residence) and registrations/deregistrations for temporary stay with declared period of stay/absence of at least 12 months (international migration for temporary stay).

14. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population (as of 30 VI).

TABL. 1 (129). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW**
POPULATION BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	14 II 1946	3 XII 1950	6 XII 1960	8 XII 1970	7 XII 1978	7 XII 1988	20 V 2002	31 III 2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w tysiącach	23930^a	25008^b	29776^c	32642	35061	37879	38230	38512	T O T A L: in thousand
na 1 km ²	77	80	95	104	112	121	122	123	per 1 km²
mężczyźni w tys.	10954	11928	14404	15854	17079	18465	18516	18644	males in thous.
kobiety: w tysiącach	12976	13080	15372	16788	17982	19414	19714	19868	females: in thousand
na 100 mężczyzn	118	110	107	106	105	105	106	107	per 100 males
Miasta: w tysiącach	7517	9605	14206	17064	20150	23175	23610	23406	Urban areas: in thousand
w % ogółu ludności	31,8	39,0	48,3	52,3	57,5	61,2	61,8	60,8	in % of total population
Wieś: w tysiącach	16109	15009	15200	15578	14911	14704	14620	15106	Rural areas: in thousand
w % ogółu ludności	68,2	61,0	51,7	47,7	42,5	38,8	38,2	39,2	in % of total population

a—C w podziale na miasta i wieś nie uwzględniono: a — 304 tys. osób, b — 394 tys. osób, c — 370 tys. osób.

a—c Data by urban and rural areas exclude: a — 304 thous. persons, b — 394 thous. persons, c — 370 thous. persons.

TABL. 2 (130). **BILANS LUDNOŚCI**
POPULATION BALANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1946— —2017	1946— —1950	1951— —1960	1961— —1970	1971— —1980	1981— —1990	1991— —2000	2001— —2010	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.									

O G Ó Ł E M
T O T A L

Stan w dniu 1 I	23895	23895	25035	29795	32658	35735	38073	38254	38433	As of 1 I
Przyrost rzeczywisty ...	14935	1116	4884	2957	3157	2510	461	-54	1	Actual increase
przyrost naturalny	17094	2160	4983	3157	3366	2760	613	91	-1	natural increase
urodzenia żywe	40431	3497	7623	5576	6382	6415	4463	3799	402	live births
zgony	23337	1337	2640	2419	3016	3655	3850	3708	403	deaths
saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-2159	-1044	-99	-200	-209	-250	-152	-145	+1	net of international migration for permanent residence
imigracja	2114	1500	278	24	16	17	73	113	13	immigration
emigracja	4273	2544	377	224	225	267	225	258	12	emigration
Stan w dniu 31 XII^a	38434	25035	29795	32658	35735	38073	38254	38530	38434	As of 31 XII^a

MIASTA
URBAN AREAS

Stan w dniu 1 I	7602	7602	9243	14401	17088	20979	23546	23670	23130	As of 1 I
Przyrost rzeczywisty ...	12641	1619	2977	2336	3556	2591	386	-473	-36	Actual increase
przyrost naturalny	7284	744	2104	1263	1680	1451	157	-25	-11	natural increase
urodzenia żywe	19639	1180	3160	2390	3257	3505	2393	2193	236	live births
zgony	12355	436	1056	1127	1577	2054	2236	2218	247	deaths
saldo migracji na pobyt stały	+5356	+875	+873	+1073	+1876	+1140	+229	-447	-25	net migration for permanent residence
wewnętrznych	+6325	+1010	+955	+1201	+2005	+1344	+365	-338	-26	internal
zagranicznych	-968	-135	-82	-128	-129	-204	-136	-108	+1	international
Saldo zmian administracyjnych	+2515	—	+1540	+81	+393	+197	+103	+116 ^b	+19	Net of administrative changes
Stan w dniu 31 XII^a	23109	9243	14401	17088	20979	23546	23670	23429	23109	As of 31 XII^a

a W latach 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 oraz 2010 poza elementami bilansu ludności zostały uwzględnione korekty liczby ludności wynikające z różnic między danymi spisów powszechnych i bieżącymi szacunkami ludności, a od 1981 r. w miastach i na wsi — również różnice salda osób meldujących się na pobyt czasowy. b Łącznie ze zmianami administracyjnymi z 2011 r.

a In 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 and 2010 apart from the components of the population balance there were included corrections in the population resulting from differences between censuses data and current estimates of the population, and since 1981, in urban areas and rural areas, also balance differences in net persons registering for temporary stay were included as well. b Including administrative changes from 2011.

TABLE 2 (130). **BILANS LUDNOŚCI (dok.)**
POPULATION BALANCE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1946—	1946—	1951—	1961—	1971—	1981—	1991—	2001—	2017	SPECIFICATION
	—2017	—1950	—1960	—1970	—1980	—1990	—2000	—2010		
	w tys. in thous.									
WIEŚ RURAL AREAS										
Stan w dniu 1 I	16293	16293	15792	15394	15570	14756	14527	14584	15304	As of 1 I
Przyrost rzeczywisty ...	2295	-503	1907	621	-399	-81	75	419	37	Actual increase
przyrost naturalny	9810	1416	2879	1894	1686	1309	456	116	10	natural increase
urodzenia żywe	20792	2317	4463	3186	3125	2910	2070	1607	166	live births
zgony	10983	901	1584	1292	1439	1601	1614	1491	156	deaths
saldo migracji na po- byt stały	-7515	-1919	-972	-1273	-2085	-1390	-381	+303	27	net migration for per- manent residence
wewnętrznych	-6325	-1010	-955	-1201	-2005	-1344	-365	+338	26	internal
zagranicznych	-1190	-909	-17	-72	-80	-46	-16	-36	+1	international
Saldo zmian administra- cyjnych	-2515	—	-1540	-81	-393	-197	-103	-116 ^b	-19	Net of administrative changes
Stan w dniu 31 XII^a	15324	15792	15394	15570	14756	14527	14584	15101	15324	As of 31 XII^a

a W latach 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 oraz 2010 poza elementami bilansu ludności zostały uwzględnione korekty liczby ludności wynikające z różnic między danymi spisów powszechnych i bieżącymi szacunkami ludności, a od 1981 r. w miastach i na wsi — również różnice salda osób meldujących się na pobyt czasowy. b Łącznie ze zmianami administracyjnymi z 2011 r.

a In 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 and 2010 apart from the components of the population balance there were included corrections in the population resulting from differences between censuses data and current estimates of the population, and since 1981, in urban areas and rural areas, also balance differences in net persons registering for temporary stay were included as well. b Including administrative changes from 2011.

TABLE 3 (131). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE BILANSÓW**
POPULATION BASED ON BALANCES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M w tys.	38516,7	38454,6	38426,8	38422,3	T O T A L in thous.
Miasta	23448,5	23202,7	23149,3	23125,8	Urban areas
Wieś	15068,2	15251,9	15277,5	15296,6	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M: w tysiącach	38529,9	38437,2	38433,0	38433,6	T O T A L: in thousand
na 1 km²	123,2	122,9	122,9	122,9	per 1 km²
mężczyźni w tys.	18653,1	18598,0	18593,2	18593,2	males in thous.
kobiety: w tysiącach	19876,7	19839,2	19839,8	19840,4	females: in thousand
na 100 mężczyzn	106,6	106,7	106,7	106,7	per 100 male
Miasta: w tysiącach	23429,1	23166,4	23129,5	23109,3	Urban areas: in thousand
w % ogółem	60,8	60,3	60,2	60,1	in % of total
Wieś: w tysiącach	15100,8	15270,8	15303,5	15324,3	Rural areas: in thousand
w % ogółem	39,2	39,7	39,8	39,9	in % of total

TABL. 4 (132). LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 XII

POPULATION^a BY SEX AND AGE

As of 31 XII

WIEK AGE	2010	2015	2016	2017								
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				kobiety na 100 mężczyzn females per 100 males			
					męż- czyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas		ogółem grand total	miasta urban areas	wieś rural areas
						razem total	w tym mę- czyźni of which males	razem total	w tym mę- czyźni of which males			
w tys. in thous.												
OGÓŁEM TOTAL	38529,9	38437,2	38433,0	38433,6	18593,2	23109,3	10954,1	15324,3	7639,1	107	111	101
0— 2 lata	1278,0	1106,1	1121,5	1150,0	590,3	679,0	348,6	471,0	241,7	95	95	95
3— 6	1516,9	1633,2	1570,3	1532,6	787,9	885,6	455,6	647,0	332,3	95	94	95
7—12	2226,6	2294,5	2376,8	2434,2	1247,9	1365,2	699,8	1069,0	548,1	95	95	95
13	408,8	354,1	350,7	356,9	183,3	195,1	100,3	161,8	83,0	95	95	95
14	425,5	366,6	354,0	350,6	179,7	189,9	97,3	160,6	82,4	95	95	95
15	437,4	376,6	366,5	353,9	181,6	189,3	97,1	164,6	84,5	95	95	95
16	465,5	379,8	376,4	366,3	187,8	202,0	102,9	164,4	84,9	95	96	94
17	484,6	390,8	379,6	376,3	192,9	206,0	104,9	170,2	88,0	95	96	93
18	503,4	407,2	390,6	379,3	194,3	205,2	104,4	174,2	89,9	95	97	94
19	533,5	423,3	406,7	390,0	199,9	208,9	106,6	181,1	93,3	95	96	94
20—24	2848,5	2411,3	2302,0	2206,7	1125,3	1163,3	591,0	1043,4	534,3	96	97	95
25—29	3268,6	2832,5	2760,3	2683,4	1365,7	1521,9	764,0	1161,5	601,7	96	99	93
30—44	8269,9	9078,9	9162,3	9200,3	4655,5	5669,0	2833,9	3531,3	1821,6	98	100	94
30—34	3131,7	3245,5	3217,4	3136,4	1590,1	1940,1	970,7	1196,3	619,4	97	100	93
35—39	2763,5	3102,8	3113,2	3153,7	1596,2	1963,4	983,2	1190,3	613,0	98	100	94
40—44	2374,8	2730,6	2831,8	2910,2	1469,2	1765,5	879,9	1144,7	589,2	98	101	94
45—64	10672,3	10305,9	10211,8	10132,9	4930,1	6159,5	2889,2	3973,4	2040,9	106	113	95
45—49	2472,4	2334,0	2370,7	2431,3	1218,9	1421,7	700,3	1009,6	518,6	99	103	95
50—54	2954,3	2408,3	2351,4	2310,6	1145,7	1345,9	645,9	964,6	499,8	102	108	93
55—59	2893,4	2837,1	2737,9	2617,7	1267,2	1592,8	737,9	1024,9	529,3	107	116	94
60—64	2352,2	2726,5	2751,8	2773,3	1298,3	1799,0	805,2	974,3	493,1	114	123	98
65—84	4669,9	5372,0	5560,9	5749,9	2357,2	3790,2	1522,2	1959,7	835,0	144	149	135
65—69	1359,8	2161,8	2272,9	2354,0	1050,4	1567,3	675,4	786,7	375,0	124	132	110
70—74	1356,3	1208,2	1299,8	1438,3	602,6	961,5	395,8	476,8	206,8	139	143	131
75—79	1146,3	1139,3	1118,9	1085,6	410,1	704,5	263,0	381,1	147,1	165	168	159
80—84	807,5	862,7	869,3	872,0	294,1	556,9	187,9	315,1	106,2	197	196	197
85 lat i więcej... and more	520,5	704,4	742,5	770,4	213,8	479,2	136,4	291,2	77,3	260	251	277

a Na podstawie bilansów.

a Based on balances.

TABLE 5 (133). **LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	38529,9	38437,2	38433,0	38433,6	T O T A L in thous.
W wieku przedprodukcyjnym	7243,2	6901,8	6895,9	6920,7	Pre-working age
mężczyźni	3711,8	3541,9	3538,6	3551,5	males
kobiety	3531,4	3359,9	3357,3	3369,2	females
Miasta	3998,1	3869,5	3881,2	3912,1	Urban areas
mężczyźni	2047,8	1984,4	1990,2	2006,4	males
kobiety	1950,2	1885,1	1890,9	1905,7	females
Wieś	3245,2	3032,3	3014,7	3008,6	Rural areas
mężczyźni	1664,0	1557,5	1548,3	1545,1	males
kobiety	1581,2	1474,8	1466,4	1463,5	females
W wieku produkcyjnym	24831,0	24002,2	23767,6	23517,6	Working age
w tym w wieku mobilnym	15423,9	15153,1	15021,9	14859,8	of which of mobility age
mężczyźni	12982,1	12688,6	12584,3	12470,7	males
w tym w wieku mobilnym	7823,9	7688,6	7623,1	7540,6	of which of mobility age
kobiety	11848,9	11313,5	11183,3	11046,9	females
w tym w wieku mobilnym	7600,1	7464,5	7398,9	7319,1	of which of mobility age
Miasta	15302,3	14358,4	14142,8	13934,0	Urban areas
mężczyźni	7853,0	7479,2	7383,4	7289,0	males
kobiety	7449,3	6879,2	6759,3	6644,9	females
Wieś	9528,7	9643,8	9624,9	9583,7	Rural areas
mężczyźni	5129,1	5209,4	5200,9	5181,7	males
kobiety	4399,6	4434,4	4424,0	4402,0	females
W wieku poprodukcyjnym	6455,6	7533,3	7769,5	7995,3	Post-working age
mężczyźni	1959,2	2367,4	2470,3	2570,9	males
kobiety	4496,4	5165,8	5299,2	5424,3	females
Miasta	4128,7	4938,6	5105,6	5263,2	Urban areas
mężczyźni	1224,0	1521,1	1591,3	1658,6	males
kobiety	2904,8	3417,5	3514,3	3604,6	females
Wieś	2326,9	2594,7	2663,9	2732,1	Rural areas
mężczyźni	735,2	846,3	879,0	912,3	males
kobiety	1591,7	1748,4	1784,9	1819,8	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	55,2	60,1	61,7	63,4	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	43,7	46,6	47,7	49,1	Males
Kobiety	67,8	75,4	77,4	79,6	Females

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

TABL. 6 (134). **BILANS LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM**
BALANCE OF WORKING AGE POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
O G Ó Ł E M TOTAL					
Stan w dniu 1 I	24840,5	24230,2	24002,2	23767,6	As of 1 I
Przyrost netto	-9,5	-228,0	-234,6	-250,0	Net increase
ludność osiągnąca wiek:					population surviving to:
produkcyjny	503,4	407,2	390,6	379,3	working age
poprodukcyjny	405,9	526,9	530,3	536,0	post-working age
ubytek rzeczywisty ^a	107,0	108,3	94,9	93,3	actual decrease ^a
Stan w dniu 31 XII	24831,0	24002,2	23767,6	23517,6	As of 31 XII
MEŻCZYŹNI MALES					
Stan w dniu 1 I	12932,7	12783,7	12688,6	12584,3	As of 1 I
Przyrost netto	49,4	-95,1	-104,3	-113,5	Net increase
ludność osiągnąca wiek:					population surviving to:
produkcyjny	257,1	208,4	200,5	194,3	working age
poprodukcyjny	127,0	222,0	230,1	234,4	post-working age
ubytek rzeczywisty ^a	80,7	81,5	74,7	73,4	actual decrease ^a
Stan w dniu 31 XII	12982,1	12688,6	12584,3	12470,7	As of 31 XII
KOBIETY FEMALES					
Stan w dniu 1 I	11907,8	11446,4	11313,5	11183,3	As of 1 I
Przyrost netto	-58,9	-132,9	-130,2	-136,4	Net increase
ludność osiągnąca wiek:					population surviving to:
produkcyjny	246,3	198,8	190,1	185,1	working age
poprodukcyjny	278,9	304,9	300,2	301,6	post-working age
ubytek rzeczywisty ^a	26,3	26,8	20,1	19,9	actual decrease ^a
Stan w dniu 31 XII	11848,9	11313,5	11183,3	11046,9	As of 31 XII

a Zgony i saldo migracji zagranicznych ludności na pobyt stały.
a Deaths and net international migration for permanent residence.

TABL. 7 (135). **LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym wykształcenie Of which educational level				
		wyższe tertiary	policealne i średnie post- -second- ary and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimna- zjalne lower secondary	podsta- wowe primary
O G Ó Ł E M TOTAL						
2010	33273	6408	11176	7296	1780	6003
2015	33403	8127	10823	7051	1561	5554
2016	33364	8456	10709	7004	1531	5393
2017	33317	8802	10637	6946	1502	4890

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 7 (135). LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym wykształcenie Of which educational level				
		wyższe tertiary	policealne i średnie post- -second- ary and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimna- zjalne lower secondary	podsta- wowe primary
W ODSETKACH IN PERCENT						
OGÓŁEM 2010	100,0	19,3	33,6	21,9	5,3	18,0
TOTAL 2015	100,0	24,3	32,4	21,1	4,7	16,6
..... 2016	100,0	25,3	32,1	21,0	4,6	16,2
..... 2017	100,0	26,4	31,9	20,8	4,5	14,7
Mężczyźni 100,0	100,0	21,5	30,9	27,4	5,4	13,1
Males						
Kobiety 100,0	100,0	30,9	32,8	14,7	3,7	16,1
Females						

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 8 (136). LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA^aPOPULATION BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011						SPECIFICATION
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety fe- males	z liczby ogółem of total number			
					miasta urban areas	wieś rural areas		
		w tys.	in thous.	w odsetkach		in percent		
OGÓŁEM	38230,1	38511,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Posiadająca własne źródło utrzymania	23073,4	25151,0	65,3	66,5	64,2	67,3	62,2	Having own source of main-tenance
Dochody z pracy	12354,6	14578,0	37,9	43,3	32,8	38,8	36,5	Incomes from work
najemnej	9615,3	11901,5	30,9	34,1	27,9	33,8	26,4	hired
w sektorze publicznym ...	4422,9	4246,5	11,0	9,7	12,3	12,8	8,2	in public sector
w sektorze prywatnym ...	5192,4	7655,1	19,9	24,5	15,5	21,0	18,1	in private sector
na własny rachunek	2739,3	2676,5	6,9	9,1	4,9	4,9	10,1	own-account workers
poza rolnictwem ^b	1264,3	1519,0	3,9	5,5	2,5	4,5	3,0	outside agriculture ^b
w rolnictwie	1475,0	1157,5	3,0	3,6	2,4	0,4	7,0	in agriculture
Niezarobkowe źródło	10691,7	9742,8	25,3	21,1	29,2	26,1	24,0	Non-earned source
w tym:								of which:
emerytura	5323,5	6934,3 ^c	18,0 ^c	14,2	21,5	19,1	16,4	retirement pension
renta ^d	3515,7	2034,8	5,3	4,9	5,6	5,1	5,6	other pension ^d
zasiłek dla bezrobotnych ...	611,3	302,9	0,8	0,9	0,7	0,8	0,8	unemployment benefit
zasiłek pomocy społecznej	242,1	369,3	1,0	0,8	1,1	0,9	1,0	social assistance benefit
Dochody z własności	27,1	35,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	Incomes from property
Pozostałe źródła dochodów osobno niewymienione ^e	794,4	2,1	2,0	2,1	2,3	1,6	Other sources of income not elsewhere specified ^e
Pozostająca na utrzymaniu	14547,2	11632,1	30,2	29,0	31,3	27,7	34,2	Maintained persons
O nieustalonym źródle utrzymania	609,5	1728,8	4,5	4,5	4,5	5,0	3,6	Unknown source of main-tenance

a Dane spisów powszechnych. b—d Łącznie: b — z dochodami z wynajmu, c — z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych, d — ze świadczeniem rehabilitacyjnym. e W 2002 r. zaliczone do niezarobkowego źródła.

a Data of national censuses. b—d Including: b — incomes from rent, c — structural pension for farmers, d — rehabilitation benefit. e In 2002 included into the non-earned source.

TABL. 9 (137). **GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG WIELKOŚCI^a**
HOUSEHOLDS BY SIZE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households by number of persons							Przecięt- na liczba osób w gospodarstwie domo- wym Average number of pers- ons in house- hold
		1	2	3	4	5	6	7 i więcej and more	
		w tys. in thous.							
OGÓŁEM 2002 TOTAL	13337,0	3306,7	3097,1	2654,2	2404,8	1085,7	462,2	326,4	2,84
..... 2011	13568,0	3254,7	3483,4	2742,0	2203,0	1007,5	489,7	387,6	2,82
Miasta 2002 Urban areas	8964,5	2486,5	2215,9	1890,3	1568,1	550,2	170,4	83,1	2,60
..... 2011	9146,9	2488,0	2589,8	1941,5	1362,1	481,9	178,3	105,3	2,54
Wieś 2002 Rural areas	4372,6	820,2	881,2	763,8	836,7	535,5	291,9	243,3	3,33
..... 2011	4421,1	766,7	893,6	800,5	841,0	525,6	311,5	282,3	3,40

a Dane spisów powszechnych.

a Data of national censuses.

TABL. 10 (138). **GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO
I WYSTĘPOWANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI^a**
HOUSEHOLDS BY FAMILY COMPOSITION AND OCCURRENCE OF DISABILITY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002			2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
	w tys. in thous.						

OGÓŁEM **13337,0** **8964,5** **4372,6** **13568,0** **9146,9** **4421,1** **TOTAL**

WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO
BY FAMILY COMPOSITION

Jednorodzinne	9205,2	6061,3	3143,9	8889,9	5938,9	2951,1	One-family
Dwurodzinne	586,5	254,0	332,5	921,3	393,5	527,8	Two-family
Trzyrodzinne i większe	26,1	9,1	17,0	76,2	25,0	51,2	Three-family and more
Nierodzinne	3519,2	2640,1	879,1	3680,6	2789,5	891,1	Non-family
jednoosobowe	3306,7	2486,5	820,2	3254,7	2488,0	766,7	one person
wieloosobowe	212,6	153,6	59,0	425,9	301,5	124,4	multipersonal

WEDŁUG WYSTĘPOWANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
BY OCCURRENCE OF DISABILITY

Bez osób niepełnospraw- nych	9073,3	6361,7	2711,6	9778,6	6662,0	3116,6	Without disabled persons
Z osobami niepełnospraw- nymi	4263,7	2602,8	1660,9	3789,4	2484,9	1304,5	With disabled persons

a Dane spisów powszechnych.

a Data of national censuses.

TABL. 11 (139). **RODZINY I DZIECI W RODZINACH^a**
FAMILIES AND CHILDREN IN FAMILIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rodziny Families							Dzieci w rodzinach Children in families	
	ogółem total	małżeństwa marriages		partnerzy cohabiting couples		samotne matki z dziećmi lone mothers with children	samotni ojcowie z dziećmi lone fathers with children	ogółem total	w tym do lat 24 pozosta- jące na utrzyma- niu of which depend- ent up to the age of 24
		bez dzieci without children	z dziećmi with children	bez dzieci without children	z dziećmi with children				
	w tys. in thous.								
OGÓŁEM 2002 TOTAL 2011	10457,6 10972,5	2369,8 2696,4	5860,3 5456,8	86,7 145,2	110,7 171,3	1798,3 2174,3	231,8 328,6	14245,0 13294,6	10808,7 8868,8
Miasta 2002 Urban areas 2011	6596,9 6805,7	1542,6 1788,9	3511,2 3105,4	69,9 124,5	78,1 127,0	1241,3 1446,5	153,8 213,4	8186,4 7423,5	6207,3 4876,7
Wieś 2002 Rural areas 2011	3860,7 4166,9	827,2 907,5	2349,1 2351,4	16,8 20,7	32,6 44,3	557,0 727,8	78,0 115,2	6058,5 5871,0	4601,4 3992,0

a Dane spisów powszechnych.
a Data of national censuses.

TABL. 12 (140). **OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE WEDŁUG GRUP WIEKU I KATEGORII NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI^a**
DISABLED PERSONS BY AGE GROUPS AND CATEGORY OF DISABILITY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002					2011				
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	z liczby ogółem — osoby niepełno- sprawne of total number — disabled persons		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	z liczby ogółem — osoby niepełno- sprawne of total number — disabled persons	
				z orze- czeniem praw- nym with legal confir- mation	tylko biolo- gicznie only bio- logic- ally				z orze- czeniem praw- nym with legal confir- mation	tylko biolo- gicznie only bio- logic- ally
	w tys. in thous.									
OGÓŁEM TOTAL	5456,7	2568,2	2888,5	4450,1	1006,6	4697,0	2166,9	2530,1	3131,5	1565,6
0—14 lat	184,2	105,9	78,3	123,8	60,4	169,1	101,1	68,0	129,9	39,2
15—29	304,9	178,6	126,3	252,0	52,9	267,6	154,7	113,0	208,3	59,4
30—44	529,9	296,4	233,6	466,9	63,0	407,5	220,3	187,2	298,9	108,6
45—59	1822,8	928,4	894,5	1662,7	160,2	1339,9	679,5	660,4	993,5	346,4
60—74	1723,8	779,4	944,5	1380,0	343,8	1462,5	674,1	788,4	945,7	516,8
75 lat i więcej and more	890,7	279,5	611,3	564,7	326,1	1050,5	337,2	713,2	555,2	495,3
Nieustalony Unknown	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	—	—	—	—	—

a Dane spisów powszechnych.
a Data of national censuses.

TABL. 13 (141). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	2017 miasta towns	2010	2015	2016	2017	2010	2017
		ludność w miastach ^a urban population ^a				w % ogółu ludności in % of total population	
		w tys.	in thous.				
O G Ó Ł E M TOTAL	923	23429,1	23166,4	23129,5	23109,3	60,8	60,1
Poniżej 5000 Below	339	967,7	994,1	1007,6	1018,5	2,5	2,7
5000— 9999	179	1331,5	1258,8	1282,3	1273,8	3,5	3,3
10000— 19999	187	2706,6	2729,4	2700,7	2713,0	7,0	7,1
20000— 49999	134	4250,6	4161,9	4184,3	4258,5	11,0	11,1
50000— 99999	45	3260,5	3199,3	3138,7	3030,5	8,5	7,9
100000—199999	23	3014,3	3176,4	3167,7	3169,7	7,8	8,2
200000 i więcej and more	16	7897,9	7646,6	7648,3	7645,3	20,5	19,9

a Na podstawie bilansów; w 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

a Based on balances; in 2010 according to the administrative division valid as of 31 XII 2011.

TABL. 14 (142). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH W 2017 R. 20 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

AREA AND POPULATION OF TOWNS WITH 20 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2017

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thous.	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thous.
Dołnośląskie			Kujawsko-pomorskie (dok.) (cont.)		
Wrocław	293	638,6	Grudziądz	58	95,6
Wałbrzych	85	113,6	Inowrocław	30	73,6
Legnica	56	100,3	Brodnica	23	28,7
Jelenia Góra	109	80,1	Świecie	12	25,9
Lubin	41	72,9	Lubelskie		
Głogów	35	68,2	Lublin	147	339,9
Świdnica	22	57,7	Zamość	30	64,4
Bolesławiec	24	39,1	Chełm	35	63,3
Oleśnica	21	37,3	Biała Podlaska	49	57,5
Dzierżoniów	20	33,7	Puławy	50	48,1
Oława	27	32,9	Świdnik	20	39,7
Zgorzelec	16	30,7	Kraśnik	26	34,8
Bielawa	36	30,2	Łuków	36	30,3
Kłodzko	25	27,2	Biłgoraj	21	26,6
Jawor	19	23,3	Lubartów	14	22,1
Świebodzice	30	22,8	Lubuskie		
Nowa Ruda	37	22,5	Zielona Góra	277	139,8
Polkowice	24	22,5	Gorzów Wielkopolski	86	124,3
Lubań	16	21,3	Nowa Sól	22	39,1
Kujawsko-pomorskie			Żary	33	37,9
Bydgoszcz	176	352,3	Żagań	40	26,1
Toruń	116	202,6	Świebodzin	17	22,0
Włocławek	84	111,8			

a Uszeregowane malejąco według liczby ludności. b Na podstawie bilansów.

a Listed by decreasing number of population. b Based on balances.

TABL. 14 (142). POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH W 2017 R. 20 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (cd.)

Stan w dniu 31 XII

AREA AND POPULATION OF TOWNS WITH 20 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2017 (cont.)

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thous.	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thous.
Łódzkie			Mazowieckie (dok.) (cont.)		
Łódź	293	690,4	Grodzisk Mazowiecki	14	31,0
Piotrków Trybunalski	67	74,3	Nowy Dwór Mazowiecki	28	28,6
Pabianice	33	65,8	Wyszków	21	27,0
Tomaszów Mazowiecki	42	63,2	Piastów	6	22,7
Bełchatów	35	58,0	Ostrów Mazowiecka	22	22,7
Zgierz	42	56,7	Kobyłka	20	23,1
Skierzwice	35	48,3	Płońsk	12	22,1
Radomsko	51	46,4	Józefów	24	20,5
Kutno	34	44,5	Opolskie		
Sieradz	51	42,6	Opole	149	128,1
Zduńska Wola	25	42,4	Kędzierzyn-Koźle	124	61,7
Łowicz	23	28,7	Nysa	28	44,4
Wieluń	17	22,8	Brzeg	15	36,1
Opoczno	25	21,5	Kluczbork	12	23,8
Aleksandrów Łódzki	14	21,5	Prudnik	20	21,2
Małopolskie			Podkarpackie		
Kraków	327	767,3	Rzeszów	120	189,7
Tarnów	72	109,7	Stalowa Wola	83	61,9
Nowy Sącz	58	84,0	Przemysł	46	61,8
Oświęcim	30	38,7	Mielec	47	60,6
Chrzanów	38	37,1	Tarnobrzeg	85	47,4
Olkusz	25	35,9	Krosno	44	46,6
Nowy Targ	51	33,4	Dębica	34	46,1
Bochnia	30	30,0	Sanok	38	38,0
Gorlice	24	27,8	Jarosław	35	37,9
Zakopane	84	27,3	Jasło	37	35,4
Skawina	20	24,3	Podlaskie		
Wieliczka	13	22,9	Białystok	102	297,3
Andrychów	10	20,6	Suwałki	66	69,6
Mazowieckie			Łomża	33	63,1
M.st. Warszawa	517	1764,6	Augustów	81	30,3
Radom	112	214,6	Bielsk Podlaski	27	25,6
Płock	88	120,8	Zambrów	19	22,2
Siedlce	32	77,7	Grajewo	19	22,0
Pruszków	19	61,2	Hajnówka	21	20,9
Legionowo	14	54,0	Pomorskie		
Ostrołęka	29	52,2	Gdańsk	262	464,3
Piaseczno	16	47,7	Gdynia	135	246,3
Otwock	47	44,9	Słupsk	43	91,5
Ciechanów	33	44,3	Tczew	22	60,3
Żyrardów	14	40,2	Wejherowo	27	49,9
Mińsk Mazowiecki	13	40,4	Starogard Gdański	25	48,1
Wołomin	17	37,2	Rumia	30	48,6
Sochaczew	26	36,8	Chojnice	21	40,0
Ząbki	11	35,8	Malbork	17	38,7
Marki	26	32,7			
Mława	35	31,2			

a Uszeregowane malejąco według liczby ludności. b Na podstawie bilansów.

a Listed by decreasing number of population. b Based on balances.

TABL. 14 (142). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH W 2017 R. 20 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

AREA AND POPULATION OF TOWNS WITH 20 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2017 (cont.)

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thous.	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thous.
Pomorskie (dok.) (cont.)			Świętokrzyskie (dok.) (cont.)		
Kwidzyn	22	38,6	Skarżysko-Kamienna	64	46,0
Sopot	17	36,5	Sandomierz	29	23,9
Lębork	18	35,4	Warmińsko-mazurskie		
Pruszcz Gdański	16	30,5	Olštyn	88	173,1
Reda	34	25,1	Elbląg	80	120,9
Kościerzyna	16	23,8	Elk	21	61,5
Śląskie			Ostróda	14	33,2
Katowice	165	296,3	ława	22	33,1
Częstochowa	160	224,4	Giżycko	14	29,5
Sosnowiec	91	204,0	Kętrzyn	10	27,5
Gliwice	134	181,3	Bartoszyce	11	23,8
Zabrze	80	174,3	Szczytno	11	23,5
Bielsko-Biała	125	171,5	Mragowo	15	21,9
Bytom	69	168,4	Działdowo	11	21,4
Rybnik	148	139,1	Wielkopolskie		
Ruda Śląska	78	138,6	Poznań	262	538,6
Tychy	82	128,2	Kalisz	69	101,6
Dąbrowa Górnicza	189	121,1	Konin	82	74,8
Chorzów	33	109,0	Piła	103	73,8
Jaworzno	153	92,1	Ostrów Wielkopolski	42	72,4
Jastrzębie Zdrój	85	89,6	Gniezno	41	68,9
Mysłowice	66	74,6	Leszno	32	64,2
Siemianowice Śląskie	25	67,5	Luboń	14	31,7
Żory	65	62,2	Swarzędz	9	30,7
Tarnowskie Góry	84	61,3	Września	13	30,3
Będzin	37	57,3	Śrem	12	29,8
Piekary Śląskie	40	55,7	Krotoszyn	23	29,1
Racibórz	75	55,2	Turek	16	27,3
Świętochłowice	13	50,4	Jarocin	16	26,2
Zawiercie	85	49,9	Wągrowiec	18	25,6
Wodzisław Śląski	50	48,3	Kościan	9	23,9
Mikolów	79	40,4	Środa Wielkopolska	20	23,1
Knurów	34	38,6	Koło	14	22,2
Czechowice-Dziedzice	33	35,8	Rawicz	8	20,4
Cieszyn	29	34,9	Gostyń	11	20,2
Myszków	74	32,0	Zachodniopomorskie		
Czeladź	16	31,9	Szczecin	301	403,9
Żywiec	51	31,6	Koszalin	98	107,7
Czerwonka-Leszczyny	38	28,3	Stargard Szczeciński	48	68,2
Pszczyna	22	25,9	Kołobrzeg	26	46,6
Lubliniec	89	23,9	Świnoujście	197	41,0
Łaziska Górne	20	22,4	Szczecinek	48	40,3
Rydułtowy	15	21,7	Police	37	33,0
Orzesze	84	20,8	Wałcz	38	25,5
Świętokrzyskie			Białogard	26	24,4
Kielce	110	196,8	Goleniów	12	22,6
Ostrowiec Świętokrzyski	46	69,9	Gryfino	10	21,4
Starachowice	32	49,5			

a Uszeregowane malejąco według liczby ludności. b Na podstawie bilansów.

Ź r ó d ł o: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Listed by decreasing number of population. b Based on balances.

S o u r c e: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 15 (143). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	2017 gminy ^a gminas ^a	2010	2015	2016	2017	2010	2017
		ludność na wsi ^b rural population ^b					
		w tys. in thous.				w % ogółu ludności in % of total population	
OGÓŁEM	2176	15100,8	15270,8	15303,5	15324,3	39,2	39,9
TOTAL							
Poniżej 2000	38	45,9	53,1	52,7	57,5	0,1	0,1
Below							
2000—4999	764	2859,3	2901,7	2917,1	2906,5	7,5	7,6
5000—6999	553	3396,6	3299,0	3288,9	3287,0	8,9	8,6
7000—9999	431	3798,9	3664,0	3587,1	3574,4	9,9	9,3
10000 i więcej	390	5000,0	5353,1	5457,6	5498,9	13,1	14,3
and more							

a Wiejskie i miejsko-wiejskie. b Na podstawie bilansów; w 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

a Rural and urban-rural gminas. b Based on balances; in 2010 according to the administrative division valid as of 31 XII 2011.

TABL. 16 (144). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**

VITAL STATISTICS OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages	Separacje ^a Separations ^a	Rozwody ^a Divorces ^a	Urodzenia żywe Live births	Zgony	Deaths	Przyrost naturalny Natural increase
					ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W TYSIĄCACH
IN THOUSAND

OGÓŁEM	2010	228,3	2,8	61,3	413,3	378,5	2,1	34,8
TOTAL	2015	188,8	1,7	67,3	369,3	394,9	1,5	-25,6
	2016	193,5	1,6	63,5	382,3	388,0	1,5	-5,8
	2017	192,6	1,6	65,3	402,0	402,9	1,6	-0,9
Miasta	2010	137,2	2,0	47,4	241,9	227,5	1,2	14,5
Urban areas	2015	111,2	1,2	48,9	217,4	242,1	0,9	-24,7
	2016	114,6	1,1	45,9	226,3	236,7	0,9	-10,5
	2017	114,3	1,1	46,8	236,1	247,3	0,9	-11,2
Wieś	2010	91,1	0,8	13,4	171,4	151,0	0,9	20,4
Rural areas	2015	77,6	0,5	17,6	151,9	152,9	0,6	-0,9
	2016	78,8	0,5	16,7	156,0	151,3	0,6	4,7
	2017	78,2	0,5	17,5	165,8	155,5	0,7	10,3

NA 1000 LUDNOŚCI^b
PER 1000 POPULATION^b

OGÓŁEM	2010	5,9	0,1	1,6	10,7	9,8	5,0	0,9
TOTAL	2015	4,9	0,0	1,8	9,6	10,3	4,0	-0,7
	2016	5,0	0,0	1,7	9,9	10,1	4,0	-0,2
	2017	5,0	0,0	1,7	10,5	10,5	4,0	-0,0
Miasta	2010	5,9	0,1	2,0	10,3	9,7	5,0	0,6
Urban areas	2015	4,8	0,1	2,1	9,4	10,4	4,0	-1,1
	2016	5,0	0,0	2,0	9,8	10,2	3,9	-0,5
	2017	4,9	0,0	2,0	10,2	10,7	3,9	-0,5
Wieś	2010	6,0	0,1	0,9	11,4	10,0	5,0	1,4
Rural areas	2015	5,1	0,0	1,2	10,0	10,0	4,1	-0,1
	2016	5,2	0,0	1,1	10,2	9,9	4,1	0,3
	2017	5,1	0,0	1,1	10,8	10,2	4,1	0,7

a W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono faktów, w których oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą (w 2017 r. — 7 separacji i 945 rozwodów). b W przypadku zgonów niemowląt — na 1000 urodzeń żywych.

a Data by urban and rural areas exclude events in which both spouses were living abroad at the moment of filing petition for divorce (in 2017 — 7 separations and 945 divorces). b Infant deaths are presented per 1000 live births.

TABL. 17 (145). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved				Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a		
		ogółem total	przez śmierć by death of		przez rozwód ^b by divorce ^b		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce
			męża husband	żony wife				
OGÓŁEM 2010	228337	220727	116966	42461	61300	24,6	6,8	+6305
TOTAL 2015	188832	205253	100479	37478	67296	22,9	7,5	-20385
..... 2016	193455	213235	108916	40822	63497	23,8	7,1	-20573
2017	192576	222677	114206	43214	65257	24,9	7,3	-30757
Miasta 2010	137218	143928	69920	26614	47394	26,7	8,8	-21285
Urban areas 2015	111246	132034	59672	23466	48896	24,7	9,2	-31271
..... 2016	114612	136796	65150	25742	45904	25,8	8,6	-30387
2017	114338	143920	69468	27612	46840	27,3	8,9	-38224
Wieś 2010	91119	76316	47046	15847	13423	21,2	3,7	+28073
Rural areas 2015	77586	72406	40807	14012	17587	19,9	4,8	+11699
..... 2016	78843	75536	43766	15080	16690	20,7	4,6	+10717
2017	78238	77812	44738	15602	17472	21,2	4,8	+8412

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych na pobyt stały oraz — w przypadku miasta i wsi — również salda migracji wewnętrznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono rozwodów, w których oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą.

a After considering net international migration for permanent residence and — in case of urban and rural areas — also net internal migration for permanent residence of married persons. b Data by urban and rural areas exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filing petition for divorce.

TABL. 18 (146). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	61300	67296	63497	65257	TOTAL
rozwoody małżeństw:					divorces of:
Bez dzieci	25002	28152	26209	26990	Marriages without children
Z dziećmi	36298	39144	37288	38267	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	23373	24581	22853	23230	1
2	10655	12149	12101	12755	2
3	1805	1914	1881	1857	3
4 i więcej	465	500	453	425	4 and more

a W wieku poniżej 18 lat.
a Below the age of 18.

TABL. 19 (147). **PŁODNOŚĆ KOBIEC**
FEMALE FERTILITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat Live births per 1000 women aged							
	15—49 ^{ab}	15—19 ^a	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49 ^b
OGÓŁEM 2010	43	15	56	95	74	31	6	0,2
TOTAL 2015	40	12	47	88	74	32	7	0,3
..... 2016	42	12	48	92	79	34	7	0,3
..... 2017	44	11	51	99	86	37	7	0,3
Miasta 2010	42	14	45	88	75	32	6	0,2
Urban areas 2015	39	12	42	82	76	32	7	0,3
..... 2016	41	12	44	88	81	35	7	0,3
..... 2017	44	11	47	95	87	38	8	0,3
Wieś 2010	46	17	72	106	71	30	6	0,3
Rural areas 2015	41	13	54	96	72	30	6	0,3
..... 2016	42	12	53	99	77	32	7	0,3
..... 2017	45	11	55	105	85	36	7	0,4

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a — poniżej 15 lat, b — 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: a — below 15, b — 50 and more.

TABL. 20 (148). **WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Współczynnik dzietności	1,376	1,289	1,357	1,453	Total fertility rate
miasta	1,292	1,240	1,325	1,418	urban areas
wieś	1,505	1,350	1,393	1,493	rural areas
Współczynnik reprodukcji brutto	0,662	0,627	0,660	0,707	Gross reproduction rate
miasta	0,623	0,605	0,644	0,689	urban areas
wieś	0,722	0,654	0,680	0,727	rural areas
Współczynnik reprodukcji netto	0,656	0,622	0,655	0,701	Net reproduction rate
miasta	0,617	0,599	0,638	0,683	urban areas
wieś	0,715	0,649	0,674	0,721	rural areas

TABLE 21 (149). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of total number						
				miasta urban areas			wieś rural areas			
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females	
W TYSIĄCACH IN THOUSAND										
OGÓŁEM TOTAL	2010	378,5	199,8	178,6	227,5	118,3	109,2	151,0	81,6	69,5
	2015	394,9	204,5	190,5	242,1	123,2	118,8	152,9	81,2	71,6
	2016	388,0	202,2	185,9	236,7	121,1	115,7	151,3	81,1	70,2
	2017	402,9	207,7	195,2	247,3	125,2	122,1	155,5	82,5	73,0
NA 1000 LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU PER 1000 POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP										
OGÓŁEM TOTAL	2010	9,8	10,7	9,0	9,7	10,6	8,9	10,0	10,9	9,2
	2015	10,3	11,0	9,6	10,4	11,2	9,7	10,0	10,7	9,4
	2016	10,1	10,9	9,4	10,2	11,0	9,5	9,9	10,6	9,2
	2017	10,5	11,2	9,8	10,7	11,4	10,0	10,2	10,8	9,5
0— 4 lata		1,0	1,1	0,9	1,0	1,1	0,8	1,0	1,1	0,9
w tym 0 lat ^a of which 0 ^a		4,0	4,4	3,6	3,9	4,4	3,4	4,1	4,3	3,8
5— 9		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
10—14		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
15—19		0,3	0,5	0,2	0,3	0,4	0,2	0,4	0,5	0,2
20—24		0,5	0,8	0,2	0,5	0,7	0,2	0,6	0,9	0,2
25—29		0,7	1,0	0,3	0,6	1,0	0,3	0,7	1,1	0,2
30—34		0,9	1,4	0,4	0,9	1,3	0,4	0,9	1,4	0,4
35—39		1,3	1,9	0,6	1,2	1,9	0,6	1,4	2,1	0,6
40—44		2,1	3,1	1,1	2,1	3,0	1,2	2,1	3,1	0,9
45—49		3,5	5,1	1,9	3,5	5,0	2,0	3,5	5,1	1,7
50—54		5,4	7,9	3,0	5,3	7,7	3,1	5,5	8,1	2,7
55—59		8,6	12,5	4,9	8,2	12,0	4,9	9,2	13,2	4,9
60—64		13,4	19,5	8,0	13,0	19,0	8,2	14,1	20,5	7,7
65—69		20,3	29,2	13,1	19,6	28,0	13,3	21,5	31,4	12,7
70—74		29,7	42,3	20,8	29,3	41,1	21,2	30,5	44,5	20,1
75—79		40,4	56,9	30,5	39,6	55,2	30,4	41,8	59,8	30,7
80—84		69,4	91,5	58,2	66,8	87,2	56,4	73,7	99,1	61,1
85 lat i więcej and more		158,9	179,3	151,3	153,0	170,2	146,4	168,4	194,7	159,0

a Na 1000 urodzeń żywych.
a Per 1000 live births.

TABL. 22 (150). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a
DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016					SPECIFICATION
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	z liczby ogółem of total number		
						miasta urban areas	wieś rural areas	
na 100 tys. ludności			per 100 thous. population					
OGÓŁEM	982,6	1027,0^b	1009,7	1087,3	937,0	1022,7	990,1	TOTAL
Choroby zakaźne i pasożytnicze w tym gruźlica układu oddechowego	7,3	5,0	5,0	5,9	4,2	5,7	4,0	Infectious and parasitic diseases of which tuberculosis of the respiratory system
Nowotwory	249,4	274,3	275,7	313,8	240,0	295,1	246,3	Neoplasms
w tym nowotwory złośliwe	240,4	261,6	260,1	297,2	225,4	278,5	232,3	of which malignant neoplasms
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	1,1	0,5	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	Diseases of blood and blood- forming organs ^Δ
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	17,8	22,5	23,2	21,3	25,0	23,7	22,4	Endocrine, nutritional and meta- bolic diseases
w tym cukrzyca	16,9	21,5	21,6	19,7	23,4	21,9	21,1	of which diabetes mellitus
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	4,6	5,9	8,3	13,4	3,6	8,6	8,0	Mental and behavioural disorders
w tym spowodowane alkoholem	4,3	5,3	6,9	12,2	1,9	7,0	6,6	of which due to use of alcohol
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	13,3	14,1	15,0	14,0	15,9	16,4	12,8	Diseases of the nervous system and sense organs
Choroby układu krążenia	451,8	469,0	437,1	415,7	457,2	426,6	453,0	Diseases of the circulatory system
w tym:								of which:
choroba nadciśnieniowa	16,2	11,5	13,6	11,5	15,6	12,7	15,0	hypertensive diseases
choroba niedokrwienna serca	119,0	102,4	101,8	113,2	91,2	103,4	99,4	ischaemic heart diseases
choroby naczyń mózgowych	92,3	79,2	75,6	69,2	81,7	75,1	76,5	cerebrovascular diseases
choroby tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych	87,7	88,4	90,8	70,6	109,8	81,3	105,2	diseases of arteries, arterioles and capillaries
w tym miażdżycy	81,5	82,0	84,1	62,2	104,7	74,0	99,5	of which atherosclerosis
Choroby układu oddechowego	50,2	63,1	59,9	70,0	50,4	61,7	57,1	Diseases of the respiratory system
Choroby układu trawiennego	42,2	38,4	41,8	50,4	33,7	45,9	35,5	Diseases of the digestive system
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	9,2	4,1	4,1	5,0	3,3	4,4	3,6	of which fibrosis and cirrhosis
Choroby skóry i tkanki podskórnej	0,1	0,6	0,8	0,7	0,8	0,8	0,7	Diseases of the skin and sub- cutaneous tissue
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	1,2	1,5	1,5	0,9	2,0	1,7	1,5	Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
Choroby układu moczowo-płciowego	13,4	7,9	9,3	8,8	9,7	10,2	8,0	Diseases of the genitourinary system
Ciąża, poród i połóg	0,02	0,02	0,02	x	0,05	0,01	0,04	Pregnancy, childbirth and the puerperium
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	2,8	2,0	2,2	2,6	1,8	2,1	2,2	Conditions originating in the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	2,5	2,2	2,1	2,4	1,9	2,0	2,4	Congenital anomalies ^Δ
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	63,6	67,4	77,1	89,6	65,4	74,8	80,5	Symptoms and ill-defined condi- tions ^Δ
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	61,3	51,4	50,0	77,0	24,6	46,7	55,0	Injuries and poisonings by external cause
w tym:								of which:
wypadki komunikacyjne	11,8	9,2	9,5	15,0	4,4	7,9	11,9	transport accidents
samobójstwa	16,5	14,1	12,2	21,9	3,0	10,0	15,5	suicides

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). ^b Nie uwzględniono 480 zgonów z uwagi na brak opisu przyczyny zgonu.

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision). ^b Excluding 480 deaths due to lack of description of causes of deaths.

TABL. 23 (151). ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a
 INFANT DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
			na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births			
OGÓŁEM	4,98	4,00	3,98	3,87	4,14	TOTAL
Choroby zakaźne i pasożytnicze	0,10	0,03	0,02	0,00	0,04	Infectious and parasitic diseases
w tym posocznica	0,08	0,01	0,00	0,00	0,01	of which septicaemia
Choroby układu nerwowego, narządów zmysłów i układu krążenia	0,12	0,05	0,05	0,05	0,04	Diseases of the nervous system and the sense organs and the circulatory system
Choroby układu oddechowego	0,12	0,09	0,09	0,09	0,08	Diseases of the respiratory system
w tym zapalenie płuc	0,10	0,09	0,07	0,08	0,06	of which pneumonia
Stany rozpoczynające się w okresie okoloporodowym	2,56	2,11	2,17	2,15	2,19	Conditions originating in the perinatal period
w tym:						of which:
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu	1,65	1,70	1,72	1,69	1,77	disorders related to length of gesta- tion and fetal growth
zespół zaburzeń oddychania nowo- rodka i inne stany układu odde- chowego	0,41	0,14	0,16	0,18	0,13	respiratory disorders specific to the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	1,69	1,39	1,38	1,32	1,48	Congenital anomalies ^Δ
w tym:						of which:
wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego	0,21	0,12	0,10	0,08	0,12	congenital malformations of the ner- vous system
wrodzone wady serca	0,54	0,52	0,52	0,47	0,60	congenital malformations of heart
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	0,09	0,08	0,06	0,05	0,07	Injuries and poisonings by external cause
Pozostałe przyczyny zgonów	0,30	0,25	0,21	0,21	0,24	Other causes of deaths

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 24 (152). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
 SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total		Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Z liczby ogółem — samobójcy w wieku Of total number — suicidal persons by age					
		ogółem total	w tym doko- nane of which committed			14 lat i mniej and less	15—19	20—29	30—49	50—69	70 lat i więcej and more
OGÓŁEM	2010	5456	4087	3178	2278	42	317	962	1899	1795	406
TOTAL	2015	9973	5688	6299	3674	80	558	1965	3679	2899	692
	2016	9861	5405	6106	3755	75	535	1849	3685	2827	785
	2017	11139	5276	6979	4160	142	776	2154	4315	2975	768
W tym mężczyźni	2010	4480	3517	2493	1987	16	211	833	1604	1467	320
Of which males	2015	7972	4889	4838	3134	29	321	1601	3038	2358	541
	2016	7749	4638	4569	3180	15	274	1479	3023	2275	593
	2017	8515	4524	5095	3420	29	359	1662	3534	2360	563

a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 25 (153). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA

LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mężczyźni Males						Kobiety Females					
	przeciętna liczba lat dalszego trwania życia osób w wieku lat life expectancy at age specified											
	0	1	15	30	45	60	0	1	15	30	45	60
OGÓŁEM 2010	72,1	71,5	57,6	43,3	29,7	18,3	80,6	80,0	66,1	51,3	36,8	23,5
TOTAL 2015	73,6	72,9	59,0	44,7	30,8	19,0	81,6	80,9	67,0	52,2	37,6	24,1
..... 2016	73,9	73,3	59,4	45,0	31,2	19,3	81,9	81,2	67,3	52,5	38,0	24,5
..... 2017	74,0	73,3	59,4	45,0	31,2	19,2	81,8	81,1	67,2	52,4	37,9	24,3
Miasta 74,4	73,7	59,8	45,4	31,5	19,6	81,8	81,1	67,2	52,4	37,9	24,4	
Urban areas												
Wieś 73,3	72,7	58,8	44,4	30,6	18,7	81,8	81,1	67,2	52,4	37,8	24,2	
Rural areas												

TABL. 26 (154). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011— —2015	2015	2016	2017			SPECIFICATION
				ogółem total	w wieku aged		
					przed- produk- cyjnym pre- -working	produk- cyjnym working	

W TYSIĄCACH
IN THOUSAND

OGÓŁEM	2037,7	387,5	378,2	400,4	94,4	274,8	31,2	TOTAL
mężczyźni	946,0	181,0	176,5	187,8	48,2	129,9	9,7	males
kobiety	1091,6	206,6	201,7	212,5	46,2	144,8	21,4	females
Miasta:								Urban areas:
napływ ^a	1081,1	207,8	200,0	212,6	43,5	150,3	18,8	inflow ^a
mężczyźni	493,5	95,3	91,5	97,7	22,1	69,9	5,7	males
kobiety	587,6	112,5	108,5	114,8	21,4	80,4	13,1	females
odpływ ^b	1247,1	231,9	225,0	238,4	54,9	161,9	21,7	outflow ^b
mężczyźni	592,7	110,4	107,1	113,9	28,0	79,1	6,8	males
kobiety	654,4	121,5	117,9	124,5	26,8	82,7	14,9	females
Wieś:								Rural areas:
napływ ^a	956,5	179,7	178,2	187,8	51,0	124,4	12,4	inflow ^a
mężczyźni	452,5	85,6	85,0	90,1	26,1	60,0	4,0	males
kobiety	504,0	94,1	93,2	97,7	24,9	64,4	8,4	females
odpływ ^b	790,5	155,6	153,2	161,9	39,6	112,9	9,5	outflow ^b
mężczyźni	353,3	70,6	69,4	73,9	20,2	50,8	3,0	males
kobiety	437,2	85,1	83,8	88,0	19,4	62,1	6,5	females
Saldo migracji w miastach	-166,1	-24,1	-25,0	-25,9	-11,4	-11,5	-2,9	Net migration in urban areas
Mężczyźni	-99,2	-15,1	-15,6	-16,2	-5,9	-9,2	-1,1	Males
Kobiety	-66,8	-9,0	-9,4	-9,7	-5,5	-2,3	-1,9	Females

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

Saldo migracji w miastach	-1,4	-1,0	-1,1	-1,1	-2,9	-0,8	-0,6	Net migration in urban areas
Mężczyźni	-1,8	-1,4	-1,4	-1,5	-3,0	-1,3	-0,7	Males
Kobiety	-1,1	-0,7	-0,8	-0,8	-2,9	-0,3	-0,5	Females

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 27 (155). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY^a**

Stan w dniu 31 XII

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
Zameldowani na pobyt czasowy	695,3	593,9	544,4	526,5	Registered for temporary stay
miasta	477,5	397,4	362,5	349,5	urban areas
wieś	217,8	196,6	181,9	177,1	rural areas
Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania	695,3	593,9	544,4	526,5	Temporarily absent from place of permanent residence
miasta	381,7	322,4	294,4	284,6	urban areas
wieś	313,6	271,6	249,9	241,9	rural areas
Saldo ludności czasowo obecnej w miastach	+95,8	+75,0	+68,0	+64,8	Net population temporarily present in urban areas

a Ponad 3 miesiące.

a More than 3 months.

TABL. 28 (156). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2016 ^a			2017		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females

O G Ó Ł E M

T O T A L

Imigranci	54499	35710	18789	61739	35497	26242	29355	16331	13024
Immigrants									
Poniżej 18 lat	8915	4527	4388	14665	7454	7211	9166	4638	4528
Below the age of 18									
18—24	7725	6070	1655	5617	3306	2311	2161	1128	1033
25—29	14579	11449	3130	7890	4664	3226	3079	1686	1393
30—44	14579	8945	5634	22455	13563	8892	9066	5416	3650
45—59	6148	3378	2770	7968	4784	3184	3735	2224	1511
60 lat i więcej	2553	1341	1212	3144	1726	1418	2148	1239	909
and more									
Emigranci	41216	20773	20443	47126	27024	20102	37763	20946	16817
Emigrants									
Poniżej 18 lat	6676	3486	3190	7355	3901	3454	5666	2908	2758
Below the age of 18									
18—24	4626	2630	1996	5593	3494	2099	4237	2775	1462
25—29	6745	3176	3569	5998	3359	2639	4627	2479	2148
30—44	13791	6718	7073	17572	10229	7343	14464	7966	6498
45—59	6843	3543	3300	7405	4286	3119	6272	3541	2731
60 lat i więcej	2535	1220	1315	3203	1755	1448	2497	1277	1220
and more									
Saldo migracji	+13283	+14937	-1654	+14613	+8473	+6140	-8408	-4615	-3793
Net migration									

a Dane dotyczące migracji zagranicznych na pobyt czasowy opracowano na podstawie rejestrów prowadzonych przez gminy.

a Data on international migration for temporary stay are compiled on the basis of registers maintained by gminas.

TABL. 28 (156). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW (dok.)**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2016 ^a			2017		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
w tym NA POBYT STAŁY of which FOR PERMANENT RESIDENCE									
Imigranci	15246	9011	6235	13475	7299	6176	13324	7200	6124
Immigrants									
Poniżej 18 lat	5290	2649	2641	7290	3704	3586	6874	3485	3389
Below the age of 18									
18—24	1558	1132	426	578	303	275	537	249	288
25—29	2445	1791	654	864	429	435	861	461	400
30—44	3017	1899	1118	2702	1682	1020	2811	1703	1108
45—59	1911	1023	888	1127	654	473	1197	709	488
60 lat i więcej	1025	517	508	914	527	387	1044	593	451
and more									
Emigranci	17360	7975	9385	11970	6195	5775	11888	5930	5958
Emigrants									
Poniżej 18 lat	2778	1436	1342	2275	1258	1017	2084	1115	969
Below the age of 18									
18—24	1945	1060	885	1506	1029	477	1549	1117	432
25—29	2343	900	1443	1255	601	654	1199	558	641
30—44	5892	2499	3393	4405	2116	2289	4320	1878	2442
45—59	3256	1597	1659	1751	823	928	1902	903	999
60 lat i więcej	1146	483	663	778	368	410	834	359	475
and more									
Saldo migracji	-2114	+1036	-3150	+1505	+1104	+401	+1436	+1270	+166
Net migration									

a Notka patrz na str. 224.

a See footnote on page 224.

TABL. 29 (157). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ^a (długookresowe) WEDŁUG KONTYNENTÓW I KRAJÓW**INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE^a (long-term migration) BY CONTINENTS AND COUNTRIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010			2017			SPECIFICATION
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
Imigranci	54499	35710	18789	29355	16331	13024	Immigrants
Afryka	808	671	137	376	288	88	Africa
Ameryka Południowa	231	132	99	117	80	37	South America
Ameryka Północna i Środkowa	4134	2513	1621	1220	667	553	North and Central America
w tym:							of which:
Kanada	621	354	267	243	121	122	Canada
Stany Zjednoczone	3410	2092	1318	927	512	415	United States
Australia i Oceania	311	187	124	117	62	55	Australia and Oceania
Azja	4216	2432	1784	2901	1703	1198	Asia

a Cypr i Turcję zaliczono do Europy.

a Cyprus and Turkey were included in Europe.

TABL. 29 (157). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ^a (długookresowe) WEDŁUG KONTYNETÓW I KRAJÓW (dok.)**INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE^a
(long-term migration) BY CONTINENTS AND COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010			2017			SPECIFICATION
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
Imigranci (dok.)							Immigrants (cont.)
Europa	44784	29765	15019	24615	13526	11089	Europe
w tym:							of which:
Unia Europejska	37023	26194	10829	14865	8493	6372	European Union
w tym:							of which:
Austria	876	570	306	458	250	208	Austria
Francja	1288	857	431	619	379	240	France
Hiszpania	1068	730	338	358	228	130	Spain
Holandia	2107	1702	405	857	529	328	Netherlands
Irlandia	4008	3075	933	894	484	410	Ireland
Niemcy	7527	5018	2509	3578	2090	1488	Germany
Szwecja	667	447	220	331	188	143	Sweden
Wielka Brytania	14717	10836	3881	4823	2596	2227	United Kingdom
Włochy	1766	1068	698	854	574	280	Italy
Białoruś	1041	439	602	1027	487	540	Belarus
Norwegia	743	570	173	515	300	215	Norway
Rosja	741	263	478	692	316	376	Russia
Ukraina	4013	1436	2577	6886	3521	3365	Ukraine
Nieustalony kraj	15	10	5	9	5	4	Country unknown
Emigranci	41216	20773	20443	37763	20946	16817	Emigrants
Afryka	398	317	81	396	301	95	Africa
Ameryka Południowa	144	85	59	143	85	58	South America
Ameryka Północna i Środkowa	3795	1874	1921	1811	936	875	North and Central America
w tym:							of which:
Kanada	825	398	427	295	159	136	Canada
Stany Zjednoczone	2910	1436	1474	1429	728	701	United States
Australia i Oceania	285	142	143	182	92	90	Australia and Oceania
Azja	1947	1073	874	3957	2360	1597	Asia
Europa	34634	17276	17358	31272	17171	14101	Europe
w tym:							of which:
Unia Europejska	29748	15185	14563	21500	11898	9602	European Union
w tym:							of which:
Austria	724	361	363	835	420	415	Austria
Belgia	641	315	326	544	283	261	Belgium
Dania	381	224	157	326	208	118	Denmark
Francja	1131	619	512	765	453	312	France
Hiszpania	685	360	325	499	293	206	Spain
Holandia	1588	960	628	1592	901	691	Netherlands
Irlandia	1831	1000	831	936	551	385	Ireland
Niemcy	10022	4742	5280	7818	4168	3650	Germany
Szwecja	754	389	365	447	281	166	Sweden
Wielka Brytania	9148	4878	4270	5381	2989	2392	United Kingdom
Włochy	1460	624	836	878	509	369	Italy
Norwegia	688	425	263	670	406	264	Norway
Ukraina	2259	753	1506	6805	3645	3160	Ukraine
Nieustalony kraj	13	6	7	2	1	1	Country unknown

a Cypr i Turcję zaliczono do Europy.

a Cyprus and Turkey were included in Europe.

TABL. 30 (158). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	38138	37741	37185	36477	35668	34817	33951	T O T A L in thous.
W wieku przedprodukcyjnym	6733	6500	5931	5568	5262	5079	4963	Pre-working age
mężczyźni	3458	3342	3052	2865	2708	2614	2554	males
kobiety	3274	3159	2880	2703	2554	2465	2409	females
Miasta	3760	3603	3232	2993	2808	2707	2647	Urban areas
mężczyźni	1930	1851	1661	1538	1443	1391	1360	males
kobiety	1830	1752	1571	1455	1365	1316	1287	females
Wieś	2973	2898	2700	2575	2454	2371	2317	Rural areas
mężczyźni	1528	1491	1391	1327	1265	1222	1194	males
kobiety	1445	1407	1309	1248	1189	1149	1123	females
W wieku produkcyjnym	22788	21892	21504	20715	19536	18036	16583	Working age
mężczyźni	12115	11584	11396	11114	10631	9935	9134	males
kobiety	10673	10308	10108	9601	8905	8101	7449	females
Miasta	13314	12601	12267	11701	10874	9851	8901	Urban areas
mężczyźni	6980	6570	6409	6197	5856	5375	4846	males
kobiety	6334	6031	5858	5504	5018	4476	4055	females
Wieś	9474	9291	9237	9014	8662	8185	7681	Rural areas
mężczyźni	5135	5014	4987	4917	4775	4559	4287	males
kobiety	4339	4277	4250	4097	3887	3625	3394	females
W wieku poprodukcyjnym	8617	9349	9750	10193	10870	11702	12404	Post-working age
mężczyźni	2887	3347	3554	3684	3955	4378	4876	males
kobiety	5730	6002	6196	6510	6915	7324	7529	females
Miasta	5643	6012	6120	6252	6553	6963	7277	Urban areas
mężczyźni	1852	2098	2162	2182	2302	2533	2805	males
kobiety	3791	3914	3958	4070	4250	4430	4472	females
Wieś	2975	3337	3630	3942	4317	4739	5127	Rural areas
mężczyźni	1036	1248	1392	1502	1653	1845	2071	males
kobiety	1939	2088	2238	2440	2664	2894	3056	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	67	72	73	76	83	93	105	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	52	58	58	59	63	70	81	Males
Kobiety	84	89	90	96	106	121	133	Females

a Opracowana w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.); patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 202.

a Calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 (in administrative division valid as of 1 I 2014); see general notes, item 4 on page 202.

TABL. 31 (159). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
Stan w dniu 31 XII

HOUSEHOLDS PROJECTION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	------	------	------	---------------

GOSPODARSTWA DOMOWE w tys.

HOUSEHOLDS in thous.

O G Ó Ł E M	14482	15012	15372	14909	14253	13815	13507	T O T A L
Miasta	9626	9818	9851	9502	8971	8588	8344	Urban areas
Wieś	4856	5194	5521	5408	5282	5227	5163	Rural areas

PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM
AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN HOUSEHOLD

O G Ó Ł E M	2,61	2,50	2,40	2,43	2,48	2,50	2,50	T O T A L
Miasta	2,34	2,24	2,17	2,18	2,23	2,25	2,24	Urban areas
Wieś	3,16	2,98	2,81	2,86	2,91	2,91	2,92	Rural areas

a Opracowana w 2016 r. na podstawie wyników spisów z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz prognozy ludności do 2050 r.

a Calculated in 2016 on the basis of the results of censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and population projection until 2050.

TABLE 32 (160). **REZYDENCI^a**
 Stan w dniu 31 XII
 RESIDENT POPULATION^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	38062,7	37967,2	37973,0	37976,7	T O T A L in thous.
mężczyźni w tys.	18429,7	18377,0	18377,8	18380,3	males in thous.
kobiety: w tysiącach	19633,0	19590,2	19595,1	19596,4	females: in thousand
na 100 mężczyzn	106,5	106,6	106,6	106,6	per 100 males
Miasta: w tysiącach	23140,0	22889,7	22863,8	22847,7	Urban areas: in thousand
w % ogółem	60,8	60,3	60,2	60,2	in % of total
Wieś: w tysiącach	14922,7	15077,5	15109,2	15129,0	Rural areas: in thousand
w % ogółem	39,2	39,7	39,8	39,8	in % of total

a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 201.

a Based on balances; see general notes, item 2 on page 201.

TABLE 33 (161). **REZYDENCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
 Stan w dniu 31 XII
 WORKING AND NON-WORKING AGE RESIDENT POPULATION^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
O G Ó Ł E M	38062,7	37967,2	37973,0	37976,7	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	7184,5	6847,1	6846,0	6874,0	Pre-working age
Miasta	3960,6	3828,1	3843,2	3875,2	Urban areas
mężczyźni	2028,9	1963,8	1971,4	1988,3	males
kobiety	1931,7	1864,2	1871,8	1886,9	females
Wieś	3223,9	3019,1	3002,7	2998,8	Rural areas
mężczyźni	1653,0	1550,1	1541,6	1539,4	males
kobiety	1570,8	1468,9	1461,2	1459,4	females
W wieku produkcyjnym	24435,5	23612,0	23386,4	23140,7	Working age
w tym w wieku mobilnym	15106,0	14865,8	14747,4	14594,6	of which of mobility age
Miasta	15057,5	14137,4	13931,6	13728,8	Urban areas
mężczyźni	7737,9	7374,7	7283,3	7191,6	males
w tym w wieku mobilnym	4584,1	4439,4	4391,1	4334,1	of which of mobility age
kobiety	7319,6	6762,7	6648,3	6537,2	females
w tym w wieku mobilnym	4552,1	4393,5	4344,0	4289,1	of which of mobility age
Wieś	9377,9	9474,6	9454,8	9411,9	Rural areas
mężczyźni	5053,7	5127,9	5119,7	5100,2	males
w tym w wieku mobilnym	3091,0	3119,1	3108,6	3088,1	of which of mobility age
kobiety	4324,2	4346,7	4335,1	4311,7	females
w tym w wieku mobilnym	2878,8	2913,7	2903,7	2883,3	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	6442,8	7508,1	7740,6	7962,0	Post-working age
Miasta	4121,9	4924,2	5088,9	5243,8	Urban areas
mężczyźni	1222,7	1517,7	1586,9	1653,2	males
kobiety	2899,2	3406,5	3502,0	3590,6	females
Wieś	2320,9	2583,9	2651,6	2718,3	Rural areas
mężczyźni	733,3	842,8	874,9	907,6	males
kobiety	1587,6	1741,1	1776,7	1810,7	females

a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 201.

a Based on balances; see general notes, item 2 on page 201.

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** obejmują **osoby w wieku 15 lat i więcej** będące członkami gospodarstw domowych i prezentowane są na podstawie bezreprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** — tabl. 1—3 oraz 11 i 20—22. W 2017 r. zbadano po ok. 30 tys. gospodarstw domowych w każdym kwartale, tj. po ok. 0,2% ogólnej ich liczby. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego lub wypoczynkowego, z innych powodów), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
— w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,

General notes

Economic activity of population

1. The data on **economic activity of population** include **persons aged 15 and more**, members of households, and they are presented on the basis of the sample survey **Labour Force Survey (LFS)** — tables 1—3 as well as 11 and 20—22. In 2017 the survey covered approximately 30 thousand household in each quarter, i.e. about 0,2% of the total number. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter; the survey does not cover the homeless and persons absent in household for 12 months and more. The LFS results have been generalised on the basis of population balances aged 15 and more living in households.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income, i.e. were employed as a paid employees, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture or assisted (without pay) in work on family agricultural farm or conducting a family economic activity outside agriculture,
- formally had work but did not perform it (e.g., due to sickness, maternity leave, parental leave or vacation, due to other reason), if the break in work did not exceed 3 months; moreover, if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main workplace;

2) **unemployed persons** are persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,

- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Udział bezrobotnych w liczbie ludności obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane zawarte w tabl. 4—10 i 12—15 opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie). Ponadto w uwadze pod tabl. 4 prezentuje się szacunek pracujących w „szarej gospodarce”. Dane zawarte w tabl. 11 opracowano na podstawie BAEL.

2. Dane o pracujących, z wyjątkiem tabl. 4—6 i 11, nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Informacje dla tych jednostek o pracujących według stanu w dniu 31 XII (tabl. 4—6) i na podstawie BAEL (tabl. 11) ujmują się w zatrudnionych na podstawie stosunku pracy oraz w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”. Szczegółowe informacje o zatrudnieniu żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i pracowników cywilnych w tych jednostkach podano w dziale „Organizacja państwa”.

3. Dane według sekcji i działań PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem danych dotyczących miejsc pracy: wolnych, nowo utworzonych, zlikwidowanych (tabl. 14) i kosztów pracy (tabl. 16), które opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 32.

4. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);

- within 4 weeks (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within 2 weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who had found work and were waiting to begin it within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in population aged 15 and more (total or in a given group).

The employment rate is calculated as the share of employed persons (total or in a given group) in population aged 15 and more (total or in a given group).

The unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

The share of unemployed persons in the number of population is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the number of population aged 15 and more (total or in a given group).

Employment

1. Data in tables 4—10 and 12—15 were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture). Moreover, the estimate of employed persons in the “hidden economy” is presented in note under the table 4. Data in the table 11 were compiled on the basis of the LFS.

2. Data regarding employed persons, excluding tables 4—6 and 11, do not include budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety. Information of those units regarding employed persons as of 31 XII (table 4—6) and on the LFS basis (table 11) is given in item “employees hired on the basis of an employment contract” as well as in the section “Public administration and defence; compulsory social security”. Detailed information regarding the employment of professional soldiers as well as functionaries and civilian employees in these entities is given in the chapter “Organisation of the State”.

3. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using **the enterprises method** excluding data concerning vacancies, newly created and liquidated jobs (table 14) and labour costs (table 16) which were compiled using **the local kind-of-activity unit method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 32.

4. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);

- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie — patrz ust. 8,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolnej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

5. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

6. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

7. Dane o przeciętnej liczbie pracujących wykazano po przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, z wyjątkiem pracodawców i pracujących na własny rachunek (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) oraz agentów.

8. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII wyszacowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, tj.: ujęto wszystkich pracujących niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi wyłącznie lub głównie na własne potrzeby).

Przeciętną liczbę pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ustalono w oparciu o dokonane szacunki liczby pracujących, przy uwzględnieniu współczynników przeliczeniowych.

9. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;

- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture — see item 8,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents;
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and other cooperatives engaged in agricultural production as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

5. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

6. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main workplace**.

7. Data regarding the average number of employed persons are given after converting part-time paid employees on full-time paid employees excluding employers and own-account workers (excluding private farms in agriculture) as well as agents.

8. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII were estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, i.e. included the whole number of employed persons independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing exclusively or mainly for their own needs).

The average number of employed persons on private farms in agriculture was established on the basis of estimates of the number of employees, taking into account conversion ratios.

9. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main workplace without converting them into full-time paid employees;

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

10. Do osób wykonujących pracę nakładczą zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

11. Do agentów zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencji lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy lub pracownika (łącznie ze zwolnieniami grupowymi); osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy; osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

13. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkich miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

14. Koszty pracy stanowią sumę wynagrodzeń brutto (tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych i ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe, płaconymi przez ubezpieczonego pracownika) oraz pozapłacowych wydatków (składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe opłacane przez pracodawcę, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowa-

2) **the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

10. Outworkers are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

11. Agents are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employer or the employee (including group dismissals); persons who have retired or been granted a disability pension; persons who have left work as well as — for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care (or the number of terminations less the number of persons granted child-care) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

13. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

14. Labour costs are defined as the sum of gross wages and salaries (i.e. including deductions for personal income tax and contributions to compulsory social security — retirement, pension and illness, paid by the insured employee) as well as non-wage related expenditures (contributions to retirement, pension and accident insurance paid by the employer, contributions to the Labour Fund and to the Guaranteed Employee Benefits

nych Świadczeń Pracowniczych, wydatki na doskonalenie, kształcenie i przekwalifikowanie kadr, bezpieczeństwo i higienę pracy oraz pozostałe wydatki, obejmujące m.in. delegacje służbowe, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych).

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1065, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta** uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne.

3. **Długotrwale bezrobotni zarejestrowani** to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

4. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

5. Informacje o **bezrobotnych na podstawie BAEL** podano w części „Aktywność ekonomiczna ludności” na str. 229.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność

Fund, expenditures on improving skills, training and retraining personnel, improving safety and health at work as well as other expenditures including among others business trips, company social benefit fund).

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1065, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. An **registered unemployed school-leaver** is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.

3. The **registered long-term unemployed** are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training of adults in the workplace.

4. The **registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

5. Information regarding **unemployed persons on the LFS basis** is given in the part "Economic activity of the population" on page 229.

Working conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was reported. Infor-

do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.**

3. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;

mation regarding accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the accident at work statistics report.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents, for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as a single accident at work.

2. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the **local kind-of-activity unit method.**

3. **Accident at work** is understood as a sudden event, leading to injury or death caused by external reason, which occurred in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during training within the scope of national self-defence;
- 3) when performing tasks ordered by trade union organisations functioning at the employer's.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance in the course of:

- 1) practising sports during competitions and training by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work while serving the sentence of imprisonment or temporary detentions;
- 3) exercising a mandate by members of parliament or senate who receive salaries;
- 4) serving a mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) doing — on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity — training or internship connected with a scholarship received by school leavers;
- 6) performance of work by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' cooperatives and by other persons treated equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;

- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

4. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

5. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

6. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy grupowane są zgodnie z zaleceniami Eurostatu.

7. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

8. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywanie”; „Przetwórstwo przemysłowe”; „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”; „Transport i gospodarka magazynowa”; „Informacja i komunikacja” (bez: działalności związanej z pro-

- 7) performance or cooperation in performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 8) performance of usual activities related to running, or cooperation in running, a non-agricultural economic activity;
- 9) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
- 10) serving supplementary forms of military service;
- 11) education of students receiving scholarship at the National School of Public Administration.

4. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e.: loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

5. Fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within 6 months from the date of the accident.

6. Accidents at work are classified, i.a., according to **contact-mode of injury** (describing the type of contact of the victim with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material agents, organisation of work, incorrect employee's action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-modes of injury have been grouped according to the Eurostat recommendations.

7. Accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. To calculate the ratio, the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

8. Information regarding persons working in hazardous conditions caused by factors harmful to health is compiled on the basis of reports, wherein:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding: private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); "Mining and quarrying"; "Manufacturing"; "Electricity, gas, steam and air conditioning supply"; "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; "Construction" (excluding development of building projects); "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles"; "Transportation and storage"; "Information and communication" (excluding: motion picture, video and television

dukcją filmów, nagrań video, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątnięcia); „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych); „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwióknające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

9. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 1367).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); "Professional, scientific and technical activities" (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); "Administrative and support service activities" (in the scope of rental and leasing activities; travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); "Education" (only tertiary education); "Human health and social work activities" (in the scope of human health activities); "Other service activities" (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed to calculate the ratio per 1000 paid employees.

9. A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or nature of performed work.

Occupational diseases have been reported pursuant to the decree of the Council of Ministers of 30 VI 2009 (uniform text Journal of Laws 2013 item 1367).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the surveyed year was assumed to calculate the ratio per 100 thous. paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności
Economic activity of population
TABL. 1 (162). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ — na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017				
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters			
					I	II	III	IV
LUDNOŚĆ w tys. POPULATION in thous.	30955	30962	30703	30595	30613	30613	30578	30575
Mężczyźni Men	14823	14816	14678	14620	14629	14629	14612	14610
Kobiety Women	16133	16146	16025	15975	15984	15984	15966	15965
Aktywni zawodowo Economically active persons	17123	17388	17260	17267	17208	17359	17327	17173
mężczyźni men	9446	9569	9514	9530	9477	9544	9593	9506
kobiety women	7677	7820	7746	7737	7731	7815	7735	7667
Pracujący Employed persons	15473	16084	16197	16423	16281	16496	16510	16404
mężczyźni men	8566	8867	8933	9066	8964	9051	9157	9091
kobiety women	6908	7217	7264	7357	7317	7445	7353	7314
Bezrobotni ^a Unemployed persons ^a	1650	1304	1063	844	926	863	818	769
mężczyźni men	881	701	581	464	513	493	436	415
kobiety women	769	603	482	380	414	370	381	353
Bierni zawodowo Economically inactive persons	13832	13574	13443	13328	13405	13254	13251	13402
Mężczyźni Men	5376	5248	5164	5090	5152	5085	5020	5104
Kobiety Women	8456	8326	8279	8238	8253	8169	8231	8298

a Osoby w wieku 15—74 lata.

a Persons aged 15—74.

TABLE 1 (162). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ — na podstawie BAEL (dok.)**
 ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE — on the LFS basis (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017				
	przeciętne w roku annual averages			kwartały quarters				
				I	II	III	IV	
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w % ACTIVITY RATE in %	55,3	56,2	56,2	56,4	56,2	56,7	56,7	56,2
Miasta Urban areas	55,2	56,3	56,2	56,4	56,0	56,7	56,8	56,1
Wieś Rural areas	55,5	56,0	56,2	56,5	56,6	56,6	56,5	56,3
Mężczyźni Men	63,7	64,6	64,8	65,2	64,8	65,2	65,7	65,1
Miasta Urban areas	63,1	64,0	64,1	64,5	64,1	64,7	65,1	64,3
Wieś Rural areas	64,6	65,5	65,8	66,1	65,8	66,0	66,5	66,2
Kobiety Women	47,6	48,4	48,3	48,4	48,4	48,9	48,4	48,0
Miasta Urban areas	48,3	49,5	49,3	49,3	48,9	49,8	49,5	49,0
Wieś Rural areas	46,4	46,7	46,8	47,1	47,5	47,5	46,7	46,5
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w % EMPLOYMENT RATE in %	50,0	51,9	52,8	53,7	53,2	53,9	54,0	53,7
Miasta Urban areas	49,7	52,2	52,9	53,8	53,2	54,0	54,1	53,8
Wieś Rural areas	50,4	51,6	52,6	53,5	53,2	53,7	53,9	53,4
Mężczyźni Men	57,8	59,8	60,9	62,0	61,3	61,9	62,7	62,2
Miasta Urban areas	56,9	59,4	60,3	61,6	60,8	61,5	62,2	61,9
Wieś Rural areas	59,1	60,6	61,7	62,6	61,9	62,4	63,3	62,7
Kobiety Women	42,8	44,7	45,3	46,1	45,8	46,6	46,1	45,8
Miasta Urban areas	43,4	45,9	46,4	46,9	46,5	47,4	46,9	46,8
Wieś Rural areas	41,8	42,7	43,6	44,7	44,6	45,2	44,7	44,2
STOPA BEZROBOCIA w % UNEMPLOYMENT RATE in %	9,6	7,5	6,2	4,9	5,4	5,0	4,7	4,5
Miasta Urban areas	9,9	7,2	5,9	4,7	5,0	4,9	4,8	4,0
Wieś Rural areas	9,2	8,0	6,5	5,2	6,0	5,1	4,7	5,2
Mężczyźni Men	9,3	7,3	6,1	4,9	5,4	5,2	4,5	4,4
Miasta Urban areas	9,8	7,2	6,0	4,5	5,1	5,0	4,4	3,7
Wieś Rural areas	8,6	7,5	6,3	5,3	5,8	5,4	4,8	5,3
Kobiety Women	10,0	7,7	6,2	4,9	5,4	4,7	4,9	4,6
Miasta Urban areas	10,0	7,2	5,9	4,8	4,9	4,7	5,2	4,4
Wieś Rural areas	10,0	8,5	6,8	5,1	6,1	4,8	4,5	5,0

TABLE 2 (163). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W IV KWARTALE 2017 R. — na podstawie BAEL

ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE IN IV QUARTER 2017 — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons				Bierni zawodowo Economic-ally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wska- źnik zatrud- nienia Em- plov- ment rate	Stopa bez- robocia Unem- plov- ment rate	Udział bezro- bot- nych ^a w lud- ności The share of unem- plov- ed per- sons ^a in the popu- lation
		ogółem grand total	pracujący employed		bezro- botni ^a unem- plov- ed ^a					
			razem total	w tym w peł- nym wym- iarze czasu pracy of which full-time employ- ed						
OGÓŁEM	30575	17173	16404	15224	769	13402	56,2	53,7	4,5	2,5
TOTAL										
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	21750	16509	15749	14805	760	5241	75,9	72,4	4,6	3,5
15—24 lata	3761	1315	1121	959	194	2446	35,0	29,8	14,8	5,2
25—34	5272	4450	4248	4036	201	822	84,4	80,6	4,5	3,8
35—44	5540	4818	4640	4404	178	722	87,0	83,8	3,7	3,2
45—54	4445	3646	3537	3345	109	799	82,0	79,6	3,0	2,5
55 lat i więcej and more	11557	2945	2858	2480	86	8612	25,5	24,7	2,9	0,7
Mężczyźni	14610	9506	9091	8687	415	5104	65,1	62,2	4,4	2,8
Men										
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	11569	9273	8860	8546	413	2296	80,2	76,6	4,5	3,6
15—24 lata	1930	765	656	593	109	1164	39,6	34,0	14,2	5,6
25—34	2698	2516	2401	2333	115	181	93,3	89,0	4,6	4,3
35—44	2798	2612	2528	2474	84	187	93,4	90,4	3,2	3,0
45—54	2210	1873	1819	1757	54	337	84,8	82,3	2,9	2,4
55 lat i więcej and more	4974	1740	1686	1529	53	3235	35,0	33,9	3,0	1,1
Kobiety	15965	7667	7314	6537	353	8298	48,0	45,8	4,6	2,2
Women										
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	10181	7236	6889	6259	347	2945	71,1	67,7	4,8	3,4
15—24 lata	1831	549	465	366	84	1282	30,0	25,4	15,3	4,6
25—34	2575	1934	1847	1703	87	641	75,1	71,7	4,5	3,4
35—44	2742	2206	2112	1930	94	535	80,5	77,0	4,3	3,4
45—54	2235	1773	1718	1588	55	463	79,3	76,9	3,1	2,5
55 lat i więcej and more	6582	1205	1172	951	33	5377	18,3	17,8	2,7	0,5

a Osoby w wieku 15—74 lata. b Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat.

a Persons aged 15—74. b Men aged 18—64, women aged 18—59.

TABL. 3 (164). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2017 R. — na podstawie BAEL

ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2017 — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons				Bierni zawodowo Economi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wska- źnik zatrud- nienia Em- ploy- ment rate	Stopa bez- robocia Unem- ploy- ment rate	Udział bezro- bot- nych ^a w lud- ności The share of unem- ployed per- sons ^a in the popu- lation
		ogółem grand total	pracujący employed		bezro- botni ^a unem- ployed ^a					
			razem total	w tym w peł- nym wymiarze czasu pracy of which full-time employ- ed						
OGÓŁEM	30575	17173	16404	15224	769	13402	56,2	53,7	4,5	2,5
TOTAL										
wykształcenie: education:										
Wyższe	7301	5876	5739	5405	137	1425	80,5	78,6	2,3	1,9
Tertiary										
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	7267	4548	4358	4059	191	2718	62,6	60,0	4,2	2,6
Średnie ogólnokształcące	3063	1551	1459	1338	91	1512	50,6	47,6	5,9	3,0
General secondary										
Zasadnicze zawodowe	7471	4289	4041	3753	248	3181	57,4	54,1	5,8	3,3
Basic vocational										
Gimnazjalne, podstawowe i nie- pełne podstawowe	5473	908	807	668	101	4565	16,6	14,7	11,1	1,8
Lower secondary, primary and incomplete primary										
Mężczyźni	14610	9506	9091	8687	415	5104	65,1	62,2	4,4	2,8
Men										
wykształcenie: education:										
Wyższe	2970	2516	2466	2364	50	454	84,7	83,0	2,0	1,7
Tertiary										
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	3519	2582	2488	2405	95	937	73,4	70,7	3,7	2,7
Średnie ogólnokształcące	1154	779	743	707	36	374	67,5	64,4	4,6	3,1
General secondary										
Zasadnicze zawodowe	4589	3030	2864	2755	166	1559	66,0	62,4	5,5	3,6
Basic vocational										
Gimnazjalne, podstawowe i nie- pełne podstawowe	2377	598	529	455	68	1780	25,2	22,3	11,4	2,9
Lower secondary, primary and incomplete primary										
Kobiety	15965	7667	7314	6537	353	8298	48,0	45,8	4,6	2,2
Women										
wykształcenie: education:										
Wyższe	4330	3360	3273	3041	87	971	77,6	75,6	2,6	2,0
Tertiary										
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	3748	1966	1870	1655	96	1782	52,5	49,9	4,9	2,6
Średnie ogólnokształcące	1910	772	716	631	55	1138	40,4	37,5	7,1	2,9
General secondary										
Zasadnicze zawodowe	2882	1259	1177	998	82	1622	43,7	40,8	6,5	2,8
Basic vocational										
Gimnazjalne, podstawowe i nie- pełne podstawowe	3096	311	278	213	33	2785	10,0	9,0	10,6	1,1
Lower secondary, primary and incomplete primary										

a Osoby w wieku 15—74 lata.

a Persons aged 15—74.

Pracujący Employment

TABL. 4 (165). **PRACUJĄCY**¹
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS¹
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total k — w tym kobiety of which women	2010	2015	2016	2017
	w tys. in thous.			
OGÓŁEM	14106,9	14829,8	15293,3	15710,8
TOTAL	14106,9	14829,8	15293,3	15710,8
o				
k				
sektor publiczny	3570,7	3343,6	3356,3	3371,3
public sector	3570,7	3343,6	3356,3	3371,3
o				
k				
sektor prywatny	10536,2	11486,2	11937,0	12339,5
private sector	10536,2	11486,2	11937,0	12339,5
o				
k				
w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego	328,7	325,5	328,9	330,1
in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety	328,7	325,5	328,9	330,1
o				
k				
poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w za- kresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego	13778,2	14504,3	14964,4	15380,7
excluding budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety	13778,2	14504,3	14964,4	15380,7
o				
k				
W tym: Of which:				
zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	10410,2	10854,8	11249,7	11580,8
employees hired on the basis of an employment contract	10410,2	10854,8	11249,7	11580,8
o				
k				
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	3641,8	3922,6	3993,8	4081,7
employers and own-account workers	3641,8	3922,6	3993,8	4081,7
o				
k				
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ²	2216,2	2216,2	2216,2	2216,2
of which on private farms in agriculture ²	2216,2	2216,2	2216,2	2216,2
o				
k				
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie	1425,6	1706,4	1777,6	1865,5
excluding private farms in agriculture	1425,6	1706,4	1777,6	1865,5
o				
k				
osoby wykonujące pracę nakładczą	1,5	0,7	0,7	0,6
outworkers	1,5	0,7	0,7	0,6
o				
k				
agenci	9,6	9,3	7,7	6,8
agents	9,6	9,3	7,7	6,8
o				
k				

1 Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 230. 2 Dane szacunkowe.

U w a g a. Ponadto, według danych szacunkowych, w „starej gospodarce” liczba pracujących wyniosła: w 2010 r. — 1074 tys. osób, w 2015 r. — 970 tys. osób, w 2016 r. — 817 tys. osób i w 2017 r. — 772 tys. osób.

1 See general notes, item 2 on page 230. 2 Estimated data.

N o t e. Moreover, according to estimated data, the number of employed persons in the "hidden economy" amounted to: 1074 thous. in 2010, 970 thous. in 2015, 817 thous. in 2016 and 772 thous. in 2017.

TABL. 5 (166). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY OWNERSHIP SECTORS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
O G Ó Ł E M	14106,9	14829,8	15293,3	15710,8	TOTAL
Sektor publiczny	3570,7	3343,8	3356,3	3371,3	Public sector
Sektor prywatny	10536,2	11486,2	11937,0	12339,5	Private sector
w tym własność:					of which:
prywatna krajowa	8903,3	9592,9	9982,5	10293,6	private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^b	278,2	221,6	213,4	206,9	of which cooperatives ^b
zagraniczna	1365,4	1707,5	1825,9	1920,5	foreign ownership

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 230. b Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a See general notes, item 2 on page 230. b Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 6 (167). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS

As of 31 XII

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2016	2017	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. in thous.				
O G Ó Ł E M	14106,9	14829,8	15293,3	15710,8	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two	2376,1	2384,8	2385,5	2386,0	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	2326,8	2331,3	2328,7	2327,3	Crop and animal production, hunting ^Δ
w tym rolnictwo ^b	2326,2	2331,2	2328,6	2327,2	of which agriculture ^b
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	46,3	50,3	53,4	55,1	Forestry and logging
Rybacktwo	3,0	3,2	3,4	3,6	Fishing and aquaculture
Przemysł	2909,5	3003,8	3094,6	3188,6	Industry
Górnictwo i wydobywanie	173,0	148,0	139,8	138,2	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	121,9	90,8	84,4	82,6	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	2436,5	2582,1	2679,5	2773,2	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	421,8	420,6	427,5	431,2	manufacture of food products
produkcja napojów	26,5	24,8	23,3	23,4	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	6,0	6,0	6,2	7,0	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	53,8	56,1	60,1	59,9	manufacture of textiles
produkcja odzieży	121,1	98,1	100,0	96,8	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ ...	27,6	26,1	27,5	29,0	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	127,2	129,4	134,0	136,6	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru poligrafia i reprodukcja zapisanych noś- ników informacji	54,4	59,8	60,7	64,3	manufacture of paper and paper products printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	45,5	52,4	53,2	55,9	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów che- micznych	15,8	13,5	14,2	14,1	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja chemikaliów i wyrobów che- micznych	75,6	79,3	82,9	82,3	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	23,9	23,6	24,1	23,7	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	169,2	198,2	210,9	222,0	manufacture of rubber and plastic products

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 230. b Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

a See general notes, item 2 on page 230. b For private farms estimated data.

TABL. 6 (167). PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

As of 31 XII

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2016	2017	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys.		in thous.		
Przemysł (dok.)					Industry (cont.)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	132,3	133,1	136,2	141,5	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	59,1	63,6	66,6	68,4	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	272,1	318,3	340,6	357,9	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	65,4	60,5	60,3	65,8	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	93,5	104,1	105,9	114,5	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	136,5	128,6	130,0	135,1	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	146,8	180,1	191,3	205,3	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	41,6	44,0	45,4	46,4	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	161,8	183,5	192,5	198,3	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	49,6	54,8	58,1	61,5	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	109,4	123,6	128,0	132,3	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	159,1	125,2	123,2	122,5	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	140,9	148,5	152,1	154,7	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	45,4	42,2	43,3	43,2	water collection, treatment and supply waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	865,2	840,0	879,3	913,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2189,1	2222,1	2290,5	2347,9	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Handel hurtowy ^Δ	731,1	753,2	775,8	809,3	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	1232,9	1222,0	1261,1	1272,6	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ...	701,4	767,3	818,6	874,6	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	464,7	531,8	572,7	619,7	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	237,4	252,3	270,6	291,4	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	237,8	318,0	341,6	366,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	337,9	350,5	353,8	353,3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	196,0	205,5	217,0	224,3	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	481,3	615,7	654,9	680,0	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	411,7	500,2	547,2	589,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	970,1	970,8	977,0	978,4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1079,9	1137,8	1152,9	1173,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	764,4	842,0	866,1	879,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	148,4	146,1	150,6	154,2	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	200,7	272,9	293,1	309,5	Other service activities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 230.

a See general notes, item 2 on page 230.

TABLE 7 (168). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
OGÓŁEM	13833,6	14055,8	14437,8	14803,1	TOTAL
sektor publiczny	3252,3	2937,3	2938,0	2968,4	public sector
sektor prywatny	10581,3	11118,5	11499,8	11834,7	private sector
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	9745,8	9823,0	10121,7	10411,2	Employees hired on the basis of an em-
w tym w sferze budżetowej ^b	1645,1	1564,1	1573,1	1598,7	ployment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek ^c	3990,7	4139,0	4224,3	4302,0	Employers and own-account workers ^c
Osoby wykonujące pracę nakładczą	1,6	0,8	0,7	0,6	Outworkers
Agenci	51,6	50,4	49,2	48,0	Agents

a Przeciętne w roku. b Dane dotyczą: jednostek budżetowych, zakładów budżetowych oraz w 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a Annual averages. b Data concern: budgetary units, budgetary establishments as well as in 2010 auxiliary units of budgetary units. c For private farms in agriculture estimated data.

TABLE 8 (169). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I STATUSU ZATRUDNIENIA**
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND EMPLOYMENT STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
OGÓŁEM	13833,6	14055,8	14437,8	14803,1	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2151,3	2148,4	2149,9	2150,2	Agriculture, forestry and fishing
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	144,9	145,1	147,5	148,3	Employees hired on the basis of an em-
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	1994,4	1993,3	1993,2	1993,2	ployment contract
w tym w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ^b	1981,9	1981,9	1981,9	1981,9	Employers and own-account workers
of which on private farms in agriculture ^b					
Przemysł	2913,7	2926,6	3006,4	3083,6	Industry
w tym:					of which:
zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	2696,1	2705,6	2777,9	2849,7	employees hired on the basis of an
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	215,5	219,5	227,1	232,6	employment contract
of which on private farms in agriculture ^b					
Górnictwo i wydobywanie	175,2	150,1	140,3	135,3	employers and own-account workers
w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	173,2	148,1	138,3	133,1	Mining and quarrying
of which employees hired on the basis of an employment contract					
Przetwórstwo przemysłowe	2437,9	2504,4	2594,0	2673,7	Manufacturing
w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	2229,8	2294,9	2377,8	2453,1	of which employees hired on the basis
of which employees hired on the basis of an employment contract					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	161,4	127,1	123,5	122,8	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	159,4	124,3	120,0	118,6	of which employees hired on the basis
of which employees hired on the basis of an employment contract					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	139,2	145,0	148,6	151,8	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	133,7	138,3	141,8	144,9	of which employees hired on the basis
of which employees hired on the basis of an employment contract					
Budownictwo	924,0	847,2	884,7	905,2	Construction
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	674,4	592,8	612,4	614,1	Employees hired on the basis of an em-
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	249,5	254,4	272,2	291,0	ployment contract
of which on private farms in agriculture ^b					Employers and own-account workers
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2217,5	2175,5	2214,9	2261,2	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	1598,7	1596,4	1636,1	1690,0	Employees hired on the basis of an em-
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	617,5	578,3	578,0	570,6	ployment contract
of which employees hired on the basis of an employment contract					Employers and own-account workers

a Przeciętne w roku. b Dane szacunkowe.

a Annual averages. b Estimated data.

TABL. 8 (169). PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND EMPLOYMENT STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
Transport i gospodarka magazynowa ...	729,8	763,4	802,8	846,7	Transportation and storage
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	582,5	609,6	642,2	680,6	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	147,3	153,8	160,6	166,1	Employers and own-account workers
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	243,2	236,9	247,8	261,6	Accommodation and catering^Δ
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	175,7	172,0	180,7	193,6	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	67,5	64,8	67,1	68,0	Employers and own-account workers
Informacja i komunikacja	255,7	317,6	340,7	365,9	Information and communication
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	195,3	229,2	245,0	258,8	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	60,3	88,4	95,7	107,1	Employers and own-account workers
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	351,3	341,0	347,0	343,3	Financial and insurance activities
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	281,7	268,4	273,6	270,2	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	59,7	63,7	65,7	66,5	Employers and own-account workers
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	180,5	188,2	197,4	208,4	Real estate activities
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	142,0	141,8	147,1	152,5	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	38,5	46,3	50,3	55,9	Employers and own-account workers
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	534,3	637,4	674,5	702,2	Professional, scientific and technical activities
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	328,4	374,3	394,5	406,8	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	205,9	263,1	280,0	295,4	Employers and own-account workers
Administrowanie i działalność wspierająca	407,2	469,7	514,1	558,7	Administrative and support service activities
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	353,8	401,9	440,9	479,3	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	53,4	67,8	73,1	79,4	Employers and own-account workers
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	683,3	660,0	661,3	661,9	Public administration and defence; compulsory social security
W tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	642,8	619,4	620,6	621,1	Of which employees hired on the basis of an employment contract
Edukacja	1079,9	1099,9	1115,1	1145,8	Education
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	1035,9	1046,5	1058,2	1087,4	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	44,0	53,4	56,9	58,4	Employers and own-account workers
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...	802,8	845,1	865,8	882,5	Human health and social work activities
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	667,8	669,4	682,2	689,9	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	135,0	175,7	183,6	192,6	Employers and own-account workers
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	149,1	141,4	145,2	149,1	Arts, entertainment and recreation
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	130,3	120,9	123,6	125,3	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	18,8	20,5	21,6	23,8	Employers and own-account workers
Pozostała działalność usługowa	210,0	257,5	270,2	276,8	Other service activities
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	95,5	129,7	139,2	143,6	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	83,4	96,0	99,2	101,4	Employers and own-account workers

a Przeciętne w roku.

a Annual averages.

TABL. 9 (170). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2016	2017	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys.		in thous.		
O G Ó Ł E M	9745,8	9823,0	10121,7	10411,2	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	144,9	145,1	147,5	148,3	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	104,8	102,9	102,4	101,9	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	37,8	40,0	42,9	44,0	Forestry and logging
Rybactwo	2,3	2,2	2,2	2,4	Fishing and aquaculture
Przemysł	2696,1	2705,6	2777,9	2849,7	Industry
Górnictwo i wydobywanie	173,2	148,1	138,3	133,1	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	124,5	93,9	84,9	80,5	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	2229,8	2294,9	2377,8	2453,1	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	394,3	383,0	389,0	394,1	manufacture of food products
produkcja napojów	26,5	24,3	22,6	22,4	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	5,8	5,4	5,6	6,1	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	48,2	48,0	51,6	51,3	manufacture of textiles
produkcja odzieży	104,6	80,8	80,1	77,5	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	24,0	21,9	23,0	24,4	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	110,5	106,7	110,1	112,0	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	51,0	54,9	56,1	58,3	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	36,1	41,2	42,6	44,4	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	15,6	13,2	13,7	13,5	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	72,4	75,3	77,1	77,6	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	23,4	22,7	23,2	22,5	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	157,4	181,4	192,7	202,9	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	122,9	120,9	123,7	127,7	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	58,6	60,9	64,6	66,0	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	242,0	274,5	292,2	304,5	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	61,6	54,9	55,9	59,0	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	89,9	96,8	100,0	106,0	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	130,6	121,4	122,4	125,6	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	143,3	171,1	181,6	195,2	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	41,3	41,9	43,2	43,5	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	144,9	158,0	163,7	172,8	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	38,4	40,5	43,4	45,3	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	86,5	95,2	99,7	100,5	repair and installation of machinery and equipment

TABL. 9 (170). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT (cont.)

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2016	2017	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys.		in thous.		
Przemysł (dok.)					Industry (cont.)
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	159,4	124,3	120,0	118,6	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	133,7	138,3	141,8	144,9	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	44,7	40,7	41,8	42,1	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	54,0	60,1	62,1	64,7	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	674,4	592,8	612,4	614,1	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	1598,7	1596,4	1636,1	1690,0	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Handel hurtowy ^Δ	602,2	595,2	612,7	641,3	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	845,9	846,4	869,4	885,6	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ...	582,5	609,6	642,2	680,6	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	362,3	398,4	426,2	456,5	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	175,7	172,0	180,7	193,6	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	195,3	229,2	245,0	258,8	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	281,7	268,4	273,6	270,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	142,0	141,8	147,1	152,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	328,4	374,3	394,5	406,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	353,8	401,9	440,9	479,3	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	642,8	619,4	620,6	621,1	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1035,9	1046,5	1058,2	1087,4	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...	667,8	669,4	682,2	689,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	130,3	120,9	123,6	125,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	95,5	129,7	139,2	143,6	Other service activities

TABL. 10 (171). PRACUJĄCY W PEŁNYM I NIEPEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY¹

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS ON A FULL- AND PART-TIME BASIS¹

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total k — w tym kobiety of which women	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				
		pełno- zatrudnieni full-time paid employees	niepełno- zatrudnieni part-time paid employees	niepełno- sprawni ² disabled persons ²	emeryci i renciści ³ retirees and pen- sioners ³	
		w tys. in thous.				
OGÓŁEM	2010 o	8611,4	7844,5	668,0	326,7	320,3
TOTAL	k	4214,6	3759,5	416,7	148,1	139,7
	2015 o	8935,1	8176,3	672,1	317,5	237,2
	k	4493,5	4011,8	448,2	157,0	99,1
	2016 o	9225,1	8472,9	666,8	332,2	242,4
	k	4627,3	4151,4	443,4	163,0	101,1
	2017 o	9476,0	8729,7	667,3	342,3	265,7
	k	4742,1	4271,3	441,4	168,0	113,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	o	102,7	74,9	18,4	0,8	1,9
Agriculture, forestry and fishing	k	36,4	20,2	13,3	0,3	0,8
Przemysł	o	2786,5	2690,6	74,8	92,4	57,2
Industry	k	910,1	865,6	37,6	39,4	18,4
górnictwo i wydobywanie	o	134,2	132,6	1,4	0,6	3,2
mining and quarrying	k	13,6	13,2	0,4	0,2	0,2
przetwórstwo przemysłowe	o	2392,9	2304,1	68,2	87,1	50,4
manufacturing	k	837,5	796,1	34,8	37,7	17,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	o	118,5	117,6	0,9	1,4	0,8
electricity, gas, steam and air conditioning supply	k	24,7	24,2	0,4	0,5	0,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	o	140,9	136,2	4,3	3,3	2,8
water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities	k	34,3	32,2	2,0	1,0	0,8
Budownictwo	o	434,5	406,9	19,3	4,8	9,8
Construction	k	59,5	51,8	5,8	1,3	1,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	o	1359,3	1229,8	113,0	31,8	24,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	k	770,2	675,5	88,9	16,8	12,0
Transport i gospodarka magazynowa	o	599,2	567,7	26,3	6,5	9,5
Transportation and storage	k	161,7	146,3	13,9	2,5	1,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	o	148,5	117,5	28,3	5,9	3,8
Accommodation and catering ^Δ	k	97,4	78,3	18,0	3,6	2,2
Informacja i komunikacja	o	237,7	225,4	11,7	2,4	1,6
Information and communication	k	94,6	88,5	5,9	1,1	0,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	o	276,3	240,7	29,2	2,8	3,1
Financial and insurance activities	k	185,6	163,2	17,9	2,0	2,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	o	141,6	106,4	34,9	4,9	7,1
Real estate activities	k	82,5	57,3	25,2	2,3	3,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	o	306,6	287,1	17,4	4,1	7,4
Professional, scientific and technical activities	k	174,3	162,7	10,9	2,4	3,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	o	478,5	426,4	50,7	115,3	58,4
Administrative and support service activities	k	211,9	183,2	28,3	44,6	15,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	o	648,2	626,2	22,0	21,6	12,2
Public administration and defence; compulsory social secur- ity	k	414,5	401,5	13,0	14,8	6,2

1 Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. 2 Osoby, w stosunku do których orzeczono niepełnosprawność na podstawie ustawy z dnia 27 VIII 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 511). 3 Pobierający jednocześnie świadczenia emerytalne lub rentowe.

1 Excluding economic entities employing up to 9 persons. 2 Persons recognized as disabled on the basis of the Law on Occupational and Social Rehabilitation as well as Employment of Disabled People, dated 27 VIII 1997 (uniform text Journal of Laws 2018 item 511). 3 Receiving simultaneously retirement or other pension benefits.

TABL. 10 (171). PRACUJĄCY W PEŁNYM I NIEPEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY¹ (dok.)

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS ON A FULL- AND PART-TIME BASIS¹ (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total k — w tym kobiety of which women	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				
		pełnoza- trudnieni full-time paid employees	niepełno- zatrudnieni part-time paid employees	niepełno- sprawni ² disabled persons ²	emeryci i renciści ³ retirees and pen- sioners ³	
		w tys. in thous.				
Edukacja	o	1114,6	964,5	147,4	11,7	37,8
Education	k	879,0	770,3	106,8	8,2	21,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	o	676,2	627,6	46,9	32,4	25,4
Human health and social work activities	k	560,1	523,2	35,8	25,9	19,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	o	127,3	108,6	18,6	3,8	5,5
Arts, entertainment and recreation	k	79,9	66,4	13,5	2,3	3,1
Pozostała działalność usługowa	o	38,4	29,4	8,5	1,3	1,0
Other service activities	k	24,2	17,2	6,8	0,7	0,5

1—3 Notki patrz na str. 248.

1—3 See footnotes on page 248.

TABL. 11 (172). PRACUJĄCY WEDŁUG CZASU PRACY — na podstawie BAEL

EMPLOYED PERSONS BY WORK TIME — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w tys. Total in thous.	Pracujący — w % ogółem — którzy w badanym tygodniu Employed persons — in % of total — who during the reference week					Przeciętna liczba godzin przepracowanych w badanym tygodniu Average number of hours worked during the reference week
		nie pra- cowali, ale po- siadali pracę did not work but had a job	przepracowali worked				
			1—19 godzin hours	20—29	30—39	40—49	

PRZECIĘTNE W ROKU

ANNUAL AVERAGES

OGÓŁEM	2010	15473	5,6	4,1	6,3	9,4	61,3	13,3	39,5
TOTAL	2015	16084	6,0	2,7	6,0	10,0	63,4	11,9	39,4
	2016	16197	6,1	2,6	5,1	10,5	64,0	11,7	39,5
	2017	16423	6,6	2,9	6,2	9,1	64,4	10,8	39,0

IV KWARTAŁ 2017 R.

IV QUARTER 2017

OGÓŁEM	16404	5,8	3,5	8,3	10,8	62,1	9,5	38,1
TOTAL								
Pracownicy najemni ^a	13081	6,4	2,7	7,9	10,4	67,1	5,5	37,9
Paid employees ^a								
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek ^b	2935	3,6	5,6	8,8	11,7	43,3	27,0	39,8
Employers and own-account work- ers ^b								
w tym pracodawcy	701	2,7	1,4	6,3	8,4	42,8	38,4	43,8
of which employers								
Pomagający członkowie rodzin	388	2,3	18,5	15,2	18,3	35,1	10,6	31,0
Contributing family workers								

a Dane dotyczą zatrudnionych na podstawie stosunku pracy oraz osób wykonujących pracę nakładczą. b Łącznie z agentami pracującymi na podstawie umów agencyjnych i umów-zleceń oraz członkami spółdzielni produkcji rolnej.

a Data concern employees hired on the basis of an employment contract as well as outworkers. b Including agents working on the basis of agency and order agreements as well as members of agricultural production cooperatives.

TABL. 12 (173). PRZYJĘCIA DO PRACY^aHIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total	Z liczby ogółem Of grand total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	SPECIFICATION	
		kobiety women	podjęcie pierwszej pracy for the first time		powroty z urlo- pów wychowaw- czych returning from child- -care leaves			
			razem total	w tym absol- wencji ^b of which school- -leavers ^b				
w tys. in thous.								
OGÓŁEM	2010	1614,5	672,0	224,3	168,0	37,0	TOTAL	
	2015	1804,0	791,1	275,9	175,6	19,0	22,3	
	2016	2042,1	880,6	321,5	171,5	18,8	24,8	
	2017	2291,4	1023,8	372,7	185,8	21,7^c	27,1	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		12,8	3,4	1,8	1,2	0,1	18,4	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		615,9	196,9	78,3	48,4	4,0	23,5	Industry
górnictwo i wydobywanie		32,5	3,4	1,8	1,5	0,0	24,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		551,3	185,9	73,6	45,0	3,8	24,7	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		9,0	2,6	0,9	0,7	0,1	7,4	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		23,1	5,0	2,0	1,1	0,1	17,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		135,5	12,9	13,3	6,5	0,3	34,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		367,1	204,8	71,1	40,8	6,0	30,5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		154,3	32,2	22,1	12,5	0,9	28,5	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		46,9	29,1	11,2	4,8	0,4	41,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		60,3	24,4	12,8	8,6	0,7	27,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		55,5	35,2	6,9	5,1	1,9	22,3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		17,6	9,0	1,5	0,9	0,2	16,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		81,5	44,3	16,2	11,0	0,7	30,1	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		372,6	154,3	93,1	15,5	0,5	92,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...		96,1	57,1	11,8	9,2	2,4	15,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		155,6	127,7	11,0	7,0	1,7	17,3	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		90,1	74,2	16,0	11,6	1,6	14,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		18,3	10,8	4,1	2,3	0,2	17,1	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		11,1	7,6	1,6	0,5	0,2	44,6	Other service activities

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim i zasadniczym zawodowym. c W tym 19,7 tys. kobiet.

a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b With tertiary, post-secondary, secondary and basic vocational education. c Of which 19,7 thous. women.

TABL. 13 (174). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
 TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %	SPECIFICATION
		kobiety women	zwolnienia w drodze wy- powiedzenia terminated due to dissolution of an employ- ment contract		przenie- sienia na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted disability pension or due to rehabili- tation		
			przez zakład pracy by employ- er	przez pracow- nika by employ- ee			
w tys. in thous.							
OGÓŁEM	2010	1557,8	648,5	272,2	149,5	66,8	TOTAL
	2015	1666,4	691,4	228,6	212,6	98,3	
	2016	1790,9	757,4	169,1	234,6	101,5	
	2017	2000,5	861,0	177,5	268,7	149,1	23,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		12,5	3,3	0,9	1,1	1,7	Agriculture, forestry and fish- ing
Przemysł		531,2	165,0	48,4	73,5	43,5	Industry
górnictwo i wydobywanie		34,1	3,6	3,0	1,4	5,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		465,1	154,2	43,0	69,6	31,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		10,3	2,6	0,5	0,6	3,1	8,5 electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ		21,7	4,7	1,9	1,9	3,6	16,0 water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		121,8	10,2	8,2	14,7	4,8	30,7 Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		329,9	186,4	34,8	59,2	9,6	27,1 Trade; repair of motor ve- hicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		126,8	24,3	8,0	17,9	9,7	23,3 Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ		42,9	27,0	2,8	8,1	1,3	37,6 Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		49,8	19,7	3,7	16,3	0,8	22,8 Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa		60,2	35,5	14,8	12,8	2,8	24,2 Financial and insurance activ- ities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		17,3	8,9	1,3	2,3	4,3	16,1 Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna		64,0	34,1	5,2	17,2	3,2	23,5 Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		346,7	144,3	16,4	20,0	7,3	85,6 Administrative and suport ser- vice activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...		83,8	50,5	3,2	5,3	18,6	13,2 Public administration and de- fence; compulsory social security
Edukacja		108,8	73,0	22,1	6,8	21,0	12,0 Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		82,5	65,7	6,0	10,4	17,7	13,4 Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		15,7	9,2	1,1	2,1	2,6	14,5 Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługo- wa		6,8	3,8	0,5	1,2	0,2	27,0 Other service activities

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABLE 14 (175). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**
 VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS

L A T A SEKCJE	Miejsca pracy w tys. Jobs in thous.				Y E A R S SECTIONS	
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)		nowo utwo- rzone ^a newly created ^a	zlikwido- wane ^a liquid- ated ^a		
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which newly created				
OGÓŁEM	2010	58,9	15,1	609,3	456,5	TOTAL
	2015	63,9	15,8	595,8	317,6	
	2016	78,0	19,7	618,8	284,2	
	2017	117,8	24,5	694,1	264,2	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		0,7	0,1	7,5	4,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		31,5	5,1	132,7	45,6	Industry
górnictwo i wydobywanie		0,2	0,0	1,3	1,7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		30,1	4,8	125,2	40,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		0,4	0,1	1,5	0,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		0,8	0,2	4,7	2,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		17,9	3,4	79,1	34,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		18,5	4,6	159,4	68,6	Trade; repair of motor vehicle
Transport i gospodarka magazynowa		11,9	1,7	56,2	15,3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		4,1	0,8	28,6	12,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		5,7	2,2	27,7	8,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3,0	1,1	12,6	8,7	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1,2	0,1	8,1	4,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		6,0	2,3	51,5	15,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3,7	0,9	33,8	16,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		4,6	0,7	12,4	5,4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		2,0	0,4	50,8	13,0	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		5,0	0,5	18,3	6,2	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		0,8	0,2	6,3	2,6	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		1,2	0,4	9,1	2,9	Other service activities

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 15 (176). **STRAJKI**
STRIKES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Liczba strajków	79	14	5	1556 ^a	Number of strikes
Strajkujący:					Employees on strike:
w liczbach bezwzględnych	13910	19056	709	29691 ^a	in absolute numbers
w % zatrudnionych, w jednostkach, w których wystąpiły strajki	42,0	63,7	20,0	34,8	in % of paid employees in entities in which strikes occurred
w % ogółu zatrudnionych	0,14	0,19	0,01	0,29	in % of total of paid employees
w tym pracownicy na stanowiskach robotniczych:					of which employees in manual labour positions:
w liczbach bezwzględnych	7881	16433	42	3702	in absolute numbers
w % zatrudnionych pracowników na stanowiskach robotniczych w jednostkach, w których wystąpiły strajki	46,9	75,0	8,4	16,1	in % of paid employees in manual labour positions in entities in which strikes occurred
Liczba dni roboczych nieprzepracowanych w związku z uczestnictwem w strajkach:					Number of working days lost due to participation in strikes:
w liczbach bezwzględnych	14676	108206	10356	35618	in absolute numbers
w tym przez pracowników na stanowiskach robotniczych	6091	98902	10	4863	of which by employees in manual labour position
na 1 zatrudnionego w jednostkach, w których wystąpiły strajki	0,44	3,61	2,93	0,42	per paid employee in entities in which strikes occurred

a W tym w sekcji „Edukacja” odpowiednio: 1520 strajków i 28375 strajkujących.

a Of which in the section "Education" respectively: 1520 strikes and 28375 of employees on strike.

TABL. 16 (177). **KOSZTY PRACY**^a
 LABOUR COSTS^a

SEKCJE SECTIONS	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	na 1 zatrudnionego (przeciętne miesięczne) per paid employee (monthly averages)				na 1 godzinę przepracowaną per hour worked			
	w zł				in zł			
OGÓŁEM TOTAL	4388,31	5348,81	5489,14	5759,06	31,38	37,51	39,13	40,71
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	4673,32	6271,32	6639,49	6334,52	30,93	41,32	44,56	42,31
Przemysł Industry	4304,87	5276,57	5493,51	5740,24	29,47	35,51	37,57	38,92
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	7502,98	9109,76	8967,28	9279,97	53,26	62,63	62,35	64,15
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	3842,91	4836,50	5078,61	5385,47	26,19	32,41	34,61	36,38
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	6932,31	8686,85	8615,43	9210,34	48,79	61,21	60,73	64,87
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	4164,40	4936,58	5054,04	5278,06	28,17	33,43	34,77	36,11
Budownictwo Construction	4085,99	4860,07	5378,06	5252,97	27,20	31,80	36,35	34,73
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3735,36	4629,82	4687,24	5125,39	25,50	31,19	31,93	34,68
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	4222,08	5065,21	5270,41	5429,32	28,86	33,83	35,79	36,31
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2792,43	3412,65	3675,04	3930,21	18,95	22,53	25,15	26,27
Informacja i komunikacja Information and communication	7993,13	9320,63	9356,66	10315,91	54,87	63,20	64,28	70,86
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	6929,74	8527,18	8415,99	9079,62	48,76	59,28	59,94	64,46
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	4432,40	5465,93	5561,25	5996,76	30,60	37,73	38,65	41,76
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna Professional, scientific and technical activities	6268,98	7644,05	7444,32	8082,12	43,41	51,76	51,52	55,34
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... Administrative and support service activities	3067,53	3889,42	3850,18	4208,81	19,98	25,68	26,29	28,36
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compul- sory social security	5067,58	6075,57	6116,41	6466,48	36,01	42,56	43,74	45,76
Edukacja Education	4354,36	5387,56	5359,15	5473,49	43,58	50,77	50,43	51,87
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	4011,41	4568,69	4722,42	5071,28	28,88	32,17	33,57	36,18
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3871,50	4543,41	4724,35	4998,21	27,17	31,43	33,25	35,06
Pozostała działalność usługowa Other service activities	3448,77	4284,76	4838,26	4612,23	23,09	28,52	33,38	30,46

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; w latach 2010, 2015 i 2017 dane szacunkowe.
a Data concern entities employing more than 9 persons; in 2010, 2015 and 2017 estimated data.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 17 (178). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**

Stan w końcu okresu

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS

End of the period

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017 — kwartały quarters				SPECIFICATION
				I	II	III	IV	
Bezrobotni zarejestrowani ogółem w tys.	1954,7	1563,3	1335,2	1324,2	1151,6	1117,1	1081,7	Total registered unemployed persons in thous.
w tym kobiety	1014,8	816,1	712,2	698,1	630,5	626,4	595,5	of which women
Z liczby ogółem — w tys. — bezrobotni:								Of total number — in thous. — unemployed persons:
dotychczas niepracujący	405,1	250,1	193,7	179,6	160,7	162,1	150,4	previously not employed
absolwenci ^a	122,6	71,6	52,0	48,6	23,8	42,4	38,4	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	516,1	478,4	409,8	407,5	356,6	346,1	332,6	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	61,2	79,5	63,1	62,4	55,9	51,1	46,8	terminated for company reasons
długotwale bezrobotni ^b ...	906,3	880,3	747,6	722,1	651,6	619,9	594,8	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	326,6	217,3	186,7	192,8	168,9	155,6	159,6	possessing benefits rights
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	33,3	31,1	30,7	26,2	23,6	27,3	benefiting from social assistance
posiadający co najmniej jedno dziecko ^c	155,8	242,2	231,3	235,8	219,5	218,1	213,9	with at least one child ^c
niepełnosprawni	100,3	95,2	82,2	81,2	73,0	70,6	66,8	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	9,7	8,2	8,0	7,0	6,8	6,6	Registered unemployment rate in %
Oferty pracy w tys.	23,5	51,2	63,0	108,3	119,3	113,9	66,9	Job offers in thous.

a, b Patrz uwagi ogólne na str 233: a — ust. 2, b — ust. 3. c W wieku: w 2010 r. — do 18 lat, od 2015 r. — do 6 lat (211,5 tys. osób w IV kwartale 2017 r.) lub dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 lat (2,3 tys. osób w IV kwartale 2017 r.).

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat) wyniósł: w 2010 r. — 7,9% (mężczyzn — 7,2% i kobiet — 8,6%) i odpowiednio: w 2015 r. — 6,5% (5,9% i 7,2%), w 2016 r. — 5,6% (5,0% i 6,4%), a w 2017 r. — 4,6% (3,9% i 5,4%).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a, b See general notes on page 233: a — item 2, b — item 3. c Aged to: in 2010 — up to 18, since 2015 — up to 6 (211,5 thous. of persons in IV quarter 2017) or disabled child up to 18 (2,3 thous. of persons in IV quarter 2017).

N o t e. As of 31 XII the share of registered unemployed persons in the working age population (men aged 18—64, women aged 18—59) amounted to: 7,9% (men — 7,2% and women — 8,6%) in 2010, and respectively: 6,5% (5,9% and 7,2%) in 2015, 5,6% (5,0% and 6,4%) in 2016, 4,6% (3,9% and 5,4%) in 2017.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 18 (179). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

LATA YEARS KWARTAŁY QUARTERS	Bezrobotni nowo zarejestrowani Newly registered unemployed persons				Bezrobotni wyrejestrowani Persons removed from unemployment rolls		
	ogółem total	z liczby ogółem of total number			ogółem total	z liczby ogółem of total number	
		kobiety women	dotychczas niepracujący previously not employed	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons		kobiety women	z tytułu podjęcia pracy who take work
	w tys. in thous.						
2010	3042,0	1467,8	746,9	77,7	2979,8	1419,4	1183,3
2015	2368,8	1148,5	412,5	113,8	2630,6	1272,1	1283,9
2016	2169,8	1058,0	334,1	90,5	2398,0	1161,9	1208,5
2017	1914,8	941,4	276,5	72,6	2168,3	1058,1	1063,8
I	520,5	244,7	64,2	22,1	531,5	258,8	256,0
II	414,3	200,4	62,1	17,5	586,9	268,1	278,0
III	491,2	259,3	79,7	16,8	525,7	263,3	260,7
IV	488,8	237,0	70,5	16,2	524,2	267,9	269,1

a W ciągu okresu.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the period.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 19 (180). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2016		2017		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
	w tys. in thous.								

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM | 1954,7 | 1014,8 | 1563,3 | 816,1 | 1335,2 | 712,2 | 1081,7 | 595,5 | TOTAL

WEDŁUG WIEKU

BY AGE

24 lata i mniej	428,3	231,6	236,8	128,7	179,2	102,0	134,3	80,9	24 and less
25—34	570,9	328,3	429,8	260,2	370,1	233,9	303,0	202,3	25—34
35—44	358,8	196,2	332,9	187,5	295,0	169,7	250,6	149,3	35—44
45—54	397,2	197,9	287,9	143,7	239,7	119,6	197,0	100,6	45—54
55 lat i więcej	199,6	60,9	275,9	96,0	251,1	87,1	196,8	62,4	55 and more

TABL. 19 (180). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAZU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2016		2017		SPECIFICATION
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	
	total	of which women	total	of which women	total	of which women	total	of which women	
w tys. in thous.									
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL									
Wyższe	204,7	136,9	200,2	135,6	177,6	121,5	149,5	103,1	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe	429,9	254,6	340,8	203,5	289,3	175,5	234,6	146,2	Post-secondary and vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	213,1	142,6	164,6	108,1	140,9	94,8	117,2	80,7	General secondary
Zasadnicze zawodowe	556,2	239,0	424,9	181,6	355,5	155,2	281,7	128,1	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	550,8	241,6	432,8	187,3	371,9	165,2	298,7	137,4	Lower secondary, primary and incomplete primary
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{ab}									
3 miesiące i mniej	668,4	311,2	459,0	211,5	385,0	176,2	323,2	151,6	3 months and less
3— 6	357,5	192,3	235,3	125,7	194,4	104,5	159,8	88,5	3— 6
6—12	360,2	188,8	248,2	128,8	212,9	116,9	160,3	90,0	6—12
12—24	335,1	180,6	241,4	132,0	215,8	123,6	167,0	101,6	12—24
Powyżej 24 miesięcy	233,6	142,0	379,4	218,1	327,1	191,1	271,4	163,8	More than 24 months
WEDŁUG STAZU PRACY^b BY WORK SENIORITY ^b									
Bez stażu pracy	405,1	237,8	250,1	145,8	193,7	116,4	150,4	93,9	No work seniority
Ze stażem pracy:									With work seniority:
1 rok i mniej	295,4	169,0	278,5	160,2	249,7	146,9	208,9	127,0	1 year and less
1— 5	435,5	226,3	343,9	186,4	302,6	170,4	253,9	149,9	1— 5
5—10	259,2	133,3	227,0	120,0	199,9	108,4	165,7	93,1	5—10
10—20	288,8	145,9	238,1	118,3	205,2	101,9	165,4	82,6	10—20
20—30	207,5	83,8	163,4	65,6	134,4	52,9	101,0	38,6	20—30
powyżej 30 lat	63,1	18,6	62,3	19,8	49,6	15,3	36,4	10,4	more than 30 years

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. wśród bezrobotnych było 282,4 tys. osób (w tym 180,3 tys. kobiet) w wieku do 30 lat oraz 298,6 tys. osób (w tym 113,1 tys. kobiet) w wieku powyżej 50 lat.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa, Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2017 among unemployed persons were 282,4 thous. of persons (of which 180,3 thous. of women) aged up to 30 years as well as 298,6 thous. of persons (of which 113,1 thous. of women) aged more than 50 years.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 20 (181). PRZECIĘTNA W ROKU STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH — na podstawie BAEL

ANNUAL AVERAGE UNEMPLOYMENT RATE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL OF UNEMPLOYED PERSONS — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2016		2017		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
	w %				in %				

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	9,6	10,0	7,5	7,7	6,2	6,2	4,9	4,9	TOTAL
W tym w wieku produkcyjnym ^a	9,8	10,3	7,7	8,0	6,3	6,4	5,0	5,1	Of which in working age ^a
mobilnym	11,0	11,6	8,7	8,9	7,2	7,4	5,7	5,8	mobile
niemobilnym	7,6	7,7	5,9	6,1	4,7	4,6	3,8	3,8	non-mobile

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

15—24 lata	23,7	25,5	20,8	21,0	17,7	17,9	14,8	15,2	15—24
25—34	10,0	10,8	8,2	8,6	6,7	7,1	5,1	5,3	25—34
35—44	6,9	7,4	5,6	6,3	4,7	5,1	3,7	4,0	35—44
45—54	7,7	7,8	6,0	6,4	4,6	4,9	3,8	3,8	45—54
55 lat i więcej	6,5	6,0	5,1	4,5	4,1	3,3	3,4	2,8	55 and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	5,0	5,3	4,0	4,3	3,3	3,6	2,4	2,6	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe	9,0	9,9	6,9	8,0	5,5	6,3	4,5	5,3	Post-secondary and vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	13,4	14,1	10,4	11,0	8,6	9,3	6,8	7,8	General secondary
Zasadnicze zawodowe	11,1	12,8	9,2	10,4	7,8	8,7	6,4	6,7	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	17,3	17,4	16,8	17,2	14,4	13,9	12,1	11,6	Lower secondary, primary and incomplete primary

^a Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat; osoby w wieku mobilnym — 18—44 lata; niemobilnym: mężczyźni w wieku 45—64 lata, kobiety w wieku 45—59 lat.

^a Men aged 18—64, women aged 18—59; mobile aged persons — 18—44; non-mobile: 45—64 for men, 45—59 for women.

TABL. 21 (182). **BEZROBOTNI WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I CZASU POSZUKIWANIA PRACY W IV KWARTALE 2017 R. — na podstawie BAEL**

UNEMPLOYED PERSONS BY PLACE OF RESIDENCE AND DURATION OF JOB SEARCH IN IV QUARTER 2017 — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	ogółem grand total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women
	w tys. in thous.								
OGÓŁEM TOTAL	769	415	353	414	204	210	355	212	143
w tym zarejestrowani w urzędzie pracy of which registered in labour offices	431	235	196	229	117	111	202	117	85
w tym poszukujący pracy of which seeking work	718	379	338	384	183	201	334	196	138
Z liczby ogółem — według czasu poszukiwania pracy ^a : Of total number — by duration of job search ^a :									
1 miesiąc i mniej month and less	134	74	59	73	36	38	61	39	22
2— 3	171	89	82	96	46	50	75	44	31
4— 6	144	73	71	84	40	44	60	33	27
7—12	126	67	59	67	34	32	59	33	27
13—24	113	64	49	49	23	26	64	41	23
25 miesięcy i więcej months and more	81	48	33	45	25	20	36	23	13

a W przypadku osób, które miały przerwę w poszukiwaniu pracy wynoszącą co najmniej 4 tygodnie, czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia tej przerwy.

U w a g a. Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł dla: mężczyzn — 11,3 miesiąca, kobiet — 10,1 miesiąca.

a In case of persons who have had a break in job search lasting at least 4 weeks, the period of job search is calculated from the moment of termination of that break.

N o t e. The average duration of job search was 11,3 months for men and 10,1 months for women.

TABL. 22 (183). **BEZROBOTNI^a W IV KWARTALE 2017 R. POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG WYKONYWANEGO ZAWODU W OSTATNIM MIEJSCU PRACY — na podstawie BAEL**UNEMPLOYED PERSONS^a IN IV QUARTER 2017 PREVIOUSLY EMPLOYED BY OCCUPATION PERFORMED IN LAST JOB — on the LFS basis

GRUPY ZAWODÓW	Ogółem Total			Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	OCCUPATIONAL GROUPS
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women			
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM	533	294	239	311	223	TOTAL
w tym:						of which:
Specjaliści	38	13	25	31	7	Professionals
Technicy i inny średni personel	42	20	22	25	17	Technicians and associate professionals

a Bez osób, które miały przerwę w pracy dłuższą niż 8 lat.

a Excluding persons with the break in employment longer than 8 years.

TABL. 22 (183). **BEZROBOTNI^a W IV KWARTALE 2017 R. POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG WYKONYWANEGO ZAWODU W OSTATNIM MIEJSCU PRACY — na podstawie BAEL (dok.)**UNEMPLOYED PERSONS^a IN IV QUARTER 2017 PREVIOUSLY EMPLOYED BY OCCUPATION PERFORMED IN LAST JOB — on the LFS basis (cont.)

GRUPY ZAWODÓW	Ogółem Total			Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	OCCUPATIONAL GROUPS
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women			
	w tys. in thous.					
Pracownicy biurowi	46	16	30	29	17	Clerical support workers
Pracownicy usług i sprzedawcy	118	34	84	77	42	Service and sales workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	116	105	11	55	61	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urzą- dzeń	37	32	5	16	22	Plant and machine operators, and as- semblers
Pracownicy wykonujący prace pro- ste	110	58	52	62	48	Elementary occupations

a Bez osób, które miały przerwę w pracy dłuższą niż 8 lat.

a Excluding persons with the break in employment longer than 8 years.

TABL. 23 (184). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

LATA YEARS KWARTAŁY QUARTERS	Bezrobotni, którzy Unemployed persons who				Liczba zgłoszonych ofert pracy Number of submitted job offers
	podjęli zatrudnienie took employment		rozpoczęli started		
	przy pracach interwencyj- nych in intervention works	przy robotach publicznych in public works	szkolenie i staż u pracodawcy training and employer sponsored traineeships	prace społecznie użyteczne a social useful works	
	w tys. in thous.				
2010	42,9	74,6	479,5	67,6	1021,2
2015	44,5	37,3	253,9	45,0	1279,0
2016	40,6	36,7	231,1	39,6	1494,9
2017	43,0	36,1	214,8	34,5	1695,1
I	10,8	8,9	52,8	14,8	430,1
II	13,8	13,5	70,9	11,4	437,2
III	10,3	8,6	52,2	5,4	447,2
IV	8,1	5,1	38,9	2,9	380,6

a W ciągu okresu.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the period.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy Working conditions

TABL. 24 (185). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — niezdolni do pracy ^b Of total number — persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
		śmier- tel- nych fatal	cięż- kich serious	innych other	1—3 dni days	4—20	21 dni i wię- cej days and more	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM 2010	94207	446	645	93116	1111	30636	55189	TOTAL
2015	87622	304	502	86816	1507	33052	48828	
2016	87886	243	467	87176	1701	35347	48690	
2017	88330	270	671	87389	1586	32174	52214	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1323	16	20	1287	11	390	894	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	34491	66	396	34029	504	12087	21523	Industry
górnictwo i wydobywanie	2200	11	10	2179	2	269	1902	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	29057	43	356	28658	446	10779	17531	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	707	5	9	693	13	168	513	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ	2527	7	21	2499	43	871	1577	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	5390	58	102	5230	76	1469	3726	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ	11816	27	35	11754	216	4976	6376	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	6949	56	39	6854	114	2398	4259	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1313	2	3	1308	30	648	620	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	471	—	4	467	32	172	245	Information and communication
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	1068	2	4	1062	25	399	532	Financial and insurance activ- ities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	943	3	3	937	14	334	573	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	1201	2	5	1194	37	484	625	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4009	14	25	3970	95	1556	2256	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	4091	11	9	4071	135	1491	2216	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity
Edukacja	4609	8	10	4591	121	1675	2509	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	9337	2	6	9329	150	3624	5142	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	881	3	7	871	21	305	458	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa	438	—	3	435	5	166	260	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku; liczba poszkodowanych w wypadkach zaistniałych wynosiła: w 2010 r. — 95,0 tys., tj. 8,22 na 1000 pracujących i odpowiednio: w 2015 r. — 86,2 tys., tj. 7,08, w 2016 r. — 88,0 tys., tj. 7,01. b Z wyłączeniem wypadków śmiertelnych; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 235.

^a Registered in a given year; the number of persons injured in accidents amounted to: 95,0 thous. in 2010, i.e. 8,22 per 1000 persons employed and respectively: 86,2 thous. in 2015, i.e. 7,08, and 88,0 thous. in 2016, i.e. 7,01. b Excluding fatal accidents; see general notes, item 5 on page 235.

TABL. 24 (185). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)**PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — niezdolni do pracy ^b Of total number — persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
		śmier- tel- nych fatal	cięż- kich serious	innych other	1—3 dni days	4—20	21 dni i wię- cej days and more	

NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości)
PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)

OGÓŁEM	2010	8,15	0,04	0,06	8,05	0,10	2,65	4,77	TOTAL
	2015	7,19	0,02	0,04	7,13	0,12	2,71	4,01	
	2016	7,00	0,02	0,04	6,94	0,14	2,82	3,88	
	2017	6,80	0,02	0,05	6,73	0,12	2,48	4,02	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		10,74	0,13	0,16	10,45	0,09	3,17	7,26	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		10,98	0,02	0,13	10,83	0,16	3,85	6,85	Industry
górnictwo i wydobywanie		15,83	0,08	0,07	15,68	0,01	1,94	13,68	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		10,66	0,02	0,13	10,51	0,16	3,95	6,43	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		5,76	0,04	0,07	5,65	0,11	1,37	4,18	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		16,47	0,05	0,14	16,28	0,28	5,68	10,28	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		6,01	0,06	0,11	5,84	0,08	1,64	4,16	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ		5,09	0,01	0,02	5,06	0,09	2,15	2,75	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		8,21	0,07	0,05	8,09	0,13	2,83	5,03	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		4,67	0,01	0,01	4,65	0,11	2,31	2,21	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		1,33	—	0,01	1,32	0,09	0,49	0,69	Information and communication
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa		3,02	0,01	0,01	3,00	0,07	1,13	1,50	Financial and insurance activ- ities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		4,27	0,01	0,01	4,25	0,06	1,51	2,60	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna		1,80	0,00	0,01	1,79	0,06	0,73	0,94	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		7,06	0,02	0,04	7,00	0,17	2,74	3,97	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...		5,64	0,02	0,01	5,61	0,19	2,05	3,05	Public administration and def- ence; compulsory social secu- rity
Edukacja		3,96	0,01	0,01	3,94	0,10	1,44	2,16	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna		10,70	0,00	0,01	10,69	0,17	4,15	5,89	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		5,78	0,02	0,05	5,71	0,14	2,00	3,01	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa		1,45	—	0,01	1,44	0,02	0,55	0,86	Other service activities

a, b Notki patrz na str. 261.

a, b See footnotes on page 261.

TABLE 25 (186). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which								
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry				budownictwo con- struction	handel; na- prawa pojazdów samo- chodowych ^Δ trade; repair of motor vehic- les ^Δ	transport i gospo- darka ma- gazy- nowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna human health and social work activ- ities
			razem total	w tym of which		prze- twór- stwo prze- mysło- we manu- factur- ing				
				górnictwo i wy- doby- wanie mining and quar- rying						

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY
CONTACT-MODE OF INJURY

OGÓŁEM	2010	94207	1494	38057	3175	31734	9098	11822	6548	7826
TOTAL	2015	87622	1296	33545	2261	28351	5776	12006	6262	9312
	2016	87886	1224	34149	2204	28921	5468	11808	6374	9476
	2017	88330	1323	34491	2200	29057	5390	11816	6949	9337
Kontakt z prądem elektrycznym, temperatura, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		3065	33	1502	40	1335	157	254	132	227
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals										
w tym z preparatami chemicznymi		734	16	437	7	386	35	44	27	44
of which chemicals										
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		117	2	55	6	28	29	6	5	2
Drowned, buried, enveloped										
Zderzenie z lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:										
nieruchomy obiekt		27070	418	8290	504	6777	1602	3256	2591	3161
stationary object										
obiekt w ruchu		18784	283	8753	932	7158	1467	2915	1561	751
object in motion										
w tym przez: of which by:										
spadający obiekt		7640	116	3901	593	3072	645	1248	470	261
falling object										
poruszający się lub transportowany obiekt		3929	35	1721	79	1504	274	722	417	170
moving or transported object										
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		16839	175	7856	231	7136	900	2604	471	2530
Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent										
w tym kontakt z przedmiotem ostrym		9967	81	4837	39	4583	471	2017	160	1142
of which contact with sharp material agent										
Uwięzienie, zmiżdżenie		6208	87	3540	189	3153	431	848	306	232
Trapped, crushed										
Obciążenie psychiczne lub fizyczne		12706	139	3939	278	3108	719	1714	1302	1586
Physical or mental stress										
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego		11186	120	3504	257	2777	657	1536	1187	1355
of which physical stress on the muscular-skeletal system										
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		2374	156	208	12	94	17	109	510	665
Bite, kick, etc. (human or animal)										
Pozostałe		1167	30	348	8	268	68	110	71	183
Others										

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 25 (186). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities	
			razem total	w tym of which					
				górnictwo i wydobywanie mining and quarrying					przetwórstwo przemysłowe manufacturing

PRZYCZYNY WYPADKÓW
CAUSES OF ACCIDENTS

OGÓŁEM TOTAL	2010	183880	3009	80697	7325	67042	19589	22709	11981	12469
	2015	173475	2583	71949	5285	60781	12499	24640	11606	15261
	2016	173268	2466	72458	5014	61401	11681	24133	11887	15351
	2017	175094	2600	74451	4885	63117	11415	24551	12887	14978
Niewłaściwy stan czynnika materialnego Inappropriate condition of material objects/agents		14692	195	7098	483	6011	1008	1544	1138	1001
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organisation of:										
pracy work		7467	118	3906	268	3358	681	1043	347	388
stanowiska pracy workstation		9385	124	4474	309	3785	736	1532	506	600
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym Absence or inappropriate use of material objects/agents		12707	133	6482	372	5683	955	2085	633	811
Nie używanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment		2621	49	1450	55	1286	174	465	109	85
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika Inappropriate wilful employee's action		11584	154	6104	453	5260	714	2082	731	426
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b Inappropriate mental and physical condition of an employee ^b		2438	37	743	33	625	166	345	191	322
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika Incorrect employee's action		106008	1639	41931	2723	35380	6546	14474	8002	10340
Inne Others		8192	151	2263	189	1729	435	981	1230	1005

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by e.g.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 26 (187). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Według wydarzeń powodujących urazy By events causing injury								
		upadek osób persons falling	uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty persons hit or crushed by falling objects	przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu persons run over, hit or caught by moving means of transport	pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment	uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta persons hit, crushed or bitten by animals	działanie influence of		inne wydarzenia other events	
							skrajnych temperatur extreme temperatures	materiałów szkodliwych harmful materials		
OGÓŁEM	2010	16897	8569	1173	365	2173	2187	117	18	2295
TOTAL	2015	14380	6778	1138	257	1892	1782	82	31	2420
	2016	13662	6549	1006	263	1671	1742	72	13	2346
	2017	13250	6653	908	235	1548	1486	80	9	2331
W tym wypadki śmiertelne	2010	89	9	8	34	9	3	1	2	23
	2015	63	8	7	17	11	—	—	4	14
Of which fatal accidents	2016	83	16	4	22	4	10	1	1	25
	2017	69	12	8	19	5	3	—	4	18

a Z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a For which one-off compensations were granted.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 27 (188). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zagrożeni Hazard							
		w związku connected with						czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
		ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions					
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of the surveyed population									
OGÓŁEM	2010	97,9	74,6	56,4	40,9	28,4	23,9	13,2	9,8
TOTAL	2015	86,5	66,9	49,8	36,3	23,5	20,4	13,2	10,2
	2016	80,8	62,0	46,7	33,9	20,5	17,5	13,5	10,7
	2017	77,6	59,6	44,4	32,3	19,4	16,4	13,8	10,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	93,0	55,5	51,9	28,4	19,2	14,9	21,9	12,1

a Notka patrz na str. 266.

a See footnote on page 266.

TABL. 27 (188). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożeni Hazard							
	Ogółem Grand total		w związku connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of the surveyed population								
Przemysł Industry	133,6	101,8	82,2	60,5	29,3	24,3	22,1	16,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	409,7	223,3	287,4	156,3	78,6	46,0	43,7	21,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	118,7	94,7	74,0	57,8	24,5	21,2	20,2	15,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ... electricity, gas, steam and air conditioning supply	143,1	128,0	44,1	37,8	52,1	45,1	46,9	45,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	96,4	77,9	39,2	26,6	42,0	39,7	15,2	11,6
Budownictwo Construction	78,6	55,8	43,3	27,1	22,0	18,2	13,3	10,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	17,3	14,8	6,0	4,5	2,8	2,3	8,6	8,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	52,1	44,9	11,0	7,8	32,7	29,8	8,4	7,3
Informacja i komunikacja Information and communication	3,9	3,7	1,1	1,0	2,2	2,1	0,6	0,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	23,6	20,1	16,2	13,3	5,3	5,2	2,1	1,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	48,9	29,8	34,1	21,7	6,9	2,9	7,9	5,3
Edukacja Education	6,6	5,7	2,8	2,2	2,5	2,3	1,3	1,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	23,0	18,6	14,6	11,1	7,9	7,1	0,6	0,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities	17,5	16,7	3,8	3,0	12,0	12,0	1,7	1,7

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 235.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given workstation; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kinds of activity; see general notes, item 8 on page 235.

TABL. 28 (189). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków Number of cases		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. zatrudnionych per 100 thous. paid employees	
OGÓŁEM	2010	2933	TOTAL
	2015	2094	
	2016	2119	
	2017	1942	17,3
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	1	0,0	Acute and chronic intoxications and their sequels
Pylice płuc	415	3,7	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	37	0,3	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	1	0,0	Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation
Astma oskrzelowa	32	0,3	Bronchial asthma
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	16	0,1	Extrinsic allergic alveolitis
Ostre uogólnione reakcje alergiczne	4	0,0	Acute general allergic reactions
Alergiczny nieżyt nosa	17	0,2	Allergic rhinitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	242	2,2	Chronic voice disorders due to excessive vocal effort
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	63	0,6	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry	65	0,6	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	92	0,8	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	200	1,8	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way the job is performed
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem	100	0,9	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorineural type
Zespół wibracyjny	23	0,2	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	2	0,0	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	632	5,6	Infectious and parasitic diseases or their sequels

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 29 (190). DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY^aACTIVITIES OF THE NATIONAL LABOUR INSPECTORATE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba kontroli Number of inspections	Wydane decyzje Decisions issued						nakazu- jące wypłatę świadczeń ordering payment of benefits
		ogółem grand total	dotyczące usunięcia uchybień ^b concerning correction of offences ^b				razem total	
			wstrzymania prac suspension of work	w tym of which		wstrzymania eksploatacji maszyn suspension of machinery exploitation		
				skierowania pracowników do innych prac ^c transfer of em- ployees to other works ^c				
OGÓŁEM 2010	95273	346655	337278	9519	4902	8008	9377	
TOTAL 2015	88308	309995	302721	7633	4384	9301	7274	
..... 2016	82456	316919	310812	7124	4028	9566	6107	
..... 2017	80784	312626	305999	6846	3673	10103	6627	
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1478	5799	5721	92	109	189	78	
Przemysł Industry	18008	102325	100479	1594	888	5077	1846	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	355	1358	1328	22	11	54	30	
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	16362	95181	93412	1500	833	4895	1769	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	253	794	775	18	8	23	19	
dostawa wody; gospodarowanie ścieka- mi i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	1038	4992	4964	54	36	105	28	
Budownictwo Construction	15230	67726	66736	4415	2095	3539	990	
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	19281	74203	73106	339	275	740	1097	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	4584	9538	8798	64	66	97	740	

^a Dotyczy kontroli w podmiotach gospodarki narodowej z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; od 1 VII 2007 r. Państwowa Inspekcja Pracy działa na mocy ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 13 IV 2007 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 623). ^b Związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy. ^c Wydane głównie ze względu na: brak wymaganych kwalifikacji i uprawnień, brak wymaganych badań lekarskich, zatrudnienie kobiet i młodocianych przy pracach im wzbronionych.

^a Concerns inspections in entities of the national economy excluding private farms in agriculture; since 1 VII 2007 the legal base of the activity of the National Labour Inspectorate is the Law of the National Labour Inspectorate, dated 13 IV 2007 (uniform text Journal of Laws 2018 item 623). ^b Connected with safety and health at work. ^c Issued mainly due to: absence of required qualifications and competence, lack of medical certificates, employment of women and juveniles in positions restricted to men.

TABL. 29 (190). DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY^a (dok.)ACTIVITIES OF THE NATIONAL LABOUR INSPECTORATE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba kontroli Number of inspections	Wydane decyzje Decisions issued					nakazu- jące wypłatę świadczeń ordering payment of benefits
		ogółem grand total	dotyczące usunięcia uchybień ^b concerning correction of offences ^b			razem total	
			w tym of which				
			wstrzy- mania prac suspension of work	skierowa- nia pra- cowników do innych prac ^c transfer of em- ployees to other works ^c	wstrzy- mania eksploa- tacji maszyn suspension of machinery exploita- tion		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3868	12735	12534	28	9	80	201
Informacja i komunikacja Information and communication	957	1960	1801	12	6	21	159
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	722	1124	982	9	5	6	142
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	895	2444	2404	50	37	69	40
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna Professional, scientific and technical activ- ities	2403	6458	6117	102	44	92	341
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ Administrative and support service activ- ities	4826	6881	6559	91	93	79	322
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne Public administration and defence; com- pulsory social security	923	1339	1331	9	8	5	8
Edukacja Education	2494	5857	5641	6	5	32	216
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2024	5437	5213	5	7	14	224
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	892	2414	2325	19	18	36	89
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2154	6353	6219	10	8	25	134

a—c Notki patrz na str. 268.

U w a g a. Państwowa Inspekcja Pracy skontrolowała w 2010 r. 70,1 tys. zakładów, w 2015 r. — 71,4 tys., w 2016 r. — 67,7 tys. i w 2017 r. — 63,6 tys., w których — w dniu przeprowadzenia kontroli — pracujących było odpowiednio: 3697,1 tys., 4393,0 tys., 3770,0 tys. i 3958,0 tys.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Inspekcji Pracy.

a—c See footnotes on page 268.

Note. The National Labour Inspectorate inspected 70,1 thous. of establishments in 2010, 71,4 thous. in 2015, 67,7 thous. in 2016 and 63,6 thous. in 2017, in which — on the day of inspection — there were respectively: 3697,1 thous., 4393,0 thous., 3770,0 thous. and 3958,0 thous. employed persons.

S o u r c e: data of the National Labour Inspectorate.

Uwagi ogólne

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, które podano w dziale „Organizacja państwa”.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatnymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 7 i 8 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2016 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

General notes

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety, which are given in the chapter "Organisation of the State".

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of job occupational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income tax and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

4. Data in tables 7 and 8 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2016. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organisations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of: annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).

TABLE 1 (191). WYNAGRODZENIA BRUTTO
GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017					
	w mln zł		in mln zł	2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2016= =100	
OGÓŁEM TOTAL	396247	480524	514960	555401	247,4	213,6	140,3	115,7	107,9
w tym: of which:									
Osobowe Personal	369133	450545	482394	522598	251,7	213,7	141,5	116,0	108,3
w tym za pracę w godzinach nad- liczbowych of which for overtime	8244	10267	10900	12002	265,7	213,2	145,6	116,9	110,1
Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in cooperatives	333	139	153	136	13,5	30,0	40,7	97,9	88,9
Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	4607	5447	5566	5779	216,0	181,1	125,4	106,1	103,8
Wynagrodzenia bezosobowe Impersonal wages and salaries	18993	21025	22573	22961	199,6	223,3	121,1	109,2	101,7

TABLE 2 (192). WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES BY SECTIONS

SEKCJE SECTIONS	2010	2015	2016	2017				
	w mln zł		in mln zł	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2016= =100	
OGÓŁEM TOTAL	396247	480524	514960	555401	213,6	140,3	115,7	107,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	5235	6852	7246	7525	192,7	143,6	109,7	103,8
Przemysł Industry	108870	132848	140928	153073	199,9	140,5	115,2	108,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	12145	12221	11396	11294	112,1	93,1	92,5	99,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	81193	104180	112698	124183	219,8	153,0	119,2	110,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	10152	9888	9869	10149	151,6	99,9	102,6	102,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	5380	6560	6965	7447	218,5	138,3	113,5	106,9
Budownictwo Construction	23242	24000	25872	27595	217,0	119,0	115,0	106,7
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	52120	64858	70287	78010	237,4	149,6	120,3	111,0

TABL. 2 (192). WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI (dok.)

GROSS WAGES AND SALARIES BY SECTIONS (cont.)

SEKCJE SECTIONS	2010	2015	2016	2017				
	w mln zł		in mln zł	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2016= =100	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	21070	26090	28056	31417	217,6	149,2	120,4	112,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	4501	5549	6233	7243	259,5	160,9	130,5	116,2
Informacja i komunikacja Information and communication	14350	19837	22937	24790	290,9	172,7	125,0	108,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	19119	21471	22686	23367	180,7	122,4	108,9	103,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	6034	7255	7835	8539	197,3	148,6	117,7	109,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	17214	23129	25045	27592	251,9	160,2	119,3	110,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	12046	16625	18960	22352	378,0	206,6	134,4	117,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulsory social security	33286	36214	38659	40353	192,5	121,3	111,5	104,4
Edukacja Education	44304	54309	55452	55388	175,3	125,1	102,0	99,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	26299	30374	32523	35169	233,4	133,6	115,8	108,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	5414	5904	6354	6820	203,1	125,9	115,5	107,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	3143	5208	5887	6168	221,7	196,3	118,5	104,8

TABL. 3 (193). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
OGÓŁEM	3224,13	3907,85	4052,19	4283,73	TOTAL
Sektor publiczny	3757,86	4482,55	4615,61	4796,06	Public sector
Sektor prywatny	2952,38	3664,68	3823,66	4081,07	Private sector
w tym własność:					of which:
prywatna krajowa	2493,09	3103,65	3262,83	3495,75	private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	2764,95	3456,31	3619,46	3897,24	of which cooperatives ^a
zagraniczna	4272,37	5222,39	5413,79	5742,73	foreign ownership

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 4 (194). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017					
				ogółem total	w tym bez nagród rocz- nych ^a of which exclud- ing annual bonus- es ^a	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2016= =100
OGÓŁEM TOTAL	3224,13	3907,85	4052,19	4283,73	4236,21	181,3	133,0	109,6	105,7
w tym w sferze budżetowej ^b of which in the budget sphere ^b	3502,95	4209,00	4348,02	4499,03	4198,97	179,7	128,4	106,9	103,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	3304,46	4348,27	4468,77	4597,51	4595,35	192,6	139,0	105,8	102,9
Przemysł Industry	3257,75	3983,49	4111,33	4365,76	4362,44	184,8	133,9	109,6	106,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	5817,81	6837,41	6830,55	7022,39	7020,51	161,6	120,8	102,7	102,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2917,18	3669,29	3827,87	4107,96	4106,21	195,6	140,8	111,9	107,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	5252,09	6546,95	6763,53	7015,03	7010,71	194,1	133,5	107,1	103,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3227,61	3825,28	3961,86	4113,71	4083,37	173,1	127,5	107,5	103,8
Budownictwo Construction	2723,17	3217,49	3348,63	3553,83	3552,86	183,3	130,4	110,5	106,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2633,98	3278,13	3471,27	3730,44	3729,95	195,1	141,5	113,8	107,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2952,46	3469,75	3551,48	3759,55	3755,76	161,5	127,4	108,4	105,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2023,10	2459,59	2618,62	2843,75	2835,53	189,0	140,5	115,7	108,6
Informacja i komunikacja Information and communication	5538,06	6685,33	7059,73	7468,83	7467,15	176,9	135,0	111,7	105,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	5390,38	6511,17	6659,24	7068,95	7068,16	166,6	131,2	108,6	106,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3382,59	4075,46	4223,28	4523,55	4496,95	175,5	133,7	111,0	107,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	4054,72	4862,37	5007,73	5387,82	5375,63	176,6	133,0	110,8	107,6

^a Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej. ^b Dane dotyczą jednostek budżetowych, zakładów budżetowych oraz w 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

^a Concerns payments from profit and balance surplus in cooperatives as well as annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities. ^b Data concern budgetary units, budgetary establishments as well as in 2010 auxiliary units of budgetary units.

TABL. 4 (194). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017					
				ogółem total	w tym bez nagród rocz- nych ^a of which exclud- ing annual bonus- es ^a	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2016= =100
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	2124,65	2850,49	2967,09	3168,42	3165,82	200,3	149,2	111,2	106,8
Administrative and support service activities									
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne	4149,92	4787,61	5042,17	5305,02	4993,73	173,3	127,8	110,8	105,2
Public administration and defence; com- pulsory social security									
Edukacja	3381,09	4133,48	4175,83	4255,90	4046,95	172,3	125,9	102,9	101,9
Education									
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3137,43	3565,98	3751,98	4005,51	3950,46	205,3	127,6	112,4	106,8
Human health and social work activities									
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2933,78	3476,75	3644,38	3853,51	3805,00	175,3	131,4	110,8	105,7
Arts, entertainment and recreation									
Pozostała działalność usługowa	2351,03	3040,97	3238,77	3301,96	3300,13	150,6	140,5	108,6	102,0
Other service activities									

^a Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Concerns payments from profit and balance surplus in cooperatives as well as annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 5 (195). **WSKAŹNIKI WYNAGRODZEŃ NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
ORAZ WYNAGRODZEŃ REALNYCH**

INDICES OF NOMINAL WAGES AND SALARIES, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES
AND REAL WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100			previous year=100			2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto	105,6	103,7	103,7	103,2	103,5	103,7	105,7	226,2	181,3	133,0	109,6
Average monthly gross nominal wages and salaries											
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracow- ników	104,1	103,6	100,9	100,0	99,0	99,4	101,9	141,5	124,1	109,1	101,3
Prices of consumer goods and services for households of employees											
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto ^a	101,4	100,1	102,8	103,2	104,5	104,3	103,7	160,0	146,2	121,5	108,2
Average monthly gross real wages and salaries ^a											

^a Wskaźniki łańcuchowe (rok poprzedni=100) obliczono jako iloraz wskaźnika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nominalnego brutto oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników (do 2005 r. łącznie z gospodarstwami pracowników użytkujących gospodarstwo rolne), wskaźniki jednopodstawowe od 2006 r. — metodą nawiązania łańcuchowego.

^a Chain indices (previous year=100) are calculated as the ratio of the index of the average monthly gross nominal wages and salaries and the price index of consumer goods and services for households of employees (until 2005 including households of employees — farmers) and single base indices since 2006 — using the chain-base index method.

TABLE 6 (196). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2016	2017	SECTIONS AND DIVISIONS
	w zł		in zł		
O G Ó Ł E M	3224,13	3907,85	4052,19	4283,73	T O T A L
w tym:					of which:
Górnictwo i wydobywanie	5817,81	6837,41	6830,55	7022,39	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	5836,68	7161,62	7179,90	7277,40	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	2917,18	3669,29	3827,87	4107,96	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	2530,24	3170,09	3347,72	3630,21	Manufacture of food products
Produkcja napojów	4492,45	5414,01	5755,24	5945,70	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	5394,64	6381,37	6339,83	6590,57	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	2180,04	2708,62	2890,79	3136,42	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	1654,17	2141,67	2258,38	2469,34	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1878,17	2409,61	2545,25	2723,54	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2137,29	2670,24	2830,54	3082,16	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3281,00	4021,99	4174,48	4456,57	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3039,78	3809,67	4003,66	4234,68	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	6171,69	7472,60	7563,23	8010,75	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3924,23	4696,92	4854,33	5083,87	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	5111,13	5753,78	6047,74	6207,72	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2880,78	3574,70	3746,34	4059,02	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3117,58	3754,44	3953,60	4239,85	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	3631,85	4439,29	4543,07	4849,30	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	2802,10	3526,88	3643,91	3909,84	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	3226,94	4135,13	4362,63	4801,21	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	3284,63	4158,76	4267,16	4562,20	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3364,58	4195,48	4361,67	4637,57	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3529,88	4459,32	4648,56	5004,37	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3322,92	4572,06	4662,46	5072,05	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	2248,26	2830,93	3021,63	3237,40	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	2359,84	3131,15	3313,35	3552,66	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3458,95	4522,71	4552,73	4744,38	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	3227,61	3825,28	3961,86	4113,71	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3395,26	4099,58	4233,09	4394,08	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	2991,82	3424,28	3584,18	3741,47	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2633,98	3278,13	3471,27	3730,44	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Handel hurtowy ^Δ	3355,54	4204,80	4448,67	4697,06	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	2114,44	2652,92	2791,33	3039,15	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2952,46	3469,75	3551,48	3759,55	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	2605,45	3165,09	3228,73	3377,79	Of which land and pipeline transport ^Δ

TABL. 7 (197). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2016 R.
 PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2016

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — ogółem total b — mężczyźni men c — kobiety women	Zatrudnieni — w od Paid employees —					
		1738,70 zł i mniej (40% i mniej and less)	1738,71— —2173,38 (40—50)	2173,39— —2608,06 (50—60)	2608,07— —3042,73 (60—70)	3042,74— —3477,41 (70—80)	3477,42— —3912,08 (80—90)
1	OGÓŁEM a	0,1	17,4	11,0	10,9	9,6	9,3
2	TOTAL b	0,1	17,2	8,8	9,8	9,3	9,1
3	c	0,1	17,7	13,3	12,1	9,9	9,4
4	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- a	0,2	18,3	8,2	8,8	7,2	6,5
5	bactwo b	0,2	17,6	7,9	8,7	6,7	6,4
6	Agriculture, forestry and fishing c	0,1	20,4	9,1	9,1	8,3	6,7
7	Przemysł	0,1	15,8	10,1	11,3	10,6	10,1
8	Industry b	0,1	12,4	8,0	9,8	10,5	10,5
9	c	0,1	23,7	15,0	14,6	10,9	9,1
10	górnictwo i wydobywanie	0,0	3,6	1,8	2,5	3,0	4,3
11	mining and quarrying b	0,0	3,4	1,6	2,3	2,7	3,7
12	c	0,1	5,6	2,9	4,1	5,7	10,1
13	przetwórstwo przemysłowe	0,1	17,9	11,1	12,1	11,2	10,4
14	manufacturing b	0,1	14,1	8,9	10,7	11,2	11,1
15	c	0,1	25,2	15,7	15,1	11,0	9,2
16	wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- a	—	0,6	1,1	1,9	3,6	5,6
17	gię elektryczną, gaz, parę wodną b	—	0,4	0,9	1,6	3,6	5,4
18	i gorącą wodę ^Δ c	—	1,4	1,8	2,7	3,8	6,1
	electricity, gas, steam and air con- ditioning supply						
19	dostawa wody; gospodarowanie a	0,1	7,2	9,2	12,9	13,7	13,6
20	ściekami i odpadami; rekultywa- b	0,1	7,0	8,8	13,1	13,9	14,3
21	cja ^Δ c	0,0	8,0	10,6	12,3	13,4	10,9
	water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
22	Budownictwo	0,2	32,4	9,3	8,9	7,9	7,9
23	Construction b	0,2	33,7	9,3	8,7	7,8	7,6
24	c	0,0	22,9	8,8	9,5	9,0	9,5
25	Handel; naprawa pojazdów samo- a	0,1	27,1	15,7	13,0	8,7	7,5
26	chodowych ^Δ b	0,1	22,3	11,2	11,0	9,1	8,6
27	Trade; repair of motor vehicles ^Δ c	0,2	30,9	19,4	14,6	8,4	6,6
28	Transport i gospodarka magazynowa a	0,2	18,9	11,4	12,4	11,2	10,3
29	Transportation and storage b	0,2	21,7	11,8	11,7	9,9	9,4
30	c	0,2	10,7	10,4	14,1	15,0	12,7
31	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	0,4	47,7	14,8	10,5	6,4	5,9
32	Accommodation and catering ^Δ b	0,3	43,1	13,3	10,8	6,7	7,8
33	c	0,4	50,3	15,7	10,3	6,1	4,9

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty,
 1 Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities

setkach — według wysokości wynagrodzenia za październik
in percent — by amount of wages and salaries for October

3912,09— —4346,76	4346,77— —5216,11	5216,12— —6085,46	6085,47— —6954,82	6954,83— —7824,17	7824,18— —8693,52	8693,53— —10432,22	10432,23— —12170,93	12170,94 zł i więcej (280% i więcej and more)	Lp. No.
(90—100)	(100—120)	(120—140)	(140—160)	(160—180)	(180—200)	(200—240)	(240—280)		
8,0	11,6	7,0	4,2	2,8	1,9	2,2	1,3	2,7	1
7,8	11,4	7,4	4,8	3,5	2,4	2,9	1,7	3,8	2
8,2	11,9	6,6	3,4	2,1	1,3	1,5	0,9	1,6	3
5,6	8,1	8,2	7,6	6,7	5,4	5,5	1,7	2,0	4
5,5	8,3	8,8	6,9	6,4	6,2	6,6	1,7	2,1	5
5,7	7,6	6,9	9,6	7,5	3,2	2,4	1,7	1,7	6
8,4	11,4	7,3	4,7	3,1	2,0	2,1	1,0	2,0	7
9,1	13,1	8,5	5,7	3,8	2,4	2,6	1,2	2,3	8
6,7	7,7	4,4	2,4	1,5	1,0	1,1	0,6	1,2	9
5,1	12,5	15,3	17,7	12,7	8,6	7,9	2,5	2,5	10
4,3	11,2	15,3	18,9	13,7	9,2	8,5	2,7	2,5	11
12,8	23,5	15,0	7,1	4,4	3,2	2,6	0,5	2,4	12
8,4	10,7	6,3	3,6	2,3	1,5	1,6	0,9	1,9	13
9,3	12,6	7,6	4,4	2,8	1,8	2,0	1,1	2,3	14
6,4	6,7	3,7	2,1	1,3	0,9	0,9	0,6	1,1	15
8,9	19,3	17,4	13,8	8,9	5,7	6,4	2,6	4,2	16
8,7	18,3	17,6	14,7	9,4	6,1	6,5	2,6	4,2	17
9,7	23,4	17,4	10,0	6,9	4,2	6,1	2,6	3,9	18
11,4	14,8	7,6	3,3	1,9	1,1	1,3	0,6	1,3	19
11,8	14,7	7,4	3,1	1,8	1,0	1,2	0,6	1,2	20
9,9	15,4	8,0	3,9	2,3	1,5	1,5	0,9	1,4	21
6,2	8,5	5,6	3,3	2,7	1,9	2,1	1,1	2,0	22
6,0	8,3	5,4	3,2	2,7	1,9	2,2	1,1	1,9	23
7,9	9,7	6,7	4,3	3,0	2,2	2,1	1,4	3,0	24
5,6	6,8	4,1	2,5	2,0	1,3	1,7	1,1	2,8	25
6,8	8,7	5,4	3,4	2,8	1,9	2,5	1,6	4,6	26
4,6	5,3	3,1	1,8	1,3	0,9	1,0	0,6	1,3	27
8,8	11,3	5,9	2,8	1,9	1,2	1,4	0,7	1,6	28
8,1	11,5	6,1	2,8	1,9	1,2	1,3	0,7	1,7	29
10,7	10,9	5,5	2,8	1,9	1,4	1,5	0,7	1,5	30
4,1	4,3	2,1	1,1	0,9	0,5	0,4	0,3	0,6	31
4,9	5,4	2,8	1,2	1,1	0,6	0,6	0,4	1,0	32
3,6	3,7	1,8	1,0	0,9	0,4	0,4	0,2	0,3	33

w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
employing more than 9 persons.

TABLE 7 (197). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2016 R. (dok.)
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2016 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — ogółem total b — mężczyźni men c — kobiety women	Zatrudnieni — w od Paid employees —						
		1738,70 zł i mniej (40% i mniej and less)	1738,71— —2173,38 (40—50)	2173,39— —2608,06 (50—60)	2608,07— —3042,73 (60—70)	3042,74— —3477,41 (70—80)	3477,42— —3912,08 (80—90)	
1	Informacja i komunikacja	a	0,1	4,8	3,1	4,8	5,0	6,2
2	Information and communication	b	0,1	4,7	1,9	3,5	4,0	5,2
3		c	0,1	5,1	5,3	7,0	6,9	8,2
4	Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	a	0,1	7,7	4,1	6,2	6,6	7,3
5	Financial and insurance activities	b	0,1	9,3	2,9	4,3	4,0	4,9
6		c	0,0	6,9	4,8	7,2	7,9	8,6
7	Obsługa rynku nieruchomości ^A	a	0,0	12,2	9,2	11,4	13,8	12,3
8	Real estate activities	b	—	11,0	8,1	12,2	14,3	12,4
9		c	0,1	13,2	10,1	10,7	13,2	12,3
10	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	0,1	10,1	6,5	7,3	6,7	8,3
11	Professional, scientific and technical activities	b	0,1	10,6	5,7	6,6	6,2	7,6
12		c	0,0	9,6	7,2	7,8	7,2	8,9
13	Administrowanie i działalność wspie- rająca ^A	a	0,4	50,3	10,9	7,8	5,0	4,3
14	Administrative and support service activities	b	0,5	53,3	9,3	6,8	4,9	4,2
15		c	0,3	46,6	13,0	9,1	5,1	4,5
16	Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpiecze- nia społeczne	a	0,0	1,5	4,9	8,2	11,6	13,5
17	Public administration and defence; compulsory social security	b	0,0	1,8	4,3	7,2	9,6	11,0
18		c	0,0	1,4	5,1	8,7	12,4	14,6
19	Edukacja	a	0,0	6,8	13,2	10,9	9,5	9,3
20	Education	b	0,0	4,6	11,2	12,0	10,2	9,4
21		c	0,0	7,4	13,9	10,6	9,2	9,3
22	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	0,1	11,9	12,6	13,5	12,0	11,7
23	Human health and social work activ- ities	b	0,1	11,9	12,7	14,5	11,7	9,1
24		c	0,1	11,9	12,7	13,3	12,1	12,2
25	Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	a	0,0	10,7	17,2	18,7	13,6	10,2
26	Arts, entertainment and recreation	b	0,0	7,6	13,5	19,4	15,1	10,8
27		c	0,0	12,8	19,6	18,2	12,5	9,8
28	Pozostała działalność usługowa	a	0,2	37,1	8,6	9,0	7,1	5,6
29	Other service activities	b	0,2	23,9	6,6	10,4	7,5	6,0
30		c	0,2	50,4	10,5	7,8	6,8	5,1

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, U w a g a. Przedziały wynagrodzeń ustalono na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto za październik 2173,39—2608,06 zł stanowi 50—60% przeciętnego wynagrodzenia za październik); przedziały procentowe zostały domknięte za październik).

1 Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities N o t e. Ranges of wages and salaries were established on the basis of the product of average gross wages and salaries (e.g., the 2173,39—2608,06 zł range accounts for 50—60% of the average wage and salary for October); the percentage average wage and salary for October).

setkach — według wysokości wynagrodzenia za październik in percent — by amount of wages and salaries for October									Lp. No.
3912,09— —4346,76	4346,77— —5216,11	5216,12— —6085,46	6085,47— —6954,82	6954,83— —7824,17	7824,18— —8693,52	8693,53— —10432,22	10432,23— —12170,93	12170,94 zł i więcej and more (280% i więcej and more)	
(90—100)	(100—120)	(120—140)	(140—160)	(160—180)	(180—200)	(200—240)	(240—280)		
6,0	11,7	9,5	8,1	6,8	5,3	8,2	6,1	14,3	1
5,3	10,4	8,9	8,0	7,1	5,9	9,5	7,5	18,0	2
7,3	14,1	10,6	8,1	6,4	4,2	5,7	3,7	7,3	3
7,0	12,1	9,4	7,6	6,4	4,3	6,1	4,2	10,9	4
5,2	9,7	7,7	6,8	7,3	4,9	7,7	6,2	19,0	5
7,9	13,4	10,2	8,1	5,9	3,9	5,3	3,2	6,7	6
9,8	11,4	5,8	3,4	2,7	2,0	2,1	1,3	2,6	7
9,2	11,2	5,4	3,7	3,0	2,1	2,3	1,5	3,6	8
10,4	11,5	6,1	3,2	2,5	1,9	1,9	1,1	1,8	9
7,0	12,1	9,2	6,5	5,3	3,8	5,4	3,2	8,5	10
6,3	11,2	9,0	6,3	5,5	4,4	6,2	3,8	10,5	11
7,6	13,1	9,4	6,8	5,1	3,2	4,7	2,7	6,7	12
3,7	5,1	3,5	2,0	1,6	1,2	1,4	0,9	1,9	13
3,5	5,1	3,4	1,8	1,4	1,2	1,3	1,0	2,3	14
3,9	5,0	3,7	2,2	1,8	1,3	1,5	0,7	1,3	15
13,0	15,8	9,3	6,2	4,4	2,8	3,5	2,3	3,0	16
9,9	14,7	10,4	7,4	5,4	3,9	5,2	3,8	5,4	17
14,4	16,3	8,8	5,7	3,9	2,3	2,7	1,7	2,0	18
10,1	20,4	11,0	4,2	1,7	1,0	0,9	0,4	0,6	19
9,6	16,4	10,6	5,7	3,1	2,1	2,2	1,2	1,7	20
10,2	21,6	11,2	3,8	1,3	0,6	0,5	0,2	0,2	21
9,6	12,7	6,0	2,9	1,9	1,3	1,5	0,9	1,4	22
7,0	9,3	5,6	3,4	2,7	2,6	3,3	2,0	4,1	23
10,2	13,3	6,1	2,8	1,7	1,1	1,1	0,6	0,8	24
7,8	9,2	4,4	2,7	2,0	1,1	1,3	0,5	0,6	25
7,7	10,2	4,7	3,0	2,5	1,6	2,0	0,9	1,0	26
7,9	8,6	4,3	2,5	1,6	0,7	0,9	0,3	0,3	27
6,8	7,0	5,4	3,3	2,1	1,8	2,3	1,3	2,4	28
7,8	9,6	6,9	5,6	3,1	2,9	3,2	2,3	4,0	29
5,9	4,5	3,8	1,0	1,0	0,6	1,4	0,3	0,7	30

w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2016 r. (4346,76 zł); w nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział prawostronnie (np. przedział 50—60% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 60,00% przeciętnego wynagrodzenia

employing more than 9 persons.

for October 2016 (4346,76 zł); the percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in parenthesis ranges are closed on the right (e.g., the 50—60% range includes wages and salaries accounting from 50,01 to 60,00% of the

TABL. 8 (198). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2016 R.PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2016

GRUPY ZAWODÓW	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł			OCCUPATIONAL GROUPS
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	4346,76	4705,63	3971,13	T O T A L
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8,3	8,8	7,8	8790,66	9998,52	7359,64	Managers
Specjaliści	25,5	17,6	33,5	5342,99	6343,41	4792,58	Professionals
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,2	4,4	1,9	5827,44	6319,14	4649,57	science and engineering professionals
specjaliści do spraw zdrowia	3,4	0,9	6,0	4753,53	6146,94	4528,94	health professionals
specjaliści nauczania i wychowania	8,4	3,8	13,0	4508,52	4892,36	4392,56	teaching professionals
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	7,7	5,1	10,4	5586,51	6416,76	5156,25	business and administration professionals
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	1,6	2,6	0,6	7993,20	8229,30	6865,67	information and communications technology professionals
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,2	0,8	1,6	6374,54	6948,75	6069,16	legal, social and cultural professionals
Technicy i inny średni personel	11,6	10,3	13,0	4410,80	5027,46	3900,81	Technicians and associate professionals
w tym:							of which:
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych ...	3,3	5,0	1,5	4970,35	5290,80	3864,35	science and engineering associate professionals
średni personel do spraw biznesu i administracji	5,5	3,6	7,6	4459,65	4998,71	4192,48	business and administration associate professionals
Pracownicy biurowi	8,8	7,1	10,7	3525,59	3591,39	3479,98	Clerical support workers
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,4	0,9	3,9	3597,24	4043,82	3489,67	general and keyboard clerks
pracownicy obsługi klienta	1,3	0,5	2,2	3532,67	4264,42	3351,84	customer services clerks
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	3,7	4,7	2,7	3440,13	3442,96	3434,96	numerical and material recording clerks
pozostali pracownicy obsługi biura	1,4	1,0	1,9	3621,81	3527,23	3673,14	other clerical support workers
Pracownicy usług i sprzedawcy	11,4	7,3	15,7	2698,69	2910,03	2595,98	Service and sales workers
w tym:							of which:
pracownicy usług osobistych	2,1	1,7	2,4	2605,07	2727,24	2517,19	personal service workers
sprzedawcy i pokrewni	7,2	3,0	11,7	2787,02	3350,02	2634,48	sales workers
pracownicy usług ochrony	1,5	2,5	0,5	2483,90	2506,14	2365,79	protective services workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2	0,3	0,1	2959,55	2986,77	2873,49	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14,0	23,1	4,5	3427,23	3573,37	2646,58	Craft and related trades workers
w tym:							of which:
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) ...	2,7	5,1	0,1	3200,89	3204,31	3005,85	building and related trades workers, excluding electricians
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	5,2	9,7	0,5	3790,88	3824,17	3043,33	metal, machinery and related trades workers
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	3,7	4,0	3,3	2682,62	2800,64	2536,38	food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12,7	19,7	5,3	3519,14	3664,18	2953,36	Plant and machine operators, and assemblers
w tym kierowcy i operatorzy pojazdów	5,5	10,3	0,4	3344,27	3325,79	3810,17	of which drivers and mobile plant operators
Pracownicy wykonujący prace proste	7,5	5,8	9,4	2602,65	2892,94	2416,27	Elementary occupations

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale informacje obejmują:

- 1) świadczenia z ubezpieczeń społecznych, do których zaliczono:
 - emerytury i renty (bez realizowanych na mocy umów międzynarodowych),
 - zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe;
- 2) pozostałe świadczenia społeczne, które obejmują:
 - świadczenia rodzinne,
 - świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 IV 2016 r.,
 - świadczenie z funduszu alimentacyjnego od 1 X 2008 r.,
 - rentę socjalną,
 - zasiłki dla bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

Ponadto dane o pomocy społecznej świadczonej i organizowanej przez administrację rządową oraz samorządową na podstawie ustawy o pomocy społecznej przedstawiono w tabl. 26 działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, na str. 395.

2. Dane o świadczeniach społecznych podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych. Opodatkowaniu nie podlegają zasiłki:

- 1) z ubezpieczeń społecznych: chorobowy i macierzyński (wyłącznie w przypadku rolników indywidualnych), pogrzebowy oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe;
- 2) z pozostałych świadczeń społecznych: świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze i świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

3. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kótek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

4. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) doty-

General notes

1. Information presented in the chapter includes:

- 1) social security benefits which include:
 - retirement and other pensions (excluding those realised on the basis of international agreements),
 - allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations;
- 2) other social benefits which include:
 - family benefits,
 - child-raising benefit "Family 500+" since 1 IV 2016,
 - alimony fund benefit since 1 X 2008,
 - social pension,
 - unemployment benefits and pre-retirement allowances and benefits.

Moreover, the data on social assistance provided and organized by government and self-government administration on the basis of the Law on Social Assistance are presented in table 26 of the chapter "Health care and social welfare", on page 395.

2. Data regarding social benefits are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income tax. The following allowances are non-taxable:

- 1) from social security: sickness and maternity allowances (exclusively for farmers) and funeral allowance as well as one-off accident compensation;
- 2) from other social benefits: family benefits, child-raising benefit and alimony fund benefit.

3. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) the public safety functionaries, i.e.: the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 VI 2002 the Office of State Protection), the Central Anti-Corruption Bureau, the Polish Border Guard, the Government Protection Bureau, the State Fire Service;
- 9) penitentiary staff functionaries;
- 10) farmers;
- 11) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

4. Information regarding retirement and other pension benefits (excluding farmers) concerns bene-

czą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. — w przypadku emerytur — ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE);
- 2) Ministerstwo Obrony Narodowej w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 3) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom bezpieczeństwa publicznego oraz członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 4) Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom służby więziennej i członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe, w tym renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych ujmowane w pkt. 2) i 3), obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

Świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wymienione w pkt. 1)—3) obejmują również emerytury i renty przyznawane przez Prezesa Rady Ministrów oraz przyznawane, w drodze wyjątku, kombatantom i członkom ich rodzin przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

6. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych), uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego osób pracujących (poza rolnikami indywidualnymi) wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych finansowane są z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i nie obejmują żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego i służby więziennej wraz z członkami ich rodzin, z wyjątkiem

fits which are paid in regard to non-agricultural social security system by:

- 1) the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period from 1 I 2009 to 30 VI 2014 — in case of retirement pensions — from the sources gathered in the open pension funds (OFE);
- 2) the Ministry of National Defence, in regard to benefits for former professional soldiers and members of their families — from the budget sources of the Ministry of National Defence;
- 3) the Ministry of the Interior and Administration in regard to benefits for former functionaries of public safety and members of their families — from the budget sources of the Ministry of the Interior and Administration;
- 4) the Ministry of Justice, in regard to benefits for former functionaries of penitentiary staff and members of their families — from the budget sources of the Ministry of Justice.

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those systems simultaneously.

5. Retirement and other pension benefits, of which pensions also paid due to accidents at work and job-related illnesses listed in points 2) and 3), include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

Benefits from non-agricultural social security system listed in points 1)—3) include also retirement and other pensions granted by the President of the Council of Ministers as well as benefits granted, in exceptional cases, to combatants and members of their families by the President of the Social Insurance Institution.

6. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations from social security for employed persons (excluding farmers) which are paid by the Social Insurance Institution are financed from the Social Insurance Fund and from the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) excluding the professional soldiers, the public safety functionaries and penitentiary staff functionaries with members of their families, excluding

zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin.

W ramach budżetu państwa finansowane są:

- 1) zasiłki pogrzebowe (zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) wypłacone m.in. po osobach pobierających świadczenia specjalne i wyjątkowe, inwalidach wojennych i wojskowych, osobach represjonowanych, kombatanach;
- 2) jednorazowe odszkodowania powypadkowe (zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych) wypłacone z tytułu chorób zawodowych osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów azbestowych, dla posłów i senatorów oraz z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach.

Od 1 I 2003 r. jednorazowe odszkodowania powypadkowe dotyczą wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Zasiłki i jednorazowe odszkodowanie powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego **rolników indywidualnych** wypłacane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego finansowane są z Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników (z wyjątkiem zasiłku pogrzebowego oraz od 2016 r. zasiłku macierzyńskiego finansowanego z Funduszu Emerytalno-Rentowego); jednorazowe odszkodowania powypadkowe wypłacane są z tytułu doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

8. Świadczenia rodzinne od 1 V 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 28 XI 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1952, z późniejszymi zmianami).

Świadczenia rodzinne obejmują: zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka (od 2006 r.), świadczenie rodzicielskie (od 2016 r.), świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy — od 2013 r. i świadczenie pielęgnacyjne).

Świadczenia finansowane są z budżetu państwa.

9. Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 IV 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 II 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. 2017 poz. 1851, z późniejszymi zmianami).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

10. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego (od 1 X 2008 r. zastąpiło zaliczkę alimentacyjną) przysługuje osobie uprawnionej na mocy ustawy z dnia 7 IX 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 554). Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko (którego rodzic nie musi żyć samotnie), które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli ich egzekucja jest bezskuteczna.

Zaliczka alimentacyjna od 1 IX 2005 r. do 30 IX 2008 r. przysługiwała osobie uprawnionej na mocy

funeral allowance for retirees and pensioners and members of their families.

In regard to the state budget there are financed:

- 1) funeral allowances (ordered to be paid by the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund) which were paid out among others for persons receiving the special and exceptional benefits, war and military invalids, repressed persons, combatants;
- 2) one-off compensations (ordered to be paid by the Social Insurance Institution) paid out in respect of occupational diseases to persons employed in manufacture of asbestos products, to deputies and senators, and in respect of accidents occurring under specific circumstances.

Since 1 I 2003 one-off accident compensations have concerned accidents at work and occupational diseases.

Allowances and one-off accident compensation from social security for **farmers** that are paid by the Agricultural Social Insurance Fund are financed from the Contribution Fund of the Social Insurance of Farmers (excluding funeral allowance as well as maternity allowance — since 2016 financed from the Pension Fund); one-off accident compensations are paid for incurring permanent or long-term health damage or death as a result of an accident at work or from an occupational disease.

8. Since 1 V 2004 family benefits have been designated to persons authorised on the basis of the Law on Family Benefits dated 28 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1952, with later amendments).

Family benefits include: the family allowance, supplements to the family allowance (due to: giving birth to a child, taking care of child during child-care leave, single parenthood, education and rehabilitation of a disabled child, beginning of a school year, undertaking education outside the place of residence by a child, multi-children parenthood), one-off subsidy due to giving birth to a child (since 2006), parental benefit (since 2016), attendance benefits (nursing allowance, special attendance allowance — since 2013 and nursing benefit).

Family benefits are financed from the state budget.

9. Since 1 IV 2016, the child-raising benefit “Family 500+” has been designated to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 II 2016 (Journal of Laws 2017 item 1851, with later amendments).

Benefit is financed from the state budget.

10. The alimony fund benefit (since 1 X 2008 has been replaced with alimony advance) has been designated to a person authorised on the basis of the Law on Assistance to Persons Entitled to Alimony dated 7 IX 2007 (uniform text Journal of Laws 2018 item 554). The person authorized to the alimony fund benefits is a child (whose parent does not have to live alone) for whom alimony from the parent has been awarded, whenever enforcement thereof is deemed ineffective.

The alimony advance from 1 IX 2005 to 30 IX 2008 was designated to a person authorised on the

ustawy z dnia 22 IV 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732) z późniejszymi zmianami.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczka alimentacyjna finansowane są z budżetu państwa (dłużnicy alimentacyjni zobowiązani są do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń).

11. Renta socjalna od 1 X 2003 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 27 VI 2003 r. o rencie socjalnej (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 982, z późniejszymi zmianami); do renty uprawniona jest osoba pełnoletnia całkowicie niezdolna do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18 roku życia,
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia,
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Renta finansowana jest z budżetu państwa.

12. Zasiłki dla bezrobotnych od 1 VI 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1065, z późniejszymi zmianami).

Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 2148).

Zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne finansowane są z Funduszu Pracy (w okresie od 1 VIII 2004 r. do 31 XII 2008 r. zasiłki i świadczenia przedemerytalne finansowane były z budżetu państwa).

basis of the Law on the Course of Action with Respect to Alimony Debtors and on the Alimony Advance dated 22 IV 2005 (Journal of Laws No. 86, item 732) with later amendments.

The alimony fund benefit and the alimony advance are financed from the state budget (alimony debtors are obliged to return the dues in respect of the paid benefits).

11. Since 1 X 2003 social pension has been designated to persons authorised on the basis of the Law on Social Pension dated 27 VI 2003 (uniform text Journal of Laws 2013 item 982, with later amendments); the pension is designated to an adult incapable for work due to impairment of the body functions that occurred:

- before the age of 18,
- during the school or tertiary school education before the age of 25,
- during doctorate studies or scientific post-graduate studies.

Pension is financed from the state budget.

12. Unemployment benefits since 1 VI 2004 have been designated to persons authorised on the basis of the Law on Promotion of Employment and Labour Market Institutions dated 20 IV 2004 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1065, with later amendments).

Pre-retirement allowances and benefits since 1 VIII 2004 have been designated to persons authorised on the basis of the Law on Pre-retirement Benefits dated 30 IV 2004 (uniform text Journal of Laws 2017 item 2148).

Unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits are financed from the Labour Fund (in the period from 1 VIII 2004 to 31 XII 2008 the pre-retirement allowances and benefits were financed from the state budget).

TABL. 1 (199). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
OGÓŁEM	9244	8879	8909	8935	TOTAL
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	7869	7676	7715	7760	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
Emerytury	5256	5310	5403	5516	Retirement pensions
Renty z tytułu niezdolności do pracy	1265	1016	967	907	Disability pensions
Renty rodzinne	1348	1350	1345	1337	Survivors pensions
Rolnicy indywidualni	1375	1203	1194	1175	Farmers
w tym z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego:					of which for transferring the farm to:
Skarbowi Państwa	76	43	38	32	the State Treasury
następcy	351	207	183	158	a successor
pobierający:					persons receiving:
Emerytury	1097	943	934	919	Retirement pensions
Renty z tytułu niezdolności do pracy	235	216	216	212	Disability pensions
Renty rodzinne	43	44	44	44	Survivors pensions

a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 2 (200). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**

GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017				
	w liczbach bezwzględnych ^a in absolute numbers ^a			2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2016= =100

OGÓŁEM
GRAND TOTAL

Świadczenia w mln zł	170879	205804	210095	216015	233,4	179,2	126,4	105,0	102,8
Benefits in mln zł									

Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM

Razem
Total

Świadczenia w mln zł	155131	188773	193141	199091	252,0	188,5	128,5	105,5	103,1
Benefits in mln zł									
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1642,90	2049,26	2086,35	2138,03	243,6	182,2	130,0	104,3	102,5
Average monthly retirement and other pension in zł									
Relacja do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ^b w % — przeciętnej miesięcznej: Relation to average monthly gross wages and salaries ^b in % — of average monthly:									
emerytury i renty	58,2	60,1	59,0	57,3	x	x	x	x	x
retirement and other pension									
emerytury	62,2	63,7	62,3	60,4	x	x	x	x	x
retirement pension									

Emerytury
Retirement pensions

Świadczenia w mln zł	110695	138316	142950	149174	348,6	228,8	124,9	108,0	104,4
Benefits in mln zł									
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1755,19	2170,64	2204,96	2253,57	225,4	172,7	128,5	103,8	102,2
Average monthly retirement pension in zł									

a Relacje podano w liczbach względnych. b Do obliczenia relacji od 1999 r. przyjęto za podstawę (mianownik) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pomniejszone o składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika.

a Relations are given in relative numbers. b For calculating the ratio since 1999, the average monthly gross wages and salaries, less contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee, were adopted as the base (denominator).

TABL. 2 (200). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO (dok.)

GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017					
	w liczbach bezwzględnych ^a in absolute numbers ^a			2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2016= =100	
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.) FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM (cont.)									
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in mln zł	19731	19954	19297	18606	81,0	83,3	94,4	93,2	96,4
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in zł	1299,68	1636,32	1663,34	1710,38	239,0	185,0	131,7	104,5	102,8
Renty rodzinne Survivors pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in mln zł	24705	30503	30894	31311	238,1	173,5	126,7	102,6	101,3
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in zł	1527,22	1882,67	1913,96	1951,33	227,3	174,7	128,0	103,7	102,0
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS									
R a z e m^c T o t a l ^c									
Świadczenia w mln zł Benefits in mln zł	15748	17031	16954	16924	124,3	113,1	107,4	99,3	99,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł Average monthly retirement and other pension in zł	954,68	1179,63	1182,83	1200,00	199,4	158,4	125,8	101,8	101,5
w tym z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego: of which for transferring the farm to:									
Skarbowi Państwa the State Treasury	1210,25	1519,92	1541,61	1591,87	216,5	166,6	131,4	104,7	103,3
następcy a successor	1178,87	1480,36	1500,04	1559,02	227,6	174,7	132,2	105,3	103,9
Emerytury Retirement pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in mln zł	13107	13692	13570	13465	168,8	111,3	102,7	98,3	99,2
Przeciętna miesięczna emerytura w zł Average monthly retirement pension in zł	996,18	1209,81	1210,30	1221,69	193,4	154,0	122,4	100,9	100,9
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in mln zł	2117	2659	2696	2714	50,2	111,6	128,3	102,1	100,7
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in zł	751,21	1027,93	1042,51	1064,74	188,0	172,0	141,9	103,5	102,1
Renty rodzinne Survivors pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in mln zł	524	680	688	745	319,1	183,7	142,1	109,6	108,4
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in zł	1010,96	1277,75	1287,93	1400,76	270,0	181,7	138,6	109,7	108,8

a Notka patrz na str. 285. c Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a See footnote on page 285. c Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (201). WSKAŹNIKI EMERYTUR I RENT NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ EMERYTUR I RENT REALNYCH

INDICES OF NOMINAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AND REAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	105,1	105,4	105,5	103,6	102,9	101,8	102,5	243,6	182,2	130,0	104,3
Average monthly gross nominal retirement and other pension from non-agricultural social security system											
emerytura	105,1	105,1	105,3	103,7	102,5	101,6	102,2	225,4	172,7	128,5	103,8
retirement pension											
renta z tytułu niezdolności do pracy	105,0	106,3	105,6	103,3	103,5	101,7	102,8	239,0	185,0	131,7	104,5
disability pension											
renta rodzinna	104,6	105,5	105,3	102,9	103,1	101,7	102,0	227,3	174,7	128,0	103,7
survivors pension											
Przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto rolników indywidualnych ...	103,3	106,9	106,3	102,1	103,0	100,3	101,5	199,4	158,4	125,8	101,8
Average monthly gross nominal retirement and other pension of farmers											
emerytura	103,2	106,7	105,1	102,0	102,8	100,0	100,9	193,4	154,0	122,4	100,9
retirement pension											
renta z tytułu niezdolności do pracy	103,5	107,7	114,5	103,1	104,1	101,4	102,1	188,0	172,0	141,9	103,5
disability pension											
renta rodzinna	104,3	108,7	105,1	102,2	103,8	100,8	108,8	270,0	181,7	138,6	109,7
survivors pension											
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	104,8	104,0	101,1	100,0	99,4	99,6	102,3	151,9	130,8	111,6	101,9
Prices of consumer goods and services for households of retirees and pensioners											
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ^a	100,3	101,3	104,4	103,6	103,5	102,2	100,2	160,0	139,5	116,4	102,4
Average monthly gross real retirement and other pension from non-agricultural social security system ^a											
emerytura	100,3	101,1	104,2	103,7	103,1	102,0	99,9	148,1	132,0	115,2	101,9
retirement pension											
renta z tytułu niezdolności do pracy	100,2	102,2	104,5	103,3	104,1	102,1	100,5	157,2	141,1	118,0	102,6
disability pension											
renta rodzinna	99,8	101,4	104,2	102,9	103,7	102,1	99,7	149,1	133,2	114,7	101,8
survivors pension											
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto rolników indywidualnych ^a	98,6	102,8	105,1	102,1	103,6	100,7	99,2	131,0	120,6	112,6	99,9
Average monthly gross real retirement and other pension of farmers ^a											
emerytura	98,5	102,6	104,0	102,0	103,4	100,4	98,6	127,1	117,2	109,6	99,0
retirement pension											
renta z tytułu niezdolności do pracy	98,8	103,6	113,3	103,1	104,7	101,8	99,8	124,0	131,7	127,2	101,6
disability pension											
renta rodzinna	99,5	104,5	104,0	102,2	104,4	101,2	106,4	177,2	138,7	124,4	107,7
survivors pension											

a Wskaźniki łańcuchowe (rok poprzedni=100) obliczono jako iloraz wskaźnika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty nominalnej brutto oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów, wskaźniki jednopodstawowe od 2006 r. — metodą nawiązania łańcuchowego.

a Chain indices (previous year=100) are calculated as the ratio of the index of the average monthly gross nominal retirement and other pension and the price index of consumer goods and services for households of retirees and pensioners, and single base indices since 2006 — using the chain-base index method.

TABL. 4 (202). OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG WYSOKOŚCI ŚWIADCZEŃ W MARCU 2017 R.

PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND OTHER PENSIONS PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY BENEFIT AMOUNT IN MARCH 2017

WYSOKOŚĆ ŚWIADCZENIA BRUTTO GROSS BENEFIT AMOUNT	Pobierający emerytury Persons receiving retirement pensions		Pobierający renty z tytułu niezdolności do pracy Persons receiving disability pensions		Pobierający renty rodzinne Persons receiving survivors pensions	
	w tys. in thous.	w odsetkach in percent	w tys. in thous.	w odsetkach in percent	w tys. in thous.	w odsetkach in percent
OGÓŁEM TOTAL	5165,1^a	100,0	900,7^b	100,0	1253,6	100,0
500,00 zł i mniej zł and less	11,4	0,2	x	x	x	x
500,01— 700,00	44,1	0,9	x	x	x	x
700,01— 900,00	105,0	2,0	178,4	19,8	x	x
900,01—1000,00	128,8	2,5	120,2	13,3	83,4	6,7
1000,01—1200,00	255,3	4,9	109,3	12,1	72,8	5,8
1200,01—1400,00	504,3	9,8	129,9	14,4	165,8	13,2
1400,01—1600,00	568,2	11,0	68,5	7,6	159,3	12,7
1600,01—1800,00	603,3	11,7	47,2	5,2	173,0	13,8
1800,01—2000,00	550,5	10,7	38,8	4,3	163,0	13,0
2000,01—2200,00	472,8	9,2	28,4	3,2	112,6	9,0
2200,01—2400,00	388,2	7,5	22,4	2,5	81,2	6,5
2400,01—2600,00	306,7	5,9	21,2	2,4	58,0	4,6
2600,01—2800,00	237,7	4,6	21,6	2,4	42,4	3,4
2800,01—3000,00	181,7	3,5	18,3	2,0	36,3	2,9
3000,01—3200,00	143,2	2,8	17,0	1,9	28,5	2,3
3200,01—3400,00	115,5	2,2	13,7	1,5	24,5	2,0
3400,01—3600,00	96,2	1,9	12,1	1,3	19,5	1,6
3600,01—3800,00	81,7	1,6	9,3	1,0	14,2	1,1
3800,01—4000,00	71,4	1,4	6,9	0,8	7,8	0,6
4000,01—4500,00	132,9	2,6	11,4	1,3	8,1	0,6
4500,01—5000,00	78,7	1,5	8,9	1,0	2,0	0,2
5000,01 zł i więcej zł and more	87,5	1,7	17,1	1,9	1,4	0,1

a, b W tym kobiety: a — 3073,9 tys. (59,5%), b — 303,1 tys. (33,6%).

U w a g a. Przeciętna emerytura w marcu 2017 r. wyniosła 2166,54 zł, renta z tytułu niezdolności do pracy — 1666,79 zł, renta rodzinna — 1899,41 zł.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

a, b Of which women: a — 3073,9 thous. (59,5%), b — 303,1 thous. (33,6%).

Note. In March 2017, the average retirement pension amounted to 2166,54 zł, the average disability pension — 1666,79 zł, and the average survivors pension — 1899,41 zł.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 5 (203). ZMIANY LICZBY EMERYTÓW I RENCISTÓW

CHANGES IN THE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
OGÓŁEM TOTAL					
Liczba emerytów i rencistów na początku roku	9310	8876	8908	8937	Number of retirees and pensioners at the beginning of the year
Przyrost liczby emerytów i rencistów w związku z przyznaniem świadczeń po raz pierwszy	229	404	412	612	Growth in the number of retirees and pensioners receiving benefits for the first time
Ubytek liczby emerytów i rencistów z powodu zgonu	308	325	318	331	Decline in the number of retirees and pensioners as a result of death
Saldo pozostałych zmian ^a	-36	-47	-65	-80	Balance of other changes ^a
Liczba emerytów i rencistów w końcu roku	9195	8908	8937	9138	Number of retirees and pensioners at the end of the year

a Różnica pomiędzy liczbą emerytur i rent przywracanych, wstrzymywanych i zawieszanych.

a Difference between the number of retirement and other pensions renewed, cancelled and suspended.

TABL. 5 (203). **ZMIANY LICZBY EMERYTÓW I RENCISTÓW (dok.)**

CHANGES IN THE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
Z OGÓŁEM — POBIERAJĄCY EMERYTURY I RENTY Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
OF TOTAL — PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND OTHER PENSIONS					
FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Liczba emerytów i rencistów na początku roku	7903	7664	7691	7735	Number of retirees and pensioners at the beginning of the year
Przyrost liczby emerytów i rencistów w związku z przyznaniem świadczeń po raz pierwszy	195	324	329	516	Growth in the number of retirees and pensioners receiving benefits for the first time
pobierających:					persons receiving:
emeryturę	102	230	237	427	retirement pension
rentę z tytułu niezdolności do pracy	50	51	50	48	disability pension
rentę rodzinną	43	43	42	41	survivors pension
Ubytek liczby emerytów i rencistów z powodu zgonu	242	264	262	273	Decline in the number of retirees and pensioners as a result of death
którzy pobierali:					who received:
emeryturę	155	171	172	180	retirement pension
rentę z tytułu niezdolności do pracy	35	33	32	31	disability pension
rentę rodzinną	52	60	58	62	survivors pension
Saldo pozostałych zmian ^a	-21	-33	-23	-24	Balance of other changes ^a
Liczba emerytów i rencistów w końcu roku	7835	7691	7735	7954	Number of retirees and pensioners at the end of the year

^a Różnica pomiędzy liczbą emerytur i rent przywracanych, wstrzymywanych i zawieszanych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Difference between the number of retirement and other pensions renewed, cancelled and suspended.

Source: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (204). **OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2017 R.**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND DISABILITY PENSIONS PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY SEX AND AGE IN 2017

As of 31 XII

WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women	WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
	w tys. in thous.				w tys. in thous.		
EMERYCI RETIREEES				RENCIŚCI PENSIONERS			
OGÓŁEM TOTAL	5494	2212	3282	OGÓŁEM TOTAL	814	544	270
54 lata i mniej and less	45	45	—	29 lat i mniej and less	3	2	1
55—59	90	49	41	30—39	29	18	11
60—64	1176	198	978	40—49	99	58	41
65—69	1745	771	974	50—54	100	57	43
70—74	1002	473	529	55—59	199	114	85
75—79	661	317	344	60—64	209	187	22
80 lat i więcej and more	775	359	416	65 lat i więcej and more	175	108	67

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Source: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 7 (205). ZASIŁKI, ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA POWYPADKOWE Z TYTUŁU UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO^aALLOWANCES, REHABILITATION BENEFITS AND ONE-OFF ACCIDENT COMPENSATIONS FROM SOCIAL SECURITY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
WYPŁATY w mln zł PAYMENTS in mln zł					
Poza rolnikami indywidualnymi Excluding farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy	6820,8	9826,9	10615,2	11309,7 ^b	sickness
macierzyński ^c	2938,8	7555,7	7745,3	7863,6	maternity ^c
w tym z tytułu urlopu:					of which due to leave:
ojcowskiego	253,4	238,7	282,2	father's
rodzicielskiego	x	3085,6	3746,3	4055,5	parental's
opiekuńczy	489,1	701,3	790,1	883,3	care
pogrzebowy	2065,7	1369,2	1357,4	1405,0	funeral
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	253,7	157,9	162,8	168,2	for insured persons and members of their families
po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin	1802,5	1204,0	1187,6	1230,4	for retirees, pensioners and members of their families
po pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne	3,8	2,4	2,4	2,2	for persons receiving pre-retirement allowances and benefits
po pobierających rentę socjalną	5,7	4,9	4,6	4,2	for persons receiving social pension
wyrównawczy	0,8	0,6	0,6	0,6	compensatory
Świadczenia rehabilitacyjne	924,4	1370,4	1525,2	1665,5	Rehabilitation benefits
Jednorazowe odszkodowania powypadkowe	324,8	307,9	308,4	320,5	One-off accident compensations
w tym z tytułu wypadków śmiertelnych	42,7	31,8	34,5	35,3	of which for fatal accidents
Rolnicy indywidualni Farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy	393,1	392,6	366,6	341,3	sickness
macierzyński	99,4	101,4	163,3	208,2	maternity
pogrzebowy	369,8	217,6	205,5	209,2	funeral
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	32,5	20,9	21,6	21,7	for insured persons and members of their families
po emerytach i rencistach ^d	337,3	196,7	183,9	187,5	for retirees and pensioners ^d
Jednorazowe odszkodowania powypadkowe	58,2	71,8	69,2	66,4	One-off accident compensations
w tym z tytułu wypadków śmiertelnych	5,3	5,0	6,6	5,6	of which for fatal accidents

a Brutto, z pewnymi wyjątkami — patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 281. b Ponadto za czas niewykonywania pracy z powodu absencji chorobowej zostały wypłacone wynagrodzenia przez zakłady pracy w wysokości 6340,8 mln zł oraz z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 0,9 mln zł. c Rozszerzenie możliwości korzystania z urlopów uprawniających do tego zasiłku wynika ze zmian ustawowych (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 159, z późniejszymi zmianami). d Bez członków rodzin (uwzględnieni w pozycji „po ubezpieczonych i członkach ich rodzin”).

a Gross, with some exceptions — see general notes, item 2 on page 281. b Moreover, employers paid wages and salaries for health-related absences from work in the amounts of 6340,8 mln zł as well as from the Guaranteed Employee Benefit Fund in the amounts of 0,9 mln zł. c Extending the possibility of taking leave providing entitlement to this type of allowance results from legal changes (uniform text Journal of Laws 2014 item 159, with later amendments). d Excluding members of the families (considered in the position "for insured persons and members of their families").

TABL. 7 (205). ZASIŁKI, ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA POWYPADKOWE Z TYTUŁU UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO^a (dok.)ALLOWANCES, REHABILITATION BENEFITS AND ONE-OFF ACCIDENT COMPENSATIONS FROM SOCIAL SECURITY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PRZECIĘTNY ZASIŁEK, ŚWIADCZENIE I ODSZKODOWANIE w zł AVERAGE ALLOWANCE, BENEFIT AND COMPENSATION in zł					
Poza rolnikami indywidualnymi Excluding farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy — dziennie	57,16	70,91	72,71	75,49	sickness — daily
macierzyński ^c — dziennie	68,95	75,47	76,34	75,44	maternity ^c — daily
w tym z tytułu urlopu:					of which due to leave:
ojcowskiego	121,68	123,90	128,74	father's
rodzicielskiego	x	69,22	72,33	70,99	parental's
opiekuńczy — dziennie	63,45	77,24	80,54	84,44	care — daily
pogrzebowy — jednorazowo	6398,14	3993,88	3994,42	3994,58	funeral — one-off
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	6399,75	3991,71	3995,24	3993,62	for insured persons and members of their families
po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin	6399,29	3994,49	3994,57	3994,94	for retirees, pensioners and members of their families
po pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne	6396,21	3995,08	3998,55	3995,15	for persons receiving pre-retirement allowances and benefits
po pobierających rentę socjalną ...	5991,51	3913,82	3924,18	3928,96	for persons receiving social pension
wyrównawczy — dziennie	23,45	32,99	31,29	34,48	compensatory — daily
Świadczenie rehabilitacyjne — miesięcznie	1270,69	1465,17	1535,16	1588,45	Rehabilitation benefit — monthly
Jednorazowe odszkodowanie powypadkowe	4101,95	4591,58	4693,06	4894,36	One-off accident compensation
w tym z tytułu wypadku śmiertelnego	48675,65	64744,35	69725,24	80661,06	of which for fatal accident
Rolnicy indywidualni Farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy — dziennie	10,00	10,00	10,00	10,00	sickness — daily
macierzyński — miesięcznie ^e	2765,80	3466,89	884,13	980,55	maternity — monthly ^e
pogrzebowy — jednorazowo	6439,45	3999,16	3999,54	3999,00	funeral — one-off
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	6444,49	3998,92	3999,38	3997,24	for insured persons and members of their families
po emerytach i rencistach ^d	6438,96	3999,19	3999,56	3999,20	for retirees and pensioners ^d
Jednorazowe odszkodowanie powypadkowe	3411,53	4881,28	4968,89	4875,34	One-off accident compensation
w tym z tytułu wypadku śmiertelnego	50285,90	62630,00	67680,41	59315,79	of which for fatal accident

a Brutto, z pewnymi wyjątkami — patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 281. c Rozszerzenie możliwości korzystania z urlopów uprawniających do tego zasiłku wynika ze zmian ustawowych (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 159, z późniejszymi zmianami). d Bez członków rodzin (uwzględnieni w pozycji „po ubezpieczonych i członkach ich rodzin”). e W latach 2010 i 2015 — jednorazowo.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a w zakresie zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin — łącznie z danymi Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Gross, with some exceptions — see general notes, item 2 on page 281. c Extending the possibility of taking leave providing entitlement to this type of allowance results from legal changes (uniform text Journal of Laws 2014 item 159, with later amendments). d Excluding members of the families (considered in the position "for insured persons and members of their families"). e In 2010 and 2015 — one-off.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund and in regard to funeral allowance for retirees, pensioners and members of their families — including data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice.

TABL. 8 (206). ŚWIADCZENIA RODZINNE
FAMILY BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ w tys. AVERAGE MONTHLY NUMBER OF PAID BENEFITS in thous.					
Zasiłek rodzinny	3003,3	2035,4	2206,4	2195,5	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					Supplement to the family allowance due to:
urodzenia dziecka	15,2	9,8	13,3	13,1	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	111,9	42,2	53,3	59,8	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	139,4	96,5	100,4	99,3	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	172,9	132,1	137,2	133,6	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	178,0	127,1	165,0	188,7	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	326,0	204,3	211,1	201,9	undertaking education outside the place of residence by a child
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	504,7	334,5	339,9	334,2	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	34,4	23,3	25,4	25,0	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	x	x	78,0	94,9	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					Attendance benefits:
zasiłek pielęgnacyjny	873,0	920,8	916,8	912,4	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	x	26,8	39,3	43,9	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	108,4	111,7	117,2	123,2	nursing benefit
WYPŁATY ŚWIADCZEŃ w mln zł BENEFIT PAYMENTS in mln zł					
Zasiłek rodzinny	3090,9	2476,7	2942,2	3023,1	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					Supplement to the family allowance due to:
urodzenia dziecka	182,5	117,5	129,4	127,0	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	517,0	196,6	246,1	264,0	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	292,0	205,6	227,0	228,9	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	159,0	126,5	160,1	167,9	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	213,5	152,5	159,3	149,0	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	208,0	138,2	169,3	170,9	undertaking education outside the place of residence by a child
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	484,5	327,3	366,1	373,4	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	412,8	279,2	304,7	300,0	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	x	x	862,9	1044,6	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					Attendance benefits:
zasiłek pielęgnacyjny	1602,8	1690,5	1683,2	1675,1	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	x	163,3	241,7	270,5	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	667,1	1595,0	1816,9	2065,4	nursing benefit

TABL. 8 (206). ŚWIADCZENIA RODZINNE (dok.)

FAMILY BENEFITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE w zł AVERAGE MONTHLY BENEFIT in zł					
Zasiłek rodzinny	85,76	101,40	111,13	114,75	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					Supplement to the family allowance due to:
urodzenia dziecka	999,98	999,95	810,63	805,53	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	385,03	388,41	384,61	367,97	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	174,55	177,58	188,44	192,14	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	76,66	79,83	97,25	104,76	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	100,00	100,00	80,46	65,77	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	53,16	56,37	66,82	70,56	undertaking education outside the place of residence by a child
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80,00	81,55	89,76	93,11	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	999,97	999,99	1000,00	999,99	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	x	x	921,73	917,75	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					Attendance benefits:
zasiłek pielęgnacyjny	153,00	153,00	152,99	152,99	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	x	507,89	512,35	513,82	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	512,93	1190,34	1292,31	1397,19	nursing benefit

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9 (207). ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”

CHILD-RAISING BENEFIT "FAMILY 500+"

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016 ^a	2017	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie w tys.	2522,7	2520,6	Average monthly number of families receiving benefit in thous.
z jednym dzieckiem	632,8	665,5	with one child
z dwojgiem dzieci i więcej	1889,9	1855,1	with two children and more
Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	3808,0	3797,1	Average monthly number of children on which families receiving benefit in thous.
Wyплаты świadczenia w mln zł	17080,9	23171,3	Benefit payments in mln zł

a Dane dotyczą okresu — 1 IV—31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Data concern the period — 1 IV—31 XII.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 10 (208). ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

ALIMONY FUND BENEFIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba wypłaconych świadczeń w tys.	327,2	322,6	307,5	283,4	Average monthly number of paid benefits in thous.
Wypłaty świadczeń w mln zł	1218,8	1483,3	1437,4	1346,7	Benefit payments in mln zł
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł ...	310,38	383,08	389,57	395,94	Average monthly benefit in zł

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 11 (209). RENTA SOCJALNA BRUTTO

GROSS SOCIAL PENSION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba wypłaconych świadczeń w tys.	248,2	272,4	275,9	278,3	Average monthly number of paid benefits in thous.
Wypłaty świadczeń w mln zł	1747,0	2385,1	2427,3	2745,5	Benefit payments in mln zł
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł ...	586,46	729,66	733,19	822,04	Average monthly benefit in zł

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Source: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 12 (210). ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH ORAZ ZASIŁKI I ŚWIADCZENIA PRZEDEMERYTALNE BRUTTO

GROSS UNEMPLOYMENT BENEFITS AS WELL AS PRE-RETIREMENT ALLOWANCES AND BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ w tys.

AVERAGE MONTHLY NUMBER OF PAID BENEFITS in thous.

Zasiłek dla bezrobotnych	345,7	231,6	201,2	175,1	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	79,1	19,1	12,0	7,0	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	73,0	168,4	171,9	160,7	Pre-retirement benefit

WYPŁATY ŚWIADCZEŃ w mln zł

BENEFIT PAYMENTS in mln zł

Zasiłek dla bezrobotnych	2622,9	2069,8	1790,2	1550,6	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	777,9	222,7	141,0	82,9	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	818,1	2069,8	2124,6	1978,3	Pre-retirement benefit

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE w zł

AVERAGE MONTHLY BENEFIT in zł

Zasiłek dla bezrobotnych	632,31	744,89	741,51	737,88	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	819,89	969,73	976,04	986,67	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	933,40	1024,25	1029,90	1026,12	Pre-retirement benefit

U w a g a. Ponadto w 2017 r. z Funduszu Pracy wypłacono zatrudnionym przy pracach interwencyjnych — 228,1 mln zł i przy robotach publicznych — 333,2 mln zł, a także wypłacono bezrobotnym stypendia za okres: szkolenia — 45,3 mln zł, stażu u pracodawcy — 1069,9 mln zł oraz przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy — 2,7 mln zł.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

N o t e. Moreover, in 2017, from the Labour Fund, the following amounts were paid to workers performing intervention works — 228,1 mln zł and public works — 333,2 mln zł and also scholarships were paid to unemployed persons for the time of: training — 45,3 mln zł, employer sponsored traineeships — 1069,9 mln zł and adult scholarships for the time of an occupational training of adults in the workplace — 2,7 mln zł.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem, jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama, czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2010 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

W 2017 r. badaniem objęto 36655 gospodarstw domowych, tj. ok. 0,3% ogólnej liczby gospodarstw domowych.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału, przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania, na opłatę za usługi oraz wyposażenie gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. Grupy gospodarstw domowych reprezentujące podstawowe grupy społeczno-ekonomiczne ludności ustalono na podstawie kryterium **wyłącznego lub głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania**, a mianowicie:

1) dochód z pracy najemnej — **gospodarstwa pracowników;**

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. Included in the survey there are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintaining himself/herself, i.e., income is not combined with the income of others, regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2010 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2011.

In 2017 the survey covered 36655 households, i.e., approximately 0,3% of the total number of households.

2. The household budget survey is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods, on payments for services as well as on equipment of the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. Household groups representing the basic socio-economic groups of the population were established on the basis of the **exclusive or main** (predominate) **source of maintenance**, i.e.:

1) income from hired work — **households of employees;**

- 2) dochód z użytkowanego przez siebie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie — **gospodarstwa rolników**;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, tj. z prowadzenia działalności gospodarczej poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, z wykonywania wolnego zawodu (np. twórcy, artyści, adwokaci) — **gospodarstwa pracujących na własny rachunek**;
- 4) emerytura — **gospodarstwa emerytów**;
- 5) renta — **gospodarstwa rencistów**;
- 6) źródło niezarobkowe inne niż emerytura lub renta — **gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł**.

4. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 2) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) osoby **pracujące**, do których zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolnej;
- 2) osoby **pobierające emeryturę lub rentę**, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;
- 3) osoby **utrzymujące się z niezarobkowych źródeł** innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne (m.in. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” — od II kwartału 2016 r., renta socjalna, zasiłki stałe, okresowe oraz pozostała pomoc pieniężna, materialna i w formie usług, stypendia, świadczenia dla bezrobotnych), dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości — budynków, gruntów — niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);
- 4) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego. Do grupy tej nie zalicza się dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” (od II kwartału 2016 r.).

- 2) income from the use of a private farm in agriculture — **households of farmers**;
- 3) income from self-employment, i.e., from conducting economic activity, other than farming, from practising a learned profession (e.g., creators, artists, lawyers) — **households of the self-employed**;
- 4) retirement pension — **households of retirees**;
- 5) other pension — **households of pensioners**;
- 6) non-earned source other than retirement pension or other pension — **households maintained from non-earned sources**.

4. The categories of persons who are members of households (table 2) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) **employed** persons include:
 - a) hired employees for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, order agreements, verbal contracts, etc.),
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from work in private farm in agriculture,
 - c) self-employed persons (including contributing family workers) for whom the main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production cooperatives since 2005;
- 2) persons **receiving retirement pension or other pension** for whom the main source of maintenance is the retirement or other pension;
- 3) persons **maintained from non-earned sources** other than retirement or other pension for whom the main source of maintenance are: social security allowances or other social benefits (i.a. family allowance, supplements to family allowance, nursing allowances and benefits, child-raising benefit "Family 500+" — since the second quarter of 2016, social pension, permanent and temporary benefits and other aid, whether monetary, material or in the form of services, scholarships, unemployment benefits), income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);
- 4) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household. This group excludes children aged 15—18 receiving child-raising benefit "Family 500+" (since the second quarter of 2016).

5. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

6. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości — budynków, gruntów — niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (tj. przychody minus nakłady);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, tj.:
 - a) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, który obejmuje: emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowy — po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe

5. Household revenues and expenses are classified in accordance with national accounts. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

6. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits — from social security benefits and from other social benefits), excluding contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour contract — which includes all income obtained from work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sickness allowances (taken during the period of employment), compensatory and care allowances, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernising a dwelling or a house);
- 4) income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in cooperatives) and income from rental of real estate not connected with the conducted economic activity (i.e. revenues minus investments);
- 5) income from social benefits, i.e.:
 - a) income from social security benefits, which includes: retirement pensions, other pensions, allowances (of which sickness allowances — after termination of employment), rehabilitation benefits and one-off accident

- odszkodowania wypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych,
- b) dochód z pozostałych świadczeń społecznych, który obejmuje m.in.: zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” — od II kwartału 2016 r., rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia oraz pomoc od instytucji niekomercyjnych (w tym dary);
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

7. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, jak również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zregulowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi”.

8. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, jak również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

9. Dane o liczbie jednostek konsumpcyjnych w gospodarstwie domowym ustalono na podstawie wag, określających zapotrzebowanie osoby fizycznej na wartości kaloryczne spożywanych pokarmów w zależności od wieku i płci. Wagi te wynoszą: dla dzieci w wieku poniżej 1 roku — 0,25, 1 roku — 0,30, 2 lat — 0,40, 3—7 lat — 0,50, 8—11 lat — 0,60, 12—13 lat — 0,70, dla dziewcząt w wieku 14—17 lat — 0,75, dla chłopców w wieku 14—17

compensations as well as since 2005, structural pensions for farmers,

- b) income from other social benefits, which includes among others: unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits, family benefits, child-raising benefit "Family 500+" — since the second quarter of 2016, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships and assistance from non-commercial institutions (of which gifts);
- 6) other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

7. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services".

8. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

9. Data regarding the number of consumer units in a household were established on the basis of weights, defining the needs of a natural person in caloric value of consumed nourishment depending on age and sex. These weights amount to: for children below the age of 1 — 0,25, 1 year — 0,30, 2 years — 0,40, 3—7 years — 0,50, 8—11 years — 0,60, 12—13 years — 0,70, for girls aged 14—17 years — 0,75, for boys aged 14—17 years — 0,85,

lat — 0,85, dla kobiet w wieku 18 lat i więcej — 0,85 i dla mężczyzn w wieku 18 lat i więcej — 1,00.

10. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych obrazują dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez poszczególne grupy społeczno-ekonomiczne ludności.

Podstawę do opracowania wskaźników cen dla grup gospodarstw domowych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych (ok. 1400—1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP).

11. Zasięg ubóstwa — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego) zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 — każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 — każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z 2 osób dorosłych i 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 668 zł, a 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dziećmi w wieku poniżej 14 lat) — 1802 zł, w IV kwartale 2016 r. było to 770 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 2080 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2017 r. odpowiednio: 799 zł oraz 2157 zł.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1508), uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. Od 2010 r. do III kwartału 2012 r. obowiązywały następujące kwoty progowe — 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Od IV kwartału 2012 r. do III kwartału 2015 r. kwoty te wynosiły 542 zł dla gospodarstw 1-osobowych i 456 zł na

for women aged 18 and over — 0,85 and for men aged 18 and over — 1,00.

10. Price indices by household groups illustrate changes in prices of consumer goods and services purchased by particular socio-economic groups of the population.

The basis for compiling the price indices for groups of households is price observation of representatives of consumer goods and services (approximately 1400—1800 in various years).

The consumer price indices have been calculated applying the weight system based on the structure of expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is made on the basis of the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP, until 2013 — COICOP/HICP).

11. Poverty rates — a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0,7 — to any other person at that age and weight 0,5 — to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty threshold for a 4-person household consisting of 2 adult persons and 2 children at the age under 14 is 2,7 times as high as that for a 1-person household.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the relative poverty threshold was 668 zł for 1-person households and 1802 zł for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2016 the threshold was 770 zł for 1-person households and 2080 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2017: 799 zł and 2157 zł, respectively.

„Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system. From 2010 to the third quarter of 2012 the poverty line remained at the level of 477 zł for 1-person households and 351 zł per 1 person for multi-person households. From the fourth quarter of 2012 to the third quarter of 2015 the poverty threshold amounted to 542 zł for 1-person households and 456 zł per 1 person for multi-person households.

1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Natomiast od IV kwartału 2015 r. obowiązują kwoty odpowiednio: 634 zł oraz 514 zł.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 466 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat) — 1257 zł, w IV kwartale 2016 r. było to 550 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1486 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2017 r. odpowiednio: 582 zł oraz 1571 zł.

12. Ze względu na małą liczbę gospodarstw domowych objętych badaniem nie zamieszczono:

- w tabl. 1 — wyników badań dotyczących przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego i przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę dla gospodarstw: rolników, pracujących na własny rachunek, utrzymujących się z niezarobkowych źródeł, a także dla gospodarstw rencistów o liczbie osób 5 i więcej;
- w tabl. 2—6 oraz 9 i 10 — wyników badań dla grupy gospodarstw domowych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł.

13. Dane opracowane na podstawie wyników reprezentacyjnego badania budżetów gospodarstw domowych mogą różnić się od wielkości „makro” prezentowanych w dziale „Rachunki narodowe”.

However, since the fourth quarter of 2015, the following amounts are applicable: of 634 zł and 514 zł, respectively.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of the satisfaction of needs below which there is a threat to the biological existence and to psychophysical human development. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the extreme poverty threshold was 466 zł for 1-person households and 1257 zł for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2016 the threshold was 550 zł for 1-person households and 1486 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2017: 582 zł and 1571 zł, respectively.

12. Due to the small number of households covered by the survey the following were not included:

- in table 1 — the results of the survey concerning the average monthly available income and average monthly expenditures per capita for households of: farmers, the self-employed and households maintained from non-earned sources, as well as of pensioners with a specified number of persons 5 and more;
- in tables 2—6, as well as 9 and 10 — the results for the group of households maintained from non-earned sources.

13. Data compiled on the basis of the results of the sample survey of household budgets can differ from the "macro" data presented in the chapter "National accounts".

TABL. 1 (211). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
 HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons					
			1	2	3	4	5	6 i więcej and more
Gospodarstwa domowe objęte badaniem Households included in the survey	2010	37412	6700	11087	7838	6737	3003	2047
	2015	37148	7455	12040	7446	6199	2487	1521
	2016	36886	7590	12085	7300	6130	2363	1418
	2017	36655	7823	12170	7021	5995	2315	1331
Gospodarstwa pracowników Households of employees	2010	18441	1454	4114	4958	4720	2014	1181
	2015	18336	1768	4603	4912	4453	1692	908
	2016	17877	1809	4548	4779	4367	1558	816
	2017	17708	1899	4588	4665	4281	1530	745
na stanowiskach robotniczych in manual labour positions	2010	9810	475	1789	2509	2725	1396	916
	2015	9456	604	2107	2488	2441	1117	699
	2016	9028	627	2040	2416	2324	993	628
	2017	8801	653	2100	2296	2232	970	550
na stanowiskach nierobotniczych in non-manual labour positions	2010	8631	979	2325	2449	1995	618	265
	2015	8880	1164	2496	2424	2012	575	209
	2016	8849	1182	2508	2363	2043	565	188
	2017	8907	1246	2488	2369	2049	560	195
Gospodarstwa rolników Households of farmers	2010	1909	64	263	380	446	351	405
	2015	1681	80	310	350	385	282	274
	2016	1689	80	334	320	414	277	264
	2017	1658	82	340	344	381	270	241
Gospodarstwa pracujących na własny rachunek Households of the self-employed	2010	2657	164	583	719	792	253	146
	2015	2457	200	618	622	688	225	104
	2016	2500	194	639	647	686	227	107
	2017	2508	214	638	599	718	227	112
Gospodarstwa emerytów i rencistów Households of retirees and pensioners	2010	12937	4469	5810	1549	596	285	228
	2015	13118	4765	6164	1314	504	205	166
	2016	13323	4926	6247	1333	480	210	127
	2017	13282	5064	6307	1189	423	178	121
emerytów of retirees	2010	10435	3336	5070	1218	441	201	169
	2015	10722	3617	5378	1054	381	164	128
	2016	11009	3800	5517	1064	368	162	98
	2017	11137	3922	5648	989	327	144	107
rencistów of pensioners	2010	2502	1133	740	331	155	84	59
	2015	2396	1148	786	260	123	41	38
	2016	2314	1126	730	269	112	48	29
	2017	2145	1142	659	200	96	34	14
Gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł Households maintained from non-earned sources	2010	1468	549	317	232	183	100	87
	2015	1556	642	345	248	169	83	69
	2016	1497	581	317	221	183	91	104
	2017	1499	564	297	224	192	110	112

302 Budżety gospodarstw domowych

TABL. 1 (211). GOSPODARSTWA DOMOWE (cd.)

HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons						6 i więcej and more
		1	2	3	4	5		
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w zł	2010	1200,82	1802,92	1625,18	1317,84	1060,06	850,23	706,16
Average monthly available income per capita in zł	2015	1386,16	2049,31	1831,59	1522,11	1245,23	999,29	829,78
	2016	1474,56	2078,09	1898,10	1576,59	1342,32	1116,19	985,64
	2017	1598,13	2135,55	1984,93	1687,55	1498,75	1257,59	1142,14
w tym: of which:								
Gospodarstwa pracowników	2010	1209,55	2635,08	1934,97	1362,24	1073,91	851,81	707,37
Households of employees	2015	1386,87	2825,38	2090,48	1573,52	1249,75	1000,61	844,52
	2016	1494,79	2940,62	2162,11	1631,26	1369,99	1130,97	993,09
	2017	1607,77	2946,14	2270,90	1731,92	1492,51	1261,35	1099,30
na stanowiskach robotniczych	2010	899,01	1672,73	1374,39	1055,02	856,75	756,77	661,30
in manual labour positions	2015	1081,00	1924,31	1610,22	1291,54	1028,52	889,94	774,48
	2016	1205,44	2042,74	1732,27	1366,04	1163,53	1023,31	917,81
	2017	1319,58	2127,59	1813,87	1475,89	1262,06	1131,24	1056,00
na stanowiskach nierobotniczych	2010	1613,93	3077,26	2330,30	1647,71	1348,39	1050,43	862,83
in non-manual labour positions	2015	1761,36	3261,15	2461,36	1835,34	1491,07	1197,74	1074,56
	2016	1831,15	3390,64	2475,01	1872,97	1581,30	1305,49	1231,63
	2017	1928,13	3356,33	2613,52	1953,92	1722,84	1466,80	1213,65
Gospodarstwa emerytów i rencistów	2010	1189,42	1475,49	1342,84	1034,09	829,62	698,42	554,01
Households of retirees and pensioners	2015	1438,04	1754,01	1604,00	1272,05	1012,91	871,67	706,43
	2016	1498,78	1771,91	1659,73	1297,61	1087,52	975,39	814,06
	2017	1579,03	1830,38	1710,16	1419,25	1177,39	1052,56	921,00
emerytów	2010	1253,61	1518,69	1394,42	1107,74	895,53	773,82	593,06
of retirees	2015	1509,50	1799,45	1670,91	1359,79	1100,94	924,91	774,23
	2016	1568,96	1811,79	1722,94	1381,08	1173,48	1052,55	867,11
	2017	1630,12	1865,17	1767,02	1485,05	1246,26	1097,42	927,47
rencistów	2010	926,47	1347,33	975,28	751,61	639,46	.	.
of pensioners	2015	1114,07	1609,30	1125,12	898,30	730,30	.	.
	2016	1164,48	1635,72	1159,90	945,97	787,78	.	.
	2017	1295,64	1708,77	1194,24	1064,98	923,26	.	.

TABLE 1 (211). **GOSPODARSTWA DOMOWE (dok.)**
HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons						
		1	2	3	4	5	6 i więcej and more	
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w zł Average monthly expenditures per capita in zł	2010	1005,03	1612,61	1362,98	1100,56	874,66	691,11	569,82
	2015	1091,19	1778,00	1434,80	1179,04	968,91	775,83	622,65
	2016	1131,64	1832,80	1469,17	1186,13	1018,02	821,54	689,32
	2017	1176,44	1827,23	1504,58	1247,36	1055,36	884,79	744,58
w tym: of which:								
Gospodarstwa pracowników Households of employees	2010	994,91	2265,71	1584,17	1126,89	883,53	690,69	566,56
	2015	1075,53	2368,34	1608,72	1203,76	970,00	786,32	639,39
	2016	1122,98	2444,49	1645,17	1219,58	1028,46	829,99	704,77
	2017	1168,00	2363,58	1650,55	1287,16	1059,98	895,38	762,27
na stanowiskach robotniczych in manual labour positions	2010	746,18	1553,03	1151,31	891,35	720,12	620,92	509,29
	2015	842,18	1642,28	1276,56	1001,10	802,64	687,02	588,31
	2016	905,37	1776,44	1345,34	1033,74	876,35	742,46	654,61
	2017	963,16	1749,21	1364,48	1110,72	911,33	807,84	720,48
na stanowiskach nierobotniczych in non-manual labour positions	2010	1318,80	2593,16	1889,44	1345,74	1090,07	836,48	759,81
	2015	1361,25	2719,48	1865,23	1391,95	1152,56	963,21	807,14
	2016	1375,96	2779,32	1863,42	1388,96	1184,15	971,88	863,71
	2017	1395,71	2671,45	1865,02	1440,14	1208,58	1033,61	872,67
Gospodarstwa emerytów i rencistów Households of retirees and pensioners	2010	1053,80	1361,54	1158,90	910,35	710,05	631,69	515,85
	2015	1180,53	1547,37	1270,68	1028,20	831,13	668,43	551,29
	2016	1226,95	1601,19	1306,61	1014,12	867,48	717,54	645,53
	2017	1271,01	1615,09	1353,49	1063,15	877,95	783,33	661,19
emerytów of retirees	2010	1098,52	1390,85	1195,22	964,29	754,02	689,71	538,30
	2015	1221,04	1571,25	1309,32	1086,66	888,50	689,85	593,62
	2016	1266,26	1621,32	1344,96	1063,69	916,85	763,12	675,08
	2017	1296,00	1640,90	1382,66	1091,99	916,20	809,36	670,11
rencistów of pensioners	2010	870,63	1274,60	900,08	703,50	583,16	.	.
	2015	996,86	1471,35	994,16	779,17	646,99	.	.
	2016	1039,68	1532,45	1003,31	805,30	695,34	.	.
	2017	1132,36	1524,89	1088,84	907,92	736,80	.	.

TABL. 2 (212). PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB I JEDNOSTEK KONSUMPCYJNYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OBJĘTYCH BADANIEM

AVERAGE NUMBER OF PERSONS AND CONSUMPTION UNITS IN HOUSEHOLDS INCLUDED IN THE SURVEY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe — pracowników Of which households — of employees		
			razem total	na stanowiskach in	
				robotniczych manual labour positions	nierobotniczych non-manual labour positions
Przeciętna liczba osób	2010	2,89	3,33	3,63	2,98
Average number of persons	2016	2,69	3,12	3,36	2,88
	2017	2,66	3,09	3,30	2,87
Pracujących	2010	1,13	1,70	1,71	1,68
Employed	2016	1,09	1,69	1,71	1,67
	2017	1,09	1,69	1,71	1,68
najemnie	2010	0,89	1,60	1,61	1,59
hired	2016	0,88	1,61	1,63	1,60
	2017	0,87	1,61	1,63	1,60
w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie	2010	0,14	0,06	0,09	0,03
on private farm in agriculture	2016	0,12	0,04	0,06	0,03
	2017	0,11	0,05	0,06	0,03
na własny rachunek	2010	0,11	0,04	0,02	0,06
self-employed	2016	0,10	0,04	0,02	0,05
	2017	0,10	0,03	0,02	0,05
Pobierających emeryturę	2010	0,52	0,15	0,15	0,15
Recipients of retirement pension	2016	0,54	0,14	0,15	0,14
	2017	0,55	0,15	0,15	0,14
Pobierających rentę	2010	0,18	0,12	0,13	0,10
Recipients of other pension	2016	0,15	0,09	0,10	0,07
	2017	0,14	0,08	0,10	0,06
Utrzymujących się z niezarobkowych źródeł	2010	0,19	0,18	0,22	0,13
Maintained from non-earned sources	2016	0,36	0,42	0,50	0,35
	2017	0,52	0,66	0,75	0,56
w tym z pozostałych świadczeń społecznych	2010	0,12	0,12	0,16	0,07
of which from other social benefits	2016	0,31	0,37	0,45	0,29
	2017	0,47	0,61	0,71	0,51
w tym z zasiłku dla bezrobotnych	2010	0,02	0,02	0,03	0,02
of which from unemployment benefit	2016	0,01	0,01	0,01	0,01
	2017	0,01	0,01	0,01	0,01
Pozostających na utrzymaniu ^a	2010	0,87	1,18	1,40	0,93
Dependents ^a	2016	0,55	0,77	0,90	0,65
	2017	0,36	0,51	0,59	0,43
Przeciętna liczba jednostek konsumpcyjnych	2010	2,45	2,78	3,02	2,49
Average number of consumption units	2016	2,29	2,61	2,82	2,39
	2017	2,26	2,57	2,76	2,38

a W latach 2016 i 2017 bez dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

a In 2016 and 2017 excluding children aged 15—18 receiving child-raising benefit "Family 500+”.

TABL. 2 (212). PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB I JEDNOSTEK KONSUMPCYJNYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OBJĘTYCH BADANIEM (dok.)

AVERAGE NUMBER OF PERSONS AND CONSUMPTION UNITS IN HOUSEHOLDS INCLUDED IN THE SURVEY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gospodarstwa domowe Households of					
	rolników farmers	pracują- cych na własny rachunek the self- employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners			
			razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners	
Przeciętna liczba osób Average number of persons	2010	4,19	3,35	2,01	2,01	2,01
	2016	3,84	3,19	1,89	1,90	1,84
	2017	3,77	3,19	1,85	1,88	1,73
Pracujących Employed	2010	2,09	1,67	0,19	0,19	0,21
	2016	2,08	1,67	0,16	0,16	0,17
	2017	2,06	1,68	0,15	0,15	0,16
najemnie hired	2010	0,27	0,43	0,14	0,13	0,15
	2016	0,31	0,47	0,12	0,12	0,12
	2017	0,29	0,47	0,11	0,11	0,11
w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie ... on private farm in agriculture	2010	1,80	0,05	0,04	0,04	0,05
	2016	1,76	0,04	0,03	0,02	0,04
	2017	1,75	0,04	0,03	0,02	0,04
na własny rachunek self-employed	2010	0,02	1,19	0,01	0,01	0,01
	2016	0,02	1,17	0,01	0,01	0,01
	2017	0,02	1,16	0,01	0,01	0,01
Pobierających emeryturę Recipients of retirement pension	2010	0,42	0,12	1,19	1,45	0,11
	2016	0,41	0,11	1,22	1,45	0,10
	2017	0,40	0,12	1,24	1,46	0,10
Pobierających rentę Recipients of other pension	2010	0,16	0,07	0,30	0,09	1,21
	2016	0,13	0,06	0,25	0,06	1,16
	2017	0,13	0,05	0,23	0,06	1,14
Utrzymujących się z niezarobkowych źródeł Maintained from non-earned sources	2010	0,09	0,12	0,08	0,07	0,11
	2016	0,47	0,40	0,08	0,07	0,16
	2017	0,79	0,74	0,10	0,09	0,17
w tym z pozostałych świadczeń społecznych ... of which from other social benefits	2010	0,08	0,08	0,06	0,05	0,09
	2016	0,45	0,36	0,07	0,06	0,14
	2017	0,78	0,71	0,09	0,08	0,16
w tym z zasiłku dla bezrobotnych of which from unemployment benefit	2010	0,01	0,02	0,01	0,01	0,02
	2016	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01
	2017	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01
Pozostających na utrzymaniu ^a Dependents ^a	2010	1,43	1,37	0,25	0,23	0,37
	2016	0,75	0,95	0,17	0,15	0,25
	2017	0,39	0,60	0,12	0,12	0,15
Przeciętna liczba jednostek konsumpcyjnych Average number of consumption units	2010	3,53	2,77	1,81	1,82	1,76
	2016	3,29	2,63	1,71	1,72	1,63
	2017	3,23	2,63	1,67	1,70	1,53

a W latach 2016 i 2017 bez dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

a In 2016 and 2017 excluding children aged 15—18 receiving child-raising benefit "Family 500+”.

TABL. 3 (213). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
 AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		W tym gospodarstwa domowe Of which households of						
		Ogółem Grand total	pracownik employ- ees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emery- tów retirees	rencis- tów pension- ers
w zł in zł								
Na 1 gospodarstwo domowe	2016	4129,06	4884,76	4933,28	6003,70	2783,22	2934,73	2090,49
Per household	2017	4473,17	5232,52	6731,83	6473,41	2899,05	3041,34	2185,44
Na 1 osobę w gospodarstwie domowym	2016	1474,56	1494,79	1151,28	1792,33	1498,78	1568,96	1164,48
Per capita in household	2017	1598,13	1607,77	1575,57	1918,94	1579,03	1630,12	1295,64
w tym dochód do dyspozycji	2016	1425,75	1452,20	1122,78	1741,66	1424,83	1490,51	1111,91
of which disposable income	2017	1548,87	1564,29	1544,43	1864,68	1507,36	1555,93	1237,94
w tym: of which:								
Dochód z pracy najemnej	2016	778,01	1218,50	152,85	310,87	128,92	137,27	89,13
Income from hired work	2017	831,94	1298,44	162,06	334,38	138,45	143,16	112,34
Dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	2016	48,21	3,89	715,82	12,68	5,89	5,40	8,24
Income from a private farm in agriculture	2017	67,45	2,47	1075,03	0,19	4,32	4,48	3,42
Dochód z pracy na własny rachunek	2016	124,38	25,42	12,60	1251,84	12,18	12,97	8,41
Income from self-employment	2017	134,58	26,38	18,11	1323,99	16,43	17,86	8,50
Dochód ze świadczeń społecznych	2016	459,14	189,06	245,93	162,96	1296,94	1361,15	991,07
Income from social benefits	2017	499,11	223,19	294,66	205,83	1364,71	1413,97	1091,45
z ubezpieczeń społecznych	2016	369,67	106,66	152,59	94,46	1254,52	1327,20	908,29
from social security benefits	2017	381,52	111,11	158,67	100,79	1317,59	1373,42	1007,89
w tym emerytury i renty z tytułu niezdol- ności do pracy	2016	331,10	85,73	139,25	72,88	1154,52	1316,00	385,22
of which retirement and disability pen- sions	2017	341,92	87,90	143,57	81,49	1217,75	1363,87	407,16
emerytury	2016	298,23	67,84	110,02	60,18	1071,93	1286,02	52,04
retirement pensions	2017	310,23	70,10	114,36	69,68	1138,07	1332,25	60,89
renty z tytułu niezdolności do pracy	2016	30,92	17,75	24,92	11,91	75,94	23,92	323,77
disability pensions	2017	29,54	17,56	26,24	11,15	71,73	23,78	337,74
z pozostałych świadczeń społecznych	2016	89,47	82,40	93,34	68,50	42,42	33,95	82,78
from other social benefits	2017	117,58	112,08	135,98	105,04	47,12	40,55	83,56
Pozostały dochód	2016	59,15	54,06	21,42	44,08	50,54	47,65	64,29
Other income	2017	59,67	53,65	25,02	46,82	50,24	45,42	76,97
w tym dary od osób prywatnych	2016	53,88	47,11	16,92	41,00	47,97	45,27	60,84
of which gifts from individuals	2017	55,39	48,59	19,84	43,88	48,71	44,08	74,42

TABL. 4 (214). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		W tym gospodarstwa domowe Of which households of						
		Ogółem Grand total	pracownik employ- ees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emery- tów retirees	rencis- tów pension- ers
		w zł	in zł					
Na 1 gospodarstwo domowe	2016	3168,82	3669,75	3490,57	4403,87	2278,43	2368,54	1866,44
Per household	2017	3292,87	3801,28	3708,62	4616,49	2333,53	2417,97	1910,03
Na 1 osobę w gospodarstwie domowym	2016	1131,64	1122,98	814,59	1314,72	1226,95	1266,26	1039,68
Per capita in household	2017	1176,44	1168,00	867,99	1368,49	1271,01	1296,00	1132,36
Towary i usługi konsumpcyjne ^a	2016	1082,83	1080,39	786,09	1264,05	1152,99	1187,81	987,11
Consumer goods and services ^a	2017	1127,18	1124,52	836,86	1314,22	1199,34	1221,81	1074,66
żywność i napoje bezalkoholowe	2016	273,49	257,92	256,81	274,29	327,26	332,26	303,42
food and non-alcoholic beverages	2017	286,44	271,39	269,11	286,07	341,87	346,28	317,41
żywność	2016	249,20	233,50	237,47	247,68	302,01	306,74	279,49
food	2017	261,16	245,83	248,32	258,62	316,04	320,29	292,42
pieczywo i produkty zbożowe	2016	42,59	40,28	40,30	40,80	50,80	51,25	48,65
bread and cereals	2017	43,95	41,71	41,45	41,74	52,35	52,76	50,10
w tym pieczywo ^b	2016	18,04	16,86	20,70	15,50	21,61	21,61	21,62
of which bread ^b	2017	17,71	16,49	19,76	15,38	21,54	21,50	21,76
mięso	2016	70,58	64,63	76,54	65,99	88,66	90,00	82,26
meat	2017	73,13	67,20	79,86	67,58	92,13	93,23	86,06
w tym: of which:								
mięso surowe	2016	32,16	29,07	38,18	30,83	40,28	41,01	36,81
raw meat	2017	32,66	29,66	39,00	30,60	41,22	41,82	37,92
w tym drób	2016	13,34	12,26	15,04	13,34	16,11	16,33	15,05
of which poultry	2017	13,35	12,49	14,48	12,92	16,04	16,18	15,23
wędliny i inne przetwory mięsne ^c ...	2016	36,12	33,78	35,60	33,59	44,61	45,18	41,86
processed meat and other meat preparations ^c	2017	38,07	35,64	37,99	35,29	46,94	47,39	44,40
ryby i owoce morza	2016	9,04	8,25	7,27	10,11	11,74	12,13	9,88
fish and seafood	2017	9,07	8,34	7,60	9,90	11,76	12,15	9,61
mleko, sery i jaja	2016	36,27	34,39	34,49	36,96	42,52	43,13	39,65
milk, cheese and eggs	2017	38,24	36,41	36,54	38,52	44,82	45,35	41,84
w tym: of which:								
mleko ^d	2016	6,66	6,03	8,54	5,85	8,11	8,09	8,17
milk ^d	2017	6,70	6,10	8,18	5,95	8,18	8,18	8,19
jogurty	2016	3,72	3,82	2,70	4,25	3,71	3,78	3,37
yoghurt	2017	3,91	4,02	3,01	4,18	3,93	4,00	3,55
sery i twarogi	2016	13,26	12,97	9,65	14,61	15,11	15,44	13,54
cheese and curd	2017	14,15	13,87	10,90	15,58	15,92	16,23	14,22
jaja	2016	6,13	5,35	8,25	5,42	7,99	8,08	7,59
eggs	2017	6,67	5,86	8,52	5,99	8,78	8,88	8,22
oleje i tłuszcze	2016	11,08	9,74	10,46	10,52	15,39	15,73	13,75
oils and fats	2017	12,72	11,19	12,31	12,20	17,69	18,02	15,84
w tym: of which:								
masło	2016	5,12	4,44	4,55	5,52	7,24	7,58	5,63
butter	2017	6,45	5,62	5,70	7,16	9,11	9,41	7,47
tłuszcze roślinne	2016	5,49	4,96	5,39	4,74	7,28	7,28	7,28
vegetable fats	2017	5,75	5,20	5,99	4,74	7,62	7,64	7,47
owoce	2016	17,73	16,50	13,09	20,22	22,33	23,13	18,54
fruit	2017	19,41	18,20	13,44	22,24	24,49	25,19	20,63

a Łącznie z kieszonkowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. c Łącznie z wyrobami garmazeryjnymi, bez przetworów podrobowych. d Bez zagęszczonego i w proszku.

a Including pocket money not considered in terms by types of expenditures. b Excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. c Including ready-to-serve meat products, excluding offal preparations. d Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (214). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (cd.)
 AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
		pracownik employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
					razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
w zł in zł							
Towary i usługi konsumpcyjne ^a (cd.) Consumer goods and services ^a (cont.)							
żywność i napoje bezalkoholowe (dok.) food and non-alcoholic beverages (cont.)							
żywność (dok.) food (cont.)							
warzywa 2016	30,20	28,31	26,25	30,57	36,98	37,46	34,73
vegetables 2017	31,16	29,42	26,72	31,73	37,97	38,49	35,09
w tym ziemniaki 2016	4,07	3,55	5,53	3,20	5,31	5,29	5,42
of which potatoes 2017	3,65	3,20	4,87	2,90	4,84	4,79	5,09
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze 2016	17,70	17,00	16,74	18,01	20,18	20,48	18,70
sugar, jam, honey, chocolate and confectionery 2017	18,57	17,94	17,77	19,04	20,89	21,18	19,24
w tym cukier 2016	2,93	2,46	4,68	2,15	4,00	3,98	4,06
of which sugar 2017	2,74	2,34	4,18	2,03	3,77	3,79	3,65
wyroby żywnościowe, gdzie indziej niesklasyfikowane 2016	14,01	14,39	12,32	14,51	13,41	13,43	13,34
food products n.e.c. 2017	14,90	15,43	12,61	15,67	13,92	13,91	14,01
napoje bezalkoholowe 2016	24,29	24,42	19,34	26,61	25,25	25,53	23,92
non-alcoholic beverages 2017	25,28	25,56	20,79	27,45	25,83	25,99	24,99
w tym: of which:							
kawa 2016	6,59	6,04	5,61	6,20	8,66	8,75	8,26
coffee 2017	6,76	6,27	5,78	6,53	8,73	8,76	8,57
herbata 2016	2,52	2,25	2,14	2,53	3,44	3,54	2,94
tea 2017	2,59	2,31	2,26	2,66	3,54	3,61	3,14
soki owocowe i warzywne 2016	3,18	3,43	1,94	4,35	2,54	2,58	2,36
fruit and vegetable juices 2017	3,30	3,59	2,03	4,33	2,64	2,71	2,27
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe 2016	27,97	28,87	17,49	29,11	29,16	29,76	26,31
alcoholic beverages and tobacco 2017	28,10	28,51	18,79	29,64	30,51	30,76	29,10
odzież i obuwie 2016	63,32	69,58	48,54	92,00	44,04	45,34	37,85
clothing and footwear 2017	62,22	68,57	53,21	91,11	41,27	42,30	35,52
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii 2016	221,35	205,59	135,78	236,45	282,31	288,35	253,53
housing, water, electricity, gas and other fuels 2017	229,92	214,89	147,06	232,72	294,05	295,68	285,01
w tym: of which:							
zaopatrzenie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem 2016	62,18	58,46	29,75	63,23	80,47	81,67	74,74
water supply and miscellaneous services relating to the dwelling 2017	63,42	59,82	30,82	61,74	82,92	83,39	80,33
nośniki energii 2016	121,84	107,66	82,90	126,52	171,41	174,76	155,44
electricity, gas and other fuels 2017	125,48	111,82	90,56	127,78	175,23	176,07	170,55
energia elektryczna 2016	44,95	41,08	38,41	49,04	56,62	57,59	51,98
electricity 2017	45,29	41,38	40,01	51,46	56,21	56,22	56,14
gaz 2016	24,67	20,62	11,21	32,76	36,78	38,25	29,74
gas 2017	25,37	21,87	12,36	33,23	36,68	37,72	30,90
opał 2016	26,29	21,99	32,61	22,65	37,75	37,50	38,93
liquid and solid fuels 2017	28,47	24,20	37,11	20,74	41,19	40,15	46,96
energia ciepła 2016	25,95	23,96	0,67	22,06	40,26	41,41	34,79
heat energy 2017	26,34	24,36	1,09	22,35	41,14	41,97	36,55

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków.

a Including pocket money not considered in terms by types of expenditures.

TABL. 4 (214). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
 AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracow- ników employ- ees	rolników farmers	pracu- jących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emery- tów retirees	rencis- tów pension- ers
w zł in zł								
Towary i usługi konsumpcyjne ^a (dok.) Consumer goods and services ^a (cont.)								
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	2016 2017	57,73 61,57	58,08 63,05	42,97 48,29	73,15 71,25	58,81 61,96	60,88 63,92	48,95 51,06
zdrowie	2016 2017	60,52 64,81	48,65 52,84	38,79 39,94	58,76 62,75	101,82 108,62	106,73 112,25	78,39 88,49
w tym: of which:								
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urzą- dzenia i sprzęt medyczny	2016 2017	39,39 40,82	29,01 30,35	25,16 25,82	31,18 31,80	75,28 79,03	78,28 81,19	60,96 67,04
w tym wyroby farmaceutyczne	2016 2017	34,98 35,64	25,11 26,24	22,55 23,27	25,99 26,69	69,18 69,94	71,78 71,29	56,83 62,44
usługi ambulatoryjne i inne usługi zwią- zane ze zdrowiem	2016 2017	19,45 21,98	18,59 21,16	12,61 13,51	25,27 28,72	23,17 25,33	24,60 26,50	16,37 18,83
transport	2016 2017	98,40 102,01	113,24 115,48	85,79 86,13	118,21 124,55	66,78 73,45	72,08 78,40	41,52 45,97
środki transportu	2016 2017	17,39 16,41	22,85 20,11	16,65 9,65	16,69 18,72	6,70 10,84	7,11 11,70	4,76 6,05
eksploatacja prywatnych środków trans- portu	2016 2017	68,24 73,55	76,47 82,36	63,21 70,73	90,66 96,47	48,62 50,95	53,43 55,20	25,72 27,39
w tym paliwa	2016 2017	53,07 58,34	59,26 65,49	52,10 58,58	74,77 77,98	36,20 39,10	39,34 42,15	21,27 22,15
usługi transportowe	2016 2017	12,77 12,05	13,91 13,00	5,93 5,76	10,86 9,36	11,45 11,66	11,54 11,50	11,04 12,53
łączność	2016 2017	56,11 55,05	57,34 56,54	42,77 43,80	65,02 61,79	55,95 54,40	57,05 55,03	50,69 50,93
rekreacja i kultura	2016 2017	78,06 81,71	82,70 85,70	38,46 38,54	127,42 139,83	64,52 66,59	67,89 69,57	48,45 50,05
edukacja	2016 2017	10,72 11,33	13,63 14,70	6,35 4,27	20,00 20,46	1,62 1,46	1,79 1,46	0,81 1,45
restauracje i hotele	2016 2017	49,31 53,69	53,50 57,40	15,96 22,72	72,57 89,44	37,76 38,52	38,10 37,91	36,18 41,93
pozostałe towary i usługi	2016 2017	68,03 71,63	69,49 73,54	42,17 44,85	81,27 85,46	71,47 74,68	75,03 76,80	54,51 62,94
w tym higiena osobista	2016 2017	34,80 36,15	37,18 38,83	21,20 21,90	45,14 46,05	30,20 31,22	31,14 32,08	25,76 26,42
Pozostałe wydatki	2016 2017	48,81 49,26	42,59 43,48	28,50 31,14	50,67 54,27	73,96 71,67	78,45 74,18	52,57 57,70

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków.

a Including pocket money not considered in terms by types of expenditures.

TABL. 5 (215). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOSCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracownik employ- ees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
Pieczywo i produkty zbożowe w kg Bread and cereals in kg	2016	5,88	5,38	6,99	4,96	7,29	7,25	7,47
	2017	5,67	5,18	6,72	4,70	7,08	7,06	7,19
w tym: of which:								
ryż rice	2016	0,16	0,15	0,13	0,15	0,21	0,20	0,23
	2017	0,15	0,14	0,12	0,15	0,19	0,19	0,20
pieczywo ^a bread ^a	2016	3,52	3,24	4,51	2,81	4,26	4,22	4,45
	2017	3,31	3,03	4,18	2,61	4,07	4,03	4,30
makaron i produkty makaronowe pasta and pasta products	2016	0,38	0,35	0,36	0,33	0,46	0,45	0,48
	2017	0,38	0,36	0,35	0,32	0,46	0,45	0,47
mąka ^b flour ^b	2016	0,68	0,57	0,99	0,56	0,93	0,92	0,97
	2017	0,63	0,53	0,98	0,51	0,87	0,88	0,85
kasze i ziarna zbóż groats and cereal grains	2016	0,13	0,11	0,14	0,12	0,20	0,20	0,19
	2017	0,12	0,11	0,13	0,10	0,19	0,19	0,16
Mięso w kg Meat in kg	2016	5,32	4,79	6,21	4,50	6,86	6,88	6,76
	2017	5,28	4,77	6,25	4,35	6,86	6,87	6,81
w tym: of which:								
mięso surowe raw meat	2016	3,04	2,70	3,79	2,63	3,94	3,97	3,84
	2017	3,00	2,68	3,77	2,49	3,93	3,94	3,89
w tym drób of which poultry	2016	1,57	1,40	1,81	1,38	2,03	2,04	2,01
2017	1,55	1,40	1,77	1,30	2,01	2,00	2,07	
wędliny i inne przetwory mięsne ^c processed meat and other meat preparations ^c	2016	2,03	1,89	2,14	1,71	2,52	2,51	2,54
	2017	2,04	1,90	2,20	1,70	2,53	2,52	2,53
Ryby i owoce morza ^d w kg Fish and seafood ^d in kg	2016	0,32	0,28	0,31	0,31	0,46	0,48	0,40
	2017	0,29	0,25	0,29	0,27	0,43	0,44	0,35
Mleko ^e w l Milk ^e in l	2016	3,08	2,80	4,09	2,64	3,69	3,68	3,73
	2017	2,99	2,74	3,85	2,60	3,58	3,58	3,59
Jogurty w kg Yoghurt in kg	2016	0,53	0,54	0,38	0,58	0,54	0,55	0,50
	2017	0,52	0,53	0,40	0,53	0,55	0,56	0,49

a, b, d, e Bez: a — pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, b — mąki ziemniaczanej, d — marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, konserw rybnych oraz wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, e — zagęszczonego i w proszku. c Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych.

a, b, d, e Excluding: a — crisp bread, toasted bread and confectionery, b — potato flour, d — pickles, processed sea and fresh-water food and fish, canned fish and ready-to-serve food including coated food products, e — condensed and powdered milk. c Including ready-to-serve food, excluding offal preparations.

TABL. 5 (215). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)

AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracownik employ- ees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self- employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
Sery i twarogi ^f w kg	2016	0,85	0,82	0,67	0,87	1,02	1,03	0,93
Cheese and curd ^f in kg	2017	0,86	0,82	0,71	0,87	1,01	1,03	0,92
Śmietana w l	2016	0,36	0,31	0,36	0,29	0,52	0,52	0,50
Cream in l	2017	0,36	0,31	0,38	0,28	0,52	0,52	0,51
Jaja w szt.	2016	11,64	10,32	14,30	9,93	15,13	15,17	14,97
Eggs in units	2017	11,42	10,14	13,99	9,87	14,93	15,02	14,43
Oleje i tłuszcze w kg	2016	1,13	1,01	1,21	0,91	1,53	1,53	1,53
Oils and fats in kg	2017	1,11	0,99	1,25	0,88	1,51	1,51	1,51
w tym: of which:								
masło	2016	0,28	0,24	0,26	0,29	0,39	0,41	0,31
butter	2017	0,26	0,23	0,24	0,29	0,37	0,38	0,31
tłuszcze roślinne	2016	0,78	0,72	0,87	0,58	1,01	0,99	1,09
vegetable fats	2017	0,78	0,71	0,90	0,56	1,00	0,99	1,07
Owoce w kg	2016	3,66	3,34	3,16	3,75	4,77	4,90	4,16
Fruit in kg	2017	3,64	3,36	2,92	3,67	4,76	4,85	4,28
Warzywa w kg	2016	8,59	7,62	10,53	7,24	11,26	11,26	11,25
Vegetables in kg	2017	8,24	7,31	10,15	6,93	10,90	10,92	10,79
w tym ziemniaki	2016	3,48	3,02	5,24	2,55	4,54	4,50	4,76
of which potatoes	2017	3,16	2,72	4,89	2,30	4,21	4,16	4,50
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze ^g w kg	2016	1,78	1,60	2,35	1,45	2,25	2,26	2,25
Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery ^g in kg	2017	1,72	1,56	2,23	1,44	2,16	2,18	2,09
w tym cukier	2016	1,01	0,85	1,67	0,70	1,39	1,38	1,42
of which sugar	2017	0,93	0,80	1,50	0,66	1,29	1,29	1,26
Kawa w kg	2016	0,18	0,16	0,18	0,15	0,24	0,24	0,25
Coffee in kg	2017	0,18	0,16	0,17	0,15	0,23	0,23	0,24
Herbata w kg	2016	0,05	0,05	0,05	0,05	0,07	0,08	0,07
Tea in kg	2017	0,05	0,05	0,05	0,05	0,07	0,07	0,07
Wody mineralne lub źródlane w l	2016	4,91	4,98	3,45	5,43	5,14	5,26	4,57
Mineral or spring waters in l	2017	5,16	5,29	3,88	5,57	5,29	5,38	4,83
Soki owocowe i warzywne w l	2016	0,97	1,05	0,65	1,24	0,76	0,77	0,71
Fruit and vegetable juices in l	2017	0,97	1,06	0,69	1,18	0,77	0,78	0,70

f Bez serków słodkich. g Łącznie z lodami jadalnymi.

f Excluding sweet cottage cheese. g Including edible ice-cream.

TABL. 8 (218). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017				system wag ^a weight sys- tem ^a	SPECIFICATION
	wskaźniki cen		price indices			weight sys- tem ^a		
	rok poprzedni=100 previous year =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100				
GOSPODARSTWA PRACOWNI- KÓW	99,0	99,4	101,9	124,1	109,1	101,3	100,00	HOUSEHOLDS OF EMPLOYEES
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,4	100,8	104,1	136,9	114,7	104,9	22,43	Food and non-alcoholic beverages
żywność	98,3	100,9	104,5	138,5	115,6	105,4	20,26	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	99,6	100,4	102,1	150,0	115,9	102,5	3,59	bread and cereals
mięso ^b	97,0	100,0	104,8	131,0	116,6	104,8	5,63	meat ^b
ryby i owoce morza	99,7	103,5	103,4	148,6	124,2	107,0	0,75	fish and seafood
mleko, sery i jaja	97,1	98,0	105,9	133,9	115,3	103,8	2,92	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	93,6	99,2	115,8	147,8	122,1	114,9	0,86	oils and fats
owoce	101,7	105,4	107,6	160,5	127,6	113,4	1,39	fruit
warzywa ^c	99,4	102,6	103,0	139,8	100,9	105,7	2,33	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekola- da i wyroby cukiernicze	99,3	104,5	102,4	123,9	115,1	107,0	1,50	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	99,5	99,7	101,0	124,9	108,4	100,7	2,17	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	101,0	100,5	100,9	149,0	117,3	101,4	7,73	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	95,2	95,5	94,7	52,5	73,6	90,4	6,04	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	100,7	99,4	102,0	158,4	118,6	101,4	18,60	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	101,4	101,3	103,1	142,2	114,6	104,4	1,41	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszki- waniem	101,9	102,5	102,5	182,0	134,8	105,1	5,27	water supply and miscellan- eous services relating to the dwelling
nośniki energii	100,1	97,4	101,6	157,6	113,0	99,0	9,76	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	101,6	98,3	102,5	155,3	112,3	100,8	3,74	electricity
gaz	97,4	92,1	98,6	158,4	103,1	90,8	1,88	gas
opał	98,2	97,5	104,9	169,9	114,2	102,3	1,98	liquid and solid fuels
energia cieplna	101,9	100,7	99,6	152,3	121,9	100,3	2,16	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowa- dzenie gospodarstwa domowe- go	99,8	99,9	100,3	112,3	105,3	100,2	5,01	Furnishings, household equipment and routine household mainten- ance
Zdrowie	101,9	99,5	101,4	130,2	113,5	100,9	4,34	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutycz- ne, urządzenia i sprzęt me- dyczny	101,9	97,6	100,0	116,8	106,4	97,6	2,60	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutycz- ne	102,1	97,1	99,7	117,9	106,4	96,8	2,25	of which pharmaceutical prod- ucts
usługi ambulatoryjne i inne usłu- gi związane ze zdrowiem	102,1	102,5	103,6	153,8	125,7	106,2	1,66	out-patient services
Transport	91,1	95,3	103,6	109,0	99,6	98,7	9,71	Transport
Łączność ^e	101,8	99,1	100,5	90,0	92,9	99,6	5,18	Communication ^e
Rekreacja i kultura	100,6	98,4	101,4	105,1	105,4	99,8	7,13	Recreation and culture
Edukacja	101,1	100,8	101,2	120,6	106,3	102,0	1,19	Education
Restauracje i hotele	101,3	101,4	102,2	141,9	116,8	103,6	7,10	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	99,9	101,2	102,2	118,2	110,0	103,4	5,54	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	99,6	99,2	100,3	113,6	105,0	99,5	3,28	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2016 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2016. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oil and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 8 (218). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017				system wag ^a weight sys-tem ^a	SPECIFICATION
	wskaźniki cen		price indices			rok poprzedni=100 previous year =100		
	2005=100	2010=100	2015=100	2016=100	2017=100			
GOSPODARSTWA ROLNIKÓW	98,4	99,1	102,1	122,2	108,2	101,2	100,00	HOUSEHOLDS OF FARMERS
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,3	100,9	104,2	137,9	115,7	105,1	27,74	Food and non-alcoholic beverages
żywność	98,2	101,0	104,5	138,9	116,2	105,5	25,15	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	99,6	100,5	102,2	152,5	116,9	102,7	5,36	bread and cereals
mięso ^b	97,1	100,1	104,9	133,0	117,0	105,0	7,33	meat ^b
ryby i owoce morza	100,2	103,4	103,2	150,9	126,0	106,7	0,96	fish and seafood
mleko, sery i jaja	97,0	98,0	105,7	133,0	115,1	103,6	2,94	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	94,0	99,1	115,0	147,3	121,4	114,0	1,33	oils and fats
owoce	102,0	104,9	106,9	156,5	126,2	112,1	1,26	fruit
warzywa ^c	99,4	101,8	103,9	135,7	100,1	105,8	2,08	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,0	107,7	102,9	119,7	115,0	110,8	2,23	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	99,6	99,7	101,0	125,7	109,0	100,7	2,59	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,1	100,4	100,8	151,5	118,2	101,2	7,28	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	94,9	95,6	94,8	52,1	73,3	90,6	6,42	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	99,8	98,8	102,9	155,5	116,3	101,7	18,05	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^{de}	100,8	101,3	103,2		115,1	104,5	0,03	actual rentals for housing ^{de}
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,1	103,2	102,5	211,0	147,8	105,8	4,00	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	99,0	97,1	103,4	159,3	112,5	100,4	10,95	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	101,6	98,3	102,5	155,3	112,3	100,8	5,17	electricity
gaz	93,6	90,6	103,6	142,0	107,8	93,9	1,51	gas
opał	98,4	98,2	104,7	171,1	114,4	102,8	4,18	liquid and solid fuels
energia cieplna	101,8	100,7	99,6	151,8	121,5	100,3	0,09	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,6	99,8	100,2	110,0	104,2	100,0	5,61	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,9	99,2	101,2	128,5	112,7	100,4	5,16	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,9	97,4	100,0	117,2	106,3	97,4	3,38	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	102,1	97,1	99,7	117,9	106,4	96,8	3,03	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	102,1	102,5	103,6	153,6	125,9	106,2	1,70	out-patient services
Transport	90,4	95,4	104,1	109,2	98,6	99,3	11,03	Transport
Łączność ^f	102,5	99,4	100,0	91,2	94,2	99,4	5,73	Communication ^f
Rekreacja i kultura	100,0	96,0	100,3	98,9	100,9	96,3	4,90	Recreation and culture
Edukacja	101,3	100,6	101,0	119,7	108,6	101,6	0,84	Education
Restauracje i hotele	101,1	101,4	102,3	139,7	116,5	103,7	2,02	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	99,7	101,8	102,1	116,8	109,8	103,9	5,22	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	99,5	99,0	100,2	112,6	104,5	99,2	2,81	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2016 r. b, f Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, f — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym. e Brak informacji o wydatkach w 2009 r. uniemożliwił obliczenie wskaźnika cen przy podstawie 2005=100, metodą nawiązania łańcuchowego.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2016. b, f Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oil and fats", f — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund. e The calculation of the price index (2005=100) using the chain-base index method was impossible due to lack of information on expenditures in 2009.

TABL. 8 (218). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			system wag ^a weight sys- tem ^a	SPECIFICATION	
	wskaźniki cen		price indices					
	rok poprzedni=100 previous year =100		2005= =100	2010= =100	2015= =100			
GOSPODARSTWA PRACUJĄCYCH NA WŁASNY RACHUNEK	99,1	99,4	101,9	122,1	108,7	101,3	100,00	HOUSEHOLDS OF THE SELF-EMPLOYED
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,5	100,9	104,3	137,5	115,3	105,2	19,85	Food and non-alcoholic beverages
żywność	98,4	101,0	104,6	138,9	115,9	105,6	17,89	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	99,6	100,4	102,0	148,5	115,4	102,4	3,01	bread and cereals
mięso ^b	97,1	100,0	104,6	131,0	116,4	104,6	4,75	meat ^b
ryby i owoce morza	99,5	103,8	103,6	148,7	124,3	107,5	0,73	fish and seafood
mleko, sery i jaja	97,1	98,0	105,9	133,3	115,2	103,8	2,66	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	93,3	99,3	117,7	149,6	123,5	116,9	0,78	oils and fats
owoce	101,6	105,7	107,7	161,9	128,9	113,8	1,42	fruit
warzywa ^c	99,9	102,5	103,1	139,8	101,8	105,7	2,15	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,6	103,8	102,4	125,3	115,0	106,3	1,32	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	99,5	99,8	101,0	124,7	108,2	100,8	1,96	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,9	100,3	100,8	140,7	114,8	101,1	6,92	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	95,2	95,5	94,7	52,6	73,2	90,4	6,70	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	100,8	99,1	101,7	157,9	118,0	100,8	17,75	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	101,3	101,3	103,1	141,7	114,8	104,4	1,13	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	101,9	102,5	102,5	186,3	136,4	105,1	4,75	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	100,3	96,9	101,2	157,3	112,1	98,1	9,50	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	101,6	98,3	102,5	155,3	112,3	100,8	3,69	electricity
gaz	98,1	92,4	97,8	161,1	102,3	90,4	2,47	gas
opał	98,5	97,0	104,7	162,9	115,6	101,6	1,69	liquid and solid fuels
energia ciepła	101,9	100,7	99,6	152,1	121,7	100,3	1,65	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,8	99,9	100,4	113,0	105,5	100,3	5,29	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,9	100,1	101,7	132,9	115,4	101,8	4,34	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,8	97,8	100,1	117,1	106,7	97,9	2,31	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	102,1	97,1	99,7	117,9	106,4	96,8	1,92	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	102,1	102,5	103,6	153,5	125,5	106,2	1,86	out-patient services
Transport	90,5	95,0	104,6	105,5	98,4	99,4	8,27	Transport
Łączność ^e	102,2	99,1	100,8	90,4	93,9	99,9	4,81	Communication ^e
Rekreacja i kultura	100,7	99,3	101,8	110,8	108,2	101,1	9,22	Recreation and culture
Edukacja	101,0	100,8	101,3	122,9	107,2	102,1	1,49	Education
Restauracje i hotele	101,2	101,4	102,2	140,3	116,4	103,6	10,04	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	99,9	101,7	101,8	117,9	109,7	103,5	5,32	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	99,6	99,2	100,4	114,1	105,0	99,6	3,29	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2016 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2016. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oil and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 8 (218). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			system wag ^a weight sys- tem ^a	SPECIFICATION	
	wskaźniki cen		price indices					
	rok poprzedni=100 previous year =100		2005= =100	2010= =100	2015= =100			
GOSPODARSTWA EMERYTÓW I RENCISTÓW	99,4	99,6	102,3	130,8	111,6	101,9	100,00	HOUSEHOLDS OF RETIREES AND PENSIONERS
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,2	101,0	104,5	138,0	115,3	105,5	28,90	Food and non-alcoholic beverages
żywność	98,1	101,0	104,8	139,1	115,5	105,8	26,61	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	99,6	100,4	102,1	150,8	116,2	102,5	4,63	bread and cereals
mięso ^b	97,0	100,1	104,8	131,9	117,1	104,9	7,91	meat ^b
ryby i owoce morza	99,7	103,6	103,5	149,5	124,9	107,2	1,05	fish and seafood
mleko, sery i jaja	97,2	98,0	106,0	134,9	114,9	103,9	3,69	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	93,3	99,1	116,3	148,4	122,7	115,3	1,40	oils and fats
owoce	101,7	105,6	108,9	165,0	129,3	115,0	1,85	fruit
warzywa ^c	99,1	103,2	102,7	140,1	99,8	106,0	3,05	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,8	105,7	102,7	123,1	115,8	108,6	1,81	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	99,9	99,9	101,4	127,9	110,2	101,3	2,29	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,9	101,4	101,5	184,7	130,2	102,9	3,52	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	95,7	95,9	95,2	54,5	75,8	91,3	3,89	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	100,6	99,2	101,7	160,3	118,3	100,9	25,80	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	101,2	101,3	102,6	139,0	114,5	103,9	0,31	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	101,8	102,4	102,5	180,4	134,5	105,0	7,35	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	100,0	97,5	101,4	158,5	112,9	98,9	15,69	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	101,6	98,3	102,5	155,3	112,3	100,8	5,22	electricity
gaz	97,4	92,2	98,5	158,2	103,2	90,8	3,39	gas
opał	98,4	98,1	104,6	170,8	114,7	102,6	3,41	liquid and solid fuels
energia cieplna	101,9	100,7	99,6	151,9	121,9	100,3	3,67	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,7	99,9	100,3	112,6	105,3	100,2	5,08	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,9	98,6	100,8	124,3	110,6	99,4	9,18	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,9	97,3	99,9	117,0	106,2	97,2	6,82	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	102,1	97,1	99,7	117,9	106,4	96,8	6,29	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	102,1	102,5	103,6	151,2	125,4	106,2	2,08	out-patient services
Transport	91,5	96,0	104,1	114,6	101,9	99,9	5,78	Transport
Łączność ^e	101,8	99,4	101,2	92,3	94,4	100,6	5,12	Communication ^e
Rekreacja i kultura	101,4	96,7	101,5	110,9	106,0	98,2	5,52	Recreation and culture
Edukacja	101,1	100,6	101,0	119,5	108,0	101,6	0,15	Education
Restauracje i hotele	101,4	101,4	102,2	147,2	117,8	103,6	1,59	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	99,9	102,4	102,5	119,0	111,0	105,0	5,47	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	99,6	99,3	100,4	114,3	105,3	99,7	2,67	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2016 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2016. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oil and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 8 (218). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017				system wag ^a weight sys- tem ^a	SPECIFICATION
	wskaźniki cen			price indices				
	rok poprzedni=100 previous year =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100				
Gospodarstwa emerytów	99,4	99,5	102,3	130,5	111,4	101,8	100,00	Households of retirees
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,3	101,0	104,6	138,5	115,5	105,6	28,44	Food and non-alcoholic beverages
żywność	98,1	101,0	104,8	139,2	115,6	105,8	26,20	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	99,6	100,4	102,1	150,7	116,4	102,5	4,52	bread and cereals
mięso ^b	97,0	100,1	104,8	132,0	117,1	104,9	7,78	meat ^b
ryby i owoce morza	99,6	103,6	103,6	149,4	124,9	107,3	1,06	fish and seafood
mleko, sery i jaja	97,2	98,0	106,0	134,7	114,9	103,9	3,62	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	93,3	99,1	116,6	148,8	123,0	115,6	1,38	oils and fats
owoce	101,7	105,6	108,9	164,8	129,4	115,0	1,86	fruit
warzywa ^c	99,2	103,2	102,7	139,7	99,9	106,0	3,00	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,8	105,6	102,7	123,5	115,7	108,5	1,79	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	99,9	99,9	101,4	127,8	110,1	101,3	2,24	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,9	101,4	101,5	182,2	129,4	102,9	3,49	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	95,8	95,9	95,2	54,5	75,9	91,3	3,88	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	100,6	99,2	101,7	160,3	118,3	100,9	25,59	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	101,2	101,3	102,5	138,4	114,6	103,8	0,28	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	101,8	102,4	102,5	180,4	134,5	105,0	7,25	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	100,0	97,5	101,3	158,7	112,8	98,8	15,52	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	101,6	98,3	102,5	155,3	112,3	100,8	5,14	electricity
gaz	97,5	92,2	98,4	158,8	103,0	90,7	3,42	gas
opał	98,4	98,1	104,6	170,9	114,6	102,6	3,29	liquid and solid fuels
energia ciepła	101,9	100,7	99,6	151,9	121,9	100,3	3,67	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,7	99,9	100,3	112,9	105,3	100,2	5,10	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,8	98,7	100,8	124,5	110,8	99,5	9,35	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,9	97,3	99,9	117,0	106,2	97,2	6,87	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	102,1	97,1	99,7	117,9	106,4	96,8	6,32	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	102,1	102,5	103,6	151,3	125,4	106,2	2,17	out-patient services
Transport	91,4	95,9	104,1	113,7	101,5	99,8	6,05	Transport
Łączność ^e	101,7	99,4	101,3	92,3	94,3	100,7	5,07	Communication ^e
Rekreacja i kultura	101,5	96,9	101,5	111,2	106,3	98,4	5,68	Recreation and culture
Edukacja	101,1	100,7	101,0	119,7	108,0	101,7	0,14	Education
Restauracje i hotele	101,4	101,4	102,2	146,8	117,7	103,6	1,65	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	99,9	101,5	102,6	118,1	110,2	104,1	5,56	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	99,7	99,3	100,4	114,7	105,4	99,7	2,67	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2016 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2016. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oil and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 8 (218). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017				system wag ^a weight system ^a	SPECIFICATION
	wskaźniki cen		price indices			weight system ^a		
	rok poprzedni=100 previous year =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100				
Gospodarstwa rencistów	99,5	99,9	102,2	132,6	112,3	102,1	100,00	Households of pensioners
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,2	100,9	104,4	137,9	114,9	105,3	31,26	Food and non-alcoholic beverages
żywność	98,0	101,0	104,6	139,0	115,3	105,6	28,70	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	99,6	100,4	102,1	151,6	116,4	102,5	5,22	bread and cereals
mięso ^b	96,9	100,1	104,8	131,9	117,0	104,9	8,54	meat ^b
ryby i owoce morza	99,8	103,5	103,3	149,2	124,9	106,9	1,05	fish and seafood
mleko, sery i jaja	97,1	97,9	106,0	134,8	114,7	103,8	3,98	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	93,6	99,0	114,6	146,7	120,8	113,5	1,46	oils and fats
owoce	101,8	105,5	108,9	164,9	128,6	114,9	1,79	fruit
warzywa ^c	98,7	103,2	102,6	138,9	99,0	105,9	3,28	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,6	106,2	102,8	122,4	116,2	109,2	1,97	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	99,9	99,9	101,4	128,1	110,3	101,3	2,56	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,2	101,7	101,7	197,8	133,5	103,4	3,78	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	95,3	95,8	94,9	53,0	74,5	90,9	3,91	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	100,6	99,2	102,0	160,3	118,8	101,2	26,91	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	101,3	101,3	103,0	142,4	114,7	104,3	0,52	actual rentals for housing ^d
zaopatrzenie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	101,8	102,4	102,5	179,7	134,3	105,0	7,87	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	100,0	97,5	101,7	157,7	113,3	99,2	16,59	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	101,6	98,3	102,5	155,3	112,3	100,8	5,64	electricity
gaz	96,8	91,9	99,4	155,7	104,3	91,3	3,23	gas
opał	98,8	98,0	104,4	169,2	114,7	102,3	4,05	liquid and solid fuels
energia ciepła	101,9	100,7	99,6	151,9	121,9	100,3	3,67	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,6	99,9	100,2	112,4	105,1	100,1	5,02	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,9	98,3	100,7	123,3	109,9	99,0	8,32	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,9	97,3	99,9	117,1	106,2	97,2	6,48	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	102,1	97,1	99,7	117,9	106,4	96,8	6,10	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	102,1	102,5	103,6	151,2	125,6	106,2	1,76	out-patient services
Transport	92,1	96,3	103,9	118,0	104,5	100,1	4,14	Transport
Łączność ^e	102,2	99,5	100,8	92,6	94,4	100,3	5,47	Communication ^e
Rekreacja i kultura	101,4	95,2	100,9	107,5	103,4	96,1	4,81	Recreation and culture
Edukacja	101,0	100,4	101,0	120,0	108,0	101,4	0,08	Education
Restauracje i hotele	101,4	101,4	102,2	149,1	118,7	103,6	1,30	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	99,6	107,2	101,6	123,7	114,6	108,9	5,00	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	99,5	99,1	100,3	113,2	104,9	99,4	2,67	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2016 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2016. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oil and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 8 (218). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017				system wag ^a weight system ^a	SPECIFICATION
	wskaźniki cen		price indices			weight system ^a		
	rok poprzedni=100 previous year =100		2005= =100	2010= =100	2015= =100			
GOSPODARSTWA UTRZYMUJĄCYCH SIĘ Z NIEZAROBKOWYCH ŹRÓDEŁ	99,4	99,5	101,9	127,9	110,5	101,4	100,00	HOUSEHOLDS MAINTAINED FROM NON-EARNED SOURCES
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,3	100,8	103,9	137,7	114,5	104,7	28,72	Food and non-alcoholic beverages
żywność	98,1	100,9	104,2	138,8	115,0	105,1	25,98	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	99,6	100,4	102,1	151,2	116,1	102,5	4,92	bread and cereals
mięso ^b	97,0	100,0	104,8	131,9	117,0	104,8	7,21	meat ^b
ryby i owoce morza	99,5	103,3	103,1	149,2	123,6	106,5	0,80	fish and seafood
mleko, sery i jaja	97,0	97,9	106,0	135,2	115,5	103,8	3,82	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	94,2	99,1	113,1	145,1	119,8	112,1	1,09	oils and fats
owoce	101,8	104,9	108,1	160,5	127,1	113,4	1,43	fruit
warzywa ^c	98,5	103,3	102,4	141,7	100,7	105,8	3,01	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,9	105,4	102,5	121,5	114,4	108,0	1,96	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	99,6	99,7	101,0	125,5	108,8	100,7	2,74	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,8	101,6	101,8	187,4	130,3	103,4	4,13	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	95,1	95,3	94,6	51,6	73,0	90,2	6,00	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	101,0	99,5	102,4	157,5	118,9	101,9	26,18	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	101,4	101,4	103,2	143,3	114,8	104,6	4,95	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	101,8	102,3	102,5	178,9	133,6	104,9	7,06	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	100,3	96,8	102,1	156,3	113,3	98,8	12,64	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	101,6	98,3	102,5	155,3	112,3	100,8	4,99	electricity
gaz	96,9	91,9	99,5	155,5	104,3	91,4	2,44	gas
opał	99,1	94,8	105,8	167,7	114,3	100,3	2,80	liquid and solid fuels
energia cieplna	101,9	100,7	99,6	152,1	122,0	100,3	2,41	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,6	99,9	100,2	113,4	105,2	100,1	4,68	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,9	99,3	101,0	127,3	112,4	100,3	4,68	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,8	97,5	100,0	116,9	106,4	97,5	3,31	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	102,1	97,1	99,7	117,9	106,4	96,8	2,87	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	102,1	102,7	103,7	153,3	125,8	106,5	1,29	out-patient services
Transport	92,9	96,1	104,2	119,8	106,1	100,1	5,52	Transport
Łączność ^e	102,0	99,1	100,4	91,1	93,2	99,5	5,75	Communication ^e
Rekreacja i kultura	100,4	97,3	100,2	101,9	102,9	97,5	5,67	Recreation and culture
Edukacja	101,1	100,6	101,1	120,3	107,7	101,7	0,99	Education
Restauracje i hotele	101,5	101,5	102,4	146,3	118,6	103,9	2,53	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	99,5	100,6	100,9	115,4	106,9	101,5	5,15	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	99,4	99,0	100,1	112,2	104,1	99,1	3,52	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2016 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2016. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oil and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 9 (219). WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a
 POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2016	2017	2010	2016	2017	2010	2016	2017
	osoby — w % ogółu osób w gospodarstwach danego typu — o wydatkach poniżej persons — in % of persons living in a given type of household — with expenditures below								
	relatywnej granicy ubóstwa relative poverty threshold				„ustawowej” granicy ubóstwa "legal" poverty threshold				granicy ubóstwa skrajnego extreme poverty threshold
OGÓŁEM TOTAL	17,4	13,9	13,4	7,4	12,7	10,7	5,8	4,9	4,3
miasta urban areas	11,9	9,5	9,0	4,3	8,2	6,7	3,4	2,9	2,4
wieś rural areas	25,9	20,8	20,4	12,2	19,7	16,8	9,6	8,0	7,3
gospodarstwa 1-osobowe one-person households	6,6	5,9	5,8	2,3	3,4	3,2	2,0	2,0	2,1
małżeństwa ^b : marriages ^b :									
bez dzieci na utrzymaniu without dependent children	6,1	5,9	5,8	0,9	2,7	2,1	1,5	1,8	1,7
z: 1 dzieckiem with: child	7,5	6,5	5,6	1,9	4,3	3,1	1,9	1,7	1,3
2	15,1	10,0	8,7	5,5	10,0	7,4	3,9	2,7	2,2
3 i więcej dzieci na utrzyma- niu and more dependent chil- dren	34,2	21,6	18,8	21,9	26,5	20,3	15,3	7,5	6,4
matka lub ojciec z dziećmi na utrzy- maniu mother or father with dependent chil- dren	17,9	12,0	9,6	9,7	11,8	8,3	7,3	5,6	2,5
W tym gospodarstwa: Of which households of:									
pracowników employees	16,6	12,5	11,9	7,1	11,9	9,7	5,3	3,9	3,3
rolników farmers	26,5	26,5	25,8	12,3	25,8	21,6	9,0	11,0	9,7
pracujących na własny rachunek the self-employed	9,8	8,3	8,5	3,5	8,1	6,8	2,3	2,2	2,6
emerytów retirees	13,2	10,9	11,9	4,0	8,0	7,3	3,8	3,9	4,4
rencistów pensioners	25,7	21,8	20,0	10,1	16,9	14,0	9,7	8,5	7,3

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 299. b Łącznie ze związkami partnerskimi.
 a See general notes, item 11 on page 299. b Including cohabiting couples.

TABL. 10 (220). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^aHOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		W tym gospodarstwa domowe Of which households of						
		Ogółem Grand total	pracownik employ- ees	rol- ników farmers	pracu- jących na włas- ny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emery- tów re- tires	renci- stów pen- sioners
Chłodziarka, chłodziarko-zamrażarka	2010	98,5	98,8	99,3	98,7	98,5	98,7	97,6
Refrigerator, fridge-freezer	2017	98,7	98,9	99,3	99,0	98,6	98,8	98,0
Pralka automatyczna	2010	89,9	94,7	87,2	97,4	83,8	84,7	80,1
Automatic washing machine	2017	96,3	98,2	96,9	98,8	93,8	94,3	91,5
Zmywarka do naczyń	2010	15,5	19,3	13,5	39,7	6,8	7,3	4,7
Dishwasher	2017	31,8	38,8	37,2	61,9	16,6	17,7	11,2
Kuchenka mikrofalowa	2010	52,4	62,6	58,9	72,4	35,1	35,5	33,3
Microwave oven	2017	58,7	66,9	69,3	71,6	43,8	44,4	41,1
Samochód osobowy	2010	59,5	73,2	91,0	91,5	35,2	37,8	24,9
Passenger car	2017	65,0	78,2	94,7	92,9	40,7	43,7	26,0
Motocykl, skuter, motorower	2010	6,2	7,3	19,3	10,4	2,7	2,6	3,1
Motorcycle, scooter, motorbike	2017	5,9	6,8	20,0	9,2	2,5	2,5	2,6
Rower (bez dziecięcego)	2010	63,9	71,2	92,4	73,6	50,5	51,2	47,8
Bicycle (excluding children's)	2017	60,7	68,2	87,6	71,5	46,0	46,0	45,9
Telefon komórkowy	2010	88,9	98,9	94,9	98,9	72,3	72,0	73,4
Mobile phone	2017	96,2	99,6	98,8	99,3	90,2	90,4	89,2
w tym smartfon	2015	45,4	62,2	43,4	69,2	16,3	16,1	16,9
of which smartphone	2017	60,6	78,7	67,0	82,8	28,7	28,8	28,2
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	2015	75,2	73,2	82,5	75,5	78,8	79,6	75,3
Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b	2017	69,0	66,1	77,6	68,5	74,0	74,5	71,1
Odbiornik telewizyjny	2010	98,5	98,5	99,8	98,4	99,0	99,1	98,8
Television set	2017	95,2	94,6	97,9	92,9	97,4	97,5	96,9
w tym do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej z MPEG-4	2015	60,1	65,0	61,8	68,9	53,5	54,8	48,2
of which for receiving digital terrestrial television with MPEG-4	2017	69,3	72,4	71,4	75,4	64,8	65,9	58,8
Zestaw kina domowego	2010	16,9	23,3	13,6	35,6	5,9	6,0	5,4
Home theatre system	2017	10,8	14,7	7,4	23,0	3,7	3,9	3,1
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	2010	64,6	72,8	49,1	80,9	54,3	55,6	48,9
Satellite or cable television equipment	2017	60,6	65,7	48,4	67,8	55,1	56,2	49,6
Urządzenie do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej z MPEG-4	2015	17,8	13,9	31,2	10,1	22,9	22,2	25,9
Device for receiving digital terrestrial television with MPEG-4	2017	15,8	12,0	27,6	9,5	20,5	19,7	24,1
Kamera wideo	2010	10,2	13,3	6,1	28,5	3,6	3,9	2,1
Video camera	2017	7,0	8,8	5,6	16,9	3,1	3,2	2,1
Aparat fotograficzny cyfrowy	2010	49,2	65,9	49,9	80,5	21,5	22,6	17,2
Digital camera	2017	40,1	50,7	46,7	63,9	20,8	22,1	14,1
Komputer osobisty	2010	64,6	85,0	74,7	92,3	30,1	30,1	29,9
Personal computer	2017	75,9	92,5	86,6	96,6	46,7	47,7	42,0
w tym laptop, tablet	2015	60,3	76,8	60,9	87,3	30,9	31,6	28,1
of which laptop, tablet	2017	65,4	81,4	69,7	90,3	37,1	37,9	33,0
w tym z dostępem do Internetu	2010	59,2	78,7	62,2	89,0	26,8	27,1	25,9
of which with access to the Internet	2017	74,8	91,5	85,6	96,2	45,4	46,4	40,2
w tym z dostępem szerokopasmowym	2010	43,0	57,7	41,5	66,4	18,6	18,7	18,1
of which broadband access	2017	53,8	66,5	64,6	69,9	31,1	31,7	27,8
Drukarka	2010	41,0	54,4	52,1	71,9	16,5	16,6	16,0
Printer	2017	31,1	39,1	45,0	58,6	13,2	14,0	9,3
w tym wielofunkcyjna	2015	23,1	29,3	34,6	46,5	8,9	9,2	7,5
of which multifunction printer	2017	21,4	26,9	32,4	43,5	8,2	8,6	6,3

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych, radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieże.

a Compiled on the basis of data at the end of Individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player, radio tape recorder with compact disc player, stereo music system.

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Dane o **oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni pracujących na sieci kanalizacyjnej.

3. Do **miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków** zaliczono te miasta, z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem ich do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, to o zakwalifikowaniu miasta do odpowiedniego rodzaju oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

4. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. — gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej, nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

5. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

6. **Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Grupowanie odpadów przeznaczonych do procesów odzysku i unieszkodliwiania podano w układzie funkcjonującym w organizacjach międzynarodowych (m.in. UE, OECD).

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Data regarding **wastewater treatment plants** concern treatment plants connected to the sewage network.

3. **Urban areas served by wastewater treatment plants** include those urban areas from which municipal sewage, before being drained off to a collector, was subjected to processes of mechanical, biological or increased biogene removal treatment. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

4. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e., conduits providing water to the distribution network and since 2003 — gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network, while they do not include channels designed exclusively for discharging precipitation water.

5. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

6. The **consumption of electricity and gas from gas supply system** in households is established on the basis of an estimated system of payments.

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.

Grouping of waste designated for recovery and disposal operations is given according to the layout functioning in international organisations (i.a. EU, OECD).

W wyniku zmian w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi (od 1 VII 2013 r. gminy objęły systemem wszystkich właścicieli nieruchomości) od 2014 r. odpady komunalne zebrane obejmują odpady odebrane od wszystkich mieszkańców i uznawane są za odpady wytworzone.

8. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości, wywiezionych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych, pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

9. **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, place, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełniąc funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

10. Przyjęte do przeliczeń dane o ludności miast na podstawie bilansów w 2010 r. dotyczą miast według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

As a result of changes in municipal waste management system (since 1 VII 2013 gminas covered all real estate owners with the system) since 2014 municipal waste collected include waste received from all inhabitants and are considered to be waste generated.

8. Data on **liquid waste** concern waste, removed to wastewater treatment plants or dump stations, which comes from households, public buildings and buildings of units conducting economic activity — in case they are not discharged by sewage system.

9. **Strolling-recreational parks** are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, squares, benches etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Green areas of housing estates are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

10. Data on urban population based on balances in 2010 applied in calculations concern urban areas according to the administrative division valid as of 31 XII 2011.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The **useful floor area of a dwelling** is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

- 1) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.;
- 2) bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2002 i 2011 do zasobów mieszkaniowych zaliczono mieszkania zamieszkane i niezamieszkane, które w przyszłości mogą stać się mieszkaniem zamieszkanymi, tj. mieszkania przeznaczone do stałego, czasowego lub sezonowego zamieszkania (tzw. drugie mieszkanie) oraz mieszkania wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej i o nieustalonym przeznaczeniu.

Za **mieszkanie zamieszkane stale** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób i co najmniej jedną z tych osób uznano za faktycznie stale zamieszkałą.

Za **mieszkanie zamieszkane czasowo** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób, ale żadna z tych osób nie została uznana za mieszkańca faktycznie stale zamieszkałego.

4. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002—2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. — wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

5. **Mieszkania sklasyfikowane według form własności** (tabl. 12) dotyczą:

- 1) **osób fizycznych** — mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 1222) zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

- 2) **spółdzielni mieszkaniowych** — mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 3) **gmin (komunalne)** — mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólno-

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:

- 1) the results of the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;
- 2) the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. In the Population and Housing Census 2002 and 2011 dwelling stocks include inhabited and uninhabited dwellings, which in the future can become inhabited dwellings, i.e., dwellings for permanent, temporary or seasonal residence (so called second dwelling) as well as dwellings used for conducting economic activity and without established purpose.

Permanently inhabited dwellings are regarded as such, in which one or more people were surveyed and at least one of these people was acknowledged to be a permanent inhabitant.

Temporarily inhabited dwellings are regarded as such, in which one or more people were surveyed, but none of these people was acknowledged to be a permanent inhabitant.

4. The **balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002—2009 the basis assumed were the results of 2002 census, since 2010 — the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

5. **Dwellings classified by type of ownership** (table 12) concern:

- 1) **natural persons** — dwellings, which are owned by a natural person (one or more) while this person:
 - can be owner of whole real estate, for example individual detached house,
 - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing cooperatives for which by the law of 15 XII 2000 on housing cooperatives (uniform text Journal of Laws 2013 item 1222) a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons), exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

- 2) **housing cooperatives** — member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise) and tenant's dwellings (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 3) **gminas (municipal)** — dwellings owned by a gmina or powiat (local government commu-

ty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: placówki wykonujące działalność leczniczą, placówki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;

- 4) **towarzystw budownictwa społecznego;**
- 5) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 6) **Skarbu Państwa** — mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 7) **innych podmiotów** — mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku — przeznaczane na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

6. Dane o **mieszkaniach**, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, których budowę rozpoczęto oraz o **mieszkaniach w budowie** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

7. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem;
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. — z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z prze-

nością) and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: units performing health care activities, social welfare facilities, units of education system, cultural institutions;

- 4) **public building societies;**
- 5) **companies** (of public and private sector);
- 6) **State Treasury** — dwellings remaining in the stock or under the management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;
- 7) **other entities** — dwellings owned by institutions constructing for profit — for sale (but not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

6. Data regarding **dwellings** for which **permits have been granted** or which **have been registered with a construction project**, in which **construction has begun** as well as **dwellings under construction** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces.

7. Information regarding **dwellings, useful floor area of dwellings** as well as **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent;
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons included in private construction);
- **cooperative construction** concerns dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realised entirely from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilising credit from the state bank BGK (until 31 V 2009 — from the National Housing Fund);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and

znaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego).

8. Dane o ludności, przyjęte również za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie i na 1 izbę, obejmują:

1) na podstawie spisów powszechnych — ludność w mieszkaniach faktycznie zamieszkałą, nie obejmują natomiast ludności:

- zamieszkałej w gospodarstwach zbiorowych, np. w hotelach pracowniczych, domach studenckich, internatach, domach opieki społecznej,
- zamieszkałej w pomieszczeniach nieprzeznaczonych na cele mieszkalne;

2) na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych — od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction).

8. Data regarding the population, which also constitute the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room, include:

1) on the basis of the national censuses — population in dwellings actually residing, however do not include the population:

- living in group institutional households e.g., in employee hostels, student dormitories, boarding schools, social welfare homes,
- living in premises not designed for residential purposes;

2) based on balances of dwelling stocks — since 2002 the total number of population as of 31 XII.

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure
TABL. 1 (221). MIASTA OGÓLEM ORAZ OBSŁUGIWANE PRZEZ URZĄDZENIA KOMUNALNE

Stan w dniu 31 XII

TOTAL NUMBER OF TOWNS AS WELL AS URBAN AREAS SERVED BY MUNICIPAL INSTALLATIONS

As of 31 XII

LATA YEARS GRUPY MIAST WE DŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	W tym miasta obsługiwane przez Of which urban areas served by							
		sieć wodo- ciągowa water supply system	sieć kanali- zacyjną sewage system	sieć elek- tryczną electricity system	sieć gazową gas supply system	oczyszczalnie ścieków wastewater treatment plants			
						razem total	mecha- niczne mech- anical	biolo- giczne bio- logical	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal
OGÓLEM 2010 TOTAL	903	901	898	903	718	873	3	402	468
2015	915	915	913	915	743	913	1	389	523
2016	919	919	917	919	750	917	1	386	530
2017	923	923	921	923	758	921	1	391	529
Poniżej 5000 Below	339	339	337	339	213	337	—	247	90
5000— 9999	179	179	179	179	156	179	1	89	89
10000— 19999	187	187	187	187	174	187	—	37	150
20000— 49999	134	134	134	134	131	134	—	18	116
50000— 99999	45	45	45	45	45	45	—	—	45
100000—199999	23	23	23	23	23	23	—	—	23
200000 i więcej and more	16	16	16	16	16	16	—	—	16

TABL. 2 (222). LUDNOŚĆ W MIASTACH OBSŁUGIWANYCH PRZEZ SIĘĆ WODOCIĄGOWĄ, KANALIZACYJNĄ I GAZOWĄ^aPOPULATION IN URBAN AREAS SERVED BY WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS^a

LATA YEARS GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Ludność w miastach korzystająca ^b z			Population in urban areas connected ^b to		
	wodociągu water supply system	kanalizacji sewage system	gazu ^c gas supply ^c system	wodociągu water supply system	kanalizacji sewage system	gazu ^c gas supply ^c system
	w % ogółu ludności ^d danej grupy miast in % of total population ^d of the given group of urban areas			w % ludności ^d danej grupy miast obsługiwanych przez odpowiednią sieć in % of population ^d of the given group of urban areas served by the respective system		
OGÓŁEM 2010	95,3	86,1	72,9	95,3	86,1	76,1
TOTAL 2015	96,5	89,8	71,6	96,5	89,8	74,1
..... 2016	96,5	90,0	71,4	96,5	90,1	73,8
..... 2017	96,6	90,2	71,2	96,6	90,2	73,5
Poniżej 5000 Below	94,5	83,1	34,5	94,5	83,4	50,8
5000— 9999	93,9	82,2	50,0	93,9	82,2	56,6
10000— 19999	96,0	88,4	61,3	96,0	88,4	65,8
20000— 49999	96,0	89,5	70,6	96,0	89,5	71,8
50000— 99999	96,9	91,5	74,7	96,9	91,5	74,7
100000—199999	98,2	91,3	80,7	98,2	91,3	80,7
200000 i więcej and more	97,2	92,6	78,2	97,2	92,6	78,2

a Stan w dniu 31 XII. b Dane szacunkowe; w przypadku wodociągu i kanalizacji dane za 2010 r. są nie w pełni porównywalne z danymi za lata 2015—2017 z uwagi na zmianę metody badania w 2014 r. c Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. d Na podstawie bilansów.

a As of 31 XII. b Estimated data; in case of water supply and sewage systems data for 2010 are not fully comparable with data for 2015—2017 due to changing survey method in 2014. c Including consumers connected to collective gas-meters. d Based on balances.

TABL. 3 (223). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA^aWASTEWATER TREATMENT PLANTS SERVICING URBAN AREAS^a

LATA YEARS GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Oczyszczalnie ścieków Wastewater treatment plants				Ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności danej grupy miast ^b Population in urban areas connected to wastewater treatment plants in % of total population of the given group of urban areas ^b			
	ogółem total	mecha- niczne mech- anical	biolo- giczne bio- logical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal	ogółem total	mecha- nicznych mech- anical	biolo- gicznych bio- logical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal
OGÓŁEM 2010	855	7	452	396	88,0	0,1	14,2	73,7
TOTAL 2015	776	1	388	387	94,6	0,0	9,5	85,0
..... 2016	763	1	372	390	94,8	0,0	9,2	85,6
..... 2017	755	1	367	387	94,5	0,0	9,2	85,2
Poniżej 5000 Below	261	—	212	49	89,2	—	62,5	26,7
5000— 9999	127	1	77	49	90,8	0,7	42,8	47,3
10000— 19999	158	—	43	115	93,1	—	17,5	75,7
20000— 49999	101	—	19	82	94,0	—	10,3	83,7
50000— 99999	41	—	1	40	94,5	—	0,2	94,4
100000—199999	29	—	3	26	95,9	—	0,2	95,7
200000 i więcej and more	38	—	12	26	96,0	—	0,3	95,7

a Stan w dniu 31 XII. b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność miast ogółem — na podstawie bilansów.

a As of 31 XII. b Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, the total urban population — based on balances.

TABL. 4 (224). WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Stan w dniu 31 XII

WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Sieć w tys. km					Network in thous. km
Wodociągowa:					Water supply:
rozdzielcza	272,9	297,9	301,0	303,9	distribution
w tym sektor publiczny ^a	255,2	282,5	285,5	288,9	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	245,5	268,8	273,5	276,8	of which local government units
miasta	61,0	66,9	67,8	68,9	urban areas
wieś	211,9	231,0	233,2	235,0	rural areas
przesyłowa (magistralna)	16,8	17,7	17,8	17,8	transmission (main)
w tym sektor publiczny ^a	15,8	16,9	16,9	16,8	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	14,1	15,0	15,1	15,0	of which local government units
miasta	7,9	8,0	8,1	8,1	urban areas
wieś	8,8	9,6	9,7	9,7	rural areas
Kanalizacyjna — rozdzielcza i kolektory	107,5	149,7	154,0	156,8	Sewage — distribution and collectors
w tym sektor publiczny ^a	101,7	144,6	148,2	151,5	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	95,9	135,5	139,5	142,5	of which local government units
miasta	51,9	62,0	63,6	64,8	urban areas
wieś	55,6	87,6	90,4	92,0	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w tys.					Connections leading to residential buildings in thous.
Wodociągowe	4947,4	5479,0	5576,2	5647,3	Water supply network
w tym sektor publiczny ^a	4641,8	5223,3	5316,1	5389,6	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	4395,7	4892,7	5001,8	5077,6	of which local government units
miasta	1910,7	2093,5	2128,6	2168,4	urban areas
wieś	3036,7	3385,5	3447,6	3478,9	rural areas
Kanalizacyjne	2319,0	3073,1	3225,2	3307,2	Sewage network
w tym sektor publiczny ^a	2179,0	2966,5	3107,0	3195,5	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	2040,0	2746,2	2881,6	2964,7	of which local government units
miasta	1412,7	1692,2	1763,2	1809,5	urban areas
wieś	906,3	1380,9	1462,0	1497,7	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	1197,9	1236,5	1238,1	1223,6	Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	819,5	794,7	792,2	787,5	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	35,0	34,3	34,2	34,1	per capita in m ³
na 1 korzystającego w m ³	36,7	35,6	35,5	35,3	per user in m ³
Wieś w hm ³	378,4	441,7	445,9	436,1	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	1297,8	1258,4	1289,8	1316,6	Wastewater discharged by sewage network (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	1242,4	1254,2	1288,7	1315,6	Of which treated

a Dane dotyczą sieci i przyłączy zarządzanych lub administrowanych przez jednostki sektora publicznego.

a Data concern network and connections managed or administered by public sector entities.

TABL. 5 (225). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	14179	14468	14677	14925	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	9409	9592	9732	9898	Urban areas
Wieś	4769	4876	4944	5027	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	29774	28315	28864	29292	In GWh
miasta	18406	16883	17070	17191	urban areas
wieś	11368	11432	11794	12101	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	785	728	737	743	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1956	1760	1754	1737	per consumer ^a
wieś — na 1 odbiorcę ^a	2384	2344	2385	2407	rural areas — per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Energii.

a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Energy.

TABL. 6 (226). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS SUPPLY NETWORK AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS
FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	133127	145987	149037	152217	Gas supply network in km
w tym sektor publiczny ^a	99370	139610	142616	145681	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	112	132	133	134	of which local government units
Sieć rozdzielcza	113774	124847	127778	131045	Distribution network
miasta	52021	56659	57947	59916	urban areas
wieś	61753	68188	69831	71128	rural areas
Sieć przesyłowa	19353	21140	21259	21173	Transmission network
miasta	3135	3281	3195	3164	urban areas
wieś	16218	17859	18064	18009	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w tys.	2455,6	2693,3	2772,4	2870,3	Connections leading to residential and non-residential buildings in thous.
w tym sektor publiczny ^a	1811,3	2646,6	2722,6	2818,1	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	0,9	1,0	1,0	1,0	of which local government units
Miasta	1464,4	1611,1	1652,6	1693,1	Urban areas
Wieś	991,2	1082,3	1119,8	1177,2	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^b w tys.	7201	7374	7458	7503	Consumers of gas from gas supply system^b in thous.
Miasta	6324	6378	6433	6454	Urban areas
Wieś	878	996	1026	1049	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku) w GWh	4237,3^c	40774	45036	47029	Consumption of gas from gas supply system (during the year) in GWh
Miasta:					Urban areas:
w GWh	3419,5 ^c	31779	35045	36180	in GWh
na 1 mieszkańca w kWh	146 ^d	1370	1514	1564	per capita in kWh
Wieś w GWh	817,8 ^c	8995	9990	10850	Rural areas in GWh

a Dane dotyczą sieci i przyłączy zarządzanych lub administrowanych przez jednostki sektora publicznego. b Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. c, d W jednostkach naturalnych: c — hm³, d — m³.

a Data concern network and connections managed or administered by public sector entities. b Including consumers connected to collective gas-meters. c, d In natural units: c — hm³, d — m³.

TABL. 7 (227). **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^a w tys. t	10040	10863	11654	11969	Municipal waste collected ^a in thous. t
w tym z gospodarstw domowych ...	6892	8889	9564	9971	of which from households
w tym selektywnie	860	2537	2942	3239	of which separately
w tym sektor publiczny	4005	4053	4342	4572	of which public sector
w tym własność jednostek samo- rządu terytorialnego	3770	3596	3829	4070	of which local government units ownership
przeznaczone do procesów odzysku i unieszkodliwiania:					designated for recovery and disposal operations:
recyklingu	1783	2867	3243	3199	recycling
kompostowania lub fermentacji ^b	181	661	814	848	composting or fermentation ^b
przekształcania termicznego	39	1439	2266	2922	Incineration
składowania ^b	8037	5897	5331	5000	landfilling ^b
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):					Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	633	347	320	301	number
powierzchnia w ha	2479	1860	1807	1742	area in ha
w tym sektor publiczny	2068	1436	1397	1298	of which public sector
w tym własność jednostek samo- rządu terytorialnego	1991	1328	1293	1208	of which local government units ownership
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowa- nych składowisk (w ciągu roku) w ha	112	146	70	39	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	28	54	51	25	in operation
w tym sektor publiczny — własność jednostek samorządu terytorialnego	25	46	35	17	of which public sector — local govern- ment units ownership
o zakończonej eksploatacji (zamkniętych)	84	93	19	13	not operational (closed)

a Dane szacunkowe. b Dane za lata 2010—2016 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Estimated data. b Data for 2010—2016 have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 8 (228). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**
LIQUID WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^a wywiezione w dam ³	24650	22964	23145	23667	Liquid waste ^a removed in dam ³
w tym z gospodarstw domowych	16185	15842	16200	17013	of which from households
w tym sektor publiczny	7697	6153	6235	6416	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	7419	5901	6032	6207	of which local government units owner- ship
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	2407	2136	2117	2121	Septic tanks in thous. (as of 31 XII)
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	80,6	202,8	216,6	233,8	Independent wastewater treatment facilities in thous. (as of 31 XII)

a Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a Wastewater stored temporarily in septic tanks.

TABL. 9 (229). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY ACCESSIBLE GREEN AREAS AND GREEN AREAS OF HOUSING ESTATES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2016		2017		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
OGÓŁEM w tys. ha	57,7	48,3	57,8	47,9	60,2	49,7	60,6	50,0	TOTAL in thous. ha
Tereny zielone ogólnodostępnej:									Generally accessible green areas:
parki spacerowo-wypoczynkowe	22,4	17,1	23,9	18,1	24,0	18,2	23,7	17,8	strolling-recreational parks
zieleńce	10,0	7,5	10,4	7,6	10,5	7,6	11,0	8,1	lawns
Tereny zielone osiedlowej ...	25,3	23,7	23,5	22,2	25,7	23,9	25,9	24,1	Green areas of housing estates
W % POWIERZCHNI OGÓLNEJ KRAJU^a	0,18	2,25	0,18	2,19	0,19	2,28	0,19	2,28	IN % OF TOTAL AREA OF THE COUNTRY^a
NA 1 MIESZKAŃCA^b w m²	15,0	20,6	15,0	20,7	15,7	21,5	15,8	21,6	PER CAPITA^b in m²

a, b W przypadku miast obliczono: a — w % powierzchni ogólnej miast, b — na 1 mieszkańca miast.

a, b For urban areas calculated: a — in % of total urban areas space, b — per capita in urban areas.

Mieszkania Dwellings

TABL. 10 (230). ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW^aDWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002			31 III 2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	

OGÓŁEM

TOTAL

Mieszkania w tys. | 12524 | 8365 | 4159 | 13495 | 9106 | 4390 | Dwellings in thous.

w tym ZAMIESZKANE STAŁE
of which PERMANENTLY INHABITED

Mieszkania w tys.	11633 ^b	7876	3757	12518 ^c	8586	3932	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys.	43004	27629	15375	46902	30487	16415	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	797055	478267	318788	886131	539702	346429	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
Ludność w mieszkaniach w tys.	37801	23262	14539	38121	23185	14937	Population in dwellings in thous.

a Dane dotyczące mieszkań zamieszkałych (stałe i czasowo) nie obejmują mieszkań wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej. b, c Ponadto mieszkania zamieszkałe czasowo: b — 131 tys. (79 tys. w miastach i 52 tys. na wsi), c — 8 tys. (7 tys. w miastach i 1 tys. na wsi).

a Data concerning inhabited (permanently and temporarily) dwellings exclude dwellings used exclusively for conducting economic activity. b, c Moreover, dwellings inhabited temporarily: b — 131 thous. (79 thous. in urban areas and 52 thous. in rural areas), c — 8 thous. (7 thous. in urban areas and 1 thous. in rural areas).

TABL. 10 (230). ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW^a (dok.)DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002			31 III 2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
ZAMIESZKANE STAŁE (dok.) PERMANENTLY INHABITED (cont.)							
Gospodarstwa domowe w mieszkaniach:							Households in dwellings:
w tysiącach	13331	8961	4370	13568	9147	4421	in thousand
na 100 mieszkań	114,6	113,8	116,3	108,4	106,5	112,4	per 100 dwellings
Przeciętna w zasobach mieszkaniowych ^d :							Dwelling stocks, average ^d :
liczba izb w mieszkaniu	3,70	3,51	4,09	3,83	3,60	4,36	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	68,6	60,8	84,9	72,4	63,7	92,0	per dwelling
na 1 osobę	21,0	20,5	21,9	23,8	23,6	24,0	per person
liczba osób na:							number of persons:
1 mieszkanie	3,25	2,95	3,87	3,05	2,70	3,80	per dwelling
1 izbę	0,88	0,84	0,95	0,80	0,75	0,88	per room

a Dane dotyczące mieszkań zamieszkałych (stałe i czasowo) nie obejmują mieszkań wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej. d Bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb i o nieustalonej powierzchni użytkowej.

a Data concerning inhabited (permanently and temporarily) dwellings exclude dwellings used exclusively for conducting economic activity. d Excluding dwellings with unknown number of rooms and with unknown useful floor area.

TABL. 11 (231). ZASOBY MIESZKANIOWE^a

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	13470	14119	14272	14440	Dwellings in thous.
miasta	9088	9516	9619	9740	urban areas
wieś	4383	4604	4653	4700	rural areas
Izby w mieszkaniach w tys.	51279	53961	54558	55206	Rooms in dwellings in thous.
miasta	32525	34003	34340	34738	urban areas
wieś	18754	19959	20218	20468	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	973942	1039071	1053252	1068558	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
miasta	577996	612353	619990	628920	urban areas
wieś	395945	426718	433262	439638	rural areas

a Zamieszkałe i niezamieszkałe; opracowano na podstawie bilansów.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balances.

TABL. 11 (231). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przeciętna w zasobach mieszkaniowych:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,81	3,82	3,82	3,82	number of rooms in a dwelling
miasta	3,58	3,57	3,57	3,57	urban areas
wieś	4,28	4,34	4,35	4,35	rural areas
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	72,3	73,6	73,8	74,0	per dwelling
miasta	63,6	64,4	64,5	64,6	urban areas
wieś	90,3	92,7	93,1	93,5	rural areas
na 1 osobę	25,3	27,0	27,4	27,8	per person
miasta	24,7	26,4	26,8	27,2	urban areas
wieś	26,2	27,9	28,3	28,7	rural areas
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,86	2,72	2,69	2,66	per dwelling
miasta	2,58	2,43	2,40	2,37	urban areas
wieś	3,45	3,32	3,29	3,26	rural areas
1 izbę	0,75	0,71	0,70	0,70	per room
miasta	0,72	0,68	0,67	0,67	urban areas
wieś	0,81	0,77	0,76	0,75	rural areas

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansów.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balances.

TABL. 12 (232). **MIESZKANIA WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2015	2016	SPECIFICATION
	mieszkania w tys. dwellings in thous.		powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² useful floor area of dwellings in thous. m ²		
O G Ó Ł E M	14119	14272	1039071	1053252	T O T A L
własność:					ownership of:
Osób fizycznych ^b	10834	11123	880520	901728	Natural persons ^b
w tym we wspólnotach mieszkaniowych	2728	2897	143297	151532	of which in condominiums
Spółdzielni mieszkaniowych	2185	2074	108088	102336	Housing cooperatives
Gmin (komunalna)	887	869	39236	38306	Gminas (municipal)
Towarzystw budownictwa społecznego	97	98	4772	4843	Public building societies
Zakładów pracy	87	79	4953	4565	Companies
Skarbu Państwa	30	29	1503	1474	State Treasury

a Zamieszkane i niezamieszkane. b Łącznie z mieszkaniami innych podmiotów; patrz uwagi ogólne, ust. 5, pkt 7) na str. 325.

U w a g a. Dane opracowano na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych oraz sprawozdawczości.

a Inhabited and uninhabited. b Including dwellings of other entities; see general notes, item 5, point 7) on page 325.

N o t e. Data are compiled on the basis of balances of dwelling stocks and reporting.

TABL. 13 (233). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with				
		wodociąg water supply system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas supply system	centralne ogrzewanie central heating
OGÓŁEM TOTAL	2010	96,6	93,2	90,7	56,4	80,8
	2015	96,7	93,6	91,2	55,7	81,8
	2016	96,8	93,7	91,3	55,5	82,1
	2017	96,8	93,7	91,4	55,5	82,3
Miasta Urban areas	2010	99,0	97,0	95,2	73,7	86,4
	2015	99,0	97,2	95,4	72,3	87,1
	2016	99,1	97,2	95,5	72,0	87,4
	2017	99,1	97,3	95,6	71,8	87,5
Wieś Rural areas	2010	91,6	85,3	81,4	20,6	69,3
	2015	92,0	86,1	82,4	21,3	70,9
	2016	92,1	86,3	82,6	21,5	71,3
	2017	92,2	86,4	82,8	21,9	71,6

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balances of dwelling stocks.

TABL. 14 (234). **MIESZKANIA, NA KTÓRYCH BUDOWĘ WYDANO POZWOLENIA,
KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO ORAZ W BUDOWIE**DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED, IN WHICH CONSTRUCTION
HAS BEGUN AND UNDER CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia ^a	175,0	188,8	211,5	250,9	Dwellings for which permits have been granted ^a
w tym indywidualne	99,2	87,7	98,5	114,9	of which private
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	158,1	168,4	173,9	206,0	Dwellings in which construction has begun
w tym indywidualne	86,5	78,9	83,6	94,5	of which private
Mieszkania w budowie (stan w dniu 31 XII)	692,6	720,6	731,2	758,9	Dwellings under construction (as of 31 XII)

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na których budowę dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.

a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project.

TABL. 15 (235). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011 — —2015 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	144,0	147,7	163,3	178,3	Dwellings in thous.
miasta	89,2	91,0	107,1	118,2	urban areas
wieś	54,8	56,7	56,2	60,1	rural areas
Indywidualne	78,3	79,7	78,1	82,4	Private
miasta	29,4	29,9	29,5	31,0	urban areas
wieś	49,0	49,8	48,6	51,4	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	58,1	62,4	79,2	90,3	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	3,4	2,1	2,7	2,3	Cooperative
Komunalne (gminne)	2,2	1,7	1,8	1,7	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	1,5	1,3	1,3	1,5	Public building society
Zakładowe	0,5	0,5	0,3	0,1	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	744	782	844	926	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	784	818	934	1034	Urban areas
Wieś	686	730	713	769	Rural areas
Izby w tys.	607,0	610,8	647,5	697,1	Rooms in thous.
miasta	311,6	309,5	351,2	383,7	urban areas
wieś	295,4	301,3	296,3	313,4	rural areas
Indywidualne	421,2	422,5	410,3	429,8	Private
miasta	146,0	144,3	140,5	146,8	urban areas
wieś	275,3	278,2	269,8	283,0	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	165,0	173,5	220,9	252,3	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	10,0	6,1	7,8	6,6	Cooperative
Komunalne (gminne)	4,9	3,7	3,9	3,9	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	4,2	3,4	3,8	3,9	Public building society
Zakładowe	1,7	1,6	0,9	0,5	Company
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	14807	14739	15427	16540	Useful floor area of dwellings in thous. m²
miasta	7304	7137	7987	8695	urban areas
wieś	7503	7602	7440	7845	rural areas
Indywidualne	10870	10807	10507	10939	Private
miasta	3821	3719	3656	3761	urban areas
wieś	7049	7088	6851	7178	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	3544	3654	4607	5310	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	197	119	151	133	Cooperative
Komunalne (gminne)	92	69	74	74	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	73	60	68	73	Public building society
Zakładowe	31	30	20	11	Company

a Przeciętne roczne. b Bez budownictwa osób fizycznych przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Annual averages. b Excluding construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit.

TABL. 15 (235). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)

DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011— —2015 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	102,8	99,8	94,5	92,7	Average useful floor area per dwell- ing in m²
miasta	81,9	78,4	74,6	73,6	urban areas
wieś	137,0	134,1	132,3	130,5	rural areas
Indywidualne	138,7	135,5	134,6	132,7	Private
miasta	130,1	124,5	124,2	121,3	urban areas
wieś	144,0	142,1	140,9	139,6	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem^b	61,0	58,5	58,2	58,8	For sale or rent^b
Spółdzielcze	57,7	56,1	55,7	57,7	Cooperative
Komunalne (gminne)	42,1	40,9	42,5	43,2	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	49,5	47,4	50,8	49,2	Public building society
Zakładowe	65,1	64,5	63,2	76,3	Company

a Przeciętne roczne. b Bez budownictwa osób fizycznych przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Annual averages. b Excluding construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit.

TABL. 16 (236). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB

DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings				W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
			razem total	mieszkania — w % razem — o liczbie izb dwellings — in % of total — with specified number of rooms				razem total	mieszkania — w % razem — o liczbie izb dwellings — in % of total — with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM	2010	135835	70441	0,5	2,7	5,6	91,2	65394	6,1	31,4	38,1	24,4
TOTAL	2015	147711	79758	0,8	4,4	7,5	87,3	67953	6,9	38,0	35,1	20,0
	2016	163325	78062	1,0	4,8	7,6	86,6	85263	7,5	36,0	36,4	20,1
	2017	178342	82408	0,8	4,4	8,8	86,0	95934	6,8	37,0	35,7	20,5
Miasta	2010	86118	26678	1,0	5,4	9,2	84,4	59440	6,2	32,5	39,0	22,3
Urban areas	2015	91041	29878	1,8	10,0	13,4	74,8	61163	7,3	39,8	35,0	17,9
	2016	107096	29453	2,2	10,6	13,5	73,7	77643	7,8	37,5	36,7	18,0
	2017	118203	31005	1,9	9,4	15,9	72,8	87198	7,2	38,2	36,4	18,2
Wieś	2010	49717	43763	0,2	1,1	3,4	95,3	5954	5,1	20,4	28,9	45,6
Rural areas	2015	56670	49880	0,1	1,1	4,0	94,8	6790	3,7	21,1	36,1	39,1
	2016	56229	48609	0,2	1,3	4,1	94,4	7620	3,7	21,0	33,2	42,1
	2017	60139	51403	0,2	1,4	4,5	93,9	8736	2,9	24,4	28,6	44,1

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 XII 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 59), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 IX 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1457) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 2183, z późniejszymi zmianami).

Od 1 IX 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która docelowo wprowadza 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz likwiduje gimnazja.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2017/18:

- 1) w szkołach podstawowych kształcą się pierwszy rocznik uczniów realizujących program klasy siódmej, co skutkuje brakiem absolwentów z roku szkolnego 2016/17 (przejście z 6- na 8-letnią szkołę podstawową);
- 2) nie odbył się nabór do klasy pierwszej gimnazjów, które ulegają stopniowej likwidacji;
- 3) rozpoczął się nabór do klasy pierwszej szkół branżowych I stopnia, które powstały z przekształcenia dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych (istniejących do roku szkolnego 2016/17). W szkołach branżowych I stopnia w roku szkolnym 2017/18 pozostali jeszcze uczniowie oddziałów zasadniczych szkół zawodowych.

2. Prezentowane w dziale dane dotyczą:

- 1) placówek wychowania przedszkolnego;
- 2) szkół dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowych,
 - b) gimnazjów,
 - c) ponadgimnazjalnych;
- 3) szkół policealnych;
- 4) szkół wyższych;
- 5) specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych;
- 6) placówek pozaszkolnych.

3. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

4. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Law on School Education, dated 14 XII 2016 (uniform text Journal of Laws 2017 item 59), the Education System Law, dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1457) and the Higher Education Law, dated 27 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2017 item 2183, with later amendments).

Since 1 IX 2017 the new school system has been implemented which ultimately will introduce: 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational schools, 2-year sectoral VET school II stage, and eliminate lower secondary schools.

As a result of implementing the new education system in the 2017/18 school year:

- 1) in primary schools, the first year of pupils conducting the seventh grade curriculum is included, which results in the lack of graduates of the 2016/17 school year (change from the 6- to 8-year primary school);
- 2) there was no recruitment to the first grade of lower secondary schools, which are gradually being liquidated;
- 3) there was recruitment to the 1st grade of the stage I sectoral vocational schools, which were transformed from basic vocational schools (existing until the 2016/17 school year). In the 2017/18 school year in stage I sectoral vocational schools, there are still pupils of basic vocational school sections.

2. Data presented in the chapter concern:

- 1) pre-primary education establishments;
- 2) schools for children and youth as well as adults:
 - a) primary schools,
 - b) lower secondary schools,
 - c) upper secondary schools;
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions;
- 5) special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres;
- 6) extracurricular institutions.

3. Data include schools and establishments managed by central (government) administration units and local government units (gminas, powiats and voivodships) as well as by other legal and natural persons.

4. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can

mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

5. Placówki wychowania przedszkolnego, tj. przedszkola (łącznie ze specjalnymi), oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne; od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego, z wyjątkiem lat szkolnych 2011/12—2015/16, w których dotyczyło to dzieci 5-letnich.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja;
- 3) szkoły ponadgimnazjalne:
 - a) 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy,
 - b) 3-letnie branżowe szkoły I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe),
 - c) 3-letnie licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe (bez szkół specjalnych),
 - d) 4-letnie technika,
 - e) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne,
 - f) funkcjonujące do roku szkolnego 2013/14 3-letnie licea profilowane oraz 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

7. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej — obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 1,5- lub 2-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie);
- 3) funkcjonujące do roku szkolnego 2015/16 3-letnie: nauczycielskie kolegia języków obcych, kolegia nauczycielskie, w których absolwentom nie nadawano tytułu licencjata.

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) do roku akademickiego 2015/16 podawano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadawano tytuł licencjata;

administer public schools only. Primary and lower secondary schools can be public schools or non-public with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

5. Pre-primary education establishments, i.e. nursery schools (including special nursery schools), pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points; since the 2004/05 school year 6-year old children have been covered by compulsory 1 year introductory pre-primary education in pre-primary education establishments, with the exception of the 2011/12—2015/16 school years when it concerned children aged 5.

6. Schools for children and youth (including special schools) included:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools;
- 3) upper secondary schools:
 - a) 3-year special job-training schools,
 - b) 3-year stage I sectoral vocational schools (until the 2016/17 school year 2—3-year basic vocational school students),
 - c) 3-year general secondary schools including sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - d) 4-year technical secondary schools,
 - e) general art schools leading to professional certification (excluding special schools), excluding schools providing art education only,
 - f) operating until the 2013/14 school years — 3-year specialised secondary schools as well as 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools for graduates of basic vocational schools.

7. Post-secondary schools — educating in day, evening, weekend and full-time programmes form — include:

- 1) post-secondary schools (1-, 1,5- or 2-year), including special schools;
- 2) colleges of social work (3-year);
- 3) functioning until the 2015/16 school years 3-year: foreign language teacher training colleges, teacher training colleges, in which graduates did not receive the title of licentiate.

8. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education:

- 1) until the 2015/16 academic year include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates received the title of licentiate;

- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Podział szkół wyższych według **typów szkół** opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła”, jak też „uniwersytet”, „politechnika” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

9. Szkoły dla dorosłych — kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość — obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) szkoły ponadgimnazjalne:
 - a) 3-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - b) funkcjonujące do roku szkolnego:
 - 2013/14 — 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,
 - 2014/15 — 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych oraz 3-letnie licea profilowane dla dorosłych,
 - 2015/16 — 3-letnie technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej oraz 4-letnie technika dla dorosłych.

10. Prezentowane dane o nauczaniu języka mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego obejmują samodzielne szkoły dla dzieci i młodzieży mniejszości narodowych i etnicznych oraz posługujących się językiem regionalnym, jak również szkoły i zespoły międzyszkolne, w których organizowane są dodatkowe zajęcia z nauczania tych języków.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

- 2) include foreigners studying in Poland (of which studying at organisational units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organisational units of Polish higher education institutions operating abroad).

The division of higher education institutions by **type of institution** was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education institutions” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” — of: agriculture, economics, pedagogy, arts and theology.

9. Schools for adults — educating in full-time, extramural and in distance form — comprise:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) upper secondary schools:
 - a) 3-year general secondary schools for adults,
 - b) operating until the school years:
 - 2013/14 — 2-year supplementary secondary schools for adults for graduates of basic vocational schools,
 - 2014/15 — 2—3-year basic vocational schools for adults and 3-year specialized secondary schools for adults,
 - 2015/16 — 3-year supplementary technical secondary schools for adults following basic vocational schools as well as 4-year technical secondary schools for adults.

10. Data on teaching language of national and ethnic minorities as well as **regional language** include independently operating schools for children and youth of national and ethnic minorities as well as students using regional language as well as schools and interschool groups, in which additional language classes are organised.

11. Special schools are organised for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resort treatment).

12. Special education care centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular nursery schools or schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The task of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young persons for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

17. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z roku akademickiego.

18. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach dla dorosłych.

19. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

20. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

14. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound intellectual disability to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, instructor, qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

17. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres, extracurricular education as well as boarding schools and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies. Graduates are shown from the academic year.

18. Extramural graduates occur only in schools for adults.

19. Enrolment rate:

- 1) **gross** is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;
- 2) **net** is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

20. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

21. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o szkołach wyższych, z wyjątkiem danych o części szkół teologicznych opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

21. The information presented, excluding the data on higher education institutions, has been completed on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year data on higher education institutions, excluding the data on the part of theological academies has been completed on the basis of the Integrated System of Information on Science and Higher Education POL-on administered by the Ministry of Science and Higher Education.

Dane zbiorcze Aggregated data

Uwagi do tablic

Dane dotyczące szkół podstawowych, gimnazjów i branżowych szkół I stopnia — patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 338.

Note to tables

Data concern primary schools, lower secondary schools and stage I sectoral vocational schools — see general notes, item 1 on page 338.

TABL. 1 (237). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA

EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	13922	13560	13514	14468	primary
gimnazja	7278	7495	7528	1861	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	428	490	495	510	special job-training
zasadnicze zawodowe	1763	1683	1663	x	basic vocational
branżowe I stopnia	x	x	x	1504	stage I sectoral vocational schools
licea ogólnokształcące ^a	2885	2241	2230	2248	general secondary ^a
technika ^b	2204	1909	1905	1890	technical secondary ^b
artystyczne ogólnokształcące ^c	115	122	121	122 ^d	general art ^c
policealne	2941	2355	2331	2167	post-secondary
wyższe	460	415	390	397	higher education institutions
dla dorosłych	3743 ^e	1855	1769	1652	for adults
podstawowe	5	3	3	103	primary
gimnazja	164	189	178	80	lower secondary
licea ogólnokształcące ^a	2665	1647	1588	1469	general secondary ^a
technika ^b	797	16	x	x	technical secondary ^b
NAUCZYCIELE ^f w tys. TEACHERS ^f in thous.					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	176,3	190,5	184,9	222,7	primary
gimnazja	109,4	99,5	98,2	65,9	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^g	17,2	16,0	15,4	x	basic vocational ^g
branżowe I stopnia	x	x	x	15,1 ^g	stage I sectoral vocational schools
licea ogólnokształcące ^a	53,2	41,2	40,2	40,1	general secondary ^a
technika ^{bh}	47,4	45,6	45,7	46,1	technical secondary ^{bh}
policealne	9,7	7,6	7,4	7,2	post-secondary
wyższe ⁱ	103,5	95,9	95,4	94,7	higher education institutions ⁱ

a, b W roku szkolnym 2010/11 łącznie z: a — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, b — technikami uzupełniającymi (w przypadku szkół dla dorosłych również w roku szkolnym 2015/16). c Dające uprawnienia zawodowe. d Ponadto 149 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. e Łącznie z 112 zasadniczymi szkołami zawodowymi nieuwzględnionymi w dalszym podziale. f—h Łącznie ze szkołami: f — dla dorosłych, g — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, h — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. i Nauczyciele akademicy.

a, b In the 2010/11 school year including: a — supplementary general secondary and specialized secondary, b — supplementary technical secondary (in the case of schools for adults also in the 2015/16 school year). c Leading to professional certification. d Moreover, 149 art schools providing art education only. e Including 112 basic vocational schools, not included in further division. f—h Including: f — schools for adults, g — special job-training schools, h — general art schools leading to professional certification. i Academic teachers.

TABL. 1 (237). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)

EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI w tys. PUPILS AND STUDENTS in thous.					
Wychowanie przedszkolne ^k	1059,3	1140,6	1299,1	1361,2	Pre-primary education ^k
w tym objęci obowiązkową edukacją	306,4	494,3	330,0	362,5	of which attending obligatory education
Szkoły:					Schools:
podstawowe	2191,7	2480,8	2296,5	2657,0	primary
gimnazja	1261,4	1073,6	1061,3	703,9	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	9,8	10,8	10,7	10,5	special job-training
zasadnicze zawodowe	224,9	178,8	166,2	x	basic vocational
branżowe I stopnia	x	x	x	155,8 ^l	stage I sectoral vocational schools
licea ogólnokształcące ^a	668,8	501,2	485,5	474,5	general secondary ^a
technika ^b	548,6	506,2	505,9	503,2	technical secondary ^b
artystyczne ogólnokształcące ^c	12,8	12,6	12,9	13,0 ^m	general art ^c
policealne	298,8	255,1	248,1	235,6	post-secondary
wyższe	1841,3	1405,1	1348,8	1291,9	higher education institutions
dla dorosłych	289,2 ⁿ	179,6	165,2	151,8	for adults
podstawowe	0,2	0,0	0,0	1,2	primary
gimnazja	16,1	11,6	10,0	7,5	lower secondary
licea ogólnokształcące ^a	224,7	167,6	155,2	143,1	general secondary ^a
technika ^b	42,5	0,3	x	x	technical secondary ^b

ABSOLWENCI w tys.
GRADUATES in thous.

Szkoły:					Schools:
podstawowe	378,4	347,7	—	.	primary
gimnazja	412,3	350,2	340,4	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	1,8	2,5	2,5	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	75,0	55,6	49,6	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^a	221,5	164,5	158,6	.	general secondary ^a
technika ^b	125,2	112,5	115,0	.	technical secondary ^c ^b
artystyczne ogólnokształcące ^c	2,3	2,0	2,2 ^m	.	general art ^c
policealne	82,0	76,4	70,4	.	post-secondary
wyższe	497,5	364,6	387,5	.	higher education institutions
dla dorosłych	71,1 ⁿ	49,3	46,4	.	for adults
podstawowe	0,0	0,0	—	.	primary
gimnazja	4,1	3,4	2,9	.	lower secondary
licea ogólnokształcące ^a	56,9	45,9	43,5	.	general secondary ^a
technika ^b	8,6	0,1	x	.	technical secondary ^b

a, b W roku szkolnym 2010/11 łącznie z: a — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, b — technikami uzupełniającymi (w przypadku szkół dla dorosłych również w roku szkolnym 2015/16). c Dające uprawnienia zawodowe. k Dotyczy wszystkich dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 34 na str. 370. l W tym 101,6 tys. uczniów oddziałów zasadniczych szkół zawodowych. m Ponadto realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne w szkołach artystycznych, odpowiednio: 11,1 tys. uczniów i 1,3 tys. absolwentów. n łącznie z zasadniczymi szkołami zawodowymi nieuwzględnionymi w dalszym podziale, odpowiednio: 5,6 tys. uczniów i 1,4 tys. absolwentów.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a, b In the 2010/11 school year including: a — supplementary general secondary and specialized secondary, b — supplementary technical secondary (in the case of schools for adults also in the 2015/16 school year). c Leading to professional certification. k Concerns all children in pre-primary education establishments, also included in the table 34 on page 370. l Including 101,6 thous. students of basic vocational school sections. m Moreover, providing art education only respectively: 11,1 thous. students and 1,3 thous. graduates. n Including basic vocational schools not included in further division respectively: 5,6 thous. students and 1,4 thous. graduates.

Source: data of the Ministry of National Education and of the Ministry of Science and Higher Education.

TABLE 2 (238). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016/ /17	2017/ /18	2016/ /17	2017/ /18	2016/ /17	SPECIFICATION
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absol- wenci gradu- ates	
			w tys. in thous.			
Szkoły podstawowe	13514	14468	2296,5	2657,0	—	Primary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	36	50	5,1	5,0	—	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	11586	12237	2158,5	2486,6	—	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1087	1162	60,7	72,9	—	Associations and other social organisations
Organizacje wyznaniowe	105	164	15,8	22,3	—	Religious organisations
Pozostałe	700	855	56,5	70,3	—	Others
Gimnazja	7528	1861	1061,3	703,9	340,4	Lower secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	31	15	0,3	0,2	0,1	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	6437	1305	988,5	653,0	318,1	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	516	277	29,7	21,0	9,2	Associations and other social organisations
Organizacje wyznaniowe	147	52	20,8	13,8	6,4	Religious organisations
Pozostałe	397	212	22,0	15,9	6,5	Others
Branżowe szkoły I stopnia^a	2158	2014	176,9	166,4	52,1	Stage I sectoral vocational schools^a
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	55	51	1,6	1,6	0,5	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	1834	1700	157,8	147,5	46,9	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	128	128	7,3	7,1	2,0	Associations and other social organisations
Organizacje wyznaniowe	21	21	0,6	0,5	0,2	Religious organisations
Pozostałe	120	114	9,6	9,6	2,6	Others
Licea ogólnokształcące	2230	2248	485,5	474,5	158,6	General secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	0,2	0,2	0,0	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	1697	1683	446,1	431,8	146,8	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	186	190	10,6	11,5	3,2	Associations and other social organisations
Organizacje wyznaniowe	89	95	9,6	9,9	3,0	Religious organisations
Pozostałe	257	279	18,9	21,1	5,6	Others

a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy; w roku szkolnym 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe.
a Including special job-training schools; in the 2016/17 school year basic vocational schools.

TABL. 2 (238). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)

SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016/ /17	2017/ /18	2016/ /17	2017/ /18	2016/ /17	SPECIFICATION
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absol- wenci gradu- ates	
			w tys. in thous.			
Technika^b	2026	2012	518,7	516,1	117,1	Technical secondary schools^b
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	123	126	19,3	19,6	4,1	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	1661	1643	478,8	473,8	109,3	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	86	86	7,1	7,5	1,4	Associations and other social organisations
Organizacje wyznaniowe	13	13	0,7	0,8	0,1	Religious organisations
Pozostałe	143	144	12,8	14,4	2,2	Others
Szkoły policealne	2331	2167	248,1	235,6	70,4	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	22	17	1,1	1,1	0,6	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	404	371	32,8	28,9	12,3	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	176	147	11,0	9,0	4,6	Associations and other social organisations
Organizacje wyznaniowe	4	2	0,1	—	—	Religious organisations
Pozostałe	1725	1630	203,1	196,6	52,8	Others
Szkoły wyższe	390	397	1348,8	1291,9	387,5	Higher education institutions
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	132	130	1034,2	969,8	297,3	Central (government) administration units
Organizacje wyznaniowe	16	17	18,3	15,0	4,2	Religious organisations
Pozostałe	242	250	296,4	307,1	86,1	Others
Szkoły dla dorosłych	1769	1652	165,2	151,8	46,4	Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	23	20	1,2	0,8	0,3	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	581	540	43,8	37,6	12,7	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	185	172	11,3	10,1	3,8	Associations and other social organisations
Organizacje wyznaniowe	—	—	—	—	—	Religious organisations
Pozostałe	980	920	108,9	103,3	29,6	Others

^b Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

^b Including general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education and of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 3 (239). UCZNIOWIE I STUDENCI^a WEDŁUG GRUP WIEKUPUPILS AND STUDENTS^a BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of a given age group					w % ludności danej grupy wieku in % of population of a given age group			
7—13 lat ^b	95,7	90,6	93,9	94,5	19—24 lata	57,3	52,9	52,4	51,4
14—15 ^c	96,5	94,6	94,4	94,3	25—29	9,8	7,9	7,9	7,7
16—18 lat	94,9	94,0	93,8	93,6	30 lat i więcej	1,2	0,8	0,8	0,8
					and more				

a Bez studentów cudzoziemców. b W latach szkolnych 2010/11 i 2016/17 grupa wieku 7—12 lat, w roku szkolnym 2015/16 grupa wieku 6—12 lat. c W latach szkolnych 2010/11—2016/17 grupa wieku 13—15 lat.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a Excluding foreign students. b In the 2010/11 and 2016/17 school years — age group 7—12, in the 2015/16 school year — age group 6—12. c In the 2010/11—2016/17 school years — age group 13—15.

SOURCE: data of the Ministry of National Education and of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 4 (240). WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI

ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2010/11			2017/18			SPECIFICATION
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
		w %		in %	w %		in %	

BRUTTO
GROSS

Szkoły:								Schools:
podstawowe	7—13 ^a	99,4	99,5	99,2	95,2	95,7	94,8	primary
gimnazja	14—15 ^b	100,7	107,5	94,1	101,0	101,2	100,8	lower secondary
branżowe I stopnia ^{cd}	16—18	16,2	22,1	10,0	14,8	19,6	9,8	stage I sectoral vocational schools ^{cd}
licea ogólnokształcące ^e	16—18	61,7	50,5	73,4	55,1	44,8	65,8	general secondary ^e
technika ^f	16—18	41,7	49,3	33,8	46,0	53,4	38,2	technical secondary ^f
policealne	19—21	18,3	12,8	24,1	19,3	10,9	28,1	post-secondary
wyższe ^g	19—24	53,8	45,1	62,1	46,9	38,5	55,8	higher education institutions ^g

NETTO
NET

Wychowanie przedszkolne ^h	6	85,5	87,1	83,8	91,3	92,3	90,2	Pre-primary education ^h
Szkoły:								Schools:
podstawowe	7—13 ^a	96,5	96,5	96,5	93,3	93,5	93,1	primary
gimnazja	14—15 ^b	93,9	98,0	90,0	89,6	88,6	90,7	lower secondary
branżowe I stopnia ^{cd}	16—18	14,2	19,1	9,0	12,1	16,1	7,9	stage I sectoral vocational schools ^{cd}
licea ogólnokształcące ^e	16—18	46,6	34,6	59,1	42,4	31,0	54,4	general secondary ^e
technika ^f	16—18	28,4	32,7	23,9	34,5	40,2	28,5	technical secondary ^f
policealne	19—21	6,9	4,4	9,5	5,6	3,0	8,3	post-secondary
wyższe ^g	19—24	40,8	33,8	47,5	36,2	28,7	44,0	higher education institutions ^g

a, b W roku szkolnym 2010/11 grupa wieku: a — 7—12 lat, b — 13—15 lat. c, e, f Łącznie ze szkołami: c — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, e — w roku szkolnym 2010/11 z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, f — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. d W roku szkolnym 2010/11 zasadnicze szkoły zawodowe. g Patrz notka a do tabl. 3. h Dotyczy dzieci objętych obowiązkową edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a, b In the 2010/11 school year age group: a — 7—12, b — age group 13—15. c, e, f Including: c — special job-training schools, e — in the 2010/11 school year supplementary general secondary and specialized secondary schools, f — general art schools leading to professional certification. d In the 2010/11 school year basic vocational schools. g See footnote a to the table 3. h Concerns children covered by compulsory education attending pre-primary education establishments.

SOURCE: data of the Ministry of National Education and of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 5 (241). NAUCZANIE JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH ORAZ JĘZYKA REGIONALNEGO W SZKOLACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

TEACHING NATIONAL AND ETHNIC MINORITIES' LANGUAGE AND REGIONAL LANGUAGE IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

LATA YEARS JĘZYKI OJCZYSTE NATIVE LANGUAGES		Szkoły podstawowe ^a Primary schools ^a		Gimnazja ^a Lower secondary schools ^a		Licea ogólnokształcące ^b General secondary schools ^b		Technika ^c Technical secondary schools ^c	
		szkoły schools	uczniowie pupils	szkoły schools	uczniowie students	szkoły schools	uczniowie students	szkoły schools	uczniowie students
		OGÓŁEM TOTAL	2010/11	621	35372	229	9715	20	1350
	2015/16	883	57363	318	9568	32	1319	36	911
	2016/17	948	57386	344	10009	29	1211	32	926
	2017/18	1032	64772	403	6480	37	1174	35	845
w tym: of which:									
Białoruski Belarussian	2010/11	22	1346	14	823	3	752	—	—
	2015/16	25	1728	17	646	3	534	—	—
	2016/17	25	1580	17	664	3	466	—	—
	2017/18	26	1762	19	429	4	454	1	—
Kaszubski Kashubian	2010/11	196	8945	59	1349	5	187	—	—
	2015/16	302	15742	111	2695	13	334	20	601
	2016/17	314	15509	119	2886	14	359	20	719
	2017/18	327	16052	131	1913	13	357	21	718
Litewski Lithuanian	2010/11	8	256	4	165	2	99	1	2
	2015/16	7	273	4	105	2	76	—	—
	2016/17	7	268	4	105	2	72	—	—
	2017/18	8	304	5	61	2	69	—	—
Łemkowski Ruthenian	2010/11	20	110	10	78	2	11	1	3
	2015/16	22	142	7	48	1	11	—	—
	2016/17	24	157	7	35	1	10	—	—
	2017/18	22	181	8	24	1	10	—	—
Niemiecki German	2010/11	283	23473	86	6756	1	39	2	44
	2015/16	431	37849	121	5518	4	61	12	277
	2016/17	475	38268	138	5734	—	—	8	189
	2017/18	535	44710	176	3644	6	20	9	119
Ukraiński Ukrainian	2010/11	83	897	51	477	7	262	1	4
	2015/16	81	1082	53	475	9	303	4	33
	2016/17	86	1074	54	479	9	304	4	18
	2017/18	94	1237	56	321	11	264	3	8

a— Łącznie z: a — zespołami międzyszkolnymi, b — w roku szkolnym 2010/11 liceami profilowanymi, c — do roku szkolnego 2016/17 zasadniczymi szkołami zawodowymi, w roku szkolnym 2017/18 — szkołami branżowymi I stopnia (8 szkół z językiem kaszubskim z 172 uczniami, 6 szkół z językiem niemieckim z 66 uczniami).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a—c Including: a — interschool groups, b — in the 2010/11 school year specialized secondary schools, c — until the 2016/17 school year basic vocational schools, in the 2017/18 school year stage I sectoral vocational schools (8 schools with Kashubian language with 172 students, 6 schools with German language with 66 students).

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 6 i 7

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 6 and 7

In the division by foreign languages one person may be indicated more than once.

TABL. 6 (242). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN
AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem w tys. Grand total in thous.	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students in schools								
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	branżo- wych szkół I stopnia ^a stage I sectoral voca- tional schools ^a	liceach ogólno- kształ- cących ^b general second- ary ^b	techni- cal second- ary ^c	policeal- nych ^d post-sec- ondary ^d	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas						
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE COMPULSORY EDUCATION										
Angielski 2010/11	4515,2	90,1	91,3	88,4	89,5	45,9	98,0	95,9	38,9	
English 2015/16	4667,9	95,6	95,9	95,1	97,1	63,3	99,1	98,2	52,7	
2016/17	4466,2	95,9	96,1	95,7	97,3	64,9	99,1	98,3	53,3	
2017/18	4451,9	96,3	96,5	96,1	97,0	66,5	99,3	98,3	54,3	
Francuski 2010/11	143,1	0,3	0,4	0,1	2,7	0,9	11,2	4,6	0,1	
French 2015/16	117,3	0,2	0,3	0,0	3,3	0,2	11,2	3,8	0,1	
2016/17	113,2	0,2	0,3	0,0	3,2	0,2	11,3	3,6	0,1	
2017/18	104,0	0,4	0,6	0,1	3,3	0,2	10,8	3,4	0,1	
Niemiecki 2010/11	1808,5	9,0	8,1	10,2	53,4	33,9	63,2	76,1	3,0	
German 2015/16	1626,1	4,8	4,5	5,3	68,9	30,3	59,5	78,1	3,6	
2016/17	1583,8	4,5	4,3	4,8	69,5	29,3	58,6	77,6	3,2	
2017/18	1546,8	12,8	12,6	13,0	69,3	27,8	56,8	77,4	3,1	
Rosyjski 2010/11	240,8	0,6	0,1	1,3	5,7	9,9	10,1	11,4	0,5	
Russian 2015/16	188,1	0,1	0,1	0,2	7,0	5,3	10,4	9,1	0,4	
2016/17	177,7	0,2	0,1	0,2	6,5	4,8	10,1	9,1	0,4	
2017/18	165,4	0,8	0,5	1,1	6,4	4,3	10,0	8,7	0,6	
Inne 2010/11	73,0	0,1	0,2	0,1	1,0	0,1	8,1	0,5	0,3	
Others 2015/16	123,4	0,4	0,5	0,1	3,6	0,2	13,1	1,4	0,8	
2016/17	136,1	0,4	0,6	0,1	4,3	0,0	14,3	1,8	0,8	
2017/18	148,2	1,1	1,5	0,2	4,4	0,1	15,8	2,2	1,2	
NAUCZANIE DODATKOWE^e ADDITIONAL EDUCATION ^e										
Angielski 2010/11	157,3	3,4	2,8	4,4	5,3	0,0	0,7	0,7	2,2	
English 2015/16	38,6	0,9	0,6	1,5	1,0	0,1	0,3	0,3	0,7	
2016/17	33,9	0,9	0,6	1,3	1,0	0,1	0,2	0,2	0,5	
2017/18	30,0	0,8	0,5	1,2	0,9	0,2	0,2	0,2	0,5	
Francuski 2010/11	35,4	0,5	0,7	0,2	1,2	—	1,0	0,4	—	
French 2015/16	20,6	0,3	0,4	0,1	0,6	—	0,9	0,3	—	
2016/17	19,7	0,3	0,5	0,1	0,6	—	0,8	0,3	—	
2017/18	17,8	0,3	0,4	0,1	0,5	—	1,0	0,3	—	
Niemiecki 2010/11	415,5	7,2	7,0	7,5	16,9	0,1	4,1	3,0	0,2	
German 2015/16	284,1	5,4	4,8	6,3	10,8	0,2	3,8	2,9	0,1	
2016/17	274,4	5,9	5,3	6,8	10,0	0,2	3,4	3,1	0,2	
2017/18	282,6	6,9	6,4	7,7	9,3	0,3	3,7	3,3	0,1	
Inne 2010/11	131,6	2,0	1,0	3,5	3,7	0,0	5,1	1,0	0,4	
Others 2015/16	80,3	1,2	0,8	1,8	2,5	0,0	3,9	1,0	0,1	
2016/17	76,9	1,3	0,9	1,8	2,3	—	3,5	1,1	0,1	
2017/18	79,2	1,5	1,4	1,7	2,2	0,0	3,7	1,1	0,1	

a Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. b, c Łącznie ze szkołami: b — w roku szkolnym 2010/11 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, c — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz w roku szkolnym 2010/11 technikami uzupełniającymi. d Dane nie obejmują kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych (funkcjonujących do roku szkolnego 2015/16) oraz kolegiów pracowników służb społecznych. e Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Until the 2016/17 school year basic vocational schools. b, c Including: b — in the 2010/11 school year supplementary general secondary schools and specialized secondary schools, c — general art schools leading to professional certification and in the 2010/11 school year supplementary technical secondary schools. d Data do not include teacher training colleges and foreign language teacher training colleges (operating until the 2015/16 school years) and colleges of social work. e Conducted during the hours which are at the disposal of a headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (243). **UCZĄCY SIĘ NOWOŻYTNICH JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH WYŻSZYCH^a**
STUDENTS STUDYING MODERN FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a

JĘZYKI OBCE	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18	FOREIGN LANGUAGES
	w tys.	in thous.	w % ogółu studentów in % of total students		
O G Ó Ł E M	578,4	552,8	45,1	45,3	TOTAL
w tym:					of which:
Angielski	505,9	481,8	39,4	39,5	English
Francuski	11,0	10,2	0,9	0,8	French
Hiszpański	15,0	14,0	1,2	1,1	Spanish
Niemiecki	54,5	48,7	4,2	4,0	German
Rosyjski	17,3	14,4	1,3	1,2	Russian
Włoski	6,6	5,7	0,5	0,5	Italian
Inne	18,3	15,7	1,4	1,3	Others

a W formie obowiązkowego lektoratu; bez studentów cudzoziemców.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a As obligatory language course; excluding foreign students.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 8 (244). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	73311	93417	12510	—	Primary schools
w tym specjalne	24298	30605	4536	—	of which special
Gimnazja	47440	34314	15398	14751	Lower secondary schools
w tym specjalne	23190	16606 ^a	7699	6936 ^a	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	10707	10539	2549	2489	Special job-training schools
Branżowe szkoły I stopnia ^b	14507	13856	3553 ^c	3214 ^c	Stage I sectoral vocational schools ^b
w tym specjalne	10925	10180	3237	2832	of which special
Licea ogólnokształcące	5329	5720	1612	1566	General secondary schools
w tym specjalne	1182	1143	340	299	of which special
Technika ^d	3912	4322	442 ^c	506 ^c	Technical secondary schools ^d
w tym specjalne	852	808	189	194	of which special
Szkoły policealne	377	402	204 ^c	178 ^c	Post-secondary schools
w tym specjalne	347	351	201	175	of which special

a W tym odpowiednio 527 uczniów i 318 absolwentów w gimnazjach specjalnych z oddziałami przysposabiającymi do pracy. b Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. c W przypadku szkół ogólnodostępnych dane dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie. d Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Of which respectively 527 students and 318 graduates in special lower secondary schools with job-training sections. b Until the 2016/17 school year basic vocational schools. c In the case of mainstream schools data concern graduates with statement of special education needs, who passed examination confirming vocational qualifications. d Including general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (245). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**

SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze^a					Special education care centres^a
Ośrodki	394	374	375	372	Centres
Miejsca	25614	21846	21403	19807	Places
Wychowankowie	19104	14347	13322	12559	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabowidzący	759	606	564	510	blind and sight impaired
niesłyszący i słabosłyszący	1799	1217	1085	1035	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	8	2	3	2	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową i z afazją	391 ^b	317	306	265	motor-skill impaired and with aphasia
z niepełnosprawnością intelektualną	13289	9469	8645	8007	intellectually disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	395	241	188	180	socially maladjusted
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze					Youth education centres
Ośrodki	73	95	94	95	Centres
Miejsca	4684	5853	5801	5771	Places
Wychowankowie	4433	4754	4492	4615	Residents
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii					Youth social therapy centres
Ośrodki	62	76	79	80	Centres
Miejsca	3531	4522	4818	4969	Places
Wychowankowie	3419	4224	4509	4742	Residents
Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze					Rehabilitation-education centres
Ośrodki	123	179	195	206	Centres
Miejsca	5757	7340	7834	8111	Places
Wychowankowie	4589	5493	5660	5802	Residents
w tym:					of which:
z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim	2170	2775	2856	2864	profound intellectually disabled
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	2419	2718	2804	2938	with multiple impairments

a Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2017 r. — 33 ośrodki z 1525 miejscami i z 1151 wychowankami). b Dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including special education centres (in 2017 there were 33 centres with 1525 places and with 1151 residents). b Concerns motor-skill impaired residents.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (246). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
EXTRACURRICULAR EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Placówki	501	504	496	500	Institutions
Pałace młodzieży	14	14	15	16	Youth centres
Młodzieżowe domy kultury	133	128	129	128	Cultural establishments for youth
Ogniska pracy pozaszkolnej	89	64	66	63	Extracurricular interest groups
Ogrody jordanowskie	10	9	9	9	Jordan's gardens (playgrounds)
Międzyszkolne ośrodki sportowe	64	59	56	58	Interschool sport centres
Inne placówki	191	230	221	226	Others institutions
Uczestnicy kół zainteresowań (w ciągu roku)^a w tys.	377,9	296,7	301,9	323,8	Participants in extracurricular activities (during the year)^a in thous.
Pałace młodzieży	35,4	34,5	35,5	35,9	Youth centres
Młodzieżowe domy kultury	223,3	137,5	132,1	135,3	Cultural establishments for youth
Ogniska pracy pozaszkolnej	29,6	29,3	30,5	31,9	Extracurricular interest groups
Ogrody jordanowskie	2,0	2,3	2,8	2,8	Jordan's gardens (playgrounds)
Międzyszkolne ośrodki sportowe	62,6	52,4	50,6	57,9	Interschool sport centres
Inne placówki	25,0	40,7	50,4	60,1	Others institutions

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X roku poprzedzającego rok badany do 30 IX roku badanego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Systematic participation in extracurricular activities in the period from 1 X of the year preceding the surveyed year to 30 IX of the surveyed year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (247). INTERNATY I BURSRY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017/18		2010/11	2015/16	2016/17	2017/18		SPECIFICATION
	pla- cówki esta- blish- ments	miejsca beds	korzystający boarders					
			w tys. in thous.				na 100 miejsc per 100 beds	
OGÓŁEM	734	70,3	58,0	57,6	57,0	55,7	79	TOTAL
Internaty	529	46,2	40,3	37,5	36,8	35,0	76	Boarding schools
szkoły podstawowe i gimnazja	24	1,0	0,6	0,4	0,6	0,6	63	primary and lower secondary schools
technika ^a	297	28,0	24,0	23,0	22,7	20,7	74	technical schools ^a secondary
licea ogólnokształcące ^b	185	15,4	13,3	12,3	12,2	12,5	81	general schools ^b secondary
szkoły policealne	23	1,7	2,4	1,8	1,3	1,2	68	post-secondary schools
Bursy	205	24,1	17,8	20,1	20,1	20,7	86	Dormitories

a, b Łącznie ze: a — szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe, szkołami branżowymi I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe) oraz w roku szkolnym 2010/11 — technikami uzupełniającymi, b — w roku szkolnym 2010/11 z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including: a — general art schools leading to professional certification, stage I sectoral vocational schools (until the 2016/17 school year basic vocational schools) and in the 2010/11 school year supplementary technical secondary schools, b — in the 2010/11 school year supplementary general secondary schools and specialized secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (248). DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE

STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	501	495	490	484	Dormitories
Miejsca w tys.	137,8	132,0	129,9	126,0	Beds in thous.
Korzystający:					Boarding:
studenci:					students:
w tysiącach	119,0	105,2	101,7	95,7	in thousand
w % ogółu studentów	6,5	7,5	7,6	7,4	in % of total students
uczestnicy studiów doktoranckich:					students of doctoral studies:
w tysiącach	2,1	2,0	1,7	1,4	in thousand
w % ogółu uczestników	5,9	4,9	4,1	3,7	in % of total students of doctoral studies
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	89	78	71	73	Canteens
Miejsca w tys.	13,3	11,5	10,9	10,8	Places in thous.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

Uwaga do tablic 13 i 14

W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 13 and 14

In the division by type of scholarship one person may be indicated more than once.

TABL. 13 (249). STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^aSTUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

SZKOŁY WYŻSZE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18			ogółem w % ogółu studentów danej grupy szkół total in % of total students of a given group of schools
				ogółem total	w tym otrzymujący stypendia of which scholarship recipients		
					socjalne social	rektora dla naj- lepszycy studentów of vice- chan- cellor to the best students	
w tys. in thous.							
OGÓŁEM	423,5	285,9	270,4	249,5	129,4	77,3	19,4
TOTAL							
w tym: of which:							
Uniwersytety	123,8	89,2	83,2	77,4	41,7	22,3	19,9
Universities							
Wyższe szkoły techniczne	71,2	63,3	59,6	52,5	27,2	17,2	20,4
Technical universities							
Wyższe szkoły rolnicze	21,0	16,8	16,6	15,2	8,9	4,1	24,4
Agricultural academies							
Wyższe szkoły ekonomiczne	59,6	27,5	26,9	26,0	10,4	10,4	15,0
Academies of economics							
Wyższe szkoły pedagogiczne	27,2	11,3	10,6	9,5	5,6	2,2	23,0
Higher teacher education schools							
Uniwersytety medyczne	15,4	11,9	12,2	11,7	5,9	4,1	18,2
Medical universities							
Akademie wychowania fizycznego ...	5,9	4,9	4,9	4,3	2,4	1,4	20,4
Physical academies							
Wyższe szkoły artystyczne	5,3	3,5	3,5	3,4	1,7	1,2	20,0
Fine arts academies							

^a Z funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów oraz w roku akademickim 2010/11 łącznie ze stypendiami fundowanymi; w przypadku szkół resortu obrony narodowej — bez studentów wojskowych.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

^a From material aid fund for students and students of doctoral studies and in the 2010/11 academic year including funded scholarships; in the case of academies of the Ministry of National Defence — excluding military students.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 14 (250). UCZESTNICY STUDIÓW DOKTORANCKICH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a
 STUDENTS OF DOCTORAL STUDIES RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

SZKOŁY WYŻSZE/INSTYTUTY HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS/INSTITUTES	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18			
				ogółem total	w tym otrzymujący stypendia of which scholarship recipients		ogółem w % ogółu uczestni- ków studiów doktoran- ckich danej grupy jednostek total in % of total students of doctoral studies of a given group of units
					socjalne social	dla naj- lepszych dokto- rantów to the best students of doctoral studies	
OGÓŁEM	7426	10287	10466	9933	1451	6533	24,0
TOTAL							
w tym: of which:							
Uniwersytety	3715	4757	4872	4451	831	2641	22,8
Universities							
Wyższe szkoły techniczne	1814	2441	2541	2447	224	1828	32,0
Technical universities							
Wyższe szkoły rolnicze	426	537	474	463	68	331	31,6
Agricultural academies							
Wyższe szkoły ekonomiczne	278	399	331	355	35	257	17,2
Academies of economics							
Wyższe szkoły pedagogiczne	209	472	456	415	77	241	30,0
Higher teacher education schools							
Uniwersytety medyczne	470	500	537	559	23	464	16,3
Medical universities							
Akademie wychowania fizycznego ...	121	190	191	151	29	103	27,4
Physical academies							
Wyższe szkoły artystyczne	108	227	279	260	48	171	30,9
Fine arts academies							
Wyższe szkoły teologiczne	69	74	99	85	26	23	11,1
Theological academies							
Instytuty naukowe Polskiej Akade- mii Nauk	298	314	353	55	196	17,8
Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences							
Instytuty badawcze	73	51	57	4	18	16,9
Research institutes							

^a Z funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów oraz w roku akademickim 2010/11 łącznie ze stypendiami fundowanymi; bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego oraz w roku akademickim 2010/11 w instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutach badawczych; w przypadku szkół resortu obrony narodowej — bez wojskowych uczestników studiów doktoranckich.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

^a From material aid fund for students and students of doctoral studies and in the 2010/11 academic year academic year including funded scholarships; excluding students of doctoral studies in the Medical Center of Postgraduate Education and in the 2010/11 academic year in scientific institutes of the Polish Academy of Sciences and research institutes; in the case of academies of the Ministry of National Defence — excluding military students of doctoral studies.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

Szkoły dla dzieci i młodzieży Schools for children and youth

TABLE 15 (251). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11			2015/16			2016/17			2017/18		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły Schools	13922	4574	9348	13560	4853	8707	13514	4894	8620	14468	5732	8736
w tym szkoły specjalne of which special schools	780	634	146	792	637	155	794	637	157	917	720	197
Nauczyciele w tys. Teachers in thous.	176,3	95,2	81,1	181,3	102,1	79,2	175,5	99,5	76,0	222,6	131,4	91,2
Oddziały w tys. Sections in thous.	122,1	62,4	59,7	136,0	74,8	61,1	130,1	71,8	58,3	152,4	85,0	67,4
Uczniowie w tys. Pupils in thous.	2191,7	1303,1	888,5	2480,8	1538,7	942,1	2296,5	1433,5	863,0	2657,0	1666,4	990,6
w tym kobiety of which females	1065,0	632,8	432,2	1213,6	752,8	460,8	1118,7	698,4	420,2	1288,6	808,4	480,2
w tym I klasa of which 1st grade	360,1	218,7	141,4	536,7	340,4	196,3	206,1	123,2	82,9	353,9	222,1	131,8
w tym szkoły specjalne of which special schools	24,5	21,7	2,8	24,3	21,2	3,1	24,3	21,3	3,0	30,6	26,6	4,0
Absolwenci w tys. Graduates in thous.	378,4	223,7	154,8	347,7	211,6	136,1	—	—	—	.	.	.
w tym kobiety of which females	183,5	108,3	75,2	170,8	104,1	66,7	—	—	—	.	.	.
w tym szkoły specjalne of which special schools	5,0	4,4	0,6	4,5	3,7	0,8	—	—	—	.	.	.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 16 (252). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11			2015/16			2016/17			2017/18		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja Lower secondary schools	7278	3764	3514	7495	3911	3584	7528	3935	3593	1861	1154	707
w tym szkoły specjalne of which special schools	822	661	161	849	666	183	847	663	184	330	249	81
Nauczyciele w tys. Teachers in thous.	108,8	70,5	38,3	92,4	59,2	33,2	91,3	58,9	32,5	65,7	43,2	22,4
Oddziały w tys. Sections in thous.	58,1	36,4	21,7	50,9	32,1	18,7	50,6	32,2	18,4	33,9	21,7	12,2
Uczniowie w tys. Students in thous.	1261,4	813,8	447,6	1073,6	704,2	369,5	1061,3	701,9	359,4	703,9	467,7	236,3
w tym kobiety of which females	607,4	392,4	215,0	518,4	340,1	178,3	514,9	341,0	173,9	343,4	228,8	114,6
w tym I klasa of which 1st grade	415,5	268,0	147,5	358,7	236,2	122,5	358,1	238,9	119,1	x	x	x
w tym szkoły specjalne of which special schools	29,7	25,3	4,4	24,2	19,8	4,4	23,2	18,9	4,3	16,6	13,5	3,1
Absolwenci w tys. Graduates in thous.	412,3	264,5	147,8	350,2	227,2	123,0	340,4	222,9	117,6	.	.	.
w tym kobiety of which females	202,8	130,5	72,3	170,9	110,9	59,9	166,5	109,0	57,4	.	.	.
w tym szkoły specjalne of which special schools	8,6	7,2	1,3	7,7	6,2	1,5	6,9	5,6	1,3	.	.	.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (253). **BRANŻOWE SZKOŁY I STOPNIA^a DLA MŁODZIEŻY**STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS^a FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18		SPECIFICATION
	ogółem total				w tym szkoły specjalne of which special schools	
Szkoły	1763	1683	1663	1504	337	Schools
Oddziały	10214	9160	8737	5674	770	Sections
Uczniowie	224884	178809	166213	155832	10180	Students
w tym kobiety	67700	57255	52644	49023	4348	of which females
w tym I klasa	90761	62749	58673	54255	3828	of which 1st grade
Absolwenci	74989	55596	49563 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	24860	18000	15855 ^c	.	.	of which females

a Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. b, c W tym absolwenci szkół specjalnych: b — 2832, c — 1205.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Until the 2016/17 school year basic vocational schools. b, c Of which graduates of special schools: b — 2832, c — 1205.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (254). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI BRANŻOWYCH SZKÓL I STOPNIA^a DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**STUDENTS AND GRADUATES OF STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS^a FOR YOUTH BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci ^c graduates ^c		
OGÓŁEM	166213	155832	55596	49563	TOTAL
Artystyczna	1109	1174	107	72	Arts
Biznesu i administracji	14408	13227	4119	3612	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	64463	61330	7618	7523	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	20251	18793	2508	2062	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	18895	17189	3138	2672	Architecture and construction
Rolnicza	1414	1296	211	223	Agriculture
Leśna	59	50	28	16	Forestry
Rybackta	—	2	—	—	Fisheries
Usług dla ludności	45583	42742	7448	7382	Personal services
Pozostałe	31	29	—	—	Others

a Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. b Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). c W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Until the 2016/17 school year basic vocational schools. b According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). c In the division by the narrow fields of education data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications (carried out both on the basis of the former and the new core curriculum for vocational education).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 19 (255). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym szkoły specjalne of which special schools		
Szkoły	2885	2241	2230	2248	89	Schools
Oddziały	24549	18798	18335	18107	149	Sections
Uczniowie	668755	501240	485489	474521	1143	Students
w tym kobiety	415309	311255	302253	296474	569	of which females
w tym I klasa	222460	164103	160663	159263	367	of which 1st grade
Absolwenci	221493	164469	158578 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	138966	102670	99030 ^c	.	.	of which females

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi.
b, c W tym absolwenci szkół specjalnych: b — 299, c — 151.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year including supplementary general secondary and specialized secondary schools.
b, c Of which graduates of special schools: b — 299, c — 151.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 20 (256). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY^a**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym szkoły specjalne of which special schools		
Szkoły	2204	1909	1905	1890	34	Schools
Oddziały	22567	21020	20949	21024	130	Sections
Uczniowie	548622	506220	505888	503151	808	Students
w tym kobiety	218949	204191	202022	199013	349	of which females
w tym I klasa	151554	141239	143162	140457	225	of which 1st grade
Absolwenci	125242	112525	114967 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	51048	46789	47370 ^c	.	.	of which females

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. b, c W tym absolwenci szkół specjalnych: b — 194, c — 89.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year including supplementary technical secondary schools. b, c Of which graduates of special schools: b — 194, c — 89.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 21 (257). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH
BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci ^b graduates ^b		
O G Ó Ł E M	505888	503151	112525	114967	T O T A L
Artystyczna	1618	2260	85	124	Arts
Społeczna	40824	39993	7655	7338	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	61185	64824	7674	8944	Business and administration
Fizyczna	180	143	28	33	Physical sciences
Technologii teleinformatycznych	86684	93299	9857	11078	Information and Communication Technologies
Inżynieryjno-techniczna	119278	116434	14413	14499	Engineering and engineering trade
Produkcji i przetwórstwa	8740	7085	1469	1569	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	39590	36890	6667	5721	Architecture and construction
Rolnicza	10642	9452	1330	1310	Agriculture
Leśna	3582	3504	537	666	Forestry
Rybackta	53	42	—	14	Fisheries
Weterynaryjna	6070	6590	616	653	Veterinary
Medyczna	791	843	58	87	Health
Usług dla ludności	112361	105987	16553	19168	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	207	437	—	—	Security services
Usług transportowych	13961	15134	1341	1150	Transport services
Pozostałe	122	234	—	—	Others

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In the division by the narrow fields of education data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications (carried out both on the basis of the former and the new core curriculum for vocational education).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 22 (258). **OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE^a DLA MŁODZIEŻY**
GENERAL ART SCHOOLS^a FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
Szkoły	115	122	121	122	Schools
Oddziały	1041	1058	1079	1108	Sections
Uczniowie	12812	12642	12854	13042	Students
w tym kobiety	9528	9556	9823	10042	of which females
w tym I klasa	2742	2902	3103	2703	of which 1st grade
Absolwenci	2316	2024	2151	.	Graduates
w tym kobiety	1732	1545	1629	.	of which females

a Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

Szkoły policealne Post-secondary schools

TABL. 23 (259). **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA I TYPÓW SZKÓŁ**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY FORM OF EDUCATION AND TYPE OF SCHOOL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Od- działy Sec- tions	Uczniowie Students		Absolwenci ^a Graduates ^a		SPECIFICATION	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2010/11	2941	13160	298837	192515	82007	57756	TOTAL
	2015/16	2355	12264	255072	180581	76383	57405	
	2016/17	2331	12497	248072	175635	70409	53146	
	2017/18	2167	12191	235599	167479	.	.	
forma kształcenia:								form of education:
Dzienna		1825	29211	24086	10702	9009	8927	Day
szkoły policealne		1765	28812	23895	10519	8927		post-secondary schools
kolegia pracowników służb społecz- nych		4	48	30	8	8		colleges of social work special post-secondary schools
szkoły policealne specjalne		56	351	161	175	74		Evening — post-secondary schools
Wieczorowa — szkoły policealne		6	124	92	13	7		Weekend
Zaoczna		9050	182752	125318	52977	38794		post-secondary schools
szkoły policealne		9039	182566	125152	52936	38759		colleges of social work
kolegia pracowników służb społecz- nych		11	186	166	41	35		Full-time programmes post- secondary schools
Stacjonarna — szkoły policealne		1310	23512	17983	6717	5336		

a W podziale według form kształcenia — z roku szkolnego 2016/17.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to form of education — for the 2016/17 school year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24 (260). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI W SZKOŁACH POLICEALNYCH
WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students	uczniowie students	absolwenci ^b graduates ^b	absolwenci ^b graduates ^b	
OGÓŁEM	248072	235599	76383	70409	TOTAL
Pedagogiczna	x	x	105	x	Education
Artystyczna	13989	14028	3462	2842	Arts
Spoleczna	5366	5771	1018	1180	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	1625	1129	131	248	Journalism and information
Biznesu i administracji	55195	48040	4885	5236	Business and administration
Fizyczna	16	—	—	—	Physical sciences
Technologii teleinformatycznych	16104	15744	1228	906	Information and Communication Tech- nologies
Inżynieryjno-techniczna	514	349	188	54	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	65	41	7	1	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	466	406	82	57	Architecture and construction
Rolnicza	32	—	27	—	Agriculture
Weterynaryjna	3784	4073	849	699	Veterinary
Medyczna	53037	55554	16893	15933	Health

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In the division by the narrow fields of education data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications (carried out both on the basis of the former and the new core curriculum for vocational education).

TABL. 24 (260). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI W SZKOŁACH POLICEALNYCH WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)

STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci ^b graduates ^b		
Opieki społecznej	6822	6071	1956	1583	Welfare
Usług dla ludności	35708	36708	6008	6220	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	34200	28415	3449	2699	Hygiene and occupational health ser- vices
Ochrony i bezpieczeństwa	6439	5579	1586	930	Security services
Usług transportowych	3331	2408	280	300	Transport services
Pozostałe	11379	11283	1861	2547	Others

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In the division by the narrow fields of education data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications (carried out both on the basis of the former and the new core curriculum for vocational education).

Source: data of the Ministry of National Education.

Szkoły wyższe Tertiary education (university level)

TABL. 25 (261). STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z liczby ogółem — studia ^b Of grand total — studies ^b						
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and unified Master's studies (long-cycle programmes)			drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)			
				razem total	pierw- szego stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro- gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite unified Master's studies (long- -cycle pro- gram- mes)	z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2010/11	1841251	949476	891775	1395056	1184412	210644	792446	376474	254126
TOTAL	2015/16	1405133	918952	486181	1030520	894952	135568	569072	345002	226562
	2016/17	1348822	895725	453097	994555	859368	135187	547720	330668	216406
	2017/18	1291870	852973	438897	961573^c	814696	137105	531133	314859	207648
Pedagogiczna	2016/17	102137	52638	49499	60558	60544	14	47347	39358	33481
Education	2017/18	89756	46660	43096	55939	54705	—	43869	32873	27948
Artystyczna	2016/17	33777	26879	6898	25428	20710	4718	17379	7558	5479
Arts	2017/18	33326	26603	6723	25899	21096	4605	17472	6821	4780

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b Bez studentów po ostatnim roku studiów bez egzaminu dyplomowego (w roku akademickim 2017/18 — 15438 studentów, w tym 8046 kobiet). c Łącznie ze studentami nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju studiów (9772 studentów).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b Excluding students after the last year of studies without passing the diploma exams (in the 2017/18 academic year — 15438 students, of which 8046 females). c Including students excluded from the division based on the type of studies (9772 students).

TABLE 25 (261). STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (cd.)
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z liczby ogółem — studia ^b Of grand total — studies ^b					
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- -time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and unified Master's studies (long-cycle programmes)			drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)		
				razem total	pierw- szego stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro-gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite unified Master's studies (long- -cycle pro-gram- mes)	Z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females
Humanistyczna (z wyłączeniem języków) Humanities (except languages)	2016/17 23035 2017/18 23449	19499 20041	3536 3408	17981 18354	13150 13424	4831 4681	7602 8023	4857 4970	2455 2661
Językowa Languages	2016/17 70217 2017/18 67897	56444 54993	13773 12904	50247 49964	50244 49132	3 —	38914 38532	19323 17348	16057 14464
Spoleczna Social and behavioural sciences	2016/17 141158 2017/18 131063	94153 89146	47005 41917	102226 97217	75314 68268	26912 26495	66484 65265	35974 32145	23573 21918
Dziennikarstwa i informacji Journalism and information	2016/17 17599 2017/18 17236	12855 12697	4744 4539	12094 11865	12094 11856	— —	8039 7738	5278 5268	3624 3599
Biznesu i administracji ... Business and administration	2016/17 252176 2017/18 228798	123471 107904	128705 120894	157462 145658	157462 144583	— 15	93850 86169	88990 79936	60788 54013
Prawna Law	2016/17 53201 2017/18 49582	30338 29160	22863 20422	49980 46560	2829 2636	47151 43227	29886 27763	2643 2420	1874 1778
Biologiczna Biological and related sciences	2016/17 16627 2017/18 13673	16318 13362	309 311	11962 9461	11962 9451	— —	9201 7241	4508 4079	3619 3296
Nauk o środowisku Environment	2016/17 6271 2017/18 4834	5470 4247	801 587	4131 3232	4131 3208	— —	2594 2016	2047 1517	1476 1008
Fizyczna Physical sciences	2016/17 24498 2017/18 20818	22796 20329	1702 489	18008 15297	17950 15202	58 57	10547 9398	6144 5365	3911 3490
Matematyczna i statystyczna Mathematics and statistics	2016/17 10977 2017/18 10505	10641 10072	336 433	7598 7662	7597 7476	1 —	4464 4181	3191 2730	2136 1760
Technologii teleinformatycznych Information and Communication Technologies	2016/17 51690 2017/18 67208	35385 43343	16305 23865	43329 56597	43329 56348	— 24	5183 7188	7461 9806	1037 1664
Inżynierijno-techniczna Engineering and engineering trades	2016/17 142720 2017/18 132446	112603 105075	30117 27371	115901 107516	115872 107027	29 172	27385 25547	24899 23183	7611 7454
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	2016/17 45606 2017/18 38804	32619 27164	12987 11640	36050 30731	36050 30678	— —	18740 15378	9015 7662	5018 4291
Architektury i budownictwa Architecture and construction	2016/17 67846 2017/18 61952	47856 44502	19990 17450	52052 47572	52050 47253	2 10	24696 22889	14401 13249	7164 6870
Rolnicza Agriculture	2016/17 12345 2017/18 14156	8390 10548	3955 3608	10174 11653	10174 11651	— —	5303 6672	1923 2237	1100 1326

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b Bez studentów po ostatnim roku studiów bez egzaminu dyplomowego (w roku akademickim 2017/18 — 15438 studentów, w tym 8046 kobiet).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b Excluding students after the last year of studies without passing the diploma exams (in the 2017/18 academic year — 15438 students, of which 8046 females).

TABL. 25 (261). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS	PODGUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Formy studiów Study forms		Z liczby ogółem — studia ^b Of grand total — studies ^b						
		Ogółem Grand total	stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- -time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and unified Master's studies (long-cycle programmes)			drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)		
					razem total	pier- wszego stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro- gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite unified Master's studies (long- -cycle pro- gram- mes)	z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females
Leśna	2016/17	5832	3099	2733	4746	4746	—	1477	921	310
Forestry	2017/18	5437	2856	2581	4443	4431	—	1369	883	315
Rybacktwa	2016/17	99	99	—	80	80	—	20	19	5
Fisheries	2017/18	84	84	—	70	70	—	15	13	3
Weterynaryjna	2016/17	6023	4990	1033	6023	519	5504	4650	—	—
Veterinary	2017/18	6251	5163	1088	6194	581	5529	4852	57	54
Medycyna	2016/17	126759	93985	32774	103297	57396	45901	72744	22146	18917
Health	2017/18	132289	96405	35884	103586	51403	51834	73639	27743	23846
Opieki społecznej	2016/17	7071	5299	1772	4991	4946	45	4295	2006	1805
Welfare	2017/18	6958	5121	1837	4762	4758	—	4110	2154	1962
Usług dla ludności	2016/17	39078	26309	12769	29540	29540	—	22677	8758	6667
Personal services	2017/18	36103	24088	12015	28174	28042	—	22018	7509	5774
Higieny i bezpieczeń- stwa pracy	2016/17	2688	1614	1074	2567	2567	—	1276	121	67
Hygiene and occupa- tional health services	2017/18	3329	1899	1430	2632	2574	—	1212	693	323
Ochrony i bezpieczeństwa	2016/17	43221	21608	21613	31135	31135	—	13436	11117	5141
Security services	2017/18	46764	22238	24526	33347	33344	—	13805	12996	5862
Usług transportowych	2016/17	15634	11297	4337	13333	13333	—	3514	1928	719
Transport services	2017/18	14637	10298	4339	12738	12732	—	3548	1616	616
Interdyscyplinarne pro- gramy i kwalifikacje oraz programy i kuali- fikacje nieokreślone	2016/17	30397	18930	11467	23564	23557	7	5967	6042	2346
Interdisciplinary program- mes and qualifications and programmes and qualifications not speci- fied	2017/18	27565	16935	10630	20072	19179	93	8493	7023	4540
Indywidualne studia mię- dzyobszarowe	2016/17	140	140	—	98	87	11	50	40	26
Individual studies not assigned to the particu- lar narrow fields of education	2017/18	6950	2040	4910	4378	3561	363	2731	2563	2033

a, b Notki patrz na str. 360.

U w a g a.

1. W roku akademickim 2017/18 wśród 397 szkół wyższych było 19 uniwersytetów z 388997 studentami i 111532 absolwentami, 21 szkół technicznych z 258007 studentami i 82666 absolwentami oraz 54 szkoły ekonomiczne z 173680 studentami i 56118 absolwentami.
2. Według danych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego liczba studentów studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów według stanu w dniu 30 XI 2017 r. wyniosła 41577 osób, tj. 3,2% ogólnej liczby studentów.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

a, b See footnotes on page 360.

N o t e.

1. In the 2017/18 academic year among 397 higher education institutions there were 19 universities with 388997 students and 111532 graduates, 21 technical universities with 258007 students and 82666 graduates as well as 54 academies of economics with 173680 students and 56118 graduates.
2. According to the data of the Ministry of Science and Higher Education 41577 students studied more than one field of education, as of 30 XI 2017, i.e. 3,2% of total students number.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABLE 26 (262). ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies						
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and unified Master's studies (long-cycle programmes)				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)		
				razem total	pier- wsze- go stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro- gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite unified Master's studies (long- -cycle pro- gram- mes)	z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females	
		OGÓŁEM	2010/11	497533	239804	257729	359564	279986	79578	229237
TOTAL	2015/16	364619	231734	132885	218759	197865	20894	135379	145860	97823
	2016/17	387531	250976	136555	222746	200746	22000	136487	164785	108864
Pedagogiczna	2015/16	36600	16787	19813	16733	16724	9	13747	19867	17074
Education	2016/17	33908	15974	17934	15870	15867	3	12905	18038	15195
Artystyczna	2015/16	8087	6435	1652	5391	4680	711	3823	2696	1972
Arts	2016/17	8298	6662	1636	5257	4502	755	3664	3041	2170
Humanistyczna (z wyłącze- niem języków)	2015/16	4665	3883	782	3044	2104	940	1370	1621	838
Humanities (except languages)	2016/17	5425	4696	729	3501	2475	1026	1737	1924	1023
Językowa	2015/16	17410	13359	4051	10150	10137	13	8437	7260	6224
Languages	2016/17	18205	14431	3774	10199	10187	12	8499	8006	6801
Społeczna	2015/16	37957	23669	14288	23327	19130	4197	16238	14630	9922
Social and behavioural sci- ences	2016/17	38514	25714	12800	22932	18090	4842	16215	15582	11089
Dziennikarstwa i informacji	2015/16	4604	3309	1295	2733	2733	—	1938	1871	1380
Journalism and information	2016/17	5486	3822	1664	3112	3112	—	2248	2374	1689
Biznesu i administracji	2015/16	76671	34119	42552	39187	39176	11	26495	37484	26851
Business and administration	2016/17	79480	35556	43924	38944	38944	—	26030	40536	28789
Prawna	2015/16	8632	4771	3861	7905	131	7774	4882	727	515
Law	2016/17	9806	5290	4516	8544	575	7969	5377	1262	888
Biologiczna	2015/16	4717	4555	162	2400	2400	—	1942	2317	1932
Biological and related sciences	2016/17	4337	4218	119	2309	2309	—	1894	2028	1679
Nauk o środowisku	2015/16	3076	2594	482	1623	1623	—	1150	1453	1048
Environment	2016/17	2509	2112	397	1169	1169	—	799	1340	1010
Fizyczna	2015/16	6474	6005	469	3550	3534	16	2324	2924	2047
Physical sciences	2016/17	6085	5882	203	3132	3124	8	2077	2953	2042
Matematyczna i statystyczna	2015/16	3832	3683	149	2319	2306	13	1623	1513	1089
Mathematics and statistics	2016/17	3570	3389	181	1951	1951	—	1231	1619	1180
Technologii teleinformatycznych	2015/16	8398	6166	2232	5948	5944	4	717	2450	288
Information and Communica- tion Technologies	2016/17	12504	9497	3007	8032	8027	5	1130	4472	706
Inżynierijno-techniczna	2015/16	36229	29892	6337	22627	22619	8	6629	13602	4621
Engineering and engineering trades	2016/17	41737	34375	7362	24160	24153	7	6992	17577	6088
Produkcji i przetwórstwa	2015/16	14063	10420	3643	8815	8814	1	4815	5248	3110
Manufacturing and process- ing	2016/17	14355	10675	3680	8149	8149	—	4512	6206	3634

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

TABL. 26 (262). ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)
 GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies						
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and unified Master's studies (long-cycle programmes)				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)		
				razem total	pier- szego stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro- gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite unified Master's studies (long- -cycle pro- gram- mes)	z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females	
Architektury i budownictwa Architecture and construction	2015/16 2016/17	21289 21226	15334 15767	5955 5459	12797 11618	12792 11617	5 1	6539 6128	8492 9608	4314 5159
Rolnicza Agriculture	2015/16 2016/17	3657 4639	2615 3552	1042 1087	2336 2667	2336 2667	— —	1340 1564	1321 1972	792 1295
Leśna Forestry	2015/16 2016/17	1170 1465	705 794	465 671	772 938	772 938	— —	249 318	398 527	146 169
Rybackta Fisheries	2015/16 2016/17	37 24	37 24	— —	22 12	22 12	— —	5 1	15 12	2 1
Weterynaryjna Veterinary	2015/16 2016/17	686 780	684 748	2 32	675 772	— 84	675 688	505 576	11 8	9 4
Medyczna Health	2015/16 2016/17	29604 31865	21289 23037	8315 8828	20994 21860	14474 15176	6520 6684	15963 16405	8610 10005	7321 8691
Opieki społecznej Welfare	2015/16 2016/17	2300 2530	1595 1843	705 687	1906 1643	1906 1643	— —	1729 1500	394 887	362 813
Usług dla ludności Personal services	2015/16 2016/17	11390 11874	7083 7731	4307 4143	8005 7839	8005 7839	— —	6511 6236	3385 4035	2649 3092
Higieny i bezpieczeństwa pra- cy Hygiene and occupational health services	2015/16 2016/17	718 1120	436 716	282 404	686 857	686 857	— —	370 455	32 263	26 124
Ochrony i bezpieczeństwa Security services	2015/16 2016/17	13028 16590	5941 7500	7087 9090	8776 10995	8776 10995	— —	4355 5123	4252 5595	2041 2552
Usług transportowych Transport services	2015/16 2016/17	3608 3872	2555 2846	1053 1026	2699 2707	2699 2707	— —	751 883	909 1165	315 463
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje oraz programy i kwalifikacje nieokreślone Interdisciplinary programmes and qualifications and pro- grammes and qualifications not specified	2015/16 2016/17	6183 6713	4271 3811	1912 2902	3788 3368	3785 3368	3 —	1222 1843	2395 3345	914 2209
Indywidualne studia między- obszarowe Individual studies not assigned to the particular narrow fields of education	2016/17	614	314	300	209	209	—	145	405	309

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

Źródło: dane z wyjątkiem danych o części szkół teologicznych — Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

Source: data excluding the data on some theological schools — Ministry of Science and Higher Education.

TABLE 27 (263). **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym kobiety of which females				
OGÓŁEM	103507	95919	95434	94700	44234	42761	42953	42572	TOTAL
Profesorowie	24150	23178	23197	22689	5744	6257	6454	6378	Professors
w tym z tytułem naukowym profesora	11714	11481	11186	10653	2334	2624	2585	2470	of which titled only
Docenci	1434	649	525	403	449	206	163	111	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	43	27	24	16	11	10	8	3	of which with scientific degree of habilitated doctor ^b (HD)
Adiunkci	43375	40460	39967	39169	19043	19059	18939	18477	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	3554	6964	7393	7583	1250	2830	3053	3215	of which with scientific degree of habilitated doctor ^b (HD)
Asystenci	13040	12023	12329	12951	6965	6392	6608	6889	Assistant lecturers
Pozostali	21508	19609	19415	19488	12033	10848	10789	10716	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

^b Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b The habilitated doctor's degree (HD) which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABLE 28 (264). **CUDZOZIEMCY W SZKOŁACH WYŻSZYCH^a**
FOREIGNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a

KRAJE POCHODZENIA	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	2010/11	2015/16	2016/17	NATIVE COUNTRIES
	studenci students				absolwenci graduates			
OGÓŁEM	21474	57119	65793	72743	3364	8725	12573	TOTAL
w tym deklarujący pochodzenie polskie	4117	7576	7675	7683	776	1411	1550	of which declaring Polish origin
w tym:								of which:
Afganistan	29	50	55	58	1	8	13	Afghanistan
Albania	69	65	60	58	12	13	18	Albania
Angola	78	103	96	85	9	16	41	Angola
Arabia Saudyjska	266	854	871	792	2	77	98	Saudi Arabia
Armenia	130	134	114	115	14	34	36	Armenia
Azerbejdżan	28	237	281	479	6	46	45	Azerbaijan
Bangladesz	15	66	160	214	3	4	6	Bangladesh
Białoruś	2605	4615	5119	6044	423	866	1031	Belarus
Brazylia	31	82	57	86	1	13	9	Brazil
Chiny	515	846	953	1164	110	201	236	China
Czechy	537	1119	1061	1448	218	236	328	Czech Republic
Dania	47	66	76	68	8	3	9	Denmark
Egipt	13	85	114	153	—	7	21	Egypt
Finlandia	36	64	80	74	2	9	17	Finland
Francja	334	590	613	633	26	78	74	France
Gruzja	60	241	229	318	12	41	56	Georgia
Hiszpania	1076	1407	1607	1889	13	45	45	Spain

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów; w podziale według krajów ujmują się te, z których pochodzi 50 i więcej studentów w ostatnim prezentowanym roku akademickim.

^a Also shown in other tables regarding students and graduates; per country of origin of 50 and more students in the last academic year presented.

TABL. 28 (264). **CUDZOZIEMCY W SZKOŁACH WYŻSZYCH^a (dok.)**FOREIGNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a (cont.)

KRAJE POCHODZENIA	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	2010/11	2015/16	2016/17	NATIVE COUNTRIES
	studenci		students		absolwenci		graduates	
Holandia	20	77	50	56	1	14	13	Netherlands
Indie	263	896	2138	2987	44	114	258	India
Indonezja	17	19	59	91	2	4	6	Indonesia
Irak	69	189	205	217	18	27	70	Iraq
Iran	85	93	113	123	17	23	29	Iran
Irlandia	42	152	181	254	6	19	10	Ireland
Izrael	46	70	95	120	4	8	12	Israel
Japonia	48	67	74	86	11	13	12	Japan
Jordania	17	25	33	50	3	9	6	Jordan
Kamerun	75	465	482	635	15	8	18	Cameroon
Kanada	456	428	384	393	79	60	76	Canada
Kazachstan	382	773	674	796	95	190	165	Kazakhstan
Kenia	50	46	47	69	8	12	10	Kenya
Kirgistan	14	55	84	138	4	5	19	Kyrgyzstan
Kolumbia	27	34	39	59	6	11	15	Columbia
Korea Południowa	45	100	117	110	16	30	33	South Korea
Kuwejt	2	7	54	81	2	1	1	Kuwait
Liban	21	64	84	108	10	2	15	Lebanon
Litwa	798	917	802	711	124	182	179	Lithuania
Łotwa	57	73	66	54	16	9	21	Latvia
Malezja	132	182	185	168	9	33	57	Malaysia
Maroko	17	42	59	80	5	11	12	Morocco
Meksyk	37	45	57	72	7	10	15	Mexico
Moldawia	98	116	121	133	18	18	35	Moldova
Mongolia	133	139	141	138	16	25	26	Mongolia
Nepal	65	134	337	404	—	10	12	Nepal
Niemcy	664	1040	1173	1257	91	170	190	Germany
Nigeria	218	176	218	252	57	36	38	Nigeria
Norwegia	1406	1581	1531	1466	177	253	263	Norway
Oman	1	41	54	59	—	—	2	Oman
Pakistan	67	128	151	201	9	18	34	Pakistan
Portugalia	145	158	157	165	4	6	25	Portugal
Rosja	529	1042	1055	1077	112	198	278	Russia
Rumunia	67	69	89	107	8	18	18	Romania
Słowacja	117	309	413	254	15	115	93	Slovakia
Stany Zjednoczone	1004	717	769	768	151	142	142	United States
Syria	36	58	77	110	13	17	9	Syria
Szwecja	1089	1291	1242	1160	113	202	204	Sweden
Tadżykistan	3	151	166	187	—	15	32	Tajikistan
Tajlandia	6	95	157	216	1	3	7	Thailand
Tajwan	631	505	758	853	112	36	66	Taiwan
Turcja	302	1205	1471	1807	19	108	163	Turkey
Ukraina	4879	30589	35584	37829	815	4526	7333	Ukraine
Uzbekistan	52	242	280	340	8	18	52	Uzbekistan
Węgry	67	76	93	78	11	8	33	Hungary
Wielka Brytania	164	317	339	352	20	45	55	United Kingdom
Wietnam	184	234	256	292	39	38	56	Vietnam
Włochy	154	303	377	491	7	35	56	Italy
Zimbabwe	11	16	54	179	5	3	3	Zimbabwe

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów; w podziale według krajów ujmuje się te, z których pochodzi 50 i więcej studentów w ostatnim prezentowanym roku akademickim.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyzszego.

a Also shown in other tables regarding students and graduates; per country of origin of 50 and more students in the last academic year presented.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 29 (265). **STUDIA PODYPLOMOWE**
 POSTGRADUATE STUDIES
 A. OGÓŁEM
 TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
Sluchacze (stan w dniu 31 XII) ^a	185418	151555	157984	159475	Students (as of 31 XII) ^a
w tym kobiety	130024	109417	114968	115050	of which females
Wydane świadectwa	143214	119088	126529	.	Certificates issued
w tym kobiety	96752	84938	90199	.	of which females

B. WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
 BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
	sluchacze (stan w dniu 31 XII) students (as of 31 XII)	sluchacze (stan w dniu 31 XII)	wydane świadectwa sluchaczom certificates issued to students	wydane świadectwa sluchaczom certificates issued to students	
OGÓŁEM	157984	159475	119088	126529	TOTAL
Pedagogiczna	44152	47550	27446	33273	Education
Artystyczna	1867	1706	1056	1127	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	1571	1690	870	706	Humanities (except languages)
Językowa	2456	1920	1706	1185	Languages
Spoleczna	9093	7241	7165	5492	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	1094	1099	921	678	Journalism and information
Biznesu i administracji	34381	34770	27786	29327	Business and administration
Prawna	4350	4456	4215	3876	Law
Biologiczna	196	190	143	136	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	347	254	403	265	Environment
Fizyczna	815	744	603	547	Physical science
Matematyczna i statystyczna	635	344	480	210	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych	3420	4392	2155	3361	Information and Communication Techno- logies
Inżynierijno-techniczna	1771	1770	1337	1503	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	866	993	713	656	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1255	1135	1079	1076	Architecture and construction
Rolnicza	1236	1162	918	974	Agriculture
Leśna	316	232	242	231	Forestry
Rybackta	18	43	17	18	Fishery
Weterynaryjna	308	393	111	177	Veterinary
Medyczna	33262	34276	26790	32423	Health
Opieki społecznej	3181	1510	2165	835	Welfare
Usług dla ludności	934	1142	676	656	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	3313	3660	3396	2953	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	1582	2070	1908	1423	Security services
Usług transportowych	518	492	477	449	Transport services
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje	3184	2039	3008	1529	Interdisciplinary programmes and quali- fications
Programy i kwalifikacje nieokreślone	1863	2202	1302	1443	Programmes and qualifications not speci- fied

a W roku akademickim 2010/11 dla studiów trwających do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć. b Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a In the 2010/11 academic year for programmes lasting up to one year on the course start date. b According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 30 (266). **STUDIA DOKTORANCKIE^a**DOCTORAL STUDIES^a

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
Uczestnicy	37492	43177	43181	41318	Students
w tym kobiety	19710	23612	23772	22686	of which females

B. WEDŁUG DZIEDZIN NAUKI

BY FIELDS OF SCIENCE

DZIEDZINY NAUK ^b	2015/16	2016/17	2017/18	FIELDS OF SCIENCE ^b
	uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral studies			
OGÓŁEM	43177	43181	41318	TOTAL
w tym:				of which:
Przyrodnicze	6672	6443	6521	Natural sciences
w tym:				of which:
biologiczne	2098	1991	1991	biological sciences
fizyczne	1210	1202	1279	physics
chemiczne	1804	1753	1831	chemistry
Inżynierskie i techniczne	6925	6802	6732	Engineering and technology
Medyczne i nauk o zdrowiu	4652	4915	4923	Medical and health sciences
w tym medyczne	3030	3183	3258	of which medical sciences
Rolnicze i weterynaryjne	2096	1958	1902	Agricultural and veterinary sciences
w tym rolnicze	1729	1585	1501	of which agriculture
Społeczne	11819	12262	11336	Social sciences
ekonomiczne	3632	3728	3505	economics
prawne	3668	3860	3533	law
społeczne	4519	4674	4298	social sciences
Humanistyczne i sztuka	11013	10801	9895	Humanities and the arts
w tym humanistyczne	8429	8106	7421	of which humanities

a Łącznie z uczestnikami studiów doktoranckich w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutach badawczych. b Zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a Including students of doctoral studies in Medical Center for Postgraduate Education, scientific institutes of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes. b According to Fields of Science and Technology Classification of OECD.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

Szkoły dla dorosłych Schools for adults

TABL. 31 (267). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DOROSŁYCH**
PRIMARY SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18			SPECIFICATION
	ogółem total			forma kształcenia form of education			
				stacjo- narna full-time pro- grammes	zaoczna weekend		
Szkoły	5	3	3	103	x	x	Schools
Oddziały	7	4	3	83	55	28	Sections
Uczniowie	237	16	13	1189	848	341	Students
w tym kobiety	112	3	3	325	213	112	of which females
Absolwenci	40	6	—	—	—	—	Graduates
w tym kobiety	9	—	—	—	—	—	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 32 (268). **GIMNAZJA DLA DOROSŁYCH**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18			SPECIFICATION
	ogółem total			forma kształcenia form of education			
				stacjo- narna full-time pro- grammes	zaoczna weekend		
Szkoły	164	189	178	80	x	x	Schools
Oddziały	682	651	622	454	191	263	Sections
Uczniowie	16092	11645	9980	7482	3619	3863	Students
w tym kobiety	4221	3608	3088	2438	1051	1387	of which females
w tym I klasa	3605	2109	1673	167 ^a	110	57	of which 1st grade
Absolwenci ^b	4067	3381	2872	.	1550	1322	Graduates ^b
w tym kobiety	1225	1126	990	.	463	527	of which females

a Uczniowie II semestru pierwszej klasy (z naboru 2017 r.). b W podziale według form kształcenia — z roku szkolnego 2016/17.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Students of the 2nd semester of the 1st grade (from the 2017 recruitment). b According to forms of education — for the 2016/17 school year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 33 (269). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH^a**
 GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR ADULTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18			SPECIFICATION
	ogółem total				forma kształcenia form of education		
					stacjo- narna full-time pro- grammes	zaoczna weekend	
Szkoły	2665	1647	1588	1469	x	x	Schools
Oddziały	8829	6391	6077	5583	347	5236	Sections
Uczniowie	224745	167641	155165	143146	7362	135784	Students
w tym kobiety	104981	73485	68141	63315	2900	60415	of which females
w tym I klasa	118821	43794	38657	35439	1580	33859	of which 1st grade
Absolwenci ^b	56943	45888	43490 ^c	.	2562	40928	Graduates ^b
w tym kobiety	30046	21765	20949	.	1070	19879	of which females

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. b W podziale według form kształcenia z roku szkolnego 2016/17. c W tym 111 eksternów.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year including supplementary secondary schools and specialized secondary schools. b According to forms of education — for the 2016/17 school year. c Of which 111 extramural graduates.

Source: data of the Ministry of National Education.

Wychowanie przedszkolne Pre-primary education

TABL. 34 (270). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
 PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^a	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
Placówki	19090	21115	21675	21980	Establishments
miasta	8406	10020	10619	10945	urban areas
wieś	10684	11095	11056	11035	rural areas
Przedszkola	8808	11331	11762	12146	Nursery schools
w tym specjalne	104	207	242	260	of which special
miasta	5907	7584	7905	8202	urban areas
wieś	2901	3747	3857	3944	rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach pod- stawowych	9048	7838	8046	8030	Pre-primary sections of primary schools
miasta	2142	1661	1952	1977	urban areas
wieś	6906	6177	6094	6053	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	113	94	79	76	Pre-primary education groups
miasta	15	13	8	8	urban areas
wieś	98	81	71	68	rural areas
Punkty przedszkolne	1121	1852	1788	1728	Pre-primary points
miasta	342	762	754	758	urban areas
wieś	779	1090	1034	970	rural areas

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities.

TABL. 34 (270). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)

PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^a	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
Miejsca w tys.					Places in thous.
Przedszkola	829,6	1022,6	1100,7	1167,9	Nursery schools
w tym specjalne	2,2	4,4	5,4	5,8	of which special
miasta	649,1	777,7	832,8	881,6	urban areas
wieś	180,5	244,9	267,9	286,3	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	2,3	2,1	1,8	1,8	Pre-primary education groups
miasta	0,5	0,5	0,3	0,3	urban areas
wieś	1,8	1,6	1,5	1,5	rural areas
Punkty przedszkolne	25,2	44,3	44,6	44,3	Pre-primary points
miasta	8,8	17,8	17,5	18,2	urban areas
wieś	16,5	26,5	27,1	26,1	rural areas
Nauczyciele w tys.	73,4	88,6	97,7	103,7	Teachers in thous.
miasta	52,9	62,4	69,0	73,3	urban areas
wieś	20,5	26,1	28,7	30,4	rural areas
Przedszkola	59,5	72,6	79,3	84,5	Nursery schools
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	12,3	12,9	15,2	15,9	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	0,1	0,1	0,1	0,1	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	1,5	3,0	3,2	3,2	Pre-primary points
Dzieci w tys.	1059,3	1140,6	1299,1	1361,2	Children in thous.
w tym niepełnosprawne	9,7	17,7	21,9	24,9	of which disabled
miasta	733,2	765,7	868,4	910,5	urban areas
wieś	326,1	374,9	430,8	450,7	rural areas
w tym w wieku lat: 5	293,5	403,5	359,7	363,9	of which at the age of: 5
6	306,4	90,8 ^b	330,0	362,5	6
Przedszkola	816,9	906,6	1024,7	1080,9	Nursery schools
w tym specjalne	1,9	3,4	4,0	4,3	of which special
miasta	643,1	695,0	778,3	820,0	urban areas
wieś	173,8	211,6	246,4	260,8	rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	219,7	200,9	237,7	243,9	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	1,9	1,4	1,4	1,3	Pre-primary education groups
miasta	0,4	0,3	0,2	0,2	urban areas
wieś	1,5	1,1	1,2	1,2	rural areas
Punkty przedszkolne	20,8	31,7	35,3	35,1	Pre-primary points
miasta	6,5	11,6	12,8	13,7	urban areas
wieś	14,3	20,1	22,5	21,4	rural areas
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego					Children attending pre-primary education establishments
na 1000 dzieci w wieku:					per 1000 children aged:
3—6 lat	680	.	807	864	3—6
3—5	626	842	811	847	3—5
5	793	974	907	934	5
6 lat	855	.	796	913	6
Dzieci w przedszkolach					Children attending nursery schools
Na 1000 dzieci w wieku:					Per 1000 children aged:
3—6 lat	523	.	636	686	3—6
5	612	694	728	757	5
6 lat	475	.	487	592	6
Na 1 przedszkole	93	80	87	89	Per nursery school
Na 100 miejsc	98	89	93	93	Per 100 places
Na 1 nauczyciela	14	13	13	13	Per teacher

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. b Dotyczy dzieci, którym odroczone spełnianie obowiązku szkolnego po zasięgnięciu opinii psychologiczno-pedagogicznej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. b Concerns children obliged to attend the primary school who received an opinion of the psychological and educational clinic about lack of school readiness.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. — Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Prezentowane w dziale dane o opiece zdrowotnej nie obejmują informacji dotyczących ochrony zdrowia w zakładach karnych, które zamieszczone są w dziale „Wymiar sprawiedliwości”.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 160), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),

b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale — ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe oraz ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria i od 2014 r. oddziały opieki paliatywnej).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) — lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych;

2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarzy i położnej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1251);

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarzy i lekarzy dentyistów (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 125);

4) ustawa z dnia 25 IX 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. 2015 poz. 1994);

5) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1793, z późniejszymi zmianami), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ);

6) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecniactwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1056);

7) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 2195), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;

General notes

1. The data concerning health care — unless otherwise stated are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011 — the Internal Security Agency.

2. The data presented in this chapter do not include information concerning the health care in prisons, which is found in the chapter "Justice".

3. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2018 item 160), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units performing health care activities in the following areas:

a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),

b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts as well as detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria and since 2014 palliative care wards).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives;

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1251);

3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2017 item 125);

4) the Law on the Physiotherapist Profession (Journal of Laws 2015 item 1994);

5) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1793, with later amendments), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund (NFZ);

6) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1056);

7) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2017 item 2195), specifying the organisational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services;

8) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 2211, z późniejszymi zmianami).

4. Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych: lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych, farmaceutów, diagnostów laboratoryjnych.

5. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych — od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. — domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarkę, a przez położną — również położną.

Dane o lekarzach uprawnionych do sprawowania opieki zdrowotnej nad pracującymi (tabl. 6 o medycynie pracy) podano na podstawie rejestrów prowadzonych przez wojewódzkie ośrodki medycyny pracy; obejmują osoby, które posiadają kwalifikacje zgodne z § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 V 1996 r. (Dz. U. 2016 poz. 2067, z późniejszymi zmianami).

6. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 I 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. 2013 poz. 26).

7. Rodzaje **poradni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. poz. 594, z późniejszymi zmianami).

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

Do porad chirurgicznych zaliczono porady udzielone w poradniach urazowo-ortopedycznych.

8. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

9. Dane o **stacjonarnej opiece zdrowotnej** nie obejmują opieki dziennej (dotyczy: szpitali, łóżek i leczonych).

Dane o **łóżkach** w placówkach stacjonarnych dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

10. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** do 2007 r. nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 8) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594, z późniejszymi zmianami). Do **oddziałów chirurgicznych**

8) the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2017 item 2211, with later amendments).

4. Data about persons entitled to practise medical profession are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional self-governments: doctors, dentists, nurses and midwives, pharmacists and laboratory diagnosticians.

5. Information on medical personnel concerns persons employed in: units performing health care activities, professional practices — since 2006, pharmacies and since 2005 — social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, unit of state or local government administration and the National Health Fund.

Data includes full-time employed persons, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

Data on physicians authorized to provide health care services for employed persons (table 6 about occupational medicine) are based on the records kept by voivodship occupational medicine centres, including persons who have qualifications described in § 7 of the decree of the Minister of Health and Social Welfare, dated 30 V 1996 (Journal of Laws 2016 item 2067, with later amendments).

6. Data on doctor specialists and dental specialists concern doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 2 I 2013 on Doctors and Dentists Specialisations (Journal of Laws 2013 item 26).

7. Types of clinics in out-patient health care are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws item 594, with later amendments).

Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

Surgical consultations included consultations provided in orthopaedic trauma clinics.

8. Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

9. Data on in-patient health care do not include day-care (concerns: hospitals, beds and in-patients).

Data regarding beds in in-patient units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

10. Data regarding beds in general hospitals do not include places (beds and incubators) for newborns until 2007.

Types of wards in general hospitals (table 8), are elaborated in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of

gicznych zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczękową, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

11. Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

12. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

13. **Lecznictwo uzdrowiskowe** — zorganizowana działalność polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, prowadzona w uzdrowisku przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego albo poza uzdrowiskiem w szpitalach i sanatoriach znajdujących się w urzędzonych podziemnych wyrobiskach górniczych, przy wykorzystaniu warunków naturalnych (surowce lecznicze i właściwości lecznicze klimatu) oraz towarzyszących zabiegów z zakresu fizjoterapii.

14. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, izby przyjęć, lotnicze pogotowie ratunkowe).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. 2016 poz. 2131).

15. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

16. Dane dotyczące szczepień ochronnych informują o odsetku dzieci i młodzieży, które zostały zaszczepione przeciw wybranej chorobie zakaźnej zgodnie z kalendarzem obowiązkowych szczepień ochronnych.

17. Dane o **zachorowaniach** podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od 1997 r.

18. Dane o **opiece nad dziećmi do 3 lat** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 603, z późniejszymi zmianami), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. — klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

19. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 697, z późniejszymi zmianami).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

Laws 2012 item 594, with later amendments). **Surgical wards** include: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — observation communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

11. Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

12. **Chronic medical care homes and nursing homes** provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

13. **Health resort treatment** — organised activity of providing health care services in scope of health resort treatment or rehabilitation, conducted on the area of health resort by health resort facilities or outside the health resort area in hospitals and sanatoriums located in underground mining excavations, using natural conditions (natural materials and healing properties of the climate) and physiotherapy treatment.

14. Data concerning **emergency medical services and first-aid** includes units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, admission rooms, medical air rescue).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws 2016 item 2131).

15. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and are located in rural areas.

16. Data concerning vaccinations indicate the percentage of children and youth who have been vaccinated against selected infectious disease in accordance with the mandatory vaccination schedule.

17. Data regarding **disease incidence** are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.

18. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2018 item 603, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries as well as since 2011 — children's clubs or provided by day carer or nanny.

19. Data concerning **family support and foster care** are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2017 item 697, with later amendments).

Family support shall be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family, day-support centre or a specialists guidance.

20. Rodzina wspierająca to rodzina, której zadaniem jest pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przy współpracy asystenta rodziny pomaga ona w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

21. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 XII 2014 r. o Kartcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1832, z późniejszymi zmianami) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat,
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

22. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych — zapewnia dziecku: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) specjalistycznej — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) pracy podwórkowej (od 2012 r.) — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych oraz w połączonych formach (od 2012 r.), tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

23. Rodzina pieczy zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodziny zastępcze:**
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
 - c) zawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa) — wśród których funkcjonują również:
 - zawodowe specjalistyczne — umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X

20. Supporting family is the family, whose task is to help families in difficulty in carrying out its care and education functions. In the cooperation with family assistant it helps in the care and upbringing of the child, running a household, formulating and fulfilling the primary social roles.

21. Large Family Card basis on the law dated 5 XII 2014 of Large Family Card (uniform text Journal of Laws 2017 item 1832, with later amendments). The card can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

- 1) up to the age of 18,
- 2) up to the age of 25 in case when children learn at school or higher education institution,
- 3) without age limits in the case of children with a certificate of disability.

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

22. Day-support centre supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) general care centre, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres — provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) specialised centre — organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) street work (since 2012) — carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker as well as in a combination of the forms (since 2012), i.e. combining tasks of the general care, specialised and street work centres.

23. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possible for a child to return to the family, or when it is impossible — efforts aimed at child's adoption, preparation of a child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture, recreation and religious.

The forms of family foster care are the following:

- 1) **foster families:**
 - a) related,
 - b) not-professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
 - c) professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings) — among which there are also:
 - professional specialised — shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juven-

1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 969), małoletnie matki z dziećmi,

- zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1390);

2) **rodzinne domy dziecka** — w tym samym czasie może w nich przebywać nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

24. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:

- a) interwencyjnego — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
- b) rodzinnego — wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- c) socjalizacyjnego — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przyśługujących świadczeń zdrowotnych,
- d) specjalistyczno-terapeutycznego (od 2012 r.) — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieckiem niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej (od 2012 r.) — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;

iles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969), underage mothers with children,

- professional that performs the function of a family emergency house — shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by the Police or the Polish Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Art. 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1390);

2) **foster home** — placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

24. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) care and education centre shall be run as:

- a) an intervention — provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
- b) a family — educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,
- c) a socialisation — provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs; implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant; enables contact with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family; provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills; provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- d) a specialist therapy (since 2012) — provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability; a child requiring the application of special education methods and specialist therapy; a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lack of upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;

2) regional care and therapy centre (since 2012) — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;

3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego (od 2012 r.) — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

25. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1508). Do placówek publicznych (tabl. 25) zaliczono te, dla których organem prowadzącym jest samorząd wojewódzki, powiatowy lub gminny.

26. Świadczeniami pomocy społecznej są:

1) świadczenia pieniężne, m.in.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki.

Zasiłek stały — przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy — przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy — przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej;

2) świadczenia niepieniężne, m.in.: praca socjalna, bilet kredytowany, schronienie, posiłek, ubranie, sprawienie pogrzebu, mieszkanie chronione.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy przygotowującą, pod opieką specjalistów, osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

3) pre-adoptive intervention centre (since 2012) — a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

25. Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508). Public facilities (table 25) include those facilities for which the founding bodies is voivodship, powiat or gmina government.

26. Social assistance benefits are:

1) monetary benefits, among others: permanent benefit, temporary benefit, appropriated benefit, assistance to reach financial self-dependence and to continue education.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster;

2) non-monetary benefits, among others: social work, credited ticket, shelter, meal, clothing, burial, dwelling protected.

Dwelling protected is a form of social assistance preparing people staying there, under the care of professionals, for independent living or supporting these persons in their daily functioning.

TABL. 1 (271). POSIADAJĄCY PRAWO WYKONYWANIA ZAWODU MEDYCZNEGO

Stan w dniu 31 XII

ENTITLED TO PRACTISE MEDICAL PROFESSION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Lekarze	134292	142962	144982	146037	Doctors
Lekarze dentyści	37104	40455	41194	41281	Dentists
Farmaceuci	28330	33111	33914	34797	Pharmacists
Pielęgniarki	282420	285431	288446	291864	Nurses
Położne	34302	36103	36839	37694	Midwives
Diagności laboratoryjni ^a	12966	15109	15563	16051	Laboratory diagnosticians ^a

^a Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 2 (272). PRACOWNICY MEDYCZNI^a

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

Lekarze	83201	88437	91730	90284	Doctors
w tym kobiety	47131	50343	52422	51318	of which women
Lekarze dentyści	12549	12603	13308	13331	Dentists
w tym kobiety	9717	9544	9930	9918	of which women
Farmaceuci	25203	28121	29268	29330	Pharmacists
w tym kobiety	21237	23441	24178	24364	of which women
Pielęgniarki	200769	197381	195838	193700 ^b	Nurses
Położne	22616	22464	22885	22742 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	21470	25145	26003	26495	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni		11477	10602	11599	Laboratory diagnosticians

NA 10 tys. LUDNOŚCI
PER 10 thous. POPULATION

Lekarze	21,6	23,0	23,9	23,5	Doctors
Lekarze dentyści	3,3	3,3	3,5	3,5	Dentists
Farmaceuci	6,5	7,3	7,6	7,6	Pharmacists
Pielęgniarki	52,1	51,4	51,0	50,4	Nurses
Położne ^d	11,4	11,3	11,5	11,5	Midwives ^d
Fizjoterapeuci	5,6	6,5	6,8	6,9	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni		3,0	2,7	3,0	Laboratory diagnosticians

^a W 2015 r. bez stażystów. b, c W tym magistry: b — pielęgniarstwa — 28561, c — położnictwa — 4232. d Na 10 tys. kobiet.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w przypadku farmaceutów — tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a In 2015 excluding trainees. b, c Of which masters: b — of nursing — 28561, c — of midwifery — 4232. d Per 10 thous. females.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration, in regard to pharmacists — only in the scope of the pharmacists employed in hospital's pharmacies.

TABLE 3 (273). **LEKARZE SPECJALIŚCI**
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	60031	60888	60123	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:				of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	3710	3706	3704	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^a	8498	8623	8380	Surgery ^a
Chorób płuc	1387	1327	1286	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	6707	6601	6372	Internal diseases
Dermatologii ^b i wenerologii	905	942	899	Dermatology ^b and venereology
Kardiologii ^b	2719	2908	2905	Cardiology ^b
Medycyny rodzinnej	6655	6734	6744	General practitioners
Neurologii ^{bc}	2398	2450	2406	Neurology ^{bc}
Okulistyki	2021	2018	2017	Ophthalmology
Onkologii ^d	683	712	740	Oncology ^d
Otolaryngologii ^{be}	1303	1331	1328	Otolaryngology ^{be}
Diabetologii	631	659	639	Diabetology
Endokrynologii	554	561	545	Endocrinology
Pediatrici	3378	3624	3584	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	3827	3911	3738	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^b	2498	2442	2469	Psychiatry ^b
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^f	2320	2238	2277	Radiology and diagnostic imaging ^f
LEKARZE SPECJALIŚCI W % OGÓŁU LEKARZY	67,9	66,4	66,6	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOCTORS

a Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowej, szczękowo-twarzowej, kardiologii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. c–f Także: c — neuropatologii, d — patologii onkologicznej oraz onkologii i hematologii dziecięcej, e — otorynolaryngologii, f — radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillary, maxillo-facial surgery, cardiology as well as vascular surgery and urology. b Including children's specialists. c–f Also: c — neuropathology, d — oncological pathology and children's oncology and haematology, e — otorynolaryngology, f — oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABLE 4 (274). **LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ**
Stan w dniu 31 XII
DENTAL SPECIALISTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2720	2783	2860	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:				of which specialists in the field of:
Chirurgii stomatologicznej	395	438	445	Dental surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	138	154	160	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	566	562	578	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	205	146	174	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	629	609	605	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej (pedodontcji)	209	211	228	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	557	654	663	Restorative dentistry
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ W % OGÓŁU LEKARZY DENTYSTÓW	21,6	20,9	21,5	DENTAL SPECIALISTS IN % OF TOTAL DENTISTS

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 5 (275). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**

OUT-PATIENT HEALTH CARE

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	16903	20412	21299	21665	16836	4829	Out-patient departments (as of 31 XII)
Praktyki lekarzy i lekarzy denty- stów ^a (stan w dniu 31 XII)	6927	5550	5346	5106	3815	1291	Doctors and dentists practices ^a (as of 31 XII)
Porady udzielone ^{bc} :							Consultations provided ^{bc} :
w tysiącach	290931	319569	323111	325869	277353	48516	in thousands
w tym w ramach praktyk lekarzy i lekarzy denty- stów ^a	19176	13656	12917	12094	9470	2624	of which on the basis of doctors and dentists practices ^a
lekarskie ^c	259461	284811	288572	291337	247918	43419	doctors ^c
w tym specjalistyczne	100312	113682	116121	116281	113215	3066	of which specialized
stomatologiczne	31470	34758	34539	34532	29435	5097	stomatological
na 1 mieszkańca	7,5	8,3	8,4	8,5	12,0	3,2	per capita
lekarskie ^c	6,7	7,4	7,5	7,6	x	x	doctors ^c
stomatologiczne	0,8	0,9	0,9	0,9	x	x	stomatological

B. PORADY UDZIELONE^bCONSULTATIONS PROVIDED^b

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. in thous.			
OGÓŁEM	313504	317073	320189	TOTAL
Lekarskie	278746	282534	285657	Doctors
w przychodniach	273219	277385	280769	in out-patient departments
w ramach praktyk lekarzy ^a	5527	5149	4888	on the basis of doctors practices ^a
Podstawowa opieka zdrowotna	165064	166413	169376	Primary health care
Specjalistyczna opieka zdrowotna	113682	116121	116281	Specialized care
w tym w poradniach:				of which in clinic:
chirurgicznych	20745	20999	20984	surgical
ginekologiczno-położniczych	13372	13320	13067	gynaecological-obstetric
pediatrycznych	1438	1391	1503	paediatric
gruźlicy i chorób płuc	2898	2853	2799	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	6771	6731	6678	dermatological
otolaryngologicznych	7614	7451	7422	otolaryngological
okulistycznych	11493	11485	11404	ophthalmological
neurologicznych	7590	7481	7451	neurological
zdrowia psychicznego	5284	5771	5807	psychiatric
Stomatologiczne	34758	34539	34532	Stomatological
W przychodniach	26629	26771	27326	In out-patient departments
W ramach praktyk lekarzy denty- stów ^a	8129	7768	7206	On the basis of dentists practices ^a

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami opłacanymi w przychodniach przez pacjentów. c Łącznie z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych (w 2017 r. — 5679 tys.) nieuwzględnionymi w specjalistycznej opiece lekarskiej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or out-patient departments. b Including consultations paid by patients in out-patient departments. c Including doctors consultations provided in admission rooms of general hospitals (in 2017 — 5679 thous.) not included in specialized doctors care.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration and Statistics Poland.

TABL. 6 (276). **SŁUŻBA MEDYCZYNY PRACY**^a
OCCUPATIONAL MEDICINE SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Jednostki podstawowe służby medycyny pracy (stan w dniu 31 XII)	6869	6084	6294	6052	Primary occupational medicine service units (as of 31 XII)
w tym praktyki lekarzy	3256	2693	2792	2678	of which doctors practices
Lekarze uprawnieni (stan w dniu 31 XII)	8548	7050	7172	6862	Physicians authorized (as of 31 XII)
Badania profilaktyczne w tys.:					Preventive examinations in thous.:
wstępne	1619,5	2115,3	2376,6	2478,1	pre-employment
okresowe	2326,0	2613,0	2708,2	2491,2	periodic
kontrolne	293,8	374,9	413,6	417,8	control
Wydane orzeczenia lekarskie — w tys. — stwierdzające:					Medical certificates — in thous. — stating:
brak przeciwwskazań zdrowotnych do pracy	4269,9	5082,9	5476,3	5360,7	lack of medical contraindications for work
przeciwwskazania zdrowotne do pracy	17,5	17,1	18,7	22,9	medical contraindications for work

a Ujęta również w tabl. 5 na str. 380.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

a Also shown in the table 5 on page 380.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 7 (277). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**^a
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne ^b	836	956	957	951	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	47	48	48	48	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	21	25	25	26	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	58	57	56	55	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	4	5	5	5	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	330	408	400	415	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	137	152	154	161	Nursing homes ^c
Oddziały opieki paliatywnej	—	72	75	66	Palliative care wards
Hospicja	67	82	80	95	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe	247	250	244	240	Health resort treatment
sanatoria	177	198	196	191	sanatoria
szpitale	70	52	48	49	hospitals

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 373. b W 2010 r. bez filii. c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego.

a See general notes, item 9 on page 373. b In 2010 excluding branches. c Including psychiatric types facilities.

TABL. 7 (277). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a (dok.)IN-PATIENT HEALTH CARE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne	190387	186994	186607	185263 ^d	General hospitals
Szpitala psychiatryczne	17750	17759	17868	17730	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	1070	1269	1311	1327	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	2447	2512	2472	2438	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	245	239	250	245	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	19250	24872	25176	25615	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	5688	6706	6749	7528	Nursing homes ^c
Oddziały opieki paliatywnej	—	1204	1302	1148	Palliative care wards
Hospicja	1126	1550	1640	1809	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe	40568	43925	44072	44365	Health resort treatment
sanatoria	29400	34779	35768	35840	sanatoria
szpitale	11168	9146	8304	8525	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitala ogólne ^e	7758643	7795496	7829012	7773353 ^f	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	198021	200760	199666	195817	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	12725	13399	13329	13943	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	8374	8734	8395	8096	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	321	299	296	314	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	39606	47624	47398	46720	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	13613	14214	13655	14821	Nursing homes ^c
Oddziały opieki paliatywnej	—	18836	18970	15679	Palliative care wards
Hospicja	14988	17963	18438	18962	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze	623083	731453	737093	734447 ^g	Health resort treatment patients
w sanatoriach	460436	598499	613343	606509	in sanatoria
w szpitalach	162647	132954	123750	127938	in hospitals

a, c Notki patrz na str. 381. d Ponadto 4160 miejsc dziennych. e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych, z wyjątkiem danych resortu obrony narodowej w 2010 r. f, g Ponadto leczonych było: f — w trybie dziennym 3320,0 tys. pacjentów, g — w systemie ambulatoryjnym 73,7 tys. kuracjuszy.

U w a g a.

1. W 2017 r. (stan w dniu 31 XII) w stacjonarnej opiece zdrowotnej na 10 tys. ludności przypadło 74,8 łóżka.

2. W 2017 r. funkcjonowało również 191 szpitali dziennych dysponujących 1,2 tys. miejsc dziennych (stan w dniu 31 XII), z których skorzystało 117,9 tys. pacjentów.

Ź r ó d ł o: w zakresie szpitali ogólnych, zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych — dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie hospicjów i zakładów opieki paliatywnej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a, c See footnotes on page 381. d Moreover 4160 day care places. e Excluding inter-ward patient transfer, except data in 2010 in regard to data of the Ministry of National Defence. f, g Moreover, patient were treated: f — in day-care system, 3320,0 thous. patients, g — as out-patient 73,7 thous. health resort patients.

N o t e.

1. In 2017 (as of 31 XII) in in-patient health care per 10 thous. population there were 74,8 beds.

2. In 2017 there were also 191 day care hospitals with 1,2 thous. day care places (as of 31 XII), which were used by 117,9 thous. patients.

S o u r c e: in regard to general hospitals, chronic medical care homes and nursing homes — data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration, in regard to hospices and palliative care wards — data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 8 (278). **SZPITALE OGÓLNE^a**
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Szpital ogólne (stan w dniu 31 XII)	956	957	951	Hospitals (as of 31 XII)
Łózka (stan w dniu 31 XII)	186994	186607	185263	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	48,6	48,6	48,2	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	24946	24943	24051	Internal diseases
Kardiologicznych ^b	9047	9044	8972	Cardiological ^b
Chirurgicznych	41131	41169	40354	Surgical
Pediatrycznych	9985	9807	9795	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	18091	17883	18305	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	5985	5951	5324	Oncological
Intensywnej terapii	3617	3825	3707	Intensive therapy
Zakaźnych	3209	3259	3175	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	7833	7627	7501	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	1612	1548	1444	Dermathological
Neurologicznych	8069	8139	8255	Neurological
Psychiatrycznych	6799	6911	6778	Psychiatric
w tym na oddziałach leczenia uzależnień ...	1006	1075	1038	of which in addiction treatment wards
Neonatologicznych	9277	9057	9179	Neonatological
Rehabilitacyjnych	18001	17624	18358	Rehabilitation
Geriatrycznych	1001	1122	1095	Geriatric
Ruch chorych				Patients
Leczeni stacjonarnie w tys.:				In-patients in thous.:
bez międzyoddziałowego ruchu chorych	7795	7829	7773	excluding inter-ward patient transfer
z międzyoddziałowym ruchem chorych	8398	8421	8459	including inter-ward patient transfer
w tym na oddziałach:				of which in specific wards:
chorób wewnętrznych	1078	1048	985	internal diseases
kardiologicznych ^b	587	588	581	cardiological ^b
chirurgicznych	2053	2066	2059	surgical
pediatrycznych	457	446	447	paediatric
ginekologiczno-położniczych	1110	1098	1132	gynaecological-obstetric
onkologicznych	366	369	344	oncological
intensywnej terapii	105	108	116	intensive therapy
zakaźnych	132	134	150	communicable
gruźlicy i chorób płuc	243	247	248	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	61	62	60	dermathological
neurologicznych	331	332	334	neurological
psychiatrycznych	86	86	87	psychiatric
w tym na oddziałach leczenia uzależnień	18	19	19	of which in addiction treatment wards
neonatologicznych	373	376	410	neonatological
rehabilitacyjnych	234	229	224	rehabilitation
geriatrycznych	26	32	32	geriatric
Wypisani w tys.	7530	7559	7491	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	181	178	188	Deaths in thous.
Leczeni stacjonarnie (bez międzyoddziałowe- go ruchu chorych) na: 10 tys. ludności	2027	2037	2023	In-patient (excluding inter-ward patient trans- fer) per: 10 thous. population
1 łózko ^c	41,7	42,1	41,6	bed ^c
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,4	5,3	5,3	Average patient stay in days

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 i 10 na str. 373 i 374. b Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej. c Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łózek w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a See general notes, items 9 and 10 on pages 373 and 374. b Including intensive cardiological care wards. c For calculating of indice was used the average monthly number of beds in year.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 9 (279). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA**

Stan w dniu 31 XII

EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	1470	1486	1492	1519	Emergency rescue teams
podstawowe	831	898	932	1029	basic
specjalistyczne	639	588	560	490	specialists
Ratownicy medyczni ^a	10172	11351	10404	10043	Emergency medical technicians ^a
Szpitalne oddziały ratunkowe	219	219	221	226	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	149	168	161	160	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	19	18	18	22	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	2825	3149	3153	3193	in thousands
w tym:					of which:
w ruchu uliczno-drogowym	185	166	169	166	in traffic road
w domu	2025	2220	2226	2257	in home
na 1000 ludności	73,3	81,9	82,0	83,1	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	2867	3169	3170	3208	in thousands
w tym w wieku: do 18 lat	188	202	200	200	of which aged: up to 18
65 lat i więcej	1098	1322	1348	1386	65 and more
na 1000 ludności	74,4	82,4	82,5	83,5	per 1000 population

a Dotyczy ratowników medycznych pracujących w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne, bez względu na formę zatrudnienia, dla których jest to główne miejsce pracy. b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze.

a Concerns emergency medical technicians working in the State Emergency Medical Services, regardless of the form of employment for which this is the main workplace. b Organisation cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue.

TABL. 10 (280). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE**

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Apteki	11297	12740	13104	13338	Pharmacies
w tym prywatne	11240	12695	13069	13302	of which private
w tym na wsi	1835	2067	2119	2154	of which in rural areas
Punkty apteczne	1161	1299	1316	1284	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	1145	1283	1302	1266	of which in rural areas
Liczba ludności — w tys. — na:					Number of population — in thous. — per:
1 aptekę i punkt apteczny	3,1	2,7	2,7	2,6	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5,1	4,6	4,5	4,5	of which in rural areas
1 aptekę	3,4	3,0	2,9	2,9	pharmacy
w tym na wsi	8,2	7,4	7,2	7,1	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	23399	26017	27041	26955	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABLE 11 (281). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Centra krwiodawstwa i krwiolecznictwa (stan w dniu 31 XII)	23	23	23	23	Blood centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe ^a (stan w dniu 31 XII)	164	135	135	133	Local collection sites ^a (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	633	631	622	613	Blood donors in thous.
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	1144	1218	1218	1226	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	1277	1322	1312	1318	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thous.

a Bez danych resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji. b Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. c One unit of fresh frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

S o u r c e: data of the National Blood Centre and the Ministry of the Interior and Administration.

TABLE 12 (282). **SZCZEPIENIA OCHRONNE**
Stan w dniu 31 XII

VACCINATIONS
As of 31 XII

SZCZEPIENIA OCHRONNE	2010	2015	2016	2017	VACCINATIONS
	w % dzieci i młodzieży w danej grupie wieku posiadających karty uodpornienia ^a in % of children and youth with the immunisation card ^a				
Przeciw gruźlicy — noworodki zaszczepione szczepionką BCG ^b (w ciągu roku)	93,4	93,8	92,6	91,8	BCG vaccinations — newborns ^b (during the year)
Przeciw błonicy/tężcowi — w roku życia:					Diphtheria/tetanus vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,0	97,9	97,6	96,4	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	95,6	92,4	91,6	90,1	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające I	95,8	91,6	91,4	90,9	7 — booster dose I
15 — szczepienie przypominające II	96,7	95,2	94,4	93,3	15 — booster dose II
20 — szczepienie przypominające III	90,8	88,0	87,1	86,3	20 — booster dose III
Przeciw krztuścowi — w roku życia:					Whooping cough vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,0	97,8	97,6	96,4	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	95,6	92,4	91,6	90,1	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające	95,8	91,5	91,4	90,8	7 — booster vaccination
Przeciw odrze/świniec/różyczce — w roku życia:					Measles/mumps/rubella vaccinations — at the age of:
3 — szczepienie podstawowe	98,2	96,3	95,5	94,0	3 — basic vaccination
11 — szczepienie przypominające	53,5	94,1	93,4	93,0	11 — booster vaccination
Przeciw porażeniu dziecięcemu nagminnemu — w roku życia:					Polio vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,0	97,8	97,6	96,4	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	95,6	92,5	91,6	90,1	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające	95,7	91,8	91,5	90,8	7 — booster vaccination
Przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B — w roku życia:					Hepatitis type B vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,8	99,2	98,8	98,4	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	99,4	98,6	98,2	97,7	3 — basic vaccination (full)
Przeciw zakażeniom wywołanym przez Haemophilus influenzae typu B — w roku życia:					Haemophilus influenzae type B vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	98,9	97,8	97,6	96,4	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	95,6	92,5	91,6	90,1	3 — basic vaccination (full)
Przeciw różyczce — dziewczęta w 14 roku życia	99,4	99,5	99,7	99,7	Rubella vaccinations — girls aged 14

a W 2017 r. w placówkach ochrony zdrowia karty uodpornienia posiadało: 98,0% ogółu dzieci w 2 roku życia, 98,6% — w 3 roku życia, 95,5% — w 7 roku życia, 93,3% — w 11 roku życia, 93,7% — ogółu młodzieży w 15 roku życia, 91,7% — w 20 roku życia oraz 93,3% — ogółu dziewcząt w 14 roku życia (różyczka). b Udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych urodzeń żywych.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — PZH.

a In 2017, 98,0% of all 2 year-olds, 98,6% of 3 year-olds, 95,5% of 7 year-olds, 93,3% of 11 year-olds, 93,7% of 15 year-olds, 91,7% of 20 year-olds and 93,3% of girls aged 14 (rubella) possessed immunisation cards in health care facilities. b Share in the total number of registered live births.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health — National Institute of Hygiene.

TABL. 13 (283). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA^aINCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS^a

CHOROBY	2011— —2015 ^b	2015	2016	2017	2011— —2015 ^b	2015	2016	2017	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Tężec	14	12	12	11	0,04	0,03	0,03	0,03	Tetanus
Krztusiec	3118	4956	6828	3066	8,1	12,9	17,8	8,0	Whooping cough
Odra	70	48	133	63	0,2	0,1	0,3	0,2	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	62	49	35	3013	0,2	0,1	0,1	7,8	type A
typ B	2198	3518	3806	3363	5,7	9,1	9,9	8,8	type B
typ C	2999	4285	4261	4010	7,8	11,1	11,1	10,4	type C
Różyczka	11400	2007	1105	476	29,6	5,2	2,9	1,2	Rubella
Inwazyjne zakażenie:									Invasive infection:
Haemophilus influenzae	38	62	69	108	0,1	0,2	0,2	0,3	Haemophilus influenzae
Streptococcus pneumoniae	619	979	967	1187	1,6	2,5	2,5	3,1	Streptococcus pneumoniae
Neisseria meningitidis	239	220	167	228	0,6	0,6	0,4	0,6	Neisseria meningitidis
AIDS ^c	156	128	102	107	0,4	0,3	0,3	0,3	AIDS ^c
Salmonellozy	8376	8652	10027	10000	21,8	22,5	26,1	26,0	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	22	18	15	44	0,06	0,05	0,04	0,1	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1721	1438	1033	504	4,5	3,7	2,7	1,3	Other bacterial foodborne intoxications
Zapalenie jelit wywołane przez rotawirusy	29144	33943	21258	32995	75,7	88,3	55,3	85,9	Enteritis caused by rotavirus
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat ^d	38808	43502	35114	41807	505	593	476	548	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^d
Szkarlatyna (płonica)	23694	26782	20369	16411	61,5	69,6	53,0	42,7	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	792	725	682	661	2,1	1,9	1,8	1,7	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1211	876	943	800	3,1	2,3	2,5	2,1	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	346	273	425	393	0,9	0,7	1,1	1,0	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyuszniczy nagminne)	2503	2208	1978	1670	6,5	5,7	5,1	4,3	Mumps
Włośnica	18	27	4	9	0,05	0,1	0,01	0,02	Trichinellosis
Grypa ^e	2552259	3843438	4316823	5043491	6629	9995	11234	13126	Influenza ^e
Szczepieni przeciw wścieklicznie	8101	8157	7987	8245	21,0	21,2	20,8	21,5	Rabies vaccinations

a Dane dotyczą przypadków obowiązkowo zgłaszanych przez lekarzy do inspekcji sanitarnej. b Przeciętne roczne. c Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby; w 2017 r. stwierdzono 1526 nowych przypadków zakażenia wirusem HIV. d Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do 2 lat. e Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

U w a g a. W latach 2001—2017 nie stwierdzono zachorowań na błonicę oraz na porażenie dziecięce nagminne wywołane dzikim szczepem wirusa polio (w latach 2003, 2004, 2009, 2010 i 2014 stwierdzono po jednym zachorowaniu wywołanym wirusem szczepionkowym).

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — PZH.

a Data cover cases obligatory reported by doctors to the sanitary inspection. b Annual average. c Preliminary data because of specific features of the disease; in 2017, 1526 new cases of HIV infection were detected. d Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. e Including influenza-like illness.

N o t e. In 2001—2017 there were no cases of diphtheria and polio caused by wild strain of polio virus (in 2003, 2004, 2009, 2010 and 2014 there was noted one case of illness caused by a virus vaccine).

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health — National Institute of Hygiene.

TABL. 14 (284). OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH GRUŻLICY I CHOROÓB PŁUC ORAZ NOWE ZACHOROWANIA

PERSONS REGISTERED IN TUBERCULOSIS AND LUNG DISEASES OUT-PATIENT CLINICS AND NEW CASES

ROZPOZNANIE	2010	2015	2016	2017				DIAGNOSIS
	osoby zarejestrowane (stan w dniu 31 XII) persons registered (as of 31 XII)				nowe zachorowania ^a new cases ^a			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. ludności per 100 thous. population	
OGÓŁEM	1235167	1836762	1925747	1833194	4770	5787	15,1	TOTAL
Czynna gruźlica płuc	8003	8845	8450	8475	22,1	5531	14,4	Active pulmonary tuberculosis
w tym potwierdzona bakteriologicznie	5113	5470	5229	5376	14,0	4057	10,6	of which bacteriologically confirmed
Czynna gruźlica pozapłucna	616	473	419	308	0,8	256	0,7	Active extra-pulmonary tuberculosis
w tym potwierdzona bakteriologicznie	225	183	174	136	0,4	122	0,3	of which bacteriologically confirmed
Zwiększone ryzyko zachorowania na gruźlicę ^b	158957	169819	170417	151383	394	x	x	High-risk of contracting tuberculosis ^b
Inne choroby układu oddechowego	1067591	1657625	1746461	1673028	4353	x	x	Other respiratory diseases

a Na podstawie indywidualnych kart zgłoszeń. b Łącznie z ozdrowieńcami po gruźlicy.
Źródło: dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a On the basis of patient registration cards. b Including post tuberculosis convalescents.
Source: data of the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

TABL. 15 (285). ZACHOROWANIA NA GRUŻLICĘ PŁUC^a
INCIDENCE OF PULMONARY TUBERCULOSIS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wieku lat At the age of									
		0—4	5—9	10—14	15—19	20—29	30—39	40—49	50—59	60 i więcej and more	
Mężczyźni Males	2010 4861	2	4	5	55	318	551	967	1512	1447	
	2015 4248	4	14	7	36	244	529	769	1252	1393	
	2016 4272	8	11	16	40	237	545	783	1196	1436	
	2017 3968	6	12	6	24	212	505	791	1047	1365	
Gruźlica potwierdzona bakteriologicznie	2974	2	1	2	19	167	420	636	824	903	
Active, bacteriologically confirmed											
Gruźlica niepotwierdzona bakteriologicznie	994	4	11	4	5	45	85	155	223	462	
Active, non-bacteriologically confirmed											

a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych.
a Concerns newly registered cases.

TABL. 15 (285). ZACHOROWANIA NA GRUŻLICĘ PŁUC^a (dok.)INCIDENCE OF PULMONARY TUBERCULOSIS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wieku lat At the age of									
		0—4	5—9	10—14	15—19	20—29	30—39	40—49	50—59	60 i więcej and more	
Kobiety Females	2010	2131	4	2	5	48	274	265	276	384	873
	2015	1830	6	9	11	34	180	218	234	333	805
	2016	1844	13	15	13	28	169	276	248	304	778
	2017	1563	6	11	4	39	127	221	205	265	685
Gruźlica potwierdzona bakteriologicznie Active, bacteriologically confirmed	1083	1	4	—	28	96	161	149	182	462	
Gruźlica niepotwierdzona bakteriologicznie Active, non-bacteriologically confirmed	480	5	7	4	11	31	60	56	83	223	

^a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych.

Źródło: dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

^a Concerns newly registered cases.

SOURCE: data of the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

TABL. 16 (286). ZACHOROWANIA NA CHOROBY WENERYCZNE^aINCIDENCE OF VENEREAL DISEASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males						Kobiety Females						
		razem total	w tym w wieku lat of which at the age of					razem total	w tym w wieku lat of which at the age of					
			15—19	20—24	25—29	30—34	45 i więcej and more		15—19	20—24	25—29	30—34	45 i więcej and more	
OGÓŁEM TOTAL	2010	1246	943	28	139	217	353	182	303	13	45	68	110	44
	2015	1753	1470	32	273	346	594	213	283	10	35	57	123	56
	2016	1753	1448	29	260	310	635	212	305	11	42	62	132	49
	2017	2089	1755	34	277	411	833	195	334	11	47	75	144	50
Kiła Syphilis	1710	1422	29	219	320	667	182	288	8	33	59	132	49	
w tym wczesna of which early syphilis	1292	1131	23	172	267	526	142	161	5	23	31	72	28	
Rzeżączka Gonococcal infections	379	333	5	58	91	166	13	46	3	14	16	12	1	
NA 100 TYS. LUDNOŚCI^b PER 100 THOUS. POPU- LATION^b	2010	3,2	5,1	2,2	9,4	13,1	8,5	2,6	1,5	1,1	3,2	4,2	2,7	0,5
	2015	4,6	7,9	3,1	21,7	23,6	13,0	2,9	1,4	1,0	2,9	4,0	2,8	0,6
	2016	4,6	7,8	2,9	21,6	21,8	13,8	2,9	1,5	1,2	3,6	4,5	2,9	0,5
	2017	5,4	9,4	3,5	24,1	29,7	17,9	2,6	1,7	1,2	4,3	5,6	3,2	0,5
W tym kiła Of which syphilis	2010	2,5	3,6	1,6	5,8	8,7	6,1	2,0	1,4	1,0	2,4	3,7	2,6	0,5
	2015	3,3	5,4	2,0	13,9	15,4	8,9	2,2	1,2	0,8	2,2	3,5	2,5	0,5
	2016	3,4	5,6	1,7	14,7	15,3	10,0	2,3	1,4	1,1	2,9	3,8	2,8	0,5
	2017	4,5	7,6	3,0	19,1	23,1	14,4	2,4	1,5	0,9	3,0	4,4	2,9	0,5

^a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych; bez danych resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. ^b W danej grupie wieku.

Źródło: dane Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Concerns newly registered cases; excluding data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency. ^b In a given age group.

SOURCE: data of the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 17 (287). ZACHOROWANIA NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE¹INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total m — mężczyźni males k — kobiety females	Ogółem Total	W wieku lat At the age of								80 i więcej and more	
		0—9	10— —19	20— —29	30— —39	40— —49	50— —59	60— —69	70— —79		
OGÓŁEM	2010 o	138227	486	515	1698	3807	8918	30758	38805	35736	17504
TOTAL	m	69547	276	287	902	1445	3219	14350	20974	19969	8125
	k	68680	210	228	796	2362	5699	16408	17831	15767	9379
	2014 o	156141	539	485	1646	4426	9089	28292	51583	37598	22483
	m	78382	296	243	810	1617	3210	13142	27718	20698	10648
	k	77759	243	242	836	2809	5879	15150	23865	16900	11835
	2015 o	160097	503	504	1775	4698	9331	27723	55385	37781	22397
	m	80867	255	267	851	1641	3141	12867	30019	21085	10741
	k	79230	248	237	924	3057	6190	14856	25366	16696	11656
umiejscowienie: site:											
Warga, jama ustna i gardło	o	4389	1	6	25	85	357	1228	1626	693	368
Lip, oral cavity and pharynx	m	3140	1	1	16	51	261	929	1229	443	209
	k	1249	—	5	9	34	96	299	397	250	159
Narządy trawienne	o	32505	12	14	87	400	1315	5036	11019	8868	5754
Digestive organs	m	18335	5	7	44	206	733	3042	6678	4967	2653
	k	14170	7	7	43	194	582	1994	4341	3901	3101
Narządy oddechowe i klatka piersiowa	o	25089	5	2	33	115	608	4653	10968	6107	2598
Respiratory and intrathoracic organs	m	16967	4	1	17	64	389	3152	7316	4295	1729
	k	8122	1	1	16	51	219	1501	3652	1812	869
Kości i chrząstka stawowa	o	371	8	28	46	36	41	62	75	46	29
Bone and articular cartilage	m	212	5	14	30	21	24	37	49	19	13
	k	159	3	14	16	15	17	25	26	27	16
Czerniak i inne nowotwory skóry	o	16470	2	19	146	506	908	2038	4189	4419	4243
Melanoma and other malignant neoplasms of skin	m	7993	—	11	52	193	409	1031	2152	2215	1930
	k	8477	2	8	94	313	499	1007	2037	2204	2313
Międzyblonek i tkanki miękkie	o	1418	57	32	46	87	110	230	416	279	161
Mesothelial and soft tissue	m	771	27	17	25	50	53	126	251	152	70
	k	647	30	15	21	37	57	104	165	127	91
Sutek	o	18245	—	—	79	905	2294	4353	6119	2809	1686
Breast	m	139	—	—	—	3	3	22	61	35	15
	k	18106	—	—	79	902	2291	4331	6058	2774	1671
Żeńskie narządy płciowe	o=k	13595	1	23	125	516	1232	3251	4569	2575	1303
Female genital organs											
Męskie narządy płciowe	o=m	15589	6	47	336	455	241	1603	6276	4809	1816
Male genital organs											
Układ moczowy	o	12421	45	9	31	144	498	2002	4606	3304	1782
Urinary tract	m	8694	24	6	17	95	331	1434	3270	2298	1219
	k	3727	21	3	14	49	167	568	1336	1006	563
Oko, mózg i inne części centralnego układu nerwowego	o	3614	96	74	144	287	352	675	1033	632	321
Eye, brain and other parts of central nervous system	m	1828	51	41	73	149	192	372	515	309	126
	k	1786	45	33	71	138	160	303	518	323	195
Tarczycza i inne gruczoły wydzielania we- wnętrznego	o	3743	37	62	310	661	673	766	814	316	104
Thyroid and other endocrine glands	m	713	23	16	53	101	94	137	187	78	24
	k	3030	14	46	257	560	579	629	627	238	80
Niedokładnie określone, wtórne i o nieokre- slonym umiejscowieniu	o	3691	2	4	14	38	133	567	1165	859	909
Ill-defined, secondary and unspecified sites	m	1904	1	1	9	17	79	331	679	431	356
	k	1787	1	3	5	21	54	236	486	428	553
Tkanka limfatyczna, krwiotwórcza i tkanki pokrewne	o	8955	231	184	353	463	569	1259	2510	2064	1322
Lymphoid, haematopoietic and related tis- sue	m	4580	108	105	179	236	332	651	1356	1033	580
	k	4375	123	79	174	227	237	608	1154	1031	742
Niezależne mnogie umiejscowienie	o	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Independent (primary) multiple sites	m	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	k	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
NA 100 TYS. LUDNOŚCI²	2010 o	359	12,6	11,5	27,5	65,3	183	525	1072	1422	1353
PER 100 THOUS. POPULATION²	m	373	14,0	12,5	28,8	48,9	131	505	1283	2051	2114
	k	346	11,2	10,4	26,2	82,2	234	543	898	1024	1031
	2014 o	406	13,7	12,4	29,6	70,5	185	517	1139	1575	1493
	m	421	14,6	12,2	28,7	50,8	130	493	1344	2215	2321
	k	392	12,7	12,7	30,7	90,7	240	540	968	1164	1131
	2015 o	416	12,7	13,2	33,2	74,2	186	521	1162	1601	1451
	m	435	12,6	13,7	31,3	51,1	125	495	1381	2274	2273
	k	399	12,9	12,8	35,2	97,8	249	545	979	1166	1088

1 Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych. 2 W danej grupie wieku.

Źródło: dane Instytutu Onkologii.

1 Concerns newly registered cases. 2 In a given age group.

Source: data of the Institute of Oncology.

TABL. 18 (288). OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH ZDROWIA PSYCHICZNEGO, ODWYKOWYCH ORAZ PROFILAKTYKI I REHABILITACJI OSÓB UZALEŻNIONYCH OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH^aPERSONS REGISTERED IN OUT-PATIENT PSYCHIATRIC CLINICS, FOR ALCOHOL DEPENDENT PATIENTS AND CLINICS FOR DRUG ADDICTED PATIENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		W tym zarejestrowani po raz pierwszy Of which registered for the first time		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 100 tys. ludności per 100 thous. population	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 100 tys. ludności per 100 thous. population	
O G Ó Ł E M 2010	1413357	3669	393901	1023	TOTAL
2015	1593125	4143	438211	1140	
2016	1600502	4165	415507	1081	
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (bez uzależnień)	1377200	3584	329478	857	Mental and behavioural disorders (without dependence)
organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi	208999	544	42405	110,4	organic, including symptomatic, mental disorders
schizofrenia	142204	370	12943	33,7	schizophrenia
inne zaburzenia psychotyczne (nieschizofreniczne)	30964	80,6	4828	12,6	other psychotic disorders (non-schizophrenia)
zaburzenia nastroju (afektywne)	318402	829	60127	156	affective disorders
zaburzenia nerwicowe	464214	1208	146388	381	neurotic disorders
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych	40293	105	13483	35,1	adult personality and behaviour disorders
upośledzenie umysłowe	61435	160	9696	25,2	mental retardation
zaburzenia rozwojowe	97284	253	33085	86,1	specific developmental disorders
inne zaburzenia	13405	34,9	6523	17,0	others
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu	165238	430	61198	159	Mental disorders due to use of alcohol
ostre zatrucia i używanie szkodliwe	14133	36,8	6368	16,6	acute intoxications and harmful use
zespół uzależnienia	143373	373	52554	137	dependence syndrome
zespół abstynencyjny	2815	7,3	948	2,5	withdrawal state
zespół abstynencyjny z majaczeniem	393	1,0	165	0,4	withdrawal state with delirium
zaburzenia psychotyczne (bez majaczenia)	1943	5,1	412	1,1	other psychotic disorders (without delirium)
inne zaburzenia	2581	6,7	751	2,0	others
Używanie tytoniu	1699	4,4	797	2,1	Use of tobacco
Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem środków psychoaktywnych ^b	38980	101	15701	40,9	Mental disorders due to use of drug ^b
ostre zatrucia i używanie szkodliwe	6586	17,1	2921	7,6	acute intoxications and harmful use
zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny	30110	78,4	11959	31,1	dependence syndrome and withdrawal state
zaburzenia psychotyczne	942	2,5	357	0,9	psychotic disorders
inne zaburzenia	1342	3,5	464	1,2	others
Obserwacje	17385	45,2	8333	21,7	Observation for suspected mental and behavioural disorders

a Bez danych resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. b Opiaty, kanabinole, leki uspokajające i nasenne, kokaina, inne substancje pobudzające i halucynogenne, lotne rozpuszczalniki i inne; wśród ogółu leczonych najliczniejszą grupę stanowiły osoby biorące substancje mieszane — 59%, leki uspokajające i nasenne — 15%, opiaty — 9% oraz kanabinole — 10%.

Źródło: dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

a Excluding data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency. b Opiates, cannabis, sedatives or hypnotics, cocaine, other stimulants and hallucinogens, volatile solvents and other psychoactive substances; 59% of registered persons use mixed substances, 15% — sedatives or hypnotics, 9% — opiates, 10% — cannabis.

Source: data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 19 (289). **OPIEKA NAD DZIEĆMI DO 3 LAT**

Stan w dniu 31 XII

CHILDCARE FOR CHILDREN UP TO THE AGE OF 3

As of 31 XII

A. ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCENURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Żłobki	392	1874	2172	2485 ^b	Nurseries
w tym publiczne	372	556	598	658	of which public
Oddziały żłobkowe	119	61	76	77	Nursery wards
Kluby dziecięce	x	387	462	558	Children's clubs
w tym publiczne	x	19	27	30	of which public
Miejsca w tys.	32,5	80,9	92,5	106,5	Places in thous.
w żłobkach	32,5	74,7	84,8	96,6	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	6,2	7,7	9,9	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku) w tys.	56,9	117,4	130,2	154,5	Children staying (during the year) in thous.
w żłobkach	56,9	109,7	120,8	141,3	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	7,7	9,4	13,2	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do 3 lat w miastach	x	125,0	140,2	156,8	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
w tym w żłobkach	43,8	115,5	128,5	142,3	of which in nurseries
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do 3 lat	x	67,5	77,8	86,4	per 1000 children up to the age of 3
w tym w żłobkach	26,3	62,9	71,8	79,2	of which in nurseries
na 100 miejsc	x	92,3	94,3	93,4	per 100 places
w tym w żłobkach	103	93,1	95,0	94,2	of which in nurseries

B. DZIENNI OPIEKUNOWIE I NIANIE

DAY CARERS AND NANNIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Dzienni opiekunowie	570	667	1026	Day carers
Nianie ^c	8248	8376	8482	Nannies ^c

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi oraz w latach 2016 i 2017 ze żłobkami przykładowymi.
b W tym 33 żłobki przykładowe. c Dane dotyczą nian zarejestrowanych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

a Places and children staying in nurseries including nursery wards and in 2016 and 2017 including workplace nurseries.
b Of which 33 workplace nurseries. c Data concern nannies registered in the Social Insurance Institution.

TABL. 20 (290). **WSPIERANIE RODZINY^a**FAMILY SUPPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Asystenci rodziny	3816	3905	3976	Family assistants
Rodziny wspierające	82	66	71	Supporting families
Rodziny wspomagane przez asystentów rodzin	41739	43390	44748	Families assisted by family assistants
Rodziny korzystające z pomocy rodzin wspierających	89	77	90	Families provided with supporting family assistance
Rodziny korzystające z poradnictwa specjalistycznego	132091	113596	108485	Families provided with specialistic guidance
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	289085	358823	417035	Families Large Family Card holder

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 21 (291). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
 DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie w tys. residents in thous.				
O G Ó Ł E M	3116	2905	2907	2917	138,9	117,5	111,4	110,3	T O T A L
Opiekuńcze	2735	2243	2202	2169	114,0	85,8	79,9	78,1	General care
Specjalistyczne	381	421	428	416	24,9	21,3	21,0	19,0	Specialised
Pracy podwórkowej	x	35	76	132	x	1,8	2,3	4,7	Street work
W połączonych formach	x	206	201	200	x	8,6	8,3	8,5	In a combination of the forms

 TABL. 22 (292). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 XII

FAMILY FOSTER CARE

As of 31 XII

A. RODZINY ZASTĘPCZE

FOSTER FAMILIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	37395	38203	37687	37201	Foster families
Spokrewnione	30704	24681	24318	23920	Related
Niezawodowe	5151	11499	11311	11206	Not professional
Zawodowe ogółem	1540	2023	2058	2075	Total professional
zawodowe	813 ^a	1222	1279	1333	professional
zawodowe specjalistyczne	200	248	245	243	specialised professional
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	527	553	534	499	professional performing the function of a family emergency house
Dzieci w rodzinach zastępczych	53798^b	53604	52822	52049	Children in foster families
w wieku lat: 0—3	4470	3858	3663	3761	at the age of: 0—3
4—6	6329	5187	4932	4683	4—6
7—13	22390	19230	18726	18434	7—13
14—17	20609	16305	15864	15423	14—17
18—24	x	9024	9637	9748	18—24
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	5446	5508	5559	5485	of which with legal confirmation of disability
Spokrewnionych	40015	31863	31444	30804	Related
Niezawodowych	7805	15426	15084	14859	Not professional
Zawodowych ogółem	5978	6315	6294	6386	Total professional
zawodowych	3778 ^a	4106	4217	4309	professional
specjalistycznych	406	554	530	528	specialised professional
pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	1794	1655	1547	1549	professional performing the function of a family emergency house

B. RODZINNE DOMY DZIECKA

FOSTER HOMES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Rodzinne domy dziecka	484	526	571	Foster homes
Dzieci w rodzinnych domach dziecka	3162	3328	3712	Children in foster homes
w wieku lat: 0—3	372	303	426	at the age of: 0—3
4—6	460	494	542	4—6
7—13	1288	1394	1539	7—13
14—17	789	847	872	14—17
18—24	253	290	333	18—24
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	461	526	539	of which with legal confirmation of disability

a Rodziny zawodowe, niespokrewnione z dzieckiem, wielodzietne (funkcjonowały do 31 XII 2014 r.). b W wieku do 18 lat.

U w a g a. W 2017 r. 1725 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objęło opieką rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

a Professional families, not related to the child, with many children (operated until 31 XII 2014). b Up to the age of 18.

N o t e. In 2017, 1725 family-based foster care coordinators conducted work with foster families and foster homes.

TABL. 23 (293). INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Stan w dniu 31 XII

INSTITUTIONAL FOSTER CARE

As of 31 XII

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
	liczba placówek number of centres				wychowankowie residents				wolontariusze ^a volunteers ^a	
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	779	1078	1115	1155	18982	18655	17243	16553 ^b	1782	Care and education centres
interwencyjne	24	45	42	43	523	751	604	619	69	intervention
rodzinne	277	228	240	251	2183	1782	1688	1591	138	family
socjalizacyjne	283	667	673	689	8572	12946	11881	11371	1160	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	x	17	25	25	x	259	329	323	107	specialist therapy
inne ^c	195	121	135	147	7704	2917	2741	2649	308	others ^c
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	x	6	8	10	x	178	219	246	48	Regional care and therapy centres
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	x	2	3	3	x	43 ^d	52 ^d	57 ^d	137	Pre-adoptive intervention centres

B. WYCHOWANKOWIE WEDŁUG WIEKU W 2017 R.

RESIDENTS BY AGE IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wieku lat At the age of					SPECIFICATION
		0—3	4—6	7—13	14—17	18—24	
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	16553	687	815	5257	7780	2014	Care and education centres
interwencyjne	619	52	34	232	293	8	intervention
rodzinne	1591	80	148	602	523	238	family
socjalizacyjne	11371	362	463	3467	5593	1486	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	323	31	21	104	137	30	specialist therapy
inne ^c	2649	162	149	852	1234	252	others ^c
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	246	70	50	101	22	3	Regional care and therapy centres

a W ciągu roku. b W tym 497 sierot i 1827 niepełnosprawnych. c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. — placówki wielofunkcyjne. d Do ukończenia 1 roku życia.

a During the year. b Of which 497 orphans and 1827 disabled. c Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 — multifunctional centres. d Up to the age of 1.

TABL. 24 (294). DZIECI PRZEKAZANE DO ADOPCJI Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

CHILDREN WHO WERE ADOPTED FROM FOSTER CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2007	2114	1966	1760	TOTAL
Z rodzin zastępczych	990	1261	1213	1083	From foster families
Z placówek opiekuńczo-wychowawczych	1017	574	472	386	From care and education centres
Z rodzinnych domów dziecka		195	191	209	From foster homes
Z regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych		30	38	28	From regional care and therapy centres
Z interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych		54	52	54	From pre-adoptive intervention centres

U w a g a. Dane o adopcjach orzeczonych przez sąd patrz dział „Wymiar sprawiedliwości”, tabl. 27 na str. 173.

N o t e. Data on adoptions adjudicated by courts see the chapter „Justice”, table 27 on page 173.

TABL. 25 (295). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE FACILITIES

As of 31 XII

A. **PLACÓWKI I MIESZKANIA CHRONIONE**

FACILITIES AND DWELLINGS PROTECTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Placówki stacjonarne^a					Stationary facilities^a
Domy i zakłady	1421	1655	1678	1723	Homes and facilities
w tym publiczne	718	748	745	744	of which public
Miejsca (łącznie z filiami)	102947	114015	114522	116056	Places (including branches)
w tym publiczne	68118	70067	70099	69786	of which public
na 10 tys. ludności	26,7	29,7	29,8	30,2	per 10 thous. population
Mieszkańcy (łącznie z filiami)	101199	106976	107846	109241	Residents (including branches)
w tym kobiety	45013	49273	49846	50764	of which females
w tym do lat 18	3321	2887	2199	2014	of which up to the age of 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	29570	33589	31749	36123	of which placed during the year
na 10 tys. ludności	26,3	27,8	28,1	28,4	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	9453	8022	9113	9410	Persons awaiting a place
Dzienne domy pomocy					Day-care assistance houses
Domy	236	263	308	323	Houses
Miejsca	14415	15211	16198	16434	Places
Mieszkania chronione					Dwellings protected
Mieszkania	496	660	703	677	Dwellings
Mieszkańcy	1948	2593	2774	2794	Residents

B. **PLACÓWKI STACJONARNE^a I MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**STATIONARY FACILITIES^a AND RESIDENTS BY GROUP OF RESIDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Domy i zakłady^b	1421	1655	1678	1723	Homes and facilities^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	404	529	562	594	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	254	290	302	312	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie ...	180	189	194	202	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	99	103	102	103	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	198	215	219	221	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	41	61	57	73	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	70	68	66	62	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	285	357	349	361	Homeless
Uzależnieni od alkoholu	—	—	—	2	Alcohol addicted
Inne osoby	40	74	73	77	Other persons

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy (w 2017 r. — 9 domów); ponadto w 2017 r., 1 dom emeryta ze 174 miejscami był w zarządzie resortu obrony narodowej. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

a Including community self-help homes (in 2017 — 9 homes); moreover, in 2017, 1 pensioner's home with 174 places was at the disposal of the Ministry of National Defence. b In further division facilities may be shown several times, because one facility may be intended for several groups of residents.

TABL. 25 (295). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE FACILITIES (cont.)

As of 31 XII

B. PLACÓWKI STACJONARNE^a I MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)STATIONARY FACILITIES^a AND RESIDENTS BY GROUP OF RESIDENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Mieszkańcy (łącznie z filiami)	101199	106976	107846	109241	Residents (including branches)
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku	19980	21855	22666	24044	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	20070	20694	21124	21214	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	14538	14999	15200	15917	Mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	6234	5310	5230	4762	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych	20634	22673	23014	23155	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	1893	2022	1947	2115	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	1691	1467	1186	1183	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	15524	16992	16752	16048	Homeless
Uzależnieni od alkoholu	x	x	x	61	Alcohol addicted
Innych osób	635	964	727	742	Other persons

a Notka patrz na str. 394.

Źródło: w zakresie dziennych domów pomocy — dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a See footnote on page 394.

Source: in regard to day-care assistance houses — data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 26 (296). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**

SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający w tys. Beneficiaries in thous.	Udzielone świadczenia w mln zł Benefits granted in mln zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M			T O T A L
2010	2085	3649,0	
2015	1769	3623,2	
2016	1605	3657,4	
2017	1434^a	3724,2	
Świadczenia pieniężne	1300	2610,8	Monetary benefits
w tym:			of which:
Zasilek stały	214	1057,0	Permanent benefit
Zasilek okresowy	365	701,5	Temporary benefit
Zasilek celowy	714	824,3	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	2	6,7	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Świadczenia niepieniężne	711	1113,4	Non-monetary benefits
w tym:			of which:
Schronienie	17	71,1	Shelter
Posiłek	562	355,1	Meal
Ubranie	4	0,5	Clothing
Sprawienie pogrzebu	5	12,7	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	120	672,9	Attendance services and specialised attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	0,4	1,1	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a W podziale według form świadczeń korzystający może być wykazany więcej niż jeden raz.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a In the division by benefits granted one recipient may be indicated more than once.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** — o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne — fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) — to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**; dane dotyczą ludowych zespołów pieśni i tańca „Mazowsze” i „Śląsk” oraz Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego,
- działalność **rozrywkową estradową**.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się **minipleksy** — posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i **multipleksy** — posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialised and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute **the collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) — a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

4. Information concerning **art galleries** includes entities in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, distinguished in terms of their legal, organisational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped, comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**; data include the "Mazowsze" and the "Śląsk" song and dance folk ensembles as well as the Representative Artistic Ensemble of the Polish Armed Forces,
- **entertainment** activities.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., those established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Among indoor cinemas one can distinguish **miniplexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.

Zwraca się uwagę, że do kin na wsi zalicza się również mini- i multiplexy otwierane w centrach handlowych zlokalizowanych na obrzeżach wielkich miast.

7. Dane dotyczące radiofonii i telewizji publicznej obejmują jednostki wchodzące w skład Polskiego Radia S.A. i Telewizji Polskiej S.A., a działalność ich reguluje ustawa z dnia 29 XII 1992 r. o radiofonii i telewizji (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1414, z późniejszymi zmianami); działalność ta nie wymaga koncesji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

W 2017 r. audycje radiowe w programach ogólnopolskich oraz w programach regionalnych nadawało 17 ośrodków **radiofonii publicznej** w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu i Zielonej Górze.

Programy telewizyjne ogólnotematyczne i tematyczne o charakterze ogólnopolskim oraz programy regionalne nadawało 16 oddziałów terenowych **telewizji publicznej** w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Gorzowie Wielkopolskim, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu.

8. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odborników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Dane o **przyjazdach do Polski i wyjazdach z Polski** (tabl. 14) dotyczą przekroczeń granicy, rejestrowanych przez Straż Graniczną, bez względu na cel podróży osób przekraczających granicę i długość ich pobytu. Od 2011 r. obejmują pasażerów, jak również obsługę środków transportu oraz osoby przekraczające granicę w ramach ruchu uproszczonego.

W związku z włączeniem Polski do obszaru i Systemu Informacyjnego Schengen, Straż Graniczna z dniem 21 XII 2007 r. zaprzestała — z wyłączeniem lotniczych przejść granicznych — rejestracji ruchu osobowego i środków transportu na granicach z krajami Unii Europejskiej; część wschodniej granicy Polski, tj. z Rosją, Białorusią i Ukrainą stała się jednocześnie zewnętrzną granicą obszaru Schengen (Unii Europejskiej i strefy Schengen). Obowiązywanie zasad obszaru Schengen dotyczących granic powietrznych rozpoczęło się z dniem 30 III 2008 r.

Please pay attention that cinemas in rural areas include also mini- and multiplexes opened in shopping centres located on outskirts of large cities.

7. Data concerning public radio and television include entities comprising Polskie Radio S.A. and Telewizja Polska S.A., the activity of which is regulated by the Law on Radio and Television, dated 29 XII 1992 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1414, with later amendments); this activity does not require a licence from the National Broadcasting Council.

In 2017, 17 **public radio** centres located in: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kielce, Koszalin, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa, Wrocław and Zielona Góra broadcasted programmes on national and regional channels.

Public television — 16 local agencies located in: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa and Wrocław broadcasted general and thematic nationwide channels as well as regional channels.

8. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in their vehicles.

Tourism

1. Data regarding **arrivals in Poland and departures from Poland** (table 14), registered by the Border Guard, concern border crossings regardless of the purpose of travel or the length of stay. Since 2011 data include passengers as well as persons engaged in transport servicing and also persons crossing the border within simplified cross-border traffic.

In connection with Poland's accession to the Schengen area and to the Schengen Information System, the Polish Border Guard, as of 21 XII 2007, ceased to register — except at the air border crossing points — the cross-border flow of people and means of transport at the border crossings with the European Union countries; part of the Polish eastern border, i.e. with Russia, Belarus and Ukraine, simultaneously became the external border of the Schengen area (both the European Union and the Schengen zone). The Schengen zone regulations concerning air borders came into effect on 30 III 2008.

Nowe zasady pełnej kontroli i rejestracji ruchu na granicach obszaru Schengen dotyczą tylko obywateli państw niebędących członkami UE lub które nie stosują przepisów dorobku Schengen bądź stosują je tylko częściowo; w przypadku obywateli państw członków UE lub stosujących w pełni przepisy dorobku Schengen, kontrola i rejestracja ruchu dotyczy tylko tych, którzy przyjeżdżają lub wyjeżdżają poza granice obszaru Schengen.

Ponadto — w uwadze pod tabl. 14 — prezentuje się przekroczenia osób na granicy Polski w ramach obszaru Schengen na podstawie badania reprezentacyjnego przeprowadzane od 2014 r.

2. Termin turystyka — zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. — oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż 1 rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

Źródłem danych dotyczących uczestnictwa mieszkańców Polski w wyjazdach turystycznych (przynajmniej z 1 noclegiem) są badania ankietowe: w latach 2010—2013 — Ministerstwa Sportu i Turystyki, od 2014 r. — Głównego Urzędu Statystycznego; badania obejmują mieszkańców Polski w wieku 15 lat i więcej. W 2017 r. zbadano 25 tys. respondentów, tj. ok. 0,08% badanej populacji.

3. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

4. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

5. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w da-

The new regulations on the total control and registration of traffic on borders of the Schengen area concern only the non-EU citizens, and the citizens of the countries which either do not apply or only partly apply the Schengen acquis; in the case of citizens of EU Member States or countries fully implementing the Schengen acquis, the control and registration of traffic concern only persons arriving in or leaving the Schengen area.

Moreover — in note under the table 14 — on the basis of the sample survey conducted since 2014, the border crossings of people at the Polish border within the Schengen area were included.

2. Tourism — in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012 — means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers which fall within the term “tourism” are defined as visitors. This group comprises:

- tourists, i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,
- one-day visitors, i.e., persons who did not spend the night at the place visited.

The source of the data concerning participation of Polish residents in tourism (with at least one overnight stay) are research surveys: in 2010—2013 — of the Ministry of Sport and Tourism, since 2014 — Statistics Poland; the research covers Polish residents aged 15 and more. In 2017, 25 thous. Polish residents responded to the survey, which accounts for approximately 0,08% of the surveyed population.

3. Tourist accommodation establishments include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011 with 10 and more bed places).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

4. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

5. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal num-

nym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

6. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych (tabl. 16, 19 i 20) rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

7. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

8. Szlaki turystyczne są to trasy wytyczone dla turystów w terenach o dużych walorach krajoznawczych (z uwzględnieniem warunków bezpieczeństwa turystów i przepisów o ochronie środowiska) oznaczone umownymi znakami umożliwiającymi odnalezienie właściwej drogi (zalecanej lub obowiązkowej).

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

Informacje dotyczące **klubów sportowych** (tabl. 24 i 25) podaje się łącznie z uczniowskimi i wznianowymi klubami sportowymi.

2. W kategoriach **ćwiczących** w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 24) oraz **ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych** według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 25) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

ber of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

6. Foreign tourists using tourist accommodation establishments (tables 16, 19 and 20) are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

7. Catering establishments in tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

8. Tourist trails are trails designated for tourists in areas possessing substantial sightseeing value (taking into account tourist safety conditions and environmental protection regulations) and marked with conventional signs which make it possible to remain on the trail (recommended or obligatory).

Sport

1. Data regarding **physical education organisations** include selected organisations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs") and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" — rehabilitation activity for persons with disabilities.

Information concerning **sports clubs** (tables 24 and 25) are given together with student and religious sports clubs.

2. In the category of persons practising sports in physical education organisations (table 24) as well as persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports in sports clubs (table 25) one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports practised or taught.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Kultura
Culture

 TABL. 1 (297). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE**
 BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	liczba tytułów		number of titles		
OGÓŁEM	29539	33454	34235	36260	TOTAL
w tym wydania pierwsze	25498	30533	30926	33248	of which first editions
Wydawnictwa naukowe	11291	10573	10690	10586	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	1724	864	839	1051	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	1496	2263	2040	2308	Professional publications
Podręczniki szkolne	1345	1188	1187	1098	School textbooks
Wydawnictwa popularne	7493	9637	9948	10943	Popular science
Literatura piękna	6190	8929	9531	10274	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	1482	2144	2717	3073	of which for children and youth

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
 Source: data of the National Library.

 TABL. 2 (298). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2017 R.**
 PUBLISHED BOOKS AND PAMPHLETS BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2017

DZIAŁY	Ogółem	Książki	Broszury	DIVISIONS
	Total	Books	Pamphlets	
	liczba tytułów		number of titles	
OGÓŁEM	36260	32815	3445	TOTAL
Dział ogólny	883	860	23	Generalities
Filozofia, psychologia	982	959	23	Philosophy, psychology
Religia, teologia	2994	2634	360	Religion, theology
Socjologia, statystyka	867	857	10	Sociology, statistics
Polityka, ekonomia	2011	1948	63	Politics, economics
Prawo, administracja publiczna, pomoc i opieka socjalna, ubezpieczenia	2275	2241	34	Law, public administration, social relief and welfare, insurance
Sztuka i nauka wojskowa	232	226	6	Military art and science
Szkolnictwo, doształcanie nauczycieli, czas wolny	1436	1324	112	Education, teacher training, leisure
Etnografia, antropologia kultury (zwyczaj, folklor, tradycja)	256	234	22	Ethnography, cultural anthropology (customs, folklore, tradition)
Językoznawstwo	1172	1138	34	Philology, languages, linguistics
Matematyka	220	206	14	Mathematics
Nauki przyrodnicze	962	850	112	Natural sciences
Nauki medyczne, zdrowie publiczne	1373	1291	82	Medical sciences, public health
Inżynieria, technika, przemysł, handel i rzemiosło ^a	1840	1762	78	Engineering, technology, industries, trades and crafts ^a

a Łącznie z wydanymi książkami i broszurami działu „Handel. Łączność. Transport. Turystyka”.

a Including published books and pamphlets of the division "Trade. Communication. Transport. Tourism".

TABL. 2 (298). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2017 R. (dok.)**
 PUBLISHED BOOKS AND PAMPHLETS BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2017 (cont.)

DZIAŁY	Ogółem	Książki	Broszury	DIVISIONS
	Total	Books	Pamphlets	
	liczba tytułów	number of titles		
Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, łowiectwo, rybołówstwo	374	337	37	Agriculture, forestry, stock-breeding, hunting, fisheries
Gospodarstwo domowe	456	442	14	Domestic science
Zarządzanie, administracja i organizacja	396	387	9	Management, administration and organization
Planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura	625	585	40	Physical planning, town and country planning, architecture
Sztuki plastyczne i grafika, fotografia	945	875	70	Plastic and graphic arts, photography
Muzyka, widowiska, teatr, film i kino	542	526	16	Music, performing arts, theatre, film and cinema
Gry i sport	349	336	13	Games and sports
Historia literatury i krytyka literacka	1283	1237	46	History of literature and literary criticism
Teksty literackie	10274	8220	2054	Literary texts
Geografia	633	588	45	Geography
Historia, biografie	2880	2752	128	History, biography

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
 Source: data of the National Library.

TABL. 3 (299). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE**
 NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	liczba tytułów	number of titles			
Gazety ukazujące się w tygodniu	51	46	47	48	Newspapers published weekly as specified
6—4 razy	32	32	32	34	6—4 times
3—2	8	4	2	3	3—2
1 raz i rzadziej	11	10	13	11	once and fewer
Czasopisma ukazujące się	7604	7132	7107	7433	Magazines published as specified
6—1 razy w tygodniu	389	424	508	461	6—1 times a week
3—2 razy w miesiącu	241	222	212	193	3—2 times a month
1 raz: w miesiącu	1944	1709	1723	1707	once: monthly
na 2 miesiące	815	689	713	702	bimonthly
w kwartale	1891	1816	1896	1881	quarterly
w półroczu	439	403	452	412	half-yearly
w roku	887	743	614	935	yearly
nieregularnie	998	1126	989	1142	irregularly

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
 Source: data of the National Library.

TABLE 4 (300). CZASOPISMA WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2017 R.
 PUBLISHED MAGAZINES BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Tytuły ukazujące się Titles published as specified						SPECIFICATION
		6—1 razy w ty- god- niu times a week	3—2 razy w mie- siącu times a month	1 raz				
				w mie- siącu mon- thly	na 2 mie- siące bi- mon- thly	w kwar- tale lub pół- roczu quar- terly or half- year- ly	w roku lub nie- regu- lar- nie year- ly or irregu- larly	
O G Ó Ł E M	7433	461	193	1707	702	2293	2077	T O T A L
w tym dla dzieci i młodzieży	98	1	5	44	21	13	14	of which for children and youth
Dział ogólny	569	3	3	82	25	170	286	Generalities
Filozofia, psychologia	98	—	—	6	7	51	34	Philosophy, psychology
Religia, teologia	551	13	7	127	60	174	170	Religion, theology
Socjologia, statystyka	2193	414	144	702	152	437	344	Sociology, statistics
Polityka, ekonomia	448	5	6	110	42	157	128	Politics, economics
Prawo, administracja publiczna, pomoc i opieka socjalna, ubez- pieczenia	296	3	6	72	23	124	68	Law, public administration, social relief and welfare, insurance
Sztuka i nauka wojskowa	68	—	—	14	8	24	22	Military art and science
Szkolnictwo, doszkadzanie nau- czycieli, czas wolny	286	2	8	62	25	95	94	Education, teacher training, leisure
Etnografia, antropologia kultury (zwyczaje, folklor, tradycja)	130	—	1	16	12	50	51	Ethnography, cultural anthropology (customs, folklore, tradition)
Językoznawstwo	115	2	—	—	4	25	84	Philology, languages, linguistics
Matematyka	46	—	—	1	2	20	23	Mathematics
Nauki przyrodnicze	172	—	—	17	14	77	64	Natural sciences
Nauki medyczne, zdrowie publicz- ne	498	1	1	85	100	261	50	Medical sciences, public health
Inżynieria, technika, przemysł, handel i rzemiosło	468	3	4	144	73	163	81	Engineering, technology, indus- tries, trades and crafts
Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, łowiectwo, rybołówstwo	225	1	2	59	25	86	52	Agriculture, forestry, stock-breed- ing, hunting, fisheries
Gospodarstwo domowe	126	—	1	42	32	37	14	Domestic science
Zarządzanie, administracja i orga- nizacja	94	—	1	17	19	31	26	Management, administration and organization
Planowanie przestrzenne, urbanis- tyka, architektura	74	1	—	13	9	34	17	Physical planning, town and coun- try planning, architecture
Sztuki plastyczne i grafika, foto- grafia	93	—	—	9	2	34	48	Plastic and graphic arts, photo- graphy
Muzyka, widowiska, teatr, film i kino	117	5	6	29	13	27	37	Music, performing arts, theatre, film and cinema
Gry i sport	165	6	2	49	28	55	25	Games and sports
Historia literatury i krytyka literacka	84	—	—	7	3	24	50	History of literature and literary criticism
Teksty literackie	68	1	—	12	7	26	22	Literary texts
Geografia	96	—	1	10	3	42	40	Geography
Historia, biografie	353	1	—	22	14	69	247	History, biography

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
 Source: data of the National Library.

TABL. 5 (301). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**

PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	8342	8050	7984	7953	Libraries (as of 31 XII)
w tym na wsi	5512	5291	5240	5209	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	1437	1295	1260	1210	Library service points (as of 31 XII)
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	133249	129904	128995	128357	Collection (as of 31 XII) in thous. vol.
w tym na wsi	53995	51334	50705	50245	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	6502	6233	6096	6021	Borrowers ^a in thous.
w tym na wsi	1658	1599	1565	1535	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tysiącach wol.	119915	112431	110240	105411	in thousand vol.
w tym na wsi	32746	30000	29127	27222	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	18,4	18,0	18,1	17,5	per borrower in vol.
w tym na wsi	19,8	18,8	18,6	17,7	of which in rural areas

a Łącznie z punktami bibliotecznymi, które w latach 2015—2017 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliecznych.

a Including library service points which in 2015—2017 were assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. b In 2010 excluding interlibrary lending.

TABL. 6 (302). **MUZEA**

MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Muzea (stan w dniu 31 XII)	782	926	944	949	Museums (as of 31 XII)
Wystawy organizowane przez muzea	4750	5159	5423	5707	Exhibitions organised by museums
czasowe ^a	3178	3498	3716	4517	temporary ^a
objazdowe ^b	1572	1661	1707	1190	travelling ^b
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	22216	33271	36082	37503	Museum and exhibition visitors in thous.
w tym młodzież szkolna ^c	5513	5485	5582	5480	of which primary and secondary school students ^c

a, b Dotyczy liczby: a — tytułów wystaw, b — ekspozycji tytułów. c Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a, b Concern the number of: a — exhibition titles, b — exhibitions held. c Visiting museums in organised groups.

TABL. 7 (303). **GALERIE SZTUKI**

ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31 XII)	370	331	335	341	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy	4296	4216	4440	4233	Exhibitions
w tym z zagranicy	255	256	227	229	of which foreign
Ekspozycje	4606	4363	4586	4394	Expositions
Zwiedzający w tys.	3968	6219	7350	4405	Visitors in thous.

TABL. 8 (304). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**

THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
INSTYTUCJE — stan w dniu 31 XII INSTITUTIONS — as of 31 XII					
Teatry i instytucje muzyczne	183	177	182	187	Theatres and music institutions
Teatry	114	103	108	111	Theatres
dramatyczne	85	71	74	75	dramatic
lalkowe	29	32	34	36	puppet
Teatry muzyczne	25	30	30	30	Music theatres
opery	10	11	11	11	operas
operetki	15	19	19	19	operettas
Filharmonie, orkiestry ^a , chóry	41	41	41	43	Philharmonic halls, orchestras ^a , choirs
Zespoły pieśni i tańca	3	3	3	3	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	31	33	31	31	Entertainment enterprises
MIEJSCA NA WIDOWNI w stałej sali — stan w dniu 31 XII SEATS in fixed halls — as of 31 XII					
Teatry i instytucje muzyczne	72759	88654	94139	94706	Theatres and music institutions
Teatry	39059	42881	44666	44464	Theatres
dramatyczne	32921	36675	38228	38108	dramatic
lalkowe	6138	6206	6438	6356	puppet
Teatry muzyczne	15003	19154	19237	19208	Music theatres
opery	8279	10255	10698	10698	operas
operetki	6724	8899	8539	8510	operettas
Filharmonie, orkiestry ^a , chóry	17987	25909	29526	30324	Philharmonic halls, orchestras ^a , choirs
Zespoły pieśni i tańca	710	710	710	710	Song and dance ensembles
PRZEDSTAWIENIA I KONCERTY^b PERFORMANCES AND CONCERTS ^b					
Teatry i instytucje muzyczne	55462	56655	62444	65385	Theatres and music institutions
Teatry	30104	32321	33343	35312	Theatres
dramatyczne	21027	22772	23609	25514	dramatic
lalkowe	9077	9549	9734	9798	puppet
Teatry muzyczne	4392	4997	5514	5821	Music theatres
opery	1566	1679	1879	2077	operas
operetki	2826	3318	3635	3744	operettas
Filharmonie, orkiestry ^a , chóry	20548	18852	23083	23714	Philharmonic halls, orchestras ^a , choirs
Zespoły pieśni i tańca	418	485	504	538	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2763	3009	4743	3120	Entertainment enterprises
WIDZOWIE I SŁUCHACZE^b w tys. AUDIENCE ^b in thous.					
Teatry i instytucje muzyczne	11522	12031	14587	13264	Theatres and music institutions
Teatry	5312	5802	5881	6287	Theatres
dramatyczne	3906	4534	4602	5091	dramatic
lalkowe	1406	1268	1279	1196	puppet
Teatry muzyczne	2011	2097	3059	2274	Music theatres
opery	921	917	949	970	operas
operetki	1090	1180	2110	1304	operettas
Filharmonie, orkiestry ^a , chóry	3808	3848	5292	4389	Philharmonic halls, orchestras ^a , choirs
Zespoły pieśni i tańca	391	284	355	314	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	1731	2730	2618	5280	Entertainment enterprises

a Symfoniczne i kameralne. b Łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Symphonic and chamber orchestras. b Including outdoor events.

TABL. 9 (305). CENTRA KULTURY, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE

Stan w dniu 31 XII

CENTRES OF CULTURE, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS
AND COMMUNITY CENTRES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Centra kultury Centres of culture	Domy kultury Cultural establish- ments	Ośrodki kultury Cultural centres	Kluby Clubs	Świetlice Com- munity centres	Z liczby ogółem — na wsi Of total — in rural areas
Instytucje Institutions	2015	4070	360	673	1408	327	1302	2573
	2016	4204	387	665	1401	326	1425	2705
	2017	4230	471	678	1355	333	1393	2697
Pracownie specjalistyczne Specialised workshops	2015	7494	1020	1784	3478	537	675	3216
	2016	8141	1171	1866	3686	584	834	3542
	2017	8539	1454	1923	3688	617	857	3738
Imprezy (w ciągu roku) w tys. Events (during the year) in thous.	2015	217,4	38,7	50,6	87,9	16,9	23,4	73,1
	2016	236,4	49,4	48,5	94,6	17,5	26,5	80,2
	2017	239,7	54,6	47,7	93,8	18,2	25,4	81,3
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w mln Event participants (during the year) in mln	2015	34,3	8,4	7,8	16,4	0,9	0,7	7,8
	2016	35,5	9,5	8,0	16,3	0,9	0,8	8,0
	2017	36,3	11,6	7,6	15,4	1,0	0,7	8,1
Kursy (w ciągu roku) Courses (during the year)	2015	7071	1132	1885	2548	1037	469	2427
	2016	6680	1291	1722	2312	1093	262	2152
	2017	6368	1283	1510	2247	1136	192	2212
Absolwenci kursów (w ciągu roku) w tys. Course graduates (during the year) in thous.	2015	115,8	15,2	37,9	41,0	12,8	8,7	39,1
	2016	110,5	17,1	33,3	39,2	16,7	4,1	33,7
	2017	96,2	17,7	23,6	34,2	17,4	3,2	36,6
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	69,7	10,0	21,2	25,1	7,6	5,8	26,0
	2016	70,7	11,9	20,5	26,0	9,7	2,6	23,9
	2017	59,2	10,8	14,0	22,1	10,6	1,6	24,2
Grupy (zespoły) artystyczne Artistic groups (ensembles)	2015	16774	2734	4108	8624	718	590	6552
	2016	17191	2963	4126	8750	755	597	6812
	2017	17128	3589	3972	8323	711	533	6803
Członkowie grup (zespołów) w tys. Members of groups (ensembles) in thous.	2015	299,6	60,2	67,2	151,7	10,7	9,8	108,2
	2016	291,3	52,3	69,0	149,4	11,8	9,0	111,1
	2017	291,2	63,6	67,2	141,2	10,8	8,4	111,1
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	194,6	36,9	46,2	98,4	7,0	6,1	68,2
	2016	196,0	36,4	47,1	99,0	8,0	5,5	70,6
	2017	196,9	44,3	46,3	94,1	7,0	5,2	71,7
Instruktorzy amatorskiego ruchu arty- stycznego Instructors of amateur artistic activity	2015	6908	1343	1616	3744	161	44	2199
	2016	6736	1423	1536	3591	145	41	2115
	2017	6938	1686	1514	3534	188	16	2271
Koła (kluby) Groups (clubs)	2015	22906	3266	5759	10314	2002	1565	8829
	2016	25078	3791	6453	11198	2067	1569	9308
	2017	27001	4974	6767	11650	2122	1488	9966
Członkowie kół w tys. Members of groups in thous.	2015	496,2	77,3	128,2	221,7	40,3	28,6	167,3
	2016	522,6	81,0	129,3	240,4	41,5	30,4	175,5
	2017	582,7	109,9	132,2	268,0	42,8	29,8	193,6
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	242,4	39,9	66,8	104,5	17,2	14,1	76,2
	2016	258,4	39,8	68,3	116,0	17,7	16,5	82,0
	2017	297,8	55,2	68,0	140,2	17,9	16,6	92,7

TABL. 10 (306). KINA
CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	443	450	489	496	Cinemas (as of 31 XII)
Stale	438	444	484	491	Indoor
w tym wieś	12	7	14	15	of which rural areas
w tym: minipleksy	38	68	78	86	of which: miniplexes
multipleksy	48	57	58	59	multiplexes
Ruhome	5	6	5	5	Mobile
Sale projekcyjne w kinach stałych (stan w dniu 31 XII)	1076	1276	1364	1416	Screens in indoor cinemas (as of 31 XII)
w tym wieś	21	16	27	29	of which rural areas
W tym: minipleksy	185	331	379	411	Of which: miniplexes
multipleksy	512	588	598	618	multiplexes
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) w tys.	248,0	271,0	283,4	287,9	Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) in thous.
w tym wieś	4,0	2,8	4,2	4,2	of which rural areas
W tym: minipleksy	36,7	63,1	70,0	74,2	Of which: miniplexes
multipleksy	112,7	124,7	126,1	127,5	multiplexes
Seanse					Screenings
W tysiącach	1478,0	1795,6	1991,1	2083,5	In thousand
w kinach:					in cinemas:
stałych	1476,9	1792,7	1988,4	2080,2	indoor
w tym wieś	18,1	17,5	27,0	29,2	of which rural areas
w tym: minipleksy	333,9	549,1	679,5	757,1	of which: miniplexes
multipleksy	969,3	978,7	1036,7	1034,7	multiplexes
ruchomych	1,1	2,9	2,7	3,3	mobile
w tym wieś	1,5	1,5	1,7	of which rural areas
Na 1 kino	3336	3990	4072	4201	Per cinema
stałe	3372	4038	4108	4237	indoor
ruchome	225	486	531	659	mobile
Widzowie					Audience
W tysiącach	37674,6	45785,6	51960,3	56878,5	In thousand
w kinach:					in cinemas:
stałych	37528,1	45681,5	51823,9	56718,9	indoor
w tym wieś	446,5	450,4	679,0	749,5	of which rural areas
w tym: minipleksy	8593,8	13751,9	16006,4	18657,5	of which: miniplexes
multipleksy	24452,2	24546,0	27098,6	28163,5	multiplexes
ruchomych	146,5	104,1	136,4	159,6	mobile
w tym wieś	10,7	12,9	22,8	of which rural areas
Na 1 kino	85044	101746	106258	114674	Per cinema
stałe	85681	102886	107074	115517	indoor
w tym wieś	37206	64339	48498	49970	of which rural areas
ruchome	29298	17342	27275	31920	mobile
Na 1 seans	25	25	26	27	Per screening

TABL. 11 (307). **PRODUKCJA FILMÓW**
FILM PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	liczba tytułów	number of titles			
Filmy fabularne długometrażowe	31	37	43	40	Full length feature films
Filmy krótko- i średnietrażowe	820	1093	829	173	Short and medium length films
w tym dokumentalne	91	71	115	121	of which documentary
Filmy dubbingowane: długometrażowe	34	25	24	.	Dubbed films: full length
krótko- i średnio- metrażowe	117	595	73	.	short and medium length

TABL. 12 (308). **KONCESJE UDZIEŁONE PRZEZ KRAJOWĄ RADĘ RADIOFONII I TELEWIZJI
NA ROZPOWSZECHNIANIE PROGRAMÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH^a**

Stan w dniu 31 XII

LICENCES GRANTED BY THE NATIONAL BROADCASTING COUNCIL
FOR BROADCASTING RADIO AND TELEVISION PROGRAMMES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym udzielone w ciągu roku ^b	of which granted during the year ^b	
Radiowe	287	287	291	289	3	Radio
w tym ogólnopolskie i ponad- regionalne	9	8	8	7	—	of which national and extra- -regional
Telewizyjne	12	21	23	23	—	Television
w tym ogólnopolskie i ponad- regionalne	4	18	20	20	—	of which national and extra- -regional

a Jednostkom prywatnym na rozpowszechnianie programów drogą naziemną. b Nowe i odnowione.

U w a g a. W 2017 r. 17 ośrodków radiofonii publicznej oraz 16 oddziałów terenowych telewizji publicznej nadawało programy ogólnopolskie oraz programy regionalne; emitowane były 4 radiowe programy ogólnopolskie oraz 3 ogólnotematyczne i 8 tematycznych programów telewizyjnych o charakterze ogólnopolskim, a także — dla odbiorców za granicą — oddzielny program radiowy oraz telewizyjny.

Ź r ó d ł o: dane Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

a Granted to private entities for broadcasting programmes via ground-based transmitters. b New and renewed.

N o t e. In 2017, 17 public radio centres and 16 local public television agencies broadcasted programmes on both national and regional channels; 4 national radio programmes as well as 3 general and 8 thematic nationwide television channels were broadcasted, and for recipients abroad — a separate radio channel and television channel.

S o u r c e: data of the National Broadcasting Council.

TABL. 13 (309). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Abonenci radiowi w tys.	6939	6941	6918	6921	Radio subscribers in thous.
miasta	5031	5024	4999	4994	urban areas
wieś	1908	1917	1919	1927	rural areas
Abonenci telewizyjni w tys.	6707	6665	6640	6639	Television subscribers in thous.
miasta	4849	4804	4777	4769	urban areas
wieś	1858	1861	1863	1870	rural areas

Ź r ó d ł o: dane Dykcji Generalnej Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka Tourism

TABLE 14 (310). **PRZYJAZDY DO POLSKI I WYJAZDY Z POLSKI NA GRANICY POLSKI Z KRAJAMI SPOZA STREFY SCHENGEN**
ARRIVALS IN AND DEPARTURES FROM POLAND AT THE POLISH BORDER WITH COUNTRIES OUTSIDE THE SCHENGEN AREA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem (liczba przekroczeń granicy) Total (number of border crossings)	W tym Of which		SPECIFICATION	
		przylazdy cudzoziemców arrivals of foreigners	wyjazdy obywateli polskich za granicę foreign departures of Poles		
		w tys. in thous.			
OGÓŁEM	2010	30377,3	8912,6	6260,6	TOTAL
	2015	46268,1	15890,5	7369,7	
	2016	47551,3	16942,2	6977,0	
	2017	51008,7	18202,5	7360,2	
przejścia graniczne:					border crossings:
Drogowe		35201,0	15371,1	2214,6	Road
Kolejowe		819,8	399,4	57,2	Rail
Lotnicze		14817,4	2391,5	5053,3	Air
Morskie		169,5	40,1	34,7	Sea
Rzeczne		1,0	0,2	0,4	River

U w a g a. Ponadto, na podstawie uogólnionych wyników badania reprezentacyjnego „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej”, na granicy Polski z krajami strefy Schengen, liczba przekroczeń granicy (przylazdy i wyjazdy) cudzoziemców i mieszkańców Polski w 2015 r. wyniosła 221700 tys., w 2016 r. — 228581 tys., a w 2017 — 236126 tys.

Ź r ó d ł o: w zakresie przekroczeń granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen — dane Centralnej Bazy Danych Komendy Głównej Straży Granicznej.

N o t e. Moreover, on the basis of the generalised results of the sample survey "Trips of non-residents to Poland. The movement of vehicles and persons at the Polish border with the countries of the European Union", at the Polish border with the countries of the Schengen area, the number of border crossings (arrivals and departures) of foreigners and Polish residents in 2015 amounted to 221700 thous., in 2016 — 228581 thous. and in 2017 — 236126 thous.

S o u r c e: with regard to border crossings at the Polish border with countries outside the Schengen area — data from the Central Database of the Polish Border Guard Headquarters.

TABLE 15 (311). **UCZESTNICTWO MIESZKAŃCÓW POLSKI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W WYJAZDACH TURYSTYCZNYCH**
PARTICIPATION OF POLISH RESIDENTS AGED 15 AND MORE IN TOURIST TRIPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Uczestnicy wyjazdów w % badanej populacji					Participants of tourism in % of surveyed population
Wyjeżdżający ^a	45	54	57	59	Travellers ^a
w kraju na okres: 2—4 dni	22	35	37	38	in country for: 2—4 days
5 dni i więcej	26	30	32	33	5 days and more
za granicę	14	17	17	18	abroad
Niewyjeżdżający	55	46	43	41	Non-travellers
Przeciętnie na 1 uczestnika wyjazdów krajowych					Average per participant in domestic trips
Liczba wyjazdów na okres:					Number of trips for:
2—4 dni	2,8	2,2	2,2	2,3	2—4 days
5 dni i więcej	1,6	1,6	1,7	1,7	5 days and more
Czas trwania wyjazdu — w liczbie noclegów — przy wyjazdach na okres:					Length of trip — number of nights spent — considering trips for:
2—4 dni	1,9	1,9	1,9	2,0	2—4 days
5 dni i więcej	9,8	9,0	8,9	8,9	5 days and more

a W dalszym podziale uczestnik może być wykazany więcej niż jeden raz.

a A participant may be indicated more than once in further division.

Uwaga do tablic 16, 17, 19 i 20

Dane za lata 2016 i 2017 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

Note to tables 16, 17, 19 and 20

Data for 2016 and 2017 were compiled with consideration of imputation for units, which refused to participate in the survey.

TABL. 16 (312). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	7206	10024	10509	10681	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	5323	6845	7214	7310	of which open all year
Obiekty hotelowe	3223	3723	3965	4064	Hotels and similar facilities
hotele	1796	2316	2463	2540	hotels
motele	123	111	119	110	motels
pensjonaty	293	356	378	384	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1011	940	1005	1030	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	3983	6301	6544	6617	Other facilities
domy wycieczkowe	52	44	42	41	excursion hostels
schroniska	60	53	58	59	shelters
schroniska młodzieżowe	346	322	317	307	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzie- żowe	294	287	279	268	of which school youth hostels
kempingi	121	132	135	157	camping sites
pola biwakowe	193	177	173	167	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1154	1027	1086	1129	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	494	411	428	425	training-recreational centres
domy pracy twórczej	37	33	32	32	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	365	431	465	493	complexes of tourist cottages
hostele	71	121	139	160	hostels
pokoje gościnne	1876	1996	2083	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	811	802	746	agrotourism lodgings
inne obiekty	1090	863	871	818	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	610,1	710,3	749,2	774,0	Bed places (as of 31 VII) in thous.
w tym całoroczne	408,9	490,0	521,9	532,6	of which open all year
Obiekty hotelowe	241,0	301,6	325,8	335,9	Hotels and similar facilities
hotele	176,0	235,6	253,3	261,5	hotels
motele	4,7	4,0	4,3	3,9	motels
pensjonaty	12,7	14,6	15,7	15,8	boarding houses
inne obiekty hotelowe	47,5	47,4	52,5	54,7	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	369,1	408,7	423,4	438,0	Other facilities
domy wycieczkowe	4,2	3,2	3,1	3,1	excursion hostels
schroniska	2,9	2,7	3,2	3,2	shelters
schroniska młodzieżowe	20,1	20,2	19,9	19,8	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzie- żowe	16,9	18,0	17,6	17,4	of which school youth hostels
kempingi	19,6	20,2	23,4	25,3	camping sites
pola biwakowe	21,4	21,2	18,9	19,5	tent camp sites
ośrodki wczasowe	122,1	113,1	117,6	122,7	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	50,3	43,9	46,7	44,8	training-recreational centres
domy pracy twórczej	1,9	1,7	1,7	1,6	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	21,5	26,8	27,4	29,3	complexes of tourist cottages ^b
hostele	3,3	8,1	8,5	10,1	hostels
pokoje gościnne	43,3	46,8	50,4	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	13,4	13,5	12,8	agrotourism lodgings
inne obiekty	101,9	90,8	92,6	95,6	miscellaneous facilities

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015—2017 dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu domków turystycznych.

a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015—2017 data concern establishments possessing 10 and more bed places. b Including camping sites if they exist on the territory of the complex of tourist cottages.

TABL. 16 (312). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów w tys.	20461,5	26942,1	30108,3	31989,3	Tourists accommodated in thous.
w tym turyści zagraniczni	4135,0	5689,6	6378,8	6803,7	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	14354,1	20135,8	22617,4	24134,7	Hotels and similar facilities
hotele	11739,9	17487,1	19615,4	20916,1	hotels
motele	327,5	233,3	240,8	225,5	motels
pensjonaty	345,8	452,6	536,3	561,4	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1940,9	1962,9	2224,9	2431,7	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	6107,4	6806,2	7490,9	7854,7	Other facilities
domy wycieczkowe	168,3	90,9	94,4	96,8	excursion hostels
schroniska	114,3	135,9	172,1	191,9	shelters
schroniska młodzieżowe	527,6	457,8	473,7	452,1	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzie- żowe	422,9	380,4	387,3	359,4	of which school youth hostels
kempingi	198,7	241,4	247,5	273,0	camping sites
pola biwakowe	73,6	102,0	92,7	95,5	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1491,8	1449,7	1648,9	1699,3	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1230,7	1005,3	1082,1	1122,3	training-recreational centres
domy pracy twórczej	45,9	43,4	42,0	42,7	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	246,3	288,8	334,1	352,3	complexes of tourist cottages ^b
hostele	223,5	559,1	603,1	701,2	hostels
pokoje gościnne	558,0	671,0	766,0	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	127,1	138,8	137,5	agrotourism lodgings
inne obiekty	1786,6	1746,9	1890,6	1924,1	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi w tys.	55794,5	71234,4	79393,9	83880,9	Nights spent in thous.
w tym turystom zagranicznym	10064,6	13757,7	15579,2	16705,2	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	27140,8	38804,8	44323,4	47138,0	Hotels and similar facilities
hotele	21199,9	32674,8	37243,6	39461,3	hotels
motele	455,1	335,7	369,6	344,7	motels
pensjonaty	1071,3	1240,8	1452,8	1531,7	boarding houses
inne obiekty hotelowe	4414,6	4553,5	5257,5	5800,3	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	28653,7	32429,6	35070,4	36742,9	Other facilities
domy wycieczkowe	439,6	280,8	271,1	285,5	excursion hostels
schroniska	195,6	219,5	267,5	303,0	shelters
schroniska młodzieżowe	1289,8	1134,1	1188,7	1175,2	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzie- żowe	1050,7	961,0	990,2	959,4	of which school youth hostels
kempingi	585,2	678,0	750,3	806,8	camping sites
pola biwakowe	245,1	312,1	315,1	334,0	tent camp sites
ośrodki wczasowe	8434,2	8224,6	9089,4	9495,0	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4113,2	3542,5	3894,4	3800,0	training-recreational centres
domy pracy twórczej	176,8	151,2	137,6	137,0	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	932,0	1139,2	1271,7	1303,2	complexes of tourist cottages ^b
hostele	446,0	1219,3	1235,8	1525,1	hostels
pokoje gościnne	1994,2	2377,5	2741,7	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	452,1	507,8	537,0	agrotourism lodgings
inne obiekty	11796,2	13082,1	13763,5	14299,4	miscellaneous facilities

a, b Notki patrz na str. 409.

a, b See footnotes on page 409.

TABL. 17 (313). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^aOCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych occupancy rate of bed places				stopień wykorzystania pokoi occupancy rate of rooms				
	w %				in %				
Obiekty hotelowe	31,9	36,6	38,6	39,8	39,1	45,3	47,6	48,9	Hotels and similar facilities
hotele	33,8	39,0	41,1	42,2	41,6	48,3	50,8	51,9	hotels
motele	27,9	22,5	23,9	24,0	33,9	28,0	29,2	29,4	motels
pensjonaty	25,5	27,4	28,8	30,5	29,3	31,1	33,0	34,7	boarding houses
inne obiekty hotelowe	26,8	28,1	29,8	31,5	31,2	33,6	35,3	36,8	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	36,9	36,7	37,5	38,5	x	x	x	x	Other facilities

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 18 (314). PŁACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a

Stan w dniu 31 VII

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Restauracje Restaurants	Bary Bars	Stołówki Canteens	Punkty gastronomiczne Food stands	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010 7415	2702	2359	1757	597	TOTAL
	2015 7713	3257	2308	1708	440	
	2016 7690	3363	2261	1713	353	
	2017 8054	3390	2325	1849	490	
Obiekty hotelowe	5206	2936	1640	397	233	Hotels and similar facilities
hotele	3848	2270	1263	162	153	hotels
motele	112	72	29	3	8	motels
pensjonaty	372	145	102	112	13	boarding houses
inne obiekty hotelowe	874	449	246	120	59	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	2848	454	685	1452	257	Other facilities
domy wycieczkowe	26	5	3	13	5	excursion hostels
schroniska	45	6	17	10	12	shelters

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 18 (314). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a (dok.)**

Stan w dniu 31 VII

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Restau- racje Restau- rants	Bary Bars	Sto- łówki Can- teens	Punkty gas- trono- miczne Food stands	SPECIFICATION
Pozostałe obiekty (dok.)						Other facilities (cont.)
schroniska młodzieżowe	85	4	6	71	4	youth hostels
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	79	3	5	67	4	of which school youth hostels
kempingi	79	13	40	8	18	camping sites
pola biwakowe	45	5	12	8	20	tent camp sites
ośrodki wczasowe	883	90	224	521	48	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	453	83	114	215	41	training-recreational centres
domy pracy twórczej	23	5	5	12	1	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	161	34	54	39	34	complexes of tourist cottages
hostele	27	9	10	5	3	hostels
pokoje gościnne	299	75	45	154	25	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	72	5	3	58	6	agrotourism lodgings
inne obiekty	650	120	152	338	40	miscellaneous facilities

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 19 (315). **TURYŚCI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		hotele hotels	motele motels	pensjo- naty boarding houses	inne obiekty hotelowe other hotel facilities	domy wyciecz- kowe excursion hostels	ośrodki wczaso- we holiday centres	kempingi i pola biwakowe camping and tent camp sites	
		w odsetkach in percent							
Turyści krajowi	2010	79,8	71,2	86,2	91,1	89,3	93,3	95,3	76,4
Domestic tourists	2015	78,9	73,1	83,3	92,0	85,2	96,8	94,6	73,7
	2016	78,8	73,2	83,8	91,3	84,8	94,7	94,8	71,7
	2017	78,7	73,5	85,2	90,3	83,3	95,4	94,6	71,8
Turyści zagraniczni	2010	20,2	28,8	13,8	8,9	10,7	6,7	4,7	23,6
Foreign tourists	2015	21,1	26,9	16,7	8,0	14,8	3,2	5,4	26,3
	2016	21,2	26,8	16,2	8,7	15,2	5,3	5,2	28,3
	2017	21,3	26,5	14,8	9,7	16,7	4,6	5,4	28,2

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 20 (316). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
 FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

LATA KRAJE	Ogółem Total		W tym Of which							YEARS COUNTRIES	
			hotele hotels	motele motels	pensjo- naty board- ing houses	inne obiekty hote- lowe other hotel facil- ities	domy wy- ciecz- kowe excursion hostels	ośrodki wczaso- we holiday centres	kem- pingi i pola biwa- kowe camp- ing and tent camp sites		
			w odsetkach in percent								
OGÓŁEM	2010	x	100,0	81,8	1,1	0,7	5,0	0,3	1,7	1,4	TOTAL
	2015	x	100,0	82,7	0,7	0,6	5,1	0,1	1,4	1,6	
	2016	x	100,0	82,4	0,6	0,7	5,3	0,1	1,3	1,5	
	2017	100,0	100,0	81,4	0,5	0,8	6,0	0,1	1,3	1,5	
w tym:											of which:
Białoruś	2,5	100,0	74,6	1,5	0,4	9,7	0,3	0,3	0,2	0,2	Belarus
Czechy	1,9	100,0	78,1	0,4	1,0	5,4	0,3	0,9	4,6	4,6	Czech Republic
Dania	1,4	100,0	88,9	0,4	0,4	4,5	0,0	0,4	1,7	1,7	Denmark
Francja	3,5	100,0	84,6	0,2	0,5	3,9	0,0	0,2	2,0	2,0	France
Hiszpania	3,2	100,0	85,9	0,1	0,2	3,5	0,0	0,1	0,5	0,5	Spain
Holandia	2,3	100,0	81,2	0,4	0,9	5,5	0,0	0,2	5,2	5,2	Netherlands
Izrael	3,7	100,0	96,0	0,0	0,2	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	Israel
Litwa	2,4	100,0	77,2	2,9	1,0	8,9	0,1	0,5	1,3	1,3	Lithuania
Niemcy	25,2	100,0	73,8	0,3	1,6	7,5	0,0	4,5	3,0	3,0	Germany
Rosja	4,1	100,0	81,6	0,9	1,0	7,3	0,1	0,4	0,6	0,6	Russia
Słowacja	1,3	100,0	81,0	0,3	2,1	5,1	0,2	0,7	0,6	0,6	Slovakia
Stany Zjednoczone	4,6	100,0	92,7	0,1	0,2	2,4	0,0	0,1	0,1	0,1	United States
Szwecja	3,0	100,0	85,2	0,1	0,6	6,6	0,0	0,9	2,0	2,0	Sweden
Ukraina	6,4	100,0	62,5	2,2	0,7	10,3	0,5	0,5	0,2	0,2	Ukraine
Wielka Brytania	7,9	100,0	87,9	0,1	0,3	5,5	0,0	0,2	0,4	0,4	United Kingdom
Włochy	4,0	100,0	87,7	0,2	0,3	4,2	0,0	0,1	1,5	1,5	Italy

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 21 (317). **SZLAKI TURYSTYCZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TOURIST TRAILS^a

As of 31 XII

SZLAKI	2010	2015	2016	2017	TRAILS
	w km		in km		
OGÓŁEM	62538	69281	69668	70257	TOTAL
Pieszce	44692	49783 ^b	50010 ^b	50279 ^b	Foot
górskie	10994	11105	11302	11215	mountain
nizinne	33698	38102	38128	38472	lowland
Narciarskie	390	431	493	477	Skiing
Rowerowe	12863	14412	14381	14714	Bicycle
Konne	2958	3019	3243	3243	Horse riding
Kajakowe	1113	1113	991	991	Kayaking
Inne ^c	522	523	550	553	Others ^c

a W ewidencji Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. b W tym szlaki dydaktyczne i spacerowe (w 2015 r. odpowiednio: 103 km i 473 km, w 2016 r. — 103 km i 477 km, w 2017 r. — 103 km i 489 km) nieuwzględnione w dalszym podziale. c Obejmują szlaki: miejskie, ścieżki zdrowia, poświęcone osobom lub wydarzeniom, a w 2010 r. — spacerowe i dydaktyczne.

Źródło: dane Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

a Recorded by the Main Board of the Polish Tourist and Sightseeing Society. b Of which teaching and walking trails (in 2015 respectively: 103 km and 473 km, in 2016 — 103 km and 477 km, in 2017 — 103 km and 489 km) not included in further division. c Include trails: urban, health, dedicated to persons or events as well as in 2010 — walking and teaching.

Source: data of the Polish Tourist and Sightseeing Society.

TABL. 22 (318). **POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**
THE POLISH TOURIST AND SIGHTSEEING SOCIETY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Członkowie (stan w dniu 31 XII)	61715	65760	66637	67695	Members (as of 31 XII)
w tym przewodnicy turystyczni ^a	8850	8284	7727	7865	of which tour guides ^a
górzcy	3206	3011	2516	2764	mountain
terenowi	4061	3633	3710	3538	field
miejscy	1583	1640	1501	1563	city
Turystyka wycieczkowa:					Tourist excursions:
wycieczki	32738	28669	28683	40477	excursions
kwalfikowane ^b	22264	20891	20985	31832	professional ^b
zwykłe	10474	7778	7698	8645	regular
uczestnicy wycieczek w tys.	973	804	819	802	excursion participants in thous.
kwalfikowanych ^b	663	594	609	583	professional ^b
zwykłych	310	209	210	219	regular

a Przewodnik może być wykazany więcej niż jeden raz ze względu na posiadane uprawnienia. b Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym.

Źródło: dane Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

a A guide may be indicated more than once due to qualifications possessed. b Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment.

Source: data of the Polish Tourist and Sightseeing Society.

TABL. 23 (319). **GÓRSKIE I TATRAŃSKIE OCHOTNICZE POGOTOWIA RATUNKOWE**
THE VOLUNTEER MOUNTAIN AND TATRA MOUNTAINS RESCUE SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017								Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Zakopanem Volunteer Tatra Mountains Rescue Service	
				ogółem total	grupy ratownicze Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego rescue services of the Volunteer Mountain Rescue Service								Wałbrzysko- Kłodzka w Wałbrzychu
					Beskidzka w Bielsku- Białej	Bieszczadzka w Sannoku	Jurajska w Kroczycach	Karkonoska w Jeleniej Górze	Krynicka w Krynicy	Podhalańska w Rabce			
Ratownicy (stan w dniu 31 XII) Rescuers (as of 31 XII)	1743	1179	1141	1225 ^a	302	126	62	101	133	226	87	186	
etatowi	135	140	152	156 ^a	21	17	12	18	13	16	14	43	
ochotnicy	1608	1039	989	1069	281	109	50	83	120	210	73	143	
Interwencje i akcje ratunkowe Rescue interventions and operations	4851 ^b	1715	1776	1949	240	243	84	400	121	170	203	488	
w tym wypadki śmiertelne	44	57	66	51	6	9	2	4	3	5	7	15	
Wyprawy ratunkowe	200	630	528	663	81	94	19	129	12	55	19	254	

a W tym 2 ratowników pracujących w Zarządzie Głównym GOPR, nieuwzględnionych w podziale według grup ratowniczych. b Bez akcji ratunkowych.

Źródło: dane Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (GOPR) i Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowia Ratunkowe (TOPR).

a Of which 2 rescuers-employees of the Main Board of the GOPR not included in the division according to rescue services. b Excluding rescue operations.

Source: data of the Volunteer Mountain Rescue Service (GOPR) and the Volunteer Tatra Mountains Rescue Service (TOPR).

Sport
SportTABL. 24 (320). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE^a

Stan w dniu 31 XII

PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS AND SPORTS CLUBS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2016	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS				
Jednostki organizacyjne	4759	3565	2597	Organisational entities
Członkowie w tys.	287	207	201	Members in thous.
Ćwiczący ^b w tys.	390	235	193	Persons practising sports ^b in thous.
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS				
Jednostki organizacyjne	13278	14009	14858	Organisational entities
Członkowie w tys.	895	941	1020	Members in thous.
Ćwiczący w tys.	861	919	1030	Persons practising sports in thous.
mężczyźni	643	690	771	males
kobiety	218	229	259	females
w tym w wieku do 18 lat	615	644	735	of which aged up to 18
Sekcje sportowe	25923	24707	25173	Sports sections
Trenerzy	12352	15739	24652	Coaches
Instruktorzy sportowi	23063	24046	21103	Sports instructors
Sędziowie ^c	49772	46124	45807	Judges ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 399. b Dane szacunkowe. c Zarejestrowani w polskich związkach sportowych. U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a See general notes, item 2 on page 399. b Estimated data. c Registered in Polish sports associations.

Note. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 25 (321). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2016 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2016

As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sec- tions	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruk- torzy spor- towi Sports instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^b	92	5936	4598	5350	126	94	Acrobatics ^b
Badminton	292	7580	3335	6051	98	276	Badminton
Biathlon ^b	56	1670	734	1485	66	46	Biathlon ^b
Boks	205	7096	1414	4108	196	215	Boxing
Brydż sportowy	112	3479	623	977	33	83	Bridge
Gimnastyka artystyczna	50	3585	3394	3209	75	71	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	83	3421	2320	3239	112	86	Artistic gymnastics

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 399. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a See general notes, item 2 on page 399. b A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 25 (321). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2016 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2016 (cont.)
As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sec- tions	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruk- torzy spor- towi Sports instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Hokej na lodzie	89	3927	488	2308	119	93	Ice hockey
Hokej na trawie	44	2338	903	1919	54	65	Field hockey
Jeździectwo ^b	444	7153	5307	3377	204	724	Equestrian sport ^b
Judo	302	24292	6414	22511	384	386	Judo
Kajakarstwo górskie	26	620	228	513	19	25	Mountain canoeing
Kajakarstwo klasyczne	90	3218	1199	2414	112	107	Classic canoeing
Karate ^b	598	43443	13489	34550	461	1164	Karate ^b
Kolarstwo szosowe	184	4323	1067	2632	113	171	Road cycling
Kolarstwo torowe	47	1117	292	765	37	56	Track cycling
Koszykówka	1211	44666	17749	38118	1276	864	Basketball
Lekkoatletyka	1321	43785	20760	35238	1122	1079	Athletics
Łucznicтво	114	3034	1263	2281	142	57	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	31	1815	1329	1595	47	106	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^b	41	1498	745	1324	55	49	Speed skating ^b
Narciarstwo alpejskie	114	4213	1927	2841	82	193	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne	131	3318	1468	2945	91	110	Classic skiing
Pięciobój nowoczesny	28	1050	339	846	43	33	Modern pentathlon
Piłka nożna	7382	437450	25395	315911	12408	4571	Football
Piłka ręczna	1049	40117	17200	35148	971	723	Handball
Piłka siatkowa	2729	83435	44904	69205	1829	2057	Volleyball
Pływanie	656	44113	20968	40928	951	933	Swimming
Podnoszenie ciężarów	100	2058	487	1360	72	99	Weightlifting
Rugby	76	3538	499	2047	137	87	Rugby
Sport lotniczy ^b	203	6990	792	1155	32	626	Air sport ^b
Sport motorowy ^b	183	4696	449	942	89	195	Motorsport ^b
Strzelectwo sportowe ^b	387	31494	3490	3582	405	980	Sport shooting ^b
Szachy	458	18807	5506	13755	148	536	Chess
Szermierka	87	4135	1728	3552	150	89	Fencing
Taekwon-do ITF	97	7549	2542	5997	70	164	Taekwon-do ITF
Taniec sportowy	135	8777	7320	7484	104	234	Dance sport
Tenis	367	17012	6185	11472	319	438	Tennis
Tenis stołowy	1336	29474	9183	20934	469	952	Table tennis
Wioślarstwo	62	2447	990	1708	85	72	Rowing
Zapasy w stylu klasycznym ...	95	3453	516	2917	117	85	Greco-Roman wrestling
Zapasy w stylu wolnym	127	4572	1528	3898	112	154	Free style wrestling
Żeglarstwo ^b	250	7606	2266	4061	188	483	Sailing ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 399. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a See general notes, item 2 on page 399. b A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABLE 26 (322). **UDZIAŁ POLSKI W IGRZYSKACH OLIMPIJSKICH**
PARTICIPATION OF POLAND IN THE OLYMPIC GAMES

LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Zdobyte medale Medals won	LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Zdobyte medale Medals won
IGRZYSKA LETNIE SUMMER GAMES				IGRZYSKA ZIMOWE WINTER GAMES			
1924 — Paryż Paris	66	10	2	1924 — Chamonix	4	2	—
1928 — Amsterdam	64	10	5	1928 — St. Moritz	28	3	—
1932 — Los Angeles	20	3	7	1932 — Lake Placid	16	2	—
1936 — Berlin	112	14	6	1936 — Garmisch-Partenkirchen	23	3	—
1948 — Londyn London	24	4	1	1948 — St. Moritz	29	2	—
1952 — Helsinki	128	11	4	1952 — Oslo	31	2	—
1956 — Melbourne	64	9	9	1956 — Cortina D'Ampezzo	51	3	1
1960 — Rzym Rome	186	16	21	1960 — Squaw Valley	13	2	2
1964 — Tokio Tokyo	140	12	23	1964 — Innsbruck	51	5	—
1968 — Meksyk Mexico City	177	15	18	1968 — Grenoble	31	4	—
1972 — Monachium Munich	290	21	21	1972 — Sapporo	47	5	1
1976 — Montreal	223	20	26	1976 — Innsbruck	59	6	—
1980 — Moskwa Moscow	306	23	32	1980 — Lake Placid	30	3	—
1984 — Los Angeles	—	—	—	1984 — Sarajewo Sarajevo	30	4	—
1988 — Seul Seoul	143	18	16	1988 — Calgary	33	3	—
1992 — Barcelona	207	24	19	1992 — Albertville	52	7	—
1996 — Atlanta	167	22	17	1994 — Lillehammer	28	6	—
2000 — Sydney	187	22	14	1998 — Nagano	41	10	—
2004 — Ateny Athens	194	26	10	2002 — Salt Lake City	30	6	2
2008 — Pekin Beijing	263	22	11	2006 — Turyn Turin	46	8	2
2012 — Londyn London	221	22	11	2010 — Vancouver	47	11	6
2016 — Rio de Janeiro	233	23	11	2014 — Soczi Sochi	59	8	6
				2018 — Pjongczang Pyeongchang	62	7	2

Źródło: dane Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Source: data of the Ministry of Sport and Tourism.

TABLE 27 (323). **UDZIAŁ POLSKI W IGRZYSKACH PARAOLIMPIJSKICH**
PARTICIPATION OF POLAND IN THE PARALYMPIC GAMES

LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Zdobyte medale Medals won	LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Zdobyte medale Medals won
IGRZYSKA LETNIE SUMMER GAMES				IGRZYSKA ZIMOWE WINTER GAMES			
1972 — Heidelberg	18	3	33	1976 — Ornskoldsvik	6	2	1
1976 — Toronto	38	3	53	1980 — Geilo	—	—	—
1980 — Arnheim	80	5	179	1984 — Innsbruck	16	2	13
1984 — Nowy Jork New York	19	2	56	1988 — Innsbruck	18	2	8
1984 — Stoke Mandeville ^a	14	3	50	1992 — Albertville	13	2	5
1988 — Seul Seoul	50	4	81	1994 — Lillehammer	16	3	10
1992 — Barcelona	40	4	32	1998 — Nagano	26	3	2
1996 — Atlanta	61	8	35	2002 — Salt Lake City	14	3	3
2000 — Sydney	114	10	53	2006 — Turyn Turin	11	3	2
2004 — Ateny Athens	106	11	54	2010 — Vancouver	12	2	1
2008 — Pekin Beijing	91	11	30	2014 — Soczi Sochi	8	3	—
2012 — Londyn London	101	11	36	2018 — Pjongczang Pyeongchang	7	2	1
2016 — Rio de Janeiro	96	13	39				

a Dla osób z obustronnym porażeniem kończyn (paraplegików).

Źródło: dane Ministerstwa Sportu i Turystyki.

a For paraplegics.

Source: data of the Ministry of Sport and Tourism.

TABL. 28 (324). ZDOBYTE MEDALE PRZEZ ZAWODNIKÓW POLSKICH W 2017 R.

MEDALS WON BY POLISH COMPETITORS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Złote Gold	Srebrne Silver	Brażowe Bronze	SPECIFICATION
Mistrzostwa świata	354	113	97	144	World Championship
w tym juniorzy ^a	112	35	34	43	of which juniors ^a
w tym:					of which:
Taniec sportowy	76	33	22	21	Dance sport
Ju-jitsu	35	12	10	13	Ju-jitsu
Kick-boxing	29	12	3	14	Kick-boxing
Taekwon-do ITF	26	4	8	14	Taekwon-do ITF
Trójbój siłowy, kulturystyka, fitness	26	9	9	8	Powerlifting, body-building, fitness
Sport lotniczy	19	9	4	6	Air sport
Żeglarstwo	18	8	3	7	Sailing
Wu-Shu	17	5	4	8	Wu-Shu
Karate	15	—	6	9	Karate
Kajakarstwo	13	2	3	8	Canoeing
Sport psich zaprzęgów	11	5	1	5	Dogsled sport
Lekkoatletyka	10	2	4	4	Athletics
Kolarstwo	6	1	2	3	Cycling
Kręglarstwo	6	1	1	4	Bowling
Sport motorowy	5	2	3	—	Motorsport
Szachy	5	2	—	3	Chess
Szermierka	4	1	2	1	Fencing
Wioślarstwo	4	—	3	1	Rowing
Zapasy	4	—	2	2	Wrestling
Modelarstwo	3	1	1	1	Model building
Pływanie	3	—	2	1	Swimming
Mistrzostwa Europy	698	196	207	295	European Championship
w tym juniorzy ^a	282	60	79	143	of which juniors ^a
w tym:					of which:
Kick-boxing	66	9	11	46	Kick-boxing
Karate	63	25	17	21	Karate
Sumo	61	11	13	37	Sumo
Karate tradycyjne	52	27	15	10	Traditional karate
Ju-jitsu	43	16	6	21	Ju-jitsu
Taekwon-do ITF	43	12	16	15	Taekwon-do ITF
Trójbój siłowy, kulturystyka, fitness	42	9	18	15	Powerlifting, body-building, fitness
Kajakarstwo	35	8	16	11	Canoeing
Modelarstwo	24	10	6	8	Model building
Lekkoatletyka	19	5	8	6	Athletics
Wu-Shu	18	6	4	8	Wu-Shu
Żeglarstwo	17	8	4	5	Sailing
Bilard	16	1	7	8	Billiards
Kolarstwo	15	2	7	6	Cycling
Podnoszenie ciężarów	14	2	4	8	Weight lifting
Sport motorowodny i narciarstwo wod- ne	13	1	5	7	Motorboating and waterskiing
Pływanie	12	2	3	7	Swimming
Kendo	12	1	6	5	Kendo
Kręglarstwo	11	5	3	3	Bowling
Szermierka	11	1	3	7	Fencing

a Dane obejmują młodzieżowców i juniorów.

a Data include youths and juniors.

TABL. 28 (324). ZDOBYTE MEDALE PRZEZ ZAWODNIKÓW POLSKICH W 2017 R. (dok.)

MEDALS WON BY POLISH COMPETITORS IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Złote Gold	Srebrne Silver	Brażowe Bronze	SPECIFICATION
Mistrzostwa Europy (dok.)					European Championship (cont.)
Wioślarstwo	9	2	6	1	Rowing
Sport psich zaprzęgów	8	6	1	1	Dogsled sport
Zapasy	8	2	2	4	Wrestling
Boks	7	1	2	4	Boxing
Brydż sportowy	6	1	2	3	Bridge
Szachy	6	2	4	—	Chess
Taekwon-do WTF	6	1	1	4	Taekwon-do WTF
Judo	5	—	1	4	Judo
Pięciobój nowoczesny	4	1	1	2	Modern pentathlon
Strzelectwo sportowe	4	1	3	—	Sport shooting
Wspinaczka sportowa	4	2	1	1	Sport climbing
Badminton	3	—	—	3	Badminton
Muaythai	3	—	1	2	Muaythai
Sport motorowy	3	2	—	1	Motorsport
Tenis	3	1	—	2	Tennis
Mistrzostwa świata osób niepełnosprawnych	136	33	38	65	World Championship for the Disabled
Lekkoatletyka	43	11	15	17	Athletics
Pływanie	38	10	12	16	Swimming
Kolarstwo	11	3	4	4	Cycling
Narciarstwo	5	2	2	1	Skiing
Szachy	4	2	1	1	Chess
Showdown	4	1	1	2	Showdown
Wioślarstwo	4	1	1	2	Rowing
Szermierka	4	—	—	4	Fencing
Taniec na wózkach	4	—	—	4	Wheelchair dance sport
Badminton	4	—	1	3	Badminton
Tenis stołowy	3	1	—	2	Table tennis
Taekwon-do ITF	3	—	1	2	Taekwon-do ITF
Żeglarstwo	2	2	—	—	Sailing
Bowling	2	—	—	2	Bowling
Tenis	2	—	—	2	Tennis
Łucznicтво	1	—	—	1	Archery
Podnoszenie ciężarów	1	—	—	1	Weightlifting
Warcaby	1	—	—	1	Draughts
Mistrzostwa Europy osób niepełnosprawnych	38	11	12	15	European Championship for the Disabled
Tenis stołowy	12	3	4	5	Table tennis
Kręglarstwo	11	3	4	4	Bowling
Żeglarstwo	4	3	1	—	Sailing
Lekkoatletyka	3	1	1	1	Athletics
Szachy	2	1	—	1	Chess
Boccia	1	—	1	—	Boccia
Piłka ręczna	1	—	1	—	Handball
Koszykówka	1	—	—	1	Basketball
Narciarstwo klasyczne	1	—	—	1	Classic skiing
Piłka nożna	1	—	—	1	Football
Triathlon	1	—	—	1	Triathlon

Źródło: w zakresie mistrzostw osób niepełnosprawnych — dane Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Source: in regard to championships for the disabled — data of the Ministry of Sport and Tourism.

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (w tym badania przemysłowe), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce. Prowadzone są w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzania znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów i usług. Badania te uwzględniają tworzenie elementów składowych systemów złożonych, budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub w środowisku symulującym istniejące systemy;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)** oraz w układzie **sektorów instytucjonalnych**.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 572, z późniejszymi zmianami),
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 736),

General notes

Science and technology

Research and development experimental (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and development experimental (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research** (of which industrial research), i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice. It is conducted to develop new products, processes and services or to bring about a significant improvement in existing products, processes and services. This type of research comprises the creation of components of complex systems, construction of prototypes in laboratory environment or in environment simulating existing systems;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development are presented in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)** and by **institutional sectors**.

1. Information regarding research and development covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or their direct support; they include:
 - a) scientific institutes of the Polish Academy of Sciences, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2016 item 572, with later amendments),
 - b) research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2018 item 736),

- c) szkoły wyższe,
 d) pozostałe, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.
2. Do **pracujących** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:
- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych w jednostkach wyspecjalizowanych badawczo oraz uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - b) pracowników naukowych i innych pracujących w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawcze i rozwojowe;
 - 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
 - 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczych i rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.
3. Dane o **pracujących** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R; podawane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (tabl. 2) i tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 1, 4, 5 i 10).
- Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC)** są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność badawczo-rozwojową. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.
- Dane o **pracujących — personelu wewnętrznym** (w osobach i tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy) obejmują pracujących w danej jednostce w ramach etatowego i pozaetatowego czasu pracy.
- Osoby niezatrudnione w danej jednostce, a wykonujące na jej rzecz prace B+R w ramach umów cywilnoprawnych lub nieodpłatnie (na zasadzie wolontariatu), zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.
4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, a w przypadku nakładów na działalność innowacyjną w przemyśle (tabl. 16) obejmują również **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).
- c) higher education institutions,
 d) others, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development" or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development";
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development") which apart from their main activity perform or fund research and development.
2. **Employed persons** in R&D include:
- 1) **researchers (RSE)**:
 - a) researchers, academics, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in dedicated research units and students of doctoral studies conducting R&D,
 - b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D;
 - 2) **technicians and equivalent staff** are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks, normally under the supervision of researchers;
 - 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.
3. Data on **employed persons** cover personnel directly engaged in R&D; data are presented in two approaches, i.e. in persons (table 2) and full-time equivalents (tables 1, 4, 5 and 10).
- Full-time equivalent (FTE)** is a conversion unit used to determine the number of persons actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.
- Data on **employed persons — internal personnel** (in persons and full-time equivalents) covered persons employed in a given entity under employment contracts and civil law contracts.
- Persons not employed in a given entity but performing R&D for it under civil law contracts or without remuneration (voluntary work) were included in **external personnel**.
4. Expenditures on research and development include **intramural expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing, as well as in case of expenditures on innovation activities in industry (table 16) include **extramural expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. Od 2016 r. obejmują także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż 1 rok, które do 2015 r. zaliczono do nakładów bieżących.

5. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową (tabl. 6) prezentuje się w układzie **sektorów instytucjonalnych**, według kryteriów zbliżonych ze stosowanymi w systemie rachunków narodowych. Dodatkowo wyodrębniono sektor szkolnictwa wyższego. Sektory instytucjonalne występują zarówno jako **sektory wykonawcze**, obejmujące krajowe grupy podmiotów prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe, wydatkujące środki na tę działalność, jak i **sektory finansujące**, z których środki te pochodzą. Wyróżnia się następujące sektory instytucjonalne:

- 1) **sektor rządowy** — podmioty sektora instytucji rządowych i samorządowych w systemie rachunków narodowych z wyłączeniem publicznych szkół wyższych;
- 2) **sektor przedsiębiorstw** — krajowe podmioty gospodarcze, klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektorów przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji finansowych oraz gospodarstw domowych, z wyłączeniem prywatnych szkół wyższych;
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** — krajowe szkoły wyższe: publiczne i prywatne (w tym organizacji wyznaniowych) oraz podległe im instytuty, centra badawcze i kliniki. Od 2016 r. do tego sektora zaliczane są również instytuty naukowe PAN oraz instytuty badawcze prowadzące studia doktoranckie;
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** — krajowe podmioty klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, z wyłączeniem szkół wyższych organizacji wyznaniowych;
- 5) **zagranica** — wyłącznie wśród sektorów finansujących — obejmuje jednostki będące nierzydentami, które dokonują transakcji z jednostkami instytucjonalnymi będącymi rezydentami lub mającymi inne powiązania gospodarcze z rezydentami. Włączone są tu instytuty i organy Unii Europejskiej oraz organizacje międzynarodowe i ponadnarodowe.

6. W tablicach działu wyodrębniono sześć podstawowych dziedzin B+R zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, tj. nauki: przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i nauki o zdrowiu, rolnicze i weterynaryjne, społeczne oraz humanistyczne łącznie ze sztuką.

7. W ramach działalności B+R zaprezentowano dane dotyczące biotechnologii w zakresie liczby podmiotów, pracujących (personelu wewnętrznego) i nakładów (tabl. 5 na str. 429).

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project. Since 2016 they have included also i.a. expenditures on intangible assets and computer software used in the performance of R&D for more than one year, which up to 2015 were included in current expenditures.

5. Data on expenditures on research and development (table 6) are presented in a breakdown by **institutional sectors**, on the basis of criteria coinciding with the ones used in the system of national accounts. Additionally, higher education sector was distinguished. Institutional sectors are distinguished as **performance sectors** covering national groups of entities conducting R&D, spending funds on this activity and **financing sectors** which provide outlays on research and development. The following institutional sectors can be distinguished:

- 1) **government sector** — entities of general government sector in the system of national accounts; excluding public higher education institutions;
- 2) **business enterprise sector** — national economic entities classified in the system of national accounts into non-financial corporations, financial corporations or households sector; excluding private higher education institutions;
- 3) **higher education sector** — national higher education institutions: public and private (of which of religious organisation) and institutes, research centres or clinics supervised by them. Since 2016 this sector has included scientific institutes of the Polish Academy of Sciences and research institutes offering doctoral studies;
- 4) **private non-profit sector** — national entities classified in the system of national accounts into non-profit institutions serving households; excluding higher education institutions of religious organisations;
- 5) **rest of the world** — only distinguished among financing sectors — covers non-resident units carrying out transactions with resident institutional units or units which have other economic connections with residents. European Union institutions and bodies as well as international and transnational organisations are included.

6. Six main fields of R&D were listed in the chapter tables according to fields of research and development classification of OECD, i.e.: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities including the arts.

7. Within the R&D activity, data regarding biotechnology were presented in regard to the number of entities, internal personnel and expenditures (table 5 on page 429).

Biotechnologia — interdyscyplinarna dziedzina nauki i techniki zajmująca się zmianą materii żywej i nieożywionej poprzez wykorzystanie organizmów żywych, ich części bądź pochodzących od nich produktów, a także modeli procesów biologicznych w celu tworzenia wiedzy, dóbr i usług.

8. Dane o liczbie i wartości **projektów badawczych dotyczących projektów finansowanych i współfinansowanych** przez ministra właściwego do spraw nauki i obejmują wszystkie projekty krajowe i międzynarodowe zgłoszone i kontynuowane w danym roku, przy czym:

- dane o liczbie projektów od 2012 r. obejmują wszystkie projekty badawcze, tj. niezależnie od tego, czy w danym roku otrzymały dofinansowanie; do 2011 r. nie obejmowały części projektów badawczych, na które w danym roku nie zostało wypłacone dofinansowanie,
- wartość projektów dotyczy wypłaconego dofinansowania w danym roku.

Projekty krajowe obejmują:

- 1) **projekty badawcze indywidualne** — projekty składane przez małe zespoły badawcze lub indywidualnych badaczy. Granty na ich realizację przydzielane są na zasadzie otwartego współzawodnictwa między wnioskodawcami w odbywających się dwa razy do roku konkursach (ocena na zasadzie peer review);
- 2) **projekty celowe** — projekty mające na celu wspieranie innowacyjności w jednostkach gospodarczych przez współfinansowanie badań, których rezultaty powinny znaleźć zastosowanie w produkcji;
- 3) **projekty badawcze rozwojowe** obejmują badania stosowane lub prace rozwojowe ukierunkowane na zastosowania w praktyce;
- 4) **projekty badawcze pozostałe** realizowane na zlecenie ministra właściwego do spraw nauki, a także w latach 2007—2012 w ramach Programu Wieloletniego Polskie Sztuczne Serce;
- 5) **projekty badawcze zamawiane** do 2011 r. — projekty służące realizacji polityki naukowej w określonych dziedzinach działalności na szczeblu ogólnokrajowym i regionalnym, ustanowione przez ministra właściwego do spraw nauki na podstawie propozycji składanych przez organy państwowej administracji centralnej i terenowej oraz organy samorządowe województw.

Projekty międzynarodowe — realizowane we współpracy z podmiotami zagranicznymi, obejmują badania naukowe lub prace rozwojowe w ramach programów lub inicjatyw międzynarodowych i obejmują projekty:

- 1) niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych (w tym wylaniane w ramach europejskich przedsięwzięć ERA-NET i EUREKA) oraz do 2011 r. zaliczone do nich projekty badawcze specjalne;
- 2) współfinansowane ze środków zagranicznych (niepodlegających zwrotowi), tj. projekty współfinansowane ze środków europejskiego mechanizmu finansowego oraz z innych środków.

9. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym),

Biotechnology — a interdisciplinary field of science and technology dealing with the application of science and technology to living organisms, as well as parts, products and models thereof, to alter living or non-living materials for the production of knowledge, goods and services.

8. Data on number and value of **research projects concern projects financed and co-financed** by the minister responsible for science and cover all national and international projects applied for financing and continued in a given year, while:

- the data about the number of projects since 2012 include all research projects, i.e. regardless of whether, in a given year, they received subsidy; until 2011, they did not include a part of research projects, for which, in a given year, the subsidy was not paid,
- the value of projects applies to the subsidy paid in a given year.

Domestic projects include:

- 1) **individual research projects** — peer reviewed projects presented by small research teams or individual researchers. Means for financing them are granted on the basis of open competition (two per year) among applicants;
- 2) **goal-oriented projects** — projects which aim to support innovativeness in economic entities by co-financing research designed to achieve results that will be used in production;
- 3) **developmental research projects** include applied research or development works focused on practical application;
- 4) **other research projects** are conducted at the request of the minister responsible for science, as well as in 2007—2012 within the framework of the Multi-Annual Programme Polish Artificial Heart;
- 5) **ordered research projects** until 2011 — projects that serve national or regional sectoral scientific policy goals, chosen by the minister responsible for science on the basis of proposals submitted by central and territorial organs of the state administration as well as by local government organs of voivodships.

International projects — projects conducted in cooperation with foreign entities, they include research or development within the framework of international programmes or initiatives:

- 1) projects not financed from foreign funds (including projects selected within the framework of European initiatives ERA-NET and EUREKA) as well as until 2011 included special research projects;
- 2) projects co-financed from foreign funds (non-refundable), i.e. projects co-financed from funds of the European financial mechanism or other funds.

9. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organisational, financial

technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane (tabl. 16) obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyróbów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym te produkty i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania komputerowego, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

10. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — jest to nowe rozwiązanie posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

11. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

12. Dane prezentowane w tabl. 18—22 dotyczą wynalazków zgłoszonych (złożonych wniosków) przez podmioty krajowe (rezydentów) i zagraniczne (nierezydentów), które mogą uzyskać ochronę (patent) przez zgłoszenie w trybie:

- 1) krajowym, tzn. bezpośrednio w Urzędzie Patentowym RP (tabl. 18—21);
- 2) międzynarodowym:
 - a) w ramach Układu o Współpracy Patentowej (PCT) po wejściu w tzw. fazę krajową (tabl. 20 i 21); Polska ratyfikowała Układ 25 XII 1990 r.,
 - b) na mocy Konwencji o patencie europejskim, udzielanym przez Europejski Urząd Patentowy — EPO (tabl. 22), przy czym uprawnienie patentu europejskiego następuje po spełnieniu wymogów formalnych, m.in. po złożeniu w ciągu trzech miesięcy od daty

and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the chapter (table 16) include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** in which this products and processes are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of computer software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings, structures and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

10. A patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

11. An utility model eligible for protection — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

12. Data presented in tables 18—22 refer to resident and non-resident patent applications which may be granted protection (patent) by submitting a patent application in accordance with:

- 1) the national procedure, i.e. directly to the Patent Office of the Republic of Poland (tables 18—21);
- 2) the international procedure:
 - a) under the Patent Cooperation Treaty (PCT), upon entering the national phase (tables 20 and 21); Poland ratified the Treaty on 25 XII 1990,
 - b) pursuant to the Convention on the European Patent, granted by the European Patent Office — EPO (table 22) while enforcement of the European patent takes place upon fulfillment of the requirements, which include without limitation submission of the informa-

opublikowania informacji o udzieleniu patentu europejskiego jego tłumaczenia w obowiązującym języku urzędowym, tzn. języku polskim; Polska przystąpiła do Europejskiej Organizacji Patentowej 1 III 2004 r.

13. Dane dotyczące wynalazków zgłoszonych prezentowane w tabl. 21 podlegają procedurze wstępnego klasyfikowania według działów techniki; Urząd Patentowy RP w ciągu 18 miesięcy od daty zgłoszenia wynalazku ma obowiązek ostatecznego jego zaklasyfikowania do odpowiedniego działu techniki, a w przypadku gdy wynalazek nie spełnia wymogów formalnych, ujmowany jest w pozycji „Niesklasyfikowane”.

14. Przez **licencję** należy rozumieć uzyskanie uprawnień do wykorzystania obcych rozwiązań naukowo-technicznych oraz doświadczeń produkcyjnych chronionych w całości lub w części prawami wyłącznymi lub niechronionymi prawami wyłącznymi.

Licencje zagraniczne wykorzystywane są to licencje posiadające ważną umowę, które w roku sprawozdawczym wykorzystywano w praktyce gospodarczej.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **gospodarstwach domowych** obejmują gospodarstwa (z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania) z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata oraz osoby w tej grupie wieku w nich mieszkające. Wyniki oparte są na informacjach uzyskanych w formie wywiadu bezpośredniego. W 2017 r. badaniem objęto 9,3 tys. gospodarstw domowych (tj. 0,07% ich ogólnej liczby), a w nich 12,9 tys. osób w wieku 16—74 lata (tj. 0,04% ich całej populacji).

3. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji (tabl. 26—28). W 2017 r. badaniem objęto 19,1 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

4. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa** (tabl. 27) polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

tion on granting the European patent, within three months from the date of publication thereof, together with its translation into the official language, i.e. the Polish language; Poland joined the European Patent Office on 1 III 2004.

13. Data presented in table 21 relate to patent applications, undergo preliminary classification by technology sections; the Patent Office of the Republic of Poland, within 18 months from the date of notification of the patent applications, is under the obligation to finally classify it into the respective technology section, and in the case when the patent applications do not meet the formal requirements, it is included in item "Not classified".

14. A **licence** is understood as obtaining permission to use external scientific and technological solutions and production know-how completely or partially protected by exclusive rights or not protected by exclusive rights.

Used foreign licences are licences under valid contracts which have been used in industrial practice in the reporting year.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonised methodology.

2. Data on **households** cover households (excluding collective housing), with at least one person aged 16—74 and persons from this age group living in these households. The results are based on the information obtained through face-to-face interviews. In 2017 the survey covered 9,3 thous. households (i.e. 0,07% of total households) in which 12,9 thous. residents aged 16—74 lived (i.e. 0,04% of the population).

3. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2 (tables 26—28). In 2017 the survey covered 19,1 thous. enterprises (i.e. 18,4% of total enterprises).

4. E-commerce conducted by enterprise (table 27) type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises' website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the email messages typed manually.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (325). **PODMIOTY ORAZ PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

ENTITIES AND INTERNAL PERSONNEL IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a

ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1767	4427	4871	5102	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	662	833	912	859	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	76	70	70	69	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	124	116	115	113	research institutes
szkoły wyższe	212 ^b	211	206	200	higher education institutions
pozostałe	250	436	521	477	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9	22	26	23	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	798	2074	2311	2437	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	766	1953	2163	2299	of which manufacturing
Budownictwo	13	90	97	112	Construction
Usługi ^c	947	2241	2437	2530	Services ^c

B. PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^d

INTERNAL PERSONNEL^d

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016		2017			SPECIFICATION
	ogółem total		pracownicy naukowo-badawczy researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel other supporting staff	
OGÓŁEM	111789	121428	96497	15761	9170	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	68001	68140	55109	8037	4994	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	6751	6716	4928	1102	687	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	13579	13232	7931	3560	1742	research institutes
szkoły wyższe	43305	42400	37724	2788	1888	higher education institutions
pozostałe	4365	5792	4526	588	678	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	610	364	155	89	120	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	20817	24617	18407	4005	2205	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	20391	24184	18080	3948	2155	of which manufacturing
Budownictwo	462	506	384	70	52	Construction
Usługi ^c	89901	95941	77552	11597	6792	Services ^c

a Stan w dniu 31 XII. b W tym 23 wydziały i oddziały zamiejscowe. c Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U). d W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC).

U w a g a. Ponadto w 2017 r. w działalność badawczą i rozwojową zaangażowany był personel zewnętrzny, który liczył 22675 EPC.

a As of 31 XII. b Of which 23 non-local branches. c Including other kinds-of-activity (sections G—U). d In full-time equivalents (FTE).

Note. Moreover, in 2017 in research and development there was engaged external personnel, which amounted to 22675 FTE.

TABL. 2 (326). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

Stan w dniu 31 XII

INTERNAL PERSONNEL IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozo- stałym others
		wyższym higher				innym others	
		z ty- tułem nauko- wym profe- sora with title of pro- fessor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		doktora doctor (PhD)		
	doktora habilito- wanego habili- tated doctor ^a (HD)						
OGÓŁEM	2016	171610	11677	19076	46281	75892	18684
TOTAL	2017	187583	11424	19980	46297	88195	21687
w tym kobiety	2016	67078	2774	7147	22668	27446	7044
of which women	2017	71600	2764	7642	22625	31274	7295
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		116832	11085	19716	43745	34224	8062
of which R&D dedicated entities							
w tym kobiety		54147	2700	7578	21864	18043	3962
of which women							
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		8253	919	1102	2653	2737	842
scientific institutes of the Polish Academy of Sciences							
w tym kobiety		4050	226	454	1349	1522	499
of which women							
instytuty badawcze		17558	625	842	3524	9547	3020
research institutes							
w tym kobiety		7877	146	340	1572	4426	1393
of which women							
szkoły wyższe		83961	9458	17687	36653	16917	3246
higher education institutions							
w tym kobiety		39220	2311	6761	18527	9853	1768
of which women							
pozostałe		7060	83	85	915	5023	954
others							
w tym kobiety		3000	17	23	416	2242	302
of which women							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		400	#	#	27	147	218
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		32087	155	71	1101	22558	8202
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		31310	152	66	1055	21963	8074
of which manufacturing							
Budownictwo		812	#	#	34	580	186
Construction							
Usługi ^b		154284	11256	19902	45135	64910	13081
Services ^b							

b Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U).

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. b Including other kinds-of-activity (sections G—U).

TABL. 3 (327). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017				
	ogółem grand total				nakłady expenditures			
					bieżące current		inwestycyjne ^b capital ^b	
	razem total	w tym oso- bowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządze- nia tech- niczne ^c of which machin- ery, technical equip- ment ^c				
w mln zł				in mln zł				
OGÓŁEM	10416,2	18060,7	17943,0	20578,5	16542,1	9632,9	4036,3	2407,5
TOTAL								
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	7894,6	10307,1	8376,5	9871,5	8750,7	4728,9	1120,8	750,6
of which R&D dedicated entities								
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	1233,8	1680,5	1168,7	1253,4	1139,3	635,8	114,1	76,1
scientific institutes of the Polish Academy of Sciences								
instytuty badawcze	2469,5	2573,3	2052,8	2184,6	1913,9	947,4	270,7	177,0
research institutes								
szkoły wyższe	3863,7	5205,0	4196,8	5161,0	4673,7	2585,5	487,3	355,9
higher education institutions								
pozostałe	327,6	848,3	958,2	1272,5	1023,8	560,2	248,7	141,6
others								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22,0	97,7	90,1	58,5	47,5	24,4	11,0	7,8
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł	1421,9	3951,0	4097,6	5387,6	3776,8	2032,4	1610,8	1077,9
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe	1412,6	3731,2	3988,5	5286,0	3722,5	2001,6	1563,4	1047,2
of which manufacturing								
Budownictwo	18,8	53,9	82,0	112,1	48,5	31,8	63,6	8,0
Construction								
Usługi ^d	8953,5	13958,2	13673,3	15020,2	12669,3	7544,4	2350,9	1313,7
Services ^d								

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 421. c Dotyczy „maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi” oraz „środków transportu”. d Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U).

a Intramural, excluding depreciation of fixed assets. b See general notes, item 4 on page 421. c Concerns "machinery, technical equipment and tools" as well as "transport equipment". d Including other kinds-of-activity (sections G—U).

TABL. 4 (328). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) I NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG DZIEDZIN B+R

INTERNAL PERSONNEL AND GROSS DOMESTIC EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	pracujący (personel wewnętrzny) ^a		nakłady ^b (ceny bieżące) w mln zł				
	internal personnel ^a		expenditures ^b (current prices) in mln zł				
OGÓŁEM	111789	121428	10416,2	18060,7	17943,0	20578,5	TOTAL
w dziedzinie:							in the field of:
Nauk przyrodniczych	21233	22928	2573,7	3909,5	4508,0	4448,5	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	50161	58394	4892,7	9666,2	8950,9	10758,2	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	13944	14519	1073,5	2082,6	1747,4	2425,3	Medical and health sciences

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a In full-time equivalents (FTE). b Intramural, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (328). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) I NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (dok.)**

INTERNAL PERSONNEL AND GROSS DOMESTIC EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELDS OF R&D (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	pracujący (personel wewnętrzny) ^a internal personnel ^a		nakłady ^b (ceny bieżące) w mln zł expenditures ^b (current prices) in mln zł				
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	6015	6064	798,6	821,5	776,5	952,2	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	11534	10950	643,0	919,5	1304,8	1209,1	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	8902	8572	434,7	661,4	655,4	785,3	Humanities and the arts

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a In full-time equivalents (FTE). b Intramural, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (329). **PODMIOTY, PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) I NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ W ZAKRESIE BIOTECHNOLOGII^a**ENTITIES, INTERNAL PERSONNEL AND GROSS DOMESTIC EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ON BIOTECHNOLOGY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Podmioty (stan w dniu 31 XII)	143	230	238	243	Entities (as of 31 XII)
Pracujący (personel wewnętrzny) ^b	4876	5129	Internal personnel ^b
Nakłady ^c (ceny bieżące) w mln zł	446,8	850,1	652,3	911,9	Expenditures ^c (current prices) in mln zł

a Ujęte również w pozostałych tablicach dotyczących podmiotów, pracujących (personelu wewnętrznego) i nakładów w działalności badawczej i rozwojowej; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 422. b W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). c Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Also included in other tables concerning entities, internal personnel and expenditures in research and development, see general notes, item 7 on page 422. b In full-time equivalents (FTE). c Intramural, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (330). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (ceny bieżące)**GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY INSTITUTIONAL SECTORS (current prices)

SEKTORY WYKONAWCZE SECTORS OF PERFORMANCE		Ogółem Total	Sektory finansujące Funding sectors				
			rządowy government	przedsiębiorstw business enterprise	szkolnictwa wyższego higher education institutions	prywatnych instytucji niekomercyjnych private non-profit	zagranica rest of the world
OGÓŁEM	2010	10416,2	6345,3	2545,3	262,2	32,4	1231,0
TOTAL	2015	18060,7	7551,8	7048,8	397,4	38,9	3023,8
	2016	17943,0	6972,7	9528,4	422,5	38,3	981,1
	2017	20578,5	7877,7	10812,2	609,3	54,1	1225,1
Rządowy	2010	1457,2	1243,8	#	#	3,2	184,9
Government	2015	698,4	436,6	13,9	#	#	243,2
	2016	451,0	379,5	23,9	#	#	35,5
	2017	470,2	401,0	22,7	#	#	38,2
Przedsiębiorstw	2010	5033,5	2239,6	2409,2	7,3	1,8	375,6
Business enterprise	2015	9957,6	2080,7	6836,6	7,4	7,3	1025,6
	2016	11782,5	1923,1	9325,5	10,7	0,9	522,4
	2017	13271,9	1846,2	10546,5	11,0	4,1	864,0
Szkolnictwa wyższego	2010	3874,1	2839,4	113,2	249,2	8,5	663,8
Higher education	2015	7303,6	4970,3	195,7	388,0	14,0	1735,6
	2016	5630,4	4641,8	171,4	407,9	8,5	400,9
	2017	6764,9	5602,1	237,5	595,4	20,8	309,2
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	2010	51,3	22,5	#	#	18,9	6,7
Private non-profit	2015	101,1	64,2	2,5	#	#	19,5
	2016	79,1	28,4	7,7	#	#	22,4
	2017	71,4	28,4	5,5	#	#	13,7

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 7 (331). **PROJEKTY BADAWCZE FINANSOWANE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW NAUKI**
 RESEARCH PROJECTS FINANCED BY THE MINISTER RESPONSIBLE FOR SCIENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PROJEKTY KRAJOWE DOMESTIC PROJECTS					
Projekty badawcze indywidualne:					Individual research projects:
liczba	10102	7682	7621	9041	number of projects
wartość (ceny bieżące) w mln zł	563,7	773,3	886,2	1032,0	value of projects (current prices) in mln zł
Projekty celowe:					Goal-oriented projects:
liczba	235	4	3	5	number of projects
wartość (ceny bieżące) w mln zł	140,5	29,1	14,5	96,4	value of projects (current prices) in mln zł
Projekty badawcze rozwojowe:					Developmental research projects:
liczba	1143	1187	629	454	number of projects
wartość (ceny bieżące) w mln zł	612,3	1245,0	600,0	386,2	value of projects (current prices) in mln zł
Projekty badawcze pozostałe:					Other research projects:
liczba	296	1232	1168	1190	number of projects
wartość (ceny bieżące) w mln zł	146,5	265,4	388	490,0	value of projects (current prices) in mln zł
PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE INTERNATIONAL PROJECTS					
Niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych:					Projects not co-financed from foreign funds:
liczba	440	549	610	351	number of projects
wartość (ceny bieżące) w mln zł	104,8	127,3	116,8	98,7	value of projects (current prices) in mln zł
Współfinansowane ze środków zagranicznych:					Projects co-financed from foreign funds:
projekty badawcze współfinansowane ze środków europejskiego mechanizmu finansowego ^a :					research project co-financed from funds of European financial mechanism ^a :
liczba	117	101	90	150	number of projects
wartość (ceny bieżące) w mln zł	24,7	99,3	44,1	5,8	value of projects (current prices) in mln zł
projekty współfinansowane z innych środków ^b :					project co-financed from other funds ^b :
liczba	685	959	461	581	number of projects
wartość (ceny bieżące) w mln zł	93,0	532,5	64,6	91,4	value of projects (current prices) in mln zł

a, b Dotyczy bezzwrotnych środków: a — Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego, b — będących częścią programów Unii Europejskiej lub innych programów międzynarodowych.

U w a g a. Ponadto w 2010 r. były realizowane krajowe projekty badawcze zamawiane — 80 projektów o wartości 52,5 mln zł i międzynarodowe projekty badawcze specjalne niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków — 40 projektów o wartości 8,4 mln zł.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Nauki.

a, b Concerns non-returnable funds: a — of Financial Mechanism of European Economic Area or Norwegian Financial Mechanism, b — which are the part of European Union programs or other international programs.

N o t e. Moreover, in 2010 domestic ordered research projects — 80 projects of 52,5 mln zł and international special research projects not co-financed from foreign funds — 40 projects of 8,4 mln zł were conducted.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education, National Research and Development Centre as well as National Science Centre.

TABL. 8 (332). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development	SPECIFICATION	
		podstawowe basic	stosowane applied			
		w mln zł	in mln zł			
OGÓŁEM	2010	7742,9	3072,0	1589,3	3081,6	TOTAL
	2015	13313,8	4284,0	2726,2	6303,7	
	2016	14592,9	4504,3	2455,1	7633,5	
	2017	16542,1	5330,4	2960,9	8250,8	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		8750,7	5029,7	1796,7	1924,2	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		1139,3	916,4	123,4	99,5	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze		1913,9	377,0	846,9	690,0	research institutes
szkoły wyższe		4673,7	3657,8	607,7	408,2	higher education institutions
pozostałe		1023,8	78,6	218,7	726,5	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		47,5	#	#	8,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		3776,8	132,5	569,0	3075,3	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		3722,5	129,6	556,6	3036,3	of which manufacturing
Budownictwo		48,5	#	#	30,5	Construction
Usługi ^b		12669,3	5187,8	2345,2	5136,3	Services ^b

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. b Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U).

a Intramural, excluding depreciation of fixed assets. b Including other kinds-of-activity (sections G—U).

TABL. 9 (333). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	75,2	72,7	77,2	81,5	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	76,2	76,6	82,2	86,2	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	82,8	80,6	85,5	88,7	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	77,8	78,9	81,3	83,4	research institutes
szkoły wyższe	74,5	76,7	82,9	88,3	higher education institutions
pozostałe	57,3	41,4	55,3	60,1	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	87,3	83,5	87,0	60,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	63,5	55,0	56,5	57,2	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	63,2	54,8	56,6	57,6	of which manufacturing
Budownictwo	66,9	36,6	30,7	41,6	Construction
Usługi ^a	75,7	75,1	80,4	84,7	Services ^a

a Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U).

a Including other kinds-of-activity (sections G—U).

TABL. 10 (334). **PODSTAWOWE WSKAŹNIKI DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
 MAIN RESEARCH AND DEVELOPMENT INDICATORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Nakłady ^a na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące):					Gross domestic expenditures ^a on research and development (current prices):
relacja do produktu krajowego brutto w %	0,72	1,00	0,97	1,03	ratio to gross domestic product in %
na 1 mieszkańca w zł	270	470	467	536	per capita in zł
Pracujący (personel wewnętrzny) ^b w działalności badawczej i rozwojowej:					Internal R&D personnel ^b :
na 1000 osób aktywnych zawodowo	.	.	6,5	7,0	per 1000 economically active persons
w tym pracownicy naukowo-badawczy	5,1	5,6	of which researchers
na 1000 pracujących	6,9	7,4	per 1000 employed persons
w tym pracownicy naukowo-badawczy	5,4	5,9	of which researchers

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. b W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC); do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) aktywnych zawodowo i pracujących na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) — przeciętne w roku.

a Intramural, excluding depreciation of fixed assets. b In full-time equivalents (FTE); for calculating the ratio, economically active and persons employed were adopted as the base (denominator) on the basis of the Labour Force Survey (LFS) — annual averages.

TABL. 11 (335). **NADANE TYTUŁY NAUKOWE PROFESORA**
 NUMBER OF TITLES OF PROFESSOR GRANTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	459	665	397	295	TOTAL
w tym kobiety	116	189	132	98	of which women
w dziedzinie nauk:					in the field of:
Przyrodniczych	107	94	53	41	Natural sciences
w tym: matematycznych	15	11	7	2	of which: mathematics
fizycznych	33	45	14	12	physics
chemicznych	24	10	17	17	chemistry
Inżynierskich i technicznych	86	147	74	60	Engineering and technology
Medycznych i nauk o zdrowiu	85	75	101	84	Medical and health sciences
w tym farmaceutycznych	10	4	5	8	of which pharmaceuticals
Rolniczych i weterynaryjnych	42	12	8	19	Agricultural and veterinary sciences
w tym: leśnych	3	1	1	2	of which: forestry
weterynaryjnych	5	—	—	3	veterinary medicine
Społecznych	26	150	55	31	Social sciences
w tym: ekonomicznych	16	47	8	9	of which: economics
prawnych	10	44	20	6	law
Humanistycznych i sztuki	113	187	106	60	Humanities and the arts

Źródło: dane Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Source: data of the Chancellery of the President of the Republic of Poland.

TABL. 12 (336). **NADANE STOPNIE NAUKOWE**

NUMBER OF SCIENTIFIC DEGREES AWARDED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	doktora habilitowanego habilitated doctor ^a (HD)				doktora doctor				
OGÓŁEM	960	1643	1848	1675	4815	5996	5999	5626	TOTAL
w tym kobiety	350	722	801	753	2555	3169	3182	2993	of which women
w dziedzinie nauk:									in the field of:
Przyrodniczych	181	284	337	296	777	983	968	917	Natural sciences
w tym matematycznych, fizycznych i chemicznych	96	140	176	157	444	621	608	533	of which mathematics, physics and chemistry
Inżynieryjnych i technicznych	147	256	311	311	806	892	897	843	Engineering and technology
Medycznych i nauk o zdrowiu	175	255	269	287	1012	1401	1349	1316	Medical and health sciences
Rolniczych i weterynaryjnych	99	91	132	104	335	316	372	284	Agricultural and veterinary sciences
Społecznych	77	360	343	333	600	1175	1327	1157	Social sciences
w tym: ekonomicznych	38	149	137	120	377	370	413	357	of which: economics
prawnych	39	82	76	74	223	307	302	332	law
Humanistycznych i sztuki	281	397	456	344	1285	1189	1086	1109	Humanities and the arts

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a See footnote b to the table 2 on page. 427

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 13 (337). **CZŁONKOWIE POLSKIEJ AKADEMII NAUK**

Stan w dniu 31 XII

MEMBERS OF THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	542	506	520	518	TOTAL
w tym kobiety	21	20	28	30	of which women
członkowie krajowi	333	319	340	319	national members
rzeczywiści	184	172	189	172	full members
korrespondenci	149	147	151	147	corresponding members
członkowie zagraniczni	209	187	180	199	foreign members
w dziedzinie nauk:					in the field of:
Przyrodniczych	240	201	202	141	Natural sciences
matematycznych, fizycznych, chemicznych, nauk o Ziemi	174	143	141	141	mathematics, physics, chemistry, Earth and related environmental sciences
biologicznych	66	58	61	62	biology
Inżynieryjnych i technicznych	96	109	118	114	Engineering and technology
Medycznych i nauk o zdrowiu	62	63	62	63	Medical and health sciences
Rolniczych i weterynaryjnych	58	56	57	58	Agricultural and veterinary sciences
Społecznych ^a	86	77	81	80	Social sciences ^a

a Łącznie z naukami humanistycznymi i sztuką.

Źródło: dane Polskiej Akademii Nauk.

a Including humanities and the arts.

Source: data of the Polish Academy of Sciences.

TABL. 14 (338). **ARCHIWA PAŃSTWOWE**
STATE ARCHIVES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017			SPECIFICATION
				ogółem total	cen- tralne central	pozo- stałe others	
Archiwa (stan w dniu 31 XII)	34	33	33	33	3	30	Archives (as of 31 XII)
Zasób archiwalny (stan w dniu 31 XII) w tys. jednostek inwentarzowych	39973	44761	45923	46671	19649	27022	Archival fonds (as of 31 XII) in thous. of inventory units
Akta udostępnione w tys. jednostek inwentarzowych	1898	823	1615	1377	784	593	Files accessed in thous. of inventory units
Kwerendy ^a	77255	66965	73156	72589	7383	65206	Requests for information ^a
dokonane dla:							searches for:
instytucji	27358	22650	24016	23063	3265	19798	institutions
osób prywatnych	49897	44315	49140	49526	4118	45408	private persons

a Poszukiwania krajowe i zagraniczne.

Ź r ó d ł o: dane Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

a Domestic and foreign searches.

S o u r c e: data of the Head Office of the State Archives.

TABL. 15 (339). **BIBLIOTEKI NAUKOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
SCIENTIFIC LIBRARIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Biblioteki Libraries	Księgozbiór w tys. woluminów Collection in thous. volumes			Zbiory specjalne w tys. jednostek inwentarzowych Special collections in thous. inventory units	Czytelnicy (w ciągu roku) w tys. Readers (during the year) in thous.	Wypożyczenia (w ciągu roku) ^b w jednostkach inwentarzowych Loans (during the year) ^b in inventory units			
		ogółem total	książki books	czasopisma magazines			indywidualne w tys. for individual users in thous.	międzybiblioteczne interlending request		
								do bibliotek zagranicznych to foreign libraries	z bibliotek zagranicznych from foreign libraries	
OGÓŁEM	2009	1056	84359	66561	17798	20713	2203	16668	935	5600
TOTAL	2015	1001	93471	72001	21470	21254	1422	13869	854	3218
	2016	938	94322	72426	21896	21369	1293	13129	667	4486
	2017	896	94977	72809	22168	20915	1213	12341	752	3226
Biblioteka Narodowa	1	5721	3179	2542	4679	—	—	84	141	
National Library										
Biblioteki: Libraries:										
szkół wyższych	677	66256	52521	13735	10658	977	9559	620	2999	
of higher education institutions										
Polskiej Akademii Nauk	66	4891	2950	1941	961	7	28	1	12	
of the Polish Academy of Sciences										
jednostek badawczo-rozwojowych ^c units ^c	107	3241	2216	1025	1107	10	47	12	55	
of branch research-development units ^c										
publiczne	14	9362	7958	1404	2147	195	2528	11	11	
public										
inne	31	5506	3985	1521	1363	24	179	24	8	
others										

a Głównie i podległe (zakładowe i oddziałowe). b Łącznie ze zbiorami specjalnymi. c Zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 736) określane jako instytuty badawcze.

a Main and subsidiary (division and branch). b Including special collection. c According to the Law dated 30 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2018 item 736) defined as research institutes.

TABL. 16 (340). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures		SPECIFICATION
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	inwestycyjne ^c capital ^c	
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	2010 22379,0	3272,8	11711,6	TOTAL
	2015 28920,7	4838,3	14861,2	
	2016 27157,5	4988,3	20679,7	
	2017 26464,3	5976,0	18713,0	
W tym przetwórstwo przemysłowe	20727,3	5827,1	13405,9	Of which manufacturing
w tym:				of which:
produkcja artykułów spożywczych	1786,8	170,0	1533,2	manufacture of food products
produkcja napojów	250,9	29,5	206,0	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tekstylnych	210,0	49,6	107,9	manufacture of textiles
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	662,9	93,5	530,3	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	1678,4	43,8	1628,1	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	123,2	25,0	89,8	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	780,4	126,7	633,6	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1333,6	258,8	979,6	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ ...	712,7	355,2	57,1	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1076,8	182,3	845,0	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	656,2	81,9	549,9	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	812,5	213,7	578,7	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	1494,5	493,4	919,4	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1100,5	663,7	401,5	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	1181,8	445,4	665,9	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1199,9	404,8	714,3	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3668,7	1537,7	1750,0	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	769,5	379,9	331,8	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	402,2	90,2	274,4	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	134,6	71,7	46,7	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	177,4	106,8	62,5	repair and installation of machinery and equipment

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. c Na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

U w a g a. Spośród ogółu badanych podmiotów nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle poniosło w: 2010 r. — 29,6% przedsiębiorstw, w 2015 r. — 30,0%, w 2016 r. — 31,1% i w 2017 r. — 30,9%.

a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. b Intramural and extramural expenditures. c On machinery, technical equipment and tools as well as transport equipment.

Note. Enterprises with expenditures on innovation activity in industry accounted for: in 2010 — 29,6%, in 2015 — 30,0%, in 2016 — 31,1% and in 2017 — 30,9% of all surveyed entities.

TABL. 17 (341). UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSLE^aSHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	produkty — w % — wprowadzone na rynek w latach products — in % — introduced into the market during			
	2013— —2015	2014— —2016	2015— —2017	
OGÓŁEM	10,4	9,0	7,8	TOTAL
Górnictwo i wydobywanie	0,8	0,2	0,3	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	0,1	0,0	0,2	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	12,9	11,0	9,4	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	3,7	3,6	3,1	Manufacture of food products
Produkcja napojów	6,6	6,6	7,2	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	14,8	16,8	9,7	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	10,8	7,0	6,5	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	4,8	2,5	2,8	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	5,1	8,1	6,2	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	10,0	12,4	10,9	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	17,8	16,5	15,4	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	12,6	12,5	8,3	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	10,2	4,9	4,6	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	9,8	9,6	10,0	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	7,6	10,4	8,2	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	6,9	7,9	7,8	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	10,5	6,9	7,1	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	5,7	6,2	4,6	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	6,8	6,4	7,6	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	14,8	10,2	12,1	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	22,2	17,9	21,8	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	16,3	17,4	15,0	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	32,5	27,0	16,2	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	30,3	14,4	25,1	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	7,9	6,4	6,6	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	12,2	9,5	6,6	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	12,6	10,5	13,1	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	0,5	0,5	0,4	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	1,5	2,4	2,1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:				of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1,6	1,5	0,1	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	2,0	3,6	3,7	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; do obliczenia udziału przyjęto za podstawę (mianownik) przychody netto ze sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów w przemyśle.

^a Data concern entities employing more than 49 persons; for calculating the share, the net revenues from sales of products, goods and materials in industry were adopted as the base (denominator).

TABL. 18 (342). WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a

 RESIDENT PATENT APPLICATIONS AND UTILITY MODEL APPLICATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Wynalazki:					
zgłoszone	3203	4679	4261	3924	Patent applications
udzielone patenty	1385	2404	3370	2795	Patents granted
Wzory użytkowe:					
zgłoszone	850	994	1084	953	Utility model applications
udzielone prawa ochronne	449	562	638	776	Rights of protection granted

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP; niektóre dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland; some data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

 TABL. 19 (343). WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a WEDŁUG PODMIOTÓW ZGŁASZAJĄCYCH

 RESIDENT PATENT APPLICATIONS AND UTILITY MODEL APPLICATIONS^a BY FILING ENTITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				wzory użytkowe zgłoszone utility model applications				

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM | 3203 | 4679 | 4261 | 3924 | 850 | 994 | 1084 | 953 | **TOTAL**

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk ^b	49,2	43,1	39,4	40,0	11,5	11,6	11,8	11,3	Scientific units of the Polish Academy of Sciences ^b
Podmioty gospodarcze	22,2	45,0	47,1	44,9	70,7	67,7	74,8	73,6	Economic entities
Osoby fizyczne	28,6	11,9	13,5	15,1	17,8	20,7	13,4	15,1	Natural persons

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP; niektóre dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Łącznie z instytutami badawczymi i szkołami wyższymi.

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland; some data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b Including research institutes and higher education institutions.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 20 (344). WYNAŁAZKI ZAGRANICZNE ZGŁOSZONE W POLSCE I UDZIELONE PATENTY

NON-RESIDENT PATENT APPLICATIONS IN POLAND AND PATENTS GRANTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
OGÓŁEM	227	139	135	117	1619	168	178	109	TOTAL
zgłoszone w trybie krajowym ^a	184	99	95	76	314	77	82	57	under national procedure ^a
zgłoszone w trybie międzynarodowym (PCT) ^b	43	40	40	41	1305	91	96	52	under the PCT procedure ^b
w tym:									of which:
Austria	6	11	2	1	41	2	2	1	Austria
Belgia	4	—	—	—	30	5	2	1	Belgium
Chiny	1	3	8	2	2	1	11	9	China
Czechy	4	2	6	6	7	1	2	2	Czech Republic
Dania	4	—	1	2	50	5	3	—	Denmark

^a, ^b Wynalazki zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP: ^a — bezpośrednio, ^b — w ramach Układu o Współpracy Patentowej (faza krajowa).

^a, ^b Patent applications filed at the Patent Office of the Republic of Poland: ^a — directly, ^b — under the Patent Cooperation Treaty (national phase).

TABL. 20 (344). WYNAŁAZKI ZAGRANICZNE ZGŁOSZONE W POLSCE I UDZIELONE PATENTY (dok.)

NON-RESIDENT PATENT APPLICATIONS IN POLAND AND PATENTS GRANTED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
Finlandia	2	2	3	2	34	1	1	—	Finland
Francja	11	2	5	7	141	7	12	4	France
Hiszpania	1	3	—	3	10	3	1	1	Spain
Holandia	1	1	4	2	63	4	4	2	Netherlands
Japonia	15	3	9	10	74	15	4	2	Japan
Kanada	2	2	—	3	15	1	3	1	Canada
Niemcy	69	29	13	19	486	39	43	20	Germany
Stany Zjednoczone	62	39	45	27	251	49	47	31	United States
Szwajcaria	12	14	9	2	117	7	11	9	Switzerland
Szwecja	9	4	1	2	58	5	8	4	Sweden
Wielka Brytania	5	6	2	5	66	5	6	2	United Kingdom
Włochy	5	7	11	1	84	6	2	4	Italy

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 21 (345). WYNAŁAZKI ZGŁOSZONE I UDZIELONE PATENTY WEDŁUG DZIAŁÓW TECHNIKI¹PATENT APPLICATIONS AND PATENTS GRANTED BY FIELD OF TECHNOLOGY¹

WYSZCZEGÓLNIENIE a — krajowe ² zagraniczne zgłoszone w Polsce: b — w trybie krajowym ² c — w trybie PCT ³	2010	2015	2016	2017 ⁴	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION a — resident ² non-resident filed in Poland: b — under national procedure ² c — under the PCT procedure ³
	wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
O G Ó Ł E M	a 3203	4679	4261	3924	1385	2404	3370	2795	TOTAL
	b 184	99	95	76	314	77	82	57	
	c 43	40	40	41	1305	91	96	52	
Podstawowe potrzeby ludzkie	a 443	750	706	461	130	355	413	480	Human necessities
	b 70	19	4	12	33	20	13	8	
	c 6	4	5	4	338	30	28	11	
Różne procesy przemysłowe; transport	a 572	877	903	546	251	538	680	550	Performing operations; transport-
	b 15	19	35	14	88	10	15	14	ing
	c 6	14	14	6	216	6	17	14	
Chemia; metalurgia	a 777	1016	923	720	300	529	654	534	Chemistry; metallurgy
	b 66	14	8	4	49	19	18	9	
	c 8	8	5	9	476	35	24	18	
Włókiennictwo; papiernictwo ...	a 43	32	36	18	6	30	34	36	Textiles; paper
	b —	2	—	1	7	1	4	2	
	c —	—	—	—	25	1	4	—	
Budownictwo; górnictwo	a 309	389	350	252	137	209	275	223	Fixed constructions
	b 6	11	14	10	81	15	9	11	
	c 10	11	7	4	72	6	11	4	
Budowa maszyn; oświetlenie; ogrzewanie; uzbrojenie; tech- nika minerska	a 401	522	482	318	241	293	439	337	Mechanical engineering; lighting; heating; weapons; blasting
	b 11	16	19	9	24	9	14	6	
	c 3	1	1	3	96	6	9	4	
Fizyka	a 372	531	396	244	168	276	534	398	Physics
	b 5	4	3	—	12	—	3	3	
	c 4	2	6	3	31	4	1	1	
Elektrotechnika	a 234	309	232	114	152	174	341	237	Electricity
	b 9	7	2	3	20	3	6	4	
	c 3	—	2	—	51	3	2	—	
Niesklasyfikowane	a 52	253	233	1251	—	—	—	—	Not classified
	b 2	7	10	23	—	—	—	—	
	c 3	—	—	12	—	—	—	—	

1 Na podstawie Międzynarodowej Klasyfikacji Patentowej (IPC); niektóre dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. 2, 3 Wynalazki zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP: 2 — bezpośrednio, 3 — w ramach Układu o Współpracy Patentowej — PCT (faza krajowa). 4 Dane wstępne.

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

1 According to the International Patent Classification (IPC); some data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. 2, 3 Patent applications filed at the Patent Office of the Republic of Poland: 2 — directly, 3 — under the Patent Cooperation Treaty — PCT (national phase). 4 Preliminary data.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 22 (346). **PATENTY EUROPEJSKIE^a UPRAWOMOCNIONE W POLSCE**EUROPEAN PATENTS^a VALIDATED IN POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	4516	7883	9871	13077	T O T A L
Patenty na wynalazki krajowe	24	71	65	90	Patents granted for resident inventions
Patenty na wynalazki zagraniczne	4492	7812	9806	12987	Patents granted for non-resident inventions
w tym:					of which:
Austria	116	230	282	330	Austria
Belgia	156	174	235	317	Belgium
Dania	110	145	210	287	Denmark
Finlandia	63	128	212	292	Finland
Francja	413	727	891	1021	France
Hiszpania	63	119	167	220	Spain
Holandia	188	307	479	626	Netherlands
Japonia	100	246	339	416	Japan
Niemcy	1401	2168	2599	3448	Germany
Stany Zjednoczone	559	1302	1341	2186	United States
Szwajcaria	374	553	717	935	Switzerland
Szwecja	124	216	327	452	Sweden
Wielka Brytania	189	265	338	391	United Kingdom
Włochy	304	499	612	709	Italy

a Dane dotyczą patentów udzielonych przez Europejski Urząd Patentowy (EPO).

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

a Data concern patents granted by European Patent Office (EPO).

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 23 (347). **REALIZACJA LICENCJI W PRZEMYSŁE^a**REALIZATION OF LICENCES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Licencje zagraniczne wykorzystywane	1066	2768	2739	2740	Foreign licences used
Licencje polskie sprzedane:					Polish licences sold:
w kraju	23	592	547	872	in the country
za granicą	22	136	615	2159	abroad
w tym do krajów Unii Europejskiej	14	60	70	538	of which to European Union countries

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern entities employing more than 49 persons.

Społeczeństwo informacyjne
Information society
TABL. 24 (348). GOSPODARSTWA DOMOWE^a POSIADAJĄCE DOSTĘP DO INTERNETU
HOUSEHOLDS^a HAVING ACCESS TO THE INTERNET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010			2015			2017			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
	w % ogółu gospodarstw			in % of total households						
OGÓŁEM	63,4	66,9	56,2	75,8	77,7	72,0	81,9	83,5	78,6	TOTAL
W tym posiadające łącza szerokopasmowe ^b	56,8	61,6	46,9	71,0	74,1	64,7	77,6	79,4	74,1	Of which broadband connections ^b
łącza stacjonarne (przewodowe lub bezprzewodowe) ^c	51,4	56,0	42,0	57,4	61,0	49,8	61,2	63,5	56,4	fixed connections ^c
łącza mobilne ^d	10,3	11,4	8,1	28,2	29,8	24,9	39,2	40,0	37,6	mobile connections ^d

a Dane dotyczą gospodarstw domowych z co najmniej 1 osobą w wieku 16—74 lata, posiadających dostęp do Internetu w miejscu zamieszkania, przez komputery stacjonarne, przenośne (laptopy) i podręczne (palmtopy i organizery), telefony komórkowe, konsole do gier komputerowych i inne urządzenia. b W podziale według łącza gospodarstwo domowe może być wykazane więcej niż jeden raz, jeśli korzysta z więcej niż jednego rodzaju łącza. c Obejmują łącza internetowe, np.: DSL, ADSL, VDSL, łącza w sieci telewizji kablowej, światłowodowe i satelitarne oraz publiczne radiowe (WiFi). d Obejmują łącza: poprzez sieć telefonii komórkowej (co najmniej w technologii 3G, np. UMTS), za pomocą karty SIM lub modemu USB, telefonu komórkowego lub smartfona jako modemu.

U w a g a. Gospodarstwa domowe wyposażone w komputery stacjonarne, przenośne i podręczne stanowiły w 2010 r. — 69%, w 2015 r. — 78%, a w 2017 r. — 82% ogółu badanych gospodarstw.

a Data concern households with at least one person aged 16—74, having Internet access at home by means of computers (desktop, laptop or handheld), mobile phones, game consoles or any other devices. b In the breakdown by connections, one household may be indicated more than once if it uses more than one type of connection. c Includes Internet connections, e.g.: DSL, ADSL, VDSL, cable, optical fibre and satellite as well as public WiFi connections. d Includes connections: via mobile phone network (at least 3G, e.g. UMTS), using SIM card or USB key, mobile phone or smartphone as modem.

Note. Households equipped with computers (desktop, laptop or handheld) accounted for: in 2010 — 69%, in 2015 — 78% and in 2017 — 82% of total surveyed households.

TABL. 25 (349). OSOBY W WIEKU 16—74 LATA KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU^a
PERSONS AGED 16—74 USING THE INTERNET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2015			2017		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu osób w wieku 16—74 lata in % of total persons aged 16—74								
OGÓŁEM^b	58,8	65,1	48,1	68,0	72,9	60,0	76,0	80,3	69,3

WEDŁUG MIEJSCA KORZYSTANIA
BY PLACE OF USE

W miejscu zamieszkania	53,7	60,1	42,8	66,3	70,9	58,7	74,8	78,9	68,4
At home									
W mieszkaniu innych osób	11,4	12,8	9,0	11,1	13,3	7,5	21,9	23,6	19,2
At another person's home									
W pracy	18,6	23,8	9,9	22,7	28,8	12,6	28,7	35,1	18,7
At work									
W szkole lub na uczelni	9,3	9,5	9,1	8,3	8,0	8,7	9,5	8,9	10,5
At school or university									
W innym miejscu publicznym ^c	5,5	6,7	3,5	7,7	10,3	3,6	29,2	33,7	22,2
At other public place ^c									

a—c Notki patrz na str. 441.

a—c See footnotes on page 441.

TABL. 25 (349). OSOBY W WIEKU 16—74 LATA KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU^a (dok.)PERSONS AGED 16—74 USING THE INTERNET^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2015			2017		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu osób w wieku 16—74 lata			in % of total persons aged 16—74					
WEDŁUG CELU KORZYSTANIA NA UŻYTEK PRYWATNY BY PURPOSE OF PRIVATE USE									
Korzystanie z poczty elektronicznej Sending/receiving e-mails	47,8	55,0	35,5	54,0	60,8	42,8	59,8	65,7	50,5
Telefonowanie przez Internet, odbywanie wideokonferencji Making a telephone call via the Internet, video conferencing	20,0	23,0	15,0	27,6	31,6	21,1	31,7	35,2	26,3
Wyszukiwanie informacji o towarach lub usługach Finding information about goods or ser- vices	39,2	44,1	31,0	42,2	45,7	36,6	58,4	62,1	52,6
Zakup towarów i usług ^d Purchase of goods or services ^d	20,2	24,0	13,6	24,1	28,4	17,0	33,1	37,3	26,6
Korzystanie z serwisów turystycznych Using services related to travel and ac- commodation	17,4	21,3	10,7	17,1	21,9	9,3	22,6	29,1	12,4
Pobieranie programów komputerowych Downloading software	16,5	19,0	12,4	11,1	13,4	7,4	13,0	15,9	8,5
Czytanie online, pobieranie plików z gazo- tami lub czasopismami Reading or downloading online newspapers or magazines	17,4	20,3	12,5	46,6	52,4	37,2	60,3	64,8	53,2
Szukanie pracy, wysyłanie ofert dotyczą- cych zatrudnienia Looking for a job or sending job applications	10,4	12,5	6,8	9,9	11,4	7,5	11,6	14,1	7,8
Korzystanie z usług: Using services of:									
bankowych Internet banking	25,3	32,0	13,9	31,2	38,2	19,7	39,8	47,7	27,5
administracji publicznej ^e public administration ^e	28,1	33,9	18,0	26,6	32,3	17,1	30,8	37,4	20,6

a Dotyczy osób, które korzystały z Internetu w I kwartale roku badanego oraz w przypadku pozycji „Korzystanie z usług administracji publicznej” również od II do IV kwartału roku poprzedzającego rok badany. b W podziale według miejsca i celu korzystania na użytek prywatny jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz, jeśli korzystała z Internetu w więcej niż jednym miejscu i w więcej niż jednym celu. c Między innymi w kawiarence internetowej, bibliotece publicznej, w punkcie będącym w zasięgu Internetu bezprzewodowego (hotspot). d Poprzez złożenie zamówienia na stronie internetowej sprzedawcy lub w portalu aukcyjnym. e W celu pozyskiwania informacji, pobierania lub wysyłania wypełnionych formularzy.

a Concerns persons using the Internet in the first quarter of the surveyed year and also in quarters II—IV of the year preceding a surveyed year for the item “Using services of public administration”. b In the breakdown by place and purpose of private use, one person may be indicated more than once if he or she used the Internet in more than one place and for more than one purpose. c Among others in places like: Internet cafe, public library or any location within the range of wireless network providing access to the Internet (hotspot). d By placing an order on a seller’s website or an auction website. e For the purpose of obtaining information, downloading or submitting completed forms.

TABL. 26 (350). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNEENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery ^b Computers ^b	Dostęp do Internetu Internet access			Własna strona internetowa Own website	Media społecznościowe ^c Social media ^c	
		ogółem grand total	w tym szerokopasmowy of which broadband				
			razem total	w tym mobilny of which mobile broadband			
w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity							
OGÓŁEM	2010	97,1	95,8	69,0	20,8	65,5	.
TOTAL	2015	94,0	92,7	91,9	61,5	65,4	22,2
	2016	94,7	93,7	93,2	64,7	67,0	25,3
	2017	95,6	94,8	94,6	69,5	66,9	27,4
Przetwórstwo przemysłowe	2010	96,6	94,8	65,9	17,7	69,1	.
Manufacturing	2015	93,4	92,1	91,3	60,7	69,7	18,5
	2016	95,1	94,1	93,4	62,5	71,0	21,3
	2017	96,2	95,4	95,1	69,7	71,7	23,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2010	100,0	100,0	83,8	37,5	76,8	.
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	97,6	97,6	97,6	74,4	82,4	12,3
	2016	98,5	98,5	98,5	77,6	81,5	14,9
	2017	100,0	98,9	98,9	77,6	89,6	16,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2010	99,3	99,3	79,4	18,5	71,5	.
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2015	97,2	96,5	96,5	63,0	82,7	12,0
	2016	99,2	98,6	97,6	71,9	82,1	17,0
	2017	98,0	97,2	97,2	77,0	85,9	18,7
Budownictwo	2010	97,1	96,3	63,9	18,6	59,3	.
Construction	2015	92,6	91,6	91,0	62,8	57,4	9,8
	2016	91,5	90,2	90,0	66,1	57,8	11,0
	2017	92,6	92,1	91,9	69,8	60,4	15,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2010	97,8	96,1	70,3	21,5	59,5	.
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2015	94,6	92,6	91,8	59,2	59,3	24,8
	2016	95,1	93,9	93,4	63,5	61,2	30,8
	2017	96,4	95,2	95,0	67,5	60,5	30,7
Transport i gospodarka magazynowa	2010	97,7	97,3	69,5	20,9	62,1	.
Transportation and storage	2015	95,2	94,3	93,2	62,3	56,0	15,9
	2016	94,9	94,3	94,1	66,4	59,3	18,3
	2017	95,6	95,3	95,3	71,6	56,9	20,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2010	92,4	90,5	59,0	13,5	65,4	.
Accommodation and catering ^Δ	2015	90,2	88,3	88,0	53,3	76,0	51,5
	2016	90,5	89,6	88,9	58,1	77,3	52,2
	2017	91,6	90,7	90,7	63,1	74,2	55,8
Informacja i komunikacja	2010	99,2	99,0	92,9	51,3	91,3	.
Information and communication	2015	98,4	98,2	98,2	87,3	89,2	61,3
	2016	99,3	99,0	98,7	89,3	88,8	65,2
	2017	99,9	99,6	99,6	88,1	87,6	66,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2010	99,5	99,5	80,9	17,2	67,0	.
Real estate activities	2015	97,5	96,6	95,3	52,1	72,9	19,3
	2016	97,8	97,5	96,0	53,2	74,0	17,0
	2017	98,9	98,3	98,3	59,1	77,4	17,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	2010	98,2	98,2	82,2	33,2	80,6	.
Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)	2015	98,1	97,7	96,8	70,5	78,2	28,0
	2016	98,3	97,8	97,3	71,9	80,5	30,9
	2017	97,9	97,3	97,3	72,6	78,7	37,0

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; w 2010 r. stan w styczniu. b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); w latach 2015—2017 również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; in 2010 as of January. b Desktop and portable computers, e.g. laptops (notebooks); in 2015—2017 also smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

TABL. 26 (350). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE (dok.)ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Dostęp do Internetu Internet access				Własna strona internetowa Own website	Media społecznościowe ^c Social media ^c
		Komputery ^b Computers ^b	ogółem grand total	w tym szerokopasmowy of which broadband			
				razem total	w tym mobilny of which mobile broadband		
w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity							
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	2010	95,0	93,2	69,5	23,7	66,4	.
	2015	88,5	87,1	85,8	62,2	61,9	26,2
Administrative and support service activities	2016	90,7	89,7	89,7	67,2	66,4	27,8
	2017	91,2	89,3	89,2	69,4	61,4	28,2
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	2010	92,6	92,6	83,3	40,7	81,5	.
	2015	100,0	100,0	100,0	88,9	90,3	40,3
Other service activities — repair of computers and communication equipment	2016	100,0	100,0	100,0	88,1	94,0	58,2
	2017	100,0	100,0	100,0	91,9	94,6	52,7

a—c Notki patrz na str. 442.

a—c See footnotes on page 442.

TABL. 27 (351). PRZEDSIĘBIORSTWA^a PROWADZĄCE HANDEL ELEKTRONICZNYENTERPRISES^a CONDUCTING E-COMMERCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity				

DOKONUJĄCE ZAKUPÓW
SENDING ORDERS

OGÓŁEM	16,4	34,8	32,5	33,6	TOTAL
Przetwórstwo przemysłowe	13,8	34,2	32,1	34,6	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	20,2	42,4	45,5	54,7	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	13,8	38,0	31,8	40,6	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	10,8	28,8	25,4	27,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	20,0	36,7	34,0	33,9	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	16,0	28,1	28,6	26,6	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	10,4	32,5	27,6	29,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	47,7	68,8	59,8	54,4	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	11,6	30,7	33,1	34,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	22,9	38,8	39,7	42,5	Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	13,5	33,4	31,7	29,9	Administrative and support service activities
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	73,6	82,1	74,3	71,8	Other service activities — repair of computers and communication equipment

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 27 (351). PRZEDSIĘBIORSTWA^a PROWADZĄCE HANDEL ELEKTRONICZNY (dok.)ENTERPRISES^a CONDUCTING E-COMMERCE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity				
PROWADZĄCE SPRZEDAŻ RECEIVING ORDERS					
OGÓŁEM	10,0	12,4	11,8	14,0	TOTAL
Przetwórstwo przemysłowe	11,6	13,3	12,7	15,2	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2,9	1,0	2,8	1,2	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	0,9	4,0	1,7	4,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2,6	2,0	2,3	2,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	13,4	18,9	18,8	20,0	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	9,1	7,1	5,8	13,0	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11,4	21,9	17,5	24,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	24,2	21,8	20,1	23,3	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	0,3	2,9	3,1	3,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	5,5	4,5	5,7	7,6	Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5,5	8,1	7,1	7,9	Administrative and support service activities
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	26,4	35,8	27,0	29,6	Other service activities — repair of computers and communication equipment

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 28 (352). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET W KONTAKTACH Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄENTERPRISES^a USING THE INTERNET TO CONTACT PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity				
OGÓŁEM	92,0	93,6	94,6	95,1	TOTAL
Przetwórstwo przemysłowe	91,4	93,9	95,1	95,6	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	96,1	98,5	98,9	100,0	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	97,8	98,6	96,8	98,9	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	91,1	90,2	91,8	91,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	92,1	93,7	94,9	96,1	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	93,3	94,1	95,2	96,3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	82,8	89,6	90,5	89,6	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	98,4	98,7	99,6	99,4	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	96,5	97,5	98,0	97,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	97,2	97,7	97,3	97,7	Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	90,3	89,5	88,7	91,5	Administrative and support service activities
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	100,0	100,0	100,0	97,2	Other service activities — repair of computers and communication equipment

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; przedsiębiorstwa wykorzystują Internet m.in. w celu: składania wypełnionych formularzy, obsługi procedur administracyjnych oraz składania ofert dotyczących zamówień publicznych.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; enterprises use the Internet among others in order to: submit completed forms, handle administrative procedures and submit public tender offers.

Uwagi ogólne

1. **Wskaźniki cen produkcji globalnej, zużycia pośredniego, produktu krajowego brutto oraz popytu krajowego** (spożycia i akumulacji brutto) przedstawiają w sposób syntetyczny zmiany cen w gospodarce narodowej. Wskaźniki te uzyskano ze zbiorczych rachunków gospodarki narodowej opracowanych według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)”.

Prezentowane dane za 2017 r. są nieostateczne.

2. Do obliczeń **wskaźników cen nakładów inwestycyjnych** wykorzystano wskaźniki cen nakładów na poszczególne rodzaje środków trwałych oraz pozostałych nakładów. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące rodzajów nakładów podano w uwagach ogólnych działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 1 na str. 664. Wskaźniki cen obliczono na podstawie struktury wartości nakładów inwestycyjnych (po wyeliminowaniu odsetek od kredytów i pożyczek inwestycyjnych) z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym** (importu i eksportu) określają zmiany cen w walutach obcych oraz zmiany kursów walut wyrażonych w złotych. Obserwacja zmian cen wybranych towarów prowadzona jest przy wykorzystaniu danych o obrotach handlu zagranicznego (w imporcie na warunkach cif, w eksporcie na warunkach fob). Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu struktury wartości obrotów handlu zagranicznego z roku badanego.

Wskaźnik terms of trade jest to stosunek zmian cen towarów eksportowanych do zmian cen towarów importowanych.

4. **Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie** obliczono przyjmując jako system wag strukturę sprzedaży produktów rolnych oraz zakupu towarów i usług z roku poprzedzającego rok badany.

Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych wyrażają zmiany średnich ważonych cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach.

Wskaźniki cen towarów i usług zakupywanych wyrażają zmiany cen detalicznych towarów i usług zakupywanych na cele konsumpcyjne, bieżącej produkcji rolniczej i inwestycyjnej. Jako systemy wag przyjęto w zakresie towarów i usług przeznaczonych na cele:

- 1) konsumpcyjne — strukturę wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych rolników, uzyskaną z badania budżetów gospodarstw domowych;
- 2) bieżącej produkcji rolniczej — strukturę zakupów dokonanych przez gospodarstwa indywidualne;
- 3) inwestycyjne — strukturę wydatków pieniężnych ustaloną na podstawie danych o akumulacji, wynikającą z rachunków narodowych.

General notes

1. Price changes in the national economy are synthetically expressed by **price indices of output, intermediate consumption, gross domestic product and domestic demand** (final consumption expenditure and gross capital formation). These indices are obtained from aggregated national accounts which are compiled according to principles of the system of national accounts, of the "European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)".

Data for 2017 are preliminary.

2. **Investment outlays price indices** are compiled with the use of price indices of outlays for particular types of fixed assets and other outlays. Detailed explanations on types of investment outlays — see general notes to the chapter "Investments. Fixed assets", item 1 on page 664. The structure of investment outlays value (excluding interest on investment credits and loans) in the year preceding surveyed year is used for calculation of the price indices.

3. **Transaction price indices of foreign trade** (imports and exports) define changes in foreign currency prices and changes in exchange rates of foreign currencies expressed in zlotys. Observation of changes in prices of selected commodities is conducted with the use of data concerning foreign trade turnover (imports — cif, exports — fob). Price indices are calculated applying the structure of turnover value in the surveyed year.

Terms of trade index presents the relation of price changes of exported commodities to price changes of imported commodities.

4. **Price indices of sold agricultural products and price indices of goods and services purchased by private farms** have been calculated using as a weight system the structure of the sold agricultural products as well as the structure of purchased goods and services from the year preceding the surveyed year.

Price indices of sold agricultural products reflect changes in average weighted procurement prices and marketplace prices received by farmers.

Price indices of purchased goods and services illustrate changes in retail prices of goods and services purchased for consumer, current agricultural production or investment purposes. The following weight systems have been applied for goods and services intended for:

- 1) consumption — the structure of expenditure (excluding own consumption) of households of farmers resulting from household budgets survey;
- 2) current agricultural production — the structure of purchases which were carried out by private farms;
- 3) investment — the structure of monetary expenditure based on data from national accounts concerning gross capital formation.

Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) jest to stosunek wskaźnika cen produktów rolnych sprzedawanych do wskaźnika cen towarów i usług zakupionych.

5. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług — VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

6. **Relacje cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu produktów rolnych** informują, jaką ilość produktu rolnego należy sprzedać, aby zakupić dany środek produkcji. Relacje cen obliczono przy przyjęciu przeciętnych cen rocznych.

7. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietorów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

8. Źródłem informacji o **cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym** jest kwartalne badanie przeprowadzone w formie wywiadu przez ankietera z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych (metoda CATI).

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych.

Przeliczenia cen gruntów na żyto i żywic rzeźny wieprzowy dokonano przy przyjęciu przeciętnych rocznych cen targowiskowych tych produktów.

9. Wskaźniki cen, o których mowa w pkt. 1)—3) charakteryzują zmiany cen bazowych, przy czym w przypadku produkcji budowlano-montażowej nie występują dotacje do produktów i podatek akcyzowy. Definicję **cen bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 34.

Do obliczeń przyjęto następujące założenia metodyczne:

1) **wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu** opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów wyrobów i usług (ok. 30,0 tys. w 2017 r.), uzyskiwanych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 3,3 tys. w 2017 r.), zaliczone według PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Obserwacją objęto dane dotyczące cen oraz wartości sprzedaży reprezentantów. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie ważone wskaźników cen reprezentantów przy zastosowaniu, jako systemu wag, wartości ich sprzedaży w badanym miesiącu.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen produkcji sprzedanej przemysłu sta-

Index of price relations („price gap”) constitutes the ratio of price index of sold agricultural products to price index of purchased goods and services.

5. Data on **procurement prices** concern agricultural products prices purchased by economic entities directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

6. **Relations between retail prices of means of production for agriculture and procurement prices of agricultural products** inform about a quantity of agricultural product that should be sold to buy the given mean of production. Relations have been computed with the use of average annual prices.

7. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products provided every month by a network of interviewers collecting it on about 440 selected marketplaces.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

8. The source of information on **prices of arable land in private turnover** is a quarterly interview with holders of private farms selected for agricultural sample survey (CATI method).

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average quarterly prices.

Recalculation of arable land prices into rye and pigs for slaughter have been made using their average annual prices on marketplaces.

9. Price indices which are described in points 1)—3) characterize changes in basic prices, in the case of construction and assembly production subsidies on products and the excise tax do not occur. Definition of **basic price** is given in general notes to the Yearbook, item 9 on page 34.

Calculations are based on the following methodological assumptions:

1) **price indices of sold production of industry** are calculated on the basis of a monthly survey of prices of products and services representatives (about 30,0 thous. in 2017) received by specifically selected economic entities (about 3,3 thous. in 2017), included in "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" sections of NACE Rev. 2, in which number of employees exceeds 9 persons. Observation covers data on prices of representative items and value of their sale. Price indices at the economic entity level are calculated as weighted averages of price indices of representative items using, as a weight system, value of their sale in the surveyed month.

The weight system for calculation of the aggregated price indices of sold production of

nowi struktura sprzedaży zrealizowanej w 2015 r. przez podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. System ten uwzględnia zmiany cen i zmiany struktury sprzedaży zachodzące w kolejnych miesiącach roku, którego dotyczą wskaźniki cen;

- 2) **wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej** opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów robót (ok. 3,5 tys. w 2017 r.) realizowanych przez dobre w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 480 w 2017 r.) zaliczone według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Obserwacją objęto ceny skalkulowane na podstawie aktualnej bazy kosztowo-cenowej badanych jednostek według powszechnie stosowanych zasad kalkulacji cen produkcji budowlano-montażowej. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie ważone wskaźników cen reprezentantów przy zastosowaniu, jako systemu wag, wartości ich sprzedaży w badanym miesiącu.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen produkcji budowlano-montażowej stanowi struktura sprzedaży zrealizowanej w 2015 r. przez podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. System ten uwzględnia zmiany cen i zmiany struktury sprzedaży zachodzące w kolejnych miesiącach roku, którego dotyczą wskaźniki cen;

- 3) **wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji** opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów usług (ok. 1,6 tys. w 2017 r.) świadczonych przez dobre w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 310 w 2017 r.), w których liczba pracujących przekracza 9, prowadzące przeważającą lub drugorzędną działalność w zakresie transportu lądowego oraz transportu rurociągowego, transportu wodnego, transportu lotniczego, magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport, działalności pocztowej i kurierskiej oraz telekomunikacji. Obserwacją objęto ceny producentów wybranych usług świadczonych na terenie kraju oraz poza granicami kraju przedsiębiorstwom lub osobom reprezentującym przedsiębiorstwo, instytucjom publicznym, a także konsumentom indywidualnym. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen opracowywany jest na podstawie danych dotyczących obrotów zrealizowanych w roku bazowym i zmieniany jest raz na pięć lat. Począwszy od danych za styczeń 2015 roku, wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji są obliczane przy wykorzystaniu systemu wagowego przygotowanego w oparciu o obroty w roku 2015.

10. **Wskaźniki cen lokali mieszkalnych** są opracowywane z częstotliwością kwartalną i odzwier-

industry is based on the sales structure carried out in 2015 by economic entities in which the number of employees exceeds 9 persons. This system regards the price and sales structure changes, occurring in subsequent months of a year, to which the price indices refer;

- 2) **price indices of construction and assembly production** are calculated on the basis of a monthly survey of works representatives (about 3,5 thous. in 2017) realized by specifically selected economic entities (about 480 in 2017) included in the "Construction" section of NACE Rev. 2 in which the number of employees exceeds 9 persons. Observation covers prices calculated on a current cost-price basis in surveyed units according to generally applied rules of price calculation of construction and assembly production. Price indices at the economic entity level are calculated as weighted averages of price indices of representative items using, as a weight system, value of their sale in the surveyed month.

The weight system for calculation of the aggregated price indices of construction and assembly production is based on the sales structure carried out in 2015 by economic entities in which the number of employees exceeds 9 persons. This system regards the price and sales structure changes, occurring in subsequent months of a year, to which the price indices refer;

- 3) **price indices of transport, storage and telecommunications** are calculated on the basis of a monthly survey of prices of services representatives (about 1,6 thous. in 2017) rendered by purposively selected economic entities (about 310 in 2017), in which the number of employees exceeds 9 persons, with primary and secondary activity in the field of land transport and transport via pipelines, water transport, air transport, warehousing and support activities for transportation, postal and courier activities and telecommunications. The observation covers producers prices of selected services rendered in the country and outside the country to enterprises or persons representing the enterprise, public institutions as well as individual consumers. Price indices at the economic entity level are calculated as geometric means of price indices for representative items.

The weighting system for calculation of the aggregated price indices is based on the turnover generated in the base year and it is changed once every five years.

Starting from the data for January 2015, price indices for transport, storage and telecommunications services are calculated using a weighting system based on turnover in 2015.

10. **Price indices of residential premises** are compiled quarterly and reflect changes in prices on

ciędlają zmiany cen zachodzące na rynku lokali mieszkalnych. Obserwacją objęto ceny mieszkań w budynkach wielomieszkaniowych nabywanych przez gospodarstwa domowe. Wskaźniki obliczane są przy zastosowaniu metody stratyfikacji, która polega na pogrupowaniu transakcji w możliwie homogeniczne warstwy. Przy wyznaczaniu warstw wykorzystuje się kryteria rodzaju rynku (pierwotny/wtórny), lokalizacji i wielkości lokalu mieszkalnego. Dla każdej z wyodrębnionych warstw oblicza się elementarny wskaźnik cen jako iloraz średniej ceny okresu bieżącego (danego kwartału) do średniej ceny okresu odniesienia (IV kwartał roku poprzedniego).

Wskaźniki dla wyższych szczebli agregacji obliczane są przy zastosowaniu systemu wag opracowanego na podstawie wartości lokali mieszkalnych sprzedanych w roku poprzedzającym rok badany. Źródłem informacji o cenach sprzedanych lokali mieszkalnych są rejestry cen i wartości nieruchomości prowadzone przez starostwa powiatowe i prezydentów miast na prawach powiatu przy wykorzystaniu informacji pochodzących z aktów notarialnych. Na rynku pierwotnym ma miejsce obrót nieruchomościami nowo wybudowanymi, sprzedawanymi przez deweloperów lub spółdzielnie mieszkaniowe, natomiast na rynku wtórnym — obrót nieruchomościami używanymi, sprzedawanymi przez poprzedniego właściciela, którym może być osoba fizyczna lub prawna.

11. Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz niekonsumpcyjnych (ok. 1700—2100 w różnych latach).

Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP). Dodatkowo wyodrębniono „towary konsumpcyjne” (w tym towary nieżywnościowe) i „usługi konsumpcyjne”.

Wskaźniki cen towarów i usług **ogółem** oraz towarów i usług **niekonsumpcyjnych** obliczono, przyjmując jako system wag strukturę ich sprzedaży z roku poprzedzającego rok badany.

12. Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są:

- 1) notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen;
- 2) cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części;
- 3) notowania cen towarów i usług zakupowanych przez Internet.

Przeciętne ceny w grudniu obliczono jako średnie arytmetyczne z notowań na terenie całego kraju.

residential premises market. They are based on data concerning dwellings in blocks of flats purchased by households. They are compiled using stratification method, that consists in dividing transactions into possibly homogeneous groups. Stratification is based on market segment (new/existing premises), premises location and size. An elementary level index is computed for each strata as a quotient of the average price in the current period (given quarter) and the average price in the base period (IV quarter of the previous year).

Indices for higher aggregation levels are calculated using a weight system based on the value of premises sold in the previous year. The data source for information on prices of sold residential premises are registers of real estate prices and values, kept by powiat starosta offices and mayors of cities with powiat status, and using the data derived from notarial deeds. On the new premises market newly built properties are sold by developers or housing cooperatives, in turn, on the existing premises market — used properties are sold by previous users (natural or legal persons).

11. The basis for compiling the price indices of goods and services is price observation of representatives of consumer and non-consumer goods and services (about 1700—2100 in various years).

Price indices of **consumer** goods and services have been calculated applying the weight system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 — COICOP/HICP). Additionally, "consumer goods" (of which non-foodstuffs) and "consumer services" are distinguished.

The **total** price indices of goods and services and price indices of **non-consumer** goods and services have been computed applying, as the weight system, their sales structure in the year preceding the surveyed year.

12. The sources of information on retail prices of goods and services are the following:

- 1) quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions;
- 2) price lists, regulations and decisions applicable as the uniform prices ruling throughout the country or its part;
- 3) collected prices of goods and services purchased online.

Average prices in December have been computed as the arithmetic means of quotations throughout the country.

TABL. 1 (353). WSKAŹNIKI CEN PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO, POPYTU KRAJOWEGO I NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH

PRICE INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, DOMESTIC DEMAND AND INVESTMENT OUTLAYS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkcja globalna ^a Output ^a	105,3	103,0	100,1	100,0	99,1	99,8	102,1	143,2	126,5	109,7	101,9
Zużycie pośrednie ^a Intermediate consumption ^a	107,0	102,9	99,8	99,5	97,7	99,8	102,7	144,2	125,8	109,6	102,5
Produkt krajowy brutto ^a Gross domestic product ^a	103,2	102,4	100,3	100,5	100,8	100,3	102,0	144,0	127,1	109,9	102,3
Popyt krajowy ^a Domestic demand ^a	104,0	102,9	99,9	99,6	99,6	100,1	101,9	139,2	124,2	108,2	102,0
spożycie final consumption expenditure	104,7	103,4	100,4	99,9	99,5	99,8	102,1	145,9	128,2	110,2	101,9
w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych of which households' final consumption expenditure	104,9	103,4	100,4	99,8	98,8	99,5	102,1	140,2	124,1	109,1	101,6
akumulacja brutto gross capital formation	101,2	101,2	97,7	98,8	100,3	101,0	101,2	116,6	110,4	101,3	102,2
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	101,6	101,3	97,8	99,0	100,4	101,0	101,3	116,0	110,1	102,3	102,3
Nakłady inwestycyjne Investment outlays	101,1	100,8	98,8	98,9	101,0	101,1	99,4	114,4	108,2	101,1	100,5
w tym budynki i budowle of which buildings and structures	101,2	100,3	98,8	99,1	99,6	99,8	100,6	127,0	115,5	99,4	100,4

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 445.

a See general notes, item 1 on page 445.

TABL. 2 (354). WSKAŹNIKI CEN TRANSAKCYJNYCH W HANDLU ZAGRANICZNYM

TRANSACTION PRICE INDICES OF FOREIGN TRADE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Import Imports	109,5	105,6	98,3	97,3	99,9	99,7	101,3	133,4	128,0	111,5	101,0
Eksport Exports	107,4	104,4	100,8	100,3	100,6	100,3	101,5	152,4	136,9	116,0	101,8
Terms of trade	98,1	98,9	102,5	103,1	100,7	100,6	100,2	114,2	107,0	104,0	100,8

TABL. 3 (355). WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI ROLNICZEJ^aPRICE INDICES OF AGRICULTURAL OUTPUT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE (grupowanie metodą rodzaju działalności) SPECIFICATION (grouping by the kind of activity method)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkcja globalna	116,6	103,3	100,9	92,9	97,4	97,9	111,6	158,9	148,8	120,2	109,3
Gross output											
Roślinna Crop	119,3	98,9	99,1	89,6	103,1	96,2	106,3	162,4	154,3	110,3	102,3
Zwierzęca Animal	113,5	109,3	102,9	96,5	92,4	99,6	116,9	160,6	147,1	132,4	116,4
Produkcja towarowa	115,7	104,0	101,9	93,9	97,4	97,6	111,2	170,5	147,6	121,7	108,5
Market output											
w tym skup of which procurement	119,5	106,1	99,5	92,4	96,3	98,4	113,9	148,8	140,9	125,9	112,1
Roślinna Crop	117,5	98,4	100,6	90,5	104,8	94,8	104,8	189,2	153,0	109,7	99,4
Zwierzęca Animal	114,3	108,7	103,2	96,5	92,8	99,6	115,8	161,9	147,0	132,4	115,3

a Patrz uwagi ogólne działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo. Rybołówstwo”, ust. 6 na str. 466; dane od 2005 r., z wyjątkiem skupu, uwzględniają naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw.

a See general notes to the chapter "Agriculture, hunting and forestry. Fishing", item 6 on page 466; data since 2005, with the exception of procurement, include supplementary area payments calculated for particular year.

TABL. 4 (356). WSKAŹNIKI CEN PRODUKTÓW ROLNYCH SPRZEDAWANYCH ORAZ CEN TOWARÓW I USŁUG ZAKUPYWANYCH PRZEZ GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE W ROLNICTWIE

PRICE INDICES OF SOLD AGRICULTURAL PRODUCTS AND GOODS AND SERVICES PURCHASED BY PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100			previous year=100			2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkty rolne sprzedawane	118,8	104,2	100,3	93,5	96,7	97,9	112,0	167,6	160,6	123,1	109,6
Sold agricultural products											
roślinne	124,5	97,2	95,0	88,0	104,3	94,3	103,7	144,2	160,8	103,3	97,8
crop											
zwierzęce	115,3	109,1	104,1	97,4	92,0	100,3	117,5	179,7	160,7	138,4	117,9
animal											
Towary i usługi zakupowane	109,7	106,0	101,2	98,6	97,8	98,8	101,9	173,0	141,0	114,2	100,7
Purchased goods and services											
na cele: for:											
konsumpcyjne	104,8	103,7	100,9	100,0	99,1	99,4	102,0	140,9	124,3	110,2	101,4
consumption											
bieżącej produkcji rolniczej	111,3	106,8	101,2	98,3	97,3	98,5	101,8	178,0	144,3	115,4	100,3
current agricultural production											
inwestycyjne	103,4	103,0	101,8	101,2	100,7	101,0	101,7	173,5	133,7	113,5	102,7
investment											
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”): Index of price relations (“price gap”):											
produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupowanych	108,3	98,3	99,1	94,8	98,8	99,0	110,0	96,8	113,9	107,6	108,9
sold agricultural products to purchased goods and services											
produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupowanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i in- westycyjne	107,3	97,8	99,1	95,1	99,1	99,1	110,0	94,2	111,5	106,8	109,0
sold agricultural products to goods and services purchased for current agri- cultural production and investment purposes											

TABL. 5 (357). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain — per dt:
pszenicy	59,84	66,83	62,02	66,44	wheat
żyta	42,12	51,42	51,73	54,67	rye
jęczmienia	48,98	61,04	58,21	61,22	barley
owsa i mieszanek zbożowych	34,30	48,35	51,29	51,43	oats and cereal mixed
pszenżyta	46,65	56,23	57,19	58,34	triticale
kukurydzy	58,98	56,58	52,94	54,23	maize
Ziemniaki — za 1 dt	36,53	39,92	38,41	37,05	Potatoes — per dt
w tym: jadalne (bez wczesnych)	50,86	51,15	52,27	52,46	of which: edible (excluding early kinds)
przemysłowe	16,28	23,37	23,30	22,84	industrial
Buraki cukrowe — za 1 dt	11,31	11,95	11,66	9,56	Sugar beets — per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt ...	127,76	150,51	161,62	157,63	Industrial rape and turnip rape — per dt
Liście tytoniu — za 1 dt	622,58	793,64	905,50	830,12	Raw tobacco — per dt
Chmiel surowy — za 1 dt	788,83	1453	1852	1996	Raw hop — per dt
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt)	4,56	6,02	5,91	6,35	cattle (excluding calves)
cielęta	8,82	9,65	9,78	10,04	calves
trzoda chlewna	3,89	4,30	4,68	5,05	pigs
drób	3,44	3,94	3,68	3,69	poultry
Mleko krowie — za 1 l	1,07	1,13	1,11	1,39	Cows' milk — per l
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,19	0,23	0,20	0,27	Consumer hen eggs — per piece

TABLE 6 (358). RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA
DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE
AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	ceny środków produkcji wyrażone prices of means of production expressed				
W dt PSZENICY IN dt OF WHEAT					
Pszonica (ziarno siewne) — dt	2,5	2,7	3,0	2,7	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	2,4	2,0	2,9	2,5	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	12,0	11,8	12,6	12,4	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	2,0	2,5	2,6	2,4	for cattle
dla tuczników	1,6	2,0	2,2	2,1	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	3,4	3,9	4,1	3,8	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	7,2	6,8	6,7	6,8	Diesel oil — hl
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	1,7	2,1	2,1	1,9	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P ₂ O ₅	1,6	1,4	1,5	1,3	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P ₂ O ₅
fosforan amonu 18% N i 46% P ₂ O ₅	3,0	3,3	3,5	3,0	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P ₂ O ₅
polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ i 24% K ₂ O	2,9	2,9	3,0	2,6	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P ₂ O ₅ and 24% K ₂ O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	0,70	0,53	0,58	0,56	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	7,6	6,5	6,8	6,3	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy	1298	2626	2824	2698	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	210	231	252	244	Mounted tractor potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	31,0	34,1	37,3	35,5	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	284	331	353	289	Tractor mounted grain seeder
W kg ŻYWCA RZEŹNEGO WIEPRZOWEGO IN kg OF PIGS FOR SLAUGHTER					
Pszonica (ziarno siewne) — dt	38,7	42,0	39,5	36,1	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	37,4	31,8	38,0	32,3	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	185	184	167	163	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	30,1	38,6	34,9	32,2	for cattle
dla tuczników	24,8	31,7	29,3	27,4	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	52,9	60,8	54,5	50,0	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	111	106	88,9	88,9	Diesel oil — hl

TABL. 6 (358). RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)

RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	ceny środków produkcji wyrażone prices of means of production expressed				
W kg ŻYWCA RZEŻNEGO WIEPRZOWEGO (dok.) IN kg OF PIGS FOR SLAUGHTER (cont.)					
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	26,0	33,3	27,8	24,5	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P ₂ O ₅	24,6	21,8	19,6	17,3	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P ₂ O ₅
fosforan amonu 18% N i 46% P ₂ O ₅	46,6	50,9	46,3	39,2	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P ₂ O ₅
polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ i 24% K ₂ O	44,6	45,0	40,3	34,3	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P ₂ O ₅ and 24% K ₂ O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	10,8	8,2	7,7	7,3	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	116	100	90,2	83,3	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy	19981	40807	37427	35493	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	3230	3587	3344	3211	Mounted tractor potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	477	529	494	467	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	4369	5149	4682	3799	Tractor mounted grain seeder
W I MLEKA KROWIEGO IN I OF COWS' MILK					
Pszenvica (ziarno siewne) — dt	141	160	167	131	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	137	121	160	117	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	675	699	703	593	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	110	147	147	117	for cattle
dla tuczników	90,7	121	124	100	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	192	231	230	182	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	405	403	375	323	Diesel oil — hl
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	94,9	127	117	89,1	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P ₂ O ₅	89,9	82,9	82,8	63,0	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P ₂ O ₅
fosforan amonu 18% N i 46% P ₂ O ₅	170	194	195	142	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P ₂ O ₅
polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ i 24% K ₂ O	163	171	170	125	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P ₂ O ₅ and 24% K ₂ O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	39,4	31,1	32,6	26,7	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	424	382	380	303	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy	72896	155284	157798	128948	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	11786	13648	14098	11666	Mounted tractor potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	1739	2015	2083	1695	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	15938	19594	19739	13802	Tractor mounted grain seeder

TABLE 7 (359). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziemiopłody — za 1 dt					Crops — per dt
Ziarno zbóż: pszenicy	64,91	75,59	75,11	78,86	Cereal grain of: wheat
żyta	48,58	58,67	59,33	63,23	rye
jęczmienia	57,88	70,74	69,51	72,76	barley
owsa	49,22	59,92	60,97	64,64	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	98,51	82,04	96,02	87,43	Potatoes (excluding early edible kinds)
Siano łąkowe	41,00	38,03	39,24	39,50	Meadow hay
Słoma zbóż ozimych	28,62	27,62	29,69	31,86	Straw of winter cereals
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.					Livestock — per head
Krowa dojna	2495	3091	3078	3042	Dairy cow
Jałówka 1-rocza	1573	1947	2001	2263	One-year heifer
Prosię na chów	130,20	154,03	154,62	183,96	Piglet
Koń roboczy	3675	4275	4459	3881	Farm horse
Żrebię 1-roczne	2167	3070	3044	3142	One-year colt
Produkty zwierzęce					Animal products
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt) ^a	4,79	6,52	6,54	6,94	cattle (excluding calves) ^a
cielęta	8,72	9,71	9,87	9,98	calves
trzoda chlewna	3,83	4,54	4,61	5,17	pigs
Jaja kurze — za 1 szt.	0,52	0,66	0,67	0,71	Hen eggs — per piece

a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABLE 8 (360). PRZECIĘTNE CENY GRUNTÓW ORNYCH W OBROTCIE PRYWATNYM
AVERAGE PRICES OF ARABLE LAND IN PRIVATE TURNOVER

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2016	2017
		za 1 ha		per ha	
a — w zł	in zł				
b — w dt żyta	in dt of rye				
c — w dt żywca rzeźnego wieprzowego	in dt of pigs for slaughter				
OGÓŁEM	a	18037	38579	39631	41287
TOTAL	b	371,3	657,6	668,0	653,0
	c	47,1	85,0	86,0	79,9
Grunty dobre ¹ (kl. I, II i IIIa)	a	21553	51982	51987	52578
Fertile land ¹ (class I, II and IIIa)	b	443,7	886,0	876,2	831,5
	c	56,3	114,5	112,8	101,7
Grunty średnie ² (kl. IIIb i IV)	a	18841	39149	40265	42198
Medium fertile land ² (class IIIb and IV)	b	387,8	667,3	678,7	667,4
	c	49,2	86,2	87,3	81,6
Grunty słabe ³ (kl. V i VI)	a	14800	26957	27659	29279
Barren land ³ (class V and VI)	b	304,7	459,5	466,2	463,1
	c	38,6	59,4	60,0	56,6

1—3 Określone również jako grunty: 1 — pszenno-buraczane, 2 — żytnio-ziemniaczane, 3 — piaszczyste.

1—3 Called also: 1 — wheat-beet land, 2 — rye-potato land, 3 — sandy soils.

TABLE 9 (361). WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
PRICE INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
O G Ó Ł E M	97,8	99,9	102,9	121,9	108,8	102,8	T O T A L
Górnictwo i wydobywanie	96,1	98,6	119,5	198,5	112,7	117,8	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	94,2	99,8	131,5	192,3	122,4	131,2	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	97,4	100,1	102,4	112,6	107,9	102,5	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	97,1	101,0	103,7	121,8	115,4	104,7	Manufacture of food products
Produkcja napojów	98,8	98,8	100,6	115,0	103,6	99,4	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	101,9	103,3	102,1	165,0	120,6	105,5	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	100,4	101,0	98,8	96,9	104,3	99,8	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	98,9	99,7	100,6	93,9	97,3	100,3	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	100,6	102,3	101,5	122,2	121,1	103,8	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	99,4	99,8	100,6	112,5	110,6	100,4	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	100,8	102,5	100,6	121,7	116,4	103,1	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	99,9	104,0	99,9	96,3	103,1	103,9	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	78,3	93,2	116,9	162,4	110,2	109,0	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	98,5	97,6	104,2	134,3	114,8	101,7	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	102,3	101,6	100,4	132,0	124,4	102,0	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	99,1	101,6	100,1	116,8	111,3	101,7	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	98,2	100,0	100,7	99,8	97,8	100,7	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	101,2	99,3	110,4	143,4	121,2	109,6	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	99,0	99,3	101,2	102,1	100,4	100,5	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	102,1	99,0	101,3	67,8	94,6	100,3	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	99,6	100,1	100,3	84,1	93,6	100,4	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	100,3	100,2	98,8	97,9	105,8	99,0	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	99,7	103,6	99,3	102,5	107,5	102,9	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	104,1	102,5	99,4	113,8	111,9	101,9	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	100,0	99,4	99,2	101,6	100,6	98,6	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	99,4	101,0	100,0	105,2	104,1	101,0	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	101,4	101,1	100,4	102,3	105,6	101,5	Repair and installation of machinery and equipment

TABL. 9 (361). WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU (dok.)

PRICE INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	100,7	97,7	100,2	156,5	108,4	97,9	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	101,2	101,5	102,7	156,4	118,9	104,2	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	101,1	101,9	100,7	173,0	130,1	102,6	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	101,0	101,4	105,0	160,4	114,2	106,5	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

TABL. 10 (362). WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

PRICE INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
OGÓŁEM	99,5	99,6	100,6	113,7	97,9	100,2	TOTAL
Budowa budynków ^Δ	99,1	99,2	100,7	112,2	95,4	99,9	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	99,2	99,4	100,2	111,8	97,7	99,6	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	100,5	100,3	101,1	119,4	102,3	101,4	Specialised construction activities

TABL. 11 (363). WSKAŹNIKI CEN LOKALI MIESZKALNYCH^aPRICE INDICES OF RESIDENTIAL PREMISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100		2015=100	
OGÓŁEM	101,5	101,8	103,8	100,1	105,8	TOTAL
Rynek pierwotny	102,6	101,1	103,2	103,0	104,3	New premises market
Rynek wtórny	100,7	102,6	104,5	99,5	107,1	Existing premises market

^a Nabywanych przez gospodarstwa domowe w budynkach wielomieszkaniowych; dane dotyczą transakcji o charakterze rynkowym, tj. sprzedaży na wolnym rynku (z pewnymi wyłączeniami, np. sprzedaży między stronami spokrewnionymi) oraz sprzedaży przetargowej.

^a Purchased by households in multi-dwelling buildings; data refer to market transactions, i.e. free market sales (with some exclusions, e.g. sales between related parties) and sales under tender procedure.

TABL. 14 (366). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
O G Ó Ł E M	99,1	99,4	102,0	125,6	109,8	101,4	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,3	100,8	104,2	137,1	114,7	105,0	Food and non-alcoholic beverages
żywność	98,2	101,0	104,6	138,8	115,7	105,6	food
w tym:							of which:
pieczywo i produkty zbożowe	99,6	100,4	102,1	150,5	116,1	102,5	bread and cereals
w tym pieczywo	99,8	100,6	102,7	159,8	118,6	103,3	of which bread
mięso ^a	97,0	100,0	104,8	131,3	116,7	104,8	meat ^a
w tym:							of which:
mięso surowe ^a	95,2	99,9	105,4	126,4	115,4	105,3	fresh, chilled or frozen meat ^a
w tym:							of which:
wołowe	98,9	100,5	102,9	164,8	129,9	103,4	beef
wieprzowe ^a	94,0	101,5	108,6	125,7	116,9	110,2	pork ^a
drobiowe	95,9	97,7	102,1	118,8	111,2	99,8	poultry
wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^b	98,6	100,2	104,2	135,9	117,5	104,4	processed meat and other meat preparations ^b
ryby i owoce morza	99,7	103,6	103,4	148,9	124,5	107,1	fish and seafood
mleko, sery i jaja	97,1	98,0	105,9	133,8	115,0	103,8	milk, cheese and eggs
w tym:							of which:
mleko	96,3	96,2	102,9	131,7	110,1	99,0	milk
jogurt, śmietana, napoje i dese- ry mleczne	99,2	99,0	105,9	132,0	118,2	104,8	yoghurt, cream, milk-based des- serts, milk-based beverages and other similar milk-based products
sery i twarogi	95,6	98,2	105,0	123,5	111,1	103,1	cheese and curd
jaja	98,0	97,8	112,9	165,3	122,9	110,4	eggs
oleje i tłuszcze	93,6	99,2	116,0	148,1	122,3	115,1	oils and fats
w tym:							of which:
masło	89,9	99,2	131,0	162,8	133,6	130,0	butter
margaryna i inne tłuszcze roślin- ne	96,2	98,9	103,5	132,7	110,0	102,4	margarine and other vegetable fats
owoce	101,7	105,5	108,0	161,6	128,1	113,9	fruit
warzywa ^c	99,3	102,8	102,9	140,6	100,7	105,8	vegetables ^c
w tym ziemniaki	85,2	117,7	94,4	140,5	83,6	111,1	of which potatoes
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,1	105,0	102,5	123,6	115,4	107,6	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
w tym cukier	91,0	126,9	105,5	105,4	115,9	133,9	of which sugar
napoje bezalkoholowe	99,6	99,8	101,1	125,9	108,9	100,9	non-alcoholic beverages
kawa, herbata i kakao	101,1	100,7	102,8	143,7	118,1	103,5	coffee, tea and cocoa
wody mineralne, soki owocowe i warzywne, napoje bezalkoho- lowe, gdzie indziej niesklasyfi- kowane	98,6	99,2	100,1	114,4	102,8	99,3	mineral waters, soft drinks, fruit and vegetable juices
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,2	100,7	101,0	153,7	119,3	101,7	Alcoholic beverages and tobacco
napoje alkoholowe	100,1	99,4	100,2	116,9	104,6	99,6	alcoholic beverages
wyroby tytoniowe	103,3	103,1	102,8	246,6	149,4	106,0	tobacco
Odzież i obuwie	95,2	95,6	94,8	52,7	73,8	90,6	Clothing and footwear
odzież i materiały odzieżowe	95,0	95,1	94,4	54,2	72,2	89,8	clothing
w tym ubiory	94,6	94,8	94,1	52,3	70,4	89,2	of which garments
obuwie	95,8	96,8	95,9	49,2	78,1	92,8	footwear

a Do 2013 r. bez boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”. b Łącznie z wyrobami gotowymi. c Do 2005 r. łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

a Until 2013 excluding raw bacon included in item "oils and fats". b Including ready-to-serve food. c Until 2005 including edible seeds.

TABL. 14 (366). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (dok.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	100,7	99,3	101,9	158,5	118,4	101,2	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:							of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	101,4	101,3	103,1	142,2	114,8	104,4	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	101,9	102,4	102,5	182,1	135,0	105,0	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	100,1	97,4	101,6	157,9	113,0	99,0	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	101,6	98,3	102,5	155,3	112,3	100,8	electricity
gaz	97,4	92,1	98,7	158,2	103,4	90,9	gas
opał	98,3	97,6	104,8	169,6	114,3	102,3	liquid and solid fuels
energia cieplna	101,9	100,7	99,6	152,1	122,0	100,3	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,7	99,9	100,3	112,3	105,2	100,2	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
w tym:							of which:
meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy, dywany i wykładziny podłogowe	100,1	99,7	100,7	113,3	105,5	100,4	furniture and furnishings, carpets and other floor coverings
urządzenia gospodarstwa domowego	98,9	99,2	98,6	85,5	91,8	97,8	household appliances
inne artykuły użytku domowego oraz usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego	99,4	99,9	100,4	120,8	107,6	100,3	goods and services for routine household maintenance
Zdrowie	101,9	99,2	101,2	127,7	112,4	100,4	Health
w tym:							of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,9	97,5	100,0	117,0	106,3	97,5	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	102,1	97,1	99,7	117,9	106,4	96,8	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	102,1	102,5	103,6	152,8	125,5	106,2	out-patient services
Transport	91,1	95,4	103,8	109,5	99,8	99,0	Transport
środki transportu	96,0	97,8	95,8	74,9	82,9	93,7	purchase of vehicles
eksploatacja prywatnych środków transportu	89,0	94,9	105,9	118,2	103,0	100,5	operation of personal transport equipment
w tym paliwa	86,5	93,3	107,2	116,8	101,2	100,0	of which fuels
usługi transportowe	98,0	95,8	102,3	134,3	112,9	98,0	transport services
w tym pasażerski transport kolejowy	96,1	104,7	103,5	147,0	119,7	108,4	of which passenger transport by train
Łączność ^e	101,9	99,2	100,7	90,7	93,6	99,9	Communication ^e
usługi pocztowe	97,9	103,2	102,7	140,7	130,6	106,0	postal services
sprzęt i usługi telekomunikacyjne	101,9	99,2	100,7	90,5	93,2	99,9	telephone and telefax equipment and telephone and telefax services
Rekreacja i kultura	100,7	98,1	101,4	106,8	105,6	99,5	Recreation and culture
w tym:							of which:
sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny	95,7	97,3	97,6	40,4	67,6	95,0	audio-visual, photographic and information processing equipment
usługi związane z rekreacją i kulturą	101,6	91,3	100,1	105,9	100,6	91,4	recreational and cultural services
w tym kina, teatry, koncerty	102,3	102,6	102,8	146,0	122,6	105,5	of which cinemas, theatres, concerts
czasopisma, gazety, książki oraz artykuły piśmienne, kreślarskie, malarskie	102,1	96,8	100,1	119,4	111,5	96,9	newspapers, books and stationery
Edukacja	101,1	100,8	101,2	120,8	106,5	102,0	Education
Restauracje i hotele	101,3	101,4	102,2	141,8	116,7	103,6	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	99,9	101,6	102,2	118,4	110,1	103,8	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	99,6	99,2	100,3	113,6	105,0	99,5	of which personal care

^d Do 2005 r. łącznie z funduszem remontowym. ^e Do 2013 r. bez niektórych opłat internetowych, uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”.

^d Until 2005 including renovation fund. ^e Until 2013 excluding some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture".

TABLE 15 (367). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG NIEKONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF NON-CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005=100	2010=100	2015=100		
O G Ó Ł E M	98,1	99,6	103,3	139,1	114,1	102,9	TOTAL
Towary	95,0	97,5	103,0	130,5	109,8	100,4	Goods
w tym:							of which:
Materiały budowlane	99,6	100,0	101,3	125,3	107,6	101,3	Construction materials
Nawozy mineralne lub chemiczne oraz wapniowe	100,1	95,8	97,9	168,7	118,9	93,8	Mineral or chemical and lime fer- tilizers
Pasze	97,2	99,3	100,8	160,6	129,0	100,1	Feedingstuffs
Środki ochrony roślin	101,6	101,3	102,1	136,4	112,9	103,4	Plant protection products
Paliwa, oleje i smary techniczne (łącznie z węglem)	89,8	94,4	105,9	122,6	104,0	100,0	Fuels, oils and technical lubricants (including coal)
Usługi	100,7	101,2	103,5	145,7	117,1	104,7	Services
w tym:							of which:
Remontowo-budowlane	101,3	101,9	103,9	152,1	118,4	105,9	Repair and construction services
Obsługa maszynowa produkcji rol- niczej i ogrodniczej	101,5	100,3	102,5	163,6	123,5	102,8	Machinery services for farming and gardening
Weterynaryjne	101,0	100,6	101,8	124,4	112,5	102,4	Veterinary services
Wynajem lokali niemieszkalnych	100,5	100,5	100,3	127,2	111,2	100,8	Non-residential rent

TABLE 16 (368). CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	3,97	3,76	3,80	3,83	Rice — per kg
Bułka pszenna — za 50 g	0,42	0,41	0,41	0,42	Wheat roll — per 50 g
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	2,08	2,21	2,21	2,31	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	3,63	3,84	3,86	3,95	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	2,09	2,38	2,42	2,43	Wheat flour — per kg
Kasza jęczmienna — za 0,5 kg	1,87	2,21	2,22	2,28	Pearl-barley groats — per 0,5 kg
Musli zbożowe z dodatkiem owoców — za 350 g	5,77	5,76	5,66	5,69	Cereal muesli with fruit — per 350 g
Mięso — za 1 kg:					Meat — per kg:
wołowe: z kością — rostbef	20,54	26,05	26,60	27,98	beef: bone-in — roast beef
bez kości — z udźca	26,85	32,23	32,53	33,63	boneless — gammon
wieprzowe bez kości — schab środkowy (do 2016 r. — z kością)	13,68	13,79	14,61	17,30	pork, boneless — centre loin (until 2016 — bone-in)
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,96	6,60	6,45	7,11	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	21,65	24,01	24,96	26,26	Pork ham, boiled — per kg

a Przeciętne w grudniu.
a Average in December.

TABLE 16 (368). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Kielbasa — za 1 kg:					Sausage — per kg:
sucha	27,00	29,30	30,15	31,33	dry
wędzona	13,93	15,41	15,83	17,52 ^b	smoked
Polędwica drobiowa — za 1 kg	17,20	18,28	18,33	18,90	Poultry sirloin — per kg
Konserwa mięsna, wieprzowa — za 300 g	3,73	4,01	4,08	4,13	Can of pork meat — per 300 g
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	17,95	23,43	24,40	24,63	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	13,46	13,32	13,53	14,37	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	9,24	12,17	12,96	13,24	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,67	2,80	2,78	2,78	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Jogurt owocowy — za 150 g	1,09	1,20	1,17	1,33	Fruit yoghurt — per 150 g
Ser — za 1 kg:					Cheese — per kg:
twarogowy półtłusty	12,21	13,14	13,31	13,36	semi-fat cottage cheese
dojrzewający	17,97	17,98	20,55	21,52	ripening cheese
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 g	1,59	1,65	1,65	1,83	Sour cream, fat content 18% — per 200 g
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,44	0,50	0,50	0,75	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% — za 200 g	4,27	3,98	4,90	6,75	Fresh butter, fat content about 82,5% — per 200 g
Margaryna — za 400 g	3,72	3,89	3,88	3,90	Margarine — per 400 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	5,97	5,82	5,88	6,03	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	5,09	4,77	5,06	5,39	Oranges — per kg
Banany — za 1 kg	4,85	4,40	4,49	4,69	Bananas — per kg
Jabłka — za 1 kg	3,20	2,66	2,36	3,59	Apples — per kg
Kapusta biała świeża — za 1 kg	1,77	1,83	1,27	1,47	White cabbage, fresh — per kg
Buraki — za 1 kg	1,63	1,80	1,60	1,75	Beetroots — per kg
Marchew — za 1 kg	1,85	2,25	1,59	1,94	Carrots — per kg
Cebula — za 1 kg	2,25	2,20	1,76	2,01	Onions — per kg
Groch żółty, łuskany — za 1 kg	4,19	4,54	4,50	4,48	Yellow peas, shelled — per kg
Ziemniaki — za 1 kg	1,43	1,19	0,98	1,13	Potatoes — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,94	2,44	3,17	2,62	White sugar, crystallized — per kg
Dżem — za 360 g	4,58	4,78	4,73	4,91	Jam — per 360 g
Miód pszczeni — za 400 g	10,31	11,28	11,60	12,27	Natural honey — per 400 g
Czekolada mleczna — za 100 g	3,29	3,71	3,64	3,66	Milk chocolate — per 100 g
Sól warzona — za 1 kg	0,90	1,09	1,08	1,13	Evaporated salt — per kg

a Przeciętne w grudniu. b Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę w 2017 r. reprezentanta objętego badaniem cen.

a Average in December. b Data not fully comparable to those for previous years due to the change in 2017 of the representative item covered by the price survey.

TABLE 16 (368). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Kawa naturalna, mielona — za 250 g	6,09	6,89	6,88	7,29	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	3,37	3,98	4,12	4,28	Black tea, leaf — per 100 g
Kakao naturalne — za 100 g	3,24	4,54	3,73	3,82	Natural cocoa — per 100 g
Sok jabłkowy — za 1 l	3,64	3,63	3,57	3,60	Apple juice — per l
Sok wieloowocowy — za 300 ml (w latach 2010 i 2015 — za 175 ml)	2,68	4,12	4,65	4,75	Multi-fruit juice — per 300 ml (in 2010 and 2015 — per 175 ml)
Wódka — za 0,5 l:					Vodka — per 0,5 l:
czysta 40%	23,07	24,80	24,48	24,31	pure 40%
gatunkowa 37,5% (w latach 2010 i 2015 — 40%)	21,06	22,55	22,74	22,91	flavoured 37,5% (in 2010 and 2015 — 40%)
Wino białe gronowe, wytrawne — za 0,75 l	9,08	9,76	9,93	24,74 ^b	White grape wine, dry — per 0,75 l
Piwo jasne pełne, butelkowane — za 0,5 l	2,89	2,80	2,77	2,76	Beer, full light, bottled — per 0,5 l
Papierosy — za 20 szt.	9,67	13,03	13,60	14,10	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny — za 1 kpl.	467,17	662,30 ^c	658,97	665,00	Men's suit, fabric of wool — per set
Koszula męska, bawełna z poliestrem, długi rękaw	93,52	100,13	102,54	104,43	Men's shirt, polyester staple fibres and cotton, long sleeve
Skarpety męskie krótkie, bawełna z elastylem — za 1 parę	6,08	7,02	6,92	7,11	Men's short socks, cotton and elastil — per pair
Plaszcz damski z tkaniny z udziałem wełny	651,46	688,80	673,83	697,10	Women's overcoat, fabrics of wool
Rajstopy damskie gładkie, 15 den (w 2010 r. — cienkie z elastilu)	3,49	6,97	6,99	7,06	Women's tights, plain, 15 den (in 2010 — elastil tights, thin)
Spodnie (6—11 lat) z tkaniny typu jeans	64,43	68,13	68,78	68,09	Trousers (aged 6—11), jeans type
Podkoszulek (6—11 lat), bawełna	14,09	15,93	15,84	16,68	Undershirt (aged 6—11), cotton
Rajstopy (2—6 lat), bawełna z udziałem innych włókien	14,97	16,03	16,18	15,88	Tights (aged 2—6), cotton and other fibres
Oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego — za 1 kpl.	28,98	33,88	35,37	36,64	Men's suit dry-cleaning — per set
Obuwie skórzane na podszewie nieskórzanej — za 1 parę:					Leather shoes with non-leather sole — per pair:
męskie — półbuty	164,09	197,64	199,02	202,07	men's — low shoes
damskie: półbuty	158,26	185,39	189,87	190,62	women's: low shoes
kozaki	312,62	355,65	349,09	358,18	knee-boots
dziecięce — półbuty	125,22	162,52	154,91	155,86	children's — low shoes
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	34,92	41,16	41,67	43,35	Resoling men's shoes — per pair
Wanna kąpielowa akrylowa, dł. ok. 1,5 m	560,00	501,01	482,90	496,39	Acrylic bathtub, about 1,5 m length
Bateria zlewozmywakowa	134,25	151,26	152,91	155,81	Sink fixture
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	3,01	3,76	3,85	3,92	Cold water by municipal water supply system — per m ³

a Przeciętne w grudniu. b Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę w 2017 r. reprezentanta objętego badaniem cen. c Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę w 2015 r. reprezentanta objętego badaniem cen.

a Average in December. b Data not fully comparable to those for previous years due to the change in 2017 of the representative item covered by the price survey. c Data not fully comparable to those for previous year due to the change in 2015 of the representative item covered by the price survey.

TABL. 16 (368). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) — za 1 kWh	0,59	0,65	0,64	0,65	Electricity for households (all-day tariff) — per kWh
Gaz dla gospodarstw domowych:					Gas for households:
ziemny, wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych — za 1 kWh (w 2010 r. — za 1 m ³)	2,56	0,23	0,22	0,21	natural net-gas high-methanated for households — per kWh (in 2010 — per m ³)
propan-butan, butla, poj. 11 kg gazu płynnego (bez opłaty za dostawę)	47,86	51,86	49,76	50,63	propane-butane gas, cylinder, 11 kg liquid capacity (excluding delivery charge)
Węgiel kamienny — za 1 t	755,51	790,85	790,78	895,03	Hard coal — per t
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	3,65	3,95	3,88	3,85	Heating of dwellings — per m ² of useful floor area
Dywan strzyżony, wełna 100% lub z udziałem innych włókien — za 1 m ²	204,90	234,36	236,65	228,27	Pile carpet, wool 100% or wool and other fibres — per m ²
Ręcznik frotté z tkaniny bawełnianej, wym. 50x100 cm	18,74	21,55	21,33	21,37	Frotté cotton towel, 50x100 cm size
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 320 l (w 2010 r. — ok. 300 l, w latach 2015 i 2016 — ok. 340 l)	1272	1112	1098	1590	Fridge-freezer, capacity about 320 l (in 2010 — about 300 l, in 2015 and 2016 — about 340 l)
Pralka automatyczna typu domowego, na 5–7 kg suchej bielizny (w 2010 r. — na 5 kg suchej bielizny)	1130	1219	1256	1275	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5–7 kg (in 2010 — 5 kg)
Kuchnia mikrofalowa, poj. 16–20 l	328,42	303,48	313,77	312,28	Microwave oven, capacity 16–20 l
Odkurzacz typu domowego	350,39	349,65	364,89	360,19	Vacuum cleaner
Mikser elektryczny	155,55	138,76	139,51	134,40	Food mixer, electric
Żelazko z nawilżaczem	185,49	205,36	211,61	213,56	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 300 g (w 2010 r. — za 400 g, w 2015 r. — za 280 g)	4,43	5,33	5,45	5,48	Washing powder — per 300 g (in 2010 — per 400 g, in 2015 — per 280 g)
„Doxycyclinum”, kapsułki 0,1 g — za 10 szt.	7,10	10,82	10,82	10,82	„Doxycyclinum”, capsules 0,1 g — per 10 pcs
„Vitaminum C”, drażetki 0,2 g — za 50 szt. (w 2010 r. — za 30 szt.)	2,54	5,56	5,56	5,59	„Vitaminum C”, coated tablets 0,2 g — per 50 pcs (in 2010 — per 30 pcs)
„Raphacholin C”, drażetki — za 30 szt.	8,96	10,44	10,40	10,79	„Raphacholin C”, coated tablets — per 30 pcs
Termometr lekarski, elektroniczny	13,94	13,80	14,33	15,78	Electronic clinical thermometer
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	90,26	93,93	100,85	Consultation of a specialist doctor
Samochód osobowy, poj. silnika 1200 cm ³ (w 2010 r. — poj. silnika 1100 cm ³), wersja standardowa	27702	33575	43904 ^b	42854	Passenger car, engine capacity 1200 cm ³ , (in 2010 — engine capacity 1100 cm ³), standard version
Rower górski	868,39	1188	1226	1301	Mountain bicycle
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktawowa — za 1 l	4,81	4,33	4,73	4,70	Unleaded 95 octane motor petrol — per l

a Przeciętne w grudniu. b Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę w 2016 r. reprezentanta objętego badaniem cen.

a Average in December. b Data not fully comparable to those for previous years due to the change in 2016 of the representative item covered by the price survey.

TABL. 16 (368). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (dok.)**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Mycie mechaniczne nadwozia samochodu osobowego	15,28	17,63	17,80	18,12	Mechanical car body washing
Kurs samochodowy kat. „B”	1247	1315	1339	1373	Driving lessons, "B" category
Bilet normalny na przejazd:					Regular ticket for travelling by:
pociągiem — kl. II:					train, 2 nd class:
osobowym, na odległość 91—100 km	17,00	19,80	19,80	19,80	slow train, 91—100 km distance
pospiesznym, na odległość 196—200 km (w latach 2010 i 2015 — na odległość 181—200 km)	39,00	47,92	50,00	50,00	fast train, 196—200 km distance (in 2010 and 2015 — 181—200 km distance)
autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,71	2,71	2,71	intra-urban bus
autobusem zamiejscowym:					inter-urban bus:
zwykłym, na odległość 41—50 km	10,06	11,85	11,61	11,75	slow bus, 41—50 km distance
pospiesznym, na odległość 41—60 km	13,53	15,72	15,62	15,43	fast bus, 41—60 km distance
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	15,05	15,87	16,00	16,24	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny na przelot samolotem w jedną stronę (w 2010 i 2015 — w obie strony) na trasie:					Regular one way ticket for flight by plane (in 2010 and 2015 — return ticket):
Warszawa—Kraków	175,54	158,78	141,43	Warszawa—Kraków
Warszawa—Londyn	375,67	427,34	484,00	Warszawa—London
Odtwarzacz osobisty MP4 ze słuchawkami (w latach 2010—2016 MP3 z radiem)	190,52	154,94	173,04	167,10	Personal MP4 player with headphones (in 2010—2016 MP3 with radio)
Odbiornik telewizyjny LCD/LED, 32 cale	1783	1142	1119	1131	LCD/LED TV set, 32 inches
Bilet normalny do kina	15,23	18,39	19,02	19,58	Regular cinema ticket
Abonament za radio i telewizję	17,00	21,50	22,70	22,70	Radio and TV subscription
Gazety i czasopisma:					Newspapers and magazines:
dziennik regionalny	1,69	2,30	2,44	2,57	regional daily newspaper
tygodnik	5,38	6,43	7,17	7,43	weekly magazine
Brulion 96-kartkowy	3,55	3,82	3,86	3,85	Notebook, 96-leaf
Ondulacja na zimno włosów damskich	64,09	74,13	76,57	79,22	Women's cold wave
Strzyżenie włosów męskich	14,78	17,32	17,71	18,66	Men's hair-cutting
Mydło toaletowe — za 100 g	1,98	1,96	1,95	2,13	Toilet soap — per 100 g
Pasta do zębów — za 100 ml (w 2010 r. — 125 ml)	8,37	7,73	7,95	8,72	Tooth-paste — per 100 ml (in 2010 — 125 ml)
Obrączka złota próby 0,585 — za 1 g	157,79	210,64	218,08	224,26	Gold wedding ring of 0,585 fineness — per g

a Przeciętne w grudniu.

a Average in December.

TABLE 17 (369). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG NIEKONSUMPCYJNYCH**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR NON-CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
TOWARY GOODS					
Cegła budowlana pełna palona, kl. 15	1,21	1,14	1,13	1,16	Building burnt brick, full, class 15
Zaprawa klejąca do glazury — za 10 kg	11,80	12,35	12,17	11,95	Adhesive mortar for fixing ceramic tiles — per 10 kg
Cement portlandzki — za 25 kg	11,00	10,60	10,45	10,55	Portland cement — per 25 kg
Szkoło okienne wylewane float, grubość 3—4 mm — za 1 m ²	50,26	57,88	59,59	61,31	Float window glass, 3—4 mm thickness — per m ²
Ciągnik rolniczy	77142	175335	175900	179585	Farm tractor
Kosiarka ciągnikowa rotacyjna	6152	7452	7729	8306	Tractor rotary mower
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	12830	15515	15802	16313	Mounted tractor potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	1897	2297	2309	2382	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	17234	22218	21291	19423	Tractor mounted grain seeder
Nawozy mineralne lub chemiczne — za 25 kg:					Mineral or chemical fertilizers — per 25 kg:
mocznik nawozowy 46% N	34,07	39,36	35,50	36,81	urea, nutritive content 46% N
superfosfat granulowany ok. 20% P ₂ O ₅	22,72	22,91	22,61	21,28	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P ₂ O ₅
sól potasowa ok. 60% K ₂ O	41,67	42,38	39,76	38,16	sulphate of potash, nutritive content about 60% K ₂ O
polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ i 24% K ₂ O	44,46	48,40	44,08	42,39	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P ₂ O ₅ and 24% K ₂ O
Mieszanki paszowe — za 1 dt:					Compound feedingstuffs — per dt:
dla bydła	124,22	165,24	161,85	162,49	for cattle
dla tuczników	104,57	136,76	138,87	138,80	for porkers
Olej napędowy — za 1 l	4,64	4,26	4,62	4,59	Diesel oil — per l
USŁUGI SERVICES					
Przemiał pszenicy — za 1 dt	20,34	25,83	25,45	25,76	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	28,73	34,57	36,05	37,76	Cow's clinical examination
Przewóz samochodem 6 t cegły, na odległość 20 km (w 2010 r. — 10 t cegły, bez załadunku i rozładunku)	147,83	196,15	198,62	204,54	Transport of 6 t of bricks, 20 km distance (in 2010 — of 10 t of bricks, excluding loading and unloading)

a Przeciętne w grudniu.
a Average in December.

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniela) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze — utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi Ustawy z dnia 5 II 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. poz. 1551, z późniejszymi zmianami) — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. **An agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. **The agricultural land area** includes an area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition — maintained in accordance with norms meeting requirements of the Law on payments under direct support schemes, dated 5 II 2015 (uniform text Journal of Laws item 1551, with later amendments) — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and not maintained in a good condition.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkótek (**sady**), szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj.: produkcji globalnej (w tym także końcowej i towarowej produkcji rolniczej), zużycia pośredniego i wartości dodanej brutto, opracowanych według zasad systemu rachunków narodowych.

6. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach. Produkcja towarowa w poszczególnych grupach podmiotów jest pomniejszana o wartość produktów rolnych zakupionych bezpośrednio od innych grup podmiotów gospodarczych, równocześnie produkcja towarowa podmiotów gospodarczych, które dokonują sprzedaży, jest powiększona o tę wartość. Produkcja towarowa nie obejmuje obrotów między poszczególnymi podmiotami gospodarczymi zaliczonymi do tej samej grupy podmiotów i sprzedaży

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except since 2010 for the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (**orchards**), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as a part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as a part of crop rotation.

5. Agricultural production is characterised by basic indicators, i.e.: gross output (including final and market output), intermediate consumption and gross value added, calculated in accordance with system of national accounts.

6. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilised for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces. The value of agricultural market output in the various entity groups is decreased by the value of agricultural products purchased directly from other groups of economic entities and simultaneously the market output of economic entities which conduct the sale is increased by this value. Market output does not include turnover between individual economic entities included in the same

ży produktów rolnych przez spółdzielnie produkcji rolnej — członkom tych spółdzielni.

Przez **produkcję rolniczą końcową netto i towarową netto** rozumie się końcową i towarową produkcję rolniczą pomniejszoną o wartość produktów pochodzenia rolniczego (pasz treściwych, nasion, zwierząt hodowlanych i mleka) zakupionych przez producentów rolnych w handlu.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) w latach 1999—2003 uwzględniono dopłaty bezpośrednie Agencji Rynku Rolnego do interwencyjnego skupu pszenicy i żyta, od 2004 r. — naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in.: chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

7. Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych na cele produkcyjne produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, a także z zakupu materiałów (łącznie z paliwami), energii, usług obcych (obróbka obca, usługi rolnicze, weterynaryjne, inseminacyjne i transportowe, naprawy bieżące, usługi telekomunikacyjne, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (z wyjątkiem danych dla gospodarstw indywidualnych) oraz inne koszty (np. ubezpieczenia, dzierżawy i wynajmu). Wyceny zużytych w produkcji materiałów dokonano w średniorocznej cenie nabycia.

8. Wartość dodana brutto produkcji rolniczej stanowi różnicę między globalną produkcją rolniczą a zużyciem pośrednim.

9. Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

- 1) w cenach bieżących:
 - a) dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich — ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług — VAT),
 - b) dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,
 - c) dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych — ceny skupu pomniejszone o 5%;
- 2) w cenach stałych od 1993 r. — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2017 r. — z lat 2016 i 2017.

10. Dane o produkcji, plonach i skupie: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu — liści tytoniu, chmielu — chmielu surowego. Dane dotyczące zbóż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych. Kukurydzę na ziarno zaliczono do zbóż.

Strączkowe na ziarno obejmują konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszką, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

entity group and agricultural product sales by agricultural production cooperatives to their members.

Net final agricultural output and net agricultural market output is understood as final agricultural output and agricultural market output decreased by the value of agricultural products (protein feeds, seeds, farm animals and milk) purchased by agricultural producers on the market.

Agricultural output (gross, final and market) data in the years 1999—2003 take account of direct subsidies to the intervention procurement of wheat and rye paid by the Agricultural Market Agency, and since 2004 include supplementary crop area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

7. Intermediate consumption includes the value of agricultural products from own production, utilised for production purpose, as well as the purchase of materials (including fuels), energy, outside services (external processing, agricultural, veterinary, insemination and transport services, current repairs, telecommunications services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding data regarding private farms) and other costs (e.g. insurance, rentals and leasing). The valuation of materials used in production was performed using annual average purchase prices.

8. Gross value added of agricultural output is the difference between gross output and intermediate consumption.

9. The following prices were assumed in calculating agricultural output:

- 1) current prices:
 - a) for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks — procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax — VAT),
 - b) for market sales — prices received by farmers at marketplaces,
 - c) for production consumption and stocks of plant origin products — purchase prices less 5%;
- 2) constant prices since 1993 — current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2017 — the prices from 2016 and 2017, are assumed.

10. Data regarding the production, yields and procurement of: cereals, pulses and oilseeds plants concern grain, tobacco — tobacco leaves, hop — raw hop. Data regarding basic cereals, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed. Maize for grain was included among cereals.

Pulses for grain include consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g. pulses mixed).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. — len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię).

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

11. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

12. Sprzedaż środków ochrony roślin na zaopatrzenie rolnictwa obejmuje sprzedaż przez przedsiębiorstwa produkcyjne odbiorcom krajowym powiększoną o import. Zgodnie z wymogami Eurostatu, badaniami objęte są wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce. W 2010 r. było ich 957, w 2015 r. — 1405, w 2016 r. — 1651, w 2017 r. — 1985.

13. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

14. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2016/17 oznacza okres od 1 VII 2016 r. do 30 VI 2017 r.).

15. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto — jeśli nie zaznaczono inaczej — użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

16. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 — oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: pulses, small-seed legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feed.

Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. Production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

11. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

12. Sales of plant protection products for agricultural provision cover sale by production enterprises for domestic buyers exceeded by import. According to Eurostat requirements there are surveyed all plant protection products allowed for using in Poland. In 2010 it was 957, in 2015 — 1405, in 2016 — 1651, in 2017 — 1985.

13. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

14. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2016/17 farming year covers the period from 1 VII 2016 to 30 VI 2017).

15. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June, unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 — as of 30 VI.

16. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczysto przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie Lasy Państwowe), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (do 31 VIII 2017 r. — Agencja Nie ruchomości Rolnych),

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilised temporarily or perpetually by:
 - the State Forests National Forest Holding (abbreviated as State Forests) supervised by the Minister of the Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organisational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the National Support Centre for Agriculture (until 31 VIII 2017 — the Agricultural Property Agency),

- b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu),
- c) innych jednostek publicznych;
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolnej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, plazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. — 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunkiem kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;

- b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999),
- c) other public units;
- 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production cooperatives,
 - d) other legal persons.

2. Forest land includes area of forest as well as land connected with silviculture.

Forest area includes land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 — 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years as well as crops and greenwoods in age category I (1—20 years), with plantings at less than 0,5 (full plantings at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in age category II (21—40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in age category III or higher (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilised and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilised through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilised through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilisation, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;

2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Do zadrzewień nie zalicza się również: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni kraju.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej kraju obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej kraju pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034) — do powierzchni lądowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Zgodnie z ustawą z dnia 7 VI 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 116) leśne zasoby genetyczne obejmują: drzewa mateczne, drzewostany nasienne oraz plantacje nasienne. Podlegają one rejestracji w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego (KRLMP).

Drzewa mateczne — drzewa wybrane w drzewostanach nasiennych spośród drzew najlepszej jakości. Z drzew matecznych pozyskuje się pędy do szczepli, które wykorzystuje się do produkcji wegetatywnego materiału sadzeniowego (szczepów) wysadzanego na **plantacjach nasiennych klonowych** oraz nasiona do produkcji sadzonek używanych do zakładania **plantacji nasiennych rodowych**.

Drzewostany nasienne rejestrowane w II części KRLMP są to wybrane i uznane drzewostany o wysokiej produkcyjności, jakości hodowlanej i zdrowotności, tworzące bazę pozyskiwania nasion do zakładania rejestrowanych **upraw pochodnych**. Uprawy te po osiągnięciu dojrzałości będą stanowić podstawę pozyskiwania nasion jako drzewostany o ulepszonej jakości genetycznej. W okresie spełniania przez drzewostany roli nasiennej są one wyłączone z wycięcia i innego użytkowania, a ich zagospodarowanie zmierza do wzmocnienia obradzenia drzew o największej wartości genetycznej i hodowlanej.

Drzewostany nasienne rejestrowane w I części KRLMP są to drzewostany korzystnie wyróżniające się swoją jakością hodowlaną i użytkowaniem w latach dobrego urodzaju nasion danego gatunku. W drzewostanach tej kategorii dokonuje się zbioru szyszek i nasion, które są wykorzystywane do zakładania upraw gospodarczych.

Plantacje nasienne są obiektami hodowlanymi służącymi do produkcji nasion. Nasiona pozyskiwane z plantacji są wykorzystywane do produkcji materiału sadzeniowego przeznaczonego do zakła-

2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term excludes also: orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. Forest cover (the forest cover indicator) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the country.

Share of forest land in land area of the country is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the country without lands under waters (i.e. internal waters, surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034) — since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. According to the Law dated 7 VI 2001 on forest reproductive material (uniform text Journal of Laws 2017 item 116) forest genetic resources include: parents of family, seed tree stands as well as seed orchards. They are registered in the National Register of the Forest Basic Material (KRLMP).

Parents of family are trees chosen from among the best quality trees in seed stands. Graft saplings, used in the production of vegetative planting material (grafts) planted on **clonal seed orchards** as well as seeds for the production of seedlings used in establishing **ancestral seed orchards** are obtained from select trees.

Seed tree stands registered in KRLMP part II are selected and acknowledged, highly productive tree stands of high silvicultural value and healthiness, forming the base for obtaining seeds used in establishing registered **secondary crops**. These crops, upon reaching maturity, form the basis for obtaining seeds as tree stands of improved genetic quality. During the period of the stands serving their seeding purpose, they are excluded from felling and other utilisation, and their management is aimed at increasing crops of trees with the highest genetic and silvicultural value.

Seed tree stands registered in KRLMP part I are tree stands favourably distinguished by their silvicultural value and utilised for felling in years with high seed yields of a given species. Cones and seeds, which are used in establishing economic crops are collected in stands of this category.

Seed orchards are breeding areas used for the production of seeds. Seeds obtained from orchards are used in the production of planting material intended for establishing sec-

dania upraw pochodnych oraz plantacji gatunków drzew szybko rosnących.

5. Stan zdrowotny lasu jest pojęciem biologicznym, określającym stopień sprawności fizjologicznej i naturalnej odporności drzew, będący wypadkową czynników wewnętrznych (genetycznych) oraz zewnętrznych (środowiskowych). O stanie zdrowotnym lasu decyduje udział drzew żywych o różnym stopniu (klasie) uszkodzenia, ustalonym na podstawie szacunku defoliacji (ubytku) i odbarwienia aparatu asymilacyjnego według metodologii obowiązującej w Międzynarodowym Programie Koordynacyjnym Oceny i Monitorowania Wpływu Zanieczyszczeń Powietrza na Lasy (ICP-Forests), a mianowicie:

stopnie (klasy) uszkodzenia	defoliacja/odbarwienie aparatu asymilacyjnego
0 — bez uszkodzeń	0—10%
1 — uszkodzenia słabe	11—25
2 — uszkodzenia średnie	26—60
3 — uszkodzenia silne	powyżej 60%

6. Dane w podziale według sortymentów drzewnych (tabl. 38 i 44) opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

ondary crops and orchards of fast-growing tree species.

5. Forest condition is a biological term which refers to the level of physiological efficiency and natural resistance of the trees that is the result of internal (genetic) and external (environmental) factors. A forest's state of health is determined by the share of living trees with a varied degree (class) of damage, established on the basis of defoliation (loss) and discolouration of the needles and leaves in accordance with the methodology of the International Cooperative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests (ICP-Forests), namely:

degrees (classes) of damage	defoliation/discolouration of the needles and leaves
0 — none	0—10%
1 — slight	11—25
2 — moderate	26—60
3 — severe	above 60%

6. Data in the rows according to wood assortments (tables 38 and 44) were compiled on the basis of the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo
Agriculture
TABL. 1 (370). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^a w tys.	1509,1	1409,6	1410,7	1405,7	Agricultural holdings ^a in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne ...	1505,0	1405,5	1406,6	1401,8	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^a w tys. ha	14859,7	14545,3	14543,3	14620,3	Agricultural land area (as of June) ^a in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne ...	13212,4	13241,5	13294,2	13438,9	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^a w %:					Share in total sown area (as of June) ^a in %:
zbóż podstawowych	58,4	55,2	55,5	56,4	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	59,5	55,7	56,0	57,2	of which private farms
ziemniaków	3,6	2,7	2,8	3,0	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	3,9	2,9	3,0	3,1	of which private farms
roślin przemysłowych	11,7	11,1	10,2	11,1	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	9,7	9,6	8,7	9,6	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	35,9	37,9	38,9	41,1	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	34,3	35,6	37,4	39,4	of which private farms
zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych w przeliczeniu na zboża ^b	35,7	37,1	40,7	42,3	of cereals, potatoes and sugar beets in terms of cereals ^b
w tym gospodarstwa indywidualne	34,2	35,2	39,2	40,6	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{ac} na 100 ha użytków rolnych	48,2	46,3	45,3	46,7	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{ac} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne ...	49,6	46,2	44,9	46,3	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^a w %	46,1	41,0	39,3	38,7	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^a in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	46,3	41,0	39,2	38,6	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^a w %	9,3	8,1	7,9	7,8	Share of sows in pig stocks (as of June) ^a in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	9,4	8,2	7,9	7,8	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	263,1	316,3	339,6	348,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	258,4	297,4	314,0	330,6	of which private farms
Udział produkcji mięsa wieprzowego (łącznie z tłuszczami) w ogólnej produkcji żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w %	50,3	42,2	40,2	39,3	Share of pork production (including fats) in total production of animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	49,1	39,7	38,1	35,7	of which private farms
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	802	884	885	910	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	838	903	906	925	of which private farms
na 1 krowę	4487	5395	5563	5687	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4382	5307	5503	5597	of which private farms

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Według normatywnych współczynników (dzielników) przyjęto dla: zbóż — 1, ziemniaków — 7, buraków cukrowych — 12. c W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2017 — stan z 2016 r. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b According to standardisation factors (dividers) the following values were assumed for: cereals — 1, potatoes — 7, sugar beets — 12. c In 2015 for calculations horses stocks of 2013, in 2017 — as of 2016, were adopted. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

TABL. 1 (370). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Produkcja rolnicza (ceny bieżące) na 1 ha użytków rolnych w zł:					Agricultural output (current prices) per 1 ha of agricultural land in zł:
produkcja globalna	5686	6782	7107	7908	gross output
w tym gospodarstwa indywidualne	5644	6539	6881	7765	of which private farms
produkcja końcowa	4476	5585	5877	6628	final output
w tym gospodarstwa indywidualne	4384	5321	5621	6494	of which private farms
produkcja towarowa	3995	5102	5263	5819	market output
w tym gospodarstwa indywidualne	3820	4812	4892	5581	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^a na 100 ha użytków rolnych w szt.	9,5	.	10,3	.	Agricultural tractors (as of June) ^a per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ...	10,6	.	11,1	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{ae} na 1 ha użytków rolnych w kg	119,2	123,2	130,3	140,2	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{ae} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	112,7	117,3	127,0	136,8	of which private farms
Skup produktów rolnych w przeliczeniu na jednostki zbożowe na 1 ha użytków rolnych w dt	32,1	40,6	42,6	43,8	Procurement of agricultural products in terms of cereal units per 1 ha of agricultural land in dt
w tym gospodarstwa indywidualne ...	29,4	38,6	39,9	39,8	of which private farms

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2009/10, 2014/15, 2015/16 i 2016/17.

a In 2010 data of the Agricultural Census. e Concerns respectively the: 2009/10, 2014/15, 2015/16 and 2016/17 farming years.

TABL. 2 (371). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**
Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. ha in thous. ha				
O G Ó Ł E M	14859,7	14545,3	14543,3	14620,3	T O T A L
W tym gospodarstwa indywidualne	13212,4	13241,5	13294,2	13438,9	Of which private farms
W dobrej kulturze rolnej	14447,8	14398,2	14405,6	14490,1	In good agricultural condition
w tym gospodarstwa indywidualne ...	12900,4	13127,0	13182,9	13353,5	of which private farms
Pod zasiewami	10365,9	10753,0	10640,0	10757,0	Sown area
w tym gospodarstwa indywidualne ...	9107,1	9679,1	9615,8	9773,7	of which private farms
Grunty ugorowane	431,6	134,1	165,6	150,4	Fallow land
w tym gospodarstwa indywidualne ...	367,7	112,8	150,8	137,2	of which private farms
Uprawy trwałe	389,7	391,0	393,5	384,3	Permanent crops
w tym gospodarstwa indywidualne	378,8	374,1	386,9	377,8	of which private farms
w tym sady	366,7	349,9	376,5	362,0	of which orchards
w tym gospodarstwa indywidualne	358,4	345,2	371,2	357,4	of which private farms
Ogrody przydomowe	31,1	27,4	31,1	27,7	Kitchen gardens
w tym gospodarstwa indywidualne ...	30,6	27,2	31,0	27,6	of which private farms
Łąki trwałe	2578,3	2658,1	2698,0	2795,8	Permanent meadows
w tym gospodarstwa indywidualne ...	2418,6	2537,2	2589,4	2691,8	of which private farms
Pastwiska trwałe	651,2	434,7	477,5	374,9	Permanent pastures
w tym gospodarstwa indywidualne ...	597,6	396,7	408,9	345,3	of which private farms
Pozostałe	411,9	147,1	137,7	130,3	Others
W tym gospodarstwa indywidualne	312,0	114,6	111,3	85,5	Of which private farms

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (372). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**

Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa rolne Farms									Przeciętna powierzchnia gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thous.	o powierzchni użytków rolnych — w odsetkach with agricultural land area of — in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1 ha up to	1,01— —1,99	2,00— —4,99	5,00— —9,99	10,00— —14,99	15,00— —19,99	20,00— —49,99	50,00 ha i więcej and more		

OGÓŁEM

TOTAL

2010 ^a	1509,1	1,6	19,9	32,6	22,9	10,0	4,8	6,4	1,8	11,3	9,8
2015	1409,6	2,0	18,0	32,2	22,9	10,3	5,1	7,2	2,3	11,6	10,3
2016	1410,7	1,6	19,2	33,1	22,0	9,7	4,7	7,2	2,5	11,5	10,3
2017	1405,7	1,5	18,7	32,0	22,5	10,1	5,0	7,7	2,5	11,7	10,4

w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE O POWIERZCHNI POWYŻEJ 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH
of which PRIVATE FARMS EXCEEDING 1 ha OF AGRICULTURAL LAND

2010 ^a	1480,2	x	20,3	33,1	23,4	10,2	4,9	6,5	1,6	10,1	8,9
2015	1377,9	x	18,4	32,9	23,4	10,6	5,1	7,4	2,2	10,8	9,6
2016	1383,9	x	19,6	33,7	22,4	9,9	4,8	7,3	2,3	10,7	9,6
2017	1381,4	x	19,0	32,5	22,9	10,3	5,1	7,8	2,4	10,9	9,7

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (373). **PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO PRODUKCJI ROLNICZEJ**

GROSS AGRICULTURAL OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017 ^a	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^a		
	ceny bieżące current prices				ceny stałe ^b constant prices ^b								
	w mln zł		in mln zł		na 1 ha użytków rolnych w zł per 1 ha of agri- cultural land in zł	rok poprzedni=100 previous year=100						2005= =100	
Produkcja globalna	84484	98638	103357	115612	7908	102,2	99,1	103,4	105,5	96,1	107,1	103,0	126,0
Gross output													
w tym gospodarstwa indywidualne	74573	86586	91469	104351	7765	103,8	98,7	102,6	105,8	95,4	108,3	104,6	127,8
of which private farms													
Zużycie pośrednie	53307	64365	64426	65606	4488	104,4	99,9	98,1	104,6	102,6	98,2	102,1	113,9
Intermediate consumption													
w tym gospodarstwa indywidualne	46674	57117	57416	60381	4493	105,5	99,4	98,1	103,5	98,1	98,7	101,4	107,4
of which private farms													
Wartość dodana brutto ...	31177	34273	38931	50006	3420	99,1	97,7	113,7	90,6	84,7	110,6	103,8	112,8
Gross value added													
w tym gospodarstwa indywidualne	27899	29469	34053	43970	3272	101,0	97,5	114,6	91,7	90,1	111,5	106,5	124,8
of which private farms													

a Dane nieostateczne. b Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 467.

a Preliminary data. b See general notes, item 9 on page 467.

TABL. 5 (374). GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)

GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017 ^a	2010	2017 ^a	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		na 1 ha użytków rolnych w zł per 1 ha of agricultural land in zł		
Produkcja globalna	84484	98638	103357	115612	5686	7908	Gross output
w tym gospodarstwa indywidualne	74573	86586	91469	104351	5644	7765	of which private farms
Produkcja roślinna	44916	49436	52470	56107	3023	3838	Crop output
w tym gospodarstwa indywidualne	39539	43924	47204	50592	2992	3765	of which private farms
Produkcja zwierzęca	39568	49202	50887	59505	2663	4070	Animal output
w tym gospodarstwa indywidualne	35034	42662	44265	53759	2652	4000	of which private farms
Produkcja końcowa	66519	81227	85474	96911	4476	6628	Final output
w tym gospodarstwa indywidualne	57922	70461	74731	87272	4384	6494	of which private farms
Produkcja roślinna	28874	33800	36335	39424	1943	2696	Crop output
w tym gospodarstwa indywidualne	24688	29450	32100	35418	1869	2636	of which private farms
Produkcja zwierzęca	37645	47427	49139	57487	2533	3932	Animal output
w tym gospodarstwa indywidualne	33234	41011	42631	51854	2515	3858	of which private farms
Produkcja końcowa netto	57673	66934	71390	82770	3881	5661	Final net output
W tym gospodarstwa indywidualne	53136	59158	63547	74981	4022	5579	Of which private farms
Produkcja towarowa	59357	74203	76546	85072	3995	5819	Market output
w tym gospodarstwa indywidualne	50474	63714	65039	75002	3820	5581	of which private farms
Produkcja roślinna	26116	30816	31972	33437	1758	2287	Crop output
w tym gospodarstwa indywidualne	21648	26638	27099	28910	1638	2151	of which private farms
Produkcja zwierzęca	33241	43387	44574	51635	2237	3532	Animal output
w tym gospodarstwa indywidualne	28826	37076	37940	46092	2182	3430	of which private farms
Produkcja towarowa netto	50511	59910	62462	70931	3399	4289	Net market output
W tym gospodarstwa indywidualne	45687	52411	53856	62711	3458	5278	Of which private farms

a Dane nieostateczne.

a Preliminary data.

TABL. 6 (375). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^b				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkcja globalna	102,2	99,1	103,4	105,5	96,1	107,1	103,0	133,4	126,0	117,1	110,3
Gross output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	103,8	98,7	102,6	105,8	95,4	108,3	104,6	133,5	127,8	120,3	113,3
Produkcja roślinna	105,9	99,4	104,5	104,0	89,1	110,3	100,6	115,6	118,1	113,1	111,0
Crop output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	108,1	99,0	104,0	103,6	89,1	112,4	100,7	115,7	119,4	116,2	113,2
Produkcja zwierzęca	97,9	98,6	102,1	107,2	103,4	103,8	105,6	149,1	130,9	119,6	109,6
Animal output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	98,8	98,4	100,9	108,3	101,7	104,3	108,6	148,1	131,8	122,3	113,3

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 467. b Dane nieostateczne.

a See general notes, item 9 on page 467. b Preliminary data.

TABLE 6 (375). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (dok.)**
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^b				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkcja końcowa Final output	103,6	99,0	106,0	103,7	97,0	107,9	103,5	154,0	134,0	122,1	111,7
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	105,5	98,8	105,1	104,1	96,1	109,3	105,3	154,5	135,8	126,1	115,1
Produkcja roślinna Crop output	110,9	99,4	110,7	99,3	88,0	113,6	100,5	149,4	130,8	121,7	114,2
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	114,2	99,3	110,3	98,8	88,1	116,2	100,8	151,4	134,0	127,5	117,1
Produkcja zwierzęca Animal output	97,9	98,7	102,1	107,4	103,3	104,0	105,7	152,7	131,9	120,3	109,9
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	98,9	98,5	100,9	108,5	101,6	104,4	108,8	152,1	133,6	123,2	113,6
Produkcja towarowa Market output	103,8	101,2	104,7	102,1	99,3	105,7	102,9	153,3	138,0	121,1	108,8
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	106,8	101,4	104,1	102,1	98,4	105,1	105,3	153,6	140,6	125,4	110,7
Produkcja roślinna Crop output	108,3	101,9	107,3	96,0	94,1	109,5	99,8	141,1	131,5	117,1	109,3
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	113,6	102,1	107,5	94,7	94,5	108,5	99,9	139,5	133,5	121,0	108,4
Produkcja zwierzęca Animal output	100,1	100,7	102,5	106,9	102,8	103,1	105,1	159,2	139,9	123,0	108,4
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	101,6	100,9	101,4	108,0	100,9	102,8	109,0	160,8	141,9	126,9	112,1

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 467. b Dane nieostateczne.

a See general notes, item 9 on page 467. b Preliminary data.

TABLE 7 (376). **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**
 GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017 ^a	2010	2017 ^a	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT							
O G Ó Ł E M	84484	98638	103357	115612	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	44916	49436	52470	56107	53,2	48,5	Crop output
Zboża	15068	16316	16738	18740	17,9	16,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	12558	13381	13077	15004	14,9	13,0	of which basic
w tym:							of which:
pszenica	5980	7163	6580	7601	7,1	6,6	wheat
żyto	1520	1047	1154	1470	1,8	1,3	rye
jęczmień	1796	1684	1857	2193	2,1	1,9	barley
Ziemniaki	4094	3170	4533	4687	4,9	4,1	Potatoes
Przemysłowe	5497	6233	6915	7177	6,5	6,2	Industrial
buraki cukrowe	1653	1734	2675	2355	2,0	2,0	sugar beets
pozostałe	3844	4499	4240	4822	4,3	4,2	others
Warzywa	6276	9397	8461	10077	7,4	8,7	Vegetables
Owoce	3985	6416	6495	6093	4,7	5,3	Fruit
Siano łąkowe	2372	1457	1805	1848	2,8	1,6	Meadow hay
Pozostałe	7624	6447	7523	7485	9,0	6,5	Others

a Dane nieostateczne.

a Preliminary data.

TABL. 7 (376). GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (dok.)

GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017 ^a	2010	2017 ^a	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.)							
GROSS OUTPUT (cont.)							
Produkcja zwierzęca	39568	49202	50887	59505	46,8	51,5	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	20323	27981	29331	32829	24,1	28,4	Animals for slaughter ^b
w tym:							of which:
bydło (bez cieląt)	3406	5540	5806	6919	4,0	6,0	cattle (excluding calves)
cielęta	482	133	59,6	77,7	0,6	0,1	calves
trzoda chlewna	9270	10837	11267	1332,3	11,0	11,5	pigs
owce	22,6	16,7	19,6	17,3	0,0	0,0	sheep
drób	6890	11236	11954	12273	8,2	10,6	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	249	-90	464	872	0,3	0,8	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	13203	14652	14279	18514	15,6	16,0	Cows' milk
Jaja kurze	4146	5176	5392	5828	4,9	5,0	Hen eggs
Wełna nieprana owcza	5,3	3,1	5,1	6,3	0,0	0,0	Sheep's greasy wool
Obornik	1205	904	878	893	1,4	0,8	Manure
Pozostałe	437	576	538	562	0,5	0,5	Others
PRODUKCJA TOWAROWA							
MARKET OUTPUT							
O G Ó Ł E M	59357	74203	76546	85072	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	26116	30816	31972	33437	44,0	39,3	Crop output
Zboża	8101	8317	8671	9400	13,7	11,0	Cereals
w tym zboża podstawowe	7231	7023	7018	7763	12,2	9,1	of which basic cereals
w tym:							of which:
pszenica	4011	4727	4927	5375	6,8	6,3	wheat
żyto	1115	629	658	829	1,9	1,0	rye
jęczmień	780	674	641	723	1,3	0,8	barley
Ziemniaki	2288	1681	2460	2439	3,9	2,9	Potatoes
Przemysłowe	5048	5091	5152	5391	8,5	6,2	Industrial
buraki cukrowe	1616	1883	2643	2263	2,7	2,7	sugar beets
pozostałe	3432	3208	2509	3128	5,8	3,7	others
Warzywa	4455	7577	6460	8209	7,5	9,6	Vegetables
Owoce	3112	5328	5175	4937	5,2	5,8	Fruit
Siano łąkowe	1,8	4,5	2,2	1,4	0,0	0,0	Meadow hay
Pozostałe	3111	2817	4052	3060	5,2	3,6	Others
Produkcja zwierzęca	33241	43387	44574	51635	56,0	60,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	18655	26214	27271	30487	31,4	35,8	Animals for slaughter ^b
w tym:							of which:
bydło (bez cieląt)	3202	5226	5453	6526	5,4	7,7	cattle (excluding calves)
cielęta	387	104	49,9	65,7	0,7	0,1	calves
trzoda chlewna	8191	9895	10099	11832	13,8	13,9	pigs
owce	11,7	12,8	15,5	14,3	0,0	0,0	sheep
drób	6631	10765	11434	11830	11,2	13,9	poultry
Mleko krowie	10691	12212	12103	15881	18,0	18,7	Cows' milk
Jaja kurze	3478	4493	4768	4815	5,9	5,7	Hen eggs
Wełna nieprana owcza	4,5	2,8	4,3	5,4	0,0	0,0	Sheep's greasy wool
Pozostałe	412	465	428	447	0,7	0,5	Others

a Dane nieostateczne. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Preliminary data. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 8 (377). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPLODY	2010 ^a	2015	2016	2017	2010 ^a	2015	2016	2017	CROPS
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	w tys. ha				in thous. ha				
OGÓŁEM	10366	10753	10640	10757	9107	9679	9616	9774	TOTAL
Zboża	7597	7512	7400	7602	6853	6857	6773	7018	Cereals
zboża podstawowe	6054	5937	5900	6062	5415	5396	5381	5587	basic cereals
pszenica	2124	2395	2364	2392	1757	2051	2029	2086	wheat
ozima	1868	2080	1881	1950	1519	1753	1600	1666	winter
jara	256	315	483	442	238	298	428	420	spring
żyto	1060	725	775	873	996	684	741	838	rye
jęczmień	971	839	915	954	865	762	837	885	barley
ozimy	249	231	137	190	204	193	110	160	winter
jary	722	608	778	764	661	569	727	725	spring
owies	574	461	472	491	551	448	458	478	oats
pszenżyto	1325	1516	1374	1352	1246	1450	1316	1300	triticale
mieszanki zbożowe	1094	813	798	880	1087	810	795	878	cereal mixed
gryka i proso	116	92	108	97	108	87	102	94	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno	333	670	594	562	243	564	495	459	maize for grain
Strączkowe na ziarno	172	407	321	272	156	378	296	247	Pulses for grain
konsumpcyjne	43	91	98	71	40	84	93	67	consumer
pastewne	129	316	223	201	116	294	203	180	feed
Ziemniaki	375	292	301	321	358	279	286	306	Potatoes
Przemysłowe	1211	1191	1080	1205	881	932	840	946	Industrial
w tym:									of which:
buraki cukrowe	206	180	203	232	165	148	167	192	sugar beets
oleiste	985	994	862	956	697	767	658	738	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	945	947	823	914	661	725	624	700	of which rape and turnip rape
włókniste	0,6	0,9	0,6	1,3	0,6	0,8	0,5	1,2	fibrous
w tym len	0,5	0,3	0,2	0,2	0,5	0,3	0,1	0,1	of which flax
tytoń	16	13	12	13	16	13	12	13	tobacco
chmiel	1,7	1,5	1,2	1,7	1,6	1,4	1,1	1,6	hop
Pastewne	730	1056	1094	1046	618	960	1000	962	Feed
w tym:									of which:
okopowe	16	9	7	8	16	9	7	8	root plants
motylkowe wieloletnie	124	93	95	100	106	79	79	85	perennial legumes
kukurydza na zielonkę	395	555	597	596	331	495	538	544	maize for feed
Pozostałe uprawy ^b	281	295	444	311	241	273	421	295	Other crops ^b
w tym warzywa gruntowe ^c	138	151	190	170	131	141	179	160	of which ground vegetables ^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych oraz inne wcześniej nie wymienione. c W 2016 r. łącznie z powierzchnią upraw ekologicznych, zaklasyfikowanych w rejestrach administracyjnych jako warzywa.

a Data of the Agricultural Census. b Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting and others not elsewhere classified. c In 2016 including the area of organic crops, classified in the administrative registers as vegetables.

TABL. 9 (378). ZBIORY I PLONY ZIEMIOPŁODÓW^a
 CROP PRODUCTION AND YIELDS^a

L A T A Y E A R S Z I E M I O P Ł O D Y C R O P S	Zbiory w tys. t Production in thous. t		Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
Zboża 2011—2015	28743	24838	37,8	35,9
Cereals 2015	28003	24179	37,3	35,3
..... 2016	29849	26230	40,3	38,7
..... 2017	31925	28215	42,0	40,2
zboża podstawowe 2011—2015	21902	18819	37,2	35,3
basic cereals 2015	22491	19223	37,9	35,6
..... 2016	22929	20136	38,9	37,4
..... 2017	24909	22023	41,1	39,4
pszenica 2011—2015	10004	7934	44,6	41,5
wheat 2015	10958	8626	45,7	42,1
..... 2016	10828	8856	45,8	43,7
..... 2017	11666	9642	48,8	46,2
żyto 2011—2015	2731	2514	27,8	27,1
rye 2015	2013	1843	27,8	27,0
..... 2016	2200	2068	28,4	27,9
..... 2017	2674	2526	30,6	30,1
jęczmień 2011—2015	3335	2896	35,9	34,6
barley 2015	2961	2560	35,3	33,6
..... 2016	3441	3053	37,6	36,5
..... 2017	3793	3397	39,8	38,4
owies 2011—2015	1344	1294	27,6	27,5
oats 2015	1220	1180	26,5	26,3
..... 2016	1358	1311	28,7	28,6
..... 2017	1465	1417	29,8	29,6
pszenżyto 2011—2015	4489	4181	35,9	35,2
triticale 2015	5339	5013	35,2	34,6
..... 2016	5102	4848	37,1	36,8
..... 2017	5312	5040	39,3	38,8
mieszanki zbożowe 2011—2015	3097	3083	29,9	29,9
cereal mixed 2015	2250	2241	27,7	27,7
..... 2016	2415	2406	30,3	30,3
..... 2017	2847	2840	32,3	32,3
gryka i proso 2011—2015	134	127	13,3	13,5
buckwheat and millet 2015	106	101	11,5	11,7
..... 2016	162	153	15,0	14,9
..... 2017	147	141	15,1	15,1
kukurydza na ziarno 2011—2015	3610	2810	63,6	61,5
maize for grain 2015	3156	2613	47,1	46,3
..... 2016	4343	3536	73,2	71,5
..... 2017	4022	3211	71,5	69,9
Strączkowe na ziarno: Pulses for grain:				
konsumpcyjne 2011—2015	108	96	21,1	20,5
consumer 2015	172	155	18,8	18,4
..... 2016	219	206	22,3	22,3
..... 2017	173	163	24,3	24,2
pastewne 2011—2015	367	344	20,7	20,8
feed 2015	546	507	17,3	17,2
..... 2016	458	419	20,6	20,6
..... 2017	436	393	21,7	21,8

a W okresie wieloletnim — przeciętne roczne.
 a During long-term period — annual averages.

TABL. 9 (378). ZBIORY I PLONY ZIEMIOPŁODÓW^a (dok.)CROP PRODUCTION AND YIELDS^a (cont.)

LATA YEARS ZIEMIOPŁODY CROPS	Zbiory w tys. t Production in thous. t		Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
Ziemniaki 2011—2015	7708	7220	234	228
Potatoes	2015 6152	5674	210	204
	2016 8624	8037	287	281
	2017 8956	8390	279	274
Buraki cukrowe 2011—2015	11622	9542	589	595
Sugar beets	2015 9364	7798	520	526
	2016 13524	11337	665	678
	2017 15733	13068	679	681
Oleiste 2011—2015	2515	1780	27,9	26,3
Oilseeds	2015 2763	1950	27,8	25,4
	2016 2280	1713	26,4	26,0
	2017 2770	2108	29,0	28,6
w tym rzepak i rzepik 2011—2015	2476	1746	28,3	26,8
of which rape and turnip rape	2015 2701	1894	28,5	26,1
	2016 2219	1661	27,0	26,6
	2017 2697	2045	29,5	29,2
Len — słoma 2011—2015	0,8	0,8	15,4	15,7
Flax — straw	2015 0,4	0,4	14,0	16,1
	2016 0,3	0,3	18,9	19,9
	2017 1,4	1,2	8,0	8,4
Tytoń 2011—2015	33	33	22,1	22,1
Tobacco	2015 27	27	20,3	20,3
	2016 31	31	26,1	26,1
	2017 32	32	25,2	25,3
Chmiel 2011—2015	2,4	2,3	15,2	15,3
Hop	2015 2,3	2,2	15,7	15,9
	2016 2,0	1,9	16,1	16,2
	2017 3,3	3,1	19,5	19,7
Okopowe pastewne 2011—2015	650	641	439	443
Feed root plants	2015 338	336	360	361
	2016 314	312	436	436
	2017 353	352	451	452
Siano: Hay:				
z trwałych użytków zielonych 2011—2015	14956	14559	47,0	48,2
from permanent green land	2015 12399	11826	40,1	40,3
	2016 ^b 15546	15183	49,0	49,9
	2017 16516	16165	52,1	53,2
z roślin strączkowych 2011—2015	85	80	35,7	36,3
from pulses	2015 118	115	31,9	32,5
	2016 123	117	36,1	36,6
	2017 94	93	36,8	37,4
z roślin motylkowych 2011—2015	1857	1700	46,2	46,6
from legumes	2015 1669	1537	36,8	36,6
	2016 2038	1871	44,7	44,3
	2017 2021	1879	48,6	48,8
Słoma zbóż podstawowych 2011—2015	22226	19148	37,7	35,9
Straw from basic cereals	2015 22097	19044	37,2	35,3
	2016 20463	17948	34,4	33,0
	2017 24751	22050	40,8	39,5

a W okresie wieloletnim — przeciętne roczne. b Łącznie z powierzchnią wspólnot gruntowych uwzględnioną w gospodarstwach indywidualnych.

a During long-term period — annual averages. b Including the area of land communities taken into account in the private farms.

TABL. 10 (379). **ZBIORY I PLONY WARZYW**
 VEGETABLE PRODUCTION AND YIELDS

WARZYWA	2011— —2015 ^a	2015	2016	2017	2011— —2015 ^a	2015	2016	2017	VEGETABLES
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
Zbiory w tys. t	5279	4795	5610	5705	5069	4598	5321	5465	Production in thous. t
Warzywa gruntowe	4358	3793	4547	4583	4198	3641	4314	4404	Ground vegetables
w tym:									of which:
kapusta	1076	875	1018	1010	1072	872	1013	1007	cabbages
cebula	614	548	651	667	550	494	574	610	onions
marchew	793	678	822	827	754	653	776	792	carrots
buraki	334	297	341	336	329	293	337	333	beetroots
ogórki	264	221	261	249	260	215	256	244	cucumbers
pomidory	262	236	260	255	259	233	256	251	tomatoes
Warzywa z upraw pod osłoniemami	921	1002	1063	1122	871	957	1007	1061	Vegetables cultivated under covers
Plony warzyw gruntowych z 1 ha w dt									Yields of ground vegetables per 1 ha in dt
Kapusta	457	372	507	492	457	372	506	492	Cabbages
Cebula	253	219	245	257	246	214	235	250	Onions
Marchew	361	306	368	374	356	302	362	370	Carrots
Buraki	320	272	344	335	319	271	344	335	Beetroots
Ogórki	174	147	191	179	172	144	189	177	Cucumbers
Pomidory	250	222	287	274	249	222	290	273	Tomatoes

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

 TABL. 11 (380). **ZBIORY OWOCÓW W SADACH^a**
 FRUIT PRODUCTION IN ORCHARDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011— —2015 ^b	2015	2016	2017	2011— —2015 ^b	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	w tys. t in thous. t								
Zbiory owoców z drzew	3379	3582	4065	2656	3343	3545	4022	2628	Tree fruit production
w tym:									of which:
jabłka	2964	3169	3604	2441	2932	3137	3566	2416	Apples
gruszki	69,3	69,6	81,5	55,1	68,3	68,7	80,1	54,3	Pears
śliwki	99,5	94,9	110	58,4	98,8	94,2	109	58,0	Plums
wiśnie	179	179	195	71,6	177	177	193	71,0	Sour cherries
czereśnie	44,6	48,1	53,8	19,7	44,2	47,6	53,6	19,6	Sweet cherries
Zbiory owoców jagodowych	556	518	579	495	551	511	571	488	Berry fruit production
w tym:									of which:
truskawki	183	205	197	178	182	203	196	177	Strawberries
maliny	114	79,9	129	104	114	79,8	129	104	Raspberries
porzeczki	177	160	166	129	176	159	165	128	Currants
agrest	14,1	12,1	12,5	9,5	14,0	12,1	12,4	9,5	Gooseberries

a Do 2015 r. łącznie z produkcją poza sadami (w tym także w ogrodach przydomowych); zbiory truskawek dla każdego roku łącznie z ogrodami przydomowymi. b Przeciętne roczne (łącznie z produkcją poza sadami, w tym także w ogrodach przydomowych).

a Until 2015 including production outside of plantations (including kitchen gardens); production of strawberries in each year including kitchen gardens. b Annual averages (including production outside of plantations, in kitchen gardens as well).

TABL. 12 (381). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2016	2017	2010 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	ogółem		total		w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS									
Bydło	5742	5961	5939	6143	5400	5648	5631	5849	Cattle
w tym krowy	2646	2445	2332	2374	2499	2315	2207	2255	of which cows
Trzoda chlewna	15244	11640	10865	11353	13099	9182	8475	8955	Pigs
w tym lochy	1424	947	854	885	1225	750	673	700	of which sows
Owce	261	228	239	261	239	212	224	246	Sheep
w tym maciorki	168	143	143	169	157	133	133	159	of which ewes
Konie ^b	257	.	185	.	247	.	180	.	Horses ^b
W przeliczeniowych sztukach dużych ^c (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	7158	6740	6586	6824	6551	6112	5974	6222	In terms of large heads ^c (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	39	41	41	42	41	43	42	44	Cattle
w tym krowy	18	17	16	16	19	17	17	17	of which cows
Trzoda chlewna	103	80	75	78	99	69	64	67	Pigs
w tym lochy	9,6	6,5	5,9	6,0	9,3	5,7	5,1	5,2	of which sows
Owce	1,8	1,6	1,6	1,8	1,8	1,6	1,7	1,8	Sheep
w tym maciorki	1,1	1,0	1,0	1,2	1,2	1,0	1,0	1,2	of which ewes
Konie ^b	1,7	.	1,3	.	1,9	.	1,4	.	Horses ^b
W przeliczeniowych sztukach dużych ^c (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	48	46	45	47	50	46	45	46	In terms of large heads ^c (cattle, pigs, sheep and horses)

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Od 2010 r. na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata. c W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2017 r. — stan z 2016 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników) dla: bydła — 0,8, trzody chlewnej — 0,15, owiec — 0,08, koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b Since 2010 data on the basis of periodic survey conducted every three years. c In 2015 for calculations horses stocks of 2013, in 2017 — as of 2016, were adopted.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads for: cattle — 0,8, pigs — 0,15, sheep — 0,08, horses — 1,0.

TABL. 13 (382). **DRÓB^a**

Stan w końcu roku

POULTRY^a

End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Drób kurzy w tys. szt.	130959	139588	135814	176710	154024	Hens in thous. heads
w tym nioski	50659	49536	48350	53038	43617	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	1463	1213	859	953	918	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	7366	9008	8517	10846	9366	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	2672	3401	3673	3604	3553	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	881	960	934	1209	1146	Hens per 100 ha of agricultural land in heads
w tym nioski	341	341	332	363	325	of which laying hens

a W latach 2010 i 2015 w wieku powyżej 2 tygodni. b Łącznie z drobiem pozostałym.

a In 2010 and 2015 aged more than 2 weeks. b Including other poultry.

TABLE 14 (383). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		2010	2017	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	na 100 ha użytków rolnych w szt. per 100 ha of agricultural land in heads		
	w tys. szt.		in thous. heads					
Bydło (bez cieląt)	1331	1569	1664	1814	1741	9,0	12,4	Cattle (excluding calves)
Cielęta	663	149	70	25	23	4,5	0,2	Calves
Trzoda chlewna	19745	15773	15875	15447	11220	132,9	105,7	Pigs
Owce	129	78	94	89	83	0,9	0,6	Sheep
Konie	66	41	40	35	34	0,4	0,2	Horses

TABLE 15 (384). **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION, IMPORTS, EXPORTS AND CONSUMPTION OF MEAT, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w tys. t in thous. t				na 1 ha użytków rolnych per 1 ha of agricultural land		na 1 mieszkańca per capita		
							w kg	in kg	

W WADZE ŻYWEJ
IN LIVE WEIGHT

Produkcja żywca rzeźnego ...	5205	6157	6621	6857	350,3	469,0	135,1	178,5	Production of animals for slaughter
bydło (bez cieląt)	743	918	972	1091	50,0	74,6	19,3	28,4	cattle (excluding calves)
cielęta	55	14	6,1	2,4	3,7	0,2	1,4	0,1	calves
trzoda chlewna	2388	2354	2410	2428	160,7	166,1	62,0	63,2	pigs
owce	3,9	2,4	2,8	2,9	0,3	0,2	0,1	0,1	sheep
konie	38	23	23	20	2,5	1,3	1,0	0,5	horses
drób	1971	2840	3201	3307	132,7	226,2	51,2	86,0	poultry
kozy i króliki	6,3	6,1	5,7	5,8	0,4	0,4	0,1	0,2	goats and rabbits

W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ
IN POST-SLAUGHTER WARM WEIGHT

Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3909	4601	4939	5097	263,1	348,6	101,5	132,7	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	3703	4351	4670	4815	249,2	329,3	96,1	125,3	meat and fats
wołowe	389	476	501	562	26,2	38,4	10,1	14,6	beef
cielęce	33	8,3	3,6	1,4	2,2	0,1	0,9	0,0	veal
wieprzowe	1863	1836	1880	1894	125,4	129,5	48,4	49,3	pork
baranie	1,8	1,1	1,3	1,3	0,1	0,1	0,0	0,0	mutton
końskie	20	13	12	11	1,3	0,7	0,5	0,3	horseflesh
drobiowe	1380	1988	2241	2316	92,9	158,4	35,8	60,3	poultry
kozie i królicze ^a	16	29	31	30	1,1	2,1	0,4	0,8	goat and rabbit ^a
podroby	206	250	269	282	13,9	19,3	5,4	7,4	pluck

a łącznie z dziczyzną.
a Including game.

TABLE 15 (384). **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)**
 PRODUCTION, IMPORTS, EXPORTS AND CONSUMPTION OF MEAT, FATS AND PLUCK (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w tys. t in thous. t				na 1 ha użytków rolnych per 1 ha of agricultural land		na 1 mieszkańca per capita		
					w kg	in kg			

W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ (dok.)
 IN POST-SLAUGHTER WARM WEIGHT (cont.)

Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	86	226	226	231	5,8	15,8	2,2	6,0	Live animal imports in terms of meat (including fats)
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	62	34	38	31	4,2	2,1	1,6	0,8	Live animal exports in terms of meat (including fats)
Niezbilansowane różnice wag ^b	-1,1	31	22	41	-0,1	2,8	0,0	1,1	Unbalanced weight differences ^b
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów) z uboju	3932	4824	5149	5339	264,6	365,2	102,1	139,0	Production (meat, fats and pluck) from slaughter
mięso i tłuszcze	3727	4543	4852	5018	250,8	343,2	96,8	130,6	meat and fats
podroby	205	281	297	321	13,8	22,0	5,3	8,4	pluck

UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA
 WEIGHT LOSSES IN SLAUGHTERING AS A RESULT OF COOLING

Ubytki | 51 | 61 | 64 | 66 | 3,4 | 4,5 | 1,3 | 1,7 | Losses

W WADZE SCHŁODZONEJ
 IN COOLED WEIGHT

Produkcja z uboju	3881	4763	5085	5273	261,2	360,7	100,7	137,2	Production from slaughter
mięso	3327	4088	4388	4543	223,9	310,8	86,5	118,2	meat
wołowe	373	441	470	525	25,1	35,9	9,7	13,7	beef
cielęce	22	5,9	3,1	3,5	1,5	0,2	0,6	0,1	veal
wieprzowe	1516	1581	1607	1627	102,0	111,3	39,4	42,3	pork
baranie	1,0	0,7	0,7	0,8	0,1	0,1	0,0	0,0	mutton
końskie	14	9,7	9,4	8,7	0,9	0,6	0,4	0,2	horseflesh
drobiowe	1386	2021	2267	2348	93,3	160,6	36,0	61,1	poultry
kozy i królicze ^a	15	29	31	30,5	1,0	2,1	0,4	0,8	goat and rabbit ^a
podroby	204	279	295	319	13,7	21,8	5,3	8,3	pluck
tłuszcze	350	396	402	411	23,6	28,1	9,1	10,7	fats
Uzysk tłuszczów poubojowych	10	1,3	1,2	1,5	0,7	0,1	0,3	0,0	Post-slaughter fats obtained
Ubytki w uboju i przetwórstwie	131	192	195	198	8,8	13,5	3,4	5,2	Losses during slaughtering and processing
Import ^c	649	816	830	865	43,7	59,2	16,8	22,5	Imports ^c
Eksport ^c	1346	2270	2497	2815	90,6	192,6	34,9	73,3	Exports ^c
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów i rezerw	+12	-8,9	-6,5	-7,1	+0,8	-0,5	+0,3	-0,2	Decreases (+) or increases (-) in stock and reserves
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	3075	3109	3218	3118	206,9	213,3	79,8	81,1	Consumption (meat, pluck and fats)
mięso i podroby ^d	2834	2885	2982	2868	190,7	196,2	73,5	74,6	meat and pluck ^d
mięso	2690	2724	2820	2695	181,0	184,3	69,8	70,1	meat
wołowe	91	46	79	123	6,1	8,4	2,4	3,2	beef
wieprzowe	1626	1591	1566	1469	109,4	100,5	42,2	38,2	pork
drobiowe	948	1043	1122	1060	63,8	72,5	24,6	27,6	poultry
pozostałe	25	44	53	43	1,7	2,9	0,6	1,1	others
podroby	144	161	162	173	9,7	11,9	3,7	4,5	pluck
tłuszcze z uboju	241	224	236	250	16,2	17,1	6,3	6,5	fats from slaughter

a Łącznie z dziczyzną. b Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie zwierzętami rzeźnymi. c Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. d Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

a Including game. b Weight differences between the production of animals for slaughter in terms of meat and the production of meat, fats and pluck obtained from slaughter; including weight losses in the turnover of animals for slaughter. c Raw meat, pluck and fats as well as products in terms of meat. d Including meat and pluck designated for processing.

TABL. 16 (385). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO, JAJ KURZYCH I WEŁNY NIEPRANEJ OWCEZ**

PRODUCTION OF COWS' MILK, HEN EGGS AND SHEEP'S GREASY WOOL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011— —2015 ^a	2015	2016	2017	2011— —2015 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
Produkcja mleka w mln l ...	12433	12859	12867	13305	11528	11959	12047	12433	Milk production in mln l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	5000	5395	5563	5687	4889	5307	5503	5597	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	10136	10474	10600	10998	8181	8636	8003	9359	Egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt. ...	213	223	219	218	210	222	211	226	Average annual number of eggs per laying hen in units
Produkcja wełny w t	707	701	774	852	662	662	745	818	Wool production in t
Przeciętna roczna ilość wełny od 1 owcy w kg	3,2	3,2	3,3	3,3	3,0	3,3	3,4	3,4	Average annual quantity of wool per sheep in kg

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

Uwaga do tabl. 17—20

Bilanse produktów rolniczych (roślinnych i zwierzęcych) opracowano w dostosowaniu do zaleceń Eurostatu.

Note to tables 17—20

Agricultural products balance sheets (crop and animal) were compiled according to Eurostat requirements.

TABL. 17 (386). **BILANS ZBÓŻ^a**CEREALS BALANCE SHEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2014/15	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
	w tys. t in thous. t				
Przychód	31934	34177	31198	32398	Resource
Produkcja (zbiory)	29827	31946	28003	29849	Production
Import	2029	1741	2293	2372	Imports
Zmniejszenie zapasów ^b	78	490	902	177	Decrease in stocks ^b
Rozchód	31934	34177	31198	32398	Use
Eksport	2715	7166	6302	7446	Exports
Zużycie krajowe	27526	26404	24745	24524	Domestic uses
siew	1767	1670	1602	1174	sowing
straty	1271	1135	908	971	losses
spasanie	16914	16097	15250	15517	feeding
zużycie przemysłowe ^c	2360	2576	2140	2021	industrial uses ^c
spożycie	5214	4926	4845	4841	consumption
Zwiększenie zapasów ^b	1693	607	151	428	Increase in stocks ^b

a Pszenica, żyto, jęczmień, owies i mieszanki zbożowe, pszenżyto, kukurydza na ziarno, zboża pozostałe (proso, gryka). b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu. c Bez przemiału zbóż.

a Wheat, rye, barley, oats and cereal mixed, triticale, maize for grain, other cereals (millet, buckwheat). b Stocks in industrial processing and trade. c Excluding grain milling.

TABL. 18 (387). **BILANS ZIEMNIAKÓW^a**
 POTATOES BALANCE SHEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2014/15	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
	w tys. t		in thous. t		
Przychód	10077	8063	6723	9347	Resource
Produkcja (zbiory)	9703	7690	6314	8872	Production
Import	374	373	409	475	Imports
Rozchód	10077	8063	6723	9347	Use
Eksport	472	699	729	843	Exports
Zużycie krajowe	9605	7364	5994	8504	Domestic uses
sadzenie	1355	751	775	882	planting
straty	900	544	413	628	losses
spasanie	2279	1724	1377	1863	feeding
zużycie przemysłowe	651	495	402	1294	industrial uses
w tym na skrobię	610	448	350	1250	of which for starch
spożycie	4420	3850	3027	3837	consumption

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory.
 a Including potatoes designated for processing.

TABL. 19 (388). **BILANS MLEKA KROWIEGO ŚWIEŻEGO^a**
 FRESH COWS' MILK BALANCE SHEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln l		in mln l		
Przychód	12898	14530	14666	15018	Resource
Produkcja	11921	12859	12867	13305	Production
Import	977	1630	1771	1713	Imports
Zmniejszenie zapasów ^b	—	41	28	—	Decrease in stocks ^b
Rozchód	12898	14530	14666	15018	Use
Eksport	2764	3485	3972	4449	Exports
Zużycie krajowe	10133	11045	10694	10490	Domestic uses
straty	24	26	26	26	losses
spasanie	550	590	600	610	feeding
spożycie	9559	10429	10068	9854	consumption
Zwiększenie zapasów ^b	1	—	—	79	Increase in stocks ^b

a Łącznie z przeznaczonym na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu.
 a Including milk designated for processing. b Stocks in industrial processing and trade.

TABL. 20 (389). **BILANS JAJ^a**
 EGGS BALANCE SHEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. t		in thous. t		
Przychód	669	611	624	626	Resource
Produkcja	637	590	598	603	Production
Import	32	21	26	23	Imports
Rozchód	669	611	624	626	Use
Eksport	177	262	274	336	Exports
Zużycie krajowe	492	349	350	290	Domestic uses
jaja do wylęgu	67	84	90	94	eggs for hatching
straty	2	1	1	1	losses
spasanie	1	1	1	1	feeding
zużycie przemysłowe	1	1	1	1	industrial uses
spożycie	421	262	257	193	consumption

a Kurze, kaczce, gęsie i indycze; łącznie z przeznaczonymi na przetwory.
 a Hen, duck, geese and turkey eggs; including eggs designated for processing.

TABL. 21 (390). **CIĄGNIKI ROLNICZE**

Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2013	2016	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M TOTAL				
W tysiącach sztuk	1418,4	1436,1	1491,7	In thousand units
Przeciętna nominalna moc silnika w kW	37,9	42,5	45,3	Average nominal motor power in kW
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	11	10	9,7	Agricultural land area per tractor in ha
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS				
W tysiącach sztuk	1395,7	1418,7	1473,3	In thousand units
Przeciętna nominalna moc silnika w kW	37,4	42,1	44,9	Average nominal motor power in kW
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	9,5	9,4	9,0	Agricultural land area per tractor in ha

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 22 (391). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**

CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10 ^a	2014/15	2015/16	2016/17		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	1771	1792	1895	2050	1839	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	1024	1004	1043	1151	1022	nitrogenous
fosforowe	352	304	326	343	314	phosphatic
potasowe	396	485	527	556	503	potassic
Nawozy wapniowe	591	568	995	775	627	Lime fertilizers
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	119,2	123,2	130,3	140,2	136,8	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	68,9	69,0	71,7	78,7	76,1	nitrogenous
fosforowe	23,7	20,9	22,4	23,5	23,4	phosphatic
potasowe	26,6	33,3	36,2	38,0	37,4	potassic
Nawozy wapniowe	39,8	39,0	68,4	53,0	46,7	Lime fertilizers

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z wieloskładnikowymi.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers.

TABL. 23 (392). **SPRZEDAŻ ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN**
SALES OF PLANT PROTECTION PRODUCTS

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN	2010	2015	2016	2017	PLANT PROTECTION PRODUCTS
	w t in t				
W masie towarowej	51613	67298	68106	71446	In commodity mass
Owadobójcze	2945	4687	4569	5440	Insecticides
Grzybobójcze i zaprawy nasienne	12867	18268	18253	17429	Fungicides and seed treatments
Chwastobójcze	30228	38799	39544	43030	Herbicides
Regulatory wzrostu	3014	4293	4251	4261	Plants growth regulators
Gryzoniobójcze	147	56	46	1	Rodenticides
Pozostałe	2412	1195	1443	1285	Others
W substancji czynnej	19449	24006	24463	25075	In active substance

TABL. 24 (393). **BYDŁO, OWCE I KONIE WPISANE DO KSIĄG INWENTARZA ZARODOWEGO**
Stan w końcu roku
CATTLE, SHEEP AND HORSES IN BREEDING REGISTERS
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Bydło: buhaje	2080	2905	3014	2765	Cattle: bulls
krowy	578093	692167	697291	725147	cows
Owce — maciorki	70607	86282	88019	85503	Sheep — ewes
Konie: ogiery	3705	3225	3185	2886	Horses: stallions
klacze	19239	17089	17019	15662	mares

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskiego Związku Owcarskiego oraz Polskiego Związku Hodowców Koni.

S o u r c e: data of the Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers, the Polish Union of Sheep-Farmers and the Polish Horse Breeders Association.

TABL. 25 (394). **INSEMINACJA KRÓW**
ARTIFICIAL INSEMINATION OF COWS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Punkty inseminacyjne (stan w dniu 31 XII)	3432	6770	9143	9413	Insemination facilities (as of 31 XII)
Krowy i jałówki inseminowane:					Cows and heifers inseminated:
w tysiącach sztuk	2282	2295	2175	2045	in thousand heads
w % ogólnej liczby krów i jałówek ^a	78,7	86,1	85,4	78,5	in % of total cows and heifers ^a

^a Do obliczenia relacji przyjęto ogólną liczbę krów i jałówek według stanu w czerwcu.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a For calculating the ratio, the total number of cows and heifers as of June was adopted.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 26 (395). **SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2016	2017	AGRICULTURAL PRODUCTS
CENY BIEŻĄCE CURRENT PRICES W milionach złotych In million zlotys					
O G Ó Ł E M	41324,5	57040,2	58446,1	65308,6	T O T A L
Produkty roślinne	13777,6	18600,1	18838,4	19545,4	Crop products
w tym:					of which:
Zboża	5241,3	7492,6	7558,5	8087,5	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	4575,7	6287,0	6227,8	6742,0	basic cereals
pszenica	3358,1	4541,1	4750,7	5165,7	wheat
żyto	397,0	458,2	409,6	505,2	rye
jęczmień	418,5	536,9	475,7	522,6	barley
owies i mieszanki zbożowe	36,0	57,6	58,2	59,8	oats and cereal mixed
pszenżyto	366,1	693,2	533,6	488,7	triticale
kukurydza na ziarno	650,2	1190,6	1308,5	1317,0	maize for grain
w tym zboża konsumpcyjne i paszo- we	5195,4	7406,9	7502,7	8015,9	of which consumer and for feeds cer- eals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	4536,3	6208,0	6182,7	6683,6	basic cereals
pszenica	3339,7	4503,8	4728,8	5139,5	wheat
żyto	394,3	450,7	407,3	501,0	rye
jęczmień	410,7	523,0	467,0	511,3	barley
owies i mieszanki zbożowe	33,6	53,5	55,7	56,3	oats and cereal mixed
pszenżyto	358,0	677,0	523,9	475,5	triticale
kukurydza na ziarno	643,9	1184,2	1298,0	1304,5	maize for grain
Strączkowe konsumpcyjne ^a	14,0	27,8	30,3	38,6	Consumer pulses ^a
Ziemniaki	417,7	610,9	722,8	673,9	Potatoes
Buraki cukrowe	1089,2	1277,3	1543,6	1408,2	Sugar beets
Rzepak i rzepik	2539,0	2857,0	2176,4	2728,6	Rape and turnip rape
w tym przemysłowy	2535,4	2838,9	2175,0	2726,3	of which industrial
Warzywa	1291,3	1817,0	1771,2	1808,6	Vegetables
Owoce	1904,2	3211,6	2769,8	3299,5	Fruit
Siano łąkowe	1,8	4,5	2,2	1,4	Meadow hay
Słoma zbóż podstawowych	15,4	24,5	24,9	24,7	Straw from basic cereals
Produkty zwierzęce	27546,9	38440,1	39607,7	45763,2	Animal products
w tym:					of which:
Bydło (bez cieląt)	2797,4	5008,0	4837,8	5957,7	Cattle (excluding calves)
Cielęta	119,0	140,7	91,2	63,7	Calves
Trzoda chlewna	7731,9	9665,4	10827,5	11388,0	Pigs
Owce	10,0	12,0	14,8	13,3	Sheep
Konie	102,1	120,1	117,3	116,4	Horses
Drób	6245,8	10550,8	10856,2	11606,3	Poultry
Mleko krowie	9338,2	11983,7	11972,3	15731,0	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	349,0	246,6	105,2	205,6	Consumer hen eggs
Wełna nieprana owcza	0,9	1,0	0,7	0,5	Sheep's greasy wool

a Bez materiału siewnego.

a Excluding sowing.

TABL. 26 (395). SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)

PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2016	2017	AGRICULTURAL PRODUCTS
CENY BIEŻĄCE (dok.) CURRENT PRICES (cont.)					
Na 1 ha użytków rolnych w zł Per 1 ha of agricultural land in zł					
OGÓŁEM	2781	3922	4019	4467	TOTAL
Produkty: roślinne	927	1279	1295	1337	Products: crop
zwierzęce	1854	2643	2724	3130	animal
Udział skupu w końcowej produkcji rolniczej w % Share of procurement in final agricultural output in %					
OGÓŁEM	62,1	69,8	75,0	67,4	TOTAL
W PRZELICZENIU NA JEDNOSTKI ZBOŻOWE ^b IN TERMS OF CEREAL UNITS ^b					
W milionach ton In million tonnes					
OGÓŁEM	477,7	590,4	619,5	639,3	TOTAL
Produkty: roślinne	171,1	203,9	218,0	220,2	Products: crop
zwierzęce	306,6	386,5	401,5	419,1	animal
Na 1 ha użytków rolnych w dt Per 1 ha of agricultural land in dt					
OGÓŁEM	32,1	40,6	42,6	43,8	TOTAL
Produkty: roślinne	11,5	14,0	15,0	15,1	Products: crop
zwierzęce	20,6	26,6	27,6	28,7	animal

b Jednostka zbożowa jest to przeciętna wartość energetyczna i białkowa 1 dt zbóż.

b A cereal unit is the average energy and protein equivalent of 1 dt of cereals.

TABL. 27 (396). DYNAMIKA SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny stałe^a)INDICES OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
OGÓŁEM	99,6	106,3	106,7	108,5	99,7	102,8	99,9	195,9	149,7	125,5	102,7
Produkty roślinne	96,5	117,1	107,0	107,6	93,8	105,2	99,7	187,5	161,5	127,9	104,9
Produkty zwierzęce	101,2	100,6	106,6	108,9	102,5	101,7	100,0	195,9	142,4	123,3	101,7
Animal products											

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 467.

a See general notes, item 9 on page 467.

TABLE 28 (397). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2016	2017	AGRICULTURAL PRODUCTS
O G Ó Ł E M T O T A L					
Zboża w tys. t	9383,2	12005,0	12776,0	12927,1	Cereals in thous. t
w tym:					of which:
zboża podstawowe	8275,4	9896,7	10299,9	10488,6	basic cereals
pszenica	5603,2	6785,5	7652,7	7768,8	wheat
żyto	940,6	889,5	790,9	921,5	rye
jęczmień	850,9	877,2	814,4	850,7	barley
owies i mieszanki zbożowe	103,4	117,3	112,4	114,5	oats and cereal mixed
pszennyto	777,3	1227,2	929,5	833,1	triticale
kukurydza na ziarno	1098,1	2098,9	2461,5	2416,2	maize for grain
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	9322,6	11889,8	12705,7	12839,4	of which consumer and for feeds cer-
w tym:					eals
zboża podstawowe	8221,2	9787,5	10239,2	10412,2	of which:
pszenica	5581,0	6739,4	7624,9	7736,1	basic cereals
żyto	936,1	876,5	787,3	916,4	wheat
jęczmień	838,6	856,8	802,3	835,2	rye
owies i mieszanki zbożowe	98,1	110,7	108,6	109,4	barley
pszennyto	767,4	1204,1	916,1	815,1	oats and cereal mixed
kukurydza na ziarno	1091,6	2092,9	2452,0	2405,4	triticale
maize for grain					
Strączkowe konsumpcyjne ^a w tys. t	5,1	9,6	12,0	17,1	Consumer pulses ^a in thous. t
Ziemniaki w tys. t	1143,4	1530,4	1881,8	1818,9	Potatoes in thous. t
Buraki cukrowe w tys. t	9631,9	10687,4 ^b	13242,1	14724,5	Sugar beets in thous. t
Rzepak i rzepik w tys. t	1986,1	1898,3	1346,2	1730,6	Rape and turnip rape in thous. t
w tym przemysłowy	1984,5	1886,2	1345,8	1729,6	of which industrial
Warzywa w tys. t	1370,5	1652,0	1740,7	1847,9	Vegetables in thous. t
Owoce w tys. t	1615,1	2554,7	2539,7	2085,9	Fruit in thous. t
Siano łąkowe w tys. t	11,4	35,2	13,5	8,3	Meadow hay in thous. t
Słoma zbóż podstawowych w tys. t	121,4	198,3	160,2	149,5	Straw from basic cereals in thous. t
Żywiec rzeźny ^c w tys. t	4448,9	5795,8	6108,4	6359,3	Animals for slaughter ^c in thous. t
bydło (bez cieląt)	613,5	832,1	818,0	938,3	cattle (excluding calves)
cielęta	13,5	14,6	9,3	6,4	calves
trzoda chlewna	1988,3	2250,4	2314,9	2255,4	pigs
owce	1,5	1,6	2,0	2,0	sheep
konie	17,7	16,3	14,8	13,0	horses
drób	1814,4	2680,8	2949,4	3144,2	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso					Animals for slaughter in terms of meat
(łącznie z tłuszczami) ^d w tys. t	3161,8	4083,4	4308,4	4456,9	(including fats) ^d in thous. t
Mleko krowie w mln l	8760,9	10567,4	10809,6	11312,9	Cows' milk in mln l
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt.	1813,2	1079,2	520,2	767,5	Consumer hen eggs in mln units
Wełna nieprana owcza w t	207,0	373,2	206,1	156,7	Sheep's greasy wool in t

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND

Zboża podstawowe ^e w kg	557	680	708	717	Basic cereals ^e in kg
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso					Animals for slaughter in terms of meat
(łącznie z tłuszczami) ^d w kg	213	281	296	305	(including fats) ^d in kg
Mleko krowie w l	590	727	743	774	Cows' milk in l

a Bez materiału siewnego. b Łącznie ze skupem ze zbiorów z poprzedniego roku. c W wadze żywej. d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. e Łącznie z mieszankami zbożowymi.

a Excluding sowing. b Including procurement from the production of previous year. c In live weight. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. e Including cereal mixed.

TABLE 29 (398). **SKUP ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH**
PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEAR

ZIEMIOPŁODY	2009/10	2014/15	2015/16	2016/17	CROPS
	w tys. t		in thous. t		
Zboża	9113,1	12551,6	11943,7	12879,9	Cereals
w tym zboża podstawowe ^a	8139,8	10156,9	10098,5	10228,7	of which basic cereals ^a
w tym: pszenica	5111,2	7082,7	7083,4	7682,6	of which: wheat
żyto	1298,1	934,9	868,7	809,9	rye
pszenżyto	755,6	1146,9	1169,9	796,6	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	9043,1	12466,5	11831,1	12803,2	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe ^a	8077,5	10081,6	9992,0	10161,9	of which basic cereals ^a
w tym: pszenica	5086,4	7052,1	7036,3	7653,3	of which: wheat
żyto	1292,4	930,1	856,2	806,0	rye
pszenżyto	742,6	1128,4	1147,0	781,7	triticale
Ziemniaki	1153,6	1681,4	1517,3	1883,1	Potatoes

a Łącznie z mieszankami zbożowymi.

a Including cereal mixed.

Łowiectwo Hunting

TABLE 30 (399). **NIKTÓRE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
Stan w dniu 10 III
SELECTED GAME SPECIES^a
As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2016	2017	GAME SPECIES
	w tys. szt.		in thous. heads		
Łosie	8,4	19	20	21	Moose
Jelenie	180	214	219	287	Deer
Daniele	23	28	29	30	Fallow deer
Samy	822	871	891	950	Roe deer
Dziki	250	265	250	216	Wild boars
Lisy	198	202	202	200	Foxes
Zające	559	710	753	791	Hares
Muflony	2,8	2,9	3,0	3,4	Mouflons
Bażanty	463	521	526	545	Pheasants
Kuropatwy	388	284	277	292	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny prowadzonych przez instytucje naukowo-dydaktyczne.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding animals breeding centres run by educational and scientific institutions.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABLE 31 (400). **ODSTRZAŁ, ODŁÓW I ZASIEDLENIE NIEKTÓRYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a**
 SELECTED SPECIES OF GAME SHOT, TRAPPED AND STOCKED^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2016/17	2017/18	GAME SPECIES
Odstrzał w tys. szt.:					Shot in thous. heads:
jelenie	54	89	93	94	deer
daniele	6,4	9,6	10	9,5	fallow deer
sarny	161	203	214	215	roe deer
dziki	233	342	312	341	wild boars
lisy	142	160	155	154	foxes
zające	18	15	17	11	hares
bażanty	104	129	115	102	pheasants
kuropatwy	3,1	2,7	2,9	2,1	partridges
Odłów w szt.:					Trapped in heads:
dziki	151	117	131	36	wild boars
zające	310	150	218	190	hares
Zasiedlenie ^c w tys. szt. — bażanty	97	98	94	97	Stocked ^c in thous. heads — pheasants

a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego, tzn. obejmują okres od 1 IV do 31 III (np. łowiecki rok gospodarczy 2017/18 oznacza okres od 1 IV 2017 r. do 31 III 2018 r.). b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny prowadzonych przez instytucje naukowo-dydaktyczne. c Wprowadzanie do łowiska w celu urozmaicenia struktury gatunkowej zwierząt łownych; dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzierżawionych kołom łowieckim Polskiego Związku Łowieckiego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Data concern the hunting year, i.e., cover the period from 1 IV to 31 III (e.g. the 2017/18 hunting year covers the period from 1 IV 2017 to 31 III 2018). b Data excluding animals breeding centres run by educational and scientific institutions. c Introduced into hunting grounds in order to diversify the game stock; data concern exclusively districts leased to hunting clubs of the Polish Hunting Association.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Leśnictwo Forestry

TABLE 32 (401). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM w tys. ha	9328,9	9420,1	9434,8	9447,0	TOTAL in thous. ha
Lasy	9121,4	9214,9	9230,0	9242,4	Forests
Publiczne	7435,6	7449,8	7456,1	7460,1	Public
własność Skarbu Państwa	7351,9	7344,7	7351,3	7354,8	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	7072,4	7099,6	7104,7	7110,0	managed by the State Forests
parki narodowe	183,7	185,3	185,6	185,6	national parks
własność gmin	83,7	84,2	84,0	84,2	gmina owned
pozostałe	20,9	20,9	21,1	other
Prywatne	1685,7	1765,1	1773,9	1782,3	Private
w tym własność:					of which property of:
osób fizycznych	1586,9	1661,1	1669,1	1676,5	natural persons
wspólnot gruntowych	67,0	64,8	64,9	64,4	land cooperatives
Grunty związane z gospodarką leśną	207,6	205,2	204,7	204,5	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	29,2	29,5	29,5	29,6	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ KRAJU w %	30,5	30,8	30,8	30,9	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE COUNTRY in %

Uwaga do tablic 33—35

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów przeprowadzonej w latach 2013—2017 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 33—35

Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2013—2017 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 33 (402). **POWIERZCHNIA LASÓW**

FOREST AREA

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW

BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w tys. ha Grand total in thous. ha	W tym — w % ogółem — powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area							
		razem total	drzewostany tree stands					V i wyższe and higher (81 lat i więcej years and older)	w klasie odnowie- nia ^a i o budowie przerę- bowej in re- stocking class ^a with a selection structure
			w klasie wieku in age group						
			I (1—20 lat years)	II (21—40)	III (41—60)	IV (61—80)			
OGÓŁEM	9230,0	96,7	11,9	15,0	24,5	19,6	22,6	3,1	
TOTAL									
Lasy publiczne	7456,1	97,2	12,1	14,1	22,7	19,4	25,5	3,4	
Public forests									
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	7104,7	97,3	12,5	14,2	22,6	19,4	25,2	3,4	
of which managed by the State Forests									
Lasy prywatne	1773,9	94,5	10,6	19,0	32,4	20,8	10,2	1,5	
Private forests									

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Grand total		Lasy publiczne Public forests		Lasy prywatne Private forests	SPECIES OF TREES
			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests		
	w tys. ha in thous. ha	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM	9230,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	6321,2	68,4	69,4	70,3	64,8	Coniferous trees
w tym: sosna	5369,2	58,0	59,0	60,2	54,9	of which: pine
świerk	551,5	6,0	6,2	6,0	4,9	spruce
jodła	291,5	3,2	2,9	2,8	4,3	fir
Drzewa liściaste	2908,8	31,6	30,6	29,7	35,2	Broadleaved trees
w tym: buk	551,1	6,0	6,7	6,2	2,8	of which: beech
dąb	709,7	7,7	8,2	8,2	5,6	oak
grab	148,8	1,6	1,3	1,3	3,0	hornbeam
brzoza	667,2	7,2	6,6	6,7	9,8	birch
olsza	521,6	5,7	5,0	4,8	8,4	alder
osika	74,4	0,8	0,4	0,4	2,4	aspen
topola	6,4	0,1	0,1	0,0	0,1	poplar

a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Including class for restocking.

Source: data of the General Directorate of the State Forests.

TABLE 34 (403). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
 GROWING STOCK OF STANDING WOOD
 A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
 BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a Gross grand total timber ^a in hm ³	W tym — w % ogółem — na powierzchni zalesionej Of which in wooded area in % of grand total area							
		razem total	drzewostany tree stands					w klasie odnowienia ^c i o budowie przerobowej in re-stocking class ^c with a selection structure	prze- stoje ^b hold-over trees ^b
			w klasie wieku in age group						
			I (1—20 lat years)	II (21—40)	III (41—60)	IV (61—80)	V i wyższe and higher (81 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM TOTAL	2586,8	99,8	1,0	9,0	26,4	24,5	34,5	3,6	0,8
Lasy publiczne Public forests	2153,3	99,8	0,8	8,2	24,0	23,9	38,2	3,9	0,8
w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	2030,1	99,8	0,9	8,3	24,1	24,1	37,7	3,9	0,8
Lasy prywatne Private forests	433,5	99,6	1,9	12,7	39,0	27,6	15,7	1,8	0,9

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
 BY DOMINANT SPECIES IN TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross grand total timber ^a		Lasy publiczne Public forests			Lasy prywatne Private forests	SPECIES OF TREES
			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests			
	w hm ³ in hm ³	w odsetkach in percent					
OGÓŁEM	2586,8	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL	
Drzewa iglaste	1872,2	72,4	73,1	74,4	68,2	Coniferous trees	
w tym:						of which:	
sosna	1579,1	61,1	61,8	63,5	57,1	pine	
świerk	155,6	6,0	6,3	6,1	4,4	spruce	
jodła	107,1	4,1	3,7	3,5	6,2	fir	
Drzewa liściaste	714,6	27,6	26,9	25,6	31,8	Broadleaved trees	
w tym:						of which:	
buk	174,6	6,7	7,4	6,5	3,6	beech	
dąb	166,0	6,4	6,8	6,8	4,6	oak	
grab	35,8	1,4	1,1	1,1	2,8	hornbeam	
brzoza	126,1	4,9	4,4	4,5	7,1	birch	
olsza	137,2	5,3	4,7	4,5	8,5	alder	
osika	17,8	0,7	0,4	0,3	2,3	aspen	
topola	2,3	0,1	0,1	0,0	0,2	poplar	

a W korze. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. c Łącznie z klasą do odnowienia.
 Ź r ó ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Overbark. b Trees not felled in the assumed throughfell order. c Including class for restocking.
 S o u r c e: data of the General Directorate of the State Forests.

TABLE 35 (404). **ZASOBNOŚĆ I PRZECIĘTNY WIEK DRZEWOSTANÓW W LASACH**
 RESOURCES AND AVERAGE AGE OF TREE STANDS IN FORESTS

GATUNKI DRZEWA ^a SPECIES OF TREES ^a	Zasobność — grubizna brutto ^b na 1 ha powierzchni lasów w m ³ Resources of gross timber ^b per 1 ha of forest area in m ³				Przeciętny wiek drzewostanów w latach Average age of tree stands in years			
	ogółem grand total	las publiczne public forests		las prywatne private forests	ogółem grand total	las publiczne public forests		las prywatne private forests
		razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	
OGÓŁEM TOTAL	280	289	286	244	58	60	59	49
Drzewa iglaste Coniferous trees	296	305	302	258	60	61	61	51
w tym: of which:								
sosna pine	294	303	301	255	60	62	62	51
świerk spruce	282	294	291	219	53	54	53	51
jodła fir	367	371	355	357	69	72	71	61
Drzewa liściaste Broadleaved trees	246	253	246	220	53	56	55	45
w tym: of which:								
buk beech	317	317	299	313	66	67	65	57
dąb oak	234	240	236	200	56	57	57	46
grab hornbeam	241	252	248	221	57	59	59	52
brzoza birch	189	194	191	176	45	47	47	40
olsza alder	263	270	268	247	48	50	50	43
osika aspen	239	241	228	238	42	45	45	39
topola poplar	355	298	264	492	47	44	44	53

a Panujące (przeważające) w drzewostanie. b W korze.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Dominant species in the tree stand. b Overbark.

S o u r c e: data of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 36 (405). LEŚNE ZASOBY GENETYCZNE W 2017 R.

Stan w dniu 31 XII

GENETIC FOREST RESOURCES IN 2017

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym gatunki drzew Of which tree species					
		sosna pine	świerk spruce	jodła fir	buk beech	dąb oak	olsza czarna black alder
		w ha			in ha		
Drzewa mateczne ^a Parents of family ^a	8417	2893	452	443	553	956	565
Drzewostany nasienne rejestrowane: Seed tree stands registered:							
w II części KRLMP ^b in KRLMP part II ^b	15708	6820	1100	1327	2002	2977	424
w I części KRLMP ^b in KRLMP part I ^b	173245	105370	7482	7006	16648	23486	4817
Plantacje nasienne klonowe Clonal seed orchards	1073	378	69	29	30	81	67
Plantacje nasienne rodowe Ancestral seed orchards	634	191	17	28	27	44	—
Uprawy pochodne Derived crops	89484	62270	3060	3135	6237	7789	1630

a W sztukach. b Krajowy Rejestr Leśnego Materiału Podstawowego.

Ź r ó d ł o: dane Biura Nasiennictwa Leśnego i Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a In units. b The National Register of the Forest Basic Material.

S o u r c e: data of the Forest Reproductive Material Office and the General Directorate of the State Forests.

TABL. 37 (406). POZYSKANIE DREWNA^aREMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM w dam³	35467	40247	40901	44275	TOTAL in dam³
Grubizna	33568	38327	39129	42699	Timber
lasy publiczne	32325	36920	37840	41057	public forests
własność Skarbu Państwa	32194	36695	37618	40840	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	31882	36497	37405	40632	managed by the State Forests
parki narodowe	201	179	192	185	national parks
własność gmin	131	131	131	127	gmina owned
pozostałe	94	91	91	other
lasy prywatne	1243	1407	1290	1642	private forests
Drzewno małowymiarowe ^b	1899	1920	1771	1576	Slash ^b
Karpina ^b	0,1	0,3	—	0,4	Stump wood ^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	368,0	415,9	423,9	462,0	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³
Lasy publiczne	434,7	495,6	507,5	550,4	Public forests
w tym w zarządzie Lasów Państwo- wych	450,8	514,1	526,5	571,5	of which managed by the State Forests
Lasy prywatne	73,8	79,7	72,7	92,1	Private forests

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień, patrz tabl. 42 na str. 499. b Wylącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings, see table 42 on page 499. b Exclusively in public forests.

TABL. 38 (407). **POZYSKANIE DREWNA^a WEDŁUG SORTYMENTÓW**
 REMOVALS^a BY ASSORTMENTS

SORTYMENTY	2010	2015	2016	2017	ASSORTMENTS
	w dam ³		in dam ³		
O G Ó Ł E M	35467	40247	40901	44275	T O T A L
Grubizna	33568	38327	39129	42699	Timber
Grubizna iglasta	25579	29078	30078	33470	Coniferous
w tym drewno:					of which:
wielkowymiarowe	11691	13189	13589	14905	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	11982	13843	14553	16493	medium-size wood for industrial uses
opałowe	1364	1733	1666	1827	fuelwood
Grubizna liściasta	7989	9249	9052	9229	Non-coniferous
w tym drewno:					of which:
wielkowymiarowe	2629	2773	2718	2668	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	4008	4570	4468	4622	medium-size wood for industrial uses
opałowe	1352	1906	1866	1939	fuelwood
Drewno małowymiarowe^b	1899	1920	1771	1576	Slash^b
Do przerobu przemysłowego	491	408	382	337	Slash for industrial uses
Opałowe	1408	1512	1389	1239	Slash for fuel
Karpina^b	0,1	0,3	—	0,4	Stump wood^b

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings. b Exclusively in public forests.

 TABL. 39 (408). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
 RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. ha		in thous. ha		
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	2,6	2,0	2,0	1,9	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia	51,9	58,7	58,1	55,4	Renewals and afforestations
w tym w lasach prywatnych ^a	6,7	3,2	3,4	2,8	of which in private forests ^a
odnowienia	46,0	56,4	56,1	53,8	renewals
sztuczne	41,4	47,2	48,2	47,0	artificial
zrębów ^b	40,5	46,6	47,5	46,3	felling sites ^b
halizn i płazowin	0,9	0,6	0,7	0,7	blanks and irregularly stocked open stands
naturalne	4,6	9,2	7,9	6,7	natural
zalesienia ^c	5,9	2,3	2,0	1,6	afforestations ^c
Poprawki i uzupełnienia ^d	5,9	4,6	5,1	5,1	Corrections and supplements ^d
Pielęgnowanie ^e	280,1	319,9	321,2	319,9	Tending ^e
w tym:					of which:
upraw	201,1	239,5	240,5	240,0	crops
młodników	76,5	79,5	79,6	78,5	greenwoods
wprowadzanie podszytów ^f	0,9	0,5	0,3	0,3	introduction of undergrowth ^f
Melioracje	57,5	66,4	64,7	67,8	Drainage

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Including renewals protected by tree stands. c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. e Forest breeding work connected with tending soils and tree stand aged up to 20 years. f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 40 (409). **OCHRONA LASÓW**
FOREST PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w % powierz- chni lasów in % of forest area	
Powierzchnia lasów — w ha — objęta zabiegami ochronnymi^a:						Forest area — in ha — subject to protection^a:
Zwalczającymi owady występujące masowo	12825	86034	30067	99857	1,1	Extermination of insects plagues
w tym opryski z samolotów	2954	74539	19699	91059	1,0	of which aerial sprayings
Zwalczającymi pasożytnicze grzyby ^b	23747	22520	24000	22350	0,2	Extermination of parasitic fungi ^b
Chroniącymi drzewostany przed zwierzyną ^b	62057	68627	71109	69999	0,8	Protecting trees from animals ^b
Usunięte z lasu^b: posusz, złomy i wywroty w dam³	5686	5107	6612	8609	x	Deadwood, scrap and fallen trees removed from forests^b in dam³

a Przy użyciu środków chemicznych, biologicznych i mechanicznych. b W lasach w zarządzie Lasów Państwowych.
Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Using chemical, biological and mechanical agents. b In forests managed by the State Forests.

S o u r c e: data of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 41 (410). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Pożary	4680	12257	5286	3592	Number of fires
Powierzchnia lasów dotkniętych pożara- mi w ha	2126	5510	1451	1023	Forest area burned in ha
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jed- nym pożarem w ha	0,45	0,45	0,27	0,28	Average forest area burned by fire in ha

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.

S o u r c e: data of the Forest Research Institute.

TABL. 42 (411). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEM**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Sadzenie w tys. szt.: drzew	2087	1468	1514	1171	Plantings in thous. units of: trees
krzewów	1046	798	822	840	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w dam ³	963	1128	1236	792	Removals ^a in dam ³
grubizna iglasta	202	272	354	202	coniferous
w tym drewno wielkometrynowe ogólnego przeznaczenia	107	141	184	101	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	761	856	882	590	non-coniferous
w tym drewno wielkometrynowe ogólnego przeznaczenia	273	298	305	206	of which large-size general purpose wood

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 43 (412). STAN ZDROWOTNY LASÓW^a
FOREST CONDITION^a

LATA YEARS GRUPY RODZAJOWE DRZEW TYPE GROUPS OF TREES		Drzewa — w odsetkach — o stopniu uszkodzenia Damaged trees in percent			
		0 (bez uszkodzeń) (none)	1 (uszkodzenia słabe) (slight)	2 (uszkodzenia średnie) (moderate)	3 ^b (uszkodzenia silne) (severe)
OGÓŁEM TOTAL	2010	21,0	58,3	19,5	1,0
	2015	11,9	71,3	15,5	1,0
	2016	8,3	72,2	18,1	1,1
	2017	10,0	69,8	18,5	1,1
Drzewa iglaste Coniferous trees	2010	18,8	61,0	19,3	0,9
	2015	9,6	74,6	14,7	0,9
	2016	6,7	76,2	15,9	0,9
	2017	7,9	73,7	16,9	1,0
sosna pine	2010	17,6	62,2	19,3	0,8
	2015	8,8	76,1	14,0	0,9
	2016	6,0	77,6	15,3	0,8
	2017	6,9	75,2	16,5	0,9
świerk spruce	2010	22,9	53,1	21,9	1,8
	2015	12,2	62,7	23,3	1,5
	2016	9,2	65,0	23,4	1,3
	2017	12,0	62,3	22,8	1,2
jodła fir	2010	32,9	52,6	13,9	0,7
	2015	19,3	65,4	14,4	0,9
	2016	16,3	66,1	15,8	1,5
	2017	21,2	61,4	15,4	1,8
pozostałe others	2010	28,4	54,1	16,5	0,9
	2015	14,5	72,0	13,1	0,4
	2016	9,0	76,4	14,2	0,4
	2017	9,8	71,7	17,2	0,9
Drzewa liściaste Broadleaved trees	2010	25,2	53,1	20,0	1,2
	2015	16,2	65,4	16,9	1,2
	2016	11,2	64,8	22,1	1,4
	2017	13,6	63,1	21,2	1,4
buk beech	2010	47,3	44,8	7,5	0,4
	2015	38,2	56,6	4,8	0,3
	2016	24,3	66,9	8,1	0,6
	2017	32,7	60,2	6,5	0,4
dąb oak	2010	12,8	52,6	32,6	2,0
	2015	5,2	66,6	27,4	0,7
	2016	3,4	63,4	32,1	0,9
	2017	3,8	60,0	35,0	1,0
brzoza birch	2010	19,7	58,9	20,1	0,9
	2015	8,9	70,3	19,4	1,0
	2016	6,3	62,9	28,5	1,6
	2017	7,3	65,0	25,0	1,4
olsza alder	2010	24,8	57,7	16,1	0,9
	2015	18,4	70,3	9,1	1,7
	2016	13,0	73,4	11,6	1,6
	2017	13,8	72,9	11,2	1,6
pozostałe others	2010	34,2	45,6	17,7	1,6
	2015	24,8	56,8	15,6	2,4
	2016	18,7	59,6	19,0	2,0
	2017	23,2	55,6	18,1	2,2

a Określony na podstawie monitoringu biologicznego prowadzonego na stałych powierzchniach, uwzględniającego defoliację (ubytek) i obdarwienie aparatu asymilacyjnego w drzewostanach w wieku 20 lat i więcej. b Nie uwzględniono drzew martwych.

Źródło: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.

a Defined on the basis of biological monitoring conducted in fixed areas including the defoliation and decolouration of needles and leaves of tree stands aged 20 years and more. b Excluding dead trees.

Source: data of the Forest Research Institute.

TABL. 44 (413). SPRZEDAŻ DREWNA Z LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH

TIMBER SALES FROM FORESTS MANAGED BY STATE FORESTS

SORTYMENTY ASSORTMENTS	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	
	w dam ³ in dam ³				w mln zł (ceny bieżące) in mln zł (current prices)				prze- ciętna cena za 1 m ³ w zł aver- age price per 1 m ³ in zł
OGÓŁEM TOTAL	33731	37971	39457	40421	5283,7	7205,0	7454,4	7941,6	196,47
w tym drewno: of which:									
Wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia iglaste Large-size general purpose coniferous wood	10764	12117	12799	13293	2173,2	3085,0	3200,7	3435,7	258,46
Wielkowymiarowe specjalne iglaste Large-size special coniferous wood	65	80	68	65	21,4	32,7	28,2	27,7	428,39
Średniowymiarowe dłużycowe iglaste Medium-size coniferous timber wood	530	302	265	244	76,2	62,1	56,0	54,7	224,59
Średniowymiarowe stosowe do przerobu przemysłowego iglaste Medium-size coniferous wood for industrial uses	11448	13183	14148	14905	1621,8	2119,1	2231,4	2439,1	163,65
Opalowe iglaste Coniferous fuelwood	1155	1414	1402	1425	96,5	143,2	139,9	139,8	98,07
Wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia liściaste Large-size general purpose non-coniferous wood	2216	2295	2274	2204	474,1	670,5	711,2	738,3	334,97
Wielkowymiarowe specjalne liściaste Large-size special non-coniferous wood	247	280	264	261	61,9	90,6	93,0	99,8	381,94
Średniowymiarowe stosowe do przerobu przemysłowego liściaste Medium-size non-coniferous wood for indus- trial uses	3928	4459	4528	4495	502,8	641,0	648,4	669,8	149,01
Opalowe liściaste Non-coniferous fuelwood	1233	1724	1738	1797	127,3	221,9	222,2	229,1	127,47
Małowymiarowe do przerobu przemysłowe- go Slash for industrial uses	473	408	379	337	41,0	48,9	43,8	41,4	122,77
Małowymiarowe opalowe Slash for fuel	1381	1517	1409	1245	46,4	52,3	43,9	36,3	29,13

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Source: data of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 45 (414). GOSPODARKA LEŚNA W PARKACH NARODOWYCH

FOREST MANAGEMENT IN NATIONAL PARKS

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Ogółem Grand total		W tym na gruntach Skarbu Państwa pod zarządzeniem Ministra Środowiska Of which on land owned by the State Treasury and managed by the Minister of the Environment					
	powierzchnia (stan w dniu 31 XII) area (as of 31 XII)				odnowienia i zalesienia renewals and affor- estations	pozyskanie drewna w m ³ removals in m ³		
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests		w tym zalesiona of which wooded		ogółem total	w tym grubizny of which timber	
		razem total						
			w ha	in ha				
OGÓŁEM	2010	314475	194735	183676	180609	72	204865	201021
TOTAL	2015	314700	195186	185485	183079	83	181805	179141
	2016	315075	194822	185845	182826	93	194242	192263
	2017	315087	194832	185930	182910	69	187292	184616
Biebrzański		59223	15730	14407	14242	—	2694	2543
Kampinoski		38544	27572	26988	26637	9	20999	20907
Bieszczadzki		29202	24434	24238	23281	4	1958	1958
Słowiński		21573	6183	6021	5839	—	387	382
Tatrzański		21197	16382	13569	13560	15	29740	29693
Magurski		19437	18571	18453	18335	—	8936	8833
Wigierski		15090	9415	8855	8847	6	16515	16311
Drawieński		11342	9548	9239	9200	6	12827	11940
Białowiecki		10517	9974	9783	9549	—	386	381
Poleski		9760	4865	4319	4084	—	5375	5209
Roztoczański		8483	8111	7860	7824	4	26554	26111
Woliński		8199	4648	4515	4491	—	9838	9834
Ujście Warty		8074	82	80	80	—	—	—
Świętokrzyski		7626	7222	7090	7090	—	1217	1203
Wielkopolski		7597	4795	4751	4740	1	10827	10681
Narwiański		7350	93	93	93	—	—	—
Gorczański		7039	6613	6436	5809	—	3727	3693
Gór Stołowych		6352	5823	5718	5711	12	10249	10249
Karkonoski		5951	4397	4309	4308	11	4264	4264
Bory Tucholskie		4613	3936	3824	3819	—	3374	3050
Babiogórski		3399	3201	3082	3082	1	16134	16102
Pieniński		2372	1710	1117	1110	0	287	282
Ojcowski		2146	1529	1182	1179	—	1004	990

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem.

a Listed according to decreasing grand total area.

Rybołówstwo

Fishing

TABL. 46 (415). POŁOWY RYB MORSKICH I ŚLÓDKOWODNYCH

SEA AND FRESHWATER FISH CATCHES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011—2015 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. t in thous. t				
OGÓŁEM	233,1	236,4	251,3	260,8	TOTAL
Ryby morskie ^b	182,5	187,0	199,0	207,5	Sea fish ^b
w tym: dorszowate	19,3	21,2	16,3	27,3	of which: codfishes
śledzie	29,7	39,7	44,1	43,0	herring
szprotki	64,7	64,2	60,1	70,0	sprat
Ryby słodkowodne ^c	50,6	49,4	52,3	53,3	Freshwater fish ^c

a Przeciętne roczne. b Łącznie z organizmami morskimi. c Bez produkcji materiału zarybieniowego w stawach.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Annual averages. b Including sea creatures. c Excluding production of fish-stocking materials in ponds.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie przemysłu dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, według PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Dane obejmujące działalność jednostek i zakładów budżetowych oraz w 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji prezentuje się wyłącznie w tabl. 1—4, 6 i 7. Ponadto w tabl. 7 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 32.

3. Przedstawione w tabl. 7 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL (stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych) zharmonizowaną z Listą PRODCOM i rekomendowaną przez Eurostat do badań produktowych w krajach członkowskich UE. W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji PKWiU/PRODPOL.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano skrócone nazwy.

Prezentowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużywanych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;

General notes

Industry

1. Information within the scope of industry concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

Data including the activity of budgetary units and establishments as well as in 2010 auxiliary units of budgetary units included in the above mentioned sections are presented exclusively in tables 1—4, 6 and 7. Moreover, data in table 7 show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind-of-activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 32.

3. Products in table 7 are presented according to the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature (used in surveys of manufacturing industrial products) which is harmonised with PRODCOM List, recommended by the Eurostat for product surveys in EU member states. In some cases products are presented according to additional groupings, comprising the sum of some PKWiU/PRODPOL headings.

For some products abbreviated names are used.

Presented data include total production of industrial products which are manufactured during the reference year, irrespective of whether production is intended for sale outside the reporting unit or to other plants of the same undertaking, or used for further processing.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;

- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 34.

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Podziału produkcji sprzedanej przemysłu według **głównych grupowań przemysłowych (MIGs)**, tj. podziału na dobra zaopatrzeniowe, inwestycyjne, konsumpcyjne trwałe i nietrwałe oraz związane z energią dokonano zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 VI 2007 r. zmieniającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 586/2001 z dnia 26 III 2001 r. dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

7. Dane o produkcji sprzedanej przemysłu opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 4% próbie tych podmiotów.

8. Bilanse charakteryzują gospodarowanie paliwami i materiałami, tj. określają poziom i źródła przychodów paliw i materiałów oraz główne kierunki ich wykorzystania (zagospodarowania).

Przychód obejmuje wydobycie lub produkcję krajową, zmniejszenie zapasów i import.

Rozchód obejmuje zużycie krajowe, zwiększenie zapasów, eksport oraz w niektórych nośnikach energii również straty i różnice bilansowe.

Import i eksport obejmuje przywóz i wywóz za granicę danego towaru (bez względu na formę płatności), który został poddany procedurze celnej (patrz uwagi ogólne do „Handel zagraniczny”, ust. 1 i 2 na str. 561), z tym że import nie obejmuje przywozu towarów w celu uszlachetniania.

Zmiana zapasów jest to różnica (saldo) pomiędzy stanem zapasów w ostatnim i pierwszym dniu danego roku. Zmniejszenie zapasów oznacza zwiększenie przychodów, natomiast zwiększenie zapasów oznacza zwiększenie rozchodów.

Przez **zużycie krajowe** rozumie się zużycie paliw i materiałów w procesie produkcyjnym na wytworzenie produktów (wyrobów i usług) oraz bezpośrednio przez gospodarstwa domowe.

Zużycie krajowe wyliczono w oparciu o układ bilansowy (przychód minus eksport i zwiększenie zapasów, a w niektórych nośnikach energii również straty i różnice bilansowe).

W bilansach paliw zużycie krajowe obejmuje przetwarzanie na inne nośniki energii oraz zużycie

- 4) the value of products in the form of settlements in kind;

- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definitions of **basic price** are given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 34.

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Sold production of industry has been divided into the **Main Industrial Groupings (MIGs)**, i.e. intermediate goods, capital goods, consumer durables, consumer non-durables and energy on the basis of Commission Regulation (EC) No. 656/2007 of 14 VI 2007 amending Regulation (EC) No. 586/2001 of 26 III 2001 on implementing Council Regulation (EC) No. 1165/98 concerning short-term statistics.

7. Data regarding sold production of industry were compiled on the basis of statistical reports, while data regarding the production of economic entities, employing up to 9 persons were established on the basis of results of a survey conducted on a 4% sample of these entities.

8. Balances characterize the management of fuels and materials, i.e., they define the level and sources of supply of fuels and materials as well as the main directions of use (management).

Supply includes domestic extraction or production, decrease in stocks and imports.

Use includes domestic consumption, increases in stocks and exports as well as in some energy commodities, also losses and statistical differences as well.

Imports and exports concern arrivals and dispatches of a given commodity (regardless of the form of payment) which went through the customs procedure (see general notes in the chapter "Foreign trade", items 1 and 2, on page 561); however, arrivals do not include imports of commodities for further processing.

Change in stocks is the difference (balance) of stocks on the last and first day of a given year. A decrease in stocks corresponds to an increase in supply, while an increase in stocks corresponds to an increase in use.

Domestic consumption is the consumption of fuels and materials in the production process for manufacturing goods and services as well as directly by households.

Domestic consumption is calculated on the basis of the net balance (supply minus exports and the increase in stocks, and in some energy commodities losses and statistical differences as well).

In balances of fuels, domestic consumption includes processing into other commodities of energy

bepośrednie. Dane dotyczące zużycia paliw na przetwarzanie na inne nośniki energii oraz zużycia bezpośredniego w ciepłowniach niezawodowych i elektrociepłowniach przemysłowych prezentuje się zgodnie z zasadami stosowanymi przez kraje UE i OECD.

Bilans gazu ziemnego (wysokometanowego i azotanowanego — tabl. 11 i 12) opracowano zgodnie z Polską Normą (PN-C-04750), tj. przy przyjęciu dla gazu określonej temperatury (0°C) i ciśnienia (760 mmHg).

W syntetycznym bilansie energii **zużycie globalne** stanowi sumę zużycia bezpośredniego (tj. zużycia nośników energii pierwotnej i pochodnej bez dalszego przetwarzania ich na inne nośniki energii), a także strat przemian oraz strat i różnic bilansowych. Straty przemian stanowią różnicę między zużyciem na wsad przemian energetycznych a uzyskiem z procesu przemian.

Budownictwo

1. Informacje w zakresie budownictwa dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo” (z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 4 i 8).

Dane obejmujące działalność jednostek i zakładów budżetowych oraz w 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych zaliczonych do sekcji „Budownictwo” prezentuje się wyłącznie w tabl. 19 (w zakresie produkcji sprzedanej budownictwa ogółem).

Przez **podmioty budowlane** rozumie się podmioty gospodarcze zaliczone do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 32.

3. **Produkcja sprzedana budownictwa** ogółem (tabl. 19) dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności budowlanej, jak i niebudowlanej.

4. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceńodawców) przez podmioty budowlane. Dane w tabl. 20 uwzględniają również produkcję budowlano-montażową zrealizowaną systemem zleceń (tj. na podstawie zleceń) przez jednostki zaliczane do innych sekcji niż „Budownictwo”, a także systemem gospodarczym — tj. na potrzeby własne — przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby fizyczne (bez względu na to, czy prowadzą działalność gospodarczą).

5. Produkcję sprzedaną budownictwa prezentuje się w cenach bazowych, przy czym w przypadku produkcji budowlano-montażowej nie występują dotacje do produktów oraz podatek akcyzowy. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 34.

as well as direct consumption. Data concerning the consumption of fuels for processing into other energy commodities as well as direct consumption in autoproducting thermal and heating plants are presented according with principles used by EU and OECD countries.

Natural gas balance (for high-methane and nitrified natural gas — tables 11 and 12) was prepared in accordance with the Polish Standard (PN-C-04750), i.e. assuming the specified temperature (0°C) and pressure (760 mmHg).

In the synthetic energy balance, **global consumption** accounts for the sum of direct consumption (i.e., the consumption of primary energy commodities as well as commodities of derived energy without further processing into other energy commodities), transformation losses as well as losses and statistical differences. Transformation losses account for the difference between transformation input and transformation output.

Construction

1. Information within the scope of construction concerns economic entities included in accordance with NACE Rev. 2 in the section "Construction" (excluding data discussed in items 4 and 8).

Data including the activity of budgetary units and establishments as well as in 2010 auxiliary units of budgetary units included in the section "Construction" are presented exclusively in table 19 (within the scope of total sold production of construction).

The term **construction entities** is understood as economic entities included in the section "Construction".

2. Data according to NACE Rev. 2 divisions were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 32.

3. **Total sold production of construction** (table 19) concerns the total activity of an economic entity, i.e., both construction and non-construction production.

4. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients). Data in table 20 also include construction and assembly production realized on the basis of the contract system by entities included in sections other than "Construction", as well as on the basis of the own-account construction, i.e., for own needs, by entities conducting economic activity and by natural persons (regardless of whether they conduct economic activity).

5. Sold production of construction is presented in basic prices, while in the case of construction and assembly production — subsidies for products as well as excise tax do not occur. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 34.

6. Dane o produkcji sprzedanej budownictwa oraz o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceńniowym opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów budowlanych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 4% próbie tych podmiotów. Dane o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem gospodarczym są częściowo szacowane.

7. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych (tabl. 24) oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków (tabl. 25) dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

8. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Data regarding sold production of construction as well as construction and assembly production realized on the basis of the contract system were compiled on the basis of statistical reports, while data regarding the production of construction entities employing up to 9 persons were established on the basis of the results of a sample survey conducted on a 4% sample of these entities. Data regarding construction and assembly production realized on the basis of the own-account construction are partially estimated.

7. The division of construction and assembly production by type of constructions (table 24) as well as the division of buildings completed by type of buildings (table 25) was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

8. Information **regarding buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings, unless otherwise indicated, includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

Przemysł
Industry
TABL. 1 (416). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY

LATA YEARS	Ogółem Total			Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
	ogółem total	na 1 mieszkańca per capita	na 1 pracującego per employed person				
CENY BIEŻĄCE — mln zł ^a CURRENT PRICES — mln zł ^a							
2010	985716	25592	338300	50778	814957	94139	25842
2015	1255516	32649	428998	49034	1073948	98578	33956
2016	1301912	33880	433050	46668	1119909	99628	35707
2017	1417247	36886	459621	51662	1220552	106100	38933
CENY STAŁE ^b CONSTANT PRICES ^b							
2005=100							
2017	177,7	178,3	.	80,3	196,1	98,6	173,9
2010=100							
2017	133,5	133,7	126,0	90,9	139,6	103,7	127,8
2015=100							
2017	110,0	110,1	104,3	89,2	111,0	109,9	109,4
Rok poprzedni=100 Previous year=100							
2011	107,5	107,5	106,8	104,5	108,7	100,0	102,3
2012	100,5	100,5	101,9	99,3	100,7	100,4	99,4
2013	101,8	101,8	103,6	103,3	101,9	99,1	102,8
2014	104,1	104,1	102,3	92,7	105,5	96,5	105,8
2015	106,0	106,1	104,7	102,5	106,9	98,3	105,6
2016	103,6	103,7	100,8	95,2	104,0	103,3	103,6
2017	106,2	106,2	103,5	93,7	106,7	106,4	105,6

a Na 1 mieszkańca oraz 1 pracującego — w zł. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a Per capita as well as per employed person — in zł. b See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 2 (417). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
O G Ó Ł E M	985716	1255516	1301912	1417247	TOTAL
Sektor publiczny	148358	124262	117260	133624	Public sector
Sektor prywatny	837358	1131254	1184652	1283623	Private sector
w tym własność:					of which:
Prywatna krajowa	381917	578341	608299	667301	Private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	15995	18299	19005	22443	of which cooperatives ^a
Zagraniczna	367781	478942	513177	545547	Foreign ownership

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 2 (417). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (dok.)

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY OWNERSHIP SECTORS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
W % OGÓŁEM IN % OF TOTAL					
Sektor publiczny	15,1	9,9	9,0	9,4	Public sector
Górnictwo i wydobywanie	2,6	1,7	1,6	1,6	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	4,6	3,2	2,8	3,1	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6,6	3,7	3,3	3,4	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1,3	1,3	1,3	1,3	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Sektor prywatny	84,9	90,1	91,0	90,6	Private sector
Górnictwo i wydobywanie	2,5	2,2	2,0	2,0	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	78,1	82,3	83,2	83,0	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3,0	4,2	4,4	4,1	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1,3	1,4	1,4	1,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

TABL. 3 (418). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	985716	1255516	1301912	1417247	100,0	100,0	TOTAL
Górnictwo i wydobywanie	50778	49034	46668	51662	5,1	3,6	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	25010	22534	21522	24539	2,5	1,7	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	814957	1073948	1119909	1220552	82,7	86,1	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	141095	183197	196368	217750	14,3	15,4	Manufacture of food products
Produkcja napojów	17850	19751	18756	19010	1,8	1,3	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	3318	4542	5090	6330	0,3	0,4	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	8161	12440	14166	14750	0,8	1,0	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	7581	9034	9711	9442	0,8	0,7	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	3182	4734	5212	5549	0,3	0,4	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	25456	35343	36038	38479	2,6	2,7	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ

TABL. 3 (418). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							Manufacturing (cont.)
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	24101	35862	38161	40819	2,5	2,9	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	10250	14077	14531	15084	1,0	1,1	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	59466	61475	54242	63417	6,0	4,5	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	44002	58232	58849	62485	4,5	4,4	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	11600	13772	14131	14568	1,2	1,0	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	52200	75958	82763	90057	5,3	6,3	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	39822	46811	49809	54121	4,0	3,8	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	35629	44541	44410	54931	3,6	3,9	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	61081	90779	97134	108096	6,2	7,6	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	38861	35085	37338	39802	4,0	2,8	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	38093	51869	53394	55209	3,9	3,9	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	34639	42939	42977	47580	3,5	3,4	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	91920	125595	139477	148311	9,3	10,5	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	11323	20006	19819	21098	1,2	1,5	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	25728	39103	42581	45205	2,6	3,2	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	7966	11166	12484	13661	0,8	1,0	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	21633	37637	32468	34798	2,2	2,4	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	94139	98578	99628	106100	9,6	7,5	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	25842	33956	35707	38933	2,6	2,8	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	6188	7125	7525	7888	0,6	0,6	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	13424	18149	19243	21497	1,4	1,5	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

TABL. 4 (419). DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU (ceny stałe^a)
 INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY (constant prices^a)

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2016	2017			SECTIONS AND DIVISIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
O G Ó Ł E M	106,0	103,6	106,2	177,7	133,5	110,0	T O T A L
Górnictwo i wydobywanie	102,5	95,2	93,7	80,3	90,9	89,2	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	105,8	95,4	87,0	55,9	80,1	83,0	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	106,9	104,0	106,7	196,1	139,6	111,0	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	104,1	106,2	107,2	169,3	134,5	113,8	Manufacture of food products
Produkcja napojów	103,6	96,0	100,7	111,5	102,4	96,7	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	111,4	108,6	121,7	105,9	158,1	132,2	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	107,1	112,9	105,4	201,3	175,0	119,0	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	111,2	107,5	96,6	108,1	126,9	103,8	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	99,6	107,8	104,9	153,2	145,2	113,1	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	105,4	102,1	105,9	169,8	136,6	108,1	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	106,3	103,8	106,3	201,5	145,7	110,3	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	108,0	99,7	104,0	195,6	143,9	103,7	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	101,2	94,6	99,7	122,9	97,5	94,3	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	106,8	103,6	102,1	157,5	125,0	105,8	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	109,0	101,1	102,7	156,4	101,0	103,8	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	106,1	107,3	108,7	230,0	156,6	116,6	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	104,6	106,3	107,6	196,3	136,3	114,4	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	101,4	100,5	112,3	141,9	129,1	112,9	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	108,7	107,8	110,0	278,1	177,5	118,6	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	98,8	108,0	105,8	334,1	108,0	114,3	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	110,2	103,1	103,3	341,3	154,1	106,5	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	107,6	99,9	112,2	174,0	131,8	112,1	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	111,0	107,2	107,1	228,4	150,3	114,8	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	120,1	96,5	107,3	190,1	171,4	103,5	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	110,8	109,6	107,0	206,0	174,8	117,3	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	104,8	110,8	109,6	239,8	168,0	121,4	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	121,4	86,0	106,8	207,8	154,1	91,8	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	98,3	103,3	106,4	98,6	103,7	109,9	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	105,6	103,6	105,6	173,9	127,8	109,4	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	100,6	103,6	104,2	118,2	98,1	108,0	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	109,4	104,7	106,0	220,4	140,9	111,0	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABLE 5 (420). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG GŁÓWNYCH GRUPOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH^a
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY MAIN INDUSTRIAL GROUPINGS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2015	2016	2017				
	ceny bieżące current prices				ceny stałe ^b constant prices ^b						
	w mln zł in mln zł				w odset- kach in per- cent	rok poprzedni=100 previous year=100	2005= =100	2010= =100	2015= =100		
OGÓŁEM TOTAL	903528	1145125	1185231	1287797	100,0	104,8	103,4	105,9	177,2	132,2	109,5
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	297732	395103	410247	451393	35,0	104,0	103,9	107,1	190,7	139,3	111,3
Dobra inwestycyjne Capital goods	182086	260168	274802	292727	22,7	109,9	103,8	107,2	226,2	153,9	111,3
Dobra konsumpcyjne trwałe Consumer durables	58883	68596	73381	76697	6,0	106,5	107,1	105,2	296,7	132,8	112,7
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Consumer non-durables	184300	237988	253728	276831	21,5	104,3	105,5	106,4	172,4	135,2	112,3
Dobra związane z energią Energy	180527	183270	173073	190149	14,8	99,6	97,7	101,1	94,2	95,3	98,8

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; w przypadku sekcji „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” dane dotyczą wyłącznie działu „Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody”. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; in case of section "Water supply, sewerage, waste management and remediation activities" data concern exclusively the division "Water collection, treatment and supply". b See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABLE 6 (421). PODSTAWOWE DANE O PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W 2017 R.

BASIC DATA REGARDING ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with the following number of paid employees					
		Ogółem Total	99 i mniej 99 and less	100—199	200—499	500—999	1000 i więcej 1000 and more
a — liczba podmiotów prowadzących działalność w ciągu roku number of entities conducting activity during the year							
b — produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł sold production (current prices) in mln zł							
c — przeciętne zatrudnienie w tys. average paid employment in thous.							
OGÓŁEM TOTAL	a	222158	217096	2645	1662	459	296
	b	1417247	339451	136334	239870	173273	528319
	c	2849,7	966,8	370,5	504,7	309,0	698,7
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	a	2248	2164	36	29	7	12
	b	51662	4848	1678	3055	801	41280
	c	133,1	13,0	5,0	8,7	5,2	101,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	a	206926	202391	2346	1498	430	261
	b	1220552	297922	125175	221662	165184	410609
	c	2453,1	864,9	330,0	456,3	288,7	513,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	a	4316	4198	58	33	9	18
	b	106100	16815	3751	7340	4224	73970
	c	118,6	15,9	7,9	10,7	6,2	77,9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	a	8668	8343	205	102	13	5
	b	38933	19866	5729	7814	3064	2460
	c	144,9	73,0	27,6	29,0	8,9	6,4

TABLE 7 (422). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
 PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2016	2017	PRODUCTS
WĘGIEL KAMIENNY I WĘGIEL BRUNATNY (lignite) HARD COAL AND LIGNITE					
Węgiel kamienny ^b :					Hard coal ^b :
w milionach ton paliwa umownego	62,4	59,6	58,1	53,4	in million tonnes contractual fuel
w milionach ton	76,7	72,7	70,8	66,0	in million tonnes
Węgiel brunatny ^b (lignite) w mln t	56,5	63,1	60,2	61,2	Lignite ^b in mln t
ROPA NAFTOWA I GAZ ZIEMNY CRUDE PETROLEUM AND NATURAL GAS					
Oleje ropy naftowej i oleje otrzymane z minerałów bitumicznych, surowe w tys. t	686	928	1001	996	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude in thous. t
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym ^c w hm ³	5666	5624	5493	5408	Natural gas liquefied or in gaseous state ^c in hm ³
RUDY METALI METAL ORES					
Rudy miedzi:					Copper ores:
w tysiącach ton	30805	33187	33620	32781	in thousand tonnes
w tysiącach ton miedzi	481	479	480	467	in thousand tonnes of copper
Koncentraty miedzi:					Copper concentrates:
w tysiącach ton	1843	1860	1867	1834	in thousand tonnes
w tysiącach ton miedzi	426	426	425	420	in thousand tonnes of copper
POZOSTAŁE PRODUKTY GÓRNICTWA I WYDOBYWANIA OTHER PRODUCTS OF MINING AND QUARRYING					
Siarka rodzima ^c (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	517	627	620	663	Native sulphur ^c (in terms of 100%) in thous. t
Sól kamienna ^d w tys. t	1236	650	709	994	Rock salt ^d in thous. t
Sól warzona ^d w tys. t	711	671	647	615	Evaporated salt ^d in thous. t
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE FOOD PRODUCTS					
Produkty uboju ^e wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:					Slaughter products ^e included in post-slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	219	215	204	224	cattle and calves
trzody chlewnej	929	1222	1282	1321	pigs
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne w tys. t ...	89,5	112	121	123	Animal fats, rendered, edible in thous. t
Mięso drobiowe w tys. t	1586	2383	2797	3038	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^f (w tym kielbasy) w tys. t	729	775	849	842	Cured meat products ^f (including sausages) in thous. t
Konserwy mięsne i podrobowe wieprzowe, wołowe i cielęce, włączając szynki i łopatki w tys. t	54,1	65,9	69,7	63,5	Canned pork beef and veal meat and offals including canned hams and shoulders in thous. t
Ryby morskie mrożone w tys. t	44,2	77,7	70,5	65,8	Frozen salt water fish in thous. t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	7342	9453	9708	9022	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Konserwy warzywne w tys. t	260	305	286	381	Canned vegetables in thous. t
Margaryna i produkty do smarowania ^g (z wyłączeniem margaryny płynnej) w tys. t	391	348	359	335	Margarine and spreads ^g (excluding liquid margarine) in thous. t
Mleko płynne przetworzone ^h w mln l	2742	3123	3269	3436	Processed liquid milk ^h in mln l
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania w tys. t	174	191	204	212	Butter and dairy spreads in thous. t

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych; w przypadku węgla kamiennego łącznie z węglem odzyskanym z hałd. c Z wydobycia. d Łącznie z solą odpowiednią do spożycia przez ludzi. e Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpady); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej cieplej. f Bez drobiowych. g O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. h Łącznie z mlekiem przetworzonym do dalszej produkcji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Excluding coal briquettes and similar solid fuels; in case of hard coal including coal recovered from mine dumps. c From mining. d Including salt suitable for human consumption. e Including meat, fats, offal and non-edible parts (waste); industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. f Excluding cured poultry meat. g Reduced and low fat. h Including milk for further processing.

TABL. 7 (422). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)**PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2016	2017	PRODUCTS
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE (dok.) FOOD PRODUCTS (cont.)					
Sery i twarogi w tys. t	731	833	871	889	Cheese and curd in thous. t
w tym:					of which:
ser świeży (niedojrzewający i niekonserwowany), łącznie z serem serwatkowym i twarogiem	371	430	449	460	fresh cheese (unripened or uncured cheese), including whey cheese and curd
sery podpuszczkowe dojrzewające	267	310	329	338	rennet ripening cheese
Pieczywo świeże w tys. t	1670	1588	1591	1549	Fresh bread in thous. t
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały) ^b w tys. t	1579	1670	2170	2215	Sugar (in terms of white sugar) ^b in thous. t
Makaron w tys. t	177	182	177	180	Pasta in thous. t
NAPOJE BEVERAGES					
Wódka czysta ^c (w przeliczeniu na 100%) w mln l	107	96,1	97,7	95,0	Vodka ^c (in terms of 100%) in mln l
Wina owocowe w tys. hl	1733	1241	1098	1041	Fruit wines in thous. hl
Miody pitne w tys. hl	9,6	8,6	8,4	8,8	Mead in thous. hl
Piwo otrzymywane ze słodu ^d w mln hl	36,8	40,9	41,4	40,4	Beer from malt ^d in mln hl
WYROBY TYTONIOWE TOBACCO PRODUCTS					
Wyroby tytoniowe w tys. t	127	148	158	165	Tobacco products in thous. t
w tym papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami w mld szt.	145	171	175	204	of which cigarettes containing tobacco or mixtures of tobacco and tobacco substitutes in bn units
WYROBY TEKSTYLNE TEXTILE PRODUCTS					
Przędza Iniana ^e (pojedyncza, wieloskładnikowa lub kablowana) w t	4382	5616	6658	4808	Flax yarn ^e (single, multiple or cabled) in t
Tkaniny z przędzy z syntetycznych i sztucznych włókien ciągłych w km ²	133	121	118	107	Woven fabrics of synthetic filament yarns and artificial filament yarn in km ²
Wykładziny ^f w tys. m ²	1049	1465	1518	1618	Floor covering ^f in thous. m ²
ODZIEŻ WEARING APPAREL					
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt.:					Clothes and garments in thous. units:
płaszczki męskie lub chłopięce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	827	544	494	505	men's or boys' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar articles
garnitury i komplety męskie lub chłopięce	1736	1450	1486	1498	men's or boys' suits and ensembles
płaszczki damskie lub dziewczęce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	913	545	530	491	women's or girls' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar articles
kostiumy i komplety damskie lub dziewczęce	1058	588	630	627	women's or girls' suits and ensembles
Bielizna inna niż z dzianin w tys. szt.:					Underwear of textile fabrics, not knitted in thous. units:
koszule męskie lub chłopięce	4283	3827	3649	3367	men's or boys' shirts
bluzki, koszule i bluzki koszulowe damskie lub dziewczęce	5979	2697	2688	2621	women's or girls' blouses, shirts and shirt-blouses
Rajstopy i trykoty w mln szt.	155	124	118	110	Panty hose and tights in mln units

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z cukrem produkowanym z surowca pochodzącego z importu. ^c, ^d O objętościowej mocy alkoholu: ^c — 45,4% i mniej, ^d — powyżej 0,5%. ^e Niepakowana do sprzedaży detalicznej. ^f Wiązane, tkane, igłowe oraz gdzie indziej niesklasyfikowane.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including sugar produced of imported raw material. ^c, ^d Of an alcoholic strength of: ^c — 45,4% and less, ^d — more than 0,5%. ^e Not packaged for retail sale. ^f Knotted, woven, needlefelt and others.

TABL. 7 (422). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2016	2017	PRODUCTS
SKÓRY I WYROBY ZE SKÓR WYPRAWIONYCH LEATHER AND RELATED PRODUCTS					
Skóry bydlęce wyprawione lub skóry zwierząt jednokopytnych wyprawione, bez sierści w tys. t	15,0	17,2	21,3	22,6	Leather of bovine or equine animals, without hair in thous. t
w tym skóry miękkie bydlęce z licem na obuwie ^b	6,5	6,2	11,9	13,5	of which un-split bovine leather for shoes ^b
Obuwie (łącznie z gumowym) w mln par	36,4	42,5	46,4	46,6	Footwear (including made of rubber) in mln pairs
w tym obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^c	11,8	12,4	14,2	14,8	of which footwear with leather uppers ^c
DREWNO I WYROBY Z DREWNA I KORKA, Z WYŁĄCZENIEM MEBLI; WYROBY ZE SŁOMY I MATERIAŁÓW W RODZAJU STOSOWANYCH DO WYPLATANIA WOOD, WOOD AND CORK PRODUCTS, EXCEPT FURNITURE; ARTICLES OF STRAW AND PLAITING MATERIALS					
Tarcica w dam ³	4220	4835	4911	4990	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	3765	4315	4352	4415	of which coniferous sawnwood
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub materiałów drewnopochodnych w dam ³	4684	5014	5417	5617	Particle board and similar board of wood or ligneous materials in dam ³
Płyty pilśniowe z drewna lub materiałów drewnopochodnych w km ²	501	645	672	728	Fibreboards of wood or ligneous materials in km ²
Okleiny w km ²	34,8	24,9	22,5	24,9	Veneers in km ²
Okna z drewna w tys. szt.	2932	3449	3311	3408	Windows of wood in thous. units
PAPIER I WYROBY Z PAPIERU PAPER AND PAPER PRODUCTS					
Masa celulozowa drzewna sodowa lub siarczanowa, inna niż do przerobu chemicznego w tys. t	881	873	877	936	Soda or sulphate chemical wood pulp other than for dissolving grades in thous. t
Papier i tektura w tys. t	3700	4399	4644	4779	Paper and paperboard in thous. t
Tektura falista w tys. t	1324	1933	2039	2156	Corrugated paperboard in thous. t
Worki i torby z papieru w tys. t	124	124	131	158	Sacks and bags of paper in thous. t
KOKS, BRYKIETY I PODOBNE PALIWA STAŁE Z WĘGLA I TORFU ORAZ PRODUKTY RAFINACJI ROPY NAFTOWEJ COKE, BRIQUETTE AND SIMILAR SOLID FUELS FROM COAL AND PEAT, AND REFINED PETROLEUM PRODUCTS					
Koks i półkoks z węgla kamiennego, brunatnego (lignitu) lub torfu; węgiel retortowy w tys. t	9738	9792	9708	9256	Coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat, retort carbon in thous. t
Smoly surowe koksownicze w tys. t	447	378	383	365	Crude high-temperature tar in thous. t
Benzyna silnikowa (łącznie z lotniczą) w tys. t	4222	4172	4205	4188	Motor gasoline (including aviation gasoline) in thous. t
Oleje napędowe ^d w tys. t	9893	11870	11416	11702	Diesel oils ^d in thous. t
Oleje opałowe ^e w tys. t	5588	4359	4140	4177	Fuel oils ^e in thous. t
CHEMIKALIA I WYROBY CHEMICZNE CHEMICALS AND CHEMICAL PRODUCTS					
Chlor (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	276	282	269	298	Chlorine (in terms of 100%) in thous. t
Kwas siarkowy (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	1686	1701	1637	1713	Sulphuric acid (in terms of 100%) in thous. t
Oleum (w przeliczeniu na 100% H ₂ SO ₄) w tys. t	215	216	225	229	Oleum (in terms of 100% H ₂ SO ₄) in thous. t
Wodorotlenek sodu (w przeliczeniu na 100%) w tys. t:					Sodium hydroxide (in terms of 100%) in thous. t:
stały (soda kaustyczna)	51,1	60,7	63,8	74,3	solid (caustic soda)
w roztworze wodnym (ług sodowy)	223	321	307	340	in aqueous solution (soda lye)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Bez skór całych. c Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem drewnianym. d łącznie z komponentami paliwowymi. e Obejmują oleje opałowe lekkie, ciężkie i półprodukty.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Excluding whole hides. c Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles. d Including fuel components. e Including fuel oils light, hard and intermediate products.

TABL. 7 (422). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2016	2017	PRODUCTS
CHEMIKALIA I WYROBY CHEMICZNE (dok.) CHEMICALS AND CHEMICAL PRODUCTS (cont.)					
Etylen w tys. t	502	545	447	482	Ethylene in thous. t
Propylen w tys. t	337	391	336	341	Propylene in thous. t
Butadien-1,3 w tys. t	62,5	60,8	54,7	56,4	Butadiene-1,3 in thous. t
Toluen w tys. t	97,9	13,6	16,0	19,3	Toluene in thous. t
Fenol w tys. t	34,8	35,4	39,9	42,1	Phenol in thous. t
6-heksanolaktam (epsilon-kaprolaktam) w tys. t	159	165	164	168	6-hexanelactam (epsilon-caprolactam) in thous. t
Kwas azotowy techniczny (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	2209	2396	2340	2404	Nitric acid, technical (in terms of 100%) in thous. t
Amoniak bezwodny (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	2060	2718	2623	2779	Anhydrous ammonia (in terms of 100%) in thous. t
Amoniak w roztworze wodnym (w przeliczeniu) na 100% w tys. t	73,3	92,9	96,4	98,6	Ammonia in aqueous solution (in terms of 100%) in thous. t
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b (w przeliczeniu na czysty składnik) w tys. t:					Mineral or chemical fertilizers ^b (in terms of pure ingredient) in thous. t:
azotowe	1637	2010	1967	2058	nitrogenous
fosforowe	486	475	475	469	phosphatic
potasowe	330	383	399	430	potassic
Tworzywa sztuczne ^c w tys. t	2547	3316	3249	3448	Plastics ^c in thous. t
w tym:					of which:
polietylen	365	395	346	371	polyethylene
polimery styrenu	142	133	148	153	polymers of styrene
w tym polistyren do spieniania	82,3	82,8	90,8	96,4	of which expansible polystyrene
polichlorek winylu niez mieszan z innymi substancjami	196	321	259	289	polyvinyl chloride not mixed with any other substances
polipropylen ^d	240	298	264	292	polypropylene ^d
Kauczuk syntetyczny ^c w tys. t	168	193	224	247	Synthetic rubber ^c in thous. t
Pestycydy w tys. t	29,0	43,9	46,5	63,6	Pesticides in thous. t
Farby, lakiery i podobne środki pokrywające, farba drukarska, gotowe sykatywy i masy uszczelniające w tys. t	1104	1263	1245	1226	Paints, varnishes and similar coating materials, printing ink and mastics in thous. t
Mydło, produkty organiczne powierzchniowo czynne i preparaty stosowane jako mydło w tys. t	86,5	162	174	195	Soap, organic surface-active products and preparations for use as soap in thous. t
Zapałki w tys. t	5,7	3,9	3,7	3,4	Matches in thous. t
Włókna chemiczne syntetyczne w tys. t	48,4	44,2	47,0	49,0	Synthetic chemical fibres in thous. t

PODSTAWOWE SUBSTANCJE FARMACEUTYCZNE, LEKI I POZOSTAŁE WYROBY FARMACEUTYCZNE
BASIC PHARMACEUTICAL PRODUCTS, MEDICAMENTS AND OTHER PHARMACEUTICAL PREPARATIONS

Leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne w mln zł	9630	12114	12299	13152	Pharmaceutical preparations in mln zł
---	------	-------	-------	-------	---------------------------------------

WYROBY Z GUMY I TWORZYW SZTUCZNYCH
RUBBER AND PLASTIC PRODUCTS

Wyroby z gumy w tys. t	804	1031	1163	1146	Rubber products in thous. t
Opony ^e w tys. szt.	40840	46715	47284	46271	Tyres ^e in thous. units
w tym do:					of which for:
pojazdów samochodowych:					motor vehicles:
osobowych	29436	30990	31549	32957	passenger cars
ciężarowych i autobusów	3455	4379	4086	4281	lorries and buses
ciągników	349	287	296	327	tractors
Wykładziny podłogowe, ścienne lub sufitowe z tworzyw sztucznych w km ²	15,6	14,3	15,7	15,6	Floor, wall or ceiling coverings of plastics in km ²
Okna z tworzyw sztucznych dla budownictwa w tys. szt.	7086	7142	7387	8098	Plastic windows for building industry in thous. units
Drzwi z tworzyw sztucznych dla budownictwa w tys. szt.	365	418	389	400	Plastic doors for building industry in thous. units

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c W formach podstawowych. ^d Łącznie z granulem polipropylenowym do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych. ^e Bez opon rowerowych, motorowerowych, motocyklowych oraz bieźnikowych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including mixed fertilizers. ^c In primary forms. ^d Including polypropylene granules for plastic goods production. ^e Excluding bicycle, moped, motorbike and retreaded tyres.

TABL. 7 (422). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2016	2017	PRODUCTS
WYROBY Z POZOSTAŁYCH MINERALNYCH SUROWCÓW NIEMETALICZNYCH					
OTHER NON-METALLIC MINERAL PRODUCTS					
Szyby (tafle szklane) zbrojone ze szkła lane-go/walcowanego ^b w tys. t	9,0	7,1	6,7	7,2	Wired sheets of cast or rolled glass ^b in thous. t
Szkoło typu „float” i szkło powierzchniowo za-gruntowane lub polerowane, w arkuszach, lecz niepoddane innej obróbce w km ²	86,9	98,5	107	103	Sheets of float glass and surface ground or polished glass, but not otherwise worked in km ²
Cegła w mln cegieł	480	506	596	620	Bricks in mln bricks
w tym cegła wypalana z gliny	238	104	113	97,6	of which bricks of clay
Dachówki i podobne elementy dachowe ce-ramiczne, nieogniotrwałe w mln szt.	159	128	136	139	Non-refractory clay roof tiles and other similar roof articles in mln units
Zastawy stołowe i naczynia kuchenne z por-celany w tys. t	25,5	23,7	24,9	23,9	Porcelain or china tableware and kitchen-ware in thous. t
Wyroby sanitarne z porcelany w tys. t	36,0	40,9	40,7	39,8	Sanitary fixtures of porcelain in thous. t
Klinkier cementowy w mln t	11,8	11,3	12,1	13,0	Cement clinker in mln t
Cement ^c w mln t	15,8	15,3	15,8	17,3	Cement ^c in mln t
w tym portlandzki	14,8	13,9	13,8	15,2	of which portland cement
Wapno ^d w tys. t	1799	1942	1869	1904	Lime ^d in thous. t
Spoiva gipsowe w tys. t	1040	1164	984	1408	Plasters in thous. t
Papa w km ²	91,7	70,0	72,8	79,0	Building paper in km ²

METALE
BASIC METALS

Stal surowa ^e w tys. t	7993	9336	9161	10540	Crude steel ^e in thous. t
Wyroby walcowane na gorąco ^e (bez półwy-robów) w tys. t	6658	8345	8793	9771	Hot rolled products ^e (excluding semi-finished products) in thous. t
Blachy stalowe ^e w tys. t:					Steel sheets ^e in thous. t:
walcowane na zimno	835	1705	1742	2118	cold rolled
pokrywane cynkiem ^f	455	755	831	1067	zinc coated ^f
Rury stalowe ^e w tys. t	384	686	732	771	Steel tubes ^e in thous. t
rury bez szwu	158	126	125	141	seamless tubes
rury ze szwem	225	561	606	629	seamed tubes
Srebro o wysokiej czystości w t	1161	1283	1191	1218	Silver, high purity in t
Aluminium nieobrobione plastycznie niesto-powe ^g w tys. t	14,7	7,6	8,3	8,3	Unwrought non-alloy aluminium ^g in thous. t
Cynk niestopowy nieobrobiony plastycznie, technicznie czysty w tys. t	97,9	115	107	100	Unwrought non-alloy zinc, technically pure in thous. t
Miedź rafinowana nieobrobiona plastycznie, niestopowa ^h w tys. t	568	589	551	538	Unwrought, unalloyed refined copper ^h in thous. t
w tym katody i części katod z miedzi rafi-nowanej	547	574	536	522	of which cathodes and parts of cathodes of refined copper

WYROBY METALOWE GOTOWE, Z WYŁĄCZENIEM MASZYN I URZĄDZEŃ
FABRICATED METAL PRODUCTS, EXCEPT MACHINERY AND EQUIPMENT

Opakowania konserwowe lekkie z blachy ocynowanej białej do żywności, o pojem-ności mniejszej niż 50 l w tys. t	25,8	39,6	38,4	36,4	Light food cans of white tin-coated sheet, of capacity below 50 l in thous. t
Przewody gołe w tys. t	42,7	59,0	61,3	64,2	Conductors not electrically insulated in thous. t
Wyroby stołowe, kuchenne lub do użytku w gospodarstwie domowym ze stali, ema-liowane w tys. szt.	2998	2550	2951	2989	Table, kitchen and household articles of steel, enamelled in thous. units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Łącznie z kształtkami ze szkła lanego/walcowanego. c Portlandzki, glinowy, żuźlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. d Palone, gaszone i hydrauliczne. e W 2010 r. dane ze specjalistycznych badań Ministerstwa Gospodarki. f Łącznie z taśmami. g Bez aluminium w postaci proszku i płatków. h Z wyłączeniem spiekanych wyrobów walcowanych, wytłaczanych, kutych.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Including glass profiles. c Portland, aluminous, slag and similar hydraulic cement. d Quicklime, slaked and hydraulic lime. e In 2010 data from specialistic surveys of the Ministry of Economy. f Including strips. g Excluding aluminium powders and flakes. h Excluding rolled, extruded or forged sintered products.

TABL. 7 (422). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2016	2017	PRODUCTS
KOMPUTERY, WYROBY ELEKTRONICZNE I OPTYCZNE COMPUTERS, ELECTRONIC AND OPTICAL PRODUCTS					
Maszyny cyfrowe do automatycznego przetwarzania danych z jednostkami wejścia i wyjścia ^b w tys. szt.	5937	3145	2955	2996	Digital automatic data processing machines with input/output units ^b in thous. units
Aparaty telefoniczne ^c (bez telefonów komórkowych) w tys. szt.	106	235	496	246	Telephone sets ^c (excluding mobile phones) in thous. units
Odbiorniki radiowe (łącznie z zestawami) w tys. szt.	5,5	2744	2338	2285	Radio receivers (including sets) in thous. units
Odbiorniki telewizyjne (łącznie z monitorami ekranowymi ^d) w tys. szt.	26349	20124	20066	21303	Television receivers (including monitors ^d) in thous. units
Gazomierze w tys. szt.	699	3158	4063	4229	Gas meters in thous. units
Wodomierze w tys. szt.	3003	4404	4495	5042	Water meters in thous. units
Liczniki energii elektrycznej w tys. szt.	1205	6003	9950	10470	Electricity meters in thous. units
URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE ELECTRICAL EQUIPMENT					
Silniki elektryczne i prądnice ^e : w tysiącach szt.	21694	37802	36353	42741	Electric motors and generators ^e : in thousand units
w tysiącach MW	18,7	19,0	16,6	17,8	in thousand MW
Transformatory z chłodzeniem powietrznym (suche) w tys. szt.	5877	5418	5646	5980	Air-cooled transformers in thous. units
Akumulatory kwasowo-ołowiowe stosowane do uruchamiania silników tłokowych w pojazdach samochodowych w tys. szt.	5964	6986	7462	7650	Lead-acid accumulators used for starting piston engines for motor vehicles in thous. units
Druty i przewody izolowane w tys. t	328	353	342	357	Insulated wires and conductors in thous. t
w tym kable elektroenergetyczne	48,2	63,2	61,9	61,9	of which heavy electric conductors
Żarówki żarowe do ogólnych celów oświetleniowych w mln szt.	505	76,4	44,9	24,3	Filament light bulbs for general use in mln units
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, łącznie z chłodziarko-zamrażarkami w tys. szt.	1867	3349	3158	3222	Household refrigerators and freezers, including combined refrigerators-freezers in thous. units
w tym zamrażarki	12,0	105	14,5	2,7	of which freezers
Zmywarki do naczyń typu domowego w tys. szt.	2780	4309	4696	4593	Household dish washing machines in thous. units
Pralki automatyczne typu domowego, łącznie z pralko-suszkarkami w tys. szt.	4025	6509	6477	6712	Household automatic washing machines, including machines which both wash and dry in thous. units
Odkurzacze typu domowego w tys. szt.	892	729	747	1234	Household vacuum cleaners in thous. units
Kuchnie elektryczne z piekarnikiem typu domowego, łącznie z gazowo-elektrycznymi w tys. szt.	1214	1361	1342	1377	Household electric cookers with an oven, including gas-electric cookers in thous. units
Elektryczne płyty do wbudowania w tys. szt.	175	509	481	385	Electric hobs for building-in in thous. units
Elektryczne piekarniki domowe do wbudowania w tys. szt.	968	2210	2447	2672	Household electric ovens for building-in in thous. units
Kuchnie gazowe z piekarnikiem typu domowego w tys. szt.	646	456	393	402	Household gas stoves with an oven in thous. units

MASZYNY I URZĄDZENIA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE

MACHINERY AND EQUIPMENT N.E.C.

Silniki spalinowe ^f w tys. szt.	0,8	0,8	1,2	1,5	Internal combustion engines ^f in thous. units
Łożyska toczne w mln szt.	209	228	241	249	Rolling bearings in mln units
w tym kulkowe	168	189	198	205	of which ball bearings
Kasy rejestrujące i podobne maszyny wyposażone w urządzenia liczące w tys. szt.	95,7	223	157	176	Cash registers and similar machines, incorporating a calculating device in thous. units
Witryny i lady chłodnicze i mroźnicze w szt.	17225	46733	54868	56725	Refrigerated show-cases and counters in units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Łącznie z komputerami stacjonarnymi, przenośnymi (laptopy) i podręcznymi (np. palmtopy, organizery). c Włączając sieciowe aparaty bezprzewodowe, wideotelefony i wideofony. d Z wyjątkiem stosowanych do komputerów. e Bez silników trakcyjnych. f Tłokowe, wewnętrznego spalania, z zapłonem samoczynnym; bez silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Including desktop, laptop or handheld (e.g. palm-tops, organizers). c Including network wireless phones and videophones. d Excluding used for computers. e Excluding traction motors. f Compression-ignition internal combustion piston engines; excluding aircraft, vehicle and motorcycle engines.

TABL. 7 (422). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (dok.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2016	2017	PRODUCTS
MASZYNY I URZĄDZENIA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE (dok.) MACHINERY AND EQUIPMENT N.E.C. (cont.)					
Maszyzny dla rolnictwa i leśnictwa w tys. szt.:					Machinery for agriculture and forestry in thous. units:
ciągniki rolnicze	3,6	3,6	2,9	3,4	agricultural tractors
plugi	6,9	8,0	7,3	8,3	ploughs
spulchniarki i kultywatory	7,9	9,9	9,2	11,8	scarifiers and cultivators
siewniki polowe	4,7	6,1	4,5	5,2	field seeders
kosiarki polowe	6,7	19,6	22,1	28,7	field mowers
					sprayers designed to be mounted on or drawn by agricultural tractors, for use on field crops
opryskiwacze polowe, ciągnikowe	9,7	9,8	8,1	9,7	
Obrobiarki do metali w tys. szt.:					Machine tools for metals in thous. units:
skrawające ^b	3,2	4,2	4,5	4,9	for machining ^b
w tym tokarki do usuwania metalu	0,5	0,5	0,5	0,6	of which lathes
do obróbki plastycznej	0,6	0,9	0,9	0,7	for plastic working
Maszyzny i urządzenia do robót budowlanych, drogowych i melioracyjnych w tys. t	26,4	20,8	12,3	14,9	Machinery and equipment for construction, road and drainage work in thous. t
Maszyzny i urządzenia do produkcji papieru i tektury w tys. t	0,7	1,1	1,6	1,0	Machinery and equipment for making paper and paperboard in thous. t
POJAZDY SAMOCHODOWE, PRZYCZEPY I NACZEPY MOTOR VEHICLES, TRAILERS AND SEMI-TRAILERS					
Samochody osobowe ^c w tys. szt.	785	535	555	515	Passenger cars ^c in thous. units
Pojazdy do transportu publicznego ^d w tys. szt.	4,6	5,1	5,3	5,3	Public transport vehicles ^d in thous. units
Samochody ciężarowe w tys. szt.	76,1	112	111	158	Lorries in thous. units
Kontenery specjalnie przystosowane do przewozu różnymi środkami transportu w tys. szt.	38,5	38,2	56,5	60,4	Containers specially designed for various means of transport in thous. units
POZOSTAŁY SPRZĘT TRANSPORTOWY OTHER TRANSPORT EQUIPMENT					
Statki morskie:					Maritime ships:
w sztukach	13	1	5	7	in units
w tysiącach GT	26,8	5,1	6,4	27,9	in thousand GT
Łodzie wycieczkowe i sportowe, pełnomorskie ^e w szt.	875	1786	2412	2005	Sea-going boats for pleasure or sports ^e in units
Wagony kolejowe towarowe w szt.	2768	2740	2498	2535	Railway wagons in units
Rower ^f w tys. szt.	908	1166	1151	1078	Bicycles ^f in thous. units
MEBLE FURNITURE					
Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w kuchni do zabudowy ^g w tys. szt.	1622	970	1115	933	Wooden units for fitted kitchens ^g in thous. units
Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w pokojach stołowych i salonach ^h w tys. szt.	19637	24659	27019	28443	Wooden furniture for dining and living room ^h in thous. units
ENERGIA ELEKTRYCZNA, PALIWA GAZOWE, PARA WODNA, GORĄCA WODA I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH ELECTRICITY, GAS FUELS, STEAM, HOT WATER AND AIR CONDITIONING					
Energia elektryczna w TWh	158	165	167	170	Electricity in TWh
Ciepło w parze lub gorącej wodzie w PJ	560	475	492	507	Thermal energy from steam or hot water in PJ

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Łącznie z obrabiarkami do obróbki ścierniej, w tym szlifierek. c Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. d Do przewozu 10 osób i więcej. e Łodzie żaglowe i motorowe. f Łącznie z dziecięcymi. g Łącznie z meblami z materiałów drewnopochodnych. h Bez luster stojących na podłodze i mebli do siedzenia.

Źródło: w zakresie produkcji: olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych, gazu ziemnego, energii elektrycznej oraz ciepła w parze lub gorącej wodzie — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Including machine tools for grinding and other abrasive operations. c Excluding motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. d For transport of 10 and more persons. e Sailboats and motorboats. f Including children bicycles. g Including furniture from wood-based materials. h Excluding floor standing mirrors, seats.

Source: in regard to production of: oils from crude oil and oils from bituminous minerals, natural gas, electricity as well as thermal energy from steam or hot water — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABLE 8 (423). **BILANS WĘGLA KAMIENNEGO**
BALANCE OF HARD COAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. t		in thous. t		
Przychód	94753	81112	83816	80884	Supply
Ze źródeł krajowych	81150	72823	75516	68018	From domestic sources
wydobywanie	76728	72686	70784	65975	production
zmniejszenie zapasów	4422	137	4732	2043	decrease in stocks
Import	13603	8289	8300	12866	Imports
Rozchód	94753	81112	83816	80884	Use
Zużycie krajowe	82162	72742	74642	75046	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	63501	55723	57007	57319	transformation into other energy commodities
w tym w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	50475	41261	42260	42996	of which in thermal power plants, combined heat and power plants and district heat plants
zużycie bezpośrednie	18661	17019	17635	17727	direct consumption
Zwiększenie zapasów	—	—	—	—	Increase in stocks
Eksport	9965	9192	9097	7099	Exports
Straty i różnice bilansowe	2626	-822	77	-1261	Losses and statistical differences

TABLE 9 (424). **BILANS WĘGLA BRUNATNEGO**
BALANCE OF LIGNITE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. t		in thous. t		
Przychód	56708	63410	60602	61489	Supply
Ze źródeł krajowych	56684	63128	60313	61161	From domestic sources
wydobywanie	56510	63128	60246	61161	production
zmniejszenie zapasów	174	—	67	—	decrease in stocks
Import	24	282	289	328	Imports
Rozchód	56708	63410	60602	61489	Use
Zużycie krajowe	56752	63046	60390	61098	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii — w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	55732	62410	59846	60526	transformation into other energy commodities — in thermal power plants, combined heat and power plants and district heat plants
zużycie bezpośrednie	1020	636	544	572	direct consumption
Zwiększenie zapasów	—	164	—	49	Increase in stocks
Eksport	115	198	212	256	Exports
Straty i różnice bilansowe	-159	2	—	86	Losses and statistical differences

TABL. 10 (425). **BILANS ROPY NAFTOWEJ^a**
BALANCE OF CRUDE OIL^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. t		in thous. t		
Przychód	23374	27419	26000	25644	Supply
Ze źródeł krajowych	686	928	1427	996	From domestic sources
wydobycie	686	928	1001	996	production
zmniejszenie zapasów	—	—	426	—	decrease in stocks
Import ^b	22688	26491	24573	24648	Imports ^b
Rozchód	23374	27419	26000	25644	Use
Zużycie krajowe ^c (przerób w rafineriach) ...	22839	26108	25777	25144	Domestic consumption ^c (processing in refineries)
Zwiększenie zapasów	324	1057	—	280	Increase in stocks
Eksport	211	254	223	220	Exports

^a Dotyczy olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych, surowych. ^b Dane dotyczą ropy naftowej użytej do przerobu. ^c Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi.

Źródło: w zakresie produkcji olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

^a Concerns petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude. ^b Data concern the crude oil consumed. ^c Including losses and statistical differences.

S o u r c e: in regard to production of oils from crude oil and oils from bituminous minerals — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABL. 11 (426). **BILANS GAZU ZIEMNEGO WYSOKOMETANOWEGO^a**
BALANCE OF HIGH-METHANE NATURAL GAS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
Przychód	14054	14661	16878	17740	Supply
Ze źródeł krajowych	3726	3171	2962	2823	From domestic sources
wydobycie	2010	2014	1823	1687	production
w tym z odmetanowania kopalń	376	540	580	512	of which coal-bed methane
produkcja w odazotowniach i mieszal- niach gazów	1386	997	1139	1136	production in gas denitrification and blending plants
zmniejszenie zapasów	330	160	—	—	decrease in stocks
Import	10328	11490	13916	14917	Imports
Rozchód	14054	14661	16878	17740	Use
Zużycie krajowe	13680	14480	15485	16350	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	1453	2008	2236	2588	transformation into other energy com- modities
zużycie bezpośrednie	12227	12472	13249	13762	direct consumption
w tym gospodarstwa domowe	3926	3464	3775	3947	of which households
Zwiększenie zapasów	—	—	421	83	Increase in stocks
Eksport	44	53	840	1166	Exports
Straty i różnice bilansowe	330	128	132	141	Losses and statistical differences

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 504.

Źródło: w zakresie produkcji gazu ziemnego — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

^a See general notes, item 8 on page. 504.

S o u r c e: in regard to production of natural gas — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABL. 12 (427). **BILANS GAZU ZIEMNEGO ZAAZOTOWANEGO^a**
BALANCE OF NITRIFIED NATURAL GAS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
Przychód — ze źródeł krajowych	3820	3828	3754	3820	Supply — from domestic sources
Wydobycie	3753	3748	3669	3721	Production
Produkcja w mieszalniach gazów	67	71	85	99	Production in gas blending plants
Zmniejszenie zapasów	—	9	—	—	Decrease in stocks

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 504.

^a See general notes, item 8 on page. 504.

TABL. 12 (427). **BILANS GAZU ZIEMNEGO ZAAZOTOWANEGO^a (dok.)**BALANCE OF NITRIFIED NATURAL GAS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
Rozchód	3820	3828	3754	3820	Use
Zużycie krajowe	3852	3820	3739	3842	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	2729	2248	2521	2497	transformation into other energy commodities
zużycie bezpośrednie	1123	1572	1218	1345	direct consumption
w tym gospodarstwa domowe	303	268	294	305	of which households
Zwiększenie zapasów	49	—	1	7	Increase in stocks
Straty i różnice bilansowe	-81	8	14	-29	Losses and statistical differences

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 504.

Źródło: w zakresie produkcji gazu ziemnego — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

a See general notes, item 8 on page. 504.

Source: in regard to production of natural gas — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABL. 13 (428). **BILANS BENZYNY SILNIKOWEJ^a**BALANCE OF MOTOR GASOLINE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. t		in thous. t		
Przychód	4637	4567	4550	4669	Supply
Ze źródeł krajowych	4222	4204	4205	4188	From domestic sources
produkcja	4222	4172	4205	4188	production
zmniejszenie zapasów	—	32	—	—	decrease in stocks
Import	415	363	345	481	Imports
Rozchód	4637	4567	4550	4669	Use
Zużycie krajowe	4145	3781	3998	4387	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	—	—	—	—	transformation into other energy commodities
zużycie bezpośrednie	4145	3781	3998	4387	direct consumption
Zwiększenie zapasów	20	—	20	35	Increase in stocks
Eksport	472	786	532	247	Exports
Straty i różnice bilansowe	—	—	—	—	Losses and statistical differences

a Łącznie z benzyną lotniczą.

a Including aviation gasoline.

TABL. 14 (429). **BILANS OLEJÓW NAPĘDOWYCH**

BALANCE OF DIESEL OILS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym samocho- dowe of which automotive diesel oil	
Przychód	12097	13873	15104	16888	16669	Supply
Ze źródeł krajowych	9742	11823	11325	11679	11543	From domestic sources
produkcja ^a	9742	11813	11325	11679	11543	production ^a
zmniejszenie zapasów	—	10	—	—	—	decrease in stocks
Import	2355	2050	3779	5209	5126	Imports
Rozchód	12097	13873	15104	16888	16669	Use
Zużycie krajowe	12006	12083	13791	16436	16273	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	0	0	129	130	130	transformation into other en- ergy commodities
zużycie bezpośrednie	12006	12083	13662	16306	16143	direct consumption
Zwiększenie zapasów	49	—	227	213	209	Increase in stocks
Eksport	42	1790	1086	239	187	Exports
Straty i różnice bilansowe	—	—	—	—	—	Losses and statistical differences

a Z przerobu ropy naftowej.

a From crude oil processings.

TABLE 15 (430). **BILANS ENERGII ELEKTRYCZNEJ**
BALANCE OF ELECTRICITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w GWh		in GWh		
Przychód	163968	179403	180651	183736	Supply
Ze źródeł krajowych — produkcja	157658	164944	166634	170465	From domestic sources — generation
w tym elektrownie:					of which power plants:
cieplne zawodowe	144541	142804	140971	140614	public thermal power plants
wodne ^a , wiatrowe i słoneczne	5152	13350	15333	18108	hydroelectric power plants ^a , wind and solar PV power plants
Import ^b	6310	14459	14017	13271	Imports ^b
Rozchód	163968	179403	180651	183736	Use
Zużycie krajowe	144453	154076	159138	162756	Domestic consumption
na pompowanie wody w elektrowniach szczytowo-pompowych	828	900	743	735	for pumping water in pumped-storage hydroelectric power plants
zużycie bezpośrednie	143625	153176	158395	162021	direct consumption
w tym dostawy do odbiorców końcowych z sieci operatorów systemów dystrybucyjnych	117814	126521	129808	133009	of which supplies to final users from the networks of distribution systems operators
w tym gospodarstwom domowym ^c	28614	28280	28909	29181	of which to households ^c
Eksport ^b	7664	14793	12018	10984	Exports ^b
Straty i różnice bilansowe	11851	10534	9495	9996	Losses and statistical differences

a Obejmują elektrownie szczytowo-pompowe i przepływowe. b Łącznie z nieodpłatną wymianą z zagranicą. c Dotyczy zużycia na cele komunalno-bytowe.

Źródło: w zakresie produkcji energii elektrycznej — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

a Include pumped-storage hydroelectric power plants, run-of-river hydroelectric power plants. b Including barter transactions. c Concerns consumption for community.

Source: in regard to production of electricity — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABLE 16 (431). **SYNTETYCZNY BILANS ENERGII**
SYNTHETIC BALANCE OF ENERGY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w TJ		in TJ		
Pozyskanie	2824028	2883386	2804210	2723738	Indigenous production
Import	1994450	2086272	2172200	2428209	Imports
Eksport	643195	902342	867002	760665	Exports
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów	+83750	-31356	+106476	+18508	Decrease (+) or increase (-) in stocks
Zużycie globalne	4259033	4035960	4215884	4409790	Global consumption
Straty przemian	943017	925753	906630	894740	Losses in transformation
Zużycie bezpośrednie	3266239	3119670	3287794	3494342	Direct consumption
Straty i różnice bilansowe	49777	-9463	21460	20708	Losses and statistical differences

TABLE 17 (432). **BILANSE NIEKTÓRYCH MATERIAŁÓW**
BALANCES OF SELECTED MATERIALS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychód Supply			Rozchód Use				
		ogółem total	ze źródeł krajowych from domestic sources		import imports	ogółem total	zużycie krajowe ^a domestic consumption ^a	zwiększenie zapasów increase in stocks	eksport exports
			produkcja production	zmniejszenie zapasów decrease in stocks					
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub materiałów drewnopochodnych w dam ³	2010	5826	4684	9	1133	5826	5265	—	561
Particle board and similar board of wood or ligneous materials in dam ³	2015	6493	5014	11	1468	6493	5831	662	—
	2016	7197	5417	99	1681	7197	6436	—	761
	2017	7713	5617	30	2066	7713	6865	—	848
Papier i tektura w tys. t	2010	7085	3700	—	3385	7085	4637	12	2436
Paper and paperboard in thous. t	2015	8623	4399	—	4224	8623	5643	19	2961
	2016	8991	4644	22	4325	8991	5903	—	3088
	2017	9408	4779	—	4629	9408	6136	10	3262
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych ^b w tys. t	2010	2392	959	14	1419	2392	1802	—	590
Plastics in primary forms ^b in thous. t	2015	3246	1316	10	1920	3246	2473	—	773
	2016	3240	1181	1	2058	3240	2550	—	690
	2017	3603	1284	—	2319	3603	2825	9	769
Kauczuk syntetyczny w formach podstawowych w tys. t	2010	342	168	2	172	342	177	—	165
Synthetic rubber in primary forms in thous. t	2015	478	193	1	284	478	237	—	241
	2016	523	224	1	298	523	252	—	271
	2017	555	247	1	307	555	271	—	284
Włókna chemiczne w tys. t	2010	197	48	1	148	197	156	—	41
Chemical fibres in thous. t	2015	222	44	0,2	178	222	178	—	44
	2016	237	48	—	189	237	190	1	46
	2017	247	50	1	196	247	197	—	50
Cement ^c w tys. t	2010	16451	15812	44	595	16451	16006	—	445
Cement ^c in thous. t	2015	16086	15265	54	767	16086	15601	—	485
	2016	16665	15782	—	883	16665	16239	40	386
	2017	18160	17254	18	888	18160	17662	—	498

a Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. b Polimery etylenu (w 2010 r. — polietylen), polichlorek winylu z kopolimerami niez mieszanymi z innymi substancjami, polipropylen z kopolimerami, polimery styrenu; w latach 2015—2017 łącznie z polistyrenem do spieniania. c Portlandzki, glinowy, żuźlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego.

a Including losses and statistical differences. b Polymers of ethylene (in 2010 — polyethylene), polyvinyl chloride with copolymers not mixed with any other substances, polypropylene with copolymers, polymers of styrene; in 2015—2017 including expansible polystyrene. c Portland, aluminous, slag and other hydraulic cement.

TABL. 17 (432). BILANSE NIEKTÓRYCH MATERIAŁÓW (dok.)
 BALANCES OF SELECTED MATERIALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychód Supply			Rozchód Use				
		ogółem total	ze źródeł krajowych from domestic sources		import imports	ogółem total	zużycie krajo- we ^a domestic consump- tion ^a	zwiększenie zapa- sów increase in stocks	eksport exports
			pro- dukcja produc- tion	zmniej- szenie zapa- sów de- crease in stocks					
Wyroby walcowane na gorąco (bez półwyrobów) w tys. t	2010	9616	6658 ^d	—	2958	9616	6729	20	2867
Hot rolled products (excluding semi-finished products) in thous. t	2015	12477	8345	—	4132	12477	9536	4	2937
	2016	13249	8793	—	4456	13249	10062	24	3163
	2017	14265	9771	—	4494	14265	10331	3	3931
Blachy stalowe walcowane na zimno w tys. t	2010	1528	835 ^d	—	693	1528	1351	18	159
Cold rolled steel sheets in thous. t	2015	2733	1705	—	1028	2733	2430	23	280
	2016	2792	1742	—	1050	2792	2507	16	269
	2017	3308	2118	4	1186	3308	3045	—	263
Blachy i taśmy stalowe pokrywane cynkiem w tys. t	2010	1646	455 ^d	—	1191	1646	1566	5	75
Zinc coated steel sheets and strips in thous. t	2015	2166	755	—	1411	2166	2013	16	137
	2016	2307	831	—	1476	2307	2133	9	165
	2017	2636	1067	—	1569	2636	2407	13	216
Rury stalowe w tys. t	2010	850	384 ^d	—	466	850	560	7	283
Steel tubes in thous. t	2015	1290	686	4	600	1290	916	—	374
	2016	1426	732	—	694	1426	1020	9	397
	2017	1637	771	17	849	1637	1214	—	423
Aluminium nieobrobione plastycznie, niestopowe ^e w tys. t	2010	138	15	—	123	138	129	—	9
Unwrought, non-alloy aluminium ^e in thous. t	2015	156	8	—	148	156	136	0,3	20
	2016	165	8	1	156	165	158	—	7
	2017	168	8	—	160	168	158	0,1	10
Cynk niestopowy nieobrobiony plastycznie, technicznie czysty w tys. t	2010	155	98	—	57	155	57	2	96
Unwrought non-alloy zinc, technically pure in thous. t	2015	170	115	3	52	170	.	—	.
	2016	159	107	2	50	159	52	—	107
	2017	155	100	—	55	155	64	1	90
Miedź rafinowana nieobrobiona plastycznie, niestopowa ^f w tys. t	2010	594	568	—	26	594	279	2	313
Unwrought, unalloyed refined copper ^f in thous. t	2015	596	589	3	4	596	298	—	298
	2016	555	551	—	4	555	296	5	254
	2017	547	538	5	4	547	295	—	252

a Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. d Dane ze specjalistycznych badań Ministerstwa Gospodarki. e Bez aluminium w postaci proszku i płatków. f Z wyłączeniem spiekanych wyrobów walcowanych, wytłaczanych, kutych.

a Including losses and statistical differences. d Data from specialistic surveys of the Ministry of Economy. e Excluding aluminium powders and flakes. f Excluding rolled, extruded or forged sintered products.

TABL. 18 (433). **MOC ZAINSTALOWANA BRUTTO W ELEKTROWNIACH**

Stan w dniu 31 XII

GROSS INSTALLED CAPACITY IN POWER PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w MW		in MW		
OGÓŁEM	36214	40384	41266	43507	TOTAL
Elektrownie ciepłe ^a	32648	33048	32970	35002	Thermal power plants ^a
zawodowe	30566	30719	30610	32121	public thermal power plants
w tym na węglu: kamiennym	20843	19867	19724	20880	of which using: hard coal
brunatnym	8796	9243	9287	9287	lignite
przemysłowe (niezawodowe) ^b	2082	2329	2360	2881	non-public thermal power plants ^b
Elektrownie wodne ^c	2280	2306	2319	2392	Hydroelectric power plants ^c
Elektrownie wiatrowe i słoneczne	1286	5030	5977	6113	Wind and solar PV power plants

a Bez elektrowni o mocy 0,5 MW i mniej. b Z uwzględnieniem elektrowni biogazowych; w latach 2015—2017 łącznie z małą generacją rozproszoną. c Obejmują elektrownie szczytowo-pompowe i przepływowe.

a Excluding power plants with capacity 0,5 MW and less. b Including biogas power plants; in 2015—2017 including small dispersed generation. c Include pumped-storage hydroelectric power plants and run-of-river hydroelectric power plants.

Budownictwo Construction

TABL. 19 (434). **PRODUKCJA SPRZEDANA BUDOWNICTWA (ceny bieżące)**

SOLD PRODUCTION OF CONSTRUCTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	254480	276750	277390	298431	100,0	100,0	GRAND TOTAL
Sektor publiczny	3035	3615	2711	3045	1,2	1,0	Public sector
Sektor prywatny	251445	273135	274679	295386	98,8	99,0	Private sector
w tym własność:							of which:
Prywatna krajowa	207012	224556	227613	244052	81,3	81,8	Private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	509	246	247	244	0,2	0,1	of which cooperatives ^a
Zagraniczna	36762	43530	43162	48271	14,4	16,2	Foreign ownership

OGÓŁEM

TOTAL

w tym BUDOWLANO-MONTAŻOWA^bof which CONSTRUCTION AND ASSEMBLY^b

RAZEM	160858	171302	166844	186798	100,0	100,0	TOTAL
Sektor publiczny	1509	1528	1201	1504	0,9	0,8	Public sector
Sektor prywatny	159349	169774	165643	185294	99,1	99,2	Private sector
w tym własność:							of which:
Prywatna krajowa	142393	155235	152788	170407	88,5	91,2	Private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	92	64	122	62	0,1	0,0	of which cooperatives ^a
Zagraniczna	13837	12951	11830	13864	8,6	7,4	Foreign ownership

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób. b Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy).

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons. b Realised by construction entities (contract system).

TABLE 20 (435). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION

LATA YEARS	Ogółem Total	W tym podmioty budowlane (system zleceniowy) Of which construction entities (contract system)
CENY BIEŻĄCE — mln zł CURRENT PRICES — mln zł		
2010	170212	160858
2015	181772	171302
2016	177436	166844
2017	197422	186798
CENY STAŁE ^a CONSTANT PRICES ^a 2005=100		
2017	185,5	197,0
2010=100		
2017	115,3	117,2
2015=100		
2017	107,8	108,2
Rok poprzedni=100 Previous year=100		
2011	111,0	111,8
2012	92,7	93,7
2013	94,4	94,1
2014	106,1	105,9
2015	103,9	103,7
2016	97,8	97,6
2017	110,2	110,9

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABLE 21 (436). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG DZIAŁÓW (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY DIVISIONS (current prices)

DZIAŁY	2010	2015	2016	2017	2010	2017	DIVISIONS
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	160858	171302	166844	186798	100,0	100,0	TOTAL
Budowa budynków ^Δ	71801	56702	53474	65493	44,7	35,1	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	37690	44728	37754	45074	23,4	24,1	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	51367	69872	75616	76231	31,9	40,8	Specialised construction activities

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy).

a Realised by construction entities (contract system).

TABLE 22 (437). **DYNAMIKA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ WEDŁUG DZIAŁÓW (ceny stałe)^a**
 INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY DIVISIONS (constant prices)^a

DZIAŁY	2015	2016	2017			DIVISIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
OGÓŁEM	103,7	97,6	110,9	197,0	117,2	108,2	TOTAL
Budowa budynków ^A	103,1	95,0	120,7	151,0	94,7	114,7	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	96,0	84,9	118,6	260,1	121,7	100,7	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	110,0	107,8	100,0	225,9	145,4	107,8	Specialised construction activities

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.
 a Realised by construction entities (contract system); see general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABLE 23 (438). **PODSTAWOWE DANE O PODMIOTACH BUDOWLANYCH REALIZUJĄCYCH PRODUKCJĘ BUDOWLANO-MONTAŻOWĄ¹ WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH W 2017 R.**

BASIC DATA REGARDING CONSTRUCTION ENTITIES REALISING CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION¹ BY NUMBER OF PERSONS EMPLOYED IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Podmioty o liczbie pracujących Entities with the following number of employing					
		Ogółem Total	19 i mniej 19 and less	20—49	50—99	100—499	500 i więcej 500 and more
a — liczba podmiotów prowadzących działalność w ciągu roku number of entities conducting activity during the year							
b — produkcją budowlano-montażowa (ceny bieżące) w mln zł construction and assembly production (current prices) in mln zł							
c — przeciętne zatrudnienie average paid employment							
OGÓŁEM	a	285519	280639	3620	777	440	43
TOTAL	b	186798	120586	21229	12320	18615	14048
	c	557207	301518	91712	49522	72490	41965
Budowa budynków ^A	a	73909	72106	1355	292	146	10
Construction of buildings	b	65493	45591	7516	4201	5116	3069
	c	189947	105026	33396	18377	21477	11671
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A Civil engineering	a	18981	17655	842	283	180	21
	b	45074	15364	6199	5327	9068	9117
	c	137738	43027	23234	18603	32373	20501
Roboty budowlane specjalistyczne	a	192629	190878	1423	202	114	12
Specialised construction activities	b	76231	59632	7514	2792	4432	1862
	c	229522	153465	35082	12542	18640	9793

1 System zleceniowy.

1 Contract system.

TABLE 24 (439). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

RODZAJE OBIEKTÓW	2010	2015	2016	2017	TYPES OF CONSTRUCTIONS
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	85874,5	88637,4	77096,3	86619,6	TOTAL
Budynki	36881,0	41740,0	39335,1	43808,7	Buildings
Budynki mieszkalne	11640,2	11940,8	13028,6	14705,7	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne	1716,9	1612,7	1663,9	2169,6	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkańkowe	8441,9	9601,5	10729,0	11131,4	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania	1481,4	726,6	635,7	1404,8	residences for communities

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by construction entities (contract system) employing more than 9 persons.

TABL. 24 (439). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

RODZAJE OBIEKTÓW	2010	2015	2016	2017	TYPES OF CONSTRUCTIONS
	w mln zł		in mln zł		
Budynki (dok.)					Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	25240,8	29799,2	26306,5	29102,9	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	912,0	745,0	780,0	1132,3	hotels and similar buildings
budynki biurowe	2632,7	3719,2	3442,4	3870,3	office buildings
budynki handlowo-usługowe	6058,1	6676,9	6411,3	6384,1	wholesale and retail trade buildings
budynki transportu i łączności	505,9	1020,8	527,8	299,9	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	6458,5	11102,4	10194,6	11560,6	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	7209,4	4890,6	3543,8	4332,0	public entertainment, education, hospital or institutional care buildings
pozostałe budynki niemieszkalne	1464,2	1644,3	1406,6	1523,8	other non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	48993,5	46897,4	37761,2	42811,0	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	29011,2	24773,8	21635,9	25828,3	Transport infrastructures
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	21627,7	15324,4	14894,1	17840,2	highways, streets and roads
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	2524,6	5174,3	3379,9	4428,7	railways, suspension and elevated railways
drogi lotniskowe	207,2	320,2	105,4	146,5	airfield runways
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne ...	3495,8	2506,8	2592,4	2678,7	bridges, elevated highways, tunnels and subways
budowle wodne	1155,9	1448,1	664,1	734,2	harbours, waterways, dams and other water works
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	12970,5	14285,7	9447,7	10319,6	Pipelines, communication and electricity lines
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	4369,5	6586,6	4961,0	5391,2	long-distance pipelines, communication and electricity power lines
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	8601,0	7699,1	4486,7	4928,4	local pipelines and cables
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	4458,6	6710,3	5696,3	5404,7	Complex constructions on industrial sites
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	2553,2	1127,6	981,3	1258,4	Other civil engineering works

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by construction entities (contract system) employing more than 9 persons.

TABL. 25 (440). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED
A. OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Budynki^a	91459	100492	98949	103748	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkania ^b	68654	74766	74227	78762	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
miasta	34602	33732	33866	35111	urban areas
wieś	56857	66760	65083	68637	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	80635	87948	85983	89525	Of which private buildings ^c
miasta	27566	26371	26164	26605	urban areas
wieś	53069	61577	59819	62920	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkania ^b ...	62962	68172	66465	69729	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	15369	17917	17897	18264	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	4683	6892	6966	6707	of which farm buildings
Kubatura^d w dam³	140235	180210	185811	200061	Cubic volume^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkania ^b	64736	70415	75342	80838	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
miasta	79652	96756	99941	104050	urban areas
wieś	60583	83454	85870	96011	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	69525	82463	80248	84978	Of which private buildings ^c
miasta	26078	25659	25767	26321	urban areas
wieś	43447	56804	54481	58657	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkania ^b ...	44742	49828	48799	51236	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	23958	31876	30743	33104	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	7137	15504	14514	16207	of which farm buildings

a Nowo wybudowane. b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). c Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe; patrz uwagi ogólne działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust. 7 na str. 325. d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Excluding summer houses and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). c Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations; see general notes in the chapter "Municipal infrastructure. Dwellings", item 7 on page 325. d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 25 (440). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA (cd.)

BUILDINGS COMPLETED (cont.)

B. WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW

BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	budynki ^a buildings ^a				kubatura ^b w dam ³ cubic volume ^b in dam ³			
Budynki mieszkalne	71018	76663	75877	80316	65879	71448	76213	81647
Residential buildings								
w tym: of which:								
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch miesz- kaniach i wielomieszkaniaowe ^c	68654	74766	74227	78762	64736	70415	75342	80838
One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c								
w tym jednorodzinne	65127	69722	68521	72243	44793	48182	47385	49692
of which one-dwelling buildings								
Budynki zbiorowego zamieszkania	49	61	53	42	451	408	289	293
Residences for communities								
Budynki niemieszkalne	20441	23829	23072	23432	74356	108762	109598	118413
Non-residential buildings								
w tym: of which:								
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego Hotels and similar buildings	587	1342	1444	1756	2036	2360	1962	1832
Budynki biurowe	551	649	565	451	3854	5984	6382	5142
Office buildings								
Budynki handlowo-usługowe	3476	3399	2718	2697	15488	18503	14679	13996
Wholesale and retail trade buildings								
Budynki łączności, dworców i terminali	49	77	63	37	297	1615	1732	221
Communication buildings, stations, terminals and associated buildings								
Budynki garaży	6377	6467	6426	6228	1393	1668	1571	1496
Garage buildings								
Budynki przemysłowe	1058	1183	1019	979	15405	24950	29164	26055
Industrial buildings								
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	1999	2428	2549	2300	14866	26947	32110	44240
Reservoirs, silos and warehouses								
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz bu- dynki muzeów i bibliotek	310	238	101	141	1244	2013	368	542
Public entertainment buildings, museums and libraries								
Budynki szkół i instytucji badawczych	199	200	177	199	2125	2785	1892	2360
School, university and research buildings								
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej Hospital or institutional care buildings	194	164	125	137	1489	1795	927	1179
Budynki kultury fizycznej	507	223	124	103	6846	2232	1409	2349
Sports halls								

a Nowo wybudowane. b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

a Newly built. b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). c Excluding summer houses and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

TABL. 25 (440). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)

BUILDINGS COMPLETED (cont.)

B. WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)

BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	budynki ^a buildings ^a				kubatura ^b w dam ³ cubic volume ^b in dam ³			
Budynki niemieszkalne (dok.) Non-residential buildings (cont.)								
Budynki gospodarstw rolnych Non-residential farm buildings	4858	7090	7159	6931	8604	17220	16406	18108
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych Buildings used as places of worship and for religious activities	91	115	111	89	525	557	668	353

a Nowo wybudowane. b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 26 (441). NOWO WYBUDOWANE BUDYNKI MIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a
WEDŁUG LICZBY MIESZKAŃ I LICZBY IZBNEWLY BUILT RESIDENTIAL BUILDINGS COMPLETED^a BY NUMBER OF DWELLINGS
AND NUMBER OF ROOMS

A. WEDŁUG LICZBY MIESZKAŃ

BY NUMBER OF DWELLINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Budynki o liczbie mieszkań Buildings with specified number of dwellings							
		1	2	3	4	5—10	11—30	31 i więcej 31 and more	
Budynki Buildings	2010 2015 2016 2017	68654 74766 74227 78762	65127 69722 68521 72243	1704 3029 3456 4048	43 41 59 29	124 142 150 126	260 354 312 407	726 726 817 888	670 752 912 1021
Kubatura w dam ³ Cubic volume in dam ³	2010 2015 2016 2017	63413 69291 74014 79707	44165 47518 46763 49020	1582 2501 2872 3357	54 52 73 31	186 179 220 180	614 772 723 952	3982 3901 4453 4924	12830 14368 18910 21243

B. WEDŁUG LICZBY IZB

BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Budynki o liczbie izb Buildings with specified number of rooms					
		9 i mniej 9 and less	10—49	50—99	100—199	200 i więcej 200 and more	
Budynki Buildings	2010 2015 2016 2017	68654 74766 74227 78762	65331 71322 70445 74612	2234 2306 2435 2629	502 534 633 695	418 404 465 532	169 200 249 294
Kubatura w dam ³ Cubic volume in dam ³	2010 2015 2016 2017	63413 69291 74014 79707	43881 48299 47815 50438	3876 4060 4329 4619	3604 4028 4922 5210	5274 5824 6994 7961	6778 7080 9954 11479

a Jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniaowe; patrz notka b do tabl. 25 na str. 529.

a One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings; see footnote b to the table 25 on page 529.

Uwagi ogólne

Transport

1. Prezentowane informacje dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczanych według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, z wyłączeniem podmiotów zaliczanych do działu 53 tej sekcji „Działalność pocztowa i kurierska”.

Ponadto w zakresie przewozów i przeładunków w ujęciu rzeczowym podaje się również działalność podmiotów gospodarczych zaliczanych do innych sekcji niż „Transport i gospodarka magazynowa”.

W dziale zamieszczono także informacje o drogach publicznych, pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych (od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji) oraz o wypadkach drogowych na podstawie danych Komendy Głównej Policji.

2. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług transportu i gospodarki magazynowej obejmują wpływy za przewozy ładunków, pasażerów (w tym komunikacją miejską), bagażu i poczty, wpływy za przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków i inne usługi związane z obsługą transportu.

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 34.

3. Dane w przekroju według rodzajów transportu opracowano metodą przedsiębiorstw, z wyjątkiem danych dotyczących przewozów ładunków transportem samochodowym w ujęciu rzeczowym, opracowuje się na podstawie wyników reprezentacyjnego badania pojazdów (patrz ust. 16 na str. 535). Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 32.

4. Dane o przewozach ładunków według grup ładunków transportem kolejowym, samochodowym i wodnym śródlądowym (tabl. 4) od 2008 r. prezentowane są według klasyfikacji Unii Europejskiej NST 2007.

5. Dane o **sieci i transporcie kolejowym** dotyczą Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz również innych podmiotów, które w przypadku sieci dotyczą zarządców infrastruktury kolejowej, a w przypadku transportu kolejowego — podmiotów, które otrzymały licencje na transport kolejowy. Dane dotyczące przewozów ładunków nie obejmują przewozów bagażu i przesyłek ekspresowych dokonywanych pociągami pasażerskimi, a dane o przewozach ładunków i pasażerów — przewozów kolejami linowymi. Dane o przewozach pasażerów pociągami pasażerskimi podano łącznie z korzystającymi z bezpłatnych biletów.

General notes

Transport

1. The information presented concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section "Transportation and storage" excluding economic entities included in division 53 of this section "Postal and courier activities".

Moreover, in regard to transports and transshipping, in tangible terms, data concerning the activity of economic entities included in sections other than "Transportation and storage" are also presented.

In addition, this chapter includes also information regarding public roads, road vehicles and tractors registered (since 2009 according to central vehicle register maintained by the Ministry of the Digital Affairs) as well as road traffic accidents on the basis of data of the National Police Headquarters.

2. Revenues from sale of products and services of transportation and storage include receipts for the transport of goods, passengers (including urban transport), baggage and mail, receipts for transshipping, forwarding, the storage and warehousing of freight and other services connected with transport servicing.

Revenues from sale of products and services are presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 34.

3. Data in profile according to types of transport are compiled using the enterprise method, except for data regarding carriage of goods by road in tangible terms are compiled on the basis of results from sample survey of vehicles (see item 16 on page 535). The definition of **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 32.

4. Data on railway, road and inland waterway transport of goods by groups of goods (table 4) since 2008 have been presented according to the EU Classification NST 2007.

5. Data on **railway network and transport** concern Polskie Koleje Państwowe (PKP) and also other entities, which in case of rail network are related to administrators of railway infrastructure, and in case of railway transport — entities, which obtained licences for the railway transport. Data concerning the transport of goods do not include transport of baggage and express mail by passenger trains and data regarding the transport of goods and passengers do not include transport by funicular railway. Data on transport of passengers in passenger trains include those who travel with gratuitous fares.

6. Dane w zakresie **transportu samochodowego** dotyczą transportu samochodowego zarobkowego oraz w przypadku przewozów ładunków (tabl. 3 i 4) również transportu gospodarczego:

- 1) transport samochodowy **zarobkowy** obejmuje usługi świadczone odpłatnie zarówno przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność (**przedsiębiorstwa transportu samochodowego** zaliczane według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, z wyłączeniem działu „Działalność pocztowa i kurierska”), jak i podmioty, których podstawowa działalność jest inna niż transport samochodowy (np. działalność przemysłowa, handlowa);
- 2) transport samochodowy **gospodarczy** od 2004 r. to transport wykonywany niezarobkowo na własne potrzeby podmiotu bez względu na rodzaj prowadzonej podstawowej działalności.

7. Dane o komunikacji miejskiej dotyczą komunikacji naziemnej i podziemnej (metro).

Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych.

Komunikacja miejska — gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta albo miasta i gminy lub miast i gmin sąsiadujących (jeśli zawarty porozumienie lub utworzyły związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego); w przypadku gmin miejsko-wiejskich łącznie z obsługą strefy wiejskiej w tych gminach; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Informacje o **komunikacji miejskiej podziemnej** dotyczą dwóch linii **metra** w Warszawie; uruchomienie pierwszej z nich nastąpiło w kwietniu 1995 r. a drugiej — w marcu 2015 r.

8. Dane dotyczące **przewozów ładunków i pasażerów transportem morskim** obejmują przewozy statkami morskiej floty transportowej (towarowymi, pasażerskimi, promami oraz od 2016 r. jachtami morskimi komercyjnymi) — własnymi i dzierżawionymi od innych armatorów — w rejsach zakończonych, przy czym dane dotyczące przewozów ładunków obejmują również przewozy dokonane przez Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe S.A. i Koreańsko-Polskie Towarzystwo Żeglugowe Spółka z o.o. w części przypadającej na rzecz strony polskiej, zgodnie z obowiązującą umową w tym zakresie.

Do **przewozów w zasięgu europejskim** zaliczono przewozy statkami kursującymi na liniach lub

6. Data within the scope of **road transport** concern transport for hire or reward and in the case of transport of goods (tables 3 and 4), also transport on own account:

- 1) **road transport for hire or reward** includes services for remuneration carried out both by entities for which road transport is the basic economic activity (**road transport enterprise** included in accordance with NACE Rev. 2 in the section "Transportation and storage", excluding the division "Postal and courier activities"), as well as entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, trade activity);
- 2) **road transport on own account** since 2004 is entity's own-account non-profit-making transport, irrespective of the entity's kind of activity.

7. Data regarding urban transport concern ground and underground (metro) transport.

Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies.

Urban transport — gmina transport of passengers carried out within the administrative borders of city or city and gmina or neighboring cities and gminas (if they signed agreement or association between gminas in order to implement together collective public transport); including service for rural area in urban-rural gminas; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

Information regarding **urban underground transport** concerns two lines of the **metro** in Warsaw; first of them was launched in April 1995 and second — in March 2015.

8. Data concerning the **transport of goods and passengers by maritime transport** include the goods and passengers carried with maritime transport ships (cargo-carrying, passenger ships, ferries and since 2016 commercial sea-going yachts) owned or leased from other ship owners, as part of completed voyages, and the freight data include also cargo transported by the companies: Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe S.A. (Chinese-Polish Ship Joint Stock Shipping Company) and Koreańsko-Polskie Towarzystwo Żeglugowe Spółka z o.o. (Korean-Polish Shipping Ltd. Co.) that correspond to the shares of the Polish party in accordance with the valid agreement in this regard.

European transport includes transport by ships sailing on lines or routes which encompass Euro-

trasach obejmujących porty europejskie (z wyjątkiem portów basenu Morza Bałtyckiego), azjatyckie porty basenu Morza Śródziemnego i basenu Morza Czarnego oraz porty Afryki Północnej leżące nad Morzem Śródziemnym i nad Oceanem Atlantyckim do szerokości portu Casablanca włącznie.

Do **przewozów w zasięgu bałtyckim** zalicza się przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach obejmujących porty basenu Morza Bałtyckiego do linii Kristiansand (Norwegia)—Skagen (Dania).

Do **przewozów w zasięgu oceanicznym** zaliczono przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach wykraczających poza porty europejskie, porty Małej Azji oraz porty Afryki Północnej leżące nad Morzem Śródziemnym i nad Oceanem Atlantyckim do szerokości portu Casablanca.

9. Dane dotyczące portów morskich obejmują porty: Darłowo, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Gdynia, Hel, Kołobrzeg, Krynica Morska, Międzyzdroje (od 2006 r.), Nowe Warpno, Police, Sopot (od 2007 r.), Stepnica, Szczecin, Świnoujście, Trzebież, Ustka i Władysławowo (od 2001 r.).

10. Dane o ładunkach załadowanych i wyładowanych w portach morskich (tabl. 17) obejmują ładunki przywiezione i wywiezione do/z portów morskich statkami polskimi i obcymi w ramach międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu. Dane nie obejmują przewozu bunkru (tj. paliwa dla statków) oraz przeladunków wewnątrz krajowych, z wyjątkiem kabotażu (tj. ładunków przewożonych drogą morską w obrocie pomiędzy polskimi portami morskimi). Waga ładunków załadowanych i wyładowanych podawana jest bez wagi własnej jednostek ładunkowych (tj. bez wagi kontenerów, pojazdów samochodowych, wagonów, na których znajdują się ładunki itp.).

11. Dane dotyczące ruchu statków w portach morskich obejmują transportowe statki towarowe, promy i statki pasażerskie, które weszły do morskich portów zarówno z ładunkiem lub z pasażerami, jak i pustych, przy czym do transportowych statków towarowych zalicza się również barki pełnomorskie.

12. Dane o ładunkach załadowanych i wyładowanych, ruchu statków oraz ruchu pasażerów w portach morskich (tabl. 17—19) podano zgodnie z metodologią Unii Europejskiej (dyrektywa 2009/42/WE).

13. Dane dotyczące przewozów ładunków i pasażerów śródlądowym transportem wodnym obejmują przewozy taborem żeglugi śródlądowej na drogach wodnych śródlądowych i na wodach morskich. Dane o przewozach ładunków w transporcie międzynarodowym dotyczą ładunków przywiezionych do kraju i wywiezionych z kraju bezpośrednio taborem śródlądowego transportu wodnego. Dane te obejmują również transport towarów przewożonych tranzytem oraz pomiędzy portami zagranicznymi.

Dane obejmują podmioty, w których przewozy ładunków i pasażerów żeglugą śródlądową stanowią podstawową działalność gospodarczą oraz jednostki, których podstawowa działalność jest inna niż świadczenie tych usług (np. działalność hotelarska).

pean ports (excluding Baltic Sea basin ports), Asian ports of the Mediterranean Sea basin and the Black Sea basin as well as ports of North Africa located on the Mediterranean Sea and the Atlantic Ocean up to the latitude of the port of Casablanca inclusive.

Baltic transport includes transport by ships sailing on lines or routes which encompass ports of the Baltic Sea basin to the Kristiansand (Norway)—Skagen (Denmark) line.

Ocean transport includes transport by ships sailing on lines or routes outside European ports, ports of Asia Minor as well as ports of North Africa located on the Mediterranean Sea and the Atlantic Ocean up to the latitude of the port of Casablanca.

9. Data concerning seaports include the ports: Darłowo, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Gdynia, Hel, Kołobrzeg, Krynica Morska, Międzyzdroje (since 2006), Nowe Warpno, Police, Sopot (since 2007), Stepnica, Szczecin, Świnoujście, Trzebież, Ustka and Władysławowo (since 2001).

10. Data on loaded and unloaded goods in seaports (table 17) include cargos carried to and from seaports by Polish and foreign ships under international maritime traffic and cabotage. Data do not include transport of bunker (i.e. fuel for ships) and domestic cargo handling, except for cabotage (i.e. seaborne cargo traffic between Polish seaports). The weight of loaded and unloaded cargos is indicated excluding the tare weight of ro-ro units (i.e. excluding the weight of containers, motor vehicles and wagons, on which the cargos are placed, etc.).

11. Data concerning ship traffic at seaports include cargo ships, ferries and passenger ships, entering ports both with freight or passengers as well as empty, with commodity transport ships also including sea-going barges.

12. Data on maritime transport of loaded and unloaded goods and on ship traffic at seaports and passenger movements in seaports (tables 17—19) are presented in accordance with the EU methodology (Directive 2009/42/EC).

13. Data concerning the transport of goods and passengers by inland waterway transport include transport by inland waterway vessels on inland waterways and on the open sea. Data regarding the transport of goods in international transport concern freight brought into the country and taken out of the country directly by the inland waterway vessels. These data also include the transport of transit goods and the transport of goods between foreign ports.

Data include entities in which transports of goods and passengers by inland waterway account for the basic economic activity as well as entities, the basic activity of which is not the rendering of these services (e.g. hotel activity).

14. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów), a w tabl. 3 i 5 również innych przewoźników dokonujących zarobkowo przewozów pasażerów i ładunków samolotami (transport pozarozkładowy). Informacje o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych, pocztowych oraz bagażu płatnego.

15. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób. Każdy wypadek drogowy jest wynikiem najczęściej kilku przyczyn (przyjęto maksymalnie 5), w związku z czym suma przyczyn może być większa od liczby wypadków.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

16. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane dotyczące podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych podmiotów w zakresie przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług (tabl. 2). Wyniki badania reprezentacyjnego uogólniono dla przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w oparciu o wynikającą z badania wielkość przychodów przypadających na 1 zakład.

Dane o przewozach ładunków transportem samochodowym (tabl. 3 i 4) ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 8% (do 2012 r. — 10%) próbie pojazdów ciężarowych (samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe) o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat, przy czym w tabl. 3 doszacowano dane dla pojazdów nieobjętych badaniem reprezentacyjnym.

Dane o ładunkach załadowanych i wyładowanych oraz o ruchu statków w portach morskich (tabl. 17 i 18) opracowano na podstawie informacji z urzędów morskich, z wyjątkiem ładunków tranzytowych opracowanych na podstawie informacji od podmiotów dokonujących przeładunków w portach morskich.

Poczta i telekomunikacja

1. Prezentowane informacje dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczanych według PKD 2007 do działu 53 „Działalność pocztowa i kurierska” w sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” oraz do działu 61 „Telekomunikacja” w sekcji „Informacja i komunikacja”.

2. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług obejmują otrzymane i należne kwoty za sprzedane na zewnątrz przedsiębiorstwa wykonane us-

14. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules) and in tables 3 and 5 other carriers transporting passengers and freight commercially by airplane (non-scheduled transport). Information regarding transports of freight by air transport includes transports of cargo, mail and paid baggage.

15. Data regarding **road accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred. Every traffic accident usually has several causes (a maximum of 5 was adopted) in connection with which the sum of causes can be greater than the number of accidents.

A **road accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

16. Presented data are compiled on the basis of reports, in which data concerning economic entities employing up to 9 persons are established on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities within the scope of revenues from sale of products and services (table 2). The results of the same survey were generalized for revenues from sale of products and services on the basis of the amount of revenues per company obtained in the survey.

Data on road transport of goods (table 3 and 4) are established on the basis of the results from a sample survey conducted on a 8% (until 2012 — 10%) sample of road vehicles (lorries and road tractors) with maximum permissible weight of 3,5 tonnes and not older than 25 years, while in table 3 data for vehicles not included in the sample survey are estimated.

Data on goods loaded and unloaded, as well as on ship traffic in seaports (tables 17 and 18) have been compiled on the basis of information from maritime offices, excluding transit cargo compiled on the basis of information from entities carrying out transshipment in seaports.

Post and telecommunications

1. The information presented concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in division 53 "Postal and courier activities" of the section "Transportation and storage" and in division 61 "Telecommunications" of the section "Information and communication".

2. Revenues from sale of products and services include amounts received and due for outside services rendered by enterprises, finished products

ługi, wyroby gotowe własnej produkcji, zryczałtowaną odpłatność agenta — w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia i pełne przychody agenta — w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.

Prezentowane w tabl. 26 przychody ze sprzedaży usług obejmują w zakresie usług:

- 1) pocztowych — opłaty za nadane przesyłki listowe, paczki i listy wartościowe, przekazy pocztowe i emerytalno-rentowe;
- 2) telefonii stacjonarnej — opłaty za usługi telefonii przewodowej, a w szczególności za połączenia telefoniczne i dzierżawę łączy telefonicznych, abonament telefoniczny, instalację, remont i konserwację urządzeń telefonicznych i sieci telekomunikacyjnej;
- 3) transmisji telewizyjnej i radiofonicznej — wpływy za przesyłanie, nadawanie lub odbiór sygnału telewizyjnego lub radiowego, odbieranego bezpośrednio przez ogół ludności;
- 4) radia i telewizji kablowej — wpływy za dystrybucję programów radiowo-telewizyjnych za pośrednictwem sieci kablowych;
- 5) udostępniania Internetu, transmisji danych i poczty elektronicznej — wpływy za przekazywanie informacji pomiędzy urządzeniami przetwarzania danych;
- 6) telefonii ruchomej — wpływy za usługi telefonii komórkowej, z wyłączeniem przychodów z usług łączności telefonicznej radiowej w stacjonarnej sieci telefonicznej (ujętych w pkt. 2);
- 7) radiokomunikacyjnych — wpływy za usługi telekomunikacyjne realizowane przy pomocy urządzeń telekomunikacyjnych (radiokomunikacja morską, nadawanie komunikatów prasowych i meteorologicznych), z wyłączeniem przychodów z transmisji danych (ujętych w pkt. 5) oraz telefonii ruchomej (ujętej w pkt. 6);
- 8) transportowych — wpływy za przewozy przesyłek, paczek i innych ładunków.

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 34.

3. Dane w przekroju według rodzajów usług pocztowych i telekomunikacyjnych opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 32.

4. Placówkę pocztową stanowi jednostka organizacyjna operatora pocztowego lub agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.

5. Informacje o poczcie i telekomunikacji w ujęciu rzeczowym dotyczą:

- 1) w zakresie usług pocztowych — operatorów pocztowych, tj. operatora wyznaczonego i pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych;
- 2) w zakresie usług telekomunikacyjnych — operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie

of own production, flat agent's fee in case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in case of concluding an agency agreement.

Revenues from sale of services presented in table 26 comprise:

- 1) postal services — fees for sending letters, registered letters and packages, postal and retirement-pension transfers;
- 2) fixed line telephony services — payments for fixed line telephone services, in particular for telephone connections and for leasing telephone links, telephone subscription, the installation, renovation and conservation of telephone equipment and the telecommunications network;
- 3) television and radio transmission services — receipts for transmitting, broadcasting or receiving a television or radio signal received directly by the general population;
- 4) radio and cable television — receipts for distribution of radio and television programmes through cable networks;
- 5) Internet access, transmission of data and e-mail services — receipts for transmitting data between data processing equipment;
- 6) mobile telephony — receipts for services of cellular telephony, excluding revenues from radio telephone communication in a fixed line telephony network (included in point 2);
- 7) radiocommunication — receipts for telecommunication services rendered by means of telecommunication devices (maritime radiocommunication, broadcasting press releases and weather forecasts), excluding revenues from data transmission (included in point 5) and mobile telephony (included in point 6);
- 8) transport services — receipts for transporting letters, packages and other freight.

Revenues from sale of products and services are presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 34.

3. Data in profile according to types of communication services are compiled using the enterprise method. The definition of **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 32.

4. Postal office represents an organizational unit of post operator or post agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addressees the consignment or the amount of money specified in the postal transfers.

5. Information regarding post and telecommunications, in tangible terms, concerns:

- 1) in scope of postal services — post operators, i.e. appointed operator and other post operators;
- 2) in scope of telecommunication services — operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclu-

na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

6. Usługi pocztowe i telekomunikacyjne obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują przesyłki (np. listy, kartki pocztowe, z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

7. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci do transmisji: głosu, obrazu, faksów, danych.

8. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane dotyczące przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych podmiotów. Wyniki badania reprezentacyjnego uogólniono w oparciu o wynikającą z badania wielkość przychodów przypadających na 1 zakład.

sively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

6. Post and telecommunications services include services paid for, free of charge and official.

Data on letter mail include mail (e.g. letters, postcards, excluding postal parcels) containing an address for the purpose of being delivered to the addressee.

7. Telephone main lines include standard main lines (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer: voice, image, fax and data.

8. Presented data are compiled on the basis of reports, in which data concerning revenues from sale of products and services of economic entities employing up to 9 persons are established on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities. The results of the sample survey were generalized on the basis of the amount of revenues per company obtained in the survey.

Transport
Transport
TABL. 1 (442). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**

Stan w dniu 31 XII

TRANSPORT INFRASTRUCTURE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w km		in km		
Linie kolejowe eksploatowane	20228	19231	19132	19209	Railway lines operated
w tym normalnotorowe ^a	20089	19231	19132	19209	of which standard gauge ^a
w tym zelektryfikowane	11916	11865	11874	11854	of which electrified
w tym jednotorowe	11353	10505	10401	10490	of which single track
Drogi publiczne (miejskie i zamiejskie)	406122	419636	420236	422303	Public roads (urban and non-urban)
w tym o twardej nawierzchni	273760	290919	294313	299645	of which hard surface
w tym ulepszone	249807	268366	271706	277310	of which improved
w tym: ekspresowe	675	1492	1534	1768	of which: expressways
autostrady	857	1559	1637	1637	motorways
Linie komunikacji miejskiej ^b :					Urban transport lines ^b :
naziemnej	56287	56763	56550	57781	ground transport
autobusowe	53728	53952	53725	54946	bus
tramwajowe	2254	2425	2407	2417	tram
trolejbusowe	305	386	418	418	trolley bus
metro	23	29	29	29	metro
Rurociągi magistralne do przełączania ropy naftowej i produktów naftowych	2362	2483	2483	2483	Main pipelines for crude petroleum and petroleum products
Drogi wodne śródlądowe żeglowne ^c	3659	3655	3655	3654	Navigable inland waterways ^c

a Łącznie z szerokotorowymi. b Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 V 2002 r. nowelizującego przepisy kwalifikujące drogi wodne do żeglugi śródlądowej (Dz. U. Nr 77, poz. 695).

Źródło: w zakresie dróg publicznych — dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Including broad gauge. b Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons. c On the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 7 V 2002 amending regulations qualifying inland waterways for inland sailing (Journal of Laws No. 77, item 695).

Source: in regard to public roads — data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 2 (443). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG TRANSPORTU I GOSPODARKI MAGAZYNOWEJ^a (ceny bieżące)**REVENUES FROM SALE OF PRODUCTS AND SERVICES OF TRANSPORTATION AND STORAGE^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017 ^b	2010	2017 ^b	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		

OGÓŁEM
GRAND TOTAL

OGÓŁEM	127560	190609	204672	223988	100,0	100,0	GRAND TOTAL
sektor publiczny	24827	27919	33382	37447	19,5	16,7	public sector
sektor prywatny	102733	162690	171290	186541	80,5	83,3	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	78916	122050	134361	144941	61,9	64,7	private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^c	70,7	26,7	33,7	32,9	0,1	0,0	of which cooperatives ^c
zagraniczna	21825	32732	35045	39476	17,1	17,6	foreign ownership
w tym:							of which:
Transport lądowy i rurociągowy ^d ...	83873 ^d	1132622	145593	156823	65,8 ^d	70,0	Land and pipeline transport ^d
w tym samochodowy	69527	122291	131223	141306	54,5	63,1	of which road transport
Transport wodny	1763	2546	2285	2343	1,4	1,0	Water transport
morski	1230	1625	1148	1177	1,0	0,5	maritime transport
śródlądowy	533	707	430	417	0,4	0,2	inland waterway transport
Transport lotniczy	#	8315	7956	8499	.	3,8	Air transport

a Dane nie obejmują podmiotów zaliczanych według PKD 2007 do działu „Działalność pocztowa i kurierska”. b Dane nieostateczne. c Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób. d Bez komunikacji miejskiej.

a Data exclude entities included according to NACE Rev. 2 in division "Postal and courier activities". b Preliminary data. c Excluding cooperatives employing up to 9 persons. d Excluding urban transport.

TABL. 2 (443). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG TRANSPORTU I GOSPODARKI MAGAZYNOWEJ^a (dok.)**REVENUES FROM SALE OF PRODUCTS AND SERVICES OF TRANSPORTATION AND STORAGE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017 ^b	2010	2017 ^b	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent		

W tym:

Of which:

PRZEWOZY ŁADUNKÓW

TRANSPORT OF GOODS

RAZEM	70943	100299	110043	117390	100,0	100,0	TOTAL
w tym:							of which:
Transport lądowy i rurociągowy ^Δ ...	69706	98780	108402	115570	98,3	98,4	Land and pipeline transport ^Δ
w tym samochodowy	59843	88740	98407	105214	84,3	89,6	of which road transport
Transport wodny	674	1179	1192	1222	1,0	1,0	Water transport
morski	542	849	828	838	0,8	0,7	maritime transport
śródlądowy	132	330	364	384	0,2	0,3	inland waterway transport

PRZEWOZY PASAŻERÓW
TRANSPORT OF PASSENGERS

RAZEM	10514 ^d	25659	28934	31112	100,0 ^d	100,0	TOTAL
w tym:							of which:
Transport lądowy	8011 ^d	20194	22635	23197	76,2 ^d	74,6	Land transport
w tym komunikacja miejska	9264	9550	9810	.	31,5	of which urban transport
w tym samochodowy	5097	6245	8174	8305	48,5	26,7	of which road transport
Transport wodny	85,6	710	877	898	0,8	2,9	Water transport
morski	68,6	417	487	477	0,6	1,5	maritime transport
śródlądowy	17,0	293	390	421	0,2	1,4	inland waterway transport

a Dane nie obejmują podmiotów zaliczanych według PKD 2007 do działu „Działalność pocztowa i kurierska”. b Dane nieostateczne. d Bez komunikacji miejskiej.

a Data exclude entities included according to NACE Rev. 2 in division "Postal and courier activities". b Preliminary data. d Excluding urban transport.

TABL. 3 (444). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW**

TRANSPORT OF GOODS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Przewozy w tys. t	1795573	1803818	1836652	2053245	100,0	100,0	Transport in thous. t
Transport kolejowy	234568	224320	222523	239501	13,0	11,7	Railway transport
w tym normalnotorowy ^a	234436	224320	222523	239501	13,0	11,7	of which standard gauge ^a
Transport samochodowy ^b	1491253	1505719	1546572	1747266	83,1	85,1	Road transport ^b
zarobkowy	770126	891978	954459	1104209	42,9	53,8	transport for hire or reward
w tym przedsiębiorstwa transportu samochodowego	563656	705025	761160	867816	31,4	42,3	of which road transport entities
gospodarczy	721127	613741	592113	643057	40,2	31,3	transport on own account
Transport rurociągowy	56208	54850	54058	52393	3,1	2,6	Pipeline transport
Transport morski	8362	6963	7248	8254	0,5	0,4	Maritime transport
Transport wodny śródlądowy	5141	11928	6210	5778	0,3	0,3	Inland waterway transport
Transport lotniczy ^c	41	38	41	53	0,0	0,0	Air transport ^c

a Łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych (w 2017 r. odpowiednio: łącznie z nimi 254946 tys. t i 54899 mln t·km). b Dane częściowo szacunkowe. c Rozkładowy i pozarozkładowy.

a Including broad gauge; excluding shunting (in 2017 including: shunting respectively 254946 thous. t and 54899 mln tkm). b Data partially estimated. c Scheduled and non-scheduled.

TABL. 3 (444). PRZEWOZY ŁADUNKÓW (dok.)

TRANSPORT OF GOODS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Praca przewozowa w mln t-km	308073	360635	385678	434932	100,0	100,0	Transportation volume in mln tkm
Transport kolejowy	48795	50603	50650	54797	15,8	12,6	Railway transport
w tym normalnotorowy ^a	48793	50603	50650	54797	15,8	12,6	of which standard gauge ^a
Transport samochodowy ^b	214204	273107	303560	348559	69,5	80,1	Road transport ^b
zarobkowy	173126	232371	261560	302259	56,2	69,5	transport for hire or reward
w tym przedsiębiorstwa transportu samochodowego	148769	201315	228631	258677	48,3	59,5	of which road transport entities
gospodarczy	41078	40736	42000	46300	13,3	10,6	transport on own account
Transport rurociągowy	24157	21843	22204	21080	7,8	4,8	Pipeline transport
Transport morski	19773	12739	8242	9362	6,4	2,2	Maritime transport
Transport wodny śródlądowy	1030	2187	832	877	0,3	0,2	Inland waterway transport
Transport lotniczy ^c	114	156	190	257	0,0	0,1	Air transport ^c

a Notka patrz na str. 539. b Dane częściowo szacunkowe. c Rozkładowy i pozarozkładowy.

a See footnote on page 539. b Data partially estimated. c Scheduled and non-scheduled.

TABL. 4 (445). PRZEWOZY ŁADUNKÓW WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW

TRANSPORT OF GOODS BY GROUPS OF GOODS

LATA YEARS GRUPY ŁADUNKÓW GROUPS OF GOODS		Ogółem w tys. t Total in thous. t			Średnia odległość przewozu 1 tony w km Average transport distance per 1 tonne in km		
		transport kolejowy ^a railway transport ^a	transport samochodowy ^b road transport ^b	transport wodny śródlądowy inland waterway transport	transport kolejowy ^a railway transport ^a	transport samochodowy ^b road transport ^b	transport wodny śródlądowy inland waterway transport
OGÓŁEM	2010	234568	1216083	5141	208	166	200
TOTAL	2016	222523	1313657	6210	228	221	134
	2017	239501	1501811	5778	229	223	152
w tym: of which:							
Produkty rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybactwa	2010	4475	77036	397	350	204	378
Products of agriculture, hunting, forestry, fish and fishing products	2016	3779	100647	340	362	240	315
	2017	3980	116572	360	353	225	378
Węgiel kamienny, brunatny, ropa naftowa i gaz ziemny	2010	105480	28546	1094	156	121	175
Coal and lignite, crude petroleum and natural gas	2016	91560	33243	929	164	137	141
	2017	96639	35175	1024	156	134	119
Rudy metali i pozostałe produkty górnictwa i kopalnictwa	2010	51448	417041	1969	242	36	111
Metal ores and other mining and quarrying products	2016	57004	324897	2705	222	46	73
	2017	63331	384322	2409	239	52	85

a Bez przewozów manewrowych. b Dane dotyczą przewozów ładunków pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat.

a Excluding shunting. b Data concern transport of goods by vehicles with maximum permissible weight of 3,5 tonnes and not older than 25 years.

TABL. 4 (445). PRZEWOZY ŁADUNKÓW WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW (dok.)

TRANSPORT OF GOODS BY GROUPS OF GOODS (cont.)

LATA YEARS GRUPY ŁADUNKÓW GROUPS OF GOODS	Ogółem w tys. t Total in thous. t			Średnia odległość przewozu 1 tony w km Average transport distance per 1 tonne in km			
	transport kolejowy ^a railway transport ^a	transport samo- chodowy ^b road transport ^b	transport wodny śródlądowy inland waterway transport	transport kolejowy ^a railway transport ^a	transport samo- chodowy ^b road transport ^b	transport wodny śródlądowy inland waterway transport	
Produkty spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe ... Food products, beverages and tobacco	2010	1214	112596	120	219	269	321
	2016	2122	140386	161	277	302	232
	2017	1943	177968	158	242	294	291
Wyroby włókiennicze i odzież, skóry i produkty skórzane Textiles and textile products, leather and leather products	2010	4	4219	—	143	540	—
	2016	5	4379	—	86	580	—
	2017	16	5741	—	54	508	—
Drewno, wyroby z drewna i korka (bez mebli), wyroby ze słomy, papier i wyroby z papieru, wyroby poligraficzne oraz nagrania dźwiękowe Wood and products of wood and cork (except furniture), articles of straw, paper and paper products, printed matter and recorded media	2010	1408	58300	164	317	342	149
	2016	2200	82959	250	235	343	112
	2017	1926	90031	176	273	342	113
Koks i produkty rafinacji ropy naftowej Coke and refined petroleum products	2010	26776	34732	25	287	133	270
	2016	27104	38719	615	323	176	75
	2017	27556	44134	338	319	166	85
Chemikalia, produkty chemiczne, włókna sztucz- ne, wyroby z gumy i z tworzyw sztucznych, paliwo jądrowe Chemicals, chemical products, and man-made fibres, rubber and plastic products, nuclear fuel	2010	9690	43873	261	326	447	345
	2016	8909	65669	207	319	438	237
	2017	9340	70293	166	321	464	280
Wyroby z pozostałych surowców niemetalicznych Other non-metallic mineral products	2010	3987	158071	312	295	115	278
	2016	2666	163336	298	297	146	290
	2017	3210	177766	361	300	155	263
Metale, wyroby metalowe gotowe (z wyłączeniem maszyn i urządzeń) Basic metals, fabricated metal products (except machinery and equipment)	2010	7990	45901	296	244	416	300
	2016	8901	69200	129	264	414	317
	2017	9498	77578	329	258	441	247
Maszyny, urządzenia, sprzęt elektryczny i elek- troniczny Machinery, equipment, electrical and electronic equipment	2010	120	17355	2	331	526	908
	2016	213	21417	7	216	469	579
	2017	239	19704	7	237	479	507
Sprzęt transportowy Transport equipment	2010	984	16825	4	205	546	485
	2016	693	32071	5	286	452	368
	2017	905	33603	6	295	501	492
Surowce wtórne, odpady komunalne Secondary raw materials, municipal wastes	2010	4512	114422	497	248	36	265
	2016	3347	100570	564	255	66	181
	2017	3690	112994	444	250	75	207

a Bez przewozów manewrowych. b Dane dotyczą przewozów ładunków pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat.

a Excluding shunting. b Data concern transport of goods by vehicles with maximum permissible weight of 3,5 tonnes and not older than 25 years.

TABL. 5 (446). **PRZEWOZY PASAŻERÓW**
TRANSPORT OF PASSENGERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Przewozy w tys. pasażerów	4883086	4547157	4643782	4622642	100,0	100,0	Transport in thous. of passengers
Komunikacja miejska ^a	4045062	3843415	3949956	3926464	82,8	84,9	Urban transport ^a
Bez komunikacji miejskiej	838024	703742	693826	696178	<u>17,2</u> 100,0	<u>15,1</u> 100,0	Excluding urban transport
transport kolejowy	261314	277321	291981	303001	31,2	43,5	railway transport
w tym normalnotorowy	261298	277321	291981	303001	31,2	43,5	of which standard gauge
transport samochodowy ^a	569652	416774	390410	378610	68,0	54,4	road transport ^a
transport morski ^{bc}	1189	1262	1378	1459	0,1	0,2	maritime transport ^{bc}
w tym promy ^c	652	577	605	606	0,1	0,1	of which ferries ^c
transport wodny śródlądowy ...	879	1097	1278	1262	0,1	0,2	inland waterway transport
transport lotniczy ^d	4990	7288	8779	11846	0,6	1,7	air transport ^d
Praca przewozowa w mln pas·km ^e	47985	52584	54102	61588	100,0	100,0	Transportation volume in mln of pass·km^e
Transport kolejowy	17921	17367	19175	20319	37,3	33,0	Railway transport
w tym normalnotorowy	17921	17367	19175	20319	37,3	33,0	of which standard gauge
Transport samochodowy ^a	21600	21570	19168	18931	45,0	30,7	Road transport ^a
Transport morski ^{bc}	178	147	151	151	0,4	0,3	Maritime transport ^{bc}
w tym promy ^c	164	135	139	139	0,3	0,3	of which ferries ^c
Transport wodny śródlądowy	13	14	17	18	0,0	0,0	Inland waterway transport
Transport lotniczy ^d	8273	13486	15591	22169	17,2	36,0	Air transport ^d

^a Bez przewozów dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób; w przypadku komunikacji miejskiej — dane szacunkowe. ^b Łącznie z transportem przybrzeżnym. ^c Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami. ^d Rozkładowy i pozarozkładowy. ^e Bez komunikacji miejskiej.

^a Excluding transports by entities employing up to 9 persons; in the case urban transport — estimated data. ^b Including coastal transport. ^c Excluding truck drivers on board ferries. ^d Scheduled and non-scheduled. ^e Excluding urban transport.

TABL. 6 (447). **TABOR KOLEJOWY NORMALNOTOROWY^a**

Stan w dniu 31 XII

STANDARD GAUGE^a ROLLING STOCK

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Lokomotywy:					Locomotives:
elektryczne	1905	1816	1814	1734	electric
spalinowe	2358	2217	2190	2091	diesel
Elektryczne zespoły trakcyjne	1213	1330	1223	1272	Electric railcars
Wagony towarowe	89270	86364	87598	87696	Freight wagons
Wagony do przewozu podróżnych ^b	3795	2589	2355	2434	Rail coaches ^b

^a Łącznie z szerokotorowym. ^b Wagony z miejscami do siedzenia, sypialne i kuszetki.

^a Including broad gauge. ^b Coaches with places for sitting, sleeping cars and couchette coaches.

TABL. 7 (448). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM KOLEJOWYM NORMALNOTOROWYM^a WEDŁUG KIERUNKÓW KOMUNIKACJI**STANDARD GAUGE^a RAILWAY TRANSPORT OF GOODS BY DESTINATION

KIERUNKI KOMUNIKACJI	2010	2015	2016	2017	DESTINATION
	w tys. t		in thous. t		
O G Ó Ł E M	234436	224320	222523	239501	T O T A L
Nadanie wewnętrzne	165986	155685	154325	164563	Domestic
Nadanie za granicę	26907	28345	28109	26464	Foreign
drogą lądową	16923	19361	19957	20191	by land
przez porty	9984	8984	8152	6273	through ports
Przyjęcie z zagranicy	36489	36141	35660	42247	From abroad
drogą lądową	32323	29101	29576	33715	by land
przez porty	4166	7040	6084	8532	through ports
Tranzyt	5054	4149	4429	6227	Transit

a Łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych.

a Including broad gauge; excluding shunting.

TABL. 8 (449). **PRZEWOZY PASAŻERÓW TRANSPORTEM KOLEJOWYM NORMALNOTOROWYM**

TRANSPORT OF PASSENGERS BY STANDARD GAUGE RAILWAY TRANSPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. pasażerów		in thous. of passengers		
O G Ó Ł E M	261298	277321	291981	303001	T O T A L
w tym w komunikacji między- narodowej	1794	1145	1143	1408	of which in international trans- port
przewozy w pociągach ^a :					transport by ^a :
osobowych	224074	246053	253239	259554	commuter trains
pospiesznych	30996	23974	30464	35805	fast trains
ekspresowych (łącznie z Intercity)	4434	6149	7135	6234	express trains (including Intercity)
Z ogółem przypada na przewozy:					Of total:
z biletami jednorazowymi	110249	111547	124176	131786	with single use tickets
z biletami miesięcznymi	140395	139392	142661	125910	with monthly tickets

a Bez przewozów w komunikacji międzynarodowej.

a Excluding international transport.

TABL. 9 (450). **PRZEWOZY PASAŻERÓW TRANSPORTEM SAMOCHODOWYM^a**TRANSPORT OF PASSENGERS BY ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln pasażerów		in mln of passengers		
O G Ó Ł E M	569,7	416,8	390,4	378,6	T O T A L
w tym w komunikacji między- narodowej	2,3	3,9	3,9	4,2	of which in international transport
Komunikacja regularna	476,1	347,8	319,3	312,1	Scheduled service
Komunikacja nieregularna	93,6	69,0	71,1	66,5	Non-scheduled service

a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding transport by urban transport fleet and by entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (451). **TABOR KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT FLEET^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Komunikacja naziemna					Ground transport
Środki transportu:					Transport equipment:
autobusy	12098	11795	11973	12118	buses
w tym sektor publiczny	10324	10337	10307	10450	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	10324	9783	9838	9974	of which local government units ownership
tramwaje — sektor publiczny	3620	3373	3332	3204	trams — public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	3620	2885	2831	2704	of which local government units ownership
trolejbusy ^b	180	216	223	219	trolley buses ^b
Miejsca w wozach w tys.	1860	1784	1800	1763	Seats in vehicles in thous.
autobusy	1361	1283	1301	1274	buses
w tym sektor publiczny	1146	1148	1150	1121	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	1146	1083	1094	1064	of which local government units ownership
tramwaje — sektor publiczny	481	481	478	469	trams — public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	481	427	423	415	of which local government units ownership
trolejbusy ^b	18,5	19,9	20,4	19,5	trolley buses ^b
Metro^b					Metro^b
Wagony	240	450	450	450	Wagons
Miejsca w wagonach w tys.	62,3	117	117	117	Seats in wagons in thous.

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Występuje tylko sektor publiczny — własność jednostek samorządu terytorialnego.

^a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons. ^b Operate exclusively within the public sector — local government units ownership.

TABL. 11 (452). **PRZEWOZY PASAŻERÓW KOMUNIKACJĄ MIEJSKĄ^a**TRANSPORT OF PASSENGERS BY URBAN TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln pasażerów		in mln of passengers		
Komunikacja naziemna^b:					Ground transport^b:
w ciągu roku	3904,9	3672,2	3766,3	3739,4	during the year
w ciągu doby	10,7	10,1	10,3	10,2	during a day
Metro:					Metro:
w ciągu roku	140,2	171,3	183,7	187,1	during the year
w ciągu doby	0,38	0,47	0,50	0,51	during a day

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane szacunkowe. ^b Autobusowa, tramwajowa i trolejbusowa.

^a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons; estimated data. ^b Bus, tram and trolley bus transport.

TABL. 12 (453). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA**

Stan w dniu 31 XII

MARITIME TRANSPORT FLEET

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Statki	148	126	135	132	Ships
Statki towarowe ^a	107	89	91	89	Cargo ships ^a
statki do przewozu ładunków stałych	95	80	75	73	ships for dry bulk transport
w tym masowce	69	58	54	53	of which bulk cargo ships
zbiornikowce	12	5	4	4	tankers
barki morskie ^a	—	4	12	12	maritime barges ^a
Promy	11	7	7	8	Ferries
Statki pasażerskie ^a	30	30	32	29	Passenger ships ^a
Jachty morskie komercyjne	—	—	5	6	Commercial sea-going yachts
Nośność (DWT) w tys. ton	2943	2517	2398	2435	DWT in thous. tonnes
Statki towarowe ^a	2887	2477	2357	2389	Cargo ships ^a
statki do przewozu ładunków stałych	2816	2453	2339	2372	ships for dry bulk transport
w tym masowce	2463	2135	2005	2045	of which bulk cargo ships
zbiornikowce	71	20	5	4	tankers
barki morskie ^a	—	4	13	13	maritime barges ^a
Promy	55	39	39	44	Ferries
Statki pasażerskie ^a	1,3	1,3	1,8	1,7	Passenger ships ^a
Jachty morskie komercyjne	—	—	0,2	0,3	Commercial sea-going yachts

a Łącznie z przybrzeżną flotą transportową.

a Including coastal transport fleet.

TABL. 13 (454). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA WEDŁUG WIEKU STATKÓW**

Stan w dniu 31 XII

MARITIME TRANSPORT FLEET BY AGE OF SHIPS

As of 31 XII

LATA YEARS s — statki n — nośność (DWT) w tys. t ships DWT in thous. t	Ogółem Total	Statki w wieku Age of ships					
		5 lat i mniej 5 years and less	6—10	11—15	16—20	21—25	26 lat i więcej 26 years and more
2010	s 121 n 2942	19 800	6 213	13 388	25 724	25 395	33 422
2015	s 102 n 2515	24 889	19 802	7 216	15 397	11 148	26 63
2016	s 96 n 2385	21 801	25 1031	7 217	8 231	8 41	27 64
2017	s 94 n 2422	10 548	38 1362	6 213	7 204	7 31	26 64

U w a g a. W 2017 r. średni wiek statków wynosił 18 lat.

N o t e. In 2017 the average age of ships was 18 years.

TABL. 14 (455). PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG RODZAJÓW ŻEGLUGI I ZASIĘGÓW PŁYWANIA

MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY TYPE OF CARGO AND RANGE OF NAVIGATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przewozy w tys. t	8362	6963	7248	8254	Transport in thous. t
Żegluga regularna	6039	6212	6595	7672	Liner shipping
bliskiego zasięgu	5447	5614	6188	6989	short range
zasięg: europejski	11	—	—	—	Europe
bałtycki	5436	5614	6188	6989	Baltic
oceanicznego zasięgu	592	598	407	683	transoceanic range
Żegluga nieregularna	2323	751	653	582	Tramping
bliskiego zasięgu	1928	706	648	582	short range
zasięg: europejski	1526	464	368	217	Europe
bałtycki	402	242	280	365	Baltic
oceanicznego zasięgu	395	45	5	—	transoceanic range
Praca przewozowa w mln t·km	19773	12739	8242	9362	Transportation volume in mln tkm
Żegluga regularna	12029	11044	7606	8858	Liner shipping
bliskiego zasięgu	1174	1076	1196	1345	short range
zasięg: europejski	16	—	—	—	Europe
bałtycki	1158	1076	1196	1345	Baltic
oceanicznego zasięgu	10855	9968	6410	7513	transoceanic range
Żegluga nieregularna	7744	1695	636	504	Tramping
bliskiego zasięgu	4758	1073	626	504	short range
zasięg: europejski	3789	964	521	260	Europe
bałtycki	969	109	105	244	Baltic
oceanicznego zasięgu	2986	622	10	—	transoceanic range

TABL. 15 (456). PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG RELACJI PRZEWOZÓW

MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY CARGO RELATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. t	in thous. t			
OGÓŁEM^a	8362	6963	7248	8254	TOTAL^a
w tym:					of which:
przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego	1794	1204	1379	1607	Polish foreign trade cargo transports
przewozy ładunków obcych przechodzących tranzytem przez porty polskie	109	43	50	64	foreign cargo transports transiting through Polish ports
W relacji z portami polskimi	6165	5800	6284	7080	In relation to Polish ports
przywóz	3367	2858	3130	3505	imports
wywóz	2798	2942	3154	3575	exports
Pomiędzy portami: zagranicznymi	1990	1044	774	989	Between ports: foreign
polskimi	207	83	107	134	Polish

^a W latach 2015—2017 łącznie z przewozami wewnątrzportowymi nieuwzględnionymi w dalszym podziale (w 2017 r. — 51 tys. t).

^a In 2015—2017 including transport within the seaport not included in further division (in 2017 — 51 thous. t).

TABLE 16 (457). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG KATEGORII ŁADUNKOWYCH**
MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY TYPE OF CARGO

KATEGORIE ŁADUNKOWE	2010	2015	2016	2017	TYPE OF CARGO
	w tys. t		in thous. t		
OGÓŁEM	8362	6963	7248	8254	TOTAL
Masowe ciekłe	674	292	270	249	Liquid bulk
w tym ropa i przetwory naftowe	674	276	243	249	of which crude petroleum and oil products
Masowe suche	1650	247	256	236	Dry bulk
w tym węgiel i koks	534	45	5	45	of which coal and coke
Ładunki toczne	4631	4531	4896	5446	Roll-on, roll-off
Pozostałe ładunki	1407	1893	1826	2323	Other cargo

TABLE 17 (458). **ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE W PORTACH MORSKICH^a**
GOODS LOADED AND UNLOADED IN SEAPORTS^a

PORTY PORTS KATEGORIE ŁADUNKOWE TYPE OF CARGO	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	ogółem total				w tym ładunki tranzytowe of which transit cargo			
	w tys. t		in thous. t		w tys. t		in thous. t	
OGÓŁEM	59507	69530	72926	78076	15520	10425	11738	12783
TOTAL								
w tym: of which:								
Gdańsk	26421	31685	31566	33940	12230	7063	7963	9083
Gdynia	12346	15391	17751	18378	37	244	691	655
Kołobrzeg	147	118	142	215	—	—	—	—
Police	1829	1725	1740	1852	—	—	—	—
Szczecin	7969	8276	8911	8743	1250	932	1331	1379
Świnoujście	10683	11759	12573	14709	2003	2145	1709	1599
Masowe ciekłe	18180	18856	19100	21354	10025	2691	2461	1363
Liquid bulk								
w tym ropa i przetwory naftowe	16645	16694	9987	18318	10011	2673	2451	1319
of which crude petroleum and oil products								
Masowe suche	24255	25744	26472	25992	1400	1331	1185	1622
Dry bulk								
w tym węgiel i koks	11834	8139	8856	9127	796	538	563	763
of which coal and coke								
Kontenery	7828	13577	14841	17149	2197	4426	5878	7573
Containers								
Ładunki toczne	5853	7760	8406	8928	1197	1184	1251	1111
Roll-on, roll-off								
Pozostałe ładunki	3391	3593	4107	4653	701	793	963	1114
Other cargo								

^a Dane dotyczą ładunków przewiezionych statkami o pojemności brutto (GT) 100 i więcej w ramach międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu; bez wagi własnej jednostek ładunkowych i bunkru; niektóre dane za lata 2010 i 2015 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

^a Data concern transport of goods by ships with gross tonnage (GT) 100 and more under international maritime traffic and cabotage; excluding the tare weight of ro-ro units and bunker; some data for 2010 and 2015 have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 18 (459). **STATKI WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH^a**SHIPS ARRIVALS AT SEAPORTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which						
		Gdańsk	Gdynia	Kołobrzeg	Police	Szczecin	Świnoujście	
Statki Ships	2010	19710	3299	4175	195	349	3185	4887
	2015	18169	3106	3678	165	275	2823	5354
	2016	18928	3274	3956	168	323	2939	5548
	2017	19488	3465	3966	181	337	2975	5866
Pojemność netto (NT) w tys. Net tonnage (NT) in thous.	2010	69857	19456	22421	86	773	5034	21584
	2015	83909	20904	26853	80	773	5445	29266
	2016	89062	23403	27959	88	783	5724	30642
	2017	93377	25139	29319	113	799	5311	32240

a Dane dotyczą statków o pojemności brutto (GT) 100 i więcej.

a Data concern ships with gross tonnage (GT) 100 and more.

TABL. 19 (460). **RUCH PASAŻERÓW W PORTACH MORSKICH**

PASSENGER TRAFFIC AT SEAPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przyjazdy pasażerów do kraju^a	759377	919666	962509	1011758	Passenger arrivals in Poland^a of which through the port of:
w tym przez port:					
Gdańsk	77868	52840	51657	53618	Gdańsk
Gdynia	215260	301365	306408	335414	Gdynia
Szczecin	618	1139	876	1001	Szczecin
Świnoujście	423913	519066	553149	576405	Świnoujście
Wyjazdy pasażerów z kraju^b	781392	931632	970971	1013639	Passenger departures from Poland^b of which through the port of:
w tym przez port:					
Gdańsk	79039	55136	51931	52085	Gdańsk
Gdynia	216935	302885	306310	331143	Gdynia
Szczecin	80	90	20	70	Szczecin
Świnoujście	442050	527341	563142	583751	Świnoujście

a, b Pasażerowie, którzy na statkach pasażerskich, towarowych i promach: a — przyjechali z portów zagranicznych do portów polskich jako portów docelowych, b — wyjechali z portów polskich do portów zagranicznych.

a, b In regard to passengers of passenger ships, cargo ships and ferries, who: a — arrived from foreign ports to Polish ports as ports of destination, b — departed from Polish ports to foreign ports.

TABL. 20 (461). **TABOR ŚRÓDLĄDOWEGO TRANSPORTU WODNEGO**

Stan w dniu 31 XII

INLAND WATERWAY TRANSPORT FLEET

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Holowniki: liczba	15	21	25	25	Tugs: number
moc w kW	2132	2776	3964	3975	power in kW
Pchacze: liczba	207	196	189	194	Pushers: number
moc w kW	55456	54486	52360	53499	power in kW
Barki: liczba	597	600	607	598	Barges: number
nośność w tys. t wymierzonych ^a	296	303	304	300	load capacity in thous. measured ^a
Statki pasażerskie: liczba	93	101	110	117	Passenger ships: number
miejsca pasażerskie	7988	8698	9528	10322	passenger capacity

a Tona wymierzona — tona nośności ładunkowej barki ustalonej przez tzw. pomiarowanie statku.

a Measured tonne — the tonne of load capacity of a barge established through so-called ship measurements.

TABL. 21 (462). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW ŚRÓDLĄDOWYM TRANSPORTEM WODNYM W KOMUNIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ**

INLAND WATERWAY TRANSPORT OF GOODS IN INTERNATIONAL TRAFFIC

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przewozy w tys. t	3594	8091	3245	3241	Transport in thous. t
Przywóz	210	86	71	142	Imports
Wywóz	994	981	781	730	Exports
Przewozy ładunków tranzytowych	1	3	5	4	Transport of transit goods
Przewozy ładunków pomiędzy portami zagranicznymi	2389	7021	2388	2365	Transport of goods between foreign ports
Praca przewozowa w mln t·km	960	2142	759	802	Transportation volume in mln tkm
Przywóz	51	16	19	32	Imports
Wywóz	254	191	162	150	Exports
Przewozy ładunków tranzytowych	0,5	2	2	2	Transport of transit goods
Przewozy ładunków pomiędzy portami zagranicznymi	654	1933	576	618	Transport of goods between foreign ports

TABL. 22 (463). **WYBRANE DANE O TRANSPORCIE LOTNICZYM ROZKŁADOWYM**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED DATA ON SCHEDULED AIR TRANSPORT

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Samoloty:					Aircraft:
liczba	56	53	59	68	number
miejsca pasażerskie	5611	4837	4936	7476	passenger seats
Liczba tras lotniczych	173	108	121	166	Number of air routes
w tym zagranicznych	165	97	107	156	of which foreign
Liczba państw, z którymi utrzymywana jest komunikacja regularna	46	32	37	45	Number of countries with which scheduled flights are maintained
Liczba miast, z którymi utrzymywana jest komunikacja regularna	96	51	61	71	Number of cities with which scheduled flights are maintained
w tym za granicą	88	41	47	62	of which foreign
Przewozy pasażerów (w ciągu roku) w tys.	4504	4441	5626	7556	Transport of passengers (during the year) in thous.
w ruchu regularnym	4008	4351	5541	7467	on scheduled flights
na trasach: krajowych	875	1165	1328	1513	on national routes
zagranicznych	3133	3186	4213	5954	on foreign routes
w ruchu nieregularnym	496	90	85	89	on non-scheduled flights
w tym w lotach zagranicznych	495	89	84	88	of which foreign flights
Wykorzystanie miejsc pasażerskich (w ciągu roku) — w % — w komunikacji:					Passenger load factor (during the year) in %:
krajowej	61,4	67,0	69,1	73,0	national flights
międzynarodowej	72,5	84,5	81,1	77,6	international flights
Przewozy ładunków (w ciągu roku) w t	23288	36992	40598	51768	Transport of goods (during the year) in t
w komunikacji: krajowej	583	3205	570	566	national flights
międzynarodowej	22705	33787	40028	51202	international flights

TABL. 23 (464). RUCH PASAŻERÓW^a W PORTACH LOTNICZYCH
 PASSENGER TRAFFIC^a AT AIRPORTS

PORTY AIRPORTS	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	pasażerowie przybyli ^b passenger arrivals ^b				pasażerowie odprawieni ^c passenger departures ^c			
	Z PORTÓW KRAJOWYCH FROM DOMESTIC AIRPORTS				DO PORTÓW KRAJOWYCH TO DOMESTIC AIRPORTS			
OGÓŁEM	984841	1578764	1808939	2211510	992079	1580391	1806226	2204459
TOTAL								
w tym: of which:								
Bydgoszcz	2158	3837	684	565	2139	3339	171	322
Gdańsk	120128	225564	271203	317767	118883	230842	273288	324353
Katowice	60065	28609	29753	50038	48650	31009	31868	50546
Kraków	94605	170572	206105	226119	99962	175013	210106	229802
Lublin	x	430	163	152	x	332	149	254
Łódź	343	173	607	16	676	130	122	14
Poznań	54354	46850	62007	82957	54493	46134	60864	82964
Rzeszów	44674	77115	84808	97739	46220	79354	87974	101490
Szczecin	47808	33501	45119	100004	47034	34220	46084	102997
Warszawa	455202	598181	720957	1060255	464175	580111	703181	1039271
Warszawa — Modlin	x	175640	142620	64	x	172373	141355	53
Wrocław	103722	213003	235036	265474	107888	221885	240513	260949
	Z PORTÓW ZAGRANICZNYCH FROM FOREIGN AIRPORTS				DO PORTÓW ZAGRANICZNYCH TO FOREIGN AIRPORTS			
OGÓŁEM	9234901	13633398	15222460	17804562	9335840	13695880	15266553	17824170
TOTAL								
w tym: of which:								
Bydgoszcz	135077	166109	168438	166121	138776	167246	167800	163971
Gdańsk	981827	1618766	1727232	1986034	994090	1620204	1728929	1982450
Katowice	1123419	1482843	1557267	1882641	1149324	1505597	1585491	1902670
Kraków	1319632	1926220	2272498	2680194	1329331	1941996	2292056	2697950
Lublin	x	131211	186931	213919	x	132157	190363	215988
Łódź	203477	142431	118058	104688	209020	145833	117645	103588
Poznań	642383	685049	781125	845900	639395	705777	790964	835352
Rzeszów	179243	243965	245024	249093	184100	244780	246262	245220
Szczecin	90577	171369	186535	187059	89094	173430	188995	188396
Warszawa	3865927	5020429	5715386	6830959	3904351	5018915	5707267	6832292
Warszawa — Modlin	x	1123118	1294645	1465948	x	1120612	1282128	1466574
Wrocław	693106	916941	948338	1136884	698126	917425	947734	1133730

a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. b, c Pasażerowie, dla których określony port krajowy jest: b — portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, c — portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a Data do not include children below the age of 2. b, c Passengers for whom the indicated domestic airport is: b — the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, c — the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 24 (465). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

POJAZDY	2010	2015	2016	2017	ROAD VEHICLES
	w tys. szt.		in thous. units		
O G Ó Ł E M	23037	27409	28601	29635	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	17240	20723	21675	22504	Passenger cars
Autobusy	97	110	113	116	Buses
Samochody ciężarowe ^b i ciągniki siodłowe	2982	3428	3541	3639	Lorries ^b and road tractors
Ciągniki balastowe i rolnicze	1566	1703	1733	1758	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	1013	1272	1356	1427	Motorcycles

a W latach 2015—2017 łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

Źródło: dane Ministerstwa Cyfryzacji.

a In 2015—2017 including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

S o u r c e: data of the Ministry of Digital Affairs.

TABL. 25 (466). **WYPADKI DROGOWE^a**ROAD ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Wypadki	38832	32967	33664	32760	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	16,9	12,0	11,8	11,1	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ważniejsze przyczyny wypadków					Major causes of accidents
Nieprzestrzeganie przepisów o ruchu drogowym przez kierujących pojazdami	30628	27307	29081	28359	Non-compliance with traffic regulations by drivers
w tym:					of which:
niedostosowanie prędkości do sytuacji w ruchu, łącznie z przekraczaniem dozwolonej prędkości	9222	6807	7195	6837	inappropriate speed for road conditions, including exceeding the speed limit
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	7750	7235	7420	7416	non-compliance with vehicle right of way
nieprawidłowe wyprzedzanie	1943	1472	1385	1323	passing incorrectly
Nieprzestrzeganie przepisów o ruchu drogowym przez osoby piesze	4427	2619	2449	2378	Non-compliance with traffic regulations by pedestrians
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	2520	1733	1548	1452	of which imprudently entering the roadway
Stan nietrzeźwości użytkowników dróg	3486	2211	2295	2163	Accidents involving persons under the influence of alcohol
kierujących	2455	1575	1686	1603	drivers
samochodami osobowymi	1890	1119	1138	1097	of passenger cars
motocyklami	122	84	93	93	of motorcycles
rowerami i motorowerami	344	298	364	327	of bicycles and motor-bicycles
samochodami ciężarowymi	55	33	60	39	of lorries
innymi pojazdami	44	41	31	47	of other vehicles
pasażerów	71	36	36	42	passengers
pieszych	960	600	573	518	pedestrians
Zły stan techniczny pojazdów	66	41	64	40	Poor technical condition of vehicles
Ofiary wypadków	52859	42716	43792	42297	Road casualties
Śmiertelne	3907	2938	3026	2831	Fatalities
w tym nieletni do lat 14	112	70	72	56	of which juveniles to the age of 14
Ranni	48952	39778	40766	39466	Injured
w tym nieletni do lat 14	4586	3078	3260	3116	of which juveniles to the age of 14

a Zarejestrowane przez Policję. b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; patrz notka a do tabl. 24.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b Vehicles as of 31 XII; see footnote a to the table 24.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

Poczta i telekomunikacja
Post and telecommunications
TABL. 26 (467). PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG DZIAŁALNOŚCI POCZTOWEJ I KURIERSKIEJ ORAZ TELEKOMUNIKACJI (ceny bieżące)

REVENUES FROM SALE OF PRODUCTS AND SERVICES OF POSTAL AND COURIER ACTIVITIES AS WELL AS TELECOMMUNICATIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017 ^a	2010	2017 ^a	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M^b	49766,3	48853,9	48363,7	51538,6	100,0	100,0	T O T A L^b
w tym usługi:							of which services:
Pocztowe ^c	5578,4	6354,3	6480,7	6891,5	11,2	13,4	Postal ^c
Telefonii stacjonarnej	7661,9	4079,7	3627,2	3293,5	15,4	6,4	Fixed line telephony
Transmisji telewizyjnej i radiofonicznej ^d	628,1	462,0	481,1	528,7	1,3	1,0	Television and radio transmission ^d
Radia i telewizji kablowej							
Udostępniania Internetu, transmisji danych i poczty elektronicznej	9005,2	13984,0	14460,7	14721,0	18,1	28,6	Internet access, transmission of data and e-mail
Telefonii ruchomej	23214,3	20261,2	19490,2	18418,2	46,6	35,7	Mobile telephony
Radiokomunikacyjne	100,1	117,5	87,7	83,7	0,2	0,2	Radiocommunication
Transportowe ^e	944,4	1551,9	1789,5	1675,0	1,9	3,2	Transport ^e

a Dane nieostateczne. b Dane dotyczące rodzajów usług częściowo szacunkowe. c, d W latach 2015–2017 łącznie z: c — przesyłkami kurierskimi, realizowanymi na podstawie przepisów Prawa pocztowego, d — telewizją satelitarną. e Łącznie z usługami kurierskimi świadczonymi na podstawie przepisów Prawa przewozowego.

a Preliminary data. b Data concerning types of services partially estimated. c, d In 2015–2017 including: c — courier services based on the regulation of the postal Law, d — satellite television. e Including courier services based on the regulation of the carrying Law.

TABL. 27 (468). PLACÓWKI POCZTOWE^a I LISTONOSZE

 POSTAL OFFICES^a AND POSTMEN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	24295	16112	21892	Post offices (as of 31 XII)
operator wyznaczony	7387	7497	7564	designated operator
operatorzy pozostali (alternatywni)	16908	8615	14328	other (alternative) operators
Listonosze operatora wyznaczonego (przeciętne w grudniu)	22567	23563	24874	Postmen of designated operator (average in December)

a Własne i agentów pocztowych.

a Own and of postal agents.

TABL. 28 (469). USŁUGI POCZTOWE^a

 POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln in mln			

 W OBROTCIE KRAJOWYM
 IN NATIONAL TRAFFIC

Nadane:				Mailed:
przesyłki listowe	1373,4	1297,2	1243,0	letters
w tym w ramach usług powszechnych ^b	1373,1	1296,7	1242,5	of which within the universal services ^b
paczki pocztowe	25,2	23,6	24,6	postal parcels
w tym w ramach usług powszechnych ^b	24,5	22,9	23,9	of which within the universal services ^b
przesyłki reklamowe	249,4	181,5	138,5	direct mail
druki bezadresowe	3782,9	3556,8	3363,8	non-addressed printed forms
przesyłki pocztowe przesłane przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej	0,01	0,01	0,00	postal consignments sent by means of electronic
przesyłki kurierskie ^c	204,8	247,5	287,8	courier consignments ^c
przekazy pocztowe zrealizowane	44,6	42,4	42,3	postal transfers paid

a—c Notki patrz na str. 553.

a—c See footnotes on page 553.

TABL. 28 (469). **USŁUGI POCZTOWE^a (dok.)**POSTAL SERVICES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln		in mln	
W OBRODZIE ZAGRANICZNYM^d IN CROSS-BORDER TRAFFIC^d				
Przesyłki listowe — w ramach usług powszechnych ^b	91,6	88,3	109,9	Letters — within the universal services ^b
Paczki pocztowe	1,6	1,7	1,8	Postal parcels
w tym w ramach usług powszechnych ^b	1,4	1,5	1,6	of which within the universal services ^b
Przesyłki reklamowe	3,1	—	0,0	Direct mail
Przesyłki kurierskie ^c	11,7	16,5	19,9	Courier consignments ^c

a Dane dotyczą operatora wyznaczonego oraz pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych. b Łącznie z usługami wchodzącymi w zakres usług powszechnych. c Obejmują przesyłki listowe i paczki. d Nadane z zagranicy do Polski i z Polski za granicę.

a Data concern the designated operator and other (alternative) operators. b Including services within the scope of universal services. c Data include letters and parcels. d Sent to Poland from abroad and sent abroad from Poland.

TABL. 29 (470). **ABONENCI TELEFONICZNI, APARATY TELEFONICZNE ORAZ POŁĄCZENIA TELEFONICZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS, TELEPHONE SETS AND TELEPHONE CALLS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	8245	4948	4759	4082	Telephone main lines in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	5794	3503	3340	2707	of which private subscribers ^b
miasta	6727	3979	3836	3342	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	4542	2701	2488	2115	of which private subscribers ^b
wieś	1518	969	923	740	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	1252	802	852	592	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	7037	4222	4060	3338	of which standard main lines (fixed line telephone subscribers)
w tym abonenci prywatni ^b	5741	3473	3310	2687	of which private subscribers ^b
Abonenci telefonii ruchomej ^c w tys.	47477	56254	54781	52179	Mobile telephone subscribers ^c in thous.
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące w tys.	44	6	4	2	Public pay telephones in thous.
Połączenia telefoniczne wychodzące w obrocie krajowym (w ciągu roku) w mln min	75095	97504	101996	105469	Domestic outgoing telephone calls (during the year) in mln min
telefonii stacjonarnej	17837	8545	7350	6223	fixed line telephony
telefonii ruchomej	57258	88959	94646	99246	mobile telephony

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych. c Łącznie z użytkownikami (usługi w przedpłacie).

Źródło: dane — z wyjątkiem abonentów telefonii ruchomej (komórkowej) — Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

a Data concern operators of public telecommunication network. b Possessing telephones installed in private dwellings. c Including users (pre-paid services).

Source: data — with the exception of mobile telephone subscribers — of the Office of Electronic Communications.

TABL. 30 (471). **STACJE NADAWCZE W ZAKRESIE RADIOFONII I TELEWIZJI^a**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION BROADCASTING^a

As of 31 XII

STACJE NADAWCZE	2010	2015	2016	2017	TRANSMISSION STATION
Radiofonia analogowa — emisja FM ^b	1004	936	950	1020	Analog broadcasting — FM ^b broadcast
Telewizja cyfrowa naziemna — emisja DVB-T	29	397	459	479	Terrestrial digital TV — DVB-T broadcast
Telewizja cyfrowa mobilna	62	80	80	80	Mobile digital TV

a Na podstawie pozwoleń radiowych wydawanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. b Na przykład UKF.

a On the basis of radio permissions issued by the President of the Office of Electronic Communications. b For example, UKF.

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców w:
 - punktach sprzedaży detalicznej, tj. w sklepach (łącznie z aptekami ogólnodostępnymi), składach, składnicach, stacjach paliw, punktach sprzedaży drobnotalicznej (straganach i ruchomych punktach sprzedaży, punktach aptecznych),
 - hurtowniach oraz u producentów;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny dla rolnictwa, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje bezalkoholowe; napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in quantities indicating purchases for the individual needs of the consumers in:
 - retail sales outlets, i.e. in: shops (including generally available pharmacies), warehouses, repositories, petrol stations and small retail sales outlets (stalls and portable sales outlets, pharmaceutical outlets),
 - wholesale stores as well as at producers;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification "non-foodstuff goods" are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis, non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., machinery for agriculture, seeds, animal feeds, plant protection products, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages; alcoholic beverages, tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

5. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

6. **Magazyny handlowe** hurtu i rozdzielcze detalu są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

7. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzanego do 2007 r. na 5%, a od 2008 r. — 4% próbie tych jednostek (w przypadku sklepów i stacji paliw — od 2004 r.). Dane dotyczące struktury asortymentowej sprzedaży detalicznej opracowano na podstawie badania reprezentacyjnego.

8. Dane o dostawach wybranych towarów konsumpcyjnych (tabl. 10) w zakresie:

- produkcji wyrobów — dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- zapasów u producentów — dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

5. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, bypassing the warehouses which realize the delivery.

6. **Trade warehouses** wholesale and retail distribution are the organisational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organisational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

7. Data regarding trade and catering activity including information about shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons data have been generalized on the basis of the result of a sample survey conducted until 2007 on a 5%, since 2008 — 4% sample of these entities (in the case of shops and petrol stations — since 2004). Data concerning the assortment structure of retail sales are compiled on the basis of a sample survey.

8. Data regarding deliveries of selected consumer goods (table 10) within the scope of:

- production of products — concern economic entities employing more than 9 persons,
- stocks at producers — concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 1 (472). **SPRZEDAŻ DETALICZNA (ceny bieżące)**

RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł ^a		in mln zł ^a		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	592958	721999	754964	810234	100,0	100,0	TOTAL
sektor publiczny	4584	2370	2775	3005	0,8	0,4	public sector
sektor prywatny	588375	719629	752189	807228	99,2	99,6	private sector
W punktach sprzedaży detalicznej ^b	571893	691057	719821	771654	96,4	95,2	In retail sales outlets ^b
towary konsumpcyjne	464389	581218	612710	666273	78,3	82,3	consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	156013	165161	172263	180359	26,3	22,3	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	53763	54782	57495	58910	9,1	7,3	alcoholic beverages, tobacco
towary nieżywnościowe	254612	361276	382952	427004	42,9	52,7	non-foodstuffs
towary niekonsumpcyjne	107504	109839	107111	105381	18,1	12,9	non-consumer goods
W placówkach gastronomicznych	21065	30942	35144	38579	3,6	4,8	In catering establishments
NA 1 MIESZKAŃCA	15395	18775	19647	21088	x	x	PER CAPITA

a Na 1 mieszkańca — w zł. b Łącznie ze sprzedażą detaliczną dokonywaną w hurtowniach i u producentów.

a Per capita — in zł. b Including retail sales conducted at wholesale stores and producers.

TABL. 2 (473). **DYNAMIKA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ (ceny stałe^a)**INDICES OF RETAIL SALES (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
OGÓŁEM	103,2	100,5	101,3	103,9	105,4	106,2	105,5	166,3	157,2	128,8	112,0
TOTAL											
Towarów konsumpcyjnych	101,6	103,4	102,7	104,7	106,2	107,0	107,1	179,0	168,3	137,5	114,6
Consumer goods											
żywność i napoje bezalkoholowe food and non-alcoholic beverages	97,9	98,9	98,2	100,5	101,3	103,5	100,5	113,7	104,4	100,7	104,0
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic beverages, tobacco	98,1	98,7	94,0	96,2	99,3	104,2	101,4	106,3	98,8	91,8	105,7
towary nieżywnościowe non-foodstuffs	104,6	107,0	106,7	108,3	109,7	109,1	110,9	249,5	239,1	171,6	121,0
Towarów niekonsumpcyjnych	110,5	88,6	95,2	99,7	100,6	100,0	95,5	115,2	111,7	89,3	95,5
Non-consumer goods											
W placówkach gastronomicznych	100,9	106,4	103,4	106,7	110,2	112,1	107,3	158,5	159,8	157,1	120,3
In catering establishments											
NA 1 MIESZKAŃCA	103,2	100,5	101,4	104,0	105,5	106,2	105,5	166,9	157,5	129,3	112,0
PER CAPITA											

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 3 (474). **SPRZEDAŻ DETALICZNA W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH (ceny bieżące)**

RETAIL SALES IN ECONOMIC ENTITIES BY NUMBER OF PERSONS EMPLOYED (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	592958	721999	754964	810234	100,0	100,0	TOTAL
podmioty gospodarcze o liczbie pracujących:							economic entities employing:
Do 9 osób	187968	206897	217560	228164	31,7	28,2	Up to 9 persons
10—49	110290	136395	135368	148459	18,6	18,3	10—49
50 osób i więcej	294700	378707	402036	433610	49,7	53,5	50 persons and more

TABLE 4 (475). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ W SKLEPACH I NA STACJACH PALIW WEDŁUG GRUP TOWARÓW (ceny bieżące)**

STRUCTURE OF RETAIL SALES IN SHOPS AND PETROL STATIONS BY GROUPS OF GOODS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Owoce i warzywa	2,5	3,2	3,4	3,5	Fruit and vegetables
Mięso i wyroby mięsne	5,4	5,9	5,7	5,7	Meat and meat products
Ryby i przetwory rybne	1,1	1,1	1,0	1,0	Fish and fish products
Pieczywo i przetwory zbożowe	2,9	3,3	3,2	3,2	Bread and cereal products
Mleko, jaja i sery	3,6	3,5	3,4	3,5	Milk, eggs and cheese
Cukier i wyroby cukiernicze	2,1	1,8	1,7	1,8	Sugar and confectionery
Kawa, herbata i kakao	1,3	1,3	1,2	1,3	Coffee, tea and cocoa
Pozostałe artykuły żywnościowe i napoje bezalkoholowe	8,0	8,2	8,0	7,9	Other foodstuff articles and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	4,8	5,1	4,9	4,8	Alcoholic beverages
Wyroby tytoniowe	2,9	3,2	3,1	3,0	Tobacco
Artykuły farmaceutyczne i medyczne	4,8	4,8	5,0	5,0	Pharmaceutical and medical articles
Kosmetyki i wyroby toaletowe	3,7	4,6	4,6	4,5	Cosmetics and toilet goods
Wyroby tekstylne	0,5	0,9	1,0	1,0	Textile products
Odzież łącznie z dodatkami do ubrań i wyrobami futrzarskimi	4,4	5,2	5,3	5,3	Clothing including accessories and furriery
Obuwie i wyroby skórzane	1,6	1,5	1,6	1,6	Footwear and leather products
Meble i sprzęt oświetleniowy	2,4	2,7	2,8	2,8	Furniture and lighting appliances
Artykuły i sprzęt gospodarstwa domowego	2,6	2,8	3,0	2,9	Household appliances and articles
Artykuły radiowo-telewizyjne	1,6	1,3	1,3	1,2	Radio and television articles
Książki, gazety i artykuły piśmienne	1,4	1,3	1,3	1,1	Books, newspapers and stationery
Pojazdy mechaniczne	8,9	7,9	7,9	9,4	Motor vehicles
w tym samochody	6,3	5,8	5,9	6,7	of which automobiles
Paliwa	16,2	14,3	13,6	13,4	Fuels
Pozostałe artykuły nieżywnościowe	17,3	16,1	17,0	16,1	Other non-foodstuff articles

TABLE 5 (476). **SKLEPY I STACJE PALIW**

Stan w dniu 31 XII

SHOPS AND PETROL STATIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Sklepy	346058	360750	367011	355043	Shops
sektor publiczny	1076	243	413	301	public sector
sektor prywatny	344982	360507	366598	354742	private sector
o powierzchni sprzedażowej:					with sales floor:
99 m ² i mniej	313729	323051	328379	315150	99 m ² and less
100— 399	22403	24701	25244	25684	100— 399
400— 999	6950	9278	9599	10286	400— 999
1000—1999	1875	2441	2494	2592	1000—1999
2000—2499	244	273	286	320	2000—2499
2500 m ² i więcej	857	1006	1009	1011	2500 m ² and more
Stacje paliw	9603	8991	9099	9326	Petrol stations
sektor publiczny	252	136	110	105	public sector
sektor prywatny	9351	8855	8989	9221	private sector
Liczba ludności na 1 sklep	111	107	105	108	Population per 1 shop

TABL. 6 (477). **PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG LICZBY SKLEPÓW**

Stan w dniu 31 XII

ECONOMIC ENTITIES BY NUMBER OF SHOPS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	283607	292129	296857	284286	TOTAL
podmioty gospodarcze o liczbie sklepów:					economic entities by number of shops:
1— 2	277112	285982	290676	278125	1— 2
3— 10	5278	4952	4984	4972	3— 10
11— 20	758	702	710	700	11— 20
21— 50	320	324	311	315	21— 50
51—100	81	90	90	87	51—100
101—200	38	47	49	50	101—200
201 i więcej	20	32	37	37	201 and more

TABL. 7 (478). **GASTRONOMIA**

CATERING

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w mln zł	21682,8	31387,1	35666,1	39140,5	100,0	100,0	Revenues from catering activity (current prices) in mln zł
sektor publiczny	477,6	432,9	488,3	523,4	2,2	1,3	public sector
sektor prywatny	21205,2	30954,2	35177,8	38617,1	97,8	98,7	private sector
Ze sprzedaży towarów handlowych	6043,2	5787,6	6387,2	6452,9	27,9	16,5	From sales of trade commodities
w tym ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	4199,6	4157,2	4576,9	4589,1	19,4	11,7	of which from the sale of alcoholic beverages, tobacco
Z produkcji gastronomicznej	15022,0	25154,0	28756,4	32126,3	69,3	82,1	From catering production
Z pozostałej działalności	617,6	445,5	522,5	561,3	2,8	1,4	From other activity
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	70483	68342	69414	70108	100,0	100,0	Number of catering establishments (as of 31 XII)
sektor publiczny	1527	1144	921	939	2,2	1,3	public sector
sektor prywatny	68956	67198	68493	69169	97,8	98,7	private sector
Restauracje	14937	18789	19648	20127	21,2	28,7	Restaurants
Bary	27145	22290	20926	19410	38,5	27,7	Bars
Stołówki	4509	4183	4356	4221	6,4	6,0	Canteens
Punkty gastronomiczne	23892	23080	24484	26350	33,9	37,6	Food stands

TABL. 8 (479). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH (ceny bieżące)**
 WHOLESALE OF COMMODITIES IN TRADE ENTERPRISES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	846490	1068831	1136355	1286638	100,0	100,0	T O T A L
sektor publiczny	14804	11559	7847	5468	1,7	0,4	public sector
sektor prywatny	831686	1057272	1128508	1281170	98,3	99,6	private sector
Żywność i napoje bezalkoholowe	108418	146637	162698	181667	12,8	14,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	25287	29440	30928	31119	3,0	2,4	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^a	712785	892754	942729	1073852	84,2	83,5	Non-foodstuff goods ^a

a Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
 a Consumer and non-consumer goods.

TABL. 9 (480). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
 Stan w dniu 31 XII
 TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2012	2015	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				Secured warehouses:
liczba	26737	25886	25269	number
w tym sektor prywatny	25885	25377	24833	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m ²	20085	26229	23956	storage area in thous. m ²
w tym sektor prywatny	19485	25928	23492	of which private sector
Magazyny zadaszone:				Roofed warehouses:
liczba	3210	4416	4293	number
w tym sektor prywatny	3144	4318	4187	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m ²	1479	3743	3289	storage area in thous. m ²
w tym sektor prywatny	1460	3689	3247	of which private sector
Place składowe:				Storage sites:
liczba	4488	4844	4722	number
w tym sektor prywatny	4308	4636	4532	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m ²	11831	14671	14206	storage area in thous. m ²
w tym sektor prywatny	10431	13762	13615	of which private sector
Silosy i zbiorniki:				Silos and reservoirs:
liczba	8018	6589	7771	number
w tym sektor prywatny	6711	6485	7624	of which private sector
pojemność w tys. m ³	3700	6039	9139	capacity in thous. m ³
w tym sektor prywatny	2820	5132	8241	of which private sector

a Hurtu i rozdzielnice detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących działalność hurtową, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities conducting wholesale activity and employing more than 9 persons.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 10 (481). DOSTAWY^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH
 DELIVERIES^a OF SELECTED CONSUMER GOODS

TOWARY	2010	2015	2016	2017	COMMODITIES
ŻYWNOŚĆ w tys. t FOOD in thous. t					
Mięso drobiowe	1213	1575	1838	1972	Poultry meat
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	187	176	176	172	Variety meat products from poultry
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ^b	878	897	948	918	Meat and variety meat products from animals for slaughter ^b
w tym wędliny ^c	668	677	736	718	of which cured meat products ^c
Ryby morskie mrożone	209	230	254	250	Frozen salt water fish
Margaryna i produkty do smarowania ^d (z wyłączeniem margaryny płynnej)	315	264	286	250	Margarine and spreads ^d (excluding liquid margarine)
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania	162	165	175	169	Butter and dairy spreads
Sery i twarogi	623	684	720	735	Cheese and curd
w tym:					of which:
sery podpuszczkowe dojrzewające	222	259	286	298	rennet ripening cheese
sery przetworzone (topione)	48,0	35,7	36,9	37,4	processed (melted) cheese
Mąka pszenna	2200	2255	2292	2344	Wheat flour
Kasze i grysiki	169	185	202	230	Groats and meals
Czekolada (łącznie z białą) ^e	184	241	246	245	Chocolate (including white) ^e
Makaron	204	217	216	226	Pasta
NAPOJE ALKOHOLOWE w tys. hl ALCOHOLIC BEVERAGES in thous. hl					
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%	1245	1194	1258	1260	Vodkas, liqueurs, other alcoholic beverages in terms of 100%
Wina gronowe ^f	1107	1293	1400	1479	Grape wines ^f
Piwo otrzymane ze słodu ^g	35010	37967	38992	37950	Beer from malt ^g
TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE w tys. szt. NON-FOODSTUFF GOODS in thous. units					
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, łącznie z chłodziarko-zamrażarkami	1306	1222	2208	2282	Household refrigerators and freezers, including combined refrigerators-freezers
Zmywarki do naczyń typu domowego	491	548	734	700	Household dish washing machines
Pralki automatyczne typu domowego, łącznie z pralko-suszarkami	1033	905	1578	1904	Household automatic washing machines, including machines which both wash and dry
Odkurzacze typu domowego	1427	2101	1605	2268	Household vacuum cleaners
Odbiorniki radiowe (łącznie z zestawami)	2797	3555	3338	3396	Radio receivers (including sets)
Odbiorniki telewizyjne ^h	5588	2126	1777	1294	Television receivers ^h
Samochody osobowe ⁱ	289	296	369	430	Passenger cars ⁱ
Rower ^k	807	1128	1176	1124	Bicycles ^k

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów pomniejszona o ich eksport i powiększona o import, skorygowana o saldo zmian stanu zapasów u producentów; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 551. b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. c W tym kiełbasy; bez drobiowych. d O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. e, f, h, k łącznie z: e — czekoladkami i wyrobami czekoladowymi, f — wermutem, h — monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów, k — dziecięcymi. g O objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%. i Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych.

U w a g a. Przedstawione towary prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2015 i nomenklaturą PRODPOL; patrz uwagi ogólne działu „Przemysł i budownictwo”, ust. 3 na str. 503.

a Quantity of products produced domestically, minus their exports and plus their imports corrected by the balance of changes of stocks at producers; see general notes, item 8 on page 551. b Include: tinned food, cured meat products and other products. c Of which sausages; excluding cured poultry meat. d Reduced and low fat. e, f, h, k Including: e — sweet and chocolate goods, f — vermouth, h — monitors, excluding used for computers, k — children bicycles. g Of an alcoholic strength of more than 0,5%. i Excluding motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles.

Note. Goods are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature; see general notes in the chapter “Industry and construction”, item 3 on page 503.

Uwagi ogólne

1. Statystyka obrotów handlu zagranicznego od 1 I 1992 r. prowadzona jest według metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych. Od 1992 r. do 30 IV 2004 r. źródłem danych dla statystyki handlu zagranicznego był dokument zgłoszenia celnego — Jednolity Dokument Administracyjny (SAD).

Od 1 V 2004 r., tj. od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (UE), dane o obrotach handlowych Polski z zagranicą oparte są na:

- 1) systemie INTRASTAT — bazującym na deklaracjach przywozu i wywozu INTRASTAT; system ten obejmuje obroty towarowe realizowane pomiędzy Polską a państwami członkowskimi UE;
- 2) systemie EXTRASTAT — bazującym na zgłoszeniach celnych; system ten obejmuje obroty towarowe realizowane pomiędzy Polską a tzw. krajami trzecimi, tj. niebędącymi członkami UE;
- 3) alternatywnych źródłach danych, wykorzystywanych od 1 I 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi”, tj.: energią elektryczną, gazem ziemnym, produktami morskimi oraz militariami.

Dane otrzymane z połączenia ww. źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego.

Ponadto w danych o obrotach handlu zagranicznego od 1 V 2004 r. uwzględnia się — jeśli nie zaznaczono inaczej — szacunek obrotów tych podmiotów, które zostały zwolnione ze składania deklaracji INTRASTAT.

2. Prezentowane w Roczniku dane obejmują przywóz i wywóz towarów za granicę bez względu na formę płatności. Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje m.in.:

- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, z wyjątkiem obrotu uszlachetniającego liczonego metodą brutto (w 1992 r. — metodą netto),
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- środków płatniczych i papierów wartościowych,
- złota monetarnego,
- usług (m.in.: remonty, budownictwo, patenty, licencje, know-how), z wyjątkiem usług związanych z uszlachetnianiem towarów.

Obrót uszlachetniający brutto stanowi wartość towarów po uszlachetnianiu zawierającą wartość powierzonego surowca do uszlachetnienia oraz wartość opłaconej usługi; obrót uszlachetniający netto stanowi wartość samej usługi uszlachetniającej powierzonego surowiec, bez wartości tego surowca.

3. Do 1989 r. dane o obrotach handlu zagranicznego opracowywano na podstawie faktur importowych i eksportowych wystawianych na każdą przesyłkę towarów; w latach 1990 i 1991 — na podstawie faktur, jak również na podstawie zgłoszeń celnych.

4. Wartość importu — jeśli nie zaznaczono inaczej — została wykazana na warunkach cif port polski lub franco granica polska, tzn. łącznie z kosz-

General notes

1. Since 1 I 1992 statistics of foreign trade turnover have been conducted according to the UN Statistics Division methodology. In the period from 1992 to 30 IV 2004 the customs declaration document — Single Administrative Document (SAD) constituted the source of data for foreign trade statistics.

Since 1 V 2004, i.e. from the day of Poland's accession to the European Union (EU), the data concerning the Poland's foreign trade turnover have been based on:

- 1) INTRASTAT system — based on INTRASTAT declarations of arrivals and dispatches — covers the trade turnover between Poland and other EU member states;
- 2) EXTRASTAT system — based on customs declarations — covers the trade turnover between Poland and the third countries, i.e. EU non-member states;
- 3) alternative data sources used since 1 I 2006 for the registration of specific goods, such as: electricity, gas, sea products and military goods.

Data received from combination of the above mentioned sources constitute a uniform collection of foreign trade statistics.

Moreover, the data on foreign trade turnover from 1 V 2004 include — unless otherwise indicated — estimations of turnover of the entities exempted from submitting INTRASTAT declaration.

2. Data presented in the Yearbook include imports and exports of commodities, regardless of the form of payment. The foreign trade statistics do not include, i.a.:

- commodities in transit,
- commodities temporarily placed in bonded warehouses and duty free zones (WOC),
- commodities temporarily allowed for trading, except for processing goods valued on a gross basis (in 1992 the data were valued on a net basis),
- commodities for diplomatic posts,
- means of payment and securities,
- monetary gold,
- services (i.a.: repairs, construction, patents, licences, know-how), except for services connected with processing of commodities.

Processing goods valued on a gross basis comprise the value of commodities after processing, including the value of raw materials to be subject to processing as well as the value of paid services; processing goods valued on a net basis comprise the value of the processing service itself, excluding the value of the raw materials.

3. Until 1989, data regarding foreign trade turnover were compiled on the basis of import and export invoices for every shipment of commodities; during 1990 and 1991 — on the basis of invoices as well as on the basis of customs declarations.

4. The value of imports — unless otherwise indicated — is presented according to cif Polish port or franco Polish border, i.e. including costs of trans-

tami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. Wartość eksportu została podana na bazie fob, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju dostawcy.

5. Od 1992 r. dane według grup krajów oraz krajów wykazywane są w imporcie według kraju pochodzenia (do 1991 r. — kraju zakupu), w eksporcie — według kraju przeznaczenia (do 1991 r. — kraju sprzedaży).

Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrabiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego.

Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty lub poddany obróbce lub przetworzeniu.

6. Od 2004 r. obroty handlu zagranicznego przedstawia się:

1) według grup krajów:

- a) **kraje rozwinięte gospodarczo**, do których zaliczono kraje: Ameryki Północnej (Kanadę i Stany Zjednoczone), Europy (bez Bośni i Hercegowiny, Macedonii, Serbii i Czarnogóry oraz krajów Europy Środkowo-Wschodniej), Australii i Oceanii (Australię i Nową Zelandię), Azji (Cypr, Izrael i Japonię), Afryki (Rep. Pd. Afryki),
- b) **kraje Europy Środkowo-Wschodniej**, do których zaliczono kraje: Albanię, Białoruś, Chorwację (do 2012 r.), Mołdawię, Rosję, Ukrainę oraz Bułgarię (do 2006 r.) i Rumunię (do 2006 r.),
- c) **kraje rozwijające się gospodarczo**, do których zaliczono kraje: Afryki (poza Rep. Pd. Afryki), Ameryki Środkowej i Południowej, Azji (poza Cyprem, Izraelem i Japonią), Europy (Bośnię i Hercegowinę, Macedonię, Serbię i Czarnogórę), Australii i Oceanii (poza Australią i Nową Zelandią);

2) według ugrupowań gospodarczych: UE, EFTA, OECD.

Ugrupowania gospodarcze obejmują następujące kraje:

- a) UE: Austrię, Belgię, Danię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Luksemburg, Niemcy, Portugalię, Szwecję, Wielką Brytanię, Włochy, od 1 V 2004 r. — Cypr, Czechy, Estonię, Litwę, Łotwę, Malte, Polskę, Słowację, Słowenię i Węgry, od 1 I 2007 r. — Bułgarię i Rumunię oraz od 1 VII 2013 r. — Chorwację,
- b) EFTA: Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię,
- c) OECD: UE (według stanu organizacyjnego obowiązującego do 30 IV 2004 r.) i EFTA (bez Liechtensteinu) oraz Australię, Chile (od 2010 r.), Czechy (od 1995 r.), Estonię (od 2010 r.), Izrael (od 2010 r.), Japonię, Kanadę, Koreę Południową (od 1996 r.), Łotwę (od 2016 r.), Meksyk, Nową Zelandię, Polskę (od 1996 r.), Słowację (od 2000 r.), Słowenię (od 2010 r.), Stany Zjednoczone, Turcję i Węgry (od 1996 r.).

Od 2004 r. w handlu zagranicznym według grup krajów i ugrupowań gospodarczych — obroty:

— z Francją ujmują również obroty z Monako i departamentami zamorskimi Francji (Reunion, Gwadelupa, Martynika i Gujana Francuska),

port and insurance charges to the Polish border. The value of exports is presented on the fob basis, i.e. according to franco border or fob port in the country of supplier.

5. Since 1992 data according to groups of countries as well as individual countries are presented in imports according to the country of origin (until 1991 according to the country of purchase) and in exports according to the country of destination (until 1991 according to the country of sale).

Country of origin is a country in which the goods have been produced, manufactured or processed and arrived in this condition into the Polish customs territory.

Country of destination is a country in which the goods will be ultimately consumed, manufactured or processed.

6. Since 2004 foreign trade turnover is presented:

1) according to the groups of countries:

- a) **developed countries**, which include: North America (Canada and the United States), Europe (excluding: Bosnia and Herzegovina, Macedonia — the former Yugoslav Republic of Macedonia, Serbia and Montenegro and countries of Central and Eastern Europe), Australia and Oceania (Australia and New Zealand), Asia (Cyprus, Israel and Japan), Africa (South Africa),
- b) **countries of Central and Eastern Europe** including: Albania, Belarus, Croatia (until 2012), Moldova, Russia, Ukraine as well as Bulgaria (until 2006) and Romania (until 2006),
- c) **developing countries**: the countries of Africa (excluding South Africa), Central and South America, Asia (excluding Cyprus, Israel and Japan), Europe (Bosnia and Herzegovina, Macedonia — the former Yugoslav Republic of Macedonia, Serbia and Montenegro), Australia and Oceania (excluding Australia and New Zealand);

2) according to the economic groupings: EU, EFTA, OECD.

The economic grouping includes the following countries:

- a) EU: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal, Sweden, the United Kingdom, Italy, since 1 V 2004 — Cyprus, the Czech Republic, Estonia, Lithuania, Latvia, Malta, Poland, Slovakia, Slovenia and Hungary, since 1 I 2007 — Bulgaria and Romania as well as since 1 VII 2013 — Croatia,
- b) EFTA: Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland,
- c) OECD: EU (according to the organizing status binding until 30 IV 2004) and EFTA (excluding Liechtenstein) as well as Australia, Chile (since 2010), the Czech Republic (since 1995), Estonia (since 2010), Israel (since 2010), Japan, Canada, South Korea (since 1996), Latvia (since 2016), Mexico, New Zealand, Poland (since 1996), Slovakia (since 2000), Slovenia (since 2010), the United States, Turkey and Hungary (since 1996).

Since 2004 in foreign trade turnover according to groups of countries and economic groupings — turnover:

— with France includes also turnover with Monaco and French overseas departments (Reunion, Guadeloupe, Martinique, French Guiana),

- z Norwegią — obroty ze Svalbard i Jan Mayen,
- ze Stanami Zjednoczonymi — obroty z Portoryko.

7. Przeliczenia:

- 1) z walut obcych na złote do 2003 r. dokonywano według aktualnej tabeli kursowej Narodowego Banku Polskiego (NBP). Od 2004 r. do przeliczeń przyjęto:

- a) dla obrotów rejestrowanych na deklaracji przywozu i wywozu INTRASTAT — kurs waluty ustalony według zasad określonych dla celów podatku od towarów i usług (VAT) lub zasad określonych dla celów związanych z cłem,
- b) dla obrotów rejestrowanych na zgłoszeniach celnych — średniomiesięczny kurs waluty obcej wyliczony i ogłoszony przez NBP;

- 2) ze złotych na dolary amerykańskie do 1991 r. dokonywano według średnich rocznych kursów USD wyliczonych przez NBP. Od 1992 r. do przeliczeń obrotów na USD przyjęto:

- do 2003 r. — średni kurs ze zbioru informatycznego z dokumentów celnych,
- od 2004 r. — średni kurs z połączonego zbioru informatycznego INTRASTAT i EXTRASTAT: za 100 USD w 2010 r. w imporcie — 301,14 zł, w eksporcie — 301,12 zł, w 2015 r. w imporcie — 374,83 zł, w eksporcie — 374,78 zł, w 2016 r. w imporcie — 391,92 zł, w eksporcie — 391,85 zł, w 2017 r. w imporcie — 380,93 zł, w eksporcie — 381,11 zł.

8. Począwszy od 1 V 2004 r. obroty towarowe w handlu zagranicznym rejestrowane są według 8-znakowej Nomenklatury Scalonej CN (która bazuje na 6-znakowym Zharmonizowanym Systemie Oznaczenia i Kodowania Towarów — HS) i stanowi podstawową klasyfikację towarową handlu zagranicznego i podlega corocznej weryfikacji. Nomenklatura Scalona CN zastąpiła obowiązującą do 30 IV 2004 r. 9-znakową Polską Scaloną Nomenklaturę Towarową Handlu Zagranicznego PCN.

9. Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu (SITC) wydana została przez Departament Statystyki ONZ w 1950 r. i znowelizowana w 2007 r. jako wersja 4 do klasyfikowania wszystkich towarów objętych handlem międzynarodowym.

Do opracowania obrotów handlu zagranicznego według nomenklatury SITC zastosowano klucz przejścia z Nomenklatury Scalonej CN. Grupowanie towarów oparte jest na kryterium ich przeznaczenia lub kryterium surowcowym.

10. Klasyfikacja Towarowa Handlu Zagranicznego według Głównych Kategorii Ekonomicznych (BEC; w tabl. 12) została opracowana przez Departament Statystyki ONZ w 1971 r. na podstawie klasyfikacji SITC. Klasyfikację stosuje się w statystyce handlu zagranicznego do opracowywania danych o kierunkach wykorzystania importu i eksportu. Ponadto stanowi ona narzędzie do przeliczania danych handlu zagranicznego, zagregowanych według klasyfikacji SITC, na kategorie związane z końcowym wykorzystaniem w systemie rachunków narodowych, tj. na dobra inwestycyjne, zużycie pośrednie i towary konsumpcyjne.

- with Norway — including turnover with Svalbard and Jan Mayen,
- with the United States — including turnover with Puerto Rico.

7. Recalculations:

- 1) until 2003 from foreign currencies into zlotys were made according to the current exchange rates of the National Bank of Poland (NBP). Since 2004 the recalculations were based on:

- a) for turnover registered on the INTRASTAT arrivals and dispatches declaration — on the basis of currency exchange rate specified according to the rules established for purposes of Value Added Tax (VAT) or rules specified for customs purposes,
- b) for turnover registered on customs declaration — average monthly exchange rate of foreign currency calculated and declared by the NBP;

- 2) until 1991, from the Polish zloty to the United States dollar were made according to the average annual exchange rate of the USD calculated by the NBP. Since 1992, for calculating turnover in USD were used:

- until 2003 — the average exchange rate based on computer data compiled from customs documents,
- since 2004 — the average exchange rate from joint computer data of INTRASTAT and EXTRASTAT: for 100 USD in 2010 in imports — 301,14 zł, in exports — 301,12 zł, in 2015 in imports — 374,83 zł, in exports — 374,78 zł, in 2016 in imports — 391,92 zł, in exports — 391,85 zł, in 2017 in imports — 380,93 zł, in exports — 381,11 zł.

8. Since 1 V 2004, foreign trade turnover are registered according to 8-digit Combined Nomenclature (CN), which is based on 6-digit Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) and constitutes a basic classification of foreign trade and is subject to annual revisions. The Combined Nomenclature (CN) replaced the 9-digit Polish Combined Nomenclature (PCN) valid until 30 IV 2004.

9. The Standard International Trade Classification (SITC) was issued by the UN Statistics Division 1950 and amended in 2007 (revision 4) for classifying all commodities subject to foreign trade.

For compiling foreign trade turnover according to the SITC nomenclature, a correlation table key was used for converting from the CN. The commodity grouping is based on the designation criterion or on raw materials criterion.

10. Classification by Broad Economic Categories (BEC; in table 12) was produced by the UN Statistical Division in 1971 on the basis of the SITC classification. The BEC classification is used in foreign trade statistics to produce figures on imports and exports by directions. Moreover, this is the tool used for converting foreign trade data which were aggregated according to the SITC classification into categories connected with final utilization in the SNA, i.e. investment goods, intermediate consumption and consumer goods.

TABLE 1 (482). **OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GŁÓWNYCH PARTNERÓW (ceny bieżące)**
 FOREIGN TRADE TURNOVER BY MAIN TRADING PARTNERS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem w mln USD Total in mln USD	Pierwszy partner First partner		Drugi partner Second partner		Trzeci partner Third partner		SPECIFICATION
		nazwa kraju country	w % ogółem in % of total	nazwa kraju country	w % ogółem in % of total	nazwa kraju country	w % ogółem in % of total	
1938 Import	247,0	Niemcy Germany	14,5	Stany Zjednoczone United States	12,2	Wielka Brytania United Kingdom	11,4	Imports
Eksport	225,1	Wielka Brytania United Kingdom	18,2	Niemcy Germany	14,5	Szwecja Sweden	6,0	Exports
Saldo	-21,9							Balance
1950 Import	668,2	ZSRR USSR	28,8	Czechosłowacja Czechoslovakia	13,2	NRD GDR	11,5	Imports
Eksport	634,3	ZSRR USSR	24,3	NRD GDR	13,9	Czechosłowacja Czechoslovakia	9,2	Exports
Saldo	-33,9							Balance
1960 Import	1495,0	ZSRR USSR	31,2	NRD GDR	12,5	Czechosłowacja Czechoslovakia	8,5	Imports
Eksport	1325,5	ZSRR USSR	29,4	NRD GDR	9,4	Czechosłowacja Czechoslovakia	8,5	Exports
Saldo	-169,5							Balance
1970 Import	3607,5	ZSRR USSR	37,7	NRD GDR	11,1	Czechosłowacja Czechoslovakia	8,6	Imports
Eksport	3547,6	ZSRR USSR	35,3	NRD GDR	9,3	Czechosłowacja Czechoslovakia	7,5	Exports
Saldo	-59,9							Balance
1980 Import	19089,3	ZSRR USSR	33,1	RFN FRG	6,7	NRD GDR	6,6	Imports
Eksport	16996,8	ZSRR USSR	31,2	RFN FRG	8,1	Czechosłowacja Czechoslovakia	6,9	Exports
Saldo	-2092,5							Balance
1990 Import	9527,7	Niemcy Germany	20,1	ZSRR USSR	19,8	Włochy Italy	7,5	Imports
Eksport	14321,6	Niemcy Germany	25,1	ZSRR USSR	15,3	Wielka Brytania United Kingdom	7,1	Exports
Saldo	+4793,9							Balance
1992 Import	15912,9	Niemcy Germany	23,9	Rosja Russia	8,5	Włochy Italy	6,9	Imports
Eksport	13186,6	Niemcy Germany	31,4	Holandia Netherlands	6,0	Włochy Italy	5,6	Exports
Saldo	-2726,3							Balance
2000 Import	48940,2	Niemcy Germany	23,9	Rosja Russia	9,4	Włochy Italy	8,3	Imports
Eksport	31651,3	Niemcy Germany	34,9	Włochy Italy	6,3	Francja France	5,2	Exports
Saldo	-17288,9							Balance
2010 Import	178062,9	Niemcy Germany	21,9	Rosja Russia	10,2	Chiny China	9,4	Imports
Eksport	159757,6	Niemcy Germany	26,1	Francja France	6,8	Wielka Brytania United Kingdom	6,3	Exports
Saldo	-18305,3							Balance
2015 Import	197682,1	Niemcy Germany	22,9	Chiny China	11,6	Rosja Russia	7,3	Imports
Eksport	200342,8	Niemcy Germany	27,1	Wielka Brytania United Kingdom	6,7	Czechy Czech Republic	6,6	Exports
Saldo	+2660,7							Balance
2016 Import	200672,4	Niemcy Germany	23,3	Chiny China	12,0	Rosja Russia	5,8	Imports
Eksport	205047,7	Niemcy Germany	27,4	Wielka Brytania United Kingdom	6,7	Czechy Czech Republic	6,6	Exports
Saldo	+4375,3							Balance
2017 Import	231034,9	Niemcy Germany	23,1	Chiny China	11,8	Rosja Russia	6,4	Imports
Eksport	231591,3	Niemcy Germany	27,5	Wielka Brytania United Kingdom	6,4	Czechy Czech Republic	6,4	Exports
Saldo	+556,4							Balance

U w a g a. Nazwy krajów odnoszą się do lat prezentacji; import do 1990 r. na warunkach fob.

N o t e. Country names are relative to years of presentation; imports until 1990 according to fob.

TABL. 2 (483). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO (ceny bieżące)**

FOREIGN TRADE TURNOVER (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł T O T A L in mln zł					
Import	536221	740973	786470	880078	Imports
Eksport	481058	750836	803478	882619	Exports
Saldo	-55163	+9863	+17008	+2541	Balance
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in zł					
Import	13922	19269	20467	22905	Imports
Eksport	12490	19525	20909	22972	Exports

TABL. 3 (484). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU (ceny stałe^a)**INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Import Imports	106,2	98,5	102,9	110,4	105,3	106,4	110,5	309,1	209,0	147,1	117,6
Eksport Exports	108,1	103,4	106,5	106,7	107,7	106,7	108,2	419,4	223,2	158,1	115,4

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 4 (485). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW¹ (ceny bieżące)**FOREIGN TRADE TURNOVER BY GROUPS OF COUNTRIES¹ (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2016	2017	
		w mln zł in mln zł			w mln USD in mln USD	
O G Ó Ł E M T O T A L	a	536221	740973	786470	880078	231035
	b	481058	750836	803478	882619	231591
	c	-55163	+9863	+17008	+2541	+556
w tym kraje OECD of which OECD countries	a	372978	504539	545807	606520	159224
	b	399116	620252	667635	740911	194340
	c	+26138	+115713	+121828	+134391	+35116

1 Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 562.

1 See general notes, item 6 on page 562.

TABL. 4 (485). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW¹ (dok.)FOREIGN TRADE TURNOVER BY GROUPS OF COUNTRIES¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2016	2017	
		w mln zł		in mln zł	w mln USD in mln USD	
a — import	imports					
b — eksport	exports					
c — saldo	balance					
Kraje rozwinięte gospodarczo Developed countries	a	360404	495402	536594	595952	156456
	b	408458	643697	693534	764596	200573
	c	+48054	+148295	+156940	+168644	+44117
w tym: UE of which: EU	a	318974	444717	481667	531379	139499
	b	380679	596043	641310	706459	185348
	c	+61705	+151326	+159643	+175080	+45849
EFTA EFTA	a	12975	15695	14862	16702	4377
	b	11295	17246	17886	19051	4994
	c	-1680	+1551	+3024	+2349	+617
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Countries of Central and Eastern Europe	a	63422	63568	56757	69687	18292
	b	38553	39610	43899	51130	13451
	c	-24869	-23958	-12858	-18557	-4841
Kraje rozwijające się gospodarczo Developing countries	a	112395	182003	193119	214439	56287
	b	34047	67529	66045	66893	17567
	c	-78348	-114474	-127074	-147546	-38720

1 Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 562.

1 See general notes, item 6 on page 562.

TABL. 5 (486). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO Z KRAJAMI OECD^a WEDŁUG SEKCJI SITC (ceny bieżące)FOREIGN TRADE TURNOVER WITH OECD COUNTRIES^a BY SITC SECTIONS (current prices)

SEKCJE SECTIONS	2010		2015		2016		2017	
	import	eksport	import	eksport	import	eksport	import	eksport
	imports	exports	imports	exports	imports	exports	imports	exports
	w mln zł				in mln zł			
OGÓŁEM TOTAL	372978	399116	504539	620252	545807	667635	606520	740911
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	27153	34204	41261	62837	46293	68085	51511	76927
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	2247	5612	3603	10481	4232	10138	4560	14101
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	9654	9631	14412	14508	15320	13663	16910	15553
Paliwa mineralne, smary i ma- teriał y pochodne Mineral fuels, lubricants and related materials	13144	16710	10678	20400	9945	16774	13613	17513

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 562.

a See general notes, item 6 on page 562.

TABL. 5 (486). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO Z KRAJAMI OECD^a WEDŁUG SEKCJI SITC (dok.)FOREIGN TRADE TURNOVER WITH OECD COUNTRIES^a BY SITC SECTIONS (cont.)

SEKCJE SECTIONS	2010		2015		2016		2017	
	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports
	w mln zł				in mln zł			
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1357	794	2306	1858	2723	1996	2923	1058
Animal and vegetable oils, fats and waxes								
Chemikalia i produkty pokrewne ... Chemicals and related products	67627	28533	88986	49204	99153	54097	109643	63487
Towary przemysłowe sklasyfiko- wane głównie według surowca Manufactured goods classified chiefly by material	79596	77665	100898	117063	108373	123247	120618	137228
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	135465	172347	190008	241184	204104	261123	222643	282099
Machinery and transport equip- ment								
Różne wyroby przemysłowe	35494	53472	50811	101784	54769	117105	61135	132064
Miscellaneous manufactured art- icles								
Towary i transakcje niesklasyfiko- wane w SITC	1241	148	1576	933	895	1407	2963	882
Commodities and transactions not classified elsewhere in SITC								

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 562.

a See general notes, item 6 on page 562.

TABL. 6 (487). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (ceny bieżące)

FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2016	2017	2010	2017
		w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
		a — import imports	b — eksport exports	c — saldo balance			
OGÓŁEM	a	536220,6	740973,3	786470,1	880078,4	100,0	100,0
TOTAL	b	481058,2	750835,8	803477,8	882619,5	100,0	100,0
	c	-55162,4	+9862,5	+17007,7	+2541,1	x	x
EUROPA EUROPE							
Austria	a	9006,0	13156,6	13223,5	14825,8	1,7	1,7
Austria	b	9223,0	13252,5	14244,3	16856,3	1,9	1,9
	c	+217,0	+95,9	+1020,8	+2030,5	x	x
Belgia	a	12800,7	18047,1	20842,2	22525,5	2,4	2,6
Belgium	b	11398,3	16361,8	17339,5	19436,3	2,4	2,2
	c	-1402,4	-1685,3	-3502,7	-3089,2	x	x
Białoruś	a	2532,7	3160,4	3155,8	4067,0	0,5	0,5
Belarus	b	4882,3	4997,1	5312,0	5634,1	1,0	0,6
	c	+2349,6	+1836,7	+2156,2	+1567,1	x	x
Bułgaria	a	1043,8	2154,5	2394,1	2550,5	0,2	0,3
Bulgaria	b	1634,5	3731,1	4522,9	4961,2	0,3	0,6
	c	+590,7	+1576,6	+2128,8	+2410,7	x	x
Chorwacja	a	333,4	709,7	785,5	738,4	0,1	0,1
Croatia	b	1062,3	2290,5	2636,1	3074,2	0,2	0,4
	c	+728,9	+1580,8	+1850,6	+2335,8	x	x

TABL. 6 (487). OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (cd.)
 FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2017
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent	
a — import imports						
b — eksport exports						
c — saldo balance						
EUROPA (cd.) EUROPE (cont.)						
Cypr a	116,1	1019,3	441,7	340,6	0,0	0,0
Cyprus b	339,9	1452,3	772,3	635,5	0,1	0,1
..... c	+223,8	+433,0	+330,6	+294,9	x	x
Czechy a	20261,7	25805,5	28468,0	31745,1	3,8	3,6
Czech Republic b	28773,2	49834,1	52801,0	56810,9	6,0	6,4
..... c	+8511,5	+24028,6	+24333,0	+25065,8	x	x
Dania a	6573,1	9153,9	9175,3	10554,5	1,2	1,2
Denmark b	8956,6	12651,2	14224,0	16167,5	1,9	1,8
..... c	+2383,5	+3497,3	+5048,7	+5613,0	x	x
Estonia a	522,6	754,7	966,1	1049,7	0,1	0,1
Estonia b	2243,3	4313,5	4445,6	4965,9	0,5	0,6
..... c	+1720,7	+3558,8	+3479,5	+3916,2	x	x
Finlandia a	5394,0	6268,3	6251,9	6760,2	1,0	0,8
Finland b	3462,8	5702,6	6563,1	7030,5	0,7	0,8
..... c	-1931,2	-565,7	+311,2	+270,3	x	x
Francja a	23165,1	27792,8	31273,7	34159,5	4,3	3,9
France b	32571,3	41595,1	44215,8	49691,3	6,8	5,6
..... c	+9406,2	+13802,3	+12942,1	+15531,8	x	x
Grecja a	944,5	1883,1	1987,6	1975,2	0,2	0,2
Greece b	2090,6	3138,7	3519,5	3661,5	0,4	0,4
..... c	+1146,1	+1255,6	+1531,9	+1686,3	x	x
Hiszpania a	10841,0	16408,4	17866,9	20210,5	2,0	2,3
Spain b	12773,3	19652,6	21828,4	24045,3	2,7	2,7
..... c	+1932,3	+3244,2	+3961,5	+3834,8	x	x
Holandia a	19880,5	28526,9	30216,5	33623,4	3,7	3,8
Netherlands b	21093,6	33236,7	36004,4	38828,2	4,4	4,4
..... c	+1213,1	+4709,8	+5787,9	+5204,8	x	x
Irlandia a	3360,3	6139,7	6570,0	6317,6	0,6	0,7
Ireland b	1795,7	2615,6	2998,8	3471,3	0,4	0,4
..... c	-1564,6	-3524,1	-3571,2	-2846,3	x	x
Litwa a	3218,2	4161,0	5322,9	6940,5	0,6	0,8
Lithuania b	5587,9	10545,3	11351,0	12657,4	1,2	1,4
..... c	+2369,7	+6384,3	+6028,1	+5716,9	x	x
Luksemburg a	738,9	1211,4	1110,0	1613,5	0,1	0,2
Luxembourg b	512,1	899,0	997,1	1389,2	0,1	0,2
..... c	-226,8	-312,4	-112,9	-224,3	x	x
Łotwa a	708,3	1492,5	1413,6	1697,7	0,1	0,2
Latvia b	2712,6	6114,0	5767,3	5691,3	0,6	0,6
..... c	+2004,3	+4621,5	+4353,7	+3993,6	x	x
Malta a	138,9	113,8	112,1	175,9	0,0	0,0
Malta b	96,0	219,3	182,1	189,6	0,0	0,0
..... c	-42,9	+105,5	+70,0	+13,7	x	x
Niemcy a	117305,9	169612,1	183201,5	203580,5	21,9	23,1
Germany b	125550,7	203544,3	220024,3	242585,9	26,1	27,5
..... c	+8244,8	+33932,2	+36822,8	+39005,4	x	x
Norwegia a	8096,1	9201,5	8235,9	9406,4	1,5	1,1
Norway b	7138,6	10272,9	9648,4	10093,1	1,5	1,1
..... c	-957,5	+1071,4	+1412,5	+686,7	x	x

TABLE 6 (487). OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (cd.)
FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — import imports b — eksport exports c — saldo balance	2010	2015	2016	2017	2010	2017	
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent		
EUROPA (dok.) EUROPE (cont.)							
Portugalia	a	1374,3	2322,9	2570,9	3043,5	0,3	0,4
Portugal	b	1846,7	2828,5	3247,0	3782,6	0,4	0,4
	c	+472,4	+505,6	+676,1	+739,1	x	x
Rosja	a	54864,2	53735,3	45337,9	55934,5	10,2	6,4
Russia	b	20135,2	21418,4	22694,6	26352,7	4,2	3,0
	c	-34729,0	-32316,9	-22643,3	-29581,8	x	x
Rumunia	a	3764,2	6089,9	7037,0	7923,8	0,7	0,9
Romania	b	6590,3	12398,6	14309,9	16413,7	1,4	1,9
	c	+2826,1	+6308,7	+7272,9	+8489,9	x	x
Słowacja	a	11055,6	13477,8	15713,4	15789,8	2,1	1,8
Slovakia	b	12992,9	19279,1	19797,7	22163,1	2,7	2,5
	c	+1937,3	+5801,3	+4084,3	+6373,3	x	x
Słowenia	a	2105,2	2669,3	2744,3	3180,4	0,4	0,4
Slovenia	b	1695,0	2627,5	2967,6	3462,6	0,4	0,4
	c	-410,2	-41,8	+223,3	+282,2	x	x
Szwajcaria	a	4540,8	5894,6	5934,2	6384,0	0,8	0,7
Switzerland	b	4011,9	6662,9	7504,1	8246,0	0,8	0,9
	c	-528,9	+768,3	+1569,9	+1862,0	x	x
Szwecja	a	10075,7	13634,3	13732,4	16743,9	1,9	1,9
Sweden	b	14234,2	20570,3	23288,8	24843,5	3,0	2,8
	c	+4158,5	+6936,0	+9556,4	+8099,6	x	x
Ukraina	a	5529,0	6395,6	7960,3	9150,4	1,0	1,0
Ukraine	b	11924,4	12446,3	15059,3	18184,9	2,5	2,1
	c	+6395,4	+6050,7	+7099,0	+9034,5	x	x
Węgry	a	9318,4	12079,9	14127,0	15278,4	1,7	1,7
Hungary	b	13618,0	19969,0	21296,0	23324,2	2,8	2,6
	c	+4299,6	+7889,1	+7169,0	+8045,8	x	x
Wielka Brytania	a	14656,8	20081,7	20355,0	21140,1	2,7	2,4
United Kingdom	b	30205,0	50608,8	53436,9	56818,7	6,3	6,4
	c	+15548,2	+30527,1	+33081,9	+35678,6	x	x
Włochy	a	30532,9	39906,1	43722,1	46868,0	5,7	5,3
Italy	b	28528,7	36303,3	38300,2	43225,4	5,9	4,9
	c	-2004,2	-3602,8	-5421,9	-3642,6	x	x
AZJA ASIA							
Chiny ¹	a	50448,7	85748,4	94235,2	103676,7	9,4	11,8
China ¹	b	4920,8	7609,9	7511,8	8766,4	1,0	1,0
	c	-45527,9	-78138,5	-86723,4	-94910,3	x	x
Chiny — Tajwan	a	5251,0	4823,5	4617,8	5404,8	1,0	0,6
China — Taiwan	b	448,2	536,1	602,4	667,8	0,1	0,1
	c	-4802,8	-4287,4	-4015,4	-4737,0	x	x
Indie	a	2986,2	6575,8	8234,1	9278,7	0,6	1,1
India	b	1022,1	1752,8	2626,7	2789,3	0,2	0,3
	c	-1964,1	-4823,0	-5607,4	-6489,4	x	x

1 Bez Tajwanu i Specjalnych Regionów Administracyjnych — Hongkong i Makau.

1 Excluding Taiwan and Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao.

TABL. 6 (487). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (dok.)

FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — import imports b — eksport exports c — saldo balance	2010	2015	2016	2017	2010	2017	
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
AZJA (dok.) ASIA (cont.)							
Japonia	a	10907,5	10045,9	11606,0	14375,8	2,0	1,6
Japan	b	1386,0	2150,1	2319,1	2132,1	0,3	0,2
	c	-9521,5	-7895,8	-9286,9	-12243,7	x	x
Korea Południowa	a	14744,6	12528,0	13338,9	14145,0	2,7	1,6
South Korea	b	838,4	1601,6	1990,8	2075,6	0,2	0,2
	c	-13906,2	-10926,4	-11348,1	-12069,4	x	x
Singapur	a	2108,4	3874,8	2750,5	2200,5	0,4	0,3
Singapore	b	1293,9	3303,1	2465,1	923,3	0,3	0,1
	c	-814,5	-571,7	-285,4	-1277,2	x	x
Tajlandia	a	2631,2	2781,7	2969,3	3282,4	0,5	0,4
Thailand	b	472,7	512,1	743,7	999,4	0,1	0,1
	c	-2158,5	-2269,6	-2225,6	-2283,0	x	x
Turcja	a	6430,5	10883,0	12231,2	13732,3	1,2	1,6
Turkey	b	7512,2	11654,3	12246,9	12454,6	1,6	1,4
	c	+1081,7	+771,3	+15,7	-1277,7	x	x
AFRYKA AFRICA							
Egipt	a	152,1	407,2	479,1	561,1	0,0	0,1
Egypt	b	713,7	1473,3	1456,9	1054,4	0,1	0,1
	c	+561,6	+1066,1	+977,8	+493,3	x	x
Maroko	a	473,8	1167,5	1283,3	1596,2	0,1	0,2
Morocco	b	426,0	1196,5	1213,7	975,3	0,1	0,1
	c	-47,8	+29,0	-69,6	-620,9	x	x
Rep. Pd. Afryki	a	739,7	898,6	1210,5	1394,4	0,1	0,2
South Africa	b	1360,6	2176,7	2192,6	2441,9	0,3	0,3
	c	+620,9	+1278,1	+982,1	+1047,5	x	x
AMERYKA AMERICA							
Argentyna	a	1879,6	2475,4	2844,7	3094,4	0,4	0,4
Argentina	b	254,9	351,8	310,4	629,2	0,1	0,1
	c	-1624,7	-2123,6	-2534,3	-2465,2	x	x
Brazylia	a	2443,9	3772,2	3566,6	4540,7	0,5	0,5
Brazil	b	1128,4	1495,2	1424,4	1561,7	0,2	0,2
	c	-1315,5	-2277,0	-2142,2	-2979,0	x	x
Kanada	a	1605,5	1398,5	1436,5	2582,8	0,3	0,3
Canada	b	2785,0	4663,4	5425,5	4994,6	0,6	0,6
	c	+1179,5	+3264,9	+3989,0	+2411,8	x	x
Stany Zjednoczone	a	13560,3	19773,5	22135,3	25027,5	2,5	2,8
United States	b	8761,2	16841,4	18859,1	23367,9	1,8	2,7
	c	-4799,1	-2932,1	-3276,2	-1659,6	x	x
AUSTRALIA I OCEANIA AUSTRALIA AND OCEANIA							
Australia	a	512,5	1241,2	1410,8	2227,1	0,1	0,3
Australia	b	862,8	2133,6	2198,2	2737,9	0,2	0,3
	c	+350,3	+892,4	+787,4	+510,8	x	x

TABLE 7 (488). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN (ceny bieżące)**
 IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE — CN (current prices)

SEKCJE	2010	2015	2016	2017		SECTIONS
	w mln zł		in mln zł	w mln USD in mln USD		
Import	536221	740973	786470	880078	231035	Imports
w tym:						of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	11856	18891	22237	24007	6307	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego	11647	17106	19121	21259	5551	Vegetable products
Tłuszcze i oleje ^Δ	2002	3069	3629	4163	1092	Fats and oils ^Δ
Przetwory spożywcze ^Δ	18142	28150	30183	32932	8652	Prepared foodstuffs ^Δ
Produkty mineralne	62114	59446	52627	68865	18069	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego ^Δ	53909	71669	79586	88115	23098	Products of the chemical industry ^Δ
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich ^Δ	39275	55956	62208	68792	18048	Plastics and rubber and articles thereof ^Δ
Skóry i artykuły z nich ^Δ	2935	5024	5847	5940	1555	Raw hides and skins, articles thereof ^Δ
Drewno i artykuły z drewna ^Δ	4415	5677	6242	6888	1808	Wood and articles of wood ^Δ
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich ^Δ	15033	20873	21913	23594	6195	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof ^Δ
Materiały i artykuły włókiennicze	24003	36969	41845	44879	11781	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp. ^Δ	3306	6598	7310	8926	2337	Footwear, headgear, etc. ^Δ
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło ^Δ	6957	8312	9481	10330	2714	Articles of stone ^Δ , ceramic products, glass ^Δ
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich ^Δ	1063	1611	2231	2856	752	Pearls, precious stones, metals and articles thereof ^Δ
Metale nieszlachetne i artykuły z nich ^Δ	55682	77189	82084	94530	24803	Base metals and articles thereof ^Δ
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny ^Δ	130882	193980	198198	212808	55899	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment ^Δ
Sprzęt transportowy ^Δ	55246	82924	91038	99426	26100	Transport equipment ^Δ
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. ^Δ	17020	18263	19054	20750	5455	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc. ^Δ
Broń i amunicja ^Δ	309	580	898	735	198	Arms and ammunition ^Δ
Artykuły przemysłowe różne ^a	9097	18304	21867	28197	7450	Miscellaneous manufactured articles ^a

a Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.

a Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABL. 7 (488). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN (dok.)**

IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

SEKCJE	2010	2015	2016	2017		SECTIONS
	w mln zł		in mln zł	w mln USD in mln USD		
Eksport	481058	750836	803478	882619	231591	Exports
w tym:						of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	18033	30492	32832	38671	10174	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego	9804	19809	19223	18922	4956	Vegetable products
Tłuszcze i oleje ^Δ	1289	2567	2703	1869	491	Fats and oils ^Δ
Przetwory spożywcze ^Δ	24854	46998	51023	59285	15597	Prepared foodstuffs ^Δ
Produkty mineralne	20595	25566	21525	23168	6067	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego ^Δ	31440	49595	55759	64431	16907	Products of the chemical industry ^Δ
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich ^Δ	31412	51881	56745	62072	16268	Plastics and rubber and articles thereof ^Δ
Skóry i artykuły z nich ^Δ	1938	4492	4516	4346	1135	Raw hides and skins, articles thereof ^Δ
Drewno i artykuły z drewna ^Δ	9999	15463	16987	18130	4746	Wood and articles of wood ^Δ
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich ^Δ	14999	20530	22564	25065	6584	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof ^Δ
Materiały i artykuły włókiennicze	15814	26502	30281	32372	8491	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp. ^Δ	1934	4578	5509	6713	1759	Footwear, headgear, etc. ^Δ
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło	8993	14113	15450	17077	4481	Articles of stone, ceramic products, glass ^Δ
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich ^Δ	2941	4374	5150	4559	1202	Pearls, precious stones, metals and articles thereof ^Δ
Metale nieszlachetne i artykuły z nich ^Δ	53891	74347	75839	87381	22935	Base metals and articles thereof ^Δ
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny ^Δ	125373	186431	196532	210596	55291	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment ^Δ
Sprzęt transportowy ^Δ	75940	108729	117846	122833	32131	Transport equipment ^Δ
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. ^Δ ...	4564	11285	12705	16596	4355	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc. ^Δ
Broń i amunicja ^Δ	65,5	431	579	309	80,1	Arms and ammunition ^Δ
Artykuły przemysłowe różne ^a	26911	52127	58855	67085	17642	Miscellaneous manufactured articles ^a

a Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.

a Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABLE 8 (489). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN^a (ceny stałe)**
 INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE — CN^a
 (constant prices)

SEKCJE	2015	2016	2017			SECTIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Import	105,3	106,4	110,5	209,0	147,1	117,6	Imports
w tym:							of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	106,1	108,2	103,2	359,0	165,2	111,7	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego ...	103,5	113,6	110,4	214,5	150,9	125,4	Vegetable products
Tłuszcze i oleje ^Δ	100,1	110,0	116,4	237,7	194,7	128,0	Fats and oils ^Δ
Przetwory spożywcze ^Δ	105,9	105,1	111,4	238,6	150,9	117,1	Prepared foodstuffs ^Δ
Produkty mineralne	109,9	104,9	107,2	133,8	125,3	112,5	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego ^Δ	98,4	112,3	109,6	212,0	145,2	123,1	Products of the chemical industry ^Δ
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich ^Δ	105,3	112,1	106,7	217,2	151,5	119,6	Plastics and rubber and articles thereof ^Δ
Skóry i artykuły z nich ^Δ	100,3	118,9	104,6	150,0	146,8	124,4	Raw hides and skins, articles thereof ^Δ
Drewno i artykuły z drewna ^Δ	103,9	114,6	123,1	145,0	155,6	141,1	Wood and articles of wood ^Δ
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich ^Δ	107,1	102,7	110,1	179,7	141,3	113,1	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof ^Δ
Materiały i artykuły włókiennicze	111,5	110,5	110,2	213,0	163,3	121,8	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp. ^Δ	103,4	108,1	122,1	230,2	185,3	132,0	Footwear, headgear, etc. ^Δ
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło ^Δ	105,0	111,2	111,1	202,9	143,5	123,5	Articles of stone, ceramic products, glass ^Δ
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich ^Δ	104,0	132,8	140,8	304,4	195,1	187,0	Pearls, precious stones, metals and articles thereof ^Δ
Metale nieszlachetne i artykuły z nich ^Δ	102,5	109,8	108,4	215,5	158,3	119,0	Base metals and articles thereof ^Δ
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny ^Δ	106,0	99,6	109,9	221,6	144,5	109,5	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment ^Δ
Sprzęt transportowy ^Δ	106,8	102,4	111,2	207,6	148,9	113,9	Transport equipment ^Δ
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. ^Δ	106,7	107,2	113,1	289,9	117,4	121,2	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc. ^Δ
Broń i amunicja ^Δ	159,4	160,5	72,9	148,3	174,0	117,0	Arms and ammunition ^Δ
Artykuły przemysłowe różne ^b	101,0	117,7	127,9	293,3	219,5	150,5	Miscellaneous manufactured articles ^b

a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34. b Dane obejmują m.in. meble, prefabrykаты budynków, zabawki.

a Indices calculated on the basis of data expressed in zlotys; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 34. b Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABL. 8 (489). DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN^a (dok.)INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE — CN^a (cont.)

SEKCJE	2015	2016	2017			SECTIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Eksport	107,7	106,7	108,2	223,2	158,1	115,4 Exports
w tym:						of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	110,1	106,5	113,2	269,5	177,5	120,6 Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego ...	107,2	97,9	97,5	206,5	164,0	95,5 Vegetable products
Tłuszcze i oleje ^Δ	107,5	96,0	63,3	268,3	112,9	60,8 Fats and oils ^Δ
Przetwory spożywcze ^Δ	110,8	107,7	117,1	341,9	204,1	126,1 Prepared foodstuffs ^Δ
Produkty mineralne	109,3	91,9	78,4	97,8	114,3	72,1 Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego ^Δ	105,3	119,2	110,0	310,6	198,3	131,1 Products of the chemical industry ^Δ
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich ^Δ	110,1	107,6	108,7	282,2	169,0	117,0 Plastics and rubber and articles thereof ^Δ
Skóry i artykuły z nich ^Δ	110,2	106,2	104,3	223,6	181,8	110,8 Raw hides and skins, articles thereof ^Δ
Drewno i artykuły z drewna ^Δ	109,0	108,2	110,2	126,0	151,1	119,2 Wood and articles of wood ^Δ
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich ^Δ	108,5	106,8	114,3	237,3	145,8	122,1 Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof ^Δ
Materiały i artykuły włókiennicze	115,8	113,3	109,6	212,7	188,7	124,2 Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp. ^Δ	115,6	118,3	122,8	316,8	264,1	145,3 Footwear, headgear, etc. ^Δ
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło ^Δ	105,8	108,8	111,3	207,2	178,4	121,1 Articles of stone, ceramic products, glass ^Δ
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich ^Δ	107,9	107,9	95,9	136,6	149,3	103,5 Pearls, precious stones, metals and articles thereof ^Δ
Metale nieszlachetne i artykuły z nich ^Δ	101,2	105,8	107,8	166,7	145,2	114,1 Base metals and articles thereof ^Δ
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny ^Δ	104,8	107,8	106,9	265,8	146,2	115,2 Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment ^Δ
Sprzęt transportowy ^Δ	110,8	99,8	104,3	164,1	120,4	104,1 Transport equipment ^Δ
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. ^Δ	120,7	110,1	134,4	475,8	301,2	148,0 Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc. ^Δ
Broń i amunicja ^Δ	302,4	142,4	55,6	80,9	651,9	79,2 Arms and ammunition ^Δ
Artykuły przemysłowe różne ^b	106,7	108,7	115,0	226,4	190,2	125,0 Miscellaneous manufactured articles ^b

a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34. b Dane obejmują m.in. meble, prefabrykаты budynków, zabawki.

a Indices calculated on the basis of data expressed in zlotys; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 34. b Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABL. 9 (490). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN**
 IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE — CN

TOWARY	2016	2017	2016	2017	COMMODITIES
IMPORT					
IMPORTS					
	Ilość Quantity		Wartość (ceny bieżące) w mln zł Value (current prices) in mln zł		
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone lub zamrożone w tys. t	719,9	743,9	6126,7	6720,5	Meat (excluding poultry) fresh, chilled or frozen in thous. t
Ryby świeże, schłodzone lub zamrożone w tys. t	280,2	289,5	5160,8	5328,7	Fish fresh, chilled or frozen in thous. t
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone lub zamrożone w tys. t	199,9	194,4	2522,9	2356,8	Fish fillets and other fish meat, fresh, chilled or frozen in thous. t
Owoce świeże lub suszone w tys. t	1495,4	1728,2	5057,5	5903,5	Fresh or dried fruit in thous. t
w tym: owoce cytrusowe świeże lub suszone	498,9	502,2	1643,3	1696,4	of which: citrus fruit, fresh or dried
banany świeże lub suszone	402,8	481,8	1101,2	1200,8	bananas, fresh or dried
Kawa, substytuty zawierające kawę naturalną w tys. t	148,4	160,9	1801,8	2123,7	Coffee, coffee substitutes containing coffee in thous. t
Herbata w tys. t	35,6	37,5	418,9	443,1	Tea in thous. t
Pszenica i meslin w tys. t	828,3	924,9	550,8	626,4	Wheat and meslin in thous. t
Oleje roślinne niemodyfikowane chemicznie w tys. t	635,4	751,7	2592,4	3028,7	Vegetable oils not chemically modified in thous. t
Warzywa i owoce konserwowane cukrem w tys. t	288,9	335,9	1840,6	2072,6	Vegetables and fruit preserved by sugar in thous. t
Makuchy z ekstrakcji olejów roślinnych w tys. t	2795,8	2921,8	3783,3	3755,3	Oil-cake resulting from the extraction of vegetable oils in thous. t
Naturalne fosforany wapniowe, glinowo-wapniowe, kreda fosforanowa w tys. t	1313,6	1213,9	449,7	360,3	Natural calcium phosphates, aluminium calcium phosphates and phosphatic chalk in thous. t
Rudy żelaza i koncentraty w tys. t	7040,0	7385,5	1407,4	2203,1	Iron ores and concentrates in thous. t
Ropa naftowa w mln t	25,1	24,0	27890,4	34097,8	Petroleum oils in mln t
Oleje ropy naftowej niesurowe, benzyna, nafta, oleje napędowe, opałowe i inne w tys. t	4754,1	6472,7	9104,2	13611,4	Petroleum oils, not crude, spirits, kerosene, gas oils, fuel oils, others in thous. t
Węglowodory i ich pochodne w tys. t	706,9	777,5	1982,6	2651,5	Hydrocarbons and their derivatives in thous. t
Nawozy mineralne i chemiczne w tys. t	3066,4	3339,1	3113,1	3218,5	Mineral or chemical fertilizers in thous. t
Barwniki, pigmenty, farby i lakiery w tys. t	544,6	623,7	6498,1	7170,4	Colouring matter, colour lakes, prepared pigments, paints and varnishes in thous. t
Mydło i preparaty piorące w tys. t	523,5	528,7	3027,2	3068,8	Soap, active agents, cleaning preparations in thous. t
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych w tys. t	3793,4	4027,2	23127,3	25964,0	Synthetic materials in primary forms in thous. t
Kauczuk naturalny i żywice naturalne w różnych formach w tys. t	101,6	111,8	589,1	811,3	Natural rubber and natural gums in diverse forms in thous. t

TABL. 9 (490). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (cd.)**
 IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

TOWARY	2016	2017	2016	2017	COMMODITIES
IMPORT (dok.) IMPORTS (cont.)					
	Ilość Quantity		Wartość (ceny bieżące) w mln zł Value (current prices) in mln zł		
Kauczuk syntetyczny w tys. t	303,7	316,9	1966,7	2443,8	Synthetic rubber in thous. t
Artykuły z kauczuku w tys. t	650,2	746,1	11073,3	11997,3	Articles of rubber in thous. t
Ścier z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego w tys. t	1077,6	1046,4	2432,5	2362,1	Wood pulp or of other fibrous cellulosic material in thous. t
Papier, tektura, bibułka papierosowa w tys. t	4099,9	4487,3	13084,9	14116,8	Paper, paperboard, cigarette paper in thous. t
Tkaniny z wełny zgrzebnej, czesan- kowej i cienkiej sierści zwierzęcej w t	1428,0	1614,0	223,4	237,0	Woven fabrics of carded and combed wool and animal hair in t
Bawełna, z wyjątkiem zgrzebnej i cze- sanej w tys. t	3,1	3,3	20,3	25,7	Cotton, not carded or combed in thous. t
Tkaniny bawełniane w tys. t	38,3	34,0	1183,2	1042,3	Woven fabrics of cotton in thous. t
Włókna chemiczne ciągłe w tys. t	163,5	172,2	2804,5	2957,9	Man-made filaments in thous. t
Włókna chemiczne cięte w tys. t	161,2	165,9	1931,0	1922,6	Man-made staple fibres in thous. t
Wyroby ceramiczne w tys. t	428,3	418,7	1383,6	1386,0	Ceramic products in thous. t
Szkoło i wyroby ze szkła w tys. t	1161,0	1318,5	4503,3	4961,5	Glass and glassware in thous. t
Wyroby walcowane płaskie, sztaby, ką- towniki, drut i inne wyroby ze stali niestopowej w tys. t	7502,1	7790,4	17406,1	21568,0	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, bars and rods and other arti- cles thereof in thous. t
Stal nierdzewna i wyroby z niej w tys. t	470,5	484,5	3785,0	4389,4	Stainless steel and articles thereof in thous. t
Konstrukcje i części konstrukcji z żeli- wa lub stali w tys. t	241,2	254,9	2028,9	2129,8	Structures and parts of structures of cast iron or steel in thous. t
Rury, przewody rurowe i profile drażone z żeliwa lub stali w tys. t	725,9	880,7	3342,5	4092,7	Tubes, pipes and hollow profiles of iron or steel in thous. t
Aluminium i artykuły z aluminium w tys. t	1444,1	1540,7	14792,0	16769,4	Aluminium and articles thereof in thous. t
Silniki spalinowe tłokowe i ich części w tys. t	245,3	251,4	10190,2	10786,1	Spark-ignition, compression-ignition in- ternal combustion piston engines and parts in thous. t
Maszyny i urządzenia dźwigowo-trans- portowe w tys. t	158,0	176,2	3199,0	3646,7	Lifting handling and transport machin- ery in thous. t
Maszyny do przemysłowego przy- gotowania i produkcji żywności i na- pojów w tys. t	9,2	8,8	945,2	1120,8	Machinery for the industrial preparation or manufacture of food or drink in thous. t
Maszyny i urządzenia dla przemysłu papierniczego w tys. t	14,9	17,3	1010,6	1165,8	Machinery for paper industry in thous. t
Armatura do rur, kotłów, zbiorników, zawory redukcyjne i sterowane ter- mostatycznie w tys. t	65,5	70,3	4668,7	4952,2	Appliances for pipes, boilers, vats, pres- sure-reducing valves and thermostati- cally controlled valves in thous. t
Samochody osobowe w tys. szt.	460,9	543,2	29046,5	35047,2	Motor cars in thous. pieces

TABLE 9 (490). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (cd.)**
 IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

TOWARY	2016	2017	2016	2017	COMMODITIES
EKSPORT EXPORTS					
	Ilość Quantity		Wartość (ceny bieżące) w mln zł Value (current prices) in mln zł		
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone lub zamrożone w tys. t	823,2	912,8	8967,7	10543,8	Meat (excluding poultry) fresh, chilled or frozen in thous. t
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone lub zamrożone w tys. t	1025,1	1156,3	7750,2	8545,7	Meat and edible offal of poultry, fresh, chilled or frozen in thous. t
Mleko i śmietana w tys. t	714,9	787,1	2040,3	2832,5	Milk and cream in thous. t
Ziemniaki świeże lub schłodzone w tys. t	26,5	36,9	24,7	34,9	Potatoes fresh or chilled in thous. t
Warzywa świeże lub schłodzone w tys. t	716,8	737,3	2733,0	2723,9	Fresh or chilled vegetables in thous. t
Warzywa zamrożone w tys. t	455,9	474,2	1083,7	1092,0	Frozen vegetables in thous. t
Owoce świeże lub suszone w tys. t	1360,9	1286,3	2483,7	2577,3	Fresh or dried fruit in thous. t
Owoce zamrożone w tys. t	374,1	360,6	1980,4	2039,8	Frozen fruit in thous. t
Przetwory mięsne w tys. t	292,7	354,3	3692,6	4531,5	Meat products in thous. t
Czekolada i inne przetwory spożywcze zawierające kakao w tys. t	321,7	312,2	6207,6	5824,7	Chocolate and other food preparations containing cocoa in thous. t
Melasy powstałe z ekstrakcji lub rafinacji cukru w tys. t	250,5	312,2	131,2	130,2	Molasses resulting from the extraction or refining of sugar in thous. t
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów i grzybów w tys. t	415,2	460,6	1909,1	2096,1	Prepared vegetables, fruit, nuts and mushroom in thous. t
Warzywa, owoce i orzechy konserwowane cukrem w tys. t	621,5	615,3	3264,6	3120,4	Vegetables, fruit and nuts preserved by sugar in thous. t
Siarka w tys. t	527,5	579,8	220,9	194,8	Sulphur in thous. t
Cement portlandzki, glinowy, żużlowy, anhydrytowy, inne, klinkier w tys. t	560,0	594,3	233,4	250,1	Portland cement, aluminous cement, slag and supersulphate cement, other cements, clinkers in thous. t
Węgiel, brykiety, brykietki, paliwa stałe wytwarzane z węgla w mln t	9,2	7,1	2631,7	3186,9	Coal, briquettes, ovoids and similar solid fuels manufactured from coal in mln t
Koks i półkoks; węgiel retortowy w tys. t	6980,8	6502,2	4477,7	7138,3	Coke and semi-cokes; retort coal in thous. t
Oleje ropy naftowej niesurowe, benzyna, nafta, oleje napędowe, opalowe i inne w tys. t	6115,8	4221,7	8816,6	6899,8	Petroleum oils, not crude, spirits, kerosene, gas oils, fuel oils, others in thous. t
Alkohole alifatyczne i cykliczne i ich pochodne w tys. t	285,9	293,7	652,9	817,1	Acyclic and cyclic alcohols and their derivatives in thous. t
Nawozy mineralne i chemiczne w tys. t	2510,8	2597,1	2391,5	2420,6	Mineral or chemical fertilizers in thous. t
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych w tys. t	1719,8	1830,5	7832,5	8873,3	Synthetic materials in primary forms in thous. t
Artykuły z kauczuku w tys. t	953,6	1057,2	16688,9	18328,2	Articles of rubber in thous. t

TABLE 9 (490). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (dok.)**
 IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

TOWARY	2016	2017	2016	2017	COMMODITIES
EKSPORT (dok.) EXPORTS (cont.)					
	Ilość Quantity		Wartość (ceny bieżące) w mln zł Value (current prices) in mln zł		
Skóry wyprawione w t	17672,0	19243,0	786,9	887,6	Leather tanned in t
Drewno surowe, również zgrubnie obrobione w tys. t	2300,1	2569,9	873,2	936,2	Wood in the rough, also roughly squared in thous. t
Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane, strugane o grubości powyżej 6 mm w tys. t	506,5	560,1	983,1	1155,5	Wood converted or planed lengthwise, sliced or peeled of a thickness >6 mm in thous. t
Opakowania drewniane; palety, platformy załadunkowe w tys. t	1343,9	1391,3	1951,1	1997,8	Packing cases of wood; pallets, load platforms in thous. t
Papier, tektura, bibułka papierosowa w tys. t	2429,8	2532,2	9010,1	9518,4	Paper, paperboard, cigarette paper in thous. t
Włókna chemiczne ciągłe w tys. t	42,1	45,5	805,2	879,1	Man-made filaments in thous. t
Włókna chemiczne cięte w tys. t	18,3	20,6	302,9	347,0	Man-made staple fibres in thous. t
Obuwie w mln par	80,4	93,9	4539,0	5718,9	Footwear in mln pairs
Wyroby ceramiczne w tys. t	977,6	1002,5	2207,8	2323,4	Ceramic products in thous. t
Szkoło i wyroby ze szkła w tys. t	1251,2	1401,3	7173,4	7630,5	Glass and glassware in thous. t
Srebro (włącznie z pokrywanym złotem lub platyną) w t	1279,0	1248,0	2743,8	2512,0	Silver (including silver plated with gold or platinum) in t
Półprodukty z żeliwa lub stali niestopowej w tys. t	655,5	502,0	1041,3	1023,9	Semi-finished products of iron or non-alloy steel in thous. t
Wyroby walcowane płaskie, sztaby, kątowniki, drut i inne wyroby z żeliwa lub stali niestopowej w tys. t	3318,0	4159,9	7476,1	10419,3	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, bars and rods and other articles thereof in thous. t
Rury, przewody rurowe i profile drażnione z żeliwa lub stali w tys. t	400,2	428,6	1555,9	1887,2	Tubes, pipes and hollow profiles of iron or steel in thous. t
Konstrukcje i części konstrukcji z żeliwa lub stali w tys. t	1012,4	1098,2	8192,0	9257,9	Structures and parts of structures of cast iron or steel in thous. t
Miedź i stopy miedzi w tys. t	259,0	256,9	5029,4	5998,0	Copper and copper alloys in thous. t
Artykuły z miedzi i stopów miedzi w tys. t	208,5	207,2	4796,3	5508,6	Articles of copper and copper alloys in thous. t
Aluminium i artykuły z aluminium w tys. t	893,7	932,4	11083,9	12294,4	Aluminium and articles thereof in thous. t
Silniki spalinowe tłokowe i ich części w tys. t	312,7	335,0	16043,6	16634,8	Spark-ignition, compression-ignition internal combustion piston engines and parts in thous. t
Maszyny i urządzenia do prac drogowych i ziemnych oraz ich części w tys. t	253,4	279,0	3979,5	4393,0	Machinery and equipment for road and earth working and parts in thous. t
Obrobiarki do metali i innych materiałów w tys. t	30,8	35,6	1454,0	1542,0	Machines for working metal and other materials in thous. t
Samochody osobowe w tys. szt.	645,6	633,7	30269,6	29362,9	Motor cars in thous. pieces

TABL. 10 (491). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI SITC (ceny bieżące)**

IMPORTS AND EXPORTS BY SITC SECTIONS (current prices)

SEKCJE	2010	2015	2016	2017		SECTIONS
	w mln zł		in mln zł	w mln USD in mln USD		
Import	536221	740973	786470	880078	231035	Imports
w tym:						of which:
Żywność i zwierzęta żywe	34972	53996	60094	65838	17268	Food and live animals
Napoje i tytoń	3339	5497	5999	6474	1707	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	16366	23303	24457	27712	7260	Crude materials inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	57542	53645	46703	61708	16191	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1719	2633	3188	3648	956	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	76446	103805	115611	127702	33492	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	95564	128768	139932	155635	40825	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	183808	270758	282876	305927	80350	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	55059	88001	98400	112582	29609	Miscellaneous manufactured articles
Eksport	481058	750836	803478	882619	231591	Exports
w tym:						of which:
Żywność i zwierzęta żywe	44400	81419	87947	96949	25476	Food and live animals
Napoje i tytoń	6335	12201	12044	15957	4205	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	11165	17049	16957	19200	5024	Crude materials inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	19712	24345	19941	21711	5686	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	971	2110	2216	1338	351	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	41145	66268	73542	84211	22084	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	97505	141982	148921	165054	43301	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	197731	288766	306606	326810	85674	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	61777	115360	133112	149400	39267	Miscellaneous manufactured articles

TABLE 11 (492). DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI SITC^a (ceny stałe)
 INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SITC SECTIONS^a (constant prices)

SEKCJE	2015	2016	2017			SECTIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Import	105,3	106,4	110,5	209,0	147,1	117,6	Imports
w tym:							of which:
Żywność i zwierzęta żywe	104,8	107,4	108,7	259,7	153,9	116,7	Food and live animals
Napoje i tytoń	114,4	103,2	107,8	254,6	163,9	111,3	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	105,4	106,7	108,5	200,4	161,3	115,8	Crude materials inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	110,1	105,3	107,2	131,3	124,0	112,9	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	99,4	111,3	115,6	203,5	191,5	128,7	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	100,3	112,7	108,2	219,5	147,3	121,9	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	103,7	110,1	108,2	192,3	151,3	119,1	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	106,6	100,7	110,3	212,3	144,2	111,1	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	108,1	109,5	118,2	278,1	164,8	129,4	Miscellaneous manufactured articles
Eksport	107,7	106,7	108,2	223,2	158,1	115,4	Exports
w tym:							of which:
Żywność i zwierzęta żywe	109,2	106,3	109,3	282,5	185,7	116,2	Food and live animals
Napoje i tytoń	111,9	104,7	128,6	462,4	207,4	134,6	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	102,9	102,8	109,4	203,6	164,2	112,5	Crude materials inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	111,9	90,6	76,5	97,6	109,5	69,3	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	105,9	91,3	55,3	190,6	102,7	50,5	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	107,7	115,6	109,9	313,3	191,2	127,0	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	104,0	105,6	108,2	171,1	149,7	114,3	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	107,1	104,2	106,7	219,9	136,5	111,2	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	112,1	113,0	114,3	259,3	194,1	129,2	Miscellaneous manufactured articles

a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a Indices calculated on the basis of data expressed in zlotys; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 12 (493). ROZDYSPONOWANIE IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG GŁÓWNYCH KATEGORII EKONOMICZNYCH (ceny bieżące)

DISTRIBUTION OF IMPORTS AND EXPORTS BY BROAD ECONOMIC CATEGORIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w mln USD in mln USD	
Import	536221	740973	786470	880078	231035	Imports
Żywność i napoje	34482	53131	60635	66365	17419	Food and beverages
nieprzetworzone	11562	18522	21749	24429	6396	primary
głównie dla przemysłu	2932	5122	6150	7113	1861	mainly for industry
głównie dla gospodarstw domowych	8630	13401	15599	17316	4535	mainly for household consumption
przetworzone	22920	34608	38886	41936	11023	processed
głównie dla przemysłu	4392	6323	7569	7912	2074	mainly for industry
głównie dla gospodarstw domowych	18528	28285	31317	34023	8949	mainly for household consumption
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione	171463	237615	255921	287822	75516	Industrial supplies not elsewhere specified
nieprzetworzone	11805	17447	17448	20422	5351	primary
przetworzone	159658	220168	238473	267399	70165	processed
Paliwa i smary	67494	62923	54564	72641	19059	Fuels and lubricants
nieprzetworzone	53535	49724	38121	49633	13048	primary
przetworzone	13959	13199	16443	23008	6011	processed
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu) oraz części i akcesoria	125876	173519	176793	191203	50230	Capital goods (except transport equipment) and parts and accessories thereof
dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu)	69037	98675	99750	108207	28454	capital goods (except transport equipment)
części i akcesoria	56839	74844	77043	82995	21776	parts and accessories
Środki transportu oraz części i akcesoria	68267	104652	115491	125210	32848	Transport equipment and parts and accessories thereof
samochody osobowe	16583	20982	29042	35040	9228	passenger motor cars
pozostałe	16065	31428	26745	27234	7142	others
środki transportu przemysłowe	15498	30640	25845	26231	6883	industrial
środki transportu nieprzemysłowe	567	788	900	1004	259	non-industrial
części i akcesoria	35619	52242	59704	62936	16478	parts and accessories
Towary konsumpcyjne, gdzie indziej niewymienione	67915	107952	121915	135768	35680	Consumer goods not elsewhere specified
trwałego użytku	11521	19697	20283	22059	5809	durable
półtrwałego użytku	23729	45569	54607	63318	16677	semi-durable
nietrwałego użytku	32665	42686	47025	50391	13194	non-durable
Towary, gdzie indziej niewymienione	723	1183	1150	1069	284	Goods not elsewhere specified

TABL. 12 (493). ROZDYSPONOWANIE IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG GŁÓWNYCH KATEGORII EKONOMICZNYCH (dok.)

DISTRIBUTION OF IMPORTS AND EXPORTS BY BROAD ECONOMIC CATEGORIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	w mln USD in mln USD		
Eksport	481058	750836	803478	882620	231591	Exports
Żywność i napoje	45805	84423	89627	96746	25430	Food and beverages
nieprzetworzone	10273	18462	17745	17958	4713	primary
głównie dla przemysłu	2536	6621	5247	4213	1102	mainly for industry
głównie dla gospodarstw do- mowych	7737	11841	12498	13745	3611	mainly for household con- sumption
przetworzone	35532	65960	71882	78788	20716	processed
głównie dla przemysłu	3010	5611	5317	5832	1528	mainly for industry
głównie dla gospodarstw do- mowych	32522	60349	66565	72956	19188	mainly for household con- sumption
Towary zaopatrzeniowe dla prze- mysłu, gdzie indziej niewymie- nione	130693	198350	213633	238093	62434	Industrial supplies not elsewhere specified
nieprzetworzone	8206	12538	13333	14732	3855	primary
przetworzone	122487	185813	200300	223361	58579	processed
Paliwa i smary	18947	23269	19629	21548	5639	Fuels and lubricants
nieprzetworzone	3749	3253	3303	4429	1158	primary
przetworzone	15198	20016	16326	17119	4481	processed
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu) oraz czę- ści i akcesoria	73542	120213	132387	140173	36791	Capital goods (except transport equipment) and parts and ac- cessories thereof
dobra inwestycyjne (z wyją- tkiem środków transportu) ...	39692	73558	81374	89210	23426	capital goods (except trans- port equipment)
części i akcesoria	33850	46655	51013	50963	13364	parts and accessories
Środki transportu oraz części i akcesoria	101377	149931	159185	171394	44854	Transport equipment and parts and accessories thereof
samochody osobowe	26486	24860	30266	29357	7648	passenger motor cars
pozostałe	21028	38561	31668	36318	9510	others
środki transportu przemy- słowe	19880	36560	29351	33389	8744	industrial
środki transportu nieprze- mysłowe	1148	2001	2317	2929	766	non-industrial
części i akcesoria	53863	86510	97251	105719	27696	parts and accessories
Towary konsumpcyjne, gdzie in- dziej niewymienione	109699	173138	187124	213306	56090	Consumer goods not elsewhere specified
trwałego użytku	48921	64310	67213	73656	19358	durable
półtrwałego użytku	24297	47703	55061	62561	16467	semi-durable
nietrwałego użytku	36481	61125	64849	77089	20265	non-durable
Towary, gdzie indziej niewymie- nione	995	1512	1893	1360	355	Goods not elsewhere specified

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 395).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody związane pośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi od 2016 r.;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne (związane pośrednio z działalnością jednostki), do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2018 item 395).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues indirectly related to the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights, revenues related to coincidental events since 2016;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
- 2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
- 3) other operating costs (indirectly related to the basic activity of the entity), to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid,

poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi od 2016 r.;

- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych do 2015 r. (zyski i straty nadzwyczajne) to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

Od 2016 r. wszelkie skutki zdarzeń, które dotychczas wpływały na zyski i straty nadzwyczajne, są zaliczane odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych i pozostałych kosztów operacyjnych.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

9. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

10. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 2 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge, losses related to coincidental events since 2016;

- 4) financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Result on extraordinary events until 2015 (extraordinary profits and losses) are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

Since 2016 all economic effects of the events which previously affected the extraordinary profits and losses are classified as other operating revenues or other operating costs, respectively.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, until 2015 corrected by result on extraordinary events.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments resulting from separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e., a difference between the state of provisions and assets, by virtue of deferred tax (because of the temporary differences between the gross financial result and the basis for taxation resulting from the different moments of the income and cost statement, in accordance with the tax and accounting regulations) at the end and the beginning of the reporting period.

9. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

10. The economic relations presented in table 2 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;

2) **wskaznik rentowności obrotu:**

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

11. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa w postaci środków finansowych (gotówka, akcje, obligacje), rzeczowych aktywów trwałych (maszyny, urządzenia, środki transportu, nieruchomości) oraz wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje, itp.) przez podmiot zagraniczny. Do podmiotów zagranicznych zalicza się:

- osoby prawne z siedzibą za granicą,
- osoby fizyczne nieposiadające obywatelstwa polskiego,
- jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną z siedzibą za granicą.

13. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania długoterminowe — gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe — gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

14. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

2) **turnover profitability indicator:**

- **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
- **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity.

11. Current assets include stocks and short-term dues: investments (cash equivalents, short-term securities), inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

12. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015 it has also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock). Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in cooperatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

Foreign capital is capital transferred to an enterprise by a foreign entity as financial means (cash, shares, bonds), tangible fixed assets (machinery, technical equipment, transport equipment, real estate) and intangible fixed assets (patents, licences, etc.). A foreign entity includes:

- legal persons with the head office located abroad,
- natural persons that do not have Polish citizenship,
- organisational entities without legal personality with the head office located abroad.

13. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

14. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABLE 1 (494). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES
 A. OGÓŁEM
 GRAND TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przychody z całokształtu działalności	2559608	3181931	3267373	3502711	Revenues from total activity
sektor publiczny	312764	285209	271432	300843	public sector
sektor prywatny	2246844	2896722	2995941	3201868	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	1423674	1779595	1820622	1955450	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1042148	1297717	1334811	1426137	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	42888	45851	50940	60534	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	2425644	3060449	3109518	3319712	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	289142	273507	254148	275391	public sector
sektor prywatny	2136502	2786942	2855370	3044321	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	1457093	1844877	1887826	2026681	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	881975	1088095	1107505	1186989	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	43348	64029	61596	53802	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	133817	121705	157855	182999	Gross financial result^a
sektor publiczny	23606	11779	17284	25452	public sector
sektor prywatny	110211	109926	140571	157547	private sector
Zysk brutto	154410	176810	195973	209743	Gross profit
Strata brutto	20593	55105	38118	26744	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	21308^b	19845	25359	28771	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	3749	3407	3656	3485	public sector
sektor prywatny	17559	16438	21703	25286	private sector
W tym podatek dochodowy	21308	19775	24177	28732	Of which income tax
Wynik finansowy netto	112509	101860	132496	154228	Net financial result
sektor publiczny	19857	8372	13628	21967	public sector
sektor prywatny	92652	93488	118868	132261	private sector
Zysk netto	132599	154364	171811	181474	Net profit
Strata netto	20090	52504	39315	27246	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: -147 mln zł i +223 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2010 and 2015 corrected by result on extraordinary events (respectively: -147 mln zł and +223 mln zł); since 2016 extraordinary events are classified as other operating revenues/costs. b Include only income tax.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		Przemysł Industry				
	razem total	w tym rybactwo of which fishing and aquacul- ture	razem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		przetwórstwo przemysłowe razem manufac- turing total	
				razem total	w tym wy- dobywanie węgla ka- miennego i węgla brunatnego (lignitu) of which mining of coal and lignite		
			w mln zł	in mln zł			
Przychody z całokształtu działalno- ści	22165	297	1144854	50505	25571	892194	
2015	29863	237	1425763	55312	28420	1135918	
Revenues from total activity	27407	224	1457385	50115	24928	1179429	
2017	26476	175	1573406	61916	32500	1277566	
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	19751	149	1249341	45619	21911	1070734	
Net revenues from sale of products (goods and services)							
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów	5179	14,6	266171	5233	4407	174452	
Net revenues from sale of goods and materials							
Przychody finansowe	188	1,2	29944	2196	443	17724	
Financial revenues							
Koszty uzyskania przychodów z ca- łokształtu działalności	20167	330	1073282	42329	23717	848490	
2015	26269	216	1374023	62974	33294	1076761	
Costs of obtaining revenues from	25212	217	1372478	53345	24814	1107899	
total activity	24729	171	1472962	55709	28832	1205831	
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyro- bów i usług)	19413	152	1199674	39661	19410	1035703	
Cost of products sold (goods and services)							
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold	4592	11,6	222756	4818	4127	141023	
Koszty finansowe	393	1,5	23297	3389	514	15953	
Financial costs							
Wynik finansowy brutto^a	2010	2005	-32,7	71603	8183	1862	43750
2015	3595	21,0	51764	-7681	-4903	59201	
Gross financial result ^a	2016	2195	6,7	84907	-3230	114	71530
2017	1747	4,5	100444	6207	3668	17135	
Zysk brutto	2052	19,8	110915	6888	4052	79970	
Gross profit							
Strata brutto	305	15,3	10471	681	384	8235	
Gross loss							
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	2010 ^b	72,9	6,8	11299	1572	396	6677
2015	1591	3,4	8319	522	-384	7487	
Obligatory encumbrances on gross	2016	1250	0,4	12922	1020	173	9254
financial result	2017	106	0,0	14995	1747	797	10395
Wynik finansowy netto	2010	1932	-39,5	60304	6611	1466	37073
2015	2004	17,6	43445	-8203	-4519	51714	
Net financial result	2016	945	6,3	71985	-4250	-58,5	62276
2017	1641	4,5	85449	4460	2871	61340	
Zysk netto	1947	19,7	95805	5165	3266	69599	
Net profit							
Strata netto	306	15,3	10356	705	395	8259	
Net loss							

a, b Notki patrz na str. 586.

a, b See footnotes on page 586.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
	przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
	produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	produkcja napojów manufacture of beverages	produkcja wyrobów tytoniowych manufacture of tobacco products	produkcja wyrobów tekstylnych manufacture of textiles	produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ manufacture of leather and related products
	w mln zł			in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności 2010	141714	28577	13493	7232	5060	2371
2015	187556	32647	12232	10427	4894	3908
Revenues from total activity 2016	200646	31787	12575	11997	5068	4219
2017	218099	31367	13829	12393	4970	4282
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	184052	27725	9353	11261	4185	3770
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	30343	2553	4364	818	632	428
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe	1711	586	15,9	116	15,8	34,3
Financial revenues						
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności 2010	135129	26596	13244	6885	4845	2232
2015	179470	30658	11992	9833	4559	3488
Costs of obtaining revenues from 2016	191152	29663	12108	11180	4749	3883
total activity 2017	208932	29327	13284	11797	4622	3951
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	179309	26646	11830	10882	4006	3564
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	25408	1526	1246	682	514	316
Value of goods and materials sold						
Koszty finansowe	2345	654	90,8	124	52,4	40,1
Financial costs						
Wynik finansowy brutto^a 2010	6589	1981	249	349	215	139
2015	8089	1988	241	598	335	419
Gross financial result ^a 2016	9494	2124	467	817	319	336
2017	9167	2040	545	596	348	331
Zysk brutto	10182	2131	556	758	395	348
Gross profit						
Strata brutto	1015	90,7	11,3	162	47,0	16,4
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010 ^b	1040	363	75,9	59,1	31,8	19,5
2015	1206	19,9	69,4	81,5	40,3	60,7
Obligatory encumbrances on gross 2016	1381	360	87,7	108	43,3	57,9
financial result 2017	1395	387	105	85,3	42,0	57,3
Wynik finansowy netto 2010	5549	1618	173	289	184	119
2015	6883	1968	171	516	295	359
Net financial result 2016	8113	1764	379	709	276	278
2017	7772	1653	440	511	306	274
Zysk netto	8760	1743	450	668	353	290
Net profit						
Strata netto	988	90,0	10,6	157	46,8	16,5
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 586.

a, b See footnotes on page 586.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
	przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
	produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	poligrafia i reproduk- cja zapisa- nych nośników informacji printing and reproduc- tion of recorded media	produkcja koks i produktów rafinacji ropy nafto- wej ^Δ manufacture of coke and refined petroleum products	produkcja chemika- liów i wy- robów chemicz- nych manufacture of chemicals and chem- ical products	produkcja wyrobów farmaceu- tycznych ^Δ manufacture of pharma- ceutical products ^Δ
w mln zł			in mln zł			
Przychody z całokształtu działalno- ści	2010 20447	24164	7674	111425	49017	16529
2015	28084	35374	10979	114339	64210	17390
Revenues from total activity	2016 28858	36717	11436	108008	65168	17665
2017	30412	39165	11554	133444	65536	17596
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	26449	36182	10587	74389	57225	13521
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów	2695	2066	648	53904	6333	3409
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe	824	415	79,5	4573	1378	255
Financial revenues						
Koszty uzyskania przychodów z ca- łokształtu działalności	2010 19871	22464	7340	107035	45992	14728
2015	26211	32374	10129	113286	58910	16357
Costs of obtaining revenues from	2016 26826	33781	10477	100147	59164	16097
total activity	2017 28132	35664	10697	124327	60316	16581
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyro- bów i usług)	24989	33183	9798	78414	53411	13139
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold	2366	1743	633	43689	4839	2257
Koszty finansowe	360	465	104	1817	1314	710
Financial costs						
Wynik finansowy brutto ^a	2010 576	1700	334	4388	3029	1802
2015	1878	3003	850	1056	5300	1033
Gross financial result ^a	2016 2032	2936	959	7861	6004	1568
2017	2280	3501	857	9117	5220	1015
Zysk brutto	2526	3618	935	9348	5508	1497
Gross profit						
Strata brutto	246	117	78,2	231	288	482
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku 2010 ^b	143	200	87,9	715	470	273
finansowego brutto	2015 192	338	107	228	810	239
Obligatory encumbrances on gross	2016 217	256	155	1068	424	257
financial result	2017 192	319	146	1314	720	277
Wynik finansowy netto	2010 433	1500	246	3673	2559	1530
2015	1686	2665	743	828	4490	794
Net financial result	2016 1815	2680	804	6793	5580	1311
2017	2088	3182	711	7803	4500	738
Zysk netto	2339	3299	786	8015	4789	1224
Net profit						
Strata netto	251	117	75,3	212	289	486
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 586.

a, b See footnotes on page 586.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
	przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
	produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	produkcja wyrobów z pozosta- łych mine- ralnych surowców niemeta- licznych manufacture of other non- metallic mineral products	produkcja metali manufacture of basic metals	produkcja wyrobów z metali ^Δ manufacture of metal products ^Δ	produkcja kompute- rów, wyro- bów elek- tronicznych i optycz- nych manufacture of computer, electronic and optical products	produkcja urządzeń elektrycz- nych manufacture of electrical equipment
w mln zł			in mln zł			
Przychody z całokształtu działalno- ści	2010 50812	40498	37039	55569	43875	43760
2015	75555	46829	46817	77702	37607	60199
Revenues from total activity	2016 81369	49509	47124	80917	39646	62166
2017	88787	53420	57527	87867	41061	64234
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	78755	46457	52862	76311	37359	52225
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów	7959	5514	3002	9355	2895	10842
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe	793	684	1136	835	408	477
Financial revenues						
Koszty uzyskania przychodów z ca- łokształtu działalności	2010 47843	37409	36919	52521	42699	41115
2015	70493	43076	45815	71802	36125	57024
Costs of obtaining revenues from	2016 75375	45370	45077	75248	38165	59732
total activity	2017	82943	48836	54922	39994	62409
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyro- bów i usług)	74568	42805	50951	72179	36645	51586
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold	6531	4423	2651	8047	2479	9700
Koszty finansowe	846	823	894	1260	508	550
Financial costs						
Wynik finansowy brutto ^a	2010 2962	3124	120	3042	1176	2645
2015	5055	3763	1002	5906	1482	3174
Gross financial result ^a	2016 5994	4139	2047	5669	1481	2434
2017	5844	4584	2605	5034	1067	1825
Zysk brutto	6243	4896	2916	6452	1266	2298
Gross profit						
Strata brutto	399	312	311	1418	199	473
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku 2010 ^b	389	278	-35,1	494	180	432
finansowego brutto	2015	598	494	840	52,6	129
Obligatory encumbrances on gross	2016 684	527	301	769	199	320
financial result	2017	678	683	440	879	142
Wynik finansowy netto	2010 2574	2845	156	2547	996	2213
2015	4457	3269	809	5066	1430	3045
Net financial result	2016 5310	3612	1746	4900	1282	2114
2017	5166	3901	2165	4155	925	1567
Zysk netto	5554	4213	2478	5652	1120	2038
Net profit						
Strata netto	388	312	313	1497	195	471
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 586.

a, b See footnotes on page 586.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
	przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
	produkcja maszyn i urządzeń ^Δ manufacture of machinery and equipment n.e.c.	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	produkcja mebli manufacture of furniture	pozostała produkcja wyrobów other manufacturing	naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń ^Δ repair and installation of machinery and equipment
	w mln zł			in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności 2010	37277	98760	10931	23296	6448	16226
2015	42163	134884	21130	35107	9204	26681
Revenues from total activity 2016	42787	150931	19923	38249	10251	22413
2017	46495	159909	21050	39798	10945	23826
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	40615	144616	18238	35446	8649	20505
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	4680	11984	1791	3657	1934	2646
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe	535	1573	674	329	131	145
Financial revenues						
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności 2010	35016	94732	10550	21911	6159	15255
2015	39429	128709	20476	32877	8565	25103
Costs of obtaining revenues from total activity 2016	39973	144031	18816	35888	9566	21431
2017	43265	152846	19653	37713	10252	22535
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	38319	139707	17842	33863	8485	19582
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	3693	10535	729	3194	1484	2338
Value of goods and materials sold						
Koszty finansowe	675	1192	444	296	140	249
Financial costs						
Wynik finansowy brutto ^a	2281	4026	381	1385	290	966
2015	2751	6176	654	2232	638	1578
Gross financial result ^a 2016	2814	6900	1107	2361	685	982
2017	3230	7063	1397	2085	693	1291
Zysk brutto	3642	7741	2150	2223	763	1578
Gross profit						
Strata brutto	412	678	753	138	70,3	287
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010 ^b	402	516	51,1	226	56,9	209
2015	474	619	94,2	249	84,6	268
Obligatory encumbrances on gross financial result 2016	460	1026	56,0	244	78,8	174
2017	604	965	216	202	78,5	210
Wynik finansowy netto	1879	3510	330	1160	233	757
2015	2277	5557	560	1983	553	1310
Net financial result 2016	2354	5874	1051	2117	606	808
2017	2626	6098	1181	1883	614	1081
Zysk netto	3031	6859	1869	2024	684	1360
Net profit						
Strata netto	405	761	688	141	69,9	279
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 586.

a, b See footnotes on page 586.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (dok.) Industry (cont.)					Budow- nictwo Construction
	wytwarza- nie i zaopa- trywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
		razem total	w tym of which			
			pobór, uzdatnianie i dostar- czanie wody water collection, treatment and supply	gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery		
		w mln zł	in mln zł			
Przychody z całokształtu działalno- ści	2010 175175	26980	5747	15586	143490	
	2015 202503	32030	6984	16501	156570	
Revenues from total activity	2016 195207	32634	7385	16425	140507	
	2017 199627	34297	7645	17250	147293	
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	104012	28976	7128	13731	138512	
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów	83089	3397	39,5	2649	4498	
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe	9767	257	63,6	130	1819	
Financial revenues						
Koszty uzyskania przychodów z ca- łokształtu działalności	2010 157225	25238	5431	14500	134957	
	2015 204488	29800	6553	15555	145692	
Costs of obtaining revenues from	2016 180960	30274	6984	15333	132430	
total activity	2017 179301	32121	7276	16276	139827	
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyro- bów i usług)	96118	28192	6962	13573	130896	
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold	74187	2728	33,7	2047	4825	
Koszty finansowe	3489	466	115	237	1821	
Financial costs						
Wynik finansowy brutto^a	2010 17946	1724	299	1086	8532	
Gross financial result ^a	2015 -1985	2229	431	945	10908	
	2016 14247	2360	401	1092	8077	
	2017 20326	2176	369	974	7466	
Zysk brutto	21618	2439	448	1138	9739	
Gross profit						
Strata brutto	1292	263	79,3	164	2273	
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010 ^b	2694	356	79,3	174	1450	
	2015 -126	436	110	156	1352	
Obligatory encumbrances on gross	2016 2173	475	104	191	1087	
financial result	2017 2419	434	95,1	170	1384	
Wynik finansowy netto	2010 15252	1368	220	912	7082	
Net financial result	2015 -1859	1793	321	789	9556	
	2016 12074	1885	297	901	6990	
	2017 17907	1742	274	804	6082	
Zysk netto	19031	2010	354	971	8427	
Net profit						
Strata netto	1124	268	80,3	167	2345	
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 586.

a, b See footnotes on page 586.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ			Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	Informacja i komunikacja Information and communication
	razem total	w tym of which		razem total	w tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ of which land and pipeline transport ^Δ		
		handel hurtowy ^Δ wholesale trade ^Δ	handel detaliczny ^Δ retail trade ^Δ				
w mln zł in mln zł							
Przychody z całokształtu działalności 2010	850054	527358	244101	99013	56449	10971	91264
2015	1059451	647158	306007	138045	81803	15773	105776
Revenues from total activity 2016	1096961	651403	317997	149983	85969	17070	109316
2017	1181785	698387	337585	163090	90177	18433	113584
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	76475	52071	14815	141455	80271	15692	96456
Net revenues from sale of products (goods and services)							
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1089557	636622	318301	13797	5849	1837	11499
Net revenues from sale of goods and materials							
Przychody finansowe	6765	4556	1682	2365	758	370	3608
Financial revenues							
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności 2010	826160	512547	237558	95767	55013	10558	80507
2015	1032862	629300	299626	132266	78263	14653	98496
Costs of obtaining revenues from total activity 2016	1065356	630679	310025	143064	81709	15795	102875
2017	1146459	676112	327798	155690	86004	16959	105701
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)	231774	133993	79048	136611	78428	15218	88531
Cost of products sold (goods and services)							
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	897032	532410	242398	12546	5108	1035	10770
Value of goods and materials sold							
Koszty finansowe	8427	4866	2728	3198	1371	418	4214
Financial costs							
Wynik finansowy brutto ^a 2010	23979	14894	6543	3243	1437	418	10758
2015	26663	17926	6384	5780	3541	1120	7281
Gross financial result ^a 2016	31605	20724	7972	6919	4260	1275	6441
2017	35326	22275	9787	7400	4173	1474	7883
Zysk brutto	40219	24159	12623	9731	4814	1727	9993
Gross profit							
Strata brutto	4893	1884	2836	2331	641	253	2110
Gross loss							
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010 ^b	3653	2271	993	819	488	133	1500
2015	4189	2773	1101	1029	603	147	949
Obligatory encumbrances on gross financial result 2016	5053	2937	1683	845	665	145	1277
2017	6087	3508	2123	1482	670	213	1271
Wynik finansowy netto 2010	20326	12623	5550	2424	949	285	9258
2015	22474	15153	5283	4751	2938	973	6332
Net financial result 2016	26552	17787	6289	6074	3595	1130	5164
2017	29239	18767	7664	5918	3503	1261	6612
Zysk netto	34468	20758	10735	8344	4127	1519	8808
Net profit							
Strata netto	5229	1991	3071	2426	624	258	2196
Net loss							

a, b Notki patrz na str. 586.

a, b See footnotes on page 586.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities	Edukacja Education	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities
	w mln zł			in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności 2010	42363	29751	62650	33071	1852	11504
2015	51005	36717	70933	49276	2308	23287
Revenues from total activity 2016	58872	36798	75107	52502	2200	25329
2017	54701	39130	75684	60255	2341	25994
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	22264	33221	63162	54108	1626	24751
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	25614	1036	3463	2243	24,8	360
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe	5076	3150	5786	1125	28,2	128
Financial revenues						
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności 2010	37665	27117	58642	31581	1815	11022
2015	45913	33907	67419	47589	2250	22487
Costs of obtaining revenues from 2016	53631	34125	70144	50106	2193	24782
total activity 2017	50238	34637	67720	57536	2265	25330
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)	16714	31563	60865	52621	2139	24230
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	24870	707	2954	1967	15,7	270
Value of goods and materials sold						
Koszty finansowe	6598	1068	2155	1562	39,3	447
Financial costs						
Wynik finansowy brutto^a 2010	4699	2632	4010	1208	37,7	491
2015	5092	2817	3596	1687	58,0	803
Gross financial result ^a 2016	5241	2673	4963	2396	6,8	547
2017	4463	4493	7964	2719	76,1	664
Zysk brutto	5229	5110	9058	3241	159	1267
Gross profit						
Strata brutto	766	617	1094	522	83,3	603
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010 ^b	706	548	631	285	21,0	86,3
2015	468	476	602	397	16,5	178
Obligatory encumbrances on gross 2016	692	486	814	431	13,5	154
financial result 2017	883	574	826	524	15,4	196
Wynik finansowy netto 2010	3993	2084	3379	923	16,7	405
2015	4624	2341	2994	1290	41,5	625
Net financial result 2016	4549	2187	4149	1965	-6,7	393
2017	3580	3919	7138	2195	60,7	468
Zysk netto	4331	4547	8236	2732	144	1069
Net profit						
Strata netto	751	628	1098	537	83,5	601
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 586.

a, b See footnotes on page 586.

TABLE 2 (495). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	wskaźnik poziomu kosztów cost level indicator				wskaźnik rentowności obrotu turnover profitability indicator							
					brutto gross				netto net			
					w %		in %					
OGÓŁEM TOTAL	94,8	96,2	95,2	94,8	5,2	3,8	4,8	5,2	4,4	3,2	4,1	4,4
sektor publiczny public sector	92,4	95,9	93,6	91,5	7,5	4,1	6,4	8,5	6,3	2,9	5,0	7,3
sektor prywatny private sector	95,1	96,2	95,3	95,1	4,9	3,8	4,7	4,9	4,1	3,2	4,0	4,1
w tym: of which:												
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	91,0	88,0	92,0	93,4	9,0	12,0	8,0	6,6	8,7	6,7	3,4	6,2
Przemysł Industry	93,7	96,4	94,2	93,6	6,3	3,6	5,8	6,4	5,3	3,0	4,9	5,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	83,8	113,9	106,4	90,0	16,2	-13,9	-6,4	10,0	13,1	-14,8	-8,5	7,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	95,1	94,8	93,9	94,4	4,9	5,2	6,1	5,6	4,2	4,6	5,3	4,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	89,8	101,0	92,7	89,8	10,2	-1,0	7,3	10,2	8,7	-0,9	6,2	9,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	93,5	93,0	92,8	93,7	6,4	7,0	7,2	6,3	5,1	5,6	5,8	5,1
Budownictwo Construction	94,1	93,1	94,3	94,9	5,9	7,0	5,7	5,1	4,9	6,1	5,0	4,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	97,2	97,5	97,1	97,0	2,8	2,5	2,9	3,0	2,4	2,1	2,4	2,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	96,7	95,8	95,4	95,5	3,3	4,2	4,6	4,5	2,4	3,4	4,0	3,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	96,2	92,9	92,5	92,0	3,8	7,1	7,5	8,0	2,6	6,2	6,6	6,8
Informacja i komunikacja Information and communication	88,2	93,1	94,1	93,1	11,8	6,9	5,9	6,9	10,1	6,0	4,7	5,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	88,9	90,0	91,1	91,8	11,1	10,0	8,9	8,2	9,4	9,1	7,7	6,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	91,1	92,3	92,7	88,5	8,8	7,7	7,3	11,5	7,0	6,4	5,9	10,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	93,6	95,0	93,4	89,5	6,4	5,1	6,6	10,5	5,4	4,2	5,5	9,4
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	95,5	96,6	95,4	95,5	3,7	3,4	4,6	4,5	2,8	2,6	3,7	3,6
Edukacja Education	98,0	97,5	99,7	96,8	2,0	2,5	0,3	3,2	0,9	1,8	-0,3	2,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	95,8	96,6	97,8	97,4	4,3	3,4	2,2	2,6	3,5	2,7	1,6	1,8

TABL. 3 (496). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy Stocks			Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótko- terminowe Short- -term invest- ments	Krótko- terminowe rozliczenia między- okresowe Short- -term inter- -period settle- ments	
		razem total	w tym of which		razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services			
			produkty gotowe finished products	towary goods					
		w mln zł			in mln zł				
OGÓŁEM	2010	874459	215680	33959	89442	383813	320035	249794	25172
TOTAL	2015	1091538	285077	43852	119363	472330	378042	304011	30120
	2016	1179553	303529	44696	128664	510176	416846	333322	32526
	2017	1260078	326604	46991	137040	543956	440262	355645	33873
sektor publiczny	2010	121302	17944	4256	2262	40716	31450	56208	6434
public sector	2015	121839	17290	3440	2372	39771	28837	61756	3022
	2016	136436	18351	2838	2949	40369	30061	74431	3285
	2017	141849	19961	3131	2266	39849	27249	78191	3848
sektor prywatny	2010	753157	197736	29703	87180	343097	288585	193586	18738
private sector	2015	969699	267787	40412	116991	432559	349205	242255	27098
	2016	1043117	285178	41858	125715	469807	386785	258891	29241
	2017	1118229	306643	43860	134774	504107	413013	277454	30025
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, to- wiewstwo i rybactwo	2010	13679	3024	1593	187	5050	3851	5450	155
Agriculture, forestry and fishing	2015	20743	4267	1979	348	10613	9488	5675	188
	2016	20130	4155	2031	226	9795	8861	6012	168
	2017	12932	4056	2040	299	3454	2653	5261	161
Przemysł	2010	384271	105249	26850	9820	174891	149156	96202	7929
Industry	2015	477966	142746	36670	13500	207482	167345	116077	11661
	2016	509996	150488	37024	14141	220422	183289	126676	12410
	2017	540703	161991	39438	13653	236214	194854	131563	10935
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2010	20318	3743	1338	57,0	5488	4742	9339	1748
	2015	14447	4686	1742	222	5883	4461	3367	511
	2016	15172	4498	1211	563	5589	4508	4476	609
	2017	19554	5299	1053	279	7279	4789	6290	686
przetwórstwo przemysło- we manufacturing	2010	297631	95669	25104	8723	140493	120728	57021	4448
	2015	391025	127151	34115	10841	170064	140215	86476	7334
	2016	418553	136963	35296	11452	182751	154193	91107	7732
	2017	445552	147852	37970	11472	195104	162904	94987	7609
wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wod- ną i gorącą wodę ^Δ	2010	56023	5109	322	902	24571	20553	24865	1478
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	61289	10040	707	2231	26752	19349	21033	3464
	2016	63920	8104	419	1946	27412	21003	24669	3735
	2017	62813	7926	293	1717	28946	23377	23659	2282
dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ	2010	10299	728	85,5	138	4339	3133	4977	255
water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2015	11205	869	106	206	4783	3320	5201	352
	2016	12351	923	97,5	180	4670	3585	6424	334
	2017	12784	914	122	185	4885	3784	6627	358

TABL. 3 (496). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks			Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótko- termino- we Short- -term invest- ments	Krótko- termino- we rozli- czenia między- okresowe Short- -term -period settle- ments
			razem total	w tym of which		razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
				produkty gotowe finished products	towary goods				
			w mln zł			in mln zł			
Budownictwo	2010	78899	20054	3095	5555	28932	24773	24942	4971
Construction	2015	82378	17773	2239	3454	30869	25821	27788	5948
	2016	84122	19339	2395	3411	33484	27574	25489	5810
	2017	87210	20666	2225	3437	35065	28081	23942	7537
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	2010	210469	75761	1128	69627	93778	82184	38093	2837
Trade; repair of motor ve- hicles ^A	2015	267443	105346	1630	96905	109542	93565	48883	3672
	2016	293615	112722	1732	104319	122120	104080	54736	4037
	2017	320928	121249	1643	112363	134642	116098	60823	4214
Transport i gospodarka ma- gazynowa	2010	29917	1892	9,6	746	14879	11831	12042	1104
Transportation and storage	2015	46659	2225	21,8	877	23248	17049	20048	1138
	2016	55676	3289	14,9	1814	25285	20617	25752	1350
	2017	58295	3409	20,8	1853	27661	22250	25566	1659
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^A	2010	3028	255	4,7	90,4	1165	680	1434	174
Accommodation and cater- ing ^A	2015	3698	268	9,0	101	1282	736	2022	126
	2016	3883	393	88,6	104	1273	706	2092	125
	2017	4176	327	7,5	117	1575	988	2122	152
Informacja i komunikacja ...	2010	39330	3104	845	1218	15098	13005	19596	1532
Information and communi- cation	2015	40790	2737	665	1126	20630	17207	15348	2075
	2016	40215	2887	715	1058	21679	18755	13383	2266
	2017	42629	3225	762	1198	23856	21045	13330	2218
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	2010	45818	445	5,3	376	19207	14084	23027	3139
Financial and insurance activities	2015	62355	909	1,6	328	30404	19838	30165	877
	2016	72171	1384	2,0	695	34770	23554	35177	840
	2017	83061	1641	1,6	403	39459	23396	41026	935
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2010	17302	2402	271	949	4095	3016	9667	1138
Real estate activities	2015	24548	4242	471	1599	5475	4152	13429	1402
	2016	26857	4183	525	1626	5746	4313	14947	1981
	2017	29279	4645	661	1863	5493	3826	16832	2309
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2010	30257	2168	89,7	309	14597	9618	12135	1357
Professional, scientific and technical activities	2015	34746	2738	103	391	16065	12237	14160	1783
	2016	38115	2819	88,2	472	16700	13289	16476	2120
	2017	41701	3054	108	695	17616	13921	18805	2226
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^A	2010	15823	987	56,1	451	9532	5879	4722	582
Administrative and support service activities	2015	20141	1187	45,8	566	12186	6802	5865	903
	2016	24377	1229	64,2	665	14233	7902	7887	1028
	2017	28060	1735	70,5	1046	14384	9477	10802	1139
Edukacja	2010	548	21,5	1,7	8,7	235	124	243	48,0
Education	2015	688	21,0	2,9	8,7	266	183	362	38,5
	2016	655	32,5	2,7	6,9	262	179	329	31,7
	2017	642	16,5	3,3	6,7	228	160	368	30,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2010	2566	124	3,0	22,8	1414	1203	932	96,5
Human health and social work activities	2015	5878	314	4,3	49,8	3119	2804	2237	208
	2016	6060	345	3,9	46,1	3207	2919	2285	223
	2017	6307	353	3,7	43,0	3086	2737	2647	221

TABL. 4 (497). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which					
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)		kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzie- lony (nie- rozliczony) wynik finan- sowy z lat ubiegłych undis- tributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		razem total	w tym zagraniczny of which foreign				
		w mln zł	in mln zł				
OGÓŁEM	2010	1099007	543249	129209	367110	-33512	111963
TOTAL	2015	1395984	637325	153566	557464	-51794	99476
	2016	1459576	652958	157444	569579	-49846	131146
	2017	1539690	646365	156067	614370	-46902	153709
sektor publiczny	2010	315483	211963	468	65752	-6066	19857
public sector	2015	342697	234796	268	80871	-3951	8389
	2016	358077	242158	242	86446	-7765	13612
	2017	373249	233435	290	97453	-6444	21943
sektor prywatny	2010	783524	331286	128741	301358	-27446	92106
private sector	2015	1053287	402529	153298	476593	-47843	91087
	2016	1101499	418000	157202	483133	-42081	117534
	2017	1166441	412930	155777	516917	-40458	131766
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2010	23759	16489	471	4400	-717	1822
Agriculture, forestry and fishing	2015	34194	22363	497	7286	-116	1977
	2016	33714	22699	437	7109	379	939
	2017	22211	10698	395	7463	-215	1620
Przemysł	2010	559536	243460	68043	200410	-9719	60173
Industry	2015	737530	297280	79627	323885	-7876	42391
	2016	770466	302317	80004	317883	-5982	71423
	2017	824800	303624	78605	347293	-4882	84506
górnictwo i wydobywanie	2010	32927	8395	311	11895	786	6610
mining and quarrying	2015	36683	13752	1390	29679	-6164	-8208
	2016	34591	13566	1256	27107	-6793	-4250
	2017	41168	12411	1110	23858	-5036	4455
przetwórstwo przemysłowe	2010	316819	122005	58493	132253	-18383	36974
manufacturing	2015	442523	145572	70319	198926	-14312	50650
	2016	469462	147544	70239	205624	-12245	61745
	2017	503132	149141	70973	228863	-10847	60399
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2010	176721	88178	8489	51266	8490	15236
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	214997	106835	7234	86660	13399	-1844
	2016	220975	108920	7845	75760	14162	12049
	2017	233755	109079	5900	84434	12108	17911
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja ^Δ	2010	33069	24882	750	4996	-612	1353
water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities	2015	43327	31121	684	8620	-799	1793
	2016	45438	32287	664	9392	-1106	1879
	2017	46745	32993	622	10138	-1107	1741
Budownictwo	2010	46538	14541	2288	21857	-1913	7120
Construction	2015	50896	15511	3340	26109	-7509	9586
	2016	52217	15237	2959	27808	-5433	7049
	2017	50062	14468	2308	26798	-3991	6137

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 585.

a See general notes, item 12 on page 585.

TABL. 4 (497). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which				
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)		kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nie- rozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undis- tributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			razem total	w tym zagraniczny of which foreign			
			w mln zł	in mln zł			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2010	145033	66734	34448	54868	-10078	20123
	2015	190547	77418	41536	74443	-10134	21749
	2016	196560	79798	44223	80971	-15142	25897
	2017	209321	81157	43379	85334	-14204	29665
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2010	49432	38760	1961	11031	-9274	2448
	2015	65343	47400	2913	16748	-10194	4766
	2016	69994	50383	4834	18983	-12011	6021
	2017	73653	50485	4542	20897	-11859	5896
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2010	9275	6287	1393	1755	-172	283
	2015	12645	8143	1383	3131	-1441	962
	2016	12882	8180	1560	3051	-1374	1148
	2017	14362	8281	1357	3656	-917	1265
Informacja i komunikacja Information and communication	2010	63828	21856	10737	28110	-457	9181
	2015	68786	19063	9411	33968	-47,3	6006
	2016	71905	19531	9475	35118	947	5155
	2017	82443	19039	9787	41140	3939	6590
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2010	39705	23283	2269	7119	1982	3973
	2015	52217	35630	3098	10529	-2640	4437
	2016	59216	36803	3222	13518	652	4466
	2017	56932	36642	2630	12965	556	3587
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2010	91531	61648	2470	20783	1277	2084
	2015	98318	65301	3064	25937	-1774	2349
	2016	97584	64531	2498	26233	-2225	2198
	2017	100719	64364	2643	27742	-2072	3937
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2010	50292	37617	2732	9281	-1647	3351
	2015	53542	31485	5028	21382	-5325	2888
	2016	63004	36671	4550	23954	-4806	4099
	2017	71121	40057	6705	25125	-7928	7092
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2010	12548	7013	1868	4597	-1169	890
	2015	16012	7184	2570	7096	-1119	1269
	2016	15965	5832	2540	7745	-882	1929
	2017	16971	5916	2543	8836	-1063	2139
Edukacja Education	2010	614	335	8,4	246	-12,7	14,4
	2015	816	300	63,9	501	-122	49,8
	2016	670	261	64,6	500	-150	-9,4
	2017	549	317	66,2	489	-379	82,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2010	3550	2168	343	1239	-467	400
	2015	10471	6335	877	4620	-1465	634
	2016	10527	6576	913	4839	-1683	394
	2017	10974	6863	903	4991	-1964	533

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 585.

a See general notes, item 12 on page 585.

TABL. 5 (498). **KAPITAŁ ZAGRANICZNY PRZEDSIĘBIORSTW^a WEDŁUG KRAJÓW POCHODZENIA**

Stan w dniu 31 XII

FOREIGN CAPITAL OF ENTERPRISES^a BY COUNTRIES OF ORIGIN

As of 31 XII

KRAJE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	COUNTRIES
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	159267	203899	207834	197167	100,0	100,0	TOTAL
w tym:							of which:
Austria	3118	3361	5790	4793	2,0	2,4	Austria
Belgia	4629	5095	5483	5478	2,9	2,8	Belgium
Chiny	129	546	430	384	0,1	0,2	China
Cypr	5253	9465	7597	6802	3,3	3,5	Cyprus
Czechy	362	1201	1026	1194	0,2	0,6	Czech Republic
Dania	4955	4756	4566	3732	3,1	1,9	Denmark
Finlandia	1253	1505	1587	1947	0,8	1,0	Finland
Francja	29473	29189	29373	26851	18,5	13,6	France
Hiszpania	6426	5615	5296	5254	4,0	2,7	Spain
Holandia	29880	37917	45368	39584	18,8	20,1	Netherlands
Irlandia	552	359	294	277	0,3	0,1	Ireland
Izrael	110	263	258	190	0,1	0,1	Israel
Japonia	2038	1366	1200	1540	1,3	0,8	Japan
Kanada	271	321	330	290	0,2	0,2	Canada
Korea Południowa	2253	2299	2306	2176	1,4	1,1	South Korea
Litwa	139	189	176	197	0,1	0,1	Lithuania
Luksemburg	9060	27909	28014	23771	5,7	12,1	Luxembourg
Malta	114	134	183	420	0,1	0,2	Malta
Niemcy	29135	35614	35388	34955	18,3	17,7	Germany
Norwegia	969	984	1033	1110	0,6	0,6	Norway
Portugalia	481	804	798	436	0,3	0,2	Portugal
Słowacja	179	290	397	610	0,1	0,3	Slovakia
Stany Zjednoczone	5185	7515	4853	5435	3,3	2,8	United States
Szwajcaria	5566	3438	3873	3873	3,5	2,0	Switzerland
Szwecja	3935	8291	6247	8537	2,5	4,3	Sweden
Turcja	179	131	239	231	0,1	0,1	Turkey
Węgry	543	593	607	892	0,3	0,5	Hungary
Wielka Brytania	5378	6527	6691	8152	3,4	4,1	United Kingdom
Włochy	4874	5141	5302	5160	3,1	2,6	Italy

^a Łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób oraz spółkami, które zaangażowały kapitał, a nie rozpoczęły działalności podstawowej.

U w a g a. Kapitał zagraniczny w przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, wyniósł: w 2010 r. — 131125 mln zł, w 2015 r. — 156677 mln zł, w 2016 r. — 160667 mln zł, w 2017 r. — 159788 mln zł.

^a Including enterprises employing 9 and less persons and companies which have committed capital but not begun basic activity yet.

N o t e. Foreign capital in enterprises employing more than 9 persons amounted to: in 2010 — 131125 mln zł, in 2015 — 156677 mln zł, in 2016 — 160667 mln zł, in 2017 — 159788 mln zł.

TABL. 6 (499). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Długoterminowe Long-term			Krótkoterminowe Short-term			
		Ogółem Grand total	razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
						kredyty i pożyczki credits and loans	zobowiązania z tytułu liabilities from	
							dostaw i usług deliveries and services	podat- ków, cel, ubez- pieczeń i innych świad- czeń taxes, customs duties, insurance and other benefits
		w mln zł		in mln zł				
OGÓŁEM	2010	869490	272683	192897	596807	132226	305181	46366
TOTAL	2015	1184974	443238	309537	741736	183080	347151	54610
	2016	1291366	490629	345066	800737	194162	384630	56804
	2017	1350446	488985	338625	861461	211960	409522	57807
sektor publiczny	2010	118571	43764	23817	74807	12225	24382	11666
public sector	2015	157094	89450	46428	67644	8778	19198	9994
	2016	161269	89878	49995	71391	9733	20528	10061
	2017	163958	91815	48960	72143	8237	23771	8987
sektor prywatny	2010	750919	228919	169080	522000	120001	280799	34700
private sector	2015	1027880	353788	263109	674092	174302	327953	44616
	2016	1130097	400751	295071	729346	184429	364102	46743
	2017	1186488	397170	289665	789318	203723	385751	48820
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2010	8186	2797	2361	5389	866	1800	1685
Agriculture, forestry and fishing	2015	10434	3802	3178	6632	1407	2227	1728
	2016	10256	3710	3112	6546	1157	2104	1740
	2017	8802	3439	2743	5363	969	2265	624
Przemysł	2010	361110	98565	68131	262545	53450	135260	23342
Industry	2015	500111	177966	119823	322145	73952	149449	26854
	2016	541406	196033	128441	345373	76672	168726	27859
	2017	548163	185936	115676	362227	78783	176797	28747
górnictwo i wydobywanie	2010	16109	3042	988	13067	1168	4412	2857
mining and quarrying	2015	31917	10716	7307	21201	3670	5937	2663
	2016	30269	14139	8529	16130	2622	5941	2722
	2017	27339	11860	7518	15479	2620	6295	2179
przetwórstwo przemysłowe ...	2010	284702	74471	53740	210231	47251	114925	14951
manufacturing	2015	350883	97592	78499	253291	62435	127216	19231
	2016	383119	106591	86566	276528	60713	145841	20207
	2017	394391	101074	79976	293317	65145	151988	21624
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2010	45871	12674	6770	33197	3456	14011	4756
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	99919	58882	24939	41037	6004	14260	4056
	2016	111305	65354	24944	45951	11524	14690	4018
	2017	109650	63529	20578	46121	8899	16159	4039
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2010	14428	8378	6633	6050	1575	1912	778
water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities	2015	17392	10776	9078	6616	1843	2036	904
	2016	16713	9949	8402	6764	1813	2254	912
	2017	16783	9473	7604	7310	2119	2355	905

TABL. 6 (499). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	kredyty i pożyczki credits and loans	w tym of which	
						zobowiązania z tytułu liabilities from	
						dostaw i usług deliveries and services	podat- ków, cel, ubez- pieczeń i innych świadc- zeń taxes, customs duties, insurance and other benefits
w mln zł		in mln zł					
Budownictwo 2010	63295	17991	12959	45304	6426	24612	4540
Construction 2015	70888	20116	14564	50772	8317	25237	3583
2016	70025	20634	14835	49391	6845	24577	3148
2017	69895	17103	11440	52792	7079	25025	3902
Handel; naprawa pojazdów sa- 2010	189276	28040	19644	161236	34870	103667	8615
motodowych ^Δ 2015	238688	43471	31028	195217	42169	122038	10354
Trade; repair of motor vehicles ^Δ 2016	256210	43182	31108	213028	41698	134977	11298
2017	273382	43216	30326	230166	43352	146176	11798
Transport i gospodarka maga- 2010	45661	22564	11953	23097	2933	10260	2025
zynowa 2015	75192	44462	23637	30730	4506	12061	2278
Transportation and storage 2016	85688	51328	31756	34360	5322	15788	2535
2017	85230	47074	27257	38156	6063	16635	2617
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ 2010	8155	5638	5046	2517	964	907	195
Accommodation and catering ^Δ 2015	12246	8652	7608	3594	1566	1105	324
2016	11786	8207	6789	3579	1456	1163	331
2017	11302	7942	6718	3360	1088	1220	336
Informacja i komunikacja 2010	47798	26408	14265	21390	2306	11046	1739
Information and communication 2015	70046	37480	24140	32566	6175	122490	2150
2016	74464	48140	35038	26324	5254	12933	2053
2017	76334	46485	39909	29849	6549	14515	1953
Działalność finansowa i ubez- 2010	53973	25992	23851	27981	18895	1715	293
pieczeniowa 2015	85981	45493	36502	40488	28274	2787	535
Financial and insurance activ- 2016	106384	52612	40844	53772	35685	3477	683
ities 2017	125244	62071	46145	63173	43468	4683	648
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ 2010	30255	19993	16255	10262	2249	3784	849
Real estate activities 2015	35803	21424	17453	14379	3424	4448	812
2016	37318	20354	16756	16964	3285	4437	1125
2017	41680	23621	17906	18059	3567	4485	653
Działalność profesjonalna, nau- 2010	30276	9579	6062	20697	2608	7154	1450
kowa i techniczna 2015	35668	14905	10244	20763	3376	8695	3132
Professional, scientific and tech- 2016	36831	13428	8736	23403	4816	9016	3129
nical activities 2017	40032	15371	10775	24661	5809	9251	3104
Administrowanie i działalność 2010	23109	10954	9433	12155	5461	3205	1125
wspierająca ^Δ 2015	33689	16110	13541	17579	8416	3677	1965
Administrative and support ser- 2016	43851	22982	19563	20869	10545	4250	1926
vice activities 2017	53578	27561	22501	26017	13668	5229	2323
Edukacja 2010	388	112	58,8	276	37,1	127	39,3
Education 2015	691	256	238	435	119	115	60,4
2016	708	286	259	422	92,7	146	71,9
2017	699	330	239	369	65,2	142	52,6
Opieka zdrowotna i pomoc spo- 2010	4628	2468	1728	2160	692	933	227
łeczna 2015	10559	6308	5469	4251	901	1960	508
Human health and social work 2016	10992	6546	5681	4446	829	2197	551
activities 2017	11090	6207	5394	4883	1043	2313	611

DZIAŁ XXIII PIENIĄDZ I BANKI. RYNEK GIEŁDOWY. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ. OTWARTE FUNDUSZE EMERYTALNE

CHAPTER XXIII MONEY AND BANKS. THE STOCK MARKET. INSURANCE COMPANIES. OPEN PENSION FUNDS

Uwagi ogólne

Prezentowane w dziale dane dotyczące wyników finansowych: banków komercyjnych, spółdzielczych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, zakładów ubezpieczeń, powszechnych towarzystw emerytalnych i otwartych funduszy emerytalnych podaje się w dostosowaniu do rozporządzeń Ministra Finansów stanowiących akty wykonawcze do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 395).

Pieniądz i banki

1. Prezentowane dane zestawiane są zgodnie z zaleceniami Europejskiego Banku Centralnego, na podstawie informacji od podmiotów sektora **monetarnych instytucji finansowych** (MIF), do którego zalicza się bank centralny — Narodowy Bank Polski (NBP) i pozostałe monetarne instytucje finansowe, tj. banki działające w Polsce jako banki komercyjne (w tym rezydujące w naszym kraju oddziały zagranicznych instytucji kredytowych i oddziały banków zagranicznych) oraz banki spółdzielcze, od 2005 r. spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (SKOK-i) oraz w latach 2006—2011 fundusze rynku pieniężnego, które od 2012 r. nie spełniają definicji funduszu rynku pieniężnego. Od 2005 r. wyłączone zostały instytucje będące w stanie likwidacji, upadłości lub będące w fazie organizacji.

2. Pieniądz jest kreowany w systemie monetarnych instytucji finansowych, a zmiany stanu i struktury pieniądza są rejestrowane w bilansie monetarnych instytucji finansowych.

Bilans skonsolidowany monetarnych instytucji finansowych zawiera zagregowane (po wyeliminowaniu należności wzajemnych) informacje dotyczące operacji NBP i pozostałych monetarnych instytucji finansowych.

3. Do głównych pozycji **aktywów** bilansu skonsolidowanego monetarnych instytucji finansowych zalicza się:

- 1) aktywa zagraniczne, tj. wszystkie aktywa w złotych i walutach obcych od nierezydentów;
- 2) kredyty i inne należności od podmiotów krajowych, tj.: kredyty i pożyczki, skupione wierzytelności, zrealizowane gwarancje i poręczenia, należności z tytułu innych operacji:
 - od sektora **instytucji rządowych i samorządowych**, do którego zalicza się: instytucje rządowe szczebla centralnego, instytucje samorządowe, fundusze zabezpieczenia społecznego (Zakład Ubezpieczeń Społecznych — ZUS, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego — KRUS oraz zarządzane przez

General notes

Data concerning financial results of: commercial cooperative banks, cooperative savings and credit unions, insurance companies, general pension societies and open pension funds are adjusted to the decrees of the Minister of Finance constituting legislative acts to Accounting Act, dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2018 item 395).

Money and banks

1. Presented data are compiled in line with the European Central Bank's recommendations, and derived from information submitted by **monetary financial institutions** (MFIs) sector. The sector comprises the central bank — National Bank of Poland (NBP) and other monetary financial institutions, including banks operating in Poland as commercial banks (of which branches of credit institutions having their registered office in Poland, branches of foreign banks) and cooperative banks, and since 2005, cooperative savings and credit unions and from 2006 to 2011 money market funds, which since 2012 no longer have met definition of money market funds. Since 2005 monetary institutions in liquidation, under bankruptcy proceeding and under organisation were excluded from the MFIs population.

2. Money is created in monetary financial institutions system while changes in the value and structure of money are registered in balance of monetary financial institutions.

The **consolidated balance sheet of monetary financial institutions** includes aggregated (net of inter-MFIs positions) information concerning the operations of the NBP and other monetary financial institutions.

3. The main items of **assets** in the consolidated balance sheet of monetary financial institutions include:

- 1) external assets, i.e., all zloty and foreign currency assets related to non-residents;
- 2) loans and domestic residents, i.e.: loans and credits, purchased debts, claims arising on the performance of guarantees and endorsements, claims on other operations:
 - **general government**, which includes: central government institutions, local government, social security funds (the Social Insurance Institution, the Agricultural Social Insurance

nie fundusze, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Narodowy Fundusz Zdrowia),

- od **pozostałych sektorów krajowych**, do których zalicza się: **pozostałe instytucje finansowe**, m.in.: instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne, pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe (np. Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, brokerzy i agenci ubezpieczeniowi), **przedsiębiorstwa niefinansowe** — przedsiębiorstwa i spółki państwowe, przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie, **gospodarstwa domowe** — osoby prywatne, rolnicy indywidualni i przedsiębiorcy indywidualni zatrudniający do 9 osób włącznie oraz **instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych**, tj. podmioty nienastawione na zysk (m.in.: instytucje dobroczynne, związki zawodowe, towarzystwa naukowe, partie polityczne, kościoły);

- 3) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmioty krajowe i będące w posiadaniu monetarnych instytucji finansowych;
- 4) akcje i pozostałe udziały kapitałowe oraz udziały/jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych niebędących funduszami rynku pieniężnego;
- 5) jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego nabyte przez pozostałe monetarne instytucje finansowe (do 2011 r.);
- 6) aktywa trwałe, tj. całość aktywów trwałych, z wyłączeniem aktywów trwałych finansowych;
- 7) pozostałe aktywa, m.in.: pozostałe należności i odsetki zapadłe i niezapadłe od kredytów i innych należności, konta rozliczeniowe, należności od dłużników różnych, koszty i przychody rozliczane w czasie, korekty wartości bilansowej aktywów.

Do głównych pozycji **pasywów** bilansu skonsolidowanego monetarnych instytucji finansowych zalicza się:

- 1) pasywa zagraniczne, tj. wszystkie zobowiązania w złotych i w walutach obcych od nierezydentów;
- 2) depozyty i inne zobowiązania wobec instytucji rządowych szczebla centralnego;
- 3) depozyty i inne zobowiązania wobec pozostałych sektorów krajowych, tj.: depozyty bieżące, terminowe, kredyty i pożyczki otrzymane, zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu. Ta pozycja dotyczy: pozostałych instytucji finansowych, instytucji samorządowych, funduszy zabezpieczenia społecznego, przedsiębiorstw niefinansowych, gospodarstw domowych oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych;
- 4) pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków);
- 5) jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego (do 2011 r.);
- 6) emisję dłużnych papierów wartościowych, tj. zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych monetarnych instytucji

Fund and managed by them funds, the Labour Fund, the Guaranteed Employee Benefit Fund as well as the National Health Fund),

- **other domestic residents**, which include: **other financial institutions**, among others: insurance companies and pension funds, other financial intermediaries and financial auxiliaries (e.g. National Association of Co-operative Savings and Credit Unions, insurance brokers and agents), **non-financial corporations** — state-owned enterprises, private enterprises as well as cooperatives, **households** — private persons, farmers and individual entrepreneurs employing up to 9 persons as well as **non-profit institutions serving households**, i.e., non-profit entities (among others: charities, trade unions, scientific societies, political parties, churches);

- 3) debt securities issued by residents and held by domestic monetary financial institutions;
- 4) holdings of shares and other equity and shares/participation units in investment funds (without money market funds);
- 5) shares in money market funds acquired by other monetary financial institutions (until 2011);
- 6) fixed assets, i.e., the whole of fixed assets, excluding financial fixed assets;
- 7) remaining assets, among others: other claims and due and accrued interest from credits and other claims, settlement accounts, settlements with miscellaneous debtors, accrued income and prepaid expense, adjustments of balance value of assets.

The main items of **liabilities** in the consolidated balance sheet of monetary financial institutions include:

- 1) external liabilities, i.e., all zloty and foreign currency liabilities related to non-residents;
- 2) deposits of central government;
- 3) deposits of other domestic residents, i.e.: overnight, term, loans and advances received, liabilities on monetary security and liabilities on securities sold within repurchase agreements. This item concerns: other financial institutions, local government, social security funds, non-financial corporations, households and non-profit institutions serving households;
- 4) currency in circulation (excluding bank vault cash);
- 5) money market fund units (until 2011);
- 6) debt securities issued, i.e., liabilities on own debt securities issued by other monetary finan-

finansowych oraz zobowiązania podporządkowane w formie wyemitowanych papierów wartościowych;

- 7) kapitał i rezerwy, m.in.: fundusz podstawowy, fundusz rezerwowy, wynik z lat ubiegłych, fundusz z aktualizacji wyceny, odpisy z tytułu utraty wartości, rezerwy celowe;
- 8) pozostałe pasywa obejmują m.in.: odsetki niezapadłe od depozytów i innych zobowiązań, konta rozliczeniowe, pozycje przejściowe, zobowiązania wobec wierzycieli różnych, koszty i przychody rozliczane w czasie, przychody zastrzeżone, korekty wartości bilansowej pasywów;
- 9) saldo operacji wzajemnych monetarnych instytucji finansowych obliczono jako różnicę pomiędzy depozytami a kredytami, pożyczkami i innymi należnościami monetarnych instytucji finansowych.

4. W systemie monetarnych instytucji finansowych pojęcia sektorów są zgodne z metodologią stosowaną przez NBP.

5. Czynniki kreacji podaży pieniądza M3:

Aktywa netto zagraniczne stanowią różnicę pomiędzy całością należności sektora monetarnych instytucji finansowych od nierezydentów a całością zobowiązań tego sektora wobec nierezydentów, z wyłączeniem kapitału (fundusze własne podstawowe i uzupełniające) wniesionego przez podmioty zagraniczne do polskich monetarnych instytucji finansowych.

Należności obejmują należności od gospodarstw domowych, pozostałych instytucji finansowych, przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, instytucji samorządowych, funduszy zabezpieczenia społecznego z tytułu kredytów, pożyczek, skupionych wierzytelności, zrealizowanych gwarancji i poręczeń, należności banków z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, dłużnych papierów wartościowych, akcji i pozostałych udziałów kapitałowych i innych należności.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego, tj. saldo należności i zobowiązań systemu monetarnych instytucji finansowych wobec podmiotów zaliczanych do instytucji rządowych szczebla centralnego (z wyłączeniem jednostek działających w sferze ubezpieczeń społecznych).

Saldo pozostałych pozycji (netto), na które składają się niezaliczone do innych kategorii należności i zobowiązania NBP i pozostałych monetarnych instytucji finansowych (m.in.: aktywa trwale, odsetki od należności i zobowiązań, dochody i koszty, kapitały i rezerwy, rozliczenia międzybankowe i międzyodziałowe, zobowiązania długoterminowe o terminie pierwotnym dłuższym niż 2 lata).

6. Podaż pieniądza M3 obejmuje:

- 1) zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków);
- 2) depozyty i inne zobowiązania złotowe i walutowe monetarnych instytucji finansowych wobec gospodarstw domowych, pozostałych instytucji finansowych, przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, instytucji samorządowych oraz funduszy zabezpieczenia społecznego:

cial institutions and subordinated liabilities as issued securities;

- 7) capital and reserves, among others: basic fund, reserve fund, previous years' earning/loss, re-valuation fund, accumulated depreciation and valuation allowances, specific reserves;
- 8) remaining liabilities include, among others: due interest from deposits and other liabilities, settlement account, transitional positions, liabilities to miscellaneous debtors, accrued expense and deferred income, reserved income, adjustments of balance value of liabilities;
- 9) excess of inter-monetary financial institutions liabilities was calculated as the difference between deposits and loans of monetary financial institutions.

4. In the monetary financial institutions system, sectors are defined in accordance with the methodology used by the NBP.

5. Counterparts of M3 money supply:

External assets, net constitute the difference between total monetary financial institutions sector receivables from non-residents and total liabilities towards non-residents, excluding capital (basic and supplementary own funds) deposited by foreign entities in Polish monetary financial institutions.

Claims comprise claims on households, other financial institutions, non-financial corporations, non-profit institutions serving households, local government, social security funds, which comprise loans, purchased debts, claims arising from the performance of guarantees and endorsements, banks' claims on securities purchased within repurchase agreements, shares and other equity interests and others.

Credit to central government, net, i.e., the balance of monetary financial institutions' dues and liabilities towards the entities which are included in central government institutions (except institutions acting in social security area).

Other items (net) comprise assets and liabilities of the NBP and other monetary financial institutions (MFIs) not included elsewhere (among others: fixed assets, accrued interest on loans and deposits, amounts receivable and payable, capital and reserves, inter- and intra-MFIs positions, longer term financial liabilities with agreed maturity over 2 years).

6. The M3 money supply includes:

- 1) the supply of currency in circulation (excluding bank vault cash);
- 2) zloty and foreign currency deposits and other liabilities of monetary financial institutions to: households, other financial institutions, non-financial corporations, non-profit institutions serving households, local government and social security funds:

- bieżące (depozyty jednodniowe typu overnight oraz depozyty bezterminowe),
 - terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie;
- 3) pozostałe składniki, czyli dłużne papiery wartościowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie wyemitowane przez monetarne instytucje finansowe, a zakupione przez instytucje inne niż monetarne instytucje finansowe, zobowiązania monetarnych instytucji finansowych z tytułu operacji z przyrzeczeniem odkupu oraz do 2011 r. jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego.

7. Dane **bilansu płatniczego Polski** prezentuje się zgodnie ze standardami Międzynarodowego Funduszu Walutowego obowiązującymi od 2014 r., zawartymi w Podręczniku do Bilansu Płatniczego i Międzynarodowej Pozycji Inwestycyjnej BPM6 opublikowanym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Bilans ten jest statystycznym zestawieniem, które prezentuje dane o finansowych i niefinansowych transakcjach między podmiotami polskimi i zagranicznymi.

Obroty bilansu płatniczego wyrażone w dolarach amerykańskich przeliczane są z oryginalnych walut płatności na dolary amerykańskie.

Pozycje bilansu obejmują:

Rachunek bieżący — rozliczenia wpływów z eksportu i wypłat za import towarów i usług oraz wpływów z tytułu dochodów pierwotnych i wtórnych.

Rachunek kapitałowy — rozliczenia wpływów i wypłat dotyczące transferów kapitałowych (darów i środków z tytułu pomocy bezzwrotnej z wyraźnym przeznaczeniem na finansowanie aktywów trwałych, umorzeń długu) oraz rozliczenia operacji nabywania i zbywania aktywów niefinansowych i nieprodukowanych (zakup i sprzedaż praw własności, patentów, praw autorskich, znaków handlowych itp.).

Rachunek finansowy — aktywa i pasywa finansowe obejmujące inwestycje bezpośrednie, portfelowe, pozostałe inwestycje, pochodne instrumenty finansowe oraz oficjalne aktywa rezerwowe.

Inwestycje bezpośrednie odzwierciedlają długotrwałe udziały jednostki rezydenta jednej gospodarki (inwestor bezpośredni) w jednostce rezydenta innej gospodarki (przedsiębiorstwo inwestycji bezpośrednich) i obejmują transakcje zawarte między nimi. Transakcje związane z inwestycjami bezpośrednimi (polskie za granicą i zagraniczne w Polsce) dzielą się na kapitał akcyjny oraz pozostały kapitał.

Inwestycje portfelowe obejmują transakcje udziałowymi (akcjami) i dłużnymi papierami wartościowymi. Dłużne papiery wartościowe dzielą się na obligacje, skrypty dłużne i instrumenty rynku pieniężnego.

Pozostałe inwestycje obejmują polskie należności za granicą (aktywa) oraz polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa) z tytułu transakcji finansowych niewiązanych do inwestycji bezpośrednich, portfelowych i aktywów rezerwowych, tj. kredyty udzielone i otrzymane oraz zmiany aktywów i pasywów z tytułu transakcji w zakresie: gotówki w kasach banków, rachunków bieżących, lokat i depozytów (w tym transakcji zakupu i sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu) oraz pozostałych należności i zobowiązań zagranicznych.

- current (overnight deposits and deposits without an agreed term),
- term with agreed maturity up to 2 years;

- 3) other components, i.e., debt securities up to 2 years issued by monetary financial institutions and held by entities other than MIF's as well as liabilities of monetary financial institutions related to repurchase agreements and until 2011 money market fund units.

7. Data in **Poland's balance of payments** are presented in accordance with International Monetary Fund standards, published in Balance of Payments and International Investment Position Manual BPM6, valid since 2014. This balance is a statistical statement that systematically summarizes the economic transactions of the Polish economy with the rest of the world.

Balance of payments turnover expressed in United States dollars is calculated from the original currencies of payment into United States dollars.

Balance items include:

Current account — the settlement of receipts from exports and payments for imports of goods and services, and receipts from primary income and secondary income.

Capital account — settlements of receipts and payments concerning capital transfers (donations and grants to finance fixed assets, debt forgiveness) as well as acquisition or disposal of non-produced, non-financial assets (purchases and sales of patents, copyrights, trademarks, etc.).

Financial account — financial assets and liabilities that cover direct investment, portfolio investment, other investment, financial derivatives and official reserve assets.

Direct investment reflects long-term investment of an organisation owned by a resident of one economy (direct investor) in an organisation owned by a resident of other economy (direct investment company) and includes transactions between the two. Direct investment transactions (Polish abroad and foreign in Poland) are divided into two groups — equity capital and other capital.

Portfolio investment covers transactions in equities and debt securities. Debt securities are divided into bonds, notes and money market instruments.

Other investment includes Polish foreign assets and Polish foreign liabilities covering all financial transactions which are not included into direct investment, portfolio investment or reserve assets, i.e., credits extended and received as well as changes in assets and liabilities arising from transactions in foreign currency held in bank vaults, current accounts, deposits (including repurchase agreements) and other foreign assets and liabilities.

Pochodne instrumenty finansowe obejmują transakcje: futures, forward, swap oraz opcje, a także wszystkie straty i zyski z tytułu transakcji dotyczących pochodnych instrumentów finansowych.

Oficjalne aktywa rezerwowe obejmują transakcje w zakresie: złota monetarnego, specjalnych praw ciągnięcia (SDR), transzy rezerwowej w Międzynarodowym Funduszu Walutowym, foreign exchange (gotówka i lokaty w walutach wymiennalnych) oraz pozostałych należności dokonanych z nierezydentami w walutach wymiennalnych.

Saldo błędów i opuszczeń — transakcje, które nie zostały włączone do komponentów bilansu płatniczego.

8. Zadłużenie zagraniczne brutto (czyli niepomniejszone o aktywa) na koniec danego okresu jest sumą podjętych i nieregulowanych, wynikających z zawartych umów, zobowiązań rezydentów danego kraju wobec nierezydentów do spłacenia kapitału wraz z odsetkami lub bez albo do spłacenia odsetek wraz z kapitałem lub bez. Spośród instrumentów finansowych do pojęcia zadłużenia zagranicznego zaliczono następujące kategorie: kredyty inwestorów bezpośrednich, środki na rachunkach bieżących i depozytowych nierezydentów w bankach polskich, dłużne papiery wartościowe wyemitowane na rynku krajowym w posiadaniu nierezydentów, kredyty handlowe, pozostałe kredyty i pożyczki (w tym leasing finansowy) oraz zadłużenie zagraniczne samorządów terytorialnych.

9. Dane o napływie kapitału do Polski z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich oraz o zobowiązaniach z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca (tabl. 10 i 11) zestawione są według standardów OECD obowiązujących od 2013 r., zgodnie z Benchmark Definition of Foreign Direct Investment, Fourth Edition.

Napływ kapitału i zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich obejmują akcje i inne formy udziałów kapitałowych oraz instrumenty dłużne, a w przypadku napływu kapitału również reinwestycje zysków.

W przyjętym od 2013 r. sposobie określania kierunku inwestycji bezpośrednich w przypadku grup podmiotów powiązanych kapitałowo decydująca dla określenia kierunku inwestycji jest rezydencja podmiotu dominującego w tej grupie podmiotów. Wynikiem takiego ujęcia inwestycji jest przesunięcie pomiędzy inwestycjami zagranicznymi w Polsce a inwestycjami polskimi za granicą, co ma istotny wpływ na wielkość napływu środków z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich według kraju pochodzenia.

Rynek giełdowy

1. Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) działa od 16 IV 1991 r. jako spółka akcyjna z udziałem Skarbu Państwa; do 2009 r. — dominującym, a od 2010 r. — z zachowaniem kontrolnego pakietu akcji (w 2010 r. Skarb Państwa przeprowadził ofertę publiczną akcji GPW). Giełda została powołana do organizowania bezpiecznego

Financial derivatives include transactions: futures, forward, swap and option as well as all gains and losses from financial derivatives.

Official reserve assets cover transactions concerning: monetary gold, special drawing rights (SDR), reserve position in the International Monetary Fund, foreign exchange and other claims with non-residents in convertible currency.

Net errors and omissions — transactions, which are not included in the balance of payments components.

8. Gross foreign debt (i.e., including assets) at the end of a given period is the sum of assumed and unsettled liabilities, resulting from concluded agreements, of residents of a given country to non-residents for the repayment of capital together with or without interest or for the repayment of interest with or without capital. The following categories were included among financial instruments necessary to assume foreign debt: credits of direct investors, funds of non-residents in current and term accounts deposited in Polish banks, debt securities issued on the domestic market and held by non-residents, trade credits, other credits and loans (including financial leasing) as well as external debt of local government.

9. The data on foreign direct investment inflows to Poland and on foreign direct investment positions in Poland by origin country of shareholder (table 10 and 11) are based on the standards of OECD valid since 2013, in accordance with Benchmark Definition of Foreign Direct Investment, Fourth Edition.

Foreign direct investment inflows and positions cover shares and other forms of equity and debt instruments, and for foreign direct investment inflows also reinvested earnings.

In implemented since 2013 method of determining the direct investment direction in the case of groups of equity-related entities a residence of parent entity is conclusive when determining the investment direction. The result of this method of classification of investments is a shift between direct investment in Poland and Polish direct investment abroad, which has a significant impact on the value of foreign direct investment inflows to Poland by origin country of shareholder.

The stock market

1. The Warsaw Stock Exchange S.A. (WSE) has been operating since 16 IV 1991 as a joint stock company with participation of the State Treasury; until 2009 — controlling, since 2010 — maintaining controlling interest (in 2010 the State Treasury made a public offering of WSE shares). WSE was established to guarantee reliable turn-

obrotu instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym, z zapewnieniem jednakowego i jednoczesnego dostępu do informacji, przy zachowaniu równych warunków zbywania i nabywania instrumentów finansowych.

Głównymi instytucjami polskiego rynku kapitałowego są:

- GPW w Warszawie, która organizuje giełdowy obrót instrumentami finansowymi,
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, który dokonuje rozliczeń transakcji, realizuje zobowiązania emitentów wobec właścicieli papierów wartościowych i przechowuje instrumenty finansowe,
- biura maklerskie, które pośredniczą w zawieraniu transakcji.

Nadzór nad rynkiem sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Zlecenia i transakcje giełdowe są obsługiwane w czasie rzeczywistym przez system informatyczny UTP (Universal Trading Platform) od 15 IV 2013 r. (do 14 IV 2013 r. — przez system informatyczny WARSET).

2. Giełda Papierów Wartościowych prowadzi obrót instrumentami finansowymi na **rynku regulowanym** (główny rynek) i w formie **alternatywnego systemu obrotu**. **Główny rynek** dzieli się na **rynek kasowy i terminowy**. Transakcje na **rynku kasowym** polegają na dostawie przedmiotu transakcji bezpośrednio po jej zawarciu i rozliczeniu; notowane są na nim papiery wartościowe, takie jak: akcje, prawa do akcji, prawa poboru, certyfikaty inwestycyjne, produkty strukturyzowane, ETF-y oraz warranty. Natomiast na **rynku terminowym** następuje odsunięcie w czasie właściwej dostawy instrumentu bazowego lub rozliczenia pieniężnego. Na rynku tym realizowane są transakcje instrumentami pochodnymi (derywatami), do których zalicza się kontrakty terminowe, opcje oraz jednostki indeksowe (do 2014 r.).

W formule alternatywnego systemu obrotu GPW prowadzi od 30 VII 2007 r. **rynek NewConnect**, stworzony z myślą o młodych i rozwijających się firmach, na którym przedmiotem obrotu są akcje, prawa do akcji oraz prawa poboru.

30 IX 2009 r. rozpoczęła działalność zintegrowany rynek instrumentów dłużnych **Catalyst**, zbudowany w oparciu o funkcjonujące wcześniej na GPW i BondSpot rynki instrumentów dłużnych (obligacji skarbowych, korporacyjnych, spółdzielczych, komunalnych oraz listów zastawnych), prowadzony wspólnie przez GPW i BondSpot w formule rynku regulowanego i alternatywnego systemu obrotu. Dwa rynki przeznaczone dla klientów detalicznych prowadzi GPW, dwa dla klientów hurtowych — BondSpot.

3. Obrót papierami wartościowymi realizowany przez **BondSpot S.A.** (do 17 IX 2009 r. — przez MTS-CeTO S.A.), spółkę należącą do grupy kapitałowej GPW, obejmuje rynki:

- Treasury BondSpot Poland (do 17 IX 2009 r. — MTS Poland), hurtowy rynek obrotu obligacjami skarbowymi i do 2013 r. bonami skarbowymi, który jest integralną częścią prowadzonego przez Ministerstwo Finansów Systemu Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych;

over of financial instruments on the capital market, ensuring at the same time uniform and simultaneous access to information, and maintaining uniform conditions for the sale and purchase of financial instruments.

The main institutions of the Polish capital market are:

- the WSE, which organises trading of financial instruments,
- the National Depository for Securities, which handles clearing and settlement of transactions, processes corporate actions and provides safe-keeping of financial instruments,
- brokerage houses, which serve as intermediaries in transactions.

The market is supervised by the Polish Financial Supervision Authority.

Any stock exchange orders and transactions have been handled in real time through the UTP (Universal Trading Platform) information system since 15 IV 2013 (until 14 IV 2013 — through WARSET information system).

2. The Warsaw Stock Exchange deals with the turnover of financial instruments on **the regulated market** (the main market) and within **the alternative trading system**. **The main market** is divided into **the cash market** and **the derivatives market**. On **the cash market** the subject of transaction is delivered directly after the conclusion and settlement of the transaction; among the securities quoted on the cash market are: shares, rights to shares, pre-emptive rights, investment certificates, structured products, ETF and warrants. In turn, on **the derivatives market** there is a shift in time of the delivery of the underlying instrument or financial settlement. Transactions involving derivatives are concluded on the derivatives market, and include futures contracts, options and index participation units (until 2014).

WSE has been running **the NewConnect market** in the form of alternative trading system since 30 VII 2007. The market was designed mainly for startups and developing companies and deals with the trade of shares, rights to shares and pre-emptive rights.

The integrated **Catalyst** market of debt instruments, created on the basis of previously functioning within the WSE and BondSpot debt securities (treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds) markets, has been operating since 30 IX 2009, run jointly by WSE and BondSpot within the formula of a regulated market and alternative trading system. Two markets for retail customers are run by WSE, and two for wholesale customers — by BondSpot.

3. The turnover of securities provided by **BondSpot S.A.** (until 17 IX 2009 — MTS-CeTO S.A.), the Company belonging to the WSE equity group, includes the following markets:

- Treasury BondSpot Poland (until 17 IX 2009 — MTS Poland), a wholesale market on which treasury bonds and until 2013 treasury bills are traded and which is an integral part of the System of Treasury Securities Market Dealers conducted by the Ministry of Finance;

- Regulowany Rynek BondSpot (do 17 IX 2009 r. — CeTO), hurtowy rynek, na którym przedmiotem obrotu są obligacje skarbowe, korporacyjne, spółdzielcze i komunalne, listy zastawne oraz do 2010 r. — akcje. Od 30 IX 2009 r. działający w ramach rynku Catalyst;
- uruchomiony 11 I 2010 r. Alternatywny System Obrotu (ASO), na którym przedmiotem obrotu są obligacje skarbowe, korporacyjne, spółdzielcze i komunalne oraz listy zastawne, działający w ramach rynku Catalyst.

4. Do obrotu kasowego na giełdowym i pozagiełdowym rynku regulowanym dopuszczane są następujące instrumenty finansowe:

Akcja jest papierem wartościowym potwierdzającym udział jej posiadacza (akcjonariusza) w kapitale podstawowym spółki akcyjnej; do obrotu na rynkach regulowanych są dopuszczone tylko akcje zdematerializowane, zwykłe oraz na okaziciela.

Prawo do akcji jest to papier wartościowy będący przedmiotem obrotu giełdowego, otrzymywany po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej na akcje nowej emisji.

Prawo poboru jest to prawo pierwszeństwa przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom do objęcia akcji z nowych emisji.

Certyfikat inwestycyjny jest papierem wartościowym na okaziciela emitowanym przez zamknięte fundusze inwestycyjne działające przez określony czas.

Produkt strukturyzowany stanowi zobowiązanie emitenta w stosunku do inwestora, że w terminie wykupu wypłaci mu (obliczoną według zdefiniowanego algorytmu) kwotę rozliczenia zależną od zmian wskaźnika rynkowego instrumentu bazowego (np. kursu akcji lub waluty, indeksu giełdowego).

ETF (Exchange Traded Fund) to otwarty fundusz inwestycyjny (notowany na GPW od 22 IX 2010 r.), który odzwierciedla wyniki określonego indeksu giełdowego, a jego tytuły uczestnictwa są notowane na takich samych zasadach jak akcje.

Warrant to bezwarunkowe i nieodwołalne zobowiązanie stron do rozliczenia wynikającego z transakcji kupna-sprzedaży instrumentu bazowego lub pakietu instrumentów.

Obligacja jest dłużnym papierem wartościowym, emitowanym w serii przez podmioty mające osobowość prawną — Skarb Państwa (obligacje skarbowe), przedsiębiorstwa (obligacje korporacyjne), spółdzielnie (obligacje spółdzielcze) i samorządy (obligacje komunalne) — w którym emitent zobowiązuje się do zapłaty kwoty pieniężnej w sposób i w terminach w niej określonych.

Bon skarbowy jest to krótkoterminowy (do 52 tygodni) dłużny papier wartościowy, oferowany wyłącznie w kraju, emitowany przez Ministra Finansów.

List zastawny upoważnia do zwrotu kwoty nominalnej wraz z obowiązkowymi świadczeniami odsetkowymi, płatnymi w terminach wskazanych w warunkach emisji. Wystawia go bank hipoteczny.

Na rynku terminowym GPW zawierane są transakcje następującymi derywatami:

- the Regulated Market BondSpot (until 17 IX 2009 — CeTO), a wholesale market for trading treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds and until 2010 — shares. Since 30 IX 2009 operates within the Catalyst market;
- Alternative Trading System (ASO), launched on 11 I 2010, market for trading treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds, operating within the Catalyst market.

4. The following financial instruments are the subject transactions on **cash market** of stock exchange and regulated off-exchange market:

A share is a security confirming the participation of its owner (shareholder) in the initial capital of the joint stock company; only certificated, ordinary and bearer shares may be traded on regulated markets.

A right to share is a security, which is the subject of trading, and is received after paying a defined monetary amount for the shares of a new issue.

A pre-emptive right is a priority right applicable to existing shareholders for assuming shares of new issues.

An investment certificate is a bearer security issued by closed investment funds operating for a specified period.

A structured product creates an obligation on the issuer, in respect of the investor, to pay the value of settlement (calculated on the basis of a defined algorithm), dependent on the market index of the base instrument (share or currency exchange rates, stock indices values) at the redemption date.

ETF (Exchange Traded Fund) is an open investment fund (quoted on WSE since 22 IX 2010) representing a specific stock exchange index, whereas the ETF certificates are quoted according to the same rules as shares.

A warrant is an unconditional and irrevocable obligation of the parties to repay the settlement amount resulting from purchase-sell transactions of the base instrument or the instruments portfolio.

A bond is a debt security issued in series by entities having legal personality — State Treasury (treasury bonds), enterprises (corporate bonds), cooperatives (cooperative bonds) and local government units (municipal bonds) — in which the issuer is obligated to repay the monetary amount in the manner and within the period defined on it.

A treasury bill is a short-term (up to 52 weeks) debt security, offered exclusively within Poland, and issued by the Minister of Finance.

A mortgage bond entitles to return the nominal value, together with obligatory interest, payable within the periods indicated in the conditions of the issue. It may be issued by a mortgage bank.

Transactions on the WSE **derivatives market** involve the following derivatives:

Kontrakt terminowy jest umową między sprzedającym prawem na termin a kupującym za prawo na termin, strony w ramach określonego przez giełdę standardu ustalają wartość instrumentu bazowego, po której nastąpi wykonanie umowy przez świadczenie pieniężne.

Opcja to prawo przysługujące nabywcy opcji wobec jej wystawcy do żądania w ustalonym terminie przyjęcia dostawy instrumentu bazowego po określonej z góry cenie zwanej ceną wykonania (opcja sprzedaży z dostawą), zapłaty kwoty zależnej od różnicy między ceną rynkową instrumentu bazowego a ceną wykonania (opcja kupna) lub zapłaty kwoty zależnej od różnicy między ceną wykonania a rynkową (opcja sprzedaży).

Jednostka indeksowa reprezentuje wszystkie akcje tworzące dany indeks, jej nabycie jest więc równoważne zakupowi całego koszyka akcji wchodzących w skład danego indeksu.

5. Transakcje sesyjne zawierane są, na każdy papier wartościowy, w jednym z dwóch systemów: notowań ciągłych oraz notowań jednolitych z podwójnym fixingiem.

W systemie **notowań ciągłych** transakcje zawierane są na podstawie przyjmowanych na bieżąco zleceń i realizowane po uzgodnieniu oferty kupującego i sprzedającego do czasu ogłoszenia kursu zamknięcia.

W systemie **notowań jednolitych z podwójnym fixingiem** (kurs jednolity dwukrotny) kurs jest w określonym czasie trwania sesji korygowany poprzez interwencję Giełdy.

Transakcje pakietowe polegają na operacjach papierami wartościowymi, pod warunkiem że wartość transakcji jest równa lub wyższa od minimalnej kwoty określonej w regulaminie GPW, a cena instrumentu finansowego nie przekracza maksymalnej różnicy między kursem uzgodnionym między inwestorami a kursem danego instrumentu na sesji giełdowej. Transakcje te określa się jako **pozasesyjne**, gdyż treść umowy jest wcześniej uzgadniana między stronami.

Wartość obrotów dotyczy wartości transakcji kupna-sprzedaży danego instrumentu finansowego.

6. Przez giełdową kapitalizację spółki rozumie się iloczyn zarejestrowanych w sądowym rejestrze akcji danej spółki i kursu ustalonego w momencie zamknięcia sesji giełdowej; wielkość ta określa jest jako wartość rynkowa spółki. Analogicznie oblicza się kapitalizację spółek na regulowanym rynku pozagiełdowym.

Wolumen obrotu to łączna liczba instrumentów finansowych, które zmieniły w badanym okresie właściciela.

7. Zmiany wartości rynkowej spółek odzwierciedlają **indeksy giełdowe**, m.in.:

Warszawski Indeks Giełdowy WIG jest najstarszym indeksem giełdowym, obliczanym od pierwszej sesji giełdowej. Podstawowe wartości indeksu obliczane są na podstawie cen akcji wszystkich spółek giełdowych, notowanych na głównym rynku GPW, jeśli w wolnym obrocie znajduje się co najmniej 10% akcji o równowartości 1 mln euro. WIG jest indeksem dochodowym i przy jego obliczaniu uwzględnia się dochód z tytułu dywidend i praw

A futures contract is an agreement between the seller of the right and the purchaser of such a right, in which the parties define the value of the base instrument, within the standards strictly defined by the stock exchange, in which the contract will be fulfilled through monetary benefit.

An option is the right vested applicable to the purchaser, in respect of the issuer, to require within a set period the acceptance of the supply of the base instrument at the price defined in advance, referred to as the strike price (the sales option with delivery), or the payment of the amount dependent on the difference between the market price of the base instrument and the strike price (the purchase option), or the amount dependent on the strike price and the market price (the sales option).

An index participation unit represents all shares forming the index, thus being equivalent to purchasing an investment portfolio comprising this index.

5. Electronic order book session transactions are concluded in respect of each security, in one of two systems — continuous trading and single-price quotation with double fixing.

Transactions within **continuous trading** are concluded on the basis of currently-received orders, and are executed upon reaching an agreement between the purchaser's and the seller's offers until the quotation closing date.

Within **single price quotation with double fixing** (single price two auctions), the quotation during a given session is adjusted through the Stock Exchange intervention.

Block trades involve securities operations, on condition that the transaction value corresponds to or is higher than the minimum amount defined in WSE regulations, and the financial instrument price does not exceed the maximum difference between the quotation agreed upon by investors and the quotation for a given instrument during the market session. These transactions are defined as **negotiated deals session transactions**, since the agreement content is subject to prior arrangement between the parties.

The value of turnover concerns the value of purchase-sell transactions of a given financial instrument.

6. Stock exchange capitalisation of the company is understood as the product of the shares of a given company entered in the court register and the quotation defined upon the market session closing; this value is defined as the market value of the company. Capitalisation of companies on the regulated off-exchange market is calculated analogically.

The volume of turnover is the total number of financial instruments whose owners have changed within the surveyed period.

7. Changes in the market value of stock exchange companies are reflected by **market indices**, i.a.:

The Warsaw Stock Exchange Index WIG is the oldest stock exchange index, calculated since the first market session. The basic index values are calculated on the basis of the prices of shares of all stock exchange companies listed on the main market of GPW, with at least 10% of freely-traded shares with a value equivalent to 1 mln euro. WIG is a total-return index, and the revenues from both

poboru. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 IV 1991 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy Spółek Krajowych WIG Poland — od 2003 r. — wyliczany według metodologii stosowanej do indeksu WIG, na podstawie portfela akcji krajowych spółek giełdowych.

Warszawski Indeks Giełdowy WIG20 jest indeksem cenowym największych spółek giełdowych. Wartość indeksu obliczana jest na podstawie obrotów i cen akcji 20 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 IV 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy WIG30 jest indeksem cenowym, wartość indeksu obliczona jest na podstawie wartości portfela akcji 30 największych i najbardziej płynnych spółek z głównego rynku GPW. Wartość bazowa indeksu została ustalona na dzień 28 XII 2012 r. i wynosiła 2583 punkty.

Warszawski Indeks Giełdowy mWIG40 jest indeksem cenowym, zastąpił on indeks MIDWIG (do 2006 r.), pokrywa średnie pod względem wartości rynkowej i obrotów spółki giełdowe. Wartość indeksu obliczana jest na podstawie obrotów i cen akcji 40 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 31 XII 1997 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy sWIG80 jest indeksem cenowym, zastąpił on indeks WIRR (do 2006 r.). Swoim portfelem pokrywa on mniejsze niż WIG20 i mWIG40 spółki giełdowe. Wartości indeksu obliczane są na podstawie obrotów i cen akcji 80 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 29 XII 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

Indeksy WIG20short i WIG20lev są to indeksy pochodne od indeksu WIG20, obliczane od 4 V 2009 r. według metodologii WIG20. Początkowy poziom indeksów wyniósł 2655 punktów i był równy wartości zamknięcia indeksu WIG20 w dniu 31 XII 2005 r.

NCIndex jest indeksem dochodowym, obliczanym na podstawie portfela wszystkich spółek notowanych na rynku NewConnect. Początkowy poziom indeksu z dnia 30 VIII 2007 r. wyniósł 100 punktów. W 2013 r. zmieniono wartość bazową indeksu na 1000 punktów.

Zakłady ubezpieczeń

1. Działalność ubezpieczeniowa jest prowadzona przez zakłady ubezpieczeń zorganizowane w formie spółek akcyjnych lub towarzystw ubezpieczeń wzajemnych na podstawie zezwolenia organu nadzoru na przyjmowanie do ochrony ustawowo zdefiniowanych rodzajów ryzyka skutków zdarzeń losowych. Przez **bezpośrednią działalność ubezpieczeniową** rozumie się wykonywanie czynności związanych z oferowaniem i udzielaniem ochrony w zamian za składkę wnoszoną przez podmioty ubezpieczające się. Ubezpieczenia gospodarcze dzielą się na **ubezpieczenia na życie** (dział I) oraz **pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe** (dział II). Zakłady ubezpieczeń prowadzą również **ubezpieczenia pośrednie**

dividends and pre-emptive rights are taken into account in its calculation. The initial level of the index on 16 IV 1991 was 1000 points.

The Warsaw Stock Exchange Index of Domestic Companies WIG Poland — since 2003 — is calculated according to the WIG index methodology, on the basis of the shares portfolio of domestic companies.

The Warsaw Stock Exchange Index WIG20 is a price index of the largest companies quoted on the Stock Exchange. It is calculated on the basis of stock exchange turnover and the prices of shares in the 20 leading companies. The initial level of the index on 16 IV 1994 was 1000 points.

The Warsaw Stock Exchange Index WIG30 is a price index, it is calculated on the basis on the value of portfolio of 30 major and most liquid companies on the Warsaw Stock Exchange main market. The base value of WIG30 index was set at 28 XII 2012 at the level of 2583 points.

The Warsaw Stock Exchange Index mWIG40 is a price index, replacing the Warsaw Stock Exchange Index MIDWIG (existing until 2006), which covers medium-sized companies in terms of the stock exchange value and turnover. It is calculated on the basis of the turnover value and the prices of shares of 40 companies. The initial level of the index on 31 XII 1997 was 1000 points.

The Warsaw Stock Exchange Index sWIG80 is a price index, replacing Warsaw Stock Exchange Index WIRR (existing until 2006). It covers with its portfolio the companies quoted on the stock exchange, smaller than WIG20 and mWIG40. It is calculated on the basis of the turnover value and the prices of shares of 80 companies. The initial level of the index on 29 XII 1994 was 1000 points.

WIG20short and WIG20lev indices are indices based on the WIG20 index values, calculated since 4 V 2009 according to the methodology of WIG20. The initial level of indices was 2655 points and equalled the WIG20 closing value on 31 XII 2005.

The NCIndex is a total-return index, calculated on the basis of the shares of portfolio of all companies quoted on the NewConnect market. The initial level of the index on 30 VIII 2007 was 100 points. In 2013 the first value of index was changed for 1000 points.

Insurance companies

1. Insurance activity is conducted by insurance companies organised in the form of joint stock companies or mutual insurance associations on the basis of a permit granted by a supervisory body to cover legally defined types of risk related to the consequences of fortuitous events. **Direct insurance activity** is understood as performing activities connected with offering and providing the cover in lieu of premiums contributed by the insured entities. Business insurance is divided into **life insurance** (division I) and **non-life insurance** (division II).

polegające na przekazaniu do innego zakładu ubezpieczeń części ryzyka wraz z częścią składki (**reasekuracja bierna**) lub przyjęciu tego ryzyka wraz z częścią składki (**reasekuracja czynna**).

2. Zakłady ubezpieczeniowe są zobowiązane do tworzenia **rezerw techniczno-ubezpieczeniowych**, przeznaczonych na realizację ich zobowiązań finansowych wobec ubezpieczających się podmiotów.

3. Zawarcie ubezpieczenia następuje na podstawie umowy cywilnoprawnej. Umowa ma charakter dobrowolny, jednakże obowiązkową ochroną ubezpieczeniową objęto niektóre rodzaje ryzyka, z uwagi na powszechny charakter ich występowania i skutki społeczne. Do takich ubezpieczeń należą m.in. ubezpieczenia: odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów; odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego; budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych.

Otwarte fundusze emerytalne

1. **Otwarte fundusze emerytalne (OFE)** zostały powołane ustawą z dnia 28 VIII 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 870, z późniejszymi zmianami); ich działalność reguluje także ustawa z dnia 6 XII 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. 1717). OFE rozpoczęły działalność w dniu 1 III 1999 r.

Otwarte fundusze emerytalne mają osobowość prawną, a czas ich trwania jest nieograniczony. Przedmiotem ich działalności jest gromadzenie i lokowanie środków pieniężnych za przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego. Zgodnie z ustawą z dnia 6 XII 2013 r. oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 X 2014 r. (Dz. U. poz. 1418) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) zaprzestaje przekazywania składek do OFE na 10 lat przed osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku emerytalnego. Od tego momentu OFE przekazuje stopniowo środki zgromadzone przez ubezpieczonego do ZUS.

Każdy otwarty fundusz emerytalny jest zarządzany i reprezentowany w stosunkach z osobami trzecimi przez **powszechne towarzystwo emerytalne (PTE)**, zorganizowane w formie spółki akcyjnej. Towarzystwo tworzy fundusz i zarządza nim odpłatnie.

2. Zgodnie z regulacją ustawową z 1997 r. osoby urodzone między 1 I 1949 r. a 31 XII 1968 r. (które wybrały repartycyjno-kapitałowy system emerytalny) i obywatelom, osoby urodzone od 1 I 1969 r. oszczędzają na emeryturę w dwóch filarach. Filar I tworzy składka gromadzona na indywidualnym koncie w ZUS. Filar II powstaje z części składki na ubezpieczenie emerytalne (wynoszącej do 30 IV 2011 r. — 7,3%, od 1 V 2011 r. do 31 XII 2012 r. — 2,3%, od 1 I 2013 r. do 31 XII 2013 r. — 2,8%, a od 1 I 2014 r. do 31 I 2014 r. — 3,1% podstawy wymiaru składki), która jest przekazywana z ZUS do OFE.

Insurance companies offer also **indirect insurance** consisting in transferring to another insurance company part of risk together with part of the premium (**outward reinsurance**), or in accepting this risk with a part of the premium (**inward reinsurance**).

2. Insurance companies are obliged to build **technical-insurance reserves**, allocated to meet the financial obligations against the insured.

3. Insurance is taken up on the basis of a civil law agreement. The agreement is voluntary. However, certain types of risk have been covered by compulsory insurance, due to their common occurrence and social effects. Such insurance include: third-party liability insurance of owners of motor vehicles; third-party liability insurance of farmers; insurance of farm buildings.

Open pension funds

1. **The open pension funds (OFE)** were established by the Law on the Organisation and Operation of Pension Funds dated 28 VIII 1997 (uniform text Journal of Laws 2017 item 870, with later amendments); their activity is regulated by the Law dated 6 XII 2013 amending other acts in connection with the determination of rules of pension payments from the funds collected in open pension funds (Journal of Laws item 1717). The activity of OFE was started on 1 III 1999.

Open pension funds have legal personality and their period of operation is unlimited. The scope of their activity is accumulating and investing monetary funds for disbursement to fund members upon reaching retirement age. According to the Law dated 6 XII 2013 and the decree of the Council of Ministers dated 1 X 2014 (Journal of Laws item 1418) the Social Insurance Institution (ZUS) ceases to transfer contributions to OFE 10 years before the insured reaches retirement age. From this moment OFE gradually transfer contribution collected by the insured to the ZUS.

Each open pension fund is managed and represented in relation to third parties by **general pension societies (PTE)**, operating as a joint stock company. Each PTE establishes a fund and manages it on a non-gratuitous basis.

2. According to the regulation of 1997, persons born between 1 I 1949 and 31 XII 1968 (who selected capital and repartition pension system) and, obligatorily, persons born since 1 I 1969 save for their pension in two pillars. Pillar I consists of the contribution collected in the individual account in the ZUS. Pillar II results from a part of the pension contribution (amounting until 30 IV 2011 — to 7,3%, from 1 V 2011 to 31 XII 2012 — to 2,3% from 1 I 2013 to 31 XII 2013 — to 2,8% and from 1 I 2014 to 31 I 2014 — 3,1% of the contribution assessment base), which is transferred from the ZUS to the OFE.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 XII 2013 r. obowiązującą od 1 II 2014 r. członkom OFE (w tym nowym), ZUS na podstawie oświadczenia woli przekazuje 2,92% składki do OFE, natomiast pozostała jej część (tj. 4,38%) jest zapisywana na subkoncie w ZUS. Dla pozostałych osób, które nie złożyły oświadczenia woli, całość składki (7,30%) jest zapisywana na subkoncie w ZUS.

3. Składka przekazywana z ZUS do OFE jest przekształcana w **jednostki rozrachunkowe** danego funduszu i księgowana na indywidualnych rachunkach ubezpieczonych. Przyrost wartości zgromadzonych środków (składek) następuje w wyniku zwiększenia liczby jednostek (poprzez wpłaty kolejnych składek) oraz wzrostu wartości jednostki w efekcie prowadzonej przez fundusz polityki inwestycyjnej. Wartość jednostki, liczona jako stosunek aktywów netto funduszu (aktywów ogółem pomniejszonych o zobowiązania ogółem) i liczby wyemitowanych jednostek, stanowi bazę do wyliczenia **stopy zwrotu** każdego funduszu i **średniej ważonej stopy zwrotu** wszystkich funduszy łącznie.

Fundusz lokuje swoje aktywa dążąc do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat.

Limity inwestycyjne określają politykę inwestycyjną otwartych funduszy emerytalnych i kategorie lokat, w które mogą inwestować.

According to the legal regulation dated 6 XII 2013 in force since 1 II 2014 the members of OFE (including new), the ZUS on the basis of a declaration of intent transmits 2,92% contribution to pension funds, while the remaining part (i.e. 4,38%) is recorded on the sub-accounts in the ZUS. For other persons, who have not submitted their declaration of intent, the entire contribution (7,30%) is recorded on the sub-accounts in the ZUS.

3. Contributions transferred from the ZUS to the OFE are converted into **clearance units** of the given fund and booked into the individual accounts of the insured. The increase in the value of accumulated funds (contributions) occurs as a result of increasing the number of clearance units (through the payment of subsequent contributions) as well as the growth in the value of a single clearance unit resulting from the investment policy conducted by the selected OFE. The value of a clearance unit, calculated as the relation of an OFE's net assets (total assets less total liabilities) and the number of issued clearance units, is the basis for calculating the **return rate** of each OFE and the combined **weighted average return rate** of all OFE's.

OFE's invest their assets seeking to maximise the security and profitability on funds invested.

Investment limits determine the investment policy of open pension funds as well as the types of investments.

Pieniądz i banki

Money and banks

Uwaga do tablic 1—5

Aktywa w tabl. 1, 2 i 5 prezentowane są bez pomniejszania należności o utworzone rezerwy, umorzenia i odpisy aktualizacyjne (wyjątek stanowią papiery wartościowe, które wykazano w wartości bilansowej), natomiast w tabl. 3 i 4 — w ujęciu netto.

Note to tables 1—5

Assets in tables 1, 2 and 5 are presented with no deduction of established provisions, accumulated depreciation or valuation allowances (with the exception of securities, which are presented at balance sheet value), in tables 3 and 4 — in net terms.

TABLE 1 (500). **BILANS SKONSOLIDOWANY MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF MONETARY FINANCIAL INSTITUTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
AKTYWA ASSETS							
O G Ó Ł E M	1345107	1861631	2098331	2059942	100,0	100,0	TOTAL
Aktywa zagraniczne	331431	451322	572727	483804	24,6	23,5	External assets
Kredyty i inne należności od podmiotów krajowych i sektor instytucji rządowych i samorządowych	782983	1075599	1128013	1168175	58,2	56,7	Loans to domestic residents
pozostałe sektory krajowe	58331	80714	83388	85723	4,3	4,2	general government
Dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmioty krajowe i samorządowych	724652	994885	1044626	1082452	53,9	52,5	other domestic residents
sektor instytucji rządowych i samorządowych	156234	240562	307606	314718	11,6	15,3	Holdings of debt securities issued by domestic residents
pozostałe sektory krajowe	151013	212104	278224	286280	11,2	13,9	general government
Akcje i pozostałe udziały kapitałowe wyemitowane przez podmioty krajowe — pozostałe sektory krajowe	5221	28459	29382	28437	0,4	1,4	other domestic residents
Aktywa trwałe	5518	12637	12783	14294	0,4	0,7	Holdings of shares and other equity issued by domestic residents — other domestic residents
Pozostałe aktywa	41225	51475	52610	53221	3,1	2,6	Fixed assets
	27717	30036	24591	25731	2,1	1,3	Remaining assets
PASYWA LIABILITIES							
O G Ó Ł E M	1345107	1861631	2098331	2059942	100,0	100,0	TOTAL
Pasywa zagraniczne	241102	264219	338519	251276	17,9	12,2	External liabilities
Depozyty i inne zobowiązania wobec instytucji rządowych szczebla centralnego	44847	36964	55778	49176	3,3	2,4	Deposits of central government
Depozyty i inne zobowiązania wobec pozostałych sektorów krajowych	697462	1024812	1113238	1160623	51,9	56,3	Deposits of other domestic residents
bieżące	356485	542409	640903	721888	26,5	35,0	overnight
terminowe ^b	334539	475136	466097	432256	24,9	21,0	term ^b
operacje z przyrzeczeniem odkupu	6438	7267	6239	6478	0,5	0,3	repurchase agreements
Pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków)	92707	149716	174401	184486	6,9	9,0	Currency in circulation (excluding bank vault cash)
Emisja dłużnych papierów wartościowych	24702	47825	59003	78207	1,8	3,8	Debt securities issued
Kapitał i rezerwy	203416	293725	311013	279417	15,1	13,6	Capital and reserves
Pozostałe pasywa	43834	44063	45788	55180	3,3	2,7	Remaining liabilities
Saldo operacji wzajemnych monetarnych instytucji finansowych	-3467	307	591	1578	x	0,1	Excess of inter-monetary financial institutions liabilities

a Łącznie z jednostkami uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego (503 mln zł) nieuwzględnionymi w dalszym podziale. b Do 2015 r. — terminowe oraz z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Including money market fund units (503 mln zł) not included in further division. b Until 2015 — term and redeemable at notice up to 3 months.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 2 (501). **BILANS NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**

Stan w dniu 31 XII

BALANCE SHEET OF THE NATIONAL BANK OF POLAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
AKTYWA ASSETS					
OGÓŁEM	285497	381430	503011	416637	TOTAL
Aktywa zagraniczne	282192	378446	500255	414039	External assets
Kredyty i inne należności od podmiotów krajowych	754	201	154	143	Loans to domestic residents
pozostałe monetarne instytucje finansowe	729	181	—	—	other monetary financial institutions
pozostałe sektory krajowe	25,5	20,6	154	143	other domestic residents
Dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmioty krajowe — pozostałe monetarne instytucje finansowe	—	—	—	—	Holdings of debt securities issued by domestic residents — other monetary financial institutions
Akcje i pozostałe udziały kapitałowe wyemitowane przez podmioty krajowe — pozostałe sektory krajowe	53,8	129	129	129	Holdings of shares and other equity issued by domestic residents — other domestic residents
Aktywa trwałe	2151	2129	2181	2176	Fixed assets
Pozostałe aktywa	346	525	293	149	Remaining assets
PASYWA LIABILITIES					
OGÓŁEM	285497	381430	503011	416637	TOTAL
Pasywa zagraniczne	25303	29325	110342	58057	External liabilities
Depozyty podmiotów krajowych	51473	65180	64308	60417	Deposits of domestic residents
pozostałe monetarne instytucje finansowe	37596	50295	36756	38011	other monetary financial institutions
instytucje rządowe szczebla centralnego	12167	13100	26292	18139	central government
pozostałe sektory krajowe	1710	1785	1261	4267	other domestic residents
Pieniądz gotówkowy w obiegu (z kasami banków)	102663	162952	187295	198429	Currency in circulation (including bank vault cash)
Emisja dłużnych papierów wartościowych	74640	74121	81309	94423	Debt securities issued
Kapitał i rezerwy	30614	48830	57457	4284	Capital and reserves
fundusze podstawowe	1708	2494	2507	.	basic funds
rezerwy	28906	46336	54949	.	reserves
Pozostałe pasywa	804	1023	2300	1026	Remaining liabilities

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.
Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 3 (502). **BILANS BANKÓW KOMERCYJNYCH**

Stan w dniu 31 XII

BALANCE OF COMMERCIAL BANKS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
AKTYWA ASSETS					
OGÓŁEM	1088099	1486771	1585633	1646588	TOTAL
Kasa i operacje z bankami centralnymi	48833	65897	51824	53785	Cash and cash balances with central banks
Kredyty i pożyczki	743349	1018553	1071636	1108276	Loans and advances
w tym sektor instytucji rządowych i samorządowych	52945	74506	77025	78455	of which general government
Dłużne papiery wartościowe	239823	322763	390946	410147	Debt securities
w tym wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	151465	213285	278385	286284	of which issued by general government
Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	9398	11134	11562	14230	Investments in associates, subsidiaries and joint ventures
Inne aktywa finansowe	15909	32326	23013	22235	Other financial assets
Rzeczowe aktywa trwałe	9490	8953	8881	8783	Tangible fixed assets
Pozostałe aktywa	21296	27145	27771	29132	Other assets
PASYWA LIABILITIES					
OGÓŁEM	1088099	1486771	1585633	1646588	TOTAL
Zobowiązania wobec banków centralnych	734	5,6	11,1	12,3	Deposits from central banks
Depozyty	755593	1016004	1100496	1146681	Deposits
w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych	46838	41292	54553	59262	of which general government
Inne zobowiązania finansowe	195775	276480	277828	262917	Other financial liabilities
Kapitał i rezerwy	116701	171670	179892	199751	Equity and provisions
w tym kapitał własny	108732	164498	172615	192148	of which equity
Pozostałe pasywa	19297	22611	27406	37227	Other liabilities

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 4 (503). **BILANS BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH**

Stan w dniu 31 XII

BALANCE OF COOPERATIVE BANKS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
AKTYWA ASSETS					
OGÓŁEM	70434	108197	120708	130205	TOTAL
Kasa i operacje z bankami centralnymi	1511	2117	2262	2386	Cash and cash balances with central banks
Kredyty i pożyczki	56563	82153	87016	92789	Loans and advances
w tym sektor instytucji rządowych i samorządowych	3511	6202	6328	7210	of which general government
Dłużne papiery wartościowe	1631	10855	15343	16823	Debt securities
w tym wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	1034	4031	4392	4868	of which issued by general government
Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	0,1	1,0	—	—	Investments in associates, subsidiaries and joint ventures
Inne aktywa finansowe	8309	9695	12716	14661	Other financial assets
Rzeczowe aktywa trwałe	1978	2394	2369	2359	Tangible fixed assets
Pozostałe aktywa	443	982	1002	1187	Other assets

TABL. 4 (503). **BILANS BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

BALANCE OF COOPERATIVE BANKS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
PASYWA LIABILITIES					
OGÓŁEM	70434	108197	120708	130205	TOTAL
Zobowiązania wobec banków centralnych	0,0	2,1	0,1	0,0	Deposits from central banks
Depozyty	60700	94088	106013	115218	Deposits
w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych	6130	7108	8968	9728	of which general government
Inne zobowiązania finansowe	1220	1749	1645	1553	Other financial liabilities
Kapitał i rezerwy	7667	11191	11663	12429	Equity and provisions
w tym kapitał własny	7305	10684	11117	11758	of which equity
Pozostałe pasywa	848	1168	1387	1005	Other liabilities

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 5 (504). **BILANS SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH^a**

Stan w dniu 31 XII

BALANCE OF COOPERATIVE SAVINGS AND CREDIT UNIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
AKTYWA ASSETS					
OGÓŁEM	14014,4	12320,1	11252,7	10337,5	TOTAL
Aktywa trwałe	1079,0	7659,4	6725,0	6482,4	Fixed assets
w tym:					of which:
rzeczowe aktywa trwałe	166,9	98,5	88,7	76,3	tangible fixed assets
należności długoterminowe	25,9	5168,0	5148,7	5046,6	long-term dues
inwestycje długoterminowe	821,5	2232,0	1341,4	1231,2	long-term investments
Aktywa obrotowe	12935,4	4660,7	4527,8	3855,1	Current assets
w tym:					of which:
należności krótkoterminowe	10082,5	2066,3	1735,3	1608,0	short-term dues
inwestycje krótkoterminowe	2843,1	2556,4	2758,5	2224,0	short-term investments
PASYWA LIABILITIES					
OGÓŁEM	14014,4	12320,1	11252,7	10337,5	TOTAL
Kapitał (fundusz) własny	418,6	140,8	108,2	351,5	Share equity
Rezerwy na zobowiązania	81,8	97,7	59,2	44,9	Provisions for liabilities
Zobowiązania długoterminowe	75,8	679,5	756,7	757,7	Long-term liabilities
Zobowiązania krótkoterminowe	13437,2	11396,0	10325,1	9179,5	Short-term liabilities
Pozostałe pasywa	1,0	6,0	3,6	4,0	Other liabilities

a Od 2015 r. dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmiany w sprawozdawczości.

Źródło: dane Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.

a Since 2015 data are not fully comparable with those for previous years due to changes in reporting.

Source: data of the National Association of Cooperative Savings and Credit Unions.

TABL. 6 (505). **PODAŻ PIENIĄDZA M3 I CZYNNIKI JEGO KREACJI**

Stan w dniu 31 XII

M3 MONEY SUPPLY AND COUNTERPARTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
PODAŻ PIENIĄDZA (M3)	783649	1154993	1265662	1324369	100,0	100,0	M3 MONEY SUPPLY
Aktywa zagraniczne netto	90328	187103	234209	232528	11,5	17,6	External assets, net
Należności	775507	1089011	1137243	1175789	99,0	88,8	Claims
Gospodarstwa domowe	479723	632523	665062	676362	61,2	51,1	Households
Pozostałe instytucje finansowe	30789	71084	73106	81348	3,9	6,1	Other financial institutions
Przedsiębiorstwa niefinansowe	221467	326305	342138	360526	28,3	27,2	Non-financial corporations
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	3412	6068	6485	6946	0,4	0,5	Non-profit institutions serving households
Instytucje samorządowe	40116	53030	50452	50606	5,1	3,8	Local government
Fundusze zabezpieczenia społecznego	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	Social security funds
Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	124381	201343	253371	268824	15,9	20,3	Credit to central government, net
Saldo pozostałych pozycji (netto)	-206568	-322464	-359162	-352772	x	x	Other items, net

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 7 (506). **PODAŻ PIENIĄDZA M3**

Stan w dniu 31 XII

M3 MONEY SUPPLY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	783649	1154993	1265662	1324369	100,0	100,0	T O T A L
pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków)	92707	149716	174401	184486	11,8	13,9	currency in circulation (excluding bank vault cash)
depozyty i inne zobowiązania	681951	995543	1081811	1128361	87,0	85,2	deposits and other liabilities
bieżące	356485	542409	640903	721888	45,5	54,5	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	325466	453134	440908	406473	41,5	30,7	term with agreed maturity up to 2 years ^a
pozostałe składniki	8991	9734	9450	11521	1,1	0,9	other components of M3
W tym:							Of which:
Gospodarstwa domowe							Households
Depozyty i inne zobowiązania ...	421194	645989	704918	732434	53,7	55,3	Deposits and other liabilities
bieżące	226736	341115	402001	453227	28,9	34,2	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	194459	304874	302917	279207	24,8	21,1	term with agreed maturity up to 2 years ^a
Pozostałe instytucje finansowe							Other financial institutions
Depozyty i inne zobowiązania ...	36646	50818	49142	53779	4,7	4,1	Deposits and other liabilities
bieżące	13069	20302	25899	31589	1,7	2,4	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	23577	30516	23244	22190	3,0	1,7	term with agreed maturity up to 2 years ^a

a Do 2015 r. — terminowe i zablokowane oraz w przypadku gospodarstw domowych i przedsiębiorstw niefinansowych również z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie.

a Until 2015 — term and blocked and in the case of households and non-financial corporations also redeemable at notice up to 3 months.

TABL. 7 (506). **PODAŻ PIENIĄDZA (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

M3 MONEY SUPPLY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
Przedsiębiorstwa niefinansowe							Non-financial corporations
Depozyty i inne zobowiązania ...	181260	249341	268987	275408	23,1	20,8	Deposits and other liabilities
bieżące	88307	145975	169753	187139	11,3	14,1	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	92953	103365	99234	88269	11,9	6,7	term with agreed maturity up to 2 years ^a
Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych							Non-profit institutions serving households
Depozyty i inne zobowiązania ...	14868	19540	22163	23941	1,9	1,8	Deposits and other liabilities
bieżące	8303	12518	14912	16426	1,1	1,2	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	6566	7022	7251	7515	0,8	0,6	term with agreed maturity up to 2 years ^a
Institucje samorządowe							Local government
Depozyty i inne zobowiązania ...	21595	24501	31141	32790	2,8	2,5	Deposits and other liabilities
bieżące	17156	18868	25255	26744	2,2	2,0	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	4440	5633	5887	6046	0,6	0,5	term with agreed maturity up to 2 years ^a
Fundusze zabezpieczenia społecznego							Social security funds
Depozyty i inne zobowiązania ...	6387	5354	5460	10009	0,8	0,8	Deposits and other liabilities
bieżące	2915	3630	3084	6764	0,4	0,5	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	3472	1724	2375	3245	0,4	0,2	term with agreed maturity up to 2 years ^a

a Notka patrz na str. 618.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a See footnote on page 618.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 8 (507). **BILANS PŁATNICZY POLSKI**

POLAND'S BALANCE OF PAYMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln USD		in mln USD		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-25875	-2659	-2458	602	CURRENT ACCOUNT
Towary (saldo)	-14498	2464	3263	1539	Goods (net)
Eksport fob	156540	191023	196340	228046	Exports fob
Import fob	171038	188559	193077	226507	Imports fob
Usługi (saldo)	4364	12111	15458	20304	Services (net)
Przychody	35402	45098	49713	58738	Credit
Rozchody	31038	32987	34255	38434	Debit
Dochody pierwotne^a (saldo)	-15623	-16284	-19645	-21112	Primary income^a (net)
Przychody	12779	12560	12290	13036	Credit
Rozchody	28402	28844	31935	34148	Debit
Dochody wtórne (saldo)	-118	-950	-1534	-129	Secondary income (net)
Przychody	6836	6443	6093	6889	Credit
Rozchody	6954	7393	7627	7018	Debit

a Łącznie z dochodami majątkowymi i odsetkami.

a Including investment and interest income.

TABLE 8 (507). **BILANS PŁATNICZY POLSKI (dok.)**
 POLAND'S BALANCE OF PAYMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln USD		in mln USD		
RACHUNEK KAPITAŁOWY	8611	11331	4884	6798	CAPITAL ACCOUNT
Przychody	9217	12025	5670	7333	Credit
Rozchody	606	694	786	535	Debit
RACHUNEK FINANSOWY	-31014	753	1401	-1383	FINANCIAL ACCOUNT
Inwestycje bezpośrednie — aktywa	9516	4913	13923	4210	Direct investment — assets
Inwestycje bezpośrednie — pasywa	18395	15065	18321	10673	Direct investment — liabilities
Inwestycje portfelowe — aktywa	-142	11035	-5936	1217	Portfolio investment — assets
Udziałowe papiery wartościowe	649	9997	-6240	107	Equity securities
Dłużne papiery wartościowe	-791	1038	304	1110	Debt securities
Inwestycje portfelowe — pasywa	28921	7859	-2224	6014	Portfolio investment — liabilities
Udziałowe papiery wartościowe	7395	4117	-2639	1487	Equity securities
Dłużne papiery wartościowe	21526	3742	415	4527	Debt securities
Pozostałe inwestycje — aktywa	4112	5153	2777	6408	Other investment — assets
Narodowy Bank Polski (NBP)	-28	1	245	-245	National Bank of Poland (NBP)
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	242	41	243	19	General government
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	1864	67	345	594	Monetary financial institutions (excluding NBP)
Pozostałe sektory ^b	2034	5044	1944	6040	Other sectors ^b
Pozostałe inwestycje — pasywa	12921	-2419	16111	-12454	Other investment — liabilities
Narodowy Bank Polski (NBP)	1709	-50	16732	-11177	National Bank of Poland (NBP)
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	2687	-34	-104	-730	General government
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	5588	-1902	-2130	-2777	Monetary financial institutions (excluding NBP)
Pozostałe sektory ^b	2937	-433	1613	2230	Other sectors ^b
Pochodne instrumenty finansowe	603	-978	184	-1197	Financial derivatives
Oficjalne aktywa rezerwowe	15134	1135	22661	-7788	Official reserve assets
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-13750	-7919	-1025	-8783	NET ERRORS AND OMISSIONS

^b Dotyczy sektorów: gospodarstw domowych, pozostałych instytucji finansowych, przedsiębiorstw niefinansowych i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

^b Concerns sectors: households, other financial institutions, non-financial corporations and non-profit institutions serving households.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 9 (508). **ZADŁUŻENIE ZAGRANICZNE I OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE POLSKI**

Stan w dniu 31 XII

FOREIGN DEBT AND OFFICIAL RESERVE ASSETS OF POLAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zadłużenie zagraniczne brutto w mln USD	319323	331121	340122	382010	Gross foreign debt in mln USD
Oficjalne aktywa rezerwowe:					Official reserve assets:
w milionach USD	93514	94921	114392	113279	in million USD
w relacji do średniomiesięcznych płatności za import towarów i usług ^a					in relation to average monthly payments for imports of goods and services ^a in months
w miesiącach	5,6	5,1	6,0	5,1	

a Na podstawie bilansu płatniczego Polski.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a On the basis of Poland's balance of payments.

S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 10 (509). **NAPŁYW KAPITAŁU Z TYTUŁU ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH W POLSCĘ WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA**

FOREIGN DIRECT INVESTMENT INFLOWS IN POLAND BY ORIGIN COUNTRY OF SHAREHOLDER

KRAJE	2015	2016	2017 ^a	COUNTRIES
	w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	57563,4	61862,8	34688,6	TOTAL
w tym:				of which:
Australia	42,9	-6,9	-16,6	Australia
Austria	3047,5	4397,9	4985,8	Austria
Belgia i Luksemburg	9905,3	11410,8	12177,0	Belgium and Luxembourg
Cypr	4407,1	1724,2	5462,8	Cyprus
Czechy	1520,5	412,4	2739,3	Czech Republic
Dania	629,9	-390,2	7,0	Denmark
Finlandia	-146,3	-157,8	149,8	Finland
Francja	-313,3	6518,9	-3886,8	France
Grecja	10,4	34,7	-39,9	Greece
Hiszpania	3757,8	-803,1	1656,7	Spain
Holandia	13189,6	19009,6	-7232,0	Netherlands
Irlandia	265,5	-2277,9	757,1	Ireland
Japonia	-413,2	384,4	713,4	Japan
Kanada	127,6	-117,4	-22,2	Canada
Korea Południowa	324,7	15,6	676,6	South Korea
Liechtenstein	0,4	140,0	11,9	Liechtenstein
Niemcy	10515,0	14294,6	12840,7	Germany
Norwegia	-29,2	793,7	624,4	Norway
Portugalia	-812,4	313,1	-26,6	Portugal
Rosja	38,3	46,1	279,8	Russia
Słowacja	-930,7	-138,5	377,0	Slovakia
Słowenia	-25,7	-25,9	12,2	Slovenia
Stany Zjednoczone	-3051,5	513,9	1994,5	United States
Szwajcaria	1612,3	3587,7	1417,0	Switzerland
Szwecja	2899,5	52,1	2334,0	Sweden
Turcja	-36,7	130,2	50,8	Turkey
Węgry	498,6	-352,0	3806,4	Hungary
Wielka Brytania	9938,5	3614,6	-47,4	United Kingdom
Włochy	456,1	-1848,1	-8370,6	Italy

a Dane nieostateczne.

U w a g a. Znak (-) oznacza wycofanie (odpływ) kapitału z Polski.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Preliminary data.

N o t e. (-) signifies the withdrawal (outflow) of capital from Poland.

S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 11 (510). ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH W POLSCE WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA

Stan w dniu 31 XII

FOREIGN DIRECT INVESTMENT POSITIONS IN POLAND BY ORIGIN COUNTRY OF SHAREHOLDER

As of 31 XII

KRAJE	2015	2016	2017 ^a	COUNTRIES
	w mln zł		in mln zł	
O G Ó Ł E M	725552	788774	830230	T O T A L
w tym:				of which:
Australia	13,4	29,5	18,5	Australia
Austria	26878	32142	35328	Austria
Belgia i Luksemburg	116817	127583	142166	Belgium and Luxembourg
Cypr	26054	26208	29881	Cyprus
Czechy	3005	2922	5240	Czech Republic
Dania	13909	13841	13879	Denmark
Finlandia	6239	6010	5848	Finland
Francja	76621	80409	74838	France
Grecja	179	196	150	Greece
Hiszpania	44244	45428	50263	Spain
Holandia	134827	153746	159588	Netherlands
Irlandia	8356	5559	6345	Ireland
Japonia	3008	3152	3089	Japan
Kanada	1198	1081	1108	Canada
Korea Południowa	3501	2942	3951	South Korea
Liechtenstein	201	315	282	Liechtenstein
Niemcy	109861	132009	145807	Germany
Norwegia	3003	3955	5585	Norway
Portugalia	4645	4545	6471	Portugal
Rosja	1573	1351	1547	Russia
Słowacja	624	704	1027	Slovakia
Słowenia	269	279	282	Slovenia
Stany Zjednoczone	18781	20066	19946	United States
Szwajcaria	20672	21190	24703	Switzerland
Szwecja	16652	15833	17620	Sweden
Turcja	204	343	391	Turkey
Węgry	2206	1890	5516	Hungary
Wielka Brytania	38003	41801	39836	United Kingdom
Włochy	36125	32885	21840	Italy

a Dane nieostateczne.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Preliminary data.

S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 12 (511). ŚREDNIE KURSY NIEKTÓRYCH WALUT W NARODOWYM BANKU POLSKIM^aAVERAGE EXCHANGE RATES OF SOME CURRENCY IN THE NATIONAL BANK OF POLAND^a

LATA YEARS	I—XII	Miesiące Months											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w zł in zł											
100 DOLARÓW AMERYKAŃSKICH 100 UNITED STATES DOLLARS													
2010	301,57	285,18	293,85	286,72	287,99	321,37	335,71	319,50	308,94	303,18	284,82	289,13	301,97
2015	377,01	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85	375,13	378,07	395,71	394,17
2016	394,31	403,97	395,65	386,44	379,85	389,91	392,00	397,07	383,54	385,67	390,75	406,00	420,49
2017	377,77	411,66	404,87	401,84	395,62	380,70	375,04	368,05	361,27	357,99	363,03	360,31	354,82
100 EURO 100 EUROS													
2010	399,46	407,20	401,55	389,19	387,04	405,21	410,25	408,18	398,72	395,58	395,62	395,31	399,59
2015	418,39	427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36	421,69	424,60	425,03	429,05
2016	436,25	439,35	439,60	429,34	430,68	440,76	440,19	439,66	430,03	432,50	430,86	438,39	443,71
2017	425,76	437,06	430,97	429,21	423,85	420,40	420,83	423,61	426,65	427,02	426,68	422,93	420,16
100 FUNTÓW SZTERLINGÓW 100 POUNDS STERLING													
2010	465,75	461,35	458,23	431,60	441,72	471,67	495,33	488,66	483,59	471,66	451,51	461,62	471,58
2015	576,37	557,58	563,30	571,14	557,07	565,54	577,40	587,09	587,47	576,26	579,93	601,44	591,19
2016	534,31	583,77	566,72	549,54	543,04	566,50	558,02	522,75	503,04	507,83	483,13	504,19	524,50
2017	486,01	507,52	505,49	495,56	499,45	491,89	479,72	477,97	468,54	476,19	478,87	476,07	476,28
100 FRANKÓW SZWAJCARSKICH 100 SWISS FRANCS													
2010	289,51	275,73	273,71	268,85	269,97	285,04	297,78	303,08	297,25	301,96	293,58	294,32	311,55
2015	392,00	392,73	392,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29	386,05	390,37	392,36	396,23
2016	400,21	401,76	398,95	393,11	393,89	398,74	403,74	404,65	395,49	395,86	396,15	407,49	412,56
2017	383,49	407,92	404,24	400,88	395,34	385,80	387,08	382,91	374,71	372,20	369,68	363,28	359,38
100 RUBLI 100 ROUBLES													
2010	9,93	9,55	9,74	9,70	9,87	10,57	10,76	10,43	10,17	9,84	9,38	9,33	9,79
2015	6,22	5,75	5,72	6,35	7,09	7,20	6,79	6,59	5,76	5,62	6,00	6,08	5,64
2016	5,91	5,27	5,13	5,51	5,71	5,93	6,00	6,16	5,91	5,98	6,24	6,32	6,78
2017	6,48	6,87	6,93	6,93	7,01	6,66	6,48	6,16	6,06	6,21	6,29	6,11	6,06

a Kursy urzędowe.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Official rates.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 13 (512). STOPY PROCENTOWE NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

Stan w końcu roku

INTEREST RATES OF THE NATIONAL BANK OF POLAND

As of the end of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w % in %				
Stopa redyskonta weksli	3,75	1,75	1,75	1,75	Rediscount rate
Stopa lombardowa	5,00	2,50	2,50	2,50	Lombard rate
Stopa referencyjna ^a	3,50	1,50	1,50	1,50	Reference rate ^a
Stopa depozytowa	2,00	0,50	0,50	0,50	Deposit rate

a Minimalna rentowność 7-dniowych bonów pieniężnych w operacjach otwartego rynku.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Minimum yield of 7-day money market bills in open market operations.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABLE 14 (513). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW KOMERCYJNYCH**
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF COMMERCIAL BANKS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	105386	131499	145788	141820	Revenues from operating activity
w tym:					of which:
z działalności bankowej	85817	76032	76885	82537	from banking activity
w tym: odsetki	52875	48376	49507	53427	of which: interest
opłaty i prowizje	16255	15805	15274	16732	fee and commission
przychody z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych oraz różnic kursowych	15701	10497	10804	11212	revenues from financial assets and liabilities and exchange rate differences
rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	17703	31031	29835	29217	dissolution of provisions and revaluation
Koszty działalności operacyjnej	92065	116400	128527	124316	Costs of operating activity
w tym:					of which:
koszty działalności bankowej	36498	24500	22112	25327	costs of banking activity
odsetki	24718	16308	14857	14519	interest
opłaty i prowizje	3479	3532	3715	4038	fee and commission
koszty z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych oraz różnic kursowych	8301	4660	3540	6770	costs of financial assets and liabilities and exchange rate differences
koszty działania banku	22970	27421	28603	29916	administrative expenses
zwiększenie rezerw i aktualizacja wartości	28697	38474	38374	38058	increase of provisions and revaluation
Wynik finansowy działalności operacyjnej	13321	15099	17261	17504	Financial result from operating activity
Wynik operacji nadzwyczajnych	—	—	—	—	Result from extraordinary items
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności ^a	8,0	—	#	#	Share of the profit or loss of associates and joint ventures accounted for using the equity method ^a
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	0,8	49	#	#	Profit or loss from non-current assets and disposal groups classified as held for sale not qualifying as discontinued operations
Wynik finansowy brutto z działalności kontynuowanej	13330	15148	17484	17513	Gross financial result from continuing operations
zysk brutto	14727	15739	17700	18526	gross profit
strata brutto	1396	590	217	1013	gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	2592	2805	3965	4475	Tax expense related to profit or loss from continuing operations
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	-2,9	—	#	#	Other compulsory decrease of profit (increase of loss)
Wynik (zysk lub strata) netto z działalności zaniechanej	0,0	0,0	#	#	Profit or loss after tax from discontinued operations
Wynik finansowy netto	10741	12343	13297	13038	Net financial result
zysk netto	11991	12854	13790	13893	net profit
strata netto	1250	511	493	854	net loss

^a W latach 2010 i 2015 wykazywany przez banki, które nie stosowały Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w latach 2016 i 2017 — może być wykazywany przez wszystkie banki.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

^a In 2010 and 2015 concerns banks not applying International Financial Reporting Standards (IFRS), in 2016 and 2017 — might concerns all banks.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABLE 15 (514). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH^a**
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF COOPERATIVE BANKS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	5863,3	6111,7	6227,8	6887,9	Revenues from operating activity
w tym:					of which:
z działalności bankowej	5433,2	5439,9	5504,1	5839,2	from banking activity
w tym: odsetki	4320,4	4236,9	4270,0	4613,7	of which: interest
opłaty i prowizje	1066,2	1125,8	1144,3	1160,6	fee and commission
przychody z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych oraz różnic kursowych	28,0	68,7	81,9	63,7	revenues from financial assets and liabilities and exchange rate differences
rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	323,5	502,1	503,6	784,8	dissolution of provisions and revaluation
Koszty działalności operacyjnej	4922,4	5502,7	5474,2	6001,4	Costs of operating activity
w tym:					of which:
koszty działalności bankowej	1681,2	1201,3	1136,4	1161,6	costs of banking activity
odsetki	1604,0	1086,1	1014,4	1025,6	interest
opłaty i prowizje	76,2	109,1	118,3	125,4	fee and commission
koszty z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych oraz różnic kursowych	1,1	6,1	3,7	10,6	costs of financial assets and liabilities and exchange rate differences
koszty działania banku	2441,4	3097,7	2955,3	2996,3	administrative expenses
zwiększenie rezerw i aktualizacja wartości	549,1	906,9	1095,1	1543,1	increase of provisions and revaluation
Wynik finansowy działalności operacyjnej	940,9	609,0	753,6	886,5	Financial result from operating activity
Wynik operacji nadzwyczajnych	0,1	0,0	#	#	Result from extraordinary items
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	—	—	—	—	Share of the profit or loss of associates and joint ventures accounted for using the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	2,1	0,5	#	#	Profit or loss from non-current assets and disposal groups classified as held for sale not qualifying as discontinued operations
Wynik finansowy brutto z działalności kontynuowanej	943,1	609,5	752,2	885,5	Gross financial result from continuing operations
zysk brutto	#	700,8	862,5	964,9	gross profit
strata brutto	#	91,3	110,4	79,4	gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	207,5	164,5	208,4	252,9	Tax expense related to profit or loss from continuing operations
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,0	—	—	—	Other compulsory decrease of profit (increase of loss)
Wynik (zysk lub strata) netto z działalności zaniechanej	—	—	—	—	Profit or loss after tax from discontinued operations
Wynik finansowy netto	735,6	445,0	543,7	632,6	Net financial result
zysk netto	#	537,7	643,3	715,3	net profit
strata netto	#	92,6	99,6	82,8	net loss

a Dotyczy banków zrzeszonych w bankach zrzeszających oraz działających samodzielnie.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Concerns banks affiliated to affiliating banks and operating individually.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 16 (515). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH^a**REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF COOPERATIVE SAVINGS AND CREDIT UNIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	2380,2	2526,7	1718,1	1889,6	Revenues from total activity
w tym przychody z działalności podstawowej	1966,2	1255,0	1118,4	852,5	of which revenues from basic activities
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	2266,6	2635,5	1820,1	1842,7	Costs of obtaining revenues from total activity
w tym koszty działalności operacyjnej	1642,3	1141,6	984,5	630,1	of which costs of operating activity
Wynik finansowy działalności gospodarczej	113,6	-108,7	-102,0	46,9	Financial result on economic activity
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0	0,0	Balance of extraordinary profits and losses
Wynik finansowy brutto	113,6	-108,7	-102,0	46,9	Gross financial result
zysk brutto	251,9	67,5	60,0	75,7	gross profit
strata brutto	138,3	176,2	162,0	28,8	gross loss
Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego brutto ^b	28,0	55,5	37,7	6,0	Obligatory encumbrances on gross financial result ^b
Wynik finansowy netto	85,6	-164,3	-139,7	40,9	Net financial result
zysk netto	219,9	13,8	50,3	70,4	net profit
strata netto	134,3	178,1	190,0	29,5	net loss

a Dane dotyczą: w 2010 r. — 59 badanych kas, w 2015 r. — 48 kas, w 2016 r. — 40 kas, w 2017 r. — 34 kas; dane od 2015 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmiany w sprawozdawczości. b W 2010 r. obejmują tylko podatek dochodowy.

Źródło: dane Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.

a Data concern: in 2010 — 59 surveyed unions, in 2015 — 48 unions, in 2016 — 40 unions, in 2017 — 34 unions; data since 2015 are not fully comparable with those for previous years due to changes in reporting. b In 2010 include only income tax.

S o u r c e: data of the National Association of Cooperative Savings and Credit Unions.

TABL. 17 (516). **KAPITAŁ (fundusz) PODSTAWOWY BANKÓW^a**

Stan w dniu 31 XII

ISSUED CAPITAL OF BANKS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	22967,0	29037,0	33015,9	40151,0	100,0	100,0	T O T A L
W tym zagraniczny ^b	14475,1	13599,6	13386,2	12906,2	63,0	32,1	Of which foreign ^b
w tym:							of which:
Francja	2338,7	1321,3	1296,3	1346,3	10,2	3,4	France
Niemcy	2154,1	3216,7	3279,3	3316,4	9,4	8,3	Germany
Stany Zjednoczone	944,1	944,1	#	#	4,1	#	United States
Włochy	1110,4	610,5	610,5	#	4,8	#	Italy

a Dotyczy banków komercyjnych i banków spółdzielczych zrzeszonych w bankach zrzeszających oraz działających samodzielnie; bez Narodowego Banku Polskiego. b Łącznie z kapitałem rozproszonym (poniżej 5%) przypisanym do kraju dominującego.

Źródło: w zakresie kapitału zagranicznego banków według krajów pochodzenia — dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a Concerns commercial banks as well as cooperative banks affiliated to affiliating banks and operating individually; data exclude the National Bank of Poland. b Including distributed capital (below 5%) assigned to prevailing country.

S o u r c e: in regard to foreign fund of banks by countries of origin — data of the Polish Financial Supervision Authority.

Rynek giełdowy

The stock market

TABLE 18 (517). **OBROTY NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
TURNOVER VALUE ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
RYNEK KASOWY CASH MARKET					
Akcje i prawa do akcji	234288	225287	202293	260978	Shares and rights to shares
akcje	233929	224686	202116	260757	shares
prawa do akcji	359	601	177	221	rights to shares
Prawa poboru	266	2,6	117	6,3	Pre-emptive rights
Certyfikaty inwestycyjne	107	82,9	67,7	86,2	Investment certificates
Produkty strukturyzowane	286	722	892	950	Structured products
ETF-y	85,1 ^a	275	187	200	Exchange Traded Funds
Warranty	—	0,5	—	—	Warrants
RYNEK TERMINOWY DERIVATIVES MARKET					
Kontrakty terminowe	340648	216746	188439	230203	Futures contracts
Opcje	209	122	90,1	98,7	Options
Jednostki indeksowe	8,9	—	—	—	Index participation units

a Od 22 IX.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a Since 22 IX.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABLE 19 (518). **AKCJE I PRAWA DO AKCJI NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
SHARES AND RIGHTS TO SHARES ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW
STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Liczba sesji (w ciągu roku)	253	251	251	250	Number of sessions (during the year)
Liczba notowanych spółek (stan w końcu roku)	400	487	487	482	Number of companies listed (end of the year)
w tym nowe spółki	34	30	19	15	of which new companies
spółki krajowe	373	433	434	432	domestic companies
w tym nowe spółki	29	26	19	13	of which new companies
spółki zagraniczne	27	54	53	50	foreign companies
w tym nowe spółki	5	4	—	2	of which new companies
Giełdowa kapitalizacja spółek (stan w końcu roku) w mln zł	796482	1082863	1115719	1379858	Market capitalisation (end of the year) in mln zł
spółki krajowe	542646	516785	557124	670976	domestic companies
spółki zagraniczne	253836	566077	558596	708882	foreign companies
Wartość obrotów w mln zł	234288	225287	202293	260978	Value of turnover in mln zł
sesyjne ^a	206857	203464	189451	236437	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	27431	21823	12842	24542	negotiated deals session ^b

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych oraz kursu jednolitego dwukrotnego, b — pakietowych.

a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading and single price two auctions system, b — block trades.

TABL. 19 (518). **AKCJE I PRAWA DO AKCJI NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (dok.)**
 SHARES AND RIGHTS TO SHARES ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW
 STOCK EXCHANGE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Liczba zawartych transakcji w tys.	12247,8	16534,1	17578,0	20040,2	Number of concluded transactions in thous.
sesyjne ^a	12243,4	16531,1	17575,4	20038,4	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	4,5	3,1	2,6	1,8	negotiated deals session ^b
Średnie obroty na 1 sesję w mln zł	926	898	806	1044	Average turnover value per session in mln zł
sesyjne ^a	818	811	755	946	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	108	86,9	51,2	98,2	negotiated deals session ^b
Indeksy (stan w końcu roku):					Indices (end of the year):
WIG	47490	46467	51754	63746	WIG
WIG Poland	46737	47412	52584	65184	WIG Poland
WIG20	2744	1859	1948	2461	WIG20
WIG30	2760	2076	2243	2825	WIG30
mWIG40	2805	3567	4216	4847	mWIG40
sWIG80	12220	13211	14260	14596	sWIG80
WIG20short	2510	4229	4005	3189	WIG20short
WIG20lev	1516	502,8	525,0	807,8	WIG20lev

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych oraz kursu jednolitego dwukrotnego, b — pakietowych.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading and single price two auctions system, b — block trades.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 20 (519). **KONTRAKTY TERMINOWE NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
 FUTURES CONTRACTS ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Liczba serii kontraktów (stan w końcu roku)	55	144	166	174	Number of futures contracts series (end of the year)
Wartość obrotów w mln zł	340648	216746	188439	230203	Value of turnover in mln zł
sesyjne ^a	330472	210745	181040	214488	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	10176	6001	7399	15715	negotiated deals session ^b
Liczba otwartych pozycji (stan w końcu roku)	124504	92646	141776	122514	Number of open interest (end of the year)
Wartość otwartych pozycji w mln zł	3304	2086	3349	3220	Open interest value in mln zł
Liczba zawartych transakcji w tys.	3647,2	2800,6	3169,1	3134,0	Number of concluded transactions in thous.
sesyjne ^a	3646,5	2800,2	3168,7	3133,3	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	0,8	0,4	0,4	0,6	negotiated deals session ^b
Średni wolumen obrotu ^c na 1 sesję w tys.	55,4	30,9	30,3	29,3	Average volume per session ^c in thous.
sesyjne ^a	53,8	30,4	29,5	27,9	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	1,6	0,6	0,8	1,4	negotiated deals session ^b

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych, b — pakietowych. c Obliczono jako iloraz liczby kontraktów będących przedmiotem obrotu na sesji oraz liczby sesji.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading, b — block trades. c Calculated as the ratio of the number of contracts which are subject of turnover on session and number of sessions.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABLE 21 (520). **OBROTY NA RYNKU NEWCONNECT GIELDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
 TURNOVER VALUE ON THE NEWCONNECT MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Liczba sesji (w ciągu roku)	253	251	251	250	Number of sessions (during the year)
Liczba notowanych spółek (stan w końcu roku)	185	418	406	408	Number of listed companies (end of the year)
w tym nowe spółki	86	18	16	19	of which newly listed companies
Giełdowa kapitalizacja spółek (stan w końcu roku) w mln zł	5138,0	8416,5	9798,9	9616,8	Market capitalisation (end of the year) in mln zł
Wartość obrotów ^a w mln zł	1855,8	1949,0	1360,6	1468,4	Value of turnover ^a in mln zł
akcje i prawa do akcji	1847,0	1948,6	1360,4	1468,4	shares and rights to shares
prawa poboru	8,8	0,4	0,1	0,0	pre-emptive rights
Liczba transakcji na 1 sesję:					Number of transactions per session:
akcje i prawa do akcji	3470	4381	3418	3403	shares and rights to shares
prawa poboru	20	2,6	1,3	0,0	pre-emptive rights
Średnie obroty na 1 sesję:					Average turnover value per session:
akcje i prawa do akcji w mln zł	7,3	7,8	5,4	5,9	shares and rights to shares in mln zł
prawa poboru w tys. zł	34,8	1,6	0,6	0,0	pre-emptive rights in thous. zł
NCIndex (stan w końcu roku)	634,4	278,4	306,5	278,2	NCIndex (end of the year)

a Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych, kursu jednolitego dwukrotnego oraz transakcji pakietowych.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a Concerns transactions concluded according to continuous trading, single price two auctions system and block trades.

S o u r c e: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABLE 22 (521). **RYNEK SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (Treasury BondSpot Poland)^a**
 TREASURY SECURITIES MARKET (Treasury BondSpot Poland)^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Segment kasowy					Cash segment
Liczba zawartych transakcji	10099	16462	17169	10445	Number of concluded transactions
Wartość obrotów ^b w mln zł	133788	260687	254458	196187	Value of turnover ^b in mln zł
Segment Repo					Repo segment
Liczba zawartych transakcji	1528	3135	1982	3074	Number of concluded transactions
Wartość obrotów ^b w mln zł	184731	338733	158334	338478	Value of turnover ^b in mln zł

a Dotyczy obligacji skarbowych. b Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych; wartość obrotów dla segmentu kasowego jest obliczana jednostronnie, tj. według wartości transakcji, dla segmentu Repo jest sumą wartości transakcji otwierającej i zamykającej.

U w a g a. Ponadto w 2010 r. w segmencie kasowym i Repo notowane były bony skarbowe, dla których wartość obrotów wyniosła 5007 mln zł.

Źródło: dane BondSpot S.A.

a Concerns treasury bonds. b Concerns transactions concluded according to continuous trading system; value of turnover for cash segment is calculated one-sidedly i.e. by the value of the transaction, for Repo segment it is given as the sum of the opening and closing transactions.

N o t e. Moreover, in 2010 in cash and Repo segment treasury bills were quoted, for which value of turnover amounted to 5007 mln zł.

S o u r c e: data of the BondSpot S.A.

TABLE 23 (522). **RYNEK INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH CATALYST^a**
DEBT SECURITIES ON THE CATALYST MARKET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
GIĘDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH WARSAW STOCK EXCHANGE					
Rynek regulowany					Regulated market
Liczba serii	56	170	210	246	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	1427,3	909,0	1455,2	1475,2	Value of turnover in mln zł
sesyjnych ^b	1232,3	883,9	1389,4	1434,4	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	195,0	25,1	65,7	40,8	negotiated deals session ^c
Liczba zawartych transakcji	20511	18548	25271	35457	Number of concluded transactions
sesyjnych ^b	20495	18519	25235	35418	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	16	29	36	39	negotiated deals session ^c
Alternatywny system obrotu					Alternative trading system
Liczba serii	59	403	412	448	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	186,1	1016,3	914,4	854,6	Value of turnover in mln zł
sesyjnych ^b	126,2	807,3	827,8	783,4	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	59,9	209,0	86,6	71,2	negotiated deals session ^c
Liczba zawartych transakcji	3348	47012	43073	45328	Number of concluded transactions
sesyjnych ^b	3320	46886	43004	45268	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	28	126	69	60	negotiated deals session ^c
BONDSPOT BONDSPOT					
Rynek regulowany					Regulated market
Liczba serii	82	125	140	156	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	170,7	58,8	589,2	238,5	Value of turnover in mln zł
sesyjnych ^b	119,5	58,8	12,4	0,5	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	51,2	—	576,9	238,0	negotiated deals session ^c
Liczba zawartych transakcji	156	26	21	8	Number of concluded transactions
sesyjnych ^b	145	26	12	3	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	11	—	9	5	negotiated deals session ^c
Alternatywny system obrotu^d					Alternative trading system^d
Liczba serii	21	242	270	313	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	9,9	537,9	172,0	214,6	Value of turnover in mln zł
sesyjnych ^b	7,9	404,9	122,0	175,4	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	2,0	132,9	50,0	39,2	negotiated deals session ^c
Liczba zawartych transakcji	19	440	384	344	Number of concluded transactions
sesyjnych ^b	16	404	371	341	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	3	36	13	3	negotiated deals session ^c

^a Dotyczy obligacji i listów zastawnych. ^b, ^c Dotyczy transakcji: ^b — zawieranych w systemie notowań ciągłych, ^c — pakietowych. ^d Od 11 I 2010 r.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

^a Concerns bonds and mortgage bonds. ^b, ^c Concerns transactions: ^b — concluded according to continuous trading, ^c — block trades. ^d Since 11 I 2010.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

Zakłady ubezpieczeń
Insurance companies
TABL. 24 (523). **BILANS ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ**

Stan w dniu 31 XII

BALANCE SHEET OF INSURANCE COMPANIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	dział I division I				dział II division II			
	w mln zł				in mln zł			
AKTYWA ASSETS								
OGÓŁEM TOTAL	93966,0	102826,2	103167,8	104675,9	51204,3	77451,5	81972,9	92011,7
w tym: of which:								
Lokaty Investments	50755,6	41777,6	40835,4	40667,0	41516,5	61932,6	63134,2	72156,0
w tym: of which:								
lokaty w jednostkach podporządkowanych investments in subordinated undertakings	1580,2	1710,9	1791,7	1928,7	8563,1	9978,3	11469,1	18607,0
inne lokaty finansowe other financial investments	48773,1	39756,6	38771,0	38475,5	31997,2	51005,2	50809,4	52696,7
w tym: of which:								
udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu shares, participating interests securities	3312,9	7388,5	8454,6	7253,2	3519,2	16413,9	9046,4	9396,2
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu debt securities and other fixed-income securities	32470,5	27485,2	27429,8	28063,7	25630,9	28935,3	37489,7	39409,0
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający Net assets of life insurance where the investment risk is borne by the policyholders	38932,3	55442,6	56990,4	59130,6	x	x	x	x
PASYWA LIABILITIES								
OGÓŁEM TOTAL	93966,0	102826,2	103167,8	104675,9	51204,3	77451,5	81972,9	92011,7
w tym: of which:								
Kapitał własny Capital and reserves	13234,9	12426,6	12219,6	11933,9	17648,8	21649,8	21980,3	24654,6
w tym: of which:								
kapitał (fundusz) podstawowy subscribed capital	2805,5	2912,7	2915,7	2917,7	2956,5	2682,6	3199,7	3308,3
w tym zagraniczny of which foreign	2023,2	1783,1	1878,6	1785,1	2449,8	2214,0	2241,0	2257,5
kapitał (fundusz) zapasowy reserve capital (fund)	7129,7	5528,2	5574,4	5420,2	6183,9	10022,4	10948,6	11530,2

TABL. 24 (523). **BILANS ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

BALANCE SHEET OF INSURANCE COMPANIES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	dział I division I				dział II division II			
	w mln zł				in mln zł			
PASYWA (dok.) LIABILITIES (cont.)								
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe Technical provisions	77198,4	86520,6	87356,5	88843,2	32602,4	50652,8	55288,2	60911,0
w tym: of which:								
rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego provision for unearned premiums and provision for unexpired risk	978,2	1690,5	1423,7	892,1	13058,6	19168,4	22442,1	25151,5
rezerwa ubezpieczeń na życie life insurance provision	35190,7	27235,5	26571,7	26243,0	x	x	x	x
rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia provision for claims outstanding	1387,8	1670,0	1952,4	2195,2	18550,8	30215,3	31602,6	34456,2
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający provision for life insurance policies where the investment risk is borne by the policyholders	38925,3	55420,4	56967,9	59100,2	x	x	x	x

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 25 (524). **TECHNICZNY RACHUNEK UBEZPIECZEŃ**

TECHNICAL INSURANCE ACCOUNT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
DZIAŁ I DIVISION I					
1. Składki składki przypisane brutto udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	30981,8 31420,4 581,6	27232,5 27525,0 498,4	23659,8 23846,3 404,9	24672,4 24561,3 153,6	1. Earned premiums gross written premiums outward reinsurance premiums
zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	-143,1	-98,9	-266,9	-531,1	change in gross provision for unearned premiums and provision for unexpired risk
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-0,1	107,0	-48,5	-266,4	reinsurers' share in change of provision for unearned premiums
2. Przychody z lokat	5234,5	4479,4	4253,3	4792,1	2. Investment income
3. Niezrealizowane zyski z lokat	2561,9	1758,2	2894,0	4082,3	3. Unrealised gains on investments
4. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	340,0	241,3	201,9	189,3	4. Other technical income, net of reinsurance
5. Odszkodowania i świadczenia odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	21976,8 21984,2	19324,3 19212,8	18431,5 18161,3	20444,6 20215,2	5. Claims incurred claims paid, net of reinsurance
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	22585,0	19362,9	18284,8	20354,6	gross claims paid
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	600,8	150,1	123,5	139,4	reinsurers' share in gross claims paid
zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	-7,4	111,5	270,2	229,4	change in provision for claims outstanding, net of reinsurance

TABL. 25 (524). **TECHNICZNY RACHUNEK UBEZPIECZEŃ (dok.)**

TECHNICAL INSURANCE ACCOUNT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
DZIAŁ I (dok.) DIVISION I (cont.)					
6. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	6134,2	9,7	804,0	1787,1	6. Change in other technical provisions, net of reinsurance
7. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	55,4	26,5	22,6	49,4	7. Bonuses and rebates including change in provisions, net of reinsurance
8. Koszty działalności ubezpieczeniowej	5255,3	6248,3	5420,8	5338,8	8. Net operating expenses
9. Koszty działalności lokacyjnej	450,2	1567,0	1440,1	792,6	9. Investments charges
10. Niezrealizowane straty na lokatach	539,0	2835,1	1515,3	1732,9	10. Unrealized losses on investments
11. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	273,0	173,5	173,4	201,4	11. Other technical charges, net of reinsurance
12. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat ...	841,3	682,3	261,4	346,0	12. Net returns on investment including costs, transferred to the profit and loss account
13. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie (1+2+3+4-5-6-7-8-9-10-11-12)	3593,0	2844,7	2939,9	3043,3	13. Balance on technical life insurance account (1+2+3+4-5-6-7-8-9-10-11-12)
DZIAŁ II DIVISION II					
1. Składki	18730,0	21501,6	23947,2	28611,8	1. Earned premiums
składki przypisane brutto	22739,0	27291,9	32101,6	37777,5	gross written premiums
udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	2777,9	4866,9	6380,5	7062,6	outward reinsurance premiums
zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	1515,2	1754,9	2933,8	2742,8	change in gross provision for unearned premiums and provision for unexpired risk
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	284,1	831,5	1159,9	639,7	reinsurers' share in change of provision for unearned premiums
2. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	363,4	400,0	357,1	444,4	2. Net returns on investments including costs, transferred from the profit and loss account
3. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	207,0	446,2	330,2	396,6	3. Other technical income, net of reinsurance
4. Odszkodowania i świadczenia	13578,4	13548,9	15406,0	17812,1	4. Claims incurred
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	12047,4	13208,6	15160,3	15833,4	claims paid, net of reinsurance
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	14168,7	15488,3	18393,2	19485,4	gross claims paid
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	2121,3	2279,7	3232,9	3652,0	reinsurers' share in gross claims paid
zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1531,0	340,3	245,7	1978,7	change in provision for claims outstanding, net of reinsurance
5. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-2,6	-9,0	-4,0	5,9	5. Change in other technical provisions, net of reinsurance
6. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	33,7	84,3	83,6	82,5	6. Bonuses and rebates including change in provisions, net of reinsurance
7. Koszty działalności ubezpieczeniowej	6344,7	7627,4	7947,8	8391,5	7. Net operating expenses
8. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	649,3	786,8	832,9	1061,0	8. Other technical charges, net of reinsurance
9. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-18,6	63,2	1,7	30,4	9. Change in equalization provision
10. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych (1+2+3-4-5-6-7-8-9)	-1284,5	246,2	366,5	2069,4	10. Balance on technical non-life insurance account (1+2+3-4-5-6-7-8-9)

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 26 (525). OGÓLNY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ

GENERAL PROFIT AND LOSS ACCOUNT OF INSURANCE COMPANIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
DZIAŁ I					
DIVISION I					
1. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie ^a	3593,0	2844,7	2939,9	3043,3	1. Balance on technical life insurance account ^a
2. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	841,3	682,3	261,4	346,0	2. Net returns on investments including costs, transferred from the technical life insurance account
3. Pozostałe przychody operacyjne	149,5	118,1	79,7	50,9	3. Other operating income
4. Pozostałe koszty operacyjne	146,0	103,9	510,0	529,9	4. Other operating expenses
5. Wynik z działalności operacyjnej (1+2+3-4)	4437,8	3541,2	2771,0	2910,3	5. Result of operating activities (1+2+3-4)
6. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	—	—	0,0	—	6. Balance of extraordinary profits and losses
7. Wynik finansowy brutto (5+6)	4437,8	3541,2	2771,0	2910,3	7. Gross financial result (5+6)
8. Podatek dochodowy	785,0	495,5	601,1	632,2	8. Income tax
9. Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	0,0	-0,5	0,0	0,1	9. Other mandatory gross financial result reductions
10. Wynik finansowy netto (7-8-9)	3652,8	3046,2	2169,9	2278,0	10. Net financial result (7-8-9)
DZIAŁ II					
DIVISION II					
1. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych ^a	-1284,5	246,2	366,5	2069,4	1. Balance on technical non-life insurance account ^a
2. Przychody z lokat	5227,5	3657,1	3672,5	3448,8	2. Investment income
3. Niezrealizowane zyski z lokat	266,2	319,2	391,7	436,4	3. Unrealised gains on investments
4. Koszty działalności lokacyjnej	395,9	638,6	829,6	722,1	4. Investments charges
5. Niezrealizowane straty na lokatach	254,6	363,2	470,4	355,3	5. Unrealised losses on investments
6. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	363,4	400,0	357,1	444,4	6. Net returns on investments including costs, transferred to the technical non-life insurance account
7. Pozostałe przychody operacyjne	257,2	556,2	622,1	810,4	7. Other operating income
8. Pozostałe koszty operacyjne	341,3	511,8	1105,2	1216,4	8. Other operating expenses
9. Wynik z działalności operacyjnej (1+2+3-4-5-6+7-8)	3111,2	2865,1	2290,5	4026,8	9. Result of operating activities (1+2+3-4-5-6+7-8)
10. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0	0,0	10. Balance of extraordinary profits and losses
11. Wynik finansowy brutto (9+10)	3111,2	2865,1	2290,5	4026,8	11. Gross financial result (9+10)
12. Podatek dochodowy	16,7	290,9	361,6	540,8	12. Income tax
13. Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	0,3	—	—	—	13. Other mandatory gross financial result reductions
14. Wynik finansowy netto (11-12-13)	3094,2	2574,2	1928,9	3486,0	14. Net financial result (11-12-13)

a Wynik z działalności ubezpieczeniowej.

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a Result of insurance activity.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 27 (526). **UBEZPIECZENIA^a WEDŁUG RODZAJU RYZYKA**INSURANCE^a BY TYPE OF RISK

A. POLISY I SKŁADKI PRZYPISANE BRUTTO

POLICIES AND GROSS WRITTEN PREMIUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	liczba polis ^b w tys. number of policies ^b in thous.				składki przypisane brutto w mln zł gross written premiums in mln zł			
DZIAŁ I DIVISION I								
OGÓŁEM	x	x	x	x	31350,7	27504,8	23822,8	24538,6
TOTAL								
Ubezpieczenia na życie	7419	8562	9057	9392	18762,6	8847,8	7804,9	7496,6
Life insurance								
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci Marriage insurance, birth insurance	120	97	96	93	119,9	117,3	126,0	112,0
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpiecze- niowym funduszem kapitałowym	2496	3153	2955	2829	8119,0	12996,3	10325,1	11284,5
Life insurance linked to capital insurance fund								
Ubezpieczenia rentowe	50	50	46	44	83,5	131,2	138,0	135,4
Annuity insurance								
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	9306	15781	15536	16740	4265,7	5412,2	5428,8	5510,1
Accident and sickness insurance								
DZIAŁ II DIVISION II								
OGÓŁEM	x	x	x	x	22237,1	25862,5	30266,8	35801,0
TOTAL								
Ubezpieczenia wypadku	10908	12316	14253	15518	1269,2	1512,3	1396,3	1492,7
Accident insurance								
Ubezpieczenia choroby	428	367	503	645	343,7	611,4	619,3	688,6
Sickness insurance								
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych (z wy- jątkiem pojazdów szynowych)	5052	5565	6051	6366	5258,6	5456,2	6575,8	7652,7
Casco insurance of land vehicles (excluding railway rolling stock)								
Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, statków powietrznych, żeglugi morskiej i śród- lądowej	14	12	13	11	136,9	136,9	113,3	121,9
Casco insurance of railway rolling stock, insur- ance of aircraft, vessels in sea and inland navi- gation								
Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie	30	39	44	47	95,7	116,0	120,2	130,8
Goods-in-transit insurance								
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami Insurance against fire and natural forces	8611	10987	10353	11439	2399,0	2925,8	2977,7	3180,1
w tym obowiązkowe budynków w gospodar- stwach rolnych	1612	2147	1794	1776	388,8	491,1	473,0	475,4
of which compulsory insurance of farm build- ings								

a Z działalności bezpośredniej. b Czynnich w końcu danego roku.

a From direct business. b In force as of the end of the year.

TABL. 27 (526). **UBEZPIECZENIA^a WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (cd.)**INSURANCE^a BY TYPE OF RISK (cont.)

A. POLISY I SKŁADKI PRZYPISANE BRUTTO (dok.)

POLICIES AND GROSS WRITTEN PREMIUMS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	liczba polis ^b w tys. number of policies ^b in thous.				składki przypisane brutto w mln zł gross written premiums in mln zł			
DZIAŁ II (dok.) DIVISION II (cont.)								
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych ... Insurance against other damage and loss of property	7971	11281	11952	12707	1761,8	2468,6	2554,8	3041,3
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wy- nikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych Motor vehicle liability arising out of the posses- sion of land vehicles	18348	20710	23613	24268	7528,1	8158,0	11660,9	14810,1
w tym obowiązkowe posiadaczy pojazdów mechanicznych of which compulsory third-party liability insur- ance of owners of motor vehicles	18088	20434	23289	23836	7381,6	7929,7	11389,5	14445,3
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wy- nikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądo- wej Liability arising out of the possession of aircraft, ships in sea and inland navigation	10	12	13	12	43,5	48,0	47,3	41,9
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogóln- nej General third-party liability insurance	6347	8467	9069	9069	1243,7	2012,3	1863,8	1953,3
w tym obowiązkowe rolników of which compulsory third-party liability insur- ance of farmers	1421	1500	1507	1481	50,8	62,0	60,2	64,4
Ubezpieczenia kredytu; różnego ryzyka finanso- wego; gwarancja ubezpieczeniowa Credit; various financial risk insurance; surety- ship	535	1400	2223	2643	1571,0	1615,6	1419,7	1602,6
Ubezpieczenia ochrony prawnej Legal protection insurance	1029	1907	1050	1186	239,8	176,4	74,6	99,3
Ubezpieczenia świadczenia pomocy ^c Insurance of assistance ^c	10512	19072	23641	23834	346,1	625,0	843,1	985,7

a Z działalności bezpośredniej. b Czynnich w końcu danego roku. c Dla osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

a From direct business. b In force as of the end of the year. c For people who had problems while travelling or while being away from their place of residence.

TABL. 27 (526). **UBEZPIECZENIA^a WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (cd.)**INSURANCE^a BY TYPE OF RISK (cont.)

B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA

CLAIMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. number of claims in thous.				odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w mln zł gross claims paid in mln zł			
DZIAŁ I DIVISION I								
OGÓŁEM	x	x	x	x	22560,6	19354,3	18275,6	20345,8
TOTAL								
Ubezpieczenia na życie	1344	1528	1388	1405	16096,1	8068,3	6230,4	5804,4
Life insurance								
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci ...	21	11	12	12	151,1	119,3	121,3	117,3
Marriage insurance, birth insurance								
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	315	1080	1123	1193	4669,3	8982,2	9599,8	11943,2
Life insurance linked to capital insurance fund								
Ubezpieczenia rentowe	6	30	31	30	60,5	79,5	83,3	79,0
Annuity insurance								
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	959	1881	1994	2116	1583,6	2105,0	2240,8	2401,9
Accident and sickness insurance								
DZIAŁ II^b DIVISION II ^b								
OGÓŁEM	x	x	x	x	13963,5	15149,4	17484,4	18582,7
TOTAL								
Ubezpieczenia wypadku	427	442	458	468	267,9	287,6	292,8	317,6
Accident insurance								
Ubezpieczenia choroby	795	1011	1036	1347	133,2	165,7	178,5	225,3
Sickness insurance								
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych (z wyjątkiem pojazdów szynowych)	844	919	1009	766	3859,8	3839,0	4200,0	4507,5
Casco insurance of land vehicles (excluding railway rolling stock)								
Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej	3	4	3	3	132,7	120,0	147,8	83,1
Casco insurance of railway rolling stock, insurance of aircraft, vessels in sea and inland navigation								
Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie	15	20	29	50	52,3	45,3	45,8	49,3
Goods-in-transit insurance								
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	510	323	345	527	2361,6	1355,6	1307,8	1687,6
Insurance against fire and natural forces								
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych	90	40	25	60	511,5	154,5	125,2	231,9
of which compulsory insurance of farm buildings								

a Z działalności bezpośredniej. b W 2017 r. w liczbie odszkodowań i świadczeń podano liczbę szkód zlikwidowanych.

a From direct business. b In 2017 in number of claims is presented number of claims settled.

TABL. 27 (526). **UBEZPIECZENIA^a WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (dok.)**INSURANCE^a BY TYPE OF RISK (cont.)

B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA (dok.)

CLAIMS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. number of claims in thous.				odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w mln zł gross claims paid in mln zł			
DZIAŁ II ^b (dok.) DIVISION II ^b (cont.)								
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych ... Insurance against other damage and loss of property	230	360	439	471	674,8	975,4	1531,9	1081,0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wy- nikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych Motor vehicle liability arising out of the posses- sion of land vehicles	1070	1429	1493	1227	5284,2	6826,4	7979,9	8553,3
w tym obowiązkowe posiadaczy pojazdów mechanicznych of which compulsory third-party liability insur- ance of owners of motor vehicles	1048	1420	1454	1164	5087,3	6589,2	7845,2	8363,2
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wy- nikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądo- wej Liability arising out of the possession of aircraft, ships in sea and inland navigation	0,3	0,5	0,3	0,5	11,6	24,1	16,1	9,3
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogół- nej General third-party liability insurance	285	219	247	372	587,8	768,6	874,0	937,1
w tym obowiązkowe rolników of which compulsory third-party liability insur- ance of farmers	4	7	5	7	25,2	39,6	35,8	36,5
Ubezpieczenia kredytu; różnego ryzyka finanso- wego; gwarancja ubezpieczeniowa Credit; various financial risk insurance; surety- ship	51	56	30	35	406,5	433,1	505,3	637,7
Ubezpieczenia ochrony prawnej Legal protection insurance	3	5	2	6	7,2	9,6	12,3	16,7
Ubezpieczenia świadczenia pomocy ^c Insurance of assistance ^c	272	415	453	589	183,9	299,0	392,2	477,2

a Z działalności bezpośredniej. b W 2017 r. w liczbie odszkodowań i świadczeń podano liczbę szkód zlikwidowanych. c Dla osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a From direct business. b In 2017 in number of claims is presented number of claims settled. c For people who had problems while travelling or while being away from their place of residence.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABLE 28 (527). **KAPITAŁ ZAGRANICZNY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ^a WEDŁUG KRAJÓW POCHODZENIA**
Stan w dniu 31 XII
FOREIGN CAPITAL OF INSURANCE COMPANIES^a BY COUNTRIES OF ORIGIN
As of 31 XII

KRAJE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	COUNTRIES
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	4473,0	3931,0	4006,1	3984,5	100,0	100,0	TOTAL
w tym:							of which:
Austria	1449,8	1268,4	1268,4	1268,7	32,4	31,8	Austria
Belgia	111,1	19,0	19,0	19,0	2,5	0,5	Belgium
Francja	422,8	667,3	686,0	695,0	9,5	17,4	France
Holandia	758,3	643,0	691,7	677,3	17,0	17,0	Netherlands
Japonia	—	58,2	58,2	58,2	—	1,5	Japan
Kanada	122,2	169,2	169,2	169,2	2,7	4,2	Canada
Luksemburg	30,1	30,7	30,1	30,1	0,7	0,8	Luxembourg
Niemcy	980,2	835,3	843,7	853,2	21,9	21,4	Germany
Stany Zjednoczone	121,0	60,0	60,0	60,0	2,7	1,5	United States
Wielka Brytania	239,1	153,8	153,8	153,8	5,3	3,9	United Kingdom

^a Obejmuje bezpośrednie inwestycje zagraniczne, tj. wartość akcji/udziałów objętych przez nierezydentów i dotyczy zakładów ubezpieczeń, które posiadają zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego, bez względu na to, czy rozpoczęły działalność czy jeszcze nie.

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

^a Includes foreign direct investments, i.e., the value of shares/other equity taken up by non-residents, and concerns insurance companies which have a license of the Polish Financial Supervision Authority, irrespective whether they had or had not yet begun their activity.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

Otwarte fundusze emerytalne Open pension funds

TABLE 29 (528). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY POWSZECHNYCH TOWARZYSTW EMERYTALNYCH**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF GENERAL PENSION SOCIETIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody wynikające z zarządzania OFE ^a	1839,1	946,4	887,7	973,0	Revenues from OFE's management ^a
w tym:					of which:
z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek	806,3	47,2	50,6	49,4	from amounts collected by the OFE from member contributions
wynagrodzenie za zarządzanie OFE	893,7	740,8	694,4	799,2	remunerations for managing the OFE
z tytułu opłat na rzecz PTE uiszczanych przez członków OFE i związanych z wypłatami transferowymi	0,4	-0,01	—	0,0	from the fees on behalf of the PTE by the OFE members and related to credit transfers
Koszty związane z zarządzaniem OFE ^a	1249,6	417,5	436,4	438,2	Costs arising from OFE's management ^a
w tym:					of which:
koszty agenta transferowego i rejestru członków funduszu	139,8	121,9	115,8	106,2	costs of the transfer agency and fund members register
koszty z tytułu tworzenia w OFE rachunku premiovowego	65,4	48,2	44,3	55,0	costs of creating a premium account in the OFE
koszty usług akwizycyjnych	464,4	32,0	30,0	29,7	costs of acquisition services
koszty pokrycia niedoboru w OFE	—	0,0	0,0	0,0	costs of covering the deficits in OFE

^a Łącznie z odpowiednio: pozostałymi przychodami/kosztami operacyjnymi oraz w latach 2015—2017 przychodami/kosztami wynikającymi z zarządzania Dobrowolnymi Funduszami Emerytalnymi.

^a Including respectively: other operating revenues/costs and in 2015—2017 revenues/costs arising from Occupational Pension Fund's management.

TABL. 29 (528). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY POWSZECHNYCH TOWARZYSTW EMERYTALNYCH (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF GENERAL PENSION SOCIETIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Wynik operacyjny	589,5	529,0	451,3	534,8	Financial result on ordinary operating activities
Przychody finansowe	149,8	73,4	47,6	49,0	Financial revenues
Koszty finansowe	1,4	7,2	4,4	9,3	Financial costs
Wynik finansowy brutto	737,9	595,1	494,5	574,5	Gross financial result
Podatek dochodowy	152,9	114,7	94,5	105,1	Income tax
Korekta aktywów lub pasywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-12,9	-1,4	0,1	4,7	Correction of assets or liabilities related to adjourned income tax
Wynik finansowy netto	598,0	481,8	399,9	464,7	Net financial result

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 30 (529). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF OPEN PENSION FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody operacyjne	7205,4	4030,6	4817,3	3766,5	Operating revenues
w tym:					of which:
odsetki	5705,7	665,8	620,0	594,3	interest
dywidendy	1336,5	3204,0	3956,6	3109,3	dividends
odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	55,3	1,4	1,7	2,8	discount deduction on debt securities purchased below the face value
Koszty operacyjne	1062,0	959,5	938,2	969,8	Operating costs
w tym:					of which:
koszty zarządzania funduszami	893,7	741,0	695,1	790,4	costs of funds' management
wynagrodzenie depozytariuszy	22,9	21,2	19,5	22,2	depository fee
Wynik z inwestycji	6143,3	3071,1	3879,1	2796,7	Investment result
Zrealizowany i niezrealizowany zysk lub strata	14984,6	-9902,3	9811,6	25607,1	Realised and unrealised profit or loss
Wynik z operacji	21128,0	-6831,2	13690,7	28403,8	Operation result
Przychody z tytułu pokrycia niedoboru	—	—	—	—	Revenues from covering deficiency
Wynik finansowy	21128,0	-6831,2	13690,7	28403,8	Financial result

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 31 (530). **AKTYWA OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**
Stan w dniu 31 XII

ASSETS OF OPEN PENSION FUNDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Aktywa ogółem	223270	140895	153868	179956	Total assets
w tym portfel inwestycyjny	221462	139877	152239	178326	of which investment portfolio
Zobowiązania ogółem	2019	399	434	426	Total liabilities
Aktywa netto	221251	140496	153434	179530	Net assets

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 32 (531). **SKŁADKI I ODSETKI PRZEKAZANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH DO OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

Stan w dniu 31 XII

CONTRIBUTIONS AND INTEREST TRANSFERRED FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION TO OPEN PENSION FUNDS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	23157,8	3154,2	3202,3	3314,2	T O T A L
Składki	22992,1	3120,2	3180,1	3305,2	Contributions
Odsetki	165,7	34,0	22,2	9,0	Interest

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekazane przez Komisję Nadzoru Finansowego.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution from the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 33 (532). **PORTFEL INWESTYCYJNY OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

Stan w dniu 31 XII

OPEN PENSION FUNDS INVESTMENT PORTFOLIO

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	221462^a	139877	152239	178326	100,0	100,0	T O T A L
w tym:							of which:
Obligacje	129984 ^b	12417	12450	12053	58,7	6,8	Bonds
Akcje spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym	80249	116721	127030	153065	36,2	85,8	Shares of companies listed on a regulated stock market
Depozyty bankowe	8055 ^c	9155	11124	10618	3,6	6,0	Bank deposits
Inne lokaty	1058	1584	1635	2589	0,5	1,4	Other investments

a—c Łącznie z: a — bonami skarbowymi (1696 mln zł), b — obligacjami skarbowymi, c — bankowymi papierami wartościowymi.

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a—c Including: a — treasury bills (1696 mln zł), b — treasury bonds, c — bank securities.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 34 (533). **STOPY ZWROTU OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

OPEN PENSION FUNDS RATES OF RETURN

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	29 III 2013— —31 III 2016	30 IX 2013— —30 IX 2016	31 III 2014— —31 III 2017	30 IX 2014— —29 IX 2017
	w %		in %	
Trzyletnia stopa zwrotu: Three-year rate of return:				
minimalna	1,661	—4,848	8,166	13,590
maksymalna	9,074	3,073	17,377	23,214
Średnia ważona stopa zwrotu za 36 miesięcy	6,344	0,133	12,921	19,128
Weighted average rate of return for 36 months				

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

Uwagi ogólne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 2077) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 124) z późniejszymi zmianami. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 994), ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 995), ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 913) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1453).

2. Sektor finansów publicznych tworzą: organy władzy publicznej (w tym: organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały), jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, państwowe fundusze celowe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz fundusze przez nie zarządzane, Narodowy Fundusz Zdrowia, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie publiczne, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe, inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

3. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące: dochodów, wydatków i wyniku budżetu państwa, budżetu środków europejskich (od 2010 r.), budżetów jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz od 2011 r. przychodów, kosztów i wyniku finansowego państwowych osób prawnych, instytucji gospodarki budżetowej i agencji wykonawczych budżetu państwa, a także samorządowych zakładów budżetowych.

General notes

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining the above processes is the Law on Public Finances, dated 27 VII 2009 (uniform text Journal of Laws 2017 item 2077), and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241) with later amendments. With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Local Government, dated 8 III 1990 (uniform text Journal of Laws 2018 item 994), the Law on Powiat Local Government dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2018 item 995), the Law on Voivodship Local Government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2018 item 913), and the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1453).

2. The public finance sector consists of: public government institutions (of which: government administration, state control and law enforcement institutions, courts and tribunals), local government units and their unions, budgetary units, local government budgetary establishments, executive agencies, budgetary management institutions, state appropriated funds, the Social Insurance Institution, the Agricultural Social Insurance Fund and funds managed by those institutions, the National Health Fund, independent public health care facilities, public higher education institutions, the Polish Academy of Sciences and all its organisational units, state and local government cultural institutions, state film institutions, other state or local government legal persons established on the basis of other legal acts with the purpose of executing public tasks, excluding: enterprises, research institutes, banks and commercial companies.

3. The presented data include information regarding: revenue, expenditure and result of the state budget, the European funds budget (since 2010), the budgets of local government units, state appropriated funds and since 2011, revenue, costs and financial results of state legal persons, budgetary management institutions, executive agencies of the state budget as well as local government budgetary establishments.

Dochody i wydatki budżetu państwa określane są w ustawie budżetowej uchwalanej przez Sejm na okres roku kalendarzowego (zwanego rokiem budżetowym); dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Dochody i wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy i rozdziały — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2009—2017.

4. Na dochody budżetu państwa składają się:

- 1) dochody podatkowe:
 - a) podatki pośrednie, tj.:
 - podatek od towarów i usług (VAT); opodatkowaniu tym podatkiem podlega odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju, eksport i import towarów, wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju oraz wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów,
 - podatek akcyzowy; obejmuje wpływy z tytułu opodatkowania wyrobów akcyzowych w kraju, nabycia wewnątrzwspólnotowego, importu wyrobów akcyzowych, ponadto od 2012 r. eksportu i wewnątrzwspólnotowej dostawy węgla i wyrobów węglowych,
 - podatek od gier losowych i zakładów wzajemnych,
 - b) podatek dochodowy (z wyjątkiem części, która stanowi dochody jednostek samorządu terytorialnego):
 - od osób prawnych,
 - od osób fizycznych,
 - c) inne dochody podatkowe, obejmujące podatek tonażowy (od 2008 r.), podatek od wydobycia niektórych kopalin (od 2012 r.), podatek od niektórych instytucji finansowych (od 2016 r.) oraz zaległości z tytułu podatków i opłat zniesionych;
- 2) dochody niepodatkowe:
 - a) dywidendy — wpłaty z tytułu udziałów Skarbu Państwa w spółkach,
 - b) wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa,
 - c) wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego,
 - d) wpływy z cła,
 - e) dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe, w tym dochody zagraniczne obejmujące wpływy z odsetek od kredytów i pożyczek zagranicznych udzielonych przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowizje z tytułu gwarantowania (poręczenia) przez rząd otrzymanych kredytów zagranicznych,
 - f) wpłaty jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi.

Revenue and expenditure of the state budget are determined in the budgetary act passed by the Sejm for a period of one calendar year (referred to as a budgetary year); revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law on Public Finances.

Revenue and expenditure of the state budget and of the budgets of local governments are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions and chapters — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure; the presented data were compiled in accordance with the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, specified by the Minister of Finance in subsequent decrees adopted in the period of 2009—2017.

4. Revenue of the state budget comprise:

- 1) tax revenue:
 - a) indirect taxes, i.e.:
 - the value added tax (VAT); any paid delivery of goods and paid rendering of services, as well as exports and imports of goods, intra-community acquisition of goods for remuneration on territory of the country, and intra-community delivery of goods are subject to the value added tax,
 - the excise tax includes receipts from taxation on excise goods in the country, intra-community acquisition, imports of excise goods, moreover, since 2012 exports and intra-community supply of coal and coal products,
 - the tax on games of chance and mutual betting,
 - b) income tax (with the exception of part which is the local government revenue):
 - the corporate income tax,
 - the personal income tax,
 - c) other tax revenue, includes the tonnage tax (since 2008), tax on extraction of certain minerals (since 2012), taxes on certain financial institutions (since 2016) and arrears of abolished taxes and fees;
- 2) non-tax revenue:
 - a) dividends — payments from the State Treasury holdings in companies,
 - b) payments from profit of state owned enterprises and sole shareholder companies of the State Treasury,
 - c) payments from profits of the National Bank of Poland,
 - d) receipts from customs duties,
 - e) revenue of state budgetary units and other non-tax revenue, of which foreign revenue, including receipts from the interest on foreign loans and credits granted by the government of the Republic of Poland, and any fees from government guarantees (letters of support) of foreign credits received,
 - f) payments of local government units;
- 3) non-refundable funds from the European Union and from other sources.

5. Budżet środków europejskich funkcjonuje od 2010 r. Zawarte w nim dochody i podlegające refundacji wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej) określone zostały w ustawie z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych; według ustawy z dnia 30 VI 2005 r. środki te do 2009 r. ujmowane były w budżecie państwa.

Na dochody budżetu środków europejskich składają się:

- 1) środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybackiego;
- 2) niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA): Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009—2014, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009—2014;
- 3) środki na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

6. Przez państwowy dług publiczny rozumie się nominalne zadłużenie podmiotów sektora finansów publicznych ustalone po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora i obejmuje zobowiązania z następujących tytułów:

- 1) wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych;
- 2) zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- 3) przyjętych depozytów;
- 4) zobowiązań wymagalnych.

Na wielkość państwowego długu publicznego składa się zadłużenie:

- 1) podsektora rządowego, tj.:
 - a) Skarbu Państwa,
 - b) pozostały dług (dług pozostałych instytucji podsektora rządowego);
- 2) podsektora samorządowego;
- 3) podsektora ubezpieczeń społecznych.

Przez **dług Skarbu Państwa** rozumie się nominalne zadłużenie Skarbu Państwa. Dane o zadłużeniu Skarbu Państwa, w podziale na dług krajowy (nie występuje zadłużenie Skarbu Państwa wobec Narodowego Banku Polskiego z uwagi na konstytucyjny zakaz finansowania deficytu budżetu państwa poprzez zaciąganie zobowiązań w banku centralnym) i zagraniczny, prezentowane są w dwóch ujęciach — według kryterium miejsca emisji oraz kryterium rezydenta.

Zadłużenie według **kryterium miejsca emisji** uwzględnia miejsce zaciągania zobowiązań (krajowy lub zagraniczny rynek finansowy) niezależnie od tego, kto jest wierzycielem.

Dług krajowy Skarbu Państwa (według kryterium miejsca emisji) obejmuje:

- 1) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na rynek krajowy;
- 2) pozostały dług krajowy Skarbu Państwa z tytułu:
 - a) zobowiązań wymagalnych państwowych jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych nieposiadających osobowości prawnej oraz do 2010 r. państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych,
 - b) przyjętych w depozyt wolnych środków jednostek sektora finansów publicznych (od 2011 r.),

5. The European funds budget has been operating since 2010. Revenue and reimbursable expenditure, allocated to the implementation of programmes financed with European funds (excluding funds for technical assistance projects) are determined in the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009. In accordance with the law dated 30 VI 2005 these funds until 2009 were included in the state budget.

The **European funds budget revenue** comprise:

- 1) resources from the structural funds, Cohesion Fund and European Fisheries Fund;
- 2) non-refundable funds from the aid granted by Member States of the European Free Trade Association (EFTA): the Swiss-Polish Cooperation Programme, Norwegian Financial Mechanism 2009—2014, Financial Mechanism of the European Economic Area 2009—2014;
- 3) measures for the implementation of the Common Agricultural Policy.

6. Public debt is understood as the nominal indebtedness of units of the public finance sector, determined after eliminating any financial flows between any such units belonging to this sector, which consists of the following liabilities:

- 1) outstanding debt securities;
- 2) drawn credits and loans;
- 3) accepted deposits;
- 4) matured payables.

The volume of public debt comprises the indebtedness of:

- 1) the central government sub-sector, i.e.:
 - a) of the State Treasury,
 - b) other debt (debt of other institutions belonging to the central government sub-sector);
- 2) the local government sub-sector;
- 3) the social security sub-sector.

Debt of the State Treasury is understood as the nominal indebtedness of the State Treasury. The data on the State Treasury debt, divided into domestic (the State Treasury debt to the National Bank of Poland does not occur due to constitutional ban on financing the state budget deficit by incurring liabilities at the central bank) and foreign debt, are presented according to the place of issue criterion and the residency criterion.

Debt according to the **place of issue criterion** takes into consideration the place of contracting debt (domestic or foreign financial market), irrespective of the creditor.

Domestic debt of the State Treasury (according to the place of issue criterion) includes:

- 1) liabilities of the State Treasury due to treasury securities issued on the domestic market;
- 2) other domestic debt of the State Treasury from:
 - a) matured payables of state budgetary units, state appropriated funds without legal personality as well as budgetary establishments and auxiliary units until 2010,
 - b) accepted deposits of free funds of public sector entities (since 2011),

c) środków przyjętych do depozytu sądowego składanych na rachunku Ministra Finansów (od 2015 r.),

d) przedpłat na samochody.

Dług zagraniczny Skarbu Państwa (według kryterium miejsca emisji) obejmuje:

1) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na międzynarodowy rynek kapitałowy, tj.:

a) obligacje zagraniczne:

- obligacje nominowane w walutach obcych, sprzedawane na rynkach zagranicznych,
- obligacje emitowane na rynkach zagranicznych nominowane w walucie kraju, w którym są sprzedawane,

b) obligacje typu Brady do września 2012 r. — obligacje wyemitowane w październiku 1994 r. w ramach redukcji i restrukturyzacji zadłużenia wobec banków komercyjnych zrzeszonych w Klubie Londyńskim;

2) kredyty i pożyczki zaciągnięte w Europejskim Banku Inwestycyjnym, Banku Światowym, Banku Rozwoju Rady Europy oraz pozostałych międzynarodowych instytucjach finansowych (m.in. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz — do lutego 2014 r. — Klub Paryski);

3) pozostały dług zagraniczny, tj. zobowiązania wymagalne wobec nierezydentów.

Dług Skarbu Państwa według **kryterium rezydenta** uwzględnia podmiot (rezydent lub nierezydent), który jest w posiadaniu wierzytelności. Termin rezydent odnosi się do osób fizycznych mających miejsce zamieszkania w Polsce oraz osób prawnych, a także innych podmiotów posiadających zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu, mających siedzibę w Polsce. Rezydentami są również znajdujące się w kraju oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez nierezydentów.

7. Dług gwarantowany (poręczony) przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej jest to potencjalne zadłużenie Skarbu Państwa.

8. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;

2) dotacje:

- a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich

c) funds accepted for a judicial deposits on the account of the Minister of Finance (since 2015),

d) prepayments for passenger vehicles.

Foreign debt of the State Treasury (according to the place of issue criterion) includes:

1) liabilities of the State Treasury due to treasury securities issued on the international capital market, i.e.:

a) foreign bonds:

- bonds denominated in foreign currencies, sold on foreign markets,
- bonds issued on foreign markets, denominated in the currency of the country where they are sold,

b) Brady bonds until September 2012 — bonds issued in October 1994 within the framework of a reduction and restructuring of debt to commercial banks associated in the London Club;

2) drawn credits and loans from European Investment Bank, the World Bank, Council of Europe Development Bank and from other international financial institutions (i.a., European Bank for Reconstruction and Development and — until February 2014 — Paris Club);

3) other foreign debt, i.e. matured payables to non-residents.

Debt of the State Treasury according to **the residency criterion** takes into consideration the unit (resident or non-resident) which is a creditor. The term resident refers to individuals, companies and any other institutions who reside in Poland, including representative offices, branches or companies set up by non-resident.

7. Debt guaranteed (secured) by the government of the Republic of Poland is a potential debt of the State Treasury.

8. Budget revenue of local government units comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
- c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
- d) funds for additional financing of own tasks from other sources;

2) grants:

- a) grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
- b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that

oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 oraz od 2015 r. — 205 i 625), według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1053, z późniejszymi zmianami),

- c) otrzymane z funduszy celowych,
 - d) pozostałe dotacje;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

9. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdawczości budżetowej Ministerstwa Finansów.

10. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z dnia 27 VIII 2009 r., od 2011 r. zadania publiczne realizują: państwowe osoby prawne, instytucje gospodarki budżetowej, agencje wykonawcze budżetu państwa (tabl. 9) oraz samorządowe zakłady budżetowe (tabl. 14), które osiągają przychody i częściowo korzystają z dotacji budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (w przypadku samorządowych zakładów budżetowych). W załącznikach do ustawy budżetowej zamieszczone są wykazy i plany finansowe tych jednostek.

11. Odliczenia od dochodu i podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od dochodu, podstawy opodatkowania i podatku dochodowego od osób prawnych regulują ustawa z dnia 26 VII 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1509) oraz ustawa z dnia 15 II 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1036).

are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 and since 2015 — 205 and 625), according to the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, as stated in regulation of the Minister of Finance dated 2 III 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments),

- c) received from appropriated funds,
 - d) other grants;
- 3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

9. Statistics Poland has compiled information concerning the **budgets of local government units** on the basis of the budgetary reporting by the Ministry of Finance.

10. According to the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009, since 2011 public tasks are performed by: state legal persons, budgetary management institutions, executive agencies of state budget (table 9) and local government budgetary establishments (table 14) which achieve revenue and partly benefit from the state grants as well as from budgets of local government units (in the case of local government budgetary establishments). The register and financial plans of these units are placed in annex to the budgetary law.

11. Deductions from income and personal income tax as well as from income, tax base and corporate income tax are regulated by the Law on Personal Income Tax, dated 26 VII 1991 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1509) and the Law on Corporate Income Tax, dated 15 II 1992 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1036).

TABLE 1 (534). **BUDŻET PAŃSTWA**
THE STATE BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION	
	w mln zł		in mln zł	w odsetkach in percent	wyko- nanie ustawy budże- towej ^a w % the budget act ^a in %		
OGÓŁEM	250303	289137	314684	350415	100,0	107,7	TOTAL
Dochody podatkowe	222553	259674	273138	315257	90,0	104,7	Tax revenue
Podatki pośrednie	165190	187267	193740	226703	64,7	105,8	Indirect taxes
podatek od towarów i usług (VAT)	107880 ^b	123121	126584	156801	44,7	109,3	value added tax (VAT)
podatek akcyzowy	55684	62809	65749	68261	19,5	98,9	excise tax
w tym od:							of which on:
wyrobów alkoholowych ^c	10243	11118	11601	11660	3,3	96,5	alcoholic products ^c
paliw silnikowych	22675	27899	30398	31408	9,0	100,0	motor fuels
wyrobów tytoniowych	17436	17790	18485	18785	5,4	97,2	tobacco products
podatek od gier losowych i zakładów wzajemnych	1625	1337	1407	1640	0,5	96,0	tax on games of chance and mutual betting
Podatek dochodowy	57363	70853	74614	82427	23,5	102,0	Income tax
od osób prawnych	21770	25813	26381	29758	8,5	99,8	corporate income tax
od osób fizycznych	35593	45040	48232	52669	15,0	103,3	personal income tax
Inne dochody podatkowe	0,5	1554	4784	6127 ^d	1,7	124,1	Other tax revenue
Dochody niepodatkowe	24502	27710	40131	33672	9,6	149,8	Non-tax revenue
Dywidendy z tytułu udziałów Skarbu Państwa w spółkach ...	4484	4594	2420	2017	0,6	90,0	Dividends from the State Treasury holdings in companies
Wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa	493	544	349	410	0,1	205,0	Payments from profit state owned enterprises and sole shareholder companies of the State Treasury
Wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego	3957	1213 ^e	7907 ^f	8741	2,5	1392,8	Payments from profit of the National Bank of Poland
Wpływy z cła	1664	2929	3178	3556	1,0	95,6	Receipts from customs duties
Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe	11177	16535	24045	16825	4,8	124,0	Revenue of state budgetary units and other non-tax revenue
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	2727	1895	2232	2122	0,6	100,0	Payments of local government units
Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi^g	3248	1753	1414	1486	0,4	82,7	Non-returnable funds from the European Union and other sources^g

a Ogłoszonej w Dz. U. 2017 poz. 108. b Łącznie ze zryczałtowanym podatkiem od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą. c Dotyczy wyrobów spirytusowych, piwa i wina. d W tym podatek od niektórych instytucji finansowych (4341 mln zł). e Wpłaty od Banku Gospodarstwa Krajowego. f Łącznie z wpłatami od Banku Gospodarstwa Krajowego (45 mln zł). g Środki przeznaczone na realizację projektów pomocy technicznej.

a Published in Journal of Laws 2017 item 108. b Including lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration. c Concerns spirits, beer and wine. d Of which tax on some financial institutions (4341 mln zł). e Payments from Bank Gospodarstwa Krajowego. f Including payments from Bank Gospodarstwa Krajowego (45 mln zł). g Funds for the implementation of technical assistance projects.

TABL. 1 (535). BUDŻET PAŃSTWA (dok.)

THE STATE BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION	
	w mln zł		in mln zł	w odsetkach in percent	wyko- nanie ustawy budżetowej ^a w % the budget act ^a in %		
WYDATKI EXPENDITURE							
O G Ó Ł E M	294894	331743	360843	375768	100,0	97,7	T O T A L
Dotacje i subwencje	145245	169049	194575	205611	54,7	97,8	Grants and subventions
w tym:							of which:
Dotacje podmiotowe	17573	21239	23080	24023	6,4	99,5	Entity-defined grants
Dotacje przedmiotowe	503	570	629	843	0,2	97,8	Product grants
Dotacje do:							Grants to:
Funduszu Ubezpieczeń Spo- łecznych	38112	42066	44848	40979	10,9	95,3	Social Insurance Fund
Funduszu Emerytalno-Rento- wego	14936	17037	16373	16685	4,4	98,1	Pension Fund
Dotacje celowe dla:							Targeted grants for:
gmin	14947	17944	37183	43644	11,6	98,2	gminas
powiatów	4903	5471	5675	5856	1,6	98,0	powiats
samorządów województw	967	1788	1606	1550	0,4	95,3	local government of voivod- ships
Subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego	46910	51049	52739	53999	14,4	100,0	General subvention for local gov- ernment units
w tym część oświatowa	35010	40377	41497	41910	11,2	100,0	of which educational part
Świadczenia na rzecz osób fi- zycznych	20892	24650	26003	25618	6,8	99,2	Benefits for natural persons
Wydatki bieżące jednostek bud- żetowych	53907	61944	66164	69974	18,6	97,9	Current expenditure of budget- ary units
w tym:							of which:
Wynagrodzenia	32031	34703	37008	39396	10,5	99,4	Wages and salaries
Pochodne od wynagrodzeń ^h	4047	5899	6272	6494	1,7		Wages and salaries related ex- penditures ^h
Wydatki majątkoweⁱ	15439	20056	17701	24551	6,5	97,5	Property expenditureⁱ
Obsługa długu Skarbu Pań- stwa	34143	29169	32056	29641	7,9	99,5	State Treasury debt service
Krajowego	26757	19433	22218	20699	5,5	99,7	Domestic
Zagranicznego	7386	9735	9838	8942	2,4	98,9	Foreign
Środki własne Unii Europej- skiej^k	14345	18196	19168	15742	4,2	99,7	European Union own resour- ces^k
Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	10923	8679	5176	4630	1,2	71,2	Co-financing of projects with the participation of the Euro- pean Union funds
WYNIK BUDŻETU BUDGET RESULT							
Deficyt (-) budżetu:							Deficit (-) of:
państwa	-44591	-42607	-46160	-25354	x	42,7	state budget
środków europejskich	-10416	-3232	-12636	-411	x	4,3	European funds budget
Finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich:							State budget and European funds budget deficit financing:
źródła krajowe	23769	34438	56069	25132	x	43,1	domestic sources
w tym przychody z prywaty- zacji	22037	43,6	68,1	27,4	x	210,6	of which receipts from pri- vatization
źródła zagraniczne	31238	11401	2727	633	x	5,9	foreign sources

a Ogłoszonej w Dz. U. 2017 poz. 108. h Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. i Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego. k Wpłaty do UE pochodzące m.in. z opłat celnych i rolnych oraz środków obliczonych na podstawie podatku od towarów i usług (VAT) i dochodu narodowego brutto.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Published in Journal of Laws 2017 item 108. h Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. i Including grants for financing investment tasks of local government units. k Payments to EU from i.a.: customs duties, agriculture duties and resources calculated on the basis of value added tax (VAT) and gross national income.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (535). **BUDŻET ŚRODKÓW EUROPEJSKICH**
THE EUROPEAN FUNDS BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017			SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w od- setkach in percent	wyko- nanie ustawy budże- towej ^a w % the budget act ^a in %		
OGÓŁEM	37708,7	64463,7	39064,2	47591,4	100,0	79,0	TOTAL
Program Operacyjny Infra- struktura i Środowisko	7325,3	19511,9	8794,4	11937,7	25,1	85,6	Operational Programme Infrastructure and Environ- ment
Program Operacyjny Innowa- cyjna Gospodarka 2007— —2013	2350,4	6578,0	568,7	2,0	0,0	x	Operational Programme Inno- vative Economy 2007— —2013
Program Operacyjny Intelli- gentny Rozwój 2014—2020	—	—	1233,5	2075,7	4,4	81,3	Operational Programme Smart Growth 2014—2020
Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007—2013	5779,1 ^b	2987,9 ^b	1,8	0,2	0,0	x	Operational Programme Human Capital 2007— —2013
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014— —2020	—	—	1562,5	2162,7	4,5	91,4	Operational Programme Knowledge Education De- velopment 2014—2020
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007— —2013	785,8	2015,3	85,9	1,1	0,0	x	Operational Programme Development of Eastern Poland 2007—2013
Program operacyjny Polska Wschodnia 2014—2020	—	—	130,9	1027,9	2,2	159,0	Operational Programme Eastern Poland 2014— —2020
Program Operacyjny Zrówno- ważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeż- nych Obszarów Rybackich 2007—2013	294,3	246,1	36,6	—	—	x	Operational Programme Sustainable Development of the Fisheries Sector and Coastal Fishing Areas 2007—2013
Program Rybactwo i Morze 2014—2020	—	—	1,9	101,9	0,2	25,0	Operational Programme for Fisheries and Sea 2014— —2020
Pozostałe Krajowe Programy Operacyjne na lata 2014— —2020	—	2028,3	284,4	2599,3	5,5	193,2	Other National Operational Programmes for 2014— —2020
Regionalne Programy Opera- cyjne na lata 2007—2013 ...	7491,5	8860,4	2691,2	5,4	0,0	x	Regional Operational Pro- grammes for 2007—2013
Regionalne Programy Opera- cyjne na lata 2014—2020 ...	—	61,4	3494,9	10504,3	22,1	57,8	Regional Operatoinal Pro- grammes for 2014—2020
Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	2,0	276,6	358,5	158,0	0,3	109,1	Swiss-Polish Cooperation Pro- gramme
Norweski Mechanizm Finan- sowy i Mechanizm Finan- sowy Europejskiego Obsza- ru Gospodarczego 2009— —2014	—	667,8	442,8	303,7	0,6	120,6	Norwegian Financial Mech- anism and Financial Mech- anism of European Econom- ic Area 2009—2014
Wspólna Polityka Rolna	13680,3	21229,7	19376,3	16711,4	35,1	82,1	Common Agricultural Policy

a Ogłoszonej w Dz. U. 2017 poz. 108. b Łącznie z grantami Europejskiego Funduszu Społecznego.

a Published in Journal of Laws 2017 item 108. b Including grants from the European Social Fund.

TABL. 2 (535). BUDŻET ŚRODKÓW EUROPEJSKICH (dok.)

THE EUROPEAN FUNDS BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent	wykonanie ustawy budżetowej ^a w % the budget act ^a in %	
WYDATKI EXPENDITURE						
OGÓŁEM	48124,7	67695,5	51700,7	48002,2	100,0	94,3 TOTAL
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	8315,1	19032,8	14806,8	11927,9	24,8	96,9 Operational Programme Infrastructure and Environment
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007—2013	3792,1	6559,0	1216,2	2,0	0,0	90,8 Operational Programme Innovative Economy 2007—2013
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014—2020	—	—	1232,4	2076,6	4,3	87,0 Operational Programme Smart Growth 2014—2020
Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007—2013	6939,7 ^b	2900,2 ^b	1,9	0,2	0,0	100,0 Operational Programme Human Capital 2007—2013
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014—2020	—	—	1558,1	2158,1	4,5	86,5 Operational Programme Knowledge Education Development 2014—2020
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007—2013	1138,5	2015,3	322,8	1,1	0,0	98,1 Operational Programme Development of Eastern Poland 2007—2013
Program operacyjny Polska Wschodnia 2014—2020	—	—	129,6	1027,9	2,1	94,4 Operational Programme Eastern Poland 2014—2020
Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007—2013	307,9	245,7	36,6	—	—	x Operational Programme Sustainable Development of the Fisheries Sector and Coastal Fishing Areas 2007—2013
Program Rybactwo i Morze 2014—2020	—	—	1,9	101,9	0,2	41,5 Operational Programme for Fisheries and Sea 2014—2020
Pozostałe Krajowe Programy Operacyjne na lata 2014—2020	—	2028,2	284,3	2597,7	5,4	95,1 Other National Operational Programmes for 2014—2020
Regionalne Programy Operacyjne na lata 2007—2013	13254,0	8836,8	3122,4	5,4	0,0	100,0 Regional Operational Programmes for 2007—2013
Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014—2020	—	61,2	3486,1	10482,8	21,8	93,0 Regional Operational Programmes for 2014—2020
Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	72,7	276,6	358,5	158,0	0,3	99,0 Swiss-Polish Cooperation Programme
Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009—2014	—	667,3	441,6	305,0	0,6	95,3 Norwegian Financial Mechanism and Financial Mechanism of European Economic Area 2009—2014
Wspólna Polityka Rolna	14304,7	25072,4	24701,4	17157,6	35,7	96,0 Common Agricultural Policy
WYNIK BUDŻETU BUDGET RESULT						
Deficyt ^c (-)	-10416,0	-3231,7	-12636,5	-410,8	x	4,3 Deficit ^c (-)

a Ogłoszonej w Dz. U. 2017 poz.108. b Łącznie z grantami Europejskiego Funduszu Społecznego. c Ujęty również w części „Wynik budżetu” w tabl. 1 na str. 648.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Published in Journal of Laws 2017 item 108. b Including grants from the European Social Fund. c Included also in the part "Budget result" in table 1 on page 648.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 3 (536). **PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY^a**
Stan w dniu 31 XII
PUBLIC DEBT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	747899	877282	965199	961841	T O T A L
Dług podsektora rządowego	692360	805109	895559	892272	Debt of the central government sub-sector
Dług Skarbu Państwa ^b	691210	803372	893893	890687	Debt of the State Treasury ^b
krajowy	496370	512083	574430	606747	domestic
zagraniczny	194840	291288	319463	283940	foreign
Pozostały dług	1150	1737	1666	1585	Other debt
Dług podsektora samorządowego	53519	72073	69561	69504	Debt of the local government sub-sector
Dług jednostek samorządu terytorialnego	50568	68352	65841	65780	Debt of the local government units
Pozostały dług	2951	3721	3719	3725	Other debt
Dług podsektora ubezpieczeń społecznych	2019	101	79	65	Debt of the social security sub-sector

a Według wartości nominalnej, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora finansów publicznych (dług skonsolidowany). b Według kryterium miejsca emisji.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value, excluding financial flows between public finance sector units (consolidated debt). b According to the place of issue criterion.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 4 (537). **DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM MIEJSCA EMISJI^a**
Stan w dniu 31 XII
STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO THE PLACE OF ISSUE CRITERION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	701851	834551	928666	928473	T O T A L
Dług krajowy	507011	543262	609203	644533	Domestic debt
według faktycznych okresów zapadalności:					according to residual maturity:
skarbowe papiery wartościowe	506985	523695	587935	621103	treasury securities
krótkoterminowe (1 rok i mniej) ...	97802	74591	61685	66759	short-term (1 year and less)
średnioterminowe (powyżej 1 roku do 5 lat)	248535	264133	338033	345208	medium-term (more than 1 year including 5 years)
długoterminowe (powyżej 5 lat) ...	160648	184971	188217	209136	long-term (more than 5 years)
pozostały dług	26,1	19567	21268	23430	other debt
Według wierzycieli:					By debt holders:
banki krajowe	130526	171500	235521	243918	domestic banks
krajowy sektor pozabankowy	248228	164990	181109	197234	domestic non-banking sector
inwestorzy zagraniczni	128257	206772	192573	203381	foreign investors
Dług zagraniczny	194840	291288	319463	283940	Foreign debt
Obligacje zagraniczne ^b	155468 ^c	215629	241488	213102	Foreign bonds ^b

a Według wartości nominalnej. b Przeliczone na złote według średnich kursów walut obcych Narodowego Banku Polskiego na koniec roku. c Łącznie z obligacjami typu Brady (880 mln zł.)

a According to the face value. b Calculated in zlotys using middle exchange rates of foreign currencies of the National Bank of Poland at the end of the year. c Including Brady bonds (880 mln zł).

TABL. 4 (537). **DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM MIEJSCA EMISJI^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO THE PLACE OF ISSUE CRITERION^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Dług zagraniczny (dok.)					Foreign debt (cont.)
Kredyty i pożyczki ^b	39371	75653	77959	70823	Loans ^b
Europejski Bank Inwestycyjny	22361	43996	45321	40681	European Investment Bank
Bank Światowy	15683	30763	31725	29262	World Bank
Bank Rozwoju Rady Europy	831	893	913	879	Council of Europe Development Bank
pozostałe	496 ^d	0,0	0,0	0,0	others
Pozostały dług	0,9	6,5	16,0	15,1	Other debt
Dług gwarantowany (poręczony) przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej					Debt guaranteed by the government of the Republic of Poland
Krajowy	25129	31418	28978	26301	Domestic
Zagraniczny	48072	81784	95536	90577	Foreign

a Według wartości nominalnej. b Przeliczone na złote według średnich kursów walut obcych Narodowego Banku Polskiego na koniec roku. d W tym kredyty w Klubie Paryskim (307 mln zł).

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value. b Calculated in zlotys using middle exchange rates of foreign currencies of the National Bank of Poland at the end of the year. d Of which credits in Paris Club (307 mln zł).

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 5 (538). **DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM REZYDENTA^a**

Stan w dniu 31 XII

STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO RESIDENCY CRITERION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	701851	834551	928666	928473	T O T A L
Dług krajowy (rezydenci)	388789	350093	433073	456111	Domestic debt (residents)
Banki krajowe	137611	184178	250922	257326	Domestic banks
Krajowy sektor pozabankowy	251178	165915	182151	198785	Domestic non-banking sector
Dług zagraniczny (nierezydenci)	313062	484458	495593	472362	Foreign debt (non-residents)

a Według wartości nominalnej.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 6 (539). **WYNIK BUDŻETU PAŃSTWA, WYNIK BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH I PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**

RESULT OF THE STATE BUDGET, RESULT OF THE EUROPEAN FUNDS BUDGET AND PUBLIC DEBT IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w %		in %		
Dochody budżetu państwa	17,3	16,1	16,9	17,6	Revenue of the state budget
Wydatki budżetu państwa	20,4	18,4	19,4	18,9	Expenditure of the state budget
Wynik budżetu państwa — deficyt (–)	–3,1	–2,4	–2,5	–1,3	State budget result — deficit (–)
Wynik budżetu środków europejskich — deficyt (–)	–0,7	–0,2	–0,7	–0,0	European funds budget result — deficit (–)
Państwowy dług publiczny ^a	51,7	48,7	51,9	48,4	Public debt ^a
Dług Skarbu Państwa ^b	48,6	46,4	49,9	46,7	Debt of the State Treasury ^b

a, b Patrz notka a na str. 651: a — do tabl. 3, b — do tabl. 4.

a, b See note a on page 651: a — to the table 3, b — to the table 4.

Uwaga do tablic 7, 8 i 13

W wydatkach budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupowania danych w podziale na działy i rozdziały dokonuje się zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych obowiązującą na mocy rozporządzeń Ministra Finansów.

Note to tables 7, 8 and 13

In expenditure of the state budget and budgets of local government units the grouping of data divided into divisions and types are made according to the detailed classification of budget revenue and expenditure, on the basis of the decrees of the Minister of Finance.

TABL. 7 (540). WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA WEDŁUG DZIAŁÓW

STATE BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION	
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent	w % PKB ^a in % of GDP ^a		
O G Ó Ł E M	294894	331743	360843	375768	100,0	18,9	TOTAL
w tym:							of which:
Rolnictwo i łowiectwo	10279	7857	6922	7454	2,0	0,4	Agriculture and hunting
Leśnictwo	8,2	9,5	10,6	9,3	0,0	0,0	Forestry
Górnictwo i kopalnictwo	876	933	1170	4602	1,2	0,2	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	826	1437	925	2494	0,7	0,1	Manufacturing
Handel	1072	1076	842	889	0,2	0,0	Trade
Transport i łączność	9082	10738	11121	13331	3,5	0,7	Transport and communication
Turystyka	43,0	44,9	45,6	45,3	0,0	0,0	Tourism
Gospodarka mieszkaniowa	1443	2205	1824	2076	0,6	0,1	Dwelling economy
Działalność usługowa	881	1258	1115	1121	0,3	0,1	Service activity
Nauka	4200	5415	5529	5713	1,5	0,3	Science
Administracja publiczna	11545	12771	13300	14242	3,8	0,7	Public administration
Obrona narodowa	18549	29377	28297	29754	7,9	1,5	National defence
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	71787	82050	84609	78339	20,8	3,9	Compulsory social security
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	12922	13879	14334	16003	4,3	0,8	Public safety and fire care
Wymiar sprawiedliwości	9702	11000	11484	12125	3,2	0,6	Administration of justice
Obsługa długu Skarbu Państwa	34143	29169	32056	29641	7,9	1,5	State treasury debt service cost
Oświata i wychowanie	1621	3686	3694	3834	1,0	0,2	Education
Szkolnictwo wyższe	11722	15478	15356	15753	4,2	0,8	Higher education
Ochrona zdrowia	6864	7325	8264	9642	2,6	0,5	Health care
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	17094	18569	39320	8868	2,4	0,4	Social assistance and other tasks in sphere of social policy
Rodzina	x	x	x	39291	10,5	2,0	Family
Edukacyjna opieka wychowawcza	522	519	447	410	0,1	0,0	Educational care
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	460	539	656	535	0,1	0,0	Municipal economy and environmental protection
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1448	1965	2622	3332	0,9	0,2	Culture and national heritage
Kultura fizyczna ^b	1774	261	294	282	0,1	0,0	Physical education ^b

a W cenach bieżących. b W 2010 r. dział „Kultura fizyczna i sport”.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a In current prices. b In 2010 division "Physical education and sport".

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 8 (541). **DOTACJE PODMIOTOWE I PRZEDMIOTOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA**
STATE BUDGET ENTITY-DEFINED GRANTS AND PRODUCT GRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	18076,2	21809,2	23708,6	24866,0	T O T A L
Dotacje podmiotowe	17573,5	21238,8	23080,0	24022,6	Entity-defined grants
dla:					for:
Szkół wyższych	10994,4	14881,4	15007,6	15377,5	Higher education institutions
Jednostek naukowych	1354,4	1312,7	1448,5	1648,8	Scientific units
Szkół niepublicznych i innych placówek oświatowych	19,5	41,9	57,1	48,7	Non-public schools and other educational units
Instytucji kultury	724,5	870,5	923,1	1013,5	Cultural institutions
Samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej	76,4	102,5	116,1	120,7	Independent public health care facilities
Pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	2277,9	1433,2	1450,4	1521,1	Other public finance units
Jednostek nienależących do sektora finansów publicznych	2126,2	2596,6	4077,2	4292,2	Non-public finance sector units
Dotacje przedmiotowe	502,7	570,4	628,6	843,4	Product grants
w tym do:					of which for:
Zadań z zakresu postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej	116,5	101,3	104,2	96,7	Biological progress in crop and animal output
Krajowych pasażerskich przewozów kolejowych	325,1	448,0	499,4	524,0	Domestic passenger rail transportation
Posiłków wydawanych w barach mlecznych	20,9	10,5	13,3	14,2	Meals in milk bars served
Podręczników szkolnych i akademickich	9,5	1,0	0,6	0,4	School and university textbooks

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 9 (542). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PAŃSTWOWYCH OSÓB PRAWNYCH, INSTYTUCJI GOSPODARKI BUDŻETOWEJ I AGENCJI WYKONAWCZYCH BUDŻETU PAŃSTWA**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF STATE LEGAL PERSONS, BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS AND EXECUTIVE AGENCIES OF THE STATE BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
PAŃSTWOWE OSOBY PRAWNE STATE LEGAL PERSONS				
Przychody	8273,4	8028,4	8418,1	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	297,8	265,1	302,9	of which grants from the state budget
Koszty	7409,5	7050,1	7021,9	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	863,9	978,3	1396,2	Gross financial result

TABLE 9 (542). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PAŃSTWOWYCH OSÓB PRAWNYCH, INSTYTUCJI GOSPODARKI BUDŻETOWEJ I AGENCJI WYKONAWCZYCH BUDŻETU PAŃSTWA (dok.)**
 REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF STATE LEGAL PERSONS, BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS AND EXECUTIVE AGENCIES OF THE STATE BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
INSTYTUCJE GOSPODARKI BUDŻETOWEJ BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS				
Przychody	864,2	808,7	927,1	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	129,7	112,9	105,4	of which grants from the state budget
Koszty	870,3	814,8	913,8	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	-6,1	-6,1	13,3	Gross financial result
AGENCJE WYKONAWCZE EXECUTIVE AGENCIES				
Przychody	12095,5	8392,1	8459,4	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	6953,8	5491,9	5749,5	of which grants from the state budget
Koszty	11057,6	7690,5	7734,8	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	1037,9	701,6	724,6	Gross financial result

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
 Source: data of the Ministry of Finance.

TABLE 10 (543). **PRZYCHODY I WYDATKI PAŃSTWOWYCH FUNDUSZY CELOWYCH**
 REVENUE AND EXPENDITURE OF APPROPRIATED STATE FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody ^{ab} Revenue ^{ab}		Wydatki ^b Expenditure ^b	SPECIFICATION	
	ogółem total	w tym dotacje z budżetu państwa of which grants from the state budget			
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2010	206021	55383 ^c	209043	TOTAL
		2015	59845	241575	
		2016	62513	248825	
		2017	58815	260882	
w tym:					of which:
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych		260716	40979	217585	Social Insurance Fund
Fundusz Emerytalno-Rentowy		19878	16685	20002	Pension Fund
Fundusz Pracy		13402	—	10934	Labour Fund
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		5004	743	5002	State Fund for Rehabilitation of Disabled Persons
Fundusz Zapasów Interwencyjnych		1237	—	749	Intervention Stocks Fund
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej		745	—	812	Physical Culture Development Fund
Fundusz Emerytur Pomostowych		661	407	664	Bridging Pension Fund

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami. c Łącznie z dotacją rozwojową.

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds. c Including development grant.

TABL. 10 (543). PRZYCHODY I WYDATKI PAŃSTWOWYCH FUNDUSZY CELOWYCH (dok.)

REVENUE AND EXPENDITURE OF APPROPRIATED STATE FUNDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody ^{ab} Revenue ^{ab}		Wydatki ^b Expenditure ^b	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym dotacje z budżetu państwa of which grants from the state budget		
		w mln zł		
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	623	—	233	Guaranteed Employee Benefits Fund
Fundusz Administracyjny	606	—	650	Administrative Fund
Fundusz Rekompensacyjny	333	—	307	Restitution Fund
Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	313	—	91	Crime Victims and the Polish Post-penitentiary Assistance Fund
Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych	285	—	142	Fund for Modernization of the Armed Forces

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 11 (544). PRZYCHODY I WYDATKI FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO

REVENUE AND EXPENDITURE OF SOCIAL INSURANCE FUND AND PENSION FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		

FUNDUSZ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
SOCIAL INSURANCE FUND

Przychody^{ab}	167481	196115	208678	260716	Revenue^{ab}
Składki przypisane	89762	144164	151837	166662	Contributions written
Dotacje z budżetu państwa	38112	42066	44848	40979	Grants from the state budget
Inne dochody	39607	9885	11993	53075	Other income
Wydatki^b	170845	201717	208075	217585	Expenditure^b
Emerytury i renty	143443	174566	179066	185344	Retirement and other pensions
Zasiłki i inne świadczenia ^c	13456	21286	22544	23736	Benefits ^c
Inne wydatki	13946	5866	6465	8505	Other expenditure

FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY
PENSION FUND

Przychody^{ab}	16348	20385	19598	19878	Revenue^{ab}
Składki przypisane	1356	1462	1429	1390	Contributions written
Dotacje z budżetu państwa	14936	17037	16373	16685	Grants from the state budget
Inne dochody	55,6	1886 ^d	1796 ^d	1803 ^d	Other income
Wydatki^b	16576	19866	19967	20002	Expenditure^b
Emerytury i renty	13901	14969	15039	15063	Retirement and other pensions
Zasiłki i inne świadczenia ^c	370 ^e	854	992	1044	Benefits ^c
Naliczone składki na ubezpieczenia zdrowotne rolników ^f	1859	1753	1755	1757	Calculated contributions for health security of farmers ^f
Inne wydatki	446	2290 ^d	2181 ^d	2138 ^d	Other expenditure

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami. c Bez świadczeń dla kombatanów finansowanych z budżetu państwa. d W tym transfer środków na świadczenia zabiegowe w: 2015 r. — 1830 mln zł, 2016 r. — 1692 mln zł, 2017 r. — 1639 mln zł. e Dotyczy tylko zasiłku pogrzebowego dla rolników. f Finansowane z budżetu państwa.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds. c Excluding benefits for combatants financed from the state budget. d Of which transfer of funds for coincide benefits: in 2015 — 1830 mln zł, in 2016 — 1692 mln zł, in 2017 — 1639 mln zł. e Concerns only funeral allowance for farmers. f Financed from the state budget.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 12 (545). **BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**

LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Woje-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiaty	wództwa
				Cities with powiat status	Powiaty	Voivod- ships
				w mln zł	in mln zł	
DOCHODY						
REVENUE						
OGÓŁEM	2010	162797	72311	53886	22496	14104
TOTAL	2015	199019	87667	70560	23681	17110
	2016	213669	101795	74420	23948	13506
	2017	229879	111189	78530	25389	14771
Dochody własne	2010	78588	32264	34284	6337	5703
Own revenue	2015	103441	43573	44774	7943	7155
	2016	106683	45135	45869	8474	7205
	2017	113245	48076	48313	9079	7777
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym	2010	33016	10698	14543	2925	4850
Share in income tax	2015	45176	16041	19017	4324	5794
	2016	48549	17394	20358	4671	6126
	2017	53267	19158	22124	5130	6853
od osób prawnych	2010	6122	617	1408	128	3968
corporate income tax	2015	7076	753	1602	158	4564
	2016	7441	778	1699	162	4802
	2017	8381	862	1929	180	5410
od osób fizycznych	2010	26894	10080	13135	2797	882
personal income tax	2015	38100	15289	17415	4166	1230
	2016	41108	16616	18659	4509	1324
	2017	44885	18297	20196	4950	1443
Podatek od nieruchomości	2010	15122	9060	6062	x	x
Tax on real estate	2015	20171	12227	7944	x	x
	2016	20774	12627	8148	x	x
	2017	21829	13372	8456	x	x
Podatek rolny	2010	989	974	15,3	x	x
Agricultural tax	2015	1593	1569	24,0	x	x
	2016	1513	1491	22,0	x	x
	2017	1485	1464	21,5	x	x
Podatek od środków transportowych	2010	857	561	296	x	x
Tax on means of transport	2015	1015	696	319	x	x
	2016	1055	725	330	x	x
	2017	1092	752	340	x	x
Podatek od czynności cywilnoprawnych	2010	1893	791	1102	x	x
Tax on civil law transactions	2015	1749	768	981	x	x
	2016	2172	965	1207	x	x
	2017	2551	1024	1526	x	x
Opłata skarbowa	2010	509	226	283	x	x
Stamp duty	2015	409	155	254	x	x
	2016	430	163	267	x	x
	2017	461	169	293	x	x
Dochody z majątku	2010	6354	2628	3276	305	143
Revenue from property	2015	7463	2657	4338	305	163
	2016	7354	2857	4005	310	182
	2017	7439	3128	3793	315	202
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	2010	2615	1010	1439	127	38,9
of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	2015	3413	1258	1930	150	74,3
	2016	3497	1318	1948	149	81,6
	2017	3544	1340	1983	143	78,4

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 12 (545). BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (cd.)

LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwa Voivod- ships	
						w mln zł in mln zł
DOCHODY (dok.) REVENUE (cont.)						
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)						
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł Funds for additional financing of own tasks from other sources	2010 2015 2016 2017	2476 1384 561 614	1408 1035 296 353	786 203 131 135	214 90,8 86,0 93,7	67,5 55,8 48,8 32,0
Dotacje^b Grants^b	2010 2015 2016 2017	37038 44235 53949 62353	17370 18675 30299 36042	7798 11905 14070 15396	6410 5689 5245 6047	5459 7962 4335 4867
Z budżetu państwa From state budget	2010 2015 2016 2017	23867 26147 44672 51246	12821 13982 28229 32987	5073 6129 10886 12641	4153 3958 3950 4067	1820 2074 1607 1551
na zadania: for tasks:						
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks	2010 2015 2016 2017	16829 17834 36897 43833	9340 9500 23890 28924	3580 4118 8997 10896	2408 2658 2691 2743	1500 1559 1318 1271
własne for own tasks	2010 2015 2016 2017	6916 8241 7715 7357	3417 4439 4308 4037	1469 1993 1867 1727	1726 1292 1252 1314	304 514 288 279
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej realized on the basis of agreements with government administration bodies	2010 2015 2016 2017	122 71,5 60,3 56,1	63,7 43,7 31,2 27,0	23,6 18,1 21,8 17,8	18,7 8,6 6,5 10,8	16,1 1,0 0,7 0,4
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^c Grants from paragraphs 200 and 620, 205 and 625 ^c	2010 2015 2016 2017	11195 14822 6658 8206	3863 3797 1209 2030	2346 5043 2633 2270	1726 804 337 847	3260 5178 2479 3059
Otrzymane z funduszy celowych Received from appropriated funds	2010 2015 2016 2017	684 777 554 521	288 204 222 245	121 377 190 125	75,7 78,9 51,7 59,9	198 118 90,5 90,8
Pozostałe dotacje Other grants	2010 2015 2016 2017	1292 2488 2065 2380	398 692 639 780	258 356 361 361	455 848 906 1073	181 592 159 167
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from the state budget	2010 2015 2016 2017	47171 51343 53036 54281	22676 25419 26361 27071	11804 13882 14481 14820	9750 10049 10229 10262	2942 1993 1965 2127
W tym część oświatowa Of which educational part	2010 2015 2016 2017	35010 40377 41497 41910	16230 18993 19604 19912	10733 12917 13424 13750	7360 7793 7823 7643	686 674 647 604

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b W 2010 r. bez dotacji z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych, które ujęto w dochodach własnych. c Patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt 2b) na str. 645 i 646.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b In 2010 excluding grants from state budget for gminas which are health resorts, which were included in own revenue. c See general notes, item 8, point 2b) on page 645 and 646.

TABL. 12 (545). BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)

LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Woje- wództwa
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiaty	Voivod- ships
		w mln zł		in mln zł		
WYDATKI EXPENDITURE						
OGÓŁEM	2010	177766	79741	58954	23826	15245
TOTAL	2015	196415	85944	69824	23444	17203
	2016	206035	98175	71942	23301	12617
	2017	230166	111984	78504	25360	14317
Wydatki bieżące	2010	133517	59753	45836	18626	9302
Current expenditure	2015	157839	71455	56928	20017	9440
	2016	180204	87222	63373	20302	9307
	2017	194952	95589	68096	21277	9990
w tym: of which:						
Dotacje	2010	14044	4080	5195	1272	3497
Grants	2015	16459	5417	5860	1394	3788
	2016	17525	5928	6397	1498	3702
	2017	19373	6519	7090	1622	4141
w tym dotacje dla samorządowych zakładów budżetowych ^b of which grants for local government budgetary establishments ^b	2010	2141	785	1225	100	31,2
	2015	550	312	229	7,4	2,1
	2016	545	311	222	9,4	2,4
	2017	556	297	244	12,7	2,6
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2010	16515	11780	3916	737	82,2
Benefits for natural persons	2015	16948	11667	4343	846	91,4
	2016	35577	25546	9023	948	60,1
	2017	42086	30230	10755	1025	75,2
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	2010	97737	42763	34168	16218	4588
Current expenditure of budgetary units	2015	119538	52987	44203	17354	4993
	2016	122094	54460	45396	17445	4794
	2017	128595	57585	47618	18206	5186
w tym: of which:						
wynagrodzenia	2010	49743	22761	15975	9170	1837
wages and salaries	2015	60309	27675	19902	10531	2202
	2016	62086	28457	20671	10728	2230
	2017	65079	29844	21693	11183	2359
pochodne od wynagrodzeń ^c	2010	8165	3910	2557	1401	298
wages and salaries related expenditures ^c	2015	11129	5379	3581	1771	397
	2016	11490	5572	3724	1790	404
	2017	11946	5795	3875	1852	424
zakup materiałów i usług	2010	32721	13209	13322	4025	2164
purchase of materials and services	2015	38821	15918	17559	3438	1906
	2016	40104	16576	18246	3472	1810
	2017	42948	17982	19218	3806	1943
Wydatki majątkowe	2010	44249	19988	13118	5201	5943
Property expenditure	2015	38576	14489	12897	3427	7763
	2016	25831	10954	8569	2998	3310
	2017	35215	16396	10408	4083	4327
W tym inwestycyjne ^d	2010	43282	19690	12698	5181	5712
Of which investment expenditure ^d	2015	37220	14209	12212	3384	7415
	2016	24408	10649	7713	2963	3083
	2017	33468	16063	9410	4021	3973
WYNIK BUDŻETÓW BUDGETS RESULT						
Nadwyżka (+)/deficyt (-)	2010	-14970	-7430	-5069	-1330	-1141
Surplus (+)/deficit (-)	2015	+2604	+1723	+736	+237	-92,5
	2016	+7634	+3620	+2479	+648	+888
	2017	-288	-795	+25	+28	+454

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b W 2010 r. również dla gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych. c Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. d Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych oraz w 2010 r. — również gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b In 2010 also for auxiliary units and appropriated funds. c Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. d Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments and in 2010 — also of auxiliary units and appropriated funds.

TABL. 13 (546). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
 LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS EXPENDITURE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Woje- wództwa Voivod- ships
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status		
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2010	177766	79741	58954	23826	15245
TOTAL	2015	196415	85944	69824	23444	17203
	2016	206035	98175	71942	23301	12617
	2017	230166	111984	78504	25360	14317
w tym: of which:						
Rolnictwo i łowiectwo	2010	4892	3524	67,7	54,8	1245
Agriculture and hunting	2015	4411	2756	22,2	200	1433
	2016	3064	1860	33,2	44,4	1127
	2017	3521	2281	35,4	73,8	1132
Transport i łączność	2010	31930	8855	11946	5162	5967
Transport and communication	2015	32342	6995	15009	3333	7005
	2016	27110	6875	11894	3313	5029
	2017	32772	9224	13261	4133	6154
Turystyka	2010	721	461	146	47,7	66,6
Tourism	2015	740	245	78,8	87,3	330
	2016	198	98,6	51,0	13,0	35,5
	2017	252	160	50,6	15,3	26,7
Gospodarka mieszkaniowa	2010	6006	2447	3297	172	89,5
Dwelling economy	2015	7272	2554	4417	230	71,8
	2016	6598	2404	3895	200	98,8
	2017	7063	2748	3963	257	94,7
Administracja publiczna	2010	15020	7334	3908	2407	1371
Public administration	2015	17882	8893	4437	2668	1884
	2016	17893	9044	4645	2650	1554
	2017	19655	9986	5110	2858	1701
Oświata i wychowanie	2010	50478	26518	16370	6780	810
Education	2015	59360	31495	20041	7077	747
	2016	60945	32289	20975	7018	663
	2017	64927	34483	22271	7410	763
Ochrona zdrowia	2010	3962	563	1062	1395	943
Health care	2015	3907	553	1063	1184	1107
	2016	3320	586	965	1036	732
	2017	3479	618	1066	931	864
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie po- lityki społecznej	2010	25065	13182	7161	4062	661
Social assistance and other tasks in sphere of social policy	2015	27803	14159	8407	4585	652
	2016	47448	28667	13490	4803	487
	2017	15791	6402	5109	3656	623
Rodzina	2017	39891	27628	10657	1520	86,4
Family						
Edukacyjna opieka wychowawcza	2010	4132	951	1597	1420	165
Educational care	2015	4946	1065	2046	1688	147
	2016	5073	1054	2129	1745	146
	2017	5293	1069	2219	1834	171
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2010	10112	6655	3244	116	96,9
Municipal economy and environmental protection	2015	13700	8628	4901	102	68,9
	2016	12167	7267	4747	100	52,7
	2017	13502	8220	5135	102	45,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2010	7006	3092	2482	135	1297
Culture and national heritage	2015	6923	2942	2501	113	1367
	2016	6673	2921	2354	108	1290
	2017	7408	3388	2507	121	1391
Kultura fizyczna ^b	2010	6434	2878	2907	155	493
Physical education ^b	2015	4338	2124	2007	78,4	128
	2016	4445	2207	2043	72,8	123
	2017	5078	2578	2291	83,5	126

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b W 2010 r. dział „Kultura fizyczna i sport”.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b In 2010 division "Physical education and sport".

TABL. 14 (547). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF LOCAL GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Woje-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiaty	wództwa
				Cities with	Powiaty	Voivod-
				powiat status	Powiaty	ships
				w mln zł		in mln zł
Przychody	2015	4668,8	2764,9	1820,6	53,2	30,1
Revenue	2016	4558,5	2713,1	1759,0	56,6	29,8
	2017	4446,1	2553,9	1796,8	66,4	28,9
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług	2015	2773,4	1792,1	930,4	25,4	25,4
Revenue from sale of products, asset components and services	2016	2693,9	1743,5	899,2	26,1	25,1
	2017	2586,4	1612,8	918,6	29,4	25,6
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b	2015	549,7	307,1	229,2	10,9	2,3
Grants from local government units budget ^b	2016	537,9	300,7	222,4	12,5	2,4
	2017	557,6	293,4	245,8	15,7	2,6
Koszty	2015	4616,5	2745,7	1791,0	49,9	29,8
Costs	2016	4490,1	2677,8	1727,0	56,2	29,0
	2017	4427,0	2552,7	1778,1	66,5	29,7
w tym: of which:						
Materiały i usługi	2015	1888,7	1015,4	846,9	15,2	11,1
Materials and services	2016	1822,6	988,1	805,5	18,0	11,0
	2017	1805,4	933,8	840,5	20,5	10,6
Podatek dochodowy od osób prawnych	2015	25,2	13,9	11,1	0,0	0,2
Corporate income tax	2016	26,0	14,7	11,0	0,1	0,2
	2017	21,6	11,0	10,4	0,2	0,1
Wpłaty nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego	2015	23,4	17,0	6,4	0,0	—
Surplus payments to local government units budgets	2016	32,0	20,4	11,2	0,3	0,1
	2017	23,6	14,4	9,1	0,0	0,0

a Bez przychodów i kosztów zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

a Excluding revenue and costs of budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. b Including grants from the state budget as well as payments from the European funds budget.

TABL. 15 (548). **ODLICZENIA OD DOCHODU I PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH**
DEDUCTIONS FROM INCOME AND FROM PERSONAL INCOME TAX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PODATNICY ^a w tys. TAXPAYERS ^a in thous.					
OGÓŁEM	24908,0	24944,8	25103,6	25316,2	TOTAL
W tym wykazujący dochód ^b	24558,0	24590,4	24752,0	24954,0	Of which reporting income ^b
ODLICZENIA OD DOCHODU DEDUCTIONS FROM INCOME					
Podatnicy korzystający z odliczeń w tys. Taxpayers using deductions in thous.					
OGÓŁEM ^c	18308,4	15347,2	15590,1	16037,8	TOTAL ^c
w tym z tytułu:					of which from:
Składki na ubezpieczenia społeczne	12705,1	13259,5	13525,1	13837,8	Social security contributions
Darowizny	305,6	424,2	451,7	485,3	Donations
Cele rehabilitacyjne	1135,0	1103,0	1092,9	1204,4	Rehabilitation purposes
Użytkowanie sieci Internet	3986,8	344,7	287,8	260,3	Expenses of using Internet

a Opodatkowani przy zastosowaniu skali podatkowej. b Łącznie z niewykazującymi własnego dochodu, ale korzystającymi ze wspólnego rozliczenia z małżonkiem. c Podatnicy mogą być wykazywani wielokrotnie, jeśli korzystali z więcej niż jednego tytułu odliczenia.

a Taxed using a taxation scale. b Including taxpayers not showing their own income, but filing tax jointly with a spouse. c Taxpayers may be indicated more than once, if they used more than one type of deduction.

TABL. 15 (548). **ODLICZENIA OD DOCHODU I PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH (dok.)**
DEDUCTIONS FROM INCOME AND FROM PERSONAL INCOME TAX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
ODLICZENIA OD DOCHODU (dok.) DEDUCTIONS FROM INCOME (cont.)					
Odliczenia w mln zł Deductions in mln zł					
OGÓŁEM^c	56308,0	65436,7	69323,9	75464,9	TOTAL^c
w tym z tytułu:					of which from:
Składki na ubezpieczenia społeczne	50850,5	61840,9	65726,8	71322,8	Social security contributions
Darowizny	198,0	364,6	382,7	411,0	Donations
Cele rehabilitacyjne	2551,3	2517,2	2503,0	2931,5	Rehabilitation purposes
Użytkowanie sieci Internet	2277,8	184,4	152,7	137,8	Expenses of using Internet
Przeciętne odliczenia na 1 podatnika korzystającego z danego tytułu odliczenia w zł Average deductions per 1 taxpayer using a given type of deduction in zł					
OGÓŁEM^c	3076	4264	4447	4705	TOTAL^c
w tym z tytułu:					of which from:
Składki na ubezpieczenia społeczne	4002	4664	4860	5154	Social security contributions
Darowizny	648	859	847	847	Donations
Cele rehabilitacyjne	2248	2282	2290	2434	Rehabilitation purposes
Użytkowanie sieci Internet	571	535	531	529	Expenses of using Internet
ODLICZENIA OD PODATKU DEDUCTIONS FROM THE TAX					
Podatnicy korzystający z odliczeń w tys. Taxpayers using deductions in thous.					
OGÓŁEM^c	25844,1	25651,9	26281,2	25954,1	TOTAL^c
z tytułu:					from:
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	21378,7	21482,7	21713,0	21384,5	Health care contribution
Ulgi	4465,4	4587,2	4568,2	4569,6	Reliefs
w tym:					of which:
na dzieci	4303,1	4505,1 ^d	4473,6 ^d	4477,0	child relief
podatek zapłacony za granicą	10,0	34,5	54,6	61,7	the tax paid abroad
Odliczenia w mln zł Deductions in mln zł					
OGÓŁEM^c	48183,0	56620,4	60343,8	63341,9	TOTAL^c
z tytułu:					from:
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	42335,1	50776,1	53139,0	56192,3	Health care contribution
Ulgi	5847,9	7209,2	7204,8	7149,6	Reliefs
w tym:					of which:
na dzieci	5684,3	6982,2 ^d	6932,0 ^d	6878,9	child relief
podatek zapłacony za granicą	39,8	170,9	223,2	227,4	the tax paid abroad
Przeciętne odliczenia na 1 podatnika korzystającego z danego tytułu odliczenia w zł Average deductions per 1 taxpayer using a given type of deduction in zł					
OGÓŁEM^c	1864	2208	2296	2441	TOTAL^c
z tytułu:					from:
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1980	2364	2447	2628	Health care contribution
Ulgi	1310	1572	1577	1565	Reliefs
w tym:					of which:
na dzieci	1321	1550 ^d	1550 ^d	1536	child relief
podatek zapłacony za granicą	3984	4949	4084	3686	the tax paid abroad

c Notka patrz na str. 661. d Łącznie ze zwrotem nieodliczonej ulgi na dzieci.
Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

c See footnote on page 661. d Including refund of not deducted child relief.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 16 (549). **ODLICZENIA OD DOCHODU, PODSTAWY OPODATKOWANIA I PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB PRAWNYCH**

DEDUCTIONS FROM INCOME, TAX BASE AND FROM CORPORATE INCOME TAX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PODATNICY TAXPAYERS					
OGÓŁEM	343165	456190	483176	509029	TOTAL
W tym wykazujący dochód	239286	315268	326068	344817	Of which reporting income
w tym wykazujący podatek	125576	178535	183781	194482	of which reporting tax
ODLICZENIA OD DOCHODU DEDUCTIONS FROM INCOME					
Podatnicy korzystający z odliczeń Taxpayers using deductions					
OGÓŁEM^a	32623	45868	45493	50681	TOTAL^a
Straty z lat ubiegłych	26228	40147	39973	45029	Losses from previous years
Darowizny	6364	5614	5435	5546	Donations
Pozostałe odliczenia	31	107	85	105	Other deductions
Odliczenia w mln zł Deductions in mln zł					
OGÓŁEM^a	11613,3	14027,3	14821,8	19920,3	TOTAL^a
Straty z lat ubiegłych	11280,2	13705,1	14438,1	19460,8	Losses from previous years
Darowizny	309,7	300,8	311,5	384,5	Donations
Pozostałe odliczenia	23,4	21,4	72,2	75,1	Other deductions
ODLICZENIA OD PODSTAWY OPODATKOWANIA DEDUCTIONS FROM THE TAX BASE					
Podatnicy korzystający z odliczeń Taxpayers using deductions					
OGÓŁEM — z tytułu wydatków na nabycie nowych technologii	33	79	304^b	654	TOTAL — from expenditure on buying new technologies
Odliczenia w mln zł Deductions in mln zł					
OGÓŁEM — z tytułu wydatków na nabycie nowych technologii	31,3	389,7	243,7^b	556,5	TOTAL — from expenditure on buying new technologies
ODLICZENIA OD PODATKU DEDUCTIONS FROM THE TAX					
Podatnicy korzystający z odliczeń Taxpayers using deductions					
OGÓŁEM^a	431	352	354	386	TOTAL^a
W tym podatek zapłacony za granicą	242	278	301	332	Of which the tax paid abroad
Odliczenia w mln zł Deductions in mln zł					
OGÓŁEM^a	128,8	198,2	99,3	100,9	TOTAL^a
W tym podatek zapłacony za granicą	50,5	84,3	75,9	89,6	Of which the tax paid abroad

a Podatnicy mogą być wykazywani wielokrotnie, jeśli korzystali z więcej niż jednego tytułu odliczenia. b W tym z tytułu na działalność badawczo-rozwojową: 264 podatników, 198,3 mln zł.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Taxpayers may be indicated more than once, if they used more than one type of deduction. b Of which from expenditure on research and development activity: 264 taxpayers, 198,3 mln zł.

Source: data of the Ministry of Finance.

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, udoskonalenia gruntów oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji i działów PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych od 1999 r. poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — niezależnie od liczby pracujących) oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — powyżej 5 osób) — opracowano na podstawie sprawozdawczości,

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and other equipment),
- transport equipment,
- others, i.e., irrigation and drainage, improvements to land as well as, since 1995, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realisation (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that apply International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

In the case of foreign exchange losses of currencies, the sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realisation. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections and divisions of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. The value of investment outlays since 1999 incurred by:

- legal persons and organisational entities without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 — regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 — more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,

— osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. — do 5 osób), gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zaszczepienia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 395).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII od 1995 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. **Wartość netto środków trwałych** odpowiada wartości brutto pomniejszonej o wartość zużycia.

— legal persons and organisational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 — up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2018 item 395).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII since 1995:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 — also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Minister of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The **net value of fixed assets** corresponds to the gross value of fixed assets decreased by the value of consumption.

4. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzonych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

5. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

6. Wartość brutto środków trwałych od 1999 r.:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — niezależnie od liczby pracujących) oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — powyżej 5 osób) — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. — do 5 osób), gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale, od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

4. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilisation of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

5. Data by sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities".

The value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage".

6. The gross value of fixed assets since 1999:

- of legal persons and organisational entities without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 — regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 — more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organisational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 — up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and premises, since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premises as well as cooperative right to non-residential (of utility character) premises,
 - b) civil engineering works (excluding irrigation and drainage);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and other equipment;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, irrigation and drainage and livestock (basic herd).

Inwestycje Investments

TABLE 1 (550). NAKŁADY INWESTYCYJNE
INVESTMENT OUTLAYS

LATA YEARS	Ogółem Grand total		Nakłady na środki trwałe Outlays on fixed assets				Pozostałe nakłady Other outlays
	ogółem grand total	na 1 mieszkańca per capita	razem total	w tym of which			
				budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
CENY BIEŻĄCE — mln zł ^a CURRENT PRICES — mln zł ^a							
2010	217287	5641	217192	134220	60372	21114	94,7
2015	271839	7069	271364	149170	91309	28371	475
2016	244429	6361	244241	131728	85302	24860	188
2017	257881	6712	257770	133346	89820	32815	111
CENY STAŁE ^b CONSTANT PRICES ^b 2000=100							
2017	171,3	171,8	171,9	154,7	189,6	211,8	15,3
2005=100							
2017	182,2	182,5	182,5	164,3	193,8	243,1	80,3
2010=100							
2017	117,8	118,0	117,9	100,5	144,2	148,5	118,0
2015=100							
2017	94,6	94,6	94,7	89,0	98,4	113,4	23,4
Rok poprzedni=100 Previous year=100							
2011	110,6	110,6	110,6	109,4	114,5	107,3	116,2
2012	97,2	97,2	97,1	97,8	98,4	88,8	375,9
2013	98,8	98,9	98,9	95,0	103,5	107,9	22,3
2014	109,5	109,5	109,4	106,4	113,5	117,0	317,2
2015	107,1	107,2	107,1	104,3	110,7	108,9	163,5
2016	88,8	88,8	88,9	88,5	91,1	85,1	39,8
2017	106,5	106,5	106,5	100,6	108,0	133,2	58,7

a Na 1 mieszkańca — w zł. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a Per capita — in zł. b See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 2 (551). NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	217287	271839	244429	257881	100,0	100,0	TOTAL
Sektor publiczny	94472	101382	74192	78131	43,5	30,3	Public sector
Sektor prywatny	122815	170457	170237	179750	56,5	69,7	Private sector
w tym własność prywatna kra- jowa	81018	106780	101431	111014	37,3	43,0	of which private domestic ownership
w tym spółdzielnie	3093	2288	2162	2357	1,4	0,9	of which cooperatives

TABL. 3 (552). DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny stałe^a)INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100	2005= =100	2010= =100	2015= =100			
O G Ó Ł E M	107,1	88,8	106,5	182,2	117,8	94,6	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo	99,3	94,1	107,5	183,6	142,8	101,2	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwie- rząt, łowiectwo ^Δ	101,8	95,3	104,3	193,8	140,4	99,4	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	86,2	87,4	119,4	129,4	141,7	104,4	Forestry and logging
Rybacktvo	69,8	59,2	459,5	375,0	584,9	272,0	Fishing and aquaculture
Przemysł	113,4	87,5	102,8	179,4	134,1	90,0	Industry
Górnictwo i wydobywanie	72,9	95,9	105,9	171,5	125,4	101,6	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamien- nego i węgla brunatnego (lignitu)	59,5	100,7	118,4	123,8	107,9	119,2	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	110,7	102,9	107,4	180,2	171,6	110,5	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych ...	103,8	100,1	106,4	177,6	158,2	106,5	manufacture of food products
produkcja napojów	79,4	112,2	93,2	98,3	121,2	104,6	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	140,3	164,6	87,4	440,8	267,4	143,9	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	106,8	136,7	114,0	184,0	291,2	155,8	manufacture of textiles
produkcja odzieży	81,7	115,1	96,0	41,7	93,5	110,5	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórza- nych ^Δ	87,8	76,4	90,4	94,6	73,3	69,1	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, kor- ka, słomy i wikliny ^Δ	146,0	77,7	139,1	223,3	259,7	108,1	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z pa- pieru	113,1	97,9	115,8	204,6	199,5	113,4	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	104,7	88,2	119,6	151,8	112,8	105,5	printing and reproduction of record- ed media
produkcja koksu i produktów rafina- cji ropy naftowej ^Δ	80,4	124,0	122,7	240,1	107,2	152,1	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	113,1	92,1	100,0	162,0	156,4	92,1	manufacture of chemicals and chem- ical products
produkcja wyrobów farmaceutycz- nych ^Δ	128,5	86,3	130,7	122,2	139,8	112,8	manufacture of pharmaceutical prod- ucts ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i two- rzyw sztucznych	109,0	102,1	108,9	174,6	201,7	111,2	manufacture of rubber and plastic products

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 3 (552). DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Przemysł (dok.)						Industry (cont.)	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						Manufacturing (cont.)	
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	144,4	109,1	111,8	146,9	180,6	122,0	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	105,5	125,4	99,3	135,7	173,9	124,5	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	125,9	84,4	115,5	220,3	170,2	97,5	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	82,7	88,4	128,3	177,6	96,4	113,4	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych ...	109,7	110,1	120,0	228,1	190,4	132,1	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	98,9	90,9	113,5	128,3	145,8	103,2	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	116,1	118,1	88,0	227,4	234,9	103,9	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	117,6	102,6	104,5	255,6	250,2	107,2	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	102,8	95,9	104,7	133,8	163,2	100,4	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	115,5	81,5	136,0	204,7	143,5	110,8	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	94,2	118,8	115,0	242,4	157,2	136,6	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	132,5	76,4	90,7	247,2	124,9	69,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	116,3	43,3	100,5	86,2	43,8	43,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	117,5	51,3	95,0	102,3	49,4	48,7	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	117,1	56,3	81,2	181,2	95,7	45,7	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	103,5	93,6	94,1	214,5	99,3	88,1	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	100,9	98,0	121,2	149,0	128,6	118,8	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:							of which:
Handel hurtowy ^Δ	99,1	93,6	118,7	139,7	121,0	111,1	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	98,4	100,9	119,6	137,1	121,5	120,7	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	113,0	84,7	103,3	238,5	99,2	87,5	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	120,2	88,3	80,9	164,5	154,7	71,4	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	96,2	98,1	96,1	189,3	94,6	94,3	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	109,7	89,9	104,4	145,1	101,8	93,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	89,3	108,2	142,9	202,9	152,9	154,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	96,8	98,3	106,5	157,7	125,1	104,7	Real estate activities
W tym budownictwo mieszkaniowe	100,0	100,7	103,5	158,4	123,6	104,2	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	98,4	83,7	86,2	149,6	98,7	72,1	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	124,0	108,9	139,0	484,0	279,3	151,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	104,1	75,2	93,0	128,9	104,4	69,9	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	105,6	68,8	128,1	143,2	81,0	88,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	105,3	81,7	119,0	202,7	101,7	97,2	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	85,0	77,2	103,3	223,1	55,1	79,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	83,4	89,7	102,4	139,2	79,2	91,9	Other service activities

TABL. 4 (553). NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	217287	271839	244429	257881	100,0	100,0	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4282	6084	5714	6152	2,0	2,3	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	3716	5304	5043	5270	1,7	2,0	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	548	741	647	773	0,3	0,3	Forestry and logging
Rybactwo	18,3	38,8	23,6	109	0,0	0,0	Fishing and aquaculture
Przemysł	68979	105123	93825	94762	31,7	36,9	Industry
Górnictwo i wydobywanie	4880	6089	5904	6148	2,2	2,4	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	2823	2545	2571	2982	1,3	1,2	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	34716	55626	58683	61429	16,0	24,1	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	5438	8317	8480	8656	2,5	3,4	manufacture of food products
produkcja napojów	796	956	1095	975	0,4	0,4	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	441	887	1525	1238	0,2	0,5	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	258	502	703	791	0,1	0,3	manufacture of textiles
produkcja odzieży	171	148	173	164	0,1	0,1	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	142	157	122	109	0,1	0,0	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1018	2534	2021	2772	0,5	1,1	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	1580	2994	2983	3251	0,7	1,3	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	666	743	674	792	0,3	0,3	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	3251	2203	2823	3381	1,5	1,3	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2303	3968	3702	3676	1,1	1,4	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	465	590	520	671	0,2	0,3	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2555	4834	5067	5405	1,2	2,1	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2274	3495	3955	4269	1,0	1,7	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	1090	1620	2084	2023	0,5	0,8	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	2763	4965	4287	4908	1,3	1,9	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	977	877	796	997	0,4	0,4	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	1373	2050	2315	2728	0,6	1,1	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1434	2080	1928	2164	0,7	0,8	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3202	7612	9273	7930	1,5	3,1	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	448	1078	1130	1153	0,2	0,4	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	1043	1745	1710	1764	0,5	0,7	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	435	579	483	651	0,2	0,3	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	593	692	834	961	0,3	0,4	repair and installation of machinery and equipment

TABL. 4 (553). NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
Przemysł (dok.)							Industry (cont.)
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	16465	30573	23654	21551	7,6	8,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	12918	12835	5584	5634	5,9	2,1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczenie wody	3327	3314	1698	1627	1,5	0,6	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1341	2796	1602	1301	0,6	0,5	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	7285	8228	7763	7302	3,4	2,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	16759	18245	18111	21921	7,7	8,5	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:							of which:
Handel hurtowy ^Δ	7610	8375	7962	9429	3,5	3,7	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	7388	7388	7520	8957	3,4	3,5	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	42697	47775	40649	41793	19,7	16,2	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	6085	13389	11964	9745	2,8	3,8	Of which land and pipeline transport
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	2482	2450	2411	2312	1,1	0,9	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	7059	7813	7133	7388	3,2	2,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4141	4119	4588	6414	1,9	2,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	26835	31496	30878	33078	12,4	12,8	Real estate activities
W tym budownictwo mieszkaniowe	25526	29722	29856	31134	11,7	12,1	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3772	5168	4387	3713	1,7	1,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	2831	5288	5941	7916	1,3	3,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6194	9259	7075	6648	2,9	2,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	7718	7306	5056	6463	3,6	2,5	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6786	6886	5682	6653	3,1	2,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8564	5825	4514	4653	3,9	1,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	903	774	702	713	0,4	0,3	Other service activities

TABL. 5 (554). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA ŚRODKI TRWAŁE W 2017 R. (ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN 2017 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIFICATION
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
OGÓŁEM	257770	133346	89820	32815	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6152	2899	1662	971	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	5270	2373	1474	808	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	773	515	174	79	Forestry and logging
Rybactwo	109	11	14	84	Fishing and aquaculture
Przemysł	94721	34067	55152	4388	Industry
Górnictwo i wydobywanie	6147	2753	2889	444	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	2982	1450	1485	47	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	61392	15508	42472	3180	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	8650	2302	5811	499	manufacture of food products
produkcja napojów	975	187	734	53	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	1238	75	1161	2	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	791	183	566	37	manufacture of textiles
produkcja odzieży	164	75	70	19	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	109	32	68	9	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2772	1190	1424	151	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	3245	808	2341	86	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	792	123	635	30	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	3374	1085	2180	12	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3676	1238	2324	95	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	670	183	449	37	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	5399	1351	3743	291	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4268	903	3118	253	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	2020	417	1541	59	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	4907	1272	3316	303	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	997	188	769	40	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	2728	748	1903	73	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2161	629	1401	127	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	7927	1208	6127	587	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1153	290	827	35	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	1764	584	1001	175	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	651	142	454	54	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	961	295	509	153	repair and installation of machinery and equipment

TABL. 5 (554). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA ŚRODKI TRWAŁE W 2017 R. (dok.)

INVESTMENT OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIFICATION
		budynki i bu- dowle buildings and struc- tures	maszyny, urządze- nia tech- niczne i narzę- dzia machin- ery, technical equip- ment and tools	środki trans- portu transport equip- ment	
Przemysł (dok.)					Industry (cont.)
Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	21551	11658	8844	252	Electricity, gas, steam and air condi- tioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5631	4148	947	512	Water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1627	1328	204	86	water collection, treatment and sup- ply
gospodarka odpadami; odzysk surow- ców ^Δ	1300	593	414	285	waste collection, treatment and dis- posal activities; materials recovery
Budownictwo	7302	3818	1947	1509	Construction
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych^Δ	21912	8534	8213	5126	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Handel hurtowy ^Δ	9428	3286	3927	2192	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	8948	4463	3695	786	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	41758	31808	2458	7586	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	9719	2236	1353	6088	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	2311	1474	711	121	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	7388	1351	5538	495	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	6411	897	2108	3405	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	33076	31464	1329	270	Real estate activities
W tym budownictwo mieszkaniowe	31132	30734	311	78	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3713	1054	1822	830	Professional, scientific and tech- nical activities
Administrowanie i działalność wspie- rająca^Δ	7915	402	1205	6281	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	6645	4650	1206	785	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	6455	4642	1588	220	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społecz- na	6649	2559	3515	570	Human health and social work ac- tivities
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	4649	3429	1048	161	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	713	298	318	97	Other service activities

Środki trwałe
Fixed assets
TABL. 6 (555). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS

As of 31 XII

LATA YEARS	Ogółem Total		W tym Of which		
	ogółem total	na 1 mieszkańca per capita	budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
BIEŻĄCE CENY EWIDENCYJNE — mln zł ^a CURRENT BOOK-KEEPING PRICES — mln zł ^a					
2010	2520940	65428	1635254	694298	171380
2015	3471801	90324	2274967	937562	239079
2016	3660942	95255	2393913	992415	254222
2017	3831950	99703	2492048	1047701	271952
CENY STAŁE ^b CONSTANT PRICES ^b 2000=100					
2017	175,4	176,2	155,2	256,6	259,5
2005=100					
2017	156,7	156,7	143,1	206,5	212,4
2010=100					
2017	132,4	132,7	126,5	150,9	157,0
2015=100					
2017	107,1	107,1	105,6	110,9	114,2
Rok poprzedni=100 Previous year=100					
2011	104,6	104,6	103,8	107,5	107,4
2012	104,0	104,0	103,5	105,7	105,1
2013	104,1	104,2	103,5	106,1	105,9
2014	104,3	104,3	103,6	106,2	107,4
2015	104,6	104,7	104,0	106,3	107,0
2016	103,5	103,5	102,9	104,7	106,3
2017	103,5	103,5	102,6	105,9	107,4

a Na 1 mieszkańca — w zł. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34; do obliczenia wskaźników dynamiki przyjęto za podstawę (mianownik) wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 1 I.

a Per capita — in zł. b See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34; the gross value of fixed assets, as of 1 I, was used as the base (denominator) for calculating indices.

TABL. 7 (556). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS BY OWNERSHIP SECTORS (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	2520940	3471801	3660942	3831950	100,0	100,0	T O T A L
Sektor publiczny	999253	1396146	1463321	1532910	39,6	40,0	Public sector
Sektor prywatny	1521687	2075655	2197621	2299040	60,4	60,0	Private sector
w tym własność prywatna krajowa	1026677	1449316	1542726	1610329	40,7	42,0	of which private domestic ownership
w tym spółdzielnie	102997	97435	97641	96253	4,1	2,5	of which cooperatives

TABL. 8 (557). DYNAMIKA WARTOŚCI BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (ceny stałe)^a

Stan w dniu 31 XII

INDICES OF GROSS VALUE OF FIXED ASSETS (constant prices)^a

As of 31 XII

SEKCJE	2015	2016	2017			SECTIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100	2005=100	2010=100	2015=100			
O G Ó Ł E M	104,6	103,5	103,5	156,7	132,4	107,1	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	100,7	100,9	100,9	106,0	105,2	101,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	105,2	103,7	104,1	169,5	139,0	108,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	97,0	90,5	98,0	140,0	114,1	88,7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	105,8	105,2	105,6	192,5	145,2	111,1	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	105,0	104,0	103,6	142,6	131,8	107,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	107,6	102,9	101,8	179,9	144,1	104,8	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	107,1	106,2	105,1	248,2	160,9	111,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	108,5	105,3	104,9	213,3	152,7	110,5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	105,3	104,8	103,0	163,4	136,5	107,9	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	103,5	105,7	102,8	170,0	135,5	108,7	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	101,6	101,4	102,7	151,7	115,8	104,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	100,0	103,0	104,4	140,6	121,1	107,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	102,5	102,0	102,3	124,1	116,8	104,3	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	109,3	104,6	104,5	212,0	154,9	109,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	109,5	109,3	114,5	242,6	182,4	125,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	109,2	103,8	104,2	190,1	149,1	108,2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	105,4	102,9	106,0	178,0	141,3	109,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	105,6	104,0	105,2	203,0	149,0	109,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	107,3	104,6	105,0	297,4	176,8	109,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	103,9	102,7	102,2	192,2	138,9	105,0	Other service activities

a Patrz notka b do tabl. 6 na str. 674.

a See footnote b to the table 6 on page 674.

TABL. 9 (558). WARTOŚĆ BRUTTO, NETTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Stan w dniu 31 XII

GROSS AND NET VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION	
	wartość brutto gross value			wartość netto net value	stopień zużycia w % degree of consumption in %		
	bieżące ceny ewidencyjne — mln zł current book-keeping prices — mln zł						
O G Ó Ł E M	2520940	3471801	3660942	3831950	2031266	46,9	TOTAL
W tym budynki mieszkalne ^a	427828	538714	560804	581842	.	.	Of which residential buildings ^a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	131856	151396	155443	157131	39498	73,9	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	124297	139643	142978	144158	32033 ^b	76,8 ^b	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	7008	11164	11678	12297	7122	42,1	Forestry and logging
Rybactwo	551	589	787	676	343	49,2	Fishing and aquaculture
Przemysł	812523	1124596	1190870	1249424	633726	49,3	Industry
Górnictwo i wydobywanie	53296	76516	70764	69848	35341	49,4	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	32262	44782	36985	32931	17292	47,5	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	448177	612885	656568	693672	330063	52,4	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	63319	88867	95312	101318	51213	49,5	manufacture of food products
produkcja napojów	14155	16488	16402	16479	6678	59,5	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	4369	6465	7321	8586	4823	43,8	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	5553	5895	6747	7247	2950	59,3	manufacture of textiles
produkcja odzieży	3224	3157	3162	3190	1311	58,9	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych	1381	1758	1866	1849	865	53,2	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	17148	22484	24312	25457	12396	51,3	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	21051	31532	33326	35356	17219	51,3	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	8314	10068	10629	10867	4343	60,0	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	25582	39279	40131	42293	21284	49,7	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	29688	40005	42941	45410	22107	51,3	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	8009	9207	9538	9719	4134	57,5	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	34040	50753	54917	59467	28201	52,6	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	40486	50052	53959	56249	23931	57,5	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	25093	32748	34928	36568	18853	48,4	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	29221	44464	48546	51381	26135	49,1	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	10045	11268	11464	11475	5017	56,3	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	15969	23721	24695	26424	12004	54,6	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	20852	23403	24155	25040	10974	56,2	manufacture of machinery and equipment n.e.c.

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 666. b Bez wartości inwentarza żywego (stada podstawowego).

a See general notes, item 5 on page 666. b Excluding the value of livestock (basic herd).

TABL. 9 (558). WARTOŚĆ BRUTTO, NETTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH (dok.)

Stan w dniu 31 XII

GROSS AND NET VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION	
	wartość brutto gross value			wartość netto net value	stopień żużycia w % degree of con- sumption in %		
	bieżące ceny ewidencyjne — mln zł current book-keeping prices — mln zł						
Przemysł (dok.)						Industry (cont.)	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						Manufacturing (cont.)	
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	42107	60750	68646	73298	32238	56,0	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	6715	8862	9593	10354	5430	47,6	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	11768	17394	18693	19541	10026	48,7	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	3497	5623	5884	6447	3275	49,2	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	6591	8642	9401	9657	4656	51,8	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	208182	276308	298101	316460	171003	46,0	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	102868	158887	165437	169444	97319	42,6	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	44932	60319	63154	64378	35959	44,1	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	12353	19585	21406	22165	11962	46,0	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	51816	64560	67801	68582	38566	43,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	155196	207050	218400	230799	124039	46,3	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:							of which:
Handel hurtowy ^Δ	69919	90918	95965	102818	54998	46,5	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	70675	95223	99826	103917	54285	47,8	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	398613	635269	682184	718433	391646	45,5	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	72502	108156	118838	124848	66391	46,8	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	24585	35052	37195	37967	24086	36,6	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	101666	105960	107640	110808	36112	67,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	39762	42857	45656	46068	20744	55,0	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	473727	608065	635634	663647	418586	36,9	Real estate activities
W tym budynki mieszkalne ^a	416135	530260	552253	573283	.	.	Of which residential buildings ^a
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	38681	50659	53223	54819	26913	50,9	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	20945	30793	33266	38488	21920	43,0	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	88998	127279	130483	137828	71319	48,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	84301	122705	128149	133751	73950	44,7	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	56004	86458	91541	96201	49428	48,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	33774	66778	71266	75295	53246	29,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	8493	12324	12191	12709	7487	41,1	Other service activities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 666.

a See general notes, item 5 on page 666.

TABL. 10 (559). WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2017 R.

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2017

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł Gross value (current book-keeping prices) in mln zł			Stoپیeń zużycia w % Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	
OGÓŁEM	2492048	1047701	271952	38,7	63,7	55,8	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	89512	28898	19517	67,0	81,2	91,8	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	79887	27116	18320	70,9	81,9	93,2	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	9300	1703	956	34,9	70,5	70,1	Forestry and logging
Rybactwo	325	79	241	29,6	60,4	72,6	Fishing and aquaculture
Przemysł	568353	641163	39643	37,4	59,1	61,4	Industry
Górnictwo i wydobywanie	33337	33867	2638	40,9	56,8	61,9	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	16956	15384	588	36,6	58,8	64,6	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	222753	442943	27929	33,9	61,2	60,4	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	35953	59893	5455	30,6	59,3	65,0	manufacture of food products
produkcja napojów	4733	11371	373	43,8	66,0	61,0	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	1629	6927	29	31,4	46,7	59,3	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	2166	4739	342	36,0	69,8	61,2	manufacture of textiles
produkcja odzieży	1344	1515	331	38,4	77,4	57,8	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	742	971	136	34,2	66,6	60,7	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6535	17134	1787	29,2	58,7	61,4	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	9355	25317	683	30,1	58,8	63,1	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2100	8180	586	30,3	67,5	62,2	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	19398	22766	129	44,3	54,2	66,0	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	16024	28308	1076	40,1	57,3	61,7	manufacture of chemicals and chemical products

TABL. 10 (559). WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2017 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2017 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł Gross value (current book-keeping prices) in mln zł			Stoپیeń zużycia w % Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	
Przemysł (dok.)							Industry (cont.)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							Manufacturing (cont.)
produkcja wyrobów farmaceu- tycznych ^Δ	3868	5601	243	39,5	69,7	62,6	manufacture of pharmaceu- tical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	17379	40015	2070	29,2	62,3	59,7	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozosta- łych mineralnych surowców niemetalicznych	16776	36497	2975	40,3	64,8	64,2	manufacture of other non- -metallic mineral products
produkcja metali	11967	23995	605	38,5	53,1	60,6	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	16992	31535	2852	26,7	60,2	60,7	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyro- bów elektronicznych i op- tycznych	4629	6564	282	33,6	72,0	62,1	manufacture of computer, electronic and optical pro- ducts
produkcja urządzeń elektrycz- nych	7954	17897	572	30,1	65,2	62,6	manufacture of electrical equip- ment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	8382	15511	1144	32,0	68,7	62,6	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ	17357	54139	1802	32,7	64,2	34,2	manufacture of motor ve- hicles, trailers and semi- -trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3702	6268	384	29,8	57,4	58,4	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	7889	10254	1396	27,9	63,0	61,3	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	2217	3652	576	24,9	62,4	59,6	other manufacturing
naprawa, konserwacja i insta- lowanie maszyn i urządzeń	3662	3894	2101	33,9	63,6	61,0	repair and installation of ma- chinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	172193	141469	2786	40,3	52,7	54,8	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	140070	22884	6290	38,7	59,2	68,4	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostar- czanie wody	57515	5674	1123	41,4	67,0	69,9	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	9915	8535	3709	30,9	54,0	68,3	waste collection, treatment and disposal activities; ma- terials recovery

TABLE 10 (559). **WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2017 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2017 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł Gross value (current book-keeping prices) in mln zł			Stożenie żużycia w % Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środk trans- portu trans- port equip- ment	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środk trans- portu trans- port equip- ment	
Budownictwo	31824	21273	15471	19,6	67,8	60,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	116174	73972	40604	33,4	61,7	55,1	Trade; repair of motor ve- hicles^Δ
w tym:							of which:
Handel hurtowy ^Δ	45927	35300	21564	30,6	59,2	59,6	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	59641	33358	10901	36,8	63,2	60,7	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	608886	24813	84690	44,7	59,4	47,3	Transportation and storage
W tym transport lądowy i ruro- ciągowy ^Δ	37108	12372	75361	39,0	63,0	48,0	Of which land and pipeline trans- port ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	29058	7512	1391	29,0	62,8	53,1	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	31777	75508	3523	52,0	74,5	54,7	Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	19751	17607	8705	43,2	73,5	44,3	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	652596	8868	2134	36,4	70,1	62,0	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	23412	22770	8584	28,7	72,8	53,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	8497	8691	21263	28,0	64,3	40,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	93171	30082	14184	35,2	80,5	64,6	Public administration and de- fence; compulsory social security
Edukacja	99567	31180	2969	31,6	84,6	66,0	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	50294	39155	6742	28,7	73,1	54,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	60818	13178	1217	22,3	58,4	64,5	Arts, entertainment and recrea- tion
Pozostała działalność usługo- wa	8358	3031	1315	31,2	55,6	70,6	Other service activities

TABL. 11 (560). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH UZYSKANYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ (bieżące ceny ewidencyjne)

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS OBTAINED FROM INVESTMENT ACTIVITY (current book-keeping prices)

SEKCJE	2010	2015	2016	2017		SECTIONS
	ogółem total				w tym nowe środki trwałe of which new fixed assets	
	w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	202456	284719	261173	257611	240979	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4959	6896	6377	6516	6009	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	66866	103199	101158	94645	88627	Industry
górnictwo i wydobywanie	4184	5530	10848	8364	5828	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	38355	57037	62447	62039	58988	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	13076	26351	21056	19522	19382	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	11251	14281	6807	4720	4429	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	8071	8620	7449	6887	5780	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	18347	20846	19883	22996	21019	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	29597	51251	42912	38533	36825	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2384	2860	2558	2380	2214	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	6832	7949	7333	7492	7328	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3812	3852	4885	6633	6310	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	28162	32749	33561	35301	32766	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3884	6305	5314	4487	4120	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3251	5788	6617	8479	7932	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8393	13893	8687	6911	6545	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	6135	7675	4596	5298	5225	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6045	6759	5545	6478	6279	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4874	5260	3538	3828	3311	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	844	817	760	747	689	Other service activities

TABLE 12 (561). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH ZLIKWIDOWANYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
 GROSS VALUE OF LIQUIDATED FIXED ASSETS (current book-keeping prices)

SEKCJE	2010	2015	2016	2017	SECTIONS
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	18651	25390	28457	24453	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1453	1712	1485	1503	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	7231	9547	13250	9207	Industry
górnictwo i wydobywanie	1137	2005	5216	1884	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	3736	5360	5571	5367	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1845	1541	1927	1489	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	513	641	536	467	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	298	514	495	652	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1567	1877	2194	2450	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	598	1115	967	1125	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	170	227	151	198	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1404	2787	2524	1707	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	1165	1789	1351	1126	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1928	2268	2397	2574	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	369	559	515	503	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	177	267	282	533	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1019	1010	1027	956	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	463	538	651	642	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	596	750	780	840	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	167	337	257	275	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	46,2	93,4	131	162	Other service activities

Uwagi ogólne

Prezentowane w dziale rachunki narodowe opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)” wprowadzonym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r.

Na system rachunków narodowych składa się zbiór wzajemnie ze sobą powiązanych **rachunków makroekonomicznych**, pozwalających na uzyskanie spójnych danych o dochodach, tj. źródłach finansowania wydatków z danymi dotyczącymi produkcji i jej rozdysponowania na spożycie i akumulację brutto oraz saldo wymiany produktów (wyrobów i usług) z zagranicą (eksport netto).

W systemie rachunków narodowych zestawiane są: **rachunki bieżące** odzwierciedlające szczególne rodzaje działalności, takie jak: procesy produkcji, procesy tworzenia dochodów oraz podziału pierwotnego, wtórnego i ostatecznego dochodów; **rachunki akumulacji**, tj. rachunek kapitałowy, rachunek finansowy, rachunek pozostałych zmian wolumenu aktywów, rachunek przeszacowań; **bilanse**, tj. rachunki stanów (bilans otwarcia, zmiany w bilansie, bilans zamknięcia).

W dziale prezentuje się rachunki zawierające kategorie makroekonomiczne dla gospodarki narodowej ogółem, tj. z grupy rachunków bieżących — rachunek produktów (wyrobów i usług), rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów, a dla sektora gospodarstw domowych — zagregowane kategorie z sekwencji rachunków bieżących, ze szczególnym uwzględnieniem rachunku wykorzystania dochodów. Ponadto prezentuje się informacje dotyczące dochodów i wydatków, deficytu/nadwyżki, długu sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według Klasyfikacji Funkcji Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (COFOG).

1. Prezentowane dane za lata 2014—2016 zmieniiono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika m.in. z tytułu dalszego przeklasyfikowania jednostek instytucjonalnych z sektora przedsiębiorstw niefinansowych do sektora instytucji rządowych i samorządowych, zgodnie z ESA 2010. Ponadto dla lat 2010—2016 zaktualizowano strukturę spożycia indywidualnego skorygowanego z tytułu aktualizacji wydatków na spożycie w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.

Dane za 2017 r. są nieostateczne.

2. W rachunkach narodowych ujmuje się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą i szacowana jest:

1) w zakresie wytwarzania dla:

- a) zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej) oraz z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni),

General notes

The national accounts presented in this chapter were compiled according to the principles of the “European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)” introduced by Regulation (EU) No. 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 V 2013.

The national accounts system is composed of a number of mutually linked **macroeconomic accounts**, which permit to achieve coherent data regarding income, i.e., sources of financing expenditures with data concerning production and its distribution between final consumption expenditure and gross capital formation as well as the balance of goods and services (products) exchange with abroad (net exports).

The following accounts are compiled in the national accounts system: **current accounts** reflecting particular kinds of activities, such as: production processes, the processes of generating income as well as the primary, secondary and final distribution of income; **accumulation accounts**, i.e., capital account, financial account, other changes in volume of assets account, revaluation account; **balances**, i.e., state accounts (opening balance, changes in the balance, closing balance).

This chapter presents accounts containing macroeconomic categories for the total national economy, i.e., from the group of current accounts — the goods and services account, the production account and the generation of income account, and for households sector — aggregated categories originating from a sequence of current accounts and use of income account. The chapter presents also information concerning revenues and expenditures, deficit/surplus, debt of general government sector as well as expenditure of the general government sector based on Classification of the Functions of Government (COFOG).

1. Data presented for 2014—2016 have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook due to the further reclassification of institutional units from non-financial corporations sector to the general government sector, according to ESA 2010. Moreover, for years 2010—2016 the structure of actual individual consumption has been updated as a result of a revision of the expenditures on consumption in non-profit institutions serving households sector.

Data for 2017 are preliminary.

2. In national accounts the estimation of hidden economy and illegal activities are included. **Hidden economy** covers the legal concealed production, and is estimated:

1) on the output side for:

- a) registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form) as well as employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives),

b) osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi prostytucji);

2) w zakresie wykorzystania dla:

- a) spożycia,
- b) nakładów brutto na środki trwałe.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług prostytucji przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów. Uwzględnienie działalności nielegalnej w rachunkach narodowych ma wpływ na wartość produkcji globalnej i spożycia w sektorze gospodarstw domowych.

3. Dane według rodzajów działalności prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2 na str. 32.

Grupowania danych według sektorów instytucjonalnych oraz sekcji i działów PKD 2007 dokonano metodą przedsiębiorstw. Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 33.

4. Podstawowe kategorie makroekonomiczne prezentuje się w ujęciu **brutto** i **netto**, tj. dochód narodowy, produkt krajowy (w tym wartość dodana i nadwyżka operacyjna) oraz dochody do dyspozycji w sektorze gospodarstw domowych.

Podstawą do opracowania kategorii **netto** są odpowiednie kategorie brutto pomniejszone o amortyzację, którą opracowano dla gospodarki narodowej oraz poszczególnych sektorów instytucjonalnych.

5. Produkcję globalną i wartość dodaną brutto i netto prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

6. Rozróżnienie między **sektorami instytucjonalnymi** oparto o kryterium celów ekonomicznych oraz funkcji uznanej za wiodącą dla zachowań podmiotów gospodarki narodowej.

Wyróżniono następujące sektory instytucjonalne:

1) **sektor przedsiębiorstw niefinansowych**, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty (wyroby i usługi niefinansowe) rynkowe oraz prowadzące księgi rachunkowe; sektor ten tworzą:

- a) osoby prawne (niezależnie od liczby pracujących), m.in.: przedsiębiorstwa państwowe, spółki akcyjne i z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne drobnej wytwórczości,
- b) jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (niezależnie od liczby pracujących), m.in.: jednostki państwowe, spółki jawne i komandytowe oraz spółki cywilne,
- c) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących powyżej 9 osób, z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie,
- d) jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych.

Do sektora nie należą szpitale publiczne działające w formie spółek kapitałowych oraz w for-

b) natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including persons providing prostitution services);

2) on the expenditure side for:

- a) final consumption,
- b) gross fixed capital formation.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from exploiting prostitution, production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes. Illegal activities fall within the production boundary of national accounts impacting the value of output and final consumption expenditure in the households sector.

3. Data by kinds of activity are presented according to NACE Rev. 2, see general notes to the Yearbook, item 2 on page 32.

The grouping of data by institutional sectors as well as by NACE Rev. 2 sections and divisions was conducted using the enterprise method. The definition of the **enterprise method** is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 33.

4. The basic macroeconomic categories are presented in **gross** and **net** values, i.e.: national income, domestic product (of which value added and operating surplus) and disposable income of the households sector.

Gross categories reduced by consumption of fixed assets, which have been elaborated for whole economy as well as for individual institutional sectors, are the basis for elaboration of net ones.

5. Output and gross as well as net value added are presented in basic prices. Definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

6. The classification of **institutional sectors** is based on the economic goal criterion as well as the function regarded as primary for these entities of the national economy.

The following institutional sectors are defined:

1) **non-financial corporations sector**, which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as keeping accounting books; this sector comprises:

- a) legal persons (regardless of the number of employees), among others: state owned enterprises, joint stock and limited liability companies, cooperatives, foreign small-scale enterprises,
- b) organisational entities without legal personality (regardless of the number of employees), among others: state entities, unlimited partnership and limited partnership companies as well as civil law partnerships,
- c) natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons, excluding private farms in agriculture,
- d) non-profit units that meet ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector.

Public hospitals operating in the form of limited companies and public hospitals operating in the form of research institutes as well as

- mie instytutów badawczych, a także przedsiębiorstwa publiczne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) **sektor instytucji finansowych**, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym (Narodowy Bank Polski, banki państwowe, banki spółki akcyjne, banki spółdzielcze, przedsiębiorstwa zajmujące się leasingiem finansowym i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe) i pomocniczą działalnością finansową (giełda papierów wartościowych, przedsiębiorstwa maklerskie, kantory wymiany walut, towarzystwa funduszy inwestycyjnych i powierniczych, powszechne towarzystwa emerytalne), z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (ujętego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych), podmioty zajmujące się ubezpieczeniami (instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalno-rentowe, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej, otwarte fundusze emerytalne — OFE) oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych;
- 3) **sektor instytucji rządowych i samorządowych**, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej:
- działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych (jednostki budżetowe, fundusze celowe, a od 2010 r. także samorządowe zakłady budżetowe, agencje wykonawcze i instytucje gospodarki budżetowej oraz działające do 2005 r. środki specjalne jednostek budżetowych, w latach 2005—2010 — rachunek dochodów własnych jednostek budżetowych oraz do 2010 r. — zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych łącznie z prowadzonymi działalnością gospodarczą oraz fundusze motywacyjne),
 - podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa (publiczne szkoły wyższe, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, Krajowy Fundusz Drogowy oraz inne fundusze zarządzane przez Bank Gospodarstwa Krajowego, jednostki doradztwa rolniczego oraz agencje rządowe),
 - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej,
 - państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe,
 - fundusze mające osobowość prawną, które są powiązane z budżetem państwa lub z budżetami jednostek samorządu terytorialnego,
 - instytucje obsługujące fundusze ubezpieczeń społecznych (ZUS, KRUS) wraz z zarządzanymi przez nie funduszami oraz Narodowy Fundusz Zdrowia,
 - szpitale publiczne działające w formie spółek kapitałowych oraz w formie instytutów badawczych,
 - Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
- public corporations that meet ESA 2010 classification criteria to general government sector, were excluded from non-financial corporations sector;
- 2) **financial corporations sector**, which includes economic entities engaged in financial intermediation (National Bank of Poland, state banks, joint stock company banks, cooperative banks, financial leasing enterprises and cooperative saving and credit unions), auxiliary financial activity (the stock exchange, brokerages, currency exchange offices, companies of the investment and trust funds, and general pension societies), excluding the Bank Guarantee Fund (included in general government sector), as well as entities engaged in insurance activity (insurance companies and pension funds, except compulsory social security as well as open pension funds — OFE) and non-profit units that meet ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector;
- 3) **general government sector**, which includes entities of the national economy:
- operating according to principles described in Law on Public Finances (budgetary units, appropriated funds and since 2010 also local budgetary establishments, executive agencies and budget institutions as well as until 2005 special funds of budgetary units, in 2005—2010 — own income account of budgetary units and until 2010 — budgetary establishments and auxiliary units of budgetary units including conducting economic activity ones as well as motivation funds),
 - entities for which the financial system was defined in special regulations, and for which the subsidies from the state budget are the main source of financing (public higher education institutions, the Polish Academy of Science and entities established by it, the National Road Fund and other funds managed by Bank Gospodarstwa Krajowego, agriculture advisory units and state agencies),
 - independent public self-government health care facilities,
 - state and local government institutions of culture and national film institutions,
 - funds with the legal personality which are connected with state or local government units budgets,
 - institutions managing the social security funds (SII, ASIF) and these funds as well as the National Health Fund,
 - public hospitals operating in the form of limited companies and public hospitals operating in the form of research institutes,
 - Bank Guarantee Fund,

- i) inne jednostki, w tym przedsiębiorstwa publiczne oraz instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Szczegółowa lista jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych znajduje się na stronie GUS <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/>;

- 4) **sektor gospodarstw domowych**, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochód z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) **sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych** obejmujący: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych;
- 6) **sektor zagranica**, który tworzą podmioty gospodarcze będące własnością jednostek zagranicznych; jest to sektor instytucjonalny, dla którego system rachunków narodowych nie przewiduje zestawiania pełnej sekwencji rachunków.

7. Szczegółowe informacje o **dochodach i spożyciu w sektorze gospodarstw domowych** zaprezentowano w aspekcie podstawowych funkcji pełnionych przez gospodarstwa, tj. konsumpcji, dostarczania siły roboczej oraz wytwarzania produktów (wyrobów i usług niefinansowych) w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej.

Sektor instytucjonalny gospodarstw domowych obejmuje gospodarstwa domowe, tj. osoby fizyczne lub grupy osób fizycznych wspólnie zamieszkujące i wspólnie utrzymujące się (łącznie dochody, wydatki i majątek) oraz gospodarstwa zbiorowe (np. mieszkańcy domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, klasztorów, więzień).

Jako kryterium podziału na podsektory przyjmuje się wyłączne lub główne (przeważające) źródło dochodów gospodarstwa domowego. Zgodnie z przyjętym kryterium wyodrębniono następujących **6 podsektorów**:

- 1) pracodawców i pracujących na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dochód (nadwyżka operacyjna brutto, łącznie z dochodem mieszanym brutto) z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie — dochód (nadwyżka operacyjna brutto, łącznie z dochodem mieszanym brutto) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób lub z wykonywania wolnego zawodu;
- 3) osób fizycznych pracujących najemnie — dochód z pracy najemnej;
- 4) osób fizycznych otrzymujących emeryturę i rentę — dochód z emerytury i renty;
- 5) osób fizycznych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura i renta —

- i) other units, including public corporations and non-commercial institutions that meet ESA 2010 classification criteria to general government sector.

A detailed list of general government sector units is published on the Statistics Poland website <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/>;

- 4) **households sector**, which includes own-account workers in private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books, as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
- 5) **non-profit institutions serving households sector**, which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations;
- 6) **rest of the world sector**, which includes economic entities owned by foreign entities; it is an institutional sector for which the system of national accounts does not require presenting a complete sequence of accounts.

7. Detailed information regarding **income and final consumption expenditure in households sector** is presented according to the main functions fulfilled by these households, i.e., consumption, supply of the labour force and manufacturing products (goods and non-financial services), in case of conducting economic activity.

The institutional sector of households includes households, i.e., natural persons or groups of natural persons living together and jointly maintaining themselves (sharing income, expenditures and property) as well as collective households (e.g., residents of social welfare homes, care and education centres, convents, prisons).

Subsectors were established on the basis of the exclusive or main (predominate) source of maintenance. According to the adopted criterion the following **6 subsectors** were differentiated:

- 1) employers and own-account workers in private farms in agriculture — income (gross operating surplus, including gross mixed income) from the use of private farm in agriculture;
- 2) employers and own-account workers outside private farms in agriculture — income (gross operating surplus, including gross mixed income) of natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons and practising learned professions;
- 3) natural persons — employees — income from hired work;
- 4) natural persons recipients of retirement and other pensions — income from retirement and other pensions;
- 5) natural persons recipients of non-earned income sources other than retirement or other pensions

dochód z tytułu własności lub pozostałych świadczeń społecznych;

- 6) pozostałych osób fizycznych — dochód z innych niezarobkowych źródeł — dotyczy osób przebywających na stałe w instytucjach zbiorowego zamieszkania, bez względu na rodzaj dochodu.

8. Rachunek produktów (wyrobów i usług) stanowi syntetyczne ujęcie efektów uzyskanych w procesie produkcji i z importu oraz wykorzystanie wytworzonych produktów (wyrobów i usług) w gospodarce narodowej i obejmuje:

- 1) ogółem przychody, po stronie których uwzględnia się produkcję globalną, podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów oraz import towarów i usług;
- 2) ogółem rozchody, po stronie których uwzględnia się zużycie pośrednie, spożycie, akumulację brutto oraz eksport towarów i usług.

9. Produkcja globalna równa się sumie produkcji globalnej produktów (wyrobów i usług) wszystkich sektorów własności albo wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych lub sumie produkcji globalnej produktów (wyrobów i usług) wszystkich sekcji i działów. Produkcja globalna obejmuje:

- 1) w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych — przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług niefinansowych) własnej produkcji oraz marżę realizowaną na sprzedaży towarów zakupionych z przeznaczeniem do odsprzedaży, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze, produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych, przyrost zapasów wyrobów gotowych i produkcji niezakończonych;
- 2) w sektorze instytucji finansowych w zakresie:
 - a) pośrednictwa finansowego:
 - banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe — przychody z działalności operacyjnej banków oraz usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), tj. usługi, za które opłaty nie są pobierane w sposób bezpośredni i wynikają z różnicy między oprocentowaniem kredytów, pożyczek i depozytów a obliczoną stopą procentową (niezawierającą premii za ryzyko) stosowaną w transakcjach pomiędzy pośrednikami finansowymi,
 - przedsiębiorstwa zajmujące się leasingiem finansowym — przychody z wpłat odsetek (opłaty dzierżawne) oraz usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM),
 - b) pomocniczej działalności finansowej:
 - przedsiębiorstwa maklerskie — saldo prowizji od operacji papierami wartościowymi na rachunek zlecającego i przychodów z tytułu: zarządzania pakietami papierów wartościowych, oferowania papierów wartościowych w obrocie publicznym, gwarantowania emisji, doradztwa w zakresie obrotu papierami wartościowymi, prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych klientów oraz pozostałej działalności operacyjnej,
 - kantory wymiany walut — saldo obrotów walutami obcymi wyrażone w złotych,

— property income or income from other social benefits;

- 6) other natural persons — income from other non-earned sources — concerning persons permanently living in collective accommodation institutions, regardless of the kind of income.

8. The goods and services account presents the results of the production processes in general and import as well as the use of manufactured products (goods and services) in the national economy, and includes:

- 1) total resources, including output, taxes on products less subsidies on products as well as imports of goods and services;
- 2) total uses, including intermediate consumption, final consumption expenditure, gross capital formation as well as exports of goods and services.

9. Output is equal to the sum of the output of products (goods and services) of all ownership sectors or all domestic institutional sectors, or to the sum of the output of products (goods and services) of all sections and divisions. Output includes:

- 1) in non-financial corporations sector — revenues from the sale of self-manufactured products (goods and non-financial services) as well as margins realized on the sale of commodities purchased for re-sale, the value of products in the form of settlements in kind, products designated for increasing the value of own fixed assets, the changes in inventories of finished goods and work in progress;
- 2) in financial corporations sector, within the scope of:
 - a) financial intermediation:
 - banks and cooperative savings and credit unions — commission revenues from the operating activity of banks as well as financial intermediation services indirectly measured (FISIM), i.e., financial services for which fees are not charged directly and result from the difference between the interest of loans as well as deposits and calculated interest rate (not including risk premium) used in transactions between financial intermediaries,
 - financial leasing enterprises — revenues from payments of interest (payments of lease) and financial intermediation services indirectly measured (FISIM),
 - b) auxiliary financial activity:
 - brokerages — the balance of commissions from operations involving securities, conducted for clients as well as the sum of revenues from: managing packages of securities, offering securities in public turnover, underwriting issues, securities consulting, managing securities accounts and monetary accounts of clients as well as other operating activity,
 - currency exchange offices — the balance of foreign currency turnover expressed in zlotys,

- jednostki pośrednictwa finansowego — przychody z usług związanych z przychodami z działalności finansowej i doradztwem w zakresie obrotu papierami wartościowymi,
 - towarzystwa funduszy powierniczych — przychody z działalności związanej z zarządzaniem funduszami powierzonymi,
 - powszechne towarzystwa emerytalne — przychody z działalności związanej z zarządzaniem otwartymi funduszami emerytalnymi (OFE),
- c) ubezpieczeń:
- instytucje ubezpieczeniowe — saldo pobranych składek ubezpieczeniowych i wypłaconych odszkodowań oraz przychodów technicznych i ogólnych,
 - otwarte fundusze emerytalne (portfel inwestycyjny OFE) — koszty bieżącej działalności;
- 3) w sektorze instytucji rządowych i samorządowych — produkcję globalną stanowiącą koszty bieżącej działalności łącznie z amortyzacją środków trwałych. Produkcja globalna składa się z produkcji nierynkowej, produkcji rynkowej stanowiącej przychody ze sprzedaży rynkowej oraz produkcji na własne cele finalne;
- 4) w sektorze gospodarstw domowych:
- a) przychody ze sprzedaży produktów wytworzonych przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, z uwzględnieniem produkcji przeznaczanej na własne inwestycje oraz przyrostu zapasów wyrobów gotowych i produkcji niezakończonych,
 - b) wartość produkcji w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (w tym wartość produktów przeznaczonych na spożycie naturalne), od 2004 r. łącznie z naliczonymi za dany rok płatnościami uzupełniającymi do powierzchni upraw (tzw. dopłaty do produktów),
 - c) wartość m.in.: marży handlowej na sprzedaży produktów żywnościowych na targowiskach, sprzedaży drewna z lasów będących własnością osób fizycznych, runa leśnego, przychodów z wynajmu i dzierżawy, wartość czynszów umownych w odniesieniu do mieszkań użytkowanych przez właścicieli i najemców oszacowaną przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika,
 - d) wartość usług świadczonych przez osoby zatrudnione do prac domowych w gospodarstwach domowych oraz napiwki za świadczone usługi,
 - e) wartość usług związanych z wykorzystywaniem samochodów służbowych do celów prywatnych,
 - f) wartość wyrobów i usług wytworzonych w ramach działalności nielegalnej — patrz ust. 2 na str. 683;
- 5) w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych — oszacowane koszty bieżącej działalności łącznie z amortyzacją środków trwałych.
- 10. Zużycie pośrednie** obejmuje: wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po od-
- financial intermediation entities — revenues from services connected with financial and securities consulting,
 - companies of trust funds — revenues from activities connected with managing entrusted funds,
 - general pension societies — revenues from activities connected with managing open pension funds (OFE),
- c) insurance:
- insurance companies — the balance of insurance premiums received and claims paid, commissions as well as technical and general income,
 - open pension funds (OFE investment portfolio) — costs of current activity;
- 3) in general government sector — output which constitutes the costs of current activity including the consumption of fixed capital. Output consists of non-market output, market output which constitutes revenues on market sales as well as output produced for own final use;
- 4) in households sector:
- a) revenues from the sale of products manufactured by natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and keeping simplified accounting books, and taking into account production designated for own investments as well as the changes in inventories of finished goods and work in progress,
 - b) the value of production of private farms in agriculture (including the value of products designated for own consumption), since 2004 including supplementary area payments calculated for particular year (so-called subsidies on products),
 - c) the value of among others: trade margin on the sale of foodstuff articles at marketplaces, the sale of timber originating from forests owned by natural persons, forest undergrowth, revenues from renting and leasing as well as the value of imputed rents referring to the dwellings occupied by householders (owners and others) estimated by the user cost method,
 - d) the value of services rendered by persons employed to perform houseworks in households as well as tips for services rendered,
 - e) the value of services connected with the private use of company cars,
 - f) the value of goods and services produced as a result of illegal activities (see item 2 on page 683);
- 5) in the non-profit institutions serving households sector — estimated costs of current activity including depreciation of fixed assets.
- 10. Intermediate consumption** includes: the value of consumed materials (including fuels) in net terms

jęciu wartości odpadków użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozyście Papierów Wartościowych).

Wyceny zużytych w produkcji materiałów dokonano według średniorocznych cen nabycia.

Cena nabycia definiowana jest jako kwota pieniędzy należna sprzedającemu (bez nalizowanego podatku od towarów i usług — VAT w przypadku płatnika tego podatku), powiększona o wszelkie opłaty transportowe poniesione dodatkowo przez nabywcę i pomniejszona o ewentualne rabaty i opusty.

11. Import i eksport obejmuje wartość towarów przywiezionych z zagranicy i wywiezionych za granicę w ramach transakcji handlowych (bez wartości towarów przywiezionych i wywiezionych w celu uszlachetnienia) oraz wartość usług transportowych, budowlanych, łączności, obrotu uszlachetniającego netto, usług poligraficznych, usług pośrednictwa finansowego mierzonego pośrednio (FISIM) i innych. W wartości eksportu uwzględnia się szacunki salda zakupów dokonywanych przez mieszkańców Polski za granicą oraz zakupów dokonywanych przez cudzoziemców na terenie Polski.

12. Produkt krajowy brutto obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wszystkich sektorów własności albo wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych lub sumie wartości dodanej brutto wszystkich sekcji i działów powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów.

Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim.

13. Dochód narodowy brutto równa się sumie dochodów pierwotnych brutto wszystkich sektorów własności albo wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych; stanowi on również sumę produktu krajowego brutto i dochodu z zagranicy (saldo).

Dochód z zagranicy (saldo) stanowi różnicę między wartością dochodów pierwotnych brutto, będących należnościami jednostek krajowych od podmiotów zagranicznych a zobowiązaniami jednostek krajowych wobec podmiotów zagranicznych albo sumę salda: wynagrodzeń, dochodów z inwestycji bezpośrednich i portfelowych oraz pozostałych dochodów i odsetek.

Dochód narodowy oraz **produkt krajowy**, zarówno w ujęciu **brutto** jak i **netto**, liczone są zawsze w **cenach rynkowych**.

14. Rachunek tworzenia dochodów obejmuje transakcje bezpośrednio związane z procesem produkcji. Są to:

1) koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy oraz inne koszty związane z zatrudnieniem, np.: nagrody, stypendia fundo-

(after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g., advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities).

The valuation of materials consumed during production was conducted according to average annual purchasers' prices.

Purchasers' price is defined as the monetary sum due to a seller (excluding the deductible value added tax — VAT in case of unit obligated to pay this tax) increased by any transport fees additionally borne by the purchaser and decreased by relevant rebates and deductions.

11. Imports and exports include the value of goods entering and leaving the country within the framework of trade transactions (excluding the value of goods imported and exported for processing) as well as the value of transport, construction and communication services, net processing turnover, printing services, financial intermediation services indirectly measured (FISIM) and others. The value of exports includes estimated balance of purchases made by Polish citizens abroad as well as purchases made by foreigners in Poland.

12. Gross domestic product illustrates the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added of all ownership sectors or all domestic institutional sectors or to the sum of gross value added of all sections and divisions, increased by taxes on products less subsidies on products.

Gross value added is the difference between output and intermediate consumption.

13. Gross national income is equal to the sum of gross primary income of all ownership sectors or all domestic institutional sectors; it is also the sum of gross domestic product and foreign income (balance).

Foreign income (balance) is the difference between the value of gross primary income (accounts receivable due from foreign entities to domestic entities) and the accounts payable of domestic entities to foreign entities or the sum balance of wages and salaries, income from direct and portfolio investments as well as other income and interest.

National income and **domestic product** are always calculated at **market prices** for both **gross** and **net** categories.

14. The generation of income account includes transactions directly connected with the production process. These include:

1) compensation of employees, i.e., wages and salaries, contributions to social security paid by employers increased by contributions for the Labour Fund as well as other costs connected with employment, e.g.: awards, funded schol-

wane oraz premie niezaliczone do wynagrodzeń, a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, diety delegacji służbowych, diety poselskie i senatorskie — w przypadku dochodów w sektorze gospodarstw domowych określone jako „inne dochody związane z pracą najemną”. Wynagrodzenia dotyczą kwot zarachowanych w koszty działalności danego okresu, nie ujmują zatem wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;

- 2) podatki pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem, które obejmują: podatki od produktów, tj. podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą) pomniejszone o dotacje do produktów (transakcja rozliczana w gospodarce narodowej ogółem) oraz pozostałe podatki związane z produkcją, tj. podatek od środków transportowych i od nieruchomości pomniejszony o pozostałe dotacje związane z produkcją, od 2004 r. łącznie z naliczoną za dany rok jednolitą płatnością obszarową (transakcja rozliczana w sektorach własności albo w sektorach instytucjonalnych lub sekcjach i działach);
- 3) nadwyżka operacyjna brutto (a w przypadku sektora gospodarstw domowych również dochód mieszany brutto, który zawiera w sobie elementy wynagrodzenia za pracę wykonywaną przez właściciela czy też innych członków gospodarstwa domowego, które nie mogą być w sposób wiarygodny odszacowane od zysku właściciela lub przedsiębiorcy; nie zawiera natomiast nadwyżki operacyjnej pochodzącej z czynszów umownych właścicieli mieszkań), będąca pozycją bilansującą w rachunku tworzenia dochodów, powstaje w wyniku skorygowania produktu krajowego brutto o transakcje związane bezpośrednio z procesem produkcji — wymienione w pkt. 1) i 2). Kategoria ta odpowiada dochodom uzyskanym z prowadzonej działalności gospodarczej. Ponadto w sektorze gospodarstw domowych, poza dochodem uzyskanym z działalności gospodarczej, ujęto dochody wymienione w ust. 9, pkt. 4c)—4f) na str. 688.

15. Dochody pierwotne brutto i dochody do dyspozycji brutto stanowią pozycję bilansującą odpowiednio w rachunku podziału pierwotnego i wtórnego dochodów. Rachunki te ujmują transakcje opisujące przepływy dochodów między sektorami instytucjonalnymi.

Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z: nadwyżki operacyjnej brutto (łącznie z dochodem mieszanym brutto), wynagrodzeń (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonych pracowników), innych dochodów związanych z pracą najemną (łącznie z odpisami na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych), składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców oraz dochodów z tytułu własności.

ships, bonuses not included in wages and salaries as well as company social benefit fund, travelling allowances, parliamentary allowances, which in case of households sector are defined as "other income connected with hired work". Wages and salaries concern amounts booked in activity costs for a given period and, therefore, do not include payments from profit and balance surplus in cooperatives;

- 2) taxes less subsidies on production and imports, which include: taxes on products, i.e., the value added tax — VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and some types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration) less subsidies on products (a transaction settled in the total national economy) as well as other taxes on production, i.e., tax on means of transport and on real estate less other subsidies on production, since 2004 including single area payments calculated for particular year (a transaction settled in ownership sectors, institutional sectors or in sections and divisions);
- 3) gross operating surplus (in case of the households sector also gross mixed income, which contains an element of remuneration for work done by the owner or other members of the household that cannot be reliably identified from the return to the owner as an entrepreneur; and excludes the operating surplus coming from owner-occupied dwellings) which is the balancing item in the generation of income account, and is created as a result of correcting gross domestic product with transactions directly connected with the production process, mentioned in points 1) and 2). This category corresponds to income obtained from conducted economic activity. Moreover, in households sector, apart from income obtained from conducting economic activity, income mentioned in item 9, points 4c)—4f) on page 688 was included.

15. Gross primary income and gross disposable income are balancing items in the primary distribution of income account and the secondary distribution of income account respectively. These accounts comprise transactions relative to transfers of income between institutional sectors.

Gross primary income in the households sector comprises: gross operating surplus (including gross mixed income), wages, salaries (including employees' contributions to social security) and other income connected with hired work (including company social benefit fund), employers' social contributions as well as property income.

Dochody z tytułu własności obejmują m.in.: saldo odsetek, dochody przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych (łącznie z zyskiem z inwestowania składek otwartych funduszy emerytalnych — OFE), wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dywidendy akcjonariuszy oraz wykorzystaną na cele własne część dochodów pracodawców i pracujących na własny rachunek z liczbą pracujących powyżej 9 osób.

Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych uzyskuje się w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o: podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (tj. świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz transfery.

W procesie tym dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych są:

- 1) pomniejszane o:
 - podatki bieżące od dochodów, majątku itp. (podatek dochodowy — od 1999 r. po odliczeniu składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne, podatek rolny, podatek od nieruchomości i od środków transportowych, opłaty: skarbowe, paszportowe, komunikacyjne, miejscowe itp.),
 - składki netto na ubezpieczenia społeczne płacone w swoim imieniu przez pracodawców i pracujących na własny rachunek oraz płacone (z tytułu pracy najemnej) przez pracodawców i ubezpieczonych pracowników, od 1999 r. łącznie ze składką na powszechne ubezpieczenie zdrowotne oraz z naliczoną składką na ubezpieczenie zdrowotne rolników finansowaną z budżetu państwa;
- 2) powiększane o świadczenia społeczne:
 - świadczenia z ubezpieczeń społecznych, tj. emerytury, renty, zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego,
 - pozostałe świadczenia społeczne, tj. od 1 V 2004 r. świadczenia rodzinne, które obejmują zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, tj.: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz od 2013 r. specjalny zasiłek opiekuńczy, od 1 I 2016 r. — świadczenie rodzicielskie (do 30 IV 2004 r. — zasiłki rodzinne, wychowawcze i pielęgnacyjne), od 9 II 2006 r. — jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, od 1 IV 2016 r. — świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”, świadczenia z Funduszu Pracy (zasiłki dla bezrobotnych, dodatki szkoleniowe do 2009 r., stypendia za szkolenie, przygotowanie do zawodu lub staż u pracodawcy oraz do 31 VII 2004 r. i od 1 I 2009 r. — zasiłki i świadczenia przedemerytalne, które od 1 VIII 2004 r. do 31 XII 2008 r. finansowane były z budżetu państwa), stypendia dla uczniów, studentów i absolwentów szkół wyższych (bez stypendiów pracowniczych i fundowanych wypłacanych ze środków zakładów pracy) oraz nagrody dla studentów i absolwentów szkół wyższych, od 1 X 2008 r. świadczenie z funduszu alimentacyjnego (do 30 IX 2008 r. — zaliczka alimentacyjna, a do 30 IV

Property income includes among others: the balance of interest, income attributed to insurance policy holders (including benefits from investing of insurance premiums of open pension funds — OFE), payments from profit and balance surplus in cooperatives, dividends for shareholders as well as used for own purposes part of income of employers and own-account workers, employing more than 9 persons.

Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (i.e. social security benefits and other social benefits) as well as transfers.

During this process, gross primary income in the households sector is:

- 1) decreased by:
 - current taxes on income, wealth, etc. (income tax — since 1999 after deduction of contributions to the general health security, agricultural tax, real estate tax and tax on means of transport, fees: treasury, passport, communications, local, etc.),
 - net social contributions paid on own behalf by employers and self-employed persons as well as paid (from hired work) by employers and insured employees, since 1999 including contributions to general health security and calculated contribution for health security of farmers insurance financed from state budget;
- 2) increased by social benefits:
 - social security benefits, i.e., retirement and other pensions, allowances, rehabilitation benefits as well as one-off accident compensations from social security,
 - other social benefits, i.e., since 1 V 2004 family benefits including family allowance and supplements to the family allowance, attendance benefits, i.e., nursing benefit and nursing allowance and since 2013 special attendance allowance, since 1 I 2016 — parental benefit (until 30 IV 2004 — family, child-care and nursing benefits), since 9 II 2006 — one-off subsidy due to giving birth to a child, since 1 IV 2016 — child raising benefit "Family 500+", benefits from the Labour Fund (unemployment benefits, training allowances until 2009, scholarships for training, job occupational training or employer sponsored traineeships and until 31 VII 2004 and since 1 I 2009 — pre-retirement allowances and benefits which from 1 VIII 2004 to 31 XII 2008 were financed from the state budget), scholarships for pupils, students and graduates of higher education institutions (excluding employee and funded scholarships paid from company funds) as well as awards for pupils and graduates of higher education institutions, since 1 X 2008 alimony fund benefit (until 30 IX 2008 — alimony ad-

2004 r. — wypłaty z funduszu alimentacyjnego), rentę socjalną (do 30 IX 2003 r. ujmowana w ustawie o pomocy społecznej) i pozostałe świadczenia społeczne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej;

- 3) korygowane o pozostałe transfery bieżące, tj.: emerytury i renty zagraniczne, saldo bieżących przelewów zagranicznych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz pozostałe transfery zagraniczne, saldo ubezpieczeń majątkowych i osobowych, opłaty administracyjne (np. kary, grzywny), naliczoną składkę na ubezpieczenie zdrowotne rolników finansowaną z budżetu państwa, wpłaty gospodarstw domowych na rzecz sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (np. darowizny na cele społeczne, składki członkowskie na rzecz organizacji społecznych, związków zawodowych i partii politycznych), od 2004 r. renty strukturalne realizowane w ramach planu rozwoju obszarów wiejskich, dopłaty do kredytów preferencyjnych dla rolnictwa oraz o saldo darowizn (otrzymanych i przekazanych) transferowanych między podsektorami w ramach tego sektora (saldo to nie wpływa zatem na poziom dochodu do dyspozycji brutto ogółem w sektorze gospodarstw domowych).

W rachunku wykorzystania nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych podaje się korektę z tytułu zmian w uprównnieniach emerytalno-rentowych. Stanowi ona różnicę między wartością składek na ubezpieczenie społeczne — w odniesieniu do płatności emerytalnych — wpłaconych do prywatnych kapitałowych systemów ubezpieczeń społecznych powiększoną o uzupełnienia do składek płaconych od dochodów przypisanych posiadaczom polis ubezpieczeniowych a opłatą za usługi ubezpieczeniowe.

Dane od 2004 r. opracowano w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 395) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 XII 2009 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych przeliczono na wartości realne przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych.

16. Dochody do dyspozycji brutto w gospodarce narodowej przeznaczone są na finansowanie spożycia oraz oszczędności brutto.

Sumaryczne ujęcie spożycia i akumulacji brutto (część oszczędności brutto) stanowi **popyt krajowy**.

17. Spożycie stanowi wartość produktów (wyrobów i usług) zużytych na zaspokojenie potrzeb ludności ogółem i obejmuje: **spożycie prywatne**, tj. spożycie w sektorze gospodarstw domowych i spożycie w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (dotyczące wyrobów i usług dostarczonych gospodarstwom domowym jako transfery socjalne w naturze) oraz **spożycie publiczne** w sektorze instytucji rządowych i samorządowych, tj. spożycie indywidualne (dotyczące wyrobów i usług dostarczonych gospodarstwom domowym jako transfery socjalne w naturze) i spożycie ogólnospołeczne.

vance and until 30 IV 2004 — payments from the alimony fund), social pension (until 30 IX 2003 included in the Law on Social Assistance) and other social benefits granted on the basis of the Law on Social Assistance;

- 3) corrected by other current transfers, i.e.: foreign retirement and other pensions, the balance of current foreign transfers connected with conducting economic activity, as well as other foreign transfers, the balance of property and personal insurance, administrative fees (e.g., penalties, fines), calculated contribution for health security of farmers financed from state budget, payments of households to the non-profit institutions serving households sector (e.g., donations for social goals, membership dues to social organisations, trade unions and political parties), since 2004 structural pensions carrying out in a frame of a plan of developing rural areas, payments into preferential credits for agriculture as well as regarding the balance of gifts (received and given) transferred between subsectors within this sector (this balance has no influence on the level of total gross disposable income in the households sector).

In use of nominal income account of the households sector adjustment for the change in pension entitlements is presented. It is difference between value of the social contributions — in respect of pensions — payable into private funded pension schemes increased by value of contribution supplements payable out of income attributed to insurance policy holders, and the value of the associated service charges.

Since 2004 data have been elaborated according to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2018 item 395) and according to the decree of the Minister of Finance on the special accounting rules of the insurance and reinsurance companies dated 28 XII 2009.

Gross nominal disposable income of the households sector was converted into real values using the consumer price indices of goods and services by household groups.

16. Gross disposable income in the national economy is designated for financing of final consumption expenditure and gross saving.

Domestic demand consists of the sum of the final consumption expenditure and gross capital formation (the part of gross saving).

17. Final consumption expenditure is the value of products (goods and services) used to satisfy the needs of the total population and includes: **private consumption expenditure**, i.e., consumption expenditure of households sector and consumption in non-profit institutions serving households sector (concerning goods and services supplied to households as a social transfers in kind) as well as **public consumption expenditure** in general government sector, i.e., individual consumption expenditure (concerning goods and services supplied to households as a social transfers in kind) and collective consumption expenditure.

W spożyciu uwzględniono wartość usług pośrednictwa finansowego mierzonych pośrednio (FISIM).

Do **spożycia prywatnego** zaliczono:

- 1) spożycie w sektorze gospodarstw domowych, które obejmuje:
 - wydatki poniesione przez ludność na zakup produktów (wyrobów i usług) wycenianych w cenach płaconych przez konsumentów (w tym wydatki na zakupy w szarej gospodarce), wartość oszustw na podatku od towarów i usług (tzw. VAT fraud), wartość spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji wycenianego w cenach skupu surowych (nieprzetworzonych) produktów, wartość korzyści z wykonywania samochodów służbowych do celów prywatnych, wartość samochodów używanych importowanych z UE,
 - wartość usług mieszkaniowych, tj. czynsze umowne w odniesieniu do mieszkań użytkowanych przez właścicieli i najemców, oszacowane przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika oraz czynsze najmu dla mieszkań w budynkach czynszowych (towarzystw budownictwa społecznego i wynajętych w celu osiągnięcia zysku); wycena tych usług dotyczy m.in. kosztów utrzymania i remontów bieżących łącznie z amortyzacją i odpowiednim zyskiem,
 - opłaty za usługi związane z systemem ubezpieczeń społecznych,
 - wydatki na wyroby i usługi związane z działalnością nielegalną;
- 2) spożycie w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych przyjęte na poziomie produkcji globalnej tego sektora, pomniejszonej o odpłatność ludności. Założono, że wartość tego spożycia w całości przekazywana jest na rzecz ludności.

Spożycie publiczne obejmuje spożycie w sektorze instytucji rządowych i samorządowych przyjęte na poziomie produkcji globalnej tego sektora, pomniejszonej o produkcję rynkową tego sektora oraz o odpłatność ludności za świadczone usługi nierynkowe, powiększonej o wartość transferów społecznych w naturze przekazanych przez producentów rynkowych na rzecz gospodarstw domowych. Spożycie w tym sektorze obejmuje spożycie indywidualne i spożycie ogólnospołeczne:

- 1) spożycie indywidualne stanowi wartość wyrobów i usług nierynkowych przekazanych nieodpłatnie na rzecz sektora gospodarstw domowych. Do kategorii tej zalicza się: wartość usług oświaty i wychowania, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, kultury fizycznej i sportu, turystyki;
- 2) spożycie ogólnospołeczne obejmuje spożycie wyrobów i usług nierynkowych, które nie posiadają konkretnych indywidualnych odbiorców. W kategorii tej uwzględniono m.in. koszty poniesione na administrację publiczną, obronę narodową i działalność naukowo-badawczą.

Ponadto w dziale przedstawiono **spożycie indywidualne skorygowane** stanowiące sumę spożycia prywatnego w sektorze gospodarstw domowych i sektorze instytucji niekomercyjnych działających

In final consumption expenditure the value of financial intermediation services indirectly measured (FISIM) are included.

Private consumption expenditure includes:

- 1) consumption expenditure of the households sector which includes:
 - expenditure borne by the population on the purchases of products (goods and services) valued at prices paid by consumers (including expenditure on the purchases of products in hidden economy), value of VAT fraud, the value of own consumption of agricultural products originating from own production valued at procurement prices of raw (not processed) products, the value of benefits from the private use of company cars, the value of used cars imported from the EU,
 - the value of dwelling services, i.e., imputed rents referring to the dwellings occupied by householders (owners and others) estimated by the user cost method as well as actual rents for the dwellings in rental buildings (public building societies and dwellings rent for profit); valuation of these services concerns among other costs of maintenance and repair including the depreciation and appropriate profit,
 - social insurance scheme services charges,
 - expenditure on goods and services related to illegal activities;
- 2) consumption expenditure in non-profit institutions serving households sector was assumed to be on the level of the output of this sector less payments of the population. It was assumed that the value of this consumption expenditure is transferred in full to the population.

Public consumption expenditure includes consumption expenditure of general government sector, assumed to be on the level of the output of this sector less market output and by payments of the population for non-market services rendered, increased by the value of social transfers in kind supplied to households sector via market producers. Consumption expenditure in this sector includes individual consumption expenditure and collective consumption expenditure:

- 1) individual consumption expenditure is the value of non-market goods and services transferred gratuitously to households sector. This category includes: the value of services in education, culture and national heritage, health care, social assistance, physical education and sport, tourism;
- 2) collective consumption expenditure includes consumption expenditure of non-market goods and services which do not possess specific individual recipients. This category includes among others expenditures borne on public administration, national defence, scientific and research activity.

Moreover, in the chapter is presented **actual individual consumption** as the sum of private consumption expenditure (in households sector and in

na rzecz gospodarstw domowych oraz spożycia indywidualnego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.

Spożycie w sektorze gospodarstw domowych i spożycie indywidualne skorygowane zaprezentowano w układzie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

18. Oszczędności brutto (pozycja bilansująca w rachunku wykorzystania dochodów) stanowią część dochodów do dyspozycji brutto przeznaczonych na akumulację brutto (tj. nakłady brutto na środki trwałe, przyrost rzeczowych środków obrotowych i nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów o wyjątkowej wartości), transfery kapitałowe, nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów nieprodukowanych, wierzycielności netto lub zadłużenie netto oraz rezerwy w funduszach emerytalnych.

19. Akumulacja brutto obejmuje:

- 1) nakłady brutto na środki trwałe, tj. nakłady, które zwiększają wartość majątku trwałego (w tym także przyrost inwentarza żywego — stada podstawowego), bez nakładów będących pierwszym wyposażeniem inwestycji oraz odsetek od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji. W nakładach brutto na środki trwałe ujmuje się także szacunki nakładów w szarej gospodarce.

W rachunku uwzględnia się również:

- a) nakłady ponoszone na systemy uzbrojenia (np. czołgi, pojazdy opancerzone, okręty wojenne, łodzie podwodne) oraz małe narzędzia, które są wykorzystywane w procesie produkcji dłużej niż 1 rok bez względu na ich wartość,
- b) wydatki na produkty własności intelektualnej, przeznaczone do użytkowania przez okres dłuższy niż 1 rok, które obejmują w szczególności:
 - wydatki na prace badawczo-rozwojowe,
 - wydatki na oprogramowanie komputerowe (zakupione i wytworzone na własne potrzeby).

W związku z powyższym dane o nakładach brutto na środki trwałe różnią się od danych o nakładach inwestycyjnych prezentowanych w dziale „Inwestycje. Środki trwałe”, w części „Inwestycje”;

- 2) przyrost rzeczowych środków obrotowych, tj.: wartość przyrostu zapasów materiałów (łącznie z paliwami), produkcji niezakończonych, wyrobów gotowych, towarów oraz materialnej części rozliczeń międzyokresowych kosztów własnych. W gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wartość przyrostu rzeczowych środków obrotowych stanowi przyrost produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz inwentarza żywego (stada obrotowego). Poszczególne elementy przyrostu rzeczowych środków obrotowych wyceniono w cenie średniorocznej;
- 3) nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów o wyjątkowej wartości, tj.: wartość kamieni i metali szlachetnych, antyków i dzieł sztuki, biżuterii z kamieni i metali szlachetnych, pozycji kolekcjonerskich, które są nabywane jako lokata kapitału.

20. Nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów nieprodukowanych obejmuje aktywa,

non-profit institutions serving households sector) and individual consumption expenditure in general government sector.

Households' final consumption expenditure as well as actual individual consumption are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

18. Gross saving (a balance item in the use of disposable income account) is a portion of gross disposable income designated for gross capital formation (i.e., gross fixed capital formation, changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables), capital transfers, acquisitions less disposals of non-produced assets, net lending or net borrowing as well as pension funds reserves.

19. Gross capital formation includes:

- 1) gross fixed capital formation, i.e., expenditures which increase the value of tangible fixed assets (including increase in livestock — basic herd), excluding expenditures comprising the initial investments as well as interest on investment credits and loans for the period of investment realization. Gross fixed capital formation also includes the estimation of hidden economy.

The account includes also:

- a) expenditure borne on weapons systems (e.g., tanks, armored vehicles, warships, submarines) and small tools that are used in the production longer than 1 year regardless of their value,
- b) expenditure on intellectual property products, intended for use for a period longer than 1 year, which include, in particular:
 - expenditure on research and development,
 - expenditure on computer software (purchased and produced for own final use).

In connection with the above, data regarding gross fixed capital formation differ from data presented in the chapter "Investments. Fixed assets", part "Investments";

- 2) changes in inventories, i.e., the value of the growth in inventories of materials (including fuels), work in progress, finished goods, commodities as well as the material portion of interperiod settlements of own costs. In private farms in agriculture the value of the growth in tangible current assets is the growth in plant and animal production as well as livestock (working herd). Individual elements of the changes in inventories were valued using average annual prices;
- 3) acquisitions less disposals of valuables, i.e., the value of precious stones and metals, antiques and other art objects, jewellery fashioned out of precious stones and metals, collectors' items that are purchased as stores of value.

20. Acquisitions less disposals of non-produced assets consist of assets that have not been

które nie zostały wyprodukowane w ramach przyjętych granic produkcji i które mogą być wykorzystane do produkcji wyrobów i usług (np. grunty).

21. Dane dotyczące dochodów i wydatków oraz nadwyżki/deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych (podsektory: instytucji rządowych na szczeblu centralnym, instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym, funduszy zabezpieczenia społecznego) opracowano zgodnie z metodologią ESA 2010, uwzględniając konsolidację w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami. Konsolidacja prowadzona jest poprzez eliminowanie następujących transakcji: pozostałe transfery bieżące, transfery kapitałowe oraz dochody z tytułu własności.

Nadwyżka/deficyt sektora stanowi jego wierzycelności lub zadłużenie netto.

Ponadto wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji prezentowane są w układzie Klasyfikacji Funkcji Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (COFOG).

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (dług Maastricht) to skonsolidowany dług brutto obejmujący zobowiązania w gotówce i depozytach, kredytach i pożyczkach oraz w formie dłużnych papierów wartościowych, wycenione w wartości nominalnej.

Informacje o deficycie i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych są spójne z danymi opracowanymi zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 V 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (EDP), z późniejszymi zmianami.

22. Dane dotyczące pracujących oraz środków trwałych opracowano według niżej podanych zasad.

Do **pracujących** zaliczono — zgodnie z wyjaśnieniami zamieszczonymi w uwagach ogólnych działu „Rynek pracy” na str. 230 — osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. W pracujących w rachunkach narodowych uwzględnia się ponadto:

- pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie niezależnie od przeznaczenia produkcji, tj. nie wyłączając pracujących w gospodarstwach produkujących wyłącznie lub głównie na własne potrzeby,
- pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego (patrz dział „Organizacja państwa”),
- szacunkową liczbę pracujących (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) w szarej gospodarce (osoby fizyczne wykonujące pracę nierejestrowaną).

W związku z tym dane o pracujących różnią się od liczby pracujących prezentowanej w dziale „Rynek pracy”.

Jako **wartość środków trwałych** przyjęto przeciętną w roku wartość netto środków trwałych w gospodarce narodowej. Wartość środków trwałych obejmuje aktywa niefinansowe opisane w ust. 19, pkt. 1) na str. 694, wycenione w cenach rynkowych (lub cenie bazowej w przypadku produkcji nowych środków trwałych na potrzeby własnej działalności).

Wyjaśnienia metodologiczne dotyczące środków trwałych, patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, część „Środki trwałe” na str. 665.

produced within the production boundary, and that may be used in the production of goods and services (e.g. lands).

21. Data concerning revenue, expenditure and surplus/deficit of general government sector (subsectors: central government, local government and social security funds) were compiled according to ESA 2010 methodology, including consolidation within each subsector and between subsectors. Consolidation is carried out through elimination of the following transactions: other current transfers, capital transfers and property income.

Surplus/deficit of the sector is the net lending/net borrowing.

Moreover, expenditure of general government sector by function are presented according to Classification of the Functions of Government (COFOG).

General government debt (Maastricht debt) is the total consolidated gross debt including liabilities in currency and deposits, loans and debt securities, at nominal value.

Information about general government deficit and debt is consistent with data compiled according to Council Regulation (EC) No. 479/2009 of 25 V 2009 on the application of the Protocol on the excessive deficit procedure annexed to the Treaty establishing the European Community (EDP), with later amendments.

22. Data concerning employment as well as fixed assets were compiled on the basis of the principles presented below.

Employment includes — in accordance with definitions presented in the general notes in the chapter “Labour market” on page 230 — persons performing work which provides earnings or income. In employment in the national accounts there are included also:

- employed persons on private farms in agriculture, irrespectively of the purpose of production, i.e., not excluding the employed persons on farms producing exclusively or mainly for their own needs,
- employed persons in the budgetary units conducting activities within the scope of national defence and public safety (see the chapter “Organisation of the State”),
- the estimated number of employed persons (in terms of full-time paid employment) working in the hidden economy (natural persons performing non-registered work).

In connection with this, data regarding employment differ from the number of employed persons given in the chapter “Labour market”.

The **value of fixed assets** was assumed as the average annual net value of fixed assets in the national economy. Fixed assets, including non-financial assets described in item 19, point 1) on page 694, were valued at market prices (or at basic price in case of the manufacturing of new fixed assets for own account).

Methodological explanations concerning fixed assets, see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, part “Fixed assets” on page 665.

TABL. 1 (562). DOCHÓD NARODOWY (ceny bieżące)

NATIONAL INCOME (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
DOCHÓD NARODOWY BRUTTO GROSS NATIONAL INCOME					
OGÓŁEM	1393566	1734778	1787647	1906537	TOTAL
Produkt krajowy brutto	1445298	1800228	1861112	1988730	Gross domestic product
Dochód z zagranicy (saldo) ^a	-51732	-65450	-73465	-82193	Foreign income (balance) ^a
DOCHÓD NARODOWY NETTO NET NATIONAL INCOME					
OGÓŁEM	1230660	1527714	1568280	1675816	TOTAL
Produkt krajowy netto	1282392	1593164	1641745	1758009	Net domestic product
w tym wartość dodana netto	1108570	1390138	1424614	1515738	of which net value added
w tym nadwyżka operacyjna netto	556077	716595	709660	737437	of which net operating surplus
sektor:					sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	535538	703413	716005	771318	non-financial corporations
instytucji finansowych	46952	57520	65002	68386	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	161364	190318	196321	206115	general government
gospodarstw domowych	357330	430880	438823	461052	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	7386	8007	8463	8867	non-profit institutions serving households
Dochód z zagranicy (saldo) ^a	-51732	-65450	-73465	-82193	Foreign income (balance) ^a

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 689.

a See general notes, item 13 on page 689.

TABL. 2 (563). RACHUNEK PRODUKTÓW (wyrobów i usług; ceny bieżące)

GOODS AND SERVICES ACCOUNT (current prices)

TRANSAKCJE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	TRANSACTIONS
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
1. Produkcja globalna	2899623	3580737	3714752	3980106	78,8	76,2	1. Output
2. Podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów	173822	203026	217131	242271	4,7	4,7	2. Taxes less subsidies on products
cła i inne opłaty importowe	4707	11014	10815	8678	0,1	0,2	taxes and duties on imports
podatek od towarów i usług (VAT)	109717	125836	134553	154656	2,9	3,0	value added tax (VAT)
pozostałe podatki od produktów	64423	67882	74073	80297	1,8	1,5	taxes on products except VAT and import taxes
dotacje do produktów	-5025	-1706	-2310	-1360	-0,1	0,0	subsidies on products
3. Import towarów i usług	607794	835394	896277	999745	16,5	19,1	3. Imports of goods and services
4. Ogółem przychody (1+2+3)	3681239	4619157	4828160	5222122	100,0	100,0	4. Total resources (1+2+3)
5. Zużycie pośrednie	1628147	1983535	2070771	2233647	44,2	42,8	5. Intermediate consumption
6. Spożycie	1166136	1376217	1421457	1516950	31,7	29,0	6. Final consumption expenditure
7. Akumulacja brutto	308040	368330	364533	391787	8,4	7,5	7. Gross capital formation
8. Eksport towarów i usług	578916	891075	971399	1079738	15,7	20,7	8. Exports of goods and services
9. Ogółem rozchody (5+6+7+8)	3681239	4619157	4828160	5222122	100,0	100,0	9. Total uses (5+6+7+8)
Produkt krajowy brutto (1+2-5)	1445298	1800228	1861112	1988730	100,0	100,0	Gross domestic product (1+2-5)
w tym wartość dodana brutto (1-5)	1271476	1597202	1643981	1746459	88,0	87,8	of which gross value added (1-5)
Na 1 mieszkańca ^a :							Per capita ^a :
produkt krajowy brutto	37524	46814	48432	51760	x	x	gross domestic product
spożycie	30276	35788	36991	39481	x	x	final consumption expenditure
akumulacja brutto	7998	9578	9486	10197	x	x	gross capital formation

a W złotych.

a In złotych.

TABL. 3 (564). RACHUNEK PRODUKTÓW (wyrobów i usług) — DYNAMIKA (ceny stałe^a)GOODS AND SERVICES ACCOUNT — INDICES (constant prices^a)

TRANSAKCJE TRANSACTIONS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100		previous year=100		2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100			
1. Produkcja globalna Output	104,9	100,3	101,1	102,4	105,4	103,9	104,9	189,4	160,0	125,3	109,0
2. Podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów Taxes less subsidies on products	105,1	101,1	100,7	103,4	105,2	103,3	106,0	186,0	160,1	127,4	109,5
3. Import towarów i usług Imports of goods and services	105,8	99,7	101,7	110,0	106,6	107,6	110,0	274,1	223,3	148,9	118,4
4. Ogółem przychody (1+2+3) Total resources	105,1	100,2	101,2	103,8	105,6	104,5	105,9	201,2	169,3	129,4	110,7
5. Zużycie pośrednie Intermediate consumption	104,9	99,2	100,8	101,8	106,8	104,6	105,1	193,9	161,7	125,4	109,9
6. Spożycie Final consumption expenditure	102,0	100,5	100,8	102,8	102,8	103,5	104,5	169,0	147,0	118,1	108,2
7. Akumulacja brutto Gross capital formation	112,8	96,1	94,2	112,8	104,9	98,0	106,2	182,6	179,9	125,7	104,1
8. Eksport towarów i usług Exports of goods and services	107,9	104,6	106,1	106,7	107,7	108,8	109,5	337,5	237,8	163,9	119,1
9. Ogółem rozchody (5+6+7+8) Total uses	105,1	100,2	101,2	103,8	105,6	104,5	105,9	201,2	169,3	129,4	110,7
Produkt krajowy brutto (1+2-5) Gross domestic product	105,0	101,6	101,4	103,3	103,8	103,1	104,8	183,7	158,0	125,3	108,0
w tym wartość dodana brutto (1-5) of which gross value added	105,0	101,7	101,5	103,3	103,7	103,0	104,7	184,6	158,3	125,2	107,8
Na 1 mieszkańca: Per capita:											
produkt krajowy brutto gross domestic product	105,0	101,6	101,5	103,4	103,9	103,1	104,8	185,1	158,4	125,8	108,0
spożycie final consumption expenditure	101,9	100,5	100,9	102,9	102,9	103,5	104,5	169,9	147,3	118,3	108,2
akumulacja brutto gross capital formation	112,7	96,1	94,3	112,9	105,0	98,0	106,2	183,5	180,4	126,1	104,1

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 4 (565). DYNAMIKA (wartości, wolumenu i cen) PRODUKCJI GLOBALNEJ, ZUŻYCIA POŚREDNIEGO I PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO

INDICES (value, volume and price) OF OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS DOMESTIC PRODUCT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100		previous year=100		2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100			
Wskaźniki wartości Value indices											
Produkcja globalna Output	110,5	103,3	101,2	102,4	104,5	103,7	107,1	271,5	202,5	137,3	111,1
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	112,2	102,1	100,6	101,3	104,3	104,4	107,9	279,6	203,2	137,2	112,6
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	108,4	104,0	101,7	103,8	104,6	103,4	106,9	264,8	200,9	137,6	110,5
Wskaźniki wolumenu Volume indices											
Produkcja globalna Output	104,9	100,3	101,1	102,4	105,4	103,9	104,9	189,4	160,0	125,3	109,0
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	104,9	99,2	100,8	101,8	106,8	104,6	105,1	193,9	161,7	125,4	109,9
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	105,0	101,6	101,4	103,3	103,8	103,1	104,8	183,7	158,0	125,3	108,0
Wskaźniki cen Price indices											
Produkcja globalna Output	105,3	103,0	100,1	100,0	99,1	99,8	102,1	143,2	126,5	109,7	101,9
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	107,0	102,9	99,8	99,5	97,7	99,8	102,7	144,2	125,8	109,6	102,5
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	103,2	102,4	100,3	100,5	100,8	100,3	102,0	144,0	127,1	109,9	102,3

U w a g a. Wskaźniki wartości obliczono na podstawie danych wyrażonych w cenach bieżących, a wskaźniki wolumenu — w cenach stałych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

N o t e. Value indices are calculated on the basis of data expressed at current prices, while volume indices — at constant prices; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 5 (566). PRODUKCJA GLOBALNA (ceny bieżące)

OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	2899623	3580737	3714752	3980106	100,0	100,0	T O T A L
sektor publiczny	504060	519967	529934	577609	17,4	14,5	public sector
sektor prywatny	2395563	3060770	3184818	3402497	82,6	85,5	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	1634967	2116481	2198267	2324522	56,4	58,4	private domestic own- ership
w tym spółdzielnie ^a	44493	49728	50996	55589	1,5	1,4	of which coopera- tives ^a
zagraniczna	638594	849262	908645	988697	22,0	24,8	foreign ownership
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinanso- wych	1860077	2347764	2446946	2653923	64,1	66,7	non-financial corporations
instytucji finansowych	99381	117950	127794	133161	3,4	3,3	financial corporations
instytucji rządowych i samo- rządowych	286700	334461	342982	361133	9,9	9,1	general government
gospodarstw domowych	631123	759366	774178	808629	21,8	20,3	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gos- podarstw domowych	22342	21196	22852	23260	0,8	0,6	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	96911	115446	120550	135552	3,3	3,4	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1049188	1349228	1389054	1503705	36,2	37,8	Industry
górnictwo i wydobywanie	51214	49730	48801	54357	1,8	1,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	865347	1140897	1192364	1295310	29,8	32,5	manufacturing
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	102143	118954	105734	110470	3,5	2,8	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	30484	39647	42155	43568	1,1	1,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	309258	338882	336490	352111	10,7	8,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ	404505	465215	479269	509023	13,9	12,8	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	173885	242203	257707	280136	6,0	7,0	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	31909	41629	46583	51875	1,1	1,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	101774	129560	136873	148850	3,5	3,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	99699	118811	128411	133721	3,4	3,4	Financial and insurance activ- ities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	123713	144887	157654	162818	4,3	4,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	127254	159882	166311	179835	4,4	4,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	46626	72100	77091	86766	1,6	2,2	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	103423	116533	118673	125378	3,6	3,2	Public administration and de- fence; compulsory social se- curity
Edukacja	84570	99904	101163	104624	2,9	2,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	92672	122889	131896	136474	3,2	3,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	23225	24028	26454	27370	0,8	0,7	Arts, entertainment and recrea- tion
Pozostała działalność usługowa	28981	37328	38363	39992	1,0	1,0	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrud- niające pracowników oraz wytworzące produkty na własne potrzeby ^Δ	2030	2212	2210	1876	0,1	0,1	Activities of households as em- ployers and products-pro- ducing activities of house- holds for own use ^Δ

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 6 (567). DYNAMIKA PRODUKCJI GLOBALNEJ (ceny stałe^a)INDICES OF OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005=100	2010=100	2015=100		
O G Ó Ł E M	105,4	103,9	104,9	160,0	125,3	109,0	T O T A L
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	106,1	104,6	106,4	176,0	131,6	111,3	non-financial corporations
instytucji finansowych	107,2	106,6	97,9	167,3	123,9	104,4	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	101,8	101,8	104,0	125,0	108,2	105,9	general government
gospodarstw domowych	104,7	102,0	102,0	132,9	114,6	104,0	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	100,6	107,8	99,6	134,8	83,2	107,4	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	95,5	102,1	103,0	116,4	111,8	105,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	106,3	103,1	105,6	168,3	130,7	108,9	Industry
górnictwo i wydobywanie	100,2	98,1	94,6	85,2	94,5	92,8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	106,4	104,4	106,2	183,5	136,9	110,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	108,4	91,0	104,3	101,9	97,7	94,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	105,0	109,9	105,4	174,8	133,1	115,8	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	105,6	99,9	103,7	179,2	114,1	103,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	106,0	104,8	104,8	135,4	112,6	109,8	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	103,3	105,6	110,2	168,2	140,7	116,4	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	100,8	110,5	108,8	169,5	138,5	120,2	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	110,2	109,5	106,3	203,4	154,8	116,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	107,4	106,3	97,8	174,9	129,8	104,0	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	103,0	107,7	101,4	134,2	116,4	109,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	109,5	103,5	107,0	165,9	128,6	110,7	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	111,8	107,5	109,5	428,8	268,3	117,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	102,7	98,9	102,1	112,1	100,7	101,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	102,8	101,2	103,1	117,5	104,6	104,3	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	103,3	107,6	101,6	188,1	134,0	109,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	103,2	109,7	101,7	153,1	101,1	111,6	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	98,6	102,0	101,9	162,1	120,8	103,9	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ	106,9	100,5	83,2	81,5	84,4	83,6	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 7 (568). ZUŻYCIEM POŚREDNIE (ceny bieżące)
 INTERMEDIATE CONSUMPTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	1628147	1983535	2070771	2233647	100,0	100,0	TOTAL
sektor publiczny	216042	203905	204254	228292	13,3	10,2	public sector
sektor prywatny	1412105	1779630	1866517	2005355	86,7	89,8	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	885474	1126417	1185611	1256774	54,4	56,3	private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	31396	33939	34572	38946	1,9	1,7	of which cooperatives ^a
zagraniczna	448225	586224	629214	687605	27,5	30,8	foreign ownership
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	1224302	1515535	1592946	1737072	75,2	77,8	non-financial corporations
instytucji finansowych	46884	53380	55823	57402	2,9	2,6	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	92833	102301	103320	109989	5,7	4,9	general government
gospodarstw domowych	249515	299590	304789	315307	15,3	14,1	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	14613	12729	13893	13877	0,9	0,6	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	59826	75816	76242	80246	3,7	3,6	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	735444	932054	953305	1049815	45,2	47,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	20112	21816	21571	22824	1,2	1,0	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	640502	823698	856362	945493	39,3	42,3	manufacturing
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	60164	67652	55427	60817	3,7	2,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	14666	18888	19945	20681	0,9	0,9	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	201308	211401	221918	230640	12,4	10,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	158861	183504	191951	205613	9,8	9,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	106649	138616	151206	164794	6,6	7,4	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	17606	23642	28026	30083	1,1	1,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	52203	65077	68955	75304	3,2	3,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	47015	53900	56098	57626	2,9	2,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	55920	66480	72309	75039	3,4	3,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	60782	66918	75385	79438	3,7	3,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	23760	36073	38024	42272	1,5	1,9	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	26263	28012	26552	28019	1,6	1,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	20029	23024	23452	25044	1,2	1,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37497	52324	58648	60290	2,3	2,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	12138	12341	13710	14201	0,7	0,6	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	12846	14353	14990	15223	0,8	0,7	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ	—	—	—	—	—	—	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABLE 8 (569). **DYNAMIKA ZUŻYCIA POŚREDNIEGO (ceny stałe^a)**
INDICES OF INTERMEDIATE CONSUMPTION (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
OGÓŁEM	106,8	104,6	105,1	161,7	125,4	109,9	TOTAL
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	107,4	105,2	105,9	170,0	130,5	111,4	non-financial corporations
instytucji finansowych	97,6	103,1	100,5	170,2	110,4	103,6	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	102,9	104,2	109,2	157,5	117,6	113,8	general government
gospodarstw domowych	107,0	101,7	101,3	131,2	113,3	103,0	households
instytucji niekomercyjnych działają- cych na rzecz gospodarstw do- mowych	100,5	108,8	97,6	113,4	69,2	106,2	non-profit institutions serving house- holds
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo	97,8	101,6	101,7	126,9	118,5	103,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	107,4	102,8	105,8	160,5	130,0	108,8	Industry
górnictwo i wydobywanie	91,8	99,1	99,2	107,2	97,9	98,3	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	106,2	104,3	106,3	169,8	134,6	110,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	130,3	81,5	100,2	86,2	87,2	81,7	electricity, gas, steam and air condi- tioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	106,1	116,5	109,6	236,1	153,3	127,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	105,2	105,0	102,2	197,1	113,0	107,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	110,6	104,5	104,7	118,7	109,7	109,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	106,1	108,4	112,3	188,3	142,2	121,7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	102,9	117,9	104,6	176,3	135,9	123,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	112,4	106,2	105,5	189,3	141,8	112,0	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	98,1	102,6	100,4	168,6	110,2	103,0	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	111,0	108,1	101,6	139,5	115,4	109,8	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	107,9	111,7	103,8	153,7	121,3	115,9	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ	114,3	104,7	108,3	239,2	159,6	113,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	109,0	95,8	106,1	118,5	104,9	101,6	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	101,2	102,6	106,3	135,4	101,0	109,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	104,6	112,9	102,4	243,6	144,2	115,6	Human health and social work activ- ities
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	101,1	111,8	102,6	208,4	106,8	114,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	99,4	104,0	99,6	133,5	100,1	103,6	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające pro- dukty na własne potrzeby ^Δ	x	x	x	x	x	x	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 9 (570). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017		2010	2017
	w mln zł		in mln zł	na 1 mieszka- niaka w zł per capita in zł		w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	1445298	1800228	1861112	1988730	51760	100,0	100,0
TOTAL							
W tym wartość dodana brutto	1271476	1597202	1643981	1746459	45455	88,0	87,8
Of which gross value added							
sektor publiczny	288018	316062	325680	349317	9092	19,9	17,6
public sector							
sektor prywatny	983458	1281140	1318301	1397142	36363	68,1	70,2
private sector							
w tym własność: of which:							
prywatna krajowa	749493	990064	1012656	1067748	27790	51,9	53,7
private domestic ownership							
w tym spółdzielnie ^a	13097	15789	16424	16643	433	0,9	0,8
of which cooperatives ^a							
zagraniczna	190369	263038	279431	301092	7836	13,2	15,1
foreign ownership							
sektor: sector:							
przedsiębiorstw niefinansowych	635775	832229	854000	916851	23863	44,0	46,1
non-financial corporations							
instytucji finansowych	52497	64570	71971	75759	1972	3,6	3,8
financial corporations							
instytucji rządowych i samorządowych	193867	232160	239662	251144	6536	13,4	12,6
general government							
gospodarstw domowych	381608	459776	469389	493322	12840	26,4	24,8
households							
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	7729	8467	8959	9383	244	0,5	0,5
non-profit institutions serving households							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	37085	39630	44308	55306	1439	2,6	2,8
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł	313744	417174	435749	453890	11813	21,7	22,8
Industry							
górnictwo i wydobywanie	31102	27914	27230	31533	821	2,2	1,6
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe	224845	317199	336002	349817	9105	15,6	17,6
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	41979	51302	50307	49653	1292	2,9	2,5
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ	15818	20759	22210	22887	596	1,1	1,2
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 9 (570). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (dok.)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017		2010	2017
	w mln zł		in mln zł	na 1 mieszka- kańca w zł per capita in zł		w odsetkach in percent	
Budownictwo Construction	107950	127481	114572	121471	3161	7,5	6,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	245644	281711	287318	303410	7897	17,0	15,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	67236	103587	106501	115342	3002	4,7	5,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	14303	17987	18557	21792	567	1,0	1,1
Informacja i komunikacja Information and communication	49571	64483	67918	73546	1914	3,4	3,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	52684	64911	72313	76095	1981	3,6	3,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	67793	78407	85345	87779	2285	4,7	4,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	66472	92964	90926	100397	2613	4,6	5,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	22866	36027	39067	44494	1158	1,6	2,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	77160	88521	92121	97359	2534	5,3	4,9
Edukacja Education	64541	76880	77711	79580	2071	4,5	4,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	55175	70565	73248	76184	1983	3,8	3,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekrea- cją Arts, entertainment and recreation	11087	11687	12744	13169	343	0,8	0,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	16135	22975	23373	24769	645	1,1	1,2
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ Activities of households as employers and prod- ucts-producing activities of households for own use ^Δ	2030	2212	2210	1876	48,8	0,1	0,1

TABL. 10 (571). DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny stałe^a)INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
	rok poprzedni=100 previous year=100						2005= =100	2010= =100	2015= =100	
OGÓŁEM TOTAL	105,0	101,6	101,4	103,3	103,8	103,1	104,8	158,0	125,3	108,0
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	105,0	101,7	101,5	103,3	103,7	103,0	104,7	158,3	125,2	107,8
sektor: sector:										
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	107,2	103,3	102,3	103,6	103,7	103,6	107,4	189,3	135,3	111,3
instytucji finansowych financial corporations	108,3	90,1	114,4	109,7	114,7	109,5	95,9	175,4	147,5	105,0
instytucji rządowych i samorządowych general government	99,5	99,1	99,6	103,6	101,3	100,8	101,8	113,7	105,7	102,6
gospodarstw domowych households	103,9	102,0	99,4	101,5	103,2	102,1	102,4	133,8	115,4	104,6
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	95,8	96,8	98,8	110,3	100,7	106,4	102,7	178,1	111,1	109,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	102,1	90,5	109,1	100,7	91,5	103,0	105,2	100,3	100,7	108,4
Przemysł Industry	107,9	102,8	100,9	104,5	103,8	103,9	105,2	188,1	132,6	109,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	99,0	101,6	103,1	93,0	107,4	97,3	90,9	72,2	91,5	88,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	107,9	103,2	100,4	107,9	107,0	104,5	106,1	228,1	143,0	110,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	116,6	101,7	102,2	94,4	83,6	103,5	108,9	121,2	107,7	112,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	102,3	101,1	99,1	103,3	104,0	103,8	101,6	131,4	116,1	105,5

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABL. 10 (571). DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (dok.)

INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
	rok poprzedni=100 previous year=100						2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Budownictwo Construction	113,5	96,0	95,0	109,0	106,4	91,5	106,5	152,1	117,0	97,4
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	98,1	103,4	100,2	98,9	103,3	105,0	104,9	148,3	114,3	110,1
Transport i gospodarka magazynowa ... Transportation and storage	115,5	107,0	102,8	100,7	99,3	101,8	107,2	141,1	138,7	109,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	105,4	100,8	106,0	110,1	98,1	100,9	115,1	160,2	141,2	116,1
Informacja i komunikacja Information and communication	106,0	109,9	104,6	106,6	108,1	112,8	107,0	218,4	169,5	120,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	108,3	90,1	114,4	109,6	114,7	109,5	95,8	176,3	147,2	104,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	104,2	100,2	100,7	105,1	97,2	107,4	101,3	130,2	116,8	108,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	101,6	103,7	103,2	105,2	110,7	97,6	109,6	177,4	135,7	107,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	114,5	108,1	105,8	102,6	109,3	110,2	110,6	307,8	179,1	121,9
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	98,6	99,1	100,3	100,0	100,8	99,9	100,9	110,1	99,6	100,8
Edukacja Education	100,6	101,0	97,2	100,8	103,3	100,8	102,1	112,5	105,9	102,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ... Human health and social work activities	105,3	100,7	106,2	105,1	102,3	103,7	101,0	159,4	126,8	104,7
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	101,0	97,6	85,1	98,8	105,6	107,5	100,7	111,0	94,8	108,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	99,5	123,9	102,0	106,8	98,2	100,7	103,4	184,1	137,4	104,1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ	108,3	108,6	102,2	78,5	106,9	100,5	83,2	81,5	84,4	83,6

TABL. 11 (572). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (ceny bieżące)OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (current prices)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS		Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
			przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
			w mln zł	in mln zł	
Produkcja globalna	2010	2899623	1860077	286700	631123
Output	2015	3580737	2347764	334461	759366
	2016	3714752	2446946	342982	774178
	2017	3980106	2653923	361133	808629
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2010	96911	17054	2721	77136
Agriculture, forestry and fishing	2015	115446	23304	2767	89375
	2016	120550	23878	2867	93805
	2017	135552	25743	2830	106979
Przemysł	2010	1049188	984925	5114	59149
Industry	2015	1349228	1262257	6287	80684
	2016	1389054	1301687	6800	80567
	2017	1503705	1409195	7260	87250
górnictwo i wydobywanie	2010	51214	50098	550	566
mining and quarrying	2015	49730	47807	1234	689
	2016	48801	46803	1434	564
	2017	54357	52007	1728	622
przetwórstwo przemysłowe	2010	865347	809398	42,9	55906
manufacturing	2015	1140897	1064556	204	76137
	2016	1192364	1115687	198	76479
	2017	1295310	1212278	228	82804
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	2010	102143	101068	739	336
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	118954	117794	794	366
	2016	105734	104557	819	358
	2017	110470	109278	815	377
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	2010	30484	24361	3782	2341
water supply; sewerage, waste management and re-mediation activities	2015	39647	32100	4055	3492
	2016	42155	34640	4349	3166
	2017	43568	35632	4489	3447
Budownictwo	2010	309258	206897	423	101938
Construction	2015	338882	226063	572	112247
	2016	336490	221236	642	114612
	2017	352111	236938	304	114869
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2010	404505	244517	287	159701
Trade; repair of motor vehicles^Δ	2015	465215	291086	150	173979
	2016	479269	306105	163	173001
	2017	509023	339451	193	169379
Transport i gospodarka magazynowa	2010	173885	108837	28110	36938
Transportation and storage	2015	242203	153570	37333	51300
	2016	257707	167244	38801	51662
	2017	280136	187318	40999	51819
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	2010	31909	17165	1889	12855
Accommodation and catering^Δ	2015	41629	23465	2520	15644
	2016	46583	26111	2595	17877
	2017	51875	30644	2764	18467

TABLE 11 (572). **PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (cd.)**

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKcje SECTIONS		Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
			przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
			w mln zł		in mln zł
Produkcja globalna (dok.) Output (cont.)					
Informacja i komunikacja	2010	101774	89894	801	10722
Information and communication	2015	129560	112507	896	15724
	2016	136873	119514	1030	16100
	2017	148850	129054	1087	18474
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2010	99699	—	318	—
Financial and insurance activities	2015	118811	—	861	—
	2016	128411	—	617	—
	2017	133721	—	560	—
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2010	123713	47445	7395	68873
Real estate activities	2015	144887	60161	7741	76985
	2016	157654	69189	7567	80898
	2017	162818	71939	8095	82784
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2010	127254	70125	8625	48504
Professional, scientific and technical activities	2015	159882	86541	9049	64292
	2016	166311	94715	9345	62251
	2017	179835	98478	9400	71957
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	2010	46626	35980	2570	7635
Administrative and support service activities	2015	72100	57586	2556	11495
	2016	77091	62824	2657	11331
	2017	86766	69967	2843	13671
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2010	103423	—	103423	—
Public administration and defence; compulsory social security	2015	116533	—	116533	—
	2016	118673	—	118673	—
	2017	125378	—	125378	—
Edukacja	2010	84570	6111	67673	5974
Education	2015	99904	6345	79265	9561
	2016	101163	7026	79203	9428
	2017	104624	7111	82488	9388
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2010	92672	15945	48389	23412
Human health and social work activities	2015	122889	26585	56393	34617
	2016	131896	29230	59746	37063
	2017	136474	30125	63877	36861
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2010	23225	8766	8664	1608
Arts, entertainment and recreation	2015	24028	6308	11094	2762
	2016	26454	6645	11774	3395
	2017	27370	6667	12523	3421
Pozostała działalność usługowa	2010	28981	6416	298	14648
Other service activities	2015	37328	11986	444	18489
	2016	38363	11542	502	19978
	2017	39992	11293	532	21434
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^A	2010	2030	—	—	2030
Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^A	2015	2212	—	—	2212
	2016	2210	—	—	2210
	2017	1876	—	—	1876

TABL. 11 (572). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (cd.)OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS		Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
			przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
			w mln zł	in mln zł	
Zużycie pośrednie	2010	1628147	1224302	92833	249515
Intermediate consumption	2015	1983535	1515535	102301	299590
	2016	2070771	1592946	103320	304789
	2017	2233647	1737072	109989	315307
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2010	59826	11291	1341	47194
Agriculture, forestry and fishing	2015	75816	16019	1504	58293
	2016	76242	16059	1551	58632
	2017	80246	17260	1522	61464
Przemysł	2010	735444	705287	2030	28127
Industry	2015	932054	888046	2211	41797
	2016	953305	909407	2355	41543
	2017	1049815	1002119	2459	45237
górnictwo i wydobywanie	2010	20112	19614	176	322
mining and quarrying	2015	21816	21047	402	367
	2016	21571	20848	446	277
	2017	22824	22105	428	291
przetwórstwo przemysłowe	2010	640502	613723	14,6	26764
manufacturing	2015	823698	783680	121	39897
	2016	856362	816307	126	39929
	2017	945493	901808	149	43536
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2010	60164	59632	431	101
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	67652	67103	440	109
	2016	55427	54866	452	109
	2017	60817	60256	456	105
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2010	14666	12318	1408	940
water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities	2015	18888	16216	1248	1424
	2016	19945	17386	1331	1228
	2017	20681	17950	1426	1305
Budownictwo	2010	201308	147207	288	53813
Construction	2015	211401	155032	358	56011
	2016	221918	164489	425	57004
	2017	230640	174492	164	55984
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2010	158861	122154	232	36475
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2015	183504	144574	84,9	38845
	2016	191951	152993	91,8	38866
	2017	205613	169132	119	36362
Transport i gospodarka magazynowa	2010	106649	71060	15973	19616
Transportation and storage	2015	138616	98766	15155	24695
	2016	151206	110412	16119	24675
	2017	164794	123217	16969	24608
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2010	17606	10259	851	6496
Accommodation and catering ^Δ	2015	23642	14480	1145	8017
	2016	28026	17385	1166	9475
	2017	30083	19121	1236	9726

TABLE 11 (572). **PRODUKCJA GLOBALNA, ŻYCIĘ POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (cd.)**

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS	Ogółem Total	W tym sektor / Of which sector		
		przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
		w mln zł		in mln zł
Zużycie pośrednie (dok.) Intermediate consumption (cont.)				
Informacja i komunikacja Information and communication	2010 52203 2015 65077 2016 68955 2017 75304	47796 60010 63767 69354	282 245 303 362	3867 4537 4749 5448
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2010 47015 2015 53900 2016 56098 2017 57626	— — — —	131 520 275 224	— — — —
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2010 55920 2015 66480 2016 72309 2017 75039	33113 42255 45468 46968	4941 4451 4457 4730	17866 19774 22384 23341
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2010 60782 2015 66918 2016 75385 2017 79438	40941 43126 53021 52060	3560 2922 2905 3224	16281 20870 19459 24154
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2010 23760 2015 36073 2016 38024 2017 42272	17767 29082 31752 34756	2133 2003 2104 2252	3514 4618 3948 5040
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2010 26263 2015 28012 2016 26552 2017 28019	— — — —	26263 28012 26552 28019	— — — —
Edukacja Education	2010 20029 2015 23024 2016 23452 2017 25044	2702 2955 3844 4058	11619 13343 12578 14014	3111 4602 4599 4549
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2010 37497 2015 52324 2016 58648 2017 60290	6512 12334 15412 15785	19770 25456 27337 29184	8038 11522 12359 12108
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2010 12138 2015 12341 2016 13710 2017 14201	5177 3698 3813 3835	3292 4699 4908 5285	600 1122 1616 1631
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2010 12846 2015 14353 2016 14990 2017 15223	3036 5158 5124 4915	127 192 193 226	4517 4887 5480 5655
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ	2010 — 2015 — 2016 — 2017 —	— — — —	— — — —	— — — —

TABL. 11 (572). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (cd.)OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS		Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
			przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
			w mln zł	in mln zł	
Wartość dodana brutto Gross value added	2010	1271476	635775	193867	381608
	2015	1597202	832229	232160	459776
	2016	1643981	854000	239662	469389
	2017	1746459	916851	251144	493322
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2010	37085	5763	1380	29942
	2015	39630	7285	1263	31082
	2016	44308	7819	1316	35173
	2017	55306	8483	1308	45515
Przemysł Industry	2010	313744	279638	3084	31082
	2015	417174	374211	4076	38887
	2016	435749	392280	4445	39024
	2017	453890	407076	4801	42013
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2010	31102	30484	374	244
	2015	27914	26760	832	322
	2016	27230	25955	988	287
	2017	31533	29902	1300	331
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2010	224845	195675	28,4	29142
	2015	317199	280876	83,2	36240
	2016	336002	299380	71,6	36550
	2017	349817	310470	79,2	39268
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	2010	41979	41436	308	235
	2015	51302	50691	354	257
	2016	50307	49691	367	249
	2017	49653	49022	359	272
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities	2010	15818	12043	2374	1401
	2015	20759	15884	2807	2068
	2016	22210	17254	3018	1938
	2017	22887	17682	3063	2142
Budownictwo Construction	2010	107950	59690	135	48125
	2015	127481	71031	214	56236
	2016	114572	56747	217	57608
	2017	121471	62446	140	58885
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2010	245644	122363	55,1	123226
	2015	281711	146512	64,9	135134
	2016	287318	153112	71,4	134135
	2017	303410	170319	73,9	133017
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2010	67236	37777	12137	17322
	2015	103587	54804	22178	26605
	2016	106501	56832	22682	26987
	2017	115342	64101	24030	27211
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2010	14303	6906	1038	6359
	2015	17987	8985	1375	7627
	2016	18557	8726	1429	8402
	2017	21792	11523	1528	8741

TABLE 11 (572). **PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (dok.)**

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS	Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
		przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
		w mln zł	in mln zł	
Wartość dodana brutto (dok.) Gross value added (cont.)				
Informacja i komunikacja Information and communication	2010 49571 2015 64483 2016 67918 2017 73546	42098 52497 55747 59700	519 651 727 725	6855 11187 11351 13026
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2010 52684 2015 64911 2016 72313 2017 76095	— — — —	187 341 342 336	— — — —
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2010 67793 2015 78407 2016 85345 2017 87779	14332 17906 23721 24971	2454 3290 3110 3365	51007 57211 58514 59443
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2010 66472 2015 92964 2016 90926 2017 100397	29184 43415 41694 46418	5065 6127 6440 6176	32223 43422 42792 47803
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2010 22866 2015 36027 2016 39067 2017 44494	18213 28504 31072 35211	437 553 553 591	4121 6877 7383 8631
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2010 77160 2015 88521 2016 92121 2017 97359	— — — —	77160 88521 92121 97359	— — — —
Edukacja Education	2010 64541 2015 76880 2016 77711 2017 79580	3409 3390 3182 3053	56054 65922 66625 68474	2863 4959 4829 4839
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2010 55175 2015 70565 2016 73248 2017 76184	9433 14251 13818 14340	28619 30937 32409 34693	15374 23095 24704 24753
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2010 11087 2015 11687 2016 12744 2017 13169	3589 2610 2832 2832	5372 6395 6866 7238	1008 1640 1779 1790
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2010 16135 2015 22975 2016 23373 2017 24769	3380 6828 6418 6378	171 252 309 306	10131 13602 14498 15779
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ	2010 2030 2015 2212 2016 2210 2017 1876	— — — —	— — — —	2030 2212 2210 1876

TABL. 12 (573). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE ORAZ WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

SEKCJE I DZIAŁY SECTIONS AND DIVISIONS	LATA YEARS	Produkcja globalna Output	Zużycie pośrednie Intermediate consumption	Wartość dodana brutto Gross value added
		w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	2016	3714752	2070771	1643981
TOTAL	2017	3980106	2233647	1746459
W tym: Of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2016	120550	76242	44308
Agriculture, forestry and fishing	2017	135552	80246	55306
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	2016	106955	69151	37804
Crop and animal production, hunting ^Δ	2017	120806	72360	48446
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	2016	12871	6775	6096
Forestry and logging	2017	14008	7560	6448
Rybactwo	2016	724	316	408
Fishing and aquaculture	2017	738	326	412
Przemysł	2016	1389054	953305	435749
Industry	2017	1503705	1049815	453890
Górnictwo i wydobywanie	2016	48801	21571	27230
Mining and quarrying	2017	54357	22824	31533
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	2016	21678	8246	13432
of which mining of coal and lignite	2017	25061	8477	16584
Przetwórstwo przemysłowe	2016	1192364	856362	336002
Manufacturing	2017	1295310	945493	349817
produkcja artykułów spożywczych	2016	206658	161602	45056
manufacture of food products	2017	227827	178029	49798
produkcja napojów	2016	19339	13234	6105
manufacture of beverages	2017	19435	13803	5632
produkcja wyrobów tytoniowych	2016	9510	3832	5678
manufacture of tobacco products	2017	10320	4787	5533
produkcja wyrobów tekstylnych	2016	15168	10417	4751
manufacture of textiles	2017	16144	11456	4688
produkcja odzieży	2016	10813	6073	4740
manufacture of wearing apparel	2017	11414	6060	5354
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	2016	5493	3810	1683
manufacture of leather and related products	2017	6006	4094	1912
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2016	38826	26720	12106
manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	2017	41936	28736	13200
produkcja papieru i wyrobów z papieru	2016	39238	28480	10758
manufacture of paper and paper products	2017	42158	30720	11438
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2016	16126	9676	6450
printing and reproduction of recorded media	2017	17042	10422	6620
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	2016	57811	46881	10930
manufacture of coke and refined petroleum products ^Δ	2017	68931	57880	11051
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2016	65326	47078	18248
manufacture of chemicals and chemical products	2017	65896	48653	17243
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	2016	16477	10567	5910
manufacture of pharmaceutical products ^Δ	2017	17134	11582	5552
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2016	86546	60421	26125
manufacture of rubber and plastic products	2017	94201	67029	27172

TABLE 12 (573). **PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE ORAZ WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE I DZIAŁY SECTIONS AND DIVISIONS	Produkcja globalna Output	Zużycie pośrednie Intermediate consumption	Wartość dodana brutto Gross value added
Przemysł (dok.) Industry (cont.)			
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)			
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	2016 52994 2017 57109	33989 37179	19005 19930
produkcja metali manufacture of basic metals	2016 45277 2017 55588	34991 45711	10286 9877
produkcja wyrobów z metali ^Δ manufacture of metal products ^Δ	2016 104756 2017 115577	66297 75139	38459 40438
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	2016 38800 2017 41680	31442 34382	7358 7298
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	2016 56532 2017 58535	42819 45610	13713 12925
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ manufacture of machinery and equipment n.e.c.	2016 45739 2017 50199	30883 33985	14856 16214
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	2016 141885 2017 151414	112926 120739	28959 30675
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	2016 22357 2017 23207	15509 15918	6848 7289
produkcja mebli manufacture of furniture	2016 45269 2017 48033	30430 32970	14839 15063
pozostała produkcja wyrobów other manufacturing	2016 14255 2017 15693	8489 9941	5766 5752
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń repair and installation of machinery and equipment	2016 37169 2017 39829	19797 20665	17372 19164
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2016 105734 2017 110470	55427 60817	50307 49653
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2016 42155 2017 43568	19945 20681	22210 22887
w tym: of which:			
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody collection, purification and distribution of water	2016 8261 2017 8520	2711 2803	5550 5717
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	2016 11240 2017 11700	3888 4021	7352 7679
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2016 257707 2017 280136	151206 164794	106501 115342
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ Of which land and pipeline transport ^Δ	2016 165311 2017 178757	98758 105862	66553 72895

TABLE 13 (574). **NIKTÓRE CZYNNIKI^a TWORZENIA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO**
 SELECTED FACTORS^a IN THE GENERATION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
 A. PRACUJĄCY
 EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
O G Ó Ł E M	14865	15086	15475	15820	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2253	2251	2246	2238	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3026	3042	3119	3196	Industry
górnictwo i wydobywanie	175	150	140	135	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2550	2620	2707	2786	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	162	127	123	123	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ...	139	145	149	152	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1040	963	993	1006	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2480	2442	2509	2559	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	740	773	812	856	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	262	256	266	277	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	256	318	341	366	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	351	341	347	343	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	181	188	197	208	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	538	641	679	706	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	407	470	514	559	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1010	980	982	985	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1089	1108	1123	1153	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	825	867	887	902	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	149	141	145	149	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	249	297	307	310	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ	9	8	8	7	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ

a Przeciętne w roku; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 695.

a Annual averages; see general notes, item 22 on page 695.

TABL. 13 (574). **NIKTÓRE CZYNNIKI^a TWORZENIA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (dok.)**
 SELECTED FACTORS^a IN THE GENERATION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)
 B. WARTOŚĆ NETTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (ceny bieżące)
 NET VALUE OF FIXED ASSETS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	2108786	2611486	2692887	2704273	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	79821	84460	84638	83566	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	605382	728942	748014	739205	Industry
górnictwo i wydobywanie	30022	37414	37499	34331	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	310436	374665	388329	381331	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	166961	200393	202704	196918	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ...	97963	116470	119482	126625	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	30103	45111	48444	47084	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	110304	146245	155681	154349	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	231328	363820	375835	387292	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	24155	28250	29145	28598	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	69246	79677	81618	79416	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	32460	36207	36397	36744	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	630314	716371	732129	741338	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	29143	38026	40423	39815	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	15163	19995	21125	26986	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	95972	110907	115854	116162	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	79035	100916	104458	104574	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	41072	52044	54107	53936	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	26477	50147	54070	54584	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	8811	10368	10949	10624	Other service activities

a Przeciętne w roku; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 695.
 a Annual averages; see general notes, item 22 on page 695.

TABL. 14 (575). RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW^a (ceny bieżące)GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO GROSS DOMESTIC PRODUCT							
OGÓŁEM	1445298	1800228	1861112	1988730	100,0	100,0	TOTAL
Koszty związane z zatrudnieniem	547676	668171	711100	767271	37,9	38,6	Compensation of employees
Podatki pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem	178639	208398	220985	253301	12,4	12,7	Taxes less subsidies on production and imports
podatki od produktów	178847	204732	219441	243631	12,4	12,3	taxes on products
dotacje do produktów	-5025	-1706	-2310	-1360	-0,3	-0,1	subsidies on products
pozostałe podatki związane z produkcją	22332	29269	35 683	34285	1,5	1,7	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-17515	-23897	-31829	-23255	-1,2	-1,2	other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	718983	923659	929027	968158	49,7	48,7	Gross operating surplus
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	314292	427381	419365	437096	21,7	22,0	non-financial corporations
instytucji finansowych i ubezpieczeniowych	29969	37062	36370	40691	2,1	2,1	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	33257	42564	44041	45753	2,3	2,3	general government
gospodarstw domowych	341122	416182	428755	444102	23,6	22,3	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	343	470	496	516	0,0	0,0	non-profit institutions serving households
w tym WARTOŚĆ DODANA BRUTTO of which GROSS VALUE ADDED							
RAZEM	1271476	1597202	1643981	1746459	x	x	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	37085	39630	44308	55306	100,0	100,0	Agriculture, forestry and fishing
Koszty związane z zatrudnieniem	8481	11094	11801	12057	22,9	21,8	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1099	1477	1679	1753	3,0	3,2	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-9065	-13482	-23291	-13849	-24,4	-25,0	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	36570	40541	54119	55345	98,5	100,1	Gross operating surplus
Przemysł	313744	417174	435749	453890	100,0	100,0	Industry
koszty związane z zatrudnieniem	143377	175629	188649	203464	45,7	44,8	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	6434	7632	7760	7615	2,0	1,7	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-3223	-6198	-3283	-4621	-1,0	-1,0	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	167156	240111	242623	247432	53,3	54,5	gross operating surplus
Górnictwo i wydobywanie	31102	27914	27230	31533	9,9	6,9	Mining and quarrying
koszty związane z zatrudnieniem	16255	15789	14777	15845	5,2	3,5	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	999	1119	1023	1269	0,3	0,3	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-351	-83,3	-102	-578	-0,1	-0,1	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	14199	11089	11532	14997	4,5	3,3	gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 689.

a See general notes, item 14 on page 689.

TABL. 14 (575). RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW^a (cd.)GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO (cd.) GROSS VALUE ADDED (cont.)							
Przemysł (dok.)							Industry (cont.)
Przetwórstwo przemysłowe	224845	317199	336002	349817	71,7	77,1	Manufacturing
koszty związane z zatrudnieniem	106474	138095	152122	164532	33,9	36,2	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	3105	3732	4113	3992	1,0	0,9	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-2655	-5365	-2251	-2930	-0,8	-0,6	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	117921	180737	182018	184193	37,6	40,6	gross operating surplus
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	41979	51302	50307	49653	13,4	10,9	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
koszty związane z zatrudnieniem	13908	13282	12704	13569	4,4	3,0	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	1213	1476	1414	1159	0,4	0,3	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-60,1	-189	-260	-377	0,0	-0,1	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	26918	36733	36449	35302	8,6	7,8	gross operating surplus
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	15818	20759	22210	22887	5,0	5,0	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
koszty związane z zatrudnieniem	6740	8463	9046	9488	2,1	2,1	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	1117	1305	1210	1195	0,4	0,2	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-157	-561	-670	-736	-0,1	-0,2	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	8118	11552	12624	12940	2,6	2,9	gross operating surplus
Budownictwo	107950	127481	114572	121471	100,0	100,0	Construction
Koszty związane z zatrudnieniem	38522	43076	45135	46570	35,7	38,3	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1795	2037	2131	1696	1,7	1,4	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	0,0	0,0	0,0	-207	0,0	-0,2	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	67633	82368	67306	73412	62,6	60,4	Gross operating surplus
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	245644	281711	287318	303410	100,0	100,0	Trade; repair of motor vehicles^Δ
Koszty związane z zatrudnieniem	67327	84403	90835	100732	27,4	33,2	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	2604	3195	2759	3266	1,1	1,1	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-679	-427	-584	-716	-0,3	-0,2	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	176392	194540	194308	200128	71,8	65,9	Gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 689.

a See general notes, item 14 on page 689.

TABL. 14 (575). RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW^a (cd.)GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO (cd.) GROSS VALUE ADDED (cont.)							
Transport i gospodarka magazynowa	67236	103587	106501	115342	100,0	100,0	Transportation and storage
Koszty związane z zatrudnieniem	30040	38161	40383	45853	44,7	39,8	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1994	3269	3478	3637	3,0	3,1	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-1544	-774	-1062	-1081	-2,3	-0,9	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	36746	62931	63702	66933	54,6	58,0	Gross operating surplus
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	14303	17987	18557	21792	100,0	100,0	Accommodation and catering^Δ
Koszty związane z zatrudnieniem	7092	8245	8682	10006	49,6	45,9	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	582	687	755	742	4,1	3,4	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-28,1	-42,7	-62,2	-165	-0,2	-0,8	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	6657	9098	9182	11209	46,5	51,5	Gross operating surplus
Informacja i komunikacja	49571	64483	67918	73546	100,0	100,0	Information and communication
Koszty związane z zatrudnieniem	17015	23817	26746	30457	34,3	41,4	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1220	1461	1788	1546	2,5	2,1	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-388	-247	-546	-468	-0,8	-0,6	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	31724	39452	39930	42011	64,0	57,1	Gross operating surplus
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	52684	64911	72313	76095	100,0	100,0	Financial and insurance activities
Koszty związane z zatrudnieniem	21180	24484	26598	27923	40,2	36,7	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1586	3346	9353	7465	3,0	9,8	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-77,0	-26,8	-61,9	-13,3	-0,1	0,0	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	29995	37108	36424	40720	56,9	53,5	Gross operating surplus
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	67793	78407	85345	87779	100,0	100,0	Real estate activities
Koszty związane z zatrudnieniem	6344	9128	9826	10494	9,3	12,0	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1501	2194	1873	2564	2,2	2,9	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-84,3	-127	-132	-150	-0,1	-0,2	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	60032	67212	73778	74871	88,6	85,3	Gross operating surplus
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	66472	92964	90926	100397	100,0	100,0	Professional, scientific and technical activities
Koszty związane z zatrudnieniem	21886	29627	31771	32652	32,9	32,5	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	956	1105	1184	1060	1,4	1,1	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-747	-467	-554	-456	-1,1	-0,5	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	44377	62699	58525	67141	66,8	66,9	Gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 689.

a See general notes, item 14 on page 689.

TABL. 14 (575). RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW^a (dok.)
GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO (dok.) GROSS VALUE ADDED (cont.)							
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	22866	36027	39067	44494	100,0	100,0	Administrative and support service activities
Koszty związane z zatrudnieniem	14107	22663	25387	28200	61,7	63,4	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	431	531	529	571	1,9	1,3	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-311	-1057	-1150	-1021	-1,4	-2,3	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	8639	13890	14301	16744	37,8	37,6	Gross operating surplus
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	77160	88521	92121	97359	100,0	100,0	Public administration and defence; compulsory social security
Koszty związane z zatrudnieniem	67824	77643	81122	85642	87,9	88,0	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	476	567	477	482	0,6	0,5	Other taxes on production
Nadwyżka operacyjna brutto	8860	10311	10522	11235	11,5	11,5	Gross operating surplus
Edukacja	64541	76880	77711	79580	100,0	100,0	Education
Koszty związane z zatrudnieniem	56292	64893	65798	68636	87,2	86,2	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	437	488	543	538	0,7	0,7	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-762	-332	-371	-8,6	-1,2	0,0	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	8574	11831	11741	10415	13,3	13,1	Gross operating surplus
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	55175	70565	73248	76184	100,0	100,0	Human health and social work activities
Koszty związane z zatrudnieniem	34268	38802	41020	45747	62,1	60,0	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	642	760	757	742	1,2	1,0	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-42,3	-127	-145	-8,2	-0,1	0,0	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	20307	31130	31616	29703	36,8	39,0	Gross operating surplus
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11087	11687	12744	13169	100,0	100,0	Arts, entertainment and recreation
Koszty związane z zatrudnieniem	7046	7431	8094	8987	63,6	68,2	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	400	440	454	406	3,6	3,1	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-34,2	-61,6	-83,9	-5,7	-0,3	0,0	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	3675	3878	4280	3782	33,1	28,7	Gross operating surplus
Pozostała działalność usługowa	16135	22975	23373	24769	100,0	100,0	Other service activities
Koszty związane z zatrudnieniem	6704	8890	9058	9693	41,5	39,1	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	175	79,7	163	202	1,1	0,8	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-531	-527	-503	-485	-3,3	-2,0	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	9787	14532	14655	15359	60,7	62,1	Gross operating surplus
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby^Δ	2030	2212	2210	1876	100,0	100,0	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use^Δ
Koszty związane z zatrudnieniem	171	185	195	158	8,4	8,4	Compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	1859	2027	2015	1718	91,6	91,6	Gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 689.

a See general notes, item 14 on page 689.

TABL. 15 (576). **POPYT KRAJOWY (ceny bieżące)**
 DOMESTIC DEMAND (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017		2010	2017
	w mln zł		in mln zł	na 1 mieszka- niaka w zł per capita in zł		w odsetkach in percent	
OGÓŁEM TOTAL	1474176	1744547	1785990	1908737	49678	100,0	100,0
Spożycie Final consumption expenditure	1166136	1376217	1421457	1516950	39481	79,1	79,5
Prywatne Private	889800	1051486	1088373	1165268	30328	60,4	61,0
sektor: sector:							
gospodarstw domowych households	875207	1038271	1073800	1150562	29945	59,4	60,2
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	14593	13215	14573	14706	383	1,0	0,8
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	276336	324731	333084	351682	9153	18,7	18,5
spożycie: consumption expenditure:							
indywidualne individual	147640	177583	183042	192424	5008	10,0	10,1
ogólnospołeczne collective	128696	147148	150042	159258	4145	8,7	8,4
Akumulacja brutto Gross capital formation	308040	368330	364533	391787	10197	20,9	20,5
nakłady brutto na środki trwałe gross fixed capital formation	293168	361490	335011	352319	9170	19,9	18,5
przyrost rzeczowych środków obroto- wych changes in inventories	14666	6669	29398	39094	1017	1,0	2,0
nabycie pomniejszone o rozdysonowa- nie aktywów o wyjątkowej wartości acquisitions less disposals of valuables	206	171	124	374	9,7	0,0	0,0
w tym sektor: of which sector:							
Przedsiębiorstw niefinansowych Non-financial corporations	143778	199106	208923	186217	4847	9,8	9,8
Instytucji finansowych Financial corporations	5728	6727	7018	8951	233	0,4	0,5
Instytucji rządowych i samorządowych General government	82070	82458	62769	76928	2002	5,6	4,0
Gospodarstw domowych Households	75800	79184	85406	118562	3086	5,1	6,2

TABLE 16 (577). **RELACJA POPYTU KRAJOWEGO DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**
RELATION OF DOMESTIC DEMAND TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	102,0	96,9	96,0	96,0	TOTAL
Spożycie	80,7	76,4	76,4	76,3	Final consumption expenditure
Prywatne	61,6	58,4	58,5	58,6	Private
sektor:					sector:
gospodarstw domowych	60,6	57,7	57,7	57,9	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	1,0	0,7	0,8	0,7	non-profit institutions serving households
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych	19,1	18,0	17,9	17,7	Public — general government sector
Akumulacja brutto	21,3	20,5	19,6	19,7	Gross capital formation
w tym:					of which:
Nakłady brutto na środki trwałe	20,3	20,1	18,0	17,7	Gross fixed capital formation
Przyrost rzeczowych środków obrotowych	1,0	0,4	1,6	2,0	Changes in inventories

TABLE 17 (578). **DYNAMIKA (wartości, wolumenu i cen) POPYTU KRAJOWEGO**
INDICES (value, volume and price) OF DOMESTIC DEMAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
WSKAŹNIKI WARTOŚCI VALUE INDICES											
OGÓŁEM	108,4	102,4	99,3	104,4	102,9	102,4	106,9	238,7	190,8	129,5	109,5
TOTAL											
Spożycie	106,8	103,9	101,2	102,7	102,3	103,3	106,7	246,4	189,1	130,1	110,2
Final consumption expenditure											
Prywatne	108,2	104,1	100,7	102,3	101,8	103,5	107,1	242,4	187,0	130,9	110,8
Private											
sektor:											
sektor:											
gospodarstw domowych	108,4	104,2	100,7	102,4	101,8	103,4	107,1	242,0	186,9	131,3	110,7
households											
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	99,7	99,4	99,9	91,4	100,1	110,3	100,9	289,3	195,5	100,8	111,3
non-profit institutions serving households											
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych	102,4	103,3	102,8	104,1	103,8	102,6	105,6	260,2	194,2	127,5	108,3
Public — general government sector											
Akumulacja brutto	114,1	97,3	92,0	111,4	105,2	99,0	107,5	212,7	198,8	127,3	106,4
Gross capital formation											
W tym nakłady brutto na środki trwałe	110,5	99,5	96,7	108,9	106,5	92,7	105,2	194,7	188,1	120,2	97,5
Of which gross fixed capital formation											

TABL. 17 (578). DYNAMIKA (wartości, wolumenu i cen) POPYTU KRAJOWEGO (dok.)

INDICES (value, volume and price) OF DOMESTIC DEMAND (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
WSKAŹNIKI WOLUMENU VOLUME INDICES											
OGÓŁEM TOTAL	104,2	99,5	99,4	104,8	103,3	102,3	104,9	171,6	153,8	119,8	107,3
Spożycie Final consumption expenditure	102,0	100,5	100,8	102,8	102,8	103,5	104,5	169,0	147,0	118,1	108,2
Prywatne Private	103,1	100,7	100,3	102,4	103,0	103,9	104,9	172,0	150,5	119,7	109,0
sektor: sector:											
gospodarstw domowych households	103,3	100,8	100,3	102,6	103,0	103,9	104,9	172,1	150,6	120,2	109,0
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving house- holds	95,6	95,9	99,0	91,4	101,0	110,9	98,9	201,5	155,8	91,9	109,7
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	98,2	99,7	102,5	104,3	102,3	101,9	103,5	161,0	136,7	112,8	105,5
Akumulacja brutto Gross capital formation	112,8	96,1	94,2	112,8	104,9	98,0	106,2	182,6	179,9	125,7	104,1
W tym nakłady brutto na środki trwałe Of which gross fixed capital formation	108,8	98,2	98,9	110,0	106,1	91,8	103,9	167,7	171,1	117,6	95,4
WSKAŹNIKI CEN PRICE INDICES											
OGÓŁEM TOTAL	104,0	102,9	99,9	99,6	99,6	100,1	101,9	139,2	124,2	108,2	102,0
Spożycie Final consumption expenditure	104,7	103,4	100,4	99,9	99,5	99,8	102,1	145,9	128,2	110,2	101,9
Prywatne Private	104,9	103,4	100,4	99,9	98,8	99,6	102,1	140,7	124,3	109,3	101,7
sektor: sector:											
gospodarstw domowych households	104,9	103,4	100,4	99,8	98,8	99,5	102,1	140,2	124,1	109,1	101,6
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving house- holds	104,3	103,6	100,9	100,0	99,1	99,5	102,0	143,6	125,6	109,8	101,5
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	104,3	103,6	100,3	99,8	101,5	100,7	102,0	162,0	141,9	112,7	102,7
Akumulacja brutto Gross capital formation	101,2	101,2	97,7	98,8	100,3	101,0	101,2	116,6	110,4	101,3	102,2
W tym nakłady brutto na środki trwałe Of which gross fixed capital formation	101,6	101,3	97,8	99,0	100,4	101,0	101,3	116,0	110,1	102,3	102,3

U w a g a. Wskaźniki wartości obliczono na podstawie danych wyrażonych w cenach bieżących, a wskaźniki wolumenu — w cenach stałych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

N o t e. Value indices are calculated on the basis of data expressed at current prices, while volume indices — at constant prices; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

TABLE 18 (579). **DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (-) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^a**
 REVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (-) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector			
		instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
Dochody	2010	555939	312902	198433	245450
Revenue	2015	701576	373002	231732	291049
	2016	723433	388783	245351	306859
	2017	789630	425321	267424	362711
Produkcja globalna rynkowa oraz na własne cele finalne ...	2010	29770	13628	16142	—
Market output and output for own final use	2015	30183	14148	16034	1
	2016	29214	13702	15511	1
	2017	30515	14808	15706	1
Płatności za produkcję globalną nierynkową	2010	8370	5864	2506	—
Payments for non-market output	2015	14198	9774	4424	—
	2016	16021	11015	5006	—
	2017	16464	11165	5299	—
Podatki związane z produkcją i importem	2010	199480	181177	18303	—
Taxes on production and imports	2015	231106	209215	21891	—
	2016	251755	229176	22579	—
	2017	274359	250619	23740	—
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.	2010	96549	58019	38530	—
Current taxes on income, wealth, etc.	2015	124634	71651	52983	—
	2016	132472	75534	56938	—
	2017	145905	83705	62200	—
Dochody z tytułu własności	2010	13737	10372	2614	757
Property income	2015	14299	10925	3124	1540
	2016	10745	7348	3147	1507
	2017	11477	8000	3244	1487
Składki netto na ubezpieczenia społeczne	2010	171273	12931	876	157466
Net social contributions	2015	243183	16505	887	225791
	2016	256530	16822	1012	238696
	2017	275628	16949	1108	257571
Pozostałe transfery bieżące	2010	18288	20097	105493	88633
Other current transfers	2015	23853	29536	116349	65946
	2016	15974	24198	136245	69018
	2017	20159	29632	146275	67063
Transfery kapitałowe	2010	18472	10814	13969	-1406
Capital transfers	2015	20120	11249	16040	-2229
	2016	10722	10988	4912	-2363
	2017	15123	10443	9852	36589
Wydatki	2010	662055	397891	216481	248529
Expenditure	2015	750196	412833	232640	298930
	2016	765040	433690	240282	308628
	2017	817600	495450	266235	321741
Zużycie pośrednie	2010	92833	33091	57580	2162
Intermediate consumption	2015	102301	41978	58550	1773
	2016	103320	41309	60156	1855
	2017	109988	44074	64090	1824
Koszty związane z zatrudnieniem	2010	158931	71359	84401	3171
Compensation of employees	2015	186968	84256	99385	3327
	2016	193333	88195	101567	3571
	2017	203079	92346	106903	3830

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 695.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 695.

TABL. 18 (579). DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (-) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^a (cd.)REVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (-) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector		
			instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządo- wych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpie- czenia społecznego social security funds
W MILIONACH ZŁOTYCH (dok.) IN MILLION ZLOTYS (cont.)					
Wydatki (dok.) Expenditure (cont.)					
Pozostałe podatki związane z produkcją	2010	1678	971	650	57
Other taxes on production	2015	2628	1214	1378	36
	2016	2289	1299	958	32
	2017	2312	1330	953	29
Dotacje	2010	13001	10190	222	2589
Subsidies	2015	8642	6826	411	1405
	2016	9867	7503	420	1944
	2017	10056	7220	575	2261
Dochody z tytułu własności	2010	35979	33819	2089	77
Property income	2015	31656	31060	1876	8
	2016	31770	31175	1844	8
	2017	31273	30737	1782	8
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.	2010	202	165	37	—
Current taxes on income, wealth, etc.	2015	256	130	126	—
	2016	198	76	122	—
	2017	240	149	91	—
Świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w na- turze	2010	211648	20153	13254	178241
Social benefits other than social transfers in kind	2015	257215	24358	14206	218651
	2016	284142	25819	34166	224157
	2017	299932	27369	41406	231157
Transfery socjalne w naturze	2010	27776	820	4804	22152
Social transfers in kind	2015	34651	598	5852	28202
	2016	35338	657	5761	28920
	2017	37528	690	5099	31739
Pozostałe transfery bieżące	2010	29509	177358	9054	39032
Other current transfers	2015	37022	170843	9722	44435
	2016	34848	190612	10687	47037
	2017	34978	196299	11286	50204
Transfery kapitałowe	2010	9026	10625	2666	640
Capital transfers	2015	10734	11422	3600	652
	2016	9836	9492	2494	665
	2017	13612	52033	2823	517
Akumulacja brutto	2010	82070	39122	42540	408
Gross capital formation	2015	82458	42162	39854	442
	2016	62769	37649	24681	439
	2017	76982	42869	33941	172
w tym nakłady brutto na środki trwałe	2010	80861	38041	42400	414
of which gross fixed capital formation	2015	81505	41228	39832	445
	2016	61180	36195	24545	440
	2017	75171	41326	33669	176
Nabycie pomniejszone o rozdysonowanie aktywów nie- produkowanych	2010	-598	218	-816	0
Acquisitions less disposals of non-produced assets	2015	-4335	-2014	-2321	0
	2016	-2670	-96	-2574	0
	2017	-2380	334	-2714	0
Nadwyżka (+)/deficyt (-)	2010	-106116	-84989	-18048	-3079
Surplus (+)/deficit (-)	2015	-48620	-39831	-908	-7881
	2016	-41607	-44907	+5069	-1769
	2017	-27970	-70129	+1189	+40970

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 695.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 695.

TABL. 18 (579). DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (-) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^a (dok.)REVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (-) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector		
		instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządo- wych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpie- czenia społecznego social security funds
W ODSETKACH IN PERCENT				
Dochody	2010 100,0	100,0	100,0	100,0
Revenue	2017 100,0	100,0	100,0	100,0
Produkcja globalna rynkowa oraz na własne cele finalne Market output and output for own final use	2010 5,3 2017 3,9	4,4 3,4	8,1 5,9	— 0,0
Płatności za produkcję globalną nierynkową Payments for non-market output	2010 1,5 2017 2,0	1,9 2,6	1,3 2,0	— —
Podatki związane z produkcją i importem Taxes on production and imports	2010 35,9 2017 34,7	57,9 58,9	9,2 8,9	— —
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth, etc.	2010 17,4 2017 18,5	18,5 19,7	19,4 23,2	— —
Dochody z tytułu własności Property income	2010 2,5 2017 1,5	3,3 1,9	1,3 1,2	0,3 0,4
Składki netto na ubezpieczenia społeczne Net social contributions	2010 30,8 2017 34,9	4,1 4,0	0,5 0,4	64,2 71,0
Pozostałe transfery bieżące Other current transfers	2010 3,3 2017 2,6	6,4 7,0	53,2 54,7	36,1 18,5
Transfery kapitałowe Capital transfers	2010 3,3 2017 1,9	3,5 2,5	7,0 3,7	-0,6 10,1
Wydatki	2010 100,0	100,0	100,0	100,0
Expenditure	2017 100,0	100,0	100,0	100,0
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	2010 14,0 2017 13,5	8,3 8,9	26,6 24,1	0,9 0,5
Koszty związane z zatrudnieniem Compensation of employees	2010 24,0 2017 24,8	17,9 18,6	39,0 40,1	1,3 1,2
Pozostałe podatki związane z produkcją Other taxes on production	2010 0,2 2017 0,3	0,2 0,3	0,3 0,4	0,0 0,0
Dotacje Subsidies	2010 2,0 2017 1,2	2,6 1,5	0,1 0,2	1,0 0,7
Dochody z tytułu własności Property income	2010 5,4 2017 3,8	8,5 6,2	1,0 0,7	0,0 0,0
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth, etc.	2010 0,0 2017 0,0	0,0 0,0	0,0 0,0	— —
Świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze Social benefits other than social transfers in kind	2010 32,0 2017 36,7	5,1 5,5	6,1 15,6	71,7 71,8
Transfery socjalne w naturze Social transfers in kind	2010 4,2 2017 4,6	0,2 0,1	2,2 1,9	8,9 9,9
Pozostałe transfery bieżące Other current transfers	2010 4,5 2017 4,3	44,6 39,6	4,2 4,2	15,7 15,6
Transfery kapitałowe Capital transfers	2010 1,4 2017 1,6	2,7 10,5	1,2 1,1	0,3 0,2
Akumulacja brutto Gross capital formation	2010 12,4 2017 9,4	9,8 8,7	19,7 12,7	0,2 0,1
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	2010 12,2 2017 9,2	9,6 8,3	19,6 12,6	0,2 0,1
Nabycie pomniejszone o rozdysonowanie aktywów nieprodukowanych Acquisitions less disposals of non-produced assets	2010 -0,1 2017 -0,2	0,1 0,1	-0,4 -1,0	0,0 0,0

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 695.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 695.

TABL. 19 (580). WYDATKI SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH WEDŁUG FUNKCJI^a
 EXPENDITURE OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR BY FUNCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector		funduszy zabezpie- czenia społecznego social security funds
			instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządo- wych na szczeblu lokalnym local government	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
OGÓŁEM	2010	662055	397891	216481	248529
TOTAL	2015	747948	412833	230393	298930
	2016	765214	434589	239557	308628
Działalność ogólnopaństwowa	2010	81408	77081	20443	77
General public services	2015	87964	78747	24186	8
	2016	86710	79279	23754	8
Obrona narodowa	2010	23672	23640	37	—
Defence	2015	27933	27900	48	—
	2016	29705	29697	29	—
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	2010	34872	32314	4395	—
Public order and safety	2015	39884	37440	4493	—
	2016	40578	38480	4385	—
Sprawy gospodarcze	2010	86190	51760	39567	—
Economic affairs	2015	81758	53121	36260	—
	2016	75592	53407	28206	—
Ochrona środowiska	2010	10665	2234	8779	—
Environmental protection	2015	10822	3240	8288	—
	2016	7827	2627	5456	—
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	2010	11301	1561	11159	—
Housing and community amenities	2015	12724	3098	10390	—
	2016	11161	2182	9529	—
Zdrowie	2010	71900	16943	32850	58713
Health	2015	84081	21629	36646	69833
	2016	86359	22001	37471	73190
Rekreacja, kultura i religia	2010	20233	5580	15686	—
Recreation, culture and religion	2015	20268	5146	15618	—
	2016	19775	5874	14816	—
Edukacja	2010	80139	59626	56127	—
Education	2015	94995	72760	64842	—
	2016	92567	70482	66200	—
Ochrona socjalna	2010	241675	127152	27438	189739
Social protection	2015	287519	109752	29622	229089
	2016	314940	130560	49711	235430

^a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 695.

^a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 695.

Tabl. 19 (580). **WYDATKI SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH WEDŁUG FUNKCJI^a (dok.)**
EXPENDITURE OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR BY FUNCTION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector		
		instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządow- ych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpie- czenia społecznego social security funds
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM	2010 100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL	2016 100,0	100,0	100,0	100,0
Działalność ogólnopaństwowa	2010 12,3	19,4	9,4	0,0
General public services	2016 11,3	18,2	9,9	0,0
Obrona narodowa	2010 3,6	5,9	0,0	—
Defence	2016 3,9	6,8	0,0	—
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	2010 5,3	8,1	2,0	—
Public order and safety	2016 5,3	8,9	1,8	—
Sprawy gospodarcze	2010 13,0	13,0	18,3	—
Economic affairs	2016 9,9	12,3	11,8	—
Ochrona środowiska	2010 1,6	0,6	4,1	—
Environmental protection	2016 1,0	0,6	2,3	—
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	2010 1,7	0,4	5,2	—
Housing and community amenities	2016 1,5	0,5	4,0	—
Zdrowie	2010 10,9	4,3	15,2	23,6
Health	2016 11,3	5,1	15,6	23,7
Rekreacja, kultura i religia	2010 3,1	1,4	7,2	—
Recreation, culture and religion	2016 2,6	1,4	6,2	—
Edukacja	2010 12,1	15,0	25,9	—
Education	2016 12,1	16,2	27,6	—
Ochrona socjalna	2010 36,4	31,9	12,7	76,4
Social protection	2016 41,2	30,0	20,8	76,3

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 695.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 695.

TABLE. 20 (581). **DŁUG SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^a**
DEBT OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	767844	923206	1009216	1005688	100,0	100,0	TOTAL
Gotówka i depozyty	0	4242	4084	4277	0,0	0,4	Currency and deposits
Dłużne papiery wartościowe	653281	716694	801294	801197	85,1	79,7	Debt securities
Kredyty i pożyczki	114563	202270	203838	200214	14,9	19,9	Loans

a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 695.

a See general notes, item 21 on page 695.

TABLE. 21 (582). **RELACJA NADWYŻKI (+)/DEFICYTU (-) ORAZ DŁUGU SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**

RELATION OF SURPLUS (+)/DEFICIT (-) AND DEBT OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w %		in %		
Nadwyżka (+)/deficyt (-) sektora instytucji rządowych i samorządowych	-7,3	-2,7	-2,2	-1,4	Surplus (+)/deficit (-) of the general government sector
podsektor:					subsector:
instytucji rządowych na szczeblu centralnym	-5,9	-2,2	-2,4	-3,5	central government
instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym	-1,2	-0,1	+0,3	+0,1	local government
funduszy zabezpieczenia społecznego	-0,2	-0,4	-0,1	+2,1	social security funds
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	53,1	51,3	54,2	50,6	Debt of the general government sector

TABL. 22 (583). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
 NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector						
		pracodawców i pracujących na własny rachunek of employers and own-account workers		osób fizycznych of natural persons				
		w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie in private farms in agriculture	poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie outside private farms in agriculture	pracujących najemnie employees	otrzymujących emeryturę i rentę recipients of retirement and other pensions	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów recipients of non-earned income sources	pozostałych others	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS								
1. Nadwyżka operacyjna brutto Gross operating surplus	2010 2015 2016 2017	341122 416182 428755 444102	27714 34179 39231 43445	239255 291820 298717 309942	47834 58020 58310 58587	22469 27429 27719 27304	3526 4329 4373 4425	324 405 405 399
2. Wynagrodzenia i inne dochody związane z pracą najemną Wages, salaries and other income connected with hired work	2010 2015 2016 2017	471294 560352 591863 633194	14907 16322 16842 18388	15411 18265 19659 20991	394881 474196 502641 538911	39597 44311 45260 47142	6064 6768 6959 7245	434 490 502 517
3. Składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców Employers' social contributions	2010 2015 2016 2017	84740 111326 118709 125968	2680 3243 3378 3658	2771 3629 3943 4176	71001 94209 100814 107212	7120 8803 9078 9378	1090 1345 1395 1441	78,0 97,3 101 103
4. Dochody z tytułu własności (saldo) Property income (balance)	2010 2015 2016 2017	46450 43811 46972 48353	811 671 750 788	22783 24186 25193 25737	17589 15257 16976 17773	4765 3341 3658 3642	493 349 387 405	8,8 7,2 8,2 8,1
5. Dochody pierwotne brutto (1+2+3+4) Gross primary income	2010 2015 2016 2017	943606 1131671 1186299 1251617	46112 54415 60201 66279	280220 337900 347512 360846	531305 641682 678741 722483	73951 83884 85715 87466	11173 12791 13114 13516	845 999 1016 1027
6. Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth, etc.	2010 2015 2016 2017	64689 85824 91923 100510	2400 3147 3350 3520	18890 24258 25533 27269	29711 41068 44516 49506	11378 14608 15589 16998	1931 2273 2432 2665	379 470 503 552
7. Składki netto na ubezpieczenia społeczne Net social contributions	2010 2015 2016 2017	207949 258527 273575 292015	8519 9997 10415 11103	16676 21744 22707 24293	152157 190297 202268 217012	26710 32116 33605 34756	3727 4188 4387 4649	160 185 193 202
8. Świadczenia społeczne Social benefits	2010 2015 2016 2017	216459 262569 290213 306893	10623 12509 13397 14228	4462 5108 6100 6460	51603 60162 75811 80839	130006 160928 169601 178521	17204 20767 21938 23253	2561 3095 3366 3592
z ubezpieczeń społecznych social security benefits	2010 2015 2016 2017	178726 219639 225314 232515	9205 10942 11176 11656	3750 4307 4449 4595	41106 48610 49525 50956	108301 135915 139846 144127	14218 17257 17705 18440	2146 2608 2613 2741
pozostałe świadczenia społeczne other social benefits	2010 2015 2016 2017	37733 42930 64899 74378	1418 1567 2221 2572	712 801 1651 1865	10497 11552 26286 29883	21705 25013 29755 34394	2986 3510 4233 4813	415 487 753 851
9. Pozostałe transfery bieżące (saldo) Other current transfers (balance)	2010 2015 2016 2017	10168 13938 10355 8635	1150 1413 1150 1095	2540 3177 2190 1858	5229 7268 5428 4205	977 1735 1299 1203	117 188 145 135	155 157 143 139
10. Dochody do dyspozycji brutto (5-6-7+8+9) Gross disposable income	2010 2015 2016 2017	897595 1063827 1121369 1174620	46966 55193 60983 66979	251656 300183 307562 317602	406269 477747 513196 541009	166846 199823 207421 215436	22836 27285 28378 29590	3022 3596 3829 4004

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 690.

a See general notes, item 15 on page 690.

TABL. 22 (583). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a (dok.)**NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector					
		pracodawców i pracujących na własny rachunek of employers and own-account workers		osób fizycznych of natural persons			
		w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie in private farms in agriculture	poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie outside private farms in agriculture	pracujących najemnie employees	otrzymujących emeryturę i rentę recipients of retirement and other pensions	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów recipients of non-earned income sources	pozostałych others

RELACJA DO DOCHODÓW DO DYSPOZYCJI BRUTTO POWIĘKSZONYCH O PODATKI BIEŻĄCE OD DOCHODÓW, MAJĄTKU ITP. ORAZ O SKŁADKI NETTO NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE w %

RELATION TO GROSS DISPOSABLE INCOME

(including current taxes on income, wealth, etc. as well as net social contributions) in %

1. Nadwyżka operacyjna brutto 2010	29,1	47,9	83,3	8,1	11,0	12,4	9,1
Gross operating surplus 2017	28,4	53,2	83,9	7,3	10,2	12,0	8,4
2. Wynagrodzenia i inne dochody związane z pracą najemną 2010	40,3	25,8	5,4	67,1	19,3	21,3	12,2
Wages, salaries and other income connected with hired work 2017	40,4	22,5	5,7	66,7	17,6	19,6	10,8
3. Składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców 2010	7,2	4,6	1,0	12,1	3,5	3,8	2,2
Employers' social contributions 2017	8,0	4,5	1,1	13,3	3,5	3,9	2,2
4. Dochody z tytułu własności (saldo) 2010	4,0	1,4	7,9	3,0	2,3	1,7	0,2
Property income (balance) 2017	3,1	1,0	7,0	2,2	1,4	1,1	0,2
5. Dochody pierwotne brutto (1+2+3+4) 2010	80,6	79,7	97,6	90,3	36,1	39,2	23,7
Gross primary income 2017	79,9	81,2	97,7	89,5	32,7	36,6	21,6
6. Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. 2010	5,5	4,1	6,6	5,1	5,6	6,8	10,6
Current taxes on income, wealth, etc. 2017	6,4	4,3	7,4	6,1	6,4	7,2	11,6
7. Składki netto na ubezpieczenia społeczne 2010	17,8	14,8	5,8	25,8	13,0	13,1	4,5
Net social contributions 2017	18,6	13,6	6,6	26,9	13,0	12,6	4,2
8. Świadczenia społeczne 2010	18,5	18,4	1,5	8,8	63,4	60,4	71,9
Social benefits 2017	19,5	17,5	1,8	10,0	66,8	63,0	75,5
z ubezpieczeń społecznych 2010	15,3	15,9	1,3	7,0	52,8	49,9	60,2
social security benefits 2017	14,8	14,3	1,3	6,3	53,9	50,0	57,6
pozostałe świadczenia społeczne 2010	3,2	2,5	0,2	1,8	10,6	10,5	11,7
other social benefits 2017	4,7	3,2	0,5	3,7	12,9	13,0	17,9
9. Pozostałe transfery bieżące (saldo) 2010	0,9	1,9	0,9	0,9	0,5	0,4	4,4
Other current transfers (balance) 2017	0,6	1,3	0,5	0,5	0,5	0,4	2,9
10. Dochody do dyspozycji brutto (5-6-7+8+9) 2010	76,7	81,1	87,6	69,1	81,4	80,1	84,9
Gross disposable income 2017	75,0	82,1	86,0	67,0	80,6	80,2	84,2

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 690.

a See general notes, item 15 on page 690.

TABLE 24 (585). **NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI NETTO W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NET NOMINAL DISPOSABLE INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	873317	1034931	1090803	1142350	100,0	100,0	TOTAL
Podsektor pracodawców i pracujących na własny rachunek:							Subsector of employers and own-account workers:
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	44732	52533	58171	64010	5,1	5,6	in private farms in agriculture
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie	235317	280737	286992	295885	26,9	25,9	outside private farms in agriculture
Podsektor osób fizycznych:							Subsector of natural persons:
pracujących najemnie	402749	473557	508764	536330	46,1	46,9	employees
otrzymujących emeryturę i rentę	165001	197627	205097	212983	18,9	18,6	recipients of retirement and other pensions
utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów	22520	26910	27981	29171	2,6	2,6	recipients of non-earned income sources
pozostałych	2998	3567	3798	3971	0,4	0,4	others

TABLE 25 (586). **RACHUNEK WYKORZYSTANIA NOMINALNYCH DOCHODÓW W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**

USE OF NOMINAL INCOME ACCOUNT OF THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

TRANSAKCJE TRANSACTIONS	2010	2015	2016	2017	2010	2017
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent	
1. Dochody do dyspozycji brutto	897595	1063827	1121369	1174620	96,7	99,2
Gross disposable income						
2. Korekta z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno- rentowych	30783	8369	9595	9060	3,3	0,8
Adjustment for the change in pension entitlements						
3. Ogółem przychody (1+2)	928378	1072196	1130964	1183680	100,0	100,0
Total resources						
4. Spożycie w sektorze gospodarstw domowych	875207	1038271	1073800	1150562	94,3	97,2
Households' final consumption expenditure						
5. Oszczędności brutto (3-4)	53171	33925	57164	33118	5,7	2,8
Gross saving						
6. Ogółem rozchody (4+5)	928378	1072196	1130964	1183680	100,0	100,0
Total uses						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 690.

a See general notes, item 15 on page 690.

TABL. 26 (587). **SPOŻYCIE INDYWIDUALNE SKORYGOWANE^a (ceny bieżące)**ACTUAL INDIVIDUAL CONSUMPTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017		2010	2017
	w mln zł		in mln zł	na 1 mieszka- kańca w zł per capita in zł		w odsetkach in percent	
OGÓŁEM TOTAL	1037440	1229069	1271415	1357292	35326	100,0	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	167862	175573	183200	193113	5026	16,2	14,2
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki Alcoholic beverages, tobacco and narcotics	69483	60343	62759	65724	1711	6,7	4,8
Odzież i obuwie Clothing and footwear	35489	49094	53315	58722	1528	3,4	4,3
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	200484	223901	228683	239395	6230	19,3	17,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodar- stwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	38623	53573	56312	61310	1596	3,7	4,5
Zdrowie Health	97141	129921	136827	147315	3834	9,4	10,9
Transport Transport	96015	126009	128464	140379	3654	9,3	10,3
Łączność Communication	26107	25147	25598	26138	680	2,5	1,9
Rekreacja i kultura Recreation and culture	80638	96527	101271	109757	2857	7,8	8,1
Edukacja Education	76041	89258	90383	92330	2403	7,3	6,8
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	24382	39023	41455	48760	1269	2,4	3,6
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	125175	160700	163148	174349	4538	12,0	12,9

a Stanowi sumę spożycia prywatnego (tj. spożycia w sektorze gospodarstw domowych i sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych) oraz spożycia indywidualnego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.

a The sum of private consumption expenditure (in households sector and in non-profit institutions serving households sector) and individual consumption expenditure in general government sector.

TABL. 27 (588). **SPOŻYCIE W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (ceny bieżące)**

HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM TOTAL	875207	1038271	1073800	1150562	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	167862	175573	183200	193113	19,2	16,8	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	69483	60343	62759	65724	7,9	5,7	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
Odzież i obuwie	35489	49094	53315	58722	4,1	5,1	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	199595	222944	227796	238458	22,8	20,7	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	38623	53573	56312	61310	4,4	5,3	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	35490	56991	60445	66533	4,1	5,8	Health
Transport	96015	126009	128464	140379	11,0	12,2	Transport

TABL. 27 (588). **SPOŻYCIE W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)**

HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach in percent		
Łączność	26107	25147	25598	26138	3,0	2,3	Communication
Rekreacja i kultura	66917	81426	84961	91949	7,6	8,0	Recreation and culture
Edukacja	10767	10364	10628	11413	1,2	1,0	Education
Restauracje i hotele	24382	39023	41455	48760	2,8	4,2	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	104477	137784	138867	148063	11,9	12,9	Miscellaneous goods and services
NA 1 MIESZKAŃCA^a	22723	27000	27944	29945	x	x	PER CAPITA^a

a W złotych.

a In zlotys.

TABL. 28 (589). **DYNAMIKA SPOŻYCIA W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (ceny stałe^a)**INDICES OF HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
OGÓŁEM TOTAL	103,3	100,8	100,3	102,6	103,0	103,9	104,9	172,1	150,6	120,2	109,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,8	97,1	98,2	98,3	102,2	103,9	101,8	116,4	108,2	100,1	105,8
Food and non-alcoholic beverages											
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	101,6	97,9	99,9	89,5	85,0	103,5	101,9	103,7	98,8	79,8	105,5
Alcoholic beverages, tobacco and narcotics											
Odzież i obuwie	109,6	114,4	108,3	110,8	110,5	109,1	107,4	407,3	320,5	194,8	117,2
Clothing and footwear											
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	102,3	96,3	97,7	102,4	99,8	102,4	103,8	145,5	121,0	104,5	106,3
Housing, water, electricity, gas and other fuels											
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	102,8	107,6	99,0	111,1	107,8	105,5	107,1	227,4	195,7	148,2	113,0
Furnishings, household equipment and routine household maintenance											
Zdrowie	109,0	104,9	100,3	108,0	115,8	107,5	107,4	258,2	207,3	165,6	115,5
Health											
Transport	107,0	101,3	102,1	106,7	106,2	103,6	108,4	203,5	198,7	140,8	112,3
Transport											
Łączność	102,4	95,5	107,1	100,5	97,7	102,9	100,4	204,4	136,0	106,2	103,3
Communication											
Rekreacja i kultura	105,8	106,3	94,8	104,3	104,3	107,0	106,9	181,4	179,8	132,8	114,4
Recreation and culture											
Edukacja	98,6	97,8	97,4	100,5	96,3	101,7	105,8	134,5	120,8	97,8	107,6
Education											
Restauracje i hotele	102,1	105,0	104,5	108,6	115,4	105,1	115,9	213,5	198,3	171,0	121,8
Restaurants and hotels											
Inne towary i usługi	105,6	105,2	105,5	103,1	104,5	100,5	102,5	240,9	186,6	130,0	103,0
Miscellaneous goods and services											
NA 1 MIESZKAŃCA	103,2	100,8	100,4	102,6	103,1	103,9	105,0	172,7	150,9	120,4	109,1
PER CAPITA											

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 34.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 34.

Uwagi ogólne

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 997, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 XI 2015 r. (Dz. U. poz. 2009, z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz — w przypadku pozostałych podmiotów — na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

General notes

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organisational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VI 1995 (uniform text Journal of Laws 2018 item 997, with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers dated 30 XI 2015 (Journal of Laws item 2009, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register, application, questionnaire, certificate specimens and detailed condition.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and — for the remaining entities — on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

Uwaga do tablic 1 i 2

Dane od 2015 r. w podziale według rodzajów działalności nie uwzględniają podmiotów, które w rejestrze REGON nie mają wpisanego rodzaju przeważającej działalności.

Note to tables 1 and 2

Since 2015 data according to division by the kind of activities do not include entities, which have not registered the predominant kind of activity in the REGON register.

TABL. 1 (590). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 XII

 ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies					spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
			razem total	w tym of which					
				jednosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z wyłączeniem kapitału prywatnym krajowym with exclusive private domestic capital	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
OGÓŁEM TOTAL	2010 3909802	246	303040	556	218133	68325	17156	2942965	
	2015 4184409	151	456910	350	314681	85552	17561	2972144	
	2016 4237691	144	501056	342	342815	91125	17633	2968786	
	2017 4309800	142	537273	339	364637	94755	17694	3001353	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2016 75076	4	7988	28	5255	1884	2625	56794	
	2017 74033	4	8062	29	5355	1864	2577	55698	
Przemysł Industry	2016 405728	61	78257	109	52373	16125	1710	287669	
	2017 410540	62	81624	101	54483	16372	1707	289120	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2016 4863	2	2123	10	1433	368	10	2311	
	2017 4814	2	2146	8	1476	360	10	2247	
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2016 377167	55	64318	84	43717	13881	1624	276007	
	2017 381689	56	67146	78	45466	14081	1617	277675	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply	2016 9223	—	6910	10	4362	1334	29	1878	
	2017 9511	—	7246	9	4575	1383	30	1835	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2016 14475	4	4906	5	2861	542	47	7473	
	2017 14526	4	5086	6	2966	548	50	7363	
Budownictwo Construction	2016 494724	27	55548	17	40371	7810	2249	410531	
	2017 512933	26	60144	18	42882	8202	2249	423986	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	2016 1044727	12	138906	19	91650	34237	3022	782657	
	2017 1029037	11	145240	19	94996	35192	3029	760912	

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 1 (590). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies					spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
			razem total	w tym of which					
				jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z wyłączeniem kapitału prywatnym krajowym with exclusive private domestic capital	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2016 260156 2017 264382	6 6	19796 22188	44 39	13471 14988	3558 3815	144 144	228267 229999	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2016 130927 2017 133730	— —	14208 15847	10 10	9215 10012	2956 3147	274 304	96751 97663	
Informacja i komunikacja Information and communication	2016 142561 2017 154495	2 2	33494 36093	27 28	23647 25276	4199 4521	153 157	100826 110207	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2016 124643 2017 123243	— —	16395 17367	11 12	11850 12445	1655 1685	710 703	101200 98825	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2016 240621 2017 248859	12 12	27050 29748	39 41	17321 19031	4870 4989	5377 5364	38431 40522	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2016 421565 2017 437997	18 17	62298 68121	24 27	44489 48624	7772 8211	459 469	330167 340969	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2016 126902 2017 132653	1 1	21549 24698	3 4	14225 15994	3571 4099	403 424	95146 97621	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2016 27113 2017 27113	— —	67 71	— —	42 45	8 8	3 3	101 111	
Edukacja Education	2016 149834 2017 146018	— —	5629 6301	— —	4184 4624	550 588	100 113	70585 72962	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2016 234019 2017 241747	— —	10525 11376	6 6	8584 9128	527 548	195 223	207755 214539	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2016 76480 2017 79133	— —	4766 5169	5 5	3262 3509	658 669	82 91	32954 34335	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2016 276891 2017 286100	1 1	4310 4848	— —	2857 3163	740 825	124 124	128952 133879	
Organizacje i zespoły eksterytorialne Activities of extraterritorial organisations and bodies	2016 230 2017 232	— —	1 1	— —	— —	1 1	— —	— —	

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (591). SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH

Stan w dniu 31 XII

COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Handlowe Commercial					Cywilne Civil law partnerships	Inne ^a Others ^a	
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships			partnerские i komandytowo-akcyjne professional and joint stock-limited partnerships
OGÓŁEM TOTAL	2010	576925	303040	9322	252411	32390	6439	2478	271869	2016
	2015	746038	456910	11380	382394	35896	20391	6849	286759	2369
	2016	791688	501056	11769	420789	36368	25647	6483	288209	2423
	2017	828344	537273	12044	451863	36399	30654	6313^b	288603	2468
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2016	11947	7988	99	7209	440	201	39	2904	1055
	2017	12040	8062	99	7319	398	211	35	2904	1074
Przemysł Industry	2016	114799	78257	2772	65924	5872	3375	314	36124	418
	2017	118183	81624	2772	68657	5875	4020	300	36143	416
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2016	2518	2123	100	1782	97	122	22	395	—
	2017	2534	2146	94	1802	105	125	20	388	—
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2016	98810	64318	2299	53561	5479	2741	238	34485	7
	2017	101673	67146	2312	55781	5478	3348	227	34520	7
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	2016	7286	6910	218	6201	128	331	32	376	—
	2017	7619	7246	217	6546	120	332	31	373	—
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2016	6185	4906	155	4380	168	181	22	868	411
	2017	6357	5086	149	4528	172	215	22	862	409
Budownictwo Construction	2016	81445	55548	1227	46317	2875	4471	658	25515	382
	2017	86205	60144	1246	49748	2856	5671	623	25674	387
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2016	257827	138906	2038	116360	14953	5104	451	118920	1
	2017	263886	145240	2041	122026	14726	6004	443	118644	2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2016	31309	19796	284	16613	1870	957	72	11513	—
	2017	33807	22188	285	18711	1889	1232	71	11619	—
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2016	32900	14208	139	12030	1210	755	74	18692	—
	2017	34759	15847	146	13362	1289	979	71	18912	—

^a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy. ^b W tym spółki partnerskie — 2333.

^a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific regulations are used. ^b Of which professional partnerships — 2333.

TABL. 2 (591). SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH (dok.)

Stan w dniu 31 XII

COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Handlowe Commercial					part- nerskie i ko- man- dyto- wo-ak- cyjne profes- sional and joint stock- limited part- ners- hips	Cywil- ne Civil law part- ners- hips	Inne ^a Others ^a
			razem total	akcyj- ne joint stock	z ogra- niczo- ną od- pwie- dzial- nością limited liability	jawne unli- mited part- ners- hips	ko- man- dytowe limited part- ners- hips			
Informacja i komunikacja Information and communication	2016	41225	33494	1026	30215	999	1137	117	7731	—
	2017	43766	36093	1069	32609	995	1307	113	7673	—
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa Financial and insurance activities	2016	20242	16395	1343	12710	833	854	655	3847	—
	2017	21208	17367	1389	13652	786	932	608	3841	—
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities	2016	33112	27050	654	21162	1606	2719	909	5650	412
	2017	35920	29748	683	23331	1705	3155	874	5739	433
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2016	87693	62298	1353	53038	2288	3639	1980	25391	4
	2017	93434	68121	1454	58280	2283	4172	1932	25308	5
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^A Administrative and support service activities	2016	30975	21549	288	18945	949	1218	149	9286	140
	2017	34230	24698	303	21766	982	1499	148	9392	140
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpiecze- nia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2016	79	67	4	56	1	5	1	11	1
	2017	84	71	4	60	1	4	2	12	1
Edukacja Education	2016	9961	5629	57	4930	390	242	10	4332	—
	2017	10701	6301	58	5537	397	299	10	4400	—
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activ- ities	2016	18341	10525	130	7166	1639	579	1011	7816	—
	2017	19159	11376	134	7766	1732	705	1039	7783	—
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2016	8898	4766	297	4049	183	223	14	4132	—
	2017	9326	5169	300	4410	187	259	13	4157	—
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2016	10664	4310	57	3835	237	155	26	6344	10
	2017	11259	4848	59	4315	260	192	22	6401	10
Organizacje i zespoły eksterytorialne Activities of extraterritorial organisa- tions and bodies	2016	2	1	—	1	—	—	—	1	—
	2017	2	1	—	1	—	—	—	1	—

a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy.

a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific regulations are used.

Uwagi ogólne

1. W opracowaniu danych działu wykorzystano najnowsze publikacje organizacji międzynarodowych i poszczególnych krajów, dostępne — jeśli nie zaznaczono inaczej — do końca października 2018 r. Podstawowy materiał źródłowy stanowiły publikacje i bazy danych Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz wyspecjalizowanych agend ONZ, jak: FAO, UNESCO, WHO i MOP. Korzystano także z publikacji OECD, UE, MFW, Banku Światowego i innych organizacji międzynarodowych oraz wydawnictw poszczególnych krajów. Wykaz źródeł podano w ust. 19 niniejszych uwag, natomiast pod tablicami — odsyłacze numerowe do „Wykazu”, wskazujące na konkretne źródło informacji.

W większości przypadków organizacje międzynarodowe zestawiają dane pozyskiwane z krajowych instytucji statystycznych. Dane te mogą być publikowane w niezmienionej formie lub stanowić podstawę do wyciągnięcia przez te organizacje innych wielkości i wskaźników.

Różnice metodologiczne występujące w opracowaniach statystycznych poszczególnych krajów powodują, że prezentowane dane nie zawsze są w pełni porównywalne.

Niektóre informacje podane w retrospekcji różnią się od poprzednio publikowanych ze względu na weryfikację danych w aktualnych edycjach materiałów źródłowych. Dane dla Polski podano zgodnie ze źródłami międzynarodowymi, co w niektórych przypadkach może powodować różnice w stosunku do danych publikowanych w innych częściach Rocznika oraz w innych wydawnictwach GUS.

2. W tablicach, w których prezentuje się dane dla poszczególnych krajów, uwzględniono ok. 46 państw z pięciu kontynentów, w tym kraje należące do UE.

Wszystkie kraje świata uwzględniono wyłączenie w tabl. 8, podając dla nich dane o powierzchni i liczbie ludności oraz nazwę stolicy wraz z liczbą jej mieszkańców. Ponadto w tabl. 9 uwzględniono wszystkie państwa, do których przynależą politycznie terytoria niesamodzielne, podając dla tych terytoriów dane o powierzchni i liczbie ludności oraz nazwę stolicy lub głównego miasta. Nazwy krajów zostały ujednoczone zgodnie z „Urzędowym wykazem nazw państw i terytoriów niesamodzielnych” Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Oboczne nazwy państw, zalecane przez Komisję, zostały zamieszczone jedynie w tabl. 8, w pozostałych tablicach użyto jednej nazwy krótkiej.

W tablicach dotyczących produktów rolnych i produkcji wyrobów przemysłowych uwzględniono kraje, których udział w świecie w ostatnim prezentowanym roku wynosi 0,5% i więcej. Dane dla Polski, bez względu na udział w świecie, zamieszczono we wszystkich tablicach.

Informacje podano w alfabetycznym układzie krajów.

3. W obliczeniach **miejsca Polski w świecie i Europie** (tabl. 4 i 5) uwzględniono wszystkie kraje,

General notes

1. In the compilation of the chapter data the latest publications of international organisations and individual countries, available — unless otherwise stated — by the end of October 2018, were used. Publications and databases of the United Nations (UN) as well as specialised agencies of the UN, i.e. the FAO, the UNESCO, the WHO and the ILO, comprised the basic source material. Also publications of the OECD, the EU, the IMF, the World Bank and other international organisations as well as publications of individual countries were used. The list of sources is presented in item 19 of the notes, while under the tables, numbered references to the list indicate the specific source of information.

In most cases international organisations compile data obtained from national statistical institutions. Such data can be published unchanged or serve as a basis for computation of other indicators and statistical quantities.

Methodological differences occurring between statistical methods of individual countries cause that presented data are not fully comparable in some cases.

Some information presented in retrospect differs from that previously published due to data review in current editions of source materials. Data for Poland have been presented according to the international sources, therefore, in some cases, they may differ from the data published in other chapters of the Yearbook and other publications of Statistics Poland.

2. In the tables presenting data for particular countries, approximately 46 countries of five continents have been given, including the EU member countries.

All countries of the world have been presented only in table 8, including data regarding their area, population as well as the name of the capital city and the number of its inhabitants. Furthermore, in table 9 all countries with politically dependent territories have been presented, including data regarding area, population as well as the name of the capital or main city of those territories. The names of the countries have been standardised in accordance with "The official list of names of countries and non-self-governing territories" of the Commission on Standardization of Geographical Names outside the Republic of Poland. Variant names, recommended by the Commission, were provided only in table 8, in the rest of the tables one short name was used.

In the tables concerning agricultural products and the manufacture of industrial goods, the countries with share in world production at level of 0,5% and more for the last presented year were included. Data for Poland, regardless of its share in the world, were included in all tables.

Information is presented in (Polish) alphabetical order by country.

3. Calculating **Poland's place in the world and in Europe** (tables 4 and 5), all countries excluding

z wyjątkiem terytoriów niesamodzielnych. Zmiany w podziale politycznym świata (powstawanie nowych państw) brano pod uwagę w takim stopniu, w jakim umożliwiały to materiały źródłowe. Oznacza to niejednorodność w liczbie państw przy ustalaniu lokaty Polski dla różnych tematów.

Do **Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP)** należą: Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Kazachstan, Kirgistan, Mołdawia, Rosja, Tadżykistan, Uzbekistan, a także jako członkowie stowarzyszeni — Ukraina i Turkmenistan.

Dane dotyczące **Chin** — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują Tajwanu i Specjalnych Regionów Administracyjnych — Hongkongu i Makau.

Dane dotyczące **Cypru** — jeśli nie zaznaczono inaczej — odnoszą się wyłącznie do terytorium kontrolowanego przez rząd Republiki Cypryjskiej.

Rosję — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do Europy, a **Turcję** — do Azji.

4. Do Unii Europejskiej (UE) należy 28 krajów: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania i Włochy, od 1 V 2004 r. — Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry, od 1 I 2007 r. — Bułgaria i Rumunia oraz od 1 VII 2013 r. — Chorwacja.

Do **strefy euro** należy 19 krajów: Austria, Belgia, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Włochy, od 1 I 2001 r. — Grecja, od 1 I 2007 r. — Słowenia, od 1 I 2008 r. — Cypr i Malta, od 1 I 2009 r. — Słowacja, od 1 I 2011 r. — Estonia, od 1 I 2014 r. — Łotwa oraz od 1 I 2015 r. — Litwa. **Euro** jest to jednostka walutowa UE obowiązująca od 1 I 1999 r. w państwach członkowskich strefy euro.

Podstawowym źródłem danych do tabl. 6 jest baza danych Eurostatu (Urząd Statystyczny Unii Europejskiej), w związku z czym niektóre dane mogą różnić się od publikowanych w innych częściach działu i Rocznika. Prezentowane w tej tablicy dane pobrano z bazy w dniu 24 X 2018 r.

5. Dane w tabl. 1 dotyczące:

- 1) **ludności** — grupowane są według kontynentów oraz zgodnie ze stosowanym przez ONZ podziałem świata na:
 - a) regiony bardziej rozwinięte, do których zaliczono kraje: Ameryki Północnej i Europy oraz Australię, Japonię, Nową Zelandię,
 - b) regiony mniej rozwinięte, do których zaliczono pozostałe kraje poza wyżej wymienionymi;
- 2) **ludności aktywnej zawodowo** — grupowane są zgodnie ze stosowanym przez MOP podziałem geograficznym świata na:
 - a) Afrykę,
 - b) Amerykę Północną,
 - c) Amerykę Środkową i Południową,
 - d) Azję (z wyłączeniem Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku — Afganistan, Australia, Bangladesz, Bhutan, Brunei, Chiny, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Fidżi, Filipiny, Guam, Indie, Indonezja, Iran, Japonia, Kambodża, Kiribati, Korea Południowa, Laos, Malediwy, Malezja, Mikronezja, Mjanma (Birma), Mongolia, Nepal, Nowa Kaledonia, Nowa

dependent territories have been considered. Changes in the political division of the world (the establishment of new countries) were taken into account as far as the source materials allowed. This results in differences in the number of countries taken into account when establishing Poland's place with respect to various topics.

The Commonwealth of Independent States (CIS) includes: Armenia, Azerbaijan, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, Russia, Tajikistan, Uzbekistan as well as associate members — Ukraine and Turkmenistan.

Data for **China** — unless otherwise stated — do not include Taiwan and Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao.

Data for **Cyprus** — unless otherwise stated — relate only to the area controlled by the government of the Republic of Cyprus.

Russia — unless otherwise stated — has been included in Europe and **Turkey** — in Asia.

4. To the European Union (EU) belong 28 countries: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal, Sweden, the United Kingdom and Italy, since 1 V 2004 — Cyprus, the Czech Republic, Estonia, Lithuania, Latvia, Malta, Poland, Slovakia, Slovenia and Hungary, since 1 I 2007 — Bulgaria and Romania as well as Croatia since 1 VII 2013.

To **the euro area** belong 19 countries: Austria, Belgium, Finland, France, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal and Italy, since 1 I 2001 — Greece, since 1 I 2007 — Slovenia, since 1 I 2008 — Cyprus and Malta, since 1 I 2009 — Slovakia, since 1 I 2011 — Estonia, since 1 I 2014 — Latvia as well as since 1 I 2015 — Lithuania. **Euro** is the currency unit of the EU obligatory since 1 I 1999 in member countries of the euro area.

The main source of data for table 6 is Eurostat's (the Statistical Office of the European Union) database which implies that some data may differ from those published in other parts of the chapter and the Yearbook. Data presented in this table were extracted on 24 X 2018.

5. Data in table 1 concerning:

- 1) **population** — are grouped by continents as well as according to the division of the world adopted by the UN, i.e.:
 - a) more developed regions to which the countries of North America and Europe as well as Australia, Japan and New Zealand have been included,
 - b) less developed regions which include the countries not mentioned above;
- 2) **economically active population** — are grouped according to the geographical division of the world adopted by the ILO i.e.:
 - a) Africa,
 - b) Northern America,
 - c) Central and South America,
 - d) Asia (excluding Central Asia and Arab states) and the Pacific — Afghanistan, Australia, Bangladesh, Bhutan, Brunei, China, China — Hong Kong Special Administrative Region, China — Macao Special Administrative Region, China — Taiwan, Fiji, the Philippines, Guam, Indie, Indonesia, Iran, Japan, Cambo-

- Zelandia, Palau, Pakistan, Papua-Nowa Gwinea, Polinezja Francuska, Samoa, Samoa Amerykańskie, Singapur, Sri Lanka, Tajlandia, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, Wyspy Salomona,
- e) kraje Europy i Azji Centralnej — Armenia, Azerbejdżan, Cypr, Gruzja, Izrael, Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turcja, Turkmenistan, Uzbekistan,
- f) kraje arabskie, do których zaliczono Arabię Saudyjską, Bahrajn, Irak, Jemen, Jordanię, Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Palestynę oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie;
- 3) **rozwoju społeczeństwa informacyjnego** (telefony, Internet) — przedstawiono według stosowanego przez Bank Światowy podziału świata na kraje o wysokim oraz średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego; kraje grupowane są według wartości dochodu narodowego brutto (DNB) przypadającego na 1 mieszkańca w danym roku, co może powodować różnice w przyporządkowaniu krajów i terytoriów do danej grupy w poszczególnych latach.
- W 2017 r. do krajów o:
- a) **wysokim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczono te kraje, w których wartość DNB na 1 mieszkańca wyniosła 12056 USD i więcej; dotyczy to następujących krajów lub terytoriów: Andora, Antigua i Barbuda, Arabia Saudyjska, Argentyna, Aruba, Australia, Austria, Bahamy, Bahrajn, Barbados, Belgia, Bermuda, Brunei, Chile, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Chorwacja, Curaçao, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Grenlandia, Gwinea Równikowa, Guam, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Japonia, Kajmany, Kanada, Katar, Korea Południowa, Kuwejt, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Mariany Północne, Monako, Niemcy, Norwegia, Nowa Kaledonia, Nowa Zelandia, Oman, Palau, Panama, Polinezja Francuska, Polska, Portugalia, Portoryko, Rosja, San Marino, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, Seszele, Singapur, Sint Maarten, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwecja, Szwajcaria, Trynidad i Tobago, Urugwaj, Węgry, Wielka Brytania, Włochy, Wyspa Man, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych, Wyspy Normandzkie, Wyspy Owcze, Wyspy Turks i Caicos, Zjednoczone Emiraty Arabskie,
- b) **średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczono te kraje, w których wartość DNB na 1 mieszkańca wyniosła 12055 USD i mniej; dotyczy to następujących krajów lub terytoriów, dla których zastosowano dodatkowo podział geograficzny w następującym układzie:
- kraje Afryki Subsaharyjskiej,
 - kraje Ameryki Środkowej i Południowej,
 - kraje Azji Południowej — Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,
 - kraje Azji Wschodniej oraz Pacyfiku — Chiny, Fidżi, Filipiny, Indonezja, Kambo-
- dia, Kiribati, South Korea, Laos, Maldives, Malaysia, Micronesia, Myanmar (Burma), Mongolia, Nepal, New Caledonia, New Zealand, Palau, Pakistan, Papua New Guinea, French Polynesia, Samoa, American Samoa, Singapore, Sri Lanka, Thailand, Timor-Leste (East Timor), Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Vietnam, the Solomon Islands,
- e) Europe and Central Asia — Armenia, Azerbaijan, Cyprus, Georgia, Israel, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Turkey, Turkmenistan, Uzbekistan,
- f) Arab states which include Saudi Arabia, Bahrain, Iraq, Yemen, Jordan, Qatar, Kuwait, Lebanon, Oman, the Occupied Palestinian Territory and the United Arab Emirates;
- 3) **development of information society** (telephones, the Internet) — are shown in accordance with the division of the World Bank into the countries with high, middle and low income; countries are grouped according to the gross national income (GNI) per capita in a given year, which can cause differences in assigning countries and territories to the relevant group in respective years.
- In 2017 the countries with:
- a) **high income** include those countries where GNI per capita was 12056 USD and more; it concerns the following countries or territories: Andorra, Antigua and Barbuda, Saudi Arabia, Argentina, Aruba, Australia, Austria, the Bahamas, Bahrain, Barbados, Belgium, Bermuda, Brunei, Chile, China — Hong Kong Special Administrative Region, China — Macao Special Administrative Region, China — Taiwan, Croatia, Curaçao, Cyprus, the Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Greece, Greenland, Equatorial Guinea, Guam, Spain, the Netherlands, Ireland, Iceland, Israel, Japan, the Cayman Islands, Canada, Qatar, South Korea, Kuwait, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, the Northern Mariana Islands, Monaco, Germany, Norway, New Caledonia, New Zealand, Oman, Palau, Panama, French Polynesia, Poland, Portugal, Puerto Rico, Russia, San Marino, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, Seychelles, Singapore, Sint Maarten, Slovakia, Slovenia, the United States, Sweden, Switzerland, Trinidad and Tobago, Uruguay, Hungary, the United Kingdom, Italy, the Isle of Man, the Virgin Islands, the Channel Islands, the Faroe Islands, the Turks and Caicos Islands, the United Arab Emirates,
- b) **middle or low income** include those countries where GNI per capita was 12055 USD and less; it concerns the following countries or territories, for which additional geographical division was applied:
- Sub-Saharan Africa's countries,
 - Latin America and Caribbean countries,
 - South Asia countries — Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, the Maldives, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,
 - East Asia and the Pacific — China, Fiji, the Philippines, Indonesia, Cambodia, Kir-

- dża, Kiribati, Korea Północna, Laos, Malesja, Mikronezja, Mjanma (Birma), Mongolia, Nauru, Papua-Nowa Gwinea, Samoa, Samoa Amerykańskie, Tajlandia, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona,
- kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej — Algieria, Dżibuti, Egipt, Irak, Iran, Jemen, Jordania, Liban, Libia, Maroko, Syria, Tunezja, Zachodnie Wybrzeże i Strefa Gazy,
 - kraje Europy i Azji Centralnej — Albania, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Czarnogóra, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Kosowo, Macedonia, Mołdawia, Rosja, Rumunia, Serbia, Tadżykistan, Turcja, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan;

4) **problematyki gospodarczej** — grupowane są według kontynentów oraz według poziomu rozwoju gospodarczego krajów, tj. w podziale na kraje rozwinięte i rozwijające się gospodarczo. Zakres podmiotowy obu grup, tj. przyporządkowanie konkretnych krajów do każdej grupy jest różny dla poszczególnych zagadnień.

Dla informacji dotyczących **rolnictwa** oraz **produktu krajowego brutto** przyjęto podział świata według kontynentów.

Dla danych dotyczących **przemysłu** przyjęto podział świata według kontynentów, a w przypadku **dynamiki produkcji przemysłowej** również stosowany przez ONZ następujący podział świata na kraje:

- rozwinięte gospodarczo, do których zaliczono kraje: Afryki (Południową Afrykę), Ameryki Północnej (Kanadę i Stany Zjednoczone), Australii i Oceanii (Australię i Nową Zelandię), Azji (Izrael i Japonię) oraz Europy,
- rozwijające się gospodarczo, do których zaliczono pozostałe, poza wyżej wymienionymi, kraje: Afryki, Ameryki Środkowej i Południowej, Australii i Oceanii oraz Azji.

Dla danych o **handlu zagranicznym** przyjęto, stosowany przez ONZ, następujący podział świata na kraje:

- rozwinięte gospodarczo, do których zaliczono kraje: Ameryki Północnej (Bermudy, Grenlandię, Kanadę i Stany Zjednoczone), Azji i Pacyfiku (Japonię, Australię i Nową Zelandię), Europy (z wyłączeniem krajów Europy Południowo-Wschodniej oraz należących do WNP),
- rozwijające się gospodarczo, do których zaliczono kraje: Afryki, Ameryki Środkowej i Południowej, Azji (z wyłączeniem Japonii) oraz Oceanii (z wyłączeniem Australii i Nowej Zelandii). Spośród krajów Azji zostały wydzielone następujące obszary: Azja Południowa (Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Iran, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka); Azja Południowo-Wschodnia (Brunei, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Laos, Malesja, Mjanma (Birma), Singapur, Tajlandia, Timor Wschodni, Wietnam); Azja Wschodnia (Chiny wraz ze Specjalnymi Regionami Administracyjnymi — Hongkongiem i Makau, Korea Południowa oraz Mongolia); Azja Zachodnia (Arabia Saudyjska, Bahrajn, Cypr, Irak, Izrael, Jemen, Jordania,

ibati, North Korea, Laos, Malaysia, Micronesia, Myanmar (Burma), Mongolia, Nauru, Papua New Guinea, Samoa, American Samoa, Thailand, Timor-Leste (East Timor), Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Vietnam, the Marshall Islands, the Solomon Islands,

- Middle East and North Africa's countries — Algeria, Djibouti, Egypt, Iraq, Iran, Yemen, Jordan, Lebanon, Libya, Morocco, Syria, Tunisia, the West Bank and Gaza Strip,
- Europe and Central Asia's countries — Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Montenegro, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Kosovo, Macedonia (the former Yugoslav Republic of Macedonia), Moldova, Russia, Romania, Serbia, Tajikistan, Turkey, Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan;

4) **economic issues** — are grouped by continents as well as according to the economic development level, i.e. into developed countries and developing countries. The subject scope of both groups, i.e. the assignment of specific countries to each group varies according to individual issues.

For information on **agriculture** as well as **gross domestic product** the division of the world by continents was adopted.

For data concerning **industry** the division of the world by continents was adopted; in case of **industrial production indices** also by the following division of the world used by the UN:

- developed countries to which the countries of: Africa (South Africa), North America (Canada and the United States), Australia and Oceania (Australia and New Zealand), Asia (Israel and Japan) and Europe have been included,
- developing countries to which all the other, not mentioned above, countries of: Africa, Central and South America, Australia and Oceania as well as Asia have been included.

For data on **foreign trade**, the following division of the world applied by the UN was adopted:

- developed countries which include: North America (Bermuda, Greenland, Canada and the United States), Asia and Pacific (Japan, Australia, New Zealand), Europe (excluding of South-Eastern Europe countries and members of CIS),
- developing countries to which the countries of: Africa, South and Central America, Asia (excluding Japan) as well as Oceania (excluding Australia and New Zealand) have been included. Asian countries have been divided into: Southern Asia (Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, Iran, Maldives, Nepal, Pakistan, Sri Lanka); South-Eastern Asia (Brunei, the Philippines, Indonesia, Cambodia, Laos, Malaysia, Myanmar (Burma), Singapore, Thailand, Timor-Leste (East Timor), Vietnam); Eastern Asia (China with Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao, South Korea and Mongolia); Western Asia

Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Palestyna, Syria, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie),

- Europy Południowo-Wschodniej i Wspólnoty Niepodległych Państw, do których zaliczono: Albanie, Armenie, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnię i Hercegowinę, Bułgarię, Czarnogórę, Gruzję, Kazachstan, Kirgistan, Macedonię, Moldawię, Rosję, Rumunię, Serbię, Tadżykistan, Ukrainę i Uzbekistan.

6. Dane o liczbie pracujących, produkcji przemysłowej oraz wartości dodanej brutto według rodzajów działalności — o ile nie zaznaczono inaczej — podano zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Rodzajów Działalności Gospodarczej — Wyd. 4 (ISIC — Statistical Papers, Series M, No. 4, Rev. 4).

Pod pojęciem:

- **rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo** rozumie się sekcją **A** o takiej samej nazwie,
- **przemysł** rozumie się następujące sekcje: **B** „Górnictwo i wydobywanie”, **C** „Przetwórstwo przemysłowe”, **D** „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz **E** „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,
- **budownictwo** rozumie się sekcją **F** o takiej samej nazwie,
- **usługi** rozumie się pozostałe rodzaje działalności poza sekcjami wymienionymi powyżej (**A—F**), w tym sekcje: **G** „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, **H** „Transport i gospodarka magazynowa”, a także sekcje **K** „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” i **L** „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, które w tablicy prezentowane są jako „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości”.

7. Powierzchnia. Ludność — dane o powierzchni i ludności kontynentów podano na podstawie szacunków ONZ.

Dane o **powierzchni krajów** obejmują powierzchnię łądów oraz wód śródlądowych, bez niektórych niezamieszkałych terenów podbiegunowych i wysp.

Dane o **ludności krajów** — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą szacunku na środek danego roku. Dane o ludności stolic (głównych miast) dotyczą miast w oficjalnych granicach administracyjnych. Liczba ludności miast jest badana nieregularnie i często nie jest określona data spisu lub szacunku.

Podziału na **terytoria niesamodzielne** dokonano na podstawie „Urzędowego wykazu nazw państw i terytoriów niesamodzielnych” Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Jako **wielkie miasta świata** podano te miasta, które według ostatnich dostępnych danych liczyły — w granicach administracyjnych lub w zespole miejskim — 2 miliony ludności i więcej.

8. Ochrona środowiska naturalnego — informacje o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** dotyczą szacunkowej liczby ludności, od której ścieki trafiają do oczyszczalni ścieków pracujących na sieci kanalizacyjnej. Dane nie obejmują ludności, której mieszkania są podłączone do kanalizacji odprowadzającej nieoczyszczone ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi.

(Saudi Arabia, Bahrain, Cyprus, Iraq, Israel, Yemen, Jordan, Qatar, Kuwait, Lebanon, Oman, State of Palestine, Syria, Turkey, the United Arab Emirates),

- South-Eastern Europe and the Commonwealth of Independent States (CIS) which include: Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Montenegro, Georgia, Kazakhstan, Kirgizstan, Macedonia (the former Yugoslav Republic of Macedonia), Moldova, Russia, Romania, Serbia, Tajikistan, Ukraine and Uzbekistan.

6. Data concerning employment, industrial production as well as gross value added — unless otherwise stated — have been presented by **kinds of activity**, in accordance with the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC — Statistical Papers, Series M, No. 4, Rev. 4).

The term:

- **agriculture, forestry and fishing** is understood as section **A** of the same name,
- **industry** is understood as the following sections: **B** "Mining and quarrying", **C** "Manufacturing", **D** "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and **E** "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities",
- **construction** is understood as section **F** of the same name,
- **services** is understood as other sections not mentioned above (**A—F**), of which sections: **G** "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", **H** "Transportation and storage" as well as sections **K** "Financial and insurance activities" and **L** "Real estate activities" which are shown in the table as "Financial and insurance activities; real estate activities".

7. Area. Population — data concerning the area and population of continents have been presented on the basis of the UN estimates.

Data on **the area of countries** include the land areas as well as the inland waters, excluding some uninhabited polar areas and islands.

Data on **the population of countries** — unless otherwise stated — are midyear estimates. Data concerning capital cities (main cities) relate to cities in official administrative boundaries. Population of the cities is not regularly surveyed and the date of the census or estimate is often not indicated.

The division into **dependent territories** has been made on the basis of "The official list of names of countries and non-self-governing territories" of the Commission on Standardization of Geographical Names outside the Republic of Poland.

As **large cities of the world** are presented those cities which, according to the latest accessible data, had a population of 2 million and more within administrative boundaries or the urban agglomeration.

8. Environmental protection — information regarding **the population connected to wastewater treatment plants** concerns the estimated number of population, from which sewage goes to wastewater treatment plants operating within a sewage network. Data do not include the population, dwellings of which are connected to a sewage network discharging untreated sewage directly into waters or into the ground.

Dane o **emisji zanieczyszczeń powietrza** odnoszą się tylko do emisji ze źródeł antropogenicznych, wśród których wyróżnia się źródła mobilne (transport i inne) oraz źródła stacjonarne (elektrownie, procesy spalania, procesy przemysłowe, gospodarstwa domowe i inne).

Dane o **odpadach komunalnych wytworzonych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających substancji niebezpiecznych, pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Rynek pracy — ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za **pracujące** lub **bezrobotne**, zgodnie z przyjętymi przez MOP definicjami podanymi poniżej.

W większości krajów, dane o ludności aktywnej zawodowo dotyczą ludności w wieku 15 lat i więcej. Dane dla Argentyny dotyczą ludności w wieku 10 lat i więcej, Brazylii i Meksyku — 14 lat i więcej, Białorusi, Chin, Hiszpanii, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii — 16 lat i więcej, dla Rosji — 15—72 lata, dla Ukrainy — 15—70 lat, dla Danii, Estonii, Finlandii, Łotwy, Norwegii, Szwecji i Węgier — 15—74 lata. Dane o bezrobotnych (tabl. 24) dla Polski dotyczą ludności w wieku 15—74 lata.

Dane dla: Argentyny dotyczą obszarów miejskich; Australii — nie obejmują terytorium Jervis Bay; Kanady — bez Jukonu, Nunavutu i Terytoriów Północno-Zachodnich oraz ludności żyjącej w rezerwach. Niektóre kraje prezentują dane tylko o cywilnej ludności aktywnej zawodowo, w części krajów do pracujących zalicza się również zawodowych wojskowych.

Źródłem danych o ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) — jeśli nie zaznaczono inaczej — są badania reprezentacyjne siły roboczej. W większości krajów dane o pracujących i bezrobotnych dotyczą przeciętnych w roku, jedynie w kilku z nich odnoszą się do określonej daty lub okresu.

Do **pracujących** zalicza się osoby, które w badanym okresie wykonywały pracę zarobkową przez przynajmniej 1 godzinę, tzn. prowadziły własną działalność gospodarczą (zatrudniając co najmniej 1 pracownika najemnego), pracowały na własny rachunek, były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego na podstawie stosunku pracy, pomagały bez umownego wynagrodzenia w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej lub uczyły się zawodu otrzymując wynagrodzenie. Osoby, które tymczasowo nie wykonywały pracy z powodu choroby, urlopu wypoczynkowego, macierzyńskiego i rodzicielskiego, strajku, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych są również zaliczone do pracujących, pod warunkiem że zachowały formalny związek z pracodawcą.

Bezrobotni to osoby, które w badanym okresie nie były pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe (zdolne) ją podjąć.

W tabl. 6 zaprezentowano **stopę bezrobocia**, zgodnie z ujednoczoną metodologią stosowaną przez Eurostat, która dotyczy osób w wieku 15—74 lata.

Data on **emission of air pollutants** refer to man-made emissions only. Emission sources are divided into mobile sources such as road transport and others and stationary sources such as power plants, combustion, industrial processes, households and others.

Data on **municipal waste generated** concern waste produced in households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous substances originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.

9. Labour market — the economically active population includes all persons acknowledged as **employed** or **unemployed**, in accordance with the definitions adopted by ILO and presented below.

In the majority of countries, data regarding the economically active population concern the population aged 15 and more. Data for Argentina concern population aged 10 and more, Brazil and Mexico — 14 and more, Belarus, China, Spain, the United States and the United Kingdom — 16 and more, for Russia — 15—72, for Ukraine — 15—70, for Denmark, Estonia, Finland, Latvia, Norway, Sweden and Hungary — 15—74. Data regarding unemployed persons (table 24) for Poland concern population aged 15—74.

Data for: Argentina concern urban areas; Australia — excluding Jervis Bay Territory; Canada — excluding Yukon, Nunavut and Northwest Territories and population living on reserves. Some countries present data regarding only civil economically active population, some of them include also professional military personnel.

The source of data on the economically active population (employed and unemployed) — unless otherwise stated — are labour force sample surveys. In most countries data regarding the employed and unemployed concern annual averages, only in some of them they refer to a given date or period.

Employment — the employed are persons who, within a surveyed period, performed paid labour for at least 1 hour, i.e. conducted economic activity (employing at least 1 hired worker), were self-employed, were employed as a hired worker on the basis of a labour contract, assisted (without an agreed wage or salary) in conducting a family business or trained for a profession receiving a wage or salary. Persons who temporarily did not work due to illness, holiday or vacation as well as maternity and parental leave, strike, break in workplace activity, adverse atmospheric conditions are also considered as employed, if they had a formal job attachment.

Unemployment — the unemployed are persons who, within a surveyed period, did not work, actively sought work and were prepared (able) to accept work.

In table 6 **the unemployment rate** has been presented according to standardised methodology used by the Eurostat and it concerns persons aged 15—74.

Dane dotyczące **poszkodowanych w wypadkach przy pracy** dla większości krajów obejmują liczbę osób poszkodowanych w wypadkach powodujących absencję powyżej 3 dni. Dla Australii — więcej niż 1 tydzień, dla Nowej Zelandii (w 2010 r.) — 4 dni i więcej, dla Stanów Zjednoczonych (w 2010 r.) — bez minimalnego okresu absencji, dla Argentyny, Białorusi, Brazylii, Japonii, Kanady, Korei Południowej, Meksyku, Rosji, Stanów Zjednoczonych (w 2016 r.) i Ukrainy — 1 dzień lub więcej, dla Turcji — 2 dni i więcej. Dane dla Brazylii i Meksyku zostały podane łącznie z wypadkami w drodze z i do pracy, dla Australii, Kanady, Korei Południowej i Południowej Afryki — wypadki, za które wypłacono odszkodowanie. Dane nie obejmują chorób zawodowych (z wyjątkiem danych dla Argentyny, Australii, Korei Południowej, Meksyku, Południowej Afryki, Stanów Zjednoczonych i Turcji).

Dane dotyczące ofiar śmiertelnych dla większości krajów obejmują zgony, które nastąpiły w wyniku wypadków w ciągu 1 roku. Dla Holandii — tego samego dnia, dla Niemiec — w ciągu 30 dni, dla Hiszpanii — w ciągu 1,5 roku, dla Argentyny, Australii (w 2015 r.), Brazylii, Meksyku i Ukrainy — zgony, które nastąpiły w ciągu tego samego roku, dla Austrii, Belgii, Francji, Grecji, Luksemburga, Norwegii, Szwecji, Turcji i Włoch — bez limitu czasowego.

10. Wynagrodzenia. Warunki życia

Wskaźniki dynamiki przeciętnych wynagrodzeń nominalnych dotyczą wynagrodzeń brutto pracowników najemnych zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy. W większości krajów dotyczą one wszystkich rodzajów działalności i zostały wyrażone w ekwiwalencie pełnego czasu pracy, z wyjątkiem Białorusi, Chorwacji, Rosji i Ukrainy — dla których wynagrodzenia podzielono przez liczbę pracowników najemnych ogółem (zatrudnionych zarówno w pełnym, jak i niepełnym wymiarze czasu pracy). Dane dotyczące wynagrodzeń zawierają wynagrodzenia za normalne godziny pracy, godziny nadliczbowe oraz premie.

Wskaźniki dynamiki przeciętnych wynagrodzeń realnych brutto obliczono dzieląc wskaźniki wynagrodzeń nominalnych brutto przez wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem, prezentowany na podstawie wyników Europejskiego Badania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC), obliczono jako udział osób, których roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji jest niższy od granicy ubóstwa w ogólnej liczbie ludności. **Granica ubóstwa** ustalona jest na poziomie 60% mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w danym kraju. Wysokość granicy ubóstwa podano zarówno w euro, jak i w standardzie siły nabywczej PPS. Zgodnie z metodologią Eurostatu dane dotyczące dochodu pochodzą z roku poprzedzającego realizację badania.

11. Edukacja. Zdrowie

Dane dotyczące **edukacji** podano zgodnie z **Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji — wersja z 2011 r. (ISCED 2011)**, która zastąpiła ISCED'97. Klasyfikacja ISCED 2011 wyróżnia 9 szczebli edukacji, które pogrupowane są w 4 główne poziomy, a mianowicie:

— wczesna edukacja i opieka (ISCED 0) obejmująca placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci

Data concerning **persons injured in accidents at work** for most countries show number of persons injured in accidents involving more than 3 calendar days of absence from work. For Australia — more than 1 week, for New Zealand (in 2010) — 4 days or more, for the United States (in 2010) — without minimum period of absence, for Argentina, Belarus, Brazil, Japan, Canada, South Korea, Mexico, Russia, the United States (in 2016) and Ukraine — 1 day or more, for Turkey — 2 days or more. Data for Brazil and Mexico include commuting accidents, for Australia, Canada, South Korea and South Africa concern compensated injuries. Data exclude occupational diseases (with the exception of data for Argentina, Australia, South Korea, Mexico, South Africa, the United States and Turkey).

Data regarding fatal injuries for most countries cover deaths resulting from accidents occurring within one year. For the Netherlands — during the same day, for Germany — within 30 days, for Spain — within 1,5 years, for Argentina, Australia (in 2015), Brazil, Mexico and Ukraine — deaths occurring within the same calendar year, for Austria, Belgium, France, Greece, Luxembourg, Norway, Sweden, Turkey and Italy — with no time limits.

10. Wages and salaries. Living conditions

Indices of average nominal wages and salaries concern total gross wages and salaries of full-time and part-time dependent employees. In most countries data refer to all kinds of activities and are expressed in full-time equivalent, with the exception of Belarus, Croatia, Russia and Ukraine — where total wages are divided by the number of all dependent employees (both full-time and part-time workers). Data on wages and salaries include basic pay, overtime and bonus payments.

Indices of average gross real wages and salaries have been calculated dividing the indices of gross nominal wages and salaries by the consumer price indices.

At-risk-of-poverty rate, presented on the results of the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC), is calculated as a percentage of persons with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold of total population. **At-risk-of-poverty threshold** is set at 60% of the median of equivalised disposable income in a given country. The at-risk-of-poverty threshold has been presented in euro as well as in Purchasing Power Standard (PPS). According to Eurostat's methodology this rate is calculated on the basis of income from the year preceding the one under the survey.

11. Education. Health

Data concerning **education** have been presented in accordance with the **International Standard Classification of Education — version of 2011 (ISCED 2011)**, which replaced ISCED'97. The ISCED 2011 classification consists of 9 levels of education, which are classified into 4 groups, namely:

— early childhood education and care (ISCED 0) including nursery education institutions for chil-

niebędących w wieku szkolnym oferujące programy edukacyjne ukierunkowane na rozwój społeczno-emocjonalny dziecka,

- edukacja podstawowa (ISCED 1), której głównym zadaniem jest edukacja na poziomie elementarnym,
- edukacja ponadpodstawowa (ISCED 2—4), której zadaniem jest kształcenie na poziomie wyższym od elementarnego, która ma charakter ogólnokształcący lub zawodowy, ale nie ma statusu kształcenia wyższego,
- szkolnictwo wyższe (ISCED 5—8) wymagające ukończenia odpowiedniej szkoły szczebla ponadpodstawowego i obejmujące m.in. edukację na poziomie uniwersyteckim, jak również studia podyplomowe i doktoranckie.

Dane o **pracownikach medycznych** obejmują praktykujących lekarzy, lekarzy dentyistów, farmaceutów i pielęgniarki, pracujących bezpośrednio z pacjentem.

Dane o **szpitalach** dotyczą szpitali ogólnych, psychiatrycznych oraz specjalistycznych. Dane nie obejmują zakładów opieki sanatoryjnej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych oraz szpitali „dziennych”.

Dane o **łóżkach szpitalnych** dotyczą liczby łóżek w szpitalach ogólnych, psychiatrycznych oraz specjalistycznych, które są gotowe na przyjęcie pacjentów przez całą dobę. Dane nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych, łóżek tymczasowych i łóżek specjalnego przeznaczenia, np. do dializ, porodowych itp.

12. Handel detaliczny. Ceny

Sprzedaż/obróć w **handlu detalicznym** to suma wartości zafakturowanych przez jednostkę podczas okresu sprawozdawczego odpowiadająca całkowitej sprzedaży dóbr i usług dostarczanych do osób trzecich. Obróć zawiera wszystkie opłaty i podatki należone na dobra i usługi zafakturowane przez jednostkę, z wyjątkiem podatku od towarów i usług — VAT zafakturowanego przez jednostkę wobec swojego klienta oraz innych podobnych podatków podlegających odliczeniu, bezpośrednio związanych z obrotem. Większość krajów zbiera informacje albo o sprzedaży dóbr, albo o obrocie i pojęcia te są często stosowane zamiennie przez krajowe instytucje statystyczne oraz organizacje międzynarodowe.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych — CPI (tabl. 40) obliczono w oparciu o wyniki badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym według formuły Laspeyresa.

Przyjęty do obliczeń system wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych — HICP (tabl. 6) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Przy obliczaniu zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych stosowana jest Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP).

13. Rolnictwo. Rybactwo

Wskaźniki dynamiki produkcji rolniczej wyrażają zmiany poziomu agregatowego wskaźnika wo-

dren under school age that offers programmes aimed to develop socio-emotional skills of children,

- primary education (ISCED 1), the main objective of which is to provide the basic elementary education,
- secondary education (ISCED 2, 3) and post-secondary education (ISCED 4), which provide the education on the higher level than the elementary one, the education of general, vocational or technical nature but not having the status of tertiary education,
- tertiary education (ISCED 5—8) for graduates of relevant upper-secondary schools, including the education at university level as well as post-graduate and PhD studies.

Data on **medical personnel** include practising doctors, dentists, pharmacists and nurses working directly with a patient.

Data regarding **hospitals** concern general, mental health and specialist hospitals. Data exclude health resorts and sanatoria, all nursing homes and homes for the elderly and day hospitals.

Data on **hospital beds** include the number of beds in general, mental health and specialist hospitals, which are ready to accept patients during the course of the day. Data exclude daycare beds, provisional and temporary beds, beds for special purposes e.g. dialysis, delivery etc.

12. Retail trade. Prices

Sales/turnover in the **retail trade** comprises the total invoiced by the observation unit during the reference period and this corresponds to gross sales of goods or services supplied to third parties. Turnover includes all duties and taxes on the goods and services invoiced by the unit with the exception of value added tax — VAT invoiced by the unit vis-à-vis its customer and other similar deductible taxes directly linked to turnover. Most of the countries collect information concerning either turnover or sales, then these terms are often used interchangeably by national statistical institutions and international organizations.

Price indices of consumer goods and services — CPI (table 40) have been calculated based on the consumer price survey results on the retail market according to the Laspeyres formula.

The weight system used for the compilation was based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditure on life insurance) on purchasing consumer goods and services in the year preceding the one under the survey, derived from the household budget survey.

Harmonized Index of Consumer Prices — HICP (table 6) is computed according to unified methodology of the European Union. In the compilation of Harmonized Index of Consumer Prices the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 — COICOP/HICP) is applied.

13. Agriculture. Fishing

Indices of agricultural output express changes in the level of the aggregate index of the volume of

lumenu produkcji rolniczej. Wskaźniki stanowią sumę ilości (ważonych cenami producentów z lat 2004—2006) poszczególnych produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) po wyeliminowaniu tej ich części, która została przeznaczona do zużycia na cele produkcyjne w rolnictwie (pasze, materiał siewny itp.). Eliminacja zużycia na cele produkcyjne dotyczy zarówno produktów wytworzonych w kraju, jak i importowanych.

Dane o **pracujących w rolnictwie** dotyczą szacunków, prezentowane są według metodologii MOP i dotyczą osób w wieku produkcyjnym (15—64 lata) wykonujących pracę w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie oraz rybactwie przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek.

Powierzchnia użytków rolnych obejmuje grunty orne, uprawy trwałe oraz łąki i pastwiska. Grunty orne to grunty zasiane lub zasadzone ziemiopłodami czasowymi, łącznie z tymczasowymi łąkami przeznaczonymi pod koszenie lub wypas, ogrodami przydomowymi oraz czasowymi nieużytkami (odłogowanymi przez mniej niż pięć lat). Uprawy trwałe to grunty obsadzone ziemiopłodami wieloletnimi, grunty pod plantację drzew i krzewów oraz ich szkółek (prócz drzew leśnych). Łąki i pastwiska to grunty użytkowane trwałe (przez pięć lub więcej lat), obsiane trawami przeznaczonymi na paszę lub dziko porastające trawami.

Dane o **zbiorach zbóż** obejmują wyłącznie zboża na ziarno, takie jak: pszenica, ryż, zboża paszowe, jęczmień, owies, żyto, kukurydza, proso i sorgo, gryka, w tabl. 44 łącznie z mieszankami zbożowymi.

Dane o **pogłowi bydła i trzody chlewnej** dotyczą okresów rocznych kończących się 30 IX danego roku, tj. zwierzęta spisane w okresie między 1 X 2015 r. a 30 IX 2016 r. są zaliczane do 2016 r.

Dane o **produkcji mięsa** dotyczą uboju zwierząt w danym kraju, tj. w przypadku krajów importujących żywe zwierzęta na rzeź, łącznie z masą mięsną tych zwierząt. Produkcję mięsa z uboju podaje się w wadze poubojowej ciepłej; dane nie obejmują podrobów i tłuszczów poubojowych. W pozycji „ogółem” dane obejmują mięso wołowe, cielęce, bawole, wieprzowe, baranie, jagnięce, kozie, końskie, królicze, drobiowe i dziczyznę.

Dane o **zużyciu nawozów mineralnych lub chemicznych** dotyczą lat kalendarzowych. Dla niektórych krajów dane dotyczą lat gospodarczych (odpowiednio 2010/11 i 2015/16).

Przy przeliczaniu pogłowia zwierząt gospodarskich i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych na 1 ha użytków rolnych za dany rok przyjęto — w przypadku braku danych — powierzchnię użytków rolnych z najbliższego roku poprzedzającego rok badany.

Dane dotyczące **połowów** obejmują ryby morskie, słodkowodne, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce w wadze żywej oraz — tam, gdzie takie informacje są dostępne — wędkarstwo. Dane nie obejmują ssaków morskich, roślin wodnych, koralu, perłę, gąbek i krokodyli oraz hodowli, w tym również w przybrzeżnych wodach morskich i w zbiornikach słodkowodnych.

14. Przemysł — dane w zakresie **produkcji wyrobów przemysłowych** podano w oparciu o Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów

agricultural output. The indices account for the sum of the amounts (weighted with producers prices for 2004—2006) of individual (plant and animal) agricultural products, after eliminating those parts which were intended for consumption for production purposes in agriculture (feeds, sowing materials, etc.). Elimination of consumption for production purposes concerns both products manufactured domestically and imported.

Data regarding **employment in agriculture** concern estimates, are presented according to ILO methodology and apply to persons in the working age (15—64) performing work in agriculture, hunting and forestry providing earnings or income, and include employees hired on the basis of an employment contract and employers and own-account workers.

Agricultural land area includes arable land, permanent crops as well as permanent meadows and pastures. Arable land is land sown or planted with temporary agricultural crops, temporary meadows for mowing or pasture, land under kitchen gardens and land temporarily fallow (less than five years). Permanent crops is land planted with long-term crops, land under trees and shrubs plantations as well as nurseries (except those for forest trees). Permanent meadows and pastures is land used permanently (for five or more years), sown with herbaceous forage crops, either cultivated or growing wild.

Data regarding **production of cereals** include exclusively grain cereals, e.g.: wheat, rice, feed grains, barley, oats, rye, maize, millet and sorghum, buckwheat, in table 44 including cereal mixed.

Data regarding **stocks of cattle and pigs** concern annual periods ending on 30 IX of the given year, i.e., animals listed in the period between 1 X 2015 and 30 IX 2016 are included in 2016.

Data regarding **meat production** concern animals for slaughter in a given country, i.e. in case of countries importing live animals for slaughter, data include the meat weight of these animals. Production of meat from slaughtered animals is given in post-slaughter warm weight; data do not include post-slaughter pluck and fats. In the heading "total", data include beef, veal, buffalo, pork, mutton, lamb, goat, horse, rabbit, poultry and game.

Data regarding **consumption of mineral or chemical fertilizers** concern calendar years. For some countries data concern farming years (respectively 2010/11 and 2015/16).

When calculating number of livestock and consumption of mineral or chemical fertilizers per 1 ha of agricultural area for current year — in case of lack of current data — the size of agricultural area for the most recent available year has been taken.

Data concerning **fish catches** include salt-water and fresh-water fish, crustaceans, molluscs and other invertebrates in live weight and recreational catches where available. Data do not include aquatic mammals, aquatic plants, corals, pearls, sponges and crocodiles as well as all kinds of fish farming, of which mariculture and aquaculture.

14. Industry — data regarding **manufacture of industrial goods** have been presented in accordance with the International Standard Industrial

Działalności Gospodarczej — Wyd. 4 (ISIC — Statistical Papers Series M, No. 4, Rev. 4) lub o Centralną Klasyfikację Produktów — Wersja 2.1 (CPC — Statistical Papers Series M, No. 77, Ver. 2.1).

Całkowita podaż energii obejmuje sumę ilości poszczególnych nośników energii (pozyskiwanie energii pierwotnej + import – eksport – bunkier), pomniejszoną/powiększoną o saldo zapasów.

Energia pierwotna jest to suma energii zawartej w pierwotnych nośnikach energii, takich jak: węgiel kamienny, węgiel brunatny, torf, łupki bitumiczne, biopaliwa i odpady stałe, ropa naftowa, koncentrat gazowy, biopaliwa ciekłe, gaz ziemny, biopaliwa gazowe, energia wodna, pływów i fal morskich, wiatrowa, słoneczna, jądrowa i geotermalna. Współczynniki przeliczeniowe dla poszczególnych surowców energetycznych podawane są corocznie w publikacji ONZ „Energy Statistics Yearbook”.

Tona oleju ekwiwalentnego (Toe) jest konwencjonalnie ujednoliconą jednostką zdefiniowaną na bazie 1 tony ropy naftowej o wartości kalorycznej netto 41868 kJ na 1 kg.

Dane o **wydobyciu gazu ziemnego** dotyczą produkcji gazu z pól naftowych i kopalni węgla, zużytego jako paliwo lub do dalszej przeróbki. Informacje nie obejmują gazu zużytego do utrzymania ciśnienia i strat przy wydobyciu oraz gazu wyprodukowanego z odpadów przemysłowych lub komunalnych.

Dane o **produkcji cukru surowego** obejmują cukier z buraków cukrowych i trzciny cukrowej.

Dane o **produkcji miedzi rafinowanej** oraz **cynku** dotyczą produkcji pierwotnej i wtórnej.

Dane o **produkcji energii elektrycznej** dotyczą produkcji brutto elektrowni zawodowych i niezawodowych.

15. Transport. Telekomunikacja — dane o **przewozach ładunków i pasażerów w transporcie kolejowym** obejmują transport krajowy i międzynarodowy na liniach kolejowych w obrębie poszczególnych krajów.

Dane o **przewozach ładunków transportem samochodowym** obejmują przewozy w ruchu krajowym i międzynarodowym. Przewozy dotyczą transportu zarobkowego, tj. realizującego usługi świadczące odpłatnie zarówno przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność (przedsiębiorstwa transportu samochodowego zaliczane według NACE Rev. 2 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, z wyłączeniem działu „Działalność pocztowa i kurierska”), jak i podmioty, których podstawowa działalność jest inna niż transport samochodowy (np. działalność przemysłowa, handlowa).

Dane o **przewozach pasażerów transportem samochodowym** dotyczą przewozów autobusami i autokarami; nie obejmują przewozów trolejbusami, tramwajami, motocyklami i samochodami osobowymi (w tym taksówkami).

Dane o **samochodach osobowych w użytkowaniu** dotyczą samochodów osobowych z miejscami siedzącymi dla nie więcej niż 9 osób, wliczając kierowcę (łącznie z taksówkami).

Dane o **samochodach ciężarowych w użytkowaniu** obejmują samochody ciężarowe, autokary, autobusy, trolejbusy, ciągniki siodłowe i balastowe. Dane nie obejmują przyczep i ciągników użytkowanych w rolnictwie.

Classification of All Economic Activities — Rev. 4 (ISIC — Statistical Papers Series M, No. 4, Rev. 4) or Central Product Classification — Version 2.1 (CPC — Statistical Papers Series M, No. 77, Ver. 2.1).

Total energy supply includes the sum of quantities of individual energy commodities (production of primary energy + imports – exports – bunker) decreased/increased by stock balance.

Primary energy covers the sum of energy from the primary energy commodity: hard coal, brown coal, peat, oil shale, solid biofuels and waste, crude petroleum, natural gas liquids, liquid biofuels, natural gas, biogas, as well as hydro, tidal, wave, wind, solar, nuclear and geothermal energy. Coefficients calculated for individual power raw materials are published annually in the publication “Energy Statistics Yearbook”.

The tonne of oil equivalent (Toe) is a conventional standardised unit defined on the basis of a tonne of oil with a net calorific value of 41868 kJ/kg.

Data on the **production of natural gas** concern the production of oil fields and coal mines, used as a fuel or for further processing. Information does not include gas used to maintain pressure and extraction losses as well as gas produced from industrial or municipal waste.

Data regarding the **production of raw sugar** include sugar from sugar beets and sugar cane.

Data regarding the **production of refined copper** and **zinc** concern primary and secondary production.

Data regarding the **production of electricity** concern the gross production of public and non-public power plants.

15. Transport. Telecommunications — data regarding **transport of goods and passengers by railway transport** include domestic and international transport on railway lines within the boundaries of individual countries.

Data on **transport of goods by road transport** cover transport in domestic and international traffic. Data concern road transport for hire or reward, i.e. the execution of services for remuneration carried out both by entities for which road transport is the basic economic activity (road transport enterprise included in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Transportation and storage”, excluding the division “Postal and courier activities”), as well as entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, trade activity).

Data on **transport of passengers by road transport** cover transport by buses and coaches; they do not cover transport by trolleybuses, trams, motorcycles and passenger cars (of which taxis).

Data regarding **passenger cars in use** concern passenger cars with seating capacity for not more than 9 persons, including the driver (including taxis).

Data regarding **commercial vehicles in use** include lorries, motor coaches, buses, trolleybuses, road and ballast tractors. Data do not include trailers and tractors used in agriculture.

Data on **road traffic accidents** include accidents which resulted in bodily injury. Fatalities of road accidents are persons who died at the accident site or within 30 days as a result of the accident.

Dane dotyczące **wypadków drogowych** obejmują wypadki, które spowodowały obrażenia ciała. Za ofiary śmiertelne wypadków drogowych uznaje się osoby zmarłe na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni po wypadku.

Dane o **przeładunku w portach morskich** dotyczą załadunku i wyładunku towarów w obrocie międzynarodowym na statki i ze statków wszystkich bander w portach danego kraju, łącznie z przeładunkiem ze składów celnych. Dane nie obejmują: bagaży pasażerów, przesyłek pocztowych, zaopatrzenia statków, balastu, bilonu, złota i srebra w sztabach, bunkru, statków i innych urządzeń pływających, jeśli same stanowią przedmiot wymiany handlowej i nie są w tym celu transportowane innym statkiem, ładunków rządowych przewożonych na statkach rządowych i przeładunku ze statku na statek.

Dane dotyczące **przewozów ładunków i pasażerów w transporcie lotniczym** odnoszą się do przewoźników transportu rozkładowego zarejestrowanych w danym kraju. Przewoźnicy transportu rozkładowego to przewoźnicy dokonujący zarobkowo transportu według ogólnodostępnych rozkładów lotów.

Dane o **użytkownikach Internetu** (w tym dla Polski) prezentowane są na podstawie danych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego i dotyczą osób posiadających dostęp do sieci internetowej.

16. Handel zagraniczny — dane dotyczące wartości importu podano na bazie cif, dotyczące wartości eksportu — na bazie fob.

Dane dotyczące **struktury towarowej importu i eksportu** według Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Handlu (SITC) podano w następującym grupowaniu (w nawiasach — nazwy sekcji SITC):

- 1) towary rolno-spożywcze („Żywność i zwierzęta żywe” oraz „Napoje i tytoń”);
- 2) surowce z wyjątkiem paliw („Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw” oraz „Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne”);
- 3) paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (sekcja SITC o takiej samej nazwie);
- 4) produkty przetwórstwa przemysłowego („Chemia i produkty pokrewne”, „Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca”, „Różne wyroby przemysłowe” oraz „Towary i transakcje niesklasyfikowane w SITC”);
- 5) maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (sekcja SITC o takiej samej nazwie).

17. Finanse — dane dotyczące **operacji sektora instytucji rządowych i samorządowych** (tabl. 95) opracowano zgodnie z metodologią Międzynarodowego Funduszu Walutowego obowiązującą od 2001 r.; dane dla tego sektora podaje się w ujęciu memoriałowym, po skonsolidowaniu transferów wewnętrznych, tj. wyeliminowaniu transakcji pomiędzy organami wchodzącymi w skład szczebla centralnego i lokalnego.

18. Produkt Krajowy Brutto (PKB) — dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dla krajów europejskich (z wyjątkiem państw członkowskich WNP) prezentuje się na podstawie „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej” (ESA 2010), a dla pozostałych krajów (w tym WNP) według metodologii „Systemu Rachunków Narodowych” (SNA 2008).

Data regarding **goods loaded and unloaded in seaports** concern the loading and unloading of goods in international trade on and off ships of all flags in ports of a given country, including transshipments from bonded warehouses. Data do not include passengers baggage, mail, ship's stores, ballast, specie, bullion, bunkers, ships and other floating appliances when delivered as goods without being loaded on other ships, government stores when carried in government vessels and transshipments from ship to ship.

Data concerning **transport of goods and passengers by air transport** refer to revenue scheduled traffic of airlines registered in a given country. Revenue scheduled traffic is traffic for which remuneration is received and which is carried on flights performed according to a published timetable.

Data regarding **Internet users** (of which for Poland) are presented according to data of the International Telecommunication Unit and concern people with access to worldwide network.

16. Foreign trade — data regarding value of imports have been presented on the basis of cif, value of exports — on the basis of fob.

Data concerning the **commodity structure of imports and exports** according to the Standard International Trade Classification (SITC) have been presented in the following grouping (in parenthesis — names of SITC sections):

- 1) agricultural-foodstuff goods ("Food and live animals" as well as "Beverages and tobacco");
- 2) raw materials excluding fuels ("Crude materials, inedible, except fuels" as well as "Animal and vegetable oils, fats and waxes");
- 3) mineral fuels, lubricants and related materials (SITC section of the same name);
- 4) manufactured goods ("Chemicals and related products", "Manufactured goods classified chiefly by material", "Miscellaneous manufactured articles" as well as "Commodities and transactions not classified elsewhere in SITC");
- 5) machinery and transport equipment (SITC section of the same name).

17. Finance — data regarding **general government sector operations** (table 95) were calculated according to the International Monetary Fund methodology valid since 2001; data for general government sector are given on accrual basis, after consolidation of internal transfers, i.e. after elimination of transactions between organs of central and local level.

18. Gross Domestic Product (GDP) — data — unless otherwise stated — for European countries (excluding members of CIS) are presented according to the "European System of National and Regional Accounts in European Union" (ESA 2010) and for the other countries (including CIS) — according to the methodology of the "System of National Accounts" (2008 SNA).

W tabl. 6 i 98 zaprezentowano **produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej** (PPP — Purchasing Power Parity). Parytety siły nabywczej stanowią rodzaj przeliczników walutowych, które stosuje się w celu przeliczenia wartości ekonomicznych wyrażonych w walutach krajowych na wspólną umowną walutę. Eliminują one wpływ różnic w poziomach cen między państwami uczestniczącymi w badaniu, a tym samym umożliwiają bezpośrednie porównanie wolumenu PKB i jego składowych. Parytety siły nabywczej wylicza się m.in. w ramach programu porównań międzynarodowych prowadzonych przez Unię Europejską i OECD, a także Bank Światowy, stosując koszyk porównywalnych towarów i usług. Wspólną umowną walutą przyjętą w Unii Europejskiej jest standard siły nabywczej (PPS — Purchasing Power Standard), natomiast umowną walutą stosowaną przez Bank Światowy jest dolar międzynarodowy. Wartość jednego PPS lub dolara międzynarodowego równa się liczbie jednostek waluty danego kraju odpowiadającej 1 euro lub 1 dolarowi międzynarodowemu na rynku krajowym, przy uwzględnieniu relacji cen danego kraju do cen pozostałych krajów biorących udział w porównaniu.

Zakres eksportu przyjętego do przeliczeń relacji do PKB jest zgodny z metodologią systemu rachunków narodowych.

19. Wykaz źródeł wykorzystanych przy opracowaniu tablic:

In the tables 6 and 98 the **gross domestic product** has been presented according to **Purchasing Power Parity** (PPP). Purchasing power parities are types of currency conversion rates that are used to convert economic values expressed in local currencies to a common conventional currency. Through the elimination of differences in price level between all countries taking part in the survey, they enable direct comparison of GDP and its main elements. Purchasing power parities are computed among others in the frames of the international comparisons programme carried out by the European Union, the OECD and also the World Bank, using a basket of comparable goods and services. Purchasing Power Standard (PPS) is a common conventional currency adopted by the European Union, whereas international dollar is used by the World Bank. Value of one PPS or international dollar is equal to the number of units of currency of a given country corresponding to 1 euro or 1 international dollar on the domestic market, taking into account the ratio of prices in a given country to prices in all other countries participating in the comparisons.

The scope of exports adopted to calculate relations to GDP is consistent with the methodology of the system of national accounts.

19. List of sources used in the compilation of the tables:

- [1] „2016 Britannica Book of the Year, Encyclopaedia Britannica”, Inc., Chicago 2017.
- [2] „Calendario Atlante de Agostini 2018”, Istituto Geografico de Agostini, Novara 2017.
- [3] „Annuario Statisticum Ecclesiae 2016”, Città del Vaticano 2018.
- [4] „Forest Condition in Europe. 2018 Technical Report of ICP Forests”, Hamburg 2018.
- [5] „Energy Statistics Yearbook 2015”, UN New York 2017, <https://unstats.un.org/unsd/energy/yearbook>.
- [6] „Renewables Information 2018”, IEA/OECD, Paris 2018.
- [7] „Coal Information 2018”, IEA/OECD, Paris 2018.
- [8] „Natural Gas Information 2018”, IEA/OECD, Paris 2018.
- [9] World Steel Association (wybrane dane z publikacji „Steel Statistical Yearbook 2017” i „World Steel in Figures 2018”), <http://www.worldsteel.org>.
- [10] „International Financial Statistics, May 2018”, IMF, Washington, D.C. 2018.
- [11] „Demographic Yearbook 2016”, <http://unstats.un.org/unsd>.
- [12] „World Population Prospects, The 2017 Revision Population Database”, United Nations — DESA/Population Division, <http://esa.un.org/wpp>.
- [13] „China Statistical Yearbook 2017”, National Bureau of Statistics of China, Beijing 2017.
- [14] „Eurostat’s Database”, <http://ec.europa.eu/eurostat>.
- [15] „OECD. Stat Extracts” — baza danych OECD, <http://stats.oecd.org/Index.aspx>.
- [16] „Life tables for WHO Member States”, http://www.who.int/healthinfo/statistics/mortality_life_tables/en/.
- [17] „FAO. Statistical Databases”, <http://faostat.fao.org>.
- [18] „UNESCO Institute for Statistics”, <http://www.uis.unesco.org>.
- [19] „HFA — DB”, European Health for All Database, <https://gateway.euro.who.int/en/datasets/european-health-for-all-database>.
- [20] „United Nations Statistics Division — World Tourism Data, World Tourism Organization (UNWTO)”, <http://data.un.org/Explorer.aspx>.
- [21] „Compendium of Tourism Statistics. Data 2012—2016”, World Tourism Organization (UNWTO), Madrid 2018.
- [22] United Nations Statistics Division — „Monthly Bulletin of Statistics Online”, <http://unstats.un.org/unsd/mbs>.
- [23] „U.S. Geological Survey Minerals Yearbook”, <http://minerals.usgs.gov/minerals/pub/myb.html>.
- [24] „The World Bank Database”, <http://data.worldbank.org>.

- [25] „International Telecommunication Union”, <http://www.itu.int/ITU-D/ict/ey/Indicators/Indicators.aspx#>.
- [26] „United Nations Commodity Trade Statistics Database”, <http://comtrade.un.org>.
- [27] „United Nations Statistics Division — National Accounts Main Aggregates Database”, <http://unstats.un.org/unsd/snaama>.
- [28] „United Nations Economic Commission for Europe — Statistical Database”, <http://w3.unece.org/PXWeb/en>.
- [29] „ILOSTAT Database”, <http://www.ilo.org/ilostat>.
- [30] „International Monetary Fund”, World Economic Outlook Database, April 2018.
- [31] „International Monetary Fund”, Balance of Payments Statistics Database, <http://www.imf.org/en/data>.
- [32] „International Monetary Fund”, International Financial Statistics Database, <http://data.imf.org/en/data>.
- [33] „United Nations Statistics Division — National Accounts Official Country Data”, <http://data.un.org/Explorer.aspx>.
- [34] United Nations Statistics Division — „Industrial Commodity Statistics Database”, <https://unstats.un.org/unsd/industry>.
- [35] U.S. National Minerals Information Center — „Mineral Commodity Summaries 2018”, <https://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/mcs/2018>.
- [36] Industrievereinigung Chemiefaser e.V. (IVC) — „Business Data 2017”, <https://www.ivc-ev.de/live>.
- [37] „Japan Statistical Yearbook 2018”, Statistics Bureau, Ministry of Internal Affairs and Communications, Japan 2018.

TABL. 1 (592). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a
 SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2017	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ NA 1 km² (gęstość zaludnienia) POPULATION DENSITY PER 1 km ²					
ŚWIAT	50,3	53,5	56,8	58,0	WORLD
regiony bardziej rozwinięte	24,7	25,2	25,5	25,7	more developed regions
regiony mniej rozwinięte	65,8	70,7	75,7	77,7	less developed regions
Afryka	31,2	35,4	40,3	42,4	Africa
Ameryka Północna	17,6	18,4	19,1	19,4	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	27,9	29,7	31,4	32,1	Central and South America
Australia i Oceania ^b	4,0	4,3	4,7	4,8	Australia and Oceania ^b
Azja ^c	128	135	142	145	Asia ^c
Europa ^d	33,0	33,3	33,5	33,5	Europe ^d
LUDNOŚĆ W WIEKU 15—64 LATA W % OGÓŁU LUDNOŚCI POPULATION AGED 15—64 IN % OF TOTAL POPULATION					
ŚWIAT	64,7	65,6	65,6	65,4	WORLD
regiony bardziej rozwinięte	67,7	67,5	66,0	65,3	more developed regions
regiony mniej rozwinięte	64,0	65,2	65,5	65,4	less developed regions
Afryka	54,8	55,2	55,5	55,7	Africa
Ameryka Północna ^e	67,1	67,1	66,3	65,8	North America ^e
Ameryka Środkowa i Południowa	64,0	65,6	66,8	67,0	Central and South America
Australia i Oceania ^b	64,9	65,2	64,5	64,2	Australia and Oceania ^b
Azja ^c	66,2	67,6	67,9	67,8	Asia ^c
Europa ^d	68,2	68,2	66,6	65,9	Europe ^d
LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO w mln — szacunki MOP ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION in mln — ILO estimates					
ŚWIAT	3025	3197	3388	3465	WORLD
Afryka	343	394	452	478	Africa
Ameryka Północna	170	176	180	183	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	254	279	301	310	Central and South America
Azja (bez krajów Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku	1811	1873	1961	1996	Asia (excluding Central Asia countries and the Arab states) and the Pacific
Europa i Azja Centralna	414	430	440	442	Europe and Central Asia
Kraje arabskie	34,2	44,7	53,0	55,7	Arab states
ABONENCI TELEFONII STACJONARNEJ^f NA 1000 LUDNOŚCI FIXED LINE TELEPHONE ^f SUBSCRIBERS PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	194	177	142	132	WORLD
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	497	466	411	402	Countries of high economic level
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	127	117	88	78	Countries of middle and low economic level
Afryka Subsaharyjska	14,8	14,6	10,6	9,3	Sub-Saharan Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	168	172	167	157	Central and South America
Azja Południowa	39,2	28,8	19,6	17,1	South Asia
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	208	185	128	110	East Asia and the Pacific
Bliski Wschód i Afryka Północna	141	158	143	152	Middle East and North Africa
Europa i Azja Centralna	239	254	206	190	Europe and Central Asia

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 740. b Bez Hawajów zaliczonych do Ameryki Północnej. c—e Łącznie z: c — europejską częścią Turcji, d — azjatycką częścią Rosji, e — Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon. f Standardowe łącza główne.

a See general notes, item 5 on page 740. b Excluding Hawaii which is included in North America. c—e Including: c — the European part of Turkey, d — the Asian part of Russia, e — Bermuda, Greenland and Saint Pierre and Miquelon. f Standard main lines.

TABL. 1 (592). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a (cd.)
 SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2017	SPECIFICATION
ABONENCI TELEFONII RUCHOMEJ NA 1000 LUDNOŚCI MOBILE TELEPHONE SUBSCRIBERS PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	338	761	974	1045	WORLD
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	826	1103	1242	1252	Countries of high economic level
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	233	690	920	1003	Countries of middle and low economic level
Afryka Subsaharyjska	120	442	748	747	Sub-Saharan Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	409	912	1063	1037	Central and South America
Azja Południowa	77,3	587	763	866	South Asia
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	281	699	1015	1172	East Asia and the Pacific
Bliski Wschód i Afryka Północna	220	803	990	1067	Middle East and North Africa
Europa i Azja Centralna	608	1229	1280	1272	Europe and Central Asia
UŻYTKOWNICY INTERNETU NA 1000 LUDNOŚCI INTERNET USERS PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	157	287	430	458^b	WORLD
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	572	712	794	817 ^b	Countries of high economic level
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	68,1	199	357	386 ^b	Countries of middle and low economic level
Afryka Subsaharyjska	20,4	69,9	181	198 ^b	Sub-Saharan Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	159	333	526	553 ^b	Central and South America
Azja Południowa	25,3	72,1	232	265 ^b	South Asia
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	83,1	290	452	484 ^b	East Asia and the Pacific
Bliski Wschód i Afryka Północna	86,2	207	391	431 ^b	Middle East and North Africa
Europa i Azja Centralna	124	356	589	624 ^b	Europe and Central Asia
PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe) — 2005=100 AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices) — 2005=100					
ŚWIAT	100	114	127	128^b	WORLD
Afryka	100	117	132	131 ^b	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	100	113	124	126 ^b	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	100	109	115	120 ^b	of which North America
Australia i Oceania	100	99	114	111 ^b	Australia and Oceania
Azja	100	118	133	135 ^b	Asia
Europa	100	103	111	113 ^b	Europe
PRODUKCJA ŻYWNOSCI NA 1 MIESZKAŃCA (ceny stałe) — 2005=100 FOOD PRODUCTION PER CAPITA (constant prices) — 2005=100					
ŚWIAT	100	108	113	113^b	WORLD
Afryka	100	104	103	100 ^b	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	100	108	113	113 ^b	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	100	106	108	112 ^b	of which North America
Australia i Oceania	100	93	98	94 ^b	Australia and Oceania
Azja	100	112	120	120 ^b	Asia
Europa	100	103	110	111 ^b	Europe

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 740. b 2016 r.
 a See general notes, item 5 on page 740. b 2016.

TABLE 1 (592). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a (cd.)**
 SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2017	SPECIFICATION
ZBIORY ZBÓŻ w mln t PRODUCTION OF CEREALS in mln t					
ŚWIAT	2266,2	2466,5	2795,5	2848,7^b	WORLD
Afryka	141,8	166,6	183,9	180,8 ^b	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	574,5	634,2	722,7	760,4 ^b	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	417,4	446,9	485,2	531,2 ^b	of which North America
Australia i Oceania	35,3	34,5	38,3	36,4 ^b	Australia and Oceania
Azja	1087,2	1225,7	1346,9	1364,1 ^b	Asia
Europa	427,5	405,5	503,7	507,0 ^b	Europe
PRODUKCJA MIĘSA Z UBOJU^c w mln t PRODUCTION OF MEAT FROM SLAUGHTERED ANIMALS ^c in mln t					
ŚWIAT	260,3	294,6	324,4	329,9^b	WORLD
Afryka	13,6	16,4	18,7	19,0 ^b	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	83,6	92,5	99,3	101,7 ^b	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	44,3	46,4	47,7	49,2 ^b	of which North America
Australia i Oceania	5,8	5,9	7,0	6,7 ^b	Australia and Oceania
Azja	105,5	123,2	138,2	140,0 ^b	Asia
Europa	51,9	56,6	61,3	62,6 ^b	Europe
PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA (ceny stałe) — 2000=100 INDUSTRIAL PRODUCTION (constant prices) — 2000=100					
ŚWIAT	108	117^d	.	.	WORLD
kraje rozwinięte gospodarczo	103	110 ^d	.	.	developed countries
kraje rozwijające się gospodarczo	121	134 ^d	.	.	developing countries
w tym:					of which:
Ameryka Północna	105	110 ^d	.	.	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	112	123 ^d	.	.	Central and South America
Australia i Oceania	108	110 ^d	.	.	Australia and Oceania
Azja	111	123 ^d	.	.	Asia
w tym Azja bez Izraela i Japonii	126	142 ^d	.	.	of which Asia excluding Israel and Japan
Europa	105	113 ^d	.	.	Europe
CAŁKOWITA PODAŻ ENERGII^e NA 1 MIESZKAŃCA w GJ TOTAL ENERGY SUPPLY ^e PER CAPITA in GJ					
ŚWIAT	71	75	75	.	WORLD
Afryka	26	27	27	.	Africa
Ameryka Południowa	51	56	57	.	South America
Ameryka Północna i Środkowa	230	207	198	.	North and Central America
Australia i Oceania	171	174	165	.	Australia and Oceania
Azja	46	57	62	.	Asia
Europa	154	152	141	.	Europe
ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA 1 MIESZKAŃCA w kWh CONSUMPTION OF ELECTRICITY PER CAPITA in kWh					
ŚWIAT	2809	3089	3293	.	WORLD
Afryka	610	646	670	.	Africa
Ameryka Południowa	2218	2584	2730	.	South America
Ameryka Północna i Środkowa	10155	9870	9546	.	North and Central America
Australia i Oceania	8918	8380	7792	.	Australia and Oceania
Azja	1675	2193	2676	.	Asia
Europa	6527	6658	6453	.	Europe

a, e Patrz uwagi ogólne: a — ust. 5 na str. 740, e — ust. 14 na str. 747. b 2016 r. c W wadze poubojowej ciepłej, d 2007 r.
 a, e See general notes: a — item 5 on page 740, e — item 14 on page 747. b 2016. c In post-slaughter warm weight, d 2007.

TABLE 1 (592). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a (cd.)
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2017	SPECIFICATION
IMPORT^b					
IMPORTS^b					
Ceny bieżące — mld USD					
Current prices — bn USD					
ŚWIAT	10608,7	15150,6	16297,4	17418,7	WORLD
Kraje rozwinięte gospodarczo	6901,8	8640,2	8834,7	9534,4	Developed countries
Ameryka Północna	2051,4	2363,8	2671,8	2841,3	North America
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	667,1	916,3	885,1	932,6	Asia and the Pacific (Japan, Australia and New Zealand)
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	4183,3	5360,1	5277,7	5760,5	Europe (excluding South-Eastern Europe countries and CIS)
Kraje rozwijające się gospodarczo:					Developing countries:
Afryka	246,3	455,7	526,0	466,7	Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	515,0	854,0	1002,7	976,1	Central and South America
Azja Południowa	235,9	485,4	554,0	617,0	Southern Asia
Azja Południowo-Wschodnia	600,0	955,4	1093,8	1269,1	South-Eastern Asia
Azja Wschodnia	1416,4	2521,5	2893,5	3160,2	Eastern Asia
Azja Zachodnia	410,5	710,9	896,8	820,0	Western Asia
Oceania	11,1	16,8	21,5	18,8	Oceania
Europa Południowo-Wschodnia i Wspólnota Niepodległych Państw	271,7	510,7	474,4	556,5	South-Eastern Europe countries and Commonwealth of Independent States
Ceny stałe — 2000=100					
Constant prices — 2000=100					
ŚWIAT	131	154	178	184	WORLD
w tym:					of which:
Kraje rozwinięte gospodarczo	123	130	147	156	Developed countries
Ameryka Północna	124	124	143	152	North America
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	124	131	151	143	Asia and the Pacific (Japan, Australia and New Zealand)
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	122	134	149	160	Europe (excluding South-Eastern Europe countries and CIS)
Kraje rozwijające się gospodarczo:					Developing countries:
w tym:					of which:
Afryka	143	.	.	.	Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	113	124	128	.	Central and South America
Azja Południowa	198	343	263	293	Southern Asia
Azja Południowo-Wschodnia	144	184	227	270	South-Eastern Asia
Azja Wschodnia	171	251	294	322	Eastern Asia
Azja Zachodnia	157	217	295	271	Western Asia
EKSPORT^b					
EXPORTS^b					
Ceny bieżące — mld USD					
Current prices — bn USD					
ŚWIAT	10355,4	15116,5	16275,9	17012,3	WORLD
Kraje rozwinięte gospodarczo	6154,6	8005,3	8239,5	8853,0	Developed countries
Ameryka Północna	1262,2	1666,5	1915,4	1971,8	North America
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	722,7	1013,4	846,8	967,3	Asia and the Pacific (Japan, Australia and New Zealand)
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	4169,7	5325,4	5477,3	5913,9	Europe (excluding South-Eastern Europe countries and CIS)
Kraje rozwijające się gospodarczo:					Developing countries:
Afryka	313,7	515,2	448,9	370,9	Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	560,6	861,2	907,5	958,7	Central and South America
Azja Południowa	187,1	370,0	394,9	398,6	Southern Asia
Azja Południowo-Wschodnia	654,5	1049,9	1160,0	1299,7	South-Eastern Asia
Azja Wschodnia	1537,8	2717,5	3568,7	3678,2	Eastern Asia
Azja Zachodnia	554,2	922,0	930,0	785,3	Western Asia
Oceania	7,3	10,5	13,6	13,8	Oceania
Europa Południowo-Wschodnia i Wspólnota Niepodległych Państw	385,6	664,9	612,8	654,2	South-Eastern Europe countries and Commonwealth of Independent States

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 740. ^b W 2017 r. dane dla regionów świata podano z wyłączeniem reeksportu państw lub obszarów wchodzących w skład danego regionu.

^a See general notes, item 5 on page 740. ^b In 2017 the regional totals have been adjusted to exclude the re-exports of countries or areas comprising each region.

TABL. 1 (592). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a (dok.)
 SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2017	SPECIFICATION
EKSPORT ^b (dok.) EXPORTS ^b (cont.)					
Ceny stałe — 2000=100 Constant prices — 2000=100					
ŚWIAT	133	170	203	212	WORLD
w tym:					of which:
Kraje rozwinięte gospodarczo	117	133	149	158	Developed countries
Ameryka Północna	105	121	142	147	North America
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	127	150	154	167	Asia and the Pacific (Japan, Australia and New Zealand)
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	120	134	151	160	Europe (excluding South-Eastern European countries and CIS)
Kraje rozwijające się gospodarczo:					Developing countries:
w tym:					of which:
Afryka	178	282	343	300	Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	143	191	285	319	Central and South America
Azja Południowa	163	220	198	202	Southern Asia
Azja Południowo-Wschodnia	154	204	248	280	South-Eastern Asia
Azja Wschodnia	197	337	452	470	Eastern Asia
Azja Zachodnia	168	231	233	200	Western Asia
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO ^c GROSS DOMESTIC PRODUCT ^c					
Ceny bieżące Current prices					
Ogółem w mld USD Total in bn USD					
ŚWIAT	47601,6	66010,2	74696,4	75648,9^d	WORLD
Afryka	1120,0	1948,2	2288,0	2143,4 ^d	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	17129,5	21925,9	25151,9	25404,3 ^d	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	14269,6	16586,0	19681,7	20162,6 ^d	of which North America
Australia i Oceania	901,9	1476,8	1465,4	1535,8 ^d	Australia and Oceania
Azja	12349,2	20837,7	26734,5	27538,7 ^d	Asia
Europa	16101,0	19821,6	19056,7	19026,7 ^d	Europe
Na 1 mieszkańca w USD Per capita in USD					
ŚWIAT	7278	9489	10120	10134^d	WORLD
Afryka	1213	1859	1918	1752 ^d	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	19289	23343	25480	25496 ^d	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	43566	48365	55286	56228 ^d	of which North America
Australia i Oceania	27109	40627	37329	38561 ^d	Australia and Oceania
Azja	3115	4968	6049	6172 ^d	Asia
Europa	21996	26824	25659	25596 ^d	Europe
Ceny stałe — ogółem — 2010=100 Constant prices — total — 2010=100					
ŚWIAT	88	100	115	117^d	WORLD
Afryka	78	100	117	120 ^d	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	93	100	111	112 ^d	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	96	100	111	113 ^d	of which North America
Australia i Oceania	88	100	115	117 ^d	Australia and Oceania
Azja	78	100	126	132 ^d	Asia
Europa	94	100	106	108 ^d	Europe

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 740. b W 2017 r. dane dla regionów świata podano z wyłączeniem reeksportu państw lub obszarów wchodzących w skład danego regionu. c Na podstawie SNA 1993. d 2016 r.

a See general notes, item 5 on page 740. b In 2017 the regional totals have been adjusted to exclude the re-exports of countries or areas comprising each region. c According to the 1993 SNA. d 2016.

Źródło — Source: [5], [12], [17], [22], [24], [26], [27].

TABLE 2 (593). ZBIORY I PRODUKCJA ŚWIATOWA WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ROLNYCH
WORLD PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL PRODUCTS

ARTYKUŁY ROLNE	2010	2015	2016	AGRICULTURAL PRODUCTS
	w mln t	in mln t		
Pszenica	640	737	749	Wheat
Żyto	11,9	13,0	12,9	Rye
Jęczmień	123	148	141	Barley
Owies	19,7	22,4	23,0	Oats
Kukurydza	851	1011	1060	Maize
Ryż	701	740	741	Rice
Proso	32,8	28,6	28,4	Millet
Sorgo	60,1	65,9	63,9	Sorghum
Ziemniaki	333	377	377	Potatoes
Bataty	102	104	105	Sweet potatoes
Maniok	241	277	277	Cassava
Buraki cukrowe	228	245	277	Sugar beets
Trzcina cukrowa	1683	1887	1891	Sugar cane
Rzepak	59,9	71,2	68,9	Rape
Soja	265	323	335	Soybeans
Słonecznik (ziarno)	31,5	44,4	47,3	Sunflower seeds
Oliwki	20,4	19,3	19,3	Olives
Orzeszki ziemne	43,5	45,1	44,0	Groundnuts in shell
Herbata	4,6	5,7	6,0	Tea
Kawa	8,5	8,9	9,2	Coffee
Ziarno kakaowe	4,3	4,4	4,5	Cocoa beans
Bawełna (ziarno)	43,3	47,0 ^a	.	Cottonseed
Bawełna (włókno)	23,6	26,2 ^a	.	Cotton (lint)
Len (włókno)	0,6	0,8	0,8	Flax fibre and tow
Włókno agawy (sisal)	0,4	0,3	0,3	Sisal
Kauczuk naturalny	10,8	13,2	13,2	Natural rubber
Tytoń	6,9	7,0	6,7	Tobacco
Warzywa (bez melonów)	922	1052	1075	Vegetables (excluding melons)
Owoce (z melonami).....	753	854	866	Fruits (including melons)
Owoce cytrusowe	129	145	146	Citrus fruits
Mięso z uboju ^b	295	324	330	Meat from slaughtered animals ^b
Mleko krowie	603	667	659	Cows' milk
Jaja kurze	64,2	71,9	73,9	Hen eggs
Wełna nieprana	2,0	2,1 ^c	.	Wool, greasy

a 2014 r. b W wadze poubojowej ciepłej. c 2013 r.

a 2014. b In post-slaughter warm weight. c 2013.

Źródło — Source: [17].

TABLE 3 (594). **PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH**
 WORLD PRODUCTION OF PRINCIPAL INDUSTRIAL PRODUCTS

WYROBY	2010	2015	2017 ^a	PRODUCTS
Energia pierwotna ^b w tys. PJ	533	572	.	Primary energy ^b in thous. PJ
Węgiel w mln t: kamienny ^c	6513	6907	6718	Coal in mln t: hard ^c
brunatny	841	824	831	lignite
Ropa naftowa w mln t	3615	3868	.	Crude petroleum in mln t
Gaz ziemny w tys. PJ	126	139	146	Natural gas in thous. PJ
Rudy (w przeliczeniu na zawartość czystego metalu):				Ores (in terms of pure ingredient):
miedzi w mln t	16,1	20,1	19,7	copper in mln t
ołowiu w tys. t	4170	4710	4700	lead in thous. t
cynku w tys. t	12300	13500	13200	zinc in thous. t
srebra w tys. t	23,3	25,7	25,0	silver in thous. t
złota w t	2600	3110	3150	gold in t
Boksyty w mln t	236	275	300	Bauxites in mln t
Masło w tys. t	9028	9978 ^d	.	Butter in thous. t
Cukier surowy w mln t	155	177 ^d	.	Raw sugar in mln t
Wino w mln t	27,0	29,1 ^d	.	Wine in mln t
Piwo ^e w mln t	179	180 ^d	.	Beer ^e in mln t
Tarcica ^f w hm ³	376	452	476	Sawnwood ^f in hm ³
Masa celulozowa w mln t	171	176	180	Wood pulp in mln t
Papier i tektura w mln t	393	407	410	Paper and paperboard in mln t
Nawozy mineralne lub chemiczne (w przeliczeniu na czysty składnik) w mln t:				Mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient) in mln t:
azotowe	106	124	123 ^g	nitrogenous
fosforowe	54,3	50,2	50,8 ^g	phosphatic
Włókna chemiczne w mln t: niecelulozowe	45,6	60,7	64,9	Chemical fibres in mln t: non-cellulosic
celulozowe	4,0	6,1	6,7	cellulosic
Cement w mln t	3280	4100	.	Cement in mln t
Surówka żelaza w mln t	1034	1158	1180	Pig iron in mln t
Stal surowa w mln t	1433	1620	1689	Crude steel in mln t
Miedź rafinowana w mln t	19,1	23,0	.	Refined copper in mln t
Aluminium pierwotne w mln t	41,8	58,1	58,9 ^g	Primary aluminium in mln t
Ołów w mln t	9,6	10,4	11,6	Refined lead in mln t
Cynk w mln t	12,9	13,9	13,8 ^g	Zinc in mln t
Cyna w tys. t	348	354	341 ^g	Tin in thous. t
Energia elektryczna w TWh	21516	24322	.	Electricity in TWh
z elektrowni:				from power plants:
cieplnych	14772	16595	.	thermal
wodnych	3524	3978	.	hydro
jądrowych	2756	2570	.	nuclear
innych ^h	464	1179	.	other ^h
Całkowita podaż energii pierwotnej w Mtoe	12873	13647	13761 ^g	Total primary energy supply in Mtoe
w tym ze źródeł odnawialnych	1591	1823	1882 ^g	of which renewables

a Dla części wyrobów dane za 2017 r. wstępne lub szacunkowe. b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 747. c Łącznie z węglem podbitumicznym. d 2014 r. e Tylko piwo z jęczmienia. f Łącznie z podkładami kolejowymi. g 2016 r. h Łącznie z energią wiatrową, słoneczną, geotermalną oraz energią pływów i fal morskich.

a For some products data for 2017 provisional or estimated. b See general notes, item 14 on page 747. c Including sub-bituminous coal. d 2014. e Beer of barley only. f Including sleepers. g 2016. h Including wind, solar, geothermal, tide and wave electricity production.

Źródło — Source: [5]—[9], [14], [15], [17], [23], [34]—[36].

TABLE 4 (595). **UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W ŚWIECIE**
POLAND IN THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	SPECIFICATION
	udział w świecie w % in % of the world			miejsce w świecie place in the world			
Powierzchnia	0,2	0,2	0,2	68	69	69	Total area
Ludność	0,6	0,5	0,5	33	36	37	Population
Zbiory: pszenicy	1,5	1,5	1,4 ^a	15	16	16 ^a	Production of: wheat
żyta	23,9	15,5	17,0 ^a	2	3	3 ^a	rye
jęczmienia	2,8	2,0	2,4 ^a	11	15	12 ^a	barley
kukurydzy	0,2	0,3	0,4 ^a	38	30	28 ^a	maize
ziemniaków	2,5	1,7	2,4 ^a	7	10	8 ^a	potatoes
buraków cukrowych	4,4	3,8	4,9 ^a	7	8	7 ^a	sugar beets
Pogłowie: bydła	0,4	0,4	0,4 ^a	46	44	43 ^a	Livestock of: cattle
trzody chlewnej	1,6	1,2	1,1 ^a	9	15	15 ^a	pigs
Produkcja: mięsa z uboju ^b	1,2	1,2	1,5 ^a	15	15	12 ^a	Production of: meat from slaughtered animals ^b
mleka krowiego	2,0	2,0	2,0 ^a	12	13	12 ^a	cows' milk
jaj kurzych	1,0	0,8	0,8 ^a	19	24	24 ^a	hen eggs
Pozyskiwanie energii pierwotnej ^c	0,5	0,5	.	36	34	.	Production of primary energy ^c
Produkcja wyrobów:							Production of:
węgiel: kamienny	1,2	1,1	1,0 ^d	9	10	10 ^d	hard coal
brunatny	6,7	7,7	7,4 ^d	7	5	5 ^d	lignite
cukier surowy	1,0	1,3 ^e	.	20	16 ^e	.	raw sugar
papier i tektura	0,9	1,1	1,2	20	19	19	paper and paperboard
cement	0,5	0,4	.	26	26	.	cement
stal surowa	0,6	0,6	0,6	19	19	19	crude steel
miedź rafinowana	2,9	2,5	.	9	10	.	refined copper
energia elektryczna	0,7	0,7	.	23	22	.	electricity
Import — cif (ceny bieżące)	1,2	1,2	1,3	21	21	18	Imports — cif (current prices)
Eksport — fob (ceny bieżące)	1,1	1,2	1,4	24	23	20	Exports — fob (current prices)
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	0,7	0,6	0,6 ^a	24	24	24 ^a	Gross domestic product (current prices)

a 2016 r. b W wadze poubojowej ciepłej. c Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 747. d Dane wstępne. e 2014 r.

a 2016. b In post-slaughter warm weight. c See general notes, item 14 on page 747. d Preliminary data. e 2014.

TABL. 5 (596). UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W EUROPIE
POLAND IN EUROPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	SPECIFICATION
	udział w Europie w % in % of Europe			miejsce w Europie place in Europe			
Powierzchnia	1,4	1,4	1,4	9	9	9	Total area
Ludność	5,2	5,2	5,1	8	8	8	Population
Zbiory: pszenicy	4,7	4,3	4,3 ^a	6	6	6 ^a	Production of: wheat
żyta	27,8	17,9	19,9 ^a	2	3	3 ^a	rye
jęczmienia	4,6	3,2	3,9 ^a	7	8	8 ^a	barley
kukurydzy	2,3	3,0	3,7 ^a	13	10	9 ^a	maize
ziemniaków	7,9	5,4	7,5 ^a	4	6	4 ^a	potatoes
buraków cukrowych	6,6	5,9	7,3 ^a	5	5	5 ^a	sugar beets
Pogłowie: bydła	4,6	4,9	4,9 ^a	8	7	7 ^a	Livestock of: cattle
trzody chlewnej	8,1	6,2	5,8 ^a	4	7	7 ^a	pigs
Produkcja: mięsa z uboju ^b	6,3	7,3	7,7 ^a	6	5	5 ^a	Production of: meat from slaughtered animals ^b
mleka krowiego	5,9	6,0	6,1 ^a	5	6	6 ^a	cows' milk
jaj kurzych	5,9	5,3	5,4 ^a	9	9	9 ^a	hen eggs
Pozyskiwanie energii pierwotnej ^c	2,8	2,8	.	8	6	.	Production of primary energy ^c
Produkcja wyrobów:							Production of:
węgiel: kamienny	18,4	17,6	15,6 ^d	2	2	2 ^d	hard coal
brunatny	10,5	11,7	11,6 ^d	4	3	3 ^d	lignite
cukier surowy	7,4	7,8 ^e	.	4	5 ^e	.	raw sugar
papier i tektura	3,5	4,2	4,5	10	9	9	paper and paperboard
cement	5,9	6,1	.	6	4	.	cement
stal surowa	2,8	3,4	3,4 ^a	8	8	7	crude steel
miedź rafinowana	15,3	15,6	.	3	3	.	refined copper
energia elektryczna	3,2	3,4	.	8	6	.	electricity
Samochody osobowe w użytkowaniu	.	.	.	7	6	6 ^a	Passenger cars in use
Abonenci telefonii stacjonarnej ^f	2,5	3,3	3,0 ^a	8	8	8 ^a	Fixed line telephone subscribers ^f
Import — cif (ceny bieżące)	3,3	3,7	.	9	8	8	Imports — cif (current prices)
Eksport — fob (ceny bieżące)	3,0	3,6	.	10	10	9	Exports — fob (current prices)
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	2,4	2,5	2,5 ^a	11	10	10 ^a	Gross domestic product (current prices)

a 2016 r. b W wadze poubojowej cieplej. c Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 747. d Dane wstępne. e 2014 r. f Standardowe łącza główne.

a 2016. b In post-slaughter warm weight. c See general notes, item 14 on page 747. d Preliminary data. e 2014. f Standard main lines.

TABL. 6 (597). POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2017 R.

POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2017

U w a g a. Dane o ludności oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) odnoszą się do ludności rezydującej (obliczonej według międzynarodowej definicji zamieszkania).

N o t e. Data for population and computation per capita (1000 population etc.) refer to residents (calculated according to international definition of residence).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (28 krajów) European Union (28 countries)	W tym Of which		SPECIFICATION
		strefa euro (19 krajów) euro area (19 countries)	Polska Poland	
Powierzchnia ^a w tys. km ²	4473,7	2506,6	311,9	Total area ^a in thous. km ²
Ludność (średnioroczna):				Average population:
w milionach	512,1	341,1	38,0	in millions
na 1 km ²	114	136	122	per 1 km ²
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 1 I)	105	105	107	Females per 100 males (as of 1 I)
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,9	9,5	10,6	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	10,3	10,1	10,6	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,4	-0,6	0,0	Natural increase per 1000 population
Odpady komunalne wytworzone ^b :				Municipal waste generated ^b :
w milionach ton	246,5	.	11,7	in million tonnes
na 1 mieszkańca w kg	483	.	307	per capita in kg
Emisja gazów cieplarnianych ^b (w ekwiwalencie CO ₂) w mln t	4291,3	.	395,8	Greenhouse gas emission ^b (in CO ₂ equivalent) in mln t
Współczynnik aktywności zawodowej ^{cd} (przeciętne w roku) w %	73,3	73,1	69,6	Activity rate ^{cd} (annual averages) in %
Wskaźnik zatrudnienia ^{cd} (przeciętne w roku) w %	67,7	66,4	66,1	Employment rate ^{cd} (annual averages) in %
Pracujący ^{cd} (przeciętne w roku) w mln	222,0	145,1	16,1	Employment ^{cd} (annual averages) in mln
w tym kobiety	102,4	67,0	7,2	of which women
Pracujący ^e (przeciętne w roku) według rodzajów działalności w %:				Employment ^e (annual averages) by economic activity in %:
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4,4	3,2	10,2	agriculture, forestry and fishing
przemysł i budownictwo	21,6	20,7	31,1	industry and construction
usługi ^f	74,0	76,1	58,7	services ^f
Wydajność pracy ^g — UE-28=100	100,0	107,0	75,9	Labour productivity ^g — EU-28=100
Indeks kosztów zatrudnienia — 2016=100	102,4	102,0	106,0	Labour costs index — 2016=100
Stopa bezrobocia ^{ch} (przeciętne w roku) w %	7,6	9,1	4,9	Unemployment rate ^{ch} (annual averages) in %
mężczyźni	7,4	8,7	4,9	men
kobiety	7,9	9,5	4,9	women
Stopa bezrobocia długotrwałego ^{chi} (przeciętne w roku) w %	3,4	4,4	1,5	Long-term unemployment rate ^{chi} (annual averages) in %
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem (zasięg ubóstwa) ^k w %:				At-risk-of-poverty rate ^k in %:
po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	16,9	17,1	15,0	after social transfers
bez uwzględnienia w dochodach transferów społecznych ^l	25,0	24,9	24,0	before social transfers ^l

a Obszar lądowy łącznie z wodami śródlądowymi. b 2016 r. c Dane na podstawie badania siły roboczej. d, h Dane dotyczą osób w wieku: d — 15—64 lata, h — 15—74 lata. e Na podstawie rachunków narodowych. f Obejmują pozostałe rodzaje działalności. g Mierzona produktem krajowym brutto według parytetu siły nabywczej na 1 pracującego w PPS. i Dotyczy bezrobotnych poszukujących pracy 12 miesięcy i więcej. k Na podstawie wyników Europejskiego Badania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC); patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 745. l Nie obejmuje transferów społecznych innych niż emerytury i renty rodzinne.

a Land area including inland waters. b 2016. c Data based on the Labour Force Survey (LFS). d, h Data concern population aged: d — 15—64, h — 15—74. e According to the national accounts. f Including other kinds of activity. g Gross domestic product according to purchasing power parity per person employed in PPS. i Data concern unemployed persons looking for a job for period 12 months and more. k Data based on the results of the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC); see general notes, item 10 on page 745. l Do not include social transfers other than retirement and survivor pensions.

TABL. 6 (597). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2017 R. (cd.)**
 POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (28 krajów) European Union (28 countries)	W tym Of which		SPECIFICATION
		strefa euro (19 krajów) euro area (19 countries)	Polska Poland	
Struktura spożycia w sektorze gospodarstw domowych (ceny bieżące) w %:				Structure of household's final consumption expenditure (current prices) in %:
żywność i napoje bezalkoholowe	12,2	12,5	16,8	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	3,8	3,7	5,9	alcoholic beverages, tobacco and narcotics
odzież i obuwie	4,9	4,8	5,3	clothing and footwear
użytkowanie i wyposażenie mieszkania ^a	29,7	29,4	26,2	housing, furnishings and household equipment ^a
zdrowie	4,0	4,4	5,7	health
transport i łączność	15,5	15,7	14,6	transport and communications
rekreacja i kultura	8,5	8,1	8,0	recreation and culture
edukacja	1,1	1,0	1,0	education
restauracje i hotele	8,8	9,1	3,6	restaurants and hotels
inne towary i usługi	11,4	11,3	12,9	miscellaneous goods and services
Studenci szkół wyższych ^b (ISCED 2011, szczebel 5–8) na 10 tys. ludności	384	.	421	Students of higher education institutions ^b (ISCED 2011, 5–8 levels) per 10 thous. population
Młodzież niekontynuująca nauki ^c w %	10,6	11,0	5,0	Early leavers from education and training ^c in %
Wykształcenie osób młodych ^d w %	83,3	81,8	90,6	Youth education attainment level ^d in %
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu ^e w %	10,9	11,3	4,0	Lifelong learning ^e in %
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto ^f w %	2,03	2,13	0,97	Gross domestic expenditures on research and development activity (R&D) in % of gross domestic product ^f
Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych — 2016=100	101,7	101,5	101,6	Harmonized index of consumer prices — 2016=100
Produkcja artykułów rolnych ^f :				Production of agricultural products ^f :
w milionach ton:				in million tonnes:
zboża	298,1	174,9	29,8	cereals
mięso z uboju ^g	47,5	33,3	4,8	meat from slaughtered animals ^g
mleko krowie	158,2	111,7	13,2	cows' milk
na 1 mieszkańca w kg:				per capita in kg:
zboża	586,6	518,7	780,9	cereals
mięso z uboju ^g	93,4	98,7	125,5	meat from slaughtered animals ^g
mleko krowie	311,2	331,3	346,5	cows' milk

a Łącznie z nośnikami energii i prowadzeniem gospodarstwa domowego. b Dane dotyczą roku akademickiego 2015/16. c—e Dane na podstawie badania siły roboczej; obliczono jako udział w ludności ogółem w danej grupie wieku: c — osób w wieku 18–24 lata z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie dokończają się, d — osób w wieku 20–24 lata z wykształceniem co najmniej zasadniczym zawodowym, e — osób w wieku 25–64 lata uczących się i dokończających. f 2016 r. g W wadze poubojowej ciepłej.

a Including water, electricity, gas and other fuels as well as routine maintenance of the house. b Data concern the academic year 2015/16. c—e Data based on the Labour Force Survey (LFS); calculated as a share in the population of the same age group: c — the population aged 18–24 with at most lower secondary education and not in further education and training, d — the population aged 20–24 having completed at least vocational school, e — the population aged 25–64 participating in education and training. f 2016. g In post-slaughter warm weight.

TABL. 6 (597). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2017 R. (cd.)**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (28 krajów) European Union (28 countries)	W tym Of which		SPECIFICATION
		strefa euro (19 krajów) euro area (19 countries)	Polska Poland	
Dynamika produkcji przemysłowej ^a (ceny stałe) — 2016=100	103,1	103,0	106,9	Indices of industrial production ^a (constant prices) — 2016=100
w tym:				of which:
górnictwo i wydobywanie	98,7	97,6	94,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	103,4	103,2	107,7	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	101,2	102,0	103,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dynamika produkcji w budownictwie ^a (ceny stałe) — 2016=100	104,3	102,7	114,2	Indices of construction production ^a (constant prices) — 2016=100
Pozyskiwanie energii pierwotnej (wyrażone w oleju ekwiwalentnym) ^{bc} :				Total production of primary energy in oil equivalent ^{bc} :
w milionach ton (Toe)	755,4	440,7	66,4	in million tonnes (Toe)
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	1479	1295	1749	per capita in kg (kgoe)
Zużycie finalne energii (wyrażone w oleju ekwiwalentnym) ^{bc} :				Final energy consumption in oil equivalent ^{bc} :
w milionach ton (Toe)	1107,7	779,1	66,7	in million tonnes (Toe)
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	2168	2289	1757	per capita in kg (kgoe)
Gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw ^d :				Households in % of total households ^d :
wyposażone w komputery ^e	84	84	82	equipped with computers ^e
posiadające dostęp do Internetu w domu	87	87	82	having access to the Internet at home
Abonenci telefonii ruchomej na 100 osób ^f	132	.	135	Mobile telephone subscribers per 100 persons ^f
Autostrady ^b (stan w końcu roku) w tys. km	.	.	1,6	Total length of motorways ^b (end of the year) in thous. km
Samochody osobowe w użytkowaniu ^b na 1000 ludności	571	Passenger cars in use ^b per 1000 population
Produkcja samochodów osobowych w tys. szt.	16957	.	515	Passenger car production in thous. units
Import — cif (ceny bieżące) w mld euro ^g :				Imports — cif (current prices) in bn euro ^g :
z krajów UE	3280,2	.	145,4	from EU countries (intra EU)
z krajów spoza UE	1859,7	.	58,6	from non-EU countries (extra EU)

a Dane wyrównane dniami roboczymi. b 2016 r. c Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 747. d Dane dotyczą gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata. e Komputery stacjonarne, przenośne (laptopy) i podręczne (palmtopy). f 2013 r. g Według kraju wysyłki.

a Data adjusted by working days. b 2016. c See general notes, item 14 on page 747. d Data concern households with at least one person aged 16—74. e Desktop computers, laptops and handled computers (palmtops). f 2013. g By country of consignment.

TABL. 6 (597). POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2017 R. (dok.)

POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (28 krajów) European Union (28 countries)	W tym Of which		SPECIFICATION
		strefa euro (19 krajów) euro area (19 countries)	Polska Poland	
Eksport — fob (ceny bieżące) w mld euro:				Exports — fob (current prices) in bn euro:
do krajów UE	3346,5	.	162,9	to EU countries (intra EU)
do krajów spoza UE	1878,6	.	41,6	to non-EU countries (extra EU)
Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki ^a w eksporcie ogółem w % (SITC Rev. 4)	17,8 ^b	.	8,5	Share of high-tech exports ^a in total exports in % (SITC Rev. 4)
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne ^c w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	2,1	.	2,4	Foreign direct investment ^c in % of gross domestic product (current prices)
Nadwyżka (+)/deficyt (-) sektora instytucji rządowych i samorządowych w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	-1,0	-1,0	-1,4	Surplus (+)/deficit (-) of the general government sector in % of gross domestic product (current prices)
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	81,6	86,8	50,6	Debt of the general government sector in % of gross domestic product (current prices)
Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS ^d (ceny bieżące)	30000	31900	20900	Gross domestic product according to purchasing power parity per capita in PPS ^d (current prices)
Dynamika (ceny stałe) — 2016=100:				Volume indices of — 2016=100:
produktu krajowego brutto	102,4	102,4	104,8	gross domestic product
spożycia prywatnego	101,9	101,6	104,9	private consumption expenditure
nakładów brutto na środki trwałe	103,1	102,6	103,9	gross fixed capital formation
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) według rodzajów działalności w %:				Gross value added (current prices) by economic activity in %:
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybnictwo	1,7	1,7	3,2	agriculture, forestry and fishing
przemysł i budownictwo	25,1	25,3	33,0	industry and construction
usługi ^e	73,2	73,0	63,8	services ^e
Relacja do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w %:				Relation to gross domestic product (current prices) in %:
spożycia prywatnego	55,6	54,1	58,6	private consumption expenditure
nakładów brutto na środki trwałe	20,2	20,6	17,7	gross fixed capital formation

a Dotyczy grup produktów: sprzęt lotniczy, komputery — maszyny biurowe, elektronika — telekomunikacja, środki farmaceutyczne, aparatura naukowo-badawcza, maszyny elektryczne, maszyny nieelektryczne, chemikalia, uzbrojenie. b Dane dotyczą eksportu do krajów spoza UE. c Intensywność bezpośrednich inwestycji zagranicznych obliczona jako udział średniej z sumy napływu oraz odpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych w produkcie krajowym brutto; dane za 2016 r. d Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. e Obejmują pozostałe rodzaje działalności.

a Data concern groups of products: aerospace, computers — office machinery, electronics — telecommunications, pharmacy, scientific instruments, electrical machinery, non-electrical machinery, chemistry, armament. b Data concern only extra EU. c Foreign direct investment intensity computed as a share of average of inward and outward flows in gross domestic product; data for 2016. d See general notes, item 18 on page 749. e Including other kinds of activity.

Źródło — Source: [14], [17].

Powierzchnia. Ludność

Total area. Population

TABL. 7 (598). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ ŚWIATA**
TOTAL AREA AND POPULATION OF THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w mln km ² Total area in mln km ²	1970	1980	1990	2000	2010	2015	2017	SPECIFICATION
		ludność w mln		population in mln					
ŚWIAT	130,1^a	3701	4458	5331	6145	6958	7383	7550	WORLD
Afryka	29,6	366	480	635	818	1049	1194	1256	Africa
Ameryka Północna	18,7	231	254	280	313	343	356	361	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	20,1	288	364	446	526	598	632	646	Central and South America
Australia i Oceania ^b	8,5	19,7	23,0	27,1	31,2	36,6	39,5	40,7	Australia and Oceania ^b
Azja ^c	31,0	2138	2642	3221	3730	4194	4420	4504	Asia ^c
Europa ^d	22,1	657	694	722	727	737	741	742	Europe ^d

a Powierzchnia obejmująca łącznie obszar lądowy i wody śródlądowe; bez stref podbiegunowych i niezamieszkałych wysp. b Bez Hawajów zaliczonych do Ameryki Północnej. c, d łącznie z: c — europejską częścią Turcji, d — azjatycką częścią Rosji.

a Total surface area, comprising land area and inland waters; excluding Polar Regions and uninhabited islands. b Excluding Hawaii which is included in North America. c, d, Including: c — the European part of Turkey, d — the Asian part of Russia.

Źródło — Source: [11], [12].

TABL. 8 (599). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunki na środek roku) Population in 2017 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city	lata years	ludność w tys. population in thous.		
		w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²			nazwa name	ze- spolu miej- skiego urban agglomeration	mia- sta city proper
AFRYKA AFRICA								
Algieria Algeria	2381,7	41318	17	Algier Algiers	2014	2559	75,5 ^a	
Angola Angola	1246,7	29784	24	Luanda Luanda	2014	5288	.	
Benin Benin	114,8	11176	97	Porto-Novo ^b Porto-Novo ^b	2013	.	264	
Botswana Botswana	581,7	2292	4	Gaborone Gaborone	2016	431 ^c	259	
Burkina Faso Burkina Faso	270,8	19193	71	Wagadugu Ouagadougou	2014	2565	.	
Burundi Burundi	27,8	10864	391	Bużumbura Bujumbura	2015	616	.	
Czad Chad	1284,0	14900	12	Ndżamena N'Djamena	2009	.	951	
Demokratyczna Republika Konga Democratic Republic of the Congo	2345,4	81340	35	Kinszasa Kinshasa	2015	.	11575	
Dżibuti Djibouti	23,2	957	41	Dżibuti Djibouti	2014	.	522	
Egipt Egypt	996,6	97553	98	Kair Cairo	2014	18419	.	
Erytrea Eritrea	121,1	5069	42	Asmara Asmara	2014	.	775	
Etiopia Ethiopia	1063,7	104957	99	Addis Abeba Addis Ababa	2015	.	3273	
Eswatini (Suazi) Eswatini (Swaziland)	17,4	1367	79	Mbabane ^d Mbabane ^d	2012	.	69,2	
Gabon Gabon	267,7	2025	8	Libreville Libreville	2014	695	.	
Gambia Gambia (The Gambia)	11,6	2101	181	Bandżul Banjul	2013	748	31,1	
Ghana Ghana	238,5	28834	121	Akra Accra	2010	.	2070	
Gwinea Guinea	245,9	12717	52	Konakry Conakry	2014	1668	.	
Gwinea Bissau Guinea-Bissau	36,1	1861	52	Bissau Bissau	2014	.	473	
Gwinea Równikowa Equatorial Guinea	28,1	1268	45	Malabo Malabo	2014	.	145	

a 2008 r. b Rzeczywistą stolicą jest Kotonu (ludność w 2013 r. — 679 tys.). c 2011 r. d Stolica administracyjna; siedziba parlamentu i króla jest Lobamba (ludność w 2006 r. — 11 tys.).

a 2008. b De facto capital is Cotonou (population in 2013 — 679 thous.). c 2011. d The administrative capital; the legislative and royal capital is Lobamba (population in 2006 — 11 thous.).

TABL. 8 (599). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Po- wier- chnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunki na środek roku) Population in 2017 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city		ludność w tys. population in thous.	
		w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²	nazwa name	lata years	ze- społu miej- skiego urban agglome- ration	mia- sta city proper
AFRYKA (dok.) AFRICA (cont.)							
Kamerun Cameroon	476,4	24054	50	Jaunde Yaoundé	2010	.	1801
Kenia Kenya	592,0	49700	84	Nairobi Nairobi	2010	.	3250
Komory Comoros	1,9	814	428	Moroni Moroni	2016	.	55,0
Kongo Congo	342,0	5261	15	Brazzaville Brazzaville	2014	1888	.
Lesotho Lesotho	30,4	2233	73	Maseru Maseru	2011	.	178
Liberia Liberia	96,9	4732	49	Monrovia Monrovia	2014	2164	.
Libia Libya	1676,2	6375	4	Trypolis Tripoli (Tarābulus)	2014	1126	941 ^a
Madagaskar Madagascar	587,3	25571	44	Antananarywa Antananarivo	2014	.	2146
Malawi Malawi	118,5	18622	157	Lilongwe ^b Lilongwe ^b	2016	.	1098
Mali Mali	1248,6	18542	15	Bamako Bamako	2009	.	1810
Maroko ^c Morocco ^c	442,3	35740	81	Rabat Rabat	2014	2120	578
Mauretania Mauritania	1030,7	4420	4	Nawakshut Nouakchott	2015	.	1043
Mauritius Mauritius	2,0	1265	633	Port Louis Port Louis	2016	.	120
Mozambik Mozambique	799,4	29669	37	Maputo Maputo	2016	2119 ^d	1257
Namibia Namibia	825,6	2534	3	Windhuk Windhoek	2011	.	326
Niger Niger	1267,0	21477	17	Niamey Niamey	2016	.	1165
Nigeria Nigeria	923,8	190886	207	Abudża Abuja	2016	3564	.
Pretoria ^e Pretoria (Tshwane) ^e					2011	.	1763
Południowa Afryka South Africa	1220,8	56717	46				
Rep. Środkowoafrykańska Central African Republic	622,4	4659	8	Bangi Bangui	2014	.	781
Rep. Zielonego Przylądka Cape Verde (Cabo Verde)	4,0	546	137	Praia Praia	2010	.	128
Rwanda Rwanda	26,4	12208	462	Kigali Kigali	2012	.	1133
Sahara Zachodnia ^f Western Sahara ^f	252,1	553	2	Al-Ujun Laayoune (El Aaiún)	2014	262	.
Senegal Senegal	196,7	15851	81	Dakar Dakar	2013	.	2647
Seszele Seychelles	0,5	94,7	189	Victoria Victoria	2010	.	26,5
Sierra Leone Sierra Leone	71,7	7557	105	Freetown Freetown	2015	1056	.
Somalia Somalia	637,7	14743	23	Mogadyszku Mogadishu	2014	2014	.
Sudan Sudan	1844,8	40533	22	Chartum Khartoum	2014	5000	1411 ^g
Sudan Południowy South Sudan	644,3	12576	20	Dżuba Juba	2008	.	230
Tanzania Tanzania	945,5	57310	61	Dodoma ^h Dodoma ^h	2016	.	447
Togo Togo	56,6	7798	138	Lomé Lomé	2010	1478	840
Tunezja Tunisia	163,6	11532	71	Tunis Tunis	2014	2360	639
Uganda Uganda	241,6	42863	177	Kampala Kampala	2014	.	1507
Wybrzeże Kości Słoniowej Côte d'Ivoire (Ivory Coast)	322,5	24295	75	Jamuskro ⁱ Yamoussoukro ⁱ	2014	885 ^k	213
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca Sao Tome and Principe	1,0	204	204	São Tomé São Tomé	2012	69,6	.
Zambia Zambia	752,6	17094	23	Lusaka Lusaka	2010	.	1747
Zimbabwe Zimbabwe	390,8	16530	42	Harare Harare	2016	2370	1485 ^a

a 2012 r. b Stolicą sądowniczą jest Błanyre (ludność w 2016 r. — 920 tys.). c Bez Sahary Zachodniej. d 2014 r. e Stoicą legislacyjną jest Kapsztad (ludność w 2011 r. — 3431 tys.), a sądowniczą — Bloemfontein (ludność w 2011 r. — 465 tys.). f Obecnie jest wymieniona na liście terytoriów niesamodzielnych ONZ; przez Polskę traktowana jako terytorium o nierozstrzygniętym statusie międzynarodowym. g 2008 r. h, i Siedzibą rządu jest: h — Dar es Salaam (ludność w 2016 r. — 5465 tys.), i — Abidżan (ludność w 2014 r. — 4395 tys.). k 2010 r.

a 2012. b The judicial capital is Błanyre (population in 2016 — 920 thous.). c Excluding Western Sahara. d 2014. e The legislative capital is Cape Town (population in 2011 — 3431 thous.) and the judicial capital is Bloemfontein (population in 2011 — 465 thous.). f It is currently listed on the United Nations list of Non-Self-Governing Territories; treated by Poland as territory with undetermined international status. g 2008. h, i The executive capital is: h — Dar es Salaam (population in 2016 — 5465 thous.), i — Abidjan (population in 2014 — 4395 thous.). k 2010.

TABL. 8 (599). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Po- wier- chnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunki na środek roku) Population in 2017 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city	ludność w tys. population in thous.			
		w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²		nazwa name	lata years	ze- społu miej- skiego urban agglo- meration	mia- sta city proper
AMERYKA POŁUDNIOWA SOUTH AMERICA								
Argentyna Argentina	2780,4	44271	16	Buenos Aires Buenos Aires	2016	14696	3059	
Boliwia Bolivia	1098,6	11052	10	Sucre ^a Sucre ^a	2012	.	239	
Brazylia Brazil	8515,8	209288	25	Brasília Brasília	2016	4285	2977	
Chile Chile	756,1	18055	24	Santiago ^b Santiago ^b	2016	7399	.	
Ekwador Ecuador	256,4	16625	65	Quito Quito	2010	.	1608	
Gujana Guyana	215,0	778	4	Georgetown Georgetown	2012	.	33,1	
Kolumbia Colombia	1141,8	49066	43	Bogota Bogotá	2016	9417	7963	
Paragwaj Paraguay	406,8	6811	17	Asunción Asunción	2014	.	2307	
Peru Peru	1285,2	32166	25	Lima Lima	2015	10849	8852	
Surinam Suriname	163,8	563	3	Paramaribo Paramaribo	2012	.	241	
Urugwaj Uruguay	177,9	3457	19	Montevideo Montevideo	2015	1719 ^c	1380	
Venezuela Venezuela	916,5	31977	35	Caracas Caracas	2011	3242	1943	
AMERYKA PÓLNOČNA I ŚRODKOWA NORTH AND CENTRAL AMERICA								
Antigua i Barbuda Antigua and Bar- buda	0,4	102	255	Saint John's Saint John's	2011	.	22,2	
Bahamy Bahamas (The Bahamas)	13,9	395	28	Nassau Nassau	2010	.	246	
Barbados Barbados	0,4	286	715	Bridgetown Bridgetown	2014	90,0	6,0 ^d	
Belize Belize	23,0	375	16	Belmopan Belmopan	2016	.	20,6	
Dominika Dominica	0,8	73,9	92	Roseau Roseau	2011	.	14,3	
Dominikana Dominican Republic	48,3	10767	223	Santo Domingo Santo Do- mingo	2010	.	2689	
Grenada Grenada	0,3	108	360	St. George's St. George's	2014	38,0	3,0 ^c	
Gwatemala Guatemala	108,9	16914	155	Guatemala Guatemala City	2012	.	923	
Haiti Haiti	27,7	10981	396	Port-au-Prince Port-au- -Prince	2015	2619	978	
Honduras Honduras	112,5	9265	82	Tegucigalpa Tegucigalpa	2016	.	1052	
Jamajka Jamaica	11,0	2890	263	Kingston Kingston	2011	585	89,1	
Kanada Canada	9984,7	36624	4	Ottawa Ottawa	2016	1324	934	
Kostaryka Costa Rica	51,1	4906	96	San José San José	2016	1402	337	
Kuba Cuba	109,9	11485	105	Hawana Havana	2015	.	2125	
Meksyk Mexico	1964,4	129163	66	Meksyk Mexico City	2015	20893	8875 ^e	
Nikaragua Nicaragua	130,4	6218	48	Managua Managua	2016	1322	1034	
Panama Panama	75,0	4099	55	Panama Panama City	2010	.	430	
Saint Kitts i Nevis Saint Kitts and Nevis (San Christopher and Nevis)	0,3	55,3	184	Basseterre Basseterre	2014	14,0	.	
Saint Lucia Saint Lucia	0,6	179	298	Castries Castries	2010	22,1	4,2	
Saint Vincent i Grenadyny Saint Vin- cent and the Grenadines	0,4	110	275	Kingstown Kingstown	2014	26,8	12,9	
Salwador El Salvador	21,0	6378	304	San Salvador San Salva- dor	2012	.	345	
Stany Zjednoczone United States	9525,1 ^f	324460	34	Waszyngton Washington D.C.	2016	6132	681	
Trynidad i Tobago Trinidad and Tobago	5,1	1369	268	Port-of-Spain Port-of-Spain	2011	.	37,1	

a Siedzibą rządu i parlamentu jest La Paz (ludność w 2012 r. — 759 tys.). b Stolicą legislacyjną jest Valparaíso (ludność w 2015 r. — 248 tys.). c 2011 r. d 2000 r. e 2014 r. f Łącznie z wodami śródlądowymi (221,8 tys. km²) i Wielkimi Jeziorami (155,6 tys. km²); bez wód przybrzeżnych (109,7 tys. km²) i wód terytorialnych (198,9 tys. km²).

a The administrative capital is La Paz (population in 2012 — 759 thous.). b The legislative capital is Valparaíso (popula-
tion in 2015 — 248 thous.). c 2011. d 2000. e 2014. f Including inland water (area 221,8 thous. km²) and the Great Lakes
(area 155,6 thous. km²); excluding coastal water (area 109,7 thous. km²) and territorial water (area 198,9 thous. km²).

TABL. 8 (599). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Po- wier- chnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunki na środek roku) Population in 2017 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city	ludność w tys. population in thous.			
		w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²		nazwa name	lata years	ze- spółu miej- skiego urban agglome- ration	mia- sta city proper
AUSTRALIA I OCEANIA								
AUSTRALIA AND OCEANIA								
Australia Australia	7692,2	24451	3	Canberra Canberra	2014	.	423	
Fidżi Fiji	18,3	906	50	Suva Suva	2007	173	74,5	
Kiribati Kiribati	0,8	116	145	Bairiki na atolu Tarawa Bairiki on Tarawa Atoll	2010	.	3,5	
Mikronezja Micronesia	0,7	106	151	Palikir Palikir	2010	.	6,6	
Nauru Nauru	0,02	11,4	570	Yaren Yaren	2011	.	0,8	
Nowa Zelandia New Zealand	270,7	4706	17	Wellington Wellington	2016	405	207	
Palau Palau	0,5	21,7	43	Ngerulmud ^a Ngerulmud ^a	2012	0,3	.	
Papua-Nowa Gwinea Papua New Gui- nea	462,8	8251	18	Port Moresby Port Mo- resby	2011	.	364	
Samoa Samoa	2,8	196	70	Apia Apia	2016	64,7	35,5	
Tonga Tonga	0,8	108	135	Nuku'alofa Nuku'alofa	2011	36,1	24,2	
Tuvalu Tuvalu	0,03	11,2	373	Vaiaku na atolu Funafuti Vaiaku on Funafuti Atoll	2012	.	5,4	
Vanuatu Vanuatu	12,2	276	23	Port Vila Vila (Port-Vila)	2014	.	53,4	
Wyspy Marshalla Marshall Islands	0,2	53,1	296	Delap na atolu Majuro Delap-Uliga-Djarrit on Ma- juro Atoll	2011	.	27,8	
Wyspy Salomona Solomon Islands	28,4	611	22	Honiara Honiara	2010	.	63,3	
AZJA ASIA								
Afganistan Afghanistan	652,9	35530	54	Kabul Kabul	2016	.	3817	
Arabia Saudyjska Saudi Arabia	2149,7	32938	15	Rijad Riyadh (Al-Riyād)	2010	.	5188	
Armenia Armenia	29,7	2931	99	Erywań Yerevan	2016	.	1074	
Azerbejdżan Azerbaijan	86,6	9828 ^b	114 ^b	Baku Baku (Baky)	2016	2226	1229 ^c	
Bahrajn Bahrain	0,8	1493	1866	Manama Manama	2009	.	163	
Bangladesz Bangladesh	147,6 ^d	164670	1116	Dhaka Dhaka (Dacca)	2011	14543	11086	
Bhutan Bhutan	38,4	808	21	Thimphu Thimphu	2015	.	123	
Brunei Brunei (Brunei Darussalam)	5,8	429	74	Bandar Seri Begawan Bandar Seri Begawan	2015	300	28,0 ^e	
Chiny China	9572,9	1409517	147	Pekin Beijing (Peking)	2016	13629 ^f	.	
Chiny — Specjalny Region Administra- cyjny Hongkong China — Hong Kong Special Administrative Region	1,1	7365	6695	Hongkong Hong Kong	2016	.	7337	
Chiny — Specjalny Region Administra- cyjny Makau China — Macau Spe- cial Administrative Region	0,03	623	20767	Makau Macau	2016	.	651	
Chiny — Tajwan China — Taiwan	36,2	23627	653	Tajpej Taipei (T'ai-pei)	2016	6947 ^c	2696	
Cypr ^g Cyprus ^g	9,3	1180	127	Nikozja ^h Nicosia ^h	2015	241	55,0 ^e	
Filipiny Philippines	300,1	104918	350	Manila Manila	2015	12887	1780	
Gruzja ⁱ Georgia ⁱ	57,2	3912	68	Tbilisi Tbilisi	2016	.	1113	
Indie India	3166,4	1339180	423	Nowe Delhi New Delhi	2011	.	250	
Indonezja Indonesia	1910,9	263991	138	Dżakarta Jakarta	2016	31690 ^c	10278	
Irak Iraq	434,1	38275	88	Bagdad Baghdad	2011	.	6150	
Iran Iran	1628,8	81163	50	Teheran Tehrān	2011	.	8154	

a Mięscowość w stanie Melekeok, do której w 2006 r. przeniesiono stolicę państwa. b Łącznie z Górskim Karabachem. c 2015 r. d Łącznie z obszarem rzeczonym (8,2 tys. km²). e 2011 r. f Łącznie z powiatami pod jurysdykcją władz miejskich. g Dane dotyczą całego Cypru. h Bez tureckiej części Nikozji (ludność w 2011 r. — 61,4 tys.). i Bez Abchazji i Osetii Południowej.

a City in State of Melekeok to which in 2006 the capital of the country was moved. b Including Nagorno-Karabakh. c 2015. d Including river area (8,2 thous. km²). e 2011. f Including counties under the jurisdiction of city governments. g Data relate to the whole Cyprus. h Excluding Turkish Nicosia (population in 2011 — 61,4 thous.). i Excluding Abkhazia and South Ossetia.

TABL. 8 (599). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Po- wier- chnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunki na środek roku) Population in 2017 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto nazwa name	Capital or main city		
		w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²		lata years	ludność w tys. population in thous.	
						ze- społu miej- skiego urban agglo- meration	mia- sta city proper
AZJA (dok.) ASIA (cont.)							
Izrael ^a Israel ^a	21,6	8322	385	Jerozolima ^b Jerusalem (Ye- rushalayim, Al-Quds) ^b	2015	1224	866
Japonia Japan	377,9	127485	337	Tokio Tokyo	2016	13624	9273 ^c
Jemen Yemen	528,1	28250	53	Sana San'a'	2014	.	2833
Jordania Jordan	88,8	9702	109	Amman Amman	2016	4120	1812 ^c
Kambodża Cambodia	181,0	16005	88	Phnom Penh Phnom Penh	2013	.	1688
Katar Qatar	11,6	2639	228	Ad-Dauha (Doha) Doha	2015	.	587
Kazachstan Kazakhstan	2724,9	18205	7	Astana Astana (Aqmola)	2016	.	873
Kirgistan Kirgystan	200,0	6045	30	Biszkek Bishkek	2016	.	944
Korea Południowa South Korea	100,2	50982	509	Seul Seoul (Söul)	2016	25514	9904 ^c
Korea Północna North Korea	122,8	25491	208	Pjongjang P'yöngyang	2008	.	2581
Kuwejt Kuwait	17,8	4137	232	Kuwejt Kuwait (Al-Kuwayt)	2014	2680	59,6
Laos Laos	236,8	6858	29	Wientian Vientiane (Viang- chan)	2015	.	821
Liban Lebanon	10,5	6082	579	Bejrut Beirut (Bayrüt)	2014	2179	418 ^d
Malediwy Maldives	0,3	436	1454	Male Male	2014	.	153
Malezja Malaysia	330,3	31624 ^e	96 ^e	Kuala Lumpur ^f Kuala Lum- pur ^f	2010	.	1589
Mjanma (Birna) Myanmar (Burma) ...	676,6	53371	79	Naypyidaw ^g Naypyidaw ^g Ulan Bator Ulaanbaatar (Ulan Bator)	2014	.	1160
Mongolia Mongolia	1564,2	3076	2	Katmandu Kathmandu	2015	.	1396
Nepal Nepal	147,2	29305	199	Maskat Muscat	2011	.	1003
Oman Oman	309,5	4636	15	Islamabad Islamabad	2016	776 ^h	247
Pakistan Pakistan	881,9	197016	223	Singapur Singapore	2014	1297	.
Singapur Singapore	0,7	5709	8156	Sri Dżajawardanapura Kot- te ⁱ Sri Jayawardenepu- ra Kotte ⁱ	2015	.	5535
Sri Lanka Sri Lanka	65,6	20877	318	Damaszek Damascus (Di- mashq)	2012	.	108
Syria Syria	185,2	18270	99	Duszanbe Dushanbe	2014	2574	1754 ^k
Tadżykistan Tajikistan	143,1	8921	62	Bangkok Bangkok (Krung Thep)	2015	.	803
Tajlandia Thailand	513,1	69038	135	Dili Dili	2015	.	245
Timor Wschodni Timor-Leste (East Timor)	15,0	1296	86	Ankara Ankara	2016	5347	4588 ^h
Turcja Turkey	785,4	80745	103	Aszchabad Ashgabad	2014	.	735
Turkmenistan Turkmenistan	491,2	5758	12	Taszkent Tashkent (Tosh- kent)	2016	.	2393
Uzbekistan Uzbekistan	447,4	31911	71	Hanoi Hanoi	2015	7216	2645 ^m
Wietnam Vietnam (Viet Nam)	331,0	95541	289	Abu Zabi Abu Dhabi	2015	.	1203
Zjednoczone Emiraty Arabskie United Arab Emirates	83,6	9400	112				
EUROPA EUROPE							
Albania Albania	28,7	2930	102	Tirana Tiranë	2011	.	419
Andora Andorra	0,5	77,0	154	Andora Andorra la Vella	2016	.	19,2
Austria Austria	83,9	8736	104	Wiedeń Vienna	2016	2049 ^j	1840
Belgia Belgium	30,5	11429	375	Bruksela Brussels	2016	1997 ^c	179

a Bez Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy. b ONZ nie uznaje Jerozolimy za stolicę Izraela; siedziby niemal wszystkich przedstawicielstw dyplomatycznych znajdują się w Tel Awiwie, części miasta Tel Awiw-Jafa (ludność w 2015 r. — 433 tys.). c 2015 r. d 2013 r. e Łącznie z Sabahem i Sarawakiem. f Siedzibą rządu jest Putrajaya (ludność w 2010 r. — 68,4 tys.). g Stolica oficjalnie proklamowana w 2006 r. h 2014 r. i Siedzibą rządu jest Kolombo (ludność w 2012 r. — 561 tys.). k 2011 r. l 2012 r. m 2009 r.

a Excluding West Bank and Gaza Strip. b UN does not recognize Jerusalem as the capital of Israel; almost all diplomatic missions have their premises in Tel Aviv, a part of the city of Tel Aviv-Yafo (population in 2015 — 433 thous.). c 2015. d 2013. e Including Sabah and Sarawak. f Seat of government is Putrajaya (population in 2010 — 68,4 thous.). g Officially proclaimed capital in 2006. h 2014. i Seat of government is Colombo (population in 2012 — 561 thous.). k 2011. l 2012. m 2009.

TABL. 8 (599). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (dok.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Po- wier- chnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunki na środek roku) Population in 2017 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city	ludność w tys. population in thous.			
		w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²		nazwa name	lata years	ze- społu miej- skiego urban agglo- mera- tion	
							miasta city pro- per	
EUROPA (dok.) EUROPE (cont.)								
Białoruś Belarus (Byelorrussia)	207,6	9468	46	Mińsk Minsk	2017	.	1975	
Bośnia i Hercegowina Bosnia and Hercegowina	51,2	3507	68	Sarajewo Sarajevo	2013	395	276	
Bułgaria Bulgaria	111,0	7085	64	Sofia Sofia	2016	.	1236	
Chorwacja Croatia	56,6	4189	74	Zagrzeb Zagreb	2015	800	688 ^a	
Czarnogóra Montenegro	13,8	629	46	Podgorica Podgorica	2011	.	151	
Czechy Czech Republic (Czechia)	78,9	10618	135	Praga Prague	2016	.	1281	
Dania Denmark	42,9	5734	134	Kopenhaga Copenhagen	2017	1296	603	
Estonia Estonia	45,2	1310	29	Tallinn Tallinn	2016	.	423	
Finlandia Finland	390,9	5523	14	Helsinki Helsinki	2016	1232 ^b	635	
Francja ^c France ^c	544,0	64980	119	Paryż Paris	2014	12405 ^d	2220	
Grecja Greece	132,0	11160	85	Ateny Athens	2014	3060	656 ^a	
Hiszpania Spain	506,0	46354	92	Madryt Madrid	2016	6310	3166	
Holandia Netherlands	41,9	17036	407	Amsterdam ^e Amsterdam ^e	2015	1571 ^d	834	
Irlandia Ireland	70,3	4762	68	Dublin Dublin	2016	1173	555	
Islandia Iceland	103,0	335	3	Reykjavik Reykjavik	2017	.	122	
Kosowo Kosovo	10,9	.	.	Prisztina Pristina	2015	.	207	
Liechtenstein Liechtenstein	0,2	37,9	190	Vaduz Vaduz	2016	.	5,4	
Litwa Lithuania	65,3	2890	44	Wilno Vilnius	2016	.	533	
Luksemburg Luxembourg	2,6	584	225	Luksemburg Luxembourg	2017	163	114	
Łotwa Latvia	64,6	1950	30	Ryga Rīga	2016	.	640	
Macedonia Macedonia (The former Yugoslav Republic of Macedonia)	25,7	2083	81	Skopje Skopje (Skopije)	2013	320	.	
Malta Malta	0,3	431	1437	Valletta Valletta	2015	.	5,7	
Moldawia Moldova	33,8	4051	120	Kiszyniów Chişinău (Kis- hinyov)	2014	633	533	
Monako Monaco	0,002	38,7	19350	Monako Monaco	2015	.	37,8	
Niemcy Germany	357,1	82114	230	Berlin Berlin	2015	4328 ^f	3520	
Norwegia ^g Norway ^g	385,2	5305	14	Oslo Oslo	2017	976 ^h	667	
P o l s k a^h P o l a n d^h	312,7	38171	122	Warszawa Warsaw	2016	3101	1749	
Portugalia Portugal	92,2	10330	112	Lizbona Lisbon	2011	2043	548	
Rosja Russia	17098,2	143990	8	Moskwa Moscow	2016	.	12330	
Rumunia Romania	238,4	19679	83	Bukareszt Bucharest	2013	.	1921	
San Marino San Marino	0,1	33,4	557	San Marino San Marino	2016	.	4,1	
Serbia Serbia	77,5	8791 ⁱ	.	Belgrad Belgrade	2015	1680	1364 ^f	
Słowacja Slovakia	49,0	5448	111	Bratysława Bratislava	2015	.	423	
Słowenia Slovenia	20,3	2080	102	Lublana Ljubljana	2017	.	280	
Szwajcaria Switzerland	41,3	8476	205	Berno Bern (Berne)	2015	411	132	
Szwecja Sweden	447,4	9911	22	Sztokholm Stockholm	2016	2269	936	
Ukraina Ukraine	603,6	44223	73	Kijów Kyiv (Kiev)	2017	.	2929	
Watykan Vatican City (Holy See)	0,0004	0,8	1998	Watykan Vatican City	2017	.	0,8	
Węgry Hungary	93,0	9722	105	Budapeszt Budapest	2016	2565 ^f	1759	
Wielka Brytania (Zjednoczone Królestwo) United Kingdom	242,5	66182	273	Londyn London	2016	8788 ^k	.	
Włochy Italy	301,3	59360	197	Rzym Rome (Roma)	2016	.	2873	

a 2011 r. b 2015 r. c Łącznie z Korsyką. d 2013 r. e Siedzibą rządu jest Haga (ludność w 2015 r. — 520 tys.). f 2014 r. g Łącznie z Svalbard i Jan Mayen. h 2016 r. i Łącznie z Kosowem. k Wielki Londyn.

a 2011. b 2015. c Including Corsica. d 2013. e The seat of government is the Hague (population in 2015 — 520 thous.). f 2014. g Including Svalbard and Jan Mayen. h 2016. i Including Kosovo. k Greater London.

Źródło — Source: [1], [2], [12].

TABLE 9 (600). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES

KRAJE ^a COUNTRIES ^a TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Polożenie Location	Powierz- chnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city
			lata years	w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²	
Australia Australia						
Australijskie Terytorium Antarktyczne Australian Antarctic Territory	Antarktyda Antarctica	5897	2016	0,1	0,0	x
Norfolk Norfolk Island	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,04	2016	1,8	51	Kingston Kingston
Wyspa Bożego Narodzenia Christmas Island	Ocean Indyjski Indian Ocean	0,14	2016	1,8	14	Flying Fish Cove Flying Fish Cove
Wyspy Ashmore i Cartiera Ashmore and Cartier Islands		0,01	x	x	x	x
Wyspy Heard i McDonalda Heard and McDonald Islands		0,37	x	x	x	x
Wyspy Kokosowe Cocos (Keeling) Islands		0,01	2016	0,5	40	West Island West Island
Wyspy Morza Koralowego Coral Sea Islands	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,003	x	x	x	x
Dania Denmark						
Grenlandia Greenland	Ameryka Północna North America	2166	2017	55,9	0,0	Nuuk Nuuk (Godthåb)
Wyspy Owcze Faroe Islands	Europa Europe	1,4	2017	49,9	36	Thorshavn Thorshavn
Francja France						
Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne French Southern and Antarctic Lands	Ocean Indyjski i Antarktyda Indian Ocean and Antarctica	440	2016	0,1	0,0	x
Gujana Francuska French Guiana	Ameryka Południowa South America	83,5	2016	263	3	Kajenna Cayenne
Gwadelupa Guadeloupe	Ameryka Północna North America	1,6	2016	396	243	Basse-Terre Basse-Terre
Majotta Mayotte	Afryka Africa	0,4	2016	235	628	Mamoudzou Mamoudzou
Martynika Martinique	Ameryka Północna North America	1,1	2016	377	334	Fort-de-France Fort-de-France
Nowa Kaledonia New Caledonia	Australia i Oceania Australia and Oceania	18,6	2015	273	15	Numea Noumea
Polinezja Francuska French Polynesia		4,2	2015	273	65	Papeete Papeete
Reunion Reunion	Afryka Africa	2,5	2016	851	340	Saint Denis Saint Denis
Saint-Barthélemy ^b Saint Barthélemy ^b	Ameryka Północna North America	0,02	2014	9,4	449	Gustavia Gustavia
Saint-Martin ^b Saint Martin ^b		0,06	2014	35,1	662	Marigot Marigot
Saint-Pierre i Miquelon Saint Pierre and Miquelon		0,2	2016	5,6	23	Saint-Pierre Saint-Pierre
Wallis i Futuna Wallis and Futuna	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,3	2016	15,7	57	Mata Utu Mata Utu
Wyspa Clippertona Clipperton Island		0,01	x	x	x	x

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Terytorium utworzono w 2007 r.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Territory established in 2007.

TABL. 9 (600). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (cd.)**
 TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES (cont.)

KRAJE ^a COUNTRIES ^a TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Polożenie Location	Powierz- chnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city		
			lata years	w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²			
Holandia Netherlands								
Aruba Aruba	} Ameryka Południowa South America	0,2	2016	110	613	Oranjestad	Oranjestad	
Bonaire ^b Bonaire ^b		0,3	2016	19,4	67	Kralendijk	Kralendijk	
Curaçao ^b Curaçao ^b		0,4	2016	160	361	Willemstad	Willemstad	
Saba ^b Saba ^b		0,01	2016	1,9	150	The Bottom	The Bottom	
Sint Eustatius ^b Sint Eustatius ^b ...		} Ameryka Północna North America	0,02	2016	3,2	152	Oranjestad	Oranjestad
Sint Maarten ^b Sint Maarten ^b			0,03	2016	39,4	1159	Philipsburg	Philipsburg
Norwegia Norway								
Jan Mayen Jan Mayen	} Europa Europe	0,4	2016	0,02	0,0		x	
Svalbard Svalbard		61,0	2016	2,7	0,0	Longyearbyen	Longyear- byen	
Wyspa Bouveta Bouvet Island ...	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	0,05	x	x	x		x	
Wyspa Piotra I Peter I Island	Ocean Spokojny Pacific Ocean	0,2	x	x	x		x	
Ziemia Królowej Maud Queen Maud Land	Antarktyda Antarctica	2300	2016	0,04	0,0		x	
Nowa Zelandia New Zealand								
Dependencja Rossa Ross De- pendency	Antarktyda Antarctica	450	x	x	x		x	
Niue Niue	} Australia i Oceania Australia and Oceania	0,3	2011	1,6	6	Alofi	Alofi	
Tokelau Tokelau		0,01	2016	1,5	123		x	
Wyspy Cooka Cook Islands		0,2	2016	11,7	49	Avarua	Avarua	
Stany Zjednoczone United States								
Baker Baker Island	} Australia i Oceania Australia and Oceania	0,002	x	x	x		x	
Guam Guam		0,6	2016	163	301	Hagåtña	Hagåtña	
Howland Howland Island		0,005	x	x	x		x	
Jarvis Jarvis Island		0,005	x	x	x		x	
Johnston Johnston Atoll		} 0,003	x	x	x		x	
Kingman Kingman Reef			x	x	x		x	
Mariany Północne Northern Ma- riana Islands		0,5	2015	55,1	117	Capitol Hill ^c	Capitol Hill ^c	
Midway Midway Islands		0,006	2016	0,04	6		x	
Navassa Navassa Island		Ameryka Północna North America	0,005	x	x	x		x
Palmyra Palmyra Atoll		Australia i Oceania Australia and Oceania	0,001	2015	0,01	1		x
Portoryko Puerto Rico	Ameryka Północna North America	8,9	2016	3411	377	San Juan	San Juan	

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Terytorium utworzone w 2010 r. w wyniku rozpadu Antyli Holenderskich. c Na wyspie Saipan.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Territory established in 2010 from divided Netherlands Antilles. c Situated on Saipan Island.

TABLE 9 (600). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (dok.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES (cont.)

KRAJE ^a COUNTRIES ^a TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Polożenie Location	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city	
			lata years	w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²		
Stany Zjednoczone (dok.) United States (cont.)							
Samoa Amerykańskie American Samoa	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,2	2015	55,5	280	Fagatogo ^b	Fagatogo ^b
Wake Wake Island		0,01	2015	0,1	10		x
Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych Virgin Islands	Ameryka Północna North America	0,4	2015	104	299	Charlotte Amalie	Charlotte Amalie
Wielka Brytania United Kingdom							
Akrotiri Akrotiri	Azja (Cypr) Asia (Cyprus)	0,1	x	14,8	93	Episkopi	Cantonment
Dhekelia Dhekelia		0,1	x			Episkopi	Cantonment
Anguilla Anguilla	Ameryka Północna North America	0,1	2015	16,4	171	The Valley	The Valley
Bermudy Bermuda		0,05	2016	61,7	1162	Hamilton	Hamilton
Brytyjskie Terytorium Antarktyczne ^c British Antarctic Territory ^c	Antarktyda Antarctica	1709	2016	0,1	0,0		x
Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego ^d British Indian Ocean Territory ^d	Ocean Indyjski Indian Ocean	0,06	2016	3,0	50		x
Brytyjskie Wyspy Dziewicze British Virgin Islands	Ameryka Północna North America	0,2	2015	30,1	199	Road Town	Road Town
Falklandy Falkland Islands	Ameryka Południowa South America	12,2	2012	2,8	0,2	Stanley	Stanley
Georgia Południowa i Sandwich Południowy South Georgia and South Sandwich Islands	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	3,9	x	x	x	King Edward Point	King Edward Point
Gibraltar Gibraltar	Europa Europe	0,01	2015	32,2	4956	Gibraltar	Gibraltar
Guernsey Guernsey		0,08	2016	65,0	828	Saint Peter Port	Saint Peter Port
Jersey Jersey		0,2	2016	102	863	Saint Helier	Saint Helier
Kajmany Cayman Islands	Ameryka Północna North America	0,3	2015	60,4	229	George Town	George Town
Montserrat Montserrat		0,1	2016	5,2	52	Plymouth ^e	Plymouth ^e
Pitcairn ^f Pitcairn Islands ^f	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,005	2016	0,1	11	Adamstown	Adamstown
Turks i Caicos Turks and Caicos Islands	Ameryka Północna North America	0,5	2015	36,7	74	Cockburn Town	Cockburn Town
Wyspa Man Isle of Man	Europa Europe	0,6	2016	83,3	146	Douglas	Douglas
Wyspa Świętej Heleny, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha ^g Saint Helena, Ascension and Tristan da Cunha ^g	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	0,4	2016	5,6	18	Jamestown	Jamestown

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Ośiem wiosek (w tym Fagatogo i Utulei) jest wspólnie nazywanych Pago Pago. c Obejmuje Orkady Południowe, Szetlandy Południowe oraz część Antarktydy. d Obejmuje wyspy Czagos. e Siedzibą rządu jest Brades. f, g Łącznie z wyspami: f — Henderson, Ducie i Oeno, g — Inaccessible, Nightingale i Gough.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Eight villages (including Fagatogo and Utulei) are collectively known as Pago Pago. c The territory includes the South Orkney Islands, the South Shetland Islands and the part of Antarctica. d Including Chagos Archipelago. e The seat of government is Brades. f, g Including islands: f — Henderson, Ducie and Oeno, g — Inaccessible, Nightingale and Gough.

Źródło — Source: [1], [2], [12].

TABL. 10 (601). **WIELKIE MIASTA ŚWIATA**
 LARGE CITIES OF THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata Years	Ludność w tys. Population in thous.		SPECIFICATION
		zespołu miejskiego urban agglomeration	miasta city proper	
AFRYKA				AFRICA
Algeria — Algier	2014	2559	75,5 ^a	Algeria — Algiers
Angola — Luanda	2014	5288	.	Angola — Luanda
Burkina Faso — Wagadugu	2014	2565	.	Burkina Faso — Ouagadougou
Demokratyczna Republika Konga				Democratic Republic of the Congo
Kinszasa	2015	.	11575	Kinszasa
Lubumbashi	2014	.	2015	Lubumbashi
Mbuji-Mayi	2014	.	2007	Mbuji-Mayi
Egipt				Egypt
Aleksandria	2014	4694	.	Alexandria
Giza	2014	.	2891	Giza (Al-Jizah)
Kair	2014	18419	.	Cairo
Etiopia — Addis Abeba	2015	.	3273	Etiopia — Addis Ababa
Ghana				Ghana
Akra	2010	.	2070	Accra
Kumasi	2010	.	2035	Kumasi
Kamerun — Duala	2010	.	2130	Cameroon — Douala
Kenia — Nairobi	2010	.	3250	Kenya — Nairobi
Liberia — Monrovia	2014	2164	.	Liberia — Monrovia
Madagaskar — Antananarywa	2014	.	2146	Madagascar — Antananarivo
Maroko				Morocco
Casablanca	2014	3360	.	Casablanca
Rabat	2014	2120	578	Rabat
Mozambik — Maputo	2016	2119 ^b	1257	Mozambique — Maputo
Nigeria				Nigeria
Abudża	2016	3564	.	Abuja
Ibadan	2015	3060	.	Ibadan
Kano	2015	4030	.	Kano
Lagos	2015	13340	.	Lagos
Port Harcourt	2014	2227	.	Port Harcourt
Południowa Afryka				South Africa
Durban	2011	.	2786	Durban
Johannesburg	2011	.	7861	Johannesburg
Kapsztad	2011	.	3431	Cape Town
Senegal — Dakar	2013	.	2647	Senegal — Dakar
Somalia — Mogadyszu	2014	2014	.	Somalia — Mogadishu
Sudan — Chartum	2014	5000	1411 ^a	Sudan — Khartoum
Tanzania — Dar es Salaam	2016	.	5465	Tanzania — Dar es Salaam
Tunezja — Tunis	2014	2360	639	Tunisia — Tunis
Wybrzeże Kości Stoniowej — Abidżan	2014	.	4395	Côte d'Ivoire (Ivory Coast) — Abidjan
Zimbabwe — Harare	2016	2370	1485 ^c	Zimbabwe — Harare
AMERYKA POŁUDNIOWA				SOUTH AMERICA
Argentyna — Buenos Aires	2016	14696	3059	Argentina — Buenos Aires
Brazylia				Brazil
Belo Horizonte	2016	5857	2513	Belo Horizonte
Brasília	2016	4285	2977	Brasília
Campinas	2016	3118	1173	Campinas
Fortaleza	2016	3886	2610	Fortaleza
Kurytyba	2016	3484	1894	Curitiba
Manaus	2016	.	2094	Manaus
Porto Alegre	2016	4196	1481	Porto Alegre
Recife	2016	3940	1626	Recife
Rio de Janeiro	2016	12216	6499	Rio de Janeiro
Salvador	2016	3985	2938	Salvador
São Paulo	2016	21243	12038	São Paulo
Chile — Santiago	2016	7399	.	Chile — Santiago
Ekwador — Guayaquil	2010	.	2279	Ecuador — Guayaquil
Kolumbia				Colombia
Barranquilla	2016	2006	1219	Barranquilla
Bogota	2016	9417	7963	Bogotá
Cali	2016	2944	2358	Cali
Medellín	2016	3822	2458	Medellín
Paragwaj — Asunción	2014	.	2307	Paraguay — Asunción
Peru — Lima	2015	10849	8852	Peru — Lima
Venezuela — Caracas	2011	3242	1943	Venezuela — Caracas

TABLE 10 (601). **WIELKIE MIASTA ŚWIATA (cd.)**
LARGE CITIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata Years	Ludność w tys. Population in thous.		SPECIFICATION
		zespołu miejskiego urban agglomeration	miasta city proper	
AMERYKA PÓŁNOCNA I ŚRODKOWA				NORTH AND CENTRAL AMERICA
Dominikana — Santo Domingo	2010	.	2689	Dominican Republic — Santo Domingo
Haiti — Port-au-Prince	2015	2619	978	Haiti — Port-au-Prince
Kanada				Canada
Montreal	2016	4099	1705	Montreal
Toronto	2016	5928	2732	Toronto
Vancouver	2016	2463	631	Vancouver
Kuba — Hawana	2015	.	2125	Cuba — Havana
Meksyk				Mexico
Guadalajara	2015	4797	1501 ^a	Guadalajara
Meksyk	2015	20893	8875 ^a	Mexico City
Monterrey	2015	4476	1174 ^a	Monterrey
Puebla	2015	2942	1620 ^a	Puebla
Toluca	2015	2117	901 ^a	Toluca
Portoryko — San Juan	2016	2158	347	Puerto Rico — San Juan
Stany Zjednoczone				United States
Atlanta-Sandy Springs-Marietta	2016	5790	.	Atlanta-Sandy Springs-Marietta
w tym Atlanta	2016	.	473	of which Atlanta
Baltimore-Towson	2016	2799	.	Baltimore-Towson
w tym Baltimore	2016	.	615	of which Baltimore
Boston-Cambridge-Quincy	2016	4794	.	Boston-Cambridge-Quincy
w tym Boston	2016	.	673	of which Boston
Charlotte-Gastonia-Rock Hill	2016	2474	.	Charlotte-Gastonia-Rock Hill
w tym Charlotte	2016	.	842	of which Charlotte
Chicago-Naperville-Joliet	2016	9513	.	Chicago-Naperville-Joliet
w tym Chicago	2016	.	2705	of which Chicago
Cincinnati-Middletown	2016	2165	.	Cincinnati-Middletown
w tym Cincinnati	2016	.	299	of which Cincinnati
Cleveland-Elyria-Mentor	2016	2055	.	Cleveland-Elyria-Mentor
w tym Cleveland	2016	.	386	of which Cleveland
Dallas-Fort Worth-Arlington	2016	7233	.	Dallas-Fort Worth-Arlington
w tym Dallas	2016	.	1318	of which Dallas
Denver-Aurora	2016	2853	.	Denver-Aurora
w tym Denver	2016	.	693	of which Denver
Detroit-Warren-Livonia	2016	4298	.	Detroit-Warren-Livonia
w tym Detroit	2016	.	673	of which Detroit
Filadelfia-Camden-Wilmington	2016	6071	.	Philadelphia-Camden-Wilmington
w tym Filadelfia	2016	.	1568	of which Philadelphia
Houston-Sugar Land-Baytown	2016	6772	.	Houston-Sugar Land-Baytown
w tym Houston	2016	.	2303	of which Houston
Kansas City	2016	2105	481	Kansas City
Las Vegas-Paradise	2016	2156	.	Las Vegas-Paradise
w tym Las Vegas	2016	.	633	of which Las Vegas
Los Angeles-Long Beach-Santa Ana	2016	13310	.	Los Angeles-Long Beach-Santa Ana
w tym Los Angeles	2016	.	3976	of which Los Angeles
Miami-Fort Lauderdale-Miami Beach	2016	6066	.	Miami-Fort Lauderdale-Miami Beach
w tym Miami	2016	.	454	of which Miami
Minneapolis-St. Paul-Bloomington	2016	3551	.	Minneapolis-St. Paul-Bloomington
w tym Minneapolis	2016	.	414	of which Minneapolis
Nowy Jork-Northern New Jersey-Long Island	2016	20154	.	New York-Northern New Jersey-Long Island
w tym Nowy Jork	2016	.	8538	of which New York
Orlando-Kissimmee	2016	2441	.	Orlando-Kissimmee
w tym Orlando	2015	.	271	of which Orlando
Phoenix-Mesa-Scottsdale	2016	4662	.	Phoenix-Mesa-Scottsdale
w tym Phoenix	2016	.	1615	of which Phoenix

TABL. 10 (601). WIELKIE MIASTA ŚWIATA (cd.)

LARGE CITIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata Years	Ludność w tys. Population in thous.		SPECIFICATION
		zespołu miejskiego urban agglomeration	miasta city proper	
AMERYKA PÓŁNOCNA I ŚRODKOWA (dok.)				NORTH AND CENTRAL AMERICA (cont.)
Stany Zjednoczone (dok.)				United States (cont.)
Pittsburgh	2016	2342	304	Pittsburgh
Portland-Vancouver-Beaverton	2016	2425	.	Portland-Vancouver-Beaverton
w tym Portland	2016	.	640	of which Portland
Riverside-San Bernardino-Ontario	2016	4528	.	Riverside-San Bernardino-Ontario
w tym Riverside	2016	.	324	of which Riverside
Sacramento-Arden-Arcade-Roseville	2016	2296	.	Sacramento-Arden-Arcade-Roseville
w tym Sacramento	2016	.	495	of which Sacramento
Saint Louis	2016	2807	311	Saint Louis
San Antonio	2016	2430	1493	San Antonio
San Diego-Carlsbad-San Marcos	2016	3318	.	San Diego-Carlsbad-San Marcos
w tym San Diego	2016	.	1407	of which San Diego
San Francisco-Oakland-Fremont	2016	4679	.	San Francisco-Oakland-Fremont
w tym: Oakland	2016	.	420	of which: Oakland
San Francisco	2016	.	871	San Francisco
Seattle-Tacoma-Bellevue	2016	3799	.	Seattle-Tacoma-Bellevue
Tampa-St. Petersburg-Clearwater	2016	3032	.	Tampa-St. Petersburg-Clearwater
Waszyngton-Arlington-Alexandria	2016	6132	.	Washington-Arlington-Alexandria
w tym Waszyngton	2016	.	681	of which Washington D.C.
AUSTRALIA I OCEANIA				AUSTRALIA AND OCEANIA
Australia				Australia
Brisbane	2016	2271	1131	Brisbane
Melbourne	2016	4485	136	Melbourne
Sydney	2016	4824	208	Sydney
AZJA				ASIA
Afganistan — Kabul	2016	.	3817	Afghanistan — Kabul
Arabia Saudyjska				Saudi Arabia
Dżidda	2010	.	3431	Jeddah
Rijad	2010	.	5188	Riyadh (Al-Riyād)
Azerbejdżan — Baku	2016	2226	1229 ^a	Azerbaijan — Baku (Baky)
Bangladesz				Bangladesh
Czittagong	2011	.	3669	Chittagong
Dhaka	2011	14543	11086	Dhaka (Dacca)
Chiny				China
Changchun	2016	7534 ^b	3411 ^c	Changchun
Changsha	2016	6960 ^b	.	Changsha
Changzhou	2010	.	2257	Changzhou
Chengdu	2016	13989 ^b	6317 ^c	Chengdu
Chongqing	2016	33921 ^b	6264 ^c	Chongqing
Dalian	2016	5956 ^b	3903 ^c	Dalian
Dongguan	2010	.	7271	Dongguan
Foshan	2010	.	6772	Foshan
Fuzhou	2016	6871 ^b	2824 ^c	Fuzhou
Guiyang	2016	4014 ^b	2520 ^c	Guiyang
Hangzhou	2016	7360 ^b	5162 ^c	Hangzhou
Harbin	2016	9621 ^b	4596 ^c	Harbin
Hefei	2016	7298 ^b	3099 ^c	Hefei
Hohhot	2016	2410 ^b	1497 ^c	Hohhot (Huhehot)
Jinan	2016	6328 ^b	3528 ^c	Jinan
Kanton	2016	8705 ^b	9702 ^c	Guangzhou (Canton)
Kunming	2016	5598 ^b	3279 ^c	Kunming
Lanzhou	2016	3242 ^b	2439 ^c	Lanzhou
Nanchang	2016	5228 ^b	2224 ^c	Nanchang
Nankin	2016	6628 ^b	5828 ^c	Nanjing (Nanking)

a 2015 r. b Łącznie z powiatami pod jurysdykcją władz miejskich. c 2010 r.

a 2015. b Including counties under the jurisdiction of city governments. c 2010.

TABL. 10 (601). WIELKIE MIASTA ŚWIATA (cd.)

LARGE CITIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata Years	Ludność w tys. Population in thous.		SPECIFICATION
		zespołu miejskiego urban agglomeration	miasta city proper	
AZJA (cd.)				ASIA (cont.)
Chiny (dok.)				China (cont.)
Nanning	2016	7518 ^a	2661 ^b	Nanning
Ningbo	2016	5910 ^a	2583 ^b	Ningbo
Pekin	2016	13629 ^a	.	Peking (Beijing)
Qingdao	2016	7914 ^a	3520 ^b	Qingdao
Shantou	2010	.	3644	Shantou
Shenyang	2016	7344 ^a	5718 ^b	Shenyang (Mukden)
Shenzhen	2016	3845 ^a	.	Shenzhen
Shijiazhuang	2016	10380 ^a	2770 ^b	Shijiazhuang
Szanghaj	2016	14500 ^a	.	Shanghai
Suzhou	2010	.	4084	Suzhou
Taijuan	2016	3703 ^a	3154 ^b	Taiyuan
Tangshan	2010	.	2128	Tangshan
Tiencin	2016	10444 ^a	9290 ^b	Tianjin (Tientsin)
Urumczy	2016	2679 ^a	.	Ürümqi
Wenzhou	2010	.	2687	Wenzhou
Wuhan	2016	8339 ^a	6842 ^b	Wuhan
Wuxi	2010	.	2758	Wuxi
Xiamen	2016	2206 ^a	.	Xiamen (Amoy)
Xi'an	2016	8249 ^a	5206 ^b	Xi'an (Sian)
Xining	2016	2033 ^a	1153 ^b	Xining
Xuzhou	2010	.	2215	Xuzhou
Zhengzhou	2016	8271 ^a	3677 ^b	Zhengzhou
Zhongshan	2010	.	2741	Zhongshan
Zibo	2010	.	2262	Zibo
Chiny — Specjalny Region Admini- stracyjny Hongkong	2016	.	7337	China — Hong Kong Special Adminis- trative Region
Chiny — Tajwan				China — Taiwan
Kaohsiung	2015	.	2779	Kaohsiung City
Nowe Tajpej	2015	.	3967	New Taipei City
Taizhong	2015	.	2720	Taichung
Tajpei	2016	6947 ^c	2696	Taipei (T'ai-pei)
Filipiny				Philippines
Manila	2015	12877	1780	Manila
Quezon City	2015	.	2936	Quezon City
Indie				India
Ahmadabad	2011	6358	5634	Ahmadabad
Bangalur	2011	8520	8426	Bangalore
Bombaj (Mumbaj)	2011	18395	12478	Mumbai (Bombay)
Delhi	2011	16350	11008	Delhi
Dżajpur	2011	.	3046	Jaipur
Hajdarabad	2011	7677	6810	Hyderabad
Kalkuta	2011	14058	4497	Kolkata (Calcutta)
Kanpur	2011	.	2768	Kanpur
Lakhnau	2011	.	2817	Lucknow
Madras (Ćennaj)	2011	8654	4647	Chennai (Madras)
Nagpur	2011	.	2406	Nagpur
Puna	2011	5058	3124	Pune
Surat	2011	4591	4502	Surat
Indonezja				Indonesia
Bandung	2010	.	2395	Bandung
Bekasi	2010	.	2335	Bekasi
Dżakarta	2016	31690 ^c	10278	Jakarta
Medan	2010	.	2098	Medan
Surabaja	2010	.	2766	Surabaya

a Łącznie z powiatami pod jurysdykcją władz miejskich. b 2010 r. c 2015 r.

a Including counties under the jurisdiction of city governments. b 2010. c 2015.

TABL. 10 (601). WIELKIE MIASTA ŚWIATA (dok.)

LARGE CITIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata Years	Ludność w tys. Population in thous.		SPECIFICATION
		zespołu miejskiego urban agglomeration	miasta city proper	
AZJA (dok.)				ASIA (cont.)
Irak — Bagdad	2011	.	6150	Iraq — Baghdad
Iran				Iran
Meszhed	2011	.	2749	Mashhad (Meshed)
Teheran	2011	.	8154	Tehrān
Japonia				Japan
Jokohama	2015	.	3722	Yokohama
Nagoja	2015	.	2260	Nagoya
Osaka	2015	.	2671	Osaka
Tokio	2016	13624	9273 ^a	Tokyo
Jemen — Sana	2014	.	2833	Yemen — San'a'
Jordania — Amman	2016	4120	1812 ^a	Jordan — Amman
Korea Południowa				South Korea
Inch'ŏn	2015	.	2958	Inch'ŏn (Incheon)
Pusan	2015	.	3558	Pusan (Busan)
Seul	2016	25514	9904 ^a	Seoul (Sŏul)
Taegu	2015	.	2519	Taegu
Korea Północna — Pjongjang	2008	.	2581	North Korea — P'yŏngyang
Kuwejt — Kuwejt	2014	2680	59,6	Kuwait — Kuwait (Al-Kuwayt)
Liban — Bejrut	2014	2179	418 ^b	Lebanon — Beirut (Bayrūt)
Mjanma (Birna) — Rangun	2014	.	4729	Myanmar (Burma) — Yangon (Ran- goon)
Pakistan				Pakistan
Fajsalabad	2010	.	2880	Faisalabad (Lyallpur)
Karaczi	2010	.	13210	Karachi
Lahaur	2010	.	7130	Lahore
Singapur — Singapur	2015	.	5535	Singapore — Singapore
Syria				Syria
Aleppo	2014	3519	.	Aleppo (Halab)
Damaszek	2014	2574	1754 ^c	Damascus (Dimashq)
Tajlandia — Bangkok	2015	8700	5674 ^d	Thailand — Bangkok (Krung Thep)
Turcja				Turkey
Ankara	2016	5347	4588 ^e	Ankara
Izmir	2015	.	2848	Izmir
Stambuł ^f	2015	.	14026	Istanbul ^f
Uzbekistan — Taszkent	2016	.	2393	Uzbekistan — Tashkent (Toshkent)
Wietnam				Vietnam
Hanoi	2015	7216	2645 ^g	Hanoi
Ho-Chi-Minh	2014	.	7982	Ho Chi Minh City
Zjednoczone Emiraty Arabskie — Dubaj	2015	.	2401	United Arab Emirates — Dubai
EUROPA				EUROPE
Austria — Wiedeń	2016	2049 ^d	1840	Austria — Vienna
Francja — Paryż	2014	12405 ^b	2220	France — Paris
Grecja — Ateny	2014	3060	656 ^c	Greece — Athens
Hiszpania — Madryt	2016	6310	3166	Spain — Madrid
Niemcy — Berlin	2015	4328 ^e	3520	Germany — Berlin
Polska^h — Warszawa	2016	3101	1749	Poland^h — Warsaw
Portugalia — Lizbona	2011	2043	548	Portugal — Lisbon
Rosja				Russia
Moskwa	2016	.	12330	Moscow
Sankt Petersburg	2016	.	5226	Sankt Petersburg
Szwecja — Sztokholm	2016	2269	936	Sweden — Stockholm
Ukraina — Kijów	2017	.	2929	Ukraine — Kyiv (Kiev)
Węgry — Budapeszt	2016	2565 ^e	1759	Hungary — Budapest
Wielka Brytania — Londyn	2016	8788 ^h	.	United Kingdom — London
Włochy — Rzym	2016	.	2873	Italy — Rome (Roma)

a 2015 r. b 2013 r. c 2011 r. d 2012 r. e 2014 r. f W Europie. g 2009 r. h Wielki Londyn.

a 2015. b 2013. c 2011. d 2012. e 2014. f In Europe. g 2009. h Greater London.

Źródło — Source: [1], [2], [13].

TABLE 11 (602). **LUDNOŚĆ WEDŁUG WIEKU**
POPULATION BY AGE

KRAJE	Data spisu lub szacunku Date of census or estimate	W wieku lat At the age of								COUNTRIES
		19 i mniej 19 and less	20—39	40—64	65 i więcej 65 and more	19 i mniej 19 and less	20—39	40—64	65 i więcej 65 and more	
		w tys. in thous.				w % ogółu ludności in % of total population				
ŚWIAT	1 VII 2017	2554^a	2300^a	2040^a	657^a	33,8	30,5	27,0	8,7	WORLD
w tym:										of which:
Argentyna	1 VII 2016	14416	13267	11160	4747	33,1	30,4	25,6	10,9	Argentina
Australia	1 VII 2016	6024	6857	7565	3683	25,0	28,4	31,4	15,3	Australia
Austria	1 I 2017	1718	2323	3107	1626	19,6	26,5	35,4	18,5	Austria
Belgia	1 I 2017	2561	2894	3802	2095	22,6	25,5	33,5	18,5	Belgium
Białoruś	1 I 2016	2006	2796	3324	1372	21,1	29,4	35,0	14,4	Belarus
Brazylia	1 VII 2016	63936	68023	57286	16836	31,0	33,0	27,8	8,2	Brazil
Bulgaria	1 I 2017	1311	1811	2508	1472	18,5	25,5	35,3	20,7	Bulgaria
Chiny	31 XII 2011	316445	443375	464498	122989	23,5	32,9	34,5	9,1	China
Chorwacja	1 I 2017	828	1062	1450	814	19,9	25,6	34,9	19,6	Croatia
Cypr	1 I 2017	190	270	262	133	22,2	31,5	30,7	15,6	Cyprus
Czechy	1 I 2017	2106	2818	3666	1989	19,9	26,6	34,6	18,8	Czech Republic
Dania	1 I 2017	1311	1439	1903	1095	22,8	25,0	33,1	19,1	Denmark
Estonia	1 I 2017	273	352	436	254	20,8	26,8	33,1	19,3	Estonia
Finlandia	1 I 2017	1193	1386	1774	1150	21,7	25,2	32,2	20,9	Finland
Francja	1 I 2017	16414	15988	21730	12857	24,5	23,9	32,4	19,2	France
Grecja	1 I 2017	2093	2607	3749	2320	19,4	24,2	34,8	21,0	Greece
Hiszpania	1 I 2017	9228	11459	17018	8823	19,8	24,6	36,6	19,5	Spain
Holandia	1 I 2017	3817	4207	5898	3160	22,3	24,6	34,5	18,5	Netherlands
Indie	9 II 2011	492971	386574	260635	66185	40,9	32,0	21,6	5,5	India
Irlandia	1 I 2017	1316	1315	1508	647	27,5	27,5	31,5	13,5	Ireland
Japonia	1 VII 2016	21910	28054	42595	34434	17,3	22,1	33,5	27,1	Japan
Kanada	1 VII 2016	7898	9972	12425	5991	21,8	27,5	34,2	16,5	Canada
Korea Południowa	1 VII 2016	9987	14504	19992	6763	19,5	28,3	39,0	13,2	South Korea
Litwa	1 I 2017	575	723	999	550	20,2	25,4	35,1	19,3	Lithuania
Luksemburg	1 I 2017	129	172	206	84	21,9	29,1	34,8	14,2	Luxembourg
Łotwa	1 I 2017	389	503	669	388	20,0	25,8	34,3	19,9	Latvia
Malta	1 I 2017	88	138	147	87	19,2	30,0	32,0	18,8	Malta
Meksyk	1 VII 2016	44503	38563	30672	8536	36,4	31,5	25,1	7,0	Mexico
Niemcy	1 I 2017	15221	20220	29571	17510	18,4	24,5	35,8	21,2	Germany
Norwegia	1 I 2017	1263	1411	1710	875	24,0	26,8	32,5	16,6	Norway
Nowa Zelandia	1 VII 2016	1240	1265	1490	698	26,4	27,0	31,7	14,9	New Zealand
Polska*	1 I 2017	7638	11180	12872	6284	20,1	29,4	33,9	16,5	Poland*
Południowa Afryka	1 VII 2016	21681	19363	11956	2909	38,8	34,6	21,4	5,2	South Africa
Portugalia	1 I 2017	2001	2437	3696	2177	19,4	23,6	35,8	21,1	Portugal
Rosja	1 I 2014	30339	44768	49704	18856	21,1	31,2	34,6	13,1	Russia
Rumunia	1 I 2017	4132	5131	6886	3496	21,0	26,1	35,1	17,8	Romania
Słowacja	1 I 2017	1118	1616	1887	815	20,6	29,7	34,7	15,0	Slovakia
Słowenia	1 I 2017	402	524	750	390	19,5	25,3	36,3	18,9	Slovenia
Stany Zjednoczone	1 VII 2016	82105	87832	103946	49244	25,4	27,2	32,2	15,2	United States
Szwajcaria	1 I 2017	1691	2251	2954	1523	20,1	26,7	35,1	18,1	Switzerland
Szwecja	1 I 2017	2291	2610	3117	1977	22,9	26,1	31,2	19,8	Sweden
Turcja	1 I 2017	25549	25417	22198	6652	32,0	31,8	27,8	8,3	Turkey
Ukraina	1 I 2016	8468	12681	14672	6769	19,9	29,8	34,4	15,9	Ukraine
Węgry	1 I 2017	1916	2583	3471	1828	19,6	26,4	35,4	18,7	Hungary
Wielka Brytania	1 I 2017	15469	17405	21040	11894	23,5	26,4	32,0	18,1	United Kingdom
Włochy	1 I 2017	11071	13650	22340	13529	18,3	22,5	36,9	22,3	Italy

a W milionach.

a In millions.

Źródło — Source: [11], [12], [14].

TABL. 12 (603). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS OF POPULATION

KRAJE COUNTRIES	2010	2015	2017	2010	2015	2017	2010	2015	2016	2010	2015	2017
	urodzenia żywe live births			zgony deaths						przyrost naturalny natural increase		
				ogółem total			w tym niemowląt ^a of which infant deaths ^a					
	na 1000 ludności						per 1000 population					
ŚWIAT WORLD	19,9	19,1	18,9^b	7,9	7,7	7,6^b	37,2	31,2	30,3	12,0	11,4	11,2^b
w tym: of which:												
Argentyna Argentina	18,2	17,4	17,2 ^b	7,6	7,6	7,6 ^b	13,0	10,2	9,7	10,5	9,8	9,6 ^b
Australia Australia	13,7	12,8	12,5 ^b	6,5	6,6	6,5 ^b	4,0	3,2	3,1	7,2	6,2	6,0 ^b
Austria Austria	9,4	9,8	10,0	9,2	9,6	9,5	3,9	3,1	3,1	0,2	0,2	0,5
Belgia Belgium	11,9	10,8	10,5	9,7	9,8	9,6	3,6	3,3	3,2	2,3	1,0	0,9
Białoruś Belarus	11,4	12,5	10,8	14,5	12,6	12,6	4,0	3,0	3,2	-3,1	-0,1	-1,8
Brazylia Brazil	15,5	14,4	14,2 ^b	5,9	6,1	6,2 ^b	16,7	14,0	14,6	9,6	8,3	8,0 ^b
Bułgaria Bulgaria	10,2	9,2	9,0	14,9	15,3	15,5	9,4	6,6	6,5	-4,7	-6,2	-6,5
Chiny China	11,9	12,1	12,0 ^b	7,1	7,1	7,3 ^b	13,6	9,2	8,6	4,8	5,0	4,7 ^b
Chorwacja Croatia	10,1	8,9	8,9	12,1	12,9	12,9	4,4	4,1	4,3	-2,0	-4,0	-4,1
Cypr Cyprus	11,8	10,8	10,7	6,2	6,9	7,0	3,2	2,7	2,6	5,7	3,9	3,8
Czechy Czech Republic	11,2	10,5	10,8	10,2	10,5	10,5	2,7	2,5	2,8	1,0	0,0	0,3
Dania Denmark	11,4	10,2	10,6	9,8	9,2	9,2	3,4	3,7	3,1	1,6	1,0	1,4
Estonia Estonia	11,9	10,6	10,5	11,9	11,6	11,8	3,3	2,5	2,3	0,0	-1,0	-1,3
Finlandia Finland	11,4	10,1	9,1	9,5	9,6	9,8	2,3	1,7	1,9	1,9	0,5	-0,6
Francja France	12,9	12,0	11,4	8,5	8,9	9,0	3,6	3,7	3,7	4,4	3,1	2,5
Grecja Greece	10,3	8,5	8,2	9,8	11,2	11,6	3,8	4,0	4,2	0,5	-2,7	-3,3
Hiszpania Spain	10,4	9,0	8,4	8,2	9,1	9,0	3,2	2,7	2,7	2,3	0,0	-0,7
Holandia Netherlands	11,1	10,1	9,9	8,2	8,7	8,8	3,8	3,3	3,5	2,9	1,4	1,1
Indie India	21,4	19,3	19,0 ^b	7,5	7,3	7,3 ^b	45,3	35,3	33,6	13,9	12,0	11,7 ^b
Irlandia Ireland	16,5	13,9	12,9	6,1	6,4	6,3	3,6	3,4	3,0	10,4	7,5	6,6
Japonia Japan	8,5	8,0	7,8 ^b	9,5	10,3	10,5 ^b	2,4	2,1	1,9	-1,0	-2,3	-2,7 ^b
Kanada Canada	11,1	10,8	10,8 ^b	7,1	7,5	7,5 ^b	4,9	4,7	4,6	4,0	3,3	3,3 ^b

a Na 1000 urodzeń żywych. b 2016 r.

a Per 1000 live births. b 2016.

TABLE 12 (603). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)**
 VITAL STATISTICS OF POPULATION (cont.)

KRAJE COUNTRIES	2010	2015	2017	2010	2015	2017	2010	2015	2016	2010	2015	2017
	urodzenia żywe live births			zgony deaths						przyrost naturalny natural increase		
				ogółem total			w tym niemowląt ^a of which infant deaths ^a					
	na 1000 ludności						per 1000 population					
Korea Południowa South Korea	9,4	8,6	7,9 ^b	5,1	5,4	5,5 ^b	3,5	3,0	2,9	4,3	3,2	2,4 ^b
Litwa Lithuania	9,9	10,8	10,1	13,6	14,4	14,2	5,0	4,2	4,5	-3,7	-3,5	-4,0
Luksemburg Luxembourg	11,6	10,7	10,4	7,4	7,0	7,1	3,4	2,8	3,8	4,2	3,7	3,2
Łotwa Latvia	9,4	11,1	10,7	14,3	14,4	14,8	5,6	4,1	3,7	-4,9	-3,3	-4,1
Malta Malta	9,4	9,7	9,2	7,3	7,7	7,6	5,6	5,8	7,4	2,1	2,0	1,6
Meksyk Mexico	20,0	18,5	18,2 ^b	4,7	4,8	4,9 ^b	14,9	12,7	12,2	15,3	13,7	13,3 ^b
Niemcy Germany	8,3	9,0	9,5	10,5	11,3	11,3	3,4	3,3	3,4	-2,2	-2,3	-1,8
Norwegia Norway	12,6	11,3	10,7	8,5	7,8	7,7	2,8	2,3	2,2	4,1	3,5	3,0
Nowa Zelandia New Zealand	14,7	13,3	12,7 ^b	6,5	6,9	6,6 ^b	5,1	4,6	4,5	8,2	6,4	6,0 ^b
Polska* Poland*	10,9	9,7	10,6	9,9	10,4	10,6	5,0	4,0	4,0	0,9	-0,7	0,0
Południowa Afryka South Africa	22,5	21,3	21,0 ^b	13,0	10,1	9,8 ^b	38,4	31,8	30,0	9,5	11,2	11,2 ^b
Portugalia Portugal	9,6	8,3	8,4	10,0	10,5	10,6	2,5	2,9	3,2	-0,4	-2,2	-2,3
Rosja Russia	12,5	13,3	12,9 ^b	14,2	13,0	12,9 ^b	8,9	7,3	6,9	-1,7	0,3	0,0 ^b
Rumunia Romania	10,5	10,2	9,7	12,8	13,2	13,3	9,8	7,6	7,0	-2,3	-3,1	-3,6
Słowacja Slovakia	11,2	10,3	10,7	9,9	9,9	9,9	5,7	5,1	5,4	1,3	0,3	0,7
Słowenia Slovenia	10,9	10,0	9,8	9,1	9,6	9,9	2,5	1,6	2,0	1,8	0,4	-0,1
Stany Zjednoczone United States	13,0	12,4	12,4 ^b	8,0	8,4	8,4 ^b	6,2	5,8	5,7	5,0	4,0	4,0 ^b
Szwajcaria Switzerland	10,3	10,5	10,3	8,0	8,2	7,9	3,8	3,9	3,6	2,3	2,3	2,4
Szwecja Sweden	12,3	11,7	11,5	9,6	9,3	9,1	2,5	2,5	2,5	2,7	2,4	2,3
Turcja Turkey	16,9	16,9	16,1	5,0	5,2	5,3	12,0	10,7	10,0	11,8	11,8	10,8
Ukraina Ukraine	10,9	9,6	8,6	15,3	13,9	13,6	9,2	8,1	7,4	-4,4	-4,3	-5,0
Węgry Hungary	9,0	9,4	9,7	13,0	13,4	13,5	5,3	4,2	3,9	-4,0	-4,0	-3,8
Wielka Brytania United Kingdom	12,9	11,9	11,4	8,9	9,2	9,2	4,2	3,9	3,8	3,9	2,7	2,2
Włochy Italy	9,5	8,0	7,6	9,9	10,7	10,7	3,0	2,9	2,8	-0,4	-2,7	-3,2

a Na 1000 urodzeń żywych. b 2016 r.

a Per 1000 live births. b 2016.

Źródło — Source: [14], [24].

TABL. 13 (604). MIGRACJE ZAGRANICZNE^a
 INTERNATIONAL MIGRATION^a

KRAJE COUNTRIES	2010	2015	2016	2010	2015	2016	2010	2015	2016	2010	2016
	imigracja immigration			emigracja emigration			saldo migracji net migration				
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers										na 1000 ludności ^b per 1000 population ^b
Australia ^c Australia ^c	202212	223654	218488	29320	34300	.	172892	189354	.	.	.
Austria Austria	70978	166323	129509	51651	56689	64428	19327	109634	65081	+2,6	+7,5
Belgia Belgium	135281	146626	123702	66013	89794	92471	69268	56832	31231	+7,9	+2,4
Bułgaria Bulgaria	.	25223	21241	.	29470	30570	.	-4247	-9329	-2,4	-1,3
Chorwacja Croatia	8846	11706	13985	13017	29651	36436	-4171	-17945	-22451	-1,0	-5,4
Cypr Cyprus	20206	15183	17391	4293	17183	14892	15913	-2000	2499	+19,2	+2,9
Czechy Czech Republic	48317	29602	64083	61069	25684	38864	-12752	3918	25219	+1,4	+1,9
Dania Denmark	52236	78492	74383	41456	44625	52654	10780	33867	21729	+3,0	+5,7
Estonia Estonia	2810	15413	14822	5294	13003	13792	-2484	2410	1030	-2,8	+0,8
Finlandia Finland	25636	28746	34905	11905	16305	18082	13731	12441	16823	+2,6	+3,1
Francja France	307111	364221	378115	269531	295911	309805	37580	68310	68310	+0,6	+1,0
Grecja Greece	60462	64446	116867	62041	109351	106535	-1579	-44905	10332	-0,1	+1,0
Hiszpania Spain	360705	342114	414746	403377	343875	327325	-42672	-1761	87421	+1,6	+1,9
Holandia Netherlands	126776	166872	189232	95970	112330	111477	30806	54542	77755	+2,0	+4,6
Irlandia Ireland	52339	80792	85185	78099	67160	62056	-25760	13632	23129	-5,6	+5,2
Japonia ^d Japan ^d	287071	391160	427585	242634	223542	233508	44437	167618	194077	.	.
Kanada ^c Canada ^c	280686	271808	296345
Korea Południowa ^d South Korea ^d	293070	372935	402203	196076	301010	324960	96994	71925	77243	.	.
Litwa Lithuania	5213	22130	20162	83157	44533	50333	-77944	-22403	-30171	-25,2	-10,5
Luksemburg Luxembourg	16962	23803	22888	9302	12644	13442	7660	11159	9446	+15,1	+16,2

a Migracje długookresowe, tj. na okres 12 miesięcy i więcej. b Do obliczenia relacji (licznik) przyjęto saldo migracji jako różnicę przyrostu rzeczywistego i naturalnego ludności. c Na pobyt stały. d Migracje dłuższe niż 90 dni.

a Long-term migration, i.e. for a period 12 months and more. b For calculating the ratio (numerator) net migration was adopted as the difference between actual and natural increase. c For permanent residence. d Migration for more than 90 days.

TABLE 13 (604). **MIGRACJE ZAGRANICZNE^a (dok.)**
INTERNATIONAL MIGRATION^a (cont.)

KRAJE COUNTRIES	2010	2015	2016	2010	2015	2016	2010	2015	2016	2010	2016
	imigracja immigration			emigracja emigration			saldo migracji net migration				
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers										na 1000 ludności ^b per 1000 population ^b
Łotwa Latvia	4011	9479	8345	39651	20119	20574	-35640	-10640	-12229	-17,0	-6,2
Malta Malta	4275	16936	17051	4201	7095	8303	74	9841	8748	+0,2	+19,2
Meksyk ^e Mexico ^e	26180	34406	35906
Niemcy Germany	404055	1543848	1029852	252456	347162	533762	151599	1196686	496090	+1,6	+5,6
Norwegia Norway	69214	60816	61460	25835	29173	34694	43379	31643	26766	+8,6	+5,6
Nowa Zelandia ^c New Zealand ^c	57618	91767	95634	26277	22112	23228	31341	69655	72406	.	.
Polska^d Poland^d	155131	218147	208302	218126	258837	236441	-62995	-40690	-28139	+0,1	+0,3
Portugalia Portugal	27575	29896	29925	23760	40377	38273	3815	-10481	-8348	+0,4	-0,8
Rumunia Romania	149885	132795	137455	197985	194718	207578	-48100	-61923	-70123	-2,4	-3,0
Słowacja Slovakia	5272	6997	7686	1889	3870	3801	3383	3127	3885	-0,9	+0,7
Słowenia Slovenia	15416	15420	16623	15937	14913	15572	-521	507	1051	-0,3	+0,5
Stany Zjednoczone ^c United States ^c	1042625	1051031	1183505
Szwajcaria Switzerland	161778	153627	149305	96839	116631	120653	64939	36996	28652	+7,7	+8,3
Szwecja Sweden	98801	134240	163005	48853	55830	45878	49948	78410	117127	+5,3	+11,9
Węgry Hungary	25519	58344	53618	13365	43225	39889	12154	15119	13729	+1,2	-0,1
Wielka Brytania United Kingdom	590950	631452	588993	339306	299183	340440	251644	332269	248553	+4,2	+3,8
Włochy Italy	458856	280078	300823	78771	146955	157065	380085	133123	143758	+3,4	+1,1

a Migracje długookresowe, tj. na okres 12 miesięcy i więcej. b Do obliczenia relacji (licznik) przyjęto saldo migracji jako różnicę przyrostu rzeczywistego i naturalnego ludności. c Na pobyt stały. e Łącznie z reemigracją.

a Long-term migration, i.e. for a period 12 months and more. b For calculating the ratio (numerator) net migration was adopted as the difference between actual and natural increase. c For permanent residence. e Including re-entries.

Źródło — Source: [14], [15].

TABL. 14 (605). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY

MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2015	2016	COUNTRIES
	małżeństwa zawarte marriages contracted			rozwoły divorces			
	na 1000 ludności			per 1000 population			
Argentyna	3,0	2,8	Argentina
Australia	5,5	4,8	.	2,3	2,0	.	Australia
Austria	4,5	5,1	5,1	2,1	1,9	1,8	Austria
Belgia	3,9	4,0	3,9	2,7	2,2	2,1	Belgium
Białoruś	8,1	8,6	6,8	3,9	3,5	3,4	Belarus
Bułgaria	3,3	3,9	3,8	1,5	1,5	1,5	Bulgaria
Chiny	9,3	.	.	2,0 ^a	.	.	China
Chorwacja	5,0	4,7	4,9	1,2	1,4	1,7	Croatia
Cypr	7,3	7,2	7,5	2,3	2,1	2,3	Cyprus
Czechy	4,5	4,6	4,8	2,9	2,5	2,4	Czech Republic
Dania	5,6	5,1	5,4	2,6	2,9	3,0	Denmark
Estonia	3,8	5,2	4,8	2,2	2,6	2,5	Estonia
Finlandia	5,6	4,5	4,5	2,5	2,5	2,5	Finland
Francja	3,9	3,6	3,5	2,1	1,9	1,9	France
Grecja	5,1	5,0	4,6	1,2	1,4	1,0	Greece
Hiszpania	3,6	3,6	3,7	2,2	2,1	2,1	Spain
Holandia	4,5	3,8	3,8	2,0	2,0	2,0	Netherlands
Irlandia	4,5	4,7	4,8	0,7	0,7	.	Ireland
Japonia ^b	5,5	5,0	.	2,0	1,8	.	Japan ^b
Korea Południowa ^c	6,5 ^a	5,9	5,5	2,3	2,1	2,1	South Korea ^c
Litwa	6,0	7,6	7,4	3,2	3,2	3,1	Lithuania
Luksemburg	3,5	3,6	3,2	2,1	2,4	2,1	Luxembourg
Łotwa	4,4	6,9	6,6	2,4	2,6	3,1	Latvia
Malta	6,3	6,7	6,7	—	0,8	0,8	Malta
Meksyk	5,0	4,6 ^d	.	0,8	1,0	.	Mexico
Niemcy	4,7	4,9	5,0	2,3	2,0	2,0	Germany
Norwegia	4,8	4,5	4,5	2,1	1,9	1,9	Norway
Nowa Zelandia	4,8 ^e	4,3	4,3	2,0	1,9	1,7	New Zealand
P o l s k a^f	6,0	5,0	5,1	1,6	1,8	1,7	P o l a n d^f
Portugalia	3,8	3,1	3,1	2,6	2,3	2,2	Portugal
Rosja	8,5	.	.	4,5	.	.	Russia
Rumunia	5,7	6,3	6,8	1,6	1,6	1,5	Romania
Słowacja	4,7	5,3	5,5	2,2	1,8	1,7	Slovakia
Słowenia	3,2	3,1	3,2	1,2	1,2	1,2	Slovenia
Stany Zjednoczone	6,8	6,9	.	2,7 ^f	2,5	.	United States
Szwajcaria	5,5	5,0	5,0	2,8	2,1	2,0	Switzerland
Szwecja	5,3	5,3	5,4	2,5	2,5	2,4	Sweden
Turcja	8,0	7,7	7,5	1,6	1,7	1,6	Turkey
Ukraina	6,7	7,0	5,4	2,8	3,0	3,1	Ukraine
Węgry	3,6	4,7	5,3	2,4	2,1	2,0	Hungary
Wielka Brytania	4,5	4,4	.	2,1	1,7	1,8	United Kingdom
Włochy	3,7	3,2	3,4	0,9	1,4	1,6	Italy

a Łącznie z nieważnionymi. b Dane dotyczą tylko obywateli Japonii na terenie Japonii. c Bez obcych sił zbrojnych, cywilnych cudzoziemców zatrudnionych przez siły zbrojne i personelu dyplomatycznego oraz osób pozostających na ich utrzymaniu. d Łącznie z małżeństwami jedнопociowymi. e Dane odnoszą się do małżeństw zarejestrowanych w miejscu zamieszkania pana młodego. f Bez danych dla Kalifornii, Georgii, Hawajów, Indiany, Luizjany oraz Minnesoty.

a Including annulments. b Data refer to Japanese nationals in Japan only. c Excluding alien armed forces, civilian aliens employed by armed forces, and foreign diplomatic personnel and their dependants. d Including same sex marriages. e Data refer to marriages registered at the place of residence of the groom. f Excluding data for California, Georgia, Hawaii, Indiana, Louisiana and Minnesota.

Źródło — Source: [11], [14].

TABL. 15 (606). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA W 2016 R.

LIFE EXPECTANCY IN 2016

KRAJE	Mężczyźni Males					Kobiety Females					COUNTRIES
	przeciętna liczba lat dalszego trwania życia osób w wieku lat life expectancy at age specified										
	0	1	15	45	65	0	1	15	45	65	
Argentyna	73,5	73,3 ^a	59,5 ^b	31,8 ^c	15,7 ^d	80,3	80,0 ^a	66,2 ^b	37,4 ^c	20,1 ^d	Argentina
Australia	81,0	80,3 ^a	66,4 ^b	37,7 ^c	20,1 ^d	84,8	84,1 ^a	70,2 ^b	40,8 ^c	22,5 ^d	Australia
Austria	79,3	78,6	64,7	35,7	18,5	84,1	83,4	69,5	40,0	21,7	Austria
Belgia	79,0	78,3	64,4	35,6	18,4	84,0	83,2	69,3	39,9	21,9	Belgium
Białoruś	69,0	68,2	54,4	26,9	12,9	79,2	78,4	64,5	35,6	18,2	Belarus
Brazylia	71,4	71,5 ^a	57,8 ^b	31,7 ^c	16,2 ^d	78,9	78,9 ^a	65,1 ^b	36,5 ^c	19,4 ^d	Brazil
Bułgaria	71,3	70,9	57,1	28,8	14,2	78,5	78,0	64,1	35,0	17,9	Bulgaria
Chiny	75,0	74,6 ^a	60,9 ^b	32,1 ^c	14,9 ^d	77,9	77,5 ^a	63,8 ^b	34,7 ^c	16,9 ^d	China
Chorwacja	75,0	74,3	60,4	31,7	15,6	81,3	80,7	66,8	37,3	19,2	Croatia
Cypr	80,5	79,8	65,9	36,7	19,0	84,9	84,1	70,2	40,5	21,8	Cyprus
Czechy	76,1	75,4	61,5	32,7	16,2	82,1	81,3	67,4	38,0	20,0	Czech Republic
Dania	79,0	78,3	64,4	35,3	18,2	82,8	82,0	68,1	38,7	20,8	Denmark
Estonia	73,3	72,5	58,7	30,7	15,6	82,2	81,4	67,5	38,7	20,9	Estonia
Finlandia	78,6	77,8	63,9	35,2	18,2	84,4	83,5	69,6	40,2	21,9	Finland
Francja	79,5	78,8	64,9	36,2	19,6	85,7	85,0	71,1	41,8	23,7	France
Grecja	78,9	78,3	64,4	35,6	18,9	84,0	83,3	69,4	40,0	21,7	Greece
Hiszpania	80,5	79,8	65,9	36,6	19,4	86,3	85,5	71,6	42,0	23,6	Spain
Holandia	80,0	79,3	65,4	36,2	18,5	83,2	82,5	68,6	39,2	21,1	Netherlands
Indie	67,4	68,8 ^a	55,7 ^b	28,8 ^c	14,0 ^d	70,3	72,1 ^a	59,2 ^b	31,5 ^c	15,2 ^d	India
Irlandia	79,9	79,2	65,2	36,3	18,6	83,6	82,8	68,9	39,4	21,4	Ireland
Japonia	81,1	80,2 ^a	66,4 ^b	37,3 ^c	19,6 ^d	87,1	86,3 ^a	72,4 ^b	43,0 ^c	24,4 ^d	Japan
Kanada	80,9	80,2 ^a	66,4 ^b	37,6 ^c	20,1 ^d	84,7	84,0 ^a	70,1 ^b	40,8 ^c	22,7 ^d	Canada
Korea Południowa	79,5	78,7 ^a	64,8 ^b	35,9 ^c	18,6 ^d	85,6	84,9 ^a	71,0 ^b	41,6 ^c	22,8 ^d	South Korea
Litwa	69,5	68,8	55,0	28,0	14,2	80,1	79,5	65,7	36,7	19,4	Lithuania
Luksemburg	80,1	79,5	65,6	36,3	18,9	85,4	84,6	70,7	41,1	22,7	Luxembourg
Łotwa	69,8	69,1	55,2	28,2	14,0	79,6	78,9	65,1	36,2	19,0	Latvia
Malta	80,6	80,3	66,4	37,2	19,7	84,4	83,9	70,0	40,5	22,1	Malta
Meksyk	74,0	74,0 ^a	60,3 ^b	33,0 ^c	17,3 ^d	79,2	79,1 ^a	65,4 ^b	36,6 ^c	19,6 ^d	Mexico
Niemcy	78,6	77,9	64,0	35,0	18,1	83,5	82,7	68,8	39,4	21,6	Germany
Norwegia	80,7	79,9	66,0	37,0	19,1	84,2	83,3	69,4	40,0	21,3	Norway
Nowa Zelandia	80,5	79,8 ^a	66,0 ^b	37,5 ^c	19,9 ^d	84,0	83,3 ^a	69,4 ^b	40,3 ^c	22,1 ^d	New Zealand
Polska[♦]	73,9	73,2	59,3	31,1	16,0	82,0	81,3	67,4	38,1	20,5	Poland[♦]
Południowa Afryka	60,2	61,5 ^a	48,7 ^b	24,0 ^c	11,3 ^d	67,0	68,1 ^a	55,2 ^b	30,3 ^c	15,4 ^d	South Africa
Portugalia	78,1	77,4	63,5	34,6	18,0	84,3	83,6	69,7	40,2	21,8	Portugal
Rosja	66,4	66,0 ^a	52,3 ^b	26,7 ^c	13,3 ^d	77,2	76,7 ^a	62,9 ^b	34,8 ^c	17,9 ^d	Russia
Rumunia	71,7	71,3	57,5	29,2	14,7	79,1	78,5	64,8	35,6	18,3	Romania
Słowacja	73,8	73,3	59,4	30,8	15,3	80,7	80,1	66,2	37,0	19,2	Slovakia
Słowenia	78,2	77,3	63,4	34,6	17,9	84,3	83,4	69,5	40,0	21,8	Slovenia
Stany Zjednoczone	76,0	75,5 ^a	61,7 ^b	34,2 ^c	18,1 ^d	81,0	80,4 ^a	66,6 ^b	37,9 ^c	20,7 ^d	United States
Szwajcaria	81,7	81,0	67,1	37,9	20,0	85,6	84,9	71,0	41,5	22,9	Switzerland
Szwecja	80,6	79,8	65,9	37,0	19,1	84,1	83,3	69,4	40,0	21,5	Sweden
Turcja	75,4	75,2	61,5	32,9	16,1	81,0	80,7	67,0	37,7	19,5	Turkey
Ukraina ^e	67,5	67,1	53,3	26,7	13,2	77,3	76,8	63,0	34,5	17,4	Ukraine ^e
Węgry	72,6	71,9	58,1	29,2	14,6	79,7	79,0	65,1	35,8	18,7	Hungary
Wielka Brytania	79,4	78,7	64,9	36,1	18,8	83,0	82,3	68,4	39,1	21,1	United Kingdom
Włochy	81,0	80,2	66,3	37,1	19,4	85,6	84,8	70,9	41,4	22,9	Italy

a—d Dane dotyczą osób w wieku lat: a — 1—4, b — 15—19, c — 45—49, d — 65—69. e 2015 r.

a—d Data concern persons at the age of: a — 1—4, b — 15—19, c — 45—49, d — 65—69. e 2015.

Źródło — Source: [14], [16].

TABL. 16 (607). WIERNI I DUCHOWIEŃSTWO KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO NA ŚWIECIE

Stan w dniu 31 XII

CATHOLICS AND CLERGY OF THE CATHOLIC CHURCH IN THE WORLD

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wierni na 100 miesz- kańców Catholics per 100 inhab- itants	Biskupi Bishops	Księża ^a Priests ^a	Klerycy ^a Students of theo- logy ^a	Bracia zakonni Pro- fessed religious (other than priests)	Siostry zakonne Women religious
ŚWIAT	2010 17,5	5104	412236	118990	54665	721935
WORLD	2015 17,7	5304	415656	116843	54229	670330
	2016 17,7	5353	414969	116160	52625	659445
Afryka	2010 18,3	697	37527	26924	8564	66375
Africa	2015 19,4	713	44048	29007	8781	71567
	2016 19,2	716	45229	30462	8731	72510
w tym: of which:						
Angola Angola	57,8	28	1079	1887	102	2110
Demokratyczna Republika Kongo Democratic Re- public of the Congo	52,9	67	6033	3493	1361	9441
Gabon Gabon	54,5	6	188	140	18	183
Gwinea Równikowa Equatorial Guinea	82,6	3	201	57	27	231
Kamerun Cameroon	28,6	37	2667	2033	588	3223
Nigeria Nigeria	14,5	69	8155	6498	602	5581
Południowa Afryka South Africa	6,9	39	1223	493	131	1988
Rwanda Rwanda	46,8	13	862	640	232	2090
Ameryka	2010 63,2	1914	122607	36471	16531	195198
America	2015 63,7	1985	123036	33512	15321	171953
	2016 63,7	2019	122447	32389	14818	168178
Południowa South	86,7	1045	50378	17167	6146	69552
w tym: of which:						
Argentyna Argentina	94,6	127	5758	1364	726	7227
Brazylia Brazil	84,2	474	21765	7729	2225	27561
Północna North	24,7	605	46345	5620	5615	57893
w tym: of which:						
Kanada Canada	44,2	141	6860	400	1389	12129
Stany Zjednoczone United States	22,5	460	39477	5220	4226	45754
Środkowa, kontynent Central, mainland	88,9	277	21894	8291	2071	33401
w tym Meksyk of which Mexico	91,7	176	17217	6273	1565	25914
Środkowa, wyspy Central, islands	67,0	92	3830	1311	986	7332
w tym Kuba of which Cuba	59,2	17	365	87	44	547
Australia i Oceania	2010 26,0	129	4816	1060	1440	9012
Australia and Oceania	2015 26,4	133	4718	1004	1430	7771
	2016 26,4	132	4718	944	1366	7555
w tym: of which:						
Australia Australia	27,3	71	3024	285	929	5218
Nowa Zelandia New Zealand	12,5	13	492	32	122	688
Azja	2010 3,1	758	57136	33971	10461	165308
Asia	2015 3,2	799	64714	34741	12693	171296
	2016 3,3	801	66018	34750	12320	171829
w tym: of which:						
Filipiny Philippines	82,3	133	9588	7564	1498	12041
Indie India	1,7	242	31287	14659	3692	99866
Japonia Japan	0,4	23	1393	83	180	5117
Korea Południowa South Korea	10,9	38	4508	1313	551	8623
Liban Lebanon	50,7	53	1574	304	149	2352
Turcja Turkey	0,1	8	67	4	8	49

a Diecezjalni i zakonni.

a Diocesan and religious.

TABL. 16 (607). **WIERNI I DUCHOWIEŃSTWO KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO NA ŚWIECIE (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
CATHOLICS AND CLERGY OF THE CATHOLIC CHURCH IN THE WORLD (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wierni na 100 miesz- kańców Catholics per 100 inhab- itants	Biskupi Bishops	Księża ^a Priests ^a	Klerycy ^a Students of theo- logy ^a	Bracia zakonni Pro- fessed religious (other than priests)	Siostry zakonne Women religious
Europa	2010	39,9	1606	190150	20564	17669	286042
Europe	2015	39,9	1674	179140	18579	16004	247743
	2016	39,8	1685	176557	17615	15390	239373
w tym: of which:							
Austria Austria		59,5	23	4005	293	457	3925
Belgia Belgium		72,0	24	4979	214	696	7361
Białoruś Belarus		15,3	10	477	79	7	281
Bułgaria Bulgaria		1,0	4	57	4	4	66
Chorwacja Croatia		88,0	28	2426	472	91	3158
Cypr ^b Cyprus ^b		2,4	2	48	3	8	46
Czechy Czech Republic		31,2	18	1817	130	103	1108
Dania Denmark		0,8	1	66	17	2	87
Estonia Estonia		0,5	1	17	7	—	30
Finlandia Finland		0,3	1	33	14	—	29
Francja France		74,9	190	15852	1290	2631	26965
Grecja Greece		1,2	9	88	9	22	97
Hiszpania Spain		93,3	122	22394	1670	3224	44021
Holandia Netherlands		27,8	18	2134	133	654	4091
Irlandia Ireland		76,1	56	4335	150	554	5911
Litwa Lithuania		79,9	16	809	44	20	557
Luksemburg Luxembourg		73,7	2	183	5	9	323
Łotwa Latvia		20,9	8	166	12	—	99
Malta Malta		89,6	7	772	52	46	860
Niemcy Germany		29,0	112	15978	832	1520	21207
Norwegia Norway		3,0	3	109	7	4	139
Polska[†] Poland[†]		97,6	156	30361	3244	1024	19856
Portugalia Portugal		88,7	49	3387	510	220	4430
Rosja ^c Russia ^c		0,3	3	188	34	14	251
Rumunia Romania		7,4	17	1996	526	105	1131
Słowacja Slovakia		73,7	23	2982	363	140	2015
Słowenia Slovenia		74,5	15	1013	66	31	495
Szwajcaria Switzerland		40,8	22	2247	130	214	4446
Szwecja Sweden		1,2	2	154	12	9	155
Ukraina Ukraine		10,9	42	3821	1155	220	1146
Węgry Hungary		61,2	32	2112	317	59	764
Wielka Brytania United Kingdom		8,8	73	4940	287	273	4846
Włochy Italy		95,7	564	45453	5269	2981	77976

a Diecezjalni i zakonni. b Dane dotyczą całego Cypru. c W części europejskiej.

a Diocesan and religious. b Data relate to the whole Cyprus. c In the European part.

Źródło — Source: [3].

Ochrona środowiska naturalnego
Environmental protection

 TABL. 17 (608). **CAŁKOWITY POBÓR WODY**
 TOTAL WATER WITHDRAWAL

KRAJE	2010	2016	2010	2016	2010	2016	COUNTRIES
	ogółem total		z wód powierzchniowych surface water		z wód podziemnych underground water		
	w hm ³		in hm ³				
Australia	13842	16814	Australia
Belgia	5988	4829 ^a	5341	4190 ^a	648	632 ^b	Belgium
Brazylia	74900	83300 ^c	Brazil
Bułgaria	5960	5629 ^d	5403	5071 ^d	557	558 ^d	Bulgaria
Chiny	596890	608660 ^c	486160	495280 ^c	110730	113380 ^c	China
Chorwacja	675	653 ^d	190	225 ^d	485	428 ^d	Croatia
Cypr	201	232 ^d	60,9	81,9 ^d	140	150 ^d	Cyprus
Czechy	1951	1603 ^d	1573	1237 ^d	377	366 ^d	Czech Republic
Dania	652	656 ^d	4,7	16,1 ^d	647	640 ^d	Denmark
Estonia	1842	1756	1546	1534	296	222	Estonia
Francja	28339	27828 ^a	22356	22207 ^a	5983	5621 ^a	France
Grecja	9539 ^e	9908 ^d	5821 ^e	4297 ^d	3651 ^e	5611 ^d	Greece
Hiszpania	35610	32916 ^b	29009	26613 ^b	6601	6304 ^b	Spain
Holandia	10990	9482 ^b	9928	8465 ^b	1063	1016 ^b	Netherlands
Irlandia	757 ^f	.	561 ^f	.	196 ^f	.	Ireland
Japonia	81467	80067 ^b	72077	70967 ^b	9390	9100 ^b	Japan
Kanada	31513 ^f	35850 ^a	Canada
Korea Południowa	19564	25100 ^b	15757	21015 ^b	3807	4094 ^d	South Korea
Litwa	741	340	583	183	159	157	Lithuania
Luksemburg	47,5	44,4	24,3	21,5	23,3	22,9	Luxembourg
Łotwa	275	224	105	104	170	120	Latvia
Malta	40,9	45,3 ^d	0,0	2,6 ^d	40,9	42,7 ^d	Malta
Meksyk	80213	86577	50009	52758	30205	33819	Mexico
Niemcy	33036	25327 ^a	27195	19411 ^a	5841	5916 ^a	Germany
Polska [♦]	11645	11153	8923	8559	2722	2594	Poland [♦]
Rosja	72684	63000	63321	52315	9363	10685	Russia
Rumunia	6219	6458 ^d	5595	5868 ^d	624	590 ^d	Romania
Słowacja	601	555	260	232	341	323	Slovakia
Słowenia	925	884	740	705	185	180	Slovenia
Stany Zjednoczone	489528	.	379961	.	109567	.	United States
Szwajcaria ^g	2005 ^c	.	1000 ^c	.	1005 ^c	Switzerland ^g
Szwecja	2690	.	2342	.	348	.	Sweden
Turcja	46956	51971 ^b	33818	39113 ^d	13138	14600 ^b	Turkey
Węgry	5370	5051 ^c	4835	4516 ^c	535	492 ^d	Hungary
Wielka Brytania	8263	7285 ^b	6111	5232 ^b	2152	2053 ^b	United Kingdom

a 2013 r. b 2014 r. c 2012 r. d 2015 r. e 2007 r. f 2009 r. g Bez poboru wody na potrzeby rolnictwa.

a 2013. b 2014. c 2012. d 2015. e 2007. f 2009. g Excluding agriculture.

Źródło — Source: [14], [15].

TABLE 18 (609). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW**
POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS

KRAJE	2010	2016	2010	2016	2010	2016	2010	2016	COUNTRIES
	ogółem total		z oczyszczalni wastewater treatment plants						
			mechanicznych mechanical		biologicznych biological		z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogene removal		
w % ogółu ludności in % of total population									
Austria	93,9	95,0 ^a	0,0	0,0 ^a	1,3	1,2 ^a	92,6	93,8 ^a	Austria
Belgia	75,0	84,2 ^b	0,0	0,0 ^b	8,6	10,8 ^b	66,4	73,4 ^b	Belgium
Bułgaria	47,8	62,3 ^c	2,7	1,7 ^c	18,3	16,9 ^c	26,8	43,8 ^c	Bulgaria
Chorwacja	44,2 ^d	52,9 ^c	27,3 ^d	16,0 ^c	22,0 ^e	35,9 ^c	.	1,0 ^c	Croatia
Czechy	77,0	81,0 ^c	0,1	0,2 ^c	8,7	6,9 ^c	68,2	73,9 ^c	Czech Republic
Dania	90,4	91,6	2,4	0,2	2,4	1,8	85,6	89,7	Denmark
Estonia	81,6	82,8	0,5	0,1	13,6	3,7	64,7	79,1	Estonia
Finlandia	83,0	83,0 ^b	0,0	0,0 ^b	0,0	0,0 ^b	83,0	83,0 ^b	Finland
Francja	82,0	82,1 ^a	0,0	0,1 ^a	13,2	14,3 ^a	64,5	66,1 ^a	France
Grecja	87,3	92,8 ^a	0,0	0,0 ^f	7,8	3,6 ^a	79,6	89,3 ^a	Greece
Hiszpania	96,0	96,9 ^a	3,0	1,7 ^a	33,0	23,9 ^a	60,0	69,0 ^a	Spain
Holandia	99,3	99,4 ^c	0,0	0,0 ^c	1,3	1,0 ^c	98,0	98,4 ^c	Netherlands
Irlandia	75,1 ^g	65,5	3,5 ^g	0,9	60,3 ^g	46,7	11,3 ^g	17,9	Ireland
Japonia	75,1	78,3	0,0	0,0	54,9	50,4	20,2	27,9	Japan
Kanada	84,3 ^g	.	15,8 ^g	.	53,4 ^g	.	15,2 ^g	.	Canada
Korea Południowa	90,1	92,9 ^c	0,0	0,0 ^c	35,5	8,3 ^c	54,1	84,6 ^c	South Korea
Litwa	72,2	77,5	0,0	0,1	3,7	6,4	60,0	67,2	Lithuania
Luksemburg	95,7	98,5	4,4	1,6	62,0	20,3	29,3	76,6	Luxembourg
Łotwa	67,6	77,3	5,4	1,3	43,9	17,4	16,4	58,3	Latvia
Malta	20,0	98,6 ^c	13,5	98,6 ^c	6,6	0,0 ^c	0,0	0,0 ^c	Malta
Meksyk	44,8	55,9 ^c	Mexico
Niemcy	95,7	96,2 ^b	0,0	0,0 ^b	3,0	2,5 ^b	92,6	92,9 ^b	Germany
Norwegia	81,1	83,8 ^c	21,9	18,1 ^c	1,6	1,6 ^c	57,6	64,1 ^c	Norway
Nowa Zelandia	81,8	84,1	New Zealand
Polska	64,7	73,5	0,1	0,0	14,9	13,7	49,6	59,7	Poland
Południowa Afryka	57,0 ^e	57,0 ^h	South Africa
Portugalia	70,6 ^g	.	3,6 ^g	.	39,4 ^g	.	16,4 ^g	.	Portugal
Rumunia	30,7	45,9 ^c	8,7	6,3 ^c	21,3	14,7 ^c	0,7	24,9	Romania
Słowacja	58,9	65,8	.	2,2	.	61,9	.	1,8	Slovakia
Słowenia	51,7	57,6 ^c	0,4	0,0 ^c	35,0	30,5 ^c	16,3	27,1	Slovenia
Stany Zjednoczone	73,7 ^d	75,5 ^f	1,2 ^d	1,3 ^f	30,2 ^d	28,5 ^f	36,8 ^d	40,6 ^f	United States
Szwajcaria	97,3	98,0 ^b	0,0	0,0 ^b	19,8	11,0 ^h	77,5	87,0	Switzerland
Szwecja	86,0	87,0 ^a	0,0	0,0 ^a	4,0	4,0 ^a	82,0	83,0	Sweden
Turcja	52,0	70,0	14,4	20,9 ^a	19,8	24,8 ^a	17,8	18,4 ^a	Turkey
Węgry	71,8	78,1	2,3	0,1	36,4	9,5	33,1	68,6	Hungary
Wielka Brytania	99,5	100,0 ^a	0,0	0,0 ^a	49,6	43,0 ^a	49,9	57,0 ^a	United Kingdom
Włochy	60,0 ^d	62,5 ^c	2,5 ^d	2,9 ^c	19,4 ^d	18,7 ^c	38,1 ^d	40,9 ^c	Italy

a 2014 r. b 2013 r. c 2015 r. d 2008 r. e 2007 r. f 2012 r. g 2009 r. h 2011 r.

Źródło — Source: [14], [15].

TABL. 19 (610). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

EMISSION OF AIR POLLUTANTS

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Tlenki siarki ^a	Tlenki azotu ^b	Tlenek węgla	Dwutlenek węgla	Pyły ^c
		Sulphur oxides ^a	Nitrogen oxides ^b	Carbon monoxide	Carbon dioxide	Particu- lates ^c
		w tys. t in thous. t				
Australia	2010	2380	2494	3022	406753	.
Australia	2016	2465	2944	2708	413370	.
Austria	2010	16,7	181	583	72547	19,0
Austria	2015	14,9	149	567	66724	16,6
Belgia	2010	60,3	246	521	113351	34,8
Belgium	2015	42,6	197	398	100249	27,0
Bułgaria	2010	389	140	325	47758	28,9
Bulgaria	2015	142	132	288	48294	28,8
Chorwacja	2010	35,5	67,2	300	21204	30,7
Croatia	2015	15,1	53,1	216	17919	20,0
Cypr	2010	21,9	18,6	19,1	8005	1,6
Cyprus	2015	13,2	15,3	14,1	6860	1,0
Czechy	2010	160	219	574	117127	29,1
Czech Republic	2015	123	165	503	104568	23,1
Dania	2010	15,8	148	408	50406	26,1
Denmark	2015	10,8	114	327	36083	19,9
Estonia	2010	83,3	42,3	155	19015	13,9
Estonia	2015	31,8	30,7	128	15885	9,2
Finlandia	2010	67,0	189	412	64076	37,3
Finland	2015	42,1	140	325	44434	22,0
Francja	2010	280	1076	4299	387984	212
France	2015	153	835	2994	336588	165
Grecja	2010	248	325	563	97343	45,7
Greece	2015	120	241	440	74963	34,7
Hiszpania	2010	425	1059	1760	284267	135
Spain	2015	274	905	1643	271726	125
Holandia	2010	33,9	300	675	182782	16,5
Netherlands	2015	30,3	228	570	165334	12,8
Irlandia	2010	28,3	86,4	144	41630	16,3
Ireland	2015	17,6	79,5	109	38393	13,9
Japonia	2010	770	1556	3404	1211573	.
Japan	2016	697	1262	2382	1204319	.
Kanada	2010	1366	2096	6772	555460	1565
Canada	2016	1063	1761	5764	558189	1605
Korea Południowa	2010	402	1061	760	593807	.
South Korea	2014	343	1136	588	628675	63,0
Litwa	2010	22,4	56,6	175	13713	20,4
Lithuania	2015	18,2	55,0	127	13142	17,9
Luksemburg	2010	1,7	33,7	29,0	11185	2,4
Luxembourg	2015	1,3	21,7	21,8	9306	2,0

a, b Dane wyrażone w ekwiwalencji: a — dwutlenku siarki (SO₂), b — dwutlenku azotu (NO₂). c Pyły o średnicy (aerodynamicznej) nie większej niż 2,5 µm.

a, b Data expressed in equivalent of: a — sulphur dioxide (SO₂), b — nitrogen dioxide (NO₂). c Particulates with an aerodynamic diameter not exceeding 2,5 µm.

TABL. 19 (610). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)

EMISSION OF AIR POLLUTANTS (cont.)

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Tlenki siarki ^a	Tlenki azotu ^b	Tlenek węgla	Dwutlenek węgla	Pyły ^c
		Sulphur oxides ^a	Nitrogen oxides ^b	Carbon monoxide	Carbon dioxide	Particu- lates ^c
		w tys. t in thous. t				
Łotwa	2010	4,3	42,3	147	8545	18,0
Latvia	2015	3,7	36,5	131	7256	17,7
Malta	2010	8,1	8,1	10,9	2638	0,7
Malta	2015	3,3	2,9	0,2	1757	0,2
Meksyk	2005	3102	2784	41975	424325	594
Mexico	2008	2241	3207	33036	458333	571
Niemcy	2010	409	1334	3322	832437	117
Germany	2015	352	1187	2683	792054	99,5
Norwegia	2010	19,7	188	459	45838	38,0
Norway	2015	16,3	151	383	44664	28,1
Nowa Zelandia	2010	73,9	154	724	35011	.
New Zealand	2016	69,3	158	725	34463	.
Polska*	2010	866	852	3057	332132	149
Poland*	2015	690	714	2401	310639	125
Portugalia	2010	70,5	191	327	52783	47,8
Portugal	2015	49,7	180	272	52192	46,0
Rosja	2010	4512	3735	15363	1657561	.
Russia	2016	4110	3460	15862	1668070	.
Rumunia	2010	349	235	875	82266	129
Romania	2015	152	214	751	78013	112
Słowacja	2010	72,8	94,7	226	38536	27,3
Slovakia	2015	71,4	86,2	231	33817	30,1
Słowenia	2010	10,1	47,8	135	16361	13,6
Slovenia	2015	5,5	35,2	110	13598	11,7
Stany Zjednoczone	2010	6951	13381	55857	5701076	4505
United States	2016	2621	10153	46692	5310861	4058
Szwajcaria	2010	10,5	78,2	249	45176	8,8
Switzerland	2015	6,8	64,5	186	38865	7,4
Szwecja	2010	29,0	156	523	53024	23,9
Sweden	2015	19,2	130	461	43346	19,2
Turcja	2010	2558	768	2833	322057	541
Turkey	2015	1935	878	2347	383427	382
Węgry	2010	31,1	140	476	52217	50,4
Hungary	2015	24,1	123	458	46778	53,7
Wielka Brytania	2010	424	1139	1967	504605	113
United Kingdom	2015	236	918	1645	413121	105
Włochy	2010	217	948	3059	425304	190
Italy	2015	123	763	2356	357199	160

a, b Dane wyrażone w ekwiwalencie: a — dwutlenku siarki (SO₂), b — dwutlenku azotu (NO₂). c Pyły o średnicy (aerodynamicznej) nie większej niż 2,5 µm.

a, b Data expressed in equivalent of: a — sulphur dioxide (SO₂), b — nitrogen dioxide (NO₂). c Particulates with an aerodynamic diameter not exceeding 2,5 µm.

Źródło — Source: [14], [15].

TABL. 20 (611). **ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE**
 MUNICIPAL WASTE GENERATED

K R A J E	2010	2016	2010	2016	C O U N T R I E S
	w tys. t in thous. t		na 1 mieszkańca w kg per capita in kg		
Australia	13516	13345 ^a	611	561 ^a	Australia
Austria	4701	4928	562	564	Austria
Belgia	4973	4757	456	420	Belgium
Brazylia	53000 ^b	57900 ^{bc}	269 ^b	289 ^{bc}	Brazil
Bułgaria	4094	2881	554	404	Bulgaria
Chiny	158048 ^b	170809 ^{bc}	116 ^b	124 ^{bc}	China
Chorwacja	1630	1680	379	403	Croatia
Cypr	571	545	689	640	Cyprus
Czechy	3334	3580	318	339	Czech Republic
Dania	4278	4450	770	779	Denmark
Estonia	406 ^b	494	305 ^b	376	Estonia
Finlandia	2519	2768	470	504	Finland
Francja	34610	34143	534	511	France
Grecja	5917	5362	532	498	Greece
Hiszpania	23774	20585	510	443	Spain
Holandia	9484	8848	571	520	Netherlands
Irlandia	2846	2619 ^d	624	562 ^d	Ireland
Japonia ^{ef}	45359	43981 ^a	353	344 ^a	Japan ^{ef}
Korea Południowa	17943	18705 ^a	362	370 ^a	South Korea
Litwa	1253	1272	404	444	Lithuania
Luksemburg	344	358	679	614	Luxembourg
Łotwa	680	802	324	410	Latvia
Malta	249	283	601	621	Malta
Meksyk	40059	43899	341	344	Mexico
Niemcy	49237	51633	602	627	Germany
Norwegia	2295	3946	469	754	Norway
Nowa Zelandia ^{be}	2532	3405	579	731	New Zealand ^{be}
P o l s k a	12032	11654	316	307	P o l a n d
Portugalia	5457	4897	516	474	Portugal
Rosja ^g	69257	80564 ^c	484	562 ^c	Russia ^g
Rumunia	6343	5136	313	261	Romania
Słowacja	1719	1890	319	348	Slovakia
Słowenia	1004	963	490	466	Slovenia
Stany Zjednoczone	227749	234471 ^d	738	738 ^d	United States
Szwajcaria	5565	6056	708	720	Switzerland
Szwecja	4115	4393	439	443	Sweden
Turcja	29733	33763	407	426	Turkey
Węgry	4033	3721	403	379	Hungary
Wielka Brytania	31955	31683	509	483	United Kingdom
Włochy	32440	30117	547	497	Italy

a 2015 r. b Dane niepełne. c 2012 r. d 2014 r. e Odpady zebrane. f Dane dotyczą odpadów przetwarzanych przez gminy oraz odpadów oddzielnie zbieranych do recyklingu przez sektor prywatny. g Łącznie z nieczystościami ciekłymi przewożonymi przez pojazdy asenizacyjne.

a 2015. b Incomplete data. c 2012. d 2014. e Collected waste. f Data refer to waste treated by municipalities and separate collection for recycling by the private sector. g Including liquid waste from sanitation trucks.

Źródło — Source: [14], [15].

TABLE 21 (612). OCENA STANU ZDROWOTNEGO LASÓW METODĄ BIOINDYKACYJNĄ W 2017 R.
EVALUATION OF FOREST CONDITION WITH BIOINDICATION METHOD IN 2017

KRAJE	Drzewa — w odsetkach — według klas defoliacji ^a Trees — in percent — by classes of defoliation ^a					COUNTRIES
	0 bez uszkodzeń none	klasy uszkodzenia classes of damage				
		1 słabe slight	2—4 razem total	2 średnie moderate	3 i 4 silne oraz drzewa martwe severe and dead trees	
Austria ^b	54,9	30,9	14,2	11,9	2,3	Austria ^b
Belgia ^c	18,6	33,0	48,5	41,0	7,5	Belgium ^c
Białoruś ^d	30,5	63,4	6,1	4,8	1,3	Belarus ^d
Bułgaria	26,3	46,0	27,7	22,7	4,9	Bulgaria
Chorwacja	40,7	33,7	25,6	21,6	4,0	Croatia
Cypr ^e	20,3	56,1	23,6	21,9	1,7	Cyprus ^e
Czechy	14,0	32,4	53,6	49,6	3,9	Czech Republic
Dania	57,8	29,3	12,9	11,7	1,2	Denmark
Estonia	56,4	38,5	5,2	4,2	1,0	Estonia
Finlandia ^f	49,3	36,4	14,3	11,9	2,4	Finland ^f
Francja	18,1	33,1	48,8	42,5	6,3	France
Grecja	51,2	28,5	20,2	16,3	3,9	Greece
Hiszpania	14,9	57,4	27,8	22,6	5,2	Spain
Holandia ^b	56,4	22,0	21,6	18,9	2,2	Netherlands ^b
Irlandia ^{ef}	93,0	6,0	1,0	1,0	0,0	Ireland ^{ef}
Litwa	15,9	63,0	21,1	19,6	1,5	Lithuania
Luksemburg	29,6	40,1	30,3	27,8	2,5	Luxembourg
Łotwa	11,4	83,3	5,3	4,3	1,1	Latvia
Niemcy	34,6	42,8	22,7	20,9	1,9	Germany
Norwegia ^e	45,7	35,4	19,0	15,7	3,3	Norway ^e
Polska	10,0	69,8	20,2	18,5	1,7	Poland
Rosja ^d	77,2	14,5	8,3	4,3	4,0	Russia ^d
Rumunia	51,5	34,0	14,5	13,0	1,4	Romania
Słowacja	14,6	52,7	32,6	30,1	2,6	Slovakia
Słowenia	20,0	43,0	37,0	30,1	6,9	Slovenia
Szwajcaria	12,5	53,7	33,7	21,5	12,2	Switzerland
Szwecja ^e	46,9	34,9	18,2	15,9	2,3	Sweden ^e
Turcja	45,9	45,3	8,8	7,9	0,9	Turkey
Ukraina ^g	62,5	30,4	7,1	6,6	0,5	Ukraine ^g
Węgry	29,9	29,1	41,0	31,0	10,0	Hungary
Wielka Brytania ^b	20,8	30,7	48,5	46,0	2,5	United Kingdom ^b
Włochy	21,6	39,6	38,8	32,0	6,8	Italy

a Ubytku aparatu asymilacyjnego. b 2010 r. c Dane dotyczą regionu Walonia. d 2011 r. e Tylko drzewa iglaste. f 2012 r. g 2015 r.

a Decrease in the assimilatory organs. b 2010. c Data concern Wallonia region. d 2011. e Conifers only. f 2012. g 2015.

Źródło — Source: [4].

Rynek pracy
Labour market

 TABL. 22 (613). **LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO^a**
 ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION^a

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017	2010	2017	COUNTRIES
	w tys. in thous.			w % ogółu ludności in % of total population		współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w % activity rate of population aged 15 and more in %		
Argentyna	16340	16858 ^b	.	.	.	59,2	58,5 ^b	Argentina
Australia	11628	12548	12991	52,6	53,1	65,4	65,2	Australia
Austria	4220	4400	4508	50,2	51,6	60,4	61,2	Austria
Belgia	4895	4974	4992	44,7	43,7	54,1	53,8	Belgium
Białoruś ^c	4742	4537	4386	50,1	46,3	.	.	Belarus ^c
Brazylia	96076 ^d	100177	103006	47,9 ^d	49,2	62,5 ^d	62,4	Brazil
Bulgaria	3428	3337	3357	46,3	47,4	53,4	55,4	Bulgaria
Chiny ^c	783880	800910	806940 ^e	57,6	57,5 ^e	71,3	70,9 ^e	China ^c
Chorwacja	1912	1891	1830	44,2	43,7	52,6	51,6	Croatia
Cypr	422	421	427	37,9	36,2	64,3	61,6	Cyprus
Czechy	5269	5310	5377	50,0	50,6	58,4	60,2	Czech Republic
Dania	2924	2933	2988	52,6	52,1	64,4	62,3	Denmark
Estonia	682	683	699	51,2	53,4	60,5	63,7	Estonia
Finlandia	2672	2689	2707	49,8	49,0	60,0	58,9	Finland
Francja	28236	29477	29668	44,8	45,7	56,5	55,8	France
Grecja	5029	4808	4780	43,9	42,8	53,5	52,1	Greece
Hiszpania	23365	22922	22742	49,9	49,1	59,6	58,1	Spain
Holandia	8760	8933	9042	52,5	53,1	65,1	64,0	Netherlands
Indie	388020	.	.	31,5	.	54,8	.	India
Irlandia	2253	2284	2352	48,7	49,4	62,6	62,0	Ireland
Japonia	65900	65980	67200	51,3	52,7	59,6	60,5	Japan
Kanada	18451	19278	19663	54,0	53,7	66,9	65,8	Canada
Korea Południowa	24748	26913	27580	49,9	54,1	61,0	63,0	South Korea
Litwa	1518	1469	1458	48,6	50,4	56,8	60,6	Lithuania
Luksemburg	231	276	288	45,5	49,3	57,7	59,3	Luxembourg
Łotwa	1057	994	980	49,9	50,3	58,9	60,8	Latvia
Malta	175	197	223	42,0	51,6	50,8	56,5	Malta
Meksyk	48705	52892	54194	41,5	42,0	59,7	59,3	Mexico
Niemcy	40838	42160	43285	50,5	52,7	59,4	61,2	Germany
Norwegia	2592	2760	2759	53,1	52,0	71,8	63,7	Norway
Nowa Zelandia	2298	2491	2695	52,6	57,3	67,7	70,7	New Zealand
Polska	17123	17388	17267	44,7	45,2	55,3	56,4	Poland
Południowa Afryka	18514	21282	22520	35,9	39,7	52,3	55,7	South Africa
Portugalia	5490	5195	5219	51,5	50,5	61,2	59,0	Portugal
Rosja	75497	76590	76293	52,7	53,0	67,7	62,8	Russia
Rumunia	9365	9159	9120	45,8	46,3	54,9	54,9	Romania
Słowacja	2707	2738	2755	50,1	50,6	59,0	59,9	Slovakia
Słowenia	1041	1008	1027	50,9	49,4	59,2	58,4	Slovenia
Stany Zjednoczone	153889	157130	160320	49,9	49,4	64,7	62,9	United States
Szwajcaria	4420	4767	4870	56,4	57,5	67,0	68,4	Switzerland
Szwecja	4950	5225	5383	52,7	54,3	63,3	65,6	Sweden
Turcja	25288	29654	31617	35,0	39,2	48,1	52,8	Turkey
Ukraina	22052	18098	17854	48,2	40,4	63,7	62,0	Ukraine
Węgry	4202	4518	4613	42,3	47,5	50,3	56,3	Hungary
Wielka Brytania	31584	32939	33412	49,9	50,5	62,4	62,9	United Kingdom
Włochy	24583	25498	25930	41,2	43,7	48,2	49,8	Italy

a Na podstawie badania siły roboczej; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 744. b 2014 r. c Szacunki oficjalne. d 2012 r. e 2016 r.

a Based on the Labour Force Survey (LFS); see general notes, item 9 on page 744. b 2014. c Official estimates. d 2012. e 2016.

Źródło — Source: [12], [14], [29].

TABL. 23 (614). PRACUJĄCY WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI — na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4^a
EMPLOYMENT BY KINDS OF ACTIVITY — according to ISIC Rev. 4 classification^a

KRAJE	2010	2015	2017					COUNTRIES	
	ogółem total		w tym of which						
			rolnictwo, leśnic- two, to- wiewtwo i rybac- two agricul- ture, forestry and fishing	prze- mysł i budow- nictwo industry and con- struction	handel; naprawa pojazdów samo- chodow- ych ^Δ trade; repair of motor vehicles and motor- cycles ^Δ	transport i gospo- darka maga- zynowa transporta- tion and storage	działal- ność fi- nansowa i ubezpie- czenia; obsługa ryнку nierucho- mości ^Δ financial and in- surance activities; real estate activities ^Δ		
w tys. in thous.									
Argentyna	15134	15674 ^b	Argentina	
Australia	11022	11788	12264	Australia	
Austria	4017	4148	4260	167	1062	612	210	183	Austria
Belgia	4489	4552	4638	54,0	963	601	260	189	Belgium
Białoruś ^c	4703	4496	4406 ^d	Belarus ^c
Brazylia	89165 ^e	91726	89793	8529	18364	17370	4516	1795	Brazil
Bułgaria	3075	3032	3150	221	942	542	211	75,0	Bulgaria
Chiny ^c	761050	774510	776400	China ^c
Chorwacja	1690	1585	1625	113	429	232	113	52,8	Croatia
Cypr	395	358	380	9,6	64,7	69,1	17,1	24,2	Cyprus
Czechy	4885	5042	5222	146	1987	600	328	157	Czech Republic
Dania	2706	2752	2816	61,6	524	437	132	112	Denmark
Estonia	568	641	659	23,1	197	87,5	52,4	22,3	Estonia
Finlandia	2448	2437	2473	92,9	547	282	140	80,5	Finland
Francja	25731	26424	26880	698	5440	3449	1452	1258	France
Grecja	4390	3611	3753	453	578	679	188	96,7	Greece
Hiszpania	18725	17866	18825	820	3776	2994	937	576	Spain
Holandia	8370	8319	8605	176	1283	1252	384	317	Netherlands
Indie	374286	India
Irlandia	1926	2058	2194	111	412	303	93,4	107	Ireland
Japonia	62570	63760	65300	Japan
Kanada	16964	17947	18416	Canada
Korea Południowa	23829	25936	26552	1279	6701	3794	1405	1412	South Korea
Litwa	1248	1335	1355	106	338	228	102	34,7	Lithuania
Luksemburg	221	258	272	3,1	23,9	19,8	9,6	27,9	Luxembourg
Łotwa	851	896	895	61,4	209	131	79,6	41,3	Latvia
Malta	163	186	212	2,2	41,9	30,2	12,4	13,6	Malta
Meksyk	46122	50611	52341	6811	13506	10688	2267	706	Mexico
Niemcy	37993	40211	41664	532	11418	5823	2083	1495	Germany
Norwegia	2501	2641	2644	54,4	512	358	132	72,8	Norway
Nowa Zelandia	2157	2357	2568	New Zealand
P o l s k a	15473	16084	16423	1672	5180	2329	1014	539	P o l a n d
Południowa Afryka	13942	15928	16366	South Africa
Portugalia	4898	4549	4757	304	1177	704	204	151	Portugal
Rosja	69934	72324	72316	4268	19503	11525	6176	2877	Russia
Rumunia	8713	8535	8671	1975	2612	1207	492	131	Romania
Słowacja ^f	2318	2424	2531	68,5	941	294	161	68,0	Slovakia ^f
Słowenia	966	917	959	53,0	317	117	47,9	25,6	Slovenia
Stany Zjednoczone	139064	148834	153337	2200	30252	20170	8830	10753	United States
Szwajcaria	4208	4538	4637	141	929	564	200	295	Switzerland
Szwecja	4524	4837	5022	91,4	908	574	245	172	Sweden
Turcja	22593	26619	28197	5466	7483	3935	1235	557	Turkey
Ukraina	20266	16443	16156	Ukraine
Węgry	3732	4211	4421	223	1394	550	294	119	Hungary
Wielka Brytania	29125	31193	31963	368	5796	4195	1572	1570	United Kingdom
Włochy	22527	22465	23023	871	5986	3288	1110	782	Italy

a Na podstawie badania siły roboczej; patrz uwagi ogólne, ust. 6 i 9 na str. 743 i 744. b 2014 r. c Szacunki oficjalne. d 2016 r. e 2012 r. f Bez osób na urloпах wychowawczych.

a Based on the Labour Force Survey (LFS); see general notes, items 6 and 9 on pages 743 and 744. b 2014. c Official estimates. d 2016. e 2012. f Excluding persons on child-care leave.

Źródło — Source: [14], [29].

TABL. 24 (615). **BEZROBOCIE**^aUNEMPLOYMENT^a

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	COUNTRIES
	bezrobotni w tys. unemployed persons in thous.			stopa bezrobocia w % unemployment rate in %			
Argentyna	1206	1184 ^b	.	7,4	7,0 ^b	.	Argentina
Australia	606	760	727	5,2	6,1	5,6	Australia
Austria	203	252	248	4,8	5,7	5,5	Austria
Belgia	406	422	354	8,3	8,5	7,1	Belgium
Białorus ^c	33,1	43,3	.	0,6 ^d	1,0	.	Belarus ^c
Brazylia	6911 ^e	8452	13213	7,2 ^e	8,4	12,8	Brazil
Bułgaria	352	305	207	10,3	9,2	6,2	Bulgaria
Chiny ^f	9080	9520 ^b	.	4,1	4,1 ^b	.	China ^f
Chorwacja	222	306	205	11,7	16,2	11,2	Croatia
Cypr	26,4	62,8	47,2	6,3	15,0	11,1	Cyprus
Czechy	384	268	155	7,3	5,1	2,9	Czech Republic
Dania	218	181	172	7,5	6,2	5,7	Denmark
Estonia	114	42,3	40,3	16,7	6,2	5,8	Estonia
Finlandia	224	252	234	8,4	9,4	8,6	Finland
Francja	2505	3054	2788	8,9	10,4	9,4	France
Grecja	639	1197	1027	12,7	24,9	21,5	Greece
Hiszpania	4640	5056	3917	19,9	22,1	17,2	Spain
Holandia	390	614	438	4,5	6,9	4,9	Netherlands
Indie	13734	.	.	3,5	.	.	India
Irlandia	327	226	158	14,6	9,9	6,7	Ireland
Japonia	3340	2220	1900	5,1	3,4	2,8	Japan
Kanada	1486	1331	1247	8,1	6,9	6,3	Canada
Korea Południowa	920	976	1028	3,7	3,6	3,7	South Korea
Litwa	270	134	103	17,8	9,1	7,1	Lithuania
Luksemburg	10,1	18,4	15,9	4,4	6,7	5,5	Luxembourg
Łotwa	206	98,2	85,4	19,5	9,9	8,7	Latvia
Malta	12,0	10,6	10,2	6,9	5,4	4,6	Malta
Meksyk	2583	2281	1853	5,3	4,3	3,4	Mexico
Niemcy	2845	1950	1621	7,0	4,6	3,8	Germany
Norwegia	91,3	119	115	3,5	4,3	4,2	Norway
Nowa Zelandia	151	134	127	6,6	5,4	4,7	New Zealand
P o l s k a	1650	1304	844	9,6	7,5	4,9	P o l a n d
Południowa Afryka	4572	5354	6154	24,7	25,2	27,3	South Africa
Portugalia	591	647	463	11,0	12,6	9,0	Portugal
Rosja	5563	4267	3977	7,4	5,6	5,2	Russia
Rumunia	652	624	449	7,0	6,8	4,9	Romania
Słowacja	389	314	224	14,4	11,5	8,1	Slovakia
Słowenia	75,4	90,3	67,4	7,3	9,0	6,6	Slovenia
Stany Zjednoczone	14825	8296	6982	9,6	5,3	4,4	United States
Szwajcaria	213	229	234	4,8	4,8	4,8	Switzerland
Szwecja	426	388	362	8,6	7,4	6,7	Sweden
Turcja	2696	3035	3421	10,7	10,3	10,9	Turkey
Ukraina	1786	1655	1698	8,1	9,1	9,5	Ukraine
Węgry	469	308	192	11,2	6,8	4,2	Hungary
Wielka Brytania	2459	1746	1448	7,8	5,3	4,4	United Kingdom
Włochy	2056	3033	2907	8,4	11,9	11,2	Italy

a Na podstawie badania siły roboczej; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 744. b 2014 r. c Bezrobotni zarejestrowani. d 2011 r. e 2012 r. f Bezrobotni w miastach — szacunki oficjalne.

a Based on the Labour Force Survey (LFS); see general notes, item 9 on page 744. b 2014. c Registered unemployed persons. d 2011. e 2012. f Unemployed persons in urban areas — official estimates.

Źródło — Source: [14], [29].

TABL. 25 (616). **BEZROBOCIE OSÓB MŁODYCH^a**
YOUTH UNEMPLOYMENT^a

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	COUNTRIES
	bezrobotni w tys. unemployed persons in thous.			stopa bezrobocia w % unemployment rate in %			
Argentyna	481	460 ^b	.	18,7	18,3 ^b	.	Argentina
Australia	241	277	269	11,6	13,1	12,6	Australia
Austria	54,3	59,2	52,6	9,5	10,6	9,8	Austria
Belgia	95,8	87,4	69,9	22,4	22,1	19,3	Belgium
Białoruś ^{cd}	8,0	6,2	Belarus ^{cd}
Brazylia	3024 ^a	3518	5334	16,1 ^e	19,9	29,2	Brazil
Bułgaria	61,5	39,6	22,1	21,9	21,6	12,9	Bulgaria
Chorwacja	59,1	67,8	45,4	32,4	42,3	27,4	Croatia
Cypr	7,0	12,2	8,7	16,6	32,8	24,7	Cyprus
Czechy	73,4	43,7	25,1	18,3	12,6	7,9	Czech Republic
Dania	63,6	48,7	51,0	14,0	10,8	11,0	Denmark
Estonia	22,1	7,4	7,1	32,9	13,1	12,1	Estonia
Finlandia	67,8	73,1	65,5	21,4	22,4	20,1	Finland
Francja	650	684	620	22,5	24,7	22,3	France
Grecja	117	139	115	33,0	49,8	43,6	Greece
Hiszpania ^d	858	751	578	41,5	48,3	38,6	Spain ^d
Holandia	121	158	126	8,7	11,3	8,9	Netherlands
Indie	7247	.	.	10,3	.	.	India
Irlandia	92,4	55,0	39,6	28,1	20,2	14,4	Ireland
Japonia	520	290	250	9,4	5,5	4,6	Japan
Kanada	427	376	323	14,9	13,2	11,6	Canada
Korea Południowa	150	196	187	9,8	10,5	10,4	South Korea
Litwa	46,6	20,4	15,0	35,7	16,3	13,3	Lithuania
Luksemburg	2,0	4,0	3,3	14,2	17,3	15,4	Luxembourg
Łotwa	42,4	13,5	12,1	36,2	16,3	17,0	Latvia
Malta	3,8	3,2	3,1	13,2	11,8	11,3	Malta
Meksyk	983	823	649	9,7	8,6	6,9	Mexico
Niemcy	442	296	286	9,8	7,2	6,8	Germany
Norwegia	33,0	36,6	36,6	9,3	9,9	10,4	Norway
Nowa Zelandia	63,9	54,8	54,0	17,4	13,7	12,7	New Zealand
P o l s k a	412	286	197	23,7	20,8	14,8	P o l a n d
Południowa Afryka	1331	1375	1488	51,2	50,1	53,5	South Africa
Portugalia	95,2	118	88,6	22,8	32,0	23,9	Portugal
Rosja	1495	1048	875	17,1	16,1	16,3	Russia
Rumunia	173	148	117	22,1	21,7	18,3	Romania
Słowacja	82,7	55,3	38,3	33,6	26,5	18,9	Slovakia
Słowenia	14,0	11,7	8,7	14,7	16,3	11,2	Slovenia
Stany Zjednoczone ^d	3857	2467	1955	18,4	11,6	9,2	United States ^d
Szwajcaria	51,8	55,1	50,2	8,2	8,8	8,1	Switzerland
Szwecja	159	134	114	24,8	20,4	17,9	Sweden
Turcja	852	912	1053	19,7	18,5	20,5	Turkey
Ukraina	460	361	341 ^f	17,4	22,4	23,0 ^f	Ukraine
Węgry	78,3	58,9	36,3	26,4	17,3	10,7	Hungary
Wielka Brytania ^d	906	659	522	19,9	14,6	12,1	United Kingdom ^d
Włochy	469	627	535	27,9	40,3	34,7	Italy

a, d Na podstawie badania siły roboczej; dane dotyczą osób w wieku: a — 15—24 lata, d — 16—24 lata. b 2014 r. c Bezrobotni zarejestrowani. e 2012 r. f 2016 r.

a, d Based on the Labour Force Survey (LFS); data concern persons aged: a — 15—24, d — 16—24. b 2014. c Registered unemployed persons. e 2012. f 2016.

Źródło — Source: [14], [29].

TABL. 26 (617). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY
— rodzaje działalności na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4^aPERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK
— kinds of activity according to ISIC Rev. 4 classification^a

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Ogółem Grand total	W tym w wypadkach śmiertelnych Of which in fatal accidents							
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	razem total	w tym of which						
				rol- nictwo, leś- nictwo, łowiectwo i rybactwo agri- culture, forestry and fishing	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	prze- twórstwo przemysłowe manu- facturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply	budownictwo con- struction	transport i gospodar- ka magazynowa transportation and storage	
				na 100 tys. pracujących per 100 thous. workers employed						
Argentyna	2010	569033	871	10,9
Argentina	2016 ^b	384526	387	4,2
Australia	2010	92516	216	2,0
Australia	2015	110485	195	1,7
Austria	2010	78595	182	4,4	40,1	10,0	2,2	3,7	6,2	7,6
Austria	2016	63011	109	3,0	176	12,3	1,9	0,0	5,1	4,6
Belgia	2010	67337	74	2,3	1,5	65,5	1,8	0,0	7,4	7,1
Belgium	2016	70738	64	1,6	0,0	0,0	0,9	7,8	6,9	5,9
Białoruś	2010	2612	198	5,1
Belarus	2016	1476	78	2,3	6,7	.	1,8	2,2	9,7	2,8
Brazylia	2011	639056	2938	7,4	12,0	21,1	8,5	27,2	16,7	23,0
Brazil										
Bułgaria	2010	2423	92	3,6	11,4	15,4	3,0	8,0	15,2	5,7
Bulgaria	2016	2266	78	2,6	1,0	4,2	2,5	2,4	8,8	9,5
Chorwacja	2010	11938	35	2,5	12,2	0,0	2,7	0,0	11,7	1,3
Croatia	2016	13296	33	2,4	9,9	0,0	3,0	7,3	12,1	4,0
Cypr	2010	2184	19	4,9	20,4	0,0	6,2	0,0	20,7	6,3
Cyprus	2016	1905	5	1,4	15,6	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4
Czechy	2010	65230	121	2,5	9,9	8,4	2,0	0,0	5,8	7,3
Czech Republic	2016	45388	106	2,5	8,2	14,6	1,4	2,1	8,1	8,0
Dania	2010	62564	41	1,5	8,2	0,0	1,6	0,0	5,1	4,5
Denmark	2016	49473	34	1,2	16,9	0,0	0,9	0,0	1,9	5,5
Estonia	2010	5573	17	3,2	5,6	0,0	0,0	0,0	9,4	15,1
Estonia	2016	6380	26	4,5	5,6	0,0	4,4	48,0	16,8	13,1
Finlandia	2010	48300	37	1,5	1,8	0,0	2,1	6,8	4,0	5,1
Finland	2015	42104	35	1,4	5,7	0,0	0,9	0,0	1,9	2,9
Francja	2010	593529	537	2,6	0,4	16,8	2,6	15,1	6,3	9,0
France	2016	750265	595	2,2	5,9	7,0	2,7	0,6	6,6	6,4
Grecja	2010	15493	32	0,7	0,4	14,6	0,4	3,8	4,0	2,4
Greece	2016	4020	33	1,3	0,9	16,8	1,8	0,0	10,0	0,7
Hiszpania	2010	494127	338	2,2	2,8	22,4	3,3	2,6	8,0	10,0
Spain	2016	432348	296	1,6	5,9	9,6	2,2	0,0	4,6	7,7
Holandia	2010	183084	79	0,9	8,5	0,0	1,2	0,0	2,4	3,7
Netherlands	2016	81201	36	0,5	0,2	0,0	1,0	0,0	1,2	1,0
Irlandia	2010	19336	42	2,3	30,6	0,0	1,0	0,0	4,2	3,2
Ireland	2016	14131	43	2,1	22,6	19,1	0,9	0,0	6,7	1,1
Japonia	2011	117958	1024
Japan	2015	116311	928
Kanada	2010	.	.	2,2
Canada	2016	.	.	1,8
Korea Południowa	2010	.	1114	7,9
South Korea	2016	.	969	5,3
Litwa	2010	2316	50	4,0	12,9	42,0	5,2	6,3	7,3	12,7
Lithuania	2016	3585	44	3,2	7,4	34,6	4,8	0,0	7,7	7,2
Luksemburg	2010	6998	15	3,8	12,8	0,0	6,3	0,0	5,2	7,7
Luxembourg	2016	7174	22	6,3	64,3	0,0	6,9	0,0	14,6	30,2

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 i 9 na str. 743 i 744. b W przypadku wypadków śmiertelnych na 100 tys. pracowników ubezpieczonych.

a See general notes, items 6 and 9 on pages 743 and 744. b In case of fatal accidents per 100 thous. workers insured.

TABL. 26 (617). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY**
— rodzaje działalności na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4^a (dok.)

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK
 — kinds of activity according to ISIC Rev. 4 classification^a (cont.)

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Ogółem	W tym w wypadkach śmiertelnych Of which in fatal accidents							
		Grand total								
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	razem total	w tym of which						transport i gospodarka magazynowa transportation and storage
				rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply	budownictwo construction		
		na 100 tys. pracujących		per 100 thous. workers employed						
Łotwa	2010	1220	25	2,7	15,2	0,0	3,5	8,2	8,7	4,2
Latvia	2016	1848	38	4,2	32,8	32,7	4,4	8,1	8,9	16,9
Malta	2010	2754	3	1,8	0,0	208	0,0	0,0	22,3	0,0
Malta	2016	1825	7	3,7	0,0	1087	4,2	0,0	34,9	0,0
Meksyk	2010 ^c	507961	1433	10,0
Mexico	2015 ^b	550986	1444	8,2
Niemcy	2010	931014	567	1,2	2,7	4,3	1,2	0,7	3,2	5,0
Germany	2016	863396	413	0,9	2,3	4,4	0,8	2,1	3,1	3,2
Norwegia	2010	38706	46	1,7	8,1	0,0	3,0	6,8	4,1	5,2
Norway	2016	10195	45	1,7	24,3	22,2	0,4	0,0	3,3	6,1
Nowa Zelandia	2010	20347	118
New Zealand	2015	25041	48	2,3
Polska^d	2010	86271	446	3,7	2,9	14,5	3,0	5,2	13,0	8,8
P o l a n d^d	2016	84280	243	1,5	0,6	11,8	1,5	2,3	4,3	3,9
Południowa Afryka	2010	17453	185
South Africa										
Portugalia	2010	130475	204	4,1	5,2	24,8	3,3	0,0	13,9	18,7
Portugal	2015	134539	161	3,5	9,3	32,4	2,2	0,0	17,3	11,6
Rosja	2010	47722	2004	9,4
Russia	2016	26744	1290	6,0
Rumunia	2010	4103	381	4,9	1,7	10,8	7,3	10,0	17,3	12,1
Romania	2016	4424	236	4,5	35,5	2,3	3,2	1,4	14,3	13,9
Słowacja	2010	9174	48	2,0	4,2	0,0	2,6	4,8	1,6	9,6
Slovakia	2016	9859	45	1,8	2,8	0,0	1,0	0,0	2,2	10,4
Słowenia	2010	16391	24	2,8	0,0	0,0	2,7	0,0	16,3	8,5
Slovenia	2016	12176	14	1,7	18,8	0,0	1,6	0,0	0,0	10,2
Stany Zjednoczone	2010 ^d	937890	4690	3,5	26,8	19,8	2,2	2,5	9,5	13,1
United States	2016	897490	5190	5,2	59,6	12,7	2,4	7,8	16,2	19,0
Szwajcaria	2010	79282	91	2,1	2,8	69,7	2,2	4,3	7,3	4,4
Switzerland	2016	87465	79	2,0	11,4	70,5	1,7	0,0	8,7	3,7
Szwecja	2010	34255	54	1,2	8,3	0,0	1,7	0,0	4,6	3,4
Sweden	2016	37895	37	0,8	6,0	0,0	0,4	0,0	2,6	4,2
Turcja	2010	64347	1444	13,3	18,6	91,2	8,7	14,3	30,4	20,7
Turkey	2016	287671	1406	7,5	2,9	54,7	6,1	10,1	22,4	18,7
Ukraina	2010	12234	580	5,6
Ukraine	2016	4429	357	4,5	.	12,9	5,3	.	21,9	8,2
Węgry	2010	20085	96	2,6	7,0	0,0	2,0	2,7	9,4	7,3
Hungary	2016	27517	83	1,9	8,7	0,0	1,3	0,0	5,8	4,7
Wielka Brytania ^e	2010	252769	172	0,6	10,9	3,7	1,0	0,0	2,4	0,9
United Kingdom ^e	2016	227417	252	0,8	7,3	2,7	0,8	1,1	2,0	4,2
Włochy	2010	438539	718	3,1	11,0	25,2	2,4	2,7	9,2	9,4
Italy	2016	296448	481	2,1	8,6	21,6	1,9	0,8	8,2	5,9

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 i 9 na str. 743 i 744. b—d W przypadku wypadków śmiertelnych na 100 tys.: b — pracowników ubezpieczonych, c — pracowników narażonych na ryzyko, d — pełnozatrudnionych. e Bez Irlandii Północnej.

a See general notes, items 6 and 9 on pages 743 and 744. b—d In case of fatal accidents per 100 thous.: b — workers insured, c — workers exposed to risk, d — full-time equivalents. e Excluding Northern Ireland.

Źródło — Source: [14], [29].

Wynagrodzenia. Warunki życia
Wages and salaries. Living conditions
TABL. 27 (618). **DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ NOMINALNYCH BRUTTO¹**INDICES OF AVERAGE GROSS NOMINAL WAGES AND SALARIES¹

KRAJE Wynagrodzenia za: a — rok b — miesiąc	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES Wages and salaries per: a — year b — month
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100		
Australia a	105,6	103,0	101,9	102,6	100,6	101,0	100,3	115,9	Australia
Austria a	102,0	102,9	102,3	102,4	102,2	102,5	102,1	117,6	Austria
Belgia a	103,9	102,7	102,2	101,1	99,9	101,1	101,4	112,8	Belgium
Białoruś b	156,1	193,5	137,7	119,6	110,9	107,5	.	593,1 ²	Belarus
Bułgaria b	108,0	105,6	105,3	105,5	107,9	107,7	.	147,1 ²	Bulgaria
Chorwacja b	101,5	101,0	100,8	100,2	101,3	96,3	.	101,0 ²	Croatia
Czechy a	102,4	102,1	99,8	102,7	102,8	104,6	106,9	123,4	Czech Republic
Dania a	101,8	102,2	101,5	102,5	102,2	101,9	100,6	113,3	Denmark
Estonia a	101,2	108,1	104,4	106,0	103,8	106,0	105,3	140,3	Estonia
Finlandia a	103,6	102,9	101,4	101,3	101,4	101,5	100,4	113,1	Finland
Francja a	101,6	102,1	101,2	101,1	101,1	101,1	102,1	110,9	France
Grecja a	95,6	95,9	91,8	99,3	97,8	99,1	100,1	81,1	Greece
Hiszpania a	101,0	99,5	101,3	100,2	102,3	99,6	100,0	103,7	Spain
Holandia a	101,4	101,7	102,4	100,4	101,3	101,1	100,8	109,5	Netherlands
Irlandia a	93,1	99,7	99,2	101,3	102,0	101,6	102,8	99,4	Ireland
Japonia a	101,6	97,6	99,7	100,2	100,3	101,2	100,6	101,2	Japan
Kanada a	103,7	103,6	103,3	103,0	101,6	100,4	101,7	118,5	Canada
Korea Południowa a	104,7	101,0	102,9	100,4	102,6	104,4	103,4	121,1	South Korea
Litwa a	104,6	102,8	104,0	104,0	105,0	105,3	107,6	138,5	Lithuania
Luksemburg a	101,5	101,2	102,7	102,6	103,0	100,2	103,5	115,5	Luxembourg
Łotwa a	102,4	107,7	105,0	108,4	108,0	106,4	107,3	155,0	Latvia
Meksyk a	106,2	103,4	103,9	104,0	104,2	103,9	104,7	134,6	Mexico
Niemcy a	103,8	102,6	102,3	102,5	102,8	102,1	102,8	120,4	Germany
Norwegia a	104,5	103,8	104,1	102,6	102,9	101,6	102,3	123,9	Norway
Nowa Zelandia a	102,9	102,9	99,3	101,7	102,2	103,7	102,4	116,1	New Zealand
Polska ♦ a	104,9	102,4	101,5	101,9	101,0	104,4	106,4	124,9	Poland ♦
Portugalia a	99,2	97,4	102,9	98,6	100,7	101,7	101,3	101,7	Portugal
Rosja b	111,5	114,0	111,9	142,3 ³	Russia
Rumunia b	104,9	105,0	105,0	105,3	108,5	112,8	.	149,1 ²	Romania
Słowacja a	102,9	102,3	102,1	101,8	103,6	103,0	103,7	121,1	Slovakia
Słowenia a	101,3	98,5	100,7	101,6	101,4	102,8	103,2	109,8	Slovenia
Stany Zjednoczone a	102,7	102,7	100,9	103,0	102,7	101,2	101,5	115,6	United States
Szwajcaria a	100,1	100,7	101,0	100,0	99,2	99,6	100,1	100,7	Switzerland
Szwecja a	102,9	102,7	101,8	102,1	102,6	102,7	102,3	118,4	Sweden
Ukraina b	117,6	114,9	107,9	106,6	120,5	123,6	.	231,5 ²	Ukraine
Węgry a	103,7	102,5	102,1	100,2	97,1	104,3	110,9	122,1	Hungary
Wielka Brytania a	101,1	101,5	102,5	101,1	101,5	102,7	102,0	112,9	United Kingdom
Włochy a	101,3	99,6	101,4	100,6	101,1	100,9	100,1	105,1	Italy

1 Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 745. 2 2016 r. 3 2013 r.

1 See general notes, item 10 on page 745. 2 2016. 3 2013.

Źródło — Source: [15], [28].

TABL. 28 (619). DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ REALNYCH BRUTTO¹
INDICES OF AVERAGE GROSS REAL WAGES AND SALARIES¹

KRAJE Wynagrodzenia za: a — rok b — miesiąc	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES Wages and salaries per: a — year b — month
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100		
Australia a	102,2	101,2	99,5	100,1	99,2	99,7	98,3	100,2	Australia
Austria a	98,8	100,4	100,3	100,8	101,3	101,6	100,0	103,2	Austria
Belgia a	100,4	99,9	101,0	100,7	99,3	99,1	99,2	99,7	Belgium
Białoruś b	101,8	121,6	116,4	101,1	97,7	96,1	.	136,7 ²	Belarus
Bułgaria b	103,6	102,5	104,3	107,0	108,0	108,6	.	139,1 ²	Bulgaria
Chorwacja b	99,3	97,7	98,6	100,4	101,8	97,3	.	95,2 ²	Croatia
Czechy a	100,5	98,9	98,4	102,3	102,5	103,9	104,4	111,3	Czech Republic
Dania a	99,1	99,8	100,7	102,0	101,7	101,6	99,4	104,3	Denmark
Estonia a	96,4	104,0	101,6	106,2	104,3	105,8	101,8	121,5	Estonia
Finlandia a	100,2	100,1	99,9	100,3	101,6	101,1	99,7	102,8	Finland
Francja a	99,5	100,2	100,4	100,6	101,0	100,9	101,1	103,8	France
Grecja a	92,5	94,5	92,7	100,6	99,6	99,9	99,0	80,2	Greece
Hiszpania a	97,8	97,1	99,9	100,3	102,8	99,8	98,1	95,7	Spain
Holandia a	99,1	99,2	99,9	99,4	100,7	100,7	99,5	98,6	Netherlands
Irlandia a	90,8	98,0	98,7	101,2	102,3	101,6	102,4	94,6	Ireland
Japonia a	101,9	97,7	99,4	97,5	99,5	101,3	100,1	97,4	Japan
Kanada a	100,8	102,1	102,3	101,1	100,4	99,0	100,1	105,9	Canada
Korea Południowa a	100,6	98,8	101,6	99,2	101,9	103,4	101,4	107,1	South Korea
Litwa a	100,5	99,7	102,9	103,9	106,0	104,4	103,8	123,0	Lithuania
Luksemburg a	98,2	98,6	100,9	101,9	102,6	99,9	101,7	103,7	Luxembourg
Łotwa a	98,2	105,3	105,1	107,8	107,8	106,2	104,3	139,8	Latvia
Meksyk a	102,7	99,3	100,1	100,0	101,4	101,1	98,7	103,4	Mexico
Niemcy a	101,7	100,6	100,7	101,6	102,6	101,6	101,0	110,2	Germany
Norwegia a	103,2	103,1	101,9	100,5	100,7	98,1	100,4	108,2	Norway
Nowa Zelandia a	98,9	101,8	98,2	100,4	101,9	103,1	100,5	105,0	New Zealand
Polska [♦] a	100,7	98,9	100,5	101,9	101,9	105,1	104,3	113,9	Poland [♦]
Portugalia a	95,7	94,8	102,6	98,8	100,2	101,1	99,9	93,2	Portugal
Rosja b	102,9	108,4	104,8	116,9 ³	Russia
Rumunia b	99,2	101,7	101,0	104,2	109,1	114,6	.	132,6 ²	Romania
Słowacja a	99,1	98,7	100,7	101,9	103,9	103,6	102,3	110,5	Slovakia
Słowenia a	99,5	96,0	99,0	101,4	101,9	102,8	101,7	102,2	Slovenia
Stany Zjednoczone a	99,6	100,6	99,4	101,3	102,6	99,9	99,4	102,8	United States
Szwajcaria a	99,9	101,4	101,2	100,0	100,4	100,0	99,6	102,5	Switzerland
Szwecja a	100,0	101,8	101,8	102,3	102,6	101,7	100,5	111,2	Sweden
Ukraina b	108,9	114,2	108,1	.	81,1	108,5	.	134,5 ³	Ukraine
Węgry a	99,8	97,0	100,3	100,4	97,2	103,9	108,3	106,7	Hungary
Wielka Brytania a	97,4	98,9	100,2	99,6	101,1	101,7	99,4	98,2	United Kingdom
Włochy a	98,6	96,7	100,1	100,4	101,0	101,0	98,9	96,6	Italy

¹ Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 745. 2 2016 r. 3 2013 r.

¹ See general notes, item 10 on page 745. 2 2016. 3 2013.

Źródło — Source: [15], [28].

TABL. 29 (620). **MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA MINIMALNE BRUTTO^a**
 GROSS MONTHLY MINIMUM WAGES AND SALARIES^a

K R A J E	2010		2015		2017		C O U N T R I E S
	w euro in euro	w PPS ^b in PPS ^b	w euro in euro	w PPS ^b in PPS ^b	w euro in euro	w PPS ^b in PPS ^b	
Belgia	1388	1270	1502	1436	1532	1383	Belgium
Bułgaria	123	236	184	394	235	486	Bulgaria
Chorwacja	385	526	396	624	433	655	Croatia
Czechy	302	442	332	537	407	606	Czech Republic
Estonia	278	388	390	536	470	599	Estonia
Francja	1344	1226	1458	1384	1480	1360	France
Grecja	863	901	684	826	684	811	Greece
Hiszpania	739	755	757	848	826	895	Spain
Holandia	1408	1308	1502	1400	1552	1382	Netherlands
Irlandia	1462	1239	1462	1211	1563	1247	Ireland
Litwa	232	367	300	497	380	588	Lithuania
Luksemburg	1683	1409	1923	1591	1999	1575	Luxembourg
Łotwa	254	370	360	522	380	525	Latvia
Malta	660	846	720	913	736	894	Malta
Niemcy	1440	1433	1498	1427	Germany
P o l s k a	321	553	410	772	453	836	P o l a n d
Portugalia	554	648	589	724	650	764	Portugal
Rumunia	142	265	218	424	275	524	Romania
Słowacja	308	444	380	572	435	629	Slovakia
Słowenia	597	700	791	978	805	944	Slovenia
Stany Zjednoczone	872	1028	1035	1045	1192	999	United States
Turcja	338	535	424	671	479	814	Turkey
Węgry	272	421	333	588	412	666	Hungary
Wielka Brytania	1076	1006	1379	1106	1393	1167	United Kingdom

a Obowiązujące od stycznia do czerwca danego roku. b Według parytetu siły nabywczej; patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749.

a Valid from January to June of a given year. b At purchasing power parity; see general notes, item 18 on page 749.

Źródło — Source: [14].

TABL. 30 (621). GRANICA UBÓSTWA — na podstawie badania EU-SILC^aAT-RISK-OF-POVERTY THRESHOLD — based on the EU-SILC survey^a

KRAJE	2010	2017	2010	2017	2010	2017	2010	2017	COUNTRIES
	gospodarstwo domowe o liczbie osób household with number of persons								
	1 (dorosła) 1 (adult)				4 (2 dorosłe z 2 dziećmi w wieku poniżej 14 lat) 4 (2 adults with 2 children younger than 14 years)				
	w euro	in euro	w PPS ^b	in PPS ^b	w euro	in euro	w PPS ^b	in PPS ^b	
Austria	12635	14851	11710	14001	26533	31187	24590	29401	Austria
Belgia	11678	13670	10399	12532	24525	28708	21838	26317	Belgium
Bułgaria	1810	2154	3531	4510	3801	4524	7415	9472	Bulgaria
Chorwacja	3486	3726	4567	5643	7320	7825	9591	11851	Croatia
Cypr	9708	8698	10816	9905	20387	18266	22713	20800	Cyprus
Czechy	4235	4969	5796	7565	8894	10435	12171	15887	Czech Republic
Dania	15401	17630	10770	12714	32341	37023	22616	26699	Denmark
Estonia	3436	5631	4448	7475	7216	11824	9340	15697	Estonia
Finlandia	12809	14392	10327	11884	26899	30223	21686	24956	Finland
Francja	11976	13246	10669	12271	25150	27817	22406	25770	France
Grecja	7178	4560	7559	5423	15073	9576	15874	11388	Greece
Hiszpania	8763	8522	8967	9308	18402	17896	18830	19548	Spain
Holandia	12175	14137	11288	12732	25568	29687	23705	26737	Netherlands
Irlandia	12307	13444 ^c	10102	10998 ^c	25846	28233 ^c	21214	23095 ^c	Ireland
Litwa	2418	3681	3611	5854	5077	7729	7583	12293	Lithuania
Luksemburg	19400	21645	15961	17292	40740	45455	33519	36313	Luxembourg
Łotwa	2693	3964	3525	5569	5655	8325	7403	11695	Latvia
Malta	6261	8698	8023	10601	13148	18265	16848	22262	Malta
Niemcy	11278	13152	10544	12729	23684	27620	22143	26731	Germany
Norwegia	19438	23744 ^c	13945	17325 ^c	40819	49862 ^c	29284	36383 ^c	Norway
P o l s k a	2643	3567	4547	6650	5551	7491	9548	13964	P o l a n d
Portugalia	5207	5443	5837	6478	10935	11429	12258	13603	Portugal
Rumunia	1222	1645	2122	3143	2566	3455	4457	6601	Romania
Słowacja	3670	4310	5016	6336	7707	9051	10534	13305	Slovakia
Słowenia	7042	7628	8009	9098	14787	16019	16819	19106	Slovenia
Szwajcaria	18400	26552 ^c	13367	16561 ^c	38639	55759 ^c	28072	34778 ^c	Switzerland
Szwecja	11338	15225	10535	12100	23811	31973	22123	25410	Sweden
Turcja	1652	2251 ^c	2608	3803 ^c	3470	4727 ^c	5477	7986 ^c	Turkey
Węgry	2544	2993	4025	5019	5343	6285	8451	10539	Hungary
Wielka Brytania	10263	12682 ^c	9521	10421 ^c	21553	26632 ^c	19995	21885 ^c	United Kingdom
Włochy	9578	9925	9135	9875	20115	20843	19184	20737	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 745. b Według parytetu siły nabywczej; patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. c 2016 r.

a See general notes, item 10 on page 745. b At purchasing power parity; see general notes, item 18 on page 749. c 2016.

Źródło — Source: [14].

TABL. 31 (622). WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM (zasięg ubóstwa) — na podstawie badania EU-SILC^aAT-RISK-OF-POVERTY RATE — based on the EU-SILC survey^a

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Osób w wieku lat Persons at the age of (in years)			Osób w wieku lat Persons at the age of (in years)				
		Ogółem Total	0—17	18—64	65 i więcej 65 and more	Ogółem Total	0—17	18—64	65 i więcej 65 and more
		w % osób danej grupy wieku			in % of persons of the same age group				
Austria	2010	14,7	19,0	12,9	16,8	26,0	37,8	24,4	19,5
Austria	2017	14,4	19,1	13,5	12,9	24,9	38,0	24,0	14,8
Belgia	2010	14,6	18,3	12,1	19,4	26,7	31,8	25,7	24,0
Belgium	2017	15,9	18,6	15,0	16,0	26,3	32,2	26,3	19,7
Bułgaria	2010	20,7	26,7	16,0	32,2	27,1	34,1	22,5	37,7
Bulgaria	2017	23,4	29,2	18,9	32,0	29,2	37,9	25,0	34,5
Chorwacja	2010	20,6	19,6	18,2	30,5	30,0	31,1	27,0	39,9
Croatia	2017	20,0	21,4	16,9	28,6	26,6	31,7	23,9	30,9
Cypr	2010	15,6	12,6	11,9	39,9	23,5	25,0	19,0	44,1
Cyprus	2017	15,7	16,5	14,2	21,6	24,5	28,2	23,6	23,6
Czechy	2010	9,0	14,3	8,1	6,8	18,1	26,0	17,1	12,6
Czech Republic	2017	9,1	11,6	7,9	10,7	15,8	20,0	15,0	14,6
Dania	2010	13,3	10,9	12,9	17,7	29,1	24,0	29,4	34,8
Denmark	2017	12,4	10,0	14,3	8,8	25,3	22,2	29,8	14,9
Estonia	2010	15,8	17,3	15,6	15,1	24,9	31,1	25,0	17,7
Estonia	2017	21,0	16,5	16,2	41,2	28,9	30,3	24,0	43,7
Finlandia	2010	13,1	11,4	12,3	18,3	27,0	29,7	26,6	25,1
Finland	2017	11,5	10,2	11,6	12,3	26,7	31,3	28,0	18,9
Francja	2010	13,3	18,1	12,7	9,4	24,9	36,2	24,4	12,2
France	2017	13,3	19,1	12,9	7,8	24,1	35,9	24,1	10,5
Grecja	2010	20,1	23,0	19,0	21,3	23,8	25,8	22,2	27,5
Greece	2017	20,2	24,5	21,7	12,4	24,0	30,9	25,3	14,7
Hiszpania	2010	20,7	29,3	18,1	21,8	28,8	37,5	27,1	25,7
Spain	2017	21,6	28,3	21,7	14,8	28,4	34,4	29,7	18,0
Holandia	2010	10,3	13,7	10,1	5,9	21,1	25,2	21,7	12,6
Netherlands	2017	13,2	14,4	13,8	10,0	21,9	22,5	23,2	17,0
Irlandia	2010	15,2	18,9	14,6	9,9	39,9	50,9	38,2	23,1
Ireland	2016	16,6	18,9	15,8	16,0	34,7	40,4	33,4	29,4
Litwa	2010	20,5	24,8	22,2	9,6	31,3	43,6	32,8	12,7
Lithuania	2017	22,9	25,7	18,8	33,4	29,8	37,3	26,0	35,2
Luksemburg	2010	14,5	21,4	13,9	5,9	29,1	43,1	28,1	10,6
Luxembourg	2017	18,7	22,8	18,8	11,8	29,0	37,7	29,6	13,1
Łotwa	2010	20,9	26,3	20,4	17,2	28,5	36,8	28,0	22,2
Latvia	2017	22,1	18,4	17,5	39,9	28,3	28,6	23,5	43,0
Malta	2010	15,5	22,1	13,1	18,2	23,5	32,2	20,7	24,8
Malta	2017	16,8	21,2	13,1	25,0	23,7	27,9	19,1	35,5
Niemcy	2010	15,6	17,5	15,6	14,1	24,2	32,8	24,9	15,2
Germany	2017	16,1	15,2	16,0	17,0	24,1	30,8	24,3	18,1
Norwegia	2010	11,2	11,7	10,8	12,0	26,6	28,8	26,4	24,0
Norway	2016	12,2	12,8	12,8	9,0	26,3	31,2	27,5	15,9
P o l s k a	2010	17,6	22,5	16,9	14,2	24,4	30,7	24,1	17,5
P o l a n d	2017	15,0	14,0	15,6	13,8	24,0	29,7	24,2	17,3
Portugalia	2010	17,9	22,4	15,7	21,0	26,4	32,2	25,2	24,9
Portugal	2017	18,3	20,7	18,1	17,0	23,6	25,5	24,4	20,0
Rumunia	2010	21,6	32,1	19,5	17,6	27,8	39,9	26,1	20,0
Romania	2017	23,6	32,2	21,9	20,0	28,3	40,3	26,7	21,2
Slowacja	2010	12,0	18,8	11,2	7,7	19,8	29,3	19,1	11,9
Slovakia	2017	12,4	19,9	11,5	6,9	17,5	27,5	16,5	10,0
Słowenia	2010	12,7	12,6	11,0	20,2	24,2	25,9	21,9	32,1
Slovenia	2017	13,3	12,8	12,6	16,4	24,0	25,7	22,6	27,0
Szwajcaria	2010	15,0	17,4	11,2	27,6	22,9	29,5	19,3	30,0
Switzerland	2016	14,7	17,0	11,2	25,2	24,7	31,5	21,9	28,3
Szwecja	2010	14,8	17,1	14,1	14,2	29,0	34,5	28,6	23,7
Sweden	2017	15,8	18,6	14,8	15,8	29,3	35,2	28,2	26,3
Turcja	2010	24,4	33,7	20,2	19,3	26,5	36,4	22,0	21,2
Turkey	2016	22,8	33,4	18,7	16,7	24,7	35,7	20,5	18,4
Węgry	2010	12,3	20,3	11,9	4,1	28,4	47,4	27,7	8,6
Hungary	2017	13,4	14,8	14,2	9,1	25,0	41,2	24,5	11,0
Wielka Brytania	2010	17,1	20,4	14,9	21,3	31,0	44,5	27,2	28,4
United Kingdom	2016	15,9	18,5	14,6	17,1	28,1	39,4	25,9	23,2
Włochy	2010	18,7	25,2	17,5	16,7	23,7	32,8	22,6	19,0
Italy	2017	20,3	26,4	20,3	15,6	25,2	33,7	25,9	17,0

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 745. b Nie obejmuje transferów społecznych innych niż emerytury i renty rodzinne.

a See general notes, item 10 on page 745. b Do not include social transfers other than retirement and survivor pensions.

Źródło — Source: [14].

Edukacja. Zdrowie. Kultura. Turystyka. Działalność badawczo-rozwojowa
Education. Health. Culture. Tourism. Research and development activity
TABL. 32 (623). **DZIECI OBJĘTE WCZESNĄ EDUKACJĄ I OPIEKĄ^a**

Stan na początku roku szkolnego

CHILDREN IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION AND CARE^a

As of the beginning of the school year

KRAJE	2010/11	2014/15	2015/2016	COUNTRIES
	w tys. in thous.			
Argentyna	1589	1756	1787	Argentina
Australia	274	898	910	Australia
Austria	240	290	301	Austria
Belgia	445	461	460	Belgium
Białoruś	356	399	400	Belarus
Brazylia	7004	7972	8279	Brazil
Bulgaria	223	241	232	Bulgaria
Chiny	29767	40507	42648	China
Chorwacja	102	134	135	Croatia
Cypr	21,5	29,7	.	Cyprus
Czechy	332	372	372	Czech Republic
Dania	194	292	285	Denmark
Estonia	49,9	68,8	68,3	Estonia
Finlandia	161	246	259	Finland
Francja	2559	2596	2585	France
Grecja	167	242	214	Greece
Hiszpania	1842	1811	Spain
Holandia	530	512	511	Netherlands
Indie	5937	9261	9663	India
Irlandia	71,1	82,2	Ireland
Japonia	3456	2852	2858	Japan
Korea Południowa	1981	2010	South Korea
Litwa	87,4	122	125	Lithuania
Luksemburg	15,5	16,8	17,1	Luxembourg
Łotwa	74,6	76,1	74,4	Latvia
Malta	8,8	9,2	9,5	Malta
Meksyk	4652	5060	5068	Mexico
Niemcy	2362	3014	3090	Germany
Norwegia	176	286	284	Norway
Nowa Zelandia	193	.	New Zealand
P o l s k a^{a,b}	1059	1236	1141	P o l a n d^b
Południowa Afryka	1038	1153 ^c	.	South Africa
Portugalia	276	265	260	Portugal
Rosja	5388	6814	7160	Russia
Rumunia	674	578	554	Romania
Słowacja	144	162	164	Slovakia
Słowenia	52,2	84,8	85,4	Slovenia
Stany Zjednoczone	8609	8655	8657	United States
Szwajcaria	149	169	172	Switzerland
Szwecja	409	600	610	Sweden
Turcja	1159	1221	Turkey
Ukraina	1273	1295	1291	Ukraine
Węgry	338	325	325	Hungary
Wielka Brytania	1248	1938	2248	United Kingdom
Włochy	1688	1637	1600	Italy

a ISCED 0; na podstawie klasyfikacji ISCED 2011; patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 745. b Dotyczy dzieci objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. c Rok szkolny 2013/14.

a ISCED 0; according to the ISCED 2011 classification; see general notes, item 11 on page 745. b Concerns children attending pre-primary education establishments. c The school year 2013/14.

Źródło — Source: [18].

TABL. 33 (624). UCZNIOWIE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I PONADPODSTAWOWYCH^a

Stan na początku roku szkolnego

STUDENTS OF PRIMARY, SECONDARY AND POST-SECONDARY SCHOOLS^a

As of the beginning of the school year

KRAJE COUNTRIES	2010/11	2014/15	2015/16	2010/11	2015/16	2010/11	2014/15	2015/16	2010/11	2015/16
	szkoły podstawowe primary schools (ISCED 1)					szkoły ponadpodstawowe secondary and post-secondary schools (ISCED 2—4)				
	w tys. in thous.			na 1000 ludności per 1000 population		w tys. in thous.			na 1000 ludności per 1000 population	
Argentyna Argentina	4912	4784	4776	118	109	4279 ^b	4502 ^b	4583 ^b	103 ^b	105 ^b
Australia Australia	2042	2141	2180	90,8	90,3	.	3188	3103	.	129
Austria Austria	326	328	329	38,6	37,8	786	711	707	92,9	81,1
Belgia Belgium	736	783	797	66,8	70,2	1264	1284	1263	115	111
Białoruś Belarus	354	387	410	37,4	43,3	750	661	660	79,2	69,6
Brazylia Brazil	16487	17036	16119	83,0	77,6	23399 ^b	24525	23538 ^b	118 ^b	113 ^b
Bułgaria Bulgaria	255	262	262	34,7	36,7	523	503	488	71,1	68,5
Chiny China	99708	95958	98189	72,9	70,0	97635	87345	84961	71,4	60,5
Chorwacja Croatia	162	162	163	37,6	38,6	384 ^b	360 ^b	349 ^b	89,0 ^b	82,8 ^b
Cypr Cyprus	54,4	53,8	.	48,3	46,3 ^c	62,9 ^b	57,5	.	55,9 ^b	49,5 ^c
Czechy Czech Republic	468	535	557	44,3	52,5	825	836	824	78,1	77,6
Dania Denmark	471	469	472	82,8	82,6	520	553 ^b	541 ^b	91,5	94,6 ^b
Estonia Estonia	73,1	79,6	82,8	55,5	63,1	101	88,2	87,9	76,7	67,0
Finlandia Finland	346	355	360	63,0	65,4	423	563	564	77,1	102
Francja France	4172	4256	4284	65,9	66,2	5932	6017	6051	93,7	93,5
Grecja Greece	637	644	647	55,8	57,8	692 ^b	719	731	60,6 ^b	65,3
Hiszpania Spain	2773	3010	3028	59,1	65,3	3248	3341	3354	69,2	72,4
Holandia Netherlands	1292	1208	1192	77,2	70,2	1543	1613 ^b	1611 ^b	92,2	94,8 ^b
Indie India	137747	138518	145803	110	110	113728 ^b	129967	132592	91,2 ^b	100
Irlandia Ireland	511	545	554	110	117	391	436	444	83,9	94,0
Japonia Japan	7029	6638	6582	54,7	51,5	7299	7236	7173	56,8	56,1
Kanada Canada	2154	2304	2319	62,4	63,9	2584 ^b	2642 ^b	2641 ^b	74,8 ^b	72,8 ^b
Korea Południowa South Korea	3140	2722	2680	63,1	52,8	3878 ^b	3397 ^b	3232 ^b	78,0 ^b	63,6 ^b

^a Na podstawie klasyfikacji ISCED 2011; patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 745. ^b Bez poziomu ISCED 4. ^c Rok szkolny 2014/15.

^a According to the ISCED 2011 classification; see general notes, item 11 on page 745. ^b Excluding ISCED 4. ^c The school year 2014/15.

TABL. 33 (624). UCZNIOWIE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I PONADPODSTAWOWYCH^a (dok.)

Stan na początku roku szkolnego

STUDENTS OF PRIMARY, SECONDARY AND POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

As of the beginning of the school year

KRAJE COUNTRIES	2010/11	2014/15	2015/16	2010/11	2015/16	2010/11	2014/15	2015/16	2010/11	2015/16
	szkoły podstawowe primary schools (ISCED 1)					szkoły ponadpodstawowe secondary and post-secondary schools (ISCED 2–4)				
	w tys. in thous.			na 1000 ludności per 1000 population		w tys. in thous.			na 1000 ludności per 1000 population	
Litwa Lithuania	116	108	110	37,5	37,9	339	283	272	110	93,4
Luksemburg Luxembourg	35,1	35,9	36,6	67,5	63,6	44,1	47,8	48,5	84,8	84,2
Łotwa Latvia	114	117	120	54,3	61,1	138	122	121	65,9	61,4
Malta Malta	24,1	24,6	25,2	57,5	58,6	34,6	32,5	31,8	82,7	74,0
Meksyk Mexico	14935	14398	14297	125	112	11836 ^b	13473 ^b	13725 ^b	99,4 ^b	108 ^b
Niemcy Germany	2990	2879	2895	36,9	35,3	7528 ^b	7877	7810	93,0 ^b	95,3
Norwegia Norway	423	431	438	85,6	83,4	453	444	452	91,6	86,0
Nowa Zelandia New Zealand	347	368	377	78,6	80,9	559	535	531	126	114
Polska ♦ Poland ♦	2192	2306	2481	57,2	64,9	2762	2810	2718	72,1	71,1
Południowa Afryka South Africa	6957	7556	7570	126	135	4916	5630	5527	88,9	98,7
Portugalia Portugal	721	657	639	67,8	61,6	735	791	772	69,2	74,5
Rosja Russia	5318	5983	6199	37,1	43,1	9310	9436	9614	65,0	66,8
Rumunia Romania	826	947	939	40,7	47,5	1848	1669	1615	91,1	81,6
Słowacja Slovakia	209	216	220	38,7	40,4	533	469	461	98,5	84,8
Słowenia Slovenia	107	116	120	52,1	57,5	136	143 ^b	149 ^b	66,4	71,7 ^b
Stany Zjednoczone ... United States	24432	24786	25019	78,5	77,7	24214 ^b	25549	25809	77,8 ^b	80,1
Szwajcaria Switzerland	487	490	498	61,5	59,3	622	628	623	78,4	74,1
Szwecja Sweden	578	792	827	61,1	84,0	722	867	874	76,3	88,9
Turcja Turkey	6581	5434	5361	89,6	67,4	7966 ^b	10969 ^b	11019 ^b	109 ^b	139 ^b
Ukraina Ukraine	1563	1537	1599	34,3	36,0	3101	2370 ^b	2326 ^b	68,0	52,3 ^b
Węgry Hungary	387	396	394	39,1	40,4	934	902	881	94,4	90,3
Wielka Brytania United Kingdom	4420	4617	4722	69,3	71,8	5000 ^b	6375 ^b	7642 ^b	78,4 ^b	116 ^b
Włochy Italy	2828	2856	2832	47,3	47,6	4653	4608	4591	77,9	77,3

a Na podstawie klasyfikacji ISCED 2011; patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 745. b Bez poziomu ISCED 4.

a According to the ISCED 2011 classification; see general notes, item 11 on page 745. b Excluding ISCED 4.

Źródło — Source: [12], [18].

TABL. 34 (625). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH^a**

Stan na początku roku akademickiego

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a

As of the beginning of the academic year

KRAJE	2010/11	2014/15	2015/2016	2010/11	2015/16		COUNTRIES
	ogółem total				na 10 tys. ludności per 10 thous. population	studenci obco- krajowcy w % ogółu studentów foreign students in % of total students	
	w tys.	in thous.					
Argentyna	2661	2966	3061	639	698	2,5	Argentina
Australia	1903	1919	.	795	17,5	Australia
Austria	400	426	431	473	495	16,3	Austria
Belgia	462	505	508	420	447	12,0	Belgium
Białoruś	585	477	444	618	468	3,7	Belarus
Brazylia	6929	8285	8319	349	401	0,2	Brazil
Bulgaria	285	279	267	388	374	4,6	Bulgaria
Chiny	31308	43367	43886	229	313	0,3	China
Chorwacja	154	162	162	357	385	0,4	Croatia
Cypr	32,1	37,2	.	286	320 ^b	17,5 ^b	Cyprus
Czechy	446	396	372	422	351	11,5	Czech Republic
Dania	259	314	315	464	551	10,8	Denmark
Estonia	69,1	55,2	51,1	520	389	6,8	Estonia
Finlandia	308	302	297	572	540	7,8	Finland
Francja	2259	2424	2480	357	383	9,9	France
Grecja	661	677 ^c	709	578	634	3,3	Greece
Hiszpania	1950	1964	1969	416	425	2,7	Spain
Holandia	780	843	837	466	493	10,7	Netherlands
Indie	26651	32107	32392	214	245	0,1	India
Irlandia	196	215	218	421	462	8,2	Ireland
Japonia	3881	3845	3847	302	301	3,7	Japan
Kanada	1482	1564	1593	429	439	11,9	Canada
Korea Południowa	3356	3268	3204	675	631	1,9	South Korea
Litwa	187	141	134	608	460	4,1	Lithuania
Luksemburg	5,4 ^d	6,9	7,0	106 ^d	121	47,0	Luxembourg
Łotwa	104	85,9	84,3	496	428	7,7	Latvia
Malta	11,5	13,2	13,3	275	310	8,4	Malta
Meksyk	2981	3515	4244	250	333	0,3	Mexico
Niemcy	2978	3043	.	371	8,0	Germany
Norwegia	230	268	277	464	528	3,9	Norway
Nowa Zelandia	262	270	271	594	582	19,8	New Zealand
Polska[†]	2080	1665	1600	543	419	3,4	Poland[†]
Południowa Afryka	1051	1054	.	188	4,3	South Africa
Portugalia	396	338	343	373	331	5,0 ^b	Portugal
Rosja	8653	6592	6182	604	429	3,9	Russia
Rumunia	872	542	535	430	271	4,8	Romania
Słowacja	226	184	167	418	307	6,0	Slovakia
Słowenia	107	85,6	80,8	522	389	3,3	Slovenia
Stany Zjednoczone	21016	19532	19288	676	599	5,0	United States
Szwajcaria	258	294	295	325	351	17,6	Switzerland
Szwecja	464	429	426	490	433	6,6	Sweden
Turcja	3817	6063	6689	520	841	1,3	Turkey
Ukraina	2566	1776	1690	563	380	3,2	Ukraine
Węgry	382	308	295	386	303	8,9	Hungary
Wielka Brytania	2492	2330	2387	391	363	18,1	United Kingdom
Włochy	1968	1826	1816	329	306	5,1	Italy

a ISCED 5—8; na podstawie klasyfikacji ISCED 2011; patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 745. b—d Rok akademicki: b—2014/15, c—2013/14, d—2009/10.

a ISCED 5—8; according to the ISCED 2011 classification; see general notes, item 11 on page 745. b—d The academic year: b—2014/15, c—2013/14, d—2009/10.

Źródło — Source: [12], [18].

TABL. 35 (626). PRACOWNICY MEDYCZNI

Stan w końcu roku

MEDICAL PERSONNEL

End of the year

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Lekarze Doctors	Lekarze den- tyści Dentists	Farma- ceuci Pharma- cists	Pieleş- gniarki Nurses	Liczba ludności na 1 Population per			
		w tys. in thous.		lekarka doctor	lekarka den- tystę dentist	farma- ceutę pharma- cist	pieleş- gniarkę nurse		
Australia	2010	74,1 ^a	12,1 ^a	19,2	228 ^{ab}	303 ^a	1864 ^a	1150	98,7 ^{ab}
Australia	2016	86,6	14,2	21,0	282 ^b	279	1698	1151	85,6 ^b
Austria	2010	40,1	4,7	5,6	64,4	210	1795	1507	131
Austria	2016	44,8	5,0	6,2	69,8	194	1759	1407	125
Belgia	2010	31,8	7,7	12,6	105	344	1425	866	105
Belgium	2016	34,8	8,5	13,9	126	326	1340	819	90,1
Białoruś	2010	33,3	5,1	2,7	100	284	1862	3469	94,7
Belarus	2014	38,7	5,4	3,2	104	245	1751	2926	91,5
Bułgaria	2010	28,0	6,4	5,6 ^c	31,8	265	1159	1322 ^c	233
Bulgaria	2016	29,5	8,0	6,3 ^c	31,0	242	890	1140 ^c	230
Chiny	2010	1973	.	.	2048	689	.	.	664
China	2015	2508	.	.	3241	557	.	.	431
Chorwacja	2010	12,3	3,2	2,9	23,4	352	1371	1518	185
Croatia	2016	13,5	3,3	3,1	26,4	312	1261	1376	160
Cypr	2010	2,4	0,8	0,2	3,9	464	1441	6147	282
Cyprus	2016	3,2	0,9	0,8	4,5	365	1327	1538	261
Czechy	2010	37,7	7,3	6,1	84,8	280	1451	1738	124
Czech Republic	2016	38,8 ^d	8,0	7,2	85,3	273 ^d	1334	1479	124
Dania	2010	19,9	4,5	2,6	87,8 ^e	279	1239	2118	63,2 ^e
Denmark	2015	20,9	4,2	2,9	96,1 ^e	272	1353	1950	59,2 ^e
Estonia	2010	4,3	1,2	0,8	8,2	308	1112	1582	163
Estonia	2016	4,5	1,3	1,0	8,0	289	1044	1363	163
Finlandia	2010	16,0	4,2	5,9	74,3	335	1267	903	72,2
Finland	2014	17,5	4,0	5,9	77,9	312	1369	919	70,1
Francja	2010	197	41,5 ^a	68,7 ^a	548 ^c	320	1526 ^a	922 ^a	115 ^c
France	2016	209	43,0	70,0	681 ^c	309	1504	924	95,0 ^c
Grecja	2010	437 ^{cf}	14,7 ^{cf}	11,2 ^c	38,4	26,2 ^{cf}	781 ^{cf}	1026 ^c	298
Greece	2016	494 ^{cf}	13,2 ^{cf}	11,3 ^c	35,0	22,6 ^{cf}	846 ^{cf}	990 ^c	319
Hiszpania	2010	175	27,8 ^{cf}	43,0	240 ^b	267	1681 ^{cf}	1088	195 ^b
Spain	2016	178	35,7 ^{cf}	56,2	256 ^b	261	1298 ^{cf}	825	181 ^b
Holandia	2010	49,2 ^d	8,7 ^c	3,3	195 ^d	339 ^d	1925 ^c	5043	85,4 ^d
Netherlands	2016	59,6	9,3 ^c	3,7	180	285	1819 ^c	4643	94,2
Indie	2010	846	.	.	1074 ^b	1454	.	.	1147 ^b
India	2014	939	.	.	1780 ^b	1378	.	.	727 ^b
Irlandia	2010	12,2 ^a	2,7 ^{cf}	4,6 ^{cf}	61,3 ^{bc}	382 ^a	1700 ^{cf}	1013 ^{cf}	75,4 ^{bc}
Ireland	2016	14,0	2,9 ^{cf}	5,4 ^{cf}	55,2 ^{bc}	339	1603 ^{cf}	877 ^{cf}	85,6 ^{bc}
Japonia	2010	284	98,7	198	1294	453	1302	651	99,3
Japan	2016	308	102	230	1440	415	1258	555	88,7
Kanada	2010	77,5	19,8	31,6 ^g	319	441	1726	1103 ^g	107
Canada	2016	93,2	23,1	36,4	359	390	1574	998	101
Korea Południowa	2010	98,3	20,9	32,2	229	504	2367	1541	217
South Korea	2016	117	24,2	33,9	348	432	2103	1496	146
Litwa	2010	12,2	2,5	2,9 ^{cf}	22,8	256	1272	1086 ^{cf}	137
Lithuania	2016	12,8	2,8	3,3 ^{cf}	22,1	227	1044	888 ^{cf}	132

a 2011 r. b, c, f Łącznie z: b — położnymi, c — niepraktykującymi, f — emerytowanymi i praktykującymi za granicą. d 2013 r. e Bez samozatrudnionych. g 2012 r.

a 2011. b, c, f Including: b — midwives, c — non-practising, f — retired and professionals working abroad. d 2013. e Excluding self-employed. g 2012.

TABL. 35 (626). PRACOWNICY MEDYCZNI (dok.)

Stan w końcu roku

MEDICAL PERSONNEL (cont.)

End of the year

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Lekarze Doctors	Lekarze den- tyści Dentists	Farma- ceuci Pharma- cists	Piele- gniarki Nurses	Liczba ludności na 1 Population per			
		w tys. in thous.		lekarza doctor	lekarza den- tystę dentist	farma- ceutę pharma- cist	piele- gniarkę nurse		
Luksemburg	2010	1,4	0,4	0,4	5,6	362	1204	1358	90,7
Luxembourg	2016	1,7	0,6	0,4	6,8	342	1047	1418	84,2
Łotwa	2010	6,5	1,5	1,4	10,5	325	1424	1479	202
Latvia	2016	6,3	1,4	1,6	9,1	313	1397	1199	217
Malta	2010	1,3	0,2	0,3	2,7	325	2261	1382	155
Malta	2016	1,7	0,2	0,6	3,7	246	2006	710	116
Meksyk	2010	228	13,2	.	275 ^c	514	8871	.	426 ^c
Mexico	2016	287	16,8	.	351 ^c	445	7593	.	363 ^c
Niemcy	2010	304	66,4	50,6	943	266	1218	1599	85,8
Germany	2016	345	70,3	52,4	1058	238	1165	1562	77,4
Norwegia	2010	20,1	4,3	3,1	78,9	243	1138	1566	62,0
Norway	2016	23,6	4,5	4,1	91,5	222	1161	1282	57,4
Nowa Zelandia	2010	11,4	2,6 ^{cf}	2,8	43,8	383	1710 ^{cf}	1589	100
New Zealand	2016	14,1	2,9 ^{cf}	3,1	48,3	331	1619 ^{cf}	1481	97
Polska^h	2010	83,2	12,5	25,2	201	461	3054	1521	191
Poland^h	2016	91,7	13,3	29,3	196	417	2872	1306	195
Południowa Afryka	2010	36,9	.	.	52,0	1398	.	.	993
South Africa	2015	43,3	.	.	68,1	1278	.	.	812
Portugalia	2010	40,7 ^{cf}	8,1 ^{cf}	7,7	60,1 ^c	262 ^{cf}	1314 ^{cf}	1388	177 ^c
Portugal	2016	49,5 ^{cf}	9,9 ^{cf}	8,8	66,8 ^c	209 ^{cf}	1050 ^{cf}	1180	155 ^c
Rosja	2010	716	.	.	1038	200	.	.	138
Russia	2016	578	.	.	1241	249	.	.	116
Rumunia	2010	50,8	13,0	13,5	113	403	1577	1510	181
Romania	2016	56,0	16,3	17,1	131	353	1214	1156	151
Słowacja ^c	2010	18,1	2,7	3,3	32,7	298	2029	1654	165
Slovakia ^c	2016	18,9	2,7	4,2	31,2	289	2016	1302	175
Słowenia	2010	5,0	1,3	1,1	16,8	411	1624	1856	122
Slovenia	2016	6,2	1,4	1,4	19,9	334	1462	1532	104
Stany Zjednoczone	2010	753	183 ^c	268 ^c	3385 ^{be}	410	1685 ^c	1152 ^c	91,2 ^{be}
United States	2016	836	197 ^c	306 ^c	3756 ^{be}	385	1640 ^c	1055 ^c	85,8 ^{be}
Szwajcaria	2010	29,8	4,1	4,2	115	263	1906	1852	68,4
Switzerland	2016	35,6	4,2	4,5 ⁱ	143	236	1992	1850 ⁱ	59,0
Szwecja	2010	36,4	7,4	7,1	103	258	1261	1326	90,8
Sweden	2015	41,8	7,8	7,4	108	233	1250	1315	90,1
Turcja ^c	2010	123	21,4	26,5	115	586	3375	2729	630
Turkey ^c	2016	145	26,7	27,9	153	549	2981	2854	520
Ukraina	2010	159	30,1	1,8	342 ^b	287	1519	25188	134 ^b
Ukraine	2016	135	27,0	1,5	300 ^b	329	1649	29217	148 ^b
Węgry	2010	28,7	5,3	5,8	62,1	346	1888	1706	160
Hungary	2016	31,5	6,1	7,4	63,2	309	1603	1326	154
Wielka Brytania	2010	166	32,3	40,6	528 ^{be}	381	1960	1558	120 ^{be}
United Kingdom	2016	183	34,9	56,5	517 ^{be}	360	1887	1164	127 ^{be}
Włochy	2010	226	47,0 ^d	68,5 ^d	286	264	1269 ^d	871 ^d	209
Italy	2016	240	48,6	70,1	338	248	1224	848	176

b, c, f Łącznie z: b — położnymi, c — niepraktykującymi, f — emerytowanymi i praktykującymi za granicą. d 2013 r. e Bez samozatrudnionych. h Dane nie obejmują pracowników medycznych w zakładach karnych. i 2015 r.

b, c, f Including: b — midwives, c — non-practising, f — retired and professionals working abroad. d 2013. e Excluding self-employed. h Data do not include medical personnel in prisons. i 2015.

Źródło — Source: [14], [15], [19].

TABL. 36 (627). SZPITALA^a
 HOSPITALS^a

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2015	2016	COUNTRIES
	szpitale hospitals		łóżka szpitalne hospital beds				
	na 100 tys. ludności		per 100 thous. population				
Australia	6,1	5,6	.	378	381	.	Australia
Austria ^b	3,2	3,2	3,1	765	754	742	Austria ^b
Belgia	1,8	1,6	1,6	614	582	569	Belgium
Białoruś	7,0	6,8 ^c	.	1145	1083 ^c	.	Belarus
Brazylia	236	229 ^d	.	Brazil
Bulgaria	4,6	4,9 ^c	.	649	715 ^c	.	Bulgaria
Chiny	249	382	.	China
Chorwacja ^e	1,3	1,5 ^c	.	562	588 ^c	.	Croatia ^e
Cypr	11,3	9,9 ^c	.	354	341 ^c	.	Cyprus
Czechy	2,4	2,4 ^f	2,5	704	649 ^f	685	Czech Republic
Dania	350	253 ^f	260	Denmark
Estonia	4,3	2,3 ^f	2,3	527	496 ^f	476	Estonia
Finlandia	5,2	4,9	4,8	585	435	397	Finland
Francja	4,2	4,6 ^f	4,6	643	613	605	France
Grecja	2,8	2,6	2,6	448	425	420	Greece
Hiszpania	1,6	1,6	1,6	312	298	297	Spain
Holandia ^b	2,6	.	3,2	425 ^{dg}	.	363 ^g	Netherlands ^b
Indie ^h	47	52 ^c	.	India ^h
Irlandia	2,2	.	1,8	273	292 ^f	290	Ireland
Japonia	6,8	6,7	6,7	1351	1317	1311	Japan
Kanada ⁱ	2,1	2,0	2,0	278	261	258	Canada ⁱ
Korea Południowa	5,7	7,2	7,4	874	1161	1198	South Korea
Litwa	3,6	3,3	3,2	716	697	669	Lithuania
Luksemburg	2,4	2,1	2,1	537	493	478	Luxembourg
Łotwa	3,2	3,4	3,3	568	569	572	Latvia
Malta	1,9	2,1	.	452	488	.	Malta
Meksyk	3,9	3,7	3,7	159	152	152	Mexico
Niemcy ⁱ	4,0	3,8	3,8	825	813	806	Germany ⁱ
Norwegia	430	376	369	Norway
Nowa Zelandia	3,8	3,6	3,4	275	271	273	New Zealand
Polska^k	2,5^e	2,8	2,8	661^{eg}	663^g	664^g	Poland^k
Południowa Afryka	232	.	.	South Africa
Portugalia	2,2	2,2	2,2	337	337	342	Portugal
Rosja	4,0	3,5 ^j	.	941	835	816	Russia
Rumunia	2,6	2,4 ^l	.	629	596 ^l	.	Romania
Słowacja ⁱ	2,5	2,5	2,4	646	575	578	Slovakia ⁱ
Słowenia	1,4	1,4	1,4	457	451	449	Slovenia
Stany Zjednoczone ⁱ	1,9	1,7	.	305	280	.	United States ⁱ
Szwajcaria	3,8	3,5	3,4	497	458	455	Switzerland
Szwecja	273	244 ^f	234	Sweden
Turcja	1,9	2,0	1,9	252	268	275	Turkey
Ukraina	6,1	4,0 ^c	.	938	746 ^c	.	Ukraine
Węgry	1,8	1,7	1,7	718	699	700	Hungary
Wielka Brytania ^h	2,9	2,9	293	261	258	United Kingdom ^h
Włochy	2,1	1,8	1,8	364	320	317	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 745. b Łącznie z miejscami dziennymi. c 2014 r. d 2012 r. e Dane nie obejmują szpitali i łóżek w zakładach karnych. f Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. g Łącznie z miejscami dla noworodków. h Bez sektora prywatnego. i Łącznie z placówkami rehabilitacyjnymi. k Dane obejmują zakłady opieki sanatoryjnej. l 2013 r.

a See general notes, item 11 on page 745. b Including day beds. c 2014. d 2012. e Data do not include hospitals and beds in prisons. f Data not strictly comparable to those for previous years. g Including places for newborns. h Excluding private sector. i Including rehabilitation homes. k Data include health resorts and sanatoria. l 2013.

Źródło — Source: [15], [19].

TABL. 37 (628). TURYSTYKA ZAGRANICZNA
 INTERNATIONAL TOURISM

KRAJE	2010	2015	2016			COUNTRIES	
	przyjazdy ^a w tys. arrivals ^a in thous.		wpływy receipts	wydatki expenditure	saldo balance		
			w mln USD	in mln USD			
Argentyna	5325	5736	5559	4686	9026	-4340	Argentina
Australia	5790 ^{bc}	7444 ^{bc}	8263 ^{bc}	32440	19241	+13199	Australia
Austria	22004 ^d	26728 ^d	28121 ^d	19241	9770	+9471	Austria
Belgia	7186 ^d	8355 ^d	7481 ^d	11611	19518	-7907	Belgium
Białoruś	120 ^e	966 ^d	2019 ^d	711	806	-95	Belarus
Brazylia	5161	6306 ^f	6578 ^f	6024	14497	-8473	Brazil
Bułgaria	6047	7099	8252	3653	1361	+2292	Bulgaria
Chiny	55664	56886	59270	44432	261129	-216697	China
Chorwacja	9111 ^d	12683 ^d	13809 ^d	9633	945	+8688	Croatia
Cypr	2173	2659	3187	2756	1188	+1568	Cyprus
Czechy	8629	11619	12090	6308	4920	+1388	Czech Republic
Dania	8744 ^d	10424 ^d	10781 ^d	7046	9159	-2113	Denmark
Estonia	2372	2989	3147	1492	1161	+331	Estonia
Finlandia	3670	2622 ^d	2789 ^d	2717	5168	-2451	Finland
Francja	76647	84452	82570	42644	40552	+2092	France
Grecja	15007	23599	24799	14725	2220	+12505	Greece
Hiszpania	52677	68175 ^f	75315 ^f	60605	19284	+41321	Spain
Holandia	10883 ^d	15007 ^d	15828 ^d	14045	18070	-4025	Netherlands
Indie	5776 ^g	13284 ^f	14569 ^f	22427	16377	+6050	India
Irlandia	7134 ^h	9528 ^h	10100 ^h	5198	6124	-926	Ireland
Japonia	8611 ^{bg}	19737 ^{bg}	24040 ^{bg}	30751	18562	+12189	Japan
Kanada	16219	17971	19824	18278	29067	-10789	Canada
Korea Południowa	8798 ^{bi}	13232 ^{bi}	17242 ^{bi}	21053	26642	-5589	South Korea
Litwa	1507	2071	2296	1210	1012	+198	Lithuania
Luksemburg	805 ^d	1090 ^d	1054 ^d	4059	2815	+1244	Luxembourg
Łotwa	1373 ^k	2024 ^k	1793 ^k	867	696	+171	Latvia
Malta	1339 ⁱ	1783 ^k	1966 ^k	1451	408	+1043	Malta
Meksyk	23290 ^f	32093 ^f	35079 ^f	19650	10303	+9347	Mexico
Niemcy	26875 ^d	34970 ^d	35555 ^d	37446	79906	-42460	Germany
Norwegia	4767	5361 ^d	5960 ^d	5222	15429	-10207	Norway
Nowa Zelandia	2435	3039	3370	9418	4010	+5408	New Zealand
Polska*	12470ⁱ	16728^m	17471^m	10977	7984	+2993	Poland*
Południowa Afryka	8074	8904	10044	7919	2858	+5061	South Africa
Portugalia	6756 ^d	9957 ^d	11223 ^d	14054	4261	+9793	Portugal
Rosja	22281 ^b	33729 ^b	24571 ^b	7788	23951	-16163	Russia
Rumunia	7498 ^b	9331 ^b	10233 ^b	1730	2148	-418	Romania
Słowacja	1327 ^d	1721 ^d	2027 ^d	2751	2240	+511	Slovakia
Słowenia	1869 ^d	2707 ^d	3032 ^d	2427	948	+1479	Slovenia
Stany Zjednoczone	60010	77465	75608	205938	123620	+82318	United States
Szwajcaria	8628 ⁿ	9305 ⁿ	10402 ^d	16278	16536	-258	Switzerland
Szwecja	5183 ^d	6482 ^d	6782 ^d	12633	14480	-1847	Sweden
Turcja	31364 ^f	39478 ^f	30289 ^f	18743	4783	+13960	Turkey
Ukraina	21203	12428	13333	1078	4987	-3909	Ukraine
Węgry	9510	14316	15225	5674	2166	+3508	Hungary
Wielka Brytania	28295	34436	35814	41458	64774	-23316	United Kingdom
Włochy	43626 ^o	50732 ^o	52372 ^o	40373	24982	+15391	Italy

a Dane dotyczą liczby turystów zagranicznych przekraczających granicę, bez uwzględnienia tzw. odwiedzających jedno-dniowych. b Łącznie z odwiedzającymi jednodniowymi. c Bez obywateli mieszkających za granicą i bez personelu środków transportu. d Turysty zagraniczni korzystający ze wszystkich rodzajów obiektów turystycznych. e Turystyka zorganizowana. f Łącznie z obywatelami mieszkającymi za granicą. g Bez obywateli mieszkających za granicą. h Łącznie z turystami z Irlandii Północnej. i Łącznie z obywatelami mieszkającymi za granicą i personelem środków transportu. k Wyjazdy. l Dane szacunkowe Instytutu Turystyki. m Dane na podstawie badania „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej”. n Turysty zagraniczni zakwaterowani w hotelach lub podobnych obiektach; łącznie z zakładami uzdrowiskowymi. o Bez robotników sezonowych i pracujących na granicy.

U w a g a. Dane o wpływach i wydatkach pochodzą z bilansu płatniczego — pozycja „Podróże zagraniczne”.

a Data concern number of non-resident tourists crossing a border, excluding one-day visitors. b Including one-day visitors. c Excluding nationals residing abroad and crew members. d Arrivals of non-resident tourists staying in all types of tourism accommodation establishments. e Organised tourism. f Including nationals residing abroad. g Excluding nationals residing abroad. h Including tourists from Northern Ireland. i Including nationals residing abroad and crew members. k Departures. l Estimated data of the Institute of Tourism. m Data based on the results of survey “Trips of non-residents to Poland. The movement of vehicles and persons at the Polish border with the countries of the European Union”. n Non-resident tourists accommodated in hotels and similar establishments; including health establishments. o Excluding seasonal and border workers.

N o t e. Data on receipts and expenditure are taken from the balance of payments — “Travel” item.

Źródło — Source: [20], [21].

TABL. 38 (629). NAKŁADY I ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ W 2016 R.

GROSS DOMESTIC EXPENDITURES AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY IN 2016

KRAJE	Nakłady ^a (ceny bieżące) Expenditures ^a (current prices)			Zatrudnieni ^b Employees ^b		COUNTRIES
	ogółem w mln USD ^{cd} total in mln USD ^{cd}	relacja do produktu krajowego brutto ^d w % ratio to gross domestic product ^d in %	na 1 miesz- kańca w USD ^{cd} per capita in USD ^{cd}	ogółem total	w tym pracownicy naukowo- badawczy na 1000 pracują- cych of which researchers per 1000 of total employ- ment	
Argentyna	4733	0,53	109	79333	3,0	Argentina
Australia	21199 ^e	1,88 ^e	879 ^e	147809 ^f	9,0 ^f	Australia
Austria	13625	3,09	1559	73643	10,4	Austria
Belgia	13088	2,49	1159	79766	11,5	Belgium
Chiny	451201	2,11	326	3878057	2,2	China
Czechy	6162	1,68	583	65783	7,1	Czech Republic
Dania	8064	2,87	1408	60290	14,9	Denmark
Estonia	501	1,28	381	5772	6,9	Estonia
Finlandia	6547	2,75	1191	47429	14,3	Finland
Francja	62163	2,25	930	428643 ^e	10,1 ^e	France
Grecja	2904	1,01	270	41790	7,2	Greece
Hiszpania	20007	1,19	431	205873	6,7	Spain
Holandia	17493	2,03	1027	133214	9,2	Netherlands
Irlandia	3995	1,18	853	36087	12,9	Ireland
Japonia	168645	3,14	1328	872340	10,0	Japan
Kanada	26072	1,60	719	237280 ^g	9,0 ^g	Canada
Korea Południowa	79354	4,23	1548	447408	13,8	South Korea
Luksemburg	741	1,24	1269	5196	6,0	Luxembourg
Łotwa	222	0,44	113	5120	3,6	Latvia
Meksyk	11026	0,49	90	59073 ^h	0,8 ^h	Mexico
Niemcy	118159	2,93	1435	656727	9,2	Germany
Norwegia	6256	2,03	1195	43918	11,5	Norway
Nowa Zelandia ^e	2197	1,26	475	26400	7,9	New Zealand ^e
Polska	10038	0,97	261	109249^e	5,1^e	Poland
Południowa Afryka ^e	5811	0,80	106	41055	1,7	South Africa ^e
Portugalia	4007	1,27	388	50912	8,8	Portugal
Rosja	39882	1,10	277	802317	5,9	Russia
Rumunia	2189	0,48	111	32232	2,1	Romania
Słowacja	1306	0,79	241	17768	6,1	Slovakia
Słowenia	1353	2,00	655	14357	8,4	Slovenia
Stany Zjednoczone	511089 ⁱ	2,74 ⁱ	1580 ⁱ	.	9,1 ^e	United States
Szwajcaria ^e	17788	3,37	2148	81451	8,9	Switzerland ^e
Szwecja	15796	3,25	1590	90690	14,4	Sweden
Turcja	18963	0,94	242	136953	3,7	Turkey
Węgry	3160	1,21	322	35757	5,8	Hungary
Wielka Brytania	47245	1,69	720	419898	9,2	United Kingdom
Włochy	29916	1,29	493	258585	5,1	Italy

a Bez amortyzacji środków trwałych. b W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). c Według parytetu siły nabywczej. d Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. e 2015 r. f 2010 r. g 2014 r. h 2013 r. i Bez nakładów inwestycyjnych.

a Excluding depreciation of fixed assets. b In full-time equivalents (FTE). c At purchasing power parity. d See general notes, item 18 on page 749. e 2015. f 2010. g 2014. h 2013. i Excluding capital expenditure.

Źródło — Source: [15].

Sprzedaż detaliczna. Ceny
Retail sales. Prices
TABL. 39 (630). **DYNAMIKA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW (ceny stałe)**

INDICES OF RETAIL SALES (constant prices)

KRAJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100		
Australia	101,0	103,2	102,6	103,8	103,8	102,8	102,1	121,0	Australia
Austria	98,8	99,3	99,8	100,4	101,6	101,4	100,7	101,9	Austria
Belgia	100,6	100,8	99,9	101,5	102,3	99,9	99,5	104,7	Belgium
Brazylia	106,7	108,4	104,3	102,2	95,7	93,7	102,1	112,8	Brazil
Czechy	100,3	99,1	100,2	102,8	105,7	104,8	105,8	120,0	Czech Republic
Dania	97,2	96,7	98,7	101,3	101,0	101,3	100,7	96,9	Denmark
Estonia	104,7	105,5	101,5	107,2	104,7	104,1	101,7	133,3	Estonia
Finlandia	102,7	101,1	99,0	98,8	100,5	102,0	102,5	106,7	Finland
Francja	103,5	101,8	101,7	101,6	103,7	103,5	103,2	120,6	France
Grecja	89,8	87,7	92,1	99,2	98,5	99,5	101,2	71,5	Greece
Hiszpania	93,9	92,0	94,8	101,0	104,2	103,9	100,8	90,3	Spain
Holandia	98,5	97,0	96,5	101,3	102,4	101,7	102,7	100,0	Netherlands
Irlandia	97,1	99,4	101,4	105,7	107,0	103,3	104,1	119,1	Ireland
Japonia	99,3	101,8	100,6	99,0	98,8	.	.	99,5 ^a	Japan
Kanada	101,7	101,6	103,3	104,2	102,2	103,9	105,7	124,8	Canada
Korea Południowa	104,6	102,5	100,7	102,0	104,1	103,9	102,0	121,4	South Korea
Luksemburg	121,1	119,1	112,7	108,2	72,4	44,3	77,1	43,4	Luxembourg
Łotwa	102,4	107,3	103,7	103,7	104,9	102,3	104,3	132,3	Latvia
Meksyk	101,7	104,1	101,1	102,7	105,1	108,7	101,3	127,1	Mexico
Niemcy	101,1	100,1	100,1	101,2	103,9	102,5	102,3	111,6	Germany
Norwegia	102,1	103,0	101,4	101,8	100,6	98,5	101,6	109,4	Norway
P o l s k a ♦	99,1	98,7	103,9	101,0	106,6	105,8	105,9	122,6	P o l a n d ♦
Południowa Afryka	106,2	104,4	102,7	101,9	103,3	101,7	102,9	125,4	South Africa
Portugalia	94,1	94,6	97,8	98,6	100,2	102,7	105,2	93,0	Portugal
Rosja	107,1	106,4	103,9	103,3	90,0	95,4	101,3	106,4	Russia
Słowacja	97,6	99,0	100,2	103,6	101,7	102,1	106,0	110,4	Slovakia
Słowenia	102,1	97,6	98,7	103,5	104,6	106,7	108,6	123,5	Slovenia
Stany Zjednoczone	104,2	102,7	102,1	102,4	101,7	101,5	102,3	118,2	United States
Szwajcaria	101,1	103,6	101,9	100,9	98,7	98,1	100,1	104,3	Switzerland
Szwecja	101,0	102,4	102,5	103,3	105,0	103,2	101,8	120,9	Sweden
Turcja	111,4	106,1	106,3	104,0	106,6	102,3	105,5	150,2	Turkey
Węgry	100,1	98,1	101,8	105,3	105,7	104,5	105,3	122,5	Hungary
Wielka Brytania	99,4	100,9	101,7	103,8	103,6	104,5	102,1	117,0	United Kingdom
Włochy	98,2	96,5	97,6	100,5	101,8	100,2	99,7	94,5	Italy

a 2015 r.

Źródło — Source: [15].

TABL. 40 (631). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

KRAJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100		
Argentyna	109,8	110,0	110,6	.	.	.	125,7	133,6 ^a	Argentina
Australia	103,3	101,8	102,4	102,5	101,5	101,3	101,9	115,7	Australia
Austria	103,3	102,5	102,0	101,6	100,9	100,9	102,1	114,0	Austria
Belgia	103,5	102,8	101,1	100,3	100,6	102,0	102,1	113,1	Belgium
Białoruś	153,2	159,2	118,3	118,1	113,5	111,8	106,0	458,9	Belarus
Brazylia	106,6	105,4	106,2	106,3	109,0	108,7	103,4	155,7	Brazil
Bulgaria	103,4	102,4	100,4	98,4	98,9	98,7	101,2	103,3	Bulgaria
Chiny	105,6	102,6	102,6	101,9	101,4	102,0	101,6	119,1	China
Chorwacja	102,3	103,4	102,2	99,8	99,5	98,9	101,1	107,3	Croatia
Cypr	103,5	103,1	100,4	99,7	98,5	98,8	100,7	104,6	Cyprus
Czechy	101,9	103,3	101,4	100,3	100,3	100,7	102,5	110,9	Czech Republic
Dania	102,8	102,4	100,8	100,6	100,5	100,3	101,1	108,6	Denmark
Estonia	105,0	103,9	102,8	99,9	99,5	100,1	103,4	115,5	Estonia
Finlandia	103,4	102,8	101,5	101,0	99,8	100,4	100,8	110,0	Finland
Francja	102,1	102,0	100,9	100,5	100,0	100,2	101,0	106,9	France
Grecja	103,3	101,5	99,1	98,7	98,3	99,2	101,1	101,1	Greece
Hiszpania	103,2	102,4	101,4	99,8	99,5	99,8	102,0	108,4	Spain
Holandia	102,3	102,5	102,5	101,0	100,6	100,3	101,4	111,0	Netherlands
Indie	108,9	109,3	110,9	106,4	105,9	104,9	102,5	159,8	India
Irlandia	102,6	101,7	100,5	100,2	99,7	100,0	100,3	105,1	Ireland
Japonia	99,7	99,9	100,3	102,8	100,8	99,9	100,5	104,0	Japan
Kanada	102,9	101,5	100,9	101,9	101,1	101,4	101,6	112,0	Canada
Korea Południowa	104,0	102,2	101,3	101,3	100,7	101,0	101,9	113,1	South Korea
Litwa	104,1	103,1	101,0	100,1	99,1	100,9	103,7	112,6	Lithuania
Luksemburg	103,4	102,7	101,7	100,6	100,5	100,3	101,7	111,4	Luxembourg
Łotwa	104,4	102,3	100,0	100,6	100,2	100,1	102,9	110,9	Latvia
Malta	102,5	103,2	101,0	100,8	101,2	100,9	101,3	111,3	Malta
Meksyk	103,4	104,1	103,8	104,0	102,7	102,8	106,0	130,2	Mexico
Niemcy	102,1	102,0	101,5	100,9	100,2	100,5	101,7	109,3	Germany
Norwegia	101,3	100,7	102,1	102,0	102,2	103,6	101,9	114,6	Norway
Nowa Zelandia	104,0	101,1	101,1	101,2	100,3	100,6	101,9	110,7	New Zealand
Polska*	104,2	103,6	101,0	100,1	99,1	99,3	102,1	109,6	Poland*
Południowa Afryka	105,0	105,7	105,8	106,1	104,5	106,6	105,2	146,1	South Africa
Portugalia	103,7	102,8	100,3	99,7	100,5	100,6	101,4	109,2	Portugal
Rosja	108,4	105,1	106,8	107,8	115,5	107,0	103,7	168,2	Russia
Rumunia	105,8	103,3	104,0	101,1	99,4	98,4	101,3	114,0	Romania
Słowacja	103,9	103,6	101,4	99,9	99,7	99,5	101,3	109,6	Slovakia
Słowenia	101,8	102,6	101,8	100,2	99,5	99,9	101,4	107,4	Slovenia
Stany Zjednoczone	103,2	102,1	101,5	101,6	100,1	101,3	102,1	112,4	United States
Szwajcaria	100,2	99,3	99,8	100,0	98,9	99,6	100,5	98,3	Switzerland
Szwecja	103,0	100,9	100,0	99,8	100,0	101,0	101,8	106,5	Sweden
Turcja	106,5	108,9	107,5	108,9	107,7	107,8	111,1	175,0	Turkey
Ukraina	108,0	100,6	99,7	112,1	148,7	113,9	114,4	235,3	Ukraine
Węgry	103,9	105,7	101,7	99,8	99,9	100,4	102,3	114,5	Hungary
Wielka Brytania	103,9	102,6	102,3	101,4	100,4	101,0	102,6	115,0	United Kingdom
Włochy	102,8	103,0	101,2	100,2	100,0	99,9	101,2	108,7	Italy

a 2013 r.

Źródło — Source: [15], [30].

Rolnictwo. Leśnictwo. Rybactwo
Agriculture. Forestry. Fishing
TABL. 41 (632). **DYNAMIKA PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)**

INDICES OF AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

KRAJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016		COUNTRIES
	rok poprzedni=100			previous year=100			2016= =100	
ŚWIAT	103,5	101,2	103,4	101,5	101,1	101,2	112,5	WORLD
w tym:								of which:
Argentyna	104,5	91,7	109,0	103,1	106,3	100,0	114,4	Argentina
Australia	109,8	107,1	99,0	99,7	100,5	96,5	112,6	Australia
Austria	105,3	95,3	99,1	105,7	94,5	103,0	102,3	Austria
Belgia	103,6	96,3	103,6	85,8	99,1	96,2	84,5	Belgium
Białoruś	98,6	109,9	97,7	100,6	97,3	100,7	104,3	Belarus
Brazylia	104,8	98,6	106,6	100,3	102,4	97,3	110,0	Brazil
Bulgaria	99,6	93,7	120,7	100,0	98,5	102,9	114,3	Bulgaria
Chiny	103,1	103,6	101,5	101,4	102,9	102,2	115,6	China
Chorwacja	101,9	89,5	112,8	90,4	105,5	111,4	109,1	Croatia
Cypr	103,8	93,4	95,3	102,8	101,2	97,9	94,1	Cyprus
Czechy	108,3	91,8	104,3	106,7	95,3	104,6	110,2	Czech Republic
Dania	103,0	100,5	96,4	103,1	102,0	96,5	101,3	Denmark
Estonia	108,0	100,3	103,5	105,0	112,6	82,2	109,0	Estonia
Finlandia	104,0	95,7	106,5	102,2	97,0	99,0	104,1	Finland
Francja	101,8	98,4	99,4	105,0	99,6	92,0	95,7	France
Grecja	99,3	101,5	88,9	104,1	98,7	105,9	97,5	Greece
Hiszpania	103,0	87,0	122,0	89,9	103,7	98,2	100,0	Spain
Holandia	101,5	97,4	101,7	102,2	101,2	101,9	106,0	Netherlands
Indie	106,4	102,0	103,8	102,7	98,8	102,3	116,8	India
Irlandia	101,0	94,2	104,2	102,0	106,1	100,9	108,4	Ireland
Japonia	98,3	101,7	99,6	99,8	98,9	96,2	94,5	Japan
Kanada	100,6	99,7	110,7	93,2	102,0	102,8	108,5	Canada
Korea Południowa	96,8	101,3	104,3	102,5	98,3	98,6	101,5	South Korea
Litwa	104,5	115,0	96,1	105,9	111,9	93,9	128,5	Lithuania
Luksemburg	99,9	96,5	102,8	114,0	104,4	101,0	119,2	Luxembourg
Łotwa	100,2	117,3	100,3	99,1	123,6	89,9	129,8	Latvia
Malta	97,0	95,5	101,3	103,6	97,5	97,3	92,2	Malta
Meksyk	101,2	103,8	102,2	102,2	102,0	105,5	118,0	Mexico
Niemcy	101,6	100,5	100,6	105,3	96,5	99,0	103,2	Germany
Norwegia	96,5	103,7	102,3	101,9	101,6	99,7	105,6	Norway
Nowa Zelandia	100,6	104,6	100,5	105,8	101,9	99,2	113,1	New Zealand
Polska*	102,5	104,1	101,7	106,0	93,9	106,9	115,4	Poland*
Południowa Afryka	98,9	102,8	103,0	102,8	96,4	95,6	99,3	South Africa
Portugalia	95,1	98,1	104,5	100,4	112,8	92,6	102,3	Portugal
Rosja	118,5	96,2	105,5	100,4	103,5	108,0	134,9	Russia
Rumunia	109,1	83,9	119,1	114,5	92,7	103,9	120,0	Romania
Słowacja	108,5	88,5	110,9	116,6	88,2	116,0	127,0	Slovakia
Słowenia	99,7	92,7	98,1	102,6	104,6	96,1	93,4	Slovenia
Stany Zjednoczone	98,5	99,3	104,3	103,6	99,6	104,7	110,3	United States
Szwajcaria	105,3	96,5	97,5	104,7	96,9	98,3	98,8	Switzerland
Szwecja	100,1	98,8	100,9	105,5	101,9	96,7	103,7	Sweden
Turcja	105,3	105,7	102,6	97,4	105,5	100,6	118,0	Turkey
Ukraina	118,8	99,6	123,2	97,6	94,9	116,7	157,5	Ukraine
Węgry	110,6	91,5	111,9	109,7	92,9	94,9	109,6	Hungary
Wielka Brytania	103,9	93,6	102,1	107,5	100,0	94,8	101,3	United Kingdom
Włochy	98,0	96,1	98,7	96,0	106,3	99,1	94,1	Italy

TABL. 42 (633). **PRACUJĄCY W ROLNICTWIE**
 EMPLOYMENT IN AGRICULTURE

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017	COUNTRIES
	w tys. in thous.			w % ogółu ludności in % of total population		
ŚWIAT	928155	872019	866068	13,3	11,5	WORLD
w tym:						of which:
Argentyna	214	93,8	98,6	0,5	0,2	Argentina
Australia	359	312	313	1,6	1,3	Australia
Austria	213	191	184	2,5	2,1	Austria
Belgia	60,8	53,9	59,4	0,6	0,5	Belgium
Białoruś	544	484	496	5,7	5,2	Belarus
Brazylia	14404	9593	9330	7,3	4,5	Brazil
Bulgaria	210	208	191	2,8	2,7	Bulgaria
Chiny	199247	149531	133505	14,7	9,5	China
Chorwacja	243	148	123	5,6	2,9	Croatia
Cypr	20,8	20,5	19,4	1,9	1,6	Cyprus
Czechy	151	149	150	1,4	1,4	Czech Republic
Dania	65,7	68,7	73,6	1,2	1,3	Denmark
Estonia	24,0	25,1	25,2	1,8	1,9	Estonia
Finlandia	109	103	95,4	2,0	1,7	Finland
Francja	788	741	787	1,3	1,2	France
Grecja	573	493	482	5,0	4,3	Greece
Hiszpania	797	740	783	1,7	1,7	Spain
Holandia	261	195	190	1,6	1,1	Netherlands
Indie	233854	215710	214484	19,0	16,0	India
Irlandia	87,9	113	112	1,9	2,4	Ireland
Japonia	2599	2346	2268	2,0	1,8	Japan
Kanada	404	371	367	1,2	1,0	Canada
Korea Południowa	1699	1360	1300	3,2	2,6	South Korea
Litwa	110	122	109	3,5	3,8	Lithuania
Luksemburg	2,5	2,7	2,7	0,5	0,5	Luxembourg
Łotwa	74,5	72,9	68,8	3,5	3,5	Latvia
Malta	2,2	3,0	2,5	0,5	0,6	Malta
Meksyk	6631	7250	7355	5,7	5,7	Mexico
Niemcy	637	569	534	0,8	0,6	Germany
Norwegia	64,1	53,2	55,5	1,3	1,0	Norway
Nowa Zelandia	151	146	165	3,4	3,5	New Zealand
Polska ♦	2143	1970	1847	5,6	4,8	Poland ♦
Południowa Afryka	687	897	889	1,3	1,6	South Africa
Portugalia	553	346	324	5,2	3,1	Portugal
Rosja	5508	4827	4788	3,8	3,3	Russia
Rumunia	2730	2177	1933	13,4	9,8	Romania
Słowacja	74,5	77,3	73,6	1,4	1,4	Slovakia
Słowenia	85,2	65,4	45,8	4,2	2,2	Slovenia
Stany Zjednoczone	2295	2525	2591	0,7	0,8	United States
Szwajcaria	147	158	165	1,9	1,9	Switzerland
Szwecja	95,0	97,4	91,1	1,0	0,9	Sweden
Turcja	5341	5442	5382	7,4	6,7	Turkey
Ukraina	4040	2870	2733	8,8	6,2	Ukraine
Węgry	172	210	221	1,7	2,3	Hungary
Wielka Brytania	362	361	361	0,6	0,5	United Kingdom
Włochy	851	821	868	1,4	1,5	Italy

Źródło — Source: [29].

TABL. 43 (634). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH**
 AGRICULTURAL LAND AREA

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Ogółem Total	Grunty orne i uprawy trwałe Arable land and permanent crops		Łąki i pastwiska Permanent meadows and pastures	Ogółem Total	
			razem total	w tym grunty orne of which arable land		na 1 mieszkańca w ha per capita in ha	w % powierzchni ogólnej ^a in % of total area ^a
ŚWIAT WORLD	2010	4869	1547	1388	3322	0,70	37,4
	2015	4868	1591	1425	3274	0,66	37,4
w tym: of which:							
Argentyna Argentina	2010	147	39,0	38,0	109	3,58	53,9
	2015	149	40,2	39,2	109	3,42	54,3
Australia Australia	2010	399	43,0	42,6	356	18,02	51,9
	2015	366	46,5	46,1	319	15,37	47,6
Austria Austria	2010	2,8	1,4	1,4	1,4	0,33	33,7
	2015	2,7	1,4	1,3	1,3	0,31	32,9
Belgia Belgium	2010	1,4	0,9	0,8	0,5	0,12	44,8
	2015	1,3	0,9	0,8	0,5	0,12	43,9
Białoruś Belarus	2010	8,9	5,7	5,5	3,2	0,94	43,9
	2015	8,6	5,8	5,7	2,8	0,90	42,3
Brazylia Brazil	2010	273	77,5	70,4	196	1,39	32,7
	2015	283	86,6	80,0	196	1,37	33,8
Bułgaria Bulgaria	2010	5,1	3,4	3,2	1,7	0,68	46,5
	2015	5,0	3,6	3,5	1,4	0,70	46,2
Chiny China	2010	515	122	107	393	0,38	54,8
	2015	528	135	119	393	0,38	56,2
Chorwacja Croatia	2010	1,3	1,0	0,9	0,3	0,31	23,8
	2015	1,5	0,9	0,8	0,6	0,36	27,5
Cypr Cyprus	2010	0,1	0,1	0,1	0,0	0,10	12,4
	2015	0,1	0,1	0,1	0,0	0,11	13,8
Czechy Czech Republic	2010	4,2	3,2	3,2	1,0	0,40	54,8
	2015	4,2	3,2	3,1	1,0	0,40	54,6
Dania Denmark	2010	2,6	2,4	2,4	0,2	0,47	61,9
	2015	2,6	2,4	2,4	0,3	0,46	62,2
Estonia Estonia	2010	0,9	0,7	0,6	0,3	0,71	22,4
	2015	1,0	0,7	0,7	0,3	0,76	23,4
Finlandia Finland	2010	2,3	2,3	2,3	0,0	0,43	7,5
	2015	2,3	2,2	2,2	0,0	0,41	7,5
Francja France	2010	28,9	19,3	18,3	9,6	0,46	52,8
	2015	28,7	19,5	18,5	9,3	0,45	52,5
Grecja Greece	2010	8,2	3,7	2,6	4,5	0,72	63,6
	2015	7,8	3,3	2,2	4,5	0,69	60,4
Hiszpania Spain	2010	27,5	17,2	12,5	10,3	0,59	55,1
	2015	26,3	17,0	12,3	9,2	0,57	52,5
Holandia Netherlands	2010	1,9	1,1	1,0	0,8	0,11	55,5
	2015	1,8	1,1	1,0	0,8	0,11	54,5
Indie India	2010	180	169	157	10,3	0,15	60,4
	2015	180	169	156	10,3	0,14	60,4
Irlandia Ireland	2010	4,6	1,0	1,0	3,6	0,99	66,3
	2015	4,4	1,0	1,0	3,4	0,94	64,3
Japonia Japan	2010	4,6	4,6	4,3	0,0	0,04	12,6
	2015	4,5	4,5	4,2	0,0	0,04	12,3
Kanada Canada	2010	63,3	48,4	43,4	14,9	1,85	7,0
	2015	62,7	48,3	43,6	14,3	1,74	6,9

a Powierzchnia ogólna — bez wód śródlądowych.

a Total area — excluding inland waters.

TABL. 43 (634). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

AGRICULTURAL LAND AREA (cont.)

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Ogółem Total	Grunty orne i uprawy trwałe Arable land and permanent crops		Łąki i pastwiska Permanent meadows and pastures	Ogółem Total	
			razem total	w tym grunty orne of which arable land		na 1 mie- szkańca w ha per capita in ha	w % powierzchni ogólnej ^a in % of total area ^a
Korea Południowa	2010	1,8	1,7	1,5	0,1	0,04	18,2
South Korea	2015	1,7	1,7	1,5	0,1	0,03	17,8
Litwa	2010	2,8	2,2	2,1	0,6	0,89	44,2
Lithuania	2015	3,0	2,2	2,2	0,8	1,03	48,0
Luksemburg	2010	0,1	0,1	0,1	0,1	0,26	50,6
Luxembourg	2015	0,1	0,1	0,1	0,1	0,23	50,7
Łotwa	2010	1,8	1,2	1,2	0,6	0,85	29,0
Latvia	2015	1,9	1,2	1,2	0,6	0,95	30,3
Malta	2010	0,0	0,0	0,0	0,0	0,02	32,3
Malta	2015	0,0	0,0	0,0	0,0	0,02	32,0
Meksyk	2010	107	26,2	23,5	80,5	0,91	54,9
Mexico	2015	107	25,6	22,9	81,1	0,85	54,9
Niemcy	2010	16,7	12,0	11,8	4,7	0,21	47,9
Germany	2015	16,7	12,1	11,8	4,7	0,20	48,0
Norwegia	2010	1,0	0,8	0,8	0,2	0,21	2,8
Norway	2015	1,0	0,8	0,8	0,2	0,19	2,7
Nowa Zelandia	2010	11,4	0,6	0,5	10,8	2,61	43,3
New Zealand	2015	11,1	0,7	0,6	10,5	2,41	42,2
Polska*	2010	14,4	11,2	10,8	3,2	0,38	47,2
Poland*	2015	14,4	11,3	10,9	3,1	0,38	46,9
Południowa Afryka	2010	96,9	13,0	12,5	83,9	1,88	79,9
South Africa	2015	96,8	12,9	12,5	83,9	1,75	79,8
Portugalia	2010	3,7	1,9	1,1	1,8	0,34	39,9
Portugal	2015	3,7	1,9	1,1	1,8	0,36	40,4
Rosja	2010	214	121	119	93,3	1,49	13,1
Russia	2015	218	125	123	93,0	1,51	13,3
Rumunia	2010	14,2	9,6	9,1	4,5	0,69	61,5
Romania	2015	13,8	9,2	8,8	4,7	0,70	60,1
Słowacja	2010	1,9	1,4	1,4	0,5	0,36	40,4
Slovakia	2015	1,9	1,4	1,4	0,5	0,35	40,0
Słowenia	2010	0,6	0,2	0,2	0,4	0,31	31,0
Slovenia	2015	0,6	0,2	0,2	0,4	0,30	30,6
Stany Zjednoczone	2010	408	159	156	250	1,32	44,6
United States	2015	406	155	152	251	1,27	44,4
Szwajcaria	2010	1,5	0,4	0,4	1,1	0,20	38,8
Switzerland	2015	1,5	0,4	0,4	1,1	0,18	38,2
Szwecja	2010	3,1	2,6	2,6	0,5	0,33	7,5
Sweden	2015	3,0	2,6	2,6	0,4	0,31	7,5
Turcja	2010	39,0	24,4	21,4	14,6	0,54	50,7
Turkey	2015	38,5	23,9	20,6	14,6	0,49	50,1
Ukraina	2010	41,3	33,4	32,5	7,9	0,90	71,2
Ukraine	2015	41,3	33,4	32,5	7,8	0,92	71,3
Węgry	2010	5,3	4,6	4,4	0,8	0,54	59,0
Hungary	2015	5,3	4,6	4,4	0,8	0,55	59,1
Wielka Brytania	2010	17,2	6,0	6,0	11,2	0,27	71,2
United Kingdom	2015	17,1	6,1	6,0	11,1	0,26	70,8
Włochy	2010	14,3	9,6	7,0	4,7	0,24	48,7
Italy	2015	12,9	9,0	6,6	3,9	0,22	44,0

a Powierzchnia ogólna — bez wód śródlądowych.

a Total area — excluding inland waters.

Źródło — Source: [17].

TABL. 44 (635). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY ZBÓŻ**
 SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF CEREALS

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016	2010	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production						plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t in thous. t		na 1 mieszkańca w kg per capita in kg		udział w świecie w % in % of the world				
ŚWIAT	718130	2466501	2795547	2848662	354	382	100,0	35,6	39,7	WORLD
w tym:										of which:
Argentyna	13151	40267	55651	67024	977	1529	2,4	48,5	51,0	Argentina
Australia	16984	33466	37195	35230	1513	1460	1,2	16,6	20,7	Australia
Bangladesz	12182	51863	54904	56389	341	346	2,0	42,9	46,3	Bangladesh
Brazylia	20122	75160	106030	84128	382	405	3,0	40,4	41,8	Brazil
Chiny	96347	496343	572045	580898	365	414	20,4	55,2	60,3	China
Egipt	3404	19465	23141	24214	231	253	0,9	65,0	71,1	Egypt
Etiopia	10219	17761	25495	25385	203	248	0,9	18,3	24,8	Ethiopia
Filipiny	7041	22149	25669	24847	236	240	0,9	32,3	35,3	Philippines
Francja	9611	65839	72876	54655	1045	844	1,9	70,7	56,9	France
Hiszpania	6265	19880	20177	21491	425	464	0,8	32,9	34,3	Spain
Indie	98475	267838	284333	294712	218	223	10,3	26,8	29,9	India
Indonezja	18068	84797	95010	97667	350	374	3,4	48,8	54,1	Indonesia
Iran	7989	19597	18255	17308	263	216	0,6	21,7	21,7	Iran
Kanada	14135	45793	53361	55251	1340	1522	1,9	34,8	39,1	Canada
Kazachstan	15144	12116	18587	20411	739	1135	0,7	8,0	13,5	Kazakhstan
Meksyk	10261	34925	34705	38466	298	302	1,4	35,0	37,5	Mexico
Mjanma (Birma)	7792	34043	28635	28109	679	532	1,0	38,0	36,1	Myanmar (Burma)
Niemcy	6316	44039	48867	45364	544	554	1,6	66,9	71,8	Germany
Nigeria	17342	24647	25451	25036	155	135	0,9	15,3	14,4	Nigeria
Pakistan	14058	34811	41082	43076	204	223	1,5	26,1	30,6	Pakistan
Polska*	7462	27228	28003	29849	710	781	1,0	35,8	40,0	Poland*
Rosja	44428	59617	102451	117750	416	818	4,1	18,4	26,5	Russia
Rumunia	5481	16719	19333	21766	818	1100	0,8	33,3	39,7	Romania
Stany Zjednoczone	58454	401126	431865	475984	1300	1477	16,7	69,8	81,4	United States
Tajlandia	10034	40881	32787	30421	608	442	1,1	30,7	30,3	Thailand
Turcja	11360	32765	38632	35277	453	444	1,2	27,3	31,1	Turkey
Ukraina	14017	38679	59623	65211	845	1467	2,3	27,3	46,5	Ukraine
Węgry	2768	12269	14145	14117	1236	1447	0,5	47,2	51,0	Hungary
Wielka Brytania	3128	20946	24735	21964	331	334	0,8	69,5	70,2	United Kingdom
Wietnam	8936	44614	50394	48685	504	515	1,7	51,8	54,5	Vietnam
Włochy	3254	18503	17637	18219	310	307	0,6	53,2	56,0	Italy

TABLE 45 (636). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY PSZENICY**
SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF WHEAT

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production				plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t	in thous. t	udział w świecie w % in % of the world				
ŚWIAT	220108	640327	736985	749460	100,0	29,7	34,1	WORLD
w tym:								of which:
Afganistan	2300	4532	4673	4555	0,6	19,3	19,8	Afghanistan
Argentyna	5629	9016	11571	18558	2,5	27,1	33,0	Argentina
Australia	11282	21834	23743	22275	3,0	15,7	19,7	Australia
Brazylia	2166	6171	5508	6834	0,9	28,3	31,6	Brazil
Bulgaria	1193	4095	5012	5663	0,8	36,2	47,5	Bulgaria
Chiny	24346	115181	130185	131689	17,6	47,5	54,1	China
Czechy	840	4162	5274	5455	0,7	49,9	65,0	Czech Republic
Dania	583	5060	5029	4202	0,6	66,3	72,1	Denmark
Egipt	1369	7177	9608	9000	1,2	55,7	65,8	Egypt
Etiopia	1696	2856	4651	4538	0,6	18,4	26,8	Ethiopia
Francja	5563	38207	42750	29504	3,9	70,4	53,0	France
Hiszpania	2078	5941	6363	6434	0,9	30,5	31,0	Spain
Indie	30230	80804	86530	93500	12,5	28,4	30,9	India
Iran	5682	12143	11522	11098	1,5	18,3	19,5	Iran
Kanada	9262	23300	27594	30487	4,1	28,1	32,9	Canada
Kazachstan	12373	9638	13748	14985	2,0	7,3	12,1	Kazakhstan
Litwa	871	1710	4380	3798	0,5	33,0	43,6	Lithuania
Meksyk	724	3677	3711	3863	0,5	54,2	53,4	Mexico
Niemcy	3202	23783	26550	24464	3,3	72,1	76,4	Germany
Pakistan	9143	23311	25086	26005	3,5	25,5	28,4	Pakistan
Polska*	2384	9408	10958	10828	1,4	44,3	45,4	Poland*
Rosja	27313	41508	61786	73295	9,8	19,2	26,8	Russia
Rumunia	2135	5812	7962	8431	1,1	27,0	39,5	Romania
Stany Zjednoczone	17762	60062	55840	62859	8,4	31,2	35,4	United States
Turcja	7610	19674	22600	20600	2,7	24,4	27,1	Turkey
Ukraina	6206	16851	26532	26099	3,5	26,8	42,1	Ukraine
Uzbekistan	1446	6745	6965	6941	0,9	46,0	48,0	Uzbekistan
Węgry	1056	3745	5331	4788	0,6	37,0	45,4	Hungary
Wielka Brytania	1823	14878	16444	14383	1,9	76,7	78,9	United Kingdom
Włochy	1912	6850	7394	8038	1,1	37,4	42,0	Italy

Źródło — Source: [17].

TABL. 46 (637). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY ŻYTA**

SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF RYE

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production				plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t	in thous. t	udział w świecie w % in % of the world				
Ś W I A T	4403	11937	12996	12944	100,0	23,8	29,4	WORLD
w tym:								of which:
Argentyna	40,9	44,5	60,7	78,8	0,6	18,4	19,3	Argentina
Austria	37,3	161	171	188	1,5	35,3	50,5	Austria
Białoruś	241	735	753	651	5,0	21,4	27,0	Belarus
Chiny	164	570	572	525	4,1	31,7	32,1	China
Czechy	21,0	118	108	104	0,8	39,1	49,8	Czech Republic
Dania	99,6	255	772	577	4,5	48,9	58,0	Denmark
Egipt	47,9	98,0	91,2	96,0	0,7	20,0	20,0	Egypt
Finlandia	26,0	68,5	108	86,8	0,7	27,2	33,4	Finland
Francja	24,8	151	124	98,5	0,8	51,2	39,7	France
Hiszpania	157	258	332	316	2,4	19,1	20,1	Spain
Kanada	131	237	226	382	3,0	24,4	29,2	Canada
Korea Północna	53,0	59,0	64,7	65,5	0,5	12,2	12,4	North Korea
Litwa	31,9	87,0	108	76,0	0,6	17,6	23,8	Lithuania
Łotwa	35,8	70,2	160	141	1,1	21,3	39,4	Latvia
Niemcy	571	2900	3488	3174	24,5	46,3	55,6	Germany
P o l s k a ♦	761	2852	2013	2200	17,0	26,9	28,9	P o l a n d ♦
Rosja	1250	1636	2087	2541	19,6	12,0	20,3	Russia
Stany Zjednoczone	168	190	292	342	2,6	17,4	20,4	United States
Szwecja	16,6	118	149	101	0,8	48,8	61,2	Sweden
Turcja	114	366	330	300	2,3	25,9	26,3	Turkey
Ukraina	144	465	391	392	3,0	16,7	27,3	Ukraine
Węgry	34,7	78,2	104	90,0	0,7	21,1	25,9	Hungary

Źródło — Source: [17].

TABL. 47 (638). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY JĘCZMIENIA**
SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BARLEY

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production				plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t	in thous. t	udział w świecie w % in % of the world				
ŚWIAT	46923	123303	148456	141278	100,0	26,0	30,1	WORLD
w tym:								of which:
Algieria	706	1504	1031	920	0,7	14,8	13,0	Algeria
Argentyna	870	2964	4939	3308	2,3	39,7	38,0	Argentina
Australia	4108	7865	8646	8992	6,4	17,8	21,9	Australia
Austria	140	778	840	860	0,6	46,1	61,2	Austria
Azerbejdżan	355	513	1036	929	0,7	19,4	26,2	Azerbaijan
Białoruś	451	1966	1849	1253	0,9	28,9	27,8	Belarus
Bułgaria	160	833	698	690	0,5	34,0	43,2	Bulgaria
Chiny	413	1972	1868	1780	1,3	34,0	43,1	China
Czechy	326	1584	1991	1845	1,3	40,7	56,7	Czech Republic
Dania	707	2981	3856	3950	2,8	51,8	55,9	Denmark
Etiopia	959	1703	2047	2025	1,4	16,3	21,1	Ethiopia
Finlandia	436	1340	1569	1581	1,1	32,1	36,3	Finland
Francja	1900	10102	13098	10306	7,3	63,9	54,3	France
Hiszpania	2801	8154	6705	7980	5,6	28,3	28,5	Spain
Indie	590	1355	1613	1505	1,1	21,7	25,5	India
Iran	1611	3294	3202	2908	2,1	20,8	18,0	Iran
Irlandia	189	1223	1739	1480	1,0	70,0	78,2	Ireland
Kanada	2337	7627	8226	8704	6,2	31,9	37,2	Canada
Kazachstan	1894	1313	2675	3231	2,3	9,9	17,1	Kazakhstan
Meksyk	330	672	735	978	0,7	25,1	29,7	Mexico
Niemcy	1605	10327	11630	10731	7,6	62,9	66,9	Germany
Polska*	926	3397	2961	3441	2,4	35,0	37,2	Poland*
Rosja	8134	8350	17546	17993	12,7	16,9	22,1	Russia
Rumunia	481	1311	1626	1817	1,3	25,7	37,8	Romania
Stany Zjednoczone	1035	3924	4666	4339	3,1	39,3	41,9	United States
Szwecja	319	1232	1672	1530	1,1	39,7	48,0	Sweden
Turcja	2700	7250	8000	6700	4,7	24,2	24,8	Turkey
Ukraina	2859	8485	8288	9436	6,7	19,7	33,0	Ukraine
Urugwaj	190	186	355	678	0,5	30,1	35,7	Uruguay
Węgry	272	944	1409	1158	0,8	33,6	42,6	Hungary
Wielka Brytania	1122	5252	7370	6655	4,7	57,0	59,3	United Kingdom
Włochy	246	991	955	988	0,7	36,2	40,1	Italy

Źródło — Source: [17].

TABL. 48 (639). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY OWSA**

SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF OATS

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production				plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t	in thous. t	udział w świecie w % in % of the world				
ŚWIAT	9433	19703	22396	22992	100,0	21,6	24,4	WORLD
w tym:								of which:
Argentyna	321	660	553	785	3,4	23,2	24,5	Argentina
Australia	821	1162	1198	1300	5,7	13,7	15,8	Australia
Białoruś	145	442	492	390	1,7	24,7	26,8	Belarus
Brazylia	335	395	505	879	3,8	22,8	26,2	Brazil
Chile	108	381	421	533	2,3	50,2	49,4	Chile
Chiny	153	525	445	446	1,9	29,5	29,2	China
Czechy	37,6	138	155	132	0,6	26,4	35,2	Czech Republic
Dania	59,5	274	231	302	1,3	48,1	50,7	Denmark
Finlandia	305	810	980	1037	4,5	29,1	34,0	Finland
Francja	85,5	448	400	345	1,5	45,6	40,3	France
Hiszpania	468	1025	790	885	3,8	20,0	18,9	Spain
Irlandia	23,2	148	198	183	0,8	75,2	79,0	Ireland
Kanada	927	2451	3428	3018	13,1	27,1	32,6	Canada
Kazachstan	210	134	244	335	1,5	8,2	16,0	Kazakhstan
Litwa	70,0	93,9	163	153	0,7	16,2	21,9	Lithuania
Łotwa	62,1	101	160	146	0,6	17,7	23,5	Latvia
Niemcy	116	598	566	536	2,3	42,3	46,4	Germany
Norwegia	76,0	299	286	354	1,5	39,3	46,6	Norway
Polska*	478	1517	1220	1358	5,9	26,4	28,4	Poland*
Rosja	2745	3220	4536	4761	20,7	14,5	17,3	Russia
Rumunia	170	304	348	381	1,7	16,8	22,5	Romania
Stany Zjednoczone	397	1188	1300	940	4,1	23,2	23,7	United States
Szwecja	173	559	745	768	3,3	35,3	44,4	Sweden
Turcja	99,4	204	250	225	1,0	23,3	22,6	Turkey
Ukraina	209	459	489	500	2,2	14,8	24,0	Ukraine
Węgry	52,9	118	129	135	0,6	23,2	25,6	Hungary
Wielka Brytania	141	685	799	816	3,5	55,1	57,9	United Kingdom
Włochy	107	289	261	261	1,1	22,2	24,4	Italy

Źródło — Source: [17].

TABL. 49 (640). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY KUKURYDZY**

SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF MAIZE

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production				plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t	in thous. t	udział w świecie w % in % of the world				
Ś W I A T	187959	851349	1010609	1060107	100,0	51,9	56,4	WORLD
w tym:								of which:
Argentyna	5347	22663	33818	39793	3,8	78,0	74,4	Argentina
Brazylia	14959	55364	85285	64143	6,1	43,7	42,9	Brazil
Chiny	38953	177425	224630	231674	21,9	54,6	59,5	China
Egipt	1083	7041	7803	8001	0,8	72,7	73,9	Egypt
Etiopia	2136	4986	7882	7847	0,7	25,4	36,7	Ethiopia
Filipiny	2484	6377	7519	7219	0,7	25,5	29,1	Philippines
Francja	1487	13975	13716	12131	1,1	88,3	81,6	France
Indie	10200	21726	22570	26260	2,5	25,4	25,7	India
Indonezja	3793	18328	19612	20370	1,9	44,4	53,7	Indonesia
Kanada	1318	11715	13559	12349	1,2	97,4	93,7	Canada
Meksyk	7598	23302	24694	28251	2,7	32,6	37,2	Mexico
Nigeria	6544	7677	10562	10414	1,0	18,5	15,9	Nigeria
Pakistan	1334	3707	5271	6130	0,6	38,1	46,0	Pakistan
Paragwaj	960	3109	4986	5152	0,5	39,2	53,7	Paraguay
P o l s k a ♦	595	1994	3156	4343	0,4	59,8	72,9	P o l a n d ♦
Południowa Afryka	1947	12815	9955	7779	0,7	46,7	40,0	South Africa
Rosja	2777	3084	13173	15310	1,4	30,1	55,1	Russia
Rumunia	2579	9042	9021	10746	1,0	43,2	41,7	Romania
Serbia	1010	7207	5455	7377	0,7	58,9	73,0	Serbia
Stany Zjednoczone	35106	315618	345486	384778	36,3	95,8	110	United States
Tajlandia	1138	4861	4730	4813	0,5	41,8	42,3	Thailand
Tanzania	4037	4733	5903	5876	0,6	15,5	14,6	Tanzania
Turcja	680	4310	6400	6400	0,6	72,6	94,2	Turkey
Ukraina	4252	11953	23328	28075	2,6	45,1	66,0	Ukraine
Węgry	1198	6985	6633	7407	0,7	64,7	61,8	Hungary
Wietnam	1152	4607	5287	5244	0,5	40,9	45,5	Vietnam
Włochy	661	8496	7074	6839	0,6	91,7	104	Italy

Źródło — Source: [17].

TABL. 50 (641). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY RYŻU

SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF RICE

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production						
		w tys. t	in thous. t	udział w świecie w % in % of the world	plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt			
ŚWIAT	159808	701109	740085	740961	100,0	43,4	46,4	WORLD
w tym:								of which:
Bangladesz	11386	50061	51278	52590	7,1	43,4	46,2	Bangladesh
Brazylia	1944	11236	12301	10622	1,4	41,3	54,6	Brazil
Chiny	30200	195761	208230	209503	28,3	65,5	69,4	China
Egipt	673	4330	4818	6300	0,9	94,2	93,7	Egypt
Filipiny	4556	15772	18150	17627	2,4	36,2	38,7	Philippines
Indie	42965	143963	156540	158757	21,4	33,6	37,0	India
Indonezja	14275	66469	75398	77298	10,4	50,2	54,1	Indonesia
Japonia	1479	10604	9986	8044	1,1	65,1	54,4	Japan
Kambodża	2867	8245	9335	9827	1,3	29,7	34,3	Cambodia
Korea Południowa	779	5811	5771	5625	0,8	65,1	72,2	South Korea
Laos	973	3071	4102	4149	0,6	35,9	42,6	Laos
Madagaskar	862	4738	3722	3816	0,5	36,2	44,3	Madagascar
Mjanma (Birma)	6724	32065	26210	25673	3,5	40,0	38,2	Myanmar (Burma)
Nepal	1363	4024	4789	4299	0,6	27,2	31,5	Nepal
Nigeria	2996	4473	6256	6071	0,8	18,4	20,3	Nigeria
Pakistan	2766	7235	10202	10412	1,4	30,6	37,6	Pakistan
Sri Lanka	1051	4301	3919	4117	0,6	40,6	39,2	Sri Lanka
Stany Zjednoczone	1253	11027	8725	10167	1,4	75,4	81,1	United States
Tajlandia	8678	35703	27702	25268	3,4	29,9	29,1	Thailand
Wietnam	7783	40006	45105	43437	5,9	53,4	55,8	Vietnam

Źródło — Source: [17].

TABLE 51 (642). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY ZIEMNIAKÓW**
SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF POTATOES

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016	2010	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production						plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t in thous. t		na 1 mieszkańca w kg per capita in kg		udział w świecie w % in % of the world				
ŚWIAT	19246	332513	376812	376827	47,8	50,5	100,0	178	196	WORLD
w tym:										of which:
Algieria	156	3300	4540	4783	91,4	118	1,3	271	306	Algeria
Argentyna	59,8	1936	1800	1750	47,0	39,9	0,5	290	292	Argentina
Bangladesz	476	7930	9254	9474	52,1	58,1	2,5	182	199	Bangladesh
Belgia	89,2	3456	3690	3403	316	300	0,9	423	382	Belgium
Białoruś	292	7831	5995	5986	827	631	1,6	214	205	Belarus
Brazylia	130	3548	3868	3851	18,0	18,5	1,0	259	297	Brazil
Chiny	5813	81534	94860	99066	60,0	70,6	26,3	157	170	China
Dania	46,0	1358	1772	1954	244	342	0,5	353	425	Denmark
Egipt	185	3643	4955	5029	43,3	52,6	1,3	259	272	Egypt
Francja	175	6622	7120	6835	105	106	1,8	422	390	France
Hiszpania	64,1	2327	2284	2096	49,7	45,2	0,6	294	327	Spain
Holandia	156	6844	6652	6534	410	385	1,7	436	420	Netherlands
Indie	2130	36577	48009	43770	29,7	33,1	11,6	199	205	India
Iran	162	4275	5141	5165	57,3	64,3	1,4	292	319	Iran
Japonia	69,2	2290	2354	2158	17,8	16,9	0,6	278	312	Japan
Kanada	342	4416	4327	4324	129	119	1,1	128	126	Canada
Kazachstan	186	2555	3521	3546	156	197	0,9	143	190	Kazakhstan
Kolumbia	122	1868	2582	2355	40,7	48,4	0,6	172	193	Colombia
Korea Północna	140	1708	1683	1699	69,5	67,0	0,5	128	121	North Korea
Maroko	59,4	1605	1924	1744	49,5	49,4	0,5	284	293	Morocco
Meksyk	64,3	1537	1727	1797	13,1	14,1	0,5	278	279	Mexico
Nepal	200	2518	2586	2806	93,2	96,8	0,7	136	140	Nepal
Niemcy	243	10143	10370	10772	125	132	2,9	399	444	Germany
Pakistan	178	3142	3998	4000	18,4	20,7	1,1	227	224	Pakistan
Peru	311	3814	4705	4400	130	138	1,2	132	142	Peru
Polska*	312	8448	6314	8872	220	232	2,4	211	285	Poland*
Południowa Afryka	59,6	2090	2487	2151	40,5	38,4	0,6	343	361	South Africa
Rosja	2031	21141	33646	31108	148	216	8,3	100	153	Russia
Rumunia	186	3284	2700	2690	161	136	0,7	133	144	Romania
Stany Zjednoczone	408	18350	20013	19991	59,5	62,0	5,3	449	490	United States
Turcja	145	4548	4760	4750	62,9	59,7	1,3	323	328	Turkey
Ukraina	1312	18705	20839	21750	408	489	5,8	132	166	Ukraine
Uzbekistan	84,1	1695	2697	2925	59,2	93,0	0,8	240	348	Uzbekistan
Wielka Brytania	139	6056	5588	5373	95,7	81,7	1,4	439	387	United Kingdom

Źródło — Source: [17].

TABL. 52 (643). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY BURAKÓW CUKROWYCH**
 SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF SUGAR BEETS

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016	2010	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production						plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t in thous. t		na 1 mieszkańca w kg per capita in kg		udział w świecie w % in % of the world				
ŚWIAT	4565	228307	244732	277231	32,8	37,1	100,0	486	607	WORLD
w tym:										of which:
Austria	43,5	3132	2853	3534	372	406	1,3	698	813	Austria
Belgia	55,5	4465	4533	4021	408	354	1,5	753	724	Belgium
Białoruś	96,0	3773	3300	4278	398	451	1,5	395	446	Belarus
Chile	17,1	1420	2070	1647	83,6	91,9	0,6	873	962	Chile
Chiny	136	9296	8032	8096	6,8	5,8	2,9	425	597	China
Czechy	60,7	3065	3421	4118	291	388	1,5	544	678	Czech Republic
Dania	34,6	2409	2429	1696	434	297	0,6	615	491	Denmark
Egipt	255	7840	11983	13323	93,2	139	4,8	583	523	Egypt
Francja	403	31875	33508	33795	506	522	12,2	831	839	France
Hiszpania	33,2	3535	3605	3240	75,5	69,9	1,2	815	977	Spain
Holandia	70,7	5280	4868	5502	317	324	2,0	748	778	Netherlands
Iran	101	3866	5594	5537	51,9	69,0	2,0	388	547	Iran
Japonia	59,7	3090	3925	3189	24,0	25,0	1,2	494	534	Japan
Maroko	61,0	2436	3876	4219	75,2	120	1,5	564	692	Morocco
Niemcy	335	23432	22572	25497	290	311	9,2	644	762	Germany
Polska*	206	9973	9364	13524	260	354	4,9	484	658	Poland*
Rosja	1092	22256	39031	51367	155	357	18,5	241	470	Russia
Serbia	49,2	3325	2183	2684	368	304	1,0	500	545	Serbia
Słowacja	21,5	978	1205	1507	181	277	0,5	545	702	Slovakia
Stany Zjednoczone	456	29061	32088	33458	94,2	104	12,1	621	734	United States
Szwajcaria	19,1	1302	1356	1277	166	152	0,5	730	669	Switzerland
Szwecja	30,6	1974	1178	1988	210	202	0,7	521	650	Sweden
Turcja	322	17942	16462	19465	248	245	7,0	546	605	Turkey
Ukraina	291	13749	10331	14011	300	315	5,1	279	481	Ukraine
Wielka Brytania	86,0	6527	6218	5687	103	86,4	2,1	551	661	United Kingdom
Włochy	32,3	3550	2184	2046	59,4	34,4	0,7	566	634	Italy

TABLE 53 (644). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY TRZCINY CUKROWEJ**
 SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF SUGAR CANE

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016	2010	2016	udział w świecie w % in % of the world	2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production						plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t in thous. t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg					
ŚWIAT	26774	1683040	1886875	1890662	242	253	100,0	711	706	WORLD
w tym:										of which:
Argentyna	332	18890	22540	21991	458	502	1,2	708	663	Argentina
Australia	447	31235	32379	34403	1412	1426	1,8	802	769	Australia
Brazylia	10226	717464	750290	768678	3646	3702	40,7	790	752	Brazil
Chiny	1669	110789	116968	122664	81,5	87,4	6,5	657	735	China
Egipt	137	15709	15903	15760	187	165	0,8	1168	1150	Egypt
Ekwador	105	8347	10106	8662	559	529	0,5	781	828	Ecuador
Filipiny	410	17929	22926	22371	191	217	1,2	505	545	Philippines
Gwatemala	260	22314	33869	33533	1525	2022	1,8	951	1290	Guatemala
Indie	4950	292302	362333	348448	237	263	18,4	700	704	India
Indonezja	473	26600	25349	27159	110	104	1,4	609	575	Indonesia
Kolumbia	417	32785	36710	36951	714	759	2,0	941	887	Colombia
Kuba	442	11600	19300	18891	1024	1646	1,0	269	427	Cuba
Meksyk	781	50422	55396	56447	430	443	3,0	716	723	Mexico
Mjanma (Birma)	164	9250	10142	10437	184	197	0,6	616	638	Myanmar (Burma)
Pakistan	1131	49373	65482	65451	289	339	3,5	524	579	Pakistan
Peru	87,7	9855	10212	9833	336	309	0,5	1280	1121	Peru
Południowa Afryka	247	16016	14861	15075	310	269	0,8	591	610	South Africa
Stany Zjednoczone	371	24821	29141	29926	80,4	92,9	1,6	699	808	United States
Tajlandia	1337	68808	94138	87468	1024	1270	4,6	682	654	Thailand
Wietnam	256	16162	18337	16313	183	172	0,9	601	636	Vietnam

Źródło — Source: [17].

TABL. 54 (645). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY HERBATY I KAWY

SOWN AREA, PRODUCTION OF TEA AND COFFEE

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016	2010	2016		COUNTRIES
		zbiory production						
		w tys. t		in thous. t		na 1 mieszkańca w kg per capita in kg		

HERBATA
TEA

ŚWIAT	4099	4622	5662	5954	0,7	0,8	100,0	WORLD
w tym:								of which:
Argentyna	37,7	92,4	89,7	89,6	2,2	2,0	1,5	Argentina
Bangladesz	60,1	60,0	66,1	64,5	0,4	0,4	1,1	Bangladesh
Burundi	12,0	37,9	53,8	52,7	4,3	5,0	0,9	Burundi
Chiny	2229	1450	2249	2402	1,1	1,7	40,3	China
Indie	586	991	1233	1252	0,8	0,9	21,0	India
Indonezja	117	150	133	144	0,6	0,6	2,4	Indonesia
Iran	20,4	121	70,0	75,0	1,6	0,9	1,3	Iran
Japonia	44,1	85,0	79,5	80,2	0,7	0,6	1,3	Japan
Kenia	219	399	399	473	9,6	9,8	7,9	Kenya
Malawi	17,9	51,6	47,7	48,5	3,4	2,7	0,8	Malawi
Mjanma (Birma)	86,2	94,5	100	102	1,9	1,9	1,7	Myanmar (Burma)
Mozambik	31,8	29,0	32,0	33,4	1,2	1,2	0,6	Mozambique
Sri Lanka	232	331	342	349	16,4	16,8	5,9	Sri Lanka
Tajlandia	8,2	67,2	49,1	52,6	1,0	0,8	0,9	Thailand
Tanzania	18,9	33,2	35,7	36,6	0,7	0,7	0,6	Tanzania
Turcja	76,4	235	239	243	3,2	3,1	4,1	Turkey
Uganda	29,5	49,2	61,0	63,3	1,5	1,5	1,1	Uganda
Wietnam	119	198	236	240	2,2	2,5	4,0	Vietnam

KAWA
COFFEE

ŚWIAT	10975	8478	8888	9222	1,2	1,2	100,0	WORLD
w tym:								of which:
Brazylia	1995	2907	2648	3019	14,8	14,5	32,7	Brazil
Chiny	41,5	49,6	114	114	0,0	0,1	1,2	China
Etiopia	700	371	457	469	4,2	4,6	5,1	Ethiopia
Filipiny	115	94,5	72,3	68,8	1,0	0,7	0,7	Philippines
Gwatemala	274	248	226	236	17,0	14,2	2,6	Guatemala
Honduras	383	244	332	362	29,8	39,8	3,9	Honduras
Indie	397	290	331	348	0,2	0,3	3,8	India
Indonezja	1229	684	639	639	2,8	2,4	6,9	Indonesia
Kenia	114	42,0	42,0	46,1	1,0	1,0	0,5	Kenia
Kolumbia	866	535	851	745	11,7	15,3	8,1	Colombia
Kostaryka	84,1	91,6	90,6	87,5	20,2	18,0	0,9	Costa Rica
Laos	77,9	46,3	136	137	7,4	20,2	1,5	Laos
Madagaskar	83,6	58,2	47,5	46,9	2,8	1,9	0,5	Madagascar
Meksyk	646	245	189	152	2,1	1,2	1,6	Mexico
Nikaragua	120	78,7	110	114	13,7	18,6	1,2	Nicaragua
Papua-Nowa Gwinea	54,4	52,2	59,3	58,9	7,3	7,3	0,6	Papua New Guinea
Peru	384	265	252	278	9,0	8,7	3,0	Peru
Tanzania	221	40,0	42,7	52,3	1,2	1,3	0,6	Tanzania
Uganda	383	167	207	204	3,6	3,7	2,2	Uganda
Wenezuela	131	71,7	50,0	43,0	2,5	1,4	0,5	Venezuela
Wietnam	598	1106	1453	1461	12,5	15,4	15,8	Vietnam
Wybrzeże Kości Słoniowej	1058	94,4	106	103	4,6	4,3	1,1	Côte d'Ivoire (Ivory Coast)

TABL. 55 (646). **ZBIORY BAWELNY**
 PRODUCTION OF COTTON

KRAJE	2010	2014	2010	2014	COUNTRIES
	w tys. t	in thous. t	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world	

 ZIARNO
 SEED

ŚWIAT	43316	46988	6,2	6,4	100,0	WORLD
w tym:						of which:
Argentyna	414	520	10,1	12,1	1,1	Argentina
Australia	550	1252	24,9	53,3	2,7	Australia
Brazylia	1858	2669	9,4	13,1	5,7	Brazil
Burkina Faso	328	450	21,0	25,6	1,0	Burkina Faso
Chiny	11940	12320	8,8	8,9	26,2	China
Grecja	390	470	34,1	41,7	1,0	Greece
Indie	11544	12300	9,4	9,5	26,2	India
Kamerun	125	215	6,2	9,7	0,5	Cameroon
Mali	159	290	10,5	17,1	0,6	Mali
Meksyk	239	474	2,0	3,8	1,0	Mexico
Mjanma (Birma)	264	326	5,3	6,3	0,7	Myanmar (Burma)
Pakistan	3665	4443	21,5	23,9	9,5	Pakistan
Stany Zjednoczone	5532	4649	17,9	14,6	9,9	United States
Turcja	1273	1391	17,6	18,1	3,0	Turkey
Turkmenistan	451	389	88,7	71,2	0,8	Turkmenistan
Uzbekistan	1900	1885	66,4	61,8	4,0	Uzbekistan
Wybrzeże Kości Słoniowej	91,0	232	4,5	10,3	0,5	Côte d'Ivoire (Ivory Coast)

 WŁÓKNO
 LINT

ŚWIAT	23592	26157	3,4	3,6	100,0	WORLD
w tym:						of which:
Argentyna	248	327	6,0	7,6	1,3	Argentina
Australia	387	885	17,5	37,7	3,4	Australia
Brazylia	973	1412	4,9	6,9	5,4	Brazil
Burkina Faso	190	266	12,2	15,1	1,0	Burkina Faso
Chiny	5970	6178	4,4	4,4	23,6	China
Grecja	184	308	16,1	27,3	1,2	Greece
Indie	5683	6188	4,6	4,8	23,7	India
Mali	81,0	233	5,4	13,7	0,9	Mali
Meksyk	157	302	1,3	2,4	1,2	Mexico
Mjanma (Birma)	133	168	2,7	3,2	0,6	Myanmar (Burma)
Pakistan	1869	2374	11,0	12,8	9,1	Pakistan
Stany Zjednoczone	3942	3593	12,8	11,3	13,7	United States
Tadżykistan	95	123	12,4	14,7	0,5	Tajikistan
Turcja	796	846	11,0	11,0	3,2	Turkey
Turkmenistan	225	195	44,2	35,7	0,7	Turkmenistan
Uzbekistan	1136	1107	39,7	36,3	4,2	Uzbekistan
Wybrzeże Kości Słoniowej	82,2	132	4,0	5,9	0,5	Côte d'Ivoire (Ivory Coast)

Źródło — Source: [17].

TABL. 56 (647). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY TYTONIU**
 SOWN AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TOBACCO

KRAJE	Powierzchnia zasiewów w 2016 r. w tys. ha Sown area in 2016 in thous. ha	2010	2015	2016	2010	2016		2010	2016	COUNTRIES
		zbiory production						plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt		
		w tys. t in thous. t		na 1 mieszkańca w kg per capita in kg		udział w świecie w % in % of the world				
ŚWIAT	3757	6943	6985	6664	1,0	0,9	100,0	17,6	17,7	WORLD
w tym:										of which:
Argentyna	43,8	133	109	93,7	3,2	2,1	1,4	19,6	21,4	Argentina
Bangladesz	46,5	55,3	94,2	87,6	0,4	0,5	1,3	14,4	18,9	Bangladesh
Brazylia	376	788	867	676	4,0	3,3	10,1	17,5	18,0	Brazil
Chiny	1259	3004	2832	2806	2,2	2,0	42,1	22,3	22,3	China
Filipiny	33,6	40,5	56,2	56,5	0,4	0,5	0,8	13,6	16,8	Philippines
Indie	449	690	747	761	0,6	0,6	11,4	15,5	16,9	India
Indonezja	206	136	194	196	0,6	0,8	2,9	6,3	9,5	Indonesia
Korea Północna	55,2	72,0	81,3	82,7	2,9	3,3	1,2	14,4	15,0	North Korea
Laos	6,9	45,0	63,0	66,8	7,2	9,9	1,0	53,9	97,1	Laos
Malawi	113	173	120	85,0	11,4	4,7	1,3	10,4	7,5	Malawi
Mozambik	80,5	67,0	81,8	93,0	2,8	3,2	1,4	11,1	11,6	Mozambique
Pakistan	50,6	119	120	116	0,7	0,6	1,7	21,4	23,0	Pakistan
Polska*	12,3	34,8	27,3	31,2	0,9	0,8	0,5	22,1	25,3	Poland*
Stany Zjednoczone	129	326	326	285	1,1	0,9	4,3	23,9	22,0	United States
Tajlandia	16,8	59,5	61,1	60,8	0,9	0,9	0,9	19,1	36,1	Thailand
Tanzania	148	60,9	98,5	102	1,3	1,8	1,5	7,7	6,9	Tanzania
Turcja	92,2	53,0	75,0	70,0	0,7	0,9	1,1	6,5	7,6	Turkey
Uganda	30,7	27,1	31,1	31,5	0,8	0,8	0,5	13,8	10,2	Uganda
Włochy	15,7	89,1	51,4	48,5	1,5	0,8	0,7	32,0	30,8	Italy
Zambia	73,6	92,4	119	125	6,7	7,5	1,9	15,4	16,9	Zambia
Zimbabwe	144	110	171	172	7,8	10,7	2,6	11,7	12,0	Zimbabwe

TABLE 57 (648). **BYDŁO I TRZODA CHLEWNA**
CATTLE AND PIGS

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2015	2016		COUNTRIES
	w tys. szt. in thous. heads			na 100 ha użytków rolnych w szt. per 100 ha of agricultural area in heads		udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	1415683	1452464	1474888	29,1	29,8	30,3	100,0	WORLD
w tym:								of which:
Argentyna	48950	51430	52637	33,2	34,6	35,4	3,6	Argentina
Australia	26733	27413	24971	6,7	7,5	6,8	1,7	Australia
Bangladesz	23051	23636	23785	249	257	259	1,6	Bangladesh
Boliwia	8190	8949	9082	21,8	23,7	24,1	0,6	Bolivia
Brazylia	209541	215221	218225	76,6	76,2	77,2	14,8	Brazil
Burkina Faso	8398	9273	9396	69,5	76,6	77,7	0,6	Burkina Faso
Chiny	83667	82121	84375	16,3	15,6	16,0	5,7	China
Czad	7419	7810	8110	15,0	15,6	16,2	0,5	Chad
Etiopia	53382	57830	59487	150	159	164	4,0	Ethiopia
Francja	19555	19387	19326	67,6	67,5	67,3	1,3	France
Indie	194185	185044	185987	108	103	103	12,6	India
Indonezja	13582	15420	16093	24,4	27,1	28,2	1,1	Indonesia
Irlandia	6607	6964	7221	145	157	163	0,5	Ireland
Kanada	12670	11925	12035	20,0	19,0	19,2	0,8	Canada
Kenia	17863	18728	20529	65,4	67,8	74,3	1,4	Kenya
Kolumbia	27329	22556	22610	64,3	50,5	50,6	1,5	Colombia
Madagaskar	9881	10280	10301	23,9	24,8	24,9	0,7	Madagascar
Mali	8896	10313	10941	21,7	25,0	26,6	0,7	Mali
Meksyk	32642	33503	33919	30,6	31,4	31,8	2,3	Mexico
Mjanma (Birma)	13609	15993	16571	109	126	130	1,1	Myanmar (Burma)
Nepal	7199	7242	7303	174	176	177	0,5	Nepal
Niemcy	12809	12635	12467	76,7	75,5	74,5	0,8	Germany
Niger	9817	12060	12784	22,3	26,4	28,0	0,9	Niger
Nigeria	16578	20185	20561	23,7	28,5	29,0	1,4	Nigeria
Nowa Zelandia	9864	10033	10152	86,5	90,3	91,3	0,7	New Zealand
Pakistan	34285	41241	42800	97,3	114	118	2,9	Pakistan
Paragwaj	12305	14216	13859	58,0	65,0	63,3	0,9	Paraguay
Polska [♦]	5742	5961	5939	39,7	41,5	41,3	0,4	Poland [♦]
Południowa Afryka	13731	13695	13400	14,2	14,1	13,8	0,9	South Africa
Rosja	20671	19264	18992	9,7	8,8	8,7	1,3	Russia
Stany Zjednoczone	94081	89143	91918	23,0	22,0	22,6	6,2	United States
Sudan	41761 ^a	30376	30560	41,7 ^a	44,5	44,8	2,1	Sudan
Sudan Południowy	11824	11831	.	41,4	41,5	0,8	South Sudan
Tanzania	19246	26714	27016	51,4	67,4	68,1	1,8	Tanzania
Turcja	10724	14223	13994	27,5	36,9	36,3	0,9	Turkey
Uganda	12104	14205	14800	84,8	98,5	103	1,0	Uganda
Urugwaj	11800	11911	11993	81,8	82,4	83,0	0,8	Uruguay
Uzbekistan	8511	10995	11637	31,9	41,1	43,5	0,8	Uzbekistan
Wenezuela	14134	16795	16574	65,4	77,8	76,7	1,1	Venezuela
Wielka Brytania	10112	9919	10033	58,7	57,9	58,5	0,7	United Kingdom

^a Łącznie z Sudanem Południowym.
^a Including South Sudan.

TABL. 57 (648). **BYDŁO I TRZODA CHLEWNA (dok.)**

CATTLE AND PIGS (cont.)

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2015	2016		COUNTRIES
	w tys. szt. in thous. heads		na 100 ha użytków rolnych w szt. per 100 ha of agricultural area in heads			udział w świecie w % in % of the world		
TRZODA CHLEWNA								
PIGS								
Ś W I A T	974530	990507	981797	20,0	20,3	20,2	100,0	WORLD
w tym:								of which:
Argentyna	3179	5011	5119	2,2	3,4	3,4	0,5	Argentina
Belgia	6430	6364	6177	474	479	465	0,6	Belgium
Brazylia	38957	39795	39950	14,2	14,1	14,1	4,1	Brazil
Chile	2706	5430	5409	17,2	34,4	34,3	0,6	Chile
Chiny	469960	465827	451125	91,3	88,3	85,5	45,9	China
Chiny — Tajwan	6130	5545	5496	754	696	690	0,6	China — Taiwan
Dania	13173	12538	12383	502	480	474	1,3	Denmark
Filipiny	13398	12000	12199	111	96,0	98,1	1,2	Philippines
Francja	14287	13162	12709	49,4	45,8	44,2	1,3	France
Hiszpania	25704	28367	29232	93,3	108	111	3,0	Spain
Holandia	12255	12603	12479	655	686	679	1,3	Netherlands
Indie	10640	9864	9085	5,9	5,5	5,1	0,9	India
Indonezja	7477	7808	8114	13,4	13,7	14,2	0,8	Indonesia
Japonia	9800	9419	9313	213	210	207	0,9	Japan
Kanada	12465	13248	12770	19,7	21,1	20,4	1,3	Canada
Kolumbia	5162	6391	6372	12,1	14,3	14,3	0,6	Colombia
Korea Południowa	9881	10187	10367	557	587	597	1,1	South Korea
Meksyk	15435	16364	16753	14,5	15,3	15,7	1,7	Mexico
Mjanma (Birma)	9416	15056	16524	75,2	118	130	1,7	Myanmar (Burma)
Niemcy	26509	27652	27376	159	165	164	2,8	Germany
Nigeria	7472	7368	7489	10,7	10,4	10,6	0,8	Nigeria
P o l s k a ♦	15244	11640	10865	106	81,0	75,6	1,1	P o l a n d ♦
Rosja	17231	19546	21506	8,1	9,0	9,9	2,2	Russia
Rumunia	5793	5042	4927	40,9	36,4	35,6	0,5	Romania
Stany Zjednoczone ...	64925	68389	71500	15,9	16,9	17,6	7,3	United States
Tajlandia	7624	7639	7941	36,2	34,5	35,9	0,8	Thailand
Ukraina	7577	7351	7079	18,4	17,8	17,2	0,7	Ukraine
Wielka Brytania	4460	4739	4881	25,9	27,7	28,5	0,5	United Kingdom
Wietnam	27373	27751	29075	254	237	248	3,0	Vietnam
Włochy	9157	8675	8478	63,9	67,0	65,5	0,9	Italy

TABL. 58 (649). PRODUKCJA MIĘSA Z UBOJU^aPRODUCTION OF MEAT FROM SLAUGHTERED ANIMALS^a

KRAJE	2010	2015	2016			2010	2016		COUNTRIES	
			ogółem total	w tym of which			na 1 miesz- kańca w kg per capita in kg	udział w świe- cie w % in % of the world		
				wołowe i cie- łące beef and veal	wie- przowe pork meat					drobio- we poultry meat
				w tys. t in thous. t						
ŚWIAT	294604	324355	329890	65974	118169	120302	42,3	44,2	100,0	WORLD
w tym:										of which:
Argentyna	4722	5311	5220	2644	522	1973	115	119	1,6	Argentina
Australia	4048	4968	4694	2361	377	1213	183	195	1,4	Australia
Belgia	1816	1851	1806	278	1061	461	166	159	0,5	Belgium
Brazylia	23630	26637	27441	9284	3514	14498	120	132	8,3	Brazil
Chile	1327	1485	1488	215	508	741	78,1	83,1	0,5	Chile
Chiny	79386	85248	85987	6997	54130	18080	57,1	59,9	26,1	China
Dania	1994	1872	1869	129	1579	155	359	327	0,6	Denmark
Egipt	1945	2248	2272	432	0,3	1180	23,1	23,7	0,7	Egypt
Filipiny	2906	3376	3408	204	1790	1238	31,0	33,0	1,0	Philippines
Francja	5810	5652	5656	1458	2185	1770	92,2	87,4	1,7	France
Hiszpania	5444	6057	6196	635	3947	1427	116	134	1,9	Spain
Holandia	2553	2914	2998	416	1453	1114	153	176	0,9	Netherlands
Indie	6089	7070	7192	909	316	3426	4,9	5,4	2,2	India
Indonezja	2366	3050	3168	524	342	2147	9,8	12,1	1,0	Indonesia
Iran	2424	2930	3116	565	.	2138	32,5	38,8	0,9	Iran
Japonia	3233	3876	4095	464	1279	2345	25,2	32,1	1,2	Japan
Kanada	4476	4424	4579	1133	2048	1357	131	126	1,4	Canada
Kolumbia	2049	2598	2636	828	305	1488	44,6	54,2	0,8	Colombia
Korea Południowa	2017	2425	2394	277	1216	895	40,7	47,1	0,7	South Korea
Malezja	1547	1908	1945	43,6	218	1671	55,0	62,4	0,6	Malaysia
Meksyk	5828	6353	6554	1879	1376	3116	49,7	51,4	2,0	Mexico
Mjanma (Birma)	1991	3003	3079	402	874	1663	39,7	58,2	0,9	Myanmar (Burma)
Niemcy	8219	8383	8425	1155	5590	1550	102	103	2,6	Germany
Pakistan	2654	3331	3448	922	.	1143	15,6	17,8	1,0	Pakistan
Peru	1386	1842	1935	190	149	1514	47,2	60,9	0,6	Peru
Polska [♦]	3584	4464	4798	512	2009	2253	93,5	126	1,5	Poland [♦]
Południowa Afryka	2783	3340	3425	1109	242	1840	54,0	61,1	1,0	South Africa
Rosja	7167	9565	9899	1619	3368	4141	50,1	68,8	3,0	Russia
Stany Zjednoczone	41941	43264	44624	11470	11320	21483	136	139	13,5	United States
Tajlandia	2396	2800	2762	119	945	1670	35,7	40,1	0,8	Thailand
Turcja	2378	3404	3348	988	0,0	1933	32,9	42,1	1,0	Turkey
Ukraina	2085	2349	2351	376	748	1193	45,5	52,9	0,7	Ukraine
Wielka Brytania	3533	3831	3924	912	919	1792	55,8	59,6	1,2	United Kingdom
Wietnam	3986	4740	4968	309	3665	868	45,1	52,5	1,5	Vietnam
Włochy	4066	3692	3836	791	1544	1354	68,1	64,6	1,2	Italy

a W wadze poubojowej ciepłej.

a In post-slaughter warm weight.

Źródło — Source: [17].

TABL. 59 (650). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO**
 PRODUCTION OF COWS' MILK

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2016		2010	2016	COUNTRIES
	w tys. t in thous. t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world	przeciętny roczny udój od 1 krowy w kg annual average milk yield per cow in kg			
ŚWIAT	602995	666761	659150	86,7	88,3	100,0	2296	2408	WORLD
w tym:									of which:
Algieria	2633	3754	3597	72,9	88,6	0,5	2876	3234	Algeria
Argentyna	10626	11313	9895	258	226	1,5	5060	4410	Argentina
Australia	9023	9489	7719	408	320	1,2	5810	4943	Australia
Austria	3258	3538	3628	387	416	0,6	6100	6759	Austria
Belgia	3067	3988	3882	280	342	0,6	6133	7316	Belgium
Białoruś	6595	7030	7123	696	751	1,1	4565	4739	Belarus
Brazylia	30715	34610	33625	156	162	5,1	1340	1709	Brazil
Chiny	35756	37547	36775	26,3	26,2	5,6	2894	2906	China
Czechy	2683	3026	3065	255	289	0,5	7090	8279	Czech Republic
Dania	4909	5356	5355	884	938	0,8	8640	9367	Denmark
Etiopia	4058	3200	3134	46,3	30,6	0,5	380	265	Ethiopia
Francja	23301	25068	24482	370	378	3,7	6270	6744	France
Hiszpania	6357	6825	4569	136	98,6	0,7	7675	5581	Spain
Holandia	11626	13331	14324	697	843	2,2	7468	7985	Netherlands
Indie	54903	73645	77416	44,6	58,5	11,7	1284	1593	India
Iran	6814	5705	6000	91,4	74,7	0,9	2350	3750	Iran
Irlandia	5327	6585	6851	1151	1450	1,0	4975	4901	Ireland
Japonia	7720	7379	7394	60,1	57,9	1,1	7503	8489	Japan
Kanada	8243	7450	7517	241	207	1,1	8531	7237	Canada
Kazachstan	5348	5142	5300	326	295	0,8	2255	2324	Kazakhstan
Kenia	3639	3444	4115	88,0	84,9	0,6	728	587	Kenya
Kolumbia	6285	6774	5397	137	111	0,8	1143	1091	Colombia
Meksyk	10677	11395	11608	91,0	91,0	1,8	4496	4674	Mexico
Niemcy	29616	32685	32672	366	399	5,0	7082	7747	Germany
Nowa Zelandia	17010	21939	21672	3892	4650	3,3	3635	4166	New Zealand
Pakistan	12437	14965	13143	72,9	68,0	2,0	1230	1126	Pakistan
Polska ♦	12279	13236	13244	320	346	2,0	4838	6172	Poland ♦
Południowa Afryka	3123	3538	3515	60,5	62,8	0,5	3123	3481	South Africa
Rosja	31585	30522	30495	221	212	4,6	3782	4239	Russia
Rumunia	3965	4006	3954	194	200	0,6	2751	3321	Romania
Stany Zjednoczone	87488	94618	96359	284	299	14,6	9590	10330	United States
Szwajcaria	4079	4043	3957	521	471	0,6	6851	7001	Switzerland
Turcja	12419	16934	16786	172	211	2,5	2847	3090	Turkey
Ukraina	10977	10359	10137	240	228	1,5	4083	4736	Ukraine
Uzbekistan	6134	8995	7858	214	250	1,2	1735	1668	Uzbekistan
Wielka Brytania	14071	15450	14946	222	227	2,3	7606	8203	United Kingdom
Włochy	10500	11159	10773	176	181	1,6	5590	5914	Italy

TABL. 60 (651). **PRODUKCJA JAJ KURZYCH**
HEN EGGS PRODUCTION

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2016		COUNTRIES
	w tys. t in thous. t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	64241	71946	73890	9,2	9,9	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Algieria	260	385	388	7,2	9,6	0,5	Algeria
Argentyna	554	687	710	13,4	16,2	1,0	Argentina
Bangladesz	188	362	392	1,2	2,4	0,5	Bangladesh
Brazylia	1948	2261	2289	9,9	11,0	3,1	Brazil
Chiny	23483	25493	26500	17,3	18,9	35,9	China
Chiny — Tajwan	336	348	335	14,6	14,2	0,5	China — Taiwan
Egipt	291	494	508	3,5	5,3	0,7	Egypt
Filipiny	387	445	450	4,1	4,4	0,6	Philippines
Francja	947	1093	1080	15,0	16,7	1,5	France
Hiszpania	812	805	775	17,4	16,7	1,0	Spain
Holandia	670	739	716	40,2	42,1	1,0	Netherlands
Indie	3378	4317	4561	2,7	3,4	6,2	India
Indonezja	1121	1373	1428	4,6	5,5	1,9	Indonesia
Iran	767	1112	1186	10,3	14,8	1,6	Iran
Japonia	2515	2521	2562	19,6	20,1	3,5	Japan
Kanada	452	426	431	13,2	11,9	0,6	Canada
Kolumbia	585	729	769	12,7	15,8	1,0	Colombia
Korea Południowa	590	721	713	11,9	14,0	1,0	South Korea
Malezja	587	793	831	20,9	26,6	1,1	Malaysia
Meksyk	2381	2653	2720	20,3	21,3	3,7	Mexico
Mjanma (Birma)	342	510	542	6,8	10,3	0,7	Myanmar (Burma)
Niemcy	662	801	812	8,2	9,9	1,1	Germany
Nigeria	609	489	505	3,8	2,7	0,7	Nigeria
Pakistan	556	721	761	3,3	3,9	1,0	Pakistan
Peru	285	386	401	9,7	12,6	0,5	Peru
Polska*	618	582	589	16,1	15,4	0,8	Poland*
Południowa Afryka	413	523	478	8,0	8,5	0,6	South Africa
Rosja	2261	2357	2413	15,8	16,8	3,3	Russia
Stany Zjednoczone	5437	5757	6038	17,6	18,7	8,2	United States
Tajlandia	613	681	680	9,1	9,9	0,9	Thailand
Turcja	740	1045	1122	10,2	14,1	1,5	Turkey
Ukraina	974	960	855	21,3	19,2	1,2	Ukraine
Wielka Brytania	658	699	722	10,4	11,0	1,0	United Kingdom
Wietnam	321	444	476	3,6	5,0	0,6	Vietnam
Włochy	737	707	745	12,3	12,5	1,0	Italy

Źródło — Source: [17].

TABL. 61 (652). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH**
(w przeliczeniu na czysty składnik)CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL FERTILIZERS PER 1 ha OF AGRICULTURAL AREA
(in terms of pure ingredient)

KRAJE	2010				2015				COUNTRIES
	ogółem total	azo- towe nitro- genous	fosfo- rowe phos- phatic	potas- sowe potas- sic	ogółem total	azo- towe nitro- genous	fosfo- rowe phos- phatic	potas- sowe potas- sic	
	w kg				in kg				
ŚWIAT	36,3	20,7	8,8	6,8	40,2	22,5	9,8	7,9	WORLD
w tym:									of which:
Argentyna	10,1	5,2	4,6	0,2	7,3	3,9	3,1	0,2	Argentina
Australia ^a	4,9	2,5	2,1	0,4	6,8	3,6	2,5	0,7	Australia ^a
Austria	53,2	31,0	8,5	13,7	69,1	41,0	14,7	13,3	Austria
Belgia	172	140	16,1	15,8	177	143	17,3	16,9	Belgium
Białoruś	168	59,6	26,3	82,4	128	51,7	15,7	61,0	Belarus
Brazylia	40,2	13,4	12,3	14,4	46,3	12,5	15,6	18,3	Brazil
Bułgaria	61,2	53,5	5,6	2,2	78,4	60,5	11,7	6,3	Bulgaria
Chiny	107	57,3	27,2	22,9	114	58,5	29,7	25,9	China
Chorwacja	202	88,0	76,7	36,9	99,7	56,9	19,2	23,7	Croatia
Cypr	146	73,7	45,7	26,9	122	62,4	38,2	21,6	Cyprus
Czechy ^a	71,8	56,3	9,4	6,0	114	94,3	11,5	7,9	Czech Republic ^a
Dania	105	68,6	12,6	23,7	119	82,2	12,7	24,5	Denmark
Estonia	46,5	30,2	6,4	9,9	78,9	46,2	12,7	20,1	Estonia
Finlandia ^a	122	92,0	11,2	18,8	81,7	63,1	4,8	13,8	Finland ^a
Francja	95,2	70,6	9,6	15,0	109	76,9	14,9	16,8	France
Grecja	38,4	21,6	11,2	5,6	34,5	22,6	6,5	5,4	Greece
Hiszpania	59,4	34,2	12,2	13,0	70,7	40,6	15,7	14,5	Spain
Holandia ^a	160	116	16,4	27,4	145	118	7,1	19,6	Netherlands ^a
Indie ^a	157	91,6	45,6	19,3	149	96,7	38,8	13,4	India ^a
Irlandia ^a	102	68,7	14,4	19,2	130	72,8	27,5	30,1	Ireland ^a
Japonia ^a	242	97,9	92,4	52,0	208	79,9	76,8	51,5	Japan ^a
Kanada	47,4	32,4	10,3	4,7	63,8	41,2	16,0	6,5	Canada
Korea Południowa	286	120	82,6	82,7	311	137	86,9	87,2	South Korea
Litwa	79,5	38,6	25,5	15,4	88,1	54,4	15,1	18,6	Lithuania
Luksemburg	122	105	9,0	8,0	114	96,7	8,4	8,4	Luxembourg
Łotwa ^a	50,5	32,5	8,9	9,0	68,4	40,2	12,9	15,2	Latvia ^a
Malta	56,1	39,7	6,9	9,5	386	371	6,5	8,9	Malta
Meksyk	16,5	10,1	4,4	2,1	21,9	16,3	3,6	2,1	Mexico
Niemcy ^a	150	107	17,1	26,0	143	102	17,2	23,8	Germany ^a
Norwegia	140	84,9	18,0	36,7	167	104	21,6	41,6	Norway
Nowa Zelandia	55,6	21,6	33,1	0,9	91,1	39,0	48,6	3,6	New Zealand
Polska^{a♦}	135	75,5	28,3	31,5	133	73,2	22,8	36,9	Poland^{a♦}
Południowa Afryka	7,0	4,1	1,8	1,1	7,6	4,2	2,2	1,2	South Africa
Portugalia	46,8	27,4	11,3	8,0	53,2	32,7	11,9	8,6	Portugal
Rosja	8,9	5,6	2,0	1,3	9,3	5,8	2,1	1,4	Russia
Rumunia	33,9	21,6	8,7	3,6	38,5	25,8	9,6	3,1	Romania
Słowacja ^a	60,9	47,8	7,8	5,3	79,4	59,7	11,2	8,4	Slovakia ^a
Słowenia	78,9	43,8	15,7	19,4	79,9	45,9	15,3	18,7	Slovenia
Stany Zjednoczone	44,7	27,1	8,2	9,4	51,4	29,4	10,5	11,5	United States
Szwajcaria	57,6	33,1	10,4	14,0	49,6	32,2	7,0	10,4	Switzerland
Szwecja ^a	69,6	54,2	7,3	8,2	82,1	62,6	9,4	10,1	Sweden ^a
Turcja	53,9	36,6	15,5	1,8	57,1	38,6	15,2	3,4	Turkey
Ukraina	25,7	18,8	3,8	3,1	34,3	23,9	5,4	5,0	Ukraine
Węgry	69,3	51,0	7,7	10,6	97,2	67,0	15,2	15,0	Hungary
Wielka Brytania ^a	87,3	59,7	11,1	16,4	86,6	59,9	11,0	15,8	United Kingdom ^a
Włochy	60,3	34,8	12,6	12,9	65,7	44,1	13,3	8,3	Italy

a Dane dotyczą lat gospodarczych odpowiednio: 2010/11 i 2015/16.

a Data concern farming years respectively: 2010/11 and 2015/16.

Źródło — Source: [17].

TABL. 62 (653). **POZYSKANIE DREWNA**
ROUNDWOOD PRODUCTION

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017		COUNTRIES
	w hm ³ in hm ³			na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	udział w świecie w % in % of the world		
OGÓŁEM^a TOTAL^a							
ŚWIAT	3529	3698	3777	0,51	0,50	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Argentyna	15,0	16,2	16,2	0,36	0,37	0,4	Argentina
Australia	30,4	31,4	37,3	1,37	1,52	1,0	Australia
Austria	17,8	17,5	17,6	2,12	2,02	0,5	Austria
Bangladesz	27,7	26,9	26,7	0,18	0,16	0,7	Bangladesh
Białoruś	10,4	19,6	23,8	1,09	2,51	0,6	Belarus
Brazylia	235	248	257	1,20	1,23	6,8	Brazil
Chile	47,2	59,8	60,7	2,78	3,36	1,6	Chile
Chiny	349	320	332	0,26	0,24	8,8	China
Czechy	16,7	16,2	17,7	1,59	1,67	0,5	Czech Republic
Demokratyczna Republika Konga	81,1	87,1	88,1	1,26	1,08	2,3	Democratic Republic of the Congo
Egipt	17,8	18,0	18,0	0,21	0,18	0,5	Egypt
Etiopia	104	111	112	1,19	1,07	3,0	Ethiopia
Finlandia	51,0	59,4	63,3	9,50	11,46	1,7	Finland
Francja	55,8	51,0	51,2	0,89	0,79	1,4	France
Ghana	39,7	46,6	47,7	1,62	1,65	1,3	Ghana
Gwatemala	18,8	20,5	20,9	1,28	1,23	0,6	Guatemala
Hiszpania	16,1	17,4	17,8	0,34	0,38	0,5	Spain
Indie	358	356	355	0,29	0,27	9,4	India
Indonezja	114	122	120	0,47	0,46	3,2	Indonesia
Japonia	17,3	23,9	26,1	0,13	0,21	0,7	Japan
Kanada	142	156	155	4,16	4,24	4,1	Canada
Kenia	27,5	27,4	27,4	0,67	0,55	0,7	Kenya
Łotwa	12,5	12,3	12,7	5,92	6,49	0,3	Latvia
Malezja	22,1	17,0	16,4	0,79	0,52	0,4	Malaysia
Meksyk	43,9	44,3	44,9	0,37	0,35	1,2	Mexico
Mjanma (Birma)	42,5	44,3	44,3	0,85	0,83	1,2	Myanmar (Burma)
Mozambik	18,1	18,7	18,7	0,75	0,63	0,5	Mozambique
Niemcy	54,4	55,6	53,5	0,67	0,65	1,4	Germany
Nigeria	72,6	75,3	75,6	0,46	0,40	2,0	Nigeria
Norwegia	10,4	11,9	12,2	2,14	2,30	0,3	Norway
Nowa Zelandia	25,1	28,5	28,7	5,75	6,09	0,8	New Zealand
Pakistan	33,7	33,6	33,6	0,20	0,17	0,9	Pakistan
Polska^a	35,5	41,4	45,7	0,93	1,20	1,2	Poland^a
Południowa Afryka	29,0	27,3	26,4	0,56	0,47	0,7	South Africa
Portugalia	9,6	11,4	13,4	0,91	1,30	0,4	Portugal
Rosja	175	206	212	1,23	1,48	5,6	Russia
Rumunia	13,1	15,3	15,5	0,64	0,79	0,4	Romania
Słowacja	9,6	9,0	9,4	1,78	1,72	0,2	Slovakia
Stany Zjednoczone	377	399	420	1,22	1,29	11,1	United States
Szwecja	72,2	74,3	74,7	7,69	7,53	2,0	Sweden
Tajlandia	33,9	33,4	33,3	0,50	0,48	0,9	Thailand
Tanzania	25,1	27,0	27,2	0,55	0,47	0,7	Tanzania
Turcja	20,6	24,6	24,8	0,28	0,31	0,7	Turkey
Uganda	43,7	46,8	47,2	1,29	1,10	1,2	Uganda
Ukraina	16,1	18,3	18,3	0,35	0,41	0,5	Ukraine
Urugwaj	11,8	13,9	14,1	3,51	4,09	0,4	Uruguay
Wielka Brytania	9,7	10,6	10,8	0,15	0,16	0,3	United Kingdom
Wietnam	28,2	26,7	26,7	0,32	0,28	0,7	Vietnam

a Uwzględniono również te kraje, których udział w pozyskiwaniu drewna użytkowego wynosi 0,5% i więcej.

a Including also countries, which share in production of industrial roundwood is 0,5% or more.

TABL. 62 (653). POZYSKANIE DREWNA (dok.)

ROUNDWOOD PRODUCTION (cont.)

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017		COUNTRIES
	w hm ³ in hm ³			na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	udział w świecie w % in % of the world		
w tym DREWNO UŻYTKOWE of which INDUSTRIAL ROUNDWOOD							
ŚWIAT	1705	1826	1885	0,25	0,25	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Argentyna	10,6	11,8	11,8	0,26	0,27	0,6	Argentina
Australia	25,6	27,3	33,1	1,16	1,36	1,8	Australia
Austria	13,3	12,6	12,7	1,58	1,46	0,7	Austria
Białoruś	8,1	11,3	14,1	0,85	1,49	0,7	Belarus
Brazylia	128	136	145	0,65	0,69	7,7	Brazil
Chile	34,6	43,6	44,6	2,03	2,47	2,4	Chile
Chiny	160	147	163	0,12	0,12	8,6	China
Czechy	14,8	13,8	15,4	1,40	1,45	0,8	Czech Republic
Finlandia	46,0	51,4	55,3	8,57	10,02	2,9	Finland
Francja	29,6	25,0	25,3	0,47	0,39	1,3	France
Hiszpania	11,0	12,9	13,3	0,23	0,29	0,7	Spain
Indie	48,8	49,5	49,5	0,04	0,04	2,6	India
Indonezja	54,1	74,0	74,0	0,22	0,28	3,9	Indonesia
Japonia	17,2	21,1	21,7	0,13	0,17	1,2	Japan
Kanada	139	151	153	4,06	4,18	8,1	Canada
Łotwa	10,2	11,1	11,4	4,82	5,82	0,6	Latvia
Malezja	19,3	14,4	13,9	0,69	0,44	0,7	Malaysia
Niemcy	45,4	45,1	43,6	0,56	0,53	2,3	Germany
Nigeria	9,4	10,0	10,0	0,06	0,05	0,5	Nigeria
Norwegia	8,3	10,2	10,5	1,70	1,97	0,6	Norway
Nowa Zelandia	25,1	28,5	28,7	5,75	6,09	1,5	New Zealand
Polska*	31,3	35,9	40,4	0,82	1,06	2,1	Poland*
Południowa Afryka	17,0	15,3	14,4	0,33	0,25	0,8	South Africa
Portugalia	9,0	10,8	12,4	0,85	1,20	0,7	Portugal
Rosja	162	191	198	1,13	1,37	10,5	Russia
Rumunia	10,5	10,2	10,7	0,52	0,54	0,6	Romania
Słowacja	9,1	8,4	8,8	1,68	1,61	0,5	Slovakia
Stany Zjednoczone	336	355	355	1,09	1,09	18,8	United States
Szwecja	66,3	67,3	68,5	7,06	6,91	3,6	Sweden
Tajlandia	14,6	14,6	14,6	0,22	0,21	0,8	Thailand
Turcja	15,7	20,0	19,5	0,22	0,24	1,0	Turkey
Urugwaj	9,4	11,1	11,3	2,79	3,28	0,6	Uruguay
Wielka Brytania	8,3	8,6	8,8	0,13	0,13	0,5	United Kingdom

Źródło — Source: [17].

TABL. 63 (654). **POŁOWY MORSKIE I SŁODKOWODNE**
SEA AND FRESHWATER FISH CATCHES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2010	2016		SPECIFICATION
	w tys. t in thous. t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
OGÓŁEM	87346	91952	90299	12,6	12,1	100,0	TOTAL
w tym połowy morskie	76367	80576	78700	11,0	10,5	87,2	of which catches in marine fishing areas
w tym:							of which:
ryby morskie	63304	65839	65074	9,1	8,7	72,1	sea fishes
w tym:							of which:
dorszowate	7443	8932	8997	1,1	1,2	10,0	cods, hakes, haddocks
śledziowate	17280	16649	15536	2,5	2,1	17,2	herrings, sardines, anchovies
skorupiaki i mięczaki	11653	13224	12193	1,7	1,6	13,5	crustaceans and molluscs
w tym:							of which:
Angola	310	495	486	13,3	16,9	0,5	Angola
Argentyna	812	814	755	19,7	17,2	0,8	Argentina
Bangladesz	1727	1624	1675	11,3	10,3	1,9	Bangladesh
Brazylia	785	700	705	4,0	3,4	0,8	Brazil
Chile	2647	1753	1467	156	81,9	1,6	Chile
Chiny	15154	17365	17328	10,9	12,1	19,2	China
Chiny — Tajwan	853	989	750	36,9	31,8	0,8	China — Taiwan
Dania	828	868	670	149	117	0,7	Denmark
Ekwador	400	643	715	26,8	43,6	0,8	Ecuador
Filipiny	2499	2151	2024	26,7	19,6	2,2	Philippines
Francja	429	485	505	6,8	7,8	0,6	France
Hiszpania	975	972	911	20,8	19,7	1,0	Spain
Indie	4689	4843	5062	3,8	3,8	5,6	India
Indonezja	5367	6518	6401	22,1	24,5	7,1	Indonesia
Iran	436	637	694	5,8	8,6	0,8	Iran
Islandia	1058	1317	1064	3304	3199	1,2	Iceland
Japonia	4068	3431	3171	31,6	24,8	3,5	Japan
Kambodża	490	608	630	34,3	40,0	0,7	Cambodia
Kanada	926	837	848	27,1	23,4	0,9	Canada
Korea Południowa	1714	1642	1379	34,6	27,2	1,5	South Korea
Malezja	1428	1475	1569	50,8	50,3	1,7	Malaysia
Maroko	1136	1365	1447	35,1	41,0	1,6	Morocco
Mauretania	276	404	610	76,5	142	0,7	Mauritania
Meksyk	1522	1420	1483	13,0	11,6	1,6	Mexico
Mjanma (Birma)	1959	1969	2070	39,1	39,2	2,3	Myanmar (Burma)
Namibia	382	510	504	176	203	0,6	Namibia
Nigeria	617	710	735	3,9	4,0	0,8	Nigeria
Norwegia	2680	2294	2034	549	387	2,3	Norway
Nowa Zelandia	435	432	422	99,6	90,6	0,5	New Zealand
Pakistan	453	492	512	2,7	2,6	0,6	Pakistan
Peru	4300	4823	3796	146	119	4,2	Peru
Polska ♦	190	205	218	5,0	5,7	0,2	Poland ♦
Południowa Afryka	629	565	612	12,2	10,9	0,7	South Africa
Rosja	4059	4443	4744	28,4	33,0	5,3	Russia
Senegal	410	425	474	31,7	30,8	0,5	Senegal
Sri Lanka	385	498	519	19,1	24,9	0,6	Sri Lanka
Stany Zjednoczone	4378	5031	4912	14,2	15,2	5,4	United States
Tajlandia	1773	1425	1467	26,4	21,3	1,6	Thailand
Wielka Brytania	613	705	702	9,7	10,7	0,8	United Kingdom
Wietnam	2250	2757	2786	25,4	29,5	3,1	Vietnam
Wyspy Owcze	394	586	568	8113	11573	0,6	Faroe Islands

Przemysł Industry

TABL. 64 (655). **DYNAMIKA PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny stałe)**
— na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4^a

INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTION BY KINDS OF ACTIVITY (constant prices)
— according to the ISIC Rev. 4 classification^a

KRAJE COUNTRIES	2011	2012	2013	2014	2015					
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100					
					ogółem total	w tym of which			ogółem na 1 miesz- kańca total per capita	
				górnictwo i wy- dobywanie mining and quar- rying		prze- twór- stwo przemys- łowe manu- factur- ing	wytwa- rzanie i zaopa- trywanie w ener- gię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electrici- ty, gas, steam and air condition- ing supply			
Argentyna ^b Argentina ^b	113,7 ^c	101,7 ^c	103,5 ^c	99,1 ^c	.	.	.	118,6 ^d	113,4 ^{de}	113,8 ^{cd}
Australia Australia	101,3	103,5	102,4	103,4	102,7	114,0	139,4	94,6	98,3 ^f	106,0
Austria Austria	105,5	101,5	100,6	99,8	102,0	109,6	91,0	110,7	94,4	106,2
Belgia Belgium	103,9	97,8	100,8	100,8	100,2	103,4	95,3	107,7	76,0	100,2
Białoruś Belarus	109,1	106,0	95,1	101,9	93,4	104,6	146,9	104,1	94,6 ^g	104,5
Brazylia Brazil	100,4	97,7	102,0	97,0	91,8	89,1	108,4	87,0	.	85,1
Bułgaria Bulgaria	105,8	99,6	99,9	101,8	102,9	110,3	98,4	114,5	105,3	113,8
Chorwacja Croatia	98,8	94,4	98,2	101,2	102,7	95,2	76,9	97,1	90,1 ^f	97,3
Cypr Cyprus	92,9	90,0	86,5	100,0	103,3	74,7	36,0	72,6	84,9	71,6
Czechy Czech Republic	105,9	99,2	99,9	105,0	104,6	115,2	81,3	121,7	91,1	114,5
Dania Denmark	101,8	100,2	100,4	100,9	101,2	104,5	62,5	115,7	92,5	102,0
Estonia Estonia	119,9	101,1	104,1	103,9	97,8	128,2	105,5	135,1	82,4 ^h	129,8
Finlandia Finland	101,7	97,9	96,9	98,1	99,2	93,9	81,5	95,1	84,3	91,9
Francja France	102,6	97,8	99,3	99,2	101,8	100,6	92,7	101,5	94,2	98,4

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 743. ^b Na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 3. ^c Przetwórstwo przemysłowe. ^d 2014 r. ^{e-h} Tylko: ^e — energia elektryczna, ^f — energia elektryczna i gaz, ^g — energia elektryczna, gaz i woda, ^h — energia elektryczna, para wodna i gorąca woda.

^a See general notes, item 6 on page 743. ^b According to the ISIC Rev. 3 classification. ^c Manufacturing. ^d 2014. ^{e-h} Only: ^e — electricity, ^f — electricity and gas, ^g — electricity, gas and water, ^h — electricity, steam and hot water.

TABL. 64 (655). **DYNAMIKA PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
— na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4^e (cd.)

INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTION BY KINDS OF ACTIVITY
 — according to the ISIC Rev. 4 classification^a (cont.)

KRAJE COUNTRIES	2011	2012	2013	2014	2015					
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100					
					ogółem total	w tym of which			ogółem na 1 mieszka- kańca total per capita	
						górnictwo i wydobycie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manu- facturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		
Grecja Greece	94,3	98,1	96,8	98,1	101,0	88,7	80,2	89,9	85,6	90,5
Hiszpania Spain	98,0	93,7	98,3	101,6	103,3	94,6	48,8	95,4	90,6	95,4
Holandia Netherlands	99,5	99,5	100,5	97,2	96,7	93,5	65,6	103,2	90,4	92,1
Indie ^b India ^b	102,9	101,2	99,9	102,8	102,4	109,5	98,7	108,0	136,7 ^c	103,0
Irlandia Ireland	99,6	98,5	97,8	121,0	137,1	159,0	90,0	165,8	102,2	156,5
Japonia Japan	97,1	100,6	99,2	101,9	98,7	97,4	90,4	97,8	90,3 ^d	97,8
Kanada Canada	105,0	100,0	101,6	103,8	99,4	110,1	112,2	109,0	105,2	104,6
Korea Południowa South Korea	106,0	101,3	100,7	100,2	99,4	107,7	96,1	107,8	106,5	105,5
Litwa Lithuania	106,4	103,7	103,4	99,9	104,9	119,5	107,4	129,0	70,0	127,3
Luksemburg Luxembourg	102,0	94,8	96,8	104,5	101,1	98,9	103,3	100,8	80,4	88,6
Łotwa Latvia	109,0	106,2	99,1	99,0	103,6	117,6	122,7	127,0	89,1 ^d	125,0
Malta Malta	100,1	105,4	95,3	94,3	105,9	100,4	93,9	99,1	106,8	97,7
Meksyk Mexico	103,3	103,0	100,8	102,9	100,5	110,8	93,1	117,9	126,5	103,3
Niemcy Germany	107,0	99,3	99,9	101,3	101,5	109,1	78,1	110,5	99,7	108,0
Norwegia Norway	95,0	101,8	97,3	102,1	101,5	97,5	92,4	107,2	117,4 ^e	91,6
Nowa Zelandia New Zealand	101,0	97,9	101,4	102,1	102,2	104,7	91,2	107,0 ^f	106,1 ^g	99,2

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 743. b Na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 3. c—e Tylko: c — energia elektryczna, d — energia elektryczna i gaz, e — energia elektryczna, gaz i para wodna. f Z wyłączeniem naprawy i instalacji maszyn i urządzeń. g Energia elektryczna, gaz, woda oraz gospodarowanie ściekami i odpadami.

a See general notes, item 6 on page 743. b According to the ISIC Rev. 3 classification. c—e Only: c — electricity, d — electricity and gas, e — electricity, gas and steam. f Excluding repair and installation of machinery and equipment. g Electricity, gas, water and waste management.

TABL. 64 (655). DYNAMIKA PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI
— na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4^a (dok.)INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTION BY KINDS OF ACTIVITY
— according to the ISIC Rev. 4 classification^a (cont.)

KRAJE COUNTRIES	2011	2012	2013	2014	2015					
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100					
					ogółem total	w tym of which			ogółem na 1 mieszka- kańca total per capita	
				górnictwo i wydobycie mining and quarrying		przetwórstwo przemysłowe manu- facturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply			
Polska^Δ Poland ^Δ	107,6	100,9	102,2	103,3	104,9	120,3	96,7	124,5	94,5	120,5
Południowa Afryka ^b ... South Africa ^b	102,8 ^c	102,2 ^c	101,3 ^c	100,1 ^c	99,9 ^c	.	101,2	106,5	96,2 ^d	99,4 ^c
Portugalia Portugal	98,7	94,2	100,8	101,5	102,0	97,0	60,1	101,2	82,1	99,2
Rosja ^b Russia ^b	105,0	103,4	100,4	101,7	96,6	107,1	105,7	110,2	97,3 ^e	106,6
Rumunia Romania	107,5	102,4	107,8	106,1	102,8	129,4	102,6	134,1	101,2	133,1
Słowacja Slovakia	105,2	108,0	103,8	108,6	107,0	137,0	97,8	148,7	84,6 ^f	136,1
Słowenia Slovenia	101,3	98,9	99,0	102,2	105,6	107,1	83,5	107,5	106,0 ^f	105,6
Stany Zjednoczone ... United States	103,2	103,0	102,1	103,0	100,4	112,3	131,7	110,0	100,2	108,3
Szwajcaria Switzerland	103,6	102,6	100,8	101,4	97,5	105,9	90,8	106,6	100,9 ^e	99,7
Szwecja Sweden	102,7	97,9	95,3	98,1	103,4	97,2	104,8	94,5	109,2	93,5
Turcja Turkey	110,1	102,5	103,0	103,6	103,2	124,3	107,3	125,7	123,5	114,9
Ukraina Ukraine	108,0	99,3	95,7	89,9	87,0	80,2	80,9	79,0	84,6 ^e	82,2
Węgry Hungary	105,6	98,2	101,1	107,7	107,4	121,2	94,3	124,1	91,6	123,0
Wielka Brytania United Kingdom	99,4	97,2	99,4	101,5	101,4	98,8	81,4	102,6	88,1	95,6
Włochy Italy	100,4	94,0	96,9	98,9	101,8	92,1	88,4	92,7	87,9	92,4

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 743. b Na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 3. c Przetwórstwo przemysłowe. d—f Tylko: d — energia elektryczna, e — energia elektryczna, gaz i woda, f — energia elektryczna i gaz.

a See general notes, item 6 on page 743. b According to the ISIC Rev. 3 classification. c Manufacturing. d—f Only: d — electricity, e — electricity, gas and water, f — electricity and gas.

Źródło — Source: [12], [22].

TABL. 65 (656). **POZYSKIWANIE ENERGII PIERWOTNEJ^a**
 PRODUCTION OF PRIMARY ENERGY^a

KRAJE	2010	2014	2015	2010	2015		COUNTRIES
	w PJ in PJ			na 1 mieszkańca w GJ per capita in GJ	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	532611	567004	572353	76,5	77,5	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Algieria	6200	5900	5883	172	148	1,0	Algeria
Angola	4109	3902	4137	176	148	0,7	Angola
Arabia Saudyjska	22115	25904	28571	806	905	5,0	Saudi Arabia
Argentyna	3343	3065	3100	81,1	71,4	0,5	Argentina
Australia	13019	15282	15938	589	670	2,8	Australia
Brazylia	10050	10965	11456	51,1	55,6	2,0	Brazil
Chiny	90442	101498	100864	66,5	72,2	17,6	China
Egipt	3694	3240	3051	43,9	32,5	0,5	Egypt
Francja	5642	5695	5720	89,5	88,7	1,0	France
Indie	22531	23103	23538	18,3	18,0	4,1	India
Indonezja	16854	18457	17926	69,5	69,4	3,1	Indonesia
Irak	5274	6772	7565	171	209	1,3	Iraq
Iran	15646	13368	13637	210	172	2,4	Iran
Kanada	16265	19322	19321	476	537	3,4	Canada
Katar	7428	9166	9225	4174	3717	1,6	Qatar
Kazachstan	6770	7092	7338	413	413	1,3	Kazakhstan
Kolumbia	4486	5397	5593	97,7	116	1,0	Colombia
Kuwejt	5557	6943	7003	1854	1779	1,2	Kuwait
Malezja	3450	3738	3748	123	122	0,7	Malaysia
Meksyk	8952	8514	8006	76,3	63,6	1,4	Mexico
Niemcy	5375	5004	5007	66,4	61,3	0,9	Germany
Nigeria	10598	10851	10603	66,8	58,5	1,9	Nigeria
Norwegia	8760	8158	8615	1793	1657	1,5	Norway
Oman	2847	3101	3481	936	829	0,6	Oman
Polska[♦]	2808	2820	2834	73,3	74,1	0,5	Poland[♦]

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 747.

a See general notes, item 14 on page 747.

TABL. 65 (656). **POZYSKIWANIE ENERGII PIERWOTNEJ^a (dok.)**PRODUCTION OF PRIMARY ENERGY^a (cont.)

KRAJE	2010	2014	2015	2010	2015		COUNTRIES
	w PJ in PJ			na 1 mieszkańca w GJ per capita in GJ	udział w świecie w % in % of the world		
Południowa Afryka	6914	7110	7049	134	127	1,2	South Africa
Rosja	53679	55400	56024	375	389	9,8	Russia
Stany Zjednoczone	72211	83581	84007	234	263	14,7	United States
Tajlandia	2934	3137	2929	43,7	42,7	0,5	Thailand
Turkmenistan	1982	3270	3407	390	612	0,6	Turkmenistan
Ukraina	3238	3206	2552	70,7	57,1	0,4	Ukraine
Wenezuela	8139	7460	7337	280	235	1,3	Venezuela
Wielka Brytania	6198	4504	4926	97,9	75,3	0,9	United Kingdom
Wietnam	2747	2975	3043	31,0	32,5	0,5	Vietnam
Zjednoczone Emiraty Arab- skie	7541	9052	9682	912	1058	1,7	United Arab Emirates

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 747.

a See general notes, item 14 on page 747.

Źródło — Source: [5], [12].

TABL. 66 (657). **WYDOBYCIE WĘGLA KAMIENNEGO^a**PRODUCTION OF HARD COAL^a

KRAJE	2010	2015	2017 ^b	2010	2017 ^b		COUNTRIES
	w mln t in mln t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	6513	6907	6718	936	890	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Australia	363	447	444	16425	18151	6,6	Australia
Chiny	3316	3563	3376	2439	2395	50,3	China
Indie	533	639	682	433	510	10,2	India
Indonezja	325	455	488	1340	1847	7,3	Indonesia
Kanada	57,6	52,1	52,1	1687	1423	0,8	Canada
Kazachstan	104	102	100	6320	5506	1,5	Kazakhstan
Kolumbia	74,4	85,5	89,4	1619	1823	1,3	Colombia
Mongolia	19,5	16,5	41,4	7185	13448	0,6	Mongolia
Polska[♦]	76,7	72,7	65,9	2002	1726	1,0	Poland[♦]
Południowa Afryka	255	255	257	4934	4533	3,8	South Africa
Rosja	223	278	312	1555	2164	4,6	Russia
Stany Zjednoczone	925	749	639	2997	1969	9,5	United States
Wietnam	44,8	41,5	40,4	507	423	0,6	Vietnam

a Łącznie z węglem podbitumicznym. b Dane wstępne.

a Including sub-bituminous coal. b Preliminary data.

Źródło — Source: [7], [12].

TABL. 67 (658). **WYDOBYCIE ROPY NAFTOWEJ**
PRODUCTION OF CRUDE PETROLEUM

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017	Udział w świecie w 2015 r. w % In % of the world in 2015	COUNTRIES
	w mln t in mln t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg			
ŚWIAT	3615	3868	.	519	524^a	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Algieria	54,0	49,2	47,5	1496	1150	1,3	Algeria
Angola	84,6	86,8	80,4	3620	2698	2,2	Angola
Arabia Saudyjska	407	508	496	14840	15058	13,1	Saudi Arabia
Argentyna	30,7	27,3	24,8	744	560	0,7	Argentina
Azerbejdżan	51,0	41,3	38,8	5650	3943	1,1	Azerbaijan
Brazylia	105	124	134	533	639	3,2	Brazil
Chiny	204	211	192	150	136	5,5	China
Egipt	35,9	33,2	34,1 ^b	427	357 ^b	0,9	Egypt
Ekwador ^c	24,9	28,3	27,7	1667	1666	0,7	Ecuador ^c
Indie	36,7	37,2	35,9	29,8	26,8	1,0	India
Indonezja	46,0	39,0	39,7	190	150	1,0	Indonesia
Irak	117	172	220	3802	5736	4,5	Iraq
Iran	176	157	182 ^b	2360	2265 ^b	4,0	Iran
Kanada ^d	134	179	191	3918	5217	4,6	Canada ^d
Katar	35,7	31,9	29,2	20050	11064	0,8	Qatar
Kazachstan	68,1	66,5	72,7	4152	3996	1,7	Kazakhstan
Kolumbia	40,5	52,8	.	881	1095 ^a	1,4	Colombia
Kuwejt	116	145	136	38825	32913	3,7	Kuwait
Libia	71,6	20,2	.	11603	3234 ^a	0,5	Libya
Malezja	30,3	31,3	.	1076	1020 ^a	0,8	Malaysia
Meksyk	134	118	101	1141	784	3,0	Mexico
Nigeria	120	104	90,5	757	474	2,7	Nigeria
Norwegia	91,3	77,6	78,6	18690	14809	2,0	Norway
Oman	43,1	48,8	.	14155	11631 ^a	1,3	Oman
Polska[†]	0,6	0,9	1,0	16,8	26,1	0,02	Poland[†]
Rosja	505	502	515	3530	3574	13,0	Russia
Stany Zjednoczone	377	474	472	1220	1456	12,3	United States
Wenezuela	145	139	108	4987	3379	3,6	Venezuela
Wielka Brytania	58,0	42,8	43,1	917	652	1,1	United Kingdom
Wietnam	14,9	18,7	.	169	200 ^a	0,5	Vietnam
Zjednoczone Emiraty Arab- skie	112	155	153	13500	16279	4,0	United Arab Emirates

a 2015 r. b 2016 r. c Łącznie z kondensatem gazowym. d Łącznie z ropą syntetyczną.

a 2015. b 2016. c Including natural gas liquids. d Including synthetic crude petroleum.

Źródło — Source: [5], [12], [22].

TABL. 68 (659). **WYDOBYCIE GAZU ZIEMNEGO**
 PRODUCTION OF NATURAL GAS

KRAJE	2010	2015	2017 ^a	2010	2017 ^a		COUNTRIES
	w PJ in PJ			na 1 mieszkańca w GJ per capita in GJ	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	126287	139065	146195	18,1	19,4	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Algieria	3348	3323	3736	92,7	90,4	2,6	Algeria
Arabia Saudyjska	2787	3316	3579	102	109	2,4	Saudi Arabia
Argentyna	1645	1561	1737	39,9	39,2	1,2	Argentina
Australia	2069	2623	4087	93,5	167	2,8	Australia
Azerbejdżan	651	751	710	72,0	72,3	0,5	Azerbaijan
Bangladesz	774	983	1075	5,1	6,5	0,7	Bangladesh
Boliwia	572	845	783	57,6	70,8	0,5	Bolivia
Brazylia	581	925	1057	3,0	5,0	0,7	Brazil
Chiny	3729	5241	5516	2,7	3,9	3,8	China
Egipt	2159	1455	1704	25,7	17,5	1,2	Egypt
Holandia	3011	1835	1545	180	90,7	1,1	Netherlands
Indie	1999	1218	1230	1,6	0,9	0,8	India
Indonezja	3480	3046	3018	14,3	11,4	2,1	Indonesia
Iran	5662	7245	8415	75,9	104	5,8	Iran
Kanada	6160	6473	7192	180	196	4,9	Canada
Katar	4992	6905	7000	2805	2652	4,8	Qatar
Kazachstan	1145	1552	1641	69,8	90,1	1,1	Kazakhstan
Malezja	2373	2691	2929	84,4	92,6	2,0	Malaysia
Meksyk	1981	1599	1204	16,9	9,3	0,8	Mexico
Mjanma (Birma)	473	687	722	9,4	13,5	0,5	Myanmar (Burma)
Nigeria	1237	1660	1635	7,8	8,6	1,1	Nigeria
Norwegia	4406	4784	5035	902	949	3,4	Norway
Oman	1106	1315	1375	363	297	0,9	Oman
Pakistan	1255	1173	1165	7,4	5,9	0,8	Pakistan
Peru	355	590	732	12,1	22,8	0,5	Peru
Polska	172	171	162	4,5	4,2	0,1	Poland
Rosja	25128	24392	26982	176	187	18,5	Russia
Stany Zjednoczone	23018	29618	29382	74,6	90,6	20,1	United States
Tajlandia	1150	1200	1156	17,1	16,7	0,8	Thailand
Trynidad i Tobago	1667	1488	1379	1255	1007	0,9	Trinidad and Tobago
Turkmenistan	1716	3171	3022	337	525	2,1	Turkmenistan
Ukraina	718	690	702	15,7	15,9	0,5	Ukraine
Uzbekistan	2278	2357	2144	79,6	67,2	1,5	Uzbekistan
Wenezuela	891	930	973	30,7	30,4	0,7	Venezuela
Wielka Brytania	2316	1626	1674	36,6	25,3	1,1	United Kingdom
Zjednoczone Emiraty Arab- skie	1932	2268	2336	234	249	1,6	United Arab Emirates

a Dane wstępne.

a Preliminary data.

Źródło — Source: [8], [12].

TABL. 69 (660). **PRODUKCJA MASŁA^a**PRODUCTION OF BUTTER^a

KRAJE	2010	2014	2010	2014		COUNTRIES
	w tys. t	in thous. t	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	9028	9978	1,3	1,4	100,0	WORLD
w tym:						of which:
Argentyna	54,6	51,6	1,3	1,2	0,5	Argentina
Australia	129	125	5,8	5,3	1,3	Australia
Białoruś	98,6	107	10,4	11,3	1,1	Belarus
Brazylia	92,1	104	0,5	0,5	1,0	Brazil
Chiny	107	97,3	0,1	0,1	1,0	China
Egipt	126	122	1,5	1,3	1,2	Egypt
Finlandia	54,3	57,5	10,1	10,5	0,6	Finland
Francja	396	405	6,3	6,3	4,1	France
Holandia	133	141	8,0	8,3	1,4	Netherlands
Indie	3383	3798	2,7	2,9	38,1	India
Iran	177	166	2,4	2,1	1,7	Iran
Irlandia	135	166	29,2	35,5	1,7	Ireland
Japonia	73,6	60,8	0,6	0,5	0,6	Japan
Kanada	80,0	87,2	2,3	2,4	0,9	Canada
Korea Południowa	58,6	67,7	1,2	1,3	0,7	South Korea
Mjanma (Birma)	28,6	47,6	0,6	0,9	0,5	Myanmar (Burma)
Niemcy	404	441	5,0	5,4	4,4	Germany
Nowa Zelandia	392	472	89,7	103	4,7	New Zealand
Pakistan	650	726	3,8	3,9	7,3	Pakistan
Polska^b	174	181	4,5	4,7	1,8	Poland^b
Rosja	208	253	1,5	1,8	2,5	Russia
Stany Zjednoczone	713	846	2,3	2,7	8,5	United States
Szwajcaria	48,6	48,4	6,2	5,9	0,5	Switzerland
Turcja	158	212	2,2	2,7	2,1	Turkey
Ukraina	79,5	114	1,7	2,5	1,1	Ukraine
Wielka Brytania	120	143	1,9	2,2	1,4	United Kingdom
Włochy	108	100	1,8	1,7	1,0	Italy

a Dane dotyczą pełnej produkcji, łącznie z rolniczą. b Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania; produkcja przemysłowa.

a Data concern total production, including agricultural production. b Butter and other dairy spreads; industrial production.

Źródło — Source: [12], [17].

TABL. 70 (661). **PRODUKCJA CUKRU SUROWEGO**
 PRODUCTION OF RAW SUGAR

KRAJE	2010	2014	2010	2014		COUNTRIES
	w tys. t	in thous. t	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	155463	176939	22,3	24,2	100,0	WORLD
w tym:						of which:
Argentyna	2038	2192	49,4	51,0	1,2	Argentina
Australia	4519	4364	204	186	2,5	Australia
Belgia	747	888	68,3	79,2	0,5	Belgium
Brazylia	39872	37300	203	183	21,1	Brazil
Chiny	11363	11474	8,4	8,3	6,5	China
Egipt	2084	2114	24,8	23,0	1,2	Egypt
Filipiny	1717	2321	18,3	23,2	1,3	Philippines
Francja	4149	4692	65,8	73,1	2,7	France
Gwatemala	2336	2734	160	172	1,5	Guatemala
Holandia	949	1223	56,9	72,4	0,7	Netherlands
Indie	20637	26605	16,8	20,6	15,0	India
Indonezja	1770	2100	7,3	8,2	1,2	Indonesia
Iran	1392	1380	18,7	17,6	0,8	Iran
Kolumbia	2078	2379	45,2	49,8	1,3	Colombia
Kuba	1161	1640	102	143	0,9	Cuba
Meksyk	4826	6021	41,1	48,5	3,4	Mexico
Niemcy	3640	4564	45,0	56,0	2,6	Germany
Pakistan	3410	6103	20,0	32,9	3,4	Pakistan
Peru	1019	1203	34,7	38,9	0,7	Peru
Polska	1593	2224	41,6	58,1	1,3	Poland
Południowa Afryka	2187	2192	42,4	40,2	1,2	South Africa
Rosja	2782	5249	19,4	36,5	3,0	Russia
Salwador	567	812	92,0	129	0,5	El Salvador
Stany Zjednoczone	8153	7666	26,4	24,1	4,3	United States
Tajlandia	6929	10024	103	147	5,7	Thailand
Turcja	2473	2224	34,2	28,9	1,3	Turkey
Ukraina	1546	2262	33,8	50,4	1,3	Ukraine
Wielka Brytania	1082	1445	17,1	22,2	0,8	United Kingdom
Wietnam	1423	1500	16,1	16,2	0,8	Vietnam

Źródło — Source: [12], [17].

TABLE 71 (662). **PRODUKCJA TARCICY^a**
PRODUCTION OF SAWNWOOD^a

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017	COUNTRIES
	w hm ³ in hm ³		na 1000 ludności w m ³ per 1000 population in m ³	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	376	452	476	54,0	63,0	100,0 WORLD
w tym:						of which:
Argentyna	2,2	3,1	3,1	52,4	70,7	0,7 Argentina
Australia	5,1	5,1	5,2	230	214	1,1 Australia
Austria	9,6	8,7	9,6	1142	1101	2,0 Austria
Białoruś	2,6	2,9	3,3	271	346	0,7 Belarus
Brazylia	17,5	14,8	14,6	88,7	69,7	3,1 Brazil
Chile	6,4	8,4	8,5	374	468	1,8 Chile
Chiny	37,2	74,3	77,2	27,4	54,7	16,2 China
Czechy	4,7	4,2	4,3	450	407	0,9 Czech Republic
Finlandia	9,5	10,6	11,7	1765	2126	2,5 Finland
Francja	8,3	7,5	8,1	132	125	1,7 France
Indie	6,9	6,9	6,9	5,6	5,1	1,4 India
Indonezja	4,2	4,2	4,2	17,2	15,8	0,9 Indonesia
Japonia	9,4	9,2	9,3	73,2	72,9	2,0 Japan
Kanada	38,7	47,1	49,5	1132	1351	10,4 Canada
Korea Południowa	2,1	2,4	2,3	43,3	45,0	0,5 South Korea
Łotwa	3,2	3,5	3,9	1487	2002	0,8 Latvia
Malezja	4,3	3,5	3,4	154	108	0,7 Malaysia
Meksyk	2,4	2,6	2,8	20,7	21,8	0,6 Mexico
Niemcy	22,1	21,5	23,2	273	282	4,9 Germany
Norwegia	2,1	2,4	2,7	433	500	0,6 Norway
Nowa Zelandia	4,1	4,0	4,2	933	901	0,9 New Zealand
Polska[♦]	4,2	4,8	5,2	110	136	1,1 Poland[♦]
Rosja	28,9	34,5	40,6	202	282	8,5 Russia
Rumunia	4,3	6,3	5,6	211	287	1,2 Romania
Stany Zjednoczone	60,0	76,4	80,4	194	248	16,9 United States
Szwecja	16,8	18,2	18,4	1785	1857	3,9 Sweden
Tajlandia	2,9	2,9	3,7	42,4	53,6	0,8 Thailand
Turcja	6,2	7,8	8,1	86,3	101	1,7 Turkey
Ukraina	1,7	2,7	3,1	37,9	69,0	0,6 Ukraine
Wielka Brytania	3,1	3,5	3,8	49,0	57,0	0,8 United Kingdom
Wietnam	5,8	6,0	6,0	65,6	62,8	1,3 Vietnam

^a Łącznie z podkładami kolejowymi.

^a Including sleepers.

Źródło — Source: [12], [17].

TABL. 72 (663). **PRODUKCJA PAPIERU I TEKTURY**
 PRODUCTION OF PAPER AND PAPERBOARD

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017		COUNTRIES
	w tys. t in thous. t		na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world			
ŚWIAT	392505	407169	410324	56,4	53,9	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Australia	3203	3176	3235	145	130	0,8	Australia
Austria	5009	4965	4860	596	568	1,2	Austria
Belgia	2086	2123	2077	191	186	0,5	Belgium
Brazylia	9978	10477	10335	50,7	50,1	2,5	Brazil
Chiny	92700	107100	108550	68,2	76,0	26,5	China
Chiny — Tajwan	3665	3870	3870	159	164	0,9	China — Taiwan
Finlandia	11758	10320	10280	2191	1868	2,5	Finland
Francja	8830	7984	8022	140	123	2,0	France
Hiszpania	6193	6195	6218	132	134	1,5	Spain
Holandia	2859	2643	2983	171	155	0,7	Netherlands
Indie	10111	14961	14961	8,2	11,2	3,6	India
Indonezja	9908	10247	10466	40,9	38,8	2,6	Indonesia
Japonia	27364	26404	26220	213	207	6,4	Japan
Kanada	12755	10300	9867	373	281	2,4	Canada
Korea Południowa	11022	11569	11652	222	227	2,8	South Korea
Meksyk	4704	5316	5675	40,1	41,2	1,4	Mexico
Niemcy	23072	22601	22931	285	275	5,6	Germany
Polska ♦	3700	4399	4748	96,5	115	1,2	Poland ♦
Południowa Afryka	2516	2248	2248	48,8	39,6	0,5	South Africa
Portugalia	1456	2220	2095	137	215	0,5	Portugal
Rosja	5606	8068	8569	39,2	56,0	2,1	Russia
Stany Zjednoczone	75773	72397	72045	246	223	17,6	United States
Szwecja	11410	10255	10261	1215	1035	2,5	Sweden
Tajlandia	4362	4829	5084	64,9	69,9	1,2	Thailand
Turcja	2348	2920	2930	32,5	36,2	0,7	Turkey
Wielka Brytania	4300	3970	3855	67,9	60,0	0,9	United Kingdom
Włochy	9087	8840	8888	152	149	2,2	Italy

Źródło — Source: [12], [17].

TABL. 73 (664). **PRODUKCJA NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH**
(w przeliczeniu na czysty składnik)

PRODUCTION OF MINERAL OR CHEMICAL FERTILIZERS (in terms of pure ingredient)

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2016		COUNTRIES
	w tys. t in thous. t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg		udział w świecie w % in % of the world	
NAWOZY AZOTOWE NITROGENOUS FERTILIZERS							
Ś W I A T	106355	124044	122712	15,3	16,4	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Algieria	17,1	1303	1632	0,5	40,2	1,3	Algeria
Arabia Saudyjska	2132	3362	3362	77,7	104	2,7	Saudi Arabia
Argentyna	433	421	585	10,5	13,3	0,5	Argentina
Australia	286	687	874	12,9	36,2	0,7	Australia
Białoruś	771	861	843	81,4	88,9	0,7	Belarus
Brazylia	960	1002	994	4,9	4,8	0,8	Brazil
Chiny	33331	40240	37134	24,5	26,5	30,3	China
Egipt	2800	2200	1800	33,3	18,8	1,5	Egypt
Francja	1019	1119	1119	16,2	17,3	0,9	France
Hiszpania	715	724	704	15,3	15,2	0,6	Spain
Holandia	1476	2022	2166	88,5	128	1,8	Netherlands
Indie	12088	13476	13377	9,8	10,1	10,9	India
Indonezja	3537	3778	3546	14,6	13,6	2,9	Indonesia
Iran	791	1897	2353	10,6	29,3	1,9	Iran
Japonia	650	537	568	5,1	4,4	0,5	Japan
Kanada	3362	3994	4123	98,4	114	3,4	Canada
Katar	1385	2972	2972	778	1156	2,4	Qatar
Litwa	647	796	796	207	274	0,6	Lithuania
Malezja	690	600	600	24,5	19,2	0,5	Malaysia
Meksyk	444	602	691	3,8	5,4	0,6	Mexico
Niemcy	1280	1253	1253	15,8	15,3	1,0	Germany
Pakistan	2707	2831	3079	15,9	15,9	2,5	Pakistan
P o l s k a^a	1637	2010	1967	42,7	51,5	1,6	P o l a n d^a
Rosja	7584	8732	9475	53,0	65,8	7,7	Russia
Stany Zjednoczone	8234	8160	8772	26,7	27,2	7,1	United States
Trinidad i Tobago	4554	4022	4030	3429	2952	3,3	Trinidad and Tobago
Turcja	769	867	867	10,6	10,9	0,7	Turkey
Ukraina	2079	2165	1676	45,4	37,7	1,4	Ukraine
Uzbekistan	900	1123	1137	31,5	36,2	0,9	Uzbekistan
Wenezuela	871	796	796	30,0	25,2	0,6	Venezuela
Wietnam	462	1039	1014	5,2	10,7	0,8	Vietnam

a Łącznie z wieloskładnikowymi.

a Including mixed fertilizers.

TABL. 73 (664). **PRODUKCJA NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH (dok.)**

PRODUCTION OF MINERAL OR CHEMICAL FERTILIZERS (cont.)

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2016		COUNTRIES
	w tys. t in thous. t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
NAWOZY FOSFOROWE PHOSPHATIC FERTILIZERS							
ŚWIAT	54258	50222	50799	7,8	6,8	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Algieria	540	420	381	15,0	9,4	0,8	Algeria
Arabia Saudyjska	115	1200	1260	4,2	39,0	2,5	Saudi Arabia
Australia	412	328	538	18,6	22,3	1,1	Australia
Brazylia	2037	1632	1533	10,4	7,4	3,0	Brazil
Chiny	17015	17430	17430	12,5	12,4	34,3	China
Egipt	1800	1650	1500	21,4	15,7	3,0	Egypt
Francja	372	231	231	5,9	3,6	0,5	France
Indie	4304	4426	4553	3,5	3,4	9,0	India
Indonezja	507	580	629	2,1	2,4	1,2	Indonesia
Izrael	676	828	799	91,0	97,5	1,6	Israel
Jordania	336	271	271	46,8	28,7	0,5	Jordan
Kanada	280	290	290	8,2	8,0	0,6	Canada
Litwa	421	378	372	135	128	0,7	Lithuania
Maroko	1840	1947	1947	56,8	55,2	3,8	Morocco
Norwegia	250	250	250	51,2	47,6	0,5	Norway
Pakistan	411	545	537	2,4	2,8	1,1	Pakistan
Peru	237	1164	1155	8,1	36,4	2,3	Peru
Polska^a	486	475	475	12,7	12,4	0,9	Poland^a
Południowa Afryka	191	233	233	3,7	4,2	0,5	South Africa
Rosja	2577	3319	3576	18,0	24,8	7,0	Russia
Senegal	285	372	660	22,1	42,8	1,3	Senegal
Stany Zjednoczone	13170	8024	7842	42,7	24,3	15,4	United States
Togo	300	255	.	33,5	0,5	Togo
Tunezja	2280	840	1098	214	96,3	2,2	Tunisia
Turcja	531	516	516	7,3	6,5	1,0	Turkey
Wietnam	195	344	336	2,2	3,6	0,7	Vietnam
Włochy	473	391	329	7,9	5,5	0,6	Italy

a Łącznie z wieloskładnikami.

a Including mixed fertilizers.

Źródło — Source: [12], [17].

TABLE 74 (665). **PRODUKCJA CEMENTU**
PRODUCTION OF CEMENT

KRAJE	2010	2015	2010	2015		COUNTRIES
	w mln t	in mln t	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg		udział w świecie w % in % of the world	
ŚWIAT	3280	4100	471	555	100,0	WORLD
w tym:						of which:
Algieria ^a	19,1	23,0	529	577	0,6	Algeria ^a
Arabia Saudyjska	42,8	61,9	1562	1962	1,5	Saudi Arabia
Brazylia	59,1	65,3	300	317	1,6	Brazil
Chiny	1822	2359	1340	1689	57,5	China
Egipt	44,6	53,9	530	575	1,3	Egypt
Filipiny	15,9	24,1	170	236	0,6	Philippines
Indie ^a	220	300	179	229	7,3	India ^a
Indonezja	39,5	59,9	163	232	1,5	Indonesia
Iran	61,0	58,6	818	738	1,4	Iran
Japonia	51,5	54,8	401	428	1,3	Japan
Korea Południowa	47,4	52,0	957	1029	1,3	South Korea
Malezja	19,8	22,0 ^a	703	716 ^a	0,5 ^a	Malaysia
Meksyk	34,5	39,6	294	315	1,0	Mexico
Niemcy	29,2	31,2	361	381	0,8	Germany
Nigeria ^a	10,0	21,0	63	116	0,5	Nigeria ^a
Pakistan	30,0	33,3	176	176	0,8	Pakistan
Polska [♦]	15,5	15,8	405	412	0,4	Poland [♦]
Rosja	50,4	62,1	352	432	1,5	Russia
Stany Zjednoczone ^b	67,2	84,9	218	265	2,1	United States ^b
Tajlandia	28,8	36,2	429	527	0,9	Thailand
Turcja	62,7	71,4	867	912	1,7	Turkey
Wietnam	55,8	67,4	631	721	1,6	Vietnam
Włochy	34,4	22,0 ^a	576	370 ^a	0,5 ^a	Italy
Zjednoczone Emiraty Arabskie ^a	18,0	20,0	2176	2185	0,5	United Arab Emirates ^a

a Dane szacunkowe. b Łącznie z Portoryko.

a Estimated data. b Including Puerto Rico.

Źródło — Source: [12], [23].

TABL. 75 (666). **PRODUKCJA STALI SUROWEJ**
 PRODUCTION OF CRUDE STEEL

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017		COUNTRIES
	w mln t in mln t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	1433	1620	1689	206	224	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Austria	7,2	7,7	8,1	857	927	0,5	Austria
Belgia	8,0	7,3	7,8	729	682	0,5	Belgium
Brazylia	32,9	33,3	34,4	167	164	2,0	Brazil
Chiny	639	804	832	470	590	49,2	China
Chiny — Tajwan	19,8	21,4	22,4	855	948	1,3	China — Taiwan
Francja	15,4	15,0	15,5	245	239	0,9	France
Hiszpania	16,3	14,8	14,5	349	313	0,9	Spain
Indie	69,0	89,0	101	56,0	75,7	6,0	India
Iran	12,0	16,1	21,2	161	261	1,3	Iran
Japonia	110	105	105	853	821	6,2	Japan
Kanada	13,0	12,5	13,6	381	371	0,8	Canada
Korea Południowa	58,9	69,7	71,0	1189	1393	4,2	South Korea
Meksyk	16,9	18,2	19,9	144	154	1,2	Mexico
Niemcy	43,8	42,7	43,4	542	529	2,6	Germany
Polska*	8,0	9,2	10,3	209	270	0,6	Poland*
Rosja	66,9	70,9	71,3	468	495	4,2	Russia
Stany Zjednoczone	80,5	78,8	81,6	261	251	4,8	United States
Turcja	29,1	31,5	37,5	403	464	2,2	Turkey
Ukraina	33,4	23,0	21,3	730	482	1,3	Ukraine
Wietnam	4,3	5,6	11,5	48,8	120	0,7	Vietnam
Włochy	25,8	22,0	24,1	431	406	1,4	Italy

Źródło — Source: [9], [12].

TABLE 76 (667). **PRODUKCJA MIEDZI RAFINOWANEJ**
PRODUCTION OF REFINED COPPER

KRAJE	2010	2015	2010	2015		COUNTRIES
	w tys. t	in thous. t	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	19100	23000	2,7	3,1	100,0	WORLD
w tym:						of which:
Australia ^a	424	481	19,2	20,2	2,1	Australia ^a
Belgia	381	380	34,8	33,7	1,7	Belgium
Brazylia	245	241	1,2	1,2	1,0	Brazil
Bułgaria	215	230	29,0	32,0	1,0	Bulgaria
Chile ^a	3244	2688	19,1	151	11,7	Chile ^a
Chiny	4690	7960	3,4	5,7	34,6	China
Demokratyczna Republika Kon- ga ^a	261	878	4,0	11,5	3,8	Democratic Republic of the Con- go ^a
Filipiny ^a	176	133	1,9	1,3	0,6	Philippines ^a
Finlandia	113	136	21,1	24,8	0,6	Finland
Hiszpania	347	425	7,4	9,2	1,8	Spain
Indie	664	792	0,5	0,6	3,4	India
Indonezja ^a	279	200	1,1	0,8	0,9	Indonesia ^a
Iran	220	187	3,0	2,4	0,8	Iran
Japonia	1549	1483	12,0	11,6	6,4	Japan
Kanada	321	331	9,4	9,2	1,4	Canada
Kazachstan ^a	323	406	19,7	22,9	1,8	Kazakhstan ^a
Korea Południowa	559	649	11,3	12,8	2,8	South Korea
Meksyk	248	432	2,1	3,4	1,9	Mexico
Niemcy	704	678	8,7	8,3	2,9	Germany
Peru ^a	394	353	13,4	11,3	1,5	Peru ^a
Polska[♦]	547	574	14,3	15,0	2,5	Poland[♦]
Rosja	877	862	6,1	6,0	3,7	Russia
Stany Zjednoczone	1090	1140	3,5	3,6	5,0	United States
Szwecja	190	206	20,2	21,1	0,9	Sweden
Zambia ^a	528	472	38,1	29,3	2,1	Zambia ^a

a Dane dotyczą tylko produkcji pierwotnej.

a Data concern primary production only.

Źródło — Source: [12], [23].

TABL. 77 (668). **PRODUKCJA ALUMINIUM PIERWOTNEGO**
 PRODUCTION OF PRIMARY ALUMINIUM

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2016		COUNTRIES
	w tys. t in thous. t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	41800	58100	58900	6,0	7,9	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Arabia Saudyjska	—	835	840	—	26,0	1,4	Saudi Arabia
Argentyna	417	438	425	10,1	9,7	0,7	Argentina
Australia	1928	1646	1634	87,2	67,7	2,8	Australia
Bahrajn	851	961	971	686	681	1,6	Bahrain
Brazylia	1536	772	793	7,8	3,8	1,3	Brazil
Chiny	16200	31400	31873	11,9	22,7	54,1	China
Egipt	266	300 ^a	300 ^a	3,2	3,1 ^a	0,5 ^a	Egypt
Francja	356	420 ^a	425 ^a	5,6	6,6 ^a	0,7 ^a	France
Hiszpania ^a	340	350	350	7,3	7,6	0,6	Spain ^a
Indie	1607	2355	2723	1,3	2,1	4,6	India
Iran	303	355	355 ^a	4,1	4,4 ^a	0,6 ^a	Iran
Islandia	806	845	855 ^a	2516	2572 ^a	1,5 ^a	Iceland
Kanada	2963	2880	3209	86,7	88,4	5,4	Canada
Katar	126	638	610	70,8	237	1,0	Qatar
Malezja	60,0	400 ^a	620 ^a	2,1	19,9 ^a	1,1 ^a	Malaysia
Mozambik	557	558	571	23,0	19,8	1,0	Mozambique
Niemcy	402	541	575 ^a	5,0	7,0 ^a	1,0 ^a	Germany
Norwegia	1543	1225	1220 ^a	316	232 ^a	2,1 ^a	Norway
Nowa Zelandia	343	333	339	78,6	72,7	0,6	New Zealand
Oman	367	377	386	121	87,2	0,7	Oman
Południowa Afryka	811	695	701	15,7	12,5	1,2	South Africa
Rosja	3947	3530	3561	27,6	24,7	6,0	Russia
Rumunia	241	271	273	11,8	13,8	0,5	Romania
Stany Zjednoczone	1726	1587	818	5,6	2,5	1,4	United States
Zjednoczone Emiraty Arab- skie	1400 ^a	2464	2500 ^a	169 ^a	207 ^a	4,2 ^a	United Arab Emirates

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

Źródło — Source: [12], [23].

TABL. 78 (669). **PRODUKCJA CYNKU**
PRODUCTION OF ZINC

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2016		COUNTRIES
	w tys. t in thous. t			na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	12900	13900	13800	1,9	1,8	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Australia ^a	499	489	464	22,6	19,2	3,4	Australia ^a
Belgia ^a	260	260	236	23,8	20,8	1,7	Belgium ^a
Brazylia ^a	288	230	240	1,5	1,2	1,7	Brazil ^a
Bułgaria ^a	91,4	75,1	75,0	12,3	10,5	0,5	Bulgaria ^a
Chiny	5210	6090	6300	3,8	4,5	45,7	China
Finlandia ^a	307	306	291	57,2	52,9	2,1	Finland ^a
Francja ^a	163	169	149	2,6	2,3	1,1	France ^a
Hiszpania ^a	480	494	500	10,3	10,8	3,6	Spain ^a
Holandia ^a	254	291	283	15,2	16,7	2,1	Netherlands ^a
Indie	746	838	628	0,6	0,5	4,6	India
Iran	120	138	120	1,6	1,5	0,9	Iran
Japonia	574	567	534	4,5	4,2	3,9	Japan
Kanada ^a	691	683	691	20,2	19,0	5,0	Canada ^a
Kazachstan	319	324	325	19,4	18,1	2,4	Kazakhstan
Korea Południowa ^a	750	935	1010	15,1	19,9	7,3	South Korea ^a
Meksyk ^a	328	327	321	2,8	2,5	2,3	Mexico ^a
Namibia ^a	152	71,7	75,6	69,8	30,5	0,5	Namibia ^a
Niemcy	165	169	170	2,0	2,1	1,2	Germany
Norwegia ^a	149	163	171	30,5	32,5	1,2	Norway ^a
Peru ^a	223	335	342	7,6	10,8	2,5	Peru ^a
Polska^a♦	135	161	155	3,5	4,1	1,1	Poland^a♦
Rosja	249	230	247	1,7	1,7	1,8	Russia
Stany Zjednoczone	249	172	126	0,8	0,4	0,9	United States
Tajlandia ^a	104	74,1	72,8	1,5	1,1	0,5	Thailand ^a
Uzbekistan ^a	57,5	73,0	85,0	2,0	2,7	0,6	Uzbekistan ^a
Włochy ^a	105	139	140	1,8	2,4	1,0	Italy ^a

a Produkcja pierwotna.

a Primary production.

Źródło — Source: [12], [23].

TABL. 79 (670). MOC ZAINSTALOWANA NETTO W ELEKTROWNIACH ORAZ ZUŻYCIĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ
 NET INSTALLED CAPACITY OF POWER PLANTS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY

KRAJE	2010	2014	2015	2010	2014	2015	COUNTRIES
	moc zainstalowana netto w MW net installed capacity in MW			zużycie energii elektrycznej ^a w TWh consumption of electricity ^a in TWh			
ŚWIAT	5157296	6191876	6434906	21526	23972	24353	WORLD
w tym:							of which:
Argentyna	32876	35945	37593	134	148	154	Argentina
Australia	60068	67233	67029	252	248	252	Australia
Austria	21187 ^b	24048 ^b	24443 ^b	73,5	74,7	75,4	Austria
Belgia	18690	20934	21146	95,7	90,3	91,6	Belgium
Białoruś	8275	10221	9794	37,6	38,1	36,7	Belarus
Brazylia	112400	133913	140857	550	624	616	Brazil
Bulgaria	10027	11425	11017	38,2	38,0	38,7	Bulgaria
Chiny	1032150	1473929	1657907	4194	5638	5802	China
Chorwacja	4010	4428	4764	18,9	17,5	18,2	Croatia
Cypr	1561	1734	1781	5,3	4,4	4,5	Cyprus
Czechy	19829	21920	21866	71,0	69,8	71,4	Czech Republic
Dania	13438	13624	14005	37,7	35,0	34,9	Denmark
Estonia	2751	3030	2857	9,7	9,7	9,5	Estonia
Finlandia	15537	16245	15875	91,2	86,1	84,9	Finland
Francja	124531	128942	129310	539	497	504	France
Grecja	15312	18895	18942	63,1	59,3	61,5	Greece
Hiszpania	109092	113774	114205	293	275	281	Spain
Holandia	26686	31762	33866	121	118	119	Netherlands
Indie	206526	316379	287130	960	1314	1360	India
Irlandia	8310	9084	9557	29,1	28,2	29,1	Ireland
Japonia	287027	317125	1117	1059	1051	1041	Japan
Kanada	132375	137844	149350	573	623	611	Canada
Korea Południowa	84700	99830	103019	500	551	553	South Korea
Litwa	3570	4365	3915	11,7	12,0	12,1	Lithuania
Luksemburg	1711	2022	2023	8,7	7,9	8,4	Luxembourg
Łotwa	2557	2924	2935	7,5	7,5	7,4	Latvia
Malta	574	698	687	2,1	2,2	2,4	Malta
Meksyk	62290	66255	67504	270	301	310	Mexico
Niemcy	162698	198416	204052	618	594	599	Germany
Norwegia	31688	33697	33837	131	126	130	Norway
Nowa Zelandia	9457	9770	9473	44,9	43,5	44,2	New Zealand
Polska ♦	33360	36019	37352	156	161	165	Poland ♦
Południowa Afryka	44813	48763	52103	257	252	248	South Africa
Portugalia	18932	19125	19625	56,7	53,7	54,7	Portugal
Rosja	222935	259020	257075	1021	1056	1056	Russia
Rumunia	19911	24054	23943	58,7	58,6	59,6	Romania
Słowacja	7873	8092	7783	28,9	28,5	29,3	Slovakia
Słowenia	3193	3454	3360	14,3	14,7	15,1	Slovenia
Stany Zjednoczone	1041000	1073438	1072470	4404	4392	4384	United States
Szwajcaria	19703	19165	19618	68,3	66,3	66,7	Switzerland
Szwecja	36454	39930	40906	151	138	139	Sweden
Turcja	49524	72893	73147	210	257	266	Turkey
Ukraina	54567	55843	55904	185	174	162	Ukraine
Węgry	8993	8655	8579	42,6	42,8	44,0	Hungary
Wielka Brytania	93658	94713	95209	384	359	360	United Kingdom
Włochy	106488	121747	116955	346	324	329	Italy

a Rozumiane jako produkcja powiększona o import i pomniejszona o eksport. b Moc osiągalna brutto.

a Understood as production increased by imports and decreased by exports. b Gross maximum capacity.

Źródło — Source: [5].

TABL. 80 (671). PRODUKCJA BRUTTO ENERGII ELEKTRYCZNEJ

GROSS PRODUCTION OF ELECTRICITY

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017	Udział w świecie w 2015 r. w % In % of the world in 2015	COUNTRIES
	w TWh in TWh			na 1 mieszkańca w kWh per capita in kWh			
ŚWIAT	21516	24322	.	3092	3294^a	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Arabia Saudyjska	240	338	.	8753	10721 ^a	1,4	Saudi Arabia
Argentyna	126	145	.	3047	3350 ^a	0,6	Argentina
Australia	252	252	253	11406	10335	1,0	Australia
Brazylia	516	581	.	2621	2822 ^a	2,4	Brazil
Chiny	4207	5815	6255 ^b	3094	4437 ^b	23,9	China
Egipt	150	187	.	1789	1999 ^a	0,8	Egypt
Francja	569	568	536	9032	8245	2,3	France
Hiszpania	302	281	263	6444	5664	1,2	Spain
Holandia	118	110	115	7081	6751	0,5	Netherlands
Indie	955	1354	.	775	1035 ^a	5,6	India
Indonezja	170	263	.	699	1019 ^a	1,1	Indonesia
Iran	233	281	.	3124	3536 ^a	1,2	Iran
Japonia	1117	1041	909	8690	7132	4,3	Japan
Kanada	599	671	647 ^d	17533	17675 ^d	2,8	Canada
Korea Południowa	500	553	553 ^b	10080	10850 ^b	2,3	South Korea
Malezja	117	150	.	4155	4886 ^a	0,6	Malaysia
Meksyk	271	311	303 ^c	2310	2373 ^c	1,3	Mexico
Niemcy	633	647	407	7825	4960	2,7	Germany
Norwegia	124	145	149	25306	28133	0,6	Norway
Polska	158	165	170	4114	4452	0,7	Poland
Pakistan	94,4	115	.	553	608 ^a	0,5	Pakistan
Południowa Afryka	260	250	.	5033	4515 ^a	1,0	South Africa
Rosja	1038	1068	1091	7251	7578	4,4	Russia
Stany Zjednoczone	4378	4317	4034 ^d	14186	12433 ^d	17,8	United States
Szwecja	149	162	151 ^{ce}	15821	15395 ^{ce}	0,7	Sweden
Tajlandia	160	178	.	2373	2589 ^a	0,7	Thailand
Turcja	211	262	271 ^c	2920	3411 ^c	1,1	Turkey
Ukraina	189	164	157	4118	3553	0,7	Ukraine
Wenezuela	118	118	.	4078	3774 ^a	0,5	Venezuela
Wielka Brytania	382	339	288 ^b	6030	4352 ^b	1,4	United Kingdom
Wietnam	94,8	158	194 ^b	1072	2033 ^b	0,6	Vietnam
Włochy	302	283	285	5057	4795	1,2	Italy
Zjednoczone Emiraty Arab- skie	93,9	127	.	11359	13913 ^a	0,5	United Arab Emirates

a 2015 r. b Tylko w elektrowniach zawodowych. c 2016 r. d Produkcja netto. e Produkcja netto, z wyjątkiem produkcji elektrowni wodnych, która jest podana brutto.

a 2015. b Public power plants only. c 2016. d Net production. e Net production, except production of hydro power plants, which is gross.

Źródło — Source: [5], [12], [15], [22].

Transport. Telekomunikacja
Transport. Telecommunications

 TABL. 81 (672). **TRANSPORT KOLEJOWY**
 RAILWAY TRANSPORT

KRAJE	Linie kolejowe eksploatowane w 2016 r. Railway lines operated in 2016		2010	2015	2016	2010	2015	2016	COUNTRIES
	w km in km	na 100 km ² w km per 100 km ² in km	przewozy ładunków w mld t-km transport of goods in bn tkm			przewozy pasażerów w mld pas-km transport of passengers in bn pass-km			
Australia	259	402	.	14,8	15,7	.	Australia
Austria	4917	5,9	19,8	20,8	21,4	10,7	12,2	12,6	Austria
Belgia	3602	11,8	6,3	6,7 ^a	.	10,4	10,3	10,0	Belgium
Białoruś	5459	2,6	46,2	43,1 ^b	.	7,6	9,0 ^b	.	Belarus
Bulgaria	4029	3,6	3,1	3,7	3,4	2,1	1,6	1,5	Bulgaria
Chiny	67092	0,7	2764	2375	2379	876	1196	1258	China
Chorwacja	2605	4,6	2,6	2,2	2,2	1,7	1,0	0,8	Croatia
Czechy	9463	12,0	13,8	15,3	15,6	6,6	8,3	8,8	Czech Republic
Dania	2131 ^c	5,0 ^c	2,2	2,6	2,6	6,6	6,8	6,7	Denmark
Estonia	1229	2,7	6,6	3,1	2,3	0,2	0,3	0,3	Estonia
Finlandia	5926	1,5	9,8	8,5	9,5	4,0	4,1	3,9	Finland
Francja	30013 ^c	5,5 ^c	30,0	34,3	32,6	102	105	104	France
Grecja	2240	1,7	0,6	0,3	0,3	1,3	1,3	1,2	Greece
Hiszpania	15650	3,1	8,6	10,8	10,6	22,5	26,1	26,7	Spain
Holandia	3016 ^c	7,2 ^c	5,9	6,5	6,6	15,4	17,7	18,5	Netherlands
Indie	66030 ^d	2,1 ^d	626	654	620	979	1143	1149	India
Irlandia	2124	3,0	0,1	0,1	0,1	1,7	1,9	2,0	Ireland
Japonia	15108	4,0	20,4	21,5	21,3	393	427	432	Japan
Kanada	52131 ^c	0,5 ^c	240	283	276	1,4	1,4	1,5	Canada
Korea Południowa	4071	4,1	9,5	9,7	8,4	58,4	68,4	77,8	South Korea
Litwa	1911	2,9	13,4	14,0	13,8	0,4	0,4	0,4	Lithuania
Luksemburg	275	10,6	0,3	0,2	.	0,3	0,4	.	Luxembourg
Łotwa	1860	2,9	17,2	18,9	15,9	0,7	0,6	0,6	Latvia
Meksyk	26704 ^c	1,4 ^c	78,8	83,4	84,7	0,8	1,4	1,5	Mexico
Niemcy	33380	9,3	107	117	116	83,9	91,6	95,5	Germany
Norwegia	4209	1,1	3,5	3,5	3,7	3,7	4,3	4,5	Norway
Nowa Zelandia	3,9	4,5	4,3	.	.	.	New Zealand
P o l s k a	18429	5,9	48,8	50,6	50,7	17,9^e	17,4^e	19,2^a	P o l a n d
Portugalia	2546	2,8	2,3	2,7	2,6	4,1	4,0	4,1	Portugal
Rosja	85375	0,5	2011	2306	2344	139	121	125	Russia
Rumunia	10766	4,5	12,4	13,7	13,5	5,4	5,1	5,0	Romania
Słowacja	3626	7,4	8,1	8,4	9,1	2,3	3,4	3,6	Slovakia
Słowenia	1209	6,0	3,4	4,2	4,4	0,8	0,7	0,7	Slovenia
Stany Zjednoczone	228218 ^c	2,4 ^c	2491	2551	2326	10,3 ^f	10,5 ^f	10,5 ^f	United States
Szwajcaria	3976 ^d	9,6 ^d	11,1	12,4	12,4	19,2	20,4	20,8	Switzerland
Szwecja	9684	2,2	23,5	20,7	21,4	11,2	12,7	12,9	Sweden
Turcja	10131	1,3	11,5	10,5	11,7	5,5	4,8	4,3	Turkey
Ukraina	21603	3,5	218	224 ^b	.	50,2	48,9 ^b	.	Ukraine
Węgry	7749	8,3	8,8	10,0	10,5	7,7	7,6	7,7	Hungary
Wielka Brytania	16241 ^d	6,7 ^d	18,6	19,3	17,1	64,7	77,6	79,7	United Kingdom
Włochy	16788	5,6	18,6	20,8	22,7	47,2	52,2	52,2	Italy

a 2011 r. b 2013 r. c 2014 r. d 2015 r. e Łącznie z pasażerami korzystającymi z bezpłatnych przejazdów. f Dane dotyczą wyłącznie przewoźników I klasy.

a 2011. b 2013. c 2014. d 2015. e Including passengers transported free of charge. f Data refer to class I railways only.

Źródło — Source: [15], [24].

TABL. 82 (673). TRANSPORT SAMOCHODOWY

ROAD TRANSPORT

KRAJE	Drogi publiczne w 2015 r. na 100 km ² w km Length of roads in 2015 per 100 km ² in km	2010	2015	2016	2010	2015	2016	COUNTRIES
		przewozy ładunków w mld t·km transport of goods in bn tkm			przewozy pasażerów w mld pas·km transport of passengers in bn pass·km			
Australia	11	184	212	.	282	296	.	Australia
Austria	151 ^a	16,5	17,2	18,1	.	.	.	Austria
Belgia	510 ^a	35,0	31,7	30,9	127	122	.	Belgium
Białoruś	8,2 ^b	.	.	Belarus
Bułgaria	18 ^a	19,5	32,4	35,4	9,9	10,2	9,8	Bulgaria
Chiny	4339	5796	6108	1502	1074	1023	China
Chorwacja	48 ^a	8,8	10,4	11,3	3,3	3,4	3,8	Croatia
Czechy	72	51,8	58,7	50,3	74,4	79,7	82,5	Czech Republic
Dania	176	10,6	12,3	12,9	66,6	67,5	66,5	Denmark
Estonia	139 ^a	5,6	6,3	6,7	2,3	3,3	3,0	Estonia
Finlandia	26	30,3	24,5	26,9	72,3	73,8	65,3	Finland
Francja	196 ^a	174	149	151	764	795	813	France
Grecja	20,1	19,8	.	42,2 ^b	.	.	Greece
Hiszpania	134 ^c	210	209	217	393	364	378	Spain
Holandia	412 ^a	30,1	32,1	34,0	163 ^b	.	.	Netherlands
Indie	1287	2026	2227	8409	15415	17496	India
Irlandia	141 ^a	10,9	9,8	11,6	.	.	.	Ireland
Japonia	334 ^a	246	204	210	899 ^d	.	.	Japan
Kanada	14 ^e	135	168	172	493 ^d	.	.	Canada
Korea Południowa	108	103	132	135	379	378	374	South Korea
Litwa	136 ^a	19,4	26,5	31,0	34,9	27,3	28,2	Lithuania
Luksemburg	112	8,7	7,1	Luxembourg
Łotwa	94 ^a	10,6	14,7	14,2	2,3	2,2	2,2	Latvia
Malta	753 ^a	2,0	2,0	Malta
Meksyk	220	245	251	452	508	518	Mexico
Niemcy	197 ^d	313	315	316	963	1009	1028	Germany
Norwegia	26 ^e	17,3	19,7	19,7	62,7	68,7	69,4	Norway
Nowa Zelandia	36	20,1	23,3	23,3	.	.	.	New Zealand
Polska ^g	136	214	273	304	230	238	250	Poland ^g
Portugalia	16 ^a	34,6	32,5	34,7	96,8 ^b	.	.	Portugal
Rosja	199	233	233	141	127	124	Russia
Rumunia	37 ^a	25,9	39,0	48,2	12,0	17,5	18,7	Romania
Słowacja	114 ^a	27,4	33,5	36,1	32,0	32,8	33,7	Slovakia
Słowenia	100 ^a	2,3	2,1	2,1	28,8	.	.	Slovenia
Stany Zjednoczone	73 ^a	3668	2924	2953	4999	5356	5459	United States
Szwajcaria	181 ^a	16,9	17,2	17,0	92,4	99,2	101	Switzerland
Szwecja	53 ^a	32,7	38,1	39,3	118	122	125	Sweden
Turcja	31 ^a	190	244	253	227	291	301	Turkey
Ukraina	34,4	39,0 ^f	.	51,5	49,7 ^f	.	Ukraine
Węgry	226	33,7	38,4	40,0	68,8	72,2	75,0	Hungary
Wielka Brytania	174	154	152	158	689	694	700	United Kingdom
Włochy	87 ^e	163	110	107	801	779	808	Italy

a 2014 r. b 2008 r. c 2007 r. d 2009 r. e 2013 r. f 2012 r.

Źródło — Source: [15].

TABL. 83 (674). **SAMOCHOBY W UŻYTKOWANIU**

Stan w końcu roku

MOTOR VEHICLES IN USE

End of the year

KRAJE	2010	2015	2016	2010	2015	2016	2010	2016	COUNTRIES
	samochody osobowe passenger cars			samochody ciężarowe lorries			samochody oso- bowe na 1000 ludności w szt.		
	w tys. szt. in thous. units						passenger cars per 1000 popula- tion in units		
Austria	4441	4748	4822	406	454	467	531	552	Austria
Belgia	5276	5624	5712	754	789 ^a	.	484	506	Belgium
Białoruś	2601	3037	3067	443	466	460	274	324	Belarus
Bułgaria	2602	3162	3144	358	468	480	345	441	Bulgaria
Chorwacja	1521	1500	1553	160	151	162	354	372	Croatia
Cypr	463	488	508	124	107	109	558	597	Cyprus
Czechy	4496	5115	5308	618	673	672	427	502	Czech Republic
Dania	2164	2391	2466	.	396	397	390	430	Denmark
Estonia	553	677	703	85,5	107	113	415	534	Estonia
Finlandia	2877	3235	3323	488	585	608	536	605	Finland
Francja	31657	32326	32076	5797	6891	6840	487	480	France
Grecja	5217	5108	5160	49,1	49,0	49,2	469	479	Greece
Hiszpania	22148	22356	22877	5366	5107	5149	476	493	Spain
Holandia	7736	8101	8223	1015	972	999	466	483	Netherlands
Irlandia	1937	2060	2103	337	342	354	425	443	Ireland
Japonia	40135	39355	39492	6215	6019	6031	312	309	Japan
Kanada	20268	22068	22410	.	.	.	596	618	Canada
Litwa	1692	1244	1299	148	110	117	546	453	Lithuania
Luksemburg	337	381	391	37,3	41,4	43,2	664	669	Luxembourg
Łotwa	637	679	664	77,3	91,1	89,1	304	339	Latvia
Malta	241	275	283	44,3	46,1	47,3	581	621	Malta
Niemcy	42302	45071	45804	2696	2892 ^b	.	527	556	Germany
Norwegia	2308	2610	.	547	561 ^a	.	472	503 ^c	Norway
Polska ♦	17240	20723	21675	3079	3538	3655	448	564	Poland ♦
Portugalia	4692	4723	4850	1460	1328	1325	444	470	Portugal
Rosja	34354	44253	.	6318	5568	.	241	302 ^c	Russia
Rumunia	4320	5155	.	708	762 ^a	.	213	260 ^c	Romania
Słowacja	1669	2035	2122	306	342	349	307	391	Slovakia
Słowenia	1062	1079	1097	86,5	86,8 ^a	.	518	531	Slovenia
Stany Zjednoczone	190203	112864	.	133895 ^a	139979	.	614	353 ^c	United States
Szwajcaria	4076	4458	4524	344	402	416	519	540	Switzerland
Szwecja	4334	4668	4767	535	605	624	462	480	Sweden
Turcja	7545	10589	11318	.	4726	4952	103	143	Turkey
Ukraina	6769	6901 ^d	.	1120	1591 ^d	.	148	151 ^d	Ukraine
Węgry	2984	3197	3313	483	514	536	298	338	Hungary
Wielka Brytania	28421	30250	30850	3849	4280	4437	453	470	United Kingdom
Włochy	36751	37081 ^e	37876	4242	4186 ^b	4279	614	625	Italy

a 2012 r. b 2013 r. c 2015 r. d 2011 r. e 2014 r.

Źródło — Source: [28], [37].

TABL. 84 (675). WYPADKI DROGOWE

ROAD TRAFFIC ACCIDENTS

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	COUNTRIES
	wypadki accidents			ofiary śmiertelne fatalities			
	w tys.			in thous.			
Argentyna	175	.	103	5,1	.	5,4	Argentina
Australia	1,4	1,2	.	Australia
Austria	35,3	38,0	.	0,6	0,5	.	Austria
Belgia	45,7	40,3	38,0	0,9	0,8	0,6	Belgium
Bułgaria	6,6	7,2	6,9	0,8	0,7	0,7	Bulgaria
Chiny	220	188	.	65,2	58,0	.	China
Chorwacja	13,3	11,0	10,9	0,4	0,3	0,3	Croatia
Czechy	19,7	21,6	21,3	0,8	0,7	0,6	Czech Republic
Dania	3,5	2,9	.	0,3	0,2	.	Denmark
Estonia	1,3	1,4	1,4	0,1	0,1	0,0	Estonia
Finlandia	6,1	5,2	4,8	0,3	0,3	0,2	Finland
Francja	67,3	56,6	58,6	4,0	3,5	3,4	France
Grecja	15,0	11,4	10,6	1,3	0,8	0,7	Greece
Hiszpania	85,5	97,8	.	2,5	1,7	.	Spain
Holandia	3,9	.	.	0,6	0,6	0,6	Netherlands
Indie	500	501	465	135	146	148	India
Irlandia	5,8	5,8	.	0,2	0,2	0,2	Ireland
Japonia	726	537	472	5,8	4,9	4,4	Japan
Kanada	126	118	.	2,2	1,9	.	Canada
Korea Południowa	227	232	216	5,5	4,6	4,2	South Korea
Litwa	3,5	3,0	3,1	0,3	0,2	0,2	Lithuania
Luksemburg	0,9	1,0	.	0,03	0,04	.	Luxembourg
Łotwa	3,2	3,7	3,9	0,2	0,2	0,1	Latvia
Malta	13,7	15,5	15,0	0,02	0,01	0,02	Malta
Meksyk	14,6	17,0	11,9	5,0	3,5	2,9	Mexico
Niemcy	288	306	303	3,6	3,5	3,2	Germany
Norwegia	6,4	4,6	4,1	0,2	0,1	0,1	Norway
Nowa Zelandia	10,9	9,7	11,1	0,4	0,3	0,4	New Zealand
P o l s k a	38,8	33,0	32,8	3,9	2,9	2,8	P o l a n d
Portugalia	35,4	32,0	.	0,9	0,6	.	Portugal
Rosja	199	184	169	26,6	23,1	19,1	Russia
Rumunia	26,0	28,9	31,1	2,4	1,9	2,0	Romania
Słowacja	6,6	5,5	5,6	0,4	0,3	0,3	Slovakia
Słowenia	7,6	6,6	6,2	0,1	0,1	0,1	Slovenia
Stany Zjednoczone	1572	1747	.	33,0	35,1	37,2	United States
Szwajcaria	19,6	17,7	17,8	0,3	0,3	0,2	Switzerland
Szwecja	16,5	14,7	14,8	0,3	0,3	0,3	Sweden
Turcja	117	183	183	4,0	7,5	7,4	Turkey
Ukraina	31,9	.	.	4,9	.	.	Ukraine
Węgry	16,3	16,3	16,5	0,7	0,6	0,6	Hungary
Wielka Brytania	160	146	136	1,9	1,8	1,9	United Kingdom
Włochy	213	175	175	4,1	3,4	3,4	Italy

Źródło — Source: [15].

TABL. 85 (676). **PRZEŁADUNEK W PORTACH MORSKICH**
 GOODS LOADED AND UNLOADED IN SEAPORTS

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	COUNTRIES
	załadunek goods loaded			wyładunek goods unloaded			
	w mln t			in mln t			
Argentyna ^a	23,7	.	.	Argentina ^a
Australia	887	1369	1463	89,0	98,8	101	Australia
Bułgaria	11,1	14,5	15,3	11,8	12,6	15,6	Bulgaria
Chorwacja	8,3	5,1	5,4	12,6	11,0	14,1	Croatia
Cypr	1,4	5,8	5,0	6,5	6,7	7,8	Cyprus
Estonia	34,5	24,6	23,5	11,3	10,2	11,3	Estonia
Finlandia	41,8	43,8	51,5	51,5	43,7	47,3	Finland
Francja	104	112	111	208	192	208	France
Grecja	46,3 ^b	.	.	59,9 ^b	.	Greece
Kanada	186	.	.	114	.	.	Canada
Litwa	23,6	29,9	33,1	16,7	15,9	19,8	Lithuania
Łotwa	55,7	62,6	54,2	5,4	7,0	7,7	Latvia
Meksyk	123	.	.	123	Mexico
Niemcy	102	118	116	171	170	175	Germany
Norwegia	120	115	126	24,4	25,8	28,1	Norway
Nowa Zelandia	30,4	36,1	40,6	18,0	21,2	23,7	New Zealand
P o l s k a^a	30,2	29,3	28,3	28,4	39,2	47,6	P o l a n d^a
Portugalia	16,0	30,5	30,1	35,8	45,4	49,8	Portugal
Rosja ^c	202	.	.	23,5	.	.	Russia ^c
Rumunia	21,2	25,0	.	16,9	19,6	.	Romania
Słowenia	4,2	6,8	6,7	10,3	13,2	15,5	Slovenia
Szwecja	73,3	65,3	69,8	81,8	80,6	81,4	Sweden
Ukraina	83,7	101 ^b	.	17,4	16,1 ^b	.	Ukraine

a Bez towarów reeksportowanych i opakowań. b 2014 r. c Dane dotyczą transportu morskiego towarów przez podmioty gospodarcze, łącznie z przewoźnikami zagranicznymi.

a Excluding re-exported goods and packing. b 2014. c Data concern maritime transport of goods by commercial entities, including foreign freighters.

Źródło — Source: [22].

TABL. 86 (677). **TRANSPORT LOTNICZY**
AIR TRANSPORT

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	COUNTRIES
	przewozy ładunków w mln t-km transport of goods in mln tkm			przewozy pasażerów w tys. transport of passengers in thous.			
ŚWIAT	182026	187769	213590	2628261	3466478	3978849	WORLD
w tym:							of which:
Argentyna	193	244	306	9025	14245	18308	Argentina
Australia	2938	1907	1983	60641	69779	74257	Australia
Austria	358	351	391	13494	14719	16172	Austria
Belgia	1067	1480	1514	7529	11473	13677	Belgium
Białoruś	1,5	1,8	1,7	652	1489	2493	Belarus
Brazylia	1302	1494	1737	74627	102039	96396	Brazil
Bulgaria	2,1	1,5	2,5	802	1063	1111	Bulgaria
Chiny	17194	19806	23324	266293	436184	551235	China
Chorwacja	1,5	0,8	0,6	1577	1783	2058	Croatia
Cypr	36,2	0,2	0,3	1584	23,4	673	Cyprus
Czechy	18,0	26,7	27,8	5145	3378	5451	Czech Republic
Estonia	4,1	0,9	.	582	512	13,1	Estonia
Finlandia	729	713	852	8686	13036	14831	Finland
Francja	5080	4098	4261	60864	65040	68316	France
Grecja	4,9	26,1	23,5	10353	11237	13862	Greece
Hiszpania	1236	1035	1066	52848	60564	71909	Spain
Holandia	6444	5293	5698	26980	35688	42771	Netherlands
Indie	1631	1834	2407	64374	98928	139822	India
Irlandia	138	139	148	84784	115929	153538	Ireland
Japonia	7699	8662	10685	109617	114128	123898	Japan
Kanada	1957	2075	2841	63277	80228	91404	Canada
Korea Południowa	12943	11294	11002	36988	66093	84045	South Korea
Litwa	2,6	0,6	0,5	81,5	1364	1069	Lithuania
Luksemburg	4573	6309	7321	787	1831	1901	Luxembourg
Łotwa	5,5	2,3	2,8	3158	2527	3441	Latvia
Malta	6,7	3,4	2,6	1700	1583	1575	Malta
Meksyk	909	714	929	31269	46967	58537	Mexico
Niemcy	7487	6986	7391	97331	117223	116847	Germany
Nowa Zelandia	469	1155	1336	13295	14385	16272	New Zealand
Polska ♦	76,6	115	222	4099	4449	7377	Poland ♦
Południowa Afryka	1026	893	834	15781	18883	20821	South Africa
Portugalia	365	344	422	10428	12707	15943	Portugal
Rosja	3532	4761	6845	43856	76846	89374	Russia
Rumunia	5,2	4,7	2,8	3733	3635	4426	Romania
Słowacja	0,0	.	.	74,9	11,1	7,9	Slovakia
Słowenia	1,5	0,8	0,6	980	1045	1087	Slovenia
Stany Zjednoczone	39353	37866	41592	720497	798222	849403	United States
Szwajcaria	1282	1409	1581	22147	27012	26738	Switzerland
Turcja	1149	2882	4800	45665	96605	107917	Turkey
Ukraina	69,3	37,7	59,7	3956	4621	6821	Ukraine
Węgry	5,6	.	.	12477	20044	26066	Hungary
Wielka Brytania	6083	5423	5917	101516	131513	151867	United Kingdom
Włochy	785	945	1406	32645	28604	27836	Italy

Źródło — Source: [24].

TABL. 87 (678). **ABONENCI TELEFONII STACJONARNEJ^a**
FIXED LINE TELEPHONE SUBSCRIBERS^a

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017	COUNTRIES
	w tys. in thous.			na 1000 ludności per 1000 population		
Ś W I A T	1229409	1046107	963182	177	132	WORLD
w tym:						of which:
Argentyna	9914	10073	9530	240	215	Argentina
Australia	10625	8500	8460	480	346	Australia
Austria	3398	3610	3763	404	431	Austria
Belgia	4640	4489	4252	424	372	Belgium
Białoruś	4139	4541	4500	437	475	Belarus
Brazylia	42141	43677	40878	214	195	Brazil
Bulgaria	2164	1655	1302	292	184	Bulgaria
Chiny	294383	230996	193762	216	137	China
Chorwacja	1866	1477	1401	431	335	Croatia
Cypr	413	324	317	499	373	Cyprus
Czechy	2367	1907	1617	225	152	Czech Republic
Dania	2614	1697	1440	471	251	Denmark
Estonia	482	388	362	362	277	Estonia
Finlandia	1250	537	378	233	68,5	Finland
Francja	40622	38929	38687	645	595	France
Grecja	5898	5261	5176	515	464	Greece
Hiszpania	20181	19374	19681	431	425	Spain
Holandia	7232	6952	6551	433	385	Netherlands
Indie	35090	25520	23235	28,5	17,3	India
Irlandia	2078	1932	1842	449	387	Ireland
Japonia	65619	63706	63941	510	502	Japan
Kanada	18394	15612	14701	538	401	Canada
Korea Południowa	28543	28883	26843	576	527	South Korea
Litwa	753	562	487	241	168	Lithuania
Luksemburg	272	277	275	536	472	Luxembourg
Łotwa	532	356	342	251	175	Latvia
Malta	248	230	240	595	558	Malta
Meksyk	19919	20171	20603	170	160	Mexico
Niemcy	52900	45350	44400	654	541	Germany
Norwegia	1647	945	745	337	140	Norway
Nowa Zelandia	1880	1850	1368	430	291	New Zealand
P o l s k a	7667	9054	.	200	.	P o l a n d
Południowa Afryka	4861	4131	3629	94,2	64,0	South Africa
Portugalia	4486	4683	4831	421	468	Portugal
Rosja	44916	35553	31191	314	217	Russia
Rumunia	4500	4270	3890	220	198	Romania
Słowacja	1099	867	759	203	139	Slovakia
Słowenia	911	753	717	445	345	Slovenia
Stany Zjednoczone	149652	124848	119902	485	370	United States
Szwajcaria	4908	4140	3673	627	433	Switzerland
Szwecja	4734	3555	2794	504	282	Sweden
Turcja	16201	11493	11308	224	140	Turkey
Ukraina	12941	9113	7187	283	172	Ukraine
Węgry	2977	3094	3132	300	322	Hungary
Wielka Brytania	33409	33211	33141	528	501	United Kingdom
Włochy	22536	20209	20701	377	349	Italy

a Standardowe łącza główne.

a Standard main lines.

Źródło — Source: [24], [25].

TABL. 88 (679). **ABONENCI TELEFONII RUCHOMEJ**
MOBILE TELEPHONE SUBSCRIBERS

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017	COUNTRIES
	w tys. in thous.			na 1000 ludności per 1000 population		
Ś W I A T	5295632	7181920	7683302	761	1045	WORLD
w tym:						of which:
Argentyna	57082	61842	61897	1385	1398	Argentina
Australia	22500	25770	27553	1017	1127	Australia
Austria	12241	13471	14924	1456	1708	Austria
Belgia	12154	12774	11961	1111	1047	Belgium
Białoruś	10333	11448	11415	1091	1206	Belarus
Brazylia	196930	257814	236489	1001	1130	Brazil
Bulgaria	10200	9195	8533	1378	1204	Bulgaria
Chiny	859003	1291984	1474097	632	1046	China
Chorwacja	4928	4416	4316	1139	1030	Croatia
Cypr	1034	1111	1177	1249	1385	Cyprus
Czechy	12934	12455	12635	1228	1190	Czech Republic
Dania	6421	7079	6978	1156	1217	Denmark
Estonia	1653	1904	1904	1241	1454	Estonia
Finlandia	8390	7396	7308	1564	1323	Finland
Francja	57785	66681	69017	917	1062	France
Grecja	12293	12567	12937	1074	1159	Greece
Hiszpania	51389	51068	52485	1098	1132	Spain
Holandia	19179	20809	20532	1150	1205	Netherlands
Indie	752190	1001056	1168902	611	873	India
Irlandia	4701	4902	4899	1016	1029	Ireland
Japonia	123287	160560	170128	959	1335	Japan
Kanada	25825	29765	31459	756	859	Canada
Korea Południowa	50767	58935	63659	1025	1249	South Korea
Litwa	4891	4184	4361	1566	1509	Lithuania
Luksemburg	727	807	794	1431	1361	Luxembourg
Łotwa	2306	2590	2464	1088	1264	Latvia
Malta	456	524	560	1095	1300	Malta
Meksyk	91383	107688	114327	779	885	Mexico
Niemcy	88400	96360	106000	1093	1291	Germany
Norwegia	5599	5715	5721	1146	1078	Norway
Nowa Zelandia	4710	5600	6400	1078	1360	New Zealand
P o l s k a ♦	46952	54537	49829	1225	1305	P o l a n d ♦
Południowa Afryka	50372	87999	91878	976	1620	South Africa
Portugalia	12210	11715	11764	1146	1139	Portugal
Rosja	237689	227288	227342	1660	1579	Russia
Rumunia	24360	23120	22550	1192	1146	Romania
Słowacja	5925	6676	7118	1096	1307	Slovakia
Słowenia	2122	2354	2443	1038	1175	Slovenia
Stany Zjednoczone	285118	382307	395881	924	1220	United States
Szwajcaria	9644	11243	11292	1231	1332	Switzerland
Szwecja	10992	12639	12436	1171	1255	Sweden
Turcja	61770	73639	77800	854	964	Turkey
Ukraina	53929	60720	55715	1178	1335	Ukraine
Węgry	12012	11786	12031	1210	1238	Hungary
Wielka Brytania	76730	79251	79174	1212	1196	United Kingdom
Włochy	93666	87691	83872	1568	1413	Italy

Źródło — Source: [24], [25].

TABL. 89 (680). UŻYTKOWNICY INTERNETU ORAZ ABONENCI STAŁEGO SZEROKOPASMOWEGO ŁĄCZA INTERNETOWEGO

INTERNET USERS AND FIXED BROADBAND INTERNET SUBSCRIBERS

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	COUNTRIES
	użytkownicy Internetu Internet users			abonenci stałego szerokopasmowego łącza internetowego fixed broadband Internet subscribers			
	na 1000 ludności			per 1000 population			
ŚWIAT	287	430	480	76,2	115	131	WORLD
w tym:							of which:
Argentyna	450	680	710 ^a	97,7	158	178	Argentina
Australia	760	846	865	249	287	324	Australia
Austria	752	839	879	244	283	287	Austria
Belgia	750	851	877	308	365	383	Belgium
Białoruś	318	673	744	176	306	334	Belarus
Brazylia	407	583	609 ^a	71,7	124	137	Brazil
Bułgaria	462	567	634	152	225	249	Bulgaria
Chiny	343	503	543	92,9	198	269	China
Chorwacja	566	698	671	194	233	262	Croatia
Cypr	530	717	807	235	309	348	Cyprus
Czechy	688	757	787	215	278	288	Czech Republic
Dania	887	963	971	380	423	432	Denmark
Estonia	741	884	881	261	292	309	Estonia
Finlandia	869	864	875	291	316	309	Finland
Francja	773	780	805	339	417	438	France
Grecja	444	668	691 ^a	197	307	339	Greece
Hiszpania	658	787	846	228	292	312	Spain
Holandia	907	917	932	379	415	423	Netherlands
Indie	75,0	260	295 ^a	8,9	12,9	13,3	India
Irlandia	699	835	845	220	279	294	Ireland
Japonia	782	911	909	265	304	317	Japan
Kanada	803	885	912 ^a	317	362	380	Canada
Korea Południowa	837	899	951	347	396	416	South Korea
Litwa	621	714	776	217	284	276	Lithuania
Luksemburg	906	964	978	332	345	365	Luxembourg
Łotwa	684	792	813	205	253	270	Latvia
Malta	630	760	801	303	382	421	Malta
Meksyk	311	574	639	90,2	117	133	Mexico
Niemcy	820	876	844	323	376	405	Germany
Norwegia	934	968	965	353	394	402	Norway
Nowa Zelandia	805	882	885 ^a	250	314	336	New Zealand
Polska	623	680	760	153	190	185	Poland
Południowa Afryka	240	519	540 ^a	14,4	25,5	29,9	South Africa
Portugalia	533	686	738	200	302	346	Portugal
Rosja	430	701	760	110	187	214	Russia
Rumunia	399	558	637	147	214	243	Romania
Słowacja	757	776	816	162	234	258	Slovakia
Słowenia	700	731	789	230	272	289	Slovenia
Stany Zjednoczone	717	746	762 ^a	274	319	339	United States
Szwajcaria	839	875	937	372	445	454	Switzerland
Szwecja	900	906	964	319	358	377	Sweden
Turcja	398	537	647	98,1	121	148	Turkey
Ukraina	233	489	530 ^a	64,5	118	126	Ukraine
Węgry	650	728	768	218	278	304	Hungary
Wielka Brytania	850	920	948 ^a	303	377	393	United Kingdom
Włochy	537	581	613	219	250	279	Italy

a 2016 r.

Źródło — Source: [25].

Handel zagraniczny Foreign trade

TABL. 90 (681). **IMPORT I EKSPORT (ceny bieżące)**

IMPORTS AND EXPORTS (current prices)

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017		COUNTRIES
	w mln USD in mln USD			na 1 mieszkańca w USD per capita in USD	udział w świecie w % in % of the world		
IMPORT — cif IMPORTS — cif							
ŚWIAT	15150610	16297435	17418657	2177	2307	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Argentyna	48048	59789	55608 ^a	1166	1268 ^a	0,4 ^a	Argentina
Australia ^b	193201	200229	221254	8734	9049	1,3	Australia ^b
Austria	150601	148093	166701	17907	19083	1,0	Austria
Belgia	391333	375603	406362	35775	35554	2,3	Belgium
Białoruś	34884	30292	34235	3682	3616	0,2	Belarus
Brazylia	191537	178832	157502	973	753	0,9	Brazil
Bułgaria	25473	28776	34264	3440	4836	0,2	Bulgaria
Chiny	1396200	1680790	1845975	1027	1310	10,6	China
Chorwacja	20051	20581	24282	4633	5796	0,1	Croatia
Cypr	8647	5667	9291	7772	7877	0,1	Cyprus
Czechy	126600	141367	162528	12016	15306	0,9	Czech Republic
Dania	83170	85321	92400	14973	16116	0,5	Denmark
Estonia	12282	14508	16630	9220	12698	0,1	Estonia
Finlandia	68773	60438	70107	12817	12693	0,4	Finland
Francja	608657	564791	623932	9657	9602	3,6	France
Grecja	69199	48306	56669	6046	5078	0,3	Greece
Hiszpania	315548	312583	350979	6744	7572	2,0	Spain
Holandia	440024	424883	464796	26376	27283	2,7	Netherlands
Indie ^c	330030	392787	445688	268	333	2,6	India ^c
Irlandia	64579	77692	87914	13957	18463	0,5	Ireland
Japonia	692435	648315	671259	5386	5265	3,9	Japan
Kanada ^b	392119	419817	426990	11476	11659	2,5	Canada ^b
Korea Południowa	425212	436499	478491	8581	9385	2,7	South Korea
Litwa	23385	28154	32537	7486	11257	0,2	Lithuania
Luksemburg	21738	19609	21380	42801	36644	0,1	Luxembourg
Łotwa	11143	13854	15852	5259	8131	0,1	Latvia
Malta	5735	6780	6836	13782	15867	0,04	Malta
Meksyk ^{bd}	301482	395232	420369	2570	3255	2,4	Mexico ^{bd}
Niemcy	1056170	1052923	1056495 ^a	13056	12898 ^a	6,7 ^a	Germany
Norwegia	77326	75677	82757	15826	15599	0,5	Norway
Nowa Zelandia	30646	36554	40114	7013	8524	0,2	New Zealand
Polska ^d	178149	194134	230410	4649	6036	1,3	Poland ^d
Południowa Afryka ^b	82961	85713	82990	1608	1463	0,5	South Africa ^b
Portugalia	77688	66873	77932	7293	7545	0,4	Portugal
Rosja	229655	182719	226966	1604	1576	1,3	Russia
Rumunia	61885	69852	85476	3028	4343	0,5	Romania
Słowacja	66110	75161	83307	12233	15292	0,5	Slovakia
Słowenia	26305	26692	31205	12862	15003	0,2	Slovenia
Stany Zjednoczone ^e	1969180	2248230	2409480	6380	7426	13,8	United States ^e
Szwajcaria	166924	172869	188788	21313	22273	1,1	Switzerland
Szwecja	148766	138345	153992	15843	15538	0,9	Sweden
Turcja	185544	207234	233757	2565	2895	1,3	Turkey
Ukraina	60742	37502	49510	1326	1120	0,3	Ukraine
Węgry	87612	90746	103688	8825	10666	0,6	Hungary
Wielka Brytania	568393	622552	615960	8978	9307	3,5	United Kingdom
Włochy	486968	410916	452131	8153	7617	2,6	Italy

a 2016 r. b Na warunkach fob. c Z wyłączeniem obrotów towarami związanymi z uzbrojeniem, materiałami rozszczepialnymi, bunkrem, statkami oraz samolotami. d Włączając „maquiladoras”, a wyłączając towary ze składów celnych. e Łącznie z Wyspami Dziewiczymi Stanów Zjednoczonych i Portoryko, z wyłączeniem wymiany handlowej z Guam i Samoa Amerykańskim; dane zawierają obroty związane ze złotem niemonetarnym.

a 2016. b A fob valuation. c Excluding military goods, fissionable materials, bunkers, ships and aircraft. d Data include maquiladoras and exclude goods from customs-bonded warehouses. e Including the trade of the U.S. Virgin Islands and Puerto Rico, excluding shipments of merchandise between the United States and its other possessions (Guam and American Samoa); data include imports and exports of non-monetary gold.

TABL. 90 (681). **IMPORT I EKSPORT (dok.)**

IMPORTS AND EXPORTS (cont.)

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017		COUNTRIES
	w mln USD in mln USD			na 1 mieszkańca w USD per capita in USD	udział w świecie w % in % of the world		
ŚWIAT	15116497	16275903	17012305	2172	2253	100,0	WORLD
w tym:							of which:
Argentyna	64722	59706	57732 ^a	1570	1317 ^a	0,4 ^a	Argentina
Australia	212337	187642	231050	9599	9450	1,4	Australia
Austria	144889	145830	160269	17228	18347	0,9	Austria
Belgia	407055	397948	430085	37212	37630	2,5	Belgium
Białoruś	25284	26660	29207	2669	3085	0,2	Belarus
Brazylia	201915	191134	217756	1026	1040	1,3	Brazil
Bulgaria	20571	25756	31590	2778	4459	0,2	Bulgaria
Chiny	1578270	2284480	2280367	1161	1618	13,4	China
Chorwacja	11806	12844	15687	2728	3744	0,1	Croatia
Cypr	1507	1931	3344	1354	2835	0,02	Cyprus
Czechy	133020	157883	180660	12625	17014	1,1	Czech Republic
Dania	95758	94604	101657	17239	17730	0,6	Denmark
Estonia	11607	12893	14539	8713	11102	0,1	Estonia
Finlandia	69492	59740	67285	12951	12182	0,4	Finland
Francja	516955	494839	534977	8202	8233	3,1	France
Grecja	28203	28705	32597	2464	2921	0,2	Greece
Hiszpania	246274	282331	319400	5264	6890	1,9	Spain
Holandia	492742	473886	527776	29536	30980	3,1	Netherlands
Indie ^c	222694	267369	298919	181	223	1,8	India ^c
Irlandia	120570	124625	137066	26058	28785	0,8	Ireland
Japonia	769772	624787	698169	5988	5477	4,1	Japan
Kanada	387481	409951	423707	11340	11569	2,5	Canada
Korea Południowa	466384	526757	574062	9412	11260	3,4	South Korea
Litwa	20726	25393	29919	6635	10352	0,2	Lithuania
Luksemburg	14293	13012	14291	28142	24494	0,1	Luxembourg
Łotwa	8850	11493	12972	4177	6653	0,1	Latvia
Malta	3721	3915	4076	8942	9461	0,02	Malta
Meksyk ^{df}	298138	380763	409494	2541	3170	2,4	Mexico ^{df}
Niemcy	1261577	1323686	1335866 ^a	15595	16308 ^a	8,5 ^a	Germany
Norwegia	130669	103413	101981	26744	19222	0,6	Norway
Nowa Zelandia	31309	34360	38062	7164	8088	0,2	New Zealand
P o l s k a [♦]	159829	198232	230792	4171	6046	1,4	P o l a n d [♦]
Południowa Afryka ^g	91355	81421	88845	1771	1566	0,5	South Africa ^g
Portugalia	49408	55260	62204	4638	6022	0,4	Portugal
Rosja	397668	343543	357083	2778	2480	2,1	Russia
Rumunia	49357	60603	70757	2415	3596	0,4	Romania
Słowacja	64012	75257	84482	11845	15508	0,5	Slovakia
Słowenia	24717	27625	31951	12086	15361	0,2	Slovenia
Stany Zjednoczone ^e	1278490	1504580	1546725	4142	4767	9,1	United States ^e
Szwajcaria	185790	210882	224041	23722	26432	1,3	Switzerland
Szwecja	158396	140015	153116	16868	15450	0,9	Sweden
Turcja	113883	143839	157188	1575	1947	0,9	Turkey
Ukraina	51405	38135	43276	1123	979	0,3	Ukraine
Węgry	94759	100293	113560	9545	11681	0,7	Hungary
Wielka Brytania	417686	439589	441263	6598	6667	2,6	United Kingdom
Włochy	446852	456984	506235	7481	8528	3,0	Italy

EKSPORT — fob

EXPORTS — fob

a 2016 r. c Z wyłączeniem obrotów towarami związanymi z uzbrojeniem, materiałami rozszczepialnymi, bunkrem, statkami oraz samolotami. d Włączając „maquiladoras”, a wyłączając towary ze składów celnych. e Łącznie z Wyspami Dziewiczymi Stanów Zjednoczonych i Portoryko, z wyłączeniem wymiany handlowej z Guam i Samoa Amerykańskim; dane zawierają obroty związane ze złotem niemonetarnym. f Uwzględniając rewaluację oraz eksport srebra. g Włączając eksport złota.

a 2016. c Excluding military goods, fissionable materials, bunkers, ships and aircraft. d Data include maquiladoras and exclude goods from customs-bonded warehouses. e Including the trade of the U.S. Virgin Islands and Puerto Rico, excluding shipments of merchandise between the United States and its other possessions (Guam and American Samoa); data include imports and exports of non-monetary gold. f Including revaluation and exports of silver. g Including exports of gold.

Źródło — Source: [12], [22], [26].

TABL. 91 (682). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU (ceny stałe)**
 INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS (constant prices)

KRAJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100		
	IMPORT — cif IMPORTS — cif								
ŚWIAT	105	102	102	104	102	99	105^a	184^a	WORLD
w tym:	of which:								
Argentyna	122	93	103	88	.	.	.	194 ^b	Argentina
Australia	111	108	101	99	104	.	.	217 ^c	Australia
Austria	104	102	103	100	105	103	103	168	Austria
Belgia	105	98	100	103	99	101	104	143	Belgium
Brazylia	107	96	112	103	89	96	105	159	Brazil
Dania	109	101	104	102	106	105	101	162	Denmark
Finlandia	108	92	91	101	99	100	108	106	Finland
Francja	102	99	100	104	108	107	106	166	France
Hiszpania	101	93	103	108	107	.	.	156 ^c	Spain
Holandia	103	103	101	104	104	105	110	195	Netherlands
Indie	88	94	104	98	96	94	117	246	India
Irlandia	99	97	96	106	101	98	106	150	Ireland
Japonia	103	102	101	101	97	100	103	122	Japan
Kanada	106	102	103	103	100	100	105	153	Canada
Korea Południowa	105	101	104	105	103	101	109	232	South Korea
Litwa	113	105	109	104	107	103	114	404	Lithuania
Niemcy	107	98	101	103	103	98	103	167	Germany
Norwegia ^d	105	101	101	101	101	99	107	174	Norway ^d
Nowa Zelandia	106	101	111	110	103	105	110	253	New Zealand
Polska[†]	106	93	109	109	105	107	109	301	Poland[†]
Rosja	134	104	101	89	64	100	125	670	Russia
Rumunia	110	99	103	109	110	110	109	554	Romania
Stany Zjednoczone	104	103	101	105	104	103	105	162	United States
Szwajcaria	103	100	99	99	100	102	101	128	Switzerland
Szwecja	109	99	97	105	105	106	105	179	Sweden
Turcja	113	101	108	99	101	105	109	258	Turkey
Węgry	107	100	105	109	106	105	108	273	Hungary
Wielka Brytania	101	103	101	104	105	103	103	167	United Kingdom
Włochy	99	90	97	101	108	104	103	106	Italy

a, d Z wyłączeniem: a — reeksportu, d — statków. b 2014 r. c 2015 r.
 a, d Excluding: a — re-exports, d — ships. b 2014. c 2015.

TABL. 91 (682). DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU (dok.)

INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS (cont.)

KRAJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100		
EKSPORT — fob EXPORTS — fob									
ŚWIAT	109	104	103	103	100	101	103^a	212^a	WORLD
w tym:									of which:
Argentyna	103	94	104	90	.	.	.	148 ^b	Argentina
Australia	116	93	106	101	94	.	.	214 ^c	Australia
Austria	104	106	103	101	103	102	105	182	Austria
Belgia	103	99	102	101	101	104	101	139	Belgium
Brazylia	104	100	102	104	111	101	107	283	Brazil
Dania	107	100	103	103	104	105	103	153	Denmark
Finlandia	100	100	103	102	96	96	109	99	Finland
Francja	104	102	99	92	104	103	103	125	France
Hiszpania	111	100	106	105	103	.	.	180 ^c	Spain
Holandia	104	104	102	103	104	104	109	201	Netherlands
Indie	119	96	103	108	92	89	105	253	India
Irlandia	97	105	95	102	108	94	108	165	Ireland
Japonia	96	96	98	101	99	100	105	110	Japan
Kanada	105	104	102	106	105	101	103	117	Canada
Korea Południowa	114	106	105	104	103	101	105	405	South Korea
Litwa	114	111	109	102	100	102	109	460	Lithuania
Niemcy	108	101	101	102	103	99	103	183	Germany
Norwegia ^d	97	101	95	102	104	99	101	100	Norway ^d
Nowa Zelandia	102	108	100	102	103	103	101	163	New Zealand
Polska[♦]	108	96	115	105	108	107	106	417	Poland[♦]
Rosja	129	102	101	94	69	83	125	346	Russia
Rumunia	112	96	113	108	104	107	107	407	Romania
Stany Zjednoczone ^e	107	104	103	103	99	100	104	165	United States ^e
Szwajcaria	108	101	100	102	99	99	104	147	Switzerland
Szwecja	108	99	96	101	104	103	105	154	Sweden
Turcja	106	116	99	105	101	104	109	404	Turkey
Węgry	110	101	104	107	108	104	106	345	Hungary
Wielka Brytania	107	98	98	102	107	99	107	138	United Kingdom
Włochy	103	100	99	100	102	102	103	106	Italy

a, d, e Z wyłączeniem: a — reeksportu, d — statków, e — obrotów towarami związanymi z uzbrojeniem. b 2014 r. c 2015 r.

a, d, e Excluding: a — re-exports, d — ships, e — military goods. b 2014. c 2015.

Źródło — Source: [22], [26].

TABL. 92 (683). **STRUKTURA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG GRUP TOWARÓW (ceny bieżące)**
— na podstawie klasyfikacji SITC^a

COMMODITY STRUCTURE OF IMPORTS AND EXPORTS (current prices)
— according to the SITC classification^a

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Import — cif Imports — cif					Eksport — fob Exports — fob				
		towary rolno- spoży- wcze agricul- tural- food- stuff goods	surow- ce z wy- jątkiem paliw raw mate- rials exclud- ing fuels	paliwa mine- ralne, smary i mate- rialy pochod- ne mineral fuels, lubri- cants and related mater- ials	pro- dukty prze- twar- stwa prze- myslo- wego manu- fact- ured goods	ma- szyny, urzą- dzenia i sprzęt trans- porto- wy machi- nery and trans- port equip- ment	towary rolno- spoży- wcze agricul- tural- food- stuff goods	surow- ce z wy- jątkiem paliw raw mate- rials exclud- ing fuels	paliwa mine- ralne, smary i mate- rialy pochod- ne mineral fuels, lubri- cants and related mater- ials	pro- dukty prze- twar- stwa prze- myslo- wego manu- fact- ured goods	ma- szyny, urzą- dzenia i sprzęt trans- porto- wy machi- nery and trans- port equip- ment
		w odsetkach					in percent				
Argentyna	2009	2,7	3,7	6,0	41,1	46,5	38,2	14,9	10,2	22,3	14,4
Argentina	2016	3,0	2,9	8,2	37,6	48,3	47,8	18,0	2,5	20,3	11,4
Australia ^b	2010	4,9	1,4	13,7	40,8	39,2	10,1	32,4	28,9	23,3	5,3
Australia ^b	2017	6,2	1,5	10,3	41,2	40,8	13,2	33,2	30,2	18,5	4,9
Austria	2010	6,6	5,3	10,7	44,8	32,6	6,6	2,9	3,2	49,5	37,8
Austria	2015	7,4	4,5	7,9	46,0	34,2	7,1	2,6	2,0	48,4	39,9
Belgia	2010	7,5	4,7	13,9	50,7	23,2	8,5	3,0	8,8	59,4	20,3
Belgium	2016	8,7	4,1	10,2	51,3	25,7	9,7	2,7	6,9	58,2	22,5
Białoruś	2010	7,4	4,1	34,6	34,5	19,4	12,4	2,7	28,1	39,6	17,2
Belarus	2016	13,5	3,6	26,8	36,2	19,9	16,8	3,2	20,8	42,7	16,5
Brazylia ^b	2010	4,2	2,9	16,5	36,8	39,6	23,8	26,9	9,8	22,9	16,6
Brazil ^b	2017	5,8	3,4	14,3	42,4	34,1	23,1	29,2	8,6	22,0	17,1
Bulgaria	2010	8,8	8,8	22,2	38,2	22,0	12,6	9,3	13,3	48,3	16,5
Bulgaria	2016	9,4	7,4	12,4	45,1	25,7	12,8	7,9	9,2	49,5	20,6
Chiny	2010	1,7	15,8	13,5	29,5	39,5	2,7	0,8	1,7	45,3	49,5
China	2017	3,3	14,5	13,5	28,6	40,1	3,0	0,7	1,6	46,7	48,0
Chorwacja	2010	9,9	2,1	18,8	43,5	25,7	10,7	7,0	12,4	38,2	31,7
Croatia	2016	12,3	2,2	12,3	47,4	25,8	12,7	7,9	9,5	46,3	23,6
Cypr	2010	14,3	1,4	20,3	38,7	25,3	22,5	6,4	14,2	39,8	17,1
Cyprus	2016	17,5	1,3	17,8	32,4	31,0	21,7	3,4	20,1	38,5	16,3
Czechy	2010	5,1	2,7	9,5	40,3	42,4	3,6	3,1	3,7	36,2	53,4
Czech Republic	2016	5,8	2,4	4,6	41,2	46,0	4,5	2,4	1,9	34,6	56,6
Dania	2010	12,5	3,9	7,5	44,7	31,4	17,7	4,7	8,3	44,4	24,9
Denmark	2016	13,1	3,8	5,0	44,9	33,2	18,0	4,0	3,6	48,0	26,4
Estonia	2010	10,9	3,0	16,6	41,4	28,1	9,1	8,4	15,7	39,4	27,4
Estonia	2016	9,7	3,1	9,3	45,0	32,9	8,9	7,6	8,3	42,9	32,3
Finlandia	2010	6,5	9,5	18,4	36,9	28,7	2,4	7,0	8,0	50,2	32,4
Finland	2016	7,8	6,2	12,1	41,2	32,7	2,5	8,9	7,7	50,9	30,0
Francja	2010	8,0	2,9	13,8	41,2	34,1	11,5	2,6	3,7	43,2	39,0
France	2017	9,1	2,5	9,7	41,4	37,3	12,0	2,5	2,8	42,9	39,8
Grecja	2010	11,6	3,0	23,5	37,7	24,2	22,1	7,6	11,0	47,3	12,0
Greece	2016	13,6	3,0	22,7	38,8	21,9	19,7	6,7	27,5	35,9	10,2
Hiszpania	2010	9,4	5,0	18,5	38,2	28,9	13,7	3,8	5,1	43,6	33,8
Spain	2017	9,7	5,1	13,0	41,0	31,2	14,4	4,3	5,5	42,9	32,9
Holandia	2010	8,5	4,5	16,3	42,2	28,5	12,4	5,2	10,2	45,2	27,0
Netherlands	2017	11,4	5,1	14,5	36,1	32,9	15,3	5,7	10,8	38,4	29,8
Indie	2010	1,6	6,7	31,7	41,8	18,2	7,5	7,4	17,2	53,4	14,5
India	2017	2,8	7,9	27,7	39,8	21,8	10,7	4,1	12,2	56,3	16,7
Irlandia	2010	11,8	1,8	12,2	47,2	27,0	9,1	1,6	1,1	75,9	12,3
Ireland	2016	10,9	1,5	5,4	42,9	39,3	9,8	1,4	0,6	71,9	16,3
Japonia	2010	8,6	8,1	28,7	31,3	23,3	0,6	1,4	1,7	36,8	59,5
Japan	2017	9,3	6,5	21,1	34,3	28,8	0,8	1,5	1,6	37,3	58,8
Kanada ^b	2010	6,8	3,0	10,0	39,1	41,1	7,6	9,3	23,7	33,2	26,2
Canada ^b	2017	7,8	2,8	6,9	38,5	44,0	9,1	9,7	20,1	33,1	28,0
Korea Południowa	2010	4,4	6,6	28,4	30,6	30,0	1,1	1,1	6,5	34,4	56,9
South Korea	2017	5,4	6,3	23,0	31,3	34,0	1,3	1,1	6,3	32,1	59,2

a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 749. b Import — na warunkach fob.

a See general notes, item 16 on page 749. b Imports — a fob valuation.

TABL. 92 (683). STRUKTURA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG GRUP TOWARÓW
— na podstawie klasyfikacji SITC^a (dok.)COMMODITY STRUCTURE OF IMPORTS AND EXPORTS
— according to the SITC classification^a (cont.)

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Import — cif Imports — cif					Eksport — fob Exports — fob				
		towary rolno- spoży- wcze agricul- tural- food- stuff goods	surow- ce z wy- jątkiem paliw raw mate- rials exclud- ing fuels	paliwa mine- ralne, smary i mate- riale pochod- ne mineral fuels, lubri- cants and related mater- ials	pro- dukty prze- twar- stwa prze- mysio- wego manu- fact- ured goods	ma- szyny, urzą- dzenia i sprzęt trans- porto- wy machi- nery and trans- port equip- ment	towary rolno- spoży- wcze agricul- tural- food- stuff goods	surow- ce z wy- jątkiem paliw raw mate- rials exclud- ing fuels	paliwa mine- ralne, smary i mate- riale pochod- ne mineral fuels, lubri- cants and related mater- ials	pro- dukty prze- twar- stwa prze- mysio- wego manu- fact- ured goods	ma- szyny, urzą- dzenia i sprzęt trans- porto- wy machi- nery and trans- port equip- ment
		w odsetkach in percent									
Litwa	2010	11,7	3,8	32,0	33,1	19,4	16,4	4,6	23,4	37,9	17,7
Lithuania	2016	11,7	4,6	17,5	40,2	26,0	17,2	4,9	13,7	45,7	18,5
Luksemburg	2010	11,0	7,7	9,8	42,1	29,4	8,2	3,3	0,9	65,0	22,6
Luxembourg	2016	12,1	6,6	5,7	41,4	34,2	9,3	2,5	0,1	61,1	27,0
Łotwa	2009	15,5	3,5	16,4	44,4	20,2	16,2	13,8	5,1	44,4	20,5
Latvia	2016	14,0	3,9	8,5	45,7	27,9	16,8	13,2	4,4	43,3	22,3
Malta	2010	12,9	1,1	8,7	32,0	45,3	8,3	0,5	5,6	25,2	60,4
Malta	2016	10,2	0,5	25,9	20,0	43,4	7,7	0,3	25,4	40,2	26,4
Meksyk ^b	2010	5,1	3,4	8,0	36,3	47,2	5,9	1,7	13,8	23,1	55,5
Mexico ^b	2017	4,9	2,5	8,5	36,7	47,4	7,8	1,9	5,5	23,0	61,8
Niemcy	2010	6,4	4,2	11,4	44,0	34,0	5,0	2,0	1,9	45,1	46,0
Germany	2017	7,4	3,7	8,0	44,6	36,3	5,4	1,7	1,8	42,6	48,5
Norwegia	2010	6,9	7,6	6,5	40,7	38,3	7,0	1,4	64,1	18,3	9,2
Norway	2016	8,6	6,2	3,5	41,7	40,0	12,8	2,0	53,0	20,3	11,9
Nowa Zelandia	2010	10,0	2,6	15,3	38,8	33,3	52,6	11,6	4,7	23,1	8,0
New Zealand	2016	10,9	2,5	8,7	37,8	40,1	58,2	13,1	1,4	20,1	7,2
P o l s k a[♦]	2009	7,4	3,0	9,4	45,1	35,1	10,7	2,0	3,1	41,2	43,0
P o l a n d[♦]	2017	8,1	3,5	7,4	45,7	35,3	12,8	2,2	2,5	44,9	37,6
Południowa Afryka ^b	2010	4,7	3,1	19,6	37,2	35,4	8,4	18,5	10,1	44,2	18,8
South Africa ^b	2016	7,1	3,4	13,4	41,7	34,4	11,0	14,2	9,6	42,4	22,8
Portugalia	2010	11,9	4,0	14,7	39,2	30,2	10,5	5,8	6,7	49,9	27,1
Portugal	2016	13,7	4,4	10,1	41,4	30,4	11,5	5,0	6,2	50,7	26,6
Rosja	2010	13,9	3,5	1,6	39,9	41,1	2,0	3,6	68,9	22,3	3,2
Russia	2017	11,0	4,1	0,8	38,5	45,6	4,8	5,1	48,3	36,3	5,5
Rumunia	2010	6,8	3,4	10,0	45,4	34,4	6,2	6,8	5,3	39,8	41,9
Romania	2016	8,6	3,0	5,6	46,3	36,5	8,1	4,1	3,6	37,9	46,3
Słowacja	2010	5,9	4,1	12,5	34,8	42,7	3,8	3,0	4,9	33,8	54,5
Slovakia	2016	5,6	2,3	6,5	37,4	48,2	3,5	1,8	3,3	30,4	61,0
Słowenia	2010	7,3	6,3	13,1	43,6	29,7	3,7	3,9	4,3	49,2	38,9
Slovenia	2015	8,3	5,8	10,6	44,0	31,3	4,2	3,8	5,3	49,3	37,4
Stany Zjednoczone	2010	4,7	1,8	18,4	38,1	37,0	6,9	6,7	6,3	44,9	35,2
United States	2017	5,7	1,8	8,5	40,7	43,3	7,2	5,1	9,0	44,6	34,1
Szwajcaria	2010	5,6	1,8	7,4	58,3	26,9	3,7	1,1	2,8	71,5	20,9
Switzerland	2017	4,2	1,0	3,1	72,2	19,5	3,0	0,5	0,7	81,8	14,0
Szwecja	2010	8,2	3,6	13,4	39,0	35,8	4,5	6,9	7,0	44,8	36,8
Sweden	2016	10,8	3,0	8,9	39,7	37,6	6,6	6,2	5,6	42,7	38,9
Turcja	2010	2,7	8,9	14,4	45,0	29,0	10,0	3,3	3,9	54,9	27,9
Turkey	2017	3,9	7,3	7,1	51,0	30,7	9,9	3,5	2,6	53,3	30,7
Ukraina	2010	8,3	4,3	32,3	35,6	19,5	12,2	15,3	7,1	48,1	17,3
Ukraine	2015	8,1	4,2	29,0	37,4	21,3	25,6	23,2	1,3	37,9	12,0
Węgry	2010	4,4	2,0	10,6	37,1	45,9	6,6	2,3	2,8	31,3	57,0
Hungary	2016	4,9	2,0	6,4	39,8	46,9	6,7	2,1	1,8	32,6	56,8
Wielka Brytania	2010	9,1	3,0	11,3	45,3	31,3	6,1	2,6	12,7	47,0	31,6
United Kingdom	2017	9,1	2,4	8,1	44,3	36,1	6,4	2,1	7,9	45,2	38,4
Włochy	2010	8,1	4,9	18,9	40,9	27,2	7,3	1,8	4,9	50,5	35,5
Italy	2017	9,3	4,8	12,0	45,2	28,7	8,4	1,7	3,2	50,4	36,3

a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 749. b Import — na warunkach fob.

a See general notes, item 16 on page 749. b Imports — a fob valuation.

Źródło — Source: [26].

Finanse
Finance

 TABL. 93 (684). **BILANS PŁATNICZY^a**
 BALANCE OF PAYMENTS^a

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Rachunek Account							Saldo błędów i opuszczeń Net errors and omissions
		bieżący current				kapita- towy capital	finansowy financial		
		ogółem total	saldo balance on		ogółem total		w tym oficjalne aktywa rezer- wowe of which official reserve assets		
			obrotów towaro- wych i usług goods and services	docho- dów pierwot- nych primary income				docho- dów wtórnych secondary income	
w mln USD			in mln USD						
Argentyna	2010	-1623	12344	-14548	581	78	-3803	4157	-2258
Argentina	2017	-31324	-15434	-16343	453	145	-31178	14532	2
Australia	2010	-44714	6186	-49293	-1607	-287	-44105	430	896
Australia	2017	-34340	7647	-40457	-1530	-388	-35237	8735	-509
Austria	2010	11478	12140	3331	-3991	268	4758	1445	-6990
Austria	2017	7709	10215	850	-3358	-311	10183	-3494	2784
Belgia	2010	7977	6077	8655	-6758	-1142	6567	820	-268
Belgium	2017	-790	2613	4062	-7464	420	-40	1232	329
Białoruś	2010	-8280	-7500	-1097	317	.	-7578	-808	702
Belarus	2017	-931	66	-2057	1060	2	-396	2064	533
Brazylia	2010	-75760	-11601	-67055	2896	242	-76903	48097	-1385
Brazil	2017	-9762	30178	-42572	2632	379	-6136	5088	3247
Bulgaria	2010	-965	-1627	-1337	2000	398	861	-414	1428
Bulgaria	2017	2628	1136	-597	2089	599	2617	-88	-610
Chiny	2010	237810	223024	-25899	40686	4630	185631	467866	-56809
China	2017	164887	210728	-34444	-11398	-94	-57086	91526	-221879
Chorwacja	2010	-894	-385	-1912	1403	77	-1867	18	-1050
Croatia	2017	2363	1496	-1210	2077	266	2037	2894	-593
Cypr	2010	-2906	-1878	-771	-257	78	-2265	-296	563
Cyprus	2017	-1452	-411	-561	-481	120	-440	-7	892
Czechy	2010	-7351	6192	-12971	-573	1953	-6445	2076	-1047
Czech Republic	2017	1918	15363	-11424	-2021	2084	4612	49370	609
Dania	2010	21051	22343	5246	-6537	84	-1005	4279	-22139
Denmark	2017	25343	22721	6866	-4244	137	23879	1870	-1602
Estonia	2010	344	1232	-1030	142	681	1098	-1112	74
Estonia	2017	825	1177	-524	171	247	1152	-33	80
Finlandia	2010	2792	3092	2425	-2724	234	4364	-2118	1551
Finland	2017	1917	1171	3096	-2349	200	-6626	-483	-8743
Francja	2010	-22034	-43528	71338	-49844	1637	782	7784	21179
France	2017	-13307	-23893	59919	-49330	1300	-34096	-3365	-22090
Grecja	2010	-30275	-20260	-7628	-2387	2776	-28117	-201	-618
Greece	2017	-1331	-649	20	-702	1042	-947	161	-657
Hiszpania	2010	-56363	-18661	-19847	-17857	6500	-57066	1052	-7204
Spain	2017	25622	38248	49	-12679	3027	26277	4259	-2368
Holandia	2010	61820	70320	3395	-11893	-4123	51355	492	-6342
Netherlands	2017	84830	95804	-2379	-8595	4263	58697	-1867	-30397
Indie	2010	-54516	-91024	-15602	52110	50	-56483	13113	-2017
India	2017	-39073	-73362	-26178	60467	37	-37491	37071	1544
Irlandia	2010	2319	38462	-34304	-1840	-827	-8419	-42	-9911
Ireland	2017	42719	108278	-60711	-4847	-29429	6371	525	-6920
Japonia	2010	220888	78197	155086	-12395	-4964	244200	41196	28276
Japan	2017	195801	37720	176927	-18846	-2563	157397	23577	-35841
Kanada	2010	-58160	-30874	-23448	-3839	-121	-58299	3815	-18
Canada	2017	-48800	-37716	-8955	-2128	-58	-40065	857	8793
Korea Południowa	2010	28850	33677	490	-5317	-63	23190	26971	-5597
South Korea	2017	78460	85417	122	-7078	-31	87100	4360	8672

^a Zgodnie z metodologią Międzynarodowego Funduszu Walutowego zawartą w Podręczniku do Bilansu Płatniczego i Międzynarodowej Pozycji Inwestycyjnej BPM6.

^a According to the International Monetary Fund methodology published in the Balance of Payments and International Investment Position Manual (BPM6).

TABL. 93 (684). BILANS PŁATNICZY^a (dok.)BALANCE OF PAYMENTS^a (cont.)

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Rachunek Account						Saldo błędów i opuszczeń Net errors and omissions	
		bieżący current				kapita- towy capital	finansowy financial		
		saldo balance on					ogółem total		w tym oficjalne aktywa rezer- wowe of which official reserve assets
		ogółem total	obrotów towaro- wych i usług goods and services	docho- dów pierwot- nych primary income	docho- dów wtórnych secondary income				
		w mln USD			in mln USD				
Litwa	2010	-488	-701	-712	925	1412	1130	491	206
Lithuania	2017	418	1077	-1541	882	573	1562	1700	571
Luksemburg	2010	3585	14821	-11400	165	-263	3298	34	-24
Luxembourg	2017	3325	21584	-18563	304	-277	3046	-143	-2
Łotwa	2010	494	-320	258	558	471	1428	990	465
Latvia	2017	-246	-408	-219	380	240	202	1029	208
Malta	2010	-420	-63	-458	101	171	-64	27	185
Malta	2017	1721	2382	-888	227	73	1443	160	-351
Meksyk	2010	-5241	-14330	-12344	21434	-167	-26478	20712	-21070
Mexico	2017	-19354	-20775	-26675	28095	150	-26599	-4772	-7395
Niemcy	2010	193034	178326	68080	-53372	1617	123738	2132	-70913
Germany	2017	296888	281092	76611	-60873	-314	316260	-1484	19687
Norwegia	2010	50258	50461	4858	-5061	-164	42948	3762	-7147
Norway	2017	21843	9608	18942	-6707	-105	14700	-146	-7038
Nowa Zelandia	2010	-3429	3322	-6790	38	4645	1040	847	-177
New Zealand	2017	-5522	1668	-6868	-321	46	-2965	1870	2511
Polska* Poland*	2010	-25875	-10134	-15623	-118	8612	-31020	15109	-13757
	2017	874	21907	-20928	-105	6805	519	-7786	-7160
Południowa Afryka	2010	-5492	4782	-7996	-2278	31	-7508	3796	-2047
South Africa	2017	-8607	4754	-10489	-2872	18	-7522	1901	1067
Portugalia	2010	-24202	-17015	-7508	323	3318	-20336	1317	550
Portugal	2017	1167	4090	-5442	2522	2070	3743	-1485	506
Rosja	2010	67452	120875	-47105	-6318	-41	58278	36749	-9133
Russia	2017	35437	84327	-39911	-8980	-192	39004	22628	3760
Rumunia	2010	-8478	-10755	-1905	4181	259	-7548	4519	673
Romania	2017	-7111	-4576	-5551	3016	2563	-3838	339	709
Słowacja	2010	-4211	-971	-2499	-741	1392	-3140	37	-322
Slovakia	2017	-2044	1646	-2255	-1435	900	-4369	542	-3224
Słowenia	2010	-55	601	-482	-173	72	-1911	-31	-1927
Slovenia	2017	3483	4840	-1049	-308	-360	1965	96	-1158
Stany Zjednoczone	2010	-431271	-495228	168218	-104261	-158	-446430	1825	-15001
United States	2017	-449137	-552269	221728	-118596	24746	-331869	-1695	92522
Szwajcaria	2010	86701	60062	35063	-8423	-4437	109086	125382	26821
Switzerland	2017	66558	68283	9547	-11272	841	37188	61683	-30211
Szwecja	2010	29196	23672	13690	-8166	-681	34610	-1190	6095
Sweden	2017	17825	18268	7834	-8277	-609	3548	138	-13668
Turcja	2010	-44616	-39576	-6515	1475	-51	-45128	12810	-461
Turkey	2017	-47389	-39007	-11088	2706	16	-46433	-8207	940
Ukraina	2010	-3016	-3982	-2009	2975	188	-1463	8461	1365
Ukraine	2017	-2446	-8610	2655	3509	-4	-1722	2673	728
Węgry	2010	346	6959	-6097	-516	2365	1380	4162	-1331
Hungary	2017	4054	10604	-5860	-690	1305	2415	67	-2943
Wielka Brytania	2010	-83113	-54378	1685	-30419	-1130	-108764	10010	-24521
United Kingdom	2017	-106505	-36659	-42869	-26977	-1747	-88854	7527	19397
Włochy	2010	-73018	-41483	-4816	-26722	69	-106243	1335	-33293
Italy	2017	54333	59062	11797	-16528	-933	54109	2911	708

a Zgodnie z metodologią Międzynarodowego Funduszu Walutowego zawartą w Podręczniku do Bilansu Płatniczego i Międzynarodowej Pozycji Inwestycyjnej BPM6.

a According to the International Monetary Fund methodology published in the Balance of Payments and International Investment Position Manual (BPM6).

Źródło — Source: [31].

TABL. 94 (685). **KURSY WALUT^a (urzędowe)**
CURRENCY EXCHANGE RATES^a (official)

K R A J E WALUTA	2010	2015	2017	2010	2015	2017	C O U N T R I E S CURRENCY
	wartość USD w walucie krajowej USD value in national currency						
	stan w końcu roku end of the year			średnie average			
Argentyna — peso ^b	3,956	13,100	18,600	3,896	9,233	16,563	Argentina — peso ^b
Australia — dolar ^b	0,984	1,369	1,282	1,090	1,331	1,305	Australia — dollar ^b
Białoruś — rubel	0,300	1,857	1,973	0,298	1,593	1,932	Belarus — rubel
Brazylia — real ^c	1,686	3,905	3,307	1,759	3,327	3,191	Brazil — real ^c
Bulgaria — lew	1,473	1,790	1,631	1,477	1,764	1,735	Bulgaria — lev
Chiny — juan ^b	6,623	6,492	6,512	6,770	6,227	6,759	China — yuan ^b
Chorwacja — kuna	5,568	6,992	6,270	5,498	6,858	6,624	Croatia — kuna
Czechy — korona	18,751	24,824	21,291	19,098	24,599	23,376	Czech Republic — koruna
Dania — korona ^b	5,613	6,830	6,208	5,624	6,728	6,603	Denmark — krone ^b
Estonia — korona	11,711	x	x	11,807	x	x	Estonia — kroon
Indie — rupia ^b	44,810	66,326	63,927	45,726	64,152	65,122	India — rupee ^b
Japonia — jen ^b	81,450	120,500	112,900	87,780	121,044	112,166	Japan — yen ^b
Kanada — dolar ^b	1,001	1,384	1,259	1,030	1,279	1,298	Canada — dollar ^b
Korea Południowa — won ^b	1134,800	1172,500	1070,500	1156,061	1131,158	1130,425	South Korea — won ^b
Litwa — lit	2,610	x	x	2,606	x	x	Lithuania — litas
Łotwa — lat	0,535	x	x	0,530	x	x	Latvia — lat
Meksyk — peso ^b	12,357	17,207	19,787	12,636	15,848	18,927	Mexico — peso ^b
Norwegia — korona	5,860	8,810	8,210	6,044	8,064	8,272	Norway — krone
Nowa Zelandia — dolar ^b	1,298	1,460	1,409	1,388	1,434	1,407	New Zealand — dollar ^b
P o l s k a[†] — złoty	2,964	3,901	3,481	3,015	3,770	3,779	P o l a n d[†] — złoty
Południowa Afryka — rand ^c	6,632	15,545	12,335	7,321	12,759	13,334	South Africa — rand ^c
Rosja — rubel	30,477	72,883	57,600	30,368	60,938	58,343	Russia — ruble
Rumunia — lej ^b	3,205	4,148	3,892	3,178	4,006	4,052	Romania — lei ^b
Szwajcaria — frank ^b	0,940	0,992	0,975	1,043	0,962	0,985	Switzerland — franc ^b
Szwecja — korona	6,710	8,441	8,208	7,208	8,435	8,549	Sweden — krona
Turcja — lira ^b	1,541	2,910	3,775	1,503	2,720	3,648	Turkey — lira ^b
Ukraina — hrywna	7,962	24,001	28,067	7,936	21,845	26,597	Ukraine — hryvnia
Węgry — forint	208,650	286,630	258,820	207,944	279,333	274,433	Hungary — forint
Wielka Brytania — funt szterling ^b	0,639	0,675	0,740	0,647	0,655	0,777	United Kingdom — pound sterling ^b
Strefa euro ^d — euro ^b	0,748	0,919	0,834	0,755	0,902	0,887	Euro area ^d — euro ^b

a Dla większości krajów kurs podano jako przeciętną zakupu i sprzedaży walut. b Kurs rynkowy. c Kurs główny. d W składzie krajów obowiązującym w danym roku; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 740.

a For majority of countries exchange rate is presented as the average of purchase and sale of currency. b Market rate. c Principal rate. d In composition of the countries valid in the given year; see general notes, item 4 on page 740.

Źródło — Source: [32].

TABL. 95 (686). OPERACJE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^a W 2016 R.GENERAL GOVERNMENT SECTOR OPERATIONS^a IN 2016

KRAJE WALUTA	Dochody Revenue	Wydatki Expense	Saldo opera- cyjne netto Net operating balance	Dochody Revenue	Wydatki Expense	Saldo opera- cyjne netto Net operating balance	COUNTRIES CURRENCY
	w mld waluty krajowej in bn of national currency			w % PKB ^b (ceny bieżące) in % of GDP ^b (current prices)			
Austria — euro	173,3	177,6	-4,3	49,1	50,3	-1,2	Austria — euro
Belgia — euro	214,6	225,0	-10,4	50,7	53,2	-2,5	Belgium — euro
Brazylia ^c — real	1843,0	2268,4	-425,5	29,4	36,2	-6,8	Brazil ^c — real
Bulgaria — lew	32,9	33,1	-0,2	34,9	35,1	-0,2	Bulgaria — lev
Cypr — euro	7,1	6,9	+0,1	38,9	38,1	+0,8	Cyprus — euro
Czechy — korona	1915,7	1937,1	-21,4	40,1	40,6	-0,4	Czech Republic — korona
Dania — korona	1098,8	1089,1	+9,7	53,2	52,7	+0,5	Denmark — krone
Estonia — euro	8,5	8,2	+0,3	40,3	39,1	+1,2	Estonia — euro
Finlandia — euro	116,5	119,5	-3,0	54,0	55,4	-1,4	Finland — euro
Francja — euro	1180,5	1254,2	-73,7	53,0	56,3	-3,3	France — euro
Grecja — euro	87,5	87,1	+0,4	50,2	50,0	+0,2	Greece — euro
Hiszpania — euro	421,6	477,4	-55,8	37,7	42,7	-5,0	Spain — euro
Holandia — euro	307,8	305,4	+2,4	43,8	43,5	+0,3	Netherlands — euro
Irlandia — euro	72,6	73,3	-0,7	26,4	26,6	-0,2	Ireland — euro
Kanada — dolar	811,8	824,8	-13,0	40,0	40,7	-0,6	Canada — dollar
Litwa — euro	13,0	13,1	-0,0	33,7	33,8	-0,1	Lithuania — euro
Luksemburg — euro	23,2	21,4	+1,8	43,8	40,4	+3,3	Luxembourg — euro
Łotwa — euro	9,3	9,4	-0,1	37,4	37,6	-0,2	Latvia — euro
Malta — euro	3,9	3,7	+0,2	38,2	36,5	+1,6	Malta — euro
Niemcy — euro	1414,2	1391,4	+22,8	45,0	44,3	+0,7	Germany — euro
Norwegia — korona	1708,8	1530,8	+178,0	54,8	49,1	+5,7	Norway — krone
P o l s k a — złoty	719,3	746,7	-27,4	38,7	40,2	-1,5	P o l a n d — złoty
Portugalia — euro	79,7	85,8	-6,1	43,0	46,3	-3,3	Portugal — euro
Rumunia — lej	236,2	245,2	-9,1	31,0	32,2	-1,2	Romania — lei
Słowacja — euro	31,9	34,0	-2,1	39,3	41,9	-2,6	Slovakia — euro
Słowenia — euro	17,5	18,1	-0,7	43,3	44,9	-1,6	Slovenia — euro
Stany Zjednoczone — do- lar	5811,1	6657,1	-846,0	31,2	35,7	-4,5	United States — dollar
Szwecja — korona	2231,2	2128,6	+102,6	50,7	48,3	+2,3	Sweden — krona
Turcja ^c — lira	899,8	870,2	+29,6	34,5	33,4	+1,1	Turkey ^c — lira
Węgry — forint	15878,7	16835,2	-956,5	44,8	47,5	-2,7	Hungary — forint
Wielka Brytania — funt sterling	757,2	796,2	-39,0	38,6	40,6	-2,0	United Kingdom — pound sterling
Włochy — euro	788,2	838,0	-49,8	46,9	49,9	-3,0	Italy — euro

a Zgodnie z metodologią Międzynarodowego Funduszu Walutowego; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 749. b Kraje europejskie na podstawie ESA 2010, pozostałe kraje — SNA 1993/SNA 2008. c Wyłącznie budżet centralny.

a According to the International Monetary Fund methodology; see general notes, item 17 on page 749. b European countries according to the ESA 2010, the other countries — the 1993 SNA/the 2008 SNA. c Central government only.

Źródło — Source: [10].

TABL. 96 (687). **RELACJA NADWYŻKI (+)/DEFICYTU (-) ORAZ DŁUGU SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO^a (ceny bieżące)**RELATION OF SURPLUS (+)/DEFICIT (-) AND DEBT OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR TO GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	COUNTRIES
	nadwyżka (+)/deficyt (-) surplus (+)/deficit (-)			dług debt			
	w %			in %			
Austria	-4,4	-1,0	-0,8	82,7	84,8	78,3	Austria
Belgia	-4,0	-2,5	-0,9	99,7	106,5	103,4	Belgium
Bułgaria	-3,1	-1,7	+1,1	15,3	26,2	25,6	Bulgaria
Chorwacja	-6,3	-3,4	+0,9	57,3	83,7	77,5	Croatia
Cypr	-4,7	-1,3	+1,8	56,8	108,0	96,1	Cyprus
Czechy	-4,2	-0,6	+1,5	37,4	40,0	34,7	Czech Republic
Dania	-2,7	-1,5	+1,1	42,6	39,9	36,1	Denmark
Estonia	+0,2	+0,1	-0,4	6,6	9,9	8,7	Estonia
Finlandia	-2,6	-2,8	-0,7	47,1	63,6	61,3	Finland
Francja	-6,9	-3,6	-2,7	85,3	95,6	98,5	France
Grecja	-11,2	-5,6	+0,8	146,2	175,9	176,1	Greece
Hiszpania	-9,4	-5,3	-3,1	60,1	99,3	98,1	Spain
Holandia	-5,2	-2,0	+1,2	59,3	64,6	57,0	Netherlands
Irlandia	-32,0	-1,9	-0,2	86,0	76,8	68,4	Ireland
Litwa	-6,9	-0,3	+0,5	36,2	42,6	39,4	Lithuania
Luksemburg	-0,7	+1,3	+1,4	19,8	22,2	23,0	Luxembourg
Łotwa	-8,7	-1,4	-0,6	46,8	36,8	40,0	Latvia
Malta	-2,4	-1,0	+3,5	67,5	58,6	50,9	Malta
Niemcy	-4,2	+0,8	+1,0	81,0	70,8	63,9	Germany
P o l s k a	-7,3	-2,7	-1,4	53,1	51,3	50,6	P o l a n d
Portugalia	-11,2	-4,4	-3,0	96,2	128,8	124,8	Portugal
Rumunia	-6,9	-0,7	-2,9	29,7	37,8	35,1	Romania
Słowacja	-7,5	-2,6	-0,8	41,2	52,2	50,9	Slovakia
Słowenia	-5,6	-2,8	+0,1	38,4	82,6	74,1	Slovenia
Szwecja	+0,0	+0,2	+1,6	38,6	44,2	40,8	Sweden
Węgry	-4,5	-1,9	-2,2	80,2	76,6	73,3	Hungary
Wielka Brytania	-9,3	-4,2	-1,8	75,2	87,9	87,4	United Kingdom
Włochy	-4,2	-2,6	-2,4	115,4	131,6	131,2	Italy

a Na podstawie ESA 2010.

a According to the ESA 2010.

Źródło — Source: [14].

Produkt krajowy brutto
Gross domestic product
TABL. 97 (688). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO^a (ceny bieżące)**GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2017	Udział w świecie w 2016 r. w % In % of the world in 2016	COUNTRIES
	w mld USD in bn USD			na 1 mieszkańca w USD per capita in USD			
Ś W I A T^b	66010	74696	75649^c	9489	10134^c	100,0	WORLD^b
w tym:							of which:
Argentyna	426	645	637	10456	14474	0,7	Argentina
Australia	1297	1247	1409	58881	57269	1,7	Australia
Austria	392	382	417	46871	47394	0,5	Austria
Belgia	484	455	493	44378	43416	0,6	Belgium
Białoruś ^b	57	56	47 ^c	6042	5001 ^c	0,1	Belarus ^b
Brazylia	2209	1802	1793 ^c	11299	8699 ^c	2,4	Brazil
Bułgaria	51	50	57	6717	8000	0,1	Bulgaria
Chiny	6101	11065	11191 ^c	4550	8094 ^c	14,8	China
Chorwacja	60	50	52 ^c	13935	12376 ^c	0,1	Croatia
Cypr	26	20	22	30817	25659	0,03	Cyprus
Czechy	207	187	216	19727	20381	0,3	Czech Republic
Dania	322	301	326	58049	56452	0,4	Denmark
Estonia	20	23	27	14627	20228	0,03	Estonia
Finlandia	248	232	252	46202	45795	0,3	Finland
Francja	2643	2438	2583	40649	38484	3,3	France
Grecja	299	196	200	26918	18679	0,3	Greece
Hiszpania	1432	1199	1314	30746	28235	1,6	Spain
Holandia	847	765	831	50960	48495	1,0	Netherlands
Indie	1651	2146	2576	1372	.	3,0	India
Irlandia	222	291	331	48716	69015	0,4	Ireland
Japonia	5700	4395	4872	44517	38448	6,5	Japan
Kanada	1613	1560	1653	47447	45032	2,0	Canada
Korea Południowa	1094	1383	1531	22087	29755	1,9	South Korea
Litwa	37	42	47	11988	16713	0,1	Lithuania
Luksemburg	53	58	62	104844	104535	0,1	Luxembourg
Łotwa	24	27	30	11331	15613	0,04	Latvia
Malta	9	11	13	21089	26795	0,01	Malta
Meksyk	1058	1170	1150	9258	9311	1,4	Mexico
Niemcy	3417	3381	3693	42563	44680	4,6	Germany
Norwegia	429	387	399	87775	75704	0,5	Norway
Nowa Zelandia	147	178	204	33597	42352	0,3	New Zealand
P o l s k a	479	477	524	12444	13650	0,6	P o l a n d
Południowa Afryka	375	318	349	7381	6172	0,4	South Africa
Portugalia	238	199	219	22539	21291	0,3	Portugal
Rosja	1642	1366	1283 ^c	11498	8748 ^c	1,7	Russia
Rumunia	167	178	212	8231	10786	0,2	Romania
Słowacja	90	88	96	16483	17610	0,1	Slovakia
Słowenia	48	43	49	23435	23609	0,1	Slovenia
Stany Zjednoczone	14992	18219	19485	48394	59774	24,7	United States
Szwajcaria	584	679	679	74314	80342	0,9	Switzerland
Szwecja	489	498	536	52133	53170	0,7	Sweden
Turcja	772	860	852	10573	10774	1,1	Turkey
Ukraina ^b	136	91	93 ^c	2970	2099 ^c	0,1	Ukraine ^b
Węgry	131	123	139	13092	14221	0,2	Hungary
Wielka Brytania	2453	2896	2626	39084	39768	3,5	United Kingdom
Włochy	2125	1832	1944	35519	32110	2,5	Italy

a, b Na podstawie: a — SNA 2008, b — SNA 1993. c 2016 r.

a, b According to: a — the 2008 SNA, b — the 1993 SNA. c 2016.

Źródło — Source: [15], [27].

TABL. 98 (689). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO WEDŁUG PARYTETU SIŁY NABYWOCZEJ^a
NA 1 MIESZKAŃCA (ceny bieżące)**GROSS DOMESTIC PRODUCT AT PURCHASING POWER PARITY^a PER CAPITA (current prices)

K R A J E	2010	2015	2017	C O U N T R I E S
	w dolarach międzynarodowych in international dollars			
Argentyna	18334	20357	20787	Argentina
Australia	39275	46220	48460	Australia
Austria	42047	49883	52398	Austria
Belgia	40091	45415	47840	Belgium
Białoruś	15907	18347	18848	Belarus
Brazylia	14243	15656	15484	Brazil
Bulgaria	14949	18115	20329	Bulgaria
Chiny	9333	14450	16807	China
Chorwacja	19240	22724	25264	Croatia
Cypr	33263	31524	34503	Cyprus
Czechy	27694	33469	36327	Czech Republic
Dania	43042	48675	51364	Denmark
Estonia	21603	28689	31742	Estonia
Finlandia	38775	42071	44866	Finland
Francja	35935	40564	42850	France
Grecja	28176	26697	27602	Greece
Hiszpania	31954	34818	37998	Spain
Holandia	44543	49528	52503	Netherlands
Indie	4316	6130	7056	India
Irlandia	43299	68577	75648	Ireland
Japonia	35000	40717	43279	Japan
Kanada	40027	44647	46705	Canada
Korea Południowa	30377	35204	38335	South Korea
Litwa	20110	28784	32092	Lithuania
Luksemburg	85697	102517	103374	Luxembourg
Łotwa	17576	24510	27598	Latvia
Malta	27836	35788	39535	Malta
Meksyk	14859	17239	18258	Mexico
Niemcy	39226	47811	50639	Germany
Norwegia	58022	61722	61414	Norway
Nowa Zelandia	31266	37865	41109	New Zealand
P o l s k a	21069	26595	29026	P o l a n d
Południowa Afryka	11647	13181	13498	South Africa
Portugalia	27335	29532	31673	Portugal
Rosja ^b	20498	24738	25533	Russia ^b
Rumunia	17027	21566	25841	Romania
Słowacja	24987	29522	31616	Slovakia
Słowenia	27766	31468	34868	Slovenia
Stany Zjednoczone	48375	56444	59532	United States
Szwajcaria	53119	63648	64712	Switzerland
Szwecja	41628	47891	50208	Sweden
Turcja	17443	24845	26505	Turkey
Ukraina	7666	7949	8667	Ukraine
Węgry	21556	26148	28108	Hungary
Wielka Brytania	35875	41580	43269	United Kingdom
Włochy	35042	36640	39427	Italy

a, b Na podstawie: a — SNA 2008, b — SNA 1993.

a, b According to: a — the 2008 SNA, b — the 1993 SNA.

Źródło — Source: [24].

TABL. 99 (690). DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO^a (ceny stałe)INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (constant prices)

KRAJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES	
							ogółem total	na 1 miesz- kańca per capita		
							rok poprzedni=100 previous year=100			
ŚWIAT	103,2	102,4	102,6	102,8	102,8	102,4	.	117,4^b	109,4^b	WORLD
w tym:										of which:
Argentyna	106,0	99,0	102,4	97,5	102,7	98,2	102,9	108,7	101,2	Argentina
Australia	103,9	102,6	102,6	102,4	102,8	102,0	102,9	120,8	109,3	Australia
Austria	102,9	100,7	100,0	100,7	101,1	102,0	102,6	110,4	106,3	Austria
Belgia	101,8	100,2	100,2	101,3	101,4	101,4	101,7	108,4	103,7	Belgium
Białoruś	105,5	101,7	101,0	101,7	96,2	97,4	.	103,3 ^b	103,2 ^b	Belarus
Brazylia	104,0	101,9	103,0	100,5	96,2	96,4	.	101,8 ^b	96,5 ^b	Brazil
Bulgaria	101,9	100,0	100,5	101,8	103,5	103,9	103,8	116,5	121,8	Bulgaria
Chiny	109,5	107,9	107,8	107,3	106,9	106,7	.	155,8 ^b	151,0 ^b	China
Chorwacja	99,7	97,7	99,5	99,9	102,4	103,5	102,9	105,6	109,1	Croatia
Cypr	100,4	97,1	94,2	98,7	102,0	104,8	104,2	101,0	95,3	Cyprus
Czechy	101,8	99,2	99,5	102,7	105,3	102,5	104,3	116,1	115,2	Czech Republic
Dania	101,3	100,2	100,9	101,6	101,6	102,0	102,3	110,4	107,0	Denmark
Estonia	107,6	104,3	101,9	102,9	101,9	103,5	104,9	130,2	132,4	Estonia
Finlandia	102,6	98,6	99,2	99,4	100,1	102,5	102,8	105,2	102,2	Finland
Francja	102,2	100,3	100,6	101,0	101,1	101,2	102,2	108,8	105,5	France
Grecja	90,9	92,7	96,8	100,7	99,7	99,8	101,4	82,8	84,9	Greece
Hiszpania	99,0	97,1	98,3	101,4	103,6	103,2	103,0	105,5	106,5	Spain
Holandia	101,6	99,0	99,9	101,4	102,0	102,2	102,9	109,1	106,8	Netherlands
Indie	106,6	105,5	106,4	107,4	108,2	107,1	106,7	158,8	146,0	India
Irlandia	103,7	100,2	101,3	108,8	125,1	105,0	107,2	161,4	156,8	Ireland
Japonia	99,9	101,5	102,0	100,4	101,4	100,9	101,7	108,0	108,9	Japan
Kanada	103,1	101,7	102,5	102,9	101,0	101,4	103,0	116,7	108,9	Canada
Korea Południowa	103,7	102,3	102,9	103,3	102,8	102,9	103,1	123,0	119,5	South Korea
Litwa	106,0	103,8	103,5	103,5	102,0	102,4	104,1	128,3	138,7	Lithuania
Luksemburg	102,5	99,6	103,7	105,8	102,9	103,1	102,3	121,5	105,8	Luxembourg
Łotwa	106,4	104,0	102,4	101,9	103,0	102,1	104,6	127,0	138,0	Latvia
Malta	101,3	102,7	104,6	108,2	109,5	105,2	106,7	144,8	139,9	Malta
Meksyk	103,7	103,6	101,4	102,8	103,3	102,9	102,0	121,5	110,3	Mexico
Niemcy	103,7	100,5	100,5	102,2	101,7	102,2	102,2	113,7	112,0	Germany
Norwegia	101,0	102,7	101,0	102,0	102,0	101,2	102,0	112,5	103,6	Norway
Nowa Zelandia	102,7	102,5	102,0	103,5	104,4	103,5	102,8	123,5	114,7	New Zealand
P o l s k a	105,0	101,6	101,4	103,3	103,8	103,1	104,8	125,3	125,8	P o l a n d
Południowa Afryka	103,3	102,2	102,5	101,8	101,3	100,6	101,3	113,7	103,4	South Africa
Portugalia	98,2	96,0	98,9	100,9	101,8	101,9	102,8	100,3	103,4	Portugal
Rosja	104,3	103,7	101,8	100,7	97,2	99,8	.	107,4 ^b	106,8 ^b	Russia
Rumunia	102,0	101,2	103,5	103,4	103,9	104,8	106,9	128,8	133,8	Romania
Słowacja	102,8	101,7	101,5	102,8	104,2	103,1	103,2	120,8	119,8	Slovakia
Słowenia	100,6	97,3	98,9	103,0	102,3	103,1	104,9	110,3	108,5	Slovenia
Stany Zjednoczone	101,6	102,2	101,8	102,5	102,9	101,6	102,2	115,7	110,1	United States
Szwajcaria	101,7	101,0	101,9	102,4	101,2	101,4	101,1	111,2	102,8	Switzerland
Szwecja	102,7	99,7	101,2	102,6	104,5	102,7	102,1	116,5	110,4	Sweden
Turcja	111,1	104,8	108,5	105,2	106,1	103,2	107,4	156,2	139,9	Turkey
Ukraina	105,5	100,2	100,0	93,4	90,2	102,3	.	91,2 ^b	93,9 ^b	Ukraine
Węgry	101,7	98,4	102,1	104,2	103,5	102,3	104,1	117,3	119,8	Hungary
Wielka Brytania	101,6	101,4	102,0	102,9	102,3	101,8	101,7	114,8	109,8	United Kingdom
Włochy	100,6	97,2	98,3	100,1	100,9	101,1	101,6	99,7	100,3	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. b 2016 r.

a See general notes, item 18 on page 749. b 2016.

Źródło — Source: [12], [14], [15], [27].

TABL. 100 (691). **RELACJA SPOŻYCIA I AKUMULACJI BRUTTO DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO^a**
(ceny bieżące)RELATION OF FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE AND GROSS CAPITAL FORMATION
TO GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

K R A J E	2010	2015	2017	2010	2015	2017	C O U N T R I E S
	spożycie final consumption expenditure			spożycie prywatne private consumption expenditure			
	w %			in %			
Argentyna	79,4	83,9	84,5 ^b	64,2 ^c	65,5 ^c	66,1 ^{bc}	Argentina
Australia	72,6	77,0	75,3	54,8	58,3	56,6	Australia
Austria	74,0	72,4	71,5	53,5	52,7	52,0	Austria
Belgia	75,5	75,1	74,7	52,0	51,2	51,2	Belgium
Białoruś	71,7	67,8	70,7 ^b	55,6 ^c	52,9 ^c	54,6 ^{bc}	Belarus
Brazylia	79,2	83,6	84,2 ^b	60,2 ^c	63,8 ^c	64,0 ^{bc}	Brazil
Bulgaria	80,3	78,7	76,3	63,8	62,5	60,6	Bulgaria
Chiny	48,2	52,6	53,8 ^b	35,4	38,6	39,5 ^b	China
Chorwacja	79,0	77,6	76,8	58,7	57,7	57,3	Croatia
Cypr	83,4	85,6	83,3	65,0	69,5	68,1	Cyprus
Czechy	69,8	66,0	66,7	49,0	46,8	47,5	Czech Republic
Dania	75,0	72,7	71,9	47,6	47,1	46,9	Denmark
Estonia	72,4	71,2	70,0	52,2	51,2	50,1	Estonia
Finlandia	77,1	79,7	77,3	53,2	55,3	54,4	Finland
Francja	79,3	77,9	77,6	55,4	54,0	54,1	France
Grecja	91,6	90,1	89,3	69,4	69,7	69,4	Greece
Hiszpania	77,8	77,2	76,0	57,2	57,9	57,5	Spain
Holandia	71,7	70,0	68,6	45,4	45,0	44,4	Netherlands
Indie	66,3	69,2	70,5	55,2	58,8	59,1	India
Irlandia	66,4	45,4	44,0	47,6	33,1	31,9	Ireland
Japonia	77,2	76,4	75,1	57,8	56,6	55,5	Japan
Kanada	78,5	78,4	78,6	56,9	57,5	57,8	Canada
Korea Południowa	64,8	64,3	63,4	50,3	49,3	48,1	South Korea
Litwa	83,9	79,9	79,4	64,0	62,7	63,0	Lithuania
Luksemburg	49,2	46,6	46,6	32,2	30,0	30,2	Luxembourg
Łotwa	82,2	78,3	77,6	63,8	60,4	59,7	Latvia
Malta	77,3	66,4	60,7	57,8	48,6	45,0	Malta
Meksyk	77,1	77,9	77,3	65,3	65,5	65,5	Mexico
Niemcy	75,2	72,8	72,3	56,1	53,5	52,9	Germany
Norwegia	63,3	66,8	68,7	41,9	43,4	44,5	Norway
Nowa Zelandia	77,6	75,9	75,1	58,1	57,5	57,0	New Zealand
P o l s k a	80,7	76,4	76,3	61,6	58,4	58,6	P o l a n d
Południowa Afryka	79,2	80,1	80,4	59,0	59,7	59,4	South Africa
Portugalia	86,5	83,6	82,3	65,8	65,5	64,8	Portugal
Rosja	70,7	69,8	69,5 ^b	52,6	52,3	51,5 ^b	Russia
Rumunia	79,1	75,5	77,7	63,0	61,8	62,5	Romania
Słowacja	77,4	74,0	74,4	57,9	54,6	54,9	Slovakia
Słowenia	76,3	72,1	70,1	56,0	53,6	51,9	Slovenia
Stany Zjednoczone	84,7	81,8	82,4	67,9	67,5	68,4	United States
Szwajcaria	65,5	65,4	65,7	53,9	53,4	53,7	Switzerland
Szwecja	71,5	70,8	70,7	46,4	45,0	44,6	Sweden
Turcja	78,0	74,2	73,5	63,1	60,4	59,0	Turkey
Ukraina	83,2	86,0	84,7 ^b	63,8 ^c	67,0 ^c	65,3 ^{bc}	Ukraine
Węgry	74,0	69,3	69,7	52,5	49,5	49,5	Hungary
Wielka Brytania	86,4	84,2	84,0	65,2	65,2	65,7	United Kingdom
Włochy	81,4	79,8	79,4	61,0	60,9	60,8	Italy

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. ^b 2016 r. ^c Z wyłączeniem spożycia sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.

^a See general notes, item 18 on page 749. ^b 2016. ^c Excluding consumption expenditure of non-profit institutions serving households.

TABLE 100 (691). **RELACJA SPOŻYCIA I AKUMULACJI BRUTTO DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO^a (dok.)**
 RELATION OF FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE AND GROSS CAPITAL FORMATION
 TO GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (cont.)

KRAJE	2010	2015	2017	2010	2015	2017	COUNTRIES
	akumulacja brutto gross capital formation			nakłady brutto na środki trwałe gross fixed capital formation			
	w %			in %			
Argentyna	17,7	16,9	16,2 ^b	16,6	15,8	14,8 ^b	Argentina
Australia	26,4	25,3	24,4	26,0	25,2	24,2	Australia
Austria	22,6	23,8	25,1	21,6	22,7	23,6	Austria
Belgia	22,7	23,6	24,6	21,8	23,2	23,3	Belgium
Białoruś	40,7	29,0	25,3 ^b	38,8	28,7	23,9 ^b	Belarus
Brazylia	21,8	17,6	15,4 ^b	20,5	18,1	16,4 ^b	Brazil
Bułgaria	22,6	21,2	20,1	22,2	21,0	18,5	Bulgaria
Chiny	47,6	45,4	44,3 ^b	45,0	43,8	42,8 ^b	China
Chorwacja	21,4	20,0	20,9	21,2	19,6	20,1	Croatia
Cypr	23,8	14,2	20,2	22,3	13,0	20,9	Cyprus
Czechy	27,1	28,0	25,8	26,9	26,5	24,7	Czech Republic
Dania	18,1	20,0	21,2	18,1	19,5	20,5	Denmark
Estonia	21,3	24,9	26,1	21,2	23,6	24,4	Estonia
Finlandia	21,6	20,9	22,6	21,9	20,4	22,1	Finland
Francja	21,9	22,7	23,5	22,1	21,5	22,5	France
Grecja	17,0	9,8	11,7	17,6	11,5	12,6	Greece
Hiszpania	23,5	20,4	21,1	23,0	19,9	20,5	Spain
Holandia	20,2	22,5	20,7	19,7	22,1	20,5	Netherlands
Indie	39,7	31,8	30,6	33,4	28,5	28,5	India
Irlandia	17,2	25,0	24,7	17,5	24,2	23,5	Ireland
Japonia	21,3	24,0	24,0	21,3	23,8	24,0	Japan
Kanada	23,5	24,1	23,7	23,5	23,9	23,0	Canada
Korea Południowa	32,0	28,9	31,1	30,5	29,3	31,1	South Korea
Litwa	18,0	20,6	17,9	16,9	19,6	19,2	Lithuania
Luksemburg	17,9	18,1	17,3	17,6	17,3	17,0	Luxembourg
Łotwa	19,3	22,2	22,3	19,4	22,1	20,9	Latvia
Malta	23,6	26,7	19,9	21,4	25,3	21,1	Malta
Meksyk	22,8	23,3	23,1	21,6	22,5	22,3	Mexico
Niemcy	19,6	19,2	20,1	19,4	19,9	20,3	Germany
Norwegia	25,4	27,6	28,2	20,7	23,8	25,0	Norway
Nowa Zelandia	20,1	23,4	24,3	19,7	23,1	24,1	New Zealand
P o l s k a	21,3	20,5	19,7	20,3	20,1	17,7	P o l a n d
Potudniowa Afryka	19,5	21,0	18,6	19,3	20,4	18,7	South Africa
Portugalia	21,1	15,8	16,9	20,5	15,5	16,6	Portugal
Rosja	22,1	22,4	23,4 ^b	21,0	19,7	20,0 ^b	Russia
Rumunia	27,1	25,1	24,4	26,0	24,8	22,6	Romania
Słowacja	24,0	24,5	22,5	22,1	24,3	21,4	Slovakia
Słowenia	22,2	19,3	20,2	21,3	18,8	18,5	Slovenia
Stany Zjednoczone	18,7	21,0	20,6	18,4	20,3	20,5	United States
Szwajcaria	23,9	23,1	23,3	22,8	23,8	24,5	Switzerland
Szwecja	23,0	24,3	25,6	22,3	23,6	25,0	Sweden
Turcja	27,0	28,3	.	24,9	29,7	30,0	Turkey
Ukraina	20,9	15,9	21,5 ^b	17,1	13,6	15,2 ^b	Ukraine
Węgry	20,7	22,6	22,7	20,2	22,5	22,2	Hungary
Wielka Brytania	15,8	17,2	17,3	15,5	16,8	17,2	United Kingdom
Włochy	20,5	17,3	17,6	19,9	16,9	17,6	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. b 2016 r.

a See general notes, item 18 on page 749. b 2016.

Źródło — Source: [14], [15], [27].

TABL. 101 (692). DYNAMIKA SPOŻYCIA I AKUMULACJI BRUTTO^a (ceny stałe)INDICES OF FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE AND GROSS CAPITAL FORMATION^a
(constant prices)

KRAJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100		
SPOŻYCIE									
FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE									
ŚWIAT	102,5	102,1	102,3	102,3	102,5	102,5	.	115,1^b	WORLD
w tym:									of which:
Argentyna	108,7	101,4	103,9	96,7	104,2	99,2	103,3	118,1	Argentina
Australia	103,1	101,4	102,2	102,4	103,1	102,6	103,3	119,7	Australia
Austria	101,0	100,4	100,1	100,4	100,5	101,5	101,4	105,6	Austria
Belgia	100,6	100,8	100,6	100,6	100,7	101,2	104,8	109,7	Belgium
Białoruś	100,8	107,6	107,5	102,9	98,1	97,1	.	114,2 ^b	Belarus
Brazylia	104,2	103,2	103,0	101,9	98,5	96,6	.	107,4 ^b	Brazil
Bułgaria	102,0	102,0	98,1	102,2	103,8	103,3	104,3	116,7	Bulgaria
Chiny	112,2	108,7	107,2	107,2	108,3	108,4	.	164,4 ^b	China
Chorwacja	100,1	97,5	98,8	99,2	100,6	102,7	103,4	102,3	Croatia
Cypr	100,0	98,5	94,5	99,2	101,9	103,5	103,9	101,1	Cyprus
Czechy	99,2	98,6	101,1	101,6	103,2	103,4	103,4	110,8	Czech Republic
Dania	99,9	100,6	100,1	101,3	101,4	101,4	101,3	106,2	Denmark
Estonia	103,0	104,0	103,3	102,8	104,0	103,7	102,0	125,3	Estonia
Finlandia	102,0	100,4	100,0	100,4	101,3	101,9	100,8	106,9	Finland
Francja	100,7	100,2	100,8	101,0	101,3	101,9	101,1	107,2	France
Grecja	90,9	92,5	96,5	100,2	99,9	99,7	99,8	80,8	Greece
Hiszpania	98,2	96,2	97,1	101,1	102,8	102,4	102,4	99,9	Spain
Holandia	99,9	98,9	99,4	100,4	101,2	101,2	101,6	102,6	Netherlands
Indie	108,9	104,7	106,2	106,6	107,3	108,0	107,2	160,4	India
Irlandia	98,3	98,5	99,6	102,7	103,1	103,9	102,2	108,4	Ireland
Japonia	100,2	101,9	102,1	99,5	100,4	100,4	100,9	105,5	Japan
Kanada	102,0	101,6	101,7	102,1	102,0	102,3	103,1	115,7	Canada
Korea Południowa	102,7	102,2	102,2	102,0	102,4	103,0	102,8	118,7	South Korea
Litwa	103,4	102,7	103,5	103,2	103,2	103,9	102,5	124,8	Lithuania
Luksemburg	101,3	103,1	102,6	102,2	103,1	102,2	102,4	118,1	Luxembourg
Łotwa	103,0	102,5	104,3	101,5	102,4	102,0	104,1	121,4	Latvia
Malta	103,0	101,1	101,4	103,4	104,7	101,2	103,5	119,6	Malta
Meksyk	103,3	102,5	101,6	102,2	103,1	103,5	102,6	120,4	Mexico
Niemcy	101,2	101,3	100,8	101,2	102,0	102,6	101,7	111,3	Germany
Norwegia	101,9	102,8	102,2	102,3	102,5	101,6	102,3	116,7	Norway
Nowa Zelandia	102,9	101,7	103,3	103,2	103,6	104,5	104,1	125,6	New Zealand
Polska	102,0	100,5	100,8	102,8	102,8	103,5	104,5	118,1	Poland
Południowa Afryka	104,5	103,7	102,3	101,0	101,3	101,0	101,8	116,6	South Africa
Portugalia	96,3	95,0	98,6	101,7	102,1	102,0	101,8	97,3	Portugal
Rosja	105,3	106,5	104,1	100,9	91,9	96,5	.	104,5 ^b	Russia
Rumunia	100,9	101,7	99,7	104,5	104,8	106,9	108,4	129,8	Romania
Słowacja	99,1	99,2	99,9	102,3	103,0	102,6	103,0	109,4	Slovakia
Słowenia	99,8	97,6	96,4	101,1	102,3	103,6	101,5	102,2	Slovenia
Stany Zjednoczone	100,9	100,9	100,8	102,2	103,4	102,5	102,1	113,6	United States
Szwajcaria	100,9	102,2	102,6	101,4	101,7	101,5	101,1	112,0	Switzerland
Szwecja	101,5	100,9	101,7	101,9	102,9	103,1	101,4	114,1	Sweden
Turcja	110,1	103,8	107,9	103,0	105,2	104,7	.	139,9 ^b	Turkey
Ukraina	111,7	107,5	105,5	93,4	83,5	101,4	.	100,2 ^b	Ukraine
Węgry	100,6	98,0	101,3	103,4	103,2	103,0	103,8	113,9	Hungary
Wielka Brytania	99,5	101,5	101,4	102,1	102,3	102,6	101,4	111,2	United Kingdom
Włochy	99,5	96,7	98,1	100,0	101,3	101,1	101,1	97,7	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. b 2016 r.

a See general notes, item 18 on page 749. b 2016.

TABL. 101 (692). DYNAMIKA SPOŻYCIA I AKUMULACJI BRUTTO^a (dok.)INDICES OF FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE AND GROSS CAPITAL FORMATION^a (cont.)

KRAJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		COUNTRIES
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100		
AKUMULACJA BRUTTO GROSS CAPITAL FORMATION									
ŚWIAT	105,9	102,9	103,1	103,9	102,9	101,8	.	122,2^b	WORLD
w tym:									of which:
Argentyna	116,1	88,8	104,7	93,8	104,6	96,5	119,2	121,7	Argentina
Australia	111,7	101,7	97,4	97,8	96,5	100,4	104,1	109,2	Australia
Austria	108,8	99,3	99,3	100,7	103,2	104,2	105,6	122,6	Austria
Belgia	107,3	97,5	96,9	107,1	103,6	104,6	101,1	119,0	Belgium
Białoruś	107,5	94,2	108,7	94,6	81,7	86,5	.	73,6 ^b	Belarus
Brazylia	105,7	97,5	105,9	94,6	82,0	86,0	.	72,8 ^b	Brazil
Bulgaria	96,7	102,5	95,0	106,8	101,4	95,4	106,5	103,7	Bulgaria
Chiny	109,2	107,1	109,1	107,1	106,1	106,3	.	154,1 ^b	China
Chorwacja	98,3	92,8	102,3	96,1	108,9	107,7	104,6	110,1	Croatia
Cypr	82,1	85,1	72,5	91,8	118,1	121,9	130,4	87,3	Cyprus
Czechy	101,8	96,1	94,9	108,6	113,0	95,7	103,7	113,0	Czech Republic
Dania	105,5	102,3	103,4	104,3	100,9	106,0	105,0	130,7	Denmark
Estonia	128,2	120,7	96,6	104,4	93,6	107,0	110,3	172,3	Estonia
Finlandia	111,2	93,6	95,1	98,2	101,5	107,5	104,5	110,9	Finland
Francja	107,0	97,5	100,3	103,2	102,2	100,9	105,3	117,3	France
Grecja	78,2	76,0	90,1	106,7	91,0	107,4	115,7	64,5	Greece
Hiszpania	92,8	90,5	95,4	105,8	109,0	102,5	105,4	99,6	Spain
Holandia	102,1	94,0	99,4	98,7	129,1	93,3	104,4	118,3	Netherlands
Indie	106,4	104,3	96,3	107,7	103,3	104,7	109,6	136,5	India
Irlandia	104,9	116,2	94,2	127,1	145,0	156,7	68,1	226,1	Ireland
Japonia	102,6	103,7	103,2	103,4	102,9	100,3	102,2	119,9	Japan
Kanada	108,0	103,5	103,4	100,9	94,2	96,1	106,2	112,1	Canada
Korea Południowa	103,5	97,7	99,9	105,3	107,3	105,6	110,1	132,6	South Korea
Litwa	117,7	88,6	100,0	104,2	122,1	95,5	104,3	132,2	Lithuania
Luksemburg	113,5	100,9	102,4	106,0	97,2	100,0	98,9	119,4	Luxembourg
Łotwa	149,8	99,1	94,8	91,1	102,4	102,5	114,0	153,3	Latvia
Malta	82,8	93,1	111,3	100,8	160,9	98,2	86,8	118,5	Malta
Meksyk	106,5	105,3	97,9	101,7	104,3	101,5	98,4	116,3	Mexico
Niemcy	109,3	91,8	101,5	103,1	100,1	104,6	103,2	113,4	Germany
Norwegia	104,8	104,7	106,7	100,2	96,6	102,8	103,5	120,4	Norway
Nowa Zelandia	108,0	103,3	108,1	108,7	103,1	105,3	103,4	147,1	New Zealand
Polska	112,8	96,1	94,2	112,8	104,9	98,0	106,2	125,7	Poland
Południowa Afryka	108,2	103,0	106,4	98,2	105,4	91,9	101,6	114,8	South Africa
Portugalia	86,0	81,9	94,9	105,1	106,4	101,8	109,2	83,0	Portugal
Rosja	121,0	104,4	94,4	93,9	86,6	101,5	.	98,6 ^b	Russia
Rumunia	104,8	95,6	100,5	101,5	106,8	100,7	105,2	115,6	Romania
Słowacja	107,6	86,2	101,8	107,9	116,1	96,9	101,1	115,8	Slovakia
Słowenia	97,8	82,5	104,3	103,8	100,1	100,0	113,2	99,1	Slovenia
Stany Zjednoczone	104,2	107,7	104,7	104,2	104,4	99,1	104,0	131,6	United States
Szwajcaria	111,9	90,3	90,2	105,8	104,4	97,1	98,1	96,0	Switzerland
Szwecja	107,7	95,0	101,5	106,1	108,4	103,6	106,5	131,7	Sweden
Turcja	123,8	102,7	113,8	105,1	109,3	102,2	.	170,0 ^b	Turkey
Ukraina	112,9	95,5	87,6	65,5	112,0	140,8	.	97,6 ^b	Ukraine
Węgry	96,5	93,1	105,7	112,4	98,7	94,6	117,1	116,7	Hungary
Wielka Brytania	102,9	104,5	108,9	110,2	104,6	101,6	100,6	138,0	United Kingdom
Włochy	99,0	85,1	94,4	101,0	102,4	103,7	102,0	87,0	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. b 2016 r.

a See general notes, item 18 on page 749. b 2016.

Źródło — Source: [14], [15], [27].

TABL. 102 (693). **STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI^a**
(ceny bieżące) — na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4

STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITY^a
(current prices) — according to the ISIC Rev. 4 classification

KRAJE	2010			2017			COUNTRIES
	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł i budownictwo industry and construction	usługi services	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł i budownictwo industry and construction	usługi services	
w odsetkach in percent							
Argentyna ^b	8,5	30,1	61,4	6,7	25,8	67,5	Argentina ^b
Australia	2,4	28,2	69,4	3,0 ^c	24,8 ^c	72,2 ^c	Australia
Austria	1,4	28,7	69,9	1,3	28,4	70,3	Austria
Belgia	0,9	23,2	75,9	0,7	22,1	77,2	Belgium
Białoruś ^b	10,1	43,1	46,8	7,9 ^c	36,1 ^c	56,0 ^c	Belarus ^b
Brazylia ^b	4,8	27,4	67,8	5,1 ^c	24,8 ^c	70,1 ^c	Brazil ^b
Bulgaria	4,8	27,4	67,8	4,7	28,4	66,9	Bulgaria
Chiny	9,8	46,6	43,6	8,9 ^c	40,0 ^c	51,1 ^c	China
Chorwacja	4,4	27,1	68,5	3,7	26,2	70,1	Croatia
Cypr	2,4	16,7	80,9	2,1	13,1	84,8	Cyprus
Czechy	1,7	36,8	61,5	2,3	37,0	60,7	Czech Republic
Dania	1,4	22,8	75,8	1,3	22,9	75,8	Denmark
Estonia	3,2	27,9	68,9	2,7	28,2	69,1	Estonia
Finlandia	2,7	29,9	67,4	2,7	28,2	69,1	Finland
Francja	1,8	19,8	78,4	1,7	19,5	78,8	France
Grecja	3,3	15,7	81,0	4,0	16,9	79,1	Greece
Hiszpania	2,6	26,0	71,4	3,0	24,1	72,9	Spain
Holandia	2,0	22,0	76,0	2,1	19,4	78,5	Netherlands
Indie ^b	18,9	32,5	48,7	17,4 ^c	28,8 ^c	53,8 ^c	India ^b
Irlandia	1,0	25,6	73,4	1,2	38,6	60,2	Ireland
Japonia	1,1	28,5	70,4	1,2 ^c	29,5 ^c	69,3 ^c	Japan
Kanada ^b	1,4	28,6	70,0	1,7 ^c	28,5 ^c	69,8 ^c	Canada ^b
Korea Południowa	2,5	38,3	59,3	2,2	39,6	58,3	South Korea
Litwa	3,3	29,0	67,7	3,5	29,0	67,5	Lithuania
Luksemburg	0,3	12,7	87,0	0,3	12,7	87,0	Luxembourg
Łotwa	4,4	23,4	72,2	3,7	22,6	73,7	Latvia
Malta	1,7	20,1	78,2	1,1	13,7	85,2	Malta
Meksyk	3,4	33,7	62,9	3,6 ^c	31,3 ^c	65,1 ^c	Mexico
Niemcy	0,7	30,2	69,1	0,9	31,0	68,1	Germany
Norwegia	1,8	39,0	59,2	2,2	33,0	64,8	Norway
Nowa Zelandia ^b	7,1	23,0	69,9	6,0 ^c	23,0 ^c	71,1 ^c	New Zealand ^b
Polska[†]	2,9	33,2	63,9	3,2	33,0	63,8	Poland[†]
Południowa Afryka	2,6	30,1	67,3	2,4	27,7	69,8	South Africa
Portugalia	2,2	22,6	75,2	2,3	22,4	75,3	Portugal
Rosja ^b	3,5	31,3	65,2	4,7 ^c	32,4 ^c	62,8 ^c	Russia ^b
Rumunia	6,1	42,0	51,9	4,8	33,2	62,0	Romania
Słowacja	2,8	35,2	62,0	3,4	34,9	61,7	Slovakia
Słowenia	2,0	30,6	67,4	2,0	32,8	65,2	Slovenia
Stany Zjednoczone	1,2	20,4	78,4	1,0 ^c	19,5 ^c	79,5 ^c	United States
Szwajcaria	0,7	26,6	72,7	0,7	25,9	73,4	Switzerland
Szwecja	1,6	28,9	69,5	1,2	25,1	73,7	Sweden
Turcja	10,3	27,9	61,8	6,9	32,9	60,2	Turkey
Ukraina ^b	8,4	29,3	62,3	13,7 ^c	27,1 ^c	59,2 ^c	Ukraine ^b
Węgry	3,5	29,9	66,6	4,4	30,3	65,3	Hungary
Wielka Brytania	0,7	19,9	79,4	0,7	20,1	79,2	United Kingdom
Włochy	2,0	24,3	73,7	2,1	24,1	73,8	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 i 18 na str. 743 i 749. b Na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 3. c 2016 r.

a See general notes, items 6 and 18 on pages 743 and 749. b According to the ISIC Rev. 3 classification. c 2016.

Źródło — Source: [14], [15], [27].

TABL. 103 (694). UDZIAŁ KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z ZATRUDNIENIEM W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO^a
(ceny bieżące)SHARE OF COMPENSATION OF EMPLOYEES IN GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

KRAJE	2010	2015	2017	COUNTRIES
	w % in %			
Argentyna	36,0	43,4 ^b	.	Argentina
Australia	47,4	49,0	47,3 ^c	Australia
Austria	46,9	47,5	47,5	Austria
Belgia	50,2	50,3	49,4	Belgium
Białoruś	48,4	48,4	.	Belarus
Brazylia	41,6	44,6	.	Brazil
Bulgaria	36,4	41,3	43,2	Bulgaria
Chiny	47,8	51,6	.	China
Chorwacja	48,2	46,3	46,0	Croatia
Cypr	47,7	44,4	43,6	Cyprus
Czechy	40,2	39,6	41,4	Czech Republic
Dania	52,7	51,8	51,8	Denmark
Estonia	47,3	47,6	48,2	Estonia
Finlandia	49,4	48,9	46,9	Finland
Francja	52,1	51,9	52,2	France
Grecja	36,3	33,1	33,6	Greece
Hiszpania	50,1	47,6	46,9	Spain
Holandia	48,8	47,9	47,9	Netherlands
Indie	29,3	30,9 ^d	.	India
Irlandia	41,3	29,6	29,4	Ireland
Japonia	50,4	49,2	50,0 ^c	Japan
Kanada	50,4	51,5	50,5	Canada
Korea Południowa	42,4	44,7	44,8 ^c	South Korea
Litwa	40,9	41,8	43,8	Lithuania
Luksemburg	49,5	48,1	50,2	Luxembourg
Łotwa	42,9	44,9	46,6	Latvia
Malta	43,1	42,0	41,1	Malta
Meksyk	27,8	27,3	26,7 ^c	Mexico
Niemcy	49,7	50,5	50,9	Germany
Norwegia	44,4	47,9	47,5	Norway
Nowa Zelandia	43,7	42,9	.	New Zealand
Polska	37,9	37,1	38,6	Poland
Południowa Afryka	44,9	47,0	47,7	South Africa
Portugalia	47,2	43,7	44,3	Portugal
Rosja	43,8	45,8	47,4 ^c	Russia
Rumunia	35,8	32,3	36,0	Romania
Słowacja	37,0	38,3	40,5	Slovakia
Słowenia	52,5	48,6	49,3	Slovenia
Stany Zjednoczone	52,9	53,3	53,5	United States
Szwajcaria	56,3	59,1	59,3	Switzerland
Szwecja	45,4	46,8	47,1	Sweden
Turcja	27,1	29,2	30,5	Turkey
Ukraina	54,0	43,6	.	Ukraine
Węgry	44,0	41,0	43,0	Hungary
Wielka Brytania	51,4	49,0	49,1	United Kingdom
Włochy	40,0	39,5	39,7	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. b 2013 r. c 2016 r. d 2014 r.

a See general notes, item 18 on page 749. b 2013. c 2016. d 2014.

Źródło — Source: [14], [15], [27].

TABL. 104 (695). **RELACJA EKSPORTU TOWARÓW I USŁUG DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO^a**
(ceny bieżące)
RELATION OF GOODS AND SERVICES EXPORTS TO GROSS DOMESTIC PRODUCT^a
(current prices)

KRAJE	2010	2015	2017	COUNTRIES
	w % in %			
Argentyna	18,9	10,7	11,2	Argentina
Australia	21,5	19,3	21,8	Australia
Austria	51,3	53,1	53,7	Austria
Belgia	76,4	80,8	85,8	Belgium
Białoruś	51,4	58,0	62,7 ^b	Belarus
Brazylia	10,7	12,9	.	Brazil
Bułgaria	50,2	64,1	67,4	Bulgaria
Chiny	26,3	22,0	19,7 ^b	China
Chorwacja	37,6	48,1	51,1	Croatia
Cypr	50,2	64,5	65,0	Cyprus
Czechy	66,0	81,0	79,8	Czech Republic
Dania	50,5	55,4	54,5	Denmark
Estonia	75,1	77,3	76,5	Estonia
Finlandia	38,7	36,5	38,5	Finland
Francja	26,8	30,6	30,9	France
Grecja	22,1	31,6	33,0	Greece
Hiszpania	25,5	32,9	34,3	Spain
Holandia	69,8	82,7	83,0	Netherlands
Indie	22,6	19,8	19,0	India
Irlandia	103,0	122,1	119,9	Ireland
Japonia	15,0	17,6	17,7	Japan
Kanada	29,1	31,6	31,0	Canada
Korea Południowa	49,4	45,3	43,1	South Korea
Litwa	65,3	75,8	80,9	Lithuania
Luksemburg	174,5	224,8	223,1	Luxembourg
Łotwa	53,7	60,4	61,1	Latvia
Malta	153,3	153,0	150,0	Malta
Meksyk	29,7	34,6	37,6	Mexico
Niemcy	42,3	46,9	47,0	Germany
Norwegia	39,7	37,7	36,2	Norway
Nowa Zelandia	30,3	27,6	26,9	New Zealand
Polska	40,1	49,5	54,3	Poland
Południowa Afryka	28,6	30,2	29,8	South Africa
Portugalia	29,9	40,4	42,7	Portugal
Rosja	27,0	28,7	25,7 ^b	Russia
Rumunia	32,4	41,0	41,4	Romania
Słowacja	76,3	92,3	96,9	Slovakia
Słowenia	64,3	76,9	82,9	Slovenia
Stany Zjednoczone	12,3	12,4	12,1	United States
Szwajcaria	64,0	62,2	64,9	Switzerland
Szwecja	46,1	45,5	45,3	Sweden
Turcja	20,4	23,3	24,8	Turkey
Ukraina	47,1	52,6	49,3 ^b	Ukraine
Węgry	81,8	89,0	88,2	Hungary
Wielka Brytania	28,2	27,4	30,2	United Kingdom
Włochy	25,2	29,9	31,2	Italy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 749. b 2016 r.

a See general notes, item 18 on page 749. b 2016.

Źródło — Source: [14], [15], [27].

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Kreski oznaczają powtórzenie wyrazów poprzedniego hasła; liczba kresek odpowiada liczbie powtarzających się wyrazów (bez przyimków, zaimków i spójników).

A

Abonament za radio i telewizję 463
Abonenci radiowi 48, 49, 62, 63, 407
— telefonii ruchomej 56, 57, 66, 67, 553, 753, 763, 869
— — stacjonarnej (patrz Standardowe łącza główne)
— telewizyjni 48, 49, 62, 63, 407
Absolwenci 46, 47, 62, 63, 74—77, 250, 255, 344—346, 350, 355—359, 363—366, 369, 370, 405
Adukcja 365
Administracja państwowa 135
— publiczna 135, 653, 660
— — i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 272, 274, 278, 279, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736, 738
— samorządu terytorialnego 135
Administrowanie i działalność wspierająca 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 274, 278, 279, 443, 444, 594, 595, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736, 738
Adopcja 173, 393
Adwokaci 187
Agenci 241, 244
Agencje wykonawcze 655
Akcje 627—629
Akt oskarżenia 155—157, 159
Akta 434
Akty notarialne 186, 187
Aktywa 614—618, 631, 640
— nieprodukowane, nabycie pomniejszone o rozdysonowanie 724, 725
— obrotowe przedsiębiorstw 596, 597
— trwałe 614—617
— o wyjątkowej wartości, nabycie pomniejszone o rozdysonowanie 720
Aktywni zawodowo 237, 239, 240
Aktywność ekonomiczna ludności 237—240
Akumulacja brutto 58, 59, 68, 69, 449, 696, 697, 720—722, 724, 725, 886, 888
— —, relacja do produktu krajowego brutto 721, 886
Akumulatory 517
Alimenty 165, 294
Alkohole 577
Aluminium 516, 524, 576, 578, 758, 858
Alumni 198, 199
Ambulatoria 185
Ambulatoryjna opieka zdrowotna 62, 63, 74—77, 380, 381
Amoniak 40, 41, 107, 515
Aparat fotograficzny cyfrowy 321
Aparatura naukowo-badawcza 431
Aparaty telefoniczne 517, 553
Apelacje 160, 166, 167
Aplikanci 187
Apteki 48, 49, 185, 384
Archiwa państwowe 434
Areszt wojskowy 181
Aresztowani 182
Areszty śledcze 184
Armaty 576

Artykuły dla gospodarstwa domowego (patrz Towary)
— z kamienia 571—574
— z kauczuku 576, 577
— konsumpcyjne (patrz Towary)
— z miedzi 576
— nieżywnościowe (patrz Towary)
— spożywcze 113
— żywnościowe (patrz Towary)
Aseksory 158, 163
Asystenci 365
— rodziny 391
— sędziów 163
Autobusy 463, 538, 544, 551
Autostrady 538, 763

B

Badania profilaktyczne 381
Banki 614—617, 623—626
Barki 548
— morskie 545
Barwniki 575
Bary 411, 412, 558
Bataty 757
Bateria zlewozmywakowa 461
Bawełna 576, 757, 831
Baza noclegowa turystyki 64, 65, 74—77, 409—411
Benzyna 462, 514, 521
Bezdomni 195, 394, 395
Bezpieczeństwo publiczne 141—143, 653, 726, 727
Bezrobocie 255—260, 796
— osób młodych 797
Bezrobotni 42, 43, 70—73, 195, 237—240, 255—260, 796, 797
— w szczególnej sytuacji na rynku pracy 255, 257
— zasiłki 70—73, 255
— zarejestrowani 42, 43, 70—73, 255—257, 260
Białko, wartość energetyczna 312
Biblioteki 48, 49, 62, 63, 185, 403, 434
— czytelnicy 62, 63, 403, 434
— księgozbiór 48, 49, 62, 63, 185, 403, 434
—, wypożyczenia 62, 63, 74—77, 403, 434
Bierni zawodowo 237, 239, 240
Bilans monetarnych instytucji finansowych 614—617
— płatniczy 619, 620, 873, 877
Bilanse materiałowe 523, 524
— produktów rolniczych 485, 486
Bilety 463, 543
Biotechnologia 429
Biskupi 786, 787
Blachy stalowe 516, 524
Boksyty 758
Bracia zakonni 786, 787
Brona ciągnikowa, zawieszana 451, 452, 463
Broń i amunicja 571—574
Brozury 400, 401
Brulion 463
Budownictwo 42, 43, 54, 55, 58, 59, 66, 67, 78—81, 243, 244, 247, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 276, 277, 426—428, 431, 442—444, 525—531, 592, 595, 597, 598, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 706, 708, 710, 714, 715, 717, 735, 737, 761, 763, 764, 798, 799, 889

Budownictwo mieszkaniowe 335—337, 669, 671, 673
Budynki i budowle 449, 526—531, 667, 672—674, 678—680
— gospodarstw rolnych 529, 531
—, kubatura 54, 55, 66, 67, 529—531
— mieszkalne 54, 55, 66, 67, 329, 330, 337, 527, 529, 530, 676, 677
— niemieszkalne 530, 528—531
Budżet państwa 58, 59, 647, 648, 652—655
— środków europejskich 649, 650
Budżety gospodarstw domowych 301—321
— jednostek samorządu terytorialnego 657
Buhaje 488
Bułka 459
Buraki 50, 51, 64, 65, 78—81, 450, 460, 472, 476—478, 480, 481, 489, 491, 757, 759, 760, 828
Butadien 515
Bydło 52, 53, 78—81, 450, 453, 472, 477, 482, 483, 488, 489, 491, 759, 760, 833

C

Cebula 460, 481
Cegła 54, 55, 463, 516
Cement 54, 55, 64, 65, 451, 452, 463, 516, 523, 577, 758—760, 855
Centra integracji społecznej 194, 195
— krwiodawstwa i krwiolecznictwa 385
Centralne ogrzewanie 335, 462
Ceny 449—463
— detaliczne towarów i usług 459—463
— gruntów ornych 453
—, relacje 50, 51, 451, 452
— skupu 450
— targowiskowe 453
—, wskaźniki cen 50, 51, 78—81, 274, 287, 312—319, 449, 450, 454—459, 697, 721, 815
Cez, stężenie 113
Chemiczalia 514, 541, 567, 579, 580
Chleb 457, 459
Chlor 514
Chłodziarki i zamrażarki 66, 67, 321, 462, 517, 560
Chłopczy 168—170, 172
Chmiel 450, 478, 480
Choroby 221, 222, 267, 386—390
— nowotworowe 221, 389
— psychiczne 221, 390
— układu oddechowego 221, 222, 387, 388
— weneryczne 388
— zakaźne 221, 222, 386—388
— zawodowe 267
Chóry 404
Ciągniki 52—57, 78—81, 451, 452, 463, 473, 487, 518, 551
Ciepleta 450, 453, 477, 483, 489, 491
Cło 647
— i inne opłaty importowe 696
Cudzoziemcy 194, 365, 366, 408
Cukier 54, 55, 64, 65, 68, 69, 308, 311, 313—319, 457, 460, 513, 557, 758—760, 850
Cyna 758

Cynk 54, 55, 102, 516, 524, 758, 859
 Czas pracy 248, 249
 Czasopisma 401, 402, 434, 458, 463
 Czekolada 308, 311, 313—319, 460,
 560, 577
 Czyny karalne 168—171

Ć

Ćwiczący 415, 416

D

Darowizny nieruchomości 187
 Deficyt sektora instytucji rządowych
 i samorządowych 724, 727, 764,
 881
 Dekanaty 198, 199
 Demoralizacja 168, 171
 Dentyści 48, 49, 62, 63, 378, 379,
 809, 810
 Depozyty 727
 Diagnostyki laboratoryjne 378
 Diecezje 198—200
 Dług gwarantowany 652
 — państwowy publiczny 651, 652
 — —, relacja do produktu krajowo-
 brutto 652
 — sektora instytucji rządowych i sa-
 morządowych 727, 764, 881
 — Skarbu Państwa 651, 652
 — zagraniczny 651, 652
 Dobra inwestycyjne 511, 581, 582
 — konsumpcyjne 511
 — zaopatrzeniowe 511
 Docenci 365
 Dochody budżetów jednostek samo-
 rządu terytorialnego 657, 658
 — budżetu państwa 58, 59, 647
 — —, relacja do produktu krajowo-
 brutto 652
 — do dyspozycji brutto w sektorze
 gospodarstw domowych 78—81,
 728—731
 — z gospodarstwa indywidualnego
 w rolnictwie 306
 — pierwotne brutto 728, 729
 — z pracy najemnej 306, 728—731
 — na własny rachunek 306, 728—
 731
 — sektora instytucji rządowych i sa-
 morządowych 723, 725, 880
 — ze świadczeń społecznych 306
 — z własności 723—725, 728, 729
 Dochód gospodarstw domowych 302,
 306
 — narodowy brutto 696
 — netto 696
 — z zagranicy 696
 Domy modlitwy 200
 — i ośrodki kultury 405
 — pracy twórczej 409, 410, 412
 — studenckie 352
 — wycieczkowe 409—413
 — i zakłady pomocy społecznej 394,
 395
 Donacja 385
 Dorosli skazani 174—182
 Dorzecza 85—87, 104
 Dostawa wody; gospodarowanie ście-
 kami i odpadami; rekultywacja 243,
 244, 247, 248, 250—252, 254,
 261, 262, 266, 268, 271, 273, 275,
 276, 277, 436, 442—444, 455,
 507—511, 592, 595, 596, 598,
 601, 669, 671, 673, 675, 677, 679,
 681, 682, 698—702, 704, 706,
 708, 710, 713—715, 717, 735, 737

Dotacje 117, 648, 654—656, 658,
 659, 661, 696, 716—719, 724, 725
 — do produktów 696, 716
 — związane z produkcją, pozostałe
 716—719
 Drewno 497—499, 501, 502, 514,
 518, 541, 571—574, 578, 839, 840
 —, pozyskanie 52, 53, 64, 65, 78—
 81, 497—499, 502, 839, 840
 Drogi ekspresowe 538
 — publiczne 56, 57, 66, 67, 78—81,
 538, 863
 — i szlaki komunikacyjne 101
 — wodne śródlądowe 538
 Drób 113, 307, 310, 450, 457, 459,
 477, 482, 483, 489, 491
 Drukarka 321
 Druty i przewody izolowane 517
 Drzewa 113, 117, 494—497
 Drzewostany 494—497
 Duchowni 196, 197, 200, 786, 787
 Dywidendy 640, 647
 Działalność finansowa i ubezpiecze-
 niowa 243, 245, 247, 248, 250—
 252, 254, 261, 262, 269, 272, 273,
 278, 279, 594, 595, 597, 599,
 602, 669, 671, 673, 675, 677,
 680—682, 698—701, 703, 705,
 707, 709, 711, 714, 715, 718, 736,
 738, 795
 — innowacyjna 435
 — ogólnopanstwowa 726, 727
 — profesjonalna, naukowa i tech-
 niczna 243, 245, 247, 248, 250—
 252, 254, 261, 262, 266, 269, 272,
 273, 278, 279, 442—444, 594,
 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673,
 675, 677, 680—682, 698—701,
 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715,
 718, 736, 738
 — związana z kulturą, rozrywką i re-
 kreacją 243, 245, 247, 249, 250—
 252, 254, 261, 262, 269, 272, 274,
 278, 279, 669, 671, 673, 675, 677,
 680—682, 698—701, 703, 705,
 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736,
 738
 Działy techniki 438
 Dzieci 46, 47, 74—77, 213, 218, 371,
 391—393, 803—805
 Dziedziny B+R 428
 — nauk 368, 428, 429, 432, 433
 — i rodzaje sportu 415—417
 Dzienni opiekunowie dzieci 391
 Dżem 308, 311, 313—319, 457, 460

E

Edukacja 46, 47, 62, 63, 243, 245,
 247, 249—253, 254, 261, 262,
 266, 269, 272, 274, 278, 279, 309,
 313—319, 343, 344, 458, 594,
 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673,
 675, 677, 680—682, 698—701,
 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715,
 719, 726, 727, 732, 733, 736, 738,
 762
 — i wychowanie 46, 47, 74—77, 193,
 343—371
 Egzekucje komornicze 186
 Eksport 58, 59, 68, 69, 449, 483—
 486, 519—524, 564—570, 572,
 574, 577—579, 580, 582, 696,
 697, 755, 756, 759, 760, 764, 872,
 874—891
 —, rozdysponowanie według głów-
 nych kategorii ekonomicznych 582
 — wyrobów wysokiej techniki 764
 Ekspozycje 403
 Elektrownie 519, 522, 525

Elektryczne zespoły trakcyjne 542
 Elementy dachowe ceramiczne 516
 Emeryci i renciści 44, 45, 187, 248,
 249, 285—289, 301—305
 Emerytury i renty 44, 45, 285—289,
 306, 656
 —, relacje do wynagrodzeń 285
 Emigracja 42, 43, 206, 782, 783
 Emigranci 224—226
 Emisja gazów cieplarnianych 107,
 108, 761
 — zanieczyszczeń powietrza 40, 41,
 107, 108, 790, 791
 Energia ciepła 308, 313—319, 458,
 518
 — elektryczna 54, 55, 66, 67, 308,
 313—319, 327, 330, 458, 462, 518,
 522, 754, 758—760, 861
 —, odbiorcy 330
 —, zużycie 44, 45, 54, 55, 60, 61,
 74—77, 330, 522, 754, 860
 — pierwotna (pozykanie) 758—760,
 763, 845, 846
 Etylen 515

F

Farby 515
 Farmaceuci 48, 49, 62, 63, 378, 384,
 809, 810
 Fenol 515
 Filharmonie 404
 Filmy 407
 Finanse przedsiębiorstw 586—602
 — publiczne 647—663
 Fizjoterapeuci 378
 Flota morską transportowa 56, 57,
 545
 Fosforany 451, 452, 464, 575
 Fundacje 192—195
 Fundusze 117, 598, 599, 615, 617—
 619, 626, 639—641, 648, 655, 656,
 658
 — ekologiczne 117
 Funkcjonariusze 141, 142, 184
 — służby więziennej 184

G

Gabinety stomatologiczne 185
 Galerie sztuki 403
 Gastronomia 558
 Gaz 44, 45, 60, 61, 102, 308, 313—
 319, 327, 328, 330, 335, 458, 462,
 512, 520, 540, 758, 848
 —, odbiorcy 330
 —, zużycie 44, 45, 60, 61, 74—77,
 330, 520, 521
 Gazety i czasopisma 398, 399, 458,
 463, 557
 Gazomierze 517
 Geografia 82—90
 Geograficzna długość, szerokość 82
 Gęstość zaludnienia 42, 43, 70—
 73, 206, 207, 333, 334, 752, 761,
 765—773
 Główne grupowania przemysłowe
 511
 Gminy 70—73, 125, 127, 128, 133,
 136, 137, 217, 657—661
 — i miasta na prawach powiatu 70—
 73, 135—137
 Gospodarka komunalna 653, 660
 — leśna 497—499
 — mieszkaniowa 653, 660
 — rolnicza 472—485
 — wodna 103, 115—117

Gospodarstwa domowe 58—61, 74—77, 107, 212, 301, 302, 329—331, 333, 425, 440, 520, 522, 618, 763
 —, prognoza 227
 —, udział w rezerwach funduszy emerytalnych 731
 —, wyposażenie 321
 — zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 719
 — indywidualne w rolnictwie 472—476, 478—483, 485, 487, 728—731
 Gotówka 727
 Górnictwo i wydobywanie 242, 244, 246, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 275—277, 436, 454, 507, 508, 510, 511, 587, 595, 596, 598, 601, 653, 668, 670, 672, 675, 676, 678, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 712, 714—716, 735, 737, 763, 798, 799, 842—844
 Góry, szczyty 84
 Granice Polski 82, 83
 Groch 460
 Grubizna 52, 53, 64, 65, 78—81, 495—499, 502
 Grunty 40, 41, 70—73, 78—81, 100, 101
 — leśne 78—81, 100, 101, 493
 — orne 100, 453, 818, 819
 — rolne 100, 101
 — zagospodarowane 40, 41, 101
 — zdewastowane i zdegradowane 40, 41, 70—73, 101
 — zrekultywowane 40, 41, 101, 116, 331
 Gryka 478, 479
 Grzywny 178, 179, 181, 182

H

Handel 58, 59, 68, 69, 78—81, 653
 — detaliczny 593, 669, 671, 673, 677, 680
 — hurtowy 593, 669, 671, 673, 677, 680
 — i gastronomia 556—560
 —; naprawa pojazdów samochodowych 243, 244, 247, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 275—277, 442—444, 593, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 706, 708, 710, 714, 715, 717, 735, 737, 795
 — zagraniczny 58, 59, 68, 69, 449, 564—582, 755, 756, 871—876
 Herbata 308, 311, 457, 461, 557, 575, 757, 830
 HIV 386
 Holowniki 548
 Hospicja 381, 382
 Hotele 409, 410, 412
 Hotele 409—413, 528, 530

I

Igrzyska olimpijskie 417
 — paraolimpijskie 417
 Imigracja 42, 43, 206, 782, 783
 Imigranci 224—226
 Import 58, 59, 68, 69, 449, 483, 486, 519—524, 564—571, 573, 575, 576, 579—581, 696, 697, 755, 759, 760, 763, 871, 873, 875, 876

Import, rozdysponowanie według głównych kategorii ekonomicznych 581
 Indeks kosztów zatrudnienia 761
 Indeksy giełdowe 628, 629
 Informacja i komunikacja 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 266, 269, 272, 273, 278, 279, 442—444, 593, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 718, 736, 738
 Infrastruktura komunalna 44, 45, 60, 61, 74—77, 327—332
 — transportu 528
 Inseminacja krów 485
 Instruktory sportowi 415, 416
 Instytucje gospodarki budżetowej 654, 655
 — muzyczne 48, 49, 62, 63, 404
 Instytuty badawcze 426—428, 431
 — naukowe 426—428, 431
 — naukowo-badawcze 163
 Internaty i bursy 352
 Internet 440—444, 661, 662, 753, 763, 870
 Interwencyjne ośrodki preadopcyjne 393
 Inwestycje 58, 59, 68, 69, 78—81, 667—682
 — krótkoterminowe 596, 597
 — portfelowe 620, 641
 — zagraniczne, bezpośrednie 621, 622
 Izby chorych 185
 — mieszkalne 44, 45, 60, 61, 332—334, 336, 337
 — — oddane do użytkowania 44, 45, 60, 61, 336, 337
 — przyjęć, szpitale 384

J

Jaja 52, 53, 64, 65, 68, 69, 113, 307, 311, 313—319, 450, 453, 457, 460, 477, 485, 486, 489, 491, 557, 757, 759, 760, 837
 Jakość wody dostarczanej ludności 105
 Jałówki 453, 488
 Jednostki administracji centralnej (rządowej) 345, 346
 — badawczo-rozwojowe 434
 — kościelne 196, 197
 — naukowe 437
 — samorządu terytorialnego 125—128, 132, 133, 135—137, 194, 195, 329—331, 345, 346, 657—660
 — zbożowe 490
 Jeziora 86, 87
 Jęczmień 64, 65, 450, 453, 476—479, 489, 491, 757, 759, 760, 823
 Języki, nauczanie 348—350
 Jogurty 307, 310, 457, 460

K

Kadencje ławników sądowych 187
 — Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 118
 — Sejmu i Senatu 118, 121—124
 Kakao 457, 461, 557
 Kamera wideo 321
 Kanalizacja 327—329
 Kanały 87
 Kapitał banków 626
 Kapitały przedsiębiorstw 598—600
 — zakładów ubezpieczeń 631, 639
 Kaplice 200
 Kaprolaktam 515

Kapusta 460, 481
 Karpina 497, 498
 Karta Dużej Rodziny 391
 Kary 117, 171, 178—181, 183
 Kasacje 131, 160
 Kasy rejestrujące 517
 Kasza 459, 560
 Kauczuk 515, 523, 571—576, 757
 Kawa 308, 311, 457, 461, 557, 575, 757, 830
 Kempingi 409, 410, 412, 413
 Kina 48, 49, 62, 63, 406, 458
 Klacze 488
 Klasy bonitacyjne 101
 —, szkolnictwo 355—358, 369, 370
 Klerycy 786, 787
 Klinier cementowy 516
 Kluby (koła) 405
 — dziecięce 391
 — i koła poselskie 121
 — senackie 122
 — sportowe, ćwiczący, sekcje 415, 416
 Kobiety 42, 43, 70—73, 120, 121, 127—129, 139, 141, 158—160, 182, 185, 187, 192, 195, 196, 204—211, 213, 219—221, 223—228, 237—241, 248—251, 255—260, 276—280, 288, 289, 347, 355—365, 367—370, 378, 388, 389, 394, 395, 415, 416, 427, 432, 433, 761, 785
 Koks i półkoks 54, 55
 Komisje sejmowe 123
 — senackie 124
 Komitety wyborcze 119, 120
 Komornicy sądowi, działalność 186
 Komputery 321, 440, 442, 443, 517
 Komunikacja krajowa 549
 — miejska 538, 542, 544
 — międzynarodowa 543, 549
 — nieregularna 543, 549
 — regularna 543, 549
 Koncentrat paszowy 451, 452, 464
 Koncentraty metali 512
 Koncerty 404, 458
 Koncesje radiowe i telewizyjne 407
 Konie 453, 472, 482, 483, 488, 489, 491
 Konserwy 512, 560
 Konstrukcje stalowe 576, 578
 Kontenery 518, 547
 Kontrakty terminowe 627, 628
 Kontynenty 226, 752—756, 765, 786, 787
 Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 392
 Kopaczka do ziemniaków 451, 452, 464
 Korzystający z noclegów 64, 65, 74—77, 410, 412, 413
 Kosiarki 464, 518
 Kosmetyki i wyroby toaletowe 557
 Koszty 192, 193, 586—594, 624—626, 633, 634, 639, 640
 — banków 624—626
 — finansowe 586—594, 640
 — otwartych funduszy emerytalnych 640
 — powszechnych towarzystw emerytalnych 639
 — pracy 254
 — uzyskania przychodów 586—594
 — własne 586—594
 — zakładów ubezpieczeń 633, 634
 — związane z zatrudnieniem 716—719, 723, 725, 761, 890
 Kościoły i związki wyznaniowe 196—200
 Kraje 82, 83, 141, 226, 365, 366, 413, 437—439, 564—570, 600, 621, 622, 626, 639, 765—891
 Kredyty 601, 602, 614—616, 652, 727

Krew 385
 Krowy 52, 53, 453, 472, 482, 485, 488
 Krwiodawstwo (krwiodawcy) 385
 Książki i broszury wydane 400, 401
 Księgi wieczyste 164
 Księża 196, 198—200
 Kuchenka mikrofalowa 321, 462
 Kuchnie 517
 Kukurydza 478, 479, 489, 491, 757, 759, 760, 825
 Kultura 48, 49, 62, 63, 74—77, 193, 400—407
 — fizyczna 653, 660
 — i ochrona dziedzictwa narodowego 653, 660
 Kulturytary 518
 Kuracjusze 382
 Kuratorski nadzór 171
 — ośrodek 171
 Kuratorzy 163
 Kursy 185, 186, 405
 — samochodowe 463
 — walut 623, 879, 880
 — zawodowe 185, 186
 Kwas azotowy 515
 — siarkowy 54, 55, 64, 65, 514
 Kwatery agroturystyczne 409, 410, 412
 Kwerendy 434

L

Lasy 52, 53, 64, 65, 109—112, 493—502
 — ochronne 109
 —, zdrowotność 500, 793
 Leczenie 48, 49, 62, 63, 74—77, 382, 383
 Lecznictwo specjalistyczne 380, 383
 — uzdrowskie 381, 382
 Lekarze 48, 49, 62, 63, 185, 378, 379, 381, 809, 810
 Leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne 515
 Len 478, 480, 757
 Lesistość 52, 53, 78—81, 493
 Leśne zasoby genetyczne 497
 Leśnictwo 50—53, 64, 65, 78—81, 493—502, 653
 — i pozyskiwanie drewna 668, 670, 672, 676, 678
 Licencje 439
 Liczniki energii elektrycznej 517
 Likiery 68, 69
 Linie energetyczne 528
 — kolejowe eksploatowane 56, 57, 66, 67, 78—81, 538, 862
 — komunikacji miejskiej 538
 Listonosze 66, 67, 552
 Lochy 52, 53, 472, 482
 Lokomotywy, typy 542
 Lotnicze pogotowie ratunkowe 384
 Ludność 42, 43, 60, 61, 70—73, 78—81, 136, 137, 206—228, 327, 328, 332, 752, 759—761, 765—784, 789, 794
 — aktywna zawodowo 237—240, 432, 752, 761, 794
 — korzystająca z gazu 328
 — z kanalizacji 328
 — z oczyszczalni ścieków 40, 41, 70—73, 106, 328, 789
 — z wodociągów 328
 — krajów 765—770
 — miast 70—73, 137, 206—209, 211—224, 227, 228, 327, 328
 — na podstawie bilansów 42, 43, 70—73, 206—211, 214—217, 228
 — na podstawie spisów 206, 211—213

Ludność, poziom wykształcenia 184, 210, 211
 —, prognoza 227
 — świata 765
 — wsi 206—209, 212, 213, 217—220, 222—224, 227, 228
 —, źródła utrzymania 211

Ł

Ładunki 56, 57, 66, 67, 539—541, 543—546, 547, 549
 —, grupy i kategorie 540, 541, 546
 Ławnicy 187
 Łazienka 335
 Łączność 309, 313—319, 458, 732, 733, 868—870
 Łąki 101, 473
 Łódzie wypoczynkowe i sportowe 518
 Łowiectwo 492, 493
 Łożyska 517
 Łóżka, hospicja 382
 —, sanatoria 382
 —, szpitale 48, 49, 62, 63, 74—77, 185, 382, 383, 811

M

Maciorka owcza 482, 488
 Magazyny handlowe 559
 Majątkowe umowy małżeńskie 187
 Makaron i produkty makaronowe 310, 459, 513, 560
 Makuchy 575
 Małoletni 173
 Małżeństwa 42, 43, 60, 61, 213, 217, 218, 320, 784
 Mandaty poselskie, senatorskie 119, 120
 — radnych 125, 126
 Maniok 757
 Marchew 460, 481
 Margaryna 457, 460, 512, 560
 Masa celulozowa 514, 758
 Masło 64, 65, 68, 69, 307, 311, 457, 460, 512, 560, 758, 849
 Masowce 545
 Maszyny rolnicze 451, 452, 464, 518
 — i urządzenia 518, 541, 571—574, 576, 578—580
 — budowlane 518
 — papiernicze 518
 — techniczne i narzędzia 428, 435, 667, 672—674, 678—680
 Materiał siewny 451, 452
 Materiały i artykuły włókiennicze 571—574
 — budowlane 459, 464
 Mąka 310, 459, 560
 Meble 458, 518, 557
 Medale zdobyte 417—419
 Medycyna pracy 381
 Melasy 577
 Melioracje 498
 Metale 516, 524, 541, 571—574
 — nieszlachetne i wyroby 571—574
 Metan 102, 107, 108
 Metro 538, 544
 Metropolie 198, 199
 Mężczyźni 70—73, 175—178, 182, 206—209, 211, 213, 220—228, 237—240, 259, 260, 276—280, 289, 347, 387—389, 415, 761, 785
 Miasta 42, 43, 60, 61, 70—73, 149—151, 206—209, 211—224, 227, 228, 238, 259, 260, 327—330, 332—337, 349, 355, 370, 371, 440, 441, 529, 553, 765—778
 Miasta na prawach powiatu 70—73, 125, 127—129, 133, 135—137, 657—661
 — świata 765—778
 Miedź 102, 512, 516, 524, 578, 758—760, 857
 Miejsca, domy studenckie 352
 —, — i zakłady pomocy społecznej 394
 —, internaty i bursy 352
 —, kina 62, 63, 406
 —, kluby dziecięce 391
 —, komunikacja miejska 544
 —, młodzieżowe ośrodki socjoterapii 351
 —, — wychowawcze 351
 — noclegowe 64, 65, 74—77, 409, 411
 —, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze 351
 — pasażerskie 544, 548, 549
 —, przedszkola 46, 47, 371
 —, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 351
 —, stołówki studenckie 352
 —, teatry i instytucje muzyczne 48, 49, 62, 63, 404
 —, żłobki 391
 Miejscowe zagrożenia 143
 Miejsowości wiejskie 70—73
 Mieszanki paszowe 451, 452, 459, 464
 — zbożowe 478, 479, 489, 491
 Mieszkania 44, 45, 60, 61, 74—77, 332—337
 — w budowie 335
 — chronione 394
 —, formy własności 334
 —, instalacje 335
 —, oddane do użytkowania 44, 45, 60, 61, 74—77, 336, 337
 —, pozwolenia na budowę 335
 —, użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii 308, 313—319, 458, 732, 733, 762
 —, wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego 309, 313—319, 732, 733, 762
 —, zaludnienie 332—334
 — zamieszkałe 44, 45, 60, 61, 332, 333
 —, zasoby 44, 45, 60, 61, 74—77, 332—334
 Mieszkańcy domów i zakładów pomocy społecznej 394, 395
 — mieszkań chronionych 394
 Międzyszkolne ośrodki sportowe 351
 Mięso 52, 53, 64, 65, 68, 69, 113, 307, 310, 313—319, 457, 459, 472, 483, 484, 491, 557, 575, 577, 754, 757, 759, 760, 762, 835
 — drobiowe 512, 560
 Migracje ludności 42, 43, 70—73, 157, 206, 207, 223—226, 782, 783
 —, saldo 70—73, 206, 207, 223—225, 782, 783
 —, wewnętrzne 70—73, 206, 207, 223, 224
 —, zagraniczne 42, 43, 70—73, 206, 207, 224—226, 782, 783
 — nielegalne 157
 Mikser elektryczny 462
 Miody pitne 68, 69, 513
 Miód 308, 311, 313—319, 457, 460
 Misje i operacje pokojowe Wojska Polskiego 140, 141
 Mistrzostwa świata i Europy 418, 419
 Mleko 52, 53, 64, 65, 68, 69, 78—81, 113, 307, 310, 313—319, 450, 457, 460, 472, 477, 485, 486, 489, 491, 512, 557, 577, 757, 759, 760, 762, 836
 Młodociani 182

Młodzież niekontynuująca nauki 762
 Młodzieżowe domy kultury 351
 — ośrodki socjoterapii 171, 172, 351
 — — wychowawcze 171, 172, 351
 Mniejszości narodowe i etniczne 194, 348
 Moc elektrowni 525, 860
 Morskie wody wewnętrzne 82, 83
 Motele 409—413
 Motocykl, skuter, motorower 321, 551
 Muslii zbożowe 459
 Muzea, wystawy, zwiedzający 403
 Mydło 463, 515, 575

N

Nabiał 307, 310, 311, 313—319, 457, 460
 Nadwyżka operacyjna brutto 716—719, 728, 729
 — — netto 696
 — sektora instytucji rządowych i samorządowych 724, 727, 764, 881
 Najwyższa Izba Kontroli, działalność 132
 Nakładcy 241, 244
 Nakłady bieżące 428, 431
 — brutto na środki trwałe 58, 59, 720—722, 724, 725, 764, 886
 — na działalność badawczą i rozwojową 74—77, 428, 429, 431, 432, 435, 762, 813
 — — innowacyjną 435
 — inwestycyjną 50, 51, 54—59, 68, 69, 78—81, 428, 435, 449, 667—673
 — — na środki trwałe 115, 667, 672, 673
 Należności 596, 597, 614, 615, 617, 618
 Napoje alkoholowe 50, 51, 68, 69, 456, 457, 461, 556, 557, 559, 560
 — — i wyroby tytoniowe 50, 51, 308, 313—319, 456, 457, 461, 541, 556, 558, 732, 733, 762
 — bezalkoholowe 50, 51, 308, 311, 313—319, 456, 457, 556, 557, 559
 — i tytoń 566, 579, 580
 Natura 2000, obszary 112
 Nauczyciele 184, 343, 355, 365, 371
 Nauka 74—77, 653
 — i technika 426—440
 Nawozy mineralne lub chemiczne 52—55, 64, 65, 78—81, 451, 452, 459, 464, 473, 487, 515, 575, 577, 757, 838, 853, 854
 — wapniowe 78—81, 459, 487
 Nianie 391
 Nieczystości ciekłe 331
 Nieletni 168—172
 Niemowlęta 217, 222
 Niepełnosprawni 195, 212, 213, 248, 249, 255, 350, 351, 355—357, 370, 371, 393, 395
 —, sport 417, 419
 Niepełnozatrudnieni 248, 249
 Nieucztyki 52, 53, 100, 498
 Noclegi 64, 65, 74—77, 410
 Nośniki energii 308, 313—319, 458, 519—522
 Notariusze, działalność 186, 187
 Nożyce cen 50, 51, 450

O

Obciążenia 586—594, 626, 634
 Obcokrajowcy 808
 Obiekty budowlane 527, 528
 — hotelowe 409—413
 — inżynierii lądowej i wodnej 528

Obiekty noclegowe turystyki 409—413
 Obligacje 630, 651
 Obornik 477
 Obrabiarki 54, 55, 518, 578
 Obrączka 463
 Obrona narodowa 138—141, 653, 726, 727
 Obroty handlu zagranicznego 58, 59, 68, 69, 564—570
 Obsługa długu Skarbu Państwa 648, 653
 — rynku nieruchomości 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 272, 273, 278, 279, 442—444, 594, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 718, 736, 738, 795
 Obszary o szczególnych walorach przyrodniczych 40, 41, 70—73, 110—112
 Obuwie 54, 55, 64, 65, 308, 313—319, 457, 461, 514, 557, 571—574, 578
 Ochrona lasów 499
 — srodowiska 40, 41, 70—73, 100—117, 193, 653, 660, 726, 727, 788—793
 — wód 111, 112, 115—117
 — zdrowia 48, 49, 62, 63, 74—77, 185, 193, 378—390, 653, 660
 Oczyszczalnie ścieków 106, 116, 327, 328, 331
 — —, przepustowość 106, 116
 Oczyszczanie ścieków 40, 41, 105, 106, 115, 789
 Odbiorniki radiowe 54, 55, 66, 67, 517, 560
 — telewizyjne 54, 55, 66, 67, 321, 463, 517, 560
 Oddziały opieki paliatywnej 381, 382
 — przedszkolne 46, 47, 370, 371
 —, szkolnictwo 355—359, 369, 370
 — szpitalne 383
 — — ratunkowe 384
 — terenowe krwiodawstwa 385
 — — telewizyjnej publicznej 407
 Odkurzacz 462, 517, 560
 Odliczenia od dochodu i podatku 661—663
 Odłów zwierząt 493
 Odnowienia i zalesienia 52, 53, 78—81, 498, 502
 Odpady 40, 41, 114—117
 — komunalne 40, 41, 70—73, 331, 541, 761, 792
 — składowane (nagromadzone) 40, 41, 114
 — wytworzone 40, 41, 70—73, 114, 761, 792
 Odpływy wód 103
 Odstrzał zwierząt łownych 493
 Odszkodowania 290, 291, 632, 633, 637, 638
 Odzież 457, 461, 513, 557
 — i obuwie 308, 313—319, 457, 461, 732, 733, 762
 Oferty pracy 255, 260
 Ofiary śmiertelne 143, 261, 262, 265, 551, 798, 799, 865
 — wypadków 261—265, 551, 798, 799, 865
 Oficjalne aktywa rezerwowe 620, 621
 Ogier 488
 Ogniska pracy pozaszkolnej 351
 Ogórki 481
 Ograniczenie wolności 178, 181
 Ogrody jordanowskie 351
 Okleiny 514
 Okna 514, 515

Okręgi kościelne 200
 Okrycia i ubiory 513
 Oleiste (rośliny) 478, 480
 Olej rzepakowy 460
 Oleje napędowe 451, 452, 464, 514, 521, 575, 577
 — opałowe 514, 577
 — roślinne 575
 — i tłuszcze 307, 311, 313—319, 457, 460, 571—574
 Oleum 514
 Oliwki 757
 Olów 102, 758
 Opady atmosferyczne 90, 103
 Opakowania 516, 578
 Opał 308, 313—319, 458
 Operacje sektora instytucji rządowych i samorządowych 880
 Opery i operetki 404
 Opieka nad dziećmi 391—393
 — zdrowotna, ambulatoryjna 380, 381
 — — i pomoc społeczna 243, 245, 247, 249—252, 254, 261—264, 266, 269, 272, 274, 278, 279, 594, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736, 738
 — —, stacjonarna 381—383
 Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów 163
 Opłata skarbową 657
 Opłaty 117, 624, 625, 639, 647, 657
 — na rzecz właścicieli mieszkań 313—319, 458
 Opony 515
 Opryskiwacze polowe, ciągnikowe 518
 Opróżnienie lokali mieszkalnych 186
 Organizacje kultury fizycznej 415
 — pożytku publicznego 192, 193
 — pracodawców 192
 — społeczne i polityczne 192—195
 — wyznaniowe 345, 346
 — i zespoły eksterytorialne 736, 738
 Organy Inspekcji Handlowej, postępowania 155
 Orkiestry symfoniczne i kameralne 404
 Orzeczenia lekarskie 381
 — sądów 168—171, 173—182
 — wykonywane w zakładach karnych 183
 Orzeszki ziemne 757
 Osady ściekowe 106
 Osadzenia 174, 181, 182
 Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu 762
 — fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 735, 736
 — ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 350
 Osocze 385
 Oszczędnosci brutto 731
 Ośrodki interwencyjne 393
 — leczenia odwykowego 381, 382
 — radiofonii publicznej 407
 — rehabilitacyjne dla narkomanów 381, 382
 — rewalidacyjno-wychowawcze 351
 — szkoleniowo-wypoczynkowe 409, 410, 412
 — wczasowe 409, 410, 412, 413
 Oświata i wychowanie 653, 660
 Otwarte fundusze emerytalne 639—641
 Owce 472, 477, 482, 483, 485, 488, 489, 491
 Owies 64, 65, 450, 453, 478, 479, 489, 491, 757, 824

Owoce 68, 69, 113, 307, 311, 313—
319, 457, 460 476, 477, 481, 489,
491, 557, 575, 577, 757
— cytrusowe 460, 575, 757
Ozon, zawartość w atmosferze 109

P

Paczki pocztowe 552, 553
Paliwa 102, 451, 452, 458, 459, 462,
464, 512, 514, 519—521, 557,
566, 579—582
Pałace młodzieży 351
Państwowa Inspekcja Pracy, działal-
ność 268, 269
— Straż Łowiecka 155
— — Pożarna, działalność 143
Państwowe osoby prawne 654, 655
Papa 516
Papier 514, 523, 576, 578, 757—
760, 852
Papierosy 68, 69, 461, 513
Papiry wartościowe 614—616, 620,
627—630, 651, 727
Parafie 194, 196—200
Parki krajobrazowe 110, 112
— narodowe 110, 111, 502
Partie polityczne 192
Pasażerowie 56, 57, 66, 67, 542—
544, 548—550, 862, 863, 867
Pasta do zębów 463
Pastewne (rośliny) 478—480
Pastwiska 100, 473
Pasywa 614—617, 631, 632, 640
Pasze 451, 452, 459, 464
Patenty 437—439
Pchaczce 548
Pedagodzy 163
Pełnozatrudnieni 141, 142, 184, 248,
249
Pensjonaty 409—413
Perły i kamienie szlachetne 571—574
Personel służby zdrowia (patrz Pra-
cownicy medyczni)
Pestycydy 54, 55, 515
Piaski i żwiru 102
Pieczywo 307, 310, 459, 513
— i produkty zbożowe 307, 310,
313—319, 457, 557
Pielęgniarki 48, 49, 62, 63, 378, 809,
810
Pieniądz gotówkowy w obiegu 614,
615, 618
Pиво 68, 69, 461, 513, 560, 758
Place składowe 559
Płacówki gastronomiczne 58, 59,
411, 412, 556, 558
— interwencyjne 393
— opiekuńcze 392
— opiekuńczo-terapeutyczne 393
— opiekuńczo-wychowawcze 171, 393
— pocztowe 56, 57, 66, 67, 78—81,
552
— pomocy społecznej 74—77, 394
— pracy podwórkowej 392
— socjalizacyjne 393
— wsparcia dziennego 392
— wychowania pozaszkolnego 351
— — przedszkolnego 74—77
Plony ziemiopłodów 50, 51, 78—81,
472, 479—481, 820—829, 832
Płaszczce 461, 513
Pleć 42, 43, 70—73, 120, 121, 127—
129, 139, 141, 158—160, 168—170,
172, 175—178, 182, 185, 187, 192,
195, 196, 206—211, 213, 218—
228, 237—241, 248—251, 255—
260, 276—280, 288, 289, 347,
355—365, 367—370, 378, 388,
389, 394, 395, 415, 416, 427, 432,
433, 761, 785

Plodność kobiet 219
Plug 518
Płyty pilśniowe 514
— wiórowe 514, 523
Pobierający emeryturę lub rentę 304,
305
Pobór wody 40, 41, 70—73, 103, 788
Poczta i telekomunikacja 56, 57, 66,
67, 552, 553
Podatek akcyzowy 647
— dochodowy 624—626, 634, 640,
647, 657, 661—663
— od nieruchomości 657
— rolny 657
— od towarów i usług 647, 696
Podatki bieżące od dochodu, mająt-
ku itp. 723—725, 728, 729
— pomniejszone o dotacje związane
z produkcją i importem 716, 723,
725
— pośrednie 647
— od produktów 696, 716
— — pomniejszone o dotacje do pro-
duktów 696
— związane z produkcją, pozostałe
716—719, 724, 725
Podaż pieniądza 618, 619
Podmioty w działalności badawczej
i rozwojowej 426—429, 431
— gospodarcze 437, 511, 526, 527,
556, 558, 735—738
— gospodarki narodowej 735—738
Podręczniki szkolne 400
Podroby 52, 53, 64, 65, 68, 69, 483,
484
Pogłowie zwierząt 52, 53, 472, 482
Pogotowie ratunkowe, Górskie i Ta-
trzańskie Ochotnicze 414
— — lotnicze 384
Pogrzeb, sprawienie 395
Pojazdy do transportu publicznego 518
— zarejestrowane 551
Pokoje gościnne 409, 410, 412
Pola biwakowe 409, 410, 412, 413
Polichlorek winylu 515
Policja 141, 142, 149—155
Polietylen 515
Polifoska 451, 452, 464
Polimery styrenu 515
Polipropylen 515
Polska Akademia Nauk 426—428,
431, 433, 434, 437
— —, członkowie 433
— —, instytuty naukowe 426—428,
431
Połączenia telefoniczne 553
Połowy 52, 53, 64, 65, 502, 841
Położenie geograficzne Polski 82
Położne 48, 49, 62, 63, 378
Pomagający członkowie rodzin 249
Pomidory 481
Pomniki przyrody 113
Pomoc doraźna 380
— społeczna 74—77, 391—395, 653,
660
Popyt krajowy 58, 59, 68, 69, 449,
720—722
— —, relacja do produktu krajowego
brutto 721
Poradnictwo specjalistyczne dla ro-
dzin 391
Porady ambulatoryjne 62, 63, 74—
77, 380
Porty lotnicze 550
— morskie 547, 548
Posiłek 395
Posłowie 121, 123
Postępowania przygotowawcze orga-
nów Inspekcji Handlowej 155
— — Państwowej Straży Łowieckiej
155
— — Policji 152—154

Postępowania przygotowawcze Po-
licji i prokuratury 149—151, 155
— — Straży Granicznej 155—157
— — Straży Leśnej Lasów Państwo-
wych 155
— w sprawach o przestępstwa i wykro-
czenia skarbowe 156
Poszkodowani w wypadkach przy
pracy 261—265
Powiaty 70—73, 125, 127, 128, 133,
135—137, 657—661
Powierzchnia gruntów leśnych 78—
81, 100, 101, 493
— — ornych 100
— krajów 765—770
— lasów 52, 53, 64, 65, 109—112,
493, 494, 499, 502
— miast 214—216
— mieszkań oddanych do użytkowa-
nia 44, 45, 60, 61, 74—77, 336,
337
— nieużytków 100
— obszarów o szczególnych walo-
rach przyrodniczych 40, 41, 70—
73, 110—112, 502
— parków 110—112, 332, 502
— Polski 60, 61, 70, 82, 83, 759—
761, 770
— rezerwatów 110, 111
— składowa 559
— składowisk 331
— świata 765
— terytoriów niesamodzielnych 771—
773
— użytkowa mieszkań 44, 45, 60,
61, 74—77, 332—334, 336, 337
— użytkowników rolnych 40, 41, 50, 51,
60, 61, 78—81, 100, 101, 112,
472—476, 818, 819
— województw 70—73
— wód 82, 83, 85—88, 100, 112
— zasiewów 50, 51, 472, 478, 820—
830, 832
Powietrze, ochrona 108, 115—117
—, temperatura 89
—, zanieczyszczenia 40, 41, 70—73,
107, 108, 790, 791
Pozbawienie wolności 178—183
Pozostający na utrzymaniu 304, 305
Pozostała działalność usługowa 243,
245, 247, 249—252, 254, 261,
262, 266, 269, 272, 274, 278, 279,
669, 671, 673, 675, 677, 680—
682, 698—701, 703, 705, 707,
709, 711, 714, 715, 719, 736, 738
Pozyskanie drewna (grubizny) 52,
53, 64, 65, 78—81, 497—499,
502, 839, 840
Pożary 143, 499
Pożyczki 601, 602
Praca, czas pozostawiania bez pracy
256, 257
—, miejsca 252
—, staż 256, 257
—, warunki 261—269
—, wypadki 261—265
Pracodawcy i pracujący na własny ra-
chunek 241, 244, 245, 249, 728—
731
Pracownicy cywilni 139—142, 184,
— medyczni 48, 49, 62, 63, 185,
378, 379, 381, 384, 809, 810
— najemni 249
— naukowo-badawczy 74—77, 426,
432, 813
— na stanowiskach nierobotniczych
301
— — robotniczych 301
Pracujący 42, 43, 52—61, 70—77,
237—252, 714, 761, 795
— w działalności badawczej i rozwo-
jowej 426—429, 432

- Pracujący najmniej 249, 304, 305
 — w rolnictwie 52, 53, 242, 817
 — gospodarstwa indywidualne 241, 244, 304, 305
 — poza gospodarstwami indywidualnymi 241
 — na własny rachunek 301, 304, 305
 Praktyki lekarskie 380, 381
 Pralki i wirówki elektryczne 66, 67, 321, 462, 517, 560
 Prawa do akcji 627—629
 — poboru 627, 629
 Prawo pracy, sprawy 160, 165, 166
 Produkcja budowlano-montażowa 54, 55, 66, 67, 78—81, 455, 525—528
 — energii elektrycznej 54, 55, 66, 67, 518, 522, 758—760, 861
 — filmowa 407
 — globalna 58, 59, 449, 696—699, 706, 707, 712, 713, 723, 725
 — mieka 52, 53, 64, 65, 78—81, 472, 477, 485, 486, 757, 759, 760, 762, 836
 — produktów pochodzenia zwierzęcego 52, 53, 64, 65, 472, 477, 483—486
 — przemysłowa 754, 763, 842—844
 — rolnicza 50, 51, 64, 65, 449, 472—477, 479—481, 483—486, 753, 816
 — — globalna 449, 473—477
 — — końcowa 50, 51, 473, 475, 476
 — — towarowa 50, 51, 64, 65, 449, 473, 475—477
 — sprzedana budownictwa 525, 763
 — — przemysłu 54, 55, 64, 65, 78—81, 454, 455, 507—511
 — wyrobów przemysłowych 54, 55, 64, 65, 512—518, 523, 524, 758—770, 845—861
 — żywca rzeźnego 52, 53, 64, 65, 78—81, 472, 477, 483, 491
 — żywności 753
 Produkt krajowy brutto 58, 59, 68, 69, 74—81, 115, 432, 449, 696, 697, 702—705, 716, 721, 727, 756, 759, 760, 764, 813, 880—891
 — — według parytetu siły nabywczej 764, 813, 883
 — — netto 696
 Produkty ceramiczne 516, 576, 578
 — leśnictwa 540
 — mineralne 571—574
 — nowe i istotnie ulepszone 436
 — pochodzenia roślinnego 571—574
 — przemysłu chemicznego 571—574
 — przetwórstwa przemysłowego 875, 876
 — rolne 52, 53, 64, 65, 78—81, 450—453, 472, 473, 476, 477, 479—481, 540, 754, 757, 759, 760, 762, 820—837
 — spożywcze 541
 — uboju 512
 Profesorowie 365, 427, 432
 Projekty badawcze 430
 Prokuratorzy 158
 Prokuratura 157—159
 Promy 542, 545
 Propylen 515
 Prosięta 453
 Proso 478, 479, 757
 Proszek do prania 462
 Protesty wyborcze 160
 Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwym 149, 152, 175, 179
 Przedmioty trwałego użytkowania 321
 Przedsiębiorstwa estradowe 404
 — państwowe 735, 736
 Przedstawienia i koncerty 404
 Przedszkola 46, 47, 370, 371
 — specjalne 370, 371
 Przegląd międzynarodowy 752—891
 Przejścia graniczne 408
 Przekazy pocztowe 552
 Przemysł 42, 43, 54, 55, 58, 59, 64—67, 78—81, 242—244, 246—248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 276, 277, 426—428, 431, 435, 436, 439, 454, 455, 507—525, 587—592, 595, 596, 598, 601, 668—673, 675—679, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 712—717, 735, 737, 761, 764, 795, 842—861, 889
 Przemysłowe (rośliny) 472, 476—478
 Przemysł 157
 Przesłębstwa 149—157, 169, 170, 175—177, 179, 180
 Przesyłki kurierskie 552, 553
 — listowe 66, 67, 552, 553
 Przetwory mięsne 307, 310, 457, 459, 460, 512, 560, 577
 — owocowe, warzywne, orzechowe 577
 — rybne 557
 — spożywcze 571—574
 Przetwórstwo przemysłowe 242—244, 246, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 275—277, 435, 436, 442—444, 454, 507—511, 587—591, 595, 596, 598, 601, 653, 668—670, 672, 675—679, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 712—715, 717, 735, 737, 763, 798, 799, 842—844
 Przewodnicy turystyczni 414
 Przewozy 516
 Przewozy ładunków 56, 57, 66, 67, 464, 539—541, 543, 546, 547, 862, 863, 867
 — pasażerów 56, 57, 66, 67, 463, 542—544, 548—550, 862, 863, 867
 Przędza 513
 Przychodnie lekarskie 380
 Przychody 192, 485, 486, 519—524, 538, 539, 552, 587—594, 624—626, 632—634, 639, 640, 654—656, 661, 696, 697, 731
 — banków 624, 625
 — z całokształtu działalności 587—594
 — z działalności gastronomicznej 558
 — finansowe 587—594, 640
 — otwartych funduszy emerytalnych 640
 — powszechnych towarzystw emerytalnych 639
 — zakładów ubezpieczeń 632—634
 Przyjazdy cudzoziemców 408
 Przyjęcia do pracy 250
 Przyrost naturalny 42, 43, 60, 61, 70—73, 206, 207, 217, 761, 780, 781
 — rzeczowych środków obrotowych 720, 721
 — rzeczywisty 206, 207
 — stada 477
 Przyrządy i aparatura, optyczne 571—574
 Psychicznie chorzy 390, 395
 Pszenica 50, 51, 64, 65, 450—453, 476—479, 489, 491, 492, 575, 757, 759, 760, 821
 Pszenżyto 450, 478, 479, 489, 491, 492
 Punkty apteczne 384
 — biblioteczne 403
 — gastronomiczne 411, 412, 558
 — przedszkolne 370, 371
 — sprzedaży detalicznej 556
 Pyły i gazy 40, 41, 70—73, 107, 108, 790, 791

R

- Rachunek bieżący 619
 — finansowy 620
 — kapitałowy 620
 — produktów (wyrobów i usług) 696, 697
 — tworzenia dochodów 716—719
 — wykorzystania dochodów w sektorze gospodarstw domowych 731
 Rachunki narodowe 58, 59, 68, 69, 683—733
 — regionalne 78—81
 Radiofonia analogowa 553
 Radni organów samorządu terytorialnego 127, 128
 Ratownictwo medyczne 384
 Ratownicy 143, 384, 414
 Recypient 85, 86
 Redukcja pyłów i gazów 40, 41, 70—73, 108, 116
 Referendarze sądowi 163
 Regionalne izby obrachunkowe, działalność 133
 — ośrodki psychiatrii sądowej 381, 382
 Regulacja i zabudowa rzek i potoków 105, 116
 Rejestry sądowe, sprawy 165
 Rekreacja i kultura 309, 313—319, 458, 732, 733
 —, kultura i religia 726, 727
 Relacje ekonomiczne 595
 Renciści 285, 288, 289, 301—306
 Renta socjalna 294
 Restauracje 411, 412, 558
 — i hotele 309, 313—319, 458
 Rezerwy przyrody 110, 111
 Rezydenci 228
 Ręcznik 462
 Robotnicy (patrz Pracownicy na stanowiskach robotniczych)
 Roboty budowlano-montażowe (patrz Produkcja budowlano-montażowa)
 Rodzinne domy dziecka 392
 Rodziny 213, 391
 — zastępcze 392
 Rolnictwo 472—492
 —, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 42, 43, 50—53, 58, 59, 64, 65, 70—73, 242, 244, 246, 248, 250—252, 254, 261—265, 268, 271, 273, 276, 277, 426—428, 431, 587, 595, 596, 598, 601, 668, 670, 672, 675, 676, 678, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 712, 714—716, 735, 737, 761, 764, 795, 798, 799, 889
 — i łowiectwo 653, 660
 —, i leśnictwo. Rybołówstwo 78—81, 472—502
 Rolnicy indywidualni 241, 244, 285—287, 290, 291
 Ropa naftowa 54, 55, 102, 512, 520, 541, 547, 575, 758, 847
 Rowery 321, 462, 518, 560
 Rozchody 485, 486, 519—524, 696, 697, 731
 Rozliczenia międzyokresowe 596, 597
 Rozwody 42, 43, 60, 61, 166, 217, 218, 784
 Ruch chorych w szpitalach 383
 — pasażerów 548, 550
 Rudy 102, 512, 540, 575, 758
 — żelaza 575
 Rurociągi 528, 538
 Rury stalowe 516, 524, 576, 578
 Rybactwo 668, 670, 672, 676, 678
 Rybołówstwo 50—53, 64, 65, 502, 841

Ryby 52, 53, 64, 65, 113, 457, 460, 502, 512, 557, 560, 575, 841
 — i owoce morza 307, 310, 313—319, 457
 Rynek giełdowy 627—630
 — pracy 42, 43, 70—73, 229—269
 Ryz 310, 459, 757, 826
 Rzecznik Praw Obywatelskich, działalność 130, 131
 Rzeki 85—88, 104
 Rzepak i rzepik 450, 478, 480, 489, 491, 757

S

Sady 100, 473
 Saldo obrotów handlu zagranicznego 58, 59, 564—570
 — usług 619
 Sale projekcyjne w kinach 206
 Saletra 451, 452
 Samobójstwa 221, 222
 Samochody ciężarowe 54—57, 518, 551, 864
 — osobowe 54—57, 66, 67, 321, 462, 518, 551, 560, 576, 578, 581, 582, 760, 763, 864
 Samoloty 549
 Samorządowe kolegia odwoławcze 132, 135
 — zakłady budżetowe 661
 Samorządy gospodarcze i zawodowe 192
 Sanatoria 381, 382
 Sądy 159, 160, 162, 163
 —, działalność 160—162, 164—168, 181, 182
 Schizofrenia 390
 Schroniska 409—412
 — dla nieletnich 172
 Seanse w kinach 406
 Sejm 118, 119, 121—123
 Sekcje sportowe 415, 416
 Sektory instytucjonalne 696, 698—702, 704, 706—711, 716, 720—733
 —, sektor gospodarstw domowych 696, 698—702, 704, 706—711, 716, 720—722, 728—733
 —, —, instytucji finansowych 696, 698—702, 704, 716, 720
 —, —, — niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych 696, 698—702, 704, 716, 720—722
 —, —, — rządowych i samorządowych 614, 616, 617, 620, 696, 698—702, 704, 706—711, 716, 720—727
 —, —, przedsiębiorstw niefinansowych 696, 698—702, 704, 706—711, 716, 720
 —, własności 241, 242, 244, 272, 507, 508, 525, 538, 556—559, 586, 595, 596, 598, 601, 668, 675, 698, 700, 702
 —, prywatny 241, 242, 244, 272, 507, 508, 525, 538, 556—559, 586, 595, 596, 598, 601, 668, 675, 698, 700, 702
 —, publiczny 241, 242, 244, 272, 329—331, 507, 508, 525, 538, 544, 556—559, 586, 595, 596, 598, 601, 668, 675, 698, 700, 702
 Senat 118—122, 124
 Senatorowie 121, 122, 124
 Separacja 166, 217
 Sery 307, 311, 313—319, 457, 460, 513, 557, 560
 Sędziowie 159, 163
 — sportowi 415

Sfera budżetowa 244, 273
 Siano 453, 476, 477, 480, 489, 491
 Siarka 54, 55, 64, 65, 102, 512, 577
 Sieć elektryczna 327
 — gazowa 44, 45, 60, 61, 74—77, 327, 328, 330, 335
 — kanalizacyjna 44, 45, 105, 115, 116, 327—329
 — komunikacyjna 538
 — wodociągowa 44, 45, 60, 61, 70—77, 103, 116, 327—329
 Sieroty 173, 393
 Siewniki 451, 452, 464, 518
 Silniki elektryczne 517
 — spalnowe 517, 576, 578
 Silosy i zbiorniki, pojemność 559
 Siostry zakonne 198, 199, 786, 787
 Sizal (wełno agawy) 757
 Skargi kasacyjne 131, 160—162, 166, 167
 Skazani za przestępstwa 174—183
 Sklepy 58, 59, 78—81, 557, 558
 Składowiska 331
 Skóry 514, 571—574, 578
 Skup jaj 489, 491
 — mleka 489, 491
 — produktów rolnych 52, 53, 473, 489—492
 — zbóż 52, 53, 489, 491
 — żywca rzeźnego 52, 53, 491
 Słoma 453, 480, 489, 491
 Słonecznik 757
 Służba celna, działalność 156
 — więzienna 184
 Smoła 514
 Soja 757
 Soki owocowe i warzywne 308, 311, 457, 461, 512
 Sołectwa 136
 Sorgo 757
 Sól 102, 460, 464, 512
 Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 351
 Spoiwa gipsowe 516
 Społeczeństwo informacyjne 440—444
 Społeczne podmioty wyznaniowe 192—195
 Sport 415—419
 Spożycie 58, 59, 68, 69, 310—312, 449, 483—486, 696, 697, 720—722, 731—733, 762, 764, 885, 887
 — indywidualne skorygowane 732
 — prywatne 720—722, 764, 885
 — publiczne 720—722
 —, relacja do produktu krajowego brutto 721, 885
 — w sektorze gospodarstw domowych 58, 59, 68, 69, 449, 720—722, 731—733, 762
 Spółdzielnie 242, 272, 507, 525, 538, 668, 675, 698, 700, 702, 735, 736
 — mieszkaniowe 334, 336, 337
 Spółki 735—738
 Sprawy w prokuraturze 158
 — sądowe 160—162, 164—167
 Sprzedaż detaliczna towarów 58, 59, 68, 69, 78—81, 556, 557, 814
 — hurtowa towarów 559
 — w placówkach gastronomicznych 556, 558
 Sprzęt audiowizualny 458
 — gospodarstwa domowego 321, 458, 557
 — do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku 321
 — transportowy 518, 571—574
 — i usługi telekomunikacyjne 458
 Srebro 102, 516, 578, 758
 Stacje meteorologiczne 89, 90
 — paliw 557
 — uzdatniania wody 115, 116

Stacjonarna opieka zdrowotna 381—383
 Stal 54, 55, 64, 65, 516, 576, 758—760, 856
 Stan (jakość) wód 104, 105
 Standardowe łącza główne 553, 752, 760, 868
 Starostwa powiatowe 132
 Statki, nośność, pojemność i wiek 54—57, 518, 545, 548
 Stoliczki państw 765—773
 Stołówki 352, 411, 412, 558
 Stopa bezrobocia 42, 43, 70—73, 238—240, 255, 258, 761, 796, 797
 — zwrotu otwartych funduszy emerytalnych 641
 Stopnie naukowe 365, 427, 433
 Stopy procentowe 623
 Stowarzyszenia 192—195
 — i inne organizacje społeczne 194, 195, 345, 346
 Strajki, strajkujący 42, 43, 253
 Straty 485, 486, 519—522, 586—594, 624—626, 633, 634, 640, 663
 Straż Graniczna, postępowania 155—157
 — Leśna Lasów Państwowych, postępowania 155
 — Łowiecka Państwowa, postępowania 155
 — pożarna, państwowa, ochotnicza 143
 Strączkowe (rośliny) 478—480, 489, 491
 Strefa euro 761—764, 879
 Studenci 46, 47, 62, 63, 344, 346, 347, 350, 352—354, 360—362, 365—368, 762, 808
 — cudzoziemcy 365, 366
 Studia doktoranckie 368
 — podplomowe 367
 —, systemy, rodzaje, kierunki 360—363, 367, 368
 Stypendia 294, 353, 354
 Subwencja 648, 658
 Superfosfat 451, 452, 464
 Surowce chemiczne 102
 — energetyczne 102, 512, 519, 520
 — metaliczne 102
 — skalne 102
 — z wyjątkiem paliw 875, 876
 Surówka żelaza 758
 Szczepienia ochronne 385
 — przeciw wściekliźnie 386
 Szkło 516, 576, 578
 Szkoły 46, 47, 62, 63, 74—77, 172, 185, 186, 343, 345—350, 355—359, 369, 370, 806, 807
 — artystyczne ogólnokształcące 46, 47, 74—77, 343, 344, 358
 — branżowe I stopnia 46, 47, 74—77, 185, 186, 343—345, 347, 349, 350, 352, 356
 —, gimnazja 46, 47, 74—77, 172, 185, 186, 343—345, 347—350, 352, 355, 369
 —, licea ogólnokształcące 46, 47, 74—77, 172, 185, 186, 343—345, 347—350, 352, 355, 369, 806, 807
 — policealne 46, 47, 74—77, 185, 186, 343, 344, 346, 347, 349, 350, 352, 359, 360
 — specjalne przysposabiające do pracy 343, 344, 350

Szkoły, technika 46, 47, 74—77, 172, 185, 186, 343, 344, 346—350, 352, 357, 358
 — wyższe 46, 47, 62, 63, 343, 344, 346, 347, 350, 352—354, 360—368, 426—428, 431, 434, 808
 Szlaki turystyczne 413
 Szpitale 185, 381—383
 Szpitalne oddziały ratunkowe 384
 Szproty 502
 Szyby zbrojne 516

Ś

Ścieki 40, 41, 105, 106, 115—117, 329
 Ścier drzewny 571—574
 Śledź 460, 502
 Śmietana 311, 460, 577
 Środki lecznicze (orzeczone przez sąd) 168
 — ochrony roślin 451, 452, 459, 488
 — transportu 458, 518, 544, 581, 582, 667, 672—674, 678—680
 — trwałe 50, 51, 54—59, 68, 69, 78—81, 674—682
 — wychowawcze lub poprawcze 168—171
 Świadczenia emerytalne i rentowe 285—289
 — z funduszu alimentacyjnego 294
 — pomocy społecznej 395
 — rodzinne 292, 293
 — społeczne 285—294, 306, 724, 725, 728, 729
 — z ubezpieczeń społecznych 44, 45, 285—291, 306, 656, 728, 729
 — zdrowotne ratownictwa medycznego 384
 Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” 293
 Świat 752—759, 765, 774—780, 786, 816—818, 820—840, 845—861, 867—874, 882, 884, 887, 888
 Świetlice 405

T

Tabor kolejowy 542
 — śródlądowego transportu wodnego 548
 — transportu morskiego 545
 Tarcica 54, 55, 514, 757, 851
 Teatry 48, 49, 62, 63, 404
 Tektura 514, 523, 757—760, 852
 Telefon komórkowy 321, 753, 763, 869
 Telefoniczne łącza główne 56, 57, 66, 67, 78—81, 553
 Telekomunikacja 456
 Telewizja cyfrowa 553
 Tereny komunikacyjne 100, 101
 — mieszkaniowe (osiedlowe) 100, 101
 — przemysłowe 100, 101
 — rekultywowane 116
 — zieleni ogólnodostępnej 332
 Termometr 462
 Terms of trade 449
 Terytoria niesamodzielne 771—773
 Terytorialna struktura kraju 136, 137
 Terytorium 82, 83
 Testamenty 187
 Tkaniny 513, 576
 Tlenek, tlenki 40, 41, 107, 108, 790, 791

Tłuszcze jadalne 68, 69, 307, 311—319, 457, 460, 483, 484, 512
 — roślinne 307, 311, 457, 460
 —, wartość energetyczna 312
 — zwierzęce 52, 53, 64, 65, 68, 69, 483, 484, 512
 Toluen 515
 Towary 456—464, 556, 557, 559, 560, 567, 575—578, 875, 876
 — konsumpcyjne 456—463, 556, 560, 581, 582
 — niekonsumpcyjne 556
 — nieżywnościowe 556, 559, 560
 — rolno-spożywcze 875, 876
 — i usługi konsumpcyjne 50, 51, 78—81, 307—309, 312—319, 456—464, 815
 — — niekonsumpcyjne 456, 459, 464
 — zaopatrzeniowe dla przemysłu 581, 582
 Tramwaje 538, 544
 Transfery bieżące, pozostałe 723—725, 728, 729
 — kapitałowe 723—725
 — socjalne w naturze 724, 725
 Transformatory 517
 Transport 56, 57, 66, 67, 78—81, 309, 313—319, 458, 538—551, 732, 733
 — i gospodarka magazynowa 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 272, 273, 275—277, 442—444, 456, 593, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 706, 708, 710, 713—715, 718, 736, 737, 795, 798, 799
 — kolejowy 56, 57, 66, 67, 458, 539—543, 862
 — lądowy i rurociągowy 456, 538—540, 593, 669, 671, 673, 677, 680, 713
 — lotniczy 456, 538—540, 542, 549, 550, 867
 — i łączność 653, 660, 762, 862—870
 — morski 56, 57, 456, 538—540, 542, 545—548
 —, poczta i telekomunikacja 56, 57, 66, 67, 78—81, 538—553
 — rurociągowy 538—540
 — samochodowy 56, 57, 66, 67, 538—543, 863
 — wodny 456, 538—540, 548, 549
 — — śródlądowy 538—542, 548, 549
 Tranzyt 547
 Trasy lotnicze 549, 550
 Trenerzy 415, 416
 Trolejbusy 538, 544
 Trwanie życia 70—73, 223, 785
 Trybunał Konstytucyjny, wyroki i postanowienia 129, 130
 Trzcina cukrowa 757, 829
 Trzoda chlewna 52, 53, 78—81, 450, 453, 472, 477, 482, 483, 489, 491, 759, 760, 834
 Turystyka 74—77, 408—414, 653, 660, 812
 Turyści 410, 412, 413, 812
 Tworzywa sztuczne 54, 55, 64, 65, 515, 523, 571—575, 577
 Tytoń 450, 457, 478, 480, 757, 832
 Tytuły naukowe 365, 427, 432

U

Ubezpieczeni 44, 45
 Ubezpieczenia 631—639
 —, polisy 635, 636
 —, składki 632, 633, 635, 636

Ubezpieczenia społeczne 44, 45, 653, 655, 656
 —, składki 656, 661, 662, 723, 725, 728, 729
 —, sprawy sądowe 160, 165, 167
 —, świadczenia 285—294, 656
 Uchwały sądowe 160
 Uczestnicy studiów doktoranckich 352, 354, 368
 Uczniowie, szkoły 46, 47, 62, 63, 74—77, 172, 186, 344—350, 352, 355—360, 369, 370, 806, 807
 Ugrupowania gospodarcze 565, 566, 761—764
 Ukarani 182
 Układ pionowy powierzchni 83
 Ulgi podatkowe 662, 663
 Umorzenia 155—157, 159, 174, 181, 182
 —, wnioski 155, 159
 Umowy notarialne 186, 187
 Uniewinnienia sądowe 174, 181, 182
 Upomnienie 171
 Uposażenie umysłowe 390
 Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo 668, 670, 672, 676, 678
 Urodzenia żywe 42, 43, 60, 61, 70—73, 206, 207, 217, 219, 761, 780, 781
 Urządzenia komunalne 327
 — do redukcji zanieczyszczeń 108, 116
 Urządzenie do odbioru telewizji naziemnej cyfrowej z MPEG-4 321
 — — satelitarnej lub kablowej 321
 Urzędnicy 158, 163
 Urzędy celne, działalność 156
 — gmin 132
 — marszałkowskie 132, 135
 — miast na prawach powiatu 135
 — wojewódzkie 132, 135
 Usłonecznienie 90
 Usługi 307—309, 312—319, 426—428, 431, 456—464, 538, 539, 552, 553, 761, 762, 764, 877, 878, 889
 — ambulatoryjne i inne związane ze zdrowiem 309, 312—319
 —, ceny 312—319, 456—464
 — pocztowe i kurierskie 456, 458, 552, 553
 — — i telekomunikacyjne 552, 553
 — remontowo-budowlane 459
 — transportowe 456, 538—551
 —, wynajem lokali niemieszkalnych 459
 Ustęp 335
 Uszkodzenia drzew 500, 793
 Utrzymujący się z niezarobkowych źródeł 304, 305
 Uzależnienia 390
 Użytki ekologiczne 100, 110
 — kopalne 100, 101
 — rolne 40, 41, 50, 51, 60, 61, 78—81, 100, 101, 112, 472—474, 818, 819, 833, 834, 838

W

Wagony kolejowe, rodzaje 518, 542
 —, metro 538, 544
 Waluty państw 623, 879, 880
 Wanna 461
 Wapno 516
 Warsztaty terapii zajęciowej 195
 Wartość dodana brutto 58, 59, 78—81, 474, 696, 697, 702, 704, 710—713, 716—719, 764, 889
 — netto 696

- Wartość energetyczna 312
 — środków trwałych, brutto 50, 51, 54—59, 68, 69, 78—81, 674—682, 715
 — — —, netto 676, 677
 Warunki pracy 261—269
 Warzywa 68, 69, 113, 308, 311, 313—319, 457, 460, 476—478, 481, 489, 491, 557, 575, 577, 757
 —, uprawa pod osłonami 481
 Wczesna edukacja i opieka 805
 Wełna 64, 65, 477, 485, 489, 491, 757
 Weterynaria, usługi 459
 Wędliny 307, 310, 457, 459, 460, 512, 560
 Węgiel 54, 55, 64, 65, 102, 451, 452, 462, 512, 519, 540, 547, 577, 758—760, 846
 — brunatny 102, 512, 519, 540, 758—760
 — kamienny 54, 55, 64, 65, 102, 451, 452, 462, 512, 519, 540, 758—760, 846
 Węglowodany, wartość energetyczna 312
 Węglowodory 575
 Wiatr, prędkość 90
 Widzowie w kinach 48, 49, 62, 63, 74—77, 406
 — w teatrach i instytucjach muzycznych 48, 49, 62, 63, 404
 Wiek bezrobotnych 239, 256
 — drzewostanów 493—496
 — ludności 42, 43, 160, 168, 169, 173, 177, 208—211, 213, 219, 220, 222—225, 227, 228, 347, 371, 384—389, 392—394, 779
 — —, nieprodukcyjny 42, 43, 209, 227, 228
 — —, poprodukcyjny 209, 210, 223, 227, 228
 — —, produkcyjny 42, 43, 209, 210, 223, 227, 228
 — —, przedprodukcyjny 209, 223, 227, 228
 — posłów i senatorów 121
 — pracujących 239
 — radnych 127
 — sędziów 160
 — wójtów, burmistrzów i prezydentów miast 129
 Wierni (wyznawcy) 196—200, 787
 Wiesz 42—45, 48, 49, 60, 61, 70—73, 206—209, 211—213, 217—224, 227, 228, 238, 259, 260, 329, 330, 332—337, 349, 355, 370, 371, 380, 384, 403, 405—407, 440, 441, 529, 553
 Wino 68, 69, 461, 513, 560, 758
 Witaminy 462
 Wizyta u lekarza 462
 Własność jednostek samorządu terytorialnego 331, 544
 — prywatna krajowa 242, 272, 507, 525, 538, 668, 675, 698, 700, 702
 — —, spółdzielnie 242, 272, 507, 525, 538, 668, 675, 698, 700, 702
 — — zagraniczna 242, 272, 507, 525, 538, 698, 700, 702
 — Skarbu Państwa 334
 Włókna chemiczne 54, 55, 64, 65, 515, 523, 576, 578, 758
 Woda, zużycie 44, 45, 60, 61, 74—77, 329
 Wodociągi 44, 45, 60, 61, 74—77, 105, 327—329, 335
 —, dostawa zimnej wody 461
 Wodomierze 517
 Wodorotlenek sodowy 514
 Wody mineralne lub źródlane 311, 457
 Województwa 70—81, 86, 87, 110—112, 133, 135, 136, 214—216, 657—661
 Wojsko Polskie 138—141
 Wolontariusze 192, 393
 Wódki 68, 69, 461, 513, 560
 Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast 125, 126, 129
 Wpływy z turystyki zagranicznej 812
 Wskaźniki cen (patrz Ceny)
 — — lokali mieszkalnych 455
 — — produkcji rolniczej 449
 — — towarów i usług konsumpcyjnych 50, 51, 274, 287, 312—319, 456—458
 — — transakcyjnych 449
 — — działalności badawczej i rozwojowej 432
 — emerytur i rent 44, 45, 287
 — poziomu kosztów 595
 — rentowności obrotu 595
 — wartości 697, 721
 — wolumenu 697, 722
 — wykrywalności sprawców przestępstw 152—154
 — wynagrodzeń 42, 43, 274
 — wypadkowoci 262
 — zasięgu ubóstwa 320, 761, 804
 — zatrudnienia 238—240, 761
 Wspieranie rodziny 391, 392
 Współczynnik aktywności zawodowej 238—240, 761, 794
 — dzietności 219
 — przyjęć do pracy 250
 — reprodukcji 219
 — skoloryzacji 347
 — zwolnień z pracy 251
 Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego 125, 126
 — do Parlamentu Europejskiego 120
 — Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 118
 — do Sejmu i Senatu 119, 120
 Wychowanie pozaszkolne 351
 — przedszkolne 46, 47, 344, 347, 370, 371
 Wychowankowie 172, 351, 392, 393
 —, młodzieżowe ośrodki socjoterapii 172, 351
 —, — — wychowawcze 172, 351
 —, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze 351
 —, placówki opiekuńczo-wychowawcze 393
 —, — wsparcia dziennego 392
 —, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 351
 —, zakłady poprawcze 172
 Wycieczki turystyczne 414
 Wydajność pracy 761
 Wydatki 648, 650, 652, 653, 655, 656, 659, 723—727, 812, 880
 — budżetów jednostek samorządu terytorialnego 659, 660
 — budżetu państwa 58, 59, 648, 652, 653
 — —, relacja do produktu krajowego brutto 652, 653
 — gospodarstw domowych 302, 303, 307—309
 — majątkowe 648, 659
 — sektora instytucji rządowych i samorządowych 723—727, 880
 Wydawnictwa 400
 Wydziały sądowe 162, 163
 Wyjazdy do fałszywych alarmów 143
 — za granicę 408
 — zespołów ratownictwa medycznego 384
 Wykładziny 513, 515
 Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki 411
 Wykroczenia 156, 164, 181, 182
 Wykrywalność przestępstw 152—154
 Wykształcenie bezrobotnych 240, 256—258
 — ludności 210, 211
 — osób młodych 762
 — posłów i senatorów 121
 — pracujących 240
 — radnych 127
 — służby więziennej 184
 — wójtów, burmistrzów i prezydentów miast 129
 — zatrudnionych 139, 141
 Wymiar sprawiedliwości 149—187, 653
 Wynagrodzenia 42, 43, 70—73, 135, 140, 142, 158, 163, 184, 271—280, 648, 659, 800—802
 — i inne dochody związane z pracą najemną 728, 729
 — minimalne 802
 — przeciętne miesięczne (nominalne i realne) 42, 43, 70—73, 135, 140, 142, 158, 163, 184, 272—275, 280, 800, 801
 Wynałazki, wzory użytkowe 437—439
 Wynik finansowy 586—594, 598, 599, 624—626, 634, 640, 654, 655
 Wypadki drogowe 551, 865
 —, ofiary śmiertelne 143, 261, 262, 265, 551, 798, 799, 865
 — przy pożarach 143
 — przy pracy 261—265, 798, 799
 Wypisani ze szpitali 283
 Wyroby ceramiczne (patrz Produkty)
 — cukiernicze 308, 311, 313—319, 457, 557
 — farmaceutyczne 309, 313—319, 458, 515, 557
 — z gumy 515
 — medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny 309, 313—319, 458
 — przemysłowe 54, 55, 64, 65, 512—518, 758—760, 845—861
 — sanitarne z porcelany 516
 — stołowe ze stali emaliowane 516
 — tytoniowe 50, 51, 456, 457, 461, 513, 557
 — walcowane 54, 55, 516, 524, 576, 578
 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę 243, 244, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 266, 268, 271, 273, 276, 277, 436, 442—444, 455, 507—511, 592, 595, 596, 598, 601, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 713—715, 717, 735, 737, 763, 798, 799, 842—844

Z

- Zaburzenia psychiczne 221, 390
 Zachmurzenie 90
 Zachorowania 386—390
 Zadłużenie 618, 621
 Zadrzewienia 499
 Zagrożenie ubóstwem 320
 Zakłady aktywności zawodowej 195
 — karne 184—186
 — dla nieletnich 163, 171
 — opiekuńczo-lecznicze 381, 382
 — pielęgnacyjno-opiekuńcze 381, 382
 — pomocy społecznej 394
 — poprawcze 172
 — psychiatryczne 381, 382
 — ubezpieczeń 631—639

- Zakłady uciążliwe dla czystości powietrza 108
- Zakwaterowanie i gastronomia 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 272, 273, 276, 277, 442—444, 593, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 706, 708, 710, 714, 715, 718, 736, 737
- Zamrażarka 517
- Zapałki 515
- Zapasy 484—486, 519—524, 596, 597
- Zaprawa klejąca 464
- Zasiedlenie zwierząt łownych 493
- Zasiłki 290—294, 395, 656
- dla bezrobotnych 294, 304, 305
- i świadczenia przedemerytalne 294
- Zasoby drzewne 494—497
- kopalni 102
- mieszkaniowe zamieszkane i niezamieszkane 44, 45, 60, 61, 74—77, 332—334
- wodne 103
- Zastawy stołowe 516
- Zatrucia 386, 390
- Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej 813
- na podstawie stosunku pracy 42, 43, 192, 241, 244, 245
- w prokuraturze 158
- w sądach 160, 163
- w zakładach karnych 182
- Zatrudnienie przeciętne 42, 43, 135, 140, 142, 184, 246, 247, 511, 527
- według wysokości wynagrodzenia 276—280
- według zawodów 280
- według stanu 42, 43, 139, 141, 142, 241—243, 248, 249
- w warunkach zagrożenia 265, 266
- Zawodnicy sportowi 417
- Zażalenia sądowe 160, 166, 167
- Zbiorniki bezodpływowe 331
- i stopnie wodne 88, 115, 116
- Zbiornikowce 545
- Zbiory owoców 481, 757
- specjalne bibliotek 434
- warzyw 481, 757
- zbóż 50, 51, 64, 65, 78—81, 479, 754, 757, 759, 760, 762, 820—832
- ziemniaków 50, 51, 64, 65, 78—81, 479—481, 754, 757, 759, 760, 762, 820—832
- Zbory 200
- Zboża 50, 51, 64, 65, 68, 69, 78—81, 113, 450, 453, 472, 476—479, 485, 489, 491, 492, 754, 757, 759, 760, 762, 820—832
- podstawowe 50, 51, 64, 65, 78—81, 472, 476—479, 489, 491, 492
- Zdrowie 309, 313—319, 458, 726, 727, 732, 733, 762
- Zespoły adwokackie 187
- domków turystycznych 409, 410, 412
- pieśni i tańca 404
- ratownictwa medycznego 384
- trakcyjne elektryczne 542
- wychowania przedszkolnego 370, 371
- Zestaw kina domowego 321
- Zgony 42, 43, 60, 61, 70—73, 206, 207, 217, 220—222, 383, 761, 780, 781
- niemowląt 42, 43, 70—73, 217, 222
- według płci i wieku zmarłych 220
- według przyczyn 221, 222
- Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych 762
- Ziarno kakaowe 757
- Ziemniaki 450—453, 476—481, 489, 491, 492, 754, 757, 759, 760, 762, 820—832
- Ziemniaki 50, 51, 64, 65, 68, 69, 78—81, 113, 308, 311, 450—453, 457, 460, 472, 476—478, 480, 486, 489, 491, 492, 577, 757, 759, 760, 827
- Zlewiska 85
- Złoto 463, 758
- Zmarli 383
- Zmywarka do naczyń 321, 517, 560
- Zobowiązania 601, 602, 614, 616—619, 622, 640
- Zużycie energii elektrycznej 44, 45, 54, 55, 60, 61, 74—77, 330, 522, 754, 860
- gazu 44, 45, 60, 61, 74—77, 330, 520, 521
- materiałów 523, 524
- nawozów mineralnych lub chemicznych 52, 53, 78—81, 473, 487, 838
- — wapniowych 78—81, 487
- paliw 519—521
- pośrednie 449, 474, 696, 697, 700, 701, 708, 709, 712, 713, 723, 725
- Zużycie przemysłowe 485, 486
- ropy naftowej 520
- środków trwałych (amortyzacja) 676—680
- węgla 519
- wody 44, 45, 60, 61, 74—77, 329
- Zwalczanie szkodników lasów 499
- Związki organiczne 40, 41
- zawodowe 192
- Zwierzęta chronione 113
- gospodarskie 52, 53, 78—81, 453, 472, 482
- łowne 492, 493
- żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego 571—574
- Zwolnienia z pracy 251
- z zakładów karnych, warunkowe 183
- Zysk 586—594, 624—626, 632—634, 640

Ż

- Żrebięta 453
- Źródła finansowania deficytu budżetu państwa 649
- działalności badawczej i rozwojowej 429
- zanieczyszczeń 107

Ż

- Żarówki 517
- Żegluga, rodzaje, zasięg 546
- Żelazko 462
- Żłobki 74—77, 391
- Żołnierze 138—141
- Żyto 50, 51, 64, 65, 450, 453, 476—479, 489, 491, 492, 757, 759, 760, 822
- Żywiec rzeźny 52, 53, 64, 65, 78—81, 450, 453, 472, 477, 483, 491
- Żywność 50, 51, 307, 308, 310, 311, 313—319, 456, 457, 459—461, 560, 556, 579—582
- i napoje bezalkoholowe 50, 51, 307, 308, 313—319, 456, 457, 556, 557, 559, 732, 733, 762

INDEX

A

Accident rates 262
Accidents at work, injured 261—265, 798, 799
Accommodation and catering 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 272, 273, 276, 277, 442—444, 593, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 706, 708, 710, 714, 715, 718
Accommodation, tourism 64, 65, 74—77, 409, 410, 736, 737
Accumulators 517
Acquisitions less disposals of non-produced assets 724, 725
Acquisitions less disposals of valuables 720
Acquittals 174, 181, 182
Activities of extraterritorial organisations and bodies 736, 738
Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 719
Activity rate 238—240, 761, 794
Actual individual consumption 732
Actual rentals for housing (see Rentals)
Addiction recovery centres 381, 382
Adherents, faithful 196—200
Adhesive mortar 464
Adjudications of courts 168—171, 173—182
Adjustment for the change in pension entitlements 731
Administration of justice 653
Administrative and support service activities 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 274, 278, 279, 443, 444, 594, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736, 738
Admission room 384
Adoption 173, 393
Age of councillors 127
Age of deputies and senators 121
Age of employed persons 239
Age of judges 160
Age of population 42, 43, 160, 168, 169, 173, 177, 208—211, 213, 219, 220, 222—225, 227, 228, 347, 371, 384—389, 392—394, 779
Age of population, non-working 42, 43, 209, 227, 228
Age of population, post-working 209, 210, 223, 227, 228
Age of population, pre-working 209, 223, 227, 228
Age of population, working 42, 43, 209, 210, 223, 227, 228
Age of tree stands 494—496
Age of unemployed persons 239, 256
Age of village mayors, mayors and presidents of cities 129
Agents 241, 244
Agricultural economy 472—485
Agricultural foodstuff goods 875, 876
Agricultural land (area) 40, 41, 50, 51, 60, 61, 78—81, 100, 101, 112, 472—474, 818, 819, 833, 834, 838
Agricultural machinery 451, 452, 464, 518

Agricultural output 50, 51, 64, 65, 449, 472—477, 479—481, 483—486, 753, 816
Agricultural products 52, 53, 64, 65, 78—81, 450—453, 472, 476, 477, 479—481, 540, 754, 757, 759, 760, 762, 820—837
Agricultural tax 657
Agriculture 472—492
Agriculture, forestry and fishing 42, 43, 50—53, 58, 59, 64, 65, 78—81, 242, 244, 246, 248, 250—252, 254, 261—265, 268, 271, 273, 276, 277, 426—428, 431, 587, 595, 596, 598, 601, 668, 670, 672, 675, 676, 678, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 712, 714—716, 735, 737, 761, 764, 795, 798, 799, 889
Agriculture, hunting and forestry 653, 660
Agriculture, hunting, forestry and fishing 42, 43, 58, 59, 472—502
Agrotourism lodgings 409, 410, 412
Air pollutants 40, 41, 70—73, 107, 108, 790, 791
Air pollution reduction systems 40, 41, 108, 116
Air pollution, sources 107
Air, protection 108, 115—117
Air rescue 384
Air routes 549, 550
Air, temperatures 89
Air transport 456, 538—540, 542, 549, 550, 867
Aircraft 549
Airports 550
Alcoholic beverages 50, 51, 68, 69, 456, 457, 461, 556, 557, 559, 560
Alcoholic beverages, tobacco 50, 51, 308, 313—319, 456, 457, 461, 556, 558, 732, 733, 762
Alcohols 577
Alimony 165, 294
Allowances 290—294
Aluminium 516, 524, 576, 578, 758, 858
Alumnus 198, 199
Ambulance emergency rescue teams 384
Ambulatory departments 185
Ammonia 40, 41, 107, 515
Analog broadcasting 553
Animal fats 52, 53, 64, 65, 68, 69
Animal products, production 52, 53, 64, 65, 472, 477, 483—486
Animals for slaughter 52, 53, 64, 65, 78—81, 450, 453, 472, 477, 483, 491
Animals protected 113
Appeals 160, 166, 167
Appliance 576
Applicants 187
Arable land 100, 453, 818, 819
Arable land, prices 453
Archives 434
Arms and ammunition 571—574
Arrivals of foreigners 408
Art galleries 403
Articles of copper 576
Articles of marriage 187
Articles of rubber 576, 577
Articles of stone 571—574
Artificial insemination of cows 488
Arts, entertainment and recreation 243, 245, 247, 249, 250—252, 254, 261, 262, 269, 272, 274, 278, 279, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736, 738

Assessors 158, 163
Assets 614—618, 631, 640
Assistant lectures 365
Assistant professors 365
Assistants of judges 163
Associations 192—195
Associations and other social organisations 194, 195, 345, 346
At-risk-of-poverty rate 320, 761, 804
Atmospheric precipitation 90, 103
Attorneys 187
Audience in cinemas 48, 49, 62, 63, 74—77, 406
Audience in theatres and music institutions 48, 49, 62, 63, 404
Audio-visual equipment 458
Average paid employment 42, 43, 135, 140, 142, 184, 246, 247, 511, 527

B

Balance of monetary financial institutions 614—617
Balance of payments 619, 620
Balances of agricultural products 485, 486
Balances of materials 523, 524
Banks 614—617, 623—626
Barges 548
Barley 64, 65, 450, 453, 476—479, 489, 491, 757, 759, 760, 823
Bars 411, 412, 558
Base metals and articles thereof 571—574
Bathroom 335
Bathtub 461
Bauxites 758
Bearings 517
Bed places, tourism 64, 65, 74—77, 409, 411
Beds in dormitories and boarding schools 352
Beds, hospice 382
Beds, hospitals 48, 49, 62, 63, 74—77, 185, 382, 383, 811
Beds, sanatoria 382
Beer 68, 69, 461, 513, 560, 757
Beetroots (sugar beets) 50, 51, 64, 65, 78—81, 450, 460, 472, 477, 482, 483, 488, 489, 491, 757, 759, 760, 828
Benefits 285—294, 395, 648, 656, 659
Beverages and tobacco 456, 541, 566, 579, 580
Bicycles 321, 464, 518, 560
Biotechnology 429
Bishops 786, 787
Blood donation 385
Boarding houses 409—413
Boarding-schools 352
Boats for pleasure or sports 518
Bonds 630, 651
Books and pamphlets published 400, 401
Border crossings 408
Borders of Poland 82, 83
Boys 168—170, 172
Branch research-development units 434
Bread and cereals 307, 310, 313—319, 457, 459, 513, 557
Brick 54, 55, 463, 516
Buckwheat 478, 479
Budget, European funds 649, 650
Budgetary management institutions 654, 655
Budgetary sphere 244, 273
Budgets, household 301—321

- Building paper 516
 Buildings and structures 449, 526—531, 667, 672—674, 678—680
 Buildings, cubic volume 54, 55, 66, 67, 529—531
 Buildings, non-residential 330, 528—531
 Buildings, residential 54, 55, 66, 67, 329, 330, 337, 527, 529, 530, 676, 677
 Bulbs 517
 Bulk cargo ships 545
 Bulls 488
 Buses 538, 544, 551
 Butadiene 515
 Butter 64, 65, 68, 69, 307, 311, 457, 460, 512, 560, 758, 849
- C**
- Cabbage 460, 481
 Caesium, concentration 113
 Calves 450, 453, 477, 483, 489, 491
 Camping sites 409, 410, 412, 413
 Canals 87
 Canned food 512
 Canteens 352, 411, 412, 558
 Capacity of power plants 525, 860
 Capacity of wastewater treatment plants 106, 116
 Capital account 620
 Capital cities 765—773
 Capital expenditures 428, 435
 Capital (fund) of banks 626
 Capital (fund) of enterprises 598—600
 Capital goods 511, 581, 582
 Capital transfers 723—725
 Caprolactam 515
 Car, passenger (motor) 54—57, 66, 67, 321, 462, 560, 576, 578, 581, 582, 760, 763, 864
 Carbohydrates, caloric value 312
 Care and education centres 393
 Carrots 460, 481
 Cases in courts 160—162, 164—167
 Cases in prosecutor's offices 158
 Cash registers 517
 Cassational complaints 131, 160—162, 166, 167
 Cassations 131, 160
 Cassava 757
 Casualties during fires 143
 Catering 558
 Catering establishments 58, 59, 411, 412, 556, 558
 Catholics 786, 787
 Cattle 52, 53, 78—81, 450, 453, 472, 477, 482, 483, 488, 489, 491, 759, 760, 833
 Cement 54, 55, 64, 65, 451, 452, 464, 516, 523, 577, 758—760, 855
 Cement clinker 516
 Central (government) administration units 345, 346
 Central heating 335, 462
 Ceramic products 516, 576, 578
 Ceramic roof tiles 516
 Cereal mixed 478, 479, 489, 491
 Cereal muesli 459
 Cereal units 490
 Cereals 50, 51, 64, 65, 68, 69, 113, 450, 453, 472, 476—479, 485, 489, 491, 492, 754, 757, 759, 760, 762, 820—832
 Cereals, basic 50, 51, 64, 65, 78—81, 472, 476—479, 489, 491, 492
 Cereals production 50, 51, 64, 65, 78—81, 479, 754, 757, 759, 760, 762, 820—832
 Championships, World and European 418, 419
 Changes in inventories 720, 721
 Chapels 200
 Cheese 307, 311, 313—319, 457, 460, 513, 557, 560
 Chemical fibres 54, 55, 64, 65, 515, 523, 576, 578
 Chemical industry products 571—574
 Chemical raw materials 102
 Chemicals 541, 567, 579, 580
 Child care establishments (see Care and education centres)
 Child-raising benefit "Family 500+" 293
 Children 46, 47, 74—77, 213, 218, 371, 391—393, 803—805
 Children's clubs 391
 Chlorine 514
 Chocolate 308, 311, 313—319, 460, 560, 577
 Choirs 404
 Chronic medical care homes 381, 382
 Church units 196, 197
 Churches and religious associations 196—200
 Cigarettes 68, 69, 461, 513
 Cinemas 48, 49, 62, 63, 406, 458
 Cities of the world 765—778
 Cities with powiat status 70—73, 125, 127—129, 133, 135—137, 657—661
 Citrus fruit 460, 575, 757
 City with powiat status offices 135
 Civil engineering works 528
 Civilian employees 139—142, 184
 Claims 614, 615, 617, 618, 632, 633, 637, 638
 Clergy 196, 197, 200, 786, 787
 Clothes and garments 513
 Clothing 457, 461, 513, 557
 Clothing and footwear 308, 313—319, 457, 461, 732, 733, 762
 Cloudiness 90
 Clubs 405
 Coaches 415, 416
 Coal 54, 55, 64, 65, 102, 451, 452, 462, 512, 519, 540, 547, 577, 758—760, 846
 Cocoa 457, 461, 557
 Cocoa beans 753
 Coffee 308, 311, 457, 461, 557, 575, 757, 830
 Coke 54, 55, 514, 541, 547, 577
 Colouring matters 575
 Colts 453
 Committees of the Sejm 123
 Committees of the Senate 124
 Commodities (see Goods)
 Communications 309, 313—319, 458, 732, 733, 868—870
 Community centres 405
 Companies 735—738
 Compensation of employees 716—719, 723, 725, 761, 890
 Compensations 290, 291
 Competitors 417
 Complexes of tourist cottages 409, 410, 412
 Compound feedingstuffs 451, 452, 464
 Computers 321, 440, 442, 443, 517
 Concentrate feedingstuffs 451, 452
 Concerts 404, 458
 Conductors not electrically insulated 516
 Confectionery 308, 311, 313—319, 457, 557
 Constitutional Tribunal, verdicts and decisions 129, 130
 Construction 42, 43, 54, 55, 58, 59, 66, 67, 78—81, 243, 244, 247, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 276, 277, 426—428, 431, 442—444, 592, 595, 597, 598, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 706, 708, 710, 714, 715, 717, 735, 737, 761, 763, 764, 798, 799, 889
 Construction and assembly production 54, 55, 66, 67, 78—81, 525—528
 Construction materials 459, 464
 Consultative staff of judicial specialists 163
 Consumer goods 511, 556, 560, 581, 582
 Consumer goods and services 50, 51, 78—81, 307—309, 312—319, 456—463
 Consumption 58, 59, 68, 69, 310—312, 483—486, 815
 Consumption of fixed assets 676—680
 Consumption of materials 523, 524
 Consumption of mineral or chemical fertilizers 52, 53, 78—81, 838
 Containers 518, 547
 Continents 226, 752—756, 765, 786, 787
 Contributing family workers 249
 Contributions to social security 656, 661, 662
 Convicts 174—183
 Cooperatives 242, 272, 507, 525, 538, 668, 675, 698, 700, 702, 735, 736
 Cooperatives, housing 334, 336, 337
 Coordinators of family-based foster care 392
 Copper 102, 512, 516, 524, 578, 758—760, 857
 Correctional and educational measures 168—171
 Correctional centres 172
 Cosmetics and toilet goods 557
 Cost level indicator 595
 Costs 192, 193, 586—594, 624—626, 633, 634, 639, 640
 Costs, labour 254
 Costs of banks 624—626
 Costs of general pension societies 639
 Costs of insurance companies 633, 634
 Costs of obtaining revenues 586—594
 Costs of open pension funds 640
 Cotton 576, 757, 831
 Councillors of organs of local government 127, 128
 Countries 82, 83, 140, 141, 226, 365, 366, 413, 437—439, 564—570, 600, 621, 622, 626, 639, 765—891
 Countries, total area 765—770
 Courier consignments 552, 553
 Courses 405
 Courses, vocational 185, 186
 Court division officials 163
 Court receivers, activities 186
 Court receivers, districts 163
 Court registers 164
 Courts 159, 160, 162, 163
 Courts, activities 160—162, 164—168, 181, 182
 Courts complaints 160, 166, 167
 Courts resolutions 160
 Coverings 513, 515
 Cows 52, 53, 453, 472, 482, 485, 488

Cream 311
 Creative arts centres 409, 410, 412
 Credits 601, 602, 618, 652
 Crimes 149–157, 169, 170, 175–177, 179, 180
 Crop production 50, 51, 64, 65, 78–81, 450–453, 754, 757, 759, 760, 762, 820–832
 Crop and animal production, hunting 668, 670, 672, 676, 678
 Crop yields 50, 51, 78–81, 472, 479–481, 820–829, 832
 Crops 449, 450, 476–481, 489, 491, 754, 757, 759, 760, 762, 820–832
 Crude oil (petroleum) 54, 55, 102, 512, 520, 541, 547, 575, 758, 847
 Cucumbers 481
 Cultivators 518
 Cultural centres and establishments 405
 Cultural establishments for youth 351
 Culture 48, 49, 62, 63, 74–77, 193, 400–407
 Culture and national heritage 653, 660
 Currency 623, 879, 880
 Currency in circulation 614, 615, 618
 Current account 619
 Current assets of enterprises 596, 597
 Current expenditures 428, 431
 Current taxes on income, wealth, etc. 723–725, 728, 729
 Current transfers 723–725, 728, 729
 Customs duties 647

D

Dairy products 307, 310, 311, 313–319, 457, 460
 Day carers for children 391
 Day-support centres 392
 Deaths 42, 43, 60, 61, 70–73, 206, 207, 217, 220–222, 761, 780, 781
 Deaths by causes 221, 222
 Deaths by sex and age of deceased 220
 Debt guaranteed 652
 Debt of State Treasury 651, 652
 Debt of the general government sector 727, 764, 881
 Debt, public 651, 652
 Debt, public in relation to gross domestic product 652
 Decanates 198, 199
 Deductions from income and tax 661–663
 Deficit of the general government sector 724, 727, 764, 881
 Demoralization 168, 171
 Dentists 48, 49, 62, 63, 378, 379, 809, 810
 Departments of courts 162, 163
 Departures from Poland 408
 Dependence syndrome 390
 Dependents 304, 305
 Deposits 727
 Deputies 121, 123
 Deputies and senators, educational level 121
 Deputy clubs and groups 121
 Detectability of crimes 152, 153
 Detention centres 172
 Detoxification centres 381, 382
 Devastated and degraded land 40, 41, 70–73, 101
 Device for receiving digital terrestrial television with MPEG-4 321
 Diesel oils 451, 452, 464, 514, 521, 575, 577
 Digital camera 321
 Digital TV 553

Dioceses 198–200
 Directed to probation officer's centre 171
 Disabled persons 195, 212, 213, 248, 249, 255, 350, 351, 355–357, 370, 371, 417, 419
 Discharges from hospitals 383
 Discontinuances 155, 159, 174, 181, 182
 Diseases 221, 222, 386–390
 Dishwasher 321, 517, 560
 Distribution of exports by broad economic categories 582
 Distribution of imports by broad economic categories 581
 Dividend 640, 647
 Divorces 42, 43, 60, 61, 166, 217, 218, 784
 Doctors 48, 49, 62, 63, 185, 378, 379, 381, 809, 810
 Doctors offices 185
 Domestic demand 58, 59, 68, 69, 449, 720–722
 Domestic demand, relation to gross domestic product 721
 Donation 385
 Donations of property 187
 Dormitories 352
 Drainage 498
 Drainage areas 85
 Drainage basins 85–87, 104
 Driving lessons 463
 Dues 596, 597
 Durable goods 321
 Dwelling economy 653, 660
 Dwelling stocks inhabited and uninhabited 44, 45, 60, 61, 74–77, 332–334
 Dwellings 44, 45, 60, 61, 74–77, 332–337
 Dwellings completed 44, 45, 60, 61, 74–77, 336, 337
 Dwellings inhabited 332, 333
 Dwellings, installations 335
 Dwellings, permits 335
 Dwellings protected 394
 Dwellings, type of ownership 334
 Dwellings under construction 335
 Dwellings, useful floor area 44, 45, 60, 61, 74–77, 332–334, 336, 337

E

Early childhood education and care 805
 Early leavers from education and training 762
 Ecological areas 100, 110
 Economic activity of the population 237, 239, 240
 Economic entities 437, 511, 526, 527, 556, 558, 735–738
 Economic groupings 761–764
 Economic relations 594
 Economically active persons 237, 239, 240, 432, 752, 761, 794
 Economically inactive persons 237, 239, 240
 Edible animal fats 68, 69
 Edible fats 307, 311, 313–319, 450, 457, 512
 Education 46, 47, 62, 63, 74–77, 193, 243, 245, 247, 249–253, 254, 261, 262, 266, 269, 272, 274, 278, 279, 309, 313–319, 343–371, 458, 594, 595, 597, 599, 602, 653, 660, 669, 671, 673, 675, 677, 680–682, 698–701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 726, 727, 732, 733, 736, 738, 762
 Education by level (see Schools)
 Education, extracurricular 351
 Education, pre-primary 46, 47, 74–77, 344, 370, 371
 Educational level 121, 127, 129, 139, 141, 184, 240, 256–258
 Eggs 52, 53, 64, 65, 68, 69, 113, 307, 311, 313–319, 450, 453, 457, 460, 477, 485, 486, 489, 491, 557, 757, 759, 760, 837
 Election committees 119, 120
 Election of the President of the Republic of Poland 118
 Election's protests 160
 Elections to organs of local government units 125, 126
 Elections to the European Parliament 120
 Elections to the Sejm and Senate 119, 120
 Electric motors 517
 Electric railcars 542
 Electricity 54, 55, 66, 67, 308, 313–319, 327, 330, 458, 462, 518, 522, 754, 758–860, 861
 Electricity, consumers 330
 Electricity, consumption 44, 45, 54, 55, 60, 61, 74–77, 330, 522, 754, 860
 Electricity, gas and other fuels 308, 313–319, 458
 Electricity, gas, steam and air conditioning supply 243, 244, 247, 248, 250–252, 254, 261, 262, 266, 268, 271, 273, 276, 277, 436, 442–444, 507–511, 592, 595, 596, 598, 601, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 682, 698–702, 704, 706, 708, 710, 713–715, 717, 735, 737, 763, 798, 799, 842–844
 Electricity meters 517
 Electricity power lines 528
 Electricity system 327
 Elevations 83
 Emergency child care centres (see Care and education centres)
 Emergency medical service 384
 Emigrants 224–226
 Emigration 42, 43, 206, 782, 783
 Emission of air pollutants 40, 41, 107, 108, 790, 791
 Employed hired 304, 305
 Employed in prisons 184
 Employed persons 42, 43, 52–61, 70–73, 237–252
 Employed persons, educational level 240
 Employed persons in agriculture 52, 53, 242, 817
 Employed persons, private farms 241, 244, 304, 305
 Employees 813
 Employees hired on the basis of an employment contract 42, 43, 241, 244, 245
 Employees in manual labour positions 301
 Employees in non-manual labour positions 301
 Employees of courts 160, 163
 Employees of prosecutor's office 158
 Employers and own-account workers 241, 244, 245, 249
 Employers' organisations 192
 Employment 42, 43, 237–252, 761, 795
 Employment, average paid 42, 43, 135, 140, 142, 184, 246, 247
 Employment, full-time paid 141, 142, 184, 248, 249
 Employment rates 238–240, 761
 Enamelled steel tablewares 516
 Encumbrances 586–594, 622, 634

Energy 312
Engines 517, 576, 578
Enrolment rate 347
Entertainment enterprises 404
Entities of the national economy 735—738
Entities in research and development 426—428, 431
Environmental protection 40, 41, 70—73, 100—117, 193, 653, 660, 726, 727, 788—793
Equipment for reception, recording and reproduction of sound 321
Ethylene 515
Euro area 761—764, 879
Ewe 482, 488
Exchange rate 623, 879
Excise tax 647
Excursion hostels 409—413
Executing of adjudications in prisons 183
Executive agencies 655
Exhibitions, museums 403
Expenditure 648, 650, 652, 653, 655, 656, 659, 723—727, 812, 880
Expenditure of local government units budgets 659, 660
Expenditure of state budget 48, 49, 648, 652, 653
Expenditure of the general government sector 723—727
Expenditures of households 302, 307—309
Expenditures on innovation activities 435
Expense of the general government sector 880
Exports 58, 59, 68, 69, 449, 483—486, 519—524, 564—570, 572, 574, 577—580, 582, 696, 697, 755, 756, 759, 760, 764, 872, 874—876, 891
Expositions 403
Expressways 538
Extirpation of forest insects 499
Extracurricular interest groups 351

F

Fabrics 513, 576
Faith-based charities 192—195
False alarms 143
Families 213, 391
Family assistants 391
Family benefits 292, 293
Family centres 393
Family diagnostic and advisory centres (see Consultative staff of judicial specialists)
Family support 391, 392
Farm buildings 529, 531
Farmers 241, 244, 285—287, 290, 291
Fatalities 143, 261, 264, 265, 551, 798, 799, 865
Fats, caloric value 312
Feed (plants) 478—480
Feedingstuffs 451, 452, 459, 464
Fees 117, 624, 625, 639, 647, 657
Female fertility 219
Females (women) 42, 43, 70—73, 120, 121, 127—129, 139, 141, 158, 182, 184, 185, 187, 192, 195, 196, 204—211, 213, 219—221, 223—228, 237—241, 248—251, 255—260, 276—280, 288, 289, 347, 355—365, 367—370, 378, 388, 389, 394, 395, 415, 416, 427, 432, 433, 761, 785
Ferries 542, 545
Fertility rate 219

Fertilizers, lime 78—81, 459, 487
Fertilizers, mineral or chemical 52—55, 64, 65, 78—81, 451, 452, 459, 464, 473, 487, 515, 575, 577, 757, 838, 853, 854
Fibreboards 514
Field of R&D 428
Field of science 368, 428, 429, 432, 433
Field of technology 438
Films 407
Final agricultural output 50, 51, 473, 475, 476
Final consumption expenditure 58, 59, 68, 69, 449, 696, 697, 720—722, 731—733, 762, 764, 885, 887
Final consumption expenditure, relation to gross domestic product 721, 885
Finances of enterprises 586—602
Financial account 620
Financial and insurance activities 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 272, 273, 278, 279, 594, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 718, 736, 738, 795
Financial corporations sector 696, 698—702, 704, 716, 720
Financial results 586—594, 598, 599, 624—626, 634, 640, 654, 655
Financial revenues 640
Fines 117, 178, 179, 181, 182
Fire services, state, volunteer 143
Fires 143, 499
First-aid 384
Fish 52, 53, 64, 65, 113, 457, 460, 502, 512, 557, 560, 575, 841
Fish and seafood 307, 310, 313—319, 457
Fish catches 52, 53, 64, 65, 502, 841
Fishing 50—53, 64, 65, 502, 841
Fishing and aquaculture 668, 670, 672, 676, 678
Fixed assets 50, 51, 54—59, 68, 69, 78—81, 614—617, 674—682
Flax 478, 480, 757
Flour 310, 459, 560
Food 50, 51, 307, 308, 310, 311, 313—319, 456, 457, 459—461, 560, 566, 579—582
Food and non-alcoholic beverages 50, 51, 307, 308, 313—319, 456, 457, 556, 557, 559, 732, 733, 762
Food cans 516
Food mixers 462
Food production 753
Food products 113, 307, 308, 310, 311, 457, 459, 460, 541
Food stands 411, 412, 558
Footwear 54, 55, 64, 65, 308, 313—319, 457, 461, 514, 557, 571—574, 578
Foreign debt 621
Foreign direct investments 621, 622
Foreign income (balance) 696
Foreign languages (education) 348—350
Foreign ownership 242, 272, 507, 525, 538
Foreign students 365, 366, 808
Foreign trade 58, 59, 68, 69, 449, 564—582, 755, 756, 871—876
Foreign trade turnover 58, 59, 68, 69, 564—570
Foreign trade turnover, balance 58, 59, 564—570
Foreigners 194, 365, 366, 408
Forest area 52, 53, 64, 65, 109—112, 493, 494, 499, 502
Forest condition 500, 793

Forest cover 52, 53, 78—81, 493
Forest Guard of State Forestry, proceedings 155
Forest land 78—81, 100, 101, 493
Forest management 497—499
Forest protection 499
Forestry 50—53, 64, 65, 493—502, 653
Forestry and logging 668, 670, 672, 676, 678
Forests 52, 53, 64, 65, 109—112, 493—502
Forests, protective 109
Foster families 392
Foster homes 392
Foundations 192—195
Freezer 517
Fruit 68, 69, 113, 307, 311, 313—319, 457, 460, 476, 477, 481, 489, 491, 557, 575, 577, 757
Fruit production 481
Fruit, vegetables, nuts and their products 577
Fuel oils 514, 577
Fuels 102, 451, 452, 458, 459, 462, 464, 514, 519—521, 557, 566, 579—582
Fuels, consumption 519—521
Functionaries 141, 142
Funds 117, 598, 599, 615, 617—619, 626, 639—641, 648, 655, 656, 658
Funds, ecological 117
Furnishings, household equipment and routine household maintenance 309, 313—319, 458, 732, 733, 762
Furniture 458, 518, 557
Futures contracts 627, 628

G

Game shot 493
Game species 492, 493
Game stocked 493
Game trapped 493
Gas 44, 45, 60, 61, 74—77, 102, 308, 313—319, 327, 328, 330, 335, 458, 462, 512, 520, 540, 758, 848
Gas, consumers 330
Gas, consumption 44, 45, 60, 61, 74—77, 330, 520, 521
Gas meters 517
Gas supply system 44, 45, 60, 61, 74—77, 327, 328, 330, 335
Gasoline (see Petrol)
General government 614, 616, 617, 620
General government sector 696, 698—702, 704, 706—711, 716, 720—727
General government sector operations 880
General public services 726, 727
Generally accessible green areas 332
Generation of income account 716—719
Genetic forest resources 497
Geographic longitude and latitude 82
Geography 82—90
Glass 516, 576, 578
Gmina offices 132
Gminas 70—73, 125, 127, 128, 133, 136, 137, 217, 657—661
Gminas and cities with powiat status 70—73, 135—137
Gold 463
Goods and services 450, 456—464
Goods and services account 696, 697

Goods by groups (type of cargo) 540, 541, 546
 Goods (commodities) 50, 51, 68, 69, 307—309, 313—319, 450, 456—464, 539—541, 543, 546, 547, 549, 556, 557, 559, 560, 567, 575—578, 875, 876
 Goods loaded and unloaded 56, 57, 66, 67, 547
 Grade, schools 355—358, 369, 370
 Graduates 46, 47, 62, 63, 74—77, 344—346, 350—359, 363—366, 369, 370, 405
 Grain seeders 451, 452, 464
 Grants 117, 648, 654—656, 658, 659, 661
 Greenhouse gases, emission 107, 108, 761
 Groats 459, 560
 Gross agricultural output 449, 470—477
 Gross capital formation 58, 59, 68, 69, 449, 696, 697, 720—722, 724, 725, 886, 888
 Gross capital formation, relation to gross domestic product 721, 886
 Gross disposable income of the household sector 78—81, 728—731
 Gross domestic expenditures on R&D 74—77, 428, 429, 432, 435, 696, 697, 702—705, 716, 721, 727, 762, 813
 Gross domestic product 58, 59, 68, 69, 74—77, 115, 432, 449, 756, 759, 760, 764, 813, 880—891
 Gross domestic product, purchasing power parity 764, 813, 883
 Gross fixed capital formation 58, 59, 449, 720—722, 724, 725, 764, 886
 Gross national income 696
 Gross nominal disposable income 78—81
 Gross operating surplus 716—719, 728, 729
 Gross primary income 728, 729
 Gross real disposable income 730
 Gross saving 731
 Gross turnover profitability rate 595
 Gross value added 58, 59, 78—81, 474, 696, 697, 702, 710—713, 716—719, 764, 889
 Gross value of fixed assets 50, 51, 54—59, 68, 69, 78—81, 674—682
 Groundnuts in shell 757

H

Handicapped 394, 395
 Hard coal 54, 55, 64, 65, 102, 451, 452, 462, 512, 519, 540, 758—760, 846
 Harmonized consumer price indices 762
 Hay 453, 476, 477, 480, 489, 491
 Health 309, 313—319, 458, 726, 727, 732, 733, 762
 Health care 48, 49, 62, 63, 74—77, 185, 193, 378—390, 653, 660
 Health care, in-patient 381—383
 Health care, out-patient 380, 381
 Heat energy 308, 313—319, 458, 518
 Heating of dwellings 462
 Heifers 453, 488
 Herring 460, 502
 Higher education institutions (see Schools, tertiary)
 High-temperature tar 514
 Hire rate 250
 Hires 250

HIV 386
 Holiday centres 409, 410, 412, 413
 Home theatre system 321
 Homeless persons 195, 395
 Homes and facilities, social welfare 394, 395
 Honey 308, 311, 313—319, 457, 460
 Hop 450, 478, 480
 Horses 450, 472, 482, 483, 488, 489, 491
 Hospice 381, 382
 Hospital emergency wards 384
 Hospital wards 383
 Hospitals 185, 381—383
 Hostels 409, 410, 412
 Hotels 409—413, 528, 530
 Households 58—61, 74—77, 107, 212, 301, 302, 329—331, 333, 425, 440, 520, 522, 618, 763
 Households equipped with durable goods 321
 Households' final consumption expenditure 58, 59, 68, 69, 720—722, 732, 733
 Households projection 227
 Households sector 696, 698—702, 704, 706—711, 716, 720—722, 728—733
 Housing, water, electricity, gas and other fuels 308, 313—319, 458, 732, 733, 762
 Human health and social work activities 243, 245, 247, 249—252, 254, 261—264, 266, 269, 272, 274, 278, 279, 594, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736, 738
 Human Rights Defender (Ombudsman), activity 130, 131
 Hunting 492, 493
 Hydrocarbons 575

I

Immigrants 224—226
 Immigration 42, 43, 206, 782, 783
 Imports 58, 59, 68, 69, 449, 483—486, 519—524, 564—571, 573, 575, 576, 579—581, 696, 697, 755, 759, 760, 763, 871, 873, 875, 876
 Imprisonment 178—183
 Income, available of households 302, 306
 Income from a private farm in agriculture 306
 Income from hired work 306
 Income from self-employment 306
 Income from social benefits 306
 Income of employees 306, 728—731
 Income of own-account workers 728—731
 Income tax 624—626, 634, 640, 647, 657, 661—663
 Increase in herd 477
 Indices of price relation 450
 Indices of retirement and other pensions 44, 45, 287
 Indices of wages and salaries 42, 43, 274
 Indictment, motion 155—157, 159
 Indirect taxes 647
 Industrial areas 100, 101
 Industrial crop (plants) 50, 51, 64, 65, 472, 476—478
 Industrial production 754, 763, 842—844
 Industrial products 54, 55, 64, 65, 512—518, 758—770, 845—861
 Industrial supplies 581, 582

Industrial uses 485, 486
 Industry 42, 43, 54, 55, 58, 59, 64—67, 78—81, 242—244, 246—248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 276, 277, 426—428, 431, 435, 436, 439, 507—525, 587—592, 595, 596, 598, 601, 668—673, 675—679, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 712—717, 735, 737, 761, 764, 842—861, 889
 Infant deaths 42, 43, 70—73, 217, 222
 Infants 217, 222
 Infectious diseases 221, 222, 386—388
 Infirmaries 185
 Information and communication 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 266, 269, 272, 273, 278, 279, 442—444, 593, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 718, 736, 738
 Information society 440—444
 Inland waterway transport 538—542, 548, 549
 Inland waterway transport fleet 548
 Inland waterways 538
 Innovation activities 435
 In-patients 48, 49, 62, 63, 74—77, 382, 383
 Insemination of cows 448
 Insolation 90
 Institutional sectors 696, 698—702, 704, 706—711, 716—733
 Insurance 631—639
 Insurance companies 631—639
 Insurance policies 635, 636
 Insured persons 44, 45
 Interest rates 623
 Intermediate consumption 449, 474, 696, 697, 700, 701, 708, 709, 712, 713, 723, 725
 Intermediate goods 511
 Internal combustion engines 517, 576, 578
 Internal personnel 426—429, 432
 Internal waters 82, 83
 International review 752—891
 International transport 543, 549
 Internet 440—444, 661, 662, 753, 763, 870
 Inter-period settlements 596, 597
 Inter-school sport centres 351
 Intervention centres 393
 Intoxications 386, 390
 Investment outlays 50, 51, 54—59, 68, 69, 78—81, 667—682
 Investment outlays on fixed assets 115, 667, 672, 673
 Investments 58, 59, 68, 69, 667—682
 Iron 462
 Iron ores 575

J

Jam 308, 311, 313—319, 457, 460
 Job offers 255, 260
 Jordan's gardens (playgrounds) 351
 Judged 174, 181, 182
 Judges 159, 163
 Judges' assistants 163
 Juices (fruit and vegetable) 308, 311, 457, 461, 512
 Justice 149—187
 Juvenile institutions 163, 172
 Juveniles 168—172

L

Laboratory diagnosticians 378
 Labour costs index 761
 Labour law, cases 160, 165, 166
 Labour market 42, 43, 70—73, 229—269
 Labour productivity 761
 Lakes 86, 87, 104
 Land 40, 41, 70—73, 78—81, 100, 101
 Land and pipeline transport 456, 538—540, 593, 669, 671, 673, 677, 680, 713
 Landfill sites 331
 Landscape parks 110, 112
 Large Family Card 391
 Lavatory 335
 Lay judges 187
 Lead 102, 758
 Leathers 514
 Letters mailed 66, 67, 552, 553
 Liabilities 601, 602, 614—619, 631, 632, 636, 640
 Libraries 48, 49, 62, 63, 185, 403, 434
 Libraries, borrowers (readers) 62, 63
 Libraries, collection 48, 49, 62, 63, 185, 403, 434
 Libraries, loans 62, 63, 74—77, 403, 434
 Library service points 403
 Licences 407, 439
 Life expectancy 70—73, 223
 Lifelong learning 762
 Lignite 102, 512, 519, 540, 758—760
 Lime 516
 Liqueurs 68, 69
 Liquid and solid fuels 308, 313—319
 Liquid waste 331
 Liquidated fixed assets 682
 Live animals 571—574
 Live births 42, 43, 60, 61, 70—73, 206, 207, 217, 219
 Livestock 52, 53, 78—81, 453, 472, 482
 Loans 601, 602, 614—616, 652, 727
 Local government administration 135
 Local government appeal councils 132, 135
 Local government budgetary establishments 661
 Local government units 125—128, 132, 133, 135—138, 194, 195, 329—331, 345, 346, 657—660
 Local government units budgets expenditure, revenue 657—660
 Local government units ownership 331, 544
 Local threats 143
 Locomotives, types 542
 Lorries 52—55, 518, 551, 864
 Losses 519—522, 586—594, 624—626, 633, 634, 640, 663

M

Machine tools 54, 55, 518
 Machinery and equipment 518, 541, 571—574, 576, 578—580
 Machinery for agriculture 451, 452, 464, 518
 Machinery for construction 518
 Machinery for the paper industry 518, 576
 Machinery, technical equipment and tools 428, 435, 667, 672—674, 678—680
 Machines for working metal 578

Magazines 401, 402, 434, 458, 463
 Main Industrial Groupings 511
 Maintained from non-earned sources 304, 305
 Maize 478, 479, 489, 491, 757, 759, 760, 825
 Males (men) 70—73, 175—178, 182, 206—209, 211, 213, 220—228, 237—240, 259, 260, 276—280, 289, 347, 387—389, 415, 761, 785
 Managed land 40, 41, 101
 Mandates of councillors 125, 126
 Mandates of deputies, senators 119, 120
 Manufactured goods 875, 876
 Manufacturing 242—244, 246, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 275—277, 435, 436, 442—444, 507—511, 587—591, 595, 596, 598, 601, 653, 668—670, 672, 675—679, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 712—715, 717, 735, 737, 763, 798, 799, 842—844
 Manure 477
 Mares 488
 Margarine 457, 460, 512, 560
 Maritime barges 545
 Maritime transport 56, 57, 538—540, 542, 545—548
 Maritime transport fleet 56, 57, 545
 Market agricultural output 50, 51, 64, 65, 449, 473, 475—477
 Marketplace prices 453
 Marriages 42, 43, 60, 61, 213, 217, 218, 320, 784
 Marshals' offices 132, 135
 Matches 515
 Mead 68, 69, 513
 Meadows 100, 473
 Meat 52, 53, 64, 65, 68, 69, 113, 307, 310, 313—319, 457, 459, 472, 483, 484, 491, 512, 557, 575, 577, 754, 757, 759, 760, 835
 Meat products 307, 310, 457, 459, 460, 512, 560, 577
 Medals won 417—419
 Medical air rescue 384
 Medical care, specialised 380, 383
 Medical certificates 381
 Medical consultations 380
 Medical measures (adjudicated by court) 168
 Medical personnel 48, 49, 62, 63, 185, 378, 379, 381, 384, 809, 810
 Medical practices 380, 381
 Medical products, appliances and equipment 309, 313—319, 458
 Men (see Males)
 Mental disorders 221, 390
 Mentally ill 390, 395
 Metal concentrates 512
 Metal ores 512, 540
 Metallic raw materials 102
 Metals 516, 524, 541, 571—574
 Meteorological stations 89, 90
 Methane 102, 107, 108
 Metro 538, 544
 Metropolis 198, 199
 Microwave oven 321, 462
 Midwives 48, 49, 62, 63
 Milk 52, 53, 64, 65, 68, 69, 78—81, 113, 307, 310, 313—319, 450, 457, 460, 472, 477, 485, 486, 489, 491, 512, 557, 577, 757, 759, 760, 762, 836
 Millet 478, 479
 Mineral or spring waters 311, 457
 Mineral products 571—574
 Mineral resources 102

Mining and quarrying 242, 244, 246, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 275—277, 436, 507, 508, 510, 511, 587, 595, 596, 598, 601, 653, 668, 670, 672, 675, 676, 678, 681, 682, 698—702, 704, 706, 708, 710, 712, 714—716, 735, 737, 763, 798, 799, 842—844
 Mining grounds 100, 101
 Mobile phone 321
 Molasses 577
 Money supply 618, 619
 Monthly minimum wages and salaries 802
 Monuments of nature 113
 Motels 409—413
 Motorcycle, scooter, motorbike 321, 551
 Motorway 538
 Mountain peaks 84
 Mowers 464, 518
 Municipal economy 653, 660
 Municipal infrastructure 44, 45, 60, 61, 74—77, 327—332
 Municipal waste 40, 41, 70—73, 331, 541, 761, 792
 Museums 403
 Music institutions 48, 49, 62, 63, 404

N

Nannies 391
 National accounts 58, 59, 68, 69, 683—733
 National and ethnic minorities 194, 348
 National currency 879, 880
 National defence 138—141, 653, 726, 727
 National Labour Inspectorate, activities 268, 269
 National parks 110, 111, 502
 National traffic (flights) 549
 Natura 2000 areas 112
 Natural persons conducting economic activity 735, 736
 Nature reserves 110, 111
 Neoplasms 221
 Net domestic product 696
 Net migration 70—73, 206, 207, 223—225, 782, 783
 Net national income 696
 Net operating surplus 696
 Net turnover profitability rate 595
 Net value added 696
 Net value of fixed assets 676, 677, 715
 New and significantly improved products 436
 Newspapers and magazines 401, 402, 458, 463, 557
 Nights spent 410
 Nitrate 451, 452
 Nitric acid 515
 Non-alcoholic beverages 50, 51, 308, 311, 313—319, 456, 457, 556, 557, 559
 Non-consumer goods 556
 Non-consumer goods and services 456, 459, 464
 Non-financial corporations sector 696, 698—702, 704, 706—711, 716, 720
 Non-foodstuffs 556, 559, 560
 Non-profit institutions serving households 696, 698—702, 704, 716, 720—722
 Non-residential rent, services 459
 Non-scheduled service (flights) 543, 549
 Notarial agreements 186, 187
 Notarial deeds 186, 187

Notebook 463
 Nurseries 74—77, 391
 Nursery schools 46, 47, 370, 371
 Nurses 48, 49, 62, 63, 374, 809, 810
 Nursing homes 381, 382

O

Oats 64, 65, 450, 453, 478, 479, 489, 491, 757, 824
 Occupancy of tourist accommodation establishments 411
 Occupational diseases 267
 Occupational medicine 381
 Occupational therapy workshops 195
 Offences 155—157, 164, 181, 182
 Official reserve assets 620, 621
 Officials 158, 163
 Oil-cake 575
 Oils and fats 307, 311, 313—319, 457, 460, 571—574
 Oilseeds (plants) 478, 480
 Oleum 514
 Olives 757
 Olympic Games 417
 Onions 460, 481
 Open pension funds 639—641
 Open pension funds, rates of return 641
 Operas and operettas 404
 Optical, photographic, measuring checking instruments 571—574
 Orchards 100, 473
 Ores 102, 512, 540, 575, 758
 Orphans 173, 393
 Other service activities 243, 245, 247, 249—252, 254, 261, 262, 266, 269, 272, 274, 278, 279, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736, 738
 Out-patient departments 380
 Out-patient health care 62, 63, 74—77, 380, 381
 Out-patient services 309, 313—319, 462
 Output 58, 59, 696—699, 706, 707, 713, 723, 725
 Outworkers 241, 244
 Overcoats 513
 Own account workers on private farms 241, 244, 728—731
 Ownership sector, private 241, 242, 244, 272, 507, 508, 525, 538, 556—559, 586, 595, 596, 598, 601, 668, 675, 698, 700, 702
 Ownership sector, public 241, 242, 244, 272, 329—331, 507, 508, 525, 538, 544, 556—559, 586, 595, 596, 598, 601, 668, 675, 698, 700, 702
 Oxide, oxides 40, 41, 107, 108, 790, 791
 Ozone content in the atmosphere 109

P

Packing cases of wood 578
 Paid employees 158, 163, 248, 249
 Paid employees, educational level 139, 141, 184
 Paid employment at the end of the period 139, 141, 142, 241—243, 248, 249
 Paid employment by amount of wages and salaries 276—280
 Paid employment by occupational groups 280
 Paints 515
 Palliative care wards 381, 382

Pamphlets 400, 401
 Paper 514, 523, 576, 578, 757—760, 852
 Paperboard 514, 523, 757—760, 852
 Paralympic Games 417
 Parishes 194, 196—200
 Particle boards (chipboards) 514, 523
 Particulates and gases 40, 41, 70—73, 107, 108, 790, 791
 Particulates and gases, reduction 40, 41, 70—73, 108, 116
 Part-time paid employment 248, 249
 Passenger cars 54—57, 66, 67, 321, 462, 518, 551, 560, 576, 578, 581, 582, 760, 763, 864
 Passenger seating (capacity) 544, 548, 549
 Passenger traffic 548, 550
 Passengers 56, 57, 66, 67, 542—544, 548—550, 862, 863, 867
 Pasta and pasta products 310, 459, 513, 560
 Pastures 100, 473
 Patent applications, utility models 437—439
 Patents 437—439
 Patients 48, 49, 62, 63, 382, 383
 Peacekeeping missions and operations of the Polish Military 140, 141
 Pearls and precious stones 571—574
 Peas 460
 Pedagogues 163
 Penitentiary staff 184
 Pensioners 285, 288, 289, 301—305
 Pensions 285—289, 306
 People with special educational needs 350
 Performances and concerts 404
 Personnel in research and development 426—429, 432
 Persons injured in accidents 261—265, 798, 799
 Persons practising sports 415, 416
 Persons working in hazardous conditions 265, 266
 Pesticides 54, 55, 515
 Petrol (gasoline) 462, 514, 521
 Petrol stations 557
 Pharmaceutical outlets 384
 Pharmaceutical products 309, 313—319, 458, 515, 557
 Pharmacies 48, 49, 185, 384
 Pharmacists 48, 49, 62, 63, 378, 384, 809, 810
 Phenol 515
 Philharmonic halls 404
 Phosphate 451, 452, 464, 575
 Physical education 653, 660
 Physical education organisations 415
 Physiotherapists 378
 Pig iron 758
 Piglets 453
 Pigs 52, 53, 78—81, 450, 453, 472, 477, 482, 483, 489, 491, 759, 760, 834
 Pipeline transport 538—540
 Pipelines 528, 538
 Places, children's clubs 391
 Places for consumers 352
 Places, nurseries 391
 Places, nursery schools 46, 47, 371
 Places, rehabilitation-education centres 351
 Places, social welfare homes and facilities 394
 Places, special education care centres 351
 Places, youth education centres 351
 Places, youth social therapy centres 351
 Plant protection products 451, 452, 459, 464, 488

Plants nuisance to air quality 108
 Plasma 385
 Plasters consisting of gypsum 516
 Plastics 54, 55, 64, 65, 515, 523, 571—575, 577
 Ploughs 518
 Pluck 52, 53, 64, 65, 68, 69, 483, 484
 Poisonings 386, 390
 Police 141, 142, 149—155
 Polifoska 451, 452, 464
 Polish Academy of Sciences 426—428, 431, 433, 434, 437
 Polish Border Guard, activities 155—157
 Polish Military 138—141
 Political parties 192
 Polyethylene 515
 Polymers of styrene 515
 Polypropylene 515
 Polyvinyl chloride 515
 Popular science, publications 400
 Population 42, 43, 60, 61, 70—73, 78—81, 136, 137, 206—228, 327, 328, 332, 752, 759—761, 765—784, 789, 794
 Population, actual increase 206, 207
 Population based on balances 42, 43, 70—73, 206—211, 214—217, 228
 Population based on census data 206, 211—213
 Population connected to gas supply system 328
 Population connected to sewage system 328
 Population connected to wastewater treatment plants 40, 41, 70—73, 106, 328, 789
 Population connected to water supply system 328
 Population density 42, 43, 70—73, 206, 207, 333, 334, 752, 761, 765—773
 Population, economically active 237—240, 752, 761, 794
 Population, educational level 184, 210, 211
 Population, internal migration 70—73, 206, 207, 223, 224
 Population, international migration 42, 43, 70—73, 206, 207, 224—226, 782, 783
 Population, migration 42, 43, 70—73, 206, 207, 223—226, 782, 783
 Population, natural increase 42, 43, 60, 61, 70—73, 206, 207, 217, 761, 780, 781
 Population of the urban area 70—73, 137, 206—228, 327, 328
 Population of the world 765
 Population projection 227
 Population, residents 228
 Population, rural areas 206—209, 212, 213, 217—220, 222—224, 227, 228
 Population, source of maintenance 211
 Porcelain or china tableware 516
 Portfolio investment 620, 641
 Post offices 56, 57, 66, 67, 78—81, 552
 Post and telecommunications 56, 57, 66, 67, 552, 553
 Postal and telecommunication services 552, 553
 Postal parcels 552, 553
 Postal transfers paid 552
 Postmen 66, 67, 552
 Potatoes 50, 51, 64, 65, 68, 69, 78—81, 113, 308, 311, 450—453, 457, 460, 472, 476—478, 480, 486, 489, 491, 492, 577, 757, 759, 760, 827

- Poultry 113, 307, 310, 450, 457, 459, 477, 482, 483, 489, 491
 Poverty rates in households 320
 Power plants 519, 522, 525
 Power raw materials 512, 519, 520
 Powiat starost offices 132
 Powiats 70—73, 125, 127, 128, 133, 135—137, 657—661
 Prayer houses 200
 Pre-adoptive intervention centres 393
 Pre-emptive rights 627, 629
 Premiums 632, 633, 635, 636
 Preparatory proceedings by Forest Guard of State Forests 155
 Preparatory proceedings by Revenue Administration 155, 156
 Preparatory proceedings by Trade Inspection Organs 155
 Preparatory proceedings in prosecutor's offices 159
 Preparatory proceedings of the Polish Border Guard 155—157
 Preparatory proceedings of the Police 152—154
 Preparatory proceedings of the Police and prosecutor's office 149—151, 155
 Preparatory proceedings of the State Hunting Guard 155
 Prepared foodstuffs 571—574
 Prepared vegetables 577
 Pre-primary education establishments 74—77, 370
 Pre-primary education groups 370, 371
 Pre-primary points 370, 371
 Pre-primary sections 46, 47, 370, 371
 Pre-retirement allowances and benefits 294
 Pretrial 182
 Preventive examinations 381
 Price gap 50, 51, 450
 Price indices 50, 51, 78—81, 274, 287, 449, 450, 454—459, 697, 721, 815
 Price indices of consumer goods and services 50, 51, 274, 287, 312—319, 454—459, 815
 Price indices of foreign trade 449
 Prices indices of residential premises 455
 Prices 449—463
 Prices of arable land 453
 Prices of goods and services, retail 459—463
 Prices, relations 451, 452
 Priests 196, 198—200, 786, 787
 Primary energy (production, consumption) 758—760, 763, 845, 846
 Printer 321
 Prisons 184—186
 Private domestic ownership 242, 272, 507, 525, 538, 668, 675, 698, 700, 702
 Private domestic ownership, cooperatives 242, 272, 507, 525, 538, 668, 675, 698, 700, 702
 Private farms in agriculture 472—476, 478—483, 485, 487, 728—731
 Private final consumption expenditure 720—722, 764, 885
 Private foreign ownership 242, 272, 507, 625, 538, 698, 700, 702
 Probation officer's centre 171
 Probation officers 163
 Proceedings regarding fiscal offences 155, 156
 Procurement of agricultural products 52, 53, 473, 489—492
 Procurement of animals for slaughter 52, 53, 491
 Procurement of cereals 52, 53, 489, 491
 Procurement of eggs 489, 491
 Procurement of milk 489, 491
 Procurement prices 450
 Production of animals for slaughter 52, 53, 78—81, 472, 477, 483, 484
 Production of industrial products 54, 55, 64, 65, 512—518, 523, 524, 758—760, 845—861
 Production of milk 52, 53, 64, 65, 78—81, 472, 477, 485, 486
 Professed religious men 786, 787
 Professional publications 400
 Professional, scientific and technical activities 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 266, 269, 272, 273, 278, 279, 442—444, 594, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 718, 736, 738
 Professors 365, 427, 432
 Profit 586—594, 624—626, 632—634, 640
 Property expenditure 648, 659
 Property income 723—725, 728, 729
 Propylene 515
 Prosecutors 158
 Protected nature areas 40, 41, 70—73, 110—112, 502
 Protein 312
 Protestant communities 200
 Psychiatric facilities 381, 382
 Public administration 135, 653, 660
 Public administration and defence; compulsory social security 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 272, 274, 278, 279, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 719, 736, 738
 Public benefit organisations 192, 193
 Public final consumption expenditure 720—722
 Public finance 647—663
 Public pay telephone 553
 Public radio centres 407
 Public safety 141—143, 653, 726, 727
 Public television local agencies 407
 Public transport vehicles 518
 Pulp of wood 571—574, 758
 Pulses 478—480, 489, 491
 Punishable acts 168—171
 Punished 182
 Punishment 171, 178—181, 183
 Pupils, schools 46, 47, 62, 63, 74—77, 344—350, 352, 355
 Purchase of vehicles 458
 Pushers 548
- Q**
- Quality classes 101, 104
 Quality of water supplied to population 105
- R**
- Rabies vaccinations 386
 Radio receivers (sets) 54, 56, 66, 67, 517, 560
 Railway lines operated 56, 57, 66, 67, 78—81, 538, 862
 Railway transport 56, 57, 66, 67, 539—543, 862
 Rape and turnip rape 450, 478, 480, 489, 491, 757
 Rape-oil 460
 Rates of detectability of crimes 152—154
 Raw materials fuels 875, 876
 R&D dedicated entities 426—428, 431
 Real estate activities 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261, 262, 269, 272, 273, 278, 279, 442—444, 594, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 707, 709, 711, 714, 715, 718, 736, 738, 795
 Real estate registers 164
 Receipts from international tourism 812
 Recipient 85, 86
 Reclaimed land 40, 41, 101, 116, 331
 Recreation and culture 309, 313—319, 732, 733, 762
 Recreation, culture and religion 726, 727
 Refrigerators and freezers 66, 67, 321, 462, 517, 560
 Regional accounts 78—81
 Regional chambers of audit, activity 133
 Regulation and management of rivers and streams 115, 116
 Rehabilitation sanatoria 381, 382
 Rehabilitation-education centres 351
 Religious organisations 345, 346
 Remand prisons 184
 Removals 52, 53, 64, 65, 78—81, 497—499, 502
 Renewals and afforestations 52, 53, 78—81, 498, 502
 Rentals (rents) 313—319, 458
 Repair and construction services 459
 Reprimand 171
 Reproduction rates of population 219
 Requests for information 434
 Rescue personnel 143, 414
 Research and development activity by source of funds 429
 Research and development activity indicators 432
 Research equipment 431
 Research institutes 163, 426—428, 431
 Research projects 430
 Researchers 74—77, 426, 432, 813
 Reservoirs and falls 88, 115, 116
 Residential areas 100, 101
 Residential construction 335—337, 669, 671, 673
 Residents, care and education centres 393
 Residents, correctional centres 172
 Residents, day-support centres 392
 Residents, dwellings protected 394
 Residents, facilities of social welfare 394, 395
 Residents, rehabilitation-education centres 351
 Residents, special education care centres 351
 Residents, youth education centres 172, 351
 Residents, youth social therapy centres 172, 351
 Resource 485, 486, 696, 697, 731
 Respiratory system diseases 221, 222
 Restaurants 411, 412, 558
 Restaurants and hotels 309, 313—319, 458, 762
 Restriction of freedom 178—183
 Retail sales 58, 59, 68, 69, 78—81, 556, 557

- Retail sales outlets 556
Retail trade 593, 669, 671, 673, 677, 680, 814
Retirees 285, 288, 289
Retirees and pensioners 44, 45, 187, 248, 249, 285—289, 301—305
Retirement and other pension, relation to wages and salaries 285
Retirement and other pensions 44, 45, 285—289, 656
Retirement pension 285—287, 306
Retirement pension, relation to wages and salaries 285
Revenue of local government units budgets 657, 658
Revenue of state budget 58, 59, 647
Revenue of the general government sector 723, 725, 880
Revenue offices, proceedings 155
Revenues 192, 538, 539, 552, 558, 587—594, 624—626, 632—634, 639, 640, 654—656, 661, 723, 725
Revenues of banks 624, 625
Revenues of insurance companies 632—634
Revenues of open pension funds 640
Revenues of pension societies 639
Revoking the right to operate a vehicle 181
Rice 310, 459, 826
Rights to shares 627—629
Rivers 85—88, 104
Road accidents 551, 865
Road casualties 551
Road transport 56, 57, 66, 67, 538—540, 863
Road vehicles registered 551
Roads and communication trails 101
Roads, public 56, 57, 66, 67, 78—81, 538, 863
Roll 459
Rolled products 54, 55, 516, 524, 576, 578
Rolling stock 542
Rooms completed 44, 45, 60, 61, 336, 337
Rooms for rent 409, 410, 412
Rooms in dwellings 44, 45, 60, 61, 332—334, 336, 337
Roundwood, production 839, 840
Roundwood, removals 52, 53, 64, 65, 78—81
Rubber 515, 523, 571—576, 757
Rubber products 515
Rural areas 42—45, 48, 49, 60, 61, 70—73, 206—209, 211—213, 217—224, 227, 228, 238, 259, 260, 329, 330, 332—337, 349, 355, 370, 371, 380, 384, 403, 405—407, 440, 441, 529, 553
Rural localities 70—73
Rye 50, 51, 64, 65, 450, 453, 476—479, 489, 491, 492, 757, 759, 760, 822
- S**
- Salt 102, 460, 464, 512
Sanatoria 381, 382
Sand and gravel 102
Sanitary fixtures of porcelain 516
Satellite or cable television equipment 321
Sawnwood 54, 55, 514, 757, 851
Scheduled service (flights) 543, 549
Scholarships 294, 353, 354
School leavers 250, 255
School textbooks 400
Schools 46, 47, 62, 63, 74—77, 172, 185, 186, 343, 345—350, 355—359, 369, 370
Schools for people with special educational needs 343, 344, 350, 351, 355—357, 359
Schools, general art 46, 47, 74—77, 343, 344, 358
Schools, general secondary 46, 47, 74—77, 172, 185, 186, 343—345, 347—350, 352, 357, 370
Schools, lower secondary 46, 47, 74—77, 172, 185, 186, 343—345, 347—350, 352, 355, 369
Schools, post-secondary 46, 47, 74—77, 185, 186, 343, 344, 346, 347, 349, 350, 352, 359, 360, 806, 807
Schools, primary 46, 47, 74—77, 172, 173, 185, 186, 343—345, 347—350, 352, 355, 369, 806, 807
Schools, sections 355—359, 369, 370
Schools, special job training 343, 344, 350
Schools, stage I sectoral vocational 46, 47, 74—77, 172, 185, 186, 343—345, 347, 349, 350, 352, 356
Schools, technical secondary 46, 47, 74—77, 185, 186, 343, 344, 346—350, 352, 357, 358
Schools, tertiary (higher education institutions) 46, 47, 62, 63, 343, 344, 346, 347, 350, 352—354, 360—368, 426—428, 431, 434, 808
Science 74—77, 653
Science and technology 426—440
Scientific degrees and titles 365, 427, 432, 433
Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences 426—428, 431
Scientific publications 400
Scientific units 437
Screenings in cinemas 406
Screens in cinemas 406
Seaports 547, 548
Seats, cinemas 62, 63, 406
Seats, theatres and music institutions 48, 49, 62, 63, 404
Seats, urban transport 544
Securities 614—616, 620, 627—630, 651, 727
Seeders 451, 452, 464, 518
Sejm 118, 119, 121—123
Self-employed persons 301, 304, 305
Senate 118—122, 124
Senate clubs 122
Senators 121, 122, 124
Sentenced for crimes 174—183
Separation 166, 217
Septic tanks 331
Services 307—309, 312—319, 426—428, 431, 456—464, 538, 539, 552, 553, 619, 761, 762, 764, 878, 889
Services of postal and courier activities 456, 458, 552, 553
Services, prices 312—319, 456—464
Sewage sludge 106
Sewage system (network) 44, 45, 105, 115, 116, 327—329
Sex 42, 43, 70—73, 120, 121, 127—129, 139, 141, 158, 159, 168—170, 172, 175—178, 182, 185, 187, 192, 195, 196, 206—211, 213, 218—228, 237—241, 248—251, 255—260, 276—280, 288, 289, 347, 355—365, 367—370, 378, 388, 389, 394, 395, 415, 416, 427, 432, 433, 761, 785
Shares 627—629
Sheep 472, 477, 482, 483, 485, 488, 489, 491
Shelters 409—412
Ships (age, capacity) 54—57, 518, 545, 548
Shops 58, 59, 78—81, 557, 558
Short-term investments 596, 597
Silos and reservoirs, capacity 559
Silver 102, 516, 578, 758
Sink fixture 461
Sisal 757
Skins 571—574, 578
Slaughter products 512
Smuggling 157
Soap 463, 515, 575
Social and political organisations 192—195
Social assistance 653, 660
Social assistance benefits 395
Social benefits 285—294, 306, 656, 724, 725, 728, 729
Social contributions 723, 725, 728, 729
Social integration centres 194, 195
Social pension 294
Social security benefits 44, 45, 285—291
Social security, cases in courts 160, 165, 167
Social transfers in kind 724, 725
Social welfare 391—395
Social welfare, facilities 74—77, 394
Socialisation centres 393
Sodium hydroxide 514
Sold production 54, 55, 64, 65, 78—81, 454, 455, 507—511, 525
Soldiers 138—141
Song and dance ensembles 405
Sorghum 757
Sour cream 311, 460, 577
Sowing seed 451, 452
Sown area 50, 51, 472, 478, 820—830, 832
Sows 52, 53, 472, 482
Soybeans 757
Special collections 434
Special education care centres 351
Special nursery schools 370, 371
Specialists guidance for families 391
Sport 415—419
Sports clubs 415, 416
Sports fields, kinds of sports 415, 417
Sports instructors 415, 416
Sports judges 415
Sports sections 415, 416
Sprat 502
Stallions 488
Stamp duty 657
Standard main line 553, 752, 760, 868
State administration 135
State budget 58, 59, 647, 648, 652—655
State budget deficit financing sources 649
State budget expenditure, relation to gross domestic product 652, 653
State Fire Service, activity 143
State Hunting Guard 155
State legal persons 654, 655
State owned enterprises 735, 736
State Treasury debt service 648, 653
State Treasury ownership 334
Steel 54, 55, 64, 65, 516, 576, 757—760, 856
Steel constructions 576, 578
Steel pipes, tubes 516, 524, 576, 578
Steel sheets 516, 524
Stock exchange indices 628, 629
Stock market 627—630
Stocks 484—486, 519—524, 596, 597

Storage sites, area 559
 Stoves 517
 Straw 453, 480, 489, 491
 Strikes, employees on strike 42, 43, 253
 Students 46, 47, 62, 63, 186, 344, 346—350, 352—362, 365—370, 762, 806—808
 Students of doctoral studies 352, 354, 368
 Students of theology 786, 787
 Studies, doctoral 368
 Studies, postgraduate 367
 Studies, systems 360—363, 367, 368
 Stump wood 497, 498
 Subscribers, fixed line telephone 553, 752, 760, 868
 Subscribers, mobile telephone 56, 57, 66, 67, 553, 753, 763, 869
 Subscribers, radio 48, 49, 62, 63, 407
 Subscribers, television 48, 49, 62, 63, 407
 Subscription, radio and TV 463
 Subsidies 696, 716—719, 724, 725
 Subsidies on production, other 716—719
 Subsidies on products 696, 716
 Subvention 648, 658
 Sugar 54, 55, 64, 65, 68, 69, 308, 311, 313—319, 457, 460, 513, 557, 758—760, 850
 Sugar cane 757, 829
 Suicides 221, 222
 Sulphate of potash 464
 Sulphur 54, 55, 64, 65, 102, 512, 577
 Sulphuric acid 54, 55, 64, 65, 514
 Sunflower seeds 757
 Superphosphate 451, 452, 464
 Supply 519—524
 Supreme Audit Office, activity 132
 Surplus of the general government sector 724, 727, 764, 881
 Sweet potatoes 757
 Symphonic and chamber orchestras 404
 Synthetic materials 571—575, 577

T

Tankers 545
 Tar 514
 Tax on real estate 657
 Tax reliefs 662, 663
 Taxes and duties on imports 696
 Taxes less subsidies on production and imports 716, 723, 725
 Taxes less subsidies on products 696
 Taxes on production, other 716—719, 724, 725
 Taxes on products 696, 716
 Tea 308, 311, 457, 461, 557, 575, 757, 830
 Teachers 184, 343, 355, 365, 371
 Teams of attorneys 187
 Telecommunications 456
 Telephone and telefax equipment and telephone and telefax services 458
 Telephone calls 553
 Telephone main line 56, 57, 66, 67, 78—81, 553
 Telephone sets 517
 Television channels 407
 Television receivers (sets) 54, 55, 66, 67, 321, 463, 517, 560
 Tent camp sites 409, 410, 412, 413
 Termination rate 251
 Terminations 251

Terms of office of the President of the Republic of Poland 118
 Terms of office of the Sejm and Senate 118, 121—124
 Terms of trade 449
 Territorial structure of the country 136, 137
 Territories, dependent 771—773
 Territory 82, 83
 Textiles and textile articles 571—574, 576
 Theatres and music institutions 48, 49, 62, 63, 404
 Therapy centres 393
 Thermal energy 518
 Thermometer 462
 Tickets 463, 553
 Timber 52, 53, 64, 65, 78—81, 495—499, 502
 Tin 758
 Tobacco 50, 51, 450, 457, 478, 480, 557, 757, 832
 Tobacco products 308, 313—319, 461, 513
 Toluene 515
 Tomatoes 481
 Tooth-paste 463
 Total area of Poland 60, 61, 70, 82, 83, 100, 759—761, 770
 Total area of the world 765
 Tour guides 414
 Tourism 74—77, 408—414, 653, 660, 812
 Tourist accommodation establishments 64, 65, 74—77, 409—413
 Tourist excursions 414
 Tourist trails 413
 Tourists 410, 412, 413, 812
 Towel 462
 Towns (see Urban areas)
 Tractor field sprayers 518
 Tractor mounted harrow 451, 452, 463
 Tractors 52—57, 78—81, 451, 452, 463, 473, 487, 518, 551
 Trade 58, 59, 68, 69, 78—81, 653
 Trade and catering 556—560
 Trade Inspection organs, proceedings 155
 Trade; repair of motor vehicles 243, 244, 247, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 271, 273, 275—277, 442—444, 593, 595, 597, 599, 602, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 706, 708, 710, 714, 715, 717, 735, 737, 795
 Trade unions 192
 Trade warehouses 559
 Training-recreational centres 409, 410, 412
 Trains, transport of passengers 458
 Trams 538, 544
 Transformers 517
 Transit 547
 Transport 56, 57, 66, 67, 78—81, 309, 315—319, 538—551, 732, 733
 Transport and communications 653, 660, 762, 862—870
 Transport areas 100, 101
 Transport equipment 518, 544, 571—574, 581, 582, 667, 672—674, 678—680
 Transport infrastructures 528, 538
 Transport of goods 56, 57, 66, 67, 464, 539—541, 543, 546, 547, 562, 563, 867
 Transport of passengers 56, 57, 66, 67, 463, 542—544, 548—550, 562, 563, 867
 Transport, post and telecommunications 56, 57, 66, 67, 78—81

Transport services 458, 538—551
 Transportation and storage 243, 245, 247, 248, 250—252, 254, 261—264, 266, 268, 272, 273, 275—277, 422—444, 669, 671, 673, 675, 677, 680—682, 698—701, 703, 705, 706, 708, 710, 713—715, 718, 736, 737, 795, 798, 799
 Treatment patients 382
 Tree stands 494—497
 Trees 113, 117, 494—496
 Trees and shrubs outside the forest 499
 Trees damaged 500, 793
 Triticale 450, 478, 479, 489, 491, 492
 Trolley buses 538, 544
 Tubes 516, 524, 576, 578
 Tugs 548
 Turnover profitability rate 595
 Tutors 365
 Tyres 515

U

Unemployed persons 42, 43, 70—73, 195, 237—240, 255—260
 Unemployed persons, educational level 240, 256—258
 Unemployed persons possessing benefit rights 70—73, 255
 Unemployed persons, registered 42, 43, 70—73, 255—257, 260
 Unemployment 255—260, 796
 Unemployment benefits 294, 304, 305
 Unemployment rate 42, 43, 70—73, 238—240, 255, 258, 761, 796, 797
 Units of the prosecutor's office 157, 158
 Urban areas 42, 43, 60, 61, 70—73, 149—151, 206—209, 211—224, 227, 228, 238, 259, 260, 327—330, 332—337, 349, 355, 370, 371, 440, 441, 529, 553, 765—778
 Urban transport 538, 542, 544
 Urban transport lines 538
 Use 485, 486, 519—524, 696, 697, 731
 Use of income account of the households sector 731

V

Vacancies 252
 Vaccinations 385
 Vacuum cleaners 462, 517, 560
 Value added tax (VAT) 647, 696
 Value indices 697, 721
 Vegetable fats 307, 311, 457
 Vegetable oils 457, 460, 575
 Vegetable production 481, 757
 Vegetable products 571—574
 Vegetables 68, 69, 113, 308, 311, 313—319, 457, 460, 476—478, 481, 489, 491, 557, 575, 577, 757
 Vegetables cultivated under covers 481
 Veneers 514
 Veterinary services 459
 Video camera 321
 Village administrator's offices 136
 Village mayors, mayors and presidents of cities 125, 126, 129
 Visitors, museums and exhibitions 403
 Vocational activity establishments 195

Vodkas 68, 69, 461, 513, 560
 Voivodship offices 132, 135
 Voivodships 70—81, 86, 87, 110—
 112, 133, 135, 136, 214—216,
 657—661
 Voivodships, total area 70—73
 Volume indices 697, 722
 Volunteer Mountain and Tatra Moun-
 tains Rescue Services 414
 Volunteers 192

W

Wages and salaries 42, 43, 70—73,
 135, 140, 142, 271—280, 648,
 659, 800—802
 Wages and salaries, average monthly
 (nominal and real) 42, 43, 70—73,
 135, 140, 142, 158, 163, 184,
 272—275, 280, 800, 801
 Wages, salaries and other income
 connected with hired work 728,
 729
 Wagons, types 518, 538, 542, 544
 Washing machines and spin-dryers
 66, 67, 321, 462, 517, 560
 Washing powder 462
 Waste 40, 41, 114—117
 Waste generated 40, 41, 70—73,
 114, 761, 792
 Waste landfilled (accumulated) 40,
 41, 114
 Wasteland 52, 53, 100, 498
 Wastewater 40, 41, 105, 106, 115—
 117
 Wastewater treatment plants 106,
 115, 116, 327, 328, 331, 789
 Water area 82, 83, 85—88, 100, 112

Water, consumption 44, 45, 60, 61,
 74—77, 329
 Water management 103, 115—117
 Water meters 517
 Water outflow 103
 Water resources 103
 Water status (quality) 104, 105
 Water supply; sewerage, waste man-
 agement and remediation activities
 243, 244, 247, 248, 250—252,
 254, 261, 262, 266, 268, 271, 273,
 275—277, 436, 442—444, 507—
 511, 592, 595, 596, 598, 601, 669,
 671, 673, 675, 677, 679, 681, 682,
 698—702, 704, 706, 708, 710,
 713—715, 717, 735, 737
 Water supply system (network) 44,
 45, 60, 61, 70—77, 103, 116,
 327—329, 335
 Water system, cold water supply 461
 Water transport 456, 538—540, 548,
 549
 Water treatment plants 115, 116
 Water withdrawal 40, 41, 70—73,
 103, 788
 Waterworks 105
 Wedding ring 463
 Wheat 50, 51, 64, 65, 450—453,
 476—479, 489, 491, 492, 757,
 759, 760, 821
 Wholesale 559
 Wholesale trade 593, 669, 671, 673,
 677, 680
 Wills 187
 Wind, velocity 90
 Windows 514, 515
 Wine 48, 49, 513, 560, 758
 Wired sheets 516
 Wires and conductors, insulated 517

Women religious 198, 199, 786, 787
 Women (see Females)
 Wood 497, 498, 501, 514, 518, 541,
 571—574, 578, 839, 840
 Wood pulp 514, 758
 Wool 64, 65, 477, 485, 489, 491, 757
 Workers (see Employees in manual
 labour positions)
 Working conditions 261—269
 Work-time 248, 249
 World 752—759, 765, 774—780,
 786, 816—818, 820—840, 845—
 861, 867—874, 882, 884, 887, 888

Y

Yarn 513
 Yields 50, 51, 78—81, 472, 479—
 481, 820—829, 832
 Yoghurt 307, 310
 Yoghurt and milk-based beverages
 457, 460
 Young prisoners 182
 Youth centres 351
 Youth education centres 171, 172,
 351
 Youth educational attainment level
 762
 Youth hostels 409, 410, 412
 Youth social therapy centres 171,
 172, 351
 Youth unemployment 797

Z

Zinc 54, 55, 102, 516, 524, 758, 759